

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**TERCEME-İ ESRÂRNÂME
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİN)**

Gül GÜLTEKİN

DOKTORA TEZİ

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ayşe AYDIN

OCAK - 2024

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TERCEME-İ ESRÂRNÂME
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİN)

DOKTORA TEZİ

Gül GÜLTEKİN

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Yeni Türk Dili

“Bu tez 29/01/2024 tarihinde yüz yüze olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI
Prof. Dr. Zikri TURAN	Başarılı
Prof. Dr. Ümit EKİN	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe AYDIN	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Serpil YAZICI ŞAHİN	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Abidin KARASU	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet

Hayır

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütölen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmaları.)

Gül GÜLTEKİN

29/01/2024

ÖN SÖZ

Çalışmaya konu olan eser, Ferîdüddin Attâr'ın *Esrâr-nâme* adlı mesnevisidir. Yazıldığı dönemde ve sonraki devirlerde birçok yazara ilham kaynağı olan *Esrâr-nâme*, bazı tasavvuf ilkelerinin hikâye ve efsaneler yardımıyla açıklamak üzere kaleme alındığı dinî tasavvufî bir eserdir. Biz bu çalışmada, Huzûrî tarafından tercüme edilmiş ve Manisa İl Halk Kütüphanesinde bulunan *Terceme-i Esrâr-nâme* adlı eseri incelemeye çalıştık.

Çalışmamız; giriş, inceleme, çeviri yazılı metin ve dizin-sözlük bölümlerinden oluşmaktadır. Çalışmanın giriş bölümünde eserin içeriği, yazarı, eserin yazıldığı dönem olan Eski Anadolu Türkçesi hakkında bilgi verilmiş; çalışmanın önemi, yöntemi, amaç ve kapsamı da açıkça belirtilmiştir. *Terceme-i Esrâr-nâme* içerisinde bulunan hikâyelerdeki olaylar beyit numaraları belirtilerek kısaca açıklanmıştır. *Esrâr-nâme*'nin yazıldığı dönemdeki yeri ve önemi, eser üzerine yapılan çalışmalar ve nüshalar hakkında da bilgi verilmiştir.

Çalışmanın inceleme bölümünde *Terceme-i Esrâr-nâme*'nin imla, ses ve ekleşme bilgisi özellikleri açıklanmıştır. Eserin imla özelliklerinde ünlülerin ve ünsüzlerin kelimenin muhtelif yerlerinde nasıl yazıldıkları örnekler verilerek yazılmış, sonrasında ise ses bilgisi bölümüne geçilmiştir. Ünlü ve ünsüz uyumları anlatılmış ve ses olayları örneklerle tespit edilmiştir. Ekleşme bilgisi bölümünde ise eserin morfolojik özelliklerine değinilmiş, eserde kullanılan ekler başlıklar halinde verilmiştir. Bu özellikler açıklanırken metinden örnekler sayfa ve satır numarası verilerek gösterilmiştir.

Daha sonraki bölümde metnin çeviri yazı hali verilmiştir. Metnin yazımında 45 Hk 2604 arşiv numaralı Manisa İl Halk Kütüphanesinde bulunan nüsha esas alınmıştır. Çeviri yazılı metin, her bir varak ve beyit numaralandırılarak yazılmıştır.

Son bölüm ise eserin dizini ve bağlama dayalı sözlüğünden oluşmaktadır. Bu bölümde her bir kelime, kullanıldığı yere göre anlamlandırılmıştır. Dizin içerisinde yer almasına rağmen ayet ve hadislere de ayrı bir bölümde yer verilmiştir.

Çalışmanın her aşamasında bilgi ve ilgisini benden esirgemeyen başta danışman hocam Dr. Öğr. Üye. Ayşe AYDIN'a, akademik anlayışını örnek alarak tecrübelerinden yararlandığım saygıdeğer hocam Prof. Dr. Zikri TURAN'a, çalışma sürecimde bana her anlamda destek olan ailem annem Ayşe GÜLTEKİN ve babam İbrahim GÜLTEKİN'e, bana her daim moral veren sevgili mesai arkadaşım, yoldaşım Öğr. Gör. Dr. Yasemin

DOMAÇ YAŞAR'a ve özellikle tez aşamasında bana hiç bıkmadan destek olan Arş. Gör. Tuğçe TAKOĞLU başta olmak üzere tüm arkadaşlarıma şükranlarımı sunuyorum.

Gül GÜLTEKİN

29/01/2024

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	vi
İŞARETLER.....	vii
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	viii
TABLO LİSTESİ.....	ix
GRAFİK LİSTESİ.....	x
ÖZET	xi
ABSTRACT	xii

GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM: FERİDÜDDİN ATTÂR'IN HAYATI, EDEBİ KİŞİLİĞİ, ESERLERİ VE ESRÂRNÂME	5
1.1. Ferîdüddin Attâr'ın Hayatı	5
1.2. Esrârname	7
1.3. Terceme-i Esrârname.....	12
1.3.1. Huzûrî.....	12
1.3.2. Edirneli Derviş Mustafa	13
1.3.3. Terceme-i Esrârname.....	13
1.3.4. Terceme-i Esrârname'de Geçen Ayet ve Hadisler	25
2. BÖLÜM: İNCELEME	31
2.1. İmla Özellikleri.....	31
2.1.1. Ünlülerin Yazılışları	31
2.1.1.1. "a" Ünlüsünün Yazılışı	31
2.1.1.2. "e" Ünlüsünün Yazılışları	31
2.1.1.3. "ı-i" Ünlülerinin Yazılışları.....	32
2.1.1.4. "o-ö" Ünlülerinin Yazılışı	33
2.1.1.5. "u-ü" Ünlülerinin Yazılışı	33
2.1.2. Ünsüzlerin Yazılışları.....	33
2.1.2.1. "ç" Ünsüzünün Yazılışı.....	33
2.1.2.2. "η" Ünsüzünün Yazılışı.....	34
2.1.2.3. "p" Ünsüzünün Yazılışı.....	34

2.1.2.4. "t" ve "d" Ünsüzlerinin Yazılışı	34
2.1.2.5. "k" ve "ğ, ğ" Ünsüzlerinin Yazılışları	35
2.1.2.6. "s" Ünsüzünün Yazılışları	35
2.1.3. Bazı Kelime ve Eklerin İmlaları	36
2.1.3.1. "kim" ve "ki"nin Yazılışları	36
2.1.3.2. "ile"nin Yazılışı	36
2.1.3.3. "kadar" Sözcüğünün Yazılışı	36
2.1.3.4. Soru Ekinin Yazılışları	37
2.1.3.5. Cevheri Ek Fiilin Yazılışı	37
2.1.3.6. "içün" Sözcüğünün Yazılışı	37
2.1.3.7. "de"nin Yazılışı	37
2.1.4. Harekelerin Yazılışları	38
2.1.4.1. Tenvin İşaretinin Kullanılışı	38
2.1.4.2. Şedde İşaretinin Kullanılışı	38
2.2. Ses Bilgisi	38
2.2.1. Ünlüler	38
2.2.1.1. Önlük/Artlık (Damak) Uyumu	38
2.2.1.2. Düzlük/Yuvarlaklık (Dudak) Uyumu	39
2.2.1.3. Birleşme (Combination)	42
2.2.1.4. Düzleşme (Unrounding)	42
2.2.1.5. Genişleme (Opening)	42
2.2.1.6. Toplaşma (Gathering)	42
2.2.1.7. Ünlü Yutulması (Vocal Absorption)	43
2.2.1.8. Yuvarlaklaşma (Rounding)	43
2.2.2. Ünsüzler	43
2.2.2.1. Aşırı Patlayıcılaşma (Ultra-Exploivation)	43
2.2.2.2. Erime (Fusion)	45
2.2.2.3. Hece Tekleşmesi (Haplologie)	45
2.2.2.4. İkizleşme (Gemination)	46
2.2.2.5. Kaynaşma	46
2.2.2.6. Ötümlüleşme	46
2.2.2.7. Sızıcılaşma	48

2.2.2.8. Ünsüz Türemesi (Conson Derivation).....	50
2.2.2.9. Ünsüz Yutulması (Conson Absorption).....	50
2.3. Ekleşme Bilgisi.....	51
2.3.1. Yapım Ekleri	54
2.3.1.1. İsim Yapan Ekler	55
2.3.1.2. Fiil Yapan Ekler.....	60
2.3.2. Çatı Eki.....	64
2.3.2.2. Edilgenlik Çatı Eki (Passive).....	67
2.3.2.3. Dönüştürme Çatı Eki (Reflexive)	68
2.3.2.4. İşteşlik Çatı Eki (Cooperative)	69
2.3.3. Olumluluk/Olumsuzluk Eki	70
2.3.3.1. Olumluluk Eki	71
2.3.3.2. Olumsuzluk Eki	71
2.3.4. Fiilimsiler	72
2.3.4.1. İsim Fiil Eki (Verbal Noun).....	74
2.3.4.2. Sıfat Fiiller (Partisip).....	75
2.3.4.3. Zarf Fiiller (Gerindium).....	79
2.3.5. Ek Fiiller.....	84
2.3.5.1. Cevheri Ek Fiil.....	84
2.3.5.2. Tasvir Ek Fiili	86
2.3.6. Teklik/Çokluk Eki	87
2.3.6.1. Teklik Eki	87
2.3.6.2. Çokluk Eki.....	90
2.3.7. İsim Tamlaması Kuran Ekler.....	92
2.3.7.1. İlgili Eki	93
2.3.7.2. Sıfatlama Eki	94
2.3.8. Hal Ekleri	96
2.3.8.1. Aitlik/Hedef Hal Eki.....	98
2.3.8.2. Amaç Hal Eki	98
2.3.8.3. Ayrılma Hal Eki.....	99
2.3.8.4. Kaynak Gösterme Hal Eki.....	99
2.3.8.5. Benzetme Hal Eki.....	100

2.3.8.6. Vasıta (İlavelik/Birliktelik) Hal Eki	101
2.3.8.7. İşaretleme Hal Eki	101
2.3.8.8. İzah Hal Eki	102
2.3.8.9. Mukayese Hal Eki	102
2.3.8.10. Yön Gösterme Hal Eki.....	103
2.3.8.11. Özne Hal Eki.....	104
2.3.8.12. Nesne Hal Eki	104
2.3.8.13. Görelilik/Uygunluk Hal Eki.....	105
2.3.8.14. Seslenme Hal Eki.....	106
2.3.9. Soru Eki.....	106
2.3.10. Çekim Ekleri.....	107
2.3.10.1. Geniş Zaman	108
2.3.10.2. Geçmiş Zaman	109
2.4. Söz Varlığı.....	112
2.4.1. İsimler.....	112
2.4.1.1. Bitki, Meyve, Sebze, Çiçek Adları ve İlgili Kelimeler	112
2.4.1.2. Vücut Bölümleri ve Organ Adları	112
2.4.1.3. Cevher, Hammadde, Maden Adları ve İlgili Kelimeler	113
2.4.1.4. Hayvan Adları ve İlgili Kelimeler	113
2.4.1.5. Hastalık Adları ve İlgili Kelimeler	113
2.4.1.6. İlaç Adları ve İlgili Kelimeler.....	113
2.4.1.7. Gök Bilimi İle İlgili Kelimeler	113
2.4.1.8. Burç, Yıldız, Menzil Adları ve İlgili Kelimeler	113
2.4.1.9. Yer ve Yön Bildiren Kelimeler	113
2.4.1.10. Kişi Adları	114
2.4.1.11. Savaş, Askerlik ve Devlet Yönetimiyle İlgili Kelimeler	114
2.4.1.12. Zaman Kavramıyla İlgili Kelimeler.....	115
2.4.1.13. Ev, Giyim Ve Yaşamayla İlgili Kelimeler	115
2.4.1.14. Yazı ve Sanatla İlgili Kelimeler	116
2.4.1.15. Müzik Aletleri ve İlgili Kelimeler	116
2.4.1.16. Manevi Hayat ve Doğum-Ölümlle İlgili Kelimeler.....	116
2.4.1.17. Renk Adları ve İlgili Kelimeler	116

2.4.1.18. Akrabalık ve Yakınlık Bildiren Kelimeler	116
2.4.1.19. Meslek ve Meşguliyet Adları.....	117
2.4.1.20. Yiyecek ve İçecek Kavramı İle İlgili Kelimeler.....	117
2.4.1.21. Dini ve Folklorik Kelimeler	117
2.4.1.22. Deyimler ve Atasözleri	118
2.4.1.23. Varlıkların Niteliklerini ve Durumunu Gösteren Kelimeler.....	119
2.4.1.24. Kişilerin Karakter ve Nitelikleriyle İlgili Kelimeler	122
2.4.1.25. Millet, Kavim, Dil Adları ve İlgili Kelimeler.....	124
2.4.1.26. Ünvanlar	124
2.4.1.27. Ölçü Adları ve İlgili Kelimeler.....	124
2.4.1.28. Doğayla İlgili Kelimeler	125
2.4.1.29. Sayılar ve İlgili Kelimeler	125
2.4.1.30. Arapça-Farsça Soyut Kelimeler.....	125
2.4.2. Fiiller	128
2.4.2.1. İnsanın Temel Hareket ve Oluşlarını Gösteren Fiiller.....	128
2.4.2.2. İnsanın Duygu, Düşünce ve İsteklerini Gösteren Fiiller	128
2.4.2.3. Varlıkların Oluş ve Hareketlerini Gösteren Fiiller	128
3. BÖLÜM: ÇEVİRİ YAZILI METİN	141
4. BÖLÜM: DİZİN	456
SONUÇ	1040
KAYNAKÇA.....	1046
TIPKIBASIM.....	1050
ÖZGEÇMİŞ	1128

KISALTMALAR

- a** : birinci sayfa
b : ikinci sayfa
Alm. : Almanca
Ar. : Arapça
bkz. : bakınız
c. : cilt
çev. : çeviren
DİA : Diyanet İslam Ansiklopedisi
EAT : Eski Anadolu Türkçesi
Erm. : Ermenice
ET : Eski Türkçe
Fa. : Farsça
hş. : hicri şemsi
İt. : İtalyanca
Mac. : Macarca
Moğ. : Moğolca
Peh. : Pehlevice
s. : sayfa
S. : sayı
Tpl. : Toplam
TDK : Türk Dil Kurumu
TDV : Türkiye Diyanet Vakfı
Sür. : Süryanice
Tr. : Türkçe
Fr. : Fransızca
Yay. : yayınları
Yun. : Yunanca

İŞARETLER

- () : Bir sesin ya da şeklin varlığının şartlara bağlı, ihtiyari olduğunu belirtir.
- # : Bir sesin başında ise kelime başını, sonunda ise kelime sonunu gösterir.
- / : Kök ünlüsünden sonra gelen sesi gösterir.
: Dizinde sayfa numarası ile satır numarasını birbirinden ayırır.
- < , > : Bir sese ya da şekle ait gelişmenin istikametini gösterir veya okun ucu istikametinde kalan yeni, okun arkasında kalan eski sesi ya da şekli gösterir.
- + : İsme bağlanmayı, isim kategorisini gösterir.
- : Fiile bağlanmayı, fiil kategorisini gösterir.
: Bir fonemin sonunda ise başta olan eki, bir fonemin başında sonda olun eki gösterir.
- ± : Telaffuz edilmeyen ve isimden fiile kategori değişikliğini gösteren bir şeklin varlığını temsil eder.
- Ø : Bir gramer unsurunun, telaffuz edilmeyen; ancak fonksiyonu korunan şeklini temsil eder.
- ~ : Nöbetleşe kullanımı temsil eder.
- : : Bu işareten önceki sesin uzun okunması gerektiğini ifade eder.
- ⌒ : Ayrıştırma ses olayı.
- ⌒ : Ulanma ses olayı.
- A : a ve e' yi karşılar.
- B : b, p'yi karşılar.
- C : c ve ç'yi karşılar.
- D : d, t'yi karşılar.
- G : g ve k'yi karşılar.
- I : ı ve i'yi karşılar.
- U : u ve ü'yü karşılar.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا	a, ā, e	س	s
آ	a, ā	ش	ş
ای, ی	é, ı, i, î	ض	ž
او, و	o, ō, ö, u, ü, ū	ط	t, ṭ
ء	'	ظ	ẓ
ب	b, p	ع	'
پ	p	غ	ğ
ة	t	ف	f
ت	t	ق	q
ت	ǎ	ك	g, k
ج	c, ç	ل	l
چ	ç	م	m
ح	ħ	ن	n
خ	ħ	ك	ŋ
د	d	و	v
ذ	ẓ	ه	a, e, h
ر	r	ی	y
ز	z		
ژ	j		

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Metnin Kelimelerinin Alfabetik Dağılım Tablosu.....	136
Tablo 2: Eklerle Türkçeleşen Alıntı Kelimelerin Tablosu.....	137

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Metnin Kelimelerinin Dillere Göre Yüzdelerik Dağılımı.....	140
---	-----

ÖZET

Başlık: Terceme-i Esrârname (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)

Yazar: Gül GÜLTEKİN

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ayşe AYDIN

Kabul Tarihi: 29/01/2024

Sayfa Sayısı: xii (ön kısım) + 1128 (ana kısım)

Bu çalışma Huzûrî tarafından *Terceme-i Esrârname* adıyla tercüme edilen Ferîdüddin Attâr'ın başta Mevlânâ olmak üzere birçok Fars ve Türk şairi etkilemiş olduğu en önemli mesnevilerinden *Esrârname* adlı eserinin incelemesi, çeviri yazılı metni ve sözlüğünü içermektedir. Giriş, inceleme, metin ve dizin bölümlerinden meydana gelen çalışmanın giriş bölümünde, yazar ve eser hakkında bilgi verilmiştir. Eser üzerine yapılan çalışmalardan bahsedilmiş, eserin öğrettiği tasavvuf ilkeleri anlatılmıştır.

İkinci kısım olan inceleme bölümünde eserin imla, ses ve ekleşme bilgisi özellikleri anlatılmıştır. İmla incelemesinde ünlü ve ünsüz seslerin, bazı kelime ve eklerin yazımı örneklerle açıklanmıştır. Ses bilgisi incelemesinde ünlü ve ünsüzlerle ilgili ses olayları anlatılmıştır. Ekleşme bilgisi bölümünde onlu ek sınıflamasına uygun olarak ekler örneklerle verilmiştir.

Çalışmaya konu olan eser, 45 Hk 2604 arşiv numaralı olan Manisa İl Halk Kütüphanesi'nde *Terceme-i Esrârname* adıyla kayıtlıdır. Tez metninin temmet kayıtlarından elde edilen bilgilere göre istinsah tarihi Hicri 997, Miladi 1589 şeklindedir. Nesih yazı türünün kullanıldığı 153 varaklık eserde satır sayısı 15'tir. Ancak satır sayısının 14 olduğu sayfalar (132a, 123b) da mevcuttur. Eserin ölçüleri 214x142-155x82 mm.'dir. Kağıt türü, çapa filigranlıdır. Klasik mesnevi tertibiyle oluşturulan *Terceme-i Esrârname*, çoğunlukla dinî metinlere dayanmaktadır. Çalışmanın üçüncü bölümü, özellikleri verilen bu eserin çeviri yazılı metnini oluşturmaktadır.

Dördüncü bölüm olan sözlükte ise kelimelerin anlamları bağlama dayalı olarak tespit edilmeye çalışılarak dizin oluşturulmuş, kelimenin bu anlamlarıyla kullanıldığı yerler dizin içerisinde numaralarıyla verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Terceme-i Esrârname, Yazma Eser, Dil İncelemesi, Tasavvuf, Eski Anadolu Türkçesi

ABSTRACT

Title of Thesis: Terceme-i Esrârname (Introduction - Review - Text - Index)

Author of Thesis: Gül GÜLTEKİN

Supervisor: Assist. Prof. Ayşe AYDIN

Accepted Date: 29/01/2024

Number of Pages: xii (ön kısım) + 1128
(main body)

This study includes the analysis, translated text and dictionary of Ferîdüddin Attâr's work named Esrârname, one of the most important masnavis that influenced many Persian and Turkish poets, especially Mevlânâ, translated by Huzûrî under the name Terceme-i Esrârname. In the introduction part of the study, which consists of introduction, review, text and index sections, information is given about the author and the work. The studies on the work are mentioned, and the principles of mysticism that the work teaches are explained.

In the second part, the review section, the spelling, phonetic and acronym features of the work are explained. In the spelling analysis, the spelling of vowel and consonant sounds, some words and suffixes are explained with examples. In the phonology examination, sound events related to vowels and consonants are explained. In the affixation information section, suffixes are given with examples in accordance with the ten-fold suffix classification.

The work that is the subject of the study is registered under the name Terceme-i Esrârname in Manisa Provincial Public Library with archive number 45 Hk 2604. According to the information obtained from the temmet records of the text of the thesis, the date of copying is Hijri 997, Miladi 1589. The number of lines in the 153-leaf work in which the Nesih script is used is 15. However, there are also pages (132a, 123b) where the number of rows is 14. The dimensions of the work are 214x142-155x82 mm. The paper type is anchor watermarked. Esrârname, which was created in the classical masnavi scheme, is mostly based on religious texts. The third part of the study constitutes the translated text of this work whose characteristics are given.

In the fourth section, the dictionary, an index was created by trying to determine the meanings of the words based on the context, and the places where the word is used with these meanings are given with their numbers in the index.

Keywords: Terceme-i Esrârname, Manuscript, Language Analysis, Sufism, Old Anatolian Turkish

GİRİŞ

Çalışmamızın konusu olan Terceme-i Esrârname, 1589 (Hicri 997)'da yazıya geçirilmiş dinî, tasavvufî bir eserdir. Eser, Manisa İl Halk Kütüphanesi'nde 45 Hk 2604 arşiv numaralı Terceme-i Esrârname adıyla kayıtlıdır. Eser dil hususiyetleri bakımından incelendiğinde dönem olarak Eski Anadolu Türkçesi döneminde kaleme alınmıştır. Bu dönem, XI. yüzyıldan sonraki dönem Oğuz Türkçesinin Anadolu'da bir yazı dili haline gelmesinin başlangıcını oluşturur. Literatürde bu dönem için Timurtaş Eski Türkiye Türkçesi terimini, Çağatay Eski Osmanlıca terimini, Ercilasun da Eski Oğuz Türkçesi terimini kullanmıştır. Ancak genel kabul Eski Anadolu Türkçesi terimindedir. “Eski Anadolu Türkçesi, Oğuzcanın ilk yazı dilidir” (Akar 2018: s. 241). Bu dönem 13.-15. asırları arasındaki Türkçedir. Ahmet Bican Ercilasun, dilin iç yapısı -ses ve biçim özellikleri- bakımından Eski Oğuz Türkçesinin (Eski Anadolu Türkçesi) XVI. yüzyılda da devam ettiğini ve değişme sürecinin XVII. yüzyılda yaşandığını söyler (Ercilasun, 2014). Türklerin 11. yüzyıldan itibaren İslami temele dayanarak yeni bir döneme geçmiş olmaları, Araplarla ve Farslarla olan kültürel ilişkileri, çeşitli alanlarda özellikle Farsçadan çeviri yolu ile Eski Anadolu Türkçesine yapılan aktarmalar dil ve edebiyatımızın çeşitlenmesine ve zenginleşmesine aracılık etmiştir. Bu döneme kadar ortaya konulan eserler sınırlı olduğu halde bu dönemden itibaren Anadolu Beyliklerinin de öncülük etmesiyle çok sayıda manzum, mensur, çeviri, telif eserler ortaya çıkmıştır. Batı Türkçesinin ilk devrini teşkil eden bu dönem, kendisinden sonraki iki devreden çok farklıdır. Ergin, Eski Anadolu Türkçesinin Batı Türkçesinin bir oluş, bir kuruluş devresi olduğunu, Batı Türkçesini Eski Türkçeye bağlayan birçok bağın bu devrede henüz kendisini hissettirdiğini, birçok şekilde Eski Türkçe izlerinin bulunduğunu ve bu özellikleriyle Eski Anadolu Türkçesinin Osmanlıca ve Türkiye Türkçesinden farklı bir durum arz ettiğini vurgulamaktadır (Ergin, 2009: s. 17). Oğuzcanın ilk yazı dili olarak kabul edilen bu dönem kendisinden sonraki Osmanlıca ve Türkiye Türkçesi dönemlerinden dil özellikleri bakımından çok farklıdır. Terceme-i Esrârname adlı tercümenin ses, şekil ve imla özellikleri incelendiğinde Eski Anadolu Türkçesi özellikleri gösteren birçok unsurun varlığı tespit edilmiştir.

Terceme-i Esrârname, mesnevî nazım şekliyle kaleme alınmış bir eserdir. Türk edebiyatı dinî, tasavvufî ve ahlaki mesnevîler bakımından oldukça zengindir. Bu zenginlik sadece

sayı olarak değil konu çeşitliliği bakımından da karşımıza çıkmaktadır. Din, tasavvuf, ahlak, kahramanlık, aşk, savaş, astronomi, tıp gibi birçok ilme hitap eden mesnevilerle karşılaşmaktayız. Bu konular arasında en geniş yeri din, tasavvuf ve ahlak konulu mesneviler almaktadır. “Asıl olarak dinî, tasavvufî ve ahlaki türde olmasa da mesnevi şairlerinin İslâm dininin ahlaki esaslarını halka öğretme, faydalı olma veya ahirete yarar söz söyleme gibi gayretlerle eserlerinde dinî ve ahlaki hususlara, özellikle nasihatlere sıkça yer verdiği tespit edilir.” (Yeniterzi, 2007: s. 433). Sözü geçen konulara ve nasihatlere birçok mesnevîde yer verilmektedir. Konu bakımından iç içe geçtiği için bu tür eserleri ayırt etmek zor olsa da bütünüyle dinî ve ahlaki konularda yazılmış mesnevîler oldukça fazladır. Bir beraberlik ilişkisi içinde olan din ve ahlak; ruhu yüceltmek, kişinin her iki cihanda mutluluğunu sağlamak, sonsuzluk kavramını vurgulamak gibi amaçlarla insana yol göstermek ister. Allah korkusu, temiz ahlak, haramdan kaçmak, edepli olmak, doğruluktan sapmamak, cahillerden uzak durmak, mazlumlara yardım etmek, her işin sonunu düşünmek bu tür mesnevîlerin konularındandır. Üzerinde en çok durduğumuz ve çalışmamızın da konusu olan dinî ahlaki konularla yazılmış belli başlı eserler şunlardır:

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Mesnevî-i Şerîf

Yûnus Emre, Risâletü'n-Nushiyye

Şeyyâd Hamza, Dâstân-ı Sultân Mahmûd

Âşık Paşa, Garîb-nâme / Fakr-nâme

Hatiboğlu, Bahrü'l-Hakâyık / Ferah-nâme

Elvân-ı Şîrâzî, Gülşen-i Râz Tercümesi

Bedr-i Dilşâd, Murâd-nâme

Ahmed Rıdvan, Mahzenü'l-Esrâr / Rıdvâniyye

Şemsî, Deh-Murg

Taşlıcalı Yahyâ, Gencîne-i Râz / Kitâb-ı Usûl / Gülşen-i Envâr

Emre, Terceme-i Pend-Nâme-i Attâr

Edirneli Nazmî, Pend-nâme

Çalışmanın Konusu

Çalışmanın konusu Huzûrî tarafından *Terceme-i Esrârname* adıyla tercüme edilen Ferîdüddin Attâr'a ait Esrârname adlı eseri çeviri yazıya aktararak imla özellikleri, ses bilgisi, ekleşme bilgisi ve söz varlığı açısından incelemektir. Ayrıca metne dayalı sözlüğünü ve dizinini hazırlamaktır.

Çalışmanın Önemi

Terceme-i Esrârname, tasavvuf ilkelerini “usul” olarak adlandırarak açıklayan dinî bir mesnevidir. Yazıldığı dönemde birçok şaire ilham veren bu eser, Attâr'ın eczacılık, tıp, astronomi, tasavvuf gibi birçok ilim alanına hâkim olduğunu da göstermektedir. Biz, Mevlânâ'nın da Mesnevi'sinde geniş ölçüde bahsettiği Esrârname'nin birçok alana hizmet edecek söz varlığı ve karakteristik dil özelliklerinin olduğunu düşünerek bu eseri çalışmakta mutabık olduk. Esrârname, döneminin imla ve dil özelliklerini yansıtır. Bazı tasavvuf ilkelerini efsaneler ve hikâyelerle anlatması; bu efsane ve hikâyelerde din uluları ve peygamberler hakkında bilgi vermesi; ayet ve hadislerden başka birçok alanla ilgili terimlerine yer vermesi yönünden de önemli bir konumu vardır. Dil özelliklerinin ve sözlük çalışmasının sağlayacağı katkılarla sahaya hizmet edeceği umulmaktadır.

Çalışmanın Amacı

Çalışmamızın amacı dönemin karakteristik özelliklerini barındıran bu eseri çeviri yazıya aktarmak, dil hususiyetlerini ait olduğu dönem ışığında değerlendirmek, sözlük ve dizinini hazırlamak ve çalışmamızı günümüz araştırmacılarının dikkatine sunmaktır. Eski Anadolu Türkçesi dönemi üzerine gerek metin çevirileri gerekse dil çalışmaları oldukça fazladır. Ancak her bir çalışma döneme ışık tutmak adına yeni bir ekleme yapmış olacak, böylece eksikleri gidererek tamamiyet fikrinin oluşmasına zemin hazırlayacaktır. Bu tamamiyet fikrinin de etkisiyle, eldeki tabakaları da dikkate alarak *Terceme-i Esrârname* adlı eseri incelemeye karar verdik. Amacımız bu eseri hem dil özellikleri bakımından detaylıca incelemek hem de sözlük çalışması yaparak yazarın ve dönemin kelime zenginliğini gözler önüne sermektir.

Çalışmanın Yöntemi

Çalışmamız; Giriş, İnceleme, Çeviri Yazılı Metin ve Dizin-Sözlük bölümlerinden oluşmaktadır.

Çalışmamızın giriş bölümünde *Terceme-i Esrârname*'nin içeriği, metinde geçen hikâyeler ve eserin yazıldığı dönem hakkında bilgi verilerek eser tanıtılmıştır. *Esrârname*'nin yazarı Ferîdüddin Attâr'ın hayatı ve edebi kişiliğinden bahsedilmiştir. Doktora çalışmamızın konusu, önemi, amacı ve yöntemi de bu bölümde aktarılmıştır.

İnceleme bölümünde çalışmamıza konu olan metnin imla, ses ve şekil özellikleri gösterilmiştir. İmla bölümünde eserdeki ünlü ve ünsüz sesler ile bazı kelime ve eklerin yazımıyla harekelerin kullanımı gösterilmiştir. Bu kelime ve eklerin nasıl yazıldığı örneklendirilmiştir. Eserin ses bilgisi bölümünde ünlü ve ünsüzlerle ilgili ses olayları örneklerle satır ve sayfa numarası verilerek anlatılmıştır. Ekleşme bilgisi bölümünde de isim ve fiillere getirilen ekler aynı şekilde örneklerle gösterilmiştir.

Metin bölümü eserin çeviri yazıya aktarımından oluşmaktadır. Bu aktarım yapılırken *Times New Roman* ve *Oktay New Transkripsiyon* fontu kullanılmıştır.

Çalışmanın dizini hazırlanırken *Türksözdiz* isimli yazılım programından yararlanılmış, programın yönlendirdiği direktiflerle sıkıştırılmış gramatiksel dizin ve diğer sıklıkları gösteren dizinler oluşturulmuştur. Dizinin sözlük bölümü hazırlanırken Osmanlıca-Türkçe-Farsça sözlüklerden yararlanılmış, metne dayalı sözlük hazırlanmış; kelimelerin temel anlamları değil, kelimenin beyit içerisinde bulunduğu yerdeki anlamı önemsenerak bağlama dayalı bir çalışma yapmaya özen gösterilmiştir. Sözlükteki madde başları isim ve fiil olarak ayrılmış, kelimenin yanında köken olarak hangi dile ait olduğu ve kaç kere geçtiği belirtilmiştir. Kelimenin yanına hangi sayfada ve satırda geçtiği (/) işaretiyle yazılmıştır. İşaretin sol tarafı sayfayı, sağ tarafı satırı ifade etmektedir. Metinde geçen tamlama, terkip ve deyimler her bir kelimenin başladığı harfin altında verilmiştir.

Çalışmanın sonuç bölümünde, çalışmadan çıkarılan veriler sıralanmış ve çalışma sırasında kullanılan kaynaklar bibliyografya olarak verilmiştir.

1. BÖLÜM: FERİDÜDDİN ATTÂR'IN HAYATI, EDEBİ KİŞİLİĞİ, ESERLERİ VE ESRÂRNÂME

1.1. Ferîdüddin Attâr'ın Hayatı

Tam adı Ebu Hamid Ferîdüddin Muhammed bin Ebu Bekr İbrahim Nişaburi olan İranlı mutasavvıf, şair, hekim ve eczacı; Horasan Selçukluları'nın son zamanlarında, Nişabur'da dünyaya geldi. Eczacılık ve tıp ile meşgul olduğu için "Attâr" lakabını aldı ve bu lakapla meşhur oldu. Ünlü mutasavvıfın ilk gençlik yılları hakkında kaynakların verdiği bilgiler çok yetersizdir. Ancak eserlerinden, gençliğinde bir taraftan attarlıkla uğraştığı, diğer taraftan da ilim tahsil ettiği, tasavvufi bilgiler edindiği ve çeşitli şeyhlere hizmet ettiği anlaşılmaktadır. Kendisi, peygamberler ve veliler hakkında birçok kitap okuduğunu ve otuz dokuz yıl müddetle tasavvufla ilgili şiir ve hikâyeleri toplamaya devam ettiğini söyler. Anne ve babasını gençliğinde kaybetmesi dışında ailesi ve yakın çevresi hakkında bir bilgi yoktur. Muhtârname'sinde yer alan iki rubaisinden, otuz iki yaşındaki bir oğlunu kaybettiği dolayısıyla evlenmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Kaynakların verdiği bilgilerden ve bazı şiirlerinden anlaşıldığına göre Attâr küçük yaştan itibaren ve özellikle kendisini tasavvufa verdikten sonra birçok seyahatlerde bulundu. Irak, Şam, Mısır, Mekke, Medine, Hindistan ve Türkistan'a yaptığı bu seyahatlerden sonra Nişabur'a döndü ve orada inzivaya çekildi. Uzun yıllar devam eden bu inzivâ hayatı sonunda oldukça ileri bir yaşta iken Moğollar tarafından Nişabur'da şehid edildi (M. Nazif Şahinoğlu, "Attâr Ferîdüddin", DİA, IV, İstanbul, 1989: s. 95).

Ferîdüddin Attâr'ın, gençliğinde bir taraftan attarlık yaparken bir taraftan da ilim tahsil ettiği ve bazı şeyhlerden tasavvuf dersleri aldığı bilinmektedir. Attâr'ın eserleri incelendiğinde iyi derecede Arapça bildiği; hadis, tefsir, fıkıh, kelâm gibi dini ilimler yanında hikmet, felsefe, astronomi, eczacılık gibi pozitif bilimleri de bildiği anlaşılmaktadır. Ancak bu ilimleri nerede ve kimlerden öğrendiğine dair kesin bir bilgi yoktur (Çetinkaya, 2018: s.28).

Attâr'ın tasavvuf terbiyesini kimden aldığı tam olarak bilinmemekle birlikte tasavvufi düşüncelerini Hallac-ı Mansur'un fikirleri üzerine temellendirmiş olduğu söylenmektedir. Nitekim Mevlâna'nın Attâr için, "Hallac'ın ruhu Attâr'da tecelli etmiştir" (Eflaki, 1993: s. 668-669), demesi bunu doğrular niteliktedir. Babasının da şeyhi olduğu rivayet edilen Kutbüddin Haydar ile Rükneddîn-i Ekâf (Ekkâf) ve

Mecdüddin el-Bağdâdî'nin müridi olduğu şüphelidir. Esrârname'sinin önsözünde aşırı derecede övdüğü Ebû Saîd-i Ebû'l-Hayr'a (ö. 440/1049) mânen intisap ettiğini, sahip olduğu her devleti onun ruhaniyetinden aldığını, kendisini terbiye eden kişinin bu zat olduğunu söyler ve dolayısıyla "Üveysî" olduğuna işaret eder. Eserlerinden, devrindeki birçok mutasavvıf ve şeyhle tanıştığı, onlarla dostluk kurup eserlerini okuyarak kendisini tasavvuf merhalelerini aşmaya hazırladığı, bu gayretler sonunda irşad makamına ulaştığı anlaşılmaktadır. Bir tarikata girmediği kabul edilse bile iddia edildiği gibi o sadece tasavvufa meraklı veya sufi meşrep biri değildir. Tasavvuf erbabının sırlarını öğrenip makam ve hallerini incelemekle yetinmemiş, tasavvufu benimseyip içine girmiş, az da olsa seyrüsüluk ile meşgul olmuş ve kendisinden sonra yaşayan pek çok İranlı mutasavvıf-şair ve edibe önderlik etmiştir. Bunlar arasında Mevlânâ, Mahmûd-ı Şebüsterî, Sa' dî, Hâfız ve Molla Câmî sayılabilir. Özellikle Mevlânâ'nın Attâr'ı âşıkların önderi sayması, tasavvuf yolunda kendisini küçük, onu büyük görmesi, eserlerinden büyük ölçüde faydalanması, hatta onu "ruh", Senâî'yi de ruhun "iki gözü" olarak kabul etmesi, Hallâc'daki nurun Attâr'ın ruhunda tecelli ettiğini ve Hallâc'ın ona mürebbi olduğunu söylemesi şüphesiz bir sebebe dayanmalıdır.

"Kendisine ait olduğu kesin olarak bilinen eserlerinde Attâr Ehl-i beyt'e hürmet ve sevgide kusuru bulunmayan, müsamahalı ve taassuba karşı bir Sünnî'dir. Hayatının sonlarına doğru Şîî olduğu iddiası, yanlış olarak ona isnat edilen eserlerden kaynaklanmaktadır." (TDV İslâm Ansiklopedisi, 1991-4. Cilt: s. 95-98).

"Ferîdüddin Attâr'ın en önemli yönü İslam tasavvufuyla İslam şiirini buluşturması ve kaleme aldığı mesnevilerinde tasavvufun en zor ve çetrefilli meselelerini en anlaşılır ve akıcı bir üslupla şiirselleştirmesidir. Attâr'ın yaşadığı dönem İslam medeniyetinin zahirden batına, yani dıştan içe doğru büyük fethi gerçekleştirdiği dönemdir." (Attâr, 2013, s. 5).

"Attâr'ın düşünce dünyasında insanı ve insan sevgisini merkeze aldığını görmekteyiz. İnsana değer verilmesi, onun incitilmemesi, eksikleri ve hatalarının yüzüne vurulmaması, düşmanı bile olsa ona affedici davranılması gerekliliği, günümüz çağdaş toplumları için de geçerliliğini koruyan yüzeysel ve şekilci insan değerlendirmelerini eleştirmiştir. Onun insan ve din anlayışını hoşgörü temeli oluşturmaktadır." (Ünal, 2016: s. 271-288).

Attâr'ın "Dünyanın zenginlikleri, düşkün olanlara, ahiret ise gûnahtan sakınanlara verilmiştir." diyerek dünyaya ve dünyevi değerlere önem vermediğini ve karnını

haramdan temizlemeyen kişinin ruhu felekler tarafına yükselemez, diyerek de haram ve kul hakkı yemenin kötülüğü üzerinde durduğunu görürüz.

İnsan sevgisi, affedici olmanın önemi, hoşgörünün tüm kötülükleri def ettiği, nefsten ve dünyevi arzularından uzak durulması gerektiği, gösteriş için yapılan dindarlığın fenalığı, ibadetin saf ve temiz duygularla yerine getirilmesi gerektiği, haram yemenin kötülüğü, insanlara davranışta alçakgönüllü olmanın önemi, ataletin insanları dilenmeye götüreceği, düşkünlere yardımın Allah sevgisinden geldiği gibi konuları eserlerinde nasihat ettiği bilinmektedir.

Tasavvufla yakından ilgilenmiş, şeyhlerin ve mutasavvıfların meclislerinden aldığı feyizle kendisi de yavaş yavaş bu yolda ilerlemiş ve sufi-meşrep bir hal almıştır. Bu durum kendisinden sonra gelen şairlerin eserlerinde de yankı bulmuştur. Dolayısıyla Attâr sadece devrinde değil kendisinden sonra da fikri ve edebi yönden örnek alınır olmuştur. Bunların başında Mevlânâ Celaleddin-i Rumî gelir. Sonra Hâfız, Sa'dî, Molla Câmî, Mahmud-ı Şebüsterî, Hâfız gibi İran edebiyatının öncüleri gelir. Özellikle Mevlânâ, Attâr'ı şu sözlerle yüceltir:

heft şeh-r-i ıŖkrâ attâr geŖt
mâ henüz enderpey-i yek kûçeim

Mevlânâ “Attâr yedi aşk şehrini dolaştı ama biz hâlâ bir sokağının köşesindeyiz” diyerek Attâr'a olan saygısını gösterir ve yüceliğini teslim eder (Turan, 2014: s. 991-1009).

Attâr'ın günümüze kadar ulaşmış ve Attâr'a aidiyeti kesin olan yedisi manzum, biri mensur olmak üzere sekiz eseri bulunmaktadır. Bu eserler şunlardır: İlâhîname, Esrârname, Musibetname (Cevâbname veya Türkçeye çevrilmiş adıyla Tarîkatname), Hüsrevname (Gül ü Hüsrev ya da Gül ü Hürmüz), Muhtarnâme (rubailer), Mantıku't-Tayr (Makâmâtü't-Tuyûr, Makâmât-ı Tuyûr ya da Tuyûrname), Divan ve tek mensur eseri Tezkiretü'l-Evliyâ.

1.2. Esrârname

Esrârname, Ferîdüddin Attâr'ın manzum ve mensur birçok eserin yazılmasına ilham olmuş tasavvufi bir ahlak kitabıdır. Attâr, tasavvuf ilkelerini “usul” olarak isimlendirir ve bu eserini bölümlendirir. Her bir bölümünde farklı bir konuda açıklama yapar. Maddeler dünyasına hapsolmuş insanın fani heveslerden sıyrılışı, insanı gerçeğe götüren yoldaki engellerin aşılması, asıl varlığın sırrına ermenin önemi temel konulardır. Topraktan var

edilen insanın yaratılış öyküsü, Hz. İsa başta olmak üzere diğer peygamberlerin doğuşu anlatılır. Ayrıca iradenin yalnızca Allah'ın elinde bulunduğu, kalbi ve aklıyla Allah'a iman eden kişinin nefsinin de Allah'a kul olduğu ifade edilir. Esrârname'de peygamberlere de methedilir ve şairin Hz. Muhammed'den şefaath dilemesiyle son bulur. Sonraki bölümlerde Allah'a inanmaktan vazgeçmeyen, birçok zorluğa rağmen O'nun rızasını kazanmak için mücadele eden ashabın faziletlerinden söz edilir. Ayrıca tasavvuf meseleleri, bu uğurda yaşanan güçlükler, dünyada ve ahirette mutlu olmak için Hakk'ın vahdet denizinde yol bulmaktan, ilim ve amelin gerekliliğinden bahsedilir. Bunları insanın, cansız varlıkların ve bitkilerin gelişme devrelerinin anlatılması takip eder. Attâr bu eserinde hem ayet ve hadislerle hem de tıp ve astronomi terimlerine yer vermiştir.

Eserde ağırlıklı olarak vahdet-i vücud ve zahirden batına din anlayışı, batının yani her şeyin ötesinde gizli ve görünmeyen olanın önemi, ahirette mutlu olmak için yapılması gerekenler nasihatlerle anlatılmıştır.

Esrârname Doğu klasiklerinden biridir, başlı başına bir tür olarak da manzum ve mensur, telif ve tercüme birçok eserin yazılmasına vesile olmuştur. Bu nedendir ki eserin birçok nüshası bulunmaktadır. Eserin tercümelerinden ilki dünya kütüphanelerinde birçok nüshası tespit edilen XV. yüzyıl Akkoyunlu şairlerinden Tebrizli Ahmedî'ye ait olan tercümedir. Esrârname'lerden en beğenileni ve derviş muhitlerinde en yaygın olanı bu tercümedir. Ancak beyit sayısı, kullanılan aruz kalıbı, hikâye sayısı ve hikâyelerin uzunlukları Ferîdüddin Attâr'ın Esrârname'sinden oldukça farklıdır. Hatta İbrahim Kutluk eseri incelediğinde eserin hiçbir beyitinin tercümesi olmak şöyle dursun hiçbir hikâyesinin de benzemediğini söylemektedir. Hikâyelerden üç tanesi Şeyh Attâr'dan tercümedir (Ayan, 1996):

1. Hikâyet-i Bayezid-i Pir-i Zade: Attâr'ın Esrârname'sinde kahraman ismi kullanılmadan anlatılan bu hikâyede yaptığı ibadetlerle gurura kapılan bir kişinin hatasından dönmesi anlatılır. Terceme-i Esrârname'de bu hikâye (2060-2078) beyitleri arasında geçen 31. hikâyedir.

2. Hikâyet-i Hâkim-i Şehr-i Hindu-yı Çin Vasfı: Attâr'ın Esrârname'sinde Çin şahı yerine Türkistan şahı olarak geçen bu hikâyede Hindli hâkimin kafesteki bir papağanın kurtuluşuna nasıl yardımcı olduğu anlatılır. Terceme-i Esrârname'de bu hikâye (2139-2210) beyitleri arasında geçen 33. hikâyedir.

3. Hikâyet-i Divâne-i Pehlevan: Taşa tutulan bir divânenin Hakk'a yakarması ve Hakk'ın bundan mutlu olması anlatılır. Terceme-i Esrârname'de bu hikâyeye (2601-2643) beyitleri arasında geçen 45. hikâyedir.

Yukarıdaki üç hikâyenin Attâr'ın Esrârname isimli eserinden tercüme olduğu ortadadır. Attâr'ın diğer hikâyelerinde geçen şahıs isimlerinden bazılarının, Tebrizli Ahmedî'nin Esrârname'sindeki hikâyelerde geçen şahıs isimleriyle benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Ferîdüddin Attâr'ın Esrârname'siyle Tebrizli Ahmedî'ye ait tercümede bu hikâyelerin kaç beyitte tercüme edildiği değişmektedir. Ayrıca bazılarında şahıs ismi geçmekte bazılarında ise isim kullanmadan hikâyeye anlatılmaktadır. Gönül Ayan, 1865 beyitten oluşan Tebrizli Ahmedî'nin Esrârname'sine ait 19 nüsha tespit etmiştir. Bu nüshalar şunlardır:

1. Atatürk Üni. Agah Sırrı Levend Kitaplığı, Seyfeddin Özege Kütüphanesi. No: 556
2. Bakü-Azerbaycan S.S.C. EA El Yazmaları Enstitüsü. No: B/1236
3. Bakü-Azerbaycan İlimler Akademisi El Yazmaları Fondu. No: B/2873/20835
4. Bibliothéque Nationale Paris. E. Blochet, Supplement Turc. No: 1510
5. Bursa Genel Kitaplığı. No: 4777
6. D.T.C. Fakültesi Kütüphanesi, İsmail Saip Sencer Kitapları. No: 1628
7. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. No: TY 488
8. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. No: TY 477
9. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. No: TY 647
10. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. No: TY 3777
11. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. No: TY 4999
12. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. No: AY 3817
13. Leningrad-S.S.C.B. Asya Halkları Enstitüsü. No: V-3134
14. Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi. No: TY-16
15. Millet Kütüphanesi, Ali Emiri, Manzum Eserler. No: 914
16. Milli Kütüphane. No: 3022
17. Süleymaniye Kütüphanesi (Hacı Mahmud). No: 3808
18. Süleymaniye Kütüphanesi (Ayasofya Kütüphanesi). No: 3452/1
19. Topkapı Sarayı Müzesi (Bağdad Kitapları). No: 400

Bu tercüme üzerine Prof. Dr. Gönül Ayan'ın, 1996'da hazırlamış olduğu 'Tebrizli Ahmedî, Esrârname' adlı çalışması vardır. Ayrıca Tüba Ceylan 2007 yılında 'Tebrizli Ahmedî'nin Esrârname Tercümesi' adıyla yüksek lisans tezi hazırlamıştır.

Bir diğer tercüme ise Lâmekânî Hüseyin'indir. Lâmekânî Hüseyin 16. yüzyılın sonu ile 17. yüzyılın başında yaşamış bir şeyhtir. Birçok kademedan müridi bulunan Lâmekânî'nin eserlerinde aldığı eğitimin ne denli iyi olduğu ve ilimdeki derinliği görülmektedir. Divânı, Vahdetname adlı eserlerinin yanı sıra Esrârname'yi de tercüme etmiştir. Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ülün vezniyle kaleme alınmış olan mesnevi, 537 beyittir. Eserde İnsân-ı Kâmil'in özellikleri üzerinde çok durulduğundan kaynaklarda böyle bir adlandırma yapıldığı düşünülmektedir. "Lâmekânî, Esrârname'yi kısmen tercüme etmiştir. Kütüphanelerdeki mevcut Esrârname nüshalarının beyit sayısı ortalama üç bindir. Lâmekânî'nin Esrârname tercümesi ise 537 beyittir." (Tuğluk, 2008: s. 818-865).

Bu tercümenin nüshaları şunlardır:

1. İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi Hâlet Efendi Kitaplığı. No: 800
2. Ankara Milli Kütüphane, Yazmalar A. No: 5278/1
3. Konya Mevlâna Müzesi Abdülbaki Gölpınarlı Kütüphanesi. No:157

Bir başka Esrârname yazarı ise Abdullâh-ı İlâhî'dir. Simavlı olması dolayısıyla Molla Abdullâh-i Simâvî olarak da ismini duymak mümkündür. Molla İlâhî, Nakşibendîliğin ve aşk, vecd ve vahdet-i vücuda dayalı tasavvufî düşüncenin Anadolu ve Rumeli'de yayılmasına hizmeti geçen sufilerin başında gelir. "Onu takip edenlerin de Mevlânâ ve İbnü'l-Arabî'nin eserleriyle açıklık kazanan vahdet-i vücud düşüncesinin Osmanlı topraklarında yer bulmasında önemli tesiri vardır." (TDV İslâm Ansiklopedisi, 1988- 1. Cilt: s. 110-112). Abdullâh-ı İlâhî'nin Esrârname'sinin Attâr'ın Esrârname'siyle ilgisi yoktur. Varlık düşüncesi etrafında yazılan ve tasavvuf motiflerinin sıkça kullanıldığı bu eser mensur olarak yazılmıştır. İlâhî'nin Esrârname adlı eserini yüksek lisans tezi olarak çalışan Ahmet Özkan'ın yaptığı araştırmada 43 nüsha tespit edilmiştir:

1. Mihrişah Kitaplığı Numara 195, Süleymaniye Kütüphanesi
2. Mihrişah Kitaplığı Numara 443, Süleymaniye Kütüphanesi
3. Kasıdecizade Kitaplığı Numara 343, Süleymaniye Kütüphanesi
4. Haşim Paşa Kitaplığı Numara 15, Süleymaniye Kütüphanesi
5. Pertevniyal Kitaplığı Numara 981, Süleymaniye Kütüphanesi

6. Hekimoğlu Ali Paşa Kitaplığı Numara 438, Süleymaniye Kütüphanesi
7. Mihrişah Kitaplığı Numara 443, Süleymaniye Kütüphanesi
8. Hekimoğlu Ali Paşa Kitaplığı Numara 1056, Süleymaniye Kütüphanesi
9. Yazma Yağışlar Kitaplığı 1987, Süleymaniye Kütüphanesi
10. Yazma Yağışlar Kitaplığı. 3055/2, Süleymaniye Kütüphanesi
11. Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı Numara 2740, Süleymaniye Kütüphanesi
12. Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı Numara 2741, Süleymaniye Kütüphanesi
13. Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı Numara 1751, Süleymaniye Kütüphanesi
14. Hacı Mahmut Efendi Kitaplığı Numara 3032, Süleymaniye Kütüphanesi
15. Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı Numara 3037, Süleymaniye Kütüphanesi
16. Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı Numara 3103, Süleymaniye Kütüphanesi
17. Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı Numara 3164, Süleymaniye Kütüphanesi
18. Hacı Mahmud Efendi Kitaplığı Numara 3191, Süleymaniye Kütüphanesi
19. Hacı Serez Kitaplığı Numara 3910, Süleymaniye Kütüphanesi
20. Tasavvufi Türki Talat Kısmı Numara 59, Mısır Milli Kütüphanesi
21. Tasavvufi Türki Talat Kısmı Numara 20, Mısır Milli Kütüphanesi
22. Mecami Türki Talat Kısmı Numara 939, Mısır Milli Kütüphanesi
23. Mecami Türki Talat Kısmı Numara 106, Mısır Milli Kütüphanesi
24. Mecami Türki Talat Kısmı Numara 64, Mısır Milli Kütüphanesi
25. Türkçe Yazmalar Kısmı oct. 2563, Almanya Milli Kütüphanesi
26. Türkçe Yazmalar Kısmı oct. 3054, Almanya Milli Kütüphanesi
27. Türkçe Yazmalar Kısmı quart. 1471, Almanya Milli Kütüphanesi
28. Milli Kütüphane Başkanlığı, Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi
29. Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi Koleksiyonu Numara 3758/1, Milli Kütüphane Başkanlığı
30. Milli Kütüphane Başkanlığı, Ankara Cebeci İlçe Halk Kütüphanesi
31. Gotha Koleksiyonu, Avusturya Dükalık Kütüphanesi
32. Türkçe Yazmalar Kısmı Turko 264/3, Vatikan Kütüphanesi
33. Türkçe Yazmalar Kısmı Turko 333/3, Vatikan Kütüphanesi
34. Mecami Türki Talat Kısmı Numara 603, Mısır Milli Kütüphanesi
35. Türkçe Yazmalar Kısmı Numara 7958/2, İngiltere Milli Kütüphanesi

36. Osman Ergin Kitaplığı 317-427, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kütüphanesi
37. Türkçe Yazmalar Kısmı Numara 1765, Topkapı Sarayı Müzesi
38. Numara 950, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi
39. Yeniler Kitaplığı Numara 1765, Topkapı Kütüphanesi
40. Numara 572, Bursa Yazma ve Eski Basma Eserler Kütüphanesi
41. Numara 3917/4, Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi
42. Numara 2968/11, Manisa İl Halk Kütüphanesi
43. Numara 1016/2, İzmir Milli Kütüphanesi

Bir diğer tercüme bizim de çalışmamıza konu olan, kendisi hakkında tezkirelerde yer alan çok az bilgi doğrultusunda Gelibolulu mutasavvıf bir şair olduğunu öğrendiğimiz Huzûrî'nin Esrâr-nâme'sidir. Eserin tercüme olduğu aşağıdaki beyitle belirtilmiştir:

niçe ma 'mūr ola bu kār-nāme

olamı terceme esrār-nāme

Bu tercümeyle ait nüshalar şu şekildedir:

1. Numara 512 Agah S. Levent Kitapları, Atatürk Üni. Seyfeddin Özege Kütüphanesi
2. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi. Numara TY 9564
3. Numara 270 Kadı-zâde Mehmet Efendi Kitaplığı. Süleymaniye Kütüphanesi
4. Numara 19 Hk 851 Hasan Paşa Kitaplığı. Çorum İl Halk Kütüphanesi

1.3. Terceme-i Esrâr-nâme

1.3.1. Huzûrî

16. yüzyıl şairlerinden olduğu bilinen Huzûrî hakkında çok fazla bilgi yoktur. Huzûrî-yi Mevlevî olarak da bilinen ve hakkında yalnızca Latifi ve Âşık Çelebi tezkirelerinde kısa bir bilgi mevcut olan şairin doğum yeri Gelibolu'dur. Doğum tarihi bilinmemekte, ölüm tarihiyle ilgili olarak Yavuz Sultan Selîm'in padişahlığının son dönemlerinde vefat ettiği bilgisi bulunmaktadır. Huzûrî, mutasavvıf şairlerdendir. Latifi onun Mevlevî olduğu bilgisini vermektedir. Buna göre, fakirlik ve fena yolunu tutmuş, Hakk'a yönelip tevekkül etmiş dünyanın sıkıntılarına sabredip dayanmış, gönlünde Allah sevgisine yer vermiş, ondan başkasını düşman bilmiştir.

Şairin bilinen tek eseri *Esrâr-nâme*'dir. Feriduddin Attar'dan tercüme ettiğini söylediği eserde Mevlâna, Hâfız, Şeyhî gibi büyük şair ve mutasavvıflardan etkilendiği görülmektedir. Üzerine çalıştığımız tercüme de Huzûrî'ye aittir.

1.3.2. Edirneli Derviş Mustafa

İncelediğimiz nüshanın müstensihisi olan Edirneli Derviş Mustafa ve eserleri hakkında pek fazla bilgi yoktur, hakkındaki bilgiler ise Tezkire-i Şu'arâ, Kınalızâde Hasan Çelebi ve Sehî Bey Tezkiresi: Heşt Bihişt adlı eserlerde bulunan bilgilerdir. Terceme-i Esrâr-nâme'nin son sayfasında ismi Edirnevî Derviş Mustafa olarak anılan müstensih, Tezkire-i Şu'arâ'da ve Sehî Bey Tezkiresi'nde derviş olarak anılmaktadır. Bu eserde mevcut olan bilgiler şu şekildedir:

Edirnedendür. Köstendilli Mustafâsı demekle ma'rûf olan kâdînun oğludur. Tarîk-i 'ilme sâlik olmuştur. Sâhib-i tab'-selîm ve zihn-i müstakîm idi. Bu şi'r anundur.

Şi'r : Kadd-i dil-cûyun hayâli dîde-i hun-âbda
 Gûyiyâ bir serv-i ra'nâdur kenâr-ı âbda

(Diger:) Düşdü gönülüm yine bir ruhları berg-i semene
 Râstî şîve ider kâmeti serv-i çemene

Bu beyitlerin hangi kitaba ait olduğu bilinmemektedir, bu nedenle Edirneli Derviş Mustafa'nın başka bir eserinin olup olmadığı bilgisine ulaşamamaktadır.

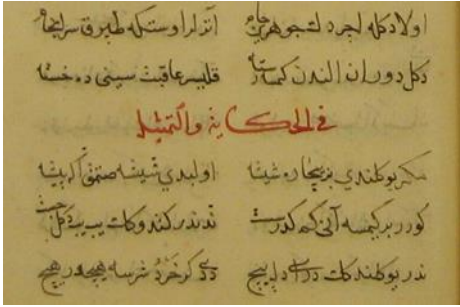
1.3.3. Terceme-i Esrâr-nâme

“Esrâr-nâme'nin, dünya kütüphanelerinde çeşitli yazma nüshaları bulunur.” (bkz. Hânâbâ, I, 299). Bu eser iki defa basılmış (Tahran, 1298, 1316 hş.), son olarak Sâdık Gevherîn tarafından Türkiye'deki yazma nüshalarına dayanılarak yeniden yayımlanmıştır (Devletşah, 1338: Tahran, hş./1959). Attâr gibi Latîfî, İlâhî, Tebrizli Ahmedî, Huzûrî de eserine Esrâr-nâme ismini koymuşlardır. Kayıtlarda da bu isimle anılmaktadır. Sadece Lâmekânî Hüseyin'e ait olan nüsha İnsan-ı Kâmil Mesnevisi olarak kayıtlıdır. Bu nüshaların bazılarında başlık kullanılmamış bazılarında kullanılmıştır. Bizim temel aldığımız nüshaya en yakın olan Huzûrî'ye ait tercümelere “*Hazâ Kitâb-ı Gencine-i Esrâr, Kitâb-ı Tercüme-i Esrâr-nâme Şah Attâr Kudûs-Allah terh el-aziz*”, “*Terceme-i Esrâr-nâme-i Şeyh Attâr Aleyhi Raḥmetü'l-Ġaffâr ve Nasihatnâme*” gibi başlıklar

kullanılmıştır. Çalışmamıza konu olan Huzûrî'nin bu tercümesinde ise “*Esrâr-nâme-i Şeyh Atfâr*” başlığı yer almaktadır.

45 Hk 2604 arşiv numarasıyla kayıtlı olan *Terceme-i Esrâr-nâme*'nin temmet kayıtlarındaki bilgilere göre eserin istinsah tarihi Hicri 997'dir. Eser, 153 varaktan oluşur ve satır sayısı 15 ve bazı varaklarda 14'tür (019a, 022b). Çapa filigranlı kağıt türü kullanılmıştır.

Eserde 'esrâr-nâme-i şeyh 'atfâr' ibaresi zahriye kısmının 'a' yüzündedir. Ön kapağın iç kısmında, sayfanın sol tarafında ve arka kapağın iç kısmında sağ tarafta eserin 2604 sayı numarası ve Manisa Genel Kitaplık Müdürlüğü'nün mührü bulunur. 149a numaralı son varağa da mührün mürekkep izi bulaşmıştır. Eserdeki bazı beyitler, başlıklar ve hareketlerde kırmızı mürekkep kullanılmıştır:

Müstensihin adının ve tarihin belirtildiği eserin son varağında 'bitti, tamam oldu' anlamındaki 'temmet' ibaresi bulunur. Bu ibareden sonra eser bitirilir.

Terceme-i Esrâr-nâme mesnevi nazım şekliyle yazılmıştır.

Yazar makalelerinde ve hikâyelerinde başlık kullanarak veya cümleler arasında boşluk bırakarak tavsiyelerde bulunmayı uygun bulmuştur. Bu makalelerin çoğu numaralandırılmıştır. Öğüt verilen bu makalelerin hemen ardından, bu öğütleri temsil etmek üzere bir hikâye anlatılmıştır. Yazar, “hikâyet ve 'Itemâil” gibi başlıklar kullanarak veya beyitler arasında boşluk bırakarak yeni bir hikâyeye geçtiğini ifade etmeye çalışmıştır. Ayrıca derkenar olarak ‘semekden, görünür, nefis, görünür, bu, kılıpdur’ gibi bazı kelimeler kaydedilmiştir.

Çoğunlukla dini metinlere dayanan *Terceme-i Esrâr-nâme*'de, ayet ve hadislerle öğütler pekiştirilmiş, menkıbevi kişilere ait hikâye ve rivayetlerden de yararlanılmıştır.

Terceme-i Esrâr-nâme klasik mesnevi düzenine göre oluşturulmuştur. Eserin giriş bölümü, besmele-i şerifle başlar. Besmele-i şeriften sonraki bölümler şu şekilde devam etmektedir:

Tevhid (1-35, 172-218), Hasbihal (36-50, 77-143), Münâcat (51-75, 219-288), Nasîhatname (144-171), Naat (289-412), Mîrâciye (413-540), Şefâ'atname (541-542, 576,577), Nasîhatname (558-575), Çaryâr-ı Güzin (578-580), Hz. Ebûbekir (581-597), Hz. Ömer (598-613), Hz. Osman (614-628), Hz. Ali (629-645), Medhiye (646-715).

Yazar mesnevi düzeniyle yazılan eserin dini bölümlerinden sonra, öğütlerini verdiği hikâyelere geçmiştir. Bu hikâyelerin bazılarında kırmızı mürekkepli başlıklar vermiş, bazılarında da beyitler arasında bir boşluk bırakmıştır. Makalelerde ve hikâyelerin arkasından gelen kısımlarda müstakil bölümler halinde nasihatler verilmektedir.

Hikâyelerde geçen kahramanlar menkıbevi kişiler, peygamberler, din uluları, devletin ileri gelenleri gibi bilinen kişilerdir. Metinde en çok ismi anılan peygamberler Hz. İsa, Hz. Âdem, Hz. Muhammed, Hz. Süleyman, Hz. Musa'dır. Ayrıca Hz. İdris, Hz. Osman, Hz. Davut, Hz. Yunus, Hz. İsmail, Hz. Yakup, Hz. Yusuf, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Ali, Hz. Meryem ve Hz. Hızır, Hz. İbrahim'dir. Özellikle zenginlik ve güce rağmen yine de ölümün gerçekliğini vurgulamak, bu ihtişamın ölümle birlikte toprak olacağını anlatmak için ise Bâyezid-i Bistâmî, Hallac-ı Mansur, İbn Atâ, Nizam'ül-Mülk, Mevlana, Bilâl-i Habeş, Gaznelî Mahmud, Şeyh Ebû Hasan Harakânî, Firdevsi-i Tûsî, Ebu'l-Kâsım, Kanber, Ayas, İskender, Efrâsiyâb, Feridun, Dârâ, Hüsrev, Kubad, Eflatun gibi tarihi kişilerin isimleri metinde zikredilmektedir.

Terceme-i Esrânâme'de geçen hikâyeler ve makaleler şu şekildedir:

- 1. Hikâye (875-912)** Gönül ehli birinin Nizamül Mülk'e egemenliğini tanımayı istemesi anlatır.
6. Makale (971-990) Kıyamet gününü ve ahiret hayatını anlatır.
- 2. (999-1014)** Hallacı Mansur'un karakterinde, asla ulaşmak için ölümü göze almak gerektiği hikâye edilir.
- 3. (1015-1032)** Bilgili bir vaiz, 40 yıldır delilere taptığını ve bunun yeterli olduğunu söylüyor. Divane de, dualarının boşuna olduğunu açıklıyor.
- 4. (1033-1067)** Asıl sırta Allah'a ulaşınca erişileceği anlatılır. Bunun nedenle ölümü göze almak gerekir.
- 5. (1068-1090)** Cennet tasviri yapılır.
- 6. (1091-1153)** Cennet tasviri yapılır.
- 7. (1154-1186)** Ahiret hayatı ve dünya hakkında bilgi verilir.

8. (1187-1198) Ölen şeyhini rüyasında gören bir mürit, şeyhin ölerek Hudâsını değiştirmediyini sadece dünyasını değiştirdiyini söyler.
9. (1199-1246) Sarayında yapılan yağmalara katılmayan, sultanından başka bir şeyi de istemeyen bir köleyi anlatır. Bu kişinin padişah aşkına o kadar kapıldığını ve sekiz cenneti bile arzulamadığını, ilahi aşka giden yolun ölümden geçtiğini belirtir.
10. (1247-1259) Yaşamının son döneminde olan birinin cennette Allah'ı görememek korkusuyla kendi kendisini kör edişi anlatılır.
11. (1260-1299) Şeyh Şibli'nin dostlarıyla kendilerini çölde bulması ve yolda bulduğu kafatasıyla konuşması anlatılır. Gerçek sırra ancak maddeden geçince erişilebileceğini, ebedi hayata ise ölüm ile kavuşulacağı sembolize edilir.
12. (1300-1327) Hz.Süleyman, yaratılmışların vazifeleri olduğunu ve cennette mutluluğu ancak çalışkan insanların bulabileceğini anlatmak için sinek ve rüzgar sembollerini kullanır.
13. (1328-1366) Allah'a ibadet etmenin önemi vurgulanmaktadır. Hakk'a ulaşacağını için insanın benliğini terk etmesi öğütlenir.
14. (1367-1376) Manalar denizine seslenerek maddi dünyaya yenik düşmemek gerektiği anlatılır.
15. (1377-1406) Bir lağımçı vardır ki güzel kokulara alışkın değildir. Bu sebeple hastalanır. Bu vesileyle kişinin geçici heveslere yenik düşmemesini tembihler.
16. (1407-1437) Nefis mağlup olur, akıl da kazanırsa bu uğurda zafer kazanılacağı anlatılır.
17. (1438-1477) Nefsine yenik düşmemek için altmış yaşına kadar ağzına et sürmemiş bir azizin nefisine nasıl hâkim olduğu anlatılır. Bu aziz, et kokusunu takip eder; ancak o kokunun bir insan etinden geldiğini anlayınca kendini kaybeder.
18. (1478-1525) Eşek tacirine bir kimsenin sonsuz dirilik için asi nefisini öldürmesi gerektiği nasihat edilir.
19. (1526-1534) Yoldaşlarının geçtiği kervanı fark etmeyen sağır birinin uykuya dalması anlatılır. Gerçekten uzaklaşan insan da bu sağır insan gibi hayatın akıp geçtiğini anlamayacaktır.
20. (1535-1543) Çegâni'nin durumu anlatılıyor. Gün batımından önce eşiğinin karanlık tarlalarda koşmasına izin verdiği ve onu yalnız bıraktığı söyleniyor.

- 21. (1544-1602)** Maden dört elemanın özü, bitkiler madenlerin özü, hayvanlar bitkilerin özü, insan hayvanların özü, Peygamber de insanın özüdür. Peygamberlik niteliği sadece bizim peygamberimize aittir.
- 22. (1603-1724)** Kişinin yaptığı bütün iyi ve kötü işlerin kişinin bir yansıması olduğu anlatılır. Kendi aksini suda gören biri o kadar çirkin olduğunu düşünür ki yerinin cehennem olduğuna karar verir. Ancak böyle düşünmesi doğru değildir. Davranışınız ne kadar iyi olursa sudaki yansımanız da o kadar iyi olur. Suda yansıyan gördüğünüz şey kendinizsiniz. Ölümsüzlüğe ulaşmak için ruhunuzu eğitmeli ve hayata yön vermelisiniz.
- 23. (1725-1749)** Bir bilge Mecnun'a alemin neye benzediğini sorar. Mecnun da alemin sabun köpüğüne benzetir. Alemdaki her şeyin köpük gibi söneceğini, geçici olan şeylerin göze görünür bile olsa bir gün yitip gideceğini söyler.
- 24. (1750-1766)** Temiz kişinin dünyadan dışarı adım attığı anda yaptığı iyi ve kötü şeylerle baş başa kalacağı, kirli ise kirlerinden arınıp saflaşacağı sonra da mutlu olacağı anlatılır.
- 25. (1767-1870)** Meslek olarak eşek tellallığı yapan biri yaşamının sonunda Azrail'i kaybolan eşeklerinden biri sanar. Bu hikâyede anlatılmak istenen kişinin yaşamını nasıl sürdürdüyse ölürken de onun yansımasıyla öldüğüdür. Hz. İsa'ya telmih vardır. Gerçeği keşfeden kişinin gerçekten ölmediği 'canlı ölmek' ifadesiyle anlatılır.
- 26. (1871-1900)** Mezarlıkta yatanların kimlerdir, sorusuna delinin biri, her şeyin toprak olduğunu söyleyerek cevap verir. İlmin ışığıyla yaşamak gerektiği, insanların tatlı dille yapamayacakları şey olmadığı öğütlenir.
- 27. (1901-1926)** İbadet ettim diyip gaflete düşerek kötülüğe düşmemek gerektiği öğütlenir. Alimlik kıymetlidir.
- 28. (1927-1944)** Mezarlıkta gezen bir mürid olmayan sesler duyar. O sesler müride, mezarlıkta yatanlar gibi âmellerini yerine getirdiyse korkmasın demek için gelen seslerdir.
- 29. (1945-1955)** Tanrı'nın sırrını bilen bir azizin, eğer sırrı öğrenmek istiyorsa bir meyhaneye gitmesi ve yaşlı bir hamalla buluşması söylenir. Ermiş, hamalı bulduğunda çok geç olmuştur. Yaşlı adam, dinin ve dünyanın sahibi olan Allah'a dua ederek şöyle der: "Sen, dini ve dünyası elinden alınanların umudusun. "

10. Makale (1956-2001) İnsan, bu dünyanın fani zevklerinden uzak kalmaya teşvik edilir ve uçsuz bucaksız sonsuzluk okyanusunda, bu dünyanın zevklerinden iki yüz kat daha güzelleri gerçekleşir. .

30. (2002-2059) Allah aşkıyla yanıp tutuşan ve dünya nimetlerine önem vermeyen bir derviş meyhaneye gelerek sarhoş olana dek içer, ancak parası yoktur. Bu nedenle kendisini rehin olarak alabileceklerini söyler. Ama meyhaneci bu dervişin bir arpa kadar kıymeti olmadığını söyler. İnsanlara göre ancak değerli bir şeye sahipsen değer vardır. İlimle yaptığın işler aynı ölçüde kıymetlidir.

31. (2060-2078) Kırk defa hacca giden kimse, istediğine ulaştığını zanneder ve bunu şehirde bir haykırıyla ilan eder. Olgun bir pir, hacımın ensesine vurur ve ne kadar hac yaparsa yapsın, yalan ve kibirle karışık ibadetlerden hayır gelmeyeceğini ilan eder.

32. (2079-2116) Yoksul biri günlerden bir gün küp bulur ve Rûmî ipeği giymek için üzerindeki gömleği atmak ister. Bu hikâye gaflete düşmenin ne denli kötü olduğunu, ecel gelince nasıl hata yaptığını anlayacağını, kişinin elindekilerle mutlu olması gerektiği anlatılır.

11. Makale (2117-2138) Dünyanın derin bir uyku olduğu, uyandığımızda sonsuz mutluluğun bizi bulacağı, o mutluluğa ermek için ölmeden önce ölmek gerektiği anlatılır.

33. (2139-2210) Çin'i ziyaret eden Hintli bir tacir kafeste bir papağan görüyor. Bu esirlikten kurtulmak için diğer papağanlardan kendisini anlatmalarını ister. Papağanlar bunu öğrenince çabuk ölenlerin çabuk hayata döneceklerini söyleyerek ölüyorlar. Kafesteki papağan bunu öğrendiğinde diğer tüm papağanlar gibi çılgın atarak ölür. Kafesinden çıkarıldığında aniden hayata geri döner. Gafillik uykusundan uyanmanın yolunun ölmek ve dünyadan vazgeçmek olduğunu anlatır.

34. (2211-2272) Bir gün Allah'a nasıl ulaşılır sorusunu Bayezid-i Bistâmi'ye sorarlar. O da cennet, cehennem ve giz deryası olmak üzere üç damla olduğunu; istenilen makama ancak öz benlikten vazgeçilirse ulaşılacağı anlatılır.

35. (2273-2282) Deli bir adam yolda durur ve neşeyle geçen insanları izler. Her birinin farklı bir yolda yürüdüğünü görünce herkese bir yol olduğunu, herkesin aynı kapıdan geçmesi gerektiğini, o yolu tek yürekle yürümesi gerektiğini söyler.

36. (2283-2306) Delinin biri, Sultan Mahmut'a Ayas'ı sevdiğini söyler. Sultan Mahmut elinde ne var diye sorarak ne kadar zengin olduğunu anlatır. Devane de kendisinin sadece

sevgiye sahip olduğunu ve insanın gerçek sevgiye ancak kendi varlığından vazgeçerek ulaşabileceğini belirtir.

37. (2307-2331) Köle, iki eşekten biri korkarsa diğerinin de kaçacağını bilmelidir. Şair, bu durumu hem dünyanın hem de dine bağlı, ölüme bağlanan insanların durumuna benzeterek, dünyayı çok severseniz dininizi kaybedeceğinize işaret eder.

38. (2332-2389) Bu, Harakan topraklarının sırlarından biridir. "Fakir adam, kalbi kararmış olandır." Bu, gerçeğin gizemini çözmeye çalışmaktan ziyade bizi zamanında rolümüzü oynamaya davet eden bir hikâyeye . Ebul Hasan Harakani'nin tevhid, dünya ve ahiret hakkındaki düşünceleri anlatılıyor.

39. (2390-2401) Yaşlı bir kadın ile erkekliğini kaybetmiş bir adam arasındaki konuşmaya dayanan bir hikâyeye. Bu yaşlı kadının maceralarını anlamaya güneş, dünya, ay, dağlar ve hatta tahtın bile yetmediği söylenir.

40. (2402-2412) Aziz kara dünyaya Tanrı'dan herhangi bir haber olup olmadığını ve ayrılanlara ne olduğunu sorar.

13. Makale (2413-2452) Gizemli Vadi'nin geçici olmadığı, gönül acılarının hiç bitmediği, Allah uğruna büyük çabalar sarf edildiği söylenmektedir.

41. (2453-2503) Kalbi kırılan yaşlı bir adam, gözleri bağlı bir atın su çarkını çevirdiğini görünce bayılır. Herkes meraklar neden bayıldığını sorar, o da atın kendisiyle konuştuğunu, daima aynı noktaya dönüp kendi durumunu o at ile benzediğini anlatır. Her zaman dua etmesine rağmen hiç değişmediğine inanıyor. Ölümün ta kendisinin din önderleri için yazıldığını, bu okyanusta ne bedeninin ne de ruhun kaldığını, tarlaya atılan tohumun kesinlikle yeşereceğini öğretir bize.

42. (2504-2545) Bilgelğe ulaşmak için kaybı deneyimlememiz gerektiğini, kaderin bir aldatmaca olduğunu, dünya zevklerinin geçici olduğunu anlatır.

43. (2546-2582) Yas tutan Mecnun'dan dünya insanların durumunu açıklaması istenir. Bu harabelerdeki insanların durumunu nefesiyle kanı şişeye akıtan hacamat sanatçılarına benzetiyor. Her sevinç nefesinin ardından yüzlerce acı gelir. Yalnızca tamamen teslim olduğunuzda kendinizi daha iyi hissedeceksiniz.

44. (2583-2600) Bir gün dindar bir millet şehre gider ve öz benliğini uyuşturmak için et arar. Kasap ona et vermez, kemik verir. Derviş daha sonra kasabın eşek olduğunu iddia ederek ona et vermezse sevgilisinin göğsü gibi yanmış bir ciğer vereceğini söyler. Kalbinin zaten acıdan kanadığını açıklar.

45. (2601-2643) Kalbi kırık bir adam sokakta yürürken çocuklar ona taş atmaya ve gökten yağmur yağmaya başlar. Daha sonra Allah'ı suçlar ancak bu suçlamanın asılsız olduğu ve Allah'a tevekkül edenlerin daima kazanacağı anlatılır.

46. (2644-2659) Kabe'ye sığınanların her zaman güvende olduklarını müminlerden duyan deli, Beytül Haram'a yaklaştığında sarığını çaldırır. Bu yolda en emin güvence teslim olmaktır. Biraz dünyevi arzu kalsa insan hiçbir zaman güvenliğe kavuşamaz.

15. Makale (2660-2683) Bu dünyada her şeyin bir yük olduğu, yükün en ağırının da ölüm olduğu söylene de her şey kıyamet hüznüyle son bulacaktır.

47. (2684-2776) İmam Gazali, ağaç kesen bir adamın hasta olduğunu duyar ve oduncuyu ziyaret eder. Endişelenmemesini, iyileşeceğini söyler. Gazali, oduncuya hastalığından dolayı gelirinin azaldığını, dünyanın geçici bir yer olduğunu, asıl faydanın sonsuz hayat için çalışmak olduğunu öğütler.

48. (2777-2793) Deli bir adam oradan geçiyordu ve bir eşek başı görür. Neden orada olduğunu sorduğunda nazardan korunmak için yaratıldığını öğrenir. Aptal bu duruma güler ve sadece kadere güvenmesi gerektiğini, uyarı okunun geri gelip kendisine tekrar çarpacağını nasihat eder.

49. (2794-2803) Köylülerden biri şehre gelir ve çeng çalan biriyle tanışır. Ama enstrümanı beğenmez ve sonunda oyuncunun kafasına vurur. Müzisyen köylülerin sakallarını yoluyor. Köye döndüğünde şehri eleştirir ama köylüler nedenini anlar.

50. (2804-2863) Kişiyi kibirden vazgeçmesi ve yaptıklarının bir karşılığı olmasını sağlaması öğütlenir. Yapılan her işin size geri döneceğine dikkat çekilmiştir.

51. (2864-2872) Dalgın biri denize bakarken denizin sakın görüldüğünü fark eder. Ancak heyecanlandığında geminin battığını hayal eder ve bunun bir ders olması gerekir diye düşünür.

16. Makale (2873-2882) Dünyanın geçici bir yere benzer, şahın bile yerin ancak beş arşın altına girebildiği, her şeyin geçici olduğu beyan edilmiştir.

52. (2883-2919) Bu hikâyede, şeyi taşıyan eşeğin sahibine, hırslı ve ölümden korkmayan birine kıyasla, servetini kaybetmekten korktuğu için yavaş yürümesi tavsiye edilir.

53. (2920-2932) Huda'nın kafatasına güç verdiği, onu bilgiyle doldurduğu ve günü geldiğinde kafatası denilen kabuğu yok ettiği söylenir. Bir gün herkes dibe vuracaktır, önemli olan bunu unutmamaktır.

- 54. (2933-2988)** Bir deli, bulduğu kafatasının kime ait olduğunu belli olmadığını, şaha ya da dervişe ait olabileceğini söyler. Ölümden sonra şah veya derviş olmanın, mülk sahibi olmanın, savaşmanın artık bir öneminin kalmadığını anlatıyor.
- 55. (2989-2994)** Bu hikâye, insanların ölmenden önce vasiyetlerini bırakmalarının daha iyi olduğunu, yalanlarla dolu bir dünyaya atlamak yerine dikkatsizliğimizden uyanmamız gerektiğini ve bunun bir sorun olduğunu gösteriyor. Hayattayken fakirleri sevindirmek caizdir.
- 56. (2995-3001)** Bir gün bir eskici dükkanındaki eski elbise koleksiyonu çıkan bir yangında yanarak yok olur. Yalnızca fani dünya için yaşayan insanların durumu o ikinci el mağazasının aynıdır, ne kadar elbise giyerlerse giysinler kefene sarınırlar. Bunu unutma. Topraktan yaratıldığımızı unutup kendi tutkularımızın peşinden gitmek hatadır. Bu dünyada yaşadıkça sonsuz mutluluk kaybolur.
- 57. (3001-3006)** Bu hikâyede anlamın önemli olduğuna ve dünyanın sorunları sona erdiğinde yırtık bir hırkayla baş başa kalacağımıza dikkat çekiliyor.
- 58. (3007-3035)** İnsanın bedeni toprak olur, bütün arzuları rüzgar olur. Bu sırrı elde etmek için ölümü önceden görmek ve ona doğru çabalamak tavsiye edilir.
- 59. (3036-3069)** Dişi çok ağrdığı için zayıflamış yaşlı bir adam ağlar ve ağıt yakar. Ertesi gün dışarıdan "Neden iç çekiyorsun?" diye bir ses duyar ve utançtan susar ama bu kez Allah'a karşı sabırlı olduğu için kötü sözler duyar. Burada sessizlik yok, ağlama yok, ağıt yok. Burada hayatı görmezden gelmek gerekiyor.
- 60. (3070-3083)** Mecnun'a dünyanın varlığının ne olduğunu sorarlar. Bir kase ayranın içine düşen sineğin hikâyesiyle cevap verir. Bu dünyayı bu kadar sevmenin faydası yok. Bakan olabilmek için kişinin kendinden vazgeçmesi ve dinin yolunu izlemesi gerekir.
- 61. (3084-3124)** Zenginlik ve statü sevginizden vazgeçip, dürüstçe din yolunu takip etmenin doğru olduğu öğütlenir.
- 62. (3125-3141)** Kerametli bir adamın ödül kazanmak için Yahudi bir adamla kumar oynadığı söylenir. Yahudi kumar yüzünden bütün parasını kaybetmiş, hatta gözünü bile kaybetmiş. Bu sefer de Yahudiliğe odaklanmak istiyor. Yahudi sinirlenir ve onu döver. "Kendim üzerine bahse giriyorum, din üzerine değil" diye yanıtlar. Bu nedenle bir rindin Yahudiler kadar dinlerini uygulayamadıkları söylenir.

18. Makale (3142-3185) Yaşlıların ölümden korktukları için ibadet etmelerinin yanlış olduğu, gerçek hazinenin kendi varlıkları olduğu, bu dünyadan vazgeçip asıl dünya için çalışmaları gerektiği tebliğ edilmektedir.

63. (3186-3231) Bir yiğit, başka bir yiğide şunu söyler. "Keman yayı haline gelen vücudunuzu para karşılığında satar mıydınız?". O yiğit de vücudunu asla satmayacağını, bunun Allah'ın bir hediyesi olduğunu ve bir gün her şeyin toprağa dönüşeceğini söyler.

19. Makale (3232-3258) Ölümlü dünyayı anlatır.

64. (3259-3279) Fakir bir adama başına taktığı külahı satacak mısın, diye sorulur, o da hayır der. Bu külahla Allah'ın hazinesine kavuştuğunu, her şeyin geçici olduğunu öğretir.

65. (3280-3290) Bir köpeğe hayatta kalabilmek için paraya ihtiyacı olduğu söylenir ve bu onu sinirlendirir. Altın ve gümüşten kurtulduğunu söyler. İnsanların köpekler kadar çabalamadıklarını ve parayı bir put olarak gördüklerini anlatıyor.

66. (3291-3310) Bir seyyah, padişaha günaha temayülünün olup olmadığını, yoksa hazineye sahip olmak isteyip istemediğini sorar. Padişah altını seçtiğinde ölümden sonra geride altın değil sadece günahların kalacağını anlatır. Bu dünyada acı olmazsa ahirette mutluluk da olmaz.

67. (3311-3332) Birisi mutsuz bir insana dünyada en çok neyi sevdiğini sorar. Kazandığı her şeyin hiçbir değerinin olmadığını, lanetten başka hiçbir şeye güvenmemesi gerektiğini, insanın kendi doğasına dönüp Allah'ın emirlerine uymasının önemini anlatır.

68. (3333-3352) Bir şah, bir deliye ne isterse yapacağını söyler. Deli de kendisinin sineklerden kurtulmak istediğini söyler. Ama şah bunu değiştiremez. O da ahmak sinek kadar kudretli olmadığını, ister padişah olsun ister köle olsun eninde sonunda öleceğini söyler.

69. (3353-3366) Tandırda yatan bir dilenci, şahın kürklere sarındığını görür ve ikisinin de soğuktan kurtulduğunu söyler. Sabır gösterenlerin her zaman meyvesini alacağı, hiçbir konuda acele etmememiz gerektiği söyleniyor. Adem buğday yediği için cennetten kovulduğunda hırsın zararlarını anlatıyor.

70. (3367-3378) Bir karınca, bir buğday tanesini yiyerek bir yıl yaşayabilir. Ancak açgözlülükleri nedeniyle yuvayı aşırı doldururlar ve kış geldiğinde tüm yiyeceklerini kaybederler. İnsanlar, tıpkı karıncalar gibidir. Hiçbir zaman hiçbir şeyin yeterli olmadığını inanırlar. Ancak ölüm geldiğinde her şey bu dünyada kalır.

- 71. (3379-3420)** Bir fare, bulduğu yumurtayı başka bir farenin yardımıyla yuvasına taşır. Ancak yuva yumurtaları tutamayacak kadar küçüktür ve kedi onlara saldırır. Bu fare benzeri hırs insanı mahveder.
- 72. (3421-3458)** Bu hikâyede ruh ve can kurt ve tilki olarak, beden ise kuyu olarak temsil edilmektedir. Ruhun bağlanması ve dizginlenmesi gerektiği, cenneti arzulayanların doyurulması gerektiği belirtilmektedir.
- 73. (3459-3465)** Kuyuya yüzüğünü düşüren adam, onu ararken ikiye kırılmış bir taşın içinde ağzında yaprak olan bir kurtçuk bulur. Bir taşın ortasındaki kurtçuğun bile yiyecek bulabileceğini anlatıyor.
- 74. (3466-3473)** Çok zayıf ve dindar bir adama, neden bu kadar zayıf olduğu sorulur. Geçimini Allah sağladığı için yalnız olmadığını, razı olanın hep kazandığını anlatıyor.
- 75. (3474-3493)** Bir kimse, yaşı sebebiyle kalçası eğri olan bir adama misvak veriyor. Yaşlı adam daha sonra misvakın ruhu bozduğunu, dikkatsiz olmamak gerektiğini, cömertliğin önemli olduğunu anlatıyor.
- 76. (3494-3507)** Parası çok olan cimri bir adam ölüm döşeğindedir, onun siyah yüzüne gül suyu dökmek isterler. Ancak gül suyunu dökmektense ölmeyi tercih edeceğini söyleyen adam ölür. Mezarına da gül suyu dökülür. Cimri insanlar bu dünyada fani şeylere sahiptirler.
- 77. (3508-3568)** Hayatını gaflet uykusunda geçirenlerin mutlak huzura kavuşamayacakları söylenir.
- 78. (3569-3583)** Gece gündüz hiç uyumayan bir pire onun durumunu soran kişiler, müminlerin uyumaması gerektiği cevabını verirler.
- 79. (3584-3666)** Bu hikâye, cesaretli ve güzel şaha aşık olan külhaniyi konu alır. Şah, külhana gelip onunla yakınlaşınca külhan sevinir ve hayatını bu aşkla bitirir.
- 80. (3667-3676)** Bir fare, çölde kaybolmuş bir deveyi bulur. Deveyi yuvasına götürmek ister; ama yuva deve için çok küçüktür. Farenin buna çok üzülüğünü gören deve, fareye kızar: "Karınca yuvası filin yuvası olabilir mi?" der.
- 81. (3677-3818)** Bu bölüm hikâyelerden değil tavsiyelerden oluşmaktadır. Kıskançlık ve kırgınlıktan uzak durmak, sabırlı olmak, önce düşünüp sonra konuşmak daha iyidir gibi nasihatler yer alır.

82. (3819-3840) Bir deli bakkalda badem şekeri dolması var mı diye sorar. Bakkal da var diye cevap vererek almak isteyip istemediğine karar verince göreceğini söyler. Divane ona, eğer yiyorsan bundan daha kirli ne olabilir ki, diyerek nasihatte bulunur.

83. (3841-3871) Öldüğünde Firdevsi Tûsî'nin cenaze namazını, Ebu'l Kâsım eserlerinde dinden saptığı gerekçesiyle kılmamıştır. Ama bir gece rüyasında Ebu'l Kâsım'ın yanına gelerek şöyle der: "Allah, benim cenaze namazımı meleklerle kıldırarak beni cennete kabul etti." Bu vesileyle Attâr, kendisini Firdevsi'ye benzetir ve cenneti istediğini ilan eder.

84. (3871-3889) Bir adam, ölmek üzere olan yaşlı bir adama, ölüme hazır olup olmadığını sorar. Pir de şöyle der: "Ben bu yolda sadece Elif'i öğrendim. Allah'ın ilmini kazanmadım. Hiçbir şeye hazırlanmadım. Eğer bu yolu seçtiyseniz, nefsinize teslim olmayın, diyor.

85. (3890-3906) Hayatından vazgeçmek isteyen bir pire neden ağladığı sorulur, durumunun hoş mu yoksa nahoş mu olduğunu öğrenmek için uzun süre dua ettiğini söyler. Ancak ölümün yaklaştığını, yapabileceği hiçbir şey olmadığını anlatır. En sonunda şair, okurdan sevgiyle hatırlanmayı ister.

86. (3907-3923) Gönül ehli biri Allah'tan üç dilek için dua eder. Biri kıyamet kopana kadar ölüm uykusunda kalmak, diğeri ise uykuda ölmek, bir diğeri sevgiyle hatırlanmaktır.

87. (3924-3929) Abbadî İran'ın büyük mutasavvıflarındandır ve ölüm döşeğindedir. Abbase onun yanına gelir, neden bu kadar sessiz olduğunu ve konuşma yeteneğinin nereye gittiğini sorar.

88. (3930-3939) Bu hikâye, ölmek üzere olan bir baba ile oğlunun konuşmasını anlatır. Babası oğluna nasıl olduğunu sorar. Kendini kaybetmiş olmasına şaşırıldığını, pervasız davranışlarından pişmanlık duyduğunu anlatır ve son nefesini vererek ölür.

89. (3940-3957) Anne ve babanın ettiği duaların kendisine yol göstereceğini, inanç ışığının yolunu aydınlatacağını, öldükten sonra nurla arınacağını anlatır.

90. (3958-4147) Attâr'ın Mantıku't-Tayr mesnevisinde anlattığı Şeyh Şan'an adında bir pirin hikâyesidir. Sevdiğine kavuşabilmek için maddi ve manevi bütün makamlardan vazgeçtiği, içki içmesi ve zünnarı bağladığı söylenir.

91. (4148-4273) Güzel yüzlü bir insanı tasvir etmektedir ki bu kişi Hz.Yusuf kadar güzeldir. Ancak sıradan insanların bunu fark etmeye gücünün yetmediği, gerçek

güzelliğın kalpte olduğu vurgulanmıştır. Hikâyeye devam eden yazar, her şeyin doğru yapılması gerektiğini söyler ve kendisi için dua ister.

1.3.4. Terceme-i Esrâr-nâme’de Geçen Ayet ve Hadisler

bismillâh hirrahmânirrahîm

“Esirgeyen ve bağışlayan Allah’ın adıyla.”

dizer **taqvîm-i ahşen** kefüñ hûndan

zemîn ü âsmânı **kef-i nûndan** (001b /8)

“Şüphesiz ki insanı en güzel biçimde yaratmışız.” (Tîn, 95/4). “O, gökleri, yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmettiği zaman “ol” der ve o da hemen oluverir.” (Mü’min, 40/68; Âl-i İmrân, 3/47; Nahl, 16/40; En’âm, 6/73; Meryem, 19/35; Bakara, 2/117; Yâsîn, 36/82).

dü-‘âlem **âemme vechu’llâh** senden (003a/10-007a/8)

“Doğu da Batı da Allah’ındır. Nereye dönerseniz dönün, Allah’ın varlığı her yerdedir. Şüphesiz Allah, her şeyi kapsayandır, her şeyi bilendir.” (Bakara, 2/115).

hevâyı âb-ı âteşden hâzer kııl

hevâdur hâviye andan güzer kııl (003b/12)

“O zaman onun annesi Haviyedir.” (Karia Suresi, Ayet 101/9).

selîmülkalb iseñ ol hağka teslîm (005a/2)

“Ancak Allah’ın huzuruna tertemiz bir kalple gelenler kurtulur!” (Şuara, 26/89).

beğâdur hağka çün nefsün fenâsı

oķı rabbü’lfelaķ nesh ile nâsî (006b/14)

“De ki: Sığınırım ben insanların Rabbine, insanların hükümdarına, insanların ilahına.” (Felâk, 113/1, Nâs, 114/1).

gider bu hû hâyiden kiş âha

şığn nās-ı yüvesvisden ilāha (006b/15)

“ O sinsi vesvesecinin şerrinden. O ki, insanların göğüslerine vesveseler fisıldar. Gerek cinlerden, gerek insanlardan, sığınırım ben insanların Rabbine.” (Nās, 114/2-6).

çü sensün bulasın ol hāzrete rāh

okursañ yerdür **elḥamdülillah** (007a/1)

“Hamd (övgü); Rahmân, Rahîm, hesap gününün sahibi, âlemlerin de Rabbi olan Allah içindir.” (Fatiha, 1-3).

elifden yaya **bismillāhu** olsun

dü‘ālem āemme vechu‘llāhu olsun (007a/8)

“Esirgeyen ve bağışlayan Allah’ın adıyla.”

zihî şerbet ki kılan cür‘asın nūş

seḳāhum rabbihūmden oldı bîhūş (007b/8)

“O kimselerin üzerinde yeşil ipekten ve atlastan elbiseler olacak, onlar gümüş bileziklerle süslenecekler ve Rableri onlara en temiz içeceklerden ikram edecektir.” (İnsan, 76/21).

maḳāmuñdır çü ḳāf-ı **ḳulhuva‘llāh**

ḳıl andan lāmekān ‘anḳāsına rāh (008b/3-5-6)

“Ey mü’min ve müslüman olduğunı söyleyen kimseler! Her zaman şu gerçeği söyleyin; Kendisine kulluğa çağrıldığınız Allah, ikincisi düşünilemeyen tektir.” (İhlas, 112/1).

‘ale‘l‘arş‘ **istivād**dur gerçi şānuñ

velîkin senden āgāhî yoğ anuñ (009a/3)

“Gökleri ve yeri ve bu ikisi arasında var olan herşeyi, altı zamanda, altı birimde yaratan ve kudret ve hükümlerlik tahtına kurulan O'dur.” (Hadîd, 57/4; Tâhâ, 20/5; Furkan 25/59; A‘raf, 7/54; Yûnus, 10/13; R‘ad, 13/2; Secde, 32/4).

muḥammed şādıḳ‘ulḳavl-i emîndür

muḥammed raḥmeten li‘l‘ālemindür (011a/4)

“Resulüm, biz seni alemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiya Suresi, Ayet 21/107).

le ‘amrük hil‘at olmuşken hudādan

giyerdi meskenet birle ‘abādan (012a/6-014a/9)

“Senin ömrüne yemin ederiz ki, kavmin bu durumda seni hiç dinlemezler. Baksana, şehvetten gözleri dönmüş, sarhoşlukları içerisinde, körcesine sendeleyip, ne yaptıklarını bilmiyorlar.” (Hicr, 15/72).

niçün dimezsün **iqrā bi‘smi rabbik** (013b/13)

“Oku, yaratan Rabbin adına ki, bütün varlığı O yarattı!” (Alak, 96/1).

gider başdan dişārun **qum fe enzir** (013b/15)

“Resulüm, örtün ve bürün. Kalk ve uyar.” (Müddessir Suresi, Ayet 74/1-2).

bular çün dahı haqqdan dād-ı üstād

olur hem ‘alleme **lqur‘ān**‘dan üstād (014a/3)

“Bu Kur‘ān‘ı insanlara öğretti.” (Rahman Suresi, Ayet 55/1-2).

iderdi dîn için varın fedā ol

kııurdı arpa qurşından ğidā ol (020b/12)

“Onlar ki, akıl ve duyularla değil ancak vahiyle, bilinen gerçeklerin varlığına inanırlar ve hayatlarını düzenleyen namazlarına dikkatli ve devamlıdırlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan Allah rızasını kazanmak için başkalarına harcarlar.” (Bakara, 2/3).

olur çün yār-ı ğar **qurretü‘l‘ayn**

anuş şānında geldi āānì iāneyn (020b/11)

“Ve onlar ki, “Ey Rabbimiz! Bize **göz nuru** olarak, eşler ve çocuklar bahşet ve bizi yolunu, Allah‘ın kitabıyla bulanlara örnek ve öncü yap!” diye dua ederler.” (Furkân Suresi, Ayet 25/74; Kasas Suresi, Ayet 28/9; Secde, 32/17).

girür çün kim **şirātü‘lmustaqîme**

harîr u atıası virür kelîme (020b/14)

“Bizi doğru yola, yani kendilerini nimetlendirdiklerinin tarafına yönelt.” (Fatiha Suresi, Ayet 1/6).

çü düşdüñ rahme olduñ perverde

‘**alakdan ‘azm ü lahm** olduñ deride (029b/8)

“Oku, yaratan Rabbin adına ki, bütün varlığı "alak"dan O yarattı.” (Alak, 96/1-2).

ezel ‘ahdinüñ oldun çün emini

şakın kim vardurur nefsüñ kemini (034b/15)

“Yine o müminler emanetlerine ve ahidlerine sadakat gösterirler.” (Müminun, 23/8).

kaçan ma‘nā-yı bāṭın ola zāhir

görinür **ma‘nî-yi tublî ‘iserā‘ir** (037a/10)

“Bütün sırların ortaya serileceği o gün, insanın ne bir gücü, ne de bir yardımcısı olacaktır.” (Tarık, 86/9).

anuç_çün **oldı mūsā hıızra hemdem**

ki ola bu rāza maḥrem urmadan dem (042b/12)

“Ve orada kullarımızdan bir kul buldular ki, biz katımızdan O'na rahmet verip, özel bilgiyle donatmıştık O'nu. Musa ona dedi ki: "Doğruya iletici (bilgi) olarak sana öğretilenlerden bana da öğretmen için sana uyabilir miyim?" dedi.” (Kehf, 18/65-66).

güzer kılduñsa naḳş-ı mā‘î ṭinden

dem urduñ **lāuhibb ‘ülāfilinden** (059a/12)

“[Yıldız] batıp gidince, ‘Ben batıp gidenleri sevmem.(Ben kaybolup gidenleri sevmem.)’ dedi. ” (En’âm, 6/76).

esāsı **küllî şeyün hālik olmuş** (060a/14)

“Ve Allah'tan başka hiçbir tanrıya ibadet etmeyin. (Kimseye dua etmeyin, yalvarmayın!) Çünkü Allah'tan başka ilah yoktur. Eğer onun kendisi değilse her şey mahvolacak. Hüküm Rabbin katındadır ve O'na döndürüleceksiniz.” (Kasas, 28/88).

çü yokdur hayr işden sende nesne

kirāmen kātibin diliñde beste (070a/10)

“Sağında ve solunda yerleşmiş iki kaydedici, yaptıklarını (onun yaptıklarını, amel defterlerine) kayda geçirmektedirler.” (Kaf Suresi, Ayet 50/17; İnfitâr Suresi, Ayet 82/10/12).

seg-i aşhâb-ı kehfi gör şafâdan

üşenmez ger çıkarsa dest ü pādan (091a/13)

“Mağaranın içindeki insanlar uyuyordu ama uyanık olduklarına inanılıyordu. Onları bir yandan diğer yana döndürdük. Köpeklerinin de dirsekleri eşiğe dayanmıştı. Eğer onları görseydin, arkanı döner, onlardan kaçırdın ve içinde korkuya kapılırdın.” (Kehf Suresi, Ayet 18/18).

çü ivmekden gelür her işde hızlān

teennî kıl ki oldur kân-ı rahmān (116b/2)

“İnsan öyle acelecidir ki sanki aceleden yaratılmıştır. Sabırlı olun; yakında size ayetlerimi, delillerimi göstereceğim. O yüzden lütfen beni bir an önce cezalandırın demeyin.” (Enbiya Suresi, Ayet 21/37).

nedenlü sen anuñ olsañ ‘abîdi

oğur ol her nefes **hel min mezîdi** (118a/6)

“O gün cehenneme: “(Kâfirlerle ve zalimlerle) Doldun mu (ve doydun mu?)” diye (seslene)ceğiz; o da: "Daha fazlası var mı?" diyecektir.” (Kaf, 50/30).

getürdün çünki **ud‘ünî** hişābe

du‘ā benden tapuñdandur icābe (134a/4)

“Bana dua edin, size karşılığını vereyim.” (Bakara, 2/186).

didiler **inna zelemna nefsenā**

fāfu ‘anna zunubena yā rabbenā (141a/4)

“Biz kendimize zulmettik.” (Araf, 7/23).

lîm ‘a ‘llāh (011b/6)

“ Benim Allah ile... ” (Yılmaz, s. 115).

‘uṣāt-ı müznibînün mültecāsı (011b/14)

“Günahkârların şefaatchisi Hz. Muhammed” (Yılmaz, sf. 148).

mā ‘arefnāk (012a/3)

“Seni bilmedik” (Yılmaz, s. 117).

teḥiyyātuḡ kelāmum (017a/6)

“Selamet, rahmet ve tüm güzellikler Allah içindir.” (Tahiyyat Duası).

sevādü ‘lvechi fiddāreyn (044b/4)

“Yoksulluk iki cihanda yüz karasıdır.” (Yılmaz, s. 142).

imām eydür ki ennās neyāmu

ölicek uyanır dir anda kamu (057b/2)

“İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar.” (İsmâil b. Muhammed el-Aclûnî, Keşfü’l-hafâ’ , 2/312).

Terceme-i Esrâr-nâme’de Geçen Atasözleri

çerāğūḡ çün yanar olduḡça yāğūḡ

kösil yorğanuḡa göre ayağūḡ (005b/15) “Ayağını yorganına göre uzat.”

zarūrî gördüḡine nefis varur

ki üzüm üzümüne göre kararur (115b/15) “ Üzüm üzümüne baka baka kararır.”

bugün ol dāne kim bunda şaçarsun

ne ekdünşe yarın anı biçersün (069a/4) “ Ne ekersen onu biçersin.”

2. BÖLÜM: İNCELEME

2.1. İmla Özellikleri

2.1.1. Ünlülerin Yazılışları

2.1.1.1. "a" Ünlüsünün Yazılışı

"a" ünlüsü kelimenin başında kullanıldığında üstünlü elif (َ) ve elif (ِ) ile; kelimenin ortasında kullanıldığında üstünlü elif (َ) , elif (ِ) ve sadece (ْ) ile veya herhangi bir işaret olmadan yazılmıştır. Kelimenin sonunda kullanıldığında ise güzel he (٥) ve nadiren de olsa elif (ِ) ile işaretlenmiştir.

andan (اندن) (003a/12)	āh (آه) (015a/2)
ķamu (قمو) (003b/1)	yola (يوله) (003b/2)
ayağuna (آيغوكه) (106a/15)	varlık (وارلق) (041b/14)
varup (و آروب) (079b/9)	yola (يولا) (047a/1)
deryā (دريا) (046b/6)	kūya (كويا) (017a/9)
başına (باشينه) (096b/13)	tañıruŋ (تكيرك) (042a/7)

2.1.1.2. "e" Ünlüsünün Yazılışları

Kelime başlarında bulunan "e", üstünlü elif (َ) ve elif (ِ) ile yazılmıştır. Kelimenin ortasında da; elif (َ) ve güzel he (٥) ile, harekeli kelimelerde de üstün (ُ) ile ya da işaret kullanılmadan gösterilmiştir. Kelime sonunda ise güzel he (٥) ile yazılmıştır.

yerde (یرده) (047b/14)	eylesün (ايلسون) (143b/10)
idersenġ (ايدرسك) (115b/10)	sözlerden (سزlerden) (048a/14)
gerekse (كركسه) (051a/7)	eyle (آيله) (011a/4)
sezersenġ (سزرسك) (130b/1)	eger (اكر) (114a/14)
söyleyene (سويلينه) (130b/14)	giyesün (كياسن) (105a/9)
yelüp (يلوب) (110a/14)	ne (نه) (070a/3)

Eski Türkçe metinlerinden beri var olan gelen bir kök hece /E/ (/e/: /é/: /î/: /i/) meselesi varlığı biline gelir. Hangi sesin hangi sestene geldiği tartışılır. Kök hecelerde hem i'li hem e'li hem de é'li şekillerin aynı metinde varlık göstermesi konusunu bu kelimeleri, bazı araştırmacılarda yarı dar e ile (é) okuma kabulüne karşılık; bazı araştırmacılarda yazıma sadık kalma, gördüğü gibi okuma olarak tezahür eder ve bu meseleyi denklik olarak değerlendirirler. Biz de bu tür kelimeleri gördüğümüz gibi okuduk.

A.C. Emre'nin "Türkçede Bulanık e Fonemi" (Emre, 1946: s. 487-497) adlı makalesine göre Yakutça *ie* diftongu yarı dar e ünlüsünün en eski biçimidir ve bu diftongun büzülmesi sonucu e, é, i, î sesleri ortaya çıkmıştır. Bu bilgiden yola çıkarak, é sesinin eski bir diftongun bıraktığı kalıntıdan başka bir şey olmadığı sonucuna varıyoruz.

Ceylan'a göre ise (Ceylan, 1991: s. 160), kök hecede e sesi için (ع) 'ye' yazılışı Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıcada çok yaygındır. Türkologlar çoğunlukla, bugün Türkiye Türkçesinde e ile söylenip de EAT ve Eski Osmanlıcada (ع) 'ye' ile işaretlenmiş köklerde bir é görme eğilimindedirler. Fakat K. Foy 13. yüzyıl Osmanlıcasında bu sesin 'i' olduğu inancındadır (Foy, 1900: s. 3). Foy'a göre Köktürkçe gibi Osmanlıcada da aynı diyalekt içinde e ve i' li çift biçimler vardır (Foy, 1900: s. 215). Foy'un i'li okuyuşunu yerinde bulmayan Németh, çift yazılışları é' nin kanıtı sayar (Németh, 1939: s. 518).

2.1.1.3. "ı-i" Ünlülerinin Yazılışları

Metnimizde "ı-i" kelime başında ünlüsü elif (ا), esreli elif (ا) ve elif-ye (اي) ile yazılmıştır. Harekesiz veya esre (َ), ye (ي) ve esreli ye (ي) ise kelime ortasında "ı-i" ünlülerini göstermek için kullanılmıştır. "ı-i" ünlüleri kelimenin sonunda kullanıldığında ise ye (ي) ve esreli ye (ي) ile işaretlenmiştir.

idersen (ايدرسك) (115b/10)

tenine (تنينه) (051a/6)

içinde (اچنده) (005b/15)

bilinür (بيلينور) (064b/13)

dir (دير) (116b/11)

yeterdi (يتردي) (092b/11)

kendüzini (کندوزيني) (096b/15)

idüp (ايدوب) (143a/9)

2.1.1.4. "o-ö" Ünlülerinin Yazılışı

Kelime başında "o-ö" ünlüleri elif vav (و), ötreli elif (ا') ve ötreli elif-vav (اؤ) ile gösterilmiştir. Kelime ortasında ise vav (و), ötre (ا') veya ötreli vav (اؤ) ile ya da işaretli yazılmıştır. Türkçe kelimelerin sonunda "o-ö" ünlüleri kullanılmaz. Bu örneklere metnimizde de rastlanmamıştır.

olmazsun (اولمزسن) (143a/12)	yokdı (يوقدي) (144a/3)
ola (اوله) (069b/6)	söz (سوز) (006a/12)
dönmişdür (دئمشددر) (069a/10)	ölmekden (اولمكدن) (057b/2)
konupdur (قونؤبدر) (030b/6)	dört (دورت) (138a/2)

2.1.1.5. "u-ü" Ünlülerinin Yazılışı

Kelimenin başındaki "u-ü" sesleri elif vav (و) ve ötreli elif vav (اؤ) ile yazılmıştır. Kelime ortasında ötre (ا') vav (و) ve ötreli vav (اؤ), kelime sonunda da vav (و) ve ötreli vav (اؤ) ile işaretlenmiştir:

bu (بؤ) (009b/15)	düşürdüm (دوشردم) (111a/4)
gelür (كلور) (010b/4)	dürlü (درلو) (010b/4)
dür (دئر) (024b/1)	anuçün (انكچون) (024b/2)
gündüz (كوندوز) (094b/2)	yüpürdüm (يؤپؤردم) (110a/14)
urur (اورر) (017a/4)	senüçün (سنكچون) (110a/2)

2.1.2. Ünsüzlerin Yazılışları

2.1.2.1. "ç" Ünsüzünün Yazılışı

Metnimizde kelime başı, ortası ve sonunda "ç" ünsüzü, bazen çim (چ) bazen de cim (ج) ile gösterilmiştir. Ancak bizim tarafımızdan bu durum bir imla problemi olarak görülmektedir. Bu nedenle morfofonetik olarak bir tabaka oluşturan bu kelimeler "ç" olarak okunmuştur:

geçdi (كجدي) (111b/11)	kaçan (كچن) (125b/15)
------------------------	-----------------------

göçmek (كوجمك) (125b/3)

içre (اچره) (076a/13)

ağaçdan (اغچدن) (075b/2)

üçünçü (اوچنچی) (078a/12)

çokdur (چوقدر) (034b/10)

çekdüm (چکدم) (111b/15)

geç (کچ) (127b/9)

2.1.2.2. "ŋ" Ünsüzünün Yazılışı

Metnimizde kef (ک) işaretiyle yazılan "ŋ" ünsüzünün durumunu belirten özel bir işaret yoktur. Yani bu işaret hem "g" hem "k" sesini karşılamıştır.

gönül (کوکل) (075b/14)

kapuñdur (قپوکدر) (046a/7)

baña (باکه) (053b/13)

yoluñ (يولك) (054a/13)

gitdün (کتدك) (061b/3)

şoñra (صكره) (078a/14)

sekiz (سكز) (044a/8)

gerekmez (كركمز) (044a/13)

2.1.2.3. "p" Ünsüzünün Yazılışı

Metnimizde kelimenin ortasında ve sonunda kullanılan "p" ünsüzü ve zarf fiil eki -(y)Up, be (ب) işaretiyle gösterilmiştir. Bu durum yine bir imla meselesi olarak karşımıza çıkar. Bu sebeple be (ب) işaretiyle gösterilen zarf fiil ekleri "p" sesiyle okunmuştur. Ancak metnimizdeki bazı kelimelerde "p" ünsüzünün pe (پ) ile verildiği de görülmektedir.

olupdur (اولبدر) (145a/2)

ķoyup (قويب) (079a/6)

yüpürdüm (يوپوردم) (110a/14)

söyleyüp (سويليوب) (141b/7)

alup (آلوب) (124b/9)

ķapılma (قيلمه) (112b/4)

epsem (اپسم) (113a/10)

ķopar (قوپر) (105b/4)

2.1.2.4. "t" ve "d" Ünsüzlerinin Yazılışı

Metnimizdeki "t" sesi, bazen dal (د) ile bazen de tı (ط) ile yazılmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde kelime başı #t sesinin ötümlüleştiği bilinir. Ancak kalın ünlülü kelimelerde bu "t" sesi bazen ötümlüleşme karşısında direnir ve aşırı patlayıcı bir sese dönüşür. Bunun örneklerini metnimizde sıkça görüyoruz. "Normal ötümsüzlere göre aşırı patlayıcı sesler,

daha önde boğumlandığı halde ötümsüzlüğünü muhafaza eden, bir derece nefesli olmalarına rağmen hafif gırtlak darbeli ve gergin oldukları için diğer patlayıcılara göre daha ani patlamalı olmak gibi farklı özellikleri barındıran mürekkep bir ara merhale sesi niteliklerine sahiptirler. " (Turan, 2012: s. 554). Ön sesin aşırı patlayıcı bir ses olması hadisesi, Kıpçak Türkçesinin etkisiyle ve ötümsüzlüğü muhafaza direnci sebebiyle gerçekleşmektedir. Metnimizde de aşağıdaki gibi örneklenmiştir:

ıoyur (طوير) (126a/10)	dutsuı (دوتسك) (148a/11)
ıtutma (طوتمه) (128a/12)	dürlü (درلو) (055b/10)
ıtutulan (طوتلن) (071b/13)	durandur (دورندر) (001b/10)
ıtok (طوق) (080a/7)	dutmııum (دتمشم) (080a/3)

2.1.2.5. "k" ve "ğ, ğ" Ünsüzlerinin Yazılışları

"ğ, ğ" ünsüzü ise gayın (غ) ile, "k" ünsüzü ise kaf (ق) gösterilmiştir.

ıtutğıl (طوتغل) (131a/5)	yağuuı (ياغك) (057b/3)
ayağā (اياغه) (011b/12)	kaıā (قاشه) (004b/2)
kılmııı (قلمش) (002b/6)	yokluğ (يوقلق) (007a/11)
artuğ (ارتوق) (148b/13)	yog (يوغ) (058b/5)
yok (يوق) (144b/2)	

2.1.2.6. "s" Ünsüzünün Yazılışları

"s" ünsüzü ön ünlülü kelimelerde ise sin (س) , art ünlülü kelimelerde sad (ص) ile yazılmıştır.

ıaldı (صلدی) (013b/11)	ıon (صوك) (014a/6)
sevmek (سومك) (079b/5)	ıunup (صونب) (025a/7)
südü (سردم) (083a/9)	ıonra (صكره) (100b/7)
ıorayduı (صوريدوك) (101b/11)	söyleyeydi (سويلييدي) (101b/11)

2.1.3. Bazı Kelime ve Eklerin İmlaları

2.1.3.1. "kim" ve "ki"nin Yazılışları

"kim" ve "ki" kendinden önceki kelimeye bazen bitişik bazen de ayrı yazılmıştır. Bitişik yazılan örneklerde telaffuz aralığı mesafesi kısaldığı düşünülerek *ulanma (vasıl)* hadisesi uygulanmıştır. *Ulanma (vasıl)*, bir arada telaffuz edilen iki kelime arasında birinci kelimenin sonundaki sesi diğer kelimenin başındaki sesle birlikte aynı kelimenin bir hecesi gibi söylemektir.

bil_kim (بلكم) (036b/3)

kaçan_kim (قچنكم) (010a/8)

bil_ki (بلكه) (032b/3)

ne_kim (نكم) (112b/8)

kaçan kim (قچن كم) (037b/3)

ne kim (نه كم) (108b/3)

nitekim (نته كم) (078a/2)

nitekim (نيتها كم) (116b/2)

2.1.3.2. "ile"nin Yazılışı

"ile" sözcüğü metinde bir önceki sözcükten ayrı olarak ya da bitişik yazılabilir. "ile"nin okunuşunda yayınma ses olayına dikkat edilmiştir. "Ses uyumu Türkçenin temel kurallarından biridir. Kurala göre kelimeye eklenen eklerdeki seslerin tamamı uyuma girer. Başka bir deyişle yayınma olayı gerçekleşir. Sesler, kelimenin kökündeki nitelik ve niceliklerini kendisinden sonra gelen eklere yayar. " (Ergüzel ve Aydın, 2010: s. 157).

göz ile (كوزيله) (004b/2)

ölmekile (اولمكيله) (066a/14)

yüz ile (يوزيله) (107a/14)

anuñla (أنكله) (113b/1)

yaşıyla (يشيله) (125b/1)

dilber ile (دلبريله) (126b/5)

kimseyle (كمسييله) (130b/2)

şuyıyla (صوييله) (141b/9)

nefsünile (نفسكيله) (081b/11)

2.1.3.3. "kadar" Sözcüğünün Yazılışı

"Kadar" kelimesinin metin içinde kullanımına ilişkin özel bir kural yoktur. "Kadar" kelimesi bazen yan yana, bazen de ayrı yazılabilir.

şol kadar (شول قدر) (070a/5)

şol kadar (شول قدر) (091b/10)

2.1.3.4. Soru Ekinin Yazılışları

Soru eki, muhataba cümlenin eksik unsurları hakkında bilgilendiren ve bunları kendisinden talep eden cümle unsurlarıdır. Yani muhatabın davranışına yön verir. Metnimizde bu ek, kelimenin yanında yer alarak bitişik yazılır.

uşanmaduñmı (اوصنمادكمی) (074a/14)

'acebmi (عجبمی) (097b/2)

olurmı (اولورمی) (146a/14)

olamı (اولامی) (034a/9)

2.1.3.5. Cevheri Ek Fiilin Yazılışı

muşaffāyıldı (مصفايیدی) (014a/8)

tācı _idi (تاجی ادی) (137b/7)

olurken (اولورکن) (026a/2)

var ise (وار یسه) (144b/11)

degülmişseydi (دکلمش سیدی) (113a/9)

işde _iken (اشده ایکن) (117b/13)

bunda _iken (بونده یکن) (065b/13)

urur ise (اوروریسه) (073b/11)

geldiyise (کلدیسه) (014a/6)

içerse (ایچرسه) (022a/4)

2.1.3.6. "içün" Sözcüğünün Yazılışı

"içün" kelimedenden ayrı da önceki kelimenin yanına ek olarak da yazılmıştır. Aşağıdaki misallerde olduğu gibi metindeki diğer misallerde de uyuma sadık kalınmıştır. Başka bir deyişle yayınma ses olayı meydana gelir.

din için (دین ایچون) (021a/12)

halk için (خلقیچون) (131a/2)

yatmağ için (یتماغچون) (122b/2)

dāne için (دانه ایچون) (089a/15)

yasın için (یاسینچون) (148a/14)

çekmek için (چکمکیچون) (088b/11)

jende için (ژنده ایچون) (104b/5)

küt içündür (قوت ایچوندر) (108b/5)

2.1.3.7. "de"nin Yazılışı

"de", "dahi" anlamında kullanıldığında bir önceki kelimeye bitişik yazılmıştır. Biz metnimizi çeviri yazıya aktarırken günümüz imlasındaki gibi ayrı yazmayı uygun gördük:

sen de (سندہ) (090b/9) (129b/14)

ben de (بنده) (116b/11)

birinüñ de (برینکده) (100b/6)

2.1.4. Harekelerin Yazılışları

2.1.4.1. Tenvin İşaretinin Kullanılışı

Metnimizde harekeler pek kullanılmamıştır. Tenvin işareti, Türkçe kelimelerde hiç kullanılmamış, ayetlerin yer aldığı bazı beyitlerdeki alıntı kelimelerde kullanılmıştır.

aḥmeden (احمدًا) (019b/7)

ḥatmen (ختمًا) (019b/7)

raḥmeten (رحمًا) (019b/7)

2.1.4.2. Şedde İşaretinin Kullanılışı

çille (چله) (014a/10)

aşşı (اصی) (067b/6)

illā (إلا) (061b/8)

sille (سله) (072a/11)

mükedder (مكدّر) (123b/6)

sükker (سگر) (006a/8)

2.2. Ses Bilgisi

2.2.1. Ünlüler

Ünlü uyumları

Türkçede ses uyumu önlük artlık (kalınlık incelik / damak) ve düzlük yuvarlaklık (dudak) uyumu olmak üzere iki çeşittir.

2.2.1.1. Önlük/Artlık (Damak) Uyumu

Türkçenin temel ses uyumlarından biri olarak nitelendirilen damak uyumu, bir kelimedede kalın (art) ünlüleri yine kalın ünlülerin, ince (ön) ünlüleri ise yine ince ünlülerin takip etmesi esasına dayanır. Bu uyum Türk dilinin her döneminde sağlam bir şekilde karşımıza çıkar. Metnimizde de hem kelimelerin hem eklerin uyuma girdiği görülmektedir. "Tarihi metinlerin çeviri yazılarına bakıldığında da bazı eklerin (-ken, -yor, +ki) dışında dil

uyumuna aykırı biçimde eklendiği görülür. Bu durum Arapça ve Farsça kelimelerin de önlük artlık uyumunun tesiri altında kaldığını göstermektedir." (Aydın, 2011: s. 41).

senlikden (سنلکدن) (044a/4)

varlık (وارلیق) (057a/8)

çekdüğü (چکدوگی) (088b/12)

toğkunduğı (طوقندوگی) (098b/1)

-ken zarf fiil eki metnimizde günümüzdeki gibi uyuma aykırı olarak eklenmiştir:

tır-Ø-ur-Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø-ken (طوررکن) (105a/10)

deg-Ø-er-Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø-ken (دکرکن) (105a/3)

yoğ+Ø+i-Ø-ken (یوگیکن) (116a/9)

ol-Ø-ur-Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø-ken (ولورکن) (119b/10)

Yandaş karşıtlıkta +Ø/+dA işaretleme eki ile birlikte isim tamlaması kuran eklerden biri olan +ki ilgi eki +ğı biçimine girerek uyuma tâbi olmuştur:

yukaru+Ø+Ø+ğ+dev+Ø (یوقاروگی) (119a/14)

'aşık+Ø+da+ğ+fırkat+Ø (عشقدهگی) (028a/13)

(Ø+Ø+Ø)+baş+Ø+uñ+Ø+da+ğ+bād-ı gurūr+Ø (باشکدهگی) (136a/5)

Günümüz Türkçesinde bu uyuma uymayan bazı kelimeler metnimizde damak uyumuna uygun olarak yazılmıştır.

kanğı (قنقی) (099a/1) (022b/8) "hangi"

kanadur (قنددر) (142a/10) "nerede" "hani"

kanı (قنی) (100b/10) "hani"

2.2.1.2. Düzlük/Yuvarlaklık (Dudak) Uyumu

Eski Anadolu Türkçesinin imla geleneği Osmanlı Türkçesinde de devam ettiği için küçük ünlü uyumunun ne zaman başladığı bilinmemekle beraber Osmanlı Türkçesinin sonlarına doğru olduğu tahmin edilmektedir.

Yuvarlaklaşmalar

ğ/g ünsüzlerinin erimesi nedeniyle: Eski Türkçe döneminde birden fazla heceli kelimelerin sonundaki “ğ/g” “ünsüzleri erirken kendinden önceki vokali yuvarlaklaştırır. Bu ünsüzlerin erimesi doğrudan yuvarlaklaşma sebebi değildir. g ve ğ ünsüzlerinin ünlüler üzerinde yuvarlaklaştırıcı etkisi olan /w/’ye dönüştüğü, /w/’nin etkisiyle kelimedede yuvarlaklaşma meydana geldiği düşünülmektedir. Bu yuvarlaklaşmanın metnimizdeki örnekleri şunlardır:

ayru (ايرو) (006b/10) (ayru<ayrığ<adıığ) “ayrı”

ķamu (قمو) (003b/1) (ķamu<ķamuğ<ķamağ) “bütün”

ķapuıdur (قپوكدر) (046a/7) (ķapu<<ķapığ) “ķapı”

Eski Türkçedeki yuvarlaklıklarını koruyan ünlüler nedeniyle:

altun (التون) (028a/10) “altın”

deılü (دكلو) (055b/13) “denli”

girü (كيرو) (057a/4) “geri”

ķarşı (قرشو) (139b/7) “ķarşı”

ķancarı (قنجرو) (125a/5) “nereye”

Düzlük yuvarlaklık uyumuna uymayan düz ünlülü şekiller:

ķurı (قورى) (115a/15) “kuru”

ıoğrı (طوغري) (115b/12) “doğru”

Bu kelimelerin dudak uyumuna uygun şekilleri de metinde ķarşımaza çıkmaktadır.

ķuru (قورو) (102a/8) “kuru”

Düzlük yuvarlaklık uyumuna uymayan ekler:

Yapım Eki –UK: artuķ (آرتوق) (112a/1), ayruķlara (ايروقلاره) (120b/14)

Sıfatlama Eki +IU (<+lığ/lig), +sUz : aşılu (اصلو) (104a/4), dürlü (درلو) (112b/3), ıtıtlı (طتلو) (027b/5), ĥaķsuz (حفسوز) (006b/10)

Ettirgenlik Eki -Ur: arturdı (ارتوردي) (125b/4), düşıirdi (دوشوردي) (089a/13)

Ettirgenlik Eki -gür: Çok kullanılmayan bir ettirgenlik eki olmasına rağmen metnimizde sadece yuvarlak şekliyle “irgür-” fiilinde karşımıza çıkmaktadır. irgürdi (ایرگوردی) (030b/13)

Yön Gösterme Eki +ArU : yukarı (یوقارو) (107a/2)

Geniş Zaman Eki -(U)r: bilürsün (بلورسن) (003b/1), kılursuñ (قلورسك) (005a/6), kılur (قلور) (002a /13)

Zarf Fiil Eki -(y)U: diyü (دیيو) (019a/15), isteyü (استیيو) (092a/7)

Zarf Fiil Eki -(y)Up: Bu zarffiil eki Eski Türkçeden beri yuvarlaktır: idüp (ایدوب) (036b/2), gelüp (كلوب) (042a/9)

Zarf Fiil Eki -(y)UbAn : Bu zarffiil eki Eski Türkçeden beri yuvarlaktır: içüben (ایچوبن) (136a/2), idüben (ایدوبن) (141b/1)

İlgi Eki +(n)UN : senüñ (سنوك) (003a/13), anuñ (أنوك) (123b/13)

Şahıs Eki +sUn: Üçüncü şahıs eki -sUn Eski Türkçeden itibaren daima yuvarlaktır. Metnimizde de bu ek yuvarlak olarak asli şekliyle kullanılmıştır: bozulmasun (بوزلماسون) (055a/6), bilsün (بلسون) (060b/4)

Sıfat Fiil Eki -dUK: Bu ek metnimizde yuvarlak şekliyle kullanılmıştır. işitdügin (اشتدوكك) (103b/13), virdügin (ويدوكندن) (112b/10)

Daima düz ünlülü olan ekler:

Şahıs Eki +(s)I/+(y)I: kamosı (قموسى) (028b/6), mülkini (ملكيني) (034b/11)

Çokluk Eki +ĠII: iletil (التكل) (063a/9), bulğıl (بولغل) (073b/13)

İsim Yapım Eki +HIK: hoşlık (خوشلق) (087b/2), kendülikden (كندولكندن) (081b/2), şayrılıkdur (صيرولقدر) (103a/11)

Sıfat Fiil Eki -mİş: urmuş (اورمش) (088b/11), ölmüş (اولمش) (106b/3), bükülmüş (بوكلمش) (110a/14)

Ünlü Değişmeleri ve Ses Olayları

2.2.1.3. Birleşme (Combination)

Daima bir arada kullanılan iki kelimenin geçirdiği değişiklikten sonra yeni bir şekil alması ve tek kelime olmasıdır. Bu şekil vokal düşmesi geçici veya devamlı olabilmektedir. Devamlı düşme sonucunda kalıplaşmış sözler ortaya çıkmıştır. Geçici düşme ise, aruz vezni zorunluluğundan ileri gelmektedir. Birleşme bir ünlü ile ünsüz yan yana geldiğinde de olabilir.

nolaydı (نولیدی) (037a/4) (< ne_ol-), ulanma uzunluğu

neylerüm (نیلرم) (<ne_eyle-), ulanma öne toplaşması

kendüzinden (کندوزکن) (006b/12) (<kendü + öz)

niçün (نیچون) (014a/13) (< ne+içün)

kimesne (کمسنه) (019b/3)

nidem (نیدم) (080a/10) (ne + et-)

nitekim (نته کم) (066b/1) (< ne+teg+kim)

2.2.1.4. Düzleşme (Unrounding)

Eski Anadolu Türkçesinde genel olarak bir yuvarlaklaşma temayülü vardır. Ancak bazı kelimelerde düzleşme görülmektedir.

içün (ایچون) (140b/7) (<üçün) “için”

2.2.1.5. Genişleme (Opening)

#ı > #a

ağaçdan (اغچدن) (075b/2) (<yığaç~ığaç) “ağaç”

ağla (أغله) (078b/1) (<ığla-) “ağla-”

2.2.1.6. Toplaşma (Gathering)

Biri ünlüyle biten diğeri ünlüyle başlayan ve yan yana bulunan iki heceden birindeki ünlünün açıklık uyumu nedeniyle yarı ünlü haline gelmesidir.

öyle (اويله) (080a/2) (<o+ile)

böyle (بويله) (084a/13) (<bu+ile)

şöyle (شويله) (036a/13) (<şu+ile)

2.2.1.7. Ünlü Yutulması (Vocal Absorption)

Kelime içindeki ünsüzün kendinden sonraki ünlünün içinde erimeye vakit bulamadan kaybolmasıdır. Bu olay, vurgusu olmayan dar ünlülerde daha çok gerçekleşmektedir.

benjize-> benje-(>menzeg) “benzer” (108a/12) “benzer”

boyun>boyun “boynuğa” (102b/1) “boynuna”

ağız>awuz “awzun” (121b/13) “ağzından”

‘ömr> ‘ömür “‘ömrün” (124a/3) “‘ömrün”

2.2.1.8. Yuvarlaklaşma (Rounding)

"Yuvarlaklaşma; düz bir ünlünün, yanındaki dudak ünsüzünün veya kelime içindeki yuvarlak bir ünlünün etkisiyle yuvarlak sıradan bir ünlüye dönüşmesi olayıdır. Benzetme olayıyla açıklanabilen bu olayda, kelimedeki dudak ünsüzü ya da yuvarlak ünlü düz ünlüye dudaklılık ya da yuvarlaklık özelliğini verir." (Savran, 2018: s. 90).

i# > u#

ķuru (قورو) (102a/8) (<ķurı) “kuru”

ayru (ايرو) (006b/10) “ayrı”

2.2.2. Ünsüzler

Ünsüz Değişmeleri ve Ses Olayları

2.2.2.1. Aşırı Patlayıcılaşma (Ultra-Exploivation)

#t>#t

Kıpçak Türkçesinin etkisiyle ve ötümsüzlüğü muhafaza direnciyle ön seste aşırı patlayıcılaşma ses olayı metnimizde de örneklenmiştir. Ötümlüleşme olayının fonetik

olarak ortalığı kapladığı bir dönemde bazı şive ve lehçeler ötümlüleşme sürecine ya geçirmişler ya da direnmişlerdir. Bunun sonucunda patlayıcı-ötümsüz bir sesin nefeslileşmesi ile bu olay meydana gelir. Bu olay meydana gelirken belli bir oranda gırtlak da işin içerisine girer. Damak bölgesinde havanın patlamasıyla sesler, ötümlü olmadıkları halde biraz ötümlü sayılırlar. Bu ses olayında, ötümlüleşme ile karşılaşmadan direk patlayıcılaşma görülür.

ıoyursa (طويرسه) (104a/5)

ıolupdur (طوليدر) (106b/8)

ıaldun (طلدون) (106b/9)

ıtmaı (طوتمق) (109/6)

ıoımadın (طوغمدن) (112a/14)

ıtamardan (طمردن) (030a/7)

ıoırı (طوغري) (115b/12)

ıturup (طورب) (116a/9)

ıtoıtoludur (طویطلودر) (102b/6)

ıtolu (طلو) (003b/3)

"Bir diyalekte ait dil özelliklerine *tabaka* denir. Bu dil özelliklerinin başka bir diyalekte ait eserde kullanılması ve o diyalektin şahsi dil hususiyetleriyle tabaka oluşurması tabakalaşma olarak adlandırılır." (Aydın ve Öveç, 2023: s.151-193). Bilindiği üzere Eski Anadolu Türkçesinin #t sesi bakımından genel eğilimi ötümlüleşmedir. Ötümlüleşme olayının yaygın görüldüğü bir dönemde bazı şivelerin bu sürece direnmeleri neticesinde Oğuz Türkçesinde #t sesi bakımından bir aşırı patlayıcı tabaka oluşmuştur:

#ı ~ #d Tabakalaşma

ıoımaı (طوغمق) (063a/1)

doıdun (دوغدن) (036a/8)

ıturupdur (طوربدر) (039b/13)

dururdum (درردم) (135a/5)

ıtut (طوت) (032b/6)

đut (دوت) (043a/1)

2.2.2.2. Erime (Fusion)

Bir kelimede vokalden sonraki ünsüzün o vokalin açıklığının etkisiyle niteliği silinerek vokal içinde onu uzatmak suretiyle kaybolmasıdır. Temel sebep açıklık uyumudur.

g#>ø#

Çok Heceli Kelimelerin Sonunda

dirisin (دریسن) (106b/3) (<tirig)

ayru (أیرو) (010a/8) (<adriğ)

ķapulu (قاپولو) (100a/4) (<kapığ)

ķamu (قمو) (100b/12) (<kamuğ)

nite (نته) (023a/3) (<ne teg)

elli (ألی) (138a/2) (<elig)

ulu (اولو) (055b/1) (<uluğ)

ķapuńdur (طپكدر) (014b/1) (<ķapuğ)

Eklerin Sonunda:

Sıfatlama Eki +IIG>+IU

ķatludur (طتلودر) (048a/14) (<ķatlığ) “tatlı”

dürlü (دورلو) (084a/11) (<türlüg) “türlü”

Hal Eki: Metnimizde Eski Türkçede hal eki işlevindeki +(ı)ğ/+(i)g ekinin sonunda bulunan ğ/g ünsüzü erir ve fonksiyonunu yardımcı ünlüye bırakır:

yüzüĝinji (يوزکینجي) (120a/14) (<yüzüĝinji) “yüzüĝünü”

2.2.2.3. Hece Tekleşmesi (Haplologie)

Bu hadise, benzer ünlü hecelerden birinin (genellikle ikincisinin) telaffuzundan bir ünsüz ve bir ünlünün (hecenin) söylenişten kalkmasıdır.

Metnimizde Eski Türkçede “+tur-ur” şeklinde olan örnekteki gibi cevheri fiilin hem hece yitimi yaşamamış hem de hece tekleşmesine uğramış örnekleri vardır:

yokdur (يَقْدُر) (006b/9)

2.2.2.4. İkizleşme (Gemination)

Bir sesin ikiz sesi türetmesidir.

aşşı (اَصَّى) (070a/4) (<aşığ)

çille (چَلَّه) (014a/10) (<çile)

2.2.2.5. Kaynaşma

İki ünsüzün birleşerek bir ünsüzü oluşturmasıdır.

baña (بَا) (050b/3) (<benge)

saña (سَا) (051b/4) (<senge)

buña ((058b/9)

2.2.2.6. Ötümlüleşme

VkV> VgV

anuñ çekdügi (088b/12)

anuñ+çek-Ø-dük+Ø+Ø+i+Ø > çekdügi (چَكْدُوکِي) (106a/14) “çektığı”

çü yokdur ‘ömrünüñ pāyendeliği / serāser şūr ü şerdür **zindeligi** (094a/1)

Ø+Ø+Ø+zinde+lik+Ø+i+Ø > zindeligi (زنده لِيکِي) “zindeligi”

hem şîrinligi hem şūri (131b/11)

Ø+Ø+Ø+şîrin+lik+Ø+i+Ø > şîrinligi (شِيرِنَلِيکِي) “şirinliğı”

oliser çünkü var ol cümle tālān / elünle **virdügüñdür** saña қalan (104a/6)

Ø+Ø+Ø+vir-Ø+dük+Ø+Ø+ün+Ø+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø > virdügüñdür (وردکوکدر)

“verdiğindir”

#k>#g

Eski Türkçe'den Batı Türkçesine geçişte ortaya çıkan bu değişme, farklı seyirler göstermiştir. Metinde bu ses yaygın ve sistemli olarak (ك) ile gösterilmiştir. Kef (ك) işaretiyle gösterilen bu sesi diğer seslerden ayırıcı bir işareti yoktur.

gibi (كبيي) (006b/1) (<kibi)

güneş (كنش) (002b/3) (<kün)

gerek- (كركسه) (025a/1) (<kerek)

görin- (كرندي) (004b/11) (<körünmek)

gözet- (كوزت) (003a/5) (<köz)

gizli (كزلو) (068b/15) (<kizlig)

gök (كوكدن) (123a/1) (<kök)

#t>#d

dürlü (درلو) (005b/4) (<türlüg)

dört (درت) (110a/3) (<tört)

dururdum (درردم) (135a/5) (<tur-)

dut- (دوت) (040b/9) (<tut-)

doğdun (دوغدن) (036a/8) (<toğ-)

Bazı kelimelerde ötümlü ve ötümsüz örnekler tabaka oluşturacak şekilde bir arada kullanılmaktadır.

ıtut- (006b/1)

ıtur- (006a/14)

ıtoğmak (063a/1)

t/>d/

gündüz (كوندز) (123b/2) (<küntüz)

giderme (كيدرمه) (132a/13) (<kiter-)

t# > d#

Kelime sonunda t'lerin açıklık uyumu sebebiyle ötümlüleşip d olarak Türkçe kelimelerin sonunda kullanıldığı görülür.

ğurd (قورد) (119a/1)

od (اود) (104b/3) 'Nitelik-nicelik dengelemesi' (<öt)

VtV > VdV

İki ünlü arasında kalan “t” ünsüzü ötümlüleşerek “d” olur.

ider (ايدر) (119a/6)

giderken (كيدرکن) (119b/1)

2.2.2.7. Sızıcılaşma

Patlayıcı özellikte olan bir ünsüzün çeşitli sebeplerle sızıcı ünsüzlere dönüşmesi olayına denir.

ğ > ħ Sızıcılaşması

Metnimizde bu sızıcılaşma örneği; kök ünlüsünden sonra, iki ünlü arasında ya da kelime başında görülmektedir:

VğV > VħV

ğohusından (قخوسندن) (050b/1) “koku”

dahı (دخی) (053a/1) (<tağı) “dahi”

ğ/> ħ/

uyğusı (ويخوسی) (054a/2) “uyku”

yohsul (يخسول) (100a/12) “yoksul”

Bazen aynı kelimenin hem sızıcılaşmış hem de değişime uğramamış her iki şeklinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

koğusına (قووسنه) (071b/6) “koku”

koğusından (قخوسندن) (050b/1) “koku”

yohsa (بخسه) (147b/10) “yoksa”

yokdur (يوقدر) (010a/5) “yok”

g, ğ>v

g, ğ>v sızıcılaşmasının metnimizde kelime sonunda ve kelimenin kök hecesinde örnekleri vardır. Bu kelimeler aynı zamanda dudaklılaşmaya da örnek oluşturur:

g, ğ/>v/

şovuk (صوق) (116b/10) (< şoğuk)

ğ#>v#

kovarsun (قورسن) (080a/5) (<kow-)

k#>ğ#

yoğ (يوغ) (081b/14)

çoğ (چوغ) (092b/6)

şag (صاغ) (121b/8)

ırağ (ايراغ) (128a/6)

b>v

#b>#v

virmek (ورمك) (007a/1) (<bir-)

vardur (وردر) (008b/5) (<bar)

varmış (وارمش) (019a/9) (<bar-)

b/>v/

sevmek (سومك) (079b/5) (<seb-) “sev-”

ev (او) (124b/4) (<eb) “ev”

yavuz (ياوز) (120a/3) (<yabız) “yavuz”

sevinme (سوينمه) (088a/13) (< sebin-) “sevin-”

d/>>y/

ayak (أيق) (094a/7) (<adağ) “ayak”

ayruqlara (ايروقلاره) (120b/14) (<adruk) “ayrık”

ayrılır (ايرلور) (104b/9) (< adrıl-) “ayrıl-”

ķayıрма (قيرمه) (063b/11) (<ķadğur-) “ķayır-”

ķoymaz (قويمز) (117b/5) (ķod-) “ķoy-”

uyurken (اويوركن) (122b/11) (udı-) “uyu-”

2.2.2.8. Ünsüz Türemesi (Conson Derivation)

Metnimizde ünsüz türemesi olarak gedik dolduran ‘y’ ünsüzünden bahsedilebilir. Gedik dolduran, ünlüyle biten bir kelimeye ünlüyle başlayan ek eklendiğinde arada bir sesin türemesi şeklinde olur. Metnimizde ünsüz türemesi örnekleri şu şekildedir:

olmaya (اولميا) (130a/6)

kimseye (كمسيه) (125b/4)

neyleyem (نيليم) (125b/7)

2.2.2.9. Ünsüz Yutulması (Conson Absorption)

#b > Ø

olan (<bolğan) (اولان) (026b/4) “olan”

olmağ (اولمق) (033b/4)

G/ > Ø

ķulağdur (قولقدر) (106a/10) (<ķulğak) “ķulak”

gerek (كرك) (045b/5) (<kergek) “gerek”

yalandur (يلاندر) (095b/15) (<yalğan) “yalan”

ķayıрма (ķیرمه) (063b/11) (<ķadğur-) “ķayıır-”

yapraq (یپراق) (120a/2) (<yapırğak) “yapraq”

#y> # Ø

ırakdan (ارقدن) (107b/1) (< yırak) “ırak”

ağlayuben (اغلیوبن) (107b/3) (< yığla-) “ağla-”

ağaç (آغچ) (093b/5) (< yığaç~ığaç) “ağaç”

l/> Ø/

getürdi (کتوردی) (034a/8) (<keltür-) “getir-”

oturđı (اوتردی) (133b/9) (<oltur-) “otur-”

Metinde, Eski Türkçede eklerin başındaki ‘ğ/g’ ünsüzü yutulmuştur:

Hal Eki +a/+e < +ğa/+ge:

eve (اوه) (079b/3)

Yön Gösterme Eki +aru/+erü < + ğaru/+gerü:

yukaru (يقارو) (107a/2) (<yok+ğaru)

Sıfat Fiil Eki -(y)An < -GAn:

olan (اولان) (026b/4) (<bolğan)

gelen (كلن) (118b/5) (<kelgen)

2.3. Ekleşme Bilgisi

Ekler, geleneksel anlayışa göre iki temel kategoriye ayrılmaktadır. Bunlardan birincisi kelimenin cümle içindeki yerini belirleyen *çekim ekleri* ve kelimenin anlamında kalıcı değişiklik yaratan *yapım ekleridir*. Ancak bu ikili ek sınıflandırması çok yüzeyseldir. Çünkü ekler kullandıkları yerdeki fonksiyonlarına göre çeşitlilik kazanmaktadır.

Ekin genel bir tanımını vermek gerekirse kelime bünyesinde görülen, tek başına anlamı olmayan ve kullanılmayan; ancak köklerle birleşmek suretiyle kullanılan ve eklendiği kelimenin kök anlamına değişik anlam ilgileriyle genişlik kazandıran, türünü değiştiren

ve onu başka bir kelimeye veya yükleme bağlayan ya da ondan yeni kelimeler türeten biçimbirimlerdir.

Çekim ve yapım kavramları ekleşme bilgisinin merkezindedir ve dilin işleyişinin temel unsurlarındandır. Bu kavramları karşılayan eklerin sınıflandırılması konusunda gramerciler arasında farklı görüşler mevcuttur. Eklerin sınıflandırılması hakkında zikredilebilecek bazı çalışmalardan bahsetmek doğru olacaktır.

Ergin ekleri kelime kök veya gövdesine işleklik veren çekim ekleri, kök ve gövdelerde anlam değişikliği yapan yapım ekleri olarak ikiye ayırmaktadır.

Banguoğlu, ekleri Ergin kadar detaylandırmadan işleyişleri bakımından ikiye ayırır: çekim ekleri ve üretim ekleri. Banguoğlu'na göre çekim ekleri kelimelerin durum, sayı, zaman, kişi gibi gramer ilişkilerini kurar. Öte yandan yapım (üretim) eklerinin isim ve fiil köklerine gelip onların anlamlarında sürekli bir değişiklik yaparak farklı kavramları karşılayan kelimeler yarattığını söyler (Banguoğlu, 2007: s. 319).

Ediskun ise önek, içek ve sonek olmak üzere üç ek olduğunu Türkçenin de son ekli bir dil olduğunu söyleyerek genel bilgiler vermektedir (Ediskun, 1985).

Gürer Gülsevin ise, ekleri dört başlık altında sınıflandırmıştır. Türetme ekleri, tür değiştirici ekler, işletme ekleri, kategori ekleri (Gülsevin, 2004: s. 1278-1280).

Korkmaz, kelime yapımında kullanılan ve sürekli ilişki kuran ekler ile kelimelere geçici olarak gelen ve geçici anlam bağlantısı kurmaya yarayan eklerin, nitelikleri ve işlevleri bakımından birbirinden ayrıldığını söyleyerek ekleri iki gruba ayırır. Birinci gruptakiler yapım ekleri, ikinci gruptakiler işletme ekleri adını alır (Korkmaz, 2003).

Türk dili, kelime ek ilişkisi ve ek ek ilişkisi bakımından eklenme sırası, biçimi ve fonksiyonlarıyla ekleşme ve eklenme düzeni en başından beri takip edilebilen bir dildir. Ancak bu sınıflandırmalardaki tanımlar, bu karşılık ilişkisini gözardı etmektedir. Bu sınıflama, aynı zamanda bir dili tüm unsurlarıyla temsil eden cümle konusunu da biçimlendirmektedir.

"Bu durum, Türk dilinin kuralları belirleyici kazanımlarını dikkate almadan geliştiği için, dilcilik çabalarının eksik kalmasından kaynaklanan bir durumdur ve dilciliğin, kelimelerin anlamı/şekli ile onların söz içinde yüklendikleri işlevleri yadaş yadaş karşıt ilişki düzenine göre sıralanmış yapıda karşılayan ekleri kesin ölçüleriyle ayıran Türk diline has ekleşme bilgisi kültürünün yönlendirici etkisinden uzak kalarak şekillenmesini yansıtır." (Turan, 2018: s. 98).

Turan'a göre dil, öğelerini cümle kurarken toplayıp karşılıklı anlaşmanın iletim aracı niteliği kazanmasıyla ancak mümkün olacağı bir sistemdir. Bu sistem ise cümle dediğimiz sözün öğelerinin karşılıklılık ilişkisi içinde, birbirlerine bağıllık ve bağımlılık kurallarıyla eklenerek oluşmaktadır. Bu karşılıklı bağımlılık ilişkisi, öğelerin birbirlerini belirleyici ve sınırlandırıcı değer oluşturması düzenine dayanır ki buna karşıtlık denir. Karşıtlıklar vesilesiyle oluşan ilişkileri tamamen temsil eden düzenine de karşıtlık düzeni denir. Ekleşme dizisinin karşıtlık düzeni de bir araya gelmiş sıralı bir dizi halindeki morfofonetik – morfofonemik karşıtlıkla eklere ve eklenmeye dayalı öne çıkan Türk dilindeki karşılığdır (Turan, 2018: s. 99).

"Bu düzen içerisinde kurulmuş olan cümle, ekleşmeye ait tüm unsurları barındırarak ifade etme gücümüzü temsil etmektedir. Bu güç, kelimelerin yüklendikleri anlamlarla değişebilmektedir. Ekleşme dizisinin karşıtlık düzeni, kelime sınıflamasının yanı sıra, ek sınıflamasının da dikkate alınmasını gerektirir. Sınıflama kelime ile kelimenin, kelime ile ekin, ek ile ekin karşılıklı olarak birbirlerini etkileyip oluşturduğu, şekillendirdiği karşılıklı ilişkiler/karşıtlıklar belirlenerek yapılabilir. Bu süreç, tamlama ve cümlenin niteliklerini de belirleyerek sınırlarının çizilmesini de içermektedir." (Turan, 2018: s. 99).

Özetle, Türk dilinin ekleşme sırasının karşıtlık düzeninde eklerin fonksiyonlarının doğru tespit edilmesi gerekmektedir. Eklerin sınıflandırılması kelime – kelime, kelime – ek, ek – ek karşılıklı ilişkilerine ve eklerin yerdaş – yandaş karşıtlıklarına göre yapılmalıdır. Ekleşme bilgisi bölümünde ekler, Zikri Turan'ın "Türk Dilinin Eklerini Sınıflandırmanın Esasları" adlı makalesindeki onlu ek sınıflamasına göre incelenmiştir. Bu sınıflamaya göre ekler şu üst işlevlere ayrılmaktadır:

1. Yapım eki
2. Çatı eki
3. Olumluluk / Olumsuzluk eki
4. Fiilimsiler
5. Ek fiiller
6. Teklik / Çokluk eki
7. İsim tamlamasını kuran ekler (Sıfatlama ekleri / Belirtme ekleri)
8. Hal ekleri
9. Soru ekleri
10. Çekim ekleri

2.3.1. Yapım Ekleri

Yapım ekleri kelimenin anlamını değiştiren, yeni bir kelime yapabilen, hem isim hem de fiil kategorisinde kullanılan ve kelimeye eklenen ilk ektir.

Türk dilinin ekleşme sisteminin kelime-kelime, kelime-ek ve ek-ek ilişkisine dayanan ekleşme düzeninde yerdaş-yandaş karşıtlık ilişkisi dikkate alınmadan oluşturulan ikili ek sınıflamasında, eklerin fonksiyonları dikkate alınmadan sadece şekle dayalı bir yaklaşımın benimsenmesi birçok sorun yaşanmasına neden olmaktadır. Türk dilinde yeni kelimeler türetmek için en sık başvurulan yöntem yapım ekidir. Ancak genel anlayışa göre, çekim eki dışında kalan tüm ekleri yapım eki olarak kabul etmek doğru değildir.

Geleneksel anlayışta asıl görevi fiildeki devinimi sağlamak ve bu devinim şeklini belirlemek olan çatı eki yapım eki olarak düşünülür. Bu ekleri, fiilden fiil yapan yapım eki olarak düşünen gramerciler olduğu gibi fiili gerçekleştirenle arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğu için çekim eki olarak da düşünenler vardır. Ancak Turan (2018: s. 103), çatı eklerinin yapım eklerinden tamamen farklı olduğunu üst fonksiyonu olan ayrı bir ek olduğunu açıkça ortaya koymuştur.

İsim tamlaması kuran eklerden sıfatlama eki de yapım ekleriyle karışırılır. Ancak sıfatlama ekleri, eklendikleri kelimenin anlamında herhangi bir değişiklik yapmaz. Turan'a göre bu bir problemdir ve bu problem sıfat unsurunun bir kelimenin anlam türünden sayılması ve bu sebeple de sıfatlama eklerinin kelimenin anlamında değişiklik yaratmış gibi düşünülüp yapım eki zannedilmesidir. Sıfatlama ekleri kelimenin anlam kökünden bağımsız düşünülmediğinden ve sıfat görevinden ziyade bir kelime türü olarak belirlendiğinden yapım eki olarak düşünölmüş, bu da sıfatın eksiz tamlayanla kurulan bir tamlama çeşidi olarak görülmesine sebep olmuştur (Turan 2018: s. 107). Bu ekin isimden sıfat yapan ek olarak düşünen ya da sıfat fiil olarak kabul edenler olsa da bu eki üst fonksiyonu isim tamlaması kuran eklerin bir alt fonksiyonu olarak tanımlamak doğrudur.

"Fiilimsi ekleri genel anlayışa göre birçok ek gibi yapım ekleri sınıfında kabul edilen eklerdendir. Bu ekler, eylemden isim yapan eklerden sayılmaktadır. Eylemi isim, sıfat ve zarf görevine soktuğu için genel bir yaklaşımla yapım eki olarak kabul edilen bu ekler, aksine fiilde kalıcı bir değişiklik yapmamakta, fiili isim şekline sokmaktadır. Fiilimsi ekleri; fiilleri isim şekline sokan, fiillerin anlamında değişiklik yapmayan, üç ana alt işlev türü olan eklerdir." (Turan, 2018: s. 104).

Bu sorunlar, eklerin cümle içerisindeki işlev ve fonksiyonlarının doğru anlaşılmasından kaynaklanmaktadır.

2.3.1.1. İsim Yapan Ekler

Kavram Adları

+IIK+

gölâb ü müşğ çün kim eşk ü hündür / pes andan hoşlık ummak key cünundur (087b/2)

hoş+lık+Ø

kemâli 'ârifün yoklukta varlık / kemâli 'âşıkun varlıkta birlik (028b/13)

bir+lik+Ø

niçe yokluk doğar bu hestlikden / belî gavğa kıpar bu mestlikden (105b/4)

hest+lik+Ø

egerçi iyilik eyler düşmeni dost / nedenlü beslesen bilmez sini dost (051b/15)

iyi+lik+Ø

kemâli 'ârifün yoklukta varlık / kemâli 'âşıkun varlıkta birlik (028b/13)

var+lık+Ø

veger zencîr idersen aña zerden / çü hardur âdemîlik umma hardan (052a/6)

âdemî+lık+Ø

bu merhemsüz onulmaz çün bu yara / hemîn biçâralıkdur aña çâre (067b/10)

biçâra+lık+Ø

gelüp divâne eydür aña iy şâh / bu 'âşıklık degüldür olma birâh (080a/5)

'âşık+lık+Ø

ya şol vaşlun ki şonı ayrılıkdur / nedenlü olsa şihhat olsa şayrılıkdur (103a/11)

ayrı+lık+Ø

ezelden çünki vardur rüşenâlık / nola kılsañ bizümle âşinâlık (119a/11)

âşinâ+lık+Ø

-U+

didi uşda getürdüm saña 'anber / ki olur koğusına her hâce kanber (071b/6)

koğ-u+Ø

Eşya Adı Yapan Ekler

+IIK+

bu iplik hoş yaraşur bu çirîşe / bu 'anberdür münâsib işbu rişe (071b/10)

ip+lik+Ø

+su+

zihî miskîn dü giysu-yı siyahı / ki olu her müyü şadmiskîn penâhı (014b/11)

giy-su+Ø

-K+

kuşangıl gel iki yerden kuşağın / işe cüst ol geçiser çün ki çağın (103b/12)

ku-şa-ğ+Ø

açar çün şîşenün hādım kapağın / diler kim ter kıla anuñ çapağın (121b/11)

kapa-ğ+Ø

Durum Bildiren Ekler

+IK+

senün tã senligündür saña hemdem / haqîkat bil degülsün rāza mahrem (047b/9)

sen+lik+Ø

uşanmaduñmı āhir hufte**lik**den / ki baş kaldırmaduñ āşüftelikden (054a/5)

hufte+lik+Ø

bu yoluñ şartı cest ü zindeliktür / ki āhir zindelik pāyend**lik**dür (076b/2)

payende+lik+Ø

senin būduñ hemîn nābūdeliktür / ki nābūduñ yaqîn āsūdel**lik**dür (086a/8)

āsūde+lik+Ø

-U+

ölüyi eylükile eylegil yād / ki senden kılmıya ol mürde feryād (130b/12)

öl-ü+Ø

geçmişem cāndan eger biñ cān ola / korqum oldur kim giden imān ola (138a/9)

korq-u+Ø

revā olmaya şād olmaq raqîbe / yolundan ayru düşmek andelibe (010b/8)

ayr-u+Ø

kaçan bu uy**h**udan bîdār olursun / görüp dîdārı berhurdār olursun (074a/4)

uy-hu+Ø

-(I)K+

zer ü sîmün saña var olma ahmaq / virür saña dahı çün irte aylak (110b/2)

ayla-ğ+Ø

zer ü sîmün seversün yā günāhuñ / ger hiç eksük degüldür bir gün āhuñ (114b/3)

eksü-k+Ø

dü‘âlem mestdür ol dem sen ayık / varupdur ğaflete cümle ğalâyık (123b/15)

ay-ık+Ø

-ma+

meger birinde yağma kılmaz ol dem / arılmayup nazardan durdı epsem (043b/3)

yağ-ma+Ø

-iş+

key aňla kârıñı dîvâne olma / biliş ol birlen bîgâne olma (087a/9)

bil-iş+Ø

söyleyüp aña feşh ider ki var / şeyhiñ ardundan itiş kıl i‘tidād (141b/7)

it-iş+Ø

-im+

nedeñlü cem‘ olursa sîm ü zer ü genc / bir içim şu içilmez aňla bîrenc (103b/11)

bir iç-im+Ø+Ø şu+Ø+Ø

Hayat Evrelerini İfade Eden Ekler

+IK+

çü yağdı pîrlikden başuma qar / dimem serd oldı qaldum zâr ü bîmâr (110b/8)

pîr+lik+Ø

Duygu İfade Eden Ekler

-inç+

biri ider tır erinç it kıl namaz / ka‘beye varup girü eyle niyâz (140a/4)

er-inç+Ø

-k+

ma‘riftil kıdve-i aşhâb idi / istegi ‘âlimlere mihrâb idi (137b/14)

iste-k+Ø

Mesafe ve Yer İfade Eden Ekler

-(a)K+

kim ırağdan eylese aña nazar / yañsa başun yâhūd dâra aşar (144a/8)

ıra-ğ+Ø

batar ‘ömrüñ günü uçar çerâğıñ / qarañu sîn olur sinüñ tırağıñ (054a/12)

tır-ağ+Ø

bu yol çünkim uzakdur merkebüm leng / nolaydı olmıyadı mehrebüm teng (111b/7)

uza-ķ+Ø

+in+

cihāndār yaña cān-ı nūrdandur / ħired bir ķatre ol baħr yaķındur (002a/3)

yaķ+in+Ø

Organ Adları Yapan Ekler

-aķ+

bu söz ħaķķdur ķulaķ ur ker degülseñ / ħab ötle za‘ferānı ħar degülseñ (049b/2)

ķul-aķ+Ø

Ortaklık İfade Eden Ekler

+daş+

didi ger dūzaħ baña yoldaş ola / āhum odından yanup ħaşĥāş ola (140a/9)

yol+daş+Ø

gözetme kimse ‘aybın iy ħarındaş / senüñ tā gizlü ‘aybun olmıya fāş (129a/12)

ķarın+daş+Ø

Zaman İfade Eden Ekler

+te+

yigitler ta‘n ider beni görinçek / göresün erte bir gün pîr öliçek (110b/11)

er+te+Ø

İnsanların Meslek, Durum ve Niteliklerini İfade Eden Ekler

+cü+

gözümü öncüden bîdār eyle / dilümi maħrem-i esrār eyle (134b/9)

ön+cü+Ø

-ci+

ezel oldur açan bu gizlü genci / anın ol ħ‘ācedür ‘ālem dilenci (012a/7)

dile-n-ci+Ø

-ge+

kendü ħürşîd kim göre tamām / bilge ħürşîd ola küllî vü allām (148a/7)

bil-ge+Ø

+sul+

ne ķul bilür ecel şāhum ne sultān / olupdur bāy u yoħsul aña yeksān (100b/12)

yoħ+sul+Ø

+İ₂K+

ki ol Һar olsa Һořdur zindel**lik**den / ki sen Һar Һurtula Һarbendelikden (052a/12)
zinde+lik+Ø

Һanı ol jende için bendelikler / ya her bir jendeye cüyendelikler (104b/5)
cüyende+lik+Ø

gerekse mest**lik** hest olma zinhār / içersen Һāde bedmest olma zinhār (105b/5)
mest+lik+Ø

bu iki yüzlü**lik**den māye Һutdu Һ / birin dīne birin dūnyāya dutdu Һ (079a/9)
iki yüz+lü+lik+Ø

yigit**lik** geçdi çün oldu Һ gehī pīr / Һarūrī epsem oldu Һ olmadu Һ sīr (109b/1)
yigit+lik+Ø

ki ol Һar olsa Һořdur zindel**lik**den / ki sen Һar Һurtula Һarbendelikden (052a/12)
Һarbende+lik+Ø

Һanı ol merdüm-i řāhibhüner**lik** / Һanı tīr ü Һuvvet Һanı erlik (111a/13)
merdüm-i řāhibhüner+lik+Ø

vehm efgendelikdür çün pehlevānl**ık** / Һazer Һıl kimseye şatma civānl**ık** (129b/10)
efgende+lik+Ø

var epsem fāriğ olğıl bendelikden / uşanmadu Һımı bu güyendelikden (136a/8)
güyende+lik+Ø

ü Һa Һıdan geldi ol dem mu Һtedāl**ık** / řerī ‘at yola eyler pīřvāl**ık** (014b/4)
pīřvā+l**ık**+Ø

müsellemdür şa Һa gevhferfeřānl**ık** / ki sende Һatmdür esrārdānl**ık** (032b/8)
gevhferfeřān+l**ık**+Ø

meger bir yerde kennās bir efkār / ki olmışdı a Һa kennāsl**ık** kār (048b/9)
kennās+l**ık**+Ø

bu yolu Һ zādı çün bīdār**lık**dur / özinden lācerem bīzār**lık**dur (070a/2)
bīdār+l**ık**+Ø

dir ol dīvāna iy řāh bī Һabersün / ki ‘āciz**lık**da sen benden betersün (116a/7)
‘āciz+l**ık**+Ø

vehm efgendelikdür çün pehlevānl**ık** / Һazer Һıl kimseye şatma civānl**ık** (129b/10)
pehlevān+l**ık**+Ø

özini bulamaz āvāral**lık**dan / ne Һurtarsun seni bī āral**lık**dan (096b/2)
āvāra+l**ık**+Ø

ne aşşı mekr ü hiletbâzlıkdur / ne şad lu' b ile çenberbâzlıkdur (095b/10)

hiletbâz+lık+Ø

Yokluk İfade Eden Ekler

+sUz+

bu eyvâna çıkılmaz nerdübânsuz / ki cānān anlaruñdur ki ola cānsuz (089b/5)

nerdübān+suz+Ø

çü yokdur saña senden çäre insān / anuñ çün çıkdı ma'zür dāra cānsuz (030b/3)

cān+suz+Ø

bu dem çün noqtadur cīm-i cemāle / bu harf ol noqtasuz irmez kemāle (033a/10)

noqta+suz+Ø

şafādan varsa zevkuñ iy şafāsuz / girilmez bu tarîke muştafāsuz (040b/3)

şafā+suz+Ø

degüldür 'ālemüñ şādîsi gamsuz / bulunmaz lācerem lezzet elemsüz (089a/3)

elem+süz+Ø

ciger kanun iç iy merd-i cigerh'ār / cigersüz hāşıl olmaz kimse kār (090a/1)

ciger+süz+Ø

fikrdür çün kâbiliyyet 'aşk feyz / kâbiliyyetsüz olur mı 'aşk feyz (146a/14)

kâbiliyyet+süz+Ø

Yön İfade Eden Ekler

+rA+

bu meydān içre başdan püşte kılmış / cihānı tobveş sergeşte kılmış (124b/14)

iç+re+Ø

velî taşraya çıkmak ola yeğrek / ki şahrā çāhdan yegdür degül şekk (119a/9)

taş+ra+Ø

dirîgā kim 'azîzān-ı vefādār / iriser hāküm üzre nāle vü zār (135b/13)

üz+re+Ø

2.3.1.2. Fiil Yapan Ekler

Görev, İş Fiili Yapan Ekler

+IA-

getürmedi çü tākāt vaşl-ı şaha / yaqasın çāk idüp başladı āha (127a/4)

baş+la-Ø-

cesāret ile āh idüp ağladılar / derd ile cān u ciger ıtağladılar (140b/6)

ıtağ+la-Ø-

bağlayan fıkr içre muhkem bilini / ‘aşk aşından ıtdırur zenbîlini (146a/1)

bağ+la-Ø-

benem murğ-ı ğarîbi işbu bāğuş / meni sen şakla şerrinden o zāğuş (010a/10)

şak+la-Ø-

olurdu künfekāndan zātı hāric / ma‘ārif birle eklerdi me‘āric (013a/2)

ek+le-Ø-

şaņa keşf olmadı çünkim bu perde / otursun halka gibi bekle derde (016b/14)

bek+le-Ø-

hayādan derleyüp ol dem kızardı / gülāb olmuşdı şan-ı gülden sızardı (017b/4)

der+le-Ø-

eger bu birledür fazlı dimāğuş / olur bir meylden müş u kelāğuş (024a/6)

bir+le-Ø-

erenler nefis itini beslemezler / ne dirse sözün anuş eslemezler (050b/7)

bes+le-Ø-

olardan taş yağar senden tolu hem / kiçiler işin işlermiş ulu hem (090b/10)

iş+le-Ø-

kendini şaklamayan bezlemekden / ne hıfz itsün yavuz göz gözlemekden (096b/14)

bez+le-Ø-

meger yüklendi bir biçāre şişe / ki olupdur şişe şatmak aņa pişe (100a/13)

yük+le-Ø-

çiger hoşdur kişi hoş hūyı hoş gūy / ne var az söylemekden dahı hoş hūy (128b/14)

söy+le-Ø-

-I-

süriyüp anı kıyruğından ol müş / yuvası kapusına getirür hoş (117b/12)

sür-i-Ø-

Duygu İfade Eden Ekler

+la-

bakup ol iki pîr-i nātüvāna / bağışla seyyi‘ātuş bu civāna (136b/12)

bağış+la-Ø-

+da-

bu dîvün şūr u şerrinden hāzer kı1 / eliñ āline aldanma güzer kı1 (108a/13)

al+da-n-ma-

-ır-

şasıırma iziñi rāh-ı hüdādan / ‘ubūr eyle şırāt-ı ihdinādan (020a/9)

şaş-ır-ma-

var epsem tūr sözüñ haddin aşırma / izüñi şer‘ yolından şasıırma (006a/14)

aş-ır-ma-

-ş-

çü sen varsun yaraşur saña varlık / ne lāyıkdur ‘ademden baña varlık (041b/14)

yara-ş-Ø-

Dilek İfade Eden Ekler

+la-

civānmerd geçersen şād menden / keremden hayır**la** kı1 yād benden (135a/11)

hayır+la-Ø-

Oluş Fiillerini Anlatan Ekler

-la-

ne resme şerh idem yārab bu gāmdan / demādem çünki kan tamlar kolumdan (102b/13)

tam-la-Ø-

-A-

bilürsün devlet el virmez emeksüz / hevā dîginde tab kayna nemeksüz (103a/3)

kayn-a-Ø-

+(A)r-

zarūrî gördüğüne nefis varur / ki üzüm üzüme göre kararur (116a/15)

karar+r-Ø-

-(A)r-

hayādan derleyüp ol dem kızardı / gülāb olmuşdı şan-ı gülden sızardı (017b/4)

kız-ar-Ø-

Hareket Anlatan Ekler

+IA-

uyar çün h‘āb gafletden gözini / diriken uluk**la**ma kendüziñi (122b/15)

uluk+la-Ø-

didi dünküm ol bet hemdem gelür / küfri koyup dîn**le** mahrem gelür (142b/8)

din+le-Ø-

cesāret ile āh idüp ağladılar / derd ile cān u ciger tağladılar (140b/6)

tağ+la-Ø-

bulurdı cū ile ol deñlü hiffet / ki taş bağlardı gelsün diyü sıklet (015a/3)

bağ+la-Ø-

tırurken bāyezîd anılamaz izid / bu yirde cāhid olmışdur muvaḥḥid (077b/2)

an+la-Ø-

-İş-

muzāf it ‘ayn-ı evvel sin u kāf / qarışdur şāf u derde derd u şāf (004b/7)

qar-iş-dur-Ø-

çiger murdār imiş çün ḥāk olmış / ğamgüsāre yetişmiş ḥāk pāk olmış (065b/7)

yet-iş-Ø-

yapışdu görüben ol delve muḥkem / kimesne görmesün bes oldı epsem (119a/5)

yap-ış-Ø-

tutuşsun āhuñ ile saḳf-ı şebreng / köyünsün bu kebüter ḥāne-i teng (079a/3)

tut-uş-Ø-

-aş-

çü irdüm ‘āḳıbet ‘arş-ı mecîde / şataşdum nā-gehānî bāyezîde (077a/11)

şat-aş-Ø-

+a-

eger cān oyna dirse saña dildār / bu şādîden fedā kııl ser ne destār (092a/1)

oy(u)n+a-Ø-

+at-

degülmişse idi nāmūsun gözetmek / saña yetmezmiydi günde bir etmek (018a/15)

göz+et-Ø-

gerek la‘lin düzet sāgar gerek zer / olur ḥāk meder birle berāber (114a/3)

düz+et-Ø-

-(I)t-

gel mecāz āyînedür ḥāḳḳ pādşāh / anlatur ‘aşḳ mecāzîden ilāh (145a/4)

anla-t-Ø-

iletmek hoşdur anda bundan envār / ki anda toğmıyasun tıfl-ı bîmār (063a/10)

ile-t-Ø-

artmazsañ bu mir‘atı kederden / görünmez anda nesne bu şürdan (042b/12)

ar-it-ma-

erit bir dem fenā nārında yāğuş / beķā nūriyle uyansun çerāğuş (057b/3)

eri-t-Ø-

toztduğı bu bād hāk-i bizūñ / şorar senūñ toprağıdur bir ‘azizūñ (101b/3)

toz-it-Ø-

Ses ve Yansıma Fiilleri Yapan Ekler

+la-

dirigā bilmedūñ ķader u yerūñi / inledūñ hiçe şatduñ gevherūñi (037a/6)

in+le-Ø-

bu söz haķķdur ķulaķ ur ker degülseñ / tab ötle za‘ferānı har degülseñ (049b/2)

öt+le-Ø-

ne hergiz eksilür ‘ucb u fużülî / ne bir dem ünlenür haķķı ķabūlı (052a/1)

ün+le-Ø-

Durum İfade Eden Ekler

-it-

dirigā seçmedūñ sultānı ķıldan / şapıtduñ izūñi bu toğrı yoldan (116a/13)

şap-it-Ø-

+e-

dü ‘ālem cisme beñzer cānı oldur / ķamunuñ derdinūñ dermānı oldur (012a/2)

beñz+e-Ø-

+l-

ne bir dem ünlenür haķķı ķabūlı / ne hergiz eksilür ‘ucb u fużülî (052a/1)

eksi+l-Ø-

dirilmez ‘aql u cān nefis olmayınca / bu nefse dost u düşmen gülmeyince (052b/1)

diri+l-Ø-

2.3.2. Çatı Eki

Çatı eki onlu ek sınıflandırmasında üst işleve sahip bir ektir. Çatı ekinin alt fonksiyonlarını örneklerle izah etmeden önce gramercilerin bu ek hakkındaki düşüncelerini vermek doğru olur.

Zeynep Korkmaz'a göre fiil çatısı: "Fiil kök veya gövdesinin sözlük anlamında herhangi bir değişikliğe uğramadan fiilden fiil yapan belirli bazı eklerle genişletilerek cümledeki özne ve nesne ile olan bağlantısında uğradığı durum değişikliği; fiilin anlam değişikliği göstermeyen, ancak özne ve nesneye hükmeden şekil değişikliğidir." şeklinde tanımlanır (Korkmaz, 2003: s. 15).

Haydar Ediskun çatı eki için: "Bir fiilin belli bir yapıcı ya da belli bir etkilenici isteyip istemediği, yapıcı ile etkileniciyi kendinde birleştirip birleştirmede, kendi hareketinin birden çok yapıcı tarafından meydana getirilip getirilmediği o fiilin kök ya da gövdesinden anlaşılabilir. İşte fiil kök ya da gövdelerinin gösterdikleri bu özelliklere fiil çatısı adı verilir." demiştir (Ediskun, 1985: s. 219).

Banguoğlu, çatı eklerini ayrı bir üst fonksiyon olarak almayıp çekim eki olduğunu savunmuştur (Banguoğlu, 2007: s. 411).

Tahir Nejat Gencan'ın tanımı ise tasnife dayalıdır ki ona göre fiiller eylemi yapan ve eylemden etkilenen öğelere göre özelliklerine çatı adını verir (Gencan, 2001: s. 360).

Görüldüğü üzere çatıyla ilgili tasnif ve adlandırmalarda bir görüş birliği yoktur. Ancak genel görüş çatı eklerinin fiilden fiil yapan türetme eki olduğu yönündedir.

Turan (2018: s. 103)'a göre çatı ekleri, bir fiilin bir isimle kurduğu ya da kurmak üzere olduğu tamlamanın yönüne göre gelişen eklerdir. Çatı ekleri iki amaca hizmet eder: Fiilin anlamını oluşturan devininin şeklini sağlar ve fiilin ortaya çıktığı hareket şekline yön verir. Bu durum fiilin ilk oluşum biçimiyle alakalıdır ve bu yönüyle hem yapım ekinden hem de çatı ekinden ayrılır. İsim ile fiil arasındaki anlam yapılarının farkının anlaşılması çatı eklerinin izahı için önemlidir. Çünkü çatı ekleri fiilin kök anlamında değişiklik yaratmaz; ancak fiile gelerek isimlerle ilişkisine yön vermek üzere işlev kazanan eklerdir. Varsa yapım ekinden sonra, olumluluk/olumsuzlukluk ekinden önce gelir.

2.3.2.1. Ettirgenlik Çatı Eki (Causative)

-dUr-

'amel kıldum diyü aldanma rive / süleymân tahtını **aldurma** dîve (067a/13)

al-dur-ma-

bağlayan fıkır içre muhkem bilini / 'aşk aşından **ıoldurur** zenbîlini (146a/1)

ıol-dur-Ø-

getürmedi çü tākāt vaşl-ı şaha / yakasın çāk idüp başladı āha (127a/4)

ge-tür-me-

şeyhi tersā eyledi 'aşk mecāz / şeyh iken tersāya **itdür**di niyāz (145a/7)

it-dür-Ø-

kılrursa h̄āce himmet bahtiyārî / irdüre yārı yāra ‘avn-i bārî (034b/2)

ir-dür-Ø-

değişdür gıybeti bunda huzūra / ki anda ğarķ olusun baħr-ı nūra (063a/13)

değiş-dür-Ø-

perîşān olduğunca cem‘ olursun / özün yandurduğunca şem‘ olursun (078b/4)

yan-dur-Ø-

biri ider azdurup şeytān seni / kıldı uş bîdîn bîimān seni (139b/12)

az-dur-Ø-

yolında niçe yıl yeldürmek ister / yüregın kan ile tıldırmaķ ister (096a/8)

yel-dür-Ø-

aņa kim göstere bir dem şafāyı / diler kim çekdüre biņ yıl cefāyı (096a/7)

çek-dür-Ø-

-Ur-

kişiyi arturan çün hemnişîndür / ‘azābı dūzaħuņ bî‘serülķarîndür (090b/8)

art-ur-Ø-

çekerken içmege āb ırmağından / düşürdi yüzüğiņi barmağından (120a/14)

düş-ür-Ø-

vaşiyet eylemekden bunca genci / tıoyursa kendü yegdür bir dilenci (104a/5)

tıoy-ur-Ø-

çü yola giresün devşür biliņi / gözet yoluņı vü tıutğıl diliņi (130b/5)

devş-ür-Ø-

geçürdüm hıodnümālıkda günümi / hıaķķa döndermedüm bir dem yüzümi (136b/6)

geç-ür-Ø-

-ar-

ve ger deryā olursan çağlamaķdan / çıkarsun gözden āħir ağlamaķdan (100b/15)

çık-ar-Ø-

-(I)t-

dirîĝā seçmedüm sengi güherden / anuņ çün aķıdurvan sîm u zerden (112a/4)

aķ-it-Ø-

gel mecāz āyînedür hıaķķ pādşāh / aņlatur ‘aşķ mecāzîden ilāh (145a/4)

aņla-t-Ø-

ya niçün eylemezsün bārî ta'cîl / ħaruñ sür menzil al gâh yürüt gâh yel (054b/1)
yürü-t-Ø-

eger yortup bu yolda ħurmaduñsa / bu yolda yelmegünnden armaduñsa (046b/14)
yor-t-Ø-

2.3.2.2. Edilgenlik Çatı Eki (Passive)

-(I)n-

gönül çünkim bulunmaz hemnefes hîc / bu demden epsem ol urma nefes hîc (090b/9)
bul-in-Ø-

çerāğun rüşen itsün nūr-ı 'ışkuñ / okunsun aduñ menşür-ı 'ışkuñ (027a/2)
oķu-n-Ø-

dilerseñ lāyık olmaķ yāra iy dost / dilinsün bağruñ olsun pāre iy dost (058a/13)
dil-in-Ø-

görünsün her dü 'ālemden ferāğun / şerî 'at nūrı yandursun çerāğun (079a/2)
gör-ün-Ø-

dirilme gözgiyle kūzegāna / görüñmez cevheri atma yabāna (130b/3)
gör-üñ-me-

-II-

bu eyvāna çıkılmaz nerdübānsuz / ki cānān anlaruñdur ki ola cānsuz (089b/5)
çık-ıl-ma-

ya her şüret ki vardur anda ma'nî / aña ma'nā denilse nola ya'nî (064b/9)
de-n-il-Ø-

yuyulsun levĥ-i dilden māsivā'llāh / demünle hemdem olsun ħul huva'llāh (007a/13)
yu-y-ul-Ø-

saña bu sırrı dirven dergüşāde / girilmez çün degüldür dergüşāde (025b/9)
gir-il-Ø-

bu yerde tutulan tã'at bahaya / hemān 'anber gibidür rüstāya (071b/13)
tut-ul-Ø-

bu yolda oynaduñ bālāyı çün tîr / utulduñ 'ākıbet olduñ gehî pîr (109a/8)
ut-ul-Ø-

nedenlü cem' olursa sîm ū zer ū genc / bir içim şu içilmez anla bîrenc (103b/11)
iç-il-me-

görür ol başda bir haṭ var yazılmış / bozulmaz şanki mermerde kazılmış (044b/13)

yaz-ıl-Ø-

didi haḫḫdan iriṣdi eyle fermān / demidür degşirmek vaşla hicrān (015b/2)

deg-şir-il-Ø-

çü varlık perdesi gide aradan / yaradılmış gider kalur yaradan (035a/2)

yarat-ıl-Ø-

şafādan varsa zevkuṅ iy şafāsuz / girilmez bu tarîke muştafāsuz (040b/3)

gir-il-me-

yaqılmaz çün esās-ı maḫkūm-ı 'ışk / yeter şimden girü saṅa ğam-ı 'ışk (078b/9)

yaq-ıl-ma-

bu dehrün sūrı mātemden seçilmez / şafā ü şādîsi ğamdan seçilmez (094a/2)

seç-il-me-

2.3.2.3. Dönüşlülük Çatı Eki (Reflexive)

-(I)n-

ögündükde ḫamusı olısar pîr / sen ü benden bu 'ālem olısar sîr (073b/1)

ög-ün-Ø-

gülābı dökdiler gerçe türāba / şusuz cān virdi aldandı serāba (122a/2)

al+da-n-Ø-

zümürüdfām urınmış tāç berser / libās-ı sebz giymiş sebzeden ter (133b/8)

ur-in-Ø-

bulanmaz çün bu topraḫdan bu deryā / neden bu ḫalka ser olmak bu deryā (019a/6)

bula-n-Ø-

çü tāḫat ḫalmanı ki idem 'ibādet / ḫuru güftār idindüm şimdi 'ādet (110b/1)

id-in-Ø-

-II-

meger birinde yağma ḫılmaz ol dem / arılmayup nazardan durdı epsem (043b/3)

ar-ıl-ma-

ḫapılma bu göz ile ḫaşa iy dost / ḫo naḫşı ḫıl nazar naḫḫāşa iy dost (004b/2)

ḫap-ıl-ma-

faḫîr olmak özinden dürlüḫdur / yıḫılmaḫdur velî ma'mûrluḫdur (080b/12)

yıḫ-ıl-Ø-

bozulmasun şaķın tertîb-i evvel / bu yolda bir nefes olma mu‘aţtal (055a/6)

boz-ul-ma-

bu merhemsüz oñulmaz çün bu yara / hemîn biçāralıķdur aña çāre (067b/10)

oñ-ul-ma-

bükülmiş kıaddı pîrûñ yaya beñzer / özinüñ kāmety bālāya beñzer (110b/14)

bük-ül-Ø-

fiğān idüp ağacdan dökülürler / düşerler hāke vü cümle ölürler (075b/2)

dök-ül-Ø-

görür ol başda bir haţ var yazılmış / bozulmaz şanki mermerde kızılmış (044b/13)

boz-ul-Ø-

ķapılmaķ bu sivān için sevāya / koyup haķķı ķapılmaķdur hevāya (120b/5)

ķap-ıl-Ø-

açılmayınca ol ķufluñ kilîdi / ne seçsün kimse sulţāndan ‘abîdi (025b/11)

aç-ıl-ma-

ķo naķşı kııl nażar naķşa iy dost / ķapılma bu göz ile kıaşa iy dost (048b/7)

ķap-ıl-ma-

açılmaz genc-i vahdetden saña bāb / irişmez baħr-i raħmetden saña āb (051b/4)

aç-ıl-ma-

irilmez çünki gence çekmedin renc / eger vîrān iseñ sendedür genc (053a/9)

ir-il-me-

dirilme gözgiyle kûzegāna / görünmez cevheri atma yabāna (130b/3)

dir-il-me-

2.3.2.4. İşteşlik Çatı Eki (Cooperative)

-İş-

olıcaķ nūrla sāye berāber / ķarışur nūra nūr olur berāber (077a/6)

ķar-iş-Ø-

meni şoñ demde îmāndan ayırma / ķavuşdur cānı cānāndan ayırma (010a/13)

ķav-uş-dur-Ø-

2.3.3. Olumluluk/Olumsuzluk Eki

Fiilin anlamındaki hareketin olumlu mu olumsuz mu olduğunu tayin eden ektir. Olumluluk eki damga (Ø) morfemiyle gösterilir, olumsuzluk eki ise -mA morfemiyle gösterilir. Turan'a göre bu ek bir üst fonksiyondur ve hareketin vasfında hiçbir değişiklik yapmadığı için yapım eki olarak değerlendirilemez. Bu ek bir fiilin gerçekleşip gerçekleşmediğini bize söyler. Hareket olumlu veya olumsuz olduğunu anlatır.

Olumsuzluk eki fiile eklenerek o fiilin bildirdiği hareketin meydana gelmediğini gösterir ve böylece kelimeye kısmen küçük bir anlam değişikliği yapar. Ancak bu anlam değişikliği hareketin gerçekleşip gerçekleşmemesiyle ilgili olup olumlu fiilde de olumsuz fiilde de devinimi ifade eder. Yani bu ek, fiili başka bir fiile veya isme dönüştürmez.

Diğer eklerde olduğu gibi olumsuzluk ekinde de grameciler tarafından çeşitli tasnif ve tanım çalışmaları yapılmıştır.

Gülsevin bu eki, kategori ekleri başlığı altında incelemiş ve kategori eklerini, sözlüksel kelime de türetmeyen, kelimelerde tür değişikliği de yapmayan, cümle içinde öge belirlemek ve ilişki kurmak gibi bir fonksiyonları da olmayan, eklendikleri kelimelerin birbirleriyle sınırlı özellikler katan ekler olarak tanımlamıştır. Bu ek kelimeye gelmeden önce de sonra da aynı görevi üstlenmiş olarak kalır. Olumsuzluk eki de bu eklerde biridir (Gülsevin, 2004: s. 1278-1280).

Eklerin tasnifi üzerine çalışan diğer bir gramerci de İbrahim Delice'dir. Delice, olumsuzluk ekini "Genişletme Ekleri" kategorisinde ele almış ve incelemiştir. O'na göre bu ek, fiili genişleten eklerdendir, fiilin anlamında değişiklik yapmaz ve dolayısıyla yapım eki olamaz. (Delice, 2000: s. 135-150).

Korkmaz, "Fiil kök veya gövdelerine olumsuzluk anlamı veren ek, -mA eki. Olumsuzluk eki almamış dilbilgisi kategorisi olumluluktur, karşıtı olumsuzluktur. Cümlede yüklem bildirdiği oluş ve kılışın olumsuz olarak gerçekleştiğini gösteren dilbilgisi kategorisi. Türkçede fiile olumsuzluk kavramı -mA- ekiyle, ad cümlelerinde değil kelimesinin eklenmesiyle verilir." açıklamasını örneklerle göstermiştir (Korkmaz, 2003: s. 114).

Ergin, olumluluk / olumsuzluk ekinin fiil kök ve gövdelerine eklenen fiilden fiil yapan bir ek olduğunu söyler ve bu eki yapım ekleri içerisinde ele alır (Ergin, 2009: s. 200).

Turan (2018: s. 104) olumluluk / olumsuzluk eki için fiilin anlamı olan hareketin sonucunu olumlu / edimli ya da olumsuz / edimsiz kategorize eden bir ek olduğunu

bildirerek ek sınıflandırmasında bu eki ayrı bir üst fonksiyon olarak ele almaktadır. Ayrıca, “fiilin karşıladığı hareketin vasfında hiçbir değişiklik yapmadığından yapım eki olarak değerlendirilemeyeceğini bildirmektedir (Turan, 2007: s. 1849).

2.3.3.1. Olumluluk Eki

-Ø-

felek tırılmış rükū‘ istāde andan / zemīn olmuş sücūd üftāde andan (002a/6)

tır-Ø-

gelimek tırı davūduñ zebūrı / anuñ nūrundan olmuş cümle nūrı (013b/8)

ol-Ø-

meger bir vā‘ iz hoşhūn ‘ālim / çıkup minberde v‘az eylerdi dāyim (036a/10)

çık-Ø-

bileydüñ şîr kimdür pîşe kimdür / bilürdüñ şîşeger kim şîşe kimdür (098a/3)

bil-Ø-

bu kelbūñ kim alur zencîr elinden / kim alur loğmasın ol şîr elinden (052b/15)

al-Ø-

cihāndan kıl güzzer cānān gerekse / vücūduñ derde vir dermān gerekse (025a/1)

vir-Ø-

2.3.3.2. Olumsuzluk Eki

-mA-

dükendi kalmadu şabr u mecālüm / yakın oldu ki yana per ü bālüm (016b/4)

kal-ma-

bu kadrî görmedüm lāyık bu katre / hilālî kim niââr eyler bu bedre (032a/1)

gör-me-

kandadır yol bulmayup hayrān olup / gāh nālān u gehî giryān olur (142a/10)

bul-ma-

eger hırş artmayaydı şabr olup kem / kalurdu cennetü‘l-me‘vāda ādem (117a/4)

art-ma-

ne hāk ol pāk olur hāk olmayınca / ne pāk ol kendüden pāk olmayınca (004a/10)

ol-ma-

hākîkatde saña ger yār sensün / özününden geçmesen ağyār sensün (112a/9)

geç-me-

şorar kaçşuñ nedür ħar sürmemekden / ya erken menzilüñe irmemekden (054a/8)

sür-me-

şakın dünyā ğamından yelme iy yār / bilürsün ħalmayısar bunda deyyār (093a/11)

ħal-ma-

bu ħaħħdur ki anlaruñ maħşüdü ħaħħdur / anı ħaħħ bilmeyen maħşüdü daħħdur (022b/9)

bil-me-

2.3.4. Fiilimsiler

Fiilimsiler Türkçenin söz diziminde önemli bir gramer kategorisini oluşturur. Birçok dilci tarafından isimlendirilirken yatık fiil, fiilimsi, eylemi adlaştırma ulamı, çekimsiz eylem gibi terimler kullanılsa da yaygın olarak fiilimsi terimi tercih edilmiştir. Fiilimsi ekleri fiili isim şekline sokar, ancak fiilimsi şahıs eki olarak fiil çekimi yapmaz.

Türk dilinde fiilimsilerle ilgili tasnifler ve tanımlamalar genel kabule dayanmaktadır.

Hatiboğlu'na göre, fiilimsi olumsuz yapılabilen, fiil çekimine girmeyip tümleç alan kelimedir (Hatiboğlu, 1978: s. 39).

Korkmaz, fiilimsileri bitmemiş fiil özelliğindeki “çekimsiz fiiller” başlığı altında ele alır. “Fiil kök ve gövdelerinden belirli eklerle türetilen; ancak, şahıs ekleri olarak çekime girmedikleri için yargı bildirmeyen bitmemiş fiil niteliğindeki -mAk, -mA, -İş/-Uş; -An, -AcAk, -mİş/-mUş; -(y) Ip/-(y) Up ve -ArAk gibi eklerle kurulan ad-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiiller.” olarak tanımlar (Korkmaz, 2017b: s. 104-105).

Banguoğlu, fiilimsi konusunu “yatık fiiller” başlığı altında inceler:

“Fiilin isimleşmiş şekilleri sayılan yatık fiiller fiil kişi ekleri almazlar (fakat ad olarak iyelik ekleri alanları vardır) ve ancak tamamlanmamış bir yargıya yüklem olurlar. Söz dizimi içinde tamam olmasa da bir yargıya yüklem olabilen yatık fiiller, Türkçede ad, sıfat ve zarf görevlerinde kullanılmakla diğer fiillerden ayrılmaktadır.” (Banguoğlu, 2007: s. 419).

Ediskun, “Bir eylem adı oldukları için isim; bir ismi niteledikleri için sıfat; iki cümlecği bağladıkları için bağlaç olan; özne, nesne, tümleç aldıkları için de cümlede yüklem görevinde bulunan kelimelere fiilimsi denir.” (Ediskun, 1985: s. 246).

Fiilimsiler, şekilce eksilteli olan fiilleri, anlamını koruyarak isim gibi telaffuz edilebilen ve aktarılabilen şekle sokan, eksiltisiz yapan ekler olarak tanımlayan Turan, bunu üç ayrı

ana alt işlev türü oluşturacak şekilde yaptığını ifade eder: İsim fiiller, sıfat fiiller, zarf fiiller.

Her biri alt işlev türünde olan fiilimsilerden özellikle sıfat fiiller dilciler tarafından genel olarak, ekleşme düzenindeki fonksiyonlarından ziyade şekle bağlı tespitlerle ele alınmıştır. Sadece şekle dayalı bu anlayış, sıfat fiilin anlaşılması noktasında sorun yaratmaktadır. Bu sorunlardan en önemlisi zaman eklerinin sıfat fiil ekleriyle olan benzerliği ve ilişkisidir. Genel dilcilik anlayışında -miş, -(y)AcAK ve -(A/I)r eklerinin eklendikleri kelimenin önünde bir isim yoksa ve cümlenin sonunda kullanılıyorsa zaman ekleri olarak değerlendirilmektedir. Oysa aralarında bir fark yoktur. Çünkü her iki durumda da anlam da görev de değişmemektedir. Konuya şekle dayalı bir anlayışla yaklaşıldığı için (Ø) tamlananın görülmediği ortadadır. Yani sıfat fiil bazen telaffuz edilen bir tamlananla (çürü-müş elma) ya da telaffuz edilmeyen ama damga (Ø) morfemiyle gösterilerek fonksiyonu işaret edilen tamlananla (çürü-müş) karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada zaman eklerinden ayrılan sıfat fiil ekleri müstakil bir kategoride değerlendirmek gerekir.

Eski anlayışta sıfat fiillerle ilgili ortak bir kavramın olmadığı bir diğer sorun sıfat fiillerin alt kategorilerine ait adlandırmalardır. Sıfat fiil kategorileri kimi dilcilerce (Banguoğlu, Hacıeminoğlu, Timurtaş vb.) zaman mefhumuyla açıklanmaya çalışılırken kimi dilciler (Şahin, Köktekin vb.) ise sadece şekillerinden hareketle sıfat fiilleri sınıflandırmıştır. Bu sınıflamalardaki tutarsızlığın nedeni sıfat fiillerin fonksiyonuna dikkat edilmeden şekle dayalı bir anlayışla sınıflandırılmaya çalışılmasıdır (Takoğlu, 2017: s. 4-5).

Turan'a göre alt işlev türlerinden fiilimsi eklerinin üçüncüsünü temsil eden zarf fiiller ise diğer ek kategorilerinden "...fiilleri anlamca koruyan ancak şekilce kullanım süresi boyunca geçici olarak isim biçimine aktarma göreviyle" ayrı bir sınıfı oluşturur. Zarf fiil eki fiilin anlamında herhangi bir değişiklik yapmaz. Cümle kurma görevi de üstlenmez. Cümle içerisinde fiil+fiil tamlamalarında yardımcı unsur olarak kullanılır ve ana fiili çeşitli ilgilerle (koşul, amaç, zaman...) tamamlar.

İsim fiiller de fiillerin anlamını korur, onları geçici isim yapar. Diğer fiilimsiler gibi kelimenin anlamında ve yapısında değişiklik yapmadığı için yapım eki olarak düşünülmez.

2.3.4.1. İsim Fiil Eki (Verbal Noun)

-mAK+

eger bilmek dilerseñ sırr-ı kevineyn / gerek bilmek ‘amel kılmak olup ‘ayn (026b/12)

qıl-Ø-mak+Ø

kuşuruñ aña t̄alibseñ kemale / belî aldanmamak hoşdur kem âle (034b/5)

aldan-ma-mak+Ø

başuñı yere urmak şanma t̄a‘at / gerek cāndan ola haqqa it̄a‘at (105b/1)

ur-Ø-mak+Ø

çü yok taqdîre tağyîr ağlamakdan / deniz gibi ne hâşıl çağlamakdan (107b/11)

ağla-Ø-mak+Ø

gerekdür ictinābuñ her eħaddan / zarûrî nitekim kaçmak esedden (116b/2)

kaç-Ø-mak+Ø

velî taşraya çıkmak ola yeğrek / ki şahrâ çahdan yegdür degül şekk (119a/9)

çık-Ø-mak+Ø

kanı bîdād qandan dāda t̄urmak / ki qandan peşşe qandan bāda t̄urmak (046a/13)

t̄ur-Ø-mak+Ø

qapılmak bu sivān için sevāya / koyup haqqı qapılmakdur hevāya (120b/5)

qap-ıl-Ø-mak+Ø

gerekdür pāk pāke pāk irişmek / yaraşmaz zāt-ı pāke hāk irişmek (65b/14)

ir-iş-Ø-mek+Ø

haqquñ ğayrından itmekdür güzer gel / yoğ olup qalmamak senden eāer gel (058b/5)

it-Ø-mek+Ø

vaşiyet eylemekden bunca genci / toyursa kendü yegdür bir dilenci (104a/5)

eyle-Ø-mek+Ø

kimesne olmya bakmağa kâdir / başîret olsa idrâkinde kâşır (039b/1)

bak-Ø-mağ+Ø

velî olmağa andan dañı şāf ol / çeker kırk yıl tamāmet i‘tikāf ol (014a/9)

ol-Ø-mağ+Ø

bu yola girmeye itdünse tedbîr / yer āh it bir gün ol itme te‘hîr (66a/2)

gir-Ø-meg+Ø

dir ayrandur ki üşmişdür megesler / kılurlar içmege anı hevesler (106b/13)

iç-Ø-meg+Ø

ki çü vardur söylemege sende kuvvet / keremden ben garibe eyle şefkat (135b/11)

söyle-Ø-meg+Ø

kimsenüň görmege yok çün tākati / halk işitmekden olurdu lezzeti (144b/2)

gör-Ø-meg+Ø

sırr almağa varup serverden ol ser / irüp sırra virüp ser oldu server (021b/12)

al-Ø-mağ+Ø

nedenlü virüriseň arzūsın / biler sîni ısrımağa āz u sîn (051b/14)

ısr-Ø-mağ+Ø

2.3.4.2. Sıfat Fiiller (Partisip)

Emir Sıfat Fiil Eki

-Ø+

senüň ğayrüne bizi kılma muhtāç / yönimiz saña olsun toğ eger aç (115b/13)

ol-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+su+n

bozulmasun şaķın tertîb-i evvel / bu yolda bir nefes olma mu‘atıl (055a/6)

boz-ul-ma-Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+su+n

ķapılma bu göz ile ķaşa iy dost / ķo naķşı kıl nazār naķķāşa iy dost (004b/2)

ķap-ıl-ma-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

yād eyleye iy dost anı hemdem / haķķ anı rahmetiyle eylesün şād (135b/9)

ey+le-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n+şād+Ø+Ø

hasūd olma vü tıtma kimseye kîn / ki bir yerde bulunmaz kîn ile dîn (128a/12)

tıt-ma-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø+kîn+Ø+Ø

inanma bu cihānuň varlığına / ki āħir düşisersin tırlığına (099a/11)

inan-ma-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

gel imdi olduñise bîriyā ķul / ne tã‘at kim ķılırsun bîriyā ķıl (020a/10)

gel-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

baķup ol iki pîr-i nātüvāna / bağışla seyyi‘ātuñ bu civāna (136b/12)

bağış+la-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

tefekkür ķıl ki āħir hāk olursun / bu ğamdan ķurtulup bîbāk olursun (122a/7)

tefekür+Ø+Ø ķıl-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

dilerseñ ger mezāyıkdan ħalāşı / idingil hıñn-ı ìmāndan menāşı (099b/1)

id-in-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+gil

sözünü söylegil endāze birle / bu zîri kılmayam āvāze birle (127b/10)

söyle-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+gil

katuñda virmegil gammāza ruḥṣat / ki eyler sini daḥı ırte ğıybet (129a/7)

vir-me-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø

gel iy ḥavf itmeyen miskîn ecelden / yükündür şîşeler tül-i emelden (100b/2)

gel-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

İstek Sıfat Fiil Eki

-A+

geleydi çünkü sensün işbu bâbuñ / bil olmaz sen irişmez fetḥe bâbuñ (025b/10)

gel-Ø-e+Ø+Ø+Ø+y-Ø-di+Ø+Ø

ola çün ḥakkile maḥrem lisānuñ / olur pāyende cānān birle cānuñ (016a/3)

ıl-Ø-a+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

kişi bundan ‘aceb itmez temāşā / ki şebnem ola baḥrile demsāz (077b/14)

ol-Ø-a+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

çü bildüñ evvel gele āḥirüñ ḥiç / ne var bu ara yerde olusun pîç (099a/12)

gel-Ø-e+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

dir iy deryā ṭurursun gerçi ḥāmūş / velîkin kôrḳum ki idesün cūş (099b/12)

id-Ø-e+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n

-AIU+

gel anuñ külhānına idelüm sāz / anuñla olalum bir laḥza demsāz (126b/10)

ol-Ø-alu+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+m+Ø+demsāz+Ø+Ø

biri ider idelüm pür-‘azim rāh / olalum varup ḥaremde ‘özrḥāh (140a/6)

id-Ø-elü+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+m+Ø

-sA+

ezelden çünkü vardur rüşenālık / nola kılsañ bizümle āşinālık (119a/11)

kı1-Ø-sa+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+ñ+Ø+āşinā+lık+Ø+Ø

eger olsaydı zātuñda dirāyet / degüldi bunca tafşilāta ḥācet (080b/11)

ol-Ø-sa+Ø+Ø+Ø+y-Ø-dı+Ø+Ø

Alışkanlık Sıfat Fiil Eki

-Ur+

zihî heybet ki ger bir zerre ḥürşîd / göreydi sāyeveş kalurdi nevmîd (008a/3)

kal-Ø-ur+dı+Ø+Ø

bulurdu cū' ile ol deñlü ħiffet / ki taş bağlardı gelsün diyü sıklet (015a/3)

bağ+la-Ø-r+dı+Ø+Ø

çiger kılmışdı zāhirden güzer ol / bilürdi sırr-ı bātından ħaber ol (017b/1)

bil-Ø-ür+di+Ø+Ø

alup çevgān binerdi esb-i tāzı / kılp cevlan iderdi güybāzı (124b/9)

bin-Ø-er+di+Ø+Ø

güle hemdem görürdi ħār u ħāşāk / dilerdi cān kıla cübbesin çāk (125a/6)

gör-Ø-ür+di+Ø+Ø

kılurdu itdügi 'ahde vefāyı / iderdi her belāya merħabāyı (012b/5)

kıl-Ø-ur+dı+Ø+Ø

irerken şem' -i dilden dideye nūr / qalursañ bunda a' mā andasun kūr (066a/7)

ir-Ø-er+ken

görürken bu tılsımātuñ zamānuñ / gezendinden niçün qorqmazsun anuñ (099b/4)

gör-Ø-ür+ken

Rivayet Sıfat Fiil Eki

-mIş+

felek tırmış rükū' istāde andan / zemīn olmış sücūd üftāde andan (002a /7)

ol-Ø-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø+zemīn+Ø+Ø

pür olmış levā-i dünyādan dimāğuş / söyünmiş bād-ı şehvetden çerāğuş (049a/10)

söy-ün-Ø-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø+çerāğ+Ø+uş

girüdür çünki 'ömrüş her nefesde / hem ölmüş hem dirisün her nefesde (106b/3)

öl-Ø-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

anı ħaqq ħüsn içre kılmış bir kemāl / rüşen olmış anda nūr-ı zevācelāl (138b/5)

kıl-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

mevc urur göñli olup deryāyı nūr / cānını ħarq eylemiş nūr-ı ħuzūr (142a/3)

ħarq+Ø+Ø+eyle-Ø-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

gelür andan iner dārū' sselāma / revān-ı enbiyā tırmış tamāma (019a/12)

tırm-Ø-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø+tamām+Ø+a

çü varlık perdesi gide aradan / yaradılmış gider qalır yaradan (035a/2)

yarad-ıl-Ø-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

Tahmin Sıfat Fiil Eki

-(y)ısar+

şaķın dūnyā ğamından yelme iy yār / bilürsün qalmayı**ısar** bunda deyyār (093a/11)

kal-ma-yısar+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

felek çoķdan yeler bu ilde ħayrān / ne buldı ne bulı**ısar** derde dermān (096b/4)

bul-Ø-ısar+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

ögündükde qamusı olı**ısar** pîr / sen ü benden bu ‘ālem olısar sîr (073b/1)

ol-Ø-ısar+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

-AcAK+

gıtdi çün ol gıdeceksün sen daħı / ğarķ olur bu baħre cān ü ten daħı (143b/7)

gid-Ø-ecek+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n

çü āħir ideceksün cānı teslîm / nedür cem‘ eylemek genc-i zer ü sîm (114b/8)

id-Ø-ecek+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n+teslîm+Ø+Ø

Olgu Sıfat Fiil Eki

-z+

vefā bilmişdi maħbūbuñ cefāsın / inan sürmezdi bu dehrüñ şafāsın (015a/8)

sür-me-z+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-di+Ø+Ø

meded ger olmasa tevfiķ-ı ħaķdan / kimesne bātılı seçmezdi ħaķdan (007b/5)

seç-me-z+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-di+Ø+Ø

eyle naķş dilkeş şağ ğarîb / kimse almazdı cemālinden naşîb (144a/5)

al-ma-z+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-dı+Ø+Ø

iderdi et yimek nefsi taķāzā / yedirmezdi iderdi nefse ezā (050b/13)

ye-dir-me-z+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-di+Ø+Ø

-(I)K+

çürük endîşeden olma digergün / iden endîşedür sini cigerħün (130b/8)

çürü-Ø-k endîşe+Ø+den

görür bir ehl-i dil manşürı derħ‘āb / kesîk başı elinde cām-ı cüllāb (035b/8)

kes-Ø-ik baş+Ø+Ø

şikem çün sîr ola açıķ kalur der / gözün görmez olur kulaķlaruñ ker (118b/10)

aç-Ø-ıķ der+Ø+Ø

uyanıķlar irürdi maķşūda al / inen çoķdur uyanıķlıķda medħal (122b/14)

uy-an-Ø-ıķ+Ø+Ø+lar

Diğerlerinden Ayırma Sıfat Fiil Eki

-dUK+

‘ālemün k̄utbı vefā sultān için / aña çün haqq kılduğı ihsān için (148b/7)

kıl-Ø-duğ+ı+Ø+ihsān++Ø+Ø

güneş tokınduğı yerden kaçarsun / ne bellü epsem olur ne uçarsun (098b/1)

tokın-Ø-duğ+ı+Ø+yer+Ø+den

çü cāndur āhiret dünyā bedendür / senün habs olduđuñ tende nedendür (040a/6)

ol-Ø-duğ+uñ+Ø+ten+Ø+de

haber virir ki dünyā luftdur qahr / ‘asel şandđuñ āhir olsun zehr (020b/4)

şan-Ø-duğ+Ø+Ø+uñ+Ø

hazer kılmaduđuñ andan pes sebab ne / bu ğafletden uyanmazsan ‘aceb ne (020b/6)

kıl-ma-duğ+Ø+Ø+uñ+Ø

-(y)An+

şakın mir ‘atı ‘ayn-ı zāt şanma / görinen şüreti mir ‘āt şanma (059b/3)

gör-in-Ø-en+şüret+Ø+i

sözi söyleyene kılma nazar sen / çuya gör söylenen sözde hayr sen (130b/13)

söyle-n-Ø-en+söz+Ø+de

eger mağz olmaduñsa girme nāra / ki manşür olmayan çıkmaz bu dāra (064a/5)

ol-ma-yan+Ø+Ø

bu kārūñ şanma her kimse eridür / bu sırrı anlayan biñde biridür (082a/5)

añla-Ø-yan+Ø+Ø

‘aql bu sırrı kaçan fehmi eylesün / burnı olmayan niçe gül eylesün (143b/10)

ol-ma-yan+Ø+Ø

görinen haqqdur çün kim gören haqq / bilen haqqdur alan haqqdur viren haqq (040b/10)

bil-Ø-en+Ø+Ø

2.3.4.3. Zarf Fiiller (Gerindium)

Amaç Zarf Fiil

-(U)p+

var imdi iy yakînsüz olma ğāfil / ola dep kāhil olma kalma bîdil (058b/6)

de-Ø-p ... kāhil+Ø+Ø+ol-ma-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

tefekür kıl ki āhir hāk olursun / bu ğamdan kurtulup bîbāk olursun (122a/7)

kurt-ul-Ø-up ... bîbāk+Ø+Ø+ol-Ø-ur+su+n

biri ider gel peşimān ol yine / küfri terk idüp müselmān ol yine (139b/10)
terk+Ø+Ø+id-Ø-üp ... müselmān+Ø+Ø+ol-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

Kıyaslama Zarf Fiil

-ken+

didi bilmezdi ol zindeyken anı / ne bilsün olduğundan sonra fānî (070b/2)
zinde+Ø+Ø+y-Ø-ken

yoğiken bir megesce sende kuvvet / turup dırsün benümdür mülk ü mülket (116a/9)
yoğ+Ø+Ø+i-Ø-ken

henüz bir pāyı taşrayken haremnden / olur 'āciz belā vü derd ü ğamdan (092a/9)
taşra+Ø+Ø+y-Ø-ken

münāsib görmedüm naqşi kemāle / tamāmı varken naqşi kim ala (032a/3)
var+Ø+Ø+Ø-Ø-ken

şakın eldeyken itme fırsatı fevt / ki bir gün şöhetünji telh ider mevt (069a/11)
el+de+Ø+y-Ø-ken

özinden uyanıkla olmayan dūr / olurmu hufte iken pāk-i pürnūr (070a/1)
hufte+Ø+Ø+i-Ø-ken

revāmıdur ki haqqiken emîrūn / olusun bendesi şāh u vezîrūn (115b/8)
haqq+Ø+Ø+i-Ø-ken

Hal Zarf Fiili

-(y)Up+

gelüp dem olurlar başa lazım / ki taqrın kimdürür peygāberūn kim (042a/9)
gel-Ø-üp ... ol-Ø-ur+Ø+lar

fiğān idüp ağacdan dökilürler / düşerler hūke vü cümle ölürler (065b/2)
fiğān it-Ø-üp...dök-il-Ø-ür+Ø+ler

böyle doyp virdi cānın şādkām / mesken oldı cānına dār'usselām (143b/2)
doy-Ø-up vir-Ø-di+Ø+Ø

yüz niyāz ile görür ol ehl-i cūd / bir şeb öñünde turup eyler sücūd (138a/6)
ur-Ø-up eyle-Ø-r+Ø+Ø+sücūd+Ø+Ø

tururdu şöyle epsem itmeyüp cūş / temāşā kıldı bir dem oldı bîhūş (099b/11)
it-me-yüp+cūş+Ø+Ø ...

-dAn+

girmeden cāna bahşiş kıl kerāmet / başuma toğmadan rüz-ı kıyāmet (112a/14)

gir-me-den ... kıl-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø
çü vakt irdi namāzuñ kılmağıl fevt / günehden tevbe eyle irmeden mevt (130b/10)
ir-me-den ... tevbe+Ø+Ø+eyle-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø
çü yokdur sende ol merdî vü ol zür / ki gerdüne çıkasun görmeden kūr (089b/4)
gör-me-den ... çık-Ø-a+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+su+n
naşîbüm çarḥ elinden püşt-i ḥamdur / gözüm yaş dökmeden bārî ya nemdür (110b/7)
dök-me-den ... nem+Ø+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø

-e+

aña dirler giyeṭur şimdi kirbās / el atlas girince yüri kirbās (072b/11)
giy-Ø-e+ṭur-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø
dilerseñ kim kılasun ka‘be ābād / idegör her faḳîrüñ ḥātırın şād (129b/1)
id-Ø-e+gör-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø
gönül āyînesin ṭutmışdurur jeng / anuñ çün göremezsün şüret-i şeng (051b/9)
gör-Ø-e+Ø-me-z+sü+n
velî korḳar bu ‘alimden bu bednām / katında idemez izlāle iḳdām (066b/8)
id-Ø-e+Ø-me-z+Ø+Ø

Şart Zarf Fiil

-sA+

ḥuzūr-ı ḥaḳḳdan olsa şadı pürnür / namāz içre görür cennetde engür (014b/12)
ol-Ø-sa ... gör-Ø-ür+Ø+Ø
nazar kıldıysa ‘aynum ḡayra iy dost / değışdür cümle şerrüm ḡayra iy dost (010a/1)
kıl-Ø-dı+Ø+Ø+Ø+y-Ø-sa ... deg-iş-dür-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø
eger ‘ālemde ‘ömrüñ olsa şad sāl / nefesdür ḡaşıluñ kim oldurur ḡāl (102b/9)
ol-Ø-sa ... ol+Ø+Ø+dur-Ø-Ø+Ø+Ø
nedeñlü ref‘ olursa cāna perde / görürsün perde var daḡı nazarda (030a/13)
ol-Ø-ur+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-sa... gör-Ø-ür+sü+n
aña kim mi‘den cūd u saḡādur / ni‘ār olsa aña ‘ālem sezādur (031b/10)
ol-Ø-sa ... seza+Ø+Ø+dur-Ø-Ø+Ø+Ø
ger bil baḡladuñsa işbu rāha / düz evvel armaḡanuñ pādişāha (053a/13)
baḡ+la-Ø-du+ḡ+Ø+Ø+Ø-Ø-sa düz-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø
‘ayān olsan nihāndan biḡhabersün / nihān olsan ‘ayāndan bi‘eāersün (064/7)
ol-Ø-san... biḡhaber+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n

çü ben hiçüm cihāndur hiçderhiç / katarsaḡ hiçi hiçe hiç olur hiç (037a/3)
kat-Ø-ar+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-saḡ...ol-Ø-ur+Ø+Ø

Zaman Zarf Fiil

-Up+

böyle doyp virdi cānın şādkām / mesken oldu cānına dār'usselām (143b/2)
doy-Ø-up ... vir-Ø-di+Ø+Ø

'iyādet çün baḡa olmişdi 'ādet / tūrup vardum anı kıldum 'iyādet (121b/7)
tūr-Ø-up var-Ø-du+m+Ø

didi ger dūzaḡ baḡa yoldaş ola / āhım odından yanup ḡaṣḡāṣ ola (140a/9)
yan-Ø-up ... ol-Ø-a+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

şeyḡi anda koyup anlar gitdiler / yüzlerin ḡaḡḡ ḡazretine tūtdılar (140b/10)
koy-Ø-up ... git-Ø-di+Ø+ler

gördi tāḡat ḡalmadı ol nāzenin / yüz yere urup kıılır āh u enin (142a/12)
ur-Ø-up ... kııl-Ø-ur+Ø+Ø

görüp geç miḡnetlerin maḡabbetinden / uşanmaduḡmı ḡalk minnetinden (115a/6)
gör-Ø-üp geç-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

-ken+

şakın eldeyken itme fırsatı fevt / ki bir gün şoḡbetüñi telḡ ider mevt (069a/11)
el+Ø+de+y-Ø-ken it-me-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

manzara üzre baḡarken bir perin / gördi manzūri unutdı manzarı (138b/1)
baḡ-Ø-ar+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-ken...gör-Ø-di+Ø+Ø

olurdi 'ālem-i lāḡūta mazḡar / iderken 'ālem-i nāsūtı manzar (013a/9)
it-Ø-er+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-ken ol-Ø-ur+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-dı+Ø+Ø

irerken şem'-i dilden dideye nūr / ḡalursaḡ bunda a'mā andasun kūr (066a/7)
ir-Ø-er+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-ken...nur+Ø+Ø

geçerken gördi ol dīvāne-i çin / ki bir türk ölmüş eyler ḡ'āce telḡin (070b/1)
geç-Ø-er+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-ken gör-Ø-di+Ø+Ø

yakını koyup isterseḡ irāḡdan / çıkarsun boynuz isterken ḡulaḡdan (072b/8)
iste-Ø-r+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-ken... çık-ar-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+su+n

ki ḡurtulmaḡ dilerken gilden iy ḡar / bu kerre ḡalduḡ uş menzilden iy ḡar (072a/12)
dile-Ø-r+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-ken... ḡal-Ø-du+ḡ+Ø

-IcAK+

eger bunda bālīgsen ü ‘ākıl / olursun var**ıcağ** cennetde kāmīl (039b/6)

var-Ø-ıcağ ... ol-Ø-ur+su+n

çiger zāhir degüldür bunda dermān / olur rüşen ir**icek** vaqt-i fermān (074a/7)

ir-Ø-icek+... ol-Ø-ur+Ø+Ø

dir iy dîvāne vardur gerçe bisyār / harîdār ol**ıcağ** olur bedîdār (132b/6)

ol-Ø-ıcağ ... ol-Ø-ur+Ø+Ø

belî başdan gid**icek** seblet ü rîş / seçilmez lācerem sulţān u dervîş (102a/10)

git-Ø-icek+... seçil-me-z+Ø+Ø

imām eydür ki ennās neyāmu / ö**licek** uyanur dir anda kāmı (058a/2)

öl-Ø-icek+... uyan-Ø-ur+Ø+Ø

-(y)İncA+

bu tennūr içre olan girde büryān / ki yanmay**ınca** çıkmaz andan āşān (095a/12)

yan-ma-yınca ... çık-ma-z+Ø+Ø

yanmay**ınca** nār firkatinde hālîl / vaşl mahrem kılmadı anı celîl (140b/1)

yan-ma-yınca ... kılm-ma-dı+Ø+Ø

tutmay**ınca** baħr-i keâretten kenār / cāna olmaz sırr ü hiddet āşikār (145a/15)

tut-ma-yınca ... ol-ma-z+Ø+Ø

yıkılmay**ınca** dîvār-ı şabāyi‘ / bilinmez cāna sırr-ı şun‘-ı şāni‘ (002b/8)

yık-ıl-ma-yınca ... bil-in-me-z+Ø+Ø

arınmay**ınca** dilden māsivā‘llāh / naşîb olmaz maķām-ı lî ma‘a‘llāh (009a/7)

ar-in-ma-yınca ... naşîb+Ø+Ø+ol-ma-z+Ø+Ø

bu yolda vermey**ince** beydağa at / bu manşubiyle olmaz kimse şehmāt (058b/13)

ver-me-yince ... ol-ma-z+Ø+Ø+şehmāt+Ø+Ø

‘aşğ çün kim baħr olupdur fikri kef / düşmey**ince** baħre olmaz baħri kef (147a/13)

düş-me-yince ... ol-ma-z+Ø+Ø

-dUKdA+

ögün**dükde** kāmı olısar pîr / sen ü benden bu ‘ālem olısar sîr (073b/1)

ög-ün-Ø-dükde ... ol-Ø-ısar+Ø+Ø+Ø+Ø+Ø+Ø+Ø

eger ref‘ olımya ö**dükde** perde / çü yokdur nūruñ olduñ dil şerde (063b/3)

öl-Ø-dükde ... ol-mı-ya+Ø+Ø+Ø+Ø+Ø+Ø+Ø

ya niçündür ki it**dükde** riyāzet / bu cāna hāşıl olur dürlü lezzet (069b/13)

it-Ø-dükde...niçün+Ø+Ø+dür-Ø+Ø+Ø

yarın **tırduḡda** ol dīvān-ı ‘ālī / çalınduḡ demde kūs-i lāyezālī (007a/9)

tır-Ø-duḡda ... çal-in-Ø-du+ḡ+Ø

işitmezün tırurken çeşm ü gūşuḡ / kaçan fehm idesün git**dükde** hūşuḡ (070a/13)

git-Ø-dükde... fehm+Ø+Ø+id-Ø-e+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n

-dUKçA+

belī **kılduḡça** mir‘ātuḡ mücellā / tecellī rūşen eyler ḡaḡḡ te‘ālā (012b/8)

kıl-Ø-duḡça ... eyle-Ø-r+Ø+Ø

belī firḡat virür ‘iḡḡ-ı şafāyī / bulur **yandüḡça** altun ıştıfāyī (028a/10)

yan-Ø-duḡça ... bul-Ø-ur+Ø+Ø

ki sensün düş**dükçe** destḡirum / şıḡındum saḡa bilürsünḡ zamirum (034a/5)

düş-Ø-dükçe ... sen+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n

gücün yet**dükçe** sa’y eyle ḡuzūra / bu zulmetden geḡ irgür nūrī nura (078b/3)

yet-Ø-dükçe ... eyle-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

leb-i deryāda tırmuş serfigende / gelür **gördükçe** anı baḡa ḡande (120b/10)

yet-Ø-dükçe ... gel-Ø-ür+Ø+Ø

kim es**dükçe** nesim şubḡuḡa ḡāyī / yaḡar gökden yere feyze āhī (123a/1)

es-Ø-dükçe ... yaḡ-Ø-ar+Ø+Ø

gör**indükçe** ırakdan ol dilefrüz / iderdi dembedem āh-ı cigersüz (125a/4)

gör-in-Ø-dükçe ... it-Ø-er+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-di+Ø+Ø

gücün yet**dükçe** toḡ ol olma çevḡān / ḡul ol sulḡāna zinhār olma sulḡān (129b/11)

yet-Ø-dükçe ...

2.3.5. Ek Fiiller

İsmi fiil yapan eklerdir. Bunu iki türlü ek ile yaparlar: cevheri ek fiil ve tasvir ek fiili.

2.3.5.1. Cevheri Ek Fiil

Türk dilinin ekleşme sisteminde ek fiil kategorisinin alt fonksiyonlarından biri olan cevheri ek fiil diḡer morfeylemlerle karşıtlık oluşturarak önemli bir görev üstlenirler. Cevheri ek fiil olarak isimlendirdiḡimiz bu ek, birçok araştırmacı tarafından farklı terimlerle karşılanmıştır. Hatta aynı araştırmacının bile birden fazla terim kullandığı görülmektedir. Kopula, rabıta, koşaḡ, ek eylem, ek fiil, bildirme eki, ana yardımcı fiil gibi terimle cevheri ek fiil için kullanılan isimlerdir. Cevheri ek fiil için yapılan tanımlara

bakıldığında özne ile yüklem arasında bağlayıcı unsur olduğu vurgulanmaktadır. Oysa özne cümlede temsil edilmek zorunda değildir. Yani özne ihtiyari bir unsurdur.

“Türk dilinde cümle bir anlamın bir fiile, şahsa, zamana/şekle bağlı olarak bir hüküm halinde ifade edilmesidir. Bu bakımdan cümlenin formülü fiil-zaman eki+şahıs eki olarak tespit edilir. Bu yapıda asıl unsur olan yüklem cümlenin kendisini temsil eder. Eğer ihtiyaç doğarsa özne, yer tamlayıcısı, zarf gibi yardımcı unsurlar ifadeye dâhil edilebilir.” (Turan, 1999b: s. 311).

Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere cevheri ek fiilin özne ile yüklem arasında bağlayıcı olma özelliği yoktur. Cevheri ek fiil ise isim kategorisinden fiil kategorisine geçişi sağlayan, bunu yaparken de yapım ekleri gibi anlam değiştirmeyen, tasvir ek fiili gibi hareketin yapılışını tarif etmeden sağlayan eklerdir.

bu sevdāya yeter yel sāye gibi / ki yoqdur tıfla hemdem dāye gibi (097a/3)

yoq+Ø+Ø+dur

ne hoşdur köhne deyr-i pürfesāne / eger ölmek degülmişse idi cāne (087a/11)

hoş+Ø+Ø+dur-Ø-Ø+Ø+Ø

vefā umma bu bāğuş lalesinden / aqan hūn-ı cigerdür jālesinden (088a/14)

hūn-ı ciger+Ø+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø

ezelden rahm idi menzil saña müşkil / hem āhır hāk olıser girü menzil (103b/3)

rahm+Ø+Ø+i-Ø-di+Ø+Ø

ne hoş köpri _ idi anuş şırātı / cehennem olmasa anuş ribātı (092b/10)

köpri+Ø+Ø+i-Ø-di+Ø+Ø

kimse vaşlından degüldi baħrmend / firqatinden cān idi her dem sipend (144a/14)

degül+Ø+Ø+i-Ø-di+Ø+Ø

eāer yoğıdı göñlinde hevādan / nazār qat‘ eylemişdür māsivādan (015a/12)

yoğ+Ø+Ø+i-Ø-di+Ø+Ø

meger varıdı şāhuş bir vezîri / olurdı her za‘îfüş destgîri (125b/12)

var+Ø+Ø+i-Ø-di+Ø+Ø

meger bir gün ki ğarq olmuşdı nūra / serāser ğarq idi baħr-ı hużūra (015a/14)

ol-Ø-mış+Ø+Ø+Ø-Ø-di+Ø+Ø

umarsaş işbu dergāhuş vişālin / gider dilden bu gümrāhuş hayālin (086b/7)

um-Ø-ar+Ø+Ø+Ø-Ø-saş

dirü vaq̄tinde q̄orqarsan girevden / gerekmez kendüm ummaq toħm-ı cevden (070a/4)

ķorķ-Ø-ar+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-saņ

dilerseņ devlet-i dāru‘sselāmi / demādem iste cāndan ol maķāmi (074b/5)

dile-Ø-r+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-seņ

bu yolda Şol ķadardur saņa rehzen / ki ger sōylersem ağlar saņa dōŐmen (091b/10)

sōyle-Ø-r+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-sem

mesih‘ūņ nutķın aņla ĥar degūlseņ / bu sırrı aņla kūr ũ ker degūlseņ (062b/1)

degūl+Ø+Ø+Ø-Ø-seņ

yohsa girū ‘aŐķbāz olmaķmıdır / kũfr ũ dīnden bīniyāz olmaķmıdır (142b/10)

yoh+Ø+Ø+Ø-Ø-sa

2.3.5.2. Tasvir Ek Fiili

Dilbilgisi çalıŐmalarında deskriptif fiil, yardımcı fiil gibi bazı terimlerle de karŐılanan tasvir ek fiili, onlu ek sınıflamasının ũst fonksiyona sahip olan eklerden ek fiillerin alt fonksiyonu olan eklerinden bir diğeridir. Bu ek dilbilgisi çalıŐmalarının bũyũk bir kısmında yardımcı fiil olarak ele alınmıştır. Tasviri ek fiilin eklendiği fiili çeşitli bakımlardan tasvir ettiği dilbilgisi çalıŐmalarındaki ortak gōrũŐlerden biridir. Bu ek için yapılan bazı tanımlardan da anlaşılacağı ũzere ismi çeşitli yollarla fiil kategorisine aktarmaktır.

"Tasvir ek fiilin Tũrk dilinin ekleşme dũzenindeki fonksiyonu, fiilin anlamını deęiŐtirmeden o anlamı çeşitli yōnlerden tasvir ederek isim kategorisinden fiil kategorisine aktarmaktır. " (Kuş, 2018: s. 494).

Özkan, tasvir ek fiilin yaygın olarak birleşik fiil başlığı altında bir kelime olarak değerlendirildiğini, tasvir ek fiili olarak kullanılan morfemlerin belirli bir takım fiiller olduğunu belirtmiŐtir (Özkan, 2009: s. 147-148).

+ķur-

aņa dīrler giyeķur Şimdi kirbās / el aķlas girince yũri kirbās (072b/11)

giy-Ø-e+ķur-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

+gōr-

dilerseņ kim ķılasun ka‘be ābād / idegōr her faķīrũņ ĥātırın Őād (129b/1)

id-Ø-e+gōr-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

+Ø-

gōņũl āyīnesin ķutmiŐdurur jeng / anuņķũn gōremezsũn Őũret-i Şeng (051b/9)

gör-Ø-e-me-z+sü+n

velî kôrkar bu 'âlimden bu bednâm / katında idemez izlâle ikdâm (066b/8)

id-Ø-e-me-z+Ø+Ø

özini bulamaz âvâralıkdan / ne kırtarsun seni bîçâralıkdan (096b/2)

bul-Ø-a-ma-z+Ø+Ø

2.3.6. Teklik/Çokluk Eki

Turan'a göre bir söz içindeki öğelerin birbirlerine bağımlılığı, kendileri için tanımlar ve sınırlar oluşturduğunda bu bir karşıtlığı ifade eder (Turan, 2018: s. 99). Bu karşılıklı bağımlılık ilişkisinde yer alan tüm unsurların birlikte değerlendirilmesi gerekir. Bu demektir ki ekler birbirlerini var ederken diğer eklerle olan karşıtlığı göz ardı edilmemelidir. Çokluk eki de teklik ekiyle (+Ø) damga morfemi ile karşıtlık ilişkisi kuran bir ektir.

Çokluk eki genel olarak isim çekim ekleri arasında gösterilir ve dilciler tarafından sayı kavramı olarak tanımlanır.

+lAr ekini genişletme ekleri içerisinde değerlendiren İbrahim Delice de ekin fonksiyonu ve kullanımı ile ilgili olarak, +lAr eklendiği kelimeyi göstergesel olarak değiştirmeyip eklendiği kelimenin kök anlamını çoğul olarak genişletmekte, kökün ifade ettiği anlama çokluk değeri katmaktadır, der ve eki genişletmek ekleri kategorisinde değerlendirir (Delice, 2000: s. 225).

"Tekile karşıt olarak çoğulu belirten dilbilgisi ulamı." (Vardar, 1998: s. 65).

Teklik-çokluk eki eksiltisiz şekle tabi anlamı ile isim kategorisindeki varlığı temsil eden kelimeye gelen ve kelimeyi nitelik nicelik kategorisinde belirleyen eklerdir. Teklik eki (+Ø) damga morfemiyle gösterilir, çokluk eki ise +lAr morfemiyle gösterilir.

2.3.6.1. Teklik Eki

+Ø

mu'atţar kıılır andan cān dimağın / selāmı birle ħatm eyler kelāmın (019a/10)

mu'atţar+Ø+Ø

cihāndur kim tama' bābın yaparvan / sivāyi terk idüp ħaqqā ħaparvan (120b/4)

cihān+Ø+Ø

cihān senden nişān sen bînişānsun / 'iyānsun 'aqla gözlerden nihānsun (003b/13)

sen+Ø+den

felek tırnış rükū ' istāde andan / zemīn olmuş sücūd üftāde andan (002a /6)

felek+Ø+Ø

İsim Tamlaması Kuran Eklerle Kullanılan Teklik Ekleri

1. Şahıs Ekinden Sonra +(U)m

menem 'ālemdede ol pervāne 'āşık / yolumda gerçeküm kavlımdede şādık (041b/7)

Ø+Ø+Ø yol+Ø+um

dilümi şaklağıl sehv-i zeleden / yolumı gözleyem hıbt ü hıttardan (034a/6)

Ø+Ø+Ø dil+Ø+üm

nebī eydür ki mescid cennetümdür / inansun başa her kim ümmetümdür (038b/4)

Ø+Ø+Ø cennet+Ø+üm

tenüm pürşevk ü cānum pürşafādur / başa senden gelen 'ayn-ı vefādur (009b/13)

Ø+Ø+Ø cān+Ø+um

dir iy deryā tırursun gerçi hāmūş / velīkin korkum ki idesün cūş (099b/12)

Ø+Ø+Ø kork-u+Ø+m

2. Şahıs Ekinden Sonra +(U)ñ

kıma 'akluñ varise sende erzen / ki bir süzendürür 'isā'ya rehzen (121b/1)

Ø+Ø+Ø 'akl+Ø+uñ

'aceb gevhersün iy zāt-ı muṭahhar / bulur cennet senüñ nūruñla zıver (039a/10)

sen+Ø+üñ nūr+Ø+uñ

yoluñ uzak yüküñ çok merkebüñ leng / 'adūlar var yoluñda mehrebüñ teng (054a/13)

Ø+Ø+Ø yük+Ø+üñ

vişāl-i şem'e çün yokdur mecālüñ / yürü pervāne geçdi şakla bālüñ (046b/2)

Ø+Ø+Ø mecāl+Ø+üñ

3. Şahıs Ekinden Sonra +(s)I

hudāyā gerçi kim çokdur günāhum / du'āsı anlaruñdur 'özrh'āhum (136b/10)

Ø+Ø+Ø du'ā+Ø+sı

göñül āyīnesin tıtmışdurur jeng / anuñ çün göremezsün şüret-i şeng (051b/9)

göñül+Ø+Ø āyīne+Ø+si

bu sırruñ olmağ isterseñ emini / gerekdür nefsuñ urmağ gerdenini (051b/11)

bu+Ø+Ø sırr+Ø+uñ emin+Ø+i

anuñ nūrı çü pertev hāke şaldı / şarğdan sāyesin eflāke şaldı (013b/11)

a+Ø+nuḡ nūr+Ø+ı

Çekim Eklerinden Sonra Kullanılan Teklik Ekleri

1. Şahıs Ekinden Sonra +(U)m

çü āb-ı dîdeden kıldum ṭahāret / dilerüm idem evvel istiḥāret (019b/13)

dile-Ø-r+üm+Ø

çü irdüm ‘ākıbet ‘arş-ı mecîde / şataşdum nāgehānî bâyezîde (077a/11)

ir-Ø-dü+m+Ø

didi gördüm ki mestî halkı murdār / ğamgüsāre düşüp olmuş ğamgüsār (065b/6)

gör-Ø-dü+m+Ø

hezārān cehd idüp iy nefis-i ‘āşî / dirîġā bulmadum senden ḥalāşı (053a/4)

bul-ma-du+m+Ø

vü ḥaşmet birle anı dutmuşum dost / belî ben maġzum işbu yolda sen post (080a/3)

dut-Ø-miş+um+Ø

hevesde kalmışum ‘ömrüm telef āh / benüm gibi kanı bir nāḥalef āh (085a/14)

kal-Ø-miş+um+Ø

2. Şahıs Ekinden Sonra +Ø, +(U)ḡ

şaḡa biḡ kerre keşf etdüm bu rāzı / velî sen gülşekeri şanduḡ ki piyāzı (080b/9)

şan-Ø-du+ḡ+Ø

bu şahrāda ki rāh bîkerāndur/ özünġden geçmedünse bîm-i cāndur (086a/12)

geçme-dü+ḡ+Ø

zer ü sîmün seversün yā günāhuḡ / ger hiç eksük degüldür bir gün āhuḡ (114b/3)

sev-Ø-er+sü+ḡ

idersün cem‘ korķarsun yimezsün / gidem ayruķlara qala dimezsün (120b/14)

korķ-Ø-ar+su+ḡ

eger ālüde olmuşsuḡ günehkār / qalursun zulumet-i ṭab‘a giriftār (061b/13)

ol-Ø-miş+su+ḡ

çü āḡir ḡākla zerdür berāber / cihānı ṭut ki ṭutmuşsun serāser (113b/5)

ṭut-Ø-miş+su+ḡ

eger bînā isenḡ gel bir nazār kıḡ / nazār kıḡ bir nefes andan güzer kıḡ (060b/2)

gel-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø

3. Şahıs Ekinden Sonra +Ø, +sUN

eger zîr ü zeber kıḡsuḡ cihānı / bilinmez cāna cānānuḡ nişānı (089b/6)

ķıl-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+su+ŋ

bilürsen kim bu ħalka ķılca minnet / gelür insān olana kūh-ı miĥnet (115a/5)

gel-Ø-ür+Ø+Ø

ķalur remz ile bir ħün řāha tefhīm / idüpdür külĥānı dil řāha teslīm (125b/13)

ķal-Ø-ur+Ø+Ø

namāz içre olurdı elde ĥayrān / teninden çıķduĥın tıymadı peykān (023a/8)

tıy-ma-dı+Ø+Ø

bunı didi cānın virdi ĥāli / dili baĥlandı bilmez noldı ĥāli (121b/15)

baĥ+la-n-dı+Ø+Ø

eger zīr ü zeber ķılsuĥ cihānı / bilinmez cāna cānānuĥ niřānı (089b/6)

bil-in-me-z+Ø+Ø

velī ķıldum diyü ķıl ferāĥat / ki bu sulĥānlıĥa olmaz ķanā'at (064b/3)

ol-ma-z+Ø+Ø

2.3.6.2. Çokluk Eki

+IAr

alur ķarnı üstine ol beyze-i cüst / tıtar ayaklar ile olmayup süst (117b/11)

ayak+lar

ki ol tıĥīler etdi baĥa ta'līm / ĥalāř istersenĥ eyle cānı teslīm (075b/11)

tıĥī+ler

bu ĥamlarda benümle ĥamĥüsār ol / hem ol dermāndalıķda baĥa yār ol (134b/12)

ĥam+lar

İsim Tamlaması Kuran Eklerle Kullanılan Çokluk Ekleri

1. Şahıs Ekinden Sonra +z

Bu ek sadece bir örnekte karşımıza çıkmaktadır.

senüĥ ĥayrüne bizi ķılma muĥtāĥ / yönimiz saĥa olsun toķ eger aç (115b/13)

Ø+Ø+Ø yön+Ø+im+iz

2. Şahıs Ekinden Sonra

Bu ek metnimizde bulunmamaktadır.

3. Şahıs Ekinden Sonra +Ø, +IArI

ĥü geĥdüm 'ālemün sevdalarından / ĥalāř oldum cihān ĥavĥalarından (110b/2)

'ālem+Ø+ün sevd+lar+ı+Ø

gözleri serfeşne-i ‘uşşāk idi / kaşları nāzuḡ lîk içre tāk idi (138b/9)

Ø+Ø+Ø göz+ler+i+Ø

sür gamzesi celâ‘ duş kan yağdurur / lebleri ‘isî gibi cān yağdurur (138b/14)

Ø+Ø+Ø leb+ler+i+Ø

şikem çün sîr ola açuḡ kalur der / gözün görmez olur kulaḡlaruḡ ker (118b/10)

Ø+Ø+Ø kulaḡ+lar+u+ḡ

bularuḡ perdesin nūruḡla yandur / buları raḡmetün ābına kandur (019a/1)

bu+lar+uḡ perde+Ø+si+Ø

bu ḡaḡḡdur ki anlaruḡ maḡşüdü ḡaḡḡdur / anı ḡaḡḡ bilmeyen maḡşüdü daḡdur (022b/9)

an+lar+uḡ maḡşüd+Ø+i+Ø

Çekim Ekleriyle Şahıs Eklerinden Sonra Kullanılan Çokluk Ekleri

1. Şahıs Ekinden Sonra +uz, +K

nolaydı olmayayduḡ sende bende / benüm tek düşmeyeydüḡ sende bende (037a/4)

düş-me-ye+Ø+Ø+Ø+y-Ø-dü+Ø+k

bu bahre anca talduḡ bulmaduḡ dür / şadef gibi güherden olmaduḡ pür (084b/2)

bul-ma-du+Ø+k

çiger ḡalduḡ hezārān sāl fikret / velî ḡāşıl degül illā ki ḡayret (048a/11)

ḡal-Ø-du+Ø+k

bu yola varmışuz her dem her bār / beher kār olmuşuz hem anda bîkār (084a/5)

ol-Ø-mış+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+uz

dirî ḡā olısaruz ḡayre muḡtāc / du‘ā-yı ḡayr ü zıkr-i ḡayra muḡtāc (135b/4)

ol-Ø-ısar+Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+uz

2. Şahıs Ekinden Sonra +ḡuz, +sız

eşek maḡzın yedirmiş size eyyām / eşek başına andan olduḡuz rām (096b/13)

ol-Ø-du+ḡ+uz

sizün gibi idük evvelde bizde / bizüm gibi olursız şonra sizde (102a/2)

ol-Ø-ur+sı+z

3. Şahıs Ekinden Sonra +Ø, +lAr, +sünler

görürler bir faḡîr-i ḡānḡāhı / ḡomış başında bir jende külāhı (113a/14)

gör-Ø-ür+Ø+ler

çü bîzer çün olursun dil dünî me / disünler çün ki zerden taldı ḡayme (114b/15)

di-Ø-Ø+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+sünler

olupdur ğarķ-ı hūn çūn ķim bu cānlar / yüzer řan içre işbu üstühānlar (091b/7)
yüz-Ø-er+Ø+Ø ... üstühān+lar

2.3.7. İsim Tamlaması Kuran Ekler

Günümüz dilcilik anlayışında tamlama, en az iki isimle oluşan bir yardımcı unsur ve bir ana unsur arasındaki ilişkinin sonucudur. Gramercilerimizin çoğu tamlamayı isim-isim tamlaması etrafında ele almış, fiilleri bu oluşuma dâhil etmemişlerdir. Ancak tamlama oluşumunu hem bu çerçevede hem de kelime kategorisiyle sınırlandırmayan anlayışlar da mevcuttur. İsim tamlamasıyla ilgili görüşler ise şu şekildedir:

Korkmaz isim tamlamasını: “Bir ismin anlamının tam olarak belirlenebilmesi için o ismin tamlayan görevindeki bir isim veya isim soyundan sıfat, zamir gibi bir başka kelime ile tamamlanması, bir tamlayanla bir tamlananın oluşturduğu kelime grubu.” şeklinde tanımlar (Korkmaz, 2003: s. 90).

Bilgegil’e göre tamlama “Belirtme grupları, tayin grupları terimlerini kullanan tamlamayı, birden fazla kelimedenden meydana geldiği halde bir kelimedenden farksız olan isim soylu kelimelerin oluşturduğu birleşik sözledir.” (Bilgegil, 2014: s. 108).

Karaağaç tamlamayı “İsim tamlaması, bir ismin bir başka isimle ilişkilendirildiği söz öbekleri; sıfat tamlamasını ise bir söz, söz öbeği ya da cümlenin yalın olarak bir cümlenin önüne getirilmesiyle elde edilen çekimlik söz öbeği” şeklinde tanımlamıştır (Karaağaç, 2011).

Ergin ise kelime gruplarını, “Bir nesneyi veya hareketi birlikte karşılayan kelimeler topluluğu.” şeklinde tanımlar (Ergin, 2009: s. 374).

Banguoğlu kelime grubunu “Sözü geliştirmek üzere kelimeler öbeklenirler, kavramlar arasında derece derece ilişkiler meydana getirirler.” şeklinde tanımlar (Banguoğlu, 2007: s. 496).

“Asıl unsur ve yardımcı unsur karşıtlığında kelimelerin varlık veya hareket unsuru olmasının bir önemi yoktur. Bu, tamlamanın mantığına etki edebilecek bir konu değildir. Tamlayan bir kelimenin, tamlanan bir kelimeyi varlık, hareket, durum, nitelik, nicelik, sahiplik gibi ilgilerle tamamlanması için kelime türü olarak isim olması bir zorunluluk değildir.” (Tek, 2018: s. 398).

Turan’a göre ise, kelimeler arasındaki anlam ilişkisi önceki (yardımcı unsur), sonraki (asıl unsur) ilişkisine dayanmaktadır. Tamlama oluşumunda önceki kelime asıl unsura tabidir.

Tamlama oluşumunda kelimeler isim ya da fiil olabilir. İsimlerin isimlerle ya da fiillerle; fiillerin fiiller ya da isimlerle münasebeti noktasında dört çeşit tamlamadan söz edilebilir (Turan, 2018).

1. İsim isim tamlamaları: hayatın başı (hayat + Ø + ın baş + Ø + ı + Ø) ; mavi deniz (mavi + Ø + Ø deniz + Ø)
2. İsim fiil tamlamaları: resim yap- (resim + Ø + Ø yap - Ø -)
3. Fiil fiil tamlamaları: koşarak git- (koş - Ø - arak git - Ø -)
4. Fiil isim tamlamaları: duran araba (dur + Ø + an araba + Ø)

Turan, isim tamlaması kuran ekleri ayrı bir kategoride ele almış, bu ekleri sıfatlama ve belirtme ekleri olmak üzere ikiye ayırmıştır. Bu ekler anlam değiştirmedikleri için yapım eki değildir, cümle düzeyinde anlam oluşturmadıkları için de çekim eki değildir. Diğer üst fonksiyona sahip eklerle de ilişki kurulamadığı için bağımsız bir ek kategorisinde ele alınması gereken bir ektir. Bu durumda isim tamlaması kuran ekleri belirtme fonksiyonlu ve sıfatlama fonksiyonlu isim tamlaması kuran ekler olmak üzere ikiye ayırarak incelemek mümkündür:

1.Belirtme Ekleri:

ev + ler + in çatı + Ø + sı + Ø

kitap + Ø + ın son + Ø + u + Ø (+ ilgi... (+ iyelik eki)

oyun + lar + da + ki hayal + ler + Ø

masa + Ø + da + ki bardak + Ø + Ø (+ işaretleme + ilgi eki)

2.Sıfatlama Ekleri:

ucuz + Ø + Ø kıyafet + Ø / + ler

acı + Ø + lı yemek + Ø / +ler

2.3.7.1. İlgi Eki

+Ø, +(n)Uñ

meger sen tıflsun ‘ālem perîdür / vücūduñ şîşesi anuñ yeridür (035a/1)

vücūd+Ø+uñ şîşe+Ø+si+Ø

biri epsem tırur çekmez elem hîç / birinüñ düşmez elinden kalem hîç (070b/11)

biri+Ø+nüñ el+Ø+i+Ø

bu ‘anberdür ger ü iy h̄āce elhakk / senüñ şaķaluña yaraşur ancak (071b/7)

sen+Ø+üñ şaķal+Ø+u+ñ

ķamunuŋ ķısmı ‘ālemden elemdür / naşîbi cümle**nüŋ** endüh u ğamdur (095a/5)

naşîb+Ø+i+Ø cümle+Ø+nüŋ

ne hâşıldur ben**üm** ķanumdan āhir / senüŋ aşşuŋ ne noķşāndan āhir (085a/3)

ben+üm ķan+Ø+u+m

maķāmuŋdur sen**üŋ** bu cān bilürsün / ķamu cānlar saņa hayrān bilürsün (003b/1)

maķām+Ø+u+ŋ+Ø+dur-Ø- sen+Ø+üŋ

olur çü emri birle cümle kārūŋ / sen**üŋ** meylüŋdür ancaķ ihtiyārūŋ (029a/8)

sen+Ø+üŋ meyl+Ø+ü+ŋ+Ø+dür-Ø-

bular**uŋ** hürmetine ihtirām it / ezel ķıldıĝuŋ in ‘āmı tamām it (136b/13)

bu+lar+uŋ hürmet+Ø+i+n+e

gerekdür kim yolda olasun hāk / ki olur muhlişler**üŋ** yolu haţarnāk (068a/4)

muhliş+ler+üŋ yol+Ø+i+Ø

gönül deryāsı içre olasun sen ğarķ / güherden seng-i rîze bulmıya farķ (060b/6)

gönül+Ø+Ø deryā+Ø+sı+Ø

çü varlık perdesi gide aradan / yaradılmış gider ķalır yaradan (035a/2)

varlık+Ø+Ø perde+Ø+si+Ø

rivāyetdür meger bir pîr-i āĝāh / diş aĝrısı havāle oldı nāĝāh (105b/8)

diş+Ø+Ø aĝrı+Ø+sı+Ø

2.3.7.2. Sıfatlama Eki

İşaretleme Sıfatlama Eki

bu deryāda hezārān baır ķatre / bu hürşîde hezārān çarĥ zerre (027b/11)

bu+Ø+Ø deryā+Ø

ıtutuşsun āhuŋ ile saķf-ı şebreng / köyünsün bu kebüter hāne-i teng (079a/3)

bu+Ø+Ø kebüter+Ø

belî şol dil ki bir ilüŋ dilidür / bilürseŋ her dü ‘ālem hâşıldur (050a/11)

şol+Ø+Ø dil+Ø

esāsı şol vuzūnuŋ kim ola dîv / ne şübhe yegdür andan şaşı-i dîv (070b/11)

şol+Ø+Ø vuzū+Ø

Tasvir Sıfatlama Eki

+Ø

ķaraŋu dünde bu pîrûze gülşen / olupdur nūruŋ ile cümle rüşen (015b/8)

ķaraņu+∅+∅ dñn+∅

ķıķar ol ķuyudan ķü bir siyeh seng / gñherveř tãbnãk illã siyeh renk (120b/1)

siyeh+∅+∅ renk+∅

riyãlu tã'atñnden umma ķãre / niķñnã ateş şalarsun penbe zãra (072a/3)

penbe+∅+∅ zãr+∅

dir iy miskñn bilñrsin ķñn o kersñn / girñp sñne ķara řopraķ olursun (054a/11)

ķara+∅+∅ řopraķ+∅

serãser ehl-i ĥulduņ cism ù cãndur / ki her bir gñnde tãze nevcivãndur (038b/14)

tãze+∅+∅ nevcivãn+∅

ne bilem neylem bñķãre ķaldum / cihãnda bir ķuru gñftãre ķaldum (110a/15)

ķuru+∅+∅ gñftãre+∅

dir iy ķirkin likã vñ zıřřñret / ķılur senden gñrñrse dñv nefret (056b/3)

iy ķirkin+∅+∅ likã+∅

gñrñr bir ehl-i dil mañřñrñ derĥ'ãb / kesik başı elinde cãm-ı cñllãb (035b/8)

kesik+∅+∅ başı+∅

anuņ ĥñn girde ù nãgirde dñřdi / ki řñret ara yerde perde dñřdi (068b/12)

ara+∅+∅ yer+∅

dir ñgã bñyle ġafletde ķalursañ / ol ulu ĥãzrete ġãfil varursañ (104a/9)

ulu+∅+∅ ĥãzret+∅

+IU

iki ķapulu bir ķãrvãnserãdur / bu yerde menzil itmek ne revãdur (100a/4)

ķapu+∅+lu ķãrvãnserã+∅

Sıra Sıfatlama Eki

+InCI

meger kırķıncı ĥaccuņ arasunda / ĥuřñr eyler dil-iãvãresinde (72a/5)

ķırķ+∅+ıncı ĥac+∅

Sayı Sıfatlama Eki

+∅

var idi dñrt yñz mñrdñr perhiz / elli yıl oldı ĥaremde mu'teber (138a/2)

elli+∅+∅ yıl+∅

ki řoķsan biņ yıl işbu yolda uķdum / ķoyup bu bãyezñdñ bunda ķãķdum (077a/10)

řoķsan biņ+∅+∅ yıl+∅

key anla ger gedāsun ger ŧehenŧāh / beŧ arŧun yerdür āhir ŧaŧa hemrāh (100a/8)
beŧ+Ø+Ø arŧun+Ø

‘acem mülkinde çün_ki server / kılar ihyā biŧ altmış altı minber (022a/7)
biŧ altmış altı+Ø+Ø minber+Ø

budur āyini çarġ-ı bıvefānuŧ / ki vardur biŧ cefāı her ŧafānuŧ (087a/6)
biŧ+Ø+Ø cefā+Ø+sı

Yoksunluk Sıfatlama Eki

+sUz

heves kılama pilāva zırvāya / deŧiŧ büryānı etsüz ŧurbāya (120b/12)
et+Ø+süz ŧurbā+Ø

nem eyle zır-i ‘iŧkı zār söyle / zebānsuz bülbül ol esrār söyle (027a/3)
zebān+Ø+suz bülbül+Ø

Miktar Sıfatlama Eki

+Ø

miġnet nāme‘i çok kıldum ezber / ciger kıanıyla yazdum niçe defter (084b/4)
niçe+Ø+Ø defter+Ø

hemın söyle kıalursun ŧanma bıkar / olur bir derde her zerreŧ giriftār (104b/11)
her+Ø+Ø zerre+Ø

2.3.8. Hal Ekleri

Turan’a göre Türk dilinde on ek sınıflamasının üst fonksiyona sahip olan kategorilerinden biri de hal ekleridir. Hal eki, isim ve fiil arasındaki işlevi yüklenen ektir. Bu ek, sadece eksiltisiz ŧekle tabi anlamı olan isme gelir. Günümüz dilcilik anlayışında diğer bazı eklerde olduğu gibi hal eklerinde de tasnif ve tanımlama ŧekillere göre yapılmış, eklerin fonksiyonları göz ardı edilmiştir. Oysa hal ekleri kullanıldığı yere göre birçok işleve sahip olabilir. Bu işlev de ŧekilden bağımsız olarak fonksiyona dayalı yapılmalıdır. Gramercilerimizin birçoğu hal eklerini ayrı bir kategoride değil çekim ekleri başlığına dahil eden tasnifler yapmıştır.

Delice, “Türk Dilinde İşlevsel Ek Tasnifi Denemesi” adlı makalesinde durum eklerini anlam ve tür olarak deđiŧtirmeyen ancak dizimsel bağıntı sonucu oluşmuş anlamsal bütünlüğe haiz sözceleri belli durumlarla sözdiziminde yönetici olan yükleme bağlayan

ekler olarak tanımlar ve bu ekleri “Çekim ekleri” başlığı altında değerlendirir (Delice, 2000: s. 135-150).

Muharrem Ergin, durum ekleri için “hal ekleri” ifadesini kullanır. Ergin’e göre isimler kelime grupları ve cümleler içinde münasebetin cinsine göre çeşitli hallerde bulunurlar. İsim bu münasebetleri bazen eksiz olarak, fakat çok defa da ek olarak ifade eder. İsimleri çeşitli münasebetler için türlü hallere durumlara sokan bu ekler hal ekleri denir. Hal ekleri ismi isimlere, edatlara ve özellikle fiillere bağlayarak birçok ilişki kurar ve bu ilişkilerden birçok isim, edat ve fiil grupları ile cümleler doğar. Ancak hal ekleri asıl olarak ismi fiile bağlayan eklerdir. Bu özelliği ile asıl çekim ekleri hal ekleridir. Türkçede ad durumlarını da şöyle sıralar: “Nominatif hali (yalın hal), genitif hali (ilgi hali), akkuzatif hali (yapma hali), datif hali (yaklaşma hali), lokatif hali (bulunma hali), ablatif hali (uzaklaşma hali), instrumental hali (vasıta hali), ekvatif hali (eşitlik hali), direktif hali (yön gösterme hali).” (Ergin, 2009: s. 227).

Banguoğlu, Türkçe hal kategorisini “adlarda çekim” başlığı altında iki gruba ayırır: İççekim halleri (Sık kullanılan haller) ve Dışçekim halleri (Seyrek kullanılan haller). Banguoğlu’nun dışçekim halleri dediği haller; vasıta hali, eşitlik hali, kimli hali, kimsiz hali (ev+siz). Adların başka kelimelerle olan ilişkilerine göre farklı hallerde bulduklarını söyler. Adın herhangi bir hal eki almaması da bir hal sayılır (Banguoğlu, 2007: s. 326).

Hengirmen, Dil bilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü’nde ad durumlarını ad durum eki başlığında altında şöyle sıralar: yalın durum, belirtme durumu, yönelme durumu, kalma durumu, çıkma durumu. Eşitlik durumuyla araç durumunu tartışmalı iki durum olarak gösterir (Hengirmen, 2009: s. 12).

Hatipoğlu’na göre, ad durumları şu şekildedir: yalın durum, belirtme durumu, yönelme durumu, kalma durumu, çıkma durumu, tamlayan durumu (Hatipoğlu, 1978: s. 10).

Gülsevin, “Türkçede Sıra Dışı Ekler ve Eklerin Tasnif Tanımlanma Sorunu Üzerine” adlı makalesinde isim durum eklerini; yalın hal, belirtme hali, yönelme hali, bulunma hali, ayrılma hali, vasıta hali, eşitlik hali olarak sıralayarak onları öğeleri belirleyiciler başlığı altında sıralar (Gülsevin, 2004: s. 1278-1280).

Korkmaz’a göre ad durumları yalın durum, ilgi durumu, yükleme durumu, yönelme durumu, bulunma durumu, çıkma durumu, vasıta durumu, eşitlik durumudur (Korkmaz, 2003: s. 266).

Turan'ın eklerin sınıflandırma çalışmasında ise hal ekleri ayrı bir üst kategori olarak değerlendirmektedir. İsim ile fiil arasındaki işlevi yüklenen ekler olarak tarif edilen hal ekleri, bu işlevi hem isim ile fiil arasında kurulan tamlamada, hem isimden (cevher) ek fiiliyle fiil teşkilinde yerine getirirler (Turan, 2018: s. 104).

Verilen örneklerde hal ekleri alt fonksiyonlarına göre sınıflandırılmıştır.

2.3.8.1. Aitlik/Hedef Hal Eki

+A

saḡa bu dönderür nāçār çāre / ne kılsun derdüḡe bu çāre çāre (003a/2)

saḡ+Ø+a ... dön-der-Ø-

bu 'anberdür ger ü iy ḡāce elḡaḡḡ / senüḡ şaḡaluḡa yaraşır ancak (071b/7)

sen+Ø+üḡ şaḡal+Ø+uḡ+Ø+a yara-ş-Ø-

sözi söyleyene kıлма nazar sen / ḡuya gör söylenen sözde ḡayr sen (130b/13)

söyle-Ø-yen+Ø+Ø+e kı-l-ma-

+Ø

düzer her dem benüm_çün āsmān na'l / anındur āb-ı çeşmümden 'ayān la'l (073a/11)

ben+Ø+üm+Ø+Ø çün+Ø+Ø düz-et-Ø-

sırrı mevlānā celālüddin için / şeyḡ 'aḡḡār feridüddin için (148b/6)

mevlānā celālüddin+Ø+Ø için+Ø+Ø

2.3.8.2. Amaç Hal Eki

+A

sırr almaḡa varup serverden ol ser / irüp sırra virüp ser oldu server (021b/12)

al-Ø-maḡ+Ø+a var-Ø-

aḡa kim eyledüḡ iylik iyüsün / biler sini ışırmaḡa āz u sìn (051b/14)

ısr-Ø-maḡ+Ø+a ... bi+le-Ø-

bu yola girmeye itdünse tedbır / yer āḡ it bir gün ol itme te'ḡır (066a/2)

gir-Ø-meg+Ø+e it-Ø-

+Ø

zihî nādān ki ol haccām üstād / dem urmuş çekmek_çün ḡün ile bād (088b/11)

çek-Ø-mek+Ø+Ø için+Ø+Ø ur-Ø-

uşbu ḡālî kıldı aşḡabı beyān / müjde için oynadılar baş u cān (140b/7)

müjde+Ø+Ø için+Ø+Ø oy(u)n+a-Ø-

iderdi dîn için varın fedâ ol / kılordı arpa kırsından gıdâ ol (020b/12)

dîn+Ø+Ø için+Ø+Ø fedâ+Ø+Ø it-Ø-

2.3.8.3. Ayrılma Hal Eki

+dAn

güneş tokınuğı yerden kaçırsun / ne bellü epsem olur ne uçarsun (098b/1)

yer+Ø+den kaç-ır-Ø-

birinden girdün ü çıkdun birinden / ne hâşıl yâ bunun şür u şerinden (100a/5)

bir+Ø+i+n+Ø+den gir-Ø-

ve ger deryâ olursan çağlamağdan / çıkarsun gözden âhir ağlamağdan (100b/15)

göz+Ø+den çık-ar-Ø-

eger toprakdan alsan bir avuç hâk / sorayduñ söyleyeydi hâk-i gamnâk (101b/11)

toprak+Ø+dan al-Ø-

çıkar ol kıyudan çü bir siyeh seng / güherveş tâbnâk illâ siyeh renk (120/1)

kıyu+Ø+dan çık-Ø-

şakın kim vardurur mevtün kemini / çıkar dilden bu dünyânun ğamını (118a/9)

dil+Ø+den çık-ar-Ø-

kim esdükçe nesim şubhuña hâyi / yağar gökden yere feyze âhi (123a/1)

gök+Ø+den yağ-Ø-

bu sırlardan haber virmez melekler / bu hayretten döner hayrân felekler (005a/15)

sırr+lar+dan haber+Ø+Ø vir-me-

sükkerden gâh şarka gâh garba / çapındun gâh darbe gâh harba (006a/8)

sükker+Ø+den çap-ın-Ø-

bu miñnetde iken ol dîvâne-i râh / görür kim yağdı gökden tolu nâgâh (090b/8)

gök+Ø+den yağ-Ø-

gâh baħr dîdeden ceyhün döker / derd ile gâhî cigerden hün döker (140b/13)

dîde+Ø+den dök-Ø-

2.3.8.4. Kaynak Gösterme Hal Eki

+dAn

ve ger deryâ olursan çağlamağdan / çıkarsun gözden âhir ağlamağdan (100b/15)

çağ+la-Ø-mak+Ø+dan ... ol-Ø-

ve ger deryā olursan çağlamakdan / çıkarırsun gözden āhır ağlamakdan (100b/15)

ağ+la-Ø-mak+Ø+dan çık-Ø-

demi hoş gör yime ferdā için gam / bilürsün gam yimekden 'ömr olur kem (121b/4)

yi-Ø-mek+Ø+den kem+Ø+Ø ol-Ø-

şovukdan cism eger olmağa mestür / ya tennür olmuş ol örten ya semmür (116b/12)

şovuk+Ø+dan ol-Ø-

gerçi vardur nārdānuñ cünbişi / ābdandur anuñ āh u nālişi (145b/8)

āb+Ø+dan+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø

çü bedrūñ kadri artık hāledendür / kemāli 'andelibün nāledendür (066b/2)

hāle+Ø+den+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø

çü kandan müşk ü neyden şeker eyler / şudan dürdāne kandan gevher eyler (002b /1)

kan+Ø+dan ... ey+le-Ø-

çü kandan müşk ü neyden şeker eyler / şudan dürdāne kandan gevher eyler (002b /1)

ney+Ø+den şeker+Ø+Ø eyle-Ø-

şikārı gönlün olmaz çün kelāğun / gıdāsı cıfedendür anla zāğun (049b/1)

cıfe+Ø+den+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø

2.3.8.5. Benzetme Hal Eki

+Ø

bulut gibi revān it gözden ābuñ / ola kim ref' ola bir dem hicābuñ (123b/8)

bulut+Ø+Ø gibi+Ø+Ø revān+Ø+Ø it-Ø-

sürgamzesi celā' duş kan yağdurur / lebleri 'isî gibi cān yağdurur (138b/14)

'isî+Ø+Ø gibi+Ø+Ø yağ-dur-Ø-

hemîşe 'acz ü hayret birle yār ol / dilün tut şem' gibi bîkarār ol (006b/1)

şem'+Ø+Ø gibi+Ø+Ø bîkarār+Ø+Ø ol-Ø-

şarāb-ı 'ışk ile 'aklı hoş it / taşup deryā gibi cūş ü hurūş it (027a/8)

deryā+Ø+Ø gibi+Ø+Ø taş-Ø-

çü 'ışk āteşdürür 'akl āba beñzer / bu bir keştîdür ol girdāba beñzer (027a/11)

girdāb+Ø+a beñ(i)z+e-Ø-

dü'ālem çünki bir mir'āta beñzer / görinen anda nūr-ı zāta beñzer (059a/15)

mir'āt+Ø+a beñiz+e-Ø-

2.3.8.6. Vasıta (İlavelik/Birliktelik) Hal Eki

+(y)IE(n)

ifâkat birle cem' olur çü vuşlat / belî oldur kalb-i vaşla haşlet (017b/12)

ifâkat+Ø+Ø bir+Ø+le cem'+Ø+Ø ol-Ø-

kıılır kıatında bir cāhil namāzı / iderdi derdlen nāz u niyāzı (066b/6)

derd+Ø+len it-Ø-

şakın gencîneñi yağmaya virme / başuñı cehlilen ğavğaya virme (035b/1)

cehl+Ø+len vir-me-

çü şöhet ide halvet yārlan yār / teninde ara yerde olur ağıyār (047b/13)

yār+Ø+lan şöhet+Ø+Ø it-Ø-

oliser çüñki var ol cümle tālān / elünle virdüğündür saña kıalan (104a/6)

el+Ø+ün+Ø+le vir-Ø-

hākpāyına yüziñi eyle hāk / göñlüñi rahmet şuyıyla eyle pāk (141b/9)

şu+Ø+yı+Ø+yla pāk+Ø+Ø ey+le-Ø-

+A

ıtutar her biri minķārında şeker / öter birbirine ıtırmış berāber (075a/9)

birbiri+Ø+n+e ıtur-Ø-

2.3.8.7. İşaretleme Hal Eki

+a

bu deryāda niçe keştî yürütdüm / hem āhir rahmeti deryāya atdum (084a/10)

deryā+Ø+ya at-Ø-

+da

ki ıtıksan biñ yıl işbu yolda uçdum / kıoyup bu bāyezîdı bunda kıaçdum (077a/10)

işbu+Ø+Ø yol+Ø+da uç-Ø-

haber kim bildi āhir reftelerden / bu hāk altında yatan huftelerden (083b/15)

hāk+Ø+Ø alt+Ø+ı+n+da yat-Ø-

+dAn

bulut gibi döker geh gözden ābı / ola kim ref' ola bir dem hiçābuñ (125a/15)

göz+Ø+den dök-Ø-

dilerseñ ola cānuñ tāze her dem / giderme hātıruñdan hāķkı bir dem (132a/13)

hātır+Ø+u+ñ+dan git-er-me-

çü hāk olsañ gerek ol şimdiden hāk / ki hāk olanlar gider hāzret pāk (132a/10)
şimdi+Ø+den ol-Ø-

+Ø

meger bir gün ki çarh-ı erğanünsāz / idüp cevlan ururken topa çevgān (033a/14)
bir+Ø+Ø gün+Ø+Ø it-Ø-

gel imdi bu tabāyi'den güzër kııl / gözët şun'in meşāni'den güzër kııl (002b/10)
imdi+Ø+Ø gel-Ø-

2.3.8.8. İzah Hal Eki

+Ø

çü hüsrevler dañı püreşk-i hündür / zemîni şorma ferhād'uñ ki çündür (091b/8)
dañı+Ø+Ø püreşk-i hün+Ø

aña kâfir taparsa büt şecerden / senüñ dañı putuñ var sîm ü zerden (114a/12)
dañı+Ø+Ø var+Ø

senüñ hālünj hemîn ol mūra beñzer / gözünj vardur velîkin kūra beñzer (117a/10)
velîkin+Ø+Ø var+Ø

meger kim bir bañîl olmışdı bîmār / ki anuñ var idi niçe yerde dinār (121b/6)
kim+Ø+Ø ol-Ø-

şanurdum ya'nî ben ehl-i derûnam / henüz üş halkaveş derden bîrûnam (082b/6)
ya'nî+Ø+Ø şan-Ø-

netîce nitekim 'ilme 'ameldür / 'ameldende ğaraž esrār-ı hâldür (067b/1)
nitekim+Ø+Ø ... 'ameldür+Ø+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø

2.3.8.9. Mukayese Hal Eki

+dAn

çü yoğdur senden özge müste'anum / saña ma'lûmdurur sırr-ı nihānum (010a/5)
sen+Ø+den özge+Ø+ ... yok+Ø+Ø+dur-Ø-Ø+Ø+Ø

dir ol dîvāna iy şāh bîħabersün / ki 'ācizlıkda sen benden betersün (116a/7)
ben+Ø+den beter+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n

çü yoğ ħarbendelikden özge kārüm / geçer ħarbende anuñile rûzgārüm (052a/10)
ħarbende+lik+Ø+den yoğ+Ø+

eger ol şîşe ağızından kopagil / çigerden yegdürür ol kim kopa dil (121b/13)

çiger+Ø+den yeg+Ø+Ø+dür-Ø-ür+Ø+Ø
 yükün taşğ**dan** ulu sen peşş**eden** kem / kaçan olur meges ‘anķāya hemdem (055b/1)
 peşşe+Ø+den kem+Ø+
 çü biz**den** ğayrı yok kimse penāhuñ / kamu ‘afv eyledük cürm ü günāhuñ (134a/1)
 biz+Ø+den ğayrı+Ø+ ... yok+Ø+
 degüldür send**en** artık kimse ‘ālim / ki yokdur senden özge kimse hākīm (135a/2)
 sen+Ø+den ... degül+Ø+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø
 bu dem**den** yeg ne var ‘ālemde bir dem / olusun hākķile hemrāz u hemdem (124a/2)
 dem+Ø+den yeg+Ø+
 ķo ‘ucbı kimseden şanma füzünsun / ki ķadr içre ķarınca**dan** zebünsın (130a/10)
 ķarınca+Ø+dan zebün+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sı+n
 ‘aceb mazharsun iy zāt-ı muṭahhar / muṭahharsun muṭahhar**dan** muṭahhar (004b/13)
 muṭahhar+Ø+dan muṭahhar+Ø+
 yürü öz nefşüñe ķıl sen bu pendı / ki şatmaķ**dan** yimeķ hoşdur bu ķandı (132b/2)
 şat-Ø-maķ+Ø+dan ... hoş+Ø+Ø+dur-Ø-Ø+Ø+Ø
 velî taşraya çıķmaķ ola yegrek / ki şahrā cāh**dan** yegdür degül şekk (119a/9)
 cāh+Ø+dan yeg+Ø+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø
 benüm çün müntehā düşdi maķāmum / degüldür sidre**den** a‘lā merāmum (016b/7)
 sidre+Ø+den degül+Ø+Ø+dür-Ø-Ø+Ø+Ø

2.3.8.10. Yön Gösterme Hal Eki

+aru

iñen yüksek uçar çün ķim yuķ**aru** / şanup ayran çanağın burc u bāru (107a/2)
 yuķ+Ø+aru uç-Ø-

+A

didi ol bet ķanı kim maħbūbdur / aña ķarşu secde itmek hūydur (139b/7)
 a+Ø+ñ+a ķarşu+Ø+Ø secde+Ø+Ø it-Ø-
 olaruñla içerdün çü her encām / atarlar üstüñe toprak serencām (100a/10)
 üst+Ø+ün+Ø+e at-Ø-
 kim esdükçe nesīm şubħuña hāyi / yağar gökden yere feyze āhi (123a/1)
 yer+Ø+e yağ-Ø-

2.3.8.11. Özne Hal Eki

+Ø

bu cānı kim bilür kim ne idiser / ne yerden geldi ya kıande gidiser (135a/9)

kim+Ø+Ø bil-Ø-

müdüam andan gelen derd ü elemdür / çü bu hücre cehennemden şikemdür (118b/5)

bu+Ø+Ø hücre+Ø+Ø şikem+Ø+

gördi yanmış cānı kıasret nārına / mahrem olmuş göñli ‘aşkı-ı esrārına (141b/15)

göñül+Ø+i+Ø+Ø mahrem+Ø+Ø ol-Ø-

belî kılduğça mir‘ātuñ mücellā / tecellî rüşen eyler kıağkı te‘ālā (012b/8)

kıağkı+Ø+Ø te‘ālā+Ø+Ø rüşen+Ø+Ø ey+le-Ø-

feleklerde melekler kııldı gülgül / sürersen kıağkıdır ol yañe düldül (015b/9)

melek+ler+Ø kııl-Ø-

çü hüsevler dağı püreşk-i hündür / zemîni şorma ferhād‘uñ kıi çündür (091b/8)

hüserev+ler+Ø püreşk-i hün+Ø+

nizāmü‘lmülk çün kıim geçdi şadra / hilālün ‘adlıle irgürdi bedre (030b/13)

nizāmü‘lmülk+Ø ... geç-Ø-

‘aceb demege ol dem hemdemdür ādem / hem andandur dem ‘ısā bin meryem (033a/8)

‘ısā+bin+meryem+Ø a+n+Ø+dan+Ø+dur-Ø-Ø+Ø+Ø

meded isterdi aħmed her gedādan / kıi bi‘llāh bini unutma du‘ādan (086a/14)

aħmed+Ø ... iste-Ø-

mağāmuñdur senün bu cān bilürsün / kıamu cānlar saña kıayrān bilürsün (003b/1)

kıamu+Ø+Ø cān+lar+Ø ... kıayrān+Ø+

bu yolda rüh-ı kıudsî per döküpdür / niçe serverler anda ser döküpdür (040b/13)

niçe+Ø+Ø server+ler+Ø ... dök-Ø-

çiger kııldur bular sultānı sensün / re‘āyādur kıoyun çübānı sensün (129b/7)

kıoyun+Ø çübān+Ø+i+Ø+Ø sen+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+sü+n

2.3.8.12. Nesne Hal Eki

+Ø

gıtdi çün ol gıdeceksün sen dağı / ğark olur bu baħre cān ü ten dağı (143b/7)

ğark+Ø+Ø ol-Ø-

namāzum kııldılar olup şefî‘üm / anuñ çün irdi bu kıadr-i refî‘üm (133b/12)

namāz+Ø+um+Ø kıl-Ø-

çü bildüñ kimseden yoğ saña dermān / düriş yoldaş idüñ ìmān u Qur‘ān (110a/8)

dermān+Ø yoğ+Ø+

eger sen kendü dîdāruñ seversün / koyupsun yāri ağıyāruñ seversün (112a/8)

kendü+Ø dîdār+Ø+uñ sev-Ø-

+(y)I

bu deryāda egerçi ğarğa varduñ / vücūduñ zevraķını ğarğa virdüñ (006a/7)

zevraķ+Ø+ı+Ø+n+ı ... vir-Ø-

beni her dem hużūrumdan ider bād / iderseñ vaķtidür bîdādı dād (046a/8)

ben+Ø+i ... it-Ø-

belî meger degüldür ta‘ne zāğa / toñuz yāğını yakmazlar çerāğa (049a/14)

toñuz+Ø+Ø yāğ+Ø+ı+Ø+n+ı yak-ma-

görür ol tütîye söyler bu hāli / hemîñ ol tütî añlar bu hayāli (075b/6)

bu+Ø+Ø hāl+Ø+i ... söy+le-Ø-

çü āhir hākla zerdür berāber / cihānı tüt ki tütmişsun serāser (113b/5)

cihān+Ø+ı tüt-Ø-

dirilme gözgiyle küzegāna / görinmez cevheri atma yabāna (130b/3)

cevher+Ø+i at-ma-

2.3.8.13. Görelilik/Uygunluk Hal Eki

+cA

yoğiken bir megesce sende kuvvet / turup dirsün benümdür mülk ü mülket (116a/9)

meges+Ø+ce ... yoğ+Ø+

dem urmağ hoşcadur şādî vü ger ğam / ki bir vaķt ol ki urmayu dem (089a/1)

hoş+Ø+ca+Ø+dur

+da

velîkin ğāfil olma olamağdan / güneş katında zulmet kılmamağdan (002b/3)

güneş+Ø+Ø kat+Ø+ı+n+Ø+da ... ğāfil+Ø+Ø ol-ma-

gönül cān u cihān cānān katında / kemîne kaçredür ‘ummān katında (032a/9)

‘ummān+Ø+Ø kat+Ø+ı+n+Ø+da ... kaçre+Ø+

2.3.8.14. Seslenme Hal Eki

+Ø

dir iy seyyid dükendi tākat u zūr / mecālüm gitdi ƙaldum senden uş dūr (016b/3)

ey+Ø+Ø seyyid+Ø+Ø

ƙo naƙşı ƙıl nazar naƙşa iy dost / ƙapılma bu göz ile ƙaşa iy dost (048b/7)

ey+Ø+Ø dost+Ø+Ø

didiler inna zelemna nefsenā / f'āfu 'anna zunubena yā rabbenā (141b/4)

yā+Ø+Ø rabbenā+Ø+Ø

nūr-ı aħmed her mest için yā allāh / oldu sürüşin pertevinden mihr ü māh (148a/12)

yā+Ø+Ø allāh+Ø+Ø

2.3.9. Soru Eki

Dilciler, genel olarak soru ekini çekim eki kategorisine dahil etmektedir.

Ergin, soru eki olarak “mI/mU” ekini gösterir ve bu ekin ilgeç kökenli olduğunu ve zaman içinde ek olma özelliği kazandığını vurgular. Soru ekinin belirli bir kelime türüne değil her tür kelimeye gelebilen genel bir işletme eki olduğunu söyler. Bu kelime türlerine isim cinsinden bütün kelimeler ve fiiller de girer. Soru ekinin en önemli görevinin fiillerle muhatap olmak olduğunu söyler (Ergin, 2009: s. 243/332).

Hengirmen, soru eki için “Eylemlerden ve ad soylu sözcüklerden sonra gelerek soru anlamı veren mi ekidir.” der. Ekin, ayrı yazıldığı halde ünlü uyumuna uyduğunu ve soru kavramı dışında başka kavramlara da sahip olduğunu ifade eder. (Hengirmen, 2009: s. 330)

Delice'ye göre ise (2000: s. 227) soru eki: “ Eklendiği fiil ya da ismi soru anlamıyla genişleten bir ektir.” diyerek bu eki hem fiil hem ismi genişleten ekler içerisine dahil etmektedir.

Yaygın gramer anlayışa göre, soru ekinin şekil odaklı düşünülerek çekim ekleri alt başlığına dâhil edildiğini görmekteyiz. Oysa ekleşme bilgisinin karşıtlık düzeni içerisinde yer alan işlev odaklı anlayış, bu ekin kategorisinin belirlenmesinde temel kaynak olmalıdır. Bu anlayışa göre soru ekini başlı başına bir ek kategorisi olarak ele alıyoruz. Turan, “Diğer ekler söz dizimi yapısında kendilerine ayrılan muayyen yerlere eklendikleri halde, soru eki, cümlenin hangi unsuru soru haline muhatap ise o unsura eklenir.” diyerek soru ekinin diğer eklerden farkını belirtir.

çü anın virmiş ol sultān-ı mutlak / görür**mi** hāk-i tîre cān-ı mutlak (077b/1)
 gör-Ø-ür+Ø+Ø+mi
 temāşā kııl zemîn ü āsmānı / ki var**mi** bînişāndan bir nişānı (065a/2)
 var+Ø+Ø+mi+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø
 gelir çün huftelik āşüftelikden / uşanmadu**ñmi** āhir huftelikden (054a/5)
 uşan-ma-du+ñ+Ø+mi
 saña senden koyar çün gāfiliyyet / belî gıybet degülmi cāhiliyyet (026b/9)
 degül+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø+mi
 amān bulur**mi** ol gürg-i dağalbāz / ki rübāh ile eyler āteşîsāz (119b/3)
 bul-Ø-ur+Ø+Ø+mi
 var ise ger sende çeşm-i rāh bîn / güzel**mi** āyîne-i ol şāh bîn
 güzel+Ø+Ø+Ø-Ø-Ø+Ø+Ø+mi
 bilür**mi** sāye evvel sāye kimdür / ne bilsün nūr-ı zulmet māye kimdür (002b /9)
 bil-Ø-ür+Ø+Ø+mi
 yüzüñ yurtara iy dil her belādan / hüseyñ olan kaçarm**ı** kerbelādan (053a/7)
 kaç-Ø-ar+Ø+Ø+mi
 gürür ile düzersün yāl ile bāl / var iy ebleh tutarm**ı** āb gırbāl (105a/12)
 tut-Ø-ar+Ø+Ø+mi
 cihānda kimse çekmezken kemānum / irer**mi** şaşta bilmezem zemānum (110b/11)
 ir-Ø-er+Ø+Ø+mi
 dimişler aña kim iy nūr-ı dîde / görünmezmi ya ider bāyezîde (077a/14)
 gör-in-me-z+Ø+Ø+mi
 ki yārabben**mi**yüm ben ben degülmi / beni bensüz kılan cān sen degülmi (055b/9)
 ben+Ø+Ø+mi+Ø-Ø-Ø+yü+m
 utanmaz**misun** iy gārķāb gāflet / idersün gice gündüz h̄āb gāflet (123b/2)
 utan-ma-z+mi+su+n
 degirmen taşınuñ altında şîşe / kıyās eyler**misün** ki vara başa (098a/2)
 eyle-Ø-r+mi+sü+n

2.3.10. Çekim Ekleri

Onlu ek sınıflamasında üst fonksiyona sahip eklerden biri de çekim ekleridir. Hem isme hem fiile eklenen bu ekler, cümle kurmada rol oynarlar. Yeni bir kelime türetme görevleri

yoktur. Çekim eki alan sözcükler, cümleye eş zamanlı ve yandaş olarak eklenen geçici ögeler şeklindedirler. Çekim ekleri, zaman ve şahıs ekleri olmak üzere iki temel alt fonksiyona sahiptirler. Zaman ve şahıs ekleri, yandaş ekler olduklarından aynı cümle içerisinde iki defa kullanılamazlar. Aynı cümlede önce zaman sonra şahıs eki kullanılır. Çekim eklerinin diğer eklerden farkı devam eden ya da süreç bildiren bir zaman ifadesiyle işlev kazanması değil bitimli zaman kavramına sahip olmasıdır.

2.3.10.1. Geniş Zaman

-(U)r, -(A)r

1. Şahıs

‘ömrden bir dem alupdur / an**urvan** kim iki ‘ālem alupdur (133a/3)

an-Ø-ur+va+n

ur imdi ahrına atlan burāu / bil**ürven** addin adı itiyāun (015b/13)

bil-Ø-ür+ve+n

didi kim iy bīcebr u sevāsi o / ūn dilden al**urum** her dem vuzū (139a/14)

al-Ø-ur+u+m

görürlen unki āzır cennet ü nār / anuūn ol**urum** her laza bīdār (124a/12)

ol-Ø-ur+u+m

ü yadı pīrlıken bauma ar / dimem serd oldu aldum zār ü bīmār (110b/8)

dī-me-Ø+Ø+m

egeri baladum bu yolda mamil / velī bilmem ne yerdür baa menzil (111b/6)

bil-me-Ø+Ø+m

kimesne görmedük ‘ālemde bīam / ki bir dem ol**uruz** anula hemdem (089a/11)

ol-Ø-ur+u+z

2. Şahıs

gel iy āfil azer ıl kār-ı bedden / bil**ürsün** ayr gelmez yār-ı bedden (072b/6)

bil-Ø-ür+sü+n

nedenlü ref‘ olursa cāna perde /g**örürsün** perde var daı nazarda (030a/13)

gör-Ø-ür+sü+n

fenā resmin bozarsan cān ol**ursun** / beā ilīmıne sultān olursun (004a/15)

ol-Ø-ur+su+n

her elmadan ıkar bir ūr-ı āzır / al**ursun** her birinden az-ı vāfir (039b/12)

al-Ø-ur+su+n

çü hâk̄kdur cümle niçün anlamazsun / işdürseñ velîkin diñlemezsün (048a/3)

añla-ma-z+su+n

işitmezsün sözüm çün kūr ü kersün / mesîhi h̄ar şanursun bîhabersün (062b/3)

işit-me-z+sü+n

sizün gibi idük evvelde bizde / bizüm gibi olursız sonra sizde (102a/2)

ol-Ø-ur+sı+z

3. Şahıs

bu nefsün 'ilm dānişdür kemāli / anuñla eglenür h̄ak̄kuñ cemāli (066a/14)

egle-n-Ø-ür+Ø+Ø

neden girmişdürür çarha felekler / neden tesbîh okur gökde melekler (040b/4)

oku-Ø-r+Ø+Ø

gelür 'aklı şorarl̄ar kim nedür h̄āl / nedür pervāneveş şalmağ per ü bāl (085b/6)

şor-Ø-ar+Ø+lar

kılurlar saña h̄idmet h̄ūr ü ğilmān / içerler anda her dem rāh-ı reyhān (074b/8)

iç-Ø-er+Ø+ler

bu 'ömri bāda virme rāygānı / ki bilmez kimesne k̄adri zindegānı (129b/5)

bil-me-z+Ø+Ø

çü degmez zehrine tiryāk-i dünyā / gözi t̄oldurmaz illā h̄āk-i dünyā (127b/13)

t̄ol-dur-ma-z+Ø+Ø

idenler fark peyvesti şikesti / söz içre eylemezler bîşdesti (130b/5)

eyle-me-z+Ø+ler

belî meger degüldür ta'ne zāğa / t̄oñuz yāğını yakmazlar çerāğa (049a/14)

yak-ma-z+Ø+lar

2.3.10.2. Geçmiş Zaman

1. Şahıs

ki virdüm rāygānı bile 'ömrüm / dükendi māye kıldum aç ü cimri (085a/1)

vir-Ø-dü+m+Ø

didi uşda getürdüm saña 'anber / ki olur k̄oqusına her h̄'āce k̄anber (071b/6)

getür-Ø-dü+m+Ø

çü ben bu nūra ğarğ oldum tamāmet / sen iy rūhü'lemî'n k̄ılğıl selāmet (016b/10)

ol-Ø-du+m+Ø

velî **kıldum** diyü kııl ferâgat / ki bu sultânlığa olmaz kanâ'at (064b/3)

kııl-Ø-du+m+Ø

ki sensin düşdükçe destgîrum / şığındum saña bilürsün zamîrum (034a/5)

şığ-ın-Ø-du+m+Ø

niçe yeldüm yüpürdüm mände kaldum / garîb ü 'âciz ü dermânde kaldum (083a/12)

yel-Ø-dü+m+Ø

bırak**duğ** yerde müsânun kelîmin / ne seçsün 'ârif atılasdan kilîmin (060b/8)

bırak-Ø-du+k+Ø

bu bahre anca tald**duğ** bulmaduğ dür / şadef gibi güherden olmaduğ pür (084b/2)

tal-Ø-du+k+Ø

yarın turduğda ol dîvân-ı 'âlî / çalınd**duğ** demde kûs-i lâyezâlî (007a/9)

çal-ın-Ø-du+k+Ø

çü bizden gayrı yok kimse penâhun / kamu 'afv eyled**ük** cürm ü günâhun (134a/1)

eyle-Ø-dü+k+Ø

kimesne görmed**ük** 'âlemde bîğam / ki bir dem oluruz anuğla hemdem (089a/11)

gör-me-dü+k+Ø

bu bahre anca tald**duğ** bulmad**duğ** dür / şadef gibi güherden olmaduğ pür (084b/2)

bul-ma-du+k+Ø

2. Şahıs

elünge âb-ı hayvân eyledün nüş / çeküp beyhüde zulmet qalma var cüş (078b/15)

eyle-Ø-dü+η+Ø

nefes çün nâr-ı nefşündür neccârı / dirîğâ nür şand**uğ** sen bu nârı (003a/1)

şan-Ø-du+η+Ø

sükkerden gâh şarka gâh garba / çapınd**uğ** gâh darbe gâh harba (006a/8)

çap-ın-Ø-du+η+Ø

çü sen kırtulmad**uğ** bu ìn u ândan / anuğ çün fark idersün cismi cândan (038a/1)

kırtul-ma-du+η+Ø

uşanmaduğmı âhir huftelikden / ki baş kaldurmad**uğ** aşüftelikden (054a/5)

kal-dur-ma-du+η+Ø

dirîğâ bilmed**üğ** kader u yerünj / inledün hiçe şatduğ gevherünj (037a/6)

bil-me-dü+η+Ø

uşanmaduğmı āhir huftelikden / ki baş ıaldurmaduğ āřuftelikden (054a/5)
ıal-dur-ma-du+ŋ+Ø

eşek mağzın yedirmiş size eyyām / eşek başına andan olduğuz rām (096b/13)
ol-Ø-du+ŋ+uz

3. şahıs

zihî milket ki vācib ııldı lābüdd / ıabūl itmez ne nođřān ne tezāyüd (008a/6)
ıl-Ø-dı+Ø+Ø

meger yüklendi bir biçāre şişe / ki olupdur şişe şatmak aña pişe (100a/13)
yük+le-n-Ø-di+Ø+Ø

āb-ı vağdet yudu řirretüŋ keāreti / ‘ārif andan bildi sırr u ĥiddeti (141a/3)
yu-Ø-dı+Ø+Ø

kimi ııldı cihān bir laĥza řādān / ki çāk itdürmedi aña giryān (094b/14)
it-dür-me-di+Ø+Ø

kimesne sürmedi bunda řafāyı / kimesne görmedi bundan vefāyı (100a/3)
gör-me-di+Ø+Ø

ııldılar dem best u ĥayrān u zār / cānu dilde ıılmadı şabr u řarār (140b/4)
ıl-ma-dı+Ø+Ø

göñülden buldılar ĥađđı bulanlar / bu resme bildiler anı bilenler (050a/5)
bul-Ø-dı+Ø+lar

göñülden buldılar ĥađđı bulanlar / bu resme bildiler anı bilenler (050a/5)
bil-Ø-di+Ø+ler

ciger şanın içüben geçdiler zār / degüldür kimse anlardan ĥaberdār (136a/2)
geç-Ø-di+Ø+ler

gördiler kim aña söz kār eylemez / ‘aşka ikrār itmiş inkār eylemez (140b/2)
gör-Ø-di+Ø+ler

bulmadılar çün bu derde çāresi / ıodılar derd ile ol biçāresi (140b/5)
bul-ma-dı+Ø+lar

belî biđār olanlar aldılar yol / bu dergāhuŋ ‘aşsın buldılar yol (122b/8)
al-Ø-dı+Ø+lar

2.4. Söz Varlığı

"Bir dilin zenginliği tarihi ve çağdaş metinlerdeki kelime serveti diye adlandırılan söz varlığı ile yakından ilgilidir. Temel söz varlığı bir dilin gücünü temsil eder. Bir dilin söz varlığı denince, yalnızca o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlıyoruz." (Aksan, 1996: s. 7). Kelime hazinesi oldukça zengin olan bu eserin farklı birçok bilim dalına hizmet edeceği düşünülerek hazırlanmış söz varlığı çalışması aşağıdaki gibi tasniflenmiştir. Tarafımızca oluşturulan kavram alanı tasnifine göre incelediğimiz "Terceme-i Esrârname" adlı eserde kullanılan kelimelerin dağılımı şu şekildedir:

2.4.1. İsimler

2.4.1.1. Bitki, Meyve, Sebze, Çiçek Adları ve İlgili Kelimeler

âbnūs, arpa, aşfūr, bāğ, berg, bezir, bü'l-kısr, budak, çemen, dâne, dânesâ, dâr, diken, dirâht, elma, erzen, evrāk, feng, fer', gendüm, giyâh, gonca, gül, habbe, hâr, hârmen, has, haşhâş, heyzüm, hürmen, hürmâ, hūşe, kabak, kâfūr, kav, kısr, lâle, maşşül, misvāk, nebât, ney, neyşeker, nîmerzen, nîş, pâlûde, piyâz, reyhân, rez, şadhâr, semen, semensây, serv, servi, sipend, şâh, şecer, tahta, tere, tohm, 'ūd, varak, yaprak, za'ferân

2.4.1.2. Vücut Bölümleri ve Organ Adları

İnsanlarla İlgili Vücut Bölümleri ve Organ Adları

ağız, avuç, aya, ayak, 'ayn, 'azm, bağır, barmağ, baş, bāzū, beden, bıyık, bil, bîşdest, boyun, burun, ciger, cism, çehre, çeşm, çiger, dehân, dendân, derün, dest, didâr, didde, dimâğ, diş, diz, ecsâm, egn, el, endâm, engüşt, ğamze, gerden, göz, gūş, hadd, hâl, heftendâm, hılk, hūy, kadem, kadîd, kafâ, kalb, qarın, kaş, kıl, kol, kulağ, lahm, leb, liķâ, mağz, meşâmm, mi'de, mū, mūy, nâf, öd, pā, pāy, per, pūşt, raħm, reg, rikâb, riş, rû, ruħ, saç, şadr, şakal, seblet, ser, sine, şulb, şikem, tamar, 'uzv, üstüh'ân, vücūd, yâl, yara, yâre, yürek, yüz, zaħm, zaħme, zehre, zenahdân, zülf

Hayvanlarla İlgili Vücut Bölümleri ve Organ Adları

bâl, lu'âb

2.4.1.3. Cevher, Hammadde, Maden Adları ve İlgili Kelimeler

altun, asper, ‘ayār, cevāhir, cevher, dūr, dūrdāne, dürr, elmās, gevher, güher, ḥacer, la‘l, lü‘lü‘, ma‘ādin, ma‘den, mermer, pîrūze, pūlād, şadef, şedef, sîm, sîmîn, zer, zerrîn

2.4.1.4. Hayvan Adları ve İlgili Kelimeler

‘āc, āhū, ‘andelîb, ‘alaq, ‘anqā, ‘ankebût, at, av, azu, balıq, baykuş, bāz, beççe, behāyim, boynuz, burāq, bülbül, büz, cîfe, çengel, çetük, dām, dîk, dîv, düldül, en‘ām, esb, esed, ester, eşek, gāv, gürbe, gürg, ḥar, ḥargūş, ḥarkān, hers, ḥuffāş, ḥurūs, ḥūt, hüdhüd, it, qarınca, kebk, kebüter, kelāg, kelb, kerkes, kirm, koyun, kumrı, kunduuz, kurd, kuş, kuyruq, leked, mār, meges, mekes, merkeb, minqār, misk, mūr, murğ, mūş, naḥçîr, na‘l, nerreşîr, örümcek, pervāne, peşşe, pîl, post, pücc, raḥş, raḥşān, raḥvan, rūbāh, rūbeh, şayd, seg, semek, semmūr, sergîn, sişek, şāhbāz, şegāl, şehbāz, şibl, şikār, şîr, şîrān, şütür, şāvūs, şoşuz, tūṭî, tūyūr, yarasā, yūnus, zāg, zenbūr, zerr

2.4.1.5. Hastalık Adları ve İlgili Kelimeler

dā‘, ḥummā, ḥūn, ‘illet, nüzūl, tiryāk

2.4.1.6. İlaç Adları ve İlgili Kelimeler

dārū, merhem

2.4.1.7. Gök Bilimi İle İlgili Kelimeler

āfāk, āftāb, aḥter, ‘ale‘l‘arş, ‘arş, āsumān, ay, bedr, bulut, çarḥ, çenber, encüm, felek, fezā, gök, hāle, heftāsmān, hilāl, māh, meh, semā‘, sipihr, tābemāh, taş, zātū‘lbürüc

2.4.1.8. Burç, Yıldız, Menzil Adları ve İlgili Kelimeler

gün, güneş, ḥūr, ḥūrşîd, kamer, kevākib, kevkeb, mihr, necm, pervîn, simāk, sitār, süreyyā, şems, yıldız, zühre

2.4.1.9. Yer ve Yön Bildiren Kelimeler

‘ālem, alt, ard, arqa, āsiyā, aşağı, āşiyān, bāşgūn, bāzār, bāzargeh, belḥ, ber, berder, berser, beser, beytū‘lḥarām, beytū‘lḥarem, bezm, bîdām, bîkūh, binā, bîrūn, bostān, bura, büstān, cā, cāy, cihān, cihāt, cihet, civār, cüdā, çāh, çeb, çeşmesār, çîn, dār,

dār'ülislām, deb'iristān, degirmen, dehr, deñiz, dergāh, derrāh, deryā, destgāh, deyr, dıř, dūr, dükkān, dünyā, dünye, e'l-me'āb, edirne, ejdehāsuz, enbār, encümengāh, eṭrāf, ev, evc, evkār, evsat, eyvān, ferř, fevķ, firdevs, ğar, ğarb, girü, ğurbet, ğuref, ğuristān, ğülistān, ğülřen, ğülzār, hāmün, hān, hāne, hānķāh, hānmān, harem, hāric, hıřn, hıṭṭa, hind, hindistān, hūcre, iķ, iķinde, iķre, il, in, ka'be, ķabr, ķāf, ķafr, kān, ķapu, ķa'r, ķārgāh, ķarřu, ķārvānserā, ķařr, ķāřāne, kehf, kenār, kerbelā, kiřt, kiřtzār, kiřver, kōpri, ķubbe, kūy, ķuyu, külbe, künbed, künc, lāmekān, ma'bed, maħal, maħzar, manzar, manzara, maṭla', māverā, medħal, mekke, me'men, me'vā, me'āric, medār, mehreb, mekān, mekteb, menāř, menzil, menzilgeh, merz, mesken, meřhed, mev'id, mevzi', meydān, meyhāne, mezār, mezāyık, mezra', miħrāb, minber, miyān, mültecā, naħv, niřimengāh, ön, öñ, penāh, pes, piř, pürçemen, pürz, reh, rehģüzer, rüstā, řadsūy, řağ, řahn, řahrā, řazlık, seb'il, řerā, serā, serāy, serdāb, řırāt, sūy, řarķ, řehr, taht, řaraf, řařra, tekyegāh, tih, řurak, řüsì, türkistān, üst, verā', yabān, yañ, yan, yer, yol, yön, yuķaru, yuķaruđı, yuva, zahr, zeber, zemìn, zımn, zìr

2.4.1.10. Kişi Adları

'abbās, aħmed, 'alì, 'aṭṭār, ayās, bāyezìd, biřām, bũ bekr-i řiddìķ, davūd, ebu'lķāsım, ebübekr, eflātün, efrāsiyāb, efrìdün, fārũķ, ferhād, ferìdün, firdevsì, ğazzalì, ğaydar, ğızır, ğuzürì, ğüseyn, idrìs, 'isā, isfendiyār, 'isì, iskender, ismā'il, ķanber, ķubād, meryem, mesih, mevlānā celāluddìn, muħammed, müsā, muřtafā, niřāmü'l-mülk, 'oāmān, 'ömer, rüstemsüvār, řan'an, sikender, süleymān, řeyħ 'aṭṭār ferìdüddìn, ya'ķüb, yūsuf

2.4.1.11. Savaş, Askerlik ve Devlet Yönetimiyle İlgili Kelimeler

'abd, 'abìd, 'aķd, 'ařā, āsitān, bārgāh, bengāh, berāt, beyze, bezed, burc, cāh, cāygāh, ceng, cevşen, cihāndār, cünd, dām, dārā, dārān, đarb, devlet, dīvān, duzaķ, emr, ferìķ, fermān, ğanìmet, ğāzì, genc, ğilmān, ğirev, ğurüş, hākim, hān, ğarāc, ğarb, ğātem, ğüd, ğükm, ğüsrev, 'ıtk, ķalkān, ķānün, ķārzār, ķat, kemìn, keřtì, ķılıc, ķın, ķirmān, leşker, maķār, mařāf, ma'şiyet, mecālish'ān, milk, milket, millet, mülk, mülket, oħ, oķ, pādřāh, peykān, re'āyā, re'āyāt, salşanat, sarāy, segbān, silāh, sindān, sipāhì, siper, sipihşāl,

sultān, šāh, šāhî, şeh, şehenshāh, şehryār, şemşîr, tāc, taht, tahtbend, tîg, tîgderber, tîr, vakf, vezāret, vezîr, yağma, yay, zülfeķār

2.4.1.12. Zaman Kavramıyla İlgili Kelimeler

Arap ve Farsça Kelimeler: ān, bahār, beyekbār, çāştgāh, dem, demādem, dembedem, derhāl, devr, evķāt, evvel, evvelā, evveliyet, eyyām, ferdā, fîyevm'ülehad, fîlhāl, fîtarfetü'l'ayn, gāh, gāhî, ğayrı, geh, geh gāh, gehî, hafta, hazān, hazānsuz, hemān, hemāndem, hemen, hemendem, hemîn, hemîşe, hengām, herdem, hergiz, hîn, kāh, key, lahza, mî'ād, nāgāh, nāgeh, nāgehān, nāgehānî, nevbahār, rūztāşeb, şadsāl, sāl, sehergāh, sene, şubh, şubhdem, şubhgāh, şubhgāhan, şeb, şebāngāh, şebānrūz, tarfet'ül'ayn, zemān

Türkçe Kelimeler: ay, birden, dün, dünki, erken, erte, gece, geç, geçe, geldec, gice, gün, gündüz, henüz, hep, imdi, ir, irken, ırte, kez, şon, şonra, şimden, şimdi, uş, yarın, yıl, yüzyıl

Moğolca Kelimeler: çağ

2.4.1.13. Ev, Giyim Ve Yaşamayla İlgili Kelimeler

Giyimle İlgili Kelimeler

'abā, bōrk, burķa', cāme, cūbbe, delķ, destār, dîbā, efser, engüşter, giysū, gūşvār, hamāil, hırķa, hil'at, jende, kefş, kemer, kemersüz, kuşāğ, kürk, libās, külāh, küleh, külehpāk, na'leyn, nigîn, niķāb, pelās, pîrehen, şaşt, taylasān, yüzük, zertāc, ziy, zih, ziynet, zünnār

Evle İlgili Kelimeler

āyîne, bāb, bām, bālîş, çanak, çerāğ, çeşme, der, delv, dîk, dîvār, dolāb, estār, ğîrbāl, h'ān, ibrişîm, kadeh, kāse, kilîd, kilîm, kufl, mefreş, naţ', nerdübān, nişîmen, perde, pister, piyāle, revzen, ribāt, sakf, tās, tennūr,

Diğer Aletler, Malzemeler

ālāt, ālet, ārāyîş, atlas, başşîş, bend, cām, cerābāt, cerîde, cilvegāh, çevgān, çirîş, çömlek, çüb, da'vā, dazığlen, defter, derā, derem, dinār, düğün, dürc, emānet, esrārname,

eşyā, fitrāk, ğem, gencîne, ğitā, gil, gūy, hāme, hārc, harîr, hāşāk, hayme, heftāsiyā, hengāme, hışt, hūm, hurde, hūccet, hūcüb, iksūn, igne, iplik, irā, kabā, kābîn, kafes, kafaş, kāġıt, kalem, kālīb, kapak, kefen, kirbās, kîse, kiş, kitāb, kumāş, kūze, küb, külhān, künüz, küp, kütüb, leff, levh, maħmil, maķara, māl, māye, meşîd, meşk, mişbāh, micmer, miftāh, mir‘āt, mişkāt, mūm, naqd, nāme, nemed, nesne, nevk, pergār, pîrāye, pîşkeş, pūd, pül, pūşiş, raht, resen, ridā, rikve, rismān, rişe, rişte, rîz, şābūn, sāġar, sermāye, sirāc, sūr, sūzen, sūrme, şehmāt, şehnişîn, şem‘, şey, şîşe, tabl, tāk, taķvîm, tār, tecemmül, teşt, tîşe, top, tûb, tuhfе, urġan, yorgan, zarf, zenbîl, zencîr, zerefser, zerķ, zerrāt, zerre, zevrak, zeyn, zîver, zücāc

2.4.1.14. Yazı ve Sanatla İlgili Kelimeler

bem, beyt, cîm (ج), çeng, ebced, ebyāt, erġanūnsāz, eāer, eş‘ār, fi‘lħikāyet, harf, haţ, hicāz, hicāzî, kāf, kışsa, kūs, lafz, lahn, lām (ل), luġat, mesnevî, metn, midād, mîm (م), mūsîca, mūsîķār, naķş, nāyî, nigār, pîşe, şahfe, şan‘at, sāz, sāzende, semā‘, sîn (س), suţūr, ş‘ir, şāhnāme, şedde (ّ)

2.4.1.15. Müzik Aletleri ve İlgili Kelimeler

çegāne, naġam, pürsāz, sāzkār

2.4.1.16. Manevi Hayat ve Doğum-Ölümlle İlgili Kelimeler

ābād, cihānî, düş, eylük, hayāt, hest, hestî, iylik, iylük, memāt, merg, merhūm, mevt, mevtî, nāmūs, ölü, ölüm, ‘ömr, öz, sin, zindeġānî, zindelîk

2.4.1.17. Renk Adları ve İlgili Kelimeler

aħzar, aħmer, aķ, ġülgūn, hađrā, hamrā, hażra, kara, ķaraġu, kebūd, leylî, ma‘î, mînā, mor, penbe, renk, sebz, sebze, sebzear, sefid, sepîd, sevād, siyāh, siyeh, siyehfām, siyehreng, sürh, şebreng, zümürrüdfām

2.4.1.18. Akrabalık ve Yakınlık Bildiren Kelimeler

āl, ana, ‘avret, bin, birāder, dāmād, ibn, māder, necl, peder, püser, püser‘amm

2.4.1.19. Meslek ve Meşguliyet Adları

‘anberfürüş, ‘atfâr, bâgbân, bakqâl, bâzcüy, bâzergân, cânbâz, câzû, çenberbâzlık, çübân, dâye, dellâl, dervîş, deryüz, dilenci, emîr, faqîh, gavvâş, haccâm, hâcib, hakîm, hammâl, hammâr, harbende, harbendelik, harîdâr, haţţâb, hukbân, kaşşâb, kâşif, kâtib, kâtil, kennâs, kennâslık, meyfürüş, mi‘mâr, mügâneser, muţrib, naqqâş, neccâr, pâdişâh, pâdişâhî, pâsbân, perdedâr, pînedüz, pîşekâr, sâkî, sârbân, şarrâf, şayyâd, şâ‘ir, şâfî, tabîb, tablbâz, tercemân, ‘ûdî, zîrger

2.4.1.20. Yiyecek ve İçecek Kavramı İle İlgili Kelimeler

âb, ‘ades, ‘asel, aş, âşîne, ayran, beyze, bît, cev, cüllâb, düğ, engebîn, engür, et, gîdâ, gülâb, gülşeker, halvâ, helvâ, hord, ‘işret, kand, kebâb, kût, lezzât, lezzet, loqma, mâ, mâst, menn, mey, mîve, nân, nârdân, nemek, nemeksüd, nîmnân, nüş, pilâv, piste, râh, selvâ, şu, sükker, şarâb, şehd, şeker, şerbet, şîre, şîrrevgan, şurbâ, ta‘âm, tu‘me, ‘unnâb, üzüm, yâğ, yumurda, zâd, zeyt, zirva

2.4.1.21. Dini ve Folklorik Kelimeler

âhîret, ‘âlimü’ssirril-hafiyât, allâh, allâm, ‘alleme‘kur‘ân, âmîn, ‘arûs, aşhâb, ‘âşî, âyât, âyet, âyîn, ‘azrâ‘îl, behîşt, bi‘llâh, bi‘smi rabbik, bi‘hamdi‘llâh, bihişt, billâh, birlik, bismi‘llâh, bismillâh hirrahmânirrahîm, büt, câiz, câmi‘, cân, cebbâr, cebrâ‘îl, cebre‘îl, cehennem, cahîm, celîl, cemâlü‘lhaq, cennât, cennet, cennetmeâb, cennetü‘lme‘vâ, cibrîl, cinân, cinn, dâru‘lbeqâ, dâru‘lcinân, dâru‘sselâm, dâstân, destân, dîn, du‘â, düzah, dü‘âlem, dücihân, dükevn, ecel, efđalü‘lenâm, efsâne, efsûn, ehad, ejdehâ, elest, elharâm, emîrü‘lmü‘min, enbiyâ, enînü‘l müznibîn, eren, ervâh, evliyâ, farz, ferd, fîddäreyn, gayb, gebr, gedâ, gül, gülluk, gür, gusl, günâh, günâhkâr, güneh, günehkâr, hablu‘llâh, hacc, hâdî, hâdîâ, haqq, hâlîk, halîmâ, hamd, harâm, harîm, haşrû‘lcesed, hatm, hâviye, helâl, hikâyetü‘lma‘âd, hikem, hiţâb, hû, hudâ, hudâvend, huld, hür, hürî, huţbe, hüccetü‘lislâm, hüdâ, ‘ıyd, ‘ibâd, ‘ibâdât, ‘ibâdet, iblîs, ihrâm, ilâh, ilâhî, ‘illiyyîn, imâm, imâmülmü‘min, imân, inâbet, islâm, istiğfâr, i‘tikâf, izid, kader, kâfir, kâfirkîş, kazâ, kerîm, kevâer, kevneyn, kıyâmet, küddüs‘ulselâm, kul, kur‘ân, qurbân, küffâr, küfr, lâmekân, la‘net, ledün, levlâk, lillâh, lîma‘a‘llâh, maşluk, maşşer, manşür, mecüsî, mehdî, melâik, melek, merkad, mescid, mescüd, mesîhâsâ,

mevlā, mevlevî, mezheb, mi'râc, mukadder, muşhaf, muvaḥḥid, mü'min, münâcât, mürîd, müselmân, müttakî, müznibîn, nâkus, namâz, nebî, nizâmü'lḥakḳ, nuşret, nûn, nübüvvet, nühsipîhr, parsâ, perhîz, perî, perverdgâr, peyember, peygâmbir, put, puthâne, pürniyâz, rabb, rabbânî, rabbenâ, rabbü'l-âlemîn, rabbü'lfelâḳ, raḥîmâ, raḥmân, raḥmet, ravza, râzîkâ, rehber, resûl, rezzâḳ, rızḳ, rûḥ, rûḥâniyyet, rûḥî, rûḥü'lemîn, rûḥü'l kudüs, şâhibdil, şâhibhavz, şalâ, şâlih, şanem, şâni', seccâde, secde, sernüvişt, şevâb, sevâdü'lvech, şıbgatu'llâh, şırâtü'l müstaḳîm, şîmurg, sipâre, şüfî, şür, şüre, sücüd, sünnet, sürüş, şehîd, şerî'at, şeytân, tâ'at, tâḥakḳ, tahıyyât, takvâ, taḡrı, tarîkat, tavâf, te'âlâ, tebârek, tesbîḥ, tevbe, tevekkül, tevessül, tevrât, teyemmüm, tûr, 'ubbâd, 'uḳbâ, ulühiyyet, ümem, ümmet, va'de, vahy, vâ'iz, vechu'llâh, velî, vesvâs, vird, vuzû, yaradan, yezdân, zâhid, zebûr, zenb, zındîḳ, zıkr, zindân, zülcelâl

2.4.1.22. Deyimler ve Atasözleri

'**âdet eyle-** "Huy ve alışkanlık durumuna getirmek", **âh it-** "Acı ile içini çekmek, ilenmek", '**aḳıl iriş-** "Akılca olgunlaşmak, anlayabilmek", '**aḳl er-** "İdrak edebilecek çağa gelmek", **ayru düş-** "Birbirinden uzakta kalmak", **baş ḳaldur-** "Düzene karşı ayaklanmak, isyan etmek", **başından 'aḳlı git-** "Çok şaşırmaq", **baş ḳo-** "Bir şey uğruna ölümü göze almak", **başuḡa devlet şâhbâz ḳon-** "Beklemediği büyük bir nimete kavuşmak", **bil baḡla-** "Birisinin kendisine yardımcı olacağına inanmak, güvenmek", **bir ol-** "Bir araya gelmek", **cân ol-** "Biri için nefes, yoldaş olmak", **cân vir-** "Ölmek", **cânü çek-** "Bir şeyi istemek, istek duymak, arzulamak", **cefâ çek-** "Zulüm görmek", **dâr et-** "Bir kimseyi çok sıkıntılı bir duruma sokmak", **dem ur-** "Bahsetmek, söz etmek", **derd ol-** "Üzüntü sebebi olmak, sıkıntı vermek", **dermân ol-** "Soruna çözüm bulmak", **devâ ḳıl-** "Sıkıntıya çare olmak", **dilüḡ tüt-** "Gelişigüzel konuşmaktan sakınmak", **dîvâne ol-** "Delîye dönmek", **düşman ol-** "Biri hakkında kötü duygular beslemek", **el vir-** "Yardım etmek", **emîn ol-** "İnanmak, güvenmek", **epsem ol-** "Ses çıkarmamak, susmak", **esîr it-** "Tutsak durumuna getirmek", **fedâ eyle-, fedâ ḳıl-** "Kıymak, gözden çıkarmak", **fedâ ol-** "Uğruna yok olmak", **fiḡân it-** "Feryat etmek, haykırmak", **göḡül vir-** "Sevmek, âşık olmak", **göz dik-** "Bir şeyi ele geçirmek isteğine kapılmak", **gözden çıkar-** "Maddi veya manevi varlığın elden çıkarılmasını kabul etmek", **göz yum-** "Görmezlikten gelmek, hoş görmek", **ḡakḳ vir-** "Birisinin düşüncesini doğru bulmak", **ḡalvet ol-** "Birisi yalnız görüşmek amacıyla içeriye başkalarını almamak", **ḡarâm ol-** "Bir şeyden gereği gibi

yararlanamamak”, **harab ol-** “Bitkin, perişan olmak, kötü duruma düşmek”, **hâşıl ol-**, **vücüd ol-** “Meydana gelmek, ortaya çıkarmak”, **hasta it-**, **illet ol-** “Hasta olmasına yol açmak, bıktırmak, usanmak”, **hayr işle-** “Dine ve insanlığa uygun, iyi bir davranışta bulunmak”, **helâk ol-** “Mahvolmak, yok olmak, ölmek”, **hemdem ol-**, **hemnişin ol-** “Arkadaş olmak, arkadaşlık etmek”, **hoş gör-** “Gücenilecek bir davranışı hoşgörü ile karşılamak”, **ka-dem baş-** “Ayak basmak”, **kan ağla-** “Büyük bir üzüntü içinde bulunmak”, **muhtâç kı-l-** “Bir kimseye, bir şeye ihtiyaç duyar hale getirmek”, **kul et-** “Kendine köle etmek”, **kul ol-** “Birine aşırı derecede bağlanmak”, **kulağ tut-**, **kulağ ur-** “Dinlemek, işitmek istemek”, **lâf it-**, **lâf ur-** “Söz etmek”, **ma’lum ol-** “İçine doğmak”, **mef-tün it-** “Kendisine aşık etmek”, **merhem ol-** “Bir derde çare olmak”, **mest ol-** “Çok hoşlanmak, kendinden geçmek”, **mümkün ol-** “İmkân bulunmak”, **nâmûsuñ gözet-** “Nâmusunu, haysiyetini korumak”, **rehn al-** “Bir isteğin yerine getirilmesini sağlamak için bir kimseyi alıkoymak”, **revâ gör-** “O sözü vb.ni o kimseye lâıyk görmek”, **revân ol-** “Yola koyulmak, gitmek”, **rüsvâ eyle-** “Rezil etmek, rezil kepâze etmek”, **şafâsın sür-** “Vaktini zevkli, huzurlu, eğlenceli geçirmek”, **söz ol-** “Dedikodu yapılmak veya bir iş hoş karşılanmamak”, **tevbe eyle-**, **tevbe kı-l-** “İşlediği günâhı bir daha yapmamaya karar vermek”, **yola düş-** “Bir yere gitmek üzere yola çıkmak”, **yoldan çıkar-** “Doğru yoldan saptırmak, ayartmak”, **yoldan ço-** “Alıkoymak, izin vermemek”, **yoluñ gözle-**, **yoluñ gözet-** “Hasretle gelmesini beklemek”, **yüzüñ dîdâra dut-**, **yüzüñ haqqdan yaña döndür-** “Yönelmek”, **ziyân it-** “Yersiz, boş yere harcamak”, **zâyi’ ol-**, **zâyi’ it-**, “Ziyan olmak veya etmek”, **zuhûr it-** “Meydana çıkmak, baş göstermek, görünmek”.

kösil yorganuña göre ayağuş “Ayağımı yorganına göre uzat.”, **yazılmışdı meger kim geldi başa** “Alına yazılan başa gelir.”, **ki üzüm üzümüne göre kararur** “Üzüm üzümüne baka baka kararır.”, ne ekdünşe yarın anı biçersin “Ne ekersen onu biçersin.”.

2.4.1.23.Varlıkların Niteliklerini ve Durumunu Gösteren Kelimeler

âbdâr, âbîd, ‘acâib, ‘aceb, ‘acîb, ‘âcizlik, ‘acz, açık, âdemîlik, âferîde, âfet, âgâhî, âgâz, ağır, ağıyâr, aḥbâr, ‘ahd, âheng, âhiriyyet, âhirsüz, aḥkâm, a’lâ, a’mâ, ân, ‘anber, arı, armağân, artık, artuq, âsân, aşşı, aşşılı, asudelik, ‘âşıklık, âşinâlık, aşüftelik, âvâralık, a’vec, âz, ‘azîm, bâ, baḥl, baḥrî, baḥrmend, baḥâ, ba’îd, bâng, bâr, basît, bâtıl, bâtın, bayağı, bâzmânde, bâzveş, bebr, bedîdâr, bedter, begâyet, beher, behremend, belâsuz, bellü, bendelik, berd, berdâr, bergüzîde, berîn, berkemâl, berkvâr, bes, best, beste, bet,

beter, beyhüde, bîadd, bî'ayb, bîbār, bîbedel, bîcebr, bîçārelik, bîçün, bîdārlik, bid'at, bîdermān, bîencām, bîeāer, bîhadd, bîhüşlük, bîkerān, bîküllî, bilāl, bilig, bîmiāāl, bînazîr, bînefs, bînihāyet, bînişān, bîpāk, bîperde, bîrenc, bîreng, bîryān, bîşaykal, bîsūd, bîşekk, bîzād, bîzer, bîzevāl, bîziyān, boş, bû, bûd, bûy, bûlaceb, bürîde, büryān, bütün, cānsuz, cedîd, celî, cem', cemād, cemî', cemîl, cest, civānlik, cūd, cüyendelik, cümle, cümleten, cünbiş, çāk, çāşnî, çerā, çerāhatsüz, çîn, çirkin, çiz, çoqluk, çürük, dāğ, dāim, darb, dāyim, defîn, deh, demāl, dergüşāde, derhem, derîde, derkār, derrūy, dev, devr, dirāz, dîbāce, dirahşān, digergün, dikensüz, diri, dirlik, dirü, dün, dūrluk, dünîm, dürrî, eberr, edaqq, ednā, efgende, ekmel, el'aceb, elif, emeksüz, ender, endîşe, envā', envār, enver, erzānî, esfel, erinç, etsüz, fahrî, fāsîd, fāş, fazla, fenā, fenn, fer, fersūde, ferzîn, fūrüg, fuzülî, füsürde, gā'ib, gārāib, gāraş, gārķ, gārîķ, gārķa, gārķāb, gārrān, gāsl, gāvi, gāybî, gerçek, gerdiş, geşt, girde, girdelik, gizlü, gulgul, gūnāgūn, gūre, gūyā, gūyān, gūyendelik, gūç, gūft, gūftār, gūfte, gūherveş, gūm, gūmkerde, gūsiste, güşāde, güşūde, gūvār, gūzāf, gūzel, gūzîde, hafî, haķîķî, haķîr, haķlik, hālî, hāliş, haķa, haķaveş, haķveş, ham, hām, hāmķār, hamrî, h'ār, harāb, harābāt, hāş, hasen, hāşîl, haţarnāk, hāzîr, heder, hemtā, herze, hîc, hîçderhîç, hîçsüz, hilāf, hîre, horde, hoş, hoşca, hūb, hubb, hubbū'ş-şey, hūbter, huceste, hurāfāt, huşķ, hüveydā, iraq, 'itr, 'în, ince, 'îsāşîfat, iskenderānî, işāret, iyü, iz, izdiyād, izhār, kāb, kadîm, kadîmî, kādir, kāfî, kāl, kāmêt, kāmîm, kārban, kārvan, kapulî, karîm, karr-ül-'ayn, kāşîr, kavî, kavlen, kavş, kavseyn, kec, keķ, kem, kemālînsüz, kemān, kemîne, kemkerde, kemter, kemterîm, ker, kerlük, kesik, kîşm, kiçi, kîl, koķu, koķu, köhne, kef, kudşî, kurş, kurî, kuru, küfûv, kühen, külhāntāb, kül, küll, küllî, lābüdd, lālā, lāşe, lāşey, lāyezāl, lāyîķ, lāzîm, lebāleb, lemyezel, leng, livāmevc, liyāķat, māderzād, ma'dūd, ma'dūm, maħallî, maħalsüz, maħfî, maħmūd, maħrem, maħrūm, maħşūr, maħz, maķbūl, ma'kūs, mālāmāl, ma'lūl, ma'lūm, ma'mūr, mānde, mānend, ma'nevî, mansūb, manzūr, ma'rūf, maşķūl, maţlab, maţlūb, mecîd, mecmū', meczūm, meçhūl, meftūh, mehār, menfūr, menhūs, menşüb, manşürvār, menşūr, mergüb, merhemsüz, mesdūd, meāel, mestāne, mestî, mestlik, mestūr, meşğüllük, meşhūd, müşķîm, mevcūdāt, mev'ūd, mevzūn, meyān, mezāhir, miāāl, miāālî, misl, muşavver, mu'allā, mu'arrā, mu'aţţal, mu'aţţar, mu'ayyen, mu'azzam, mūcîb, mufaşşal, muğlak, muħaķķaķ, muħāl, muħalled, muħayyer, muħkem, muhtāc, muhtel, muhtelif, muķābil, muķaddes, muķaffel,

muḳayyed, muḳîm, muḳtebes, muḳtedâ, muḳteza, murâd, murdâr, murtazâ, muṣaffâ,
 muṣavver, mûṣveş, muṭabbaḳ, muṭahhar, muṭlaḳ, muvâfiḳ, mu'vec, muzâf, muzġa,
 muzmer, mü'eyyed, mübeddel, mücellâ, müdâm, müevvel, müheyyâ, mühmel,
 mükemmel, mümkin, mümkinât, münâsib, münevver, münezzeh, münîr, mürsel,
 müsebbib, müselleme, müsemmâ, müstaġriḳ, müstaḳîm, müstefâd, müstenîr, müstevi,
 müşebbek, müşevveş, müşg, müşkil, müştî, müyesser, müzeyyen, mûnis, nâb,
 nâbedîdâr, nâbûd, nâçîz, nâdir, nâgirde, naġz, nâhoş, nâkerde, nâma'ḳûl, nâma'lûm,
 nâpâk, nâs, nâsâz, naşb, nâsezâ, nâtüvân, necîs, nefh, nefha, nemeksüz, nemeksâr,
 nerdübânsuz, nev, nevâ, nevreste, nezdîk, nigû, nigûsâr, nihân, nihâyet, nihâyetsüz, nîk,
 nîm, ni'me, nîmbismil, ni'ââr, noḳşânsuz, noḳta, noḳtasuz, nûr, nûrkâr, pâk, pâkîze,
 pâklik, pââmâl, pâre, pâyân, pâydâr, pâyende, pâyidâr, pâymâl, pedîd, pergârveş, perküşâ,
 perîşân, perrân, pertev, pervâneveş, pervaz, perverde, perverîş, pest, peydâ, peyveste,
 pîç, pîçâpîç, pîçderpîç, pinhân, pis,puhte, pûşende, pûf,pûr, pûrârzû, pûrâteş, pûrbâd,
 pûrdâne, pûrdûrr, pûresrâr, pûreşk, pûrfesâne, pûrḫaṭar, pûrḫayâl, pûrḫûn, pûrmevc,
 pûrnem, pûrşadâ, pûrşafâ, pûrsâġar, pûrsûd, pûrsüz, pûrtâb, pûrteft, pûrzaḫmet, pûrzhêr,
 pûrzer, râḫat, rehġûzer, raḳam, râst, râygân, ref', refî', refte, rehn, rehvar, renc, rencesüz,
 rengâreng, rengîn, riyâlu, rîzân, rûşen, rûşenâ, rûy, sâde, şâf, şafâsuz, şâfî, şafir,
 şâhibesrâr, saḫt, saḫt, sâ'id, şâḳîl, şâkin, sâlim, sâyeveş, sebk, sedd, sehl, sehv, sem',
 sengîn, serâpây, serâser, serbeser, sermed, sernigûn, sersebz, sertâser, serteser, sezâ,
 sezâvâr, sille, sîr, sirişte, sivâ,şovuk, söz, sûdmend, suhte, sûrâḫ, şusuz, şuver, sûḫan,
 sûḫanrast, süzende, şavḳ, şâyeste, şekerâne, şerîf, şerîk, şib, şiken, şinîde, şîrîn,
 şûrîde, tâbdâr, tâbnâk, telḫ, tâm, tamâm, tâne, ṭapu, tîmâr, ṭarlık, târ u mâr, ṭar, ṭatlu,
 ṭayerân, ṭayyib, tâze, tebâh, tehî, tek, telḫ, temîz, teng, tenhâ, ter, tîz, ṭoġrı, ṭolu, ṭoptolu,
 ṭopveş, ṭurfe, tuvânâ, tüy, u'cûbe, ulu, uzaḳ, üftâd, üftân, 'üryân, üstüvâr, vâcib, vâfir,
 vâhid, vâpesîn, varlık, vezân, vîrân, vîrâne, yalan, yalguz, yaluġız, yarar, yarı, yaş, yavı,
 yavlaḳ, yavuz, yeg, yek, yegâne, yegrek, yekçeşm, yeksân, yerlü, yük,yüksek, zâhir,
 za'îf, zarûrî, zâyî', zâyil, zebûn, zehîr, zehr, zerd, zerendûd, zersüz, zinde, zişt, ziyâde,
 zor, zûd, zünnârbeste

2.4.1.24. Kişilerin Karakter ve Nitelikleriyle İlgili Kelimeler

ac, ad, 'acāiz, 'āciz, 'acūze, aç, ādem, 'ādet, 'adl, 'adū, 'affān, āgāh, āgrı, āhirdār, aħmak, aħvel, 'āķıl, aķribā, 'alā, a'lem, 'ālemārā, 'ālemefrūz, 'ālì, 'ālim, 'aliyy, 'ām, 'ameş, ānsuz, āremide, 'ārif, 'ārsimā, aru, aşfiyā, āsūde, 'āşık, āşinā, 'aşķbāz, āşūfte, āt, 'ātıl, 'atşān, 'avāmünnās, āvāre, āvāz, āvāze, ayık, aylak, āzād, āzāde, 'azizān, 'azize, āz mend, bāhaber, baħil, bākbāz, bākì, bālig, bārbār, bārgārhāh, bārìk, başar, başir, bāy, bed, bedensüz, bedħāh, bedlikā, bedmest, bednām, belhì, bende, berāber, berdūş, berħurdār, berì, bernā, berr, beşer, bevl, beynamāz, bi'aql, bibāk, bibāng, bibaşar, bicān, biçāre, biçāreerek, biçeşm, bidād, bidāniş, bidār, biderd, bideş, bidil, bidin, bidirāyet, bidūd, biġam, biġāne, biħāb, biħiş, biħāşıl, biħaber, biħamiyyet, bihemdem, biħilāf, biħired, biħoş, biħūş, biħüner, bi'ilm, biimān, biķadr, bikār, biķarār, bikes, biķiyās, bikr, bilge, bimagz, bimār, biminnet, binā, binaşib, binende, binevā, biniyāz, bipāy, birāh, biriyā, birütbe, biser, bişendiş, bişerm, bişevķ, bivefā, bizār, bizebān, bülüg, cāhid, cāhil, cahūd, cānān, cānāne, cānānsuz, cānniāār, cānsüz, cehül, celis, cellādveş, cemāl, cenābet, cengì, cibrilbin, cigerdār, cigerħār, cigerħün, cigersüz, cigersüz, cihānefrūz, cihāntāb, cihetsüz, cimrì, civān, civānmerd, cüce, cüyā, cüyān, cüyende, çapak, çālāk, çāresāz, daġalbāz, dāl, dānā, dānende, degme, dehenbāz, delil, dembeste, demsāz, deng, derdnūş, derħāb, dermānde, destberdest, destbest, destbūs, destġir, devvār, deyyār, dişeberder, dilārā, dilber, dildār, dilefkār, dilefrūz, dilmekār, dilmürüz, dilġir, dilkeş, dilmerd, dilmürde, dilriş, dilsitān, dilşād, dilşikeste, dilteng, dinsüz, divāne, dost, durbin, dünyādār, dürust, düşmen, ebleh, edā, edeb, efsānegüyān, ehl, ekrem, elemsüz, emin, endühġin, enis, epsem, epsemlik, er, erkān, erlik, eşhiyā, esir, esrārbin, eşk, etfāl, etķiyā, evbāş, evlād, fāhir, faħramim, faķir, fānì, felekvār, ferħunde, ferruħ, fertüt, feryādes, ferzāne, ferzend, fethyāb, fiġān, fırsat, fütāde, ġaddar, ġāfil, ġālib, ġaltān, ġamġin, ġamġüsār, ġamħār, ġammāz, ġamnāk, ġamsuz, ġarib, ġarrā, ġavġa, ġaybet, ġayr, genc, gerdān, gerdün, gevherefşān, gevherefşān, gevherefşānlik, ġirivān, ġirra, ġiybet, ġirāmì, ġirevrev, ġiriftār, ġiryān, gölge, göñül, gū, ġulām, ġüte, ġüyā, ġüyān, ġüybāz, ġüyende, ġül'izār, ġülsitān, ġümkerde, ġümrah, ġümreh, ġürizān, ġüzin, ħāb, ħaberdār, ħabersüz, ħabib, ħabir, ħacetmend, ħādim, ħaķķbin, ħaķķendiş, ħaķiķatbin, ħakimān, ħāksār, ħaksuz, ħaķşinās, ħalāyık, ħalef, hālik, ħalil, ħalk, ħalkaber, hālsüz, ħalvet, ħande, hāmdesť,

hamîd, hâmid, hâmil, hampüş, hamüş, hāmüş, handân, hânepüyan, harâmî, harîş,
 hasîs, hâşsu'lhaste, hastedil, hasûd, hâtîf, hâtîf, havâşş, hay, hayl, hayrân, hember,
 hemdem, hemderd, hemdest, hemnefes, hemnişîn, hemrâh, hemrâz, hemser, hemzânû,
 hercâî, hîrâmân, hîredmend, hicâb, hîreser, hîreserver, hîzân, hizlân, hod, hodbîn,
 hodefriş, hodnümâlik, hoşdem, hoşhûn, hoşkim, hoşnûd, hufte, hulûlî, hündil, hünfeşân,
 hünh'âr, hurrem, hurredân, hursend, hurûc, hurûşân, hu'ûr, hünermend, hünerver, hüşyâr,
 ıstîfâ, 'ışkâz, 'ıyâdet, ibrâm, iftihâr, ihdinâ, ihtirâz, ihtiyâr, ihyâ, ihzâr, ikdâm, ikrâ,
 ikrâm, i'lâ, ilhâh, iltimâs, ilzâm, 'inâd, infi'âl, inkâr, ins, insân, intizâr, i'râb, 'irfân, ism,
 istâde, istek, istimdâd,istirâhat, istihâr, istiyâk, itâ'at, i'tidâd, i'timâd, i'tirâf, 'iyâdet,
 izlâl, jendeçîn, kâ'il, kâbil, kâbiliyyetsüz, kadd, kafâdâr, kâhil, kallâş, kâni', kârger,
 karındaş, kârname, kârsâz, kâşîd, kâşîfât, kavm, kefensüz, keşrev, kelbsîret, kelîm,
 keşşâf, kevden, kıdve, kız, kibr, kirâm, kişi, kimse, kûr, kûtâh, külhânî, küstâh, küşte,
 lâ'übâlî, la'in, lâl, la'îf, lâyezâlî, le'im, lehvbâz, lehvbâzî, lekedkûb, mağrûr, ma'bûd,
 mağlûb, mağmûm, mağbûb, mağbûs, mağcûb, mağkûm, mağzûn, mâlik, ma'rifetsüz,
 ma'sûm, ma'sûk, mazhar, ma'zûl, ma'zûr, mecnûn, meddâh, medhûş, meftûn, mehcebîn,
 mehcûr, mehzûm, melâl, melâmet, memdûh, mennân, merd, merdân, merdâne, merdvâr,
 merdkâr, merdûd, merdûm, merdümh'âr, merdümnümâ, merîd, mes'ûl, mesrûr, mest,
 mes'ûd, meşgûl, meşhûr, mihmân, miħnetserâ, miħrbân, minnetsüz, miskîn, mu'âf,
 mu'ciz, muħakkîk, muħliş, muħtâr, muħtefî, muħterem, mu'in, muħaddem, muħallid,
 muħarrebmuntazir, murâkîb, musalla'at, müşîkâf, mu'teber, mu'tî', mu'tî'a, mutlu,
 mużtarr, mü'telif, mübârek, müberrâ, mübîn, mübtelâ, mücellî, müctebâ, müddeââir,
 müdrik, mükedder, mükerrem, münâfîk, müncî, mürâî, mürde, mürebbi, mürîdân,
 müstağnî, müsta'idd, müste'ân, müstefîd, müstemend, müstemî', müşgbâr, müşkilgüşâ,
 müşt, müştâk, mücid, nâçâr, nâdân, nâehl, nâfi', nâħakşinâs, nâħak, nâħalef,
 nâhemdem, nâkâm, nâkes, nâlân, nâm, nâmaħrem, nâberdâr, nâmdârân, nâmusâ'id,
 na're, na'regüftâr, nâsipâs, nâşî, nâtıq, nazâr, nazargâh, nâzenîn, nâzır, nâzûk, nedîm,
 nef'î, ner, nevcivân, nevkadem, nevmîd, nez', nidâ, nigâh, nigübîn, nigûdâr, nigûkâr,
 nigünâm, nîkh'âh, nîknâm, nûrçeşm, nûktedân, nümûdâr, öncü, 'özrh'âh, pâbürehne,
 perdâr, perdebâz, perdesâz, perdesüz, perende, perest, pertevzât, pervânegirdâr, peşîmân,
 pîlgîr, pîr, pişrev, piyâde, püyan, pür'azim, pürçüş, pürdahte, pürderd, pürdil,
 pürferişte, pürgâm, pürhasret, pürhubub, pürkîne, pürnûr, pürsevdâ, pürşevk, pürümîd,

rāġib, rāhāzāde, rāhnümā, raķīb, raķş, rām, rāstkār, rāstrev, rāzı, reft, re'ıs, re's, recım, refik, reft, rehnümā, rehzen, rencıde, rencūr, revān, revāne, revış, reybi, rind, rindān, rūbāhbāz, rūbehbāz, ruķzerd, ruķūmāmūz, rūsiyāh, rūstāyı, rükū', rüsvā, rü'yet, şabi, şabrışe, şābūnı, şabūr, sācid, sādāt, şadıķ, şadyār, saġı, şāhib, şāhibderd, şāhibhünerlik, şāhibnazar, sālik, şamt, sātir, şayrulık, sebb, sebzpūşān, sefih, segşifat, seherġiz, selef, selım'ülkalb, semı', sengendāz, sengındil, senlik, serbāz, serbest, serbürıde, serefrāz, serendāz, serfeşne, serfigende, serfırāz, sergerdān, sergeşte, serġüşāde, serġoş, serkeş, sermest, sernihād, serseri, sersüz, server, seyyār, şiddik, sifle, sitemkār, siyehdil, siyehkār, siyehpūş, suġançın, suġre, şüret, süst, süvār, şād, şādān, şādkām, şādı, şādmān, şāhid, şaġş, şāhsüvār, şāhvār, şaķı, şebġir, şecc, şefı', şehvār, şekerbār, şekūr, şen, şeng, şermsār, şerrü'nnās, şeydā, şeyn, şikāyetsüz, şirġār, şirmerd, şişeger, şişekār, şitābān, şūġ, şüm, şühüd, talāk, talebkār, tālib, tarabnāk, tarafkār, ta'yınsüz, tecellısüz, te'essüf, tekebbūr, tendürüst, tenhānişın, tenperver, tersāzād, teşne, teşnedil, teşneleb, tıfl, tılsım, tılsımāt, tıynet, tızdıde, tızrefitār, tok, tokluk, tufeyl, türüşrū, üli, 'ür, 'uşāt, 'uşşāķ, uyanık, uyanıklık, uyġu, üftāde, üftādederdām, ümmi, ünsi, ütrük, vāķıf, vālih, vefādār, veliyyü'sşabr, vükelā, yār, yārān, yārsımā, yayak, yekdil, yekser, yetım, yigit, yigitcik, yigitlik, yoġsul, yoldaş, yüvesvis, yüzlü, (iki) yüzlülük, yüzrāy, zār, zārb, zāri, zārif, zārifān, zāt, zebānsuz, zebūngir, zeki, zelil, zen, zenān, zeyrek, ziāteş, zıbā, ziştşüret, ziştpeyker, zü-l-vecheyn

2.4.1.25. Millet, Kavim, Dil Adları ve İlgili Kelimeler

'acem, efrang, hindı, hindū, pārsı, rüm, rümı, tāzı, tersā, türk, lisān, zebān

2.4.1.26. Ünvanlar

'aziz, cem, ġāce, ġazret, kayşer, mır, mırzāde, seyyid, üstād, üstāz

2.4.1.27. Ölçü Adları ve İlgili Kelimeler

arşun, biraz, bisyār, biş, bol, bunca, bülend, ceyġūn, cüz'ı, çok, derin, deste, dirhem, efzūn, ekāer, ekber, eksük, en, endāze, ferseng, füzūn, ġanı, ġāyet, geġe, girān, mihter, miķdār, mi'yār, mizān, nice, niçe, öküş, şemme, tül (uzunluk)

2.4.1.28. Doğayla İlgili Kelimeler

ābrevān, ağaç, aḡker, ālev, āteş, ayāz, bād, baḡr, bārān, berḡ, cerīn, cūy, dāmān, dāmen, deñiz, dūd, dūrd, dūtūn, ebr, emvāc, gerd, germ, germā, girdāb, ġubār, ḡākī, ḡāk, ḡākberser, ḡakdānī, ḡākḡāy, havā, ırmaḡ, iḡlīm, jāle, ḡar, ḡatre, ḡaya, ḡış, kūh, kūhsār, ḡulzūm, māhtāb, mecrā, meder, mehtāb, mevc, mevvāc, mīḡ, muzlim, nār, nehār, nem, nesīm, nevrūz, nīl, od, pūşte, rāḡ, rāh, rūz, rūzḡār, şabā, şabāḡ, sāḡil, şarşar, sāye, sāyebecāy, sāyegān, seḡāb, seḡer, seng, serd, sermā, seylāb, sūz, şak, şebnem, şu‘le, šaḡ, tārīk, šaş, šopraḡ, toz, tūfān, tūrāb, ‘ummān, vādī, yel, yil, yem, zemherīr, zulem, zūlmān, zūlmaniyyet, zūlmāt, zūlmet

2.4.1.29. Sayılar ve İlgili Kelimeler

a‘dād, ‘add, ‘aded, āḡir, āḡirkār, aḡdem, altmış, beş, biḡ, biḡ altmış altı, bir, birer, birḡaç, çār, çārerkān, çārşad, çārterkīb, çār‘unşur, çāryār, çil, dōrt, dū, elli, tis‘ate ‘aşr, ḡāmiset ‘aşr, sādise, āāliāete ‘aşere, sādise ‘aşr, āemāniyyete ‘aşr, ‘aşr, ḡāmis, heft, heftād, heştād, hezārān, iki, iāneyn, kırḡ, kırḡıncı, nuḡustīn, on, on sekiz biḡ, otuz, penç, pençāḡ, rābi‘, şad, şadbār, şadçīz, āānī, sekiz, āemāniyye, şeş, tis‘a, üç, üçünçī, yetmiş biḡ, yidi, yigirmi beş, yirmi, yüz, yüz biḡ

2.4.1.30. Arapça-Farsça Soyut Kelimeler

‘adālet, ‘adem, ‘afv, aḡlām, aḡsen, aḡvāl, aḡdemiiyyet, ‘āḡıbet, ‘aḡl, ‘aks, aḡvāl, āl, ālā, ‘alā, ‘alāmet, ālāyiş, ‘ale‘lcümle, ‘aleyk, ālūde, ‘amā, a‘māl, amān, ‘amel, ‘āmm, ‘anā, ‘anāşır, ‘anāşuz, ā‘rāz, ‘arāz, ‘arż, ārzū, āāār, aşl, āsāyiş, āşikār, āşikāre, ‘aşḡ, ‘atā, ‘ataş, ‘avn, ‘ayān, ‘ayb, ‘ayn, ‘ayne, ‘azāb, a‘zam, āzār, ‘azbū‘l-līsān, āzerm, azḡāā, ‘azm, bahā, bahāne, baḡt, bāk, bākī, bālā, başīret, bāvefā, bāzī, bedel, behre, beht, beḡā, belā, belvā, beşaret, bezl, bidāyet, bīm, bīḡāyān, bītenezzül, bīyaḡīn, bīzārılıḡ, buḡūn, bün, būnyād, bür‘, būrhān, cāhiliyyet, cāvīd, cāvidān, cāvidānī, cebr, cedel, cefā, cehd, cehl, celā‘, celāl, cenāb, cer, cerā, cerm, cesāret, cevāb, cevlān, cevr, cū, cūş, cūnūn, cūnūb, cūr‘a, cūr‘et, cūrm, cūst, cüz‘, çāre, çāv, çe, çille, dād, daḡ, daḡāyık, ḡalālet, dāniş, def‘, deḡset, dek, deḡāyık, delālet, derd, derḡāst, dermān, dermāndalıḡ, ders, derūn, destūr, devā, devrān, dil, dilḡāḡ, dirāyet, dostlıḡ, dūrūḡ, dūrūluḡ, dūşnām, ebed, efḡān, efḡendelik, efkār, eflāk, eḡaḡḡ, ekremiiyyet, elem, elḡaḡḡ, emān, emel, emn, encām,

endüh, enîn, ervā, esās, esbāb, eâer, esrār, esrārdānlık, esrārdānālık, evşāf, ezā, ezber,
 ezel, ezfaẓl, ezkār, fahr, fāka, faqr, faẓilet, faẓl, fedā, fehm, felāh, felek, felsefî,
 felsefîveş, fenā, ferāġ, ferāġat, ferāmūş, ferheng, fer'î, feryād, feşāhat, feşh, feth, fevt,
 feyz, fırşat, fıtrat, fi'āl, fikr, fikret, fi'l, firāk, firkat, fitne, furqān, fütüh, fütüvvet,
 ġāfiliyyet, ġāflet, ġalā, ġam, ġamdest, ġavr, ġayret, ġayriyyet, ġazab, ġill, ġinā, girānî,
 güm, gūne, ġurūr, ġuşşa, gümān, ġüzār, ġüzer, ġüvāhî, haber, haberzū, habs, habt,
 hacālet, hacāt, hacel, hacet, haclet, hadd, hafā, hāfız, haķāret, haķāyık, haķîkat, hal, hāl,
 hālāş, hālāt, halel, hālet, halt, hamūşluk, hāmūşluk, haşlet, haşr, haşret, hāşş, h'āst,
 haşmet, haşr, havāle, haṭā, haṭāyā, haṭar, hāṭır, havās, havaş, havf, havşala, hayā, hayāl,
 hayālāt, hayır, hayr, hayret, hayvān, haz, hazer, hāzırıyyet, hazz, hedef, heder, helāk,
 hesāb, hevā, heves, heybet, hestlik, hıfz, hıred, hırmān, hırş, hışm, hıyānet, hicā, hicr,
 hicrān, hîç, hidāyet, hiddet, hidmet, hıffet, hikāye, hikāyet, hikmet, hîle, hîletbāzlık,
 hılkat, hilm, himmet, hırmān, hiss, hiss, hoşlık, hū, huftelik, hulāşa, hulķ, hullet, humār,
 hurūş, hūş, hūy, hūy, huẓūr, hümā, hüner, hürmet, hüsn, hüzn, 'ırz, 'ışk, 'ıyān, ıztırāb,
 ıztırār, 'ıbret, icābet, îcad, ictināb, ifākat, ihāta, ihlāş, ihsān, ihtilāfāt, ihtirāk, ihtirām,
 ihtiyāc, 'ikāb, ikrār, iktidā, ilhām, 'ilm, iltifāt, imkān, imtiḥān, in'ām, 'inān, 'ināyet,
 inkılāb, inşāf, irādî, îâār, iâbāt, istiġnā, istiġrāk, isti'dād, istiḥāret, istimālet, istiṭā'at,
 'ışyān, 'itāb, 'izz, 'izzet, jāj, kā'ināt, kabāhat, kabiliyyet, kabül, kabz, kağh, kağr,
 kađriyyet, kađr, kał', kām, kāmil, kāmiliyyet, kanā'at, kār, kařār, kārbar, kaşd, kaşem,
 kaṭ', kaवल, keāāfet, keāret, kedd, keder, kehl, kelām, kemāhî, kemāl, kemālāt, kerāmat,
 kerāmet, kerem, kesād, kesāfet, kārgerlik, kesb, keşf, kevn, kıdem, kılet, kısmet, kıymet,
 kibriyā, kîn, kirdār, kıyās, korķu, kubh, kudret, kuds, kulluk, kumār, kur'a, kurb, kurbet,
 kurretü'l-'ayn, kuşūr, küşiş, kuṭb, kuvā, kuvvet, küdüret, külehlık, külliyye, künh,
 lācerem, lāhūt, laṭifender, lehv, let, leṭāfet, levā, lu'b, luṭf, lü'b, ma'ānî, ma'ārif, mācerā,
 maḥabbet, mahāret, maḥv, ma'ıyyet, maķāl, maķām, maķāmāt, maķşad, maķşud,
 ma'mūrluk, ma'nā, ma'nî, ma'rifet, māsivā, mātem, me'āl, me'ānî, mecāl, mecāz,
 mecāzî, mecd, meclis, meded, medh, mekr, men, menba', merām, merdî, merḥamet,
 meskenet, mesned, mevcūd, mevhūm, meyl, mezād, mezāhir, mezāk, mezîd, miḥnet,
 minnet, muşîbet, mu'ammā, muķtedālık, mücerred, müddeā, müfād, müntehā, mürüvvet,
 müstecāb, nābüdelik, naḥş, na'îm, naķş, nāle, nāliş, neseb, naşîb, naşîhat, nāsüt, na't,
 nāümîd, nāz, nazm, nāzüklik, necāt, nedāmet, nefret, nefş, nefes, nefy, neķāyış, neng,

neşr, netice, nevāle, nevbet, ni'am, nifāk, nihād, nijād, ni'met, nireng, nisbet, niseb, nist, nistherhest, nistî, nişān, nişāne, nitekim, niyāz, niyyet, nizām, noqşān, nuşh, nuţk, nükte, ög, 'özr, pākî, pāyendelik, pehlevānlık, pend, perdāh, perdelik, pervā, pestî, pey, peyām, peyvend, peyvest, pindār, pîrlik, pîşvālîk, ragbet, raḥm, rāstî, rāy, rāz, rāzhūy, recā, red, rehā, rekāket, remz, remzî, resm, revā, revānlık, revnaq, rızā, ri'āyet, ricā, rif'at, rîv, rivāyet, riyā, riyāzat, riyāzet, ruḥşat, rumūz, rüşenālîk, rüzî, rütbet, rü'yā, sa'āde, sa'ādet, sā'at, şabr, sa'd, şadā, sa'dî, şafā, şafḥa, saḥā, saḥāvet, şāib, sālūsî, şarf, şavāb, sa'y, sebak, sebeb, sebq, sebkat, şefā, sefer, sefersüz, seḥāvet, selām, selāmet, selmān, selvet, āenā, sengrîz, serāb, serencām, sergüzeşt, serḥadd, serverlik, sevā, sevdā, sevgend, seyr, seyrān, seyyi'āt, şıdk, şıfat, şıfāt, şıgar, şıḥhat, âıkl, âıklet, şınā'at, sırr, si'a, sidre, sirāyet, sitem, siyāset, şöbet, su'āl, sūd, suḥan, sulţānlık, şun', āübüt, süküt, sürür, şābāş, şādlık, şān, şart, şebāb, şefā'at, şefkat, şehādet, şehvet, şeḳā, şekk, şekl, şer, şer', şeref, şerḥ, şerm, şevāgil, şevq, şî'ār, şiddet, şifā, şikāyet, şikest, şikeste, şî'r, şîrînlık, şitāb, şive, şöret, şuhūd, şūr, şu'ūr, şübhe, şükr, şümār, ta'ab, ta'addüd, ta'aşşub, ta'azzum, tāb, tab', tabāyi', tabî'at, ta'bîr, ta'cîl, tafşîlāt, tağyîr, tahāret, tahayyül, tahayyür, taḥkîk, taḥkîkat, taḥmîl, taḥşîl, taḥşîn, tākat, taḳāzā, taḳdîr, taḳdîs, taḳşîr, taḳrîb, tālān, tāleb, tāli', ta'm, tama', ta'lîm, tamāmet, tāmāt, ta'n, tarab, tarḥ, ta'rîf, târîḥ, tarîk, tarz, taşdik, taşnîf, taşrîḥ, ta'yîn, tayyibāt, ta'zîm, te'ālî, te'bā'i, tebdîl, tecellā, tecellî, tecerrüd, tecrid, te'bîd, tedbîr, tedebbür, teennî, tefekkür, tefhîm, teğayür, te'ḥîr, teḥiyyāt, tehzîb, teḳāzā, teklîf, tekrār, tekye, telbîs, telef, telḳîn, temāşā, temcîd, temelluq, temennî, temeââül, temmet, temkîn, tenāhî, tena'um, tenezzül, terceme, tercîḥ, tereddüt, teşnelik, terennüm, terk, terkîb, tertîb, tesellî, teslîm, teşevvuq, tevaḥḥud, tevaḳḳuf, tevaşşul, tevāzu', tevfîk, tevḥîd, te'yîd, tez, tezāyüd, tezvîr, tezyîn, tolab, tolabveş, töhmet, tū, tūbā, tumturāk, tüş, 'ubūdiyyet, 'ubür, 'ucb, 'uhde, uḥūd, 'uqde, 'uqûbet, umur, 'urüc, 'uzlet, ümîd, ümîz, ümit, üns, 'ünvān, üstādlik, vaḥdet, vaqt, vaşf, ülfet, vāşıl, vaşıyyet, vaşl, vāz, v'az, ve'l-temāîl, vecd, vech, vefā, vehm, veḳār, velāyet, vesîlet, vezr, viḳāyet, vişāl, vuşlat, yād, yaḳîn, yaḳînsüz, yokluk, za'f, zafer, zāhiriyyet, zaḥmet, zamān, zamāne, zamîr, zank, zar, zarar, zarûret, zeled, zell, zer', zevāl, zevālcelāl, zevq, zeyg, zeyreklük, zıll, zimmet, zirperde, ziyān, ziyāret, zuhūr, zuhūrāt, zulm, zübde

2.4.2. Fiiller

2.4.2.1. İnsanın Temel Hareket ve Oluşlarını Gösteren Fiiller

aç-, açıl-, ağla-, akıt-, al-, aldan-, aldur-, alın-, an-, anla-, anlat-, ar-, arıl-, arın-, arıt-, artur-, aş-, aş-, aşır-, at-, atla-, ayıl-, ayır-, azdur-, bağışla-, bağla-, bağlan-, bak-, baş-, başdır-, başla-, begen-, bekle-, beşzet-, besle-, bezle-, bırak-, bil-, bildir-, bilin-, bin-, boşalt-, boz-, bul-, bulın-, buyur-, çağır-, çal-, çap-, çapın-, çekdir-, çekin-, çık-, çıkıl-, de-, deg-, deşiş-, denil-, depin-, depren-, derle-, devşir-, di-, dik-, dinle-, dir-, diril-, devşür-, diz-, doy-, döğ-, dök-, dön-, dönder-, dur-, dut-, düriş-, düş-, düşür-, düz-, düzet-, edin-, eglen-, ek-, ekle-, er-, erit-, esle-, eş-, et-, eyt-, eyit-, eyle-, geç-, gel-, getir-, gez-, gider-, gir-, giril-, git-, giy-, gizlen-, göç-, gönder-, gönderil-, gör-, görün-, göster-, götür-, gözet-, gözle-, gül-, hayırla-, haykır-, ısır-, ısıt-, iç-, idin-, ilet-, in-, inan-, indir-, inle-, ir-, irdür-, irgür-, iril-, iriş-, işit-, işle-, it-, itdir -, iv-, kaç-, kaçır-, kal-, kaldır-, kalk-, kan-, kandur-, kap-, kapıl-, karış-, karışdur-, kat-, kavuşdur-, kaz-, kes-, kıl-, ko-, korğ-, koş-, kov-, koy-, kös-, kur-, kurtar-, kurtul-, kuşan-, oku-, otur-, oyna-, oynat-, öğren-, öğün-, ört-, ötle-, saç-, şakın-, şakla-, şal-, şalın-, şan-, şapıt-, şat-, şataş-, şay-, seç-, sez-, şıçra-, sil-, şok-, şor-, şoy-, söyle-, söylen-, şun-, sür-, süri-, şaşır-, şat-, şadır-, şağla-, şal-, tanı-, şanla-, şap-, şayan-, şokı-, şokın-, şolan-, şolandır-, şoldır-, şoluş-, şoyur-, tozıt-, tur-, tut-, tutul-, tıy-, tıyur-, uluğla-, uşan-, uğra-, ulaş-, um-, unut-, urul-, urın-, uşan-, utan-, utdur-, uy-, uyandır-, uyan-, uyar-, uyu-, üfür-, ünlen-, ürk-, üşen-, var-, vardur-, vir-, viril-, yağdur-, yak-, yalvar-, yan-, yan-, yandır-, yap-, yapın-, yapış-, yat-, yatur-, yaz-, ye-, yedir-, yeldür-, yet-, yetiş-, yetişdür-, yık-, yırt-, yi-, yidir-, yinil-, yiyit-, yol-, yor-, yu-, yum-, yun-, yurt-, yüri-, yürt-, yürü-, yürüt-, yüz-

2.4.2.2. İnsanın Duygu, Düşünce ve İsteklerini Gösteren Fiiller

çek-, çıkar-, dile-, iste-, sev-, sevin-, yen-

2.4.2.3. Varlıkların Oluş ve Hareketlerini Gösteren Fiiller

ağ-, art-, bat-, belür-, beşze-, biç-, bile-, birlet-, bit-, bol-, boşal-, bozul-, bulan-, bulandır-, bükül-, çağla-, çalın-, deşişdür-, deşiril-, deşür-, didil-, dilin-, doğ-, dol-, dökil-, düken-, dür-, ekil-, eksil-, eri-, es-, gec-, geçür-, gerek-, içil-, karar-, kayna-, kazıl-, kazın-, kesil-, kız-, kızar-, koğ-, kon-, kop-, köpür-, köyün-, okun-, olın-, oğul-, öden-, öğüt-,

öl-, öt-, seçil-, segirt-, şığ-, şığın-, şın-, şınan-, sız-, sızır-, şol-, söyün-, tağıl-, tam-, tamlar-, taş-, toğ-, tol-, ton-, toy-, tutuş-, uç-, üş-, yağ-, yakıl-, yapıl-, yara-, yaradıl-, yaraş-, yazıl-, yel-, yıkıl-, yort-, yuyul-, yüklen-, yüpür-

Sıklık Sayılarında Metnimizin İlk Sırasındaki Kelimeleri

ol-	2246	hakk	254
bu	1356	dem	240
ki	766	kal-	227
bir	618	iy	221
ol	594	sağa	220
sen	523	di-	205
kı-	522	nür	200
ne	516	gel-	194
it-	496	eger	191
u	432	degül	189
kim	423	vir-	170
cân	417	ağa	169
çün	410	bul-	169
çü	362	hāk	169
ü	351	yol	169
var	339	andan	163
her	303	derd	161
eyle-	293	yok	160
bil-	279	dil	152
gör-	267	cihān	149

‘ālem	146	gerek	101
ben	146	ur-	101
dile-	145	sırr	98
ger	142	hem	97
geç-	137	yār	97
anı	135	öz	96
düş	132	anuḡ_çün	94
ir	129	i-	94
anıḡ	124	pāk	94
ğam	119	cümle	92
anda	115	göz	92
baḡr	112	vü	90
ile	111	el	89
āḡir	109	çünki	87
şan	109	çün_kim	85
ū	109	baḡa	84
deryā	108	baş	83
zāt	108	gibi	83
nefs	107	‘ışk	82
git-	106	aḡla-	81
çiger	105	perde	81
zihî	103	sulṡān	81
gehî	102	āb	81

evvel	80	cānān	66
merd	80	ḥalk	64
nazar	80	hemdem	64
kaçan	78	ḥoş	63
biri	77	iste	63
içre	76	işbu	62
birle	75	‘ömr	62
meger	75	dünyā	61
ko-	74	ten	61
velî	74	‘aceb	60
kemāl	72	görin-	60
tut-	72	zerre	60
kimse	71	āh	59
şüret	71	belî	59
faqr	70	ehl	59
kār	70	sāz	59
kaṭre	70	şāh	59
al-	69	zer	59
dost	69	iç	58
rāz	69	esrār	55
söz	69	ķamu	55
yüz	68	ķur-	55
ḥar	67	ķık-	54

ḥakîkat	54	yir	48
maḥrem	54	der	47
rāh	54	dîn	47
gönül	53	ğarķ	47
ise	53	zûlmet	47
‘ayn	52	ḥûn	46
genc	52	ma‘nâ	46
güzer	52	menzil	46
ya	51	neden	46
bād	50	pîr	46
çarḥ	50	yaķîn	46
dîde	50	hemîn	45
ḥāl	50	hiç	45
ser	50	‘aql	44
çek-	49	gün	44
daḥı	49	hezārân	44
söyle-	49	ķoy-	44
zār	49	niçe	44
beḫze-	48	epsem	43
cism	48	ḥûrşîd	43
dîdâr	48	ser ā ser	43
dirîgâ	48	âyîne	42
şeyḥ	48	içün	42

maḳām	42	iş	35
çok	41	mest	35
hāşıl	41	nār	35
maḳşūd	41	sāye	35
ḳan	40	ādem	34
cennet	38	biz	34
miskîn	38	nefes	34
rūşen	38	şakın-	34
yer	38	sîn	34
āteş	37	vücūd	34
fenā	37	‘āşık	33
ḳayrān	37	ezel	33
şol	37	ḳalāş	33
vaşl	37	ḳalka	33
yan-	37	îmān	33
aşl	36	mülk	33
gir-	35	namāz	33
ḳāşş	36	terk	33
lāyık	36	ve	33
lezzet	36	‘āḳıbet	32
dermān	35	cemāl	32
gül	35	çāre	32
ḳazret	35	dūr	32

dü 'âlem	32	nağş	29
haber	32	nihân	29
iç-	32	öl-	29
kurtul-	32	yet-	29
nedenlü	32	ağmed	28
yıl	32	ara	28
âftâb	31	beğâ	28
bulın-	31	kendü	28
dâne	31	luğf	28
ğaflet	31	ma'nî	28
iriş-	31	renk	28
mağz	31	şafâ	28
şād	31	zinhār	28
tā	31	bîdār	27
gevher	30	fi'l-ḥikāyet	27
kem	30	ğāfil	27
kul	30	gāh	27
biğ	29	güher	27
ciger	29	ḥayret	27
de	29	şifat	27
'ilm	29	şem'	27
işit-	29	ad	26
lağza	29	bārî	26

feryād	26
ğayr	26
oķu-	26
taħt	26
zehr	26
zemìn	26
bār	25
çerāğ	25
dād	25
dürlü	25
fānì	25
ħırş	25
ħuzūr	25
inen	25
keşf	25
kimesne	25
kūr	25
külħān	25
murād	25
rūħ	25
um-	25
yel-	25
yüri-	25
belā	24

	Türkçe	Farsça	Arapça	Yunanca/ Fransızca/ Moğolca/ Pehlevice/ Almanca	Arapça+Farsça/ Türkçe+Farsça/ Türkçe+Arapça	Toplam
A	93	51	144	-	16	304
B	82	153	81	1	51	368
C	-	44	74	-	10	128
Ç	25	43	-	2	2	72
D	65	116	51	-	10	242
E	38	30	108	2	7	185
F	-	27	66	-	2	95
G	48	93	54	1	11	207
H	5	145	223	-	28	401
I	4	-	10	-	1	15
İ	52	5	105	1	1	164
J	-	6	-	-	-	6
K	109	75	161	2	9	356
L	-	12	54	-	2	68
M	2	62	361	3	15	443
N	13	95	84	-	19	211
O	12	-	1	-	-	13
Ö	21	-	3	-	1	25
P	-	133	1	-	24	158
R	1	66	69	-	6	142
S	53	125	158	1	17	354
Ş	9	72	61	-	3	145
T	58	54	162	1	10	285
U	29	3	24	-	-	56
Ü	12	14	8	-	1	35
V	8	6	47	-	1	62
Y	114	18	10	-	1	143
Z	1	41	77	-	8	127
Toplam	854	1489	2197	14	256	4810

Tablo 1: Metnin Kelimelerinin Alfabetik Dağılım Tablosu

Kaynak: Ayşe Aydın, İbn-i Âdil Melhamesi Ve Metnin Söz Varlığı Üzerine.

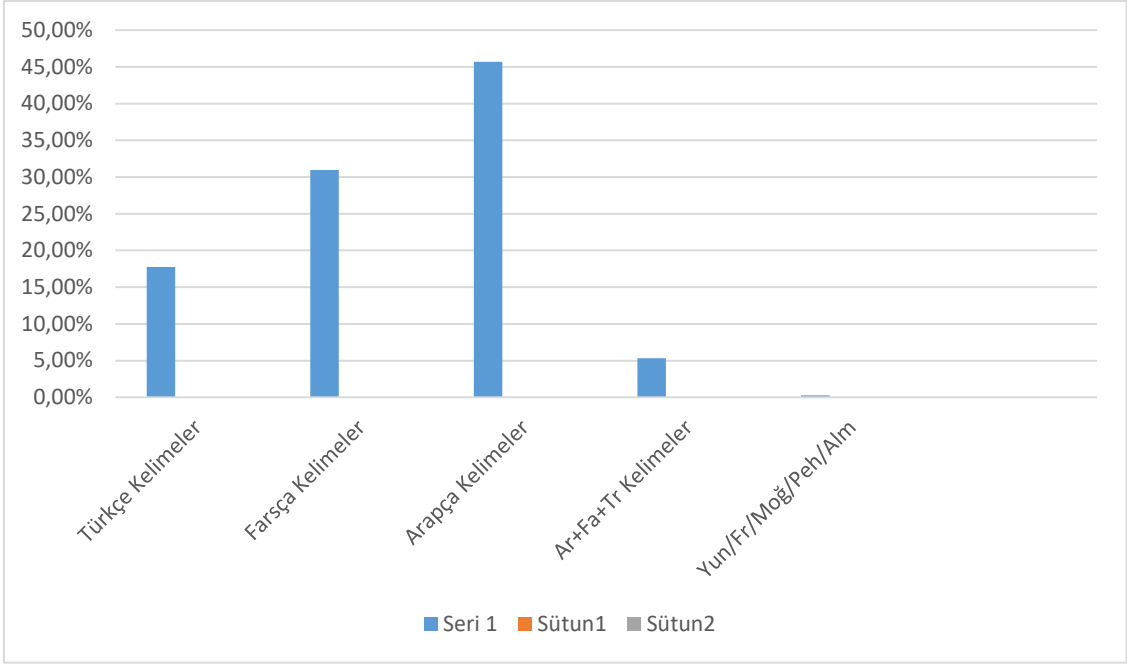
Kelimeler	Ekler				
	+CA	+II	+Lık	+sÜz	-IA(n)-
ādemî+hıķ			2		
āhîr+sîz				1	
‘anā+suz				1	
ān+suz				2	
āsūde+lik			1		
‘āşık+hıķ			1		
āşinā+hıķ			1		
āşüfte+lik			6		
beden+süz				2	
belā+suz				2	
bende+lik			5		
bîçāra+hıķ			1		
bîdār+hıķ			2		
bîhüş+luķ			1		
bîzār+hıķ			2		
cānān+suz				1	
cān+suz				3	
cîger+süz				2	
cîhet+süz				3	
civān+hıķ			1		
cüyende+lik			1		
çenberbāz+hıķ			1		
çerāhat+süz				1	
dermānde+hıķ			2		
dîn+süz				2	
dost+hıķ			1		
dūr+lük			1		
dürū+luķ			1		
efgende+lik			1		
ejdehā+suz				1	
elem+süz				7	
esrārdānā+hıķ			1		
esrārdān+hıķ			1		
ġam+suz				6	
gevherfeşān+hıķ			1		
girde+lik			1		

ğul+luğ			1		
güyende+lik			1		
haber+süz				3	
hağında					
hāk+lik			1		
hağ+suz				2	
hāl+siz				1	
hāmūş+luğ			4		
hārbende+lik			4		
hayır+la-					1
hazān+suz				1	
hest+lik			1		
hıç+siz				1	
hodnümā+hığ			2		
hoş+hığ			2		
hufte+lik			10		
ķābiliyyet+süz				1	
kefen+süz				1	
kemalin+süz				1	
kemer+süz				1	
kennās+hığ			1		
ker+lük			1		
ķuvvetin+ce	1				
küle+hığ			1		
maħal+süz				1	
ma'mūr+luğ			1		
ma'rifet+süz				1	
meğes+ce	1				
merhem+süz				1	
mest+lik			2		
meşğul+luğ			1		
minnet+süz				1	
muktedā+hığ			1		
nābūde+lik			1		
nāzūk+lik			1		
nerdübān+suz				1	
nihayet+süz				1	
noğşān+suz				1	

noқта+suz				1	
pāk+lik			1		
pāyende+lik			1		
pehlevān+lıķ			1		
perde+lik			1		
perde+süz				2	
pîr+lik			1		
pîşvā+lıķ			1		
renc+süz				1	
revān+lıķ			1		
riyā+lu		1			
rūşenā+lıķ			1		
şafā+suz				1	
şāhibhüner+lik			1		
sefer+süz				1	
server+lik			1		
şād+lıķ			1		
şikāyet+süz				1	
şîrin+lik			1		
ta'yîn+süz				1	
tecellî+süz				1	
teşne+lik			1		
üstād+lıķ			1		
yaķîn+süz				2	
zebān+suz				1	
zemîn+ce	1				
zerre+ce	1				
zer+süz				1	
zeyrek+lük			1		
Toplam	4	1	86	66	1

Tablo 2: Eklerle Türkçeleşen Alıntı Kelimelerin Tablosu

Kaynak: Ayşe Aydın, İbn-i Âdil Melhamesi Ve Metnin Söz Varlığı Üzerine.

Grafik 1: Metnin Kelimelerinin Dillere Göre Yüzdeleri Dağılımı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

3. BÖLÜM: ÇEVİRİ YAZILI METİN

[1b]

- 1 bismillāhhirrahmānirrahīm
2 zihî şāni' ki ḥāki ādem eyler
kef ū dūd-ı siyāhdan 'ālem eyler
3 cihāndār yaña cān-ı nūrdandur
ḥıred bir kaṭre ol baḥr yaḳındur
4 anuḡ zātından oldı adı ādem
anuḡ adıyladur bünyād-ı 'ālem
5 anuḡ cūdından oldı niŋtherhest 5
hem andandur felek bālā zemin pest
6 felek ṭurmuş rükū' istāde andan
zemīn olmış sücūd üftāde andan
7 dizer taḳvīm-i aḥsen kefk-i ḥūndan
zemīn ū āsmānı kef-i nūndan
8 dütünden künbed-i ḥaḍrā kılan ol
dikenden ter gül-i ḥamrā kılan ol
9 durandur tişe nişin zūlfekār ol
kılandur 'ankebūt-ı perdedār ol
10 yaradan ādemi oldur āerādan 10
nefesden 'isî-i meryem yaradan
11 dikenden gülşene pîrāye eyler
çemenden aṭlasa sermāye eyler
12 düzer büstāne pîrāye dikenden
kıllur sermāye dibāye çemenden

[2a]

- 1 çü ḳandan müşk ü neyden şeker eyler
şudan dürdāne kāndan gevher eyler

- 2 bir evveldür ki **âh**ir sözdür ekmel
bir **âh**irdür ki yokdur **a**ña evvel
- 3 **z**uhûrundan durur **g**âyet **h**afâsı 15
bu**ṭ**ûnundan bilinmez ancılası
- 4 ne vardur kibriyâsına nihâyet
ne hergiz mülki**ḡ**e encâm u **g**âyet
- 5 beşer fehm itdüginden çün birûndur
girü hem ol bilür anı ki çündür
- 6 birûndur **z**ât çün fehm-i beşerden
kim anı fehm ider sem' u başardan
- 7 anu**ḡ** künhinde yok 'aklu**ḡ** mecâli
hayâlû**ḡ**den gider fikr u mu**h**âli
- 8 kaçan idrâk ider nefis ol **h**uzûri 20
kalurmı sâye şemsü**ḡ** irse nûri
- 9 bilürmi sâye evvel sâye kimdür
ne bilsün nûr-ı zulmet mâye kimdür
- 10 çü bilmez sâye kimdür sâye miskîn
ne bilsün nûr ki oldur mâye miskîn
- 11 bilürsü**ḡ** sâye fer' ü sâyedür a**ş**l
kavuşdur a**ş**la fer'i oldurur va**ş**l
- 12 çü sâye ermeye nûr-ı cemâle
irermi sâyenü**ḡ** zâtı kemâle
- 13 degüldür sâye çün **k**im sâye versün 25
bu sâye**g**ândür olmaz kân gühersün
- 14 'addmıdur sâye çün **k**im mâye varlık
bu varlık**ḡ**dan bulur her sâye varlık
- 15 'ademdür çünki cân cânâna varlık
bu cânân varlığı**ḡ**dur câna varlık

[2b]

- 1 'ademden geç dilersen ol vücūdı
vücūd olmaḡ dilersen bul şuhūdı
- 2 tutan cānāndur çün cānı tende
seni cānānda bil cānānı sende
- 3 velikin ḡāfil olma olamaḡdan 30
güneş ḡatında zūlmet ḡılmamaḡdan
- 4 ḡalursaḡ zūlmetüḡden dūr olup ḡal
ḡavuşdur nūrı nūra nūr olup ḡal
- 5 egerçi nūrdan zūlmet ırakdur
arada perde bir ḡıldan duzaḡdur
- 6 zihî şan'at ki ḡılmış āşikāre
ḡamūş olmaḡdur ançaḡ derde çāre
- 7 çü 'aḡl ermez kemāl-i künh-i zāta
var ol ḡāni'ı cemāli şun'-ı zāta
- 8 yıḡılmayınca divār-ı ḡabāyi' 35
bilinmez cāna sırr-ı şun'-ı şāni'
- 9 anuḡ zātı ḡabāyi'den degüldür
çü şāni'dür meşāni'den degüldür
- 10 gel imdi bu ḡabāyi'den güzer ḡıl
gözet şun'in meşāni'den güzer ḡıl
- 11 eger bu ḡatre ābise nihāduḡ
nedür bir ḡatre āba i'timāduḡ
- 12 nedür bu āb u ḡāk u āteş u bād
ki bunlardan olupdur aşl-ı bünyād
- 13 nedür bir ḡatre āb ol bahre 'āşık 40
hezārān ḡatre-i āb ol bahre 'āşık
- 14 çü cismüḡdür senüḡ bir lāşe toprak
ḡoyıser olda āḡir başa toprak

15 demüñ kim hemdem-i sırrı beḳādur
dem-i 'isāya bād-ı hevādur

[3a]

1 nefes çün nār-ı nefesüñdür neccārı
dirigā nūr şanduñ sen bu nārı

2 saña bu dönderür nāçār çāre
ne ḳılsun derdüñe bu çāre çāre

3 bulupdur çünüñ çār erkān-ı 'ālem
bulardan geç olasun cān-ı 'ālem

45

4 ṭabāyi'den güzer ḳıl biriyā ol
ṭebā'i olma var merd-i ḥudā ol

5 yeter yel kā'inātı bir bir eyle
bir iste bir gözet bir bil bir eyle

6 çü birdür cümle çe āḥir çe evvel
velî binendenüñ çeşmidür aḥvel

7 çü her cevher ḥaḳḳuñ cüyendesidür
kemāl-i vaḥdetüñ güyendesidür

8 zihî en'am-ı luṭf ol kārsāzuñ
ki her şey maḥremidür işbu rāzuñ

50

9 velî her dil bu rāza maḥrem olmaz
özinden geçmeyince hemdem olmaz

10 ḥudāyā cümlenüñ sensün penāhı
ki yokdur fazluña naḳş u tenāhî

11 zihî ism ü müsemmā cümle sensün
ki her şüretde ma'nā cümle sensün

12 görünmez gözüme 'ālemde bir yüz
ki anda görmiyem ol yüzde bir yüz

13 senüñ yüzüñden özge yüz bulunmaz

55

velî ol yüze lâyıķ göz bulunmaz

14 ger olmasaydı luḫfuḫ bu yüze yüz
kim olaydı bu yüziyle yüze yüz

15 kamu zâhir senüḫle sen nihân ol
derûn-ı cân u birûn-ı cihân ol

[3b]

1 maķâmıḫdur senüḫ bu cân bilürsün
kamu cânlar saḫa ḫayrân bilürsün

2 bu yola ḫadd ü pâyân kimse bilmez
ṭurur cân içre cânân kimse bilmez

3 cihân senden ṭolu sen câna cânsun
kamu sensün velî gözden nihânsun

60

4 nihân u âşikâre cümle sensün
ne hercâyı ne hercâ cümle sensün

5 belî her mü'minüḫ iķrâr sensün
dilinde nâṭıķın güftârı sensün

6 zuhûrı gidendür raḫmeti cenâbuḫ
ḫamuş olmaķdadur sırrı ḫiṭâbuḫ

7 çü sensün 'ayn-ı ma'nî ğayr-i ismüḫ
belî sen gencsün 'âlem ṭılsımuḫ

8 ṭılsım olur çü gencüḫ yâre yâre
gider ağyârı vaşl it bârbâre

65

9 zihî nûr u zihî ḫazret zihî zât
ki ğarķ olmışdur anda cümle zerrât

10 varur her zerreye bir râh senden
dü'âlem âemme vechu'llâh senden

11 vücûd-ı cümle zıll-ı ḫazretüḫdür
kamu âââr şun'-ı kudretüḫdür

12 cihān bi‘aql u cān ḥayrān senüñ çün
cihān u cān-ı celî pinhān senüñ çün

13 cihān senden nişān sen binişānsun 70
‘ıyānsun ‘aqla gözlerden nihānsun

14 ‘ıyānsun ‘aqla pinhānsun nazardan
beridür zātun idrāk-ı beşerden

15 senüñ gayrun çü neydür şey degüldür
senüñle olmayan şey ḥay degüldür

[4a]

1 görünmez ‘aynuma ‘ālemde bir şey
bu nūrun gayrı ançak fey durur fey

2 çü vahdet nūr keâret sāyesidür
bu vahdet keâretün sermāyesidür

3 nesebdür çün ‘add u ma‘dūd birdür 75
‘ibâdet çok velî ma‘būd birdür

4 çü nāşî oldı bu keâret nisebden
müsebbib anla sen geç bu sebbden

5 ḥaḳîkat vahdete keâret nisebdür
müsebbibdür ahadd keâret sebebdür

6 olursan epsem ol maṭlûb-ı cüyā
dilünden ṭālib u maṭlûbı kûya

7 ṭokırsan gel gönül dibā-yı tevḥid
tek eyle cānı cüyā-yı tevḥid

8 dil u cān eyledünse pūd u tarı 80
ṭokı dibāce-yı tevḥid-i bâri

9 bu sırr-ı pāke mahrem ḥāk olur mı
yoğ olmayınca ḥāk ol pāk olur mı

10 ne ḥāk ol pāk olur ḥāk olmayınca
ne pāk ol kendüden pāk olmayınca

- 11 k̄alup nāpāk olursaŋ āb u ḥāke
muḥāl olur vişāl ol zāt-ı pāke
- 12 hevāyı āb-ı āteşden ḥazer kıl
hevādur hāviye andan güzzer kıl
- 13 bu dilden āb u āteş rengün iy dost 85
ḥakḫuŋ bil āb u āteş rengün iy dost
- 14 geçersen āb u āteşden hevāsuz
beḳādur menzilüŋ ḥakḫa fenāsuz
- 15 fenā resmün bozarsan cān olursun
beḳā ıḳlîmine sultān olursun

[4b]

- 1 gönül makşūd idinme ḥakḫdan özge
cenāb-ı hestî-yî muḫlakdan özge
- 2 kapılma bu göz ile kaşa iy dost
ko naḫşî kıl nazār naḫḳāşa iy dost
- 3 bu gözden ‘ayna kaşdan kāfa düşme 90
süleymān dîvi gibi kāfa düşme
- 4 bedel kıl kāfı ‘ayna ‘ayn-ı kāfa
değişdür nāfi miske müşgi nāfa
- 5 ğıdā vir ḥündilden nāfe bir dem
karuşdur dürd-i derdî şāfa bir dem
- 6 iç evvel derd ü dürdünbiḫilāf ol
geç andan derd ü ğamdan merd-i şāf ol
- 7 mużāf it ‘ayn-ı evvel sin u kāf
karışdur şāf u derde derd u şāf
- 8 çün olduŋ ‘ayn sin u kāfa mazḫar 95
giderdün derde düştün şāfa mazḫar
- 9 çü yāri kıldı cāna ‘avn-i bārî

getürme ‘aynuña ğayr-ı ğubārı

10 çü ma’nā zātdur şüret şıfatdur
ya şüret-i ħarf ma’nā ma’rifetdür

11 çü ma’nā oldı şüret birle zāhir
mezāhirden görindi zāt-ı zāhir

12 olursañ bu mezāhirden mezāhir
ne zāhir ħalur anda ne mezāhir

13 ‘aceb mazħarsun iy zāt-ı muḫahhar
muḫahharsun muḫahhardan muḫahhar

100

14 zemîn u āsmānuñ nūrı sensün
belî her nāzıruñ manzûrı sensün

15 men ü mā çün ħakķuñ āyinesidür
ħakķikat ol ħakķuñ gencînesidür

[5a]

1 görünür anda çün ħakķuñ cemāli
kemāl-i sırr-ı nūr-ı zülcelāli

2 şıfat āyinedür çün zāt ħakķdur
dü’ālem nefydür iābāt ħakķdur

3 belî nefy şıfat zāt-ı ğınādur
şıfata zātıla vuşlat fenādur

105

4 şıfatdan fikrile evvel fenā bul
var andan ‘aşķile ‘ayn-ı beķā ol

5 şıfat sensün bilürseñ zāt şanma
ħakķikat nefysün iābāt şanma

6 şıfatdan pāk olursañ zāt olursun
ķılursuñ nefy nefy iābāt olursun

7 şıfatdan var fenā bul zāta zāt ol
bî ol zāta şıfāt kāşıfāt bî ol

- 8 şıfâtdur çünki zâtuñ kâşifâtı 110
yâ zât ol yâhûd ol zâtuñ şıfâtı
- 9 haķikât haķķ ne zât ü ne şıfâtdur
şıfât ü zât ol zâta şıfâtdur
- 10 ba'id andan ki idrâke beşerdür
cihetden ister ol ki biħaberdür
- 11 haķikâtde cihetsüz bir cihet var
haķikât ü âna zât ü ne şıfât var
- 12 'aceb hikmet 'aceb kudret 'aceb zât
'acebden bülacebdür bu kemâlât
- 13 'acib u'cübeler u'cübe-i 'acebler 115
görenler anı yüz biñ yıl 'acebler
- 14 bu hikmetden düşüpdür zehreler çāk
bu hayretten olupdur çehreler hāk
- 15 bu sırrlardan haber virmez melekler
bu hayretten döner hayrân felekler
- [5b]
- 1 bu rāzı böyle serbest itdi üstād
bu naķşı eyle naķķāş itdi bünyād
- 2 selimülkalb iseñ ol haķķa teslim
bu 'ilmi eyle 'aķl u cāna ta'līm
- 3 bu demden urma dem kim bīm-i cāndur 120
bu derdüñ çāresi teslim-i cāndur
- 4 haķikât bahri çünkim oldı mevvāc
gelür andan zuhūra dürlü emvāc
- 5 bu emvācuñ kimi şādî kimi ğam
kimi zahm olur anuñ kimi merhem
- 6 bu naķş-ı şādî vü ğamdan geçenler
olardur bātılı haķķdan seçenler

- 7 ğam u şādiden āzād ol gel imdi
bu ğamdan kırtulup şād ol gel imdi
- 8 bu yolda ancalar yıllar yelerler 125
talup deryālara kānlar dilerler
- 9 ol zenciri bu derden nādir olmaz
bu gevherden bulan sende bir olmaz
- 10 çü bir kaṭre şudandur aşl-ı fıṭrat
kalur dembeste bunda ehl-i fikret
- 11 ne deryādur ‘aceb ol kaṭre kandan
nedür hūrşide vaşl-ı zerre kandan
- 12 hezārān kaṭre ğark olmış bu bahre
olupdur hāk idüpdür çāk-i zehre
- 13 kamu ‘acz içre iderler ki iy pāk 130
nedür ma‘rūf u ‘ārif mā‘arefnāk
- 14 bu ğamdan merhem irmiş yāre yokdur
hamuş olmağdan artıķ çāre yokdur
- 15 dü ‘ālem kaldı bu ğüftār içinde
kamusı perde-i pindār içinde
- [6a]
- 1 kalupdur ğüft u ğüdan cüst ü cüdā
diler mahrem kala tā būdı būda
- 2 kaçan hemrenk olur nābūd būda
muḥāl olur ‘adem irmek vücūda
- 3 ‘acebdür yā ‘aceb kaṭre ‘acebdür 135
bu şan‘atlar ‘acebden bülacebdür
- 4 ne hikmetdür ki her bir zerre-i hāk
diler turmuş ki ola hūrşid-i eflāk
- 5 kaçan hūrşide olar zerre hemdem

- olursun pîl olursañ peşşeden kem
- 6 özün zerre mekesden havşalañ kem
ne miqdârıyla şıǵsun sende ‘âlem
- 7 bu deryâda egerçi ğarka varduñ
vücûduñ zevrakını ğarka virdüñ
- 8 sükkerden ğâh şarka ğâh garba 140
çapıñduñ ğâh darbe ğâh harba
- 9 ğâh atduñ tîr ü gehî kalkan yapıñduñ
‘âlem çekdüñ gehî kalbe depıñduñ
- 10 gehî gitdüñ yerüñden ğâh geldüñ
işitdüñ gördüñ virdüñ ü alduñ
- 11 niye geldüñ ne bulduñ vardıǵuñdan
ne öğrendüñ ne bildüñ gördiǵuñden
- 12 çiger şüretde cüz ma’nide küldür
ne söz söylersenñ ol ma’nî degüldür
- 13 ko bu sevdâyı var ehl-i ferâğ ol 145
baş olmak istesenñ evvelâ ayağ ol
- 14 var epsem tur sözün haddin aşırma
izüñi şer’ yolından şaşırma
- 15 çerâğun çün yanar oldukça yâğun
kösil yorğanuña göre ayağun
- [6b]
- 1 hemîşe ‘acz ü hayret birle yâr ol
dilün tut şem’ gibi bîkarâr ol
- 2 nedür âb u gil ü hûn u reg-i post
çiger sen dost şanmışsun degül dost
- 3 hudâ pâk u münezzehdür bulardan 150
ne nisbet zât-ı pâke hâk-i derden

- 4 idermi çarh-ı a'zam mûra ragbet
ya zulmetden gelürmi nûra kurbet
- 5 egerçi nûrla zulmet karindür
biri nâr u biri huld-ı berindür
- 6 biri yanmağdurur nâr cahime
biri kanmağdurur nâz na'ime
- 7 siyehpüş anuñ çün oldı gerdün
bu derden halka gibi kaldı birün
- 8 dü 'âlem çün bu bahre şebnem olmaz 155
deñiz bu kaatre gitmekden kem olmaz
- 9 çü yokdur hağğdan özge hağğa hemdem
olupdur hağğ kulak hağsuza mahrem
- 10 eger hağsuz degülse hağğdan ayru
kimesne hağğı bilmez hağğdan ayru
- 11 gel evvel 'ışkla mansürvâr ol
var andan pâydâra pâydar ol
- 12 bilürsün sende yokdur tâb-ı didâr
ol evvel kendüzün den tâ bedidâr
- 13 unut her bildigün bilmek dilersen 160
seni sen yavı kıl bulmağ dilersen
- 14 kul ol bilmek dilersen bilmek oldur
ol ol bulmağ dilersen bulmağ oldur
- 15 çalarsağ ma'rifet tablı tarabnâk
kemâl-i ma'rifet bil mâ'arefnâk

[7a]

- 1 bu hayretten halâş olmağ hatâdur
bu hasret birle cân virmek revâdur
- 2 revânı aşfiyânunğ gark-ı hündür
bu biçün zâtı kim añlar ki çündür

- 3 işitdün kim hezārān sāl iblis 165
kılurken ḥazrete tesbih ü taḳdīs
- 4 kamu tā'atları vardı kesāde
heb istignā-yı ḥaḳḳdan vardı bāde
- 5 ebed ḥaḳḳdan sezā-yı la'net oldı
sezāvār-ı belā-yı miḥnet oldı
- 6 ger istignā-yı ḥaḳḳdan yād olursa
meded yokdur niçe feryād olursa
- 7 zihī sultān-ı istignā-yı muṭlak
ḡanidür ḳaṭreden deryā-yı muṭlak
- 8 ḳo istignāyı ḳalma yād-ı feryād 170
bu istignā elinden dād u feryād
- 9 yarın ṭurduḳda ol divān-ı 'ālī
çalınduḳ demde kūs-i lāyezālī
- 10 bu bāzār içre kimde ola zehre
ki anda 'arż ide naḳdi behre
- 11 ḥaḳḳundur kibriyā vü biniyāzī
senüdü'acַz u yokluk lehvbāzī
- 12 çalarsaḅ kūs-i sultānı 'abid ol
ḳul ol sultāna andan bāyezid ol
- 13 yuyulsun levḥ-i dilden māsivā'llāh 175
demünle hemdem olsun ḳul huva'llāh
- 14 beḳādur ḥaḳḳa çün nefsün fenāsı
oḳı rabbü'lfelak nesh ile nāsī
- 15 gider bu hū hāyiden kiş āha
şıḅın nās-ı yüvesvisden ilāha
- [7b]
- 1 çü sensün bulasun ol ḥazrete rāh

- oķursaŋ yerdür elḥamdülillah
- 2 çoĝ eyle zıkr u tesbıḥ u namāzuŋ
ki ḥoşnüd ola senden biniyāzuŋ
- 3 namāzuŋdan nolar ol biniyāza 180
senüŋ zāduŋdur ol rāh-ı dırāza
- 4 eger teklifile kılmasa tevfiķ
naşib olmazdı cāna sırr-ı taḥķik
- 5 meded ger olmasa tevfiķ-ı ḥaķķdan
kimesne bātıllı seĉmezdi ḥaķķdan
- 6 ḳadem çün vādî-i teslime düşdi
bu ḥidmet aḥsen-i taķvime düşdi
- 7 çü sırr-ı ism-i cāmi' düşdi insān
ḳul ol sultāna ki oldurur derde dermān
- 8 elifden yaya bismillāhuŋ olsun 185
dü'ālem āemme vechu'llāhuŋ olsun
- 9 zihî tertib ki mehden tābemāhî
aḡa her zerre rüşendür kemāhî
- 10 zihî ḳudret zihî esrār-ı ḥikmet
ki eder her zerreden izḥār-ı ḳudret
- 11 zihî 'izzet zihî ḥaşmet zihî nāz
zihî esrārdānālıķ zihî rāz
- 12 zihî ḥikmet ki tenden cān ider ḥalk
tennūr ū nārdan tūfān ider ḥalk
- 13 zihî sebķat zihî ḥaķķ evveliyet 190
ki anuŋdur her kemāle evveliyet
- 14 zihî vaḥdet ki vācib kıldı zātun
vücūdun zatınuŋ 'ayn-ı şıfātuŋ
- 15 zihî nisbet ki tenden virdi cāna
birin dām itdi birin kıldı dāne

[8a]

- 1 zihî rahmet ki ger bir zerre iblîs
olurdu bulsa hemzânû-yı idrîs
- 2 zihî gayret ki bir demde dü'âlem
eger 'adl eylerise ola dirhem
- 3 zihî heybet ki ger bir zerre hürşid 195
göreydi sâyeveş kalurdu nevmid
- 4 zihî hüccet ki kılmaz kimse ilzâm
muṭî'a kahr iderse vezre in'âm
- 5 zihî hürmet ki andan irse te'yid
olur her sâye rûşen zerre hürşid
- 6 zihî milket ki vâcib kıldı lâbüdd
kabûl itmez ne nokşân ne tezâyüd
- 7 zihî kuvvet ki ger kaşd itse bir dem
zemîn u âsmânı ide dirhem
- 8 zihî şerbet ki kılan cür'asın nûş 200
seḳâhum rabbihümden oldı bihüş
- 9 zihî âyet ki irse luṭf-ı şâhî
olur her zerre hürşid-i ilâhî
- 10 zihî gâyet ki çeşm u 'aḳl u idrâk
kalur fehm eylemez künhünolur hâk
- 11 zihî fırsat ki rûşen 'âlem andan
zihî devlet ki külhân gülşen andan
- 12 zihî şefkat ki câna câvidândur
ki her miskîne yâr u mihrbândur
- 13 zihî fikret ki virdi fikr-i şâib 205
mezîd-i ni'met itdi şükre vâcib
- 14 zihî şiddet ki olur 'adl aḳa hüccet

ki anuñla oldı rüşen her muḥaccet

15 zihî ruḥşat ki ger göstermese rāh
kimesne bulmayaydı zühre-i āh

[8b]

1 zihî furşat ki çok kuş kıldı pervāz
konup şeh sâ'idine olmadı bāz

2 zihî rāḥat ki envār-ı tecellî
kılur bu 'āleme ünsî tesellî

3 zihî lezzet ki ol rûḥ-ı muṭahhar
deminden cān dimāğıdur mu'aṭṭar

4 zihî ḥullet ki dermişdür ḥalîle 210
zihî ḫurbet ki virdi ismā'ile

5 zihî ḥalvet ki vardur cebri anuñ
emînidür ḥabîbinüñ celîlün

6 zihî ḫurbet ki virmişdür ḥabîbe
hemîn ol aña olmuşdur naşîbe

7 zihî saḥt ki 'aql urmaz dem andan
eâerdür on sekiz biñ 'ālem andan

8 zihî nevbet ki ururlar şîr-i yezdān
döner girmiş semā'a çarḥ-ı gerdān

9 zihî ḥayret ki irdi cāna andan 215
olupdur 'aql-ı dil divāne andan

10 zihî ğaflet ki nefsüñdür ḥicâbı
zihî ḥālet ki ref' eyler niḳâbı

11 zihî ṭā'at ki ola bezl istiṭā'at
zihî ḥasret ger olmaya iṭā'at

12 zihî şan'at ki eyler nîstden hest
gehî hüşyār ider gāhî ḫalur mest

- 13 zihî 'atṭār kim deryā-yı dîndür
kelâmı gevher-i baḥr-i yaḳındur
- 14 bu gevherler ū kândan geldi câne 220
ki olur cānān u cān andan yegāne
- 15 ḳaçan sen hū didüḡ ḥaḳḳ eyyühā'nnās
çü ḳılduḡ hāy u hū def' ola vesvās
- [9a]
- 1 bilürseḡ eyyühā mi'rāt-ı hūdur
çü ḳaçduḡ hāyı hūdan zāt hūdur
- 2 ḳo bu hū birle hāyı başla āha
ṣaḳın nās-ı yuvesvisden ilāha
- 3 maḳāmuḡdur çü ḳāf-ı ḳulhuva'llāh
ḳıl andan lāmekān 'anḳāsına rāh
- 4 o ḳāfı hemdem eyle lāma evvel 225
bes andan var huva'llāha mükemmel
- 5 bu mir'āta naḳar ḳıl gör cemālin
gör anda ḳulhuva'llāhuḡ kemālin
- 6 arıtduḡsa bu mir'ātı kederden
oḳursun ḳulhuva'llāhı beşerden
- 7 arınmayınca dilden māsiwā'llāh
naşib olmaz maḳām-ı lî ma'a'llāh
- 8 ḥudāvendā men ol ḥāk-i ḥaḳîrem
ġanisün destgîr ol kim faḳîrem
- 9 degül ben bildigüm dānā ṭapuḡdur 230
degül ben gördigüm binā ṭapuḡdur
- 10 ben ol zāta āenā-yi pāk ḳandan
cenāb-ı pāk ḳandan ḥāk ḳandan
- 11 nedür bir pāre et ki adı lisāndur
ne bilsün bu āenāyı ki aşlı ḳandur

- 12 ne bilsün hāk ū cān ol zāt-ı pāki
bilür çün pāk pāki hāk hāki
- 13 zebān ki aşlı olupdur hāk ile hūn
ne vaşf olsun anuñla zāt-ı bî-çün
- 14 çü yetmiş biñ hicābdan māverāsun 235
verā-yı māverā-yı māverāsun
- 15 aħaddsün her ta‘addüdden mu‘arrā
hudāsın her dü‘ālemden müberrā
- [9b]
- 1 ne ‘aql anlar cenābuñ kibriyāsın
ne diller vaşf ider mecdüñ āenāsın
- 2 şifātunđur nekāyışdan mu‘arrā
cenābuñ ‘arş-ı a‘lādan mu‘allā
- 3 ‘ale‘l‘arş‘ istivādur gerçi şānuñ
velikin senden āgāhî yoğ anuñ
- 4 şenāñ itmekde diller lāl olupdur 240
göñül derdüñle mālāmāl olupdur
- 5 huzāyā rahmetün deryāsıdur ‘ām
nola bir kaçre kılsañ andan in‘ām
- 6 ki ger ālāyış-i halk-ı günāhkār
düşe ol bahre pāk olur beyekbār
- 7 bu müşt-i hāk ol deryā-yı pāki
bulandurmaz ter eyler huşkhāki
- 8 bu hāk ol pāke hāk olmaz dem olmaz
hem ol deryāda bir kaçre kem olmaz
- 9 çü bizden yokdur ol mülküñ ziyānı 245
koğıl bir dem ziyān itme bu cānı
- 10 ulūhiyyetde çün kul bizebāndur

ziyān itme anı kim bîzebāndur

11 anı kim bîzebāndur eyle ābād
ziyān olsun ğamdan olmıyan şād

12 ğamuñdan çünki cānum şādmāndur
eger merg olsa 'ömr cāvidāndur

13 tenüm pürşevk ü cānum pürşafādur
baña senden gelen 'ayn-ı vefādur

14 şular kim enbiyā vü evliyādur 250
ķamunuñ derdine derdüñ devādur

15 eger geçdi se hātırdan haber gerd
bu derdün halkaveş kaldum bedr gerd

[10a]

1 nazār kıldıysa 'aynum ğayra iy dost
değişdür cümle şerrüm hayra iy dost

2 çü fikrüm şimdi rüz-ı vāpesindür
anuñ çün hemdemüm āh u enindür

3 hudāyā hemdem ol ol demde cāna
ki sensüz bakmıyam cān u cihāna

4 hem ol dermāndalılıkda baña yār ol 255
bu ğamlarda benümle ğamgüsār ol

5 çü yokdur senden özge müste'ānum
saña ma'lūmdurur sırr-ı nihānum

6 bu cāna ol nefesde müste'ān ol
revānlık vir dil ü cāna revān ol

7 bu ğafletden beni bîdār eyle
dü'ālemden beni bîzār eyle

8 kaçan kim kaçd ide imāna şeytān
naşib itme aña illā ki hirmān

- 9 Һudāyā çün muһammed'dür һabibüŋ 260
 bu gülşende gülüŋ hem 'andelibüŋ
- 10 benem murġ-ı ġaribi işbu bāġuŋ
 meni sen şakla şerrinden o zāġuŋ
- 11 bu murġuŋ nālesin başdırma zāġa
 musallaḡ kılma ol zāġı bu bāġa
- 12 Һudāvendā һabibüŋ һürmet_іçün
 gülüŋ çün 'andelibüŋ һürmet_іçün
- 13 meni şoŋ demde imāndan ayırma
 ҡavuşdur cānı cānāndan ayırma
- 14 derūnum nūr-ı imāndan münir it 265
 cemālüŋ pertevinden müstenir it
- 15 ve ger 'adl eylesen ıyoқdur 'inādum
 muridem çün murādunıdur murādum
- [10b]
- 1 veli çün saŋa aһmed oldı maқşūd
 aŋun_çün ҡıldıŋ adun daһı maһmūd
- 2 aһaddsün sen çü aһmed'dür һabibüŋ
 'adūdur aһmed'e div-i rakibüŋ
- 3 'adūdur çün һalilüŋ düşmenidür
 anı maһrūm iden mā ü menidür
- 4 bu gülşenden ayırsaŋ 'andelibi 270
 müyesser olur ol zāġuŋ naşibi
- 5 aŋa rāzı degüldür çün һabibüŋ
 ki şādān ola zāġ-ı binaşibüŋ
- 6 eger 'afv ola cürmi ben zelilüŋ
 'adū ġamġin olur şādān һalilüŋ
- 7 Һudayā ümmeti derken һabibüŋ
 çeker ġün secdeden başın rakibüŋ

- 8 revā olmaya şād olmak rakıbe
yolundan ayru düşmek 'andelibe
- 9 ħudāvendā ħabibün ħürmet_içün 275
hem ol murğ-ı ħaribün firķat_içün
- 10 fenādan çün göçem dāru'lbekāya
gözümü maħrem eyle ol likāya
- 11 çü çemene ol likādan ħalmaya hūş
göñülden olmasun aduñ ferāmūş
- 12 giderme aduñı bir dem dilümden
ayırma ol ħadimi hemdemümden
- 13 bu yolda gerçi kim ben saħt-ı süstüm
ħamuñla hemdem olsam tendürüstüm
- 14 devādur cāna çü derdüñ devādur 280
beli derdüñle cān virmek devādur
- 15 veli ħorķum budur kim bulınam süst
dem-i 'ahd-i eleste olmıyam cüst

[11a]

- 1 ilāhā pādişāhā biniyāzā
kerimā müste'ānā kārsāzā
- 2 ħādirā rāzıķā perverdgārā
mu'inā müste'ānā sāzkārā
- 3 selāmā mü'minā rabbā raħimā
mucibā münciyā berrā kerimā
- 4 dilümi ol du'āya hemdem eyle 285
derūnum sırruñ ile maħrem eyle
- 5 bu ħayretde baña ħudret bağışla
za'if olanlara ħuvvet bağışla
- 6 dil ü cānı bu ħayretten ħalāş it

huzūruḡ nūrun imāna menāş it

- 7 baḡa evvel inābet kıl müyesser
du‘ā andan icābet kıl müyesser
- 8 şeri‘at şadri ol sultān-ı kevneyn
bedendür ‘ālem oldur cān-ı kevneyn
- 9 haḡiḡat baḡrinuḡ dūrdānesidür 290
yaḡin meydānınuḡ merdānesidür
- 10 luḡat na‘tında kāşırdur lisānda
şıfat zātında ‘ācizdür beyānda
- 11 müberrādur şıfātı her şıfatdan
anuḡ çün bibeledür her cihātdan
- 12 hem oldur gevher-i dürc-i nübüvvet
hem oldur aḡter-i burc-ı fütüvvet
- 13 nizām-ı dîn ü dünyā faḡr-ı ‘ālem
ki oldur zübde-i evlād-ı ādem
- 14 ruḡmāmūz-ı sırr-ı lemyezeldür 295
cihānefrūz-ı ıḡlīm-i ezeldür
- [11b]
- 1 ruḡmāmūz-ı sırr-ı lāyezāli
cihānefrūz-ı ıḡlīm-i me‘āli
- 2 rumūz vaḡdetiḡ bāriḡ bini
künūz raḡmetiḡ genc-i defini
- 3 mecālish‘ān-ı rāz-ı pādişāhi
mu‘ammādan esrār-ı ilāhi
- 4 muḡammed şādıḡ ‘ulḡavl-i emindür
muḡammed raḡmeten li‘l‘ālemindür
- 5 şehid ü şāhid ü meşhūd oldur 300
ḡamid u ḡāmid ü maḡmūd oldur

- 6 anuñ na'tında diller lāl olupdur
budur içre elifler dāl olupdur
- 7 anuñ meddāhı çün allāh olupdur
kıyās it var ki ol ne şāh olupdur
- 8 çü mazhardur 'alî halk-ı 'azıme
neden vaşf ola zātı her le'ime
- 9 çü kālîyle irilmez uşbu hāle
kaçan na't olur aña bu maķāle
- 10 şıfāt ū zātı şıgmaz çün beyāna 305
muħammed'dür gelen añcaķ lisāna
- 11 ezelden t̄ali'i mes'ūd olupdur
anuñ çün tā ebed maħmūd olupdur
- 12 giyüpdür hil'at-ı 'abden şekūr ol
vehm başdan ayağa oldı nūr ol
- 13 hem oldur hemnişini cebrā'ilün
olupdur mazharı halk-ı cemilün
- 14 hem oldur şer'i şeriñ delili
hem oldur hażret-i haķķuñ haļilili
- 15 çün oldur mazhar-ı halk-ı 'azmün 310
silerdi gözi yaşın her yetimün

[12a]

- 1 anuñ çün oldı bu t̄aķ-ı muṭabbak
ki olmışdur emîn-i vaħy-i muṭlak
- 2 dü 'ālem cisme beñzer cānı oldur
ķamunuñ derdinün dermānı oldur
- 3 hem oldur kāşif-i sırr-ı ilāhî
hem oldur genc-i dürr-i pādişāhî
- 4 hem oldur vāķıf-ı esrār-ı sermed
hem oldur mālîk-i mülk-i muħalled

- 5 çü olmışdur medār-ı evveliyyet 315
anunđur hākkla hākka ma'ıyyet
- 6 olupdur ol ma'aniden haberdār
anun_çün lîma'a'llāh kıldı izhār
- 7 ezel oldur açan bu gizlü genci
anun ol h~ācedür 'ālem dilenci
- 8 ezel bahrinde oldur dürr-i şāhvār
ebed burcında oldur necm-i seyyār
- 9 lāfdur kim irden oldı evvel
irdür kim ezeldendür müevvel
- 10 lāfdur kim ahadden oldı ahmed 320
çiger bādur lāfdandur mev'id
- 11 güherden kāndur ol kāndan güherdür
şeref burcında nokşānsuz kamerdür
- 12 hem oldur menba'-ı luţf u saḥānuđ
şefî'i enbiyānuđ evliyānuđ
- 13 imāmı enbiyānuđ mürselüğ
medārı evvelinüğ āḥirinüđ
- 14 'uşāt-ı müznibinüğ mültecāsı
cemî'-i aşfiyānuđ murtażāsı
- 15 yeridür her ḥalelden müctebādur 325
zekidür her zeleden muştafādur

[12b]

- 1 muşaffādur şafādan ıstıfāsı
anun_çündür ḥadd anuğ muştafāsı
- 2 çü oldur ḥātem olmaz ādem ānsuz
hem olmaz on sekiz biğ 'ālem ānsuz
- 3 urulmuşken başında tāc-ı levlāk

- oğur temcîd-i vird-i mâ 'arefnâk
- 4 çiger söylerdi dilden mâ'abednâ
yanardı nâlesinden 'arş-ı a'lâ
- 5 kıllurdu itdügi 'ahde vefâyı 330
iderdi her belâya merhabâyı
- 6 le'amrük hil'at olmuşken hudâdan
giyerdi meskenet birle 'abâdan
- 7 olupdur arpa kurşından 'adâsı
beli elfakru fahridür nidâsı
- 8 belî kıldukça mir'ātuñ mücellâ
tecellî rüşen eyler hak te'âlâ
- 9 oluken menba'-ı 'izz ü sa'âdet
özine meskenet itmişdi 'âdet
- 10 nebîdür hatm-i cümle enbiyâdur 335
anuñ çün menba'-ı cüd u sahadur
- 11 çü ahmed oldu fahr-i âl-i âdem
anuñ çün oldu 'âlemden mükerrem
- 12 deminden dâl-i âdem bir dem oldu
anuñ çün fahr-i âl-i âdem oldu
- 13 o demdendür dem 'isâ ibn-i âdem
hem ol demden urur dem çarh-ı a'zam
- 14 bu ol demdür ki hemdemdür halîle
ki her dem hemnefesdür cebrâ'ile
- 15 makâm-ı cebrâ'il'ün müntehâdur 340
anuñ menzilgehi 'arş-ı 'alâdur
- [13a]
- 1 oğurken cebrâ'il'e anunlevh-i ebced
aluñdı hatırında 'ilm-i sermed

- 2 olurdı künfekāndan zātı hāric
ma'ārif birle eklerdi me'āric
- 3 ma'ārif 'ārife olur ma'ārif
ma'ārif 'arşıdur mi'rāc-ı 'ārif
- 4 gehi 'arş üzre eylerdi hūrūcı
maḳām eylerdi ki zātü'lburūcı
- 5 'urūc eylerdi ki zātü'lburūca 345
nüzül eylerdi ki menzil 'urūca
- 6 muḥammed'dur ki olupdur faḥr-i kevneyn
aḡa me'vā olupdur ḳāb-ı ḳavseyn
- 7 idüpdür ḳāb-ı ḳavseyne naẓar ol
ḳılupdur 'ālem-i ḳudsî maḳarr ol
- 8 ḳalur çün ḳavs-i a'lādan tecelli
olur bu ḳavs-i esfel ḳavs-i 'alî
- 9 olurdı 'ālem-i lāhūta mazḡhar
iderken 'ālem-i nāsūtı manẓar
- 10 şifātunḳılsalar biḡ yıl ceride 350
beyān olmaz ḳalur biḡde biride
- 11 eger cem' olsalar bu āferide
midād olsa bu baḡr-i aḡẓaride
- 12 çü ādem'dür muḳaddem aḳdem oldur
inan bu gizlü rāza hemdem oldur
- 13 çiger bu sırruḡ andan maḡremi yoḳ
sanursun andan ümmî ādem'i yoḳ
- 14 tūrurken ḡātırında sırrı sermed
tūrur tekrār iderdi levḡ-i ebced
- [13b]
- 1 virürken on sekiz biḡ 'āleme nūr 355
olurdı bir kelîm altında mestūr

- 2 ḥitāb-ı kâb-ı kavseyne mükerrem
muḥammed olmasa olmazdı 'âlem
- 3 çü her ma'nide ola müşkilgüşâdur
bu cümle 'âlem ü ḥaşıır rāhnümâdur
- 4 henüz âdem yatarken âb ü gilde
ḥaḳîḳat 'âleminde cānū dilde
- 5 ḥalîlūḡ oldu nārı nūr andan
anūḡ_çündür bu mâtem sūr andan
- 6 anūḡ_çündür ḥalîle ḳurb-ı raḥmân 360
anūḡ_çün indi ismā'il'e ḳurbân
- 7 gelen ol bûy-ı yūsuf pîrehenden
inan ḳurtardı ya'ḳûb'ı ḥüznden
- 8 gelimek ṭūrı davūduḡ zebūrı
anūḡ nūrundan olmış cümle nūrı
- 9 vücūd-ı âdem andandur mükemmel
anūḡ_çündür melâikden mufaşşal
- 10 çü merhem birle bir dem hemdem oldu
mesîḥūḡ nefḥisünden merhem oldu
- 11 anūḡ nūrı çü pertev ḥâke şaldı 365
şarḳdan sâyesin eflâke şaldı
- 12 olupdur şâf evşâf-ı beşerden
eâer yoḡıdı zâtında kederden
- 13 serâser nūr idi ol nūra mâye
anun düşmezdi andan ḥâke sâye
- 14 şîfât u zât çün_kim muştafâdur
âenâ olmaz ki ol zâta sezâdur
- 15 ne ol zâtuḡ sezâvârı şîfat var
ne ol ma'rûfa lâyıḳ ma'rifet var

[14a]

- 1 semekden nūrı irmişdürsimāke 370
anun_çün gölgesi düşmezdi hāke
- 2 muşavver nūrdı hulk u edebden
muṭahhar zāt idi hışm u gāzabdan
- 3 görenler her küdüretten muṭahhar
şanurdı cismini rūh-ı muṭahhar
- 4 çü anun dostlığına oldu 'ālem
haḳikatde kamudan oldur akdem
- 5 çiger şūretde yokdur akdemiyet
çü hātemdür anun dur ekremiyet
- 6 kamudan şon gelüp pürzahmet geldi 375
ne var geç geldi ise bahṭe geldi
- 7 mükerremdür kamudan ekrem oldur
cihān bir halka gūyā hātem oldur
- 8 çiger şāfidür evşāf-ı beşerden
muşaffāyıldı zātı her kederden
- 9 veli olmağa andan dahı şāf ol
çeker kırk yıl tamāmet i'tikāf ol
- 10 çeker halvetde çün_kim çille çil sāl
emīn-i vahyi vahy indirdi fi'lhāl
- 11 irüp cibrile virdi çün_ki selvet 380
dedi haḳk emr ile hatm oldu halvet
- 12 taşup cūş eyle kim deryā-yı dīnsün
emīn-i vahy-i rabbü'l 'āleminsün
- 13 çü sensün vākıf-ı esrār-ı müdrik
niçün dimezsün ikrā bi'smi rabbik
- 14 çü sensün dürri deryā-yı vücūdu
demidür künfekāne irse cūdu

15 olupdur ay u gün senden müddeâir
gider şimden dutarun kum fe enzir

[14b]

- 1 çü sensün aşıl 'ālemdür tufeylün 385
tapuñdur şāh-ı 'ālem cümle haylün
- 2 çü haqqun haqq ile peygāberisün
bu halka rehber ol kim rehberisün
- 3 bular çün dahı haqqdan dād-ı üstād
olur hem 'alleme'lkur'an'dan üstād
- 4 çü haqqdan geldi ol dem muqtedālīk
şerī'at yola eyler pişvālīk
- 5 çü her ma'nāda ol müşkilgüşādur
anun çün cümle halka rehnümādur
- 6 anuñla oldı her bid'at nigūsār 390
beli andandurur her baht-ı bidār
- 7 şalar çün āftābe būy-ı miskīn
bu sevdādan yeler āhū-yı miskīn
- 8 şalar çün āftābe zerre tāb ol
olur kim zerre olsa āftāb ol
- 9 le'amrük giden kemer levlākden tāc
giyüpdür kim kubbe-i eflākdan tāc
- 10 zihī hūrşid-i rūy-ı dilsitānı
ki anı sāye olmuş taylasānı
- 11 zihī miskīn dü giysu-yı siyāhı 395
ki olu her müyü şadmiskīn penāhı
- 12 hużūr-ı haqqdan olsa şadrı pürnūr
namāz içre görür cennetde engūr
- 13 olur bir huşe-i pervīn her engūr

aķar her dānesinden eŐme-i nūr

14 iger hāķķ nūrī ile pūrnr olurdı
velī kuffārdan rencūr olurdı

15 anuĉün oldı miĉnet birle yār ol
ki kılmiŐdı maĉabbet iĉtiyār ol

[15a]

1 kılurdı senünle dendān ķalem gāh 400
'ibādetden ŉutar saķın virem gāh

2 gehi ğamdest ile hemdest olurdı
gehi ŉikest ü geh peyvest olurdı

3 bulurdı cū'ile ol değlü ģiffet
ki ŉaŐ bağlardı gelsün diyü sikklet

4 bilürdi ol ki genc olmazdı birenc
anuĉün iĉtiyār itmişdi ol renc

5 bilürdi lezzet olmaz ĉün elemsüz
anın bir laĉza ŉād olmazdı ğamsuz

6 'urüc olmaz bilürdi bitenezzül 405
anın faķrla eylerdi tevekkül

7 ŉızırmıŐ ĉün fenā rinde yāğın
bekā nūrıyla uyarmıŐ ĉerāğın

8 vefā bilmiŐdi maĉbūbuĉ cefāsın
inan sürmezdi bu dehrüĉ ŉafāsın

9 ezel 'ahdünde olmiŐdur belāsı
inen vardur belāya merĉabāsı

10 ezelden mestidür cām-ı belānuĉ
inan sultānidur āl-i 'abānuĉ

11 fenā olmiŐ bekā birle ķabādan 410
anuĉün merĉabā eyler 'abādan

- 12 eâer yoğıdı göñlünde hevâdan
nazar kaṭ' eylemişdür māsivâdan
- 13 bulaydı yâr-ı ğayrından ferâğ ol
yaḳardı haḳḳ cemālinden çerâğ ol
- 14 meger bir gün ki ğarḳ olmuşdı nūra
serâser ğarḳdı baḫr-ı hużūra
- 15 nidâ irdi cenâb-ı kibriyâ'dan
buyurdu cebrâ'il'e müntehâdan

[15b]

- 1 alup şol dem burâḳ-ı tizreftâr 415
ḫabîbüñ ḫazretine kıldı ihzâr
- 2 didi haḳḳdan irişdi eyle fermân
demidür degşirilmek vaşla hicrân
- 3 çü sensün seyyid-i sādât-ı kevneyn
senüñ_çün oldı cennet serbeser zeyn
- 4 ṭurup cennetde ḳudsiler ğurefde
senüñ_çün muntazırdur her tarafda
- 5 revânı evliyâ vü enbiyânüñ
cemî'-i etkıyâ u aşfiyânüñ
- 6 ṭurupdur muntazır cümle likâña 420
dilerler süreler yüz ḫâk-i pâke
- 7 senüñ_çün ḫūr u 'ayndan ṭoldı cennet
gerekdür ki idesün mennâne minnet
- 8 ḳarañu dünde bu pîrûze gülşen
olupdur nûruñ ile cümle rûşen
- 9 feleklerde melekler kıldı ğulğul
sürersenñ vaḳtidür ol yañe düldül
- 10 şifâtüñ pertevîdür nūr-ı zātüñ
anüñ_çün ḫūra yokdur iltifâtüñ

- 11 ne olsun iltifātuñ kâ'inâta 425
ki zātuñ düşdi mazhar nūr-ı zâta
- 12 vücuduñ kâ'inātuñ mazharıdur
anuñ çün nūr-ı zātuñ mazharıdur
- 13 tur imdi zahrına atlan burâkuñ
bilürven haddün aşdı iştiyâkun
- 14 kadem baş 'âlem-i kudsa sefer kııl
bu deryâda ne gevhersün nazâr kııl
- 15 vücuduñ halka-i beytü'lharemür
harem ol halka birle muhteremür

[16a]

- 1 çü sen bu râza mahremsün kıdemden 430
haremsün halkdan halka haremnden
- 2 haremde muhterem senden kerem kııl
vücuduñ halkasın beytü'lharem kııl
- 3 ola çün hakkile mahrem lisânuñ
olur pâyende cânân birle cânuñ
- 4 bu sözden nâlesi artar habibüñ
ki gül vaqtinde âhı 'andelibün
- 5 burâka berkvâr olur süvâr ol
olur çün şem' gibi bîkarâr ol
- 6 tehmil kıılmadı çü intizâra 435
değişdür firkatı kurb civâra
- 7 bu şahn-ı hâkden bes tarfet'ül'ayn
makâm eyler fezâ-yı kâb-ı kavseyn
- 8 öğünden gitdi çün bu hıttâ-i hâk
işidür hutbe-i levlâkın eflâk
- 9 serâser çarh-ı a'zam tıoldı gülgül

- şanasun geldi gülzār oldı bülbül
- 10 öñince turrūku ider sebzpūşān
hurūs-ı ‘arş olur andan hurūşān
- 11 şu deñlü oldı ‘arş üzre ‘alācūy 440
öñince rūh-ı kudsi turrūku kūy
- 12 serāser tıoldı gulğul çarh-ı a‘zam
ki geldi şadr-ı bedr-i her dü‘ālem
- 13 düğüne itmeyüp adnı nazār ol
kılur firdevs-i a‘lādan güzer ol
- 14 çekindi sürme mā-zāğ‘ül-başardan
anuñ_çün sürdi ağıyārı nazardan
- 15 tıolandırdı çü kevineyni nazardan
hayrolup haber bildi haberden
- [16b]
- 1 şu deñlü sürdi kırbet tihinerāh 445
kılur rūhü‘lkudūs andan kılur āh
- 2 şu deñlü nūr-ı kırb olur havāle
kalup cibril andan kıldı nāle
- 3 dir iy seyyid dükendi tākat u zūr
mecālüm gitdi kaldum senden uş dūr
- 4 dükendi kalmadı şabr u mecālüm
yaqın oldı ki yana per ü bālüm
- 5 señün_çün rūh-ı kudsidür cenābuñ
beli miftāhı sensün işbu bābuñ
- 6 çiger ben hāmīl-i sırr-ı mübīnüm 450
emīn-i vahy-i rabbü‘l‘ālemīnüm
- 7 benüm çün muntehā düşdi maqāmum
degüldür sidreden a‘lā merāmum

- 8 dir iy rûhü'lemîn kalma seferden
neden birün kalur ol halka derden
- 9 çü ben geçdüm bu yolda cân u serden
nedendür sen dem urmağ bāl u perden
- 10 çü ben bu nūra gark oldum tamāmet
sen iy rûhü'lemîn kılğıl selāmet
- 11 çü kurbet nūrına yokdur mecālün 455
bu nūruñ pertevinden şakla bālün
- 12 çiger senden açıldı nūr-ı imān
baña ih̄sān olupdur sırr-ı 'irfān
- 13 menüm çün mazhar-ı āyāt-ı kur'an
anuñ çündür makāmum kurb-ı rahmān
- 14 saña keşf olmadı çün kim bu perde
otursun halka gibi bekle derde
- 15 çü yol yokdur saña ol bārgāha
girem ben himmetünle pādişāha
- [17a]
- 1 oğur çün nevbet-i kavlen āakile 460
didi sen bunda eglen cebre'ile
- 2 kıllur rûhü'leminden çün güzer ol
ne ser gözler ne bāl ister ne per ol
- 3 şu deñlü cebrā'il andan kalur dūr
görür cebrā'ili mānend 'aşfūr
- 4 urur çün püşt-i pā kevn ü mekāna
kadem başdı fezā-yı lāmekāna
- 5 cihetden taşra bir yol var cihetsüz
ki ma'rūf olur anda ma'rifetsüz
- 6 çiger yol oldu anda aña bārik 465
sirāyet kıldı şol dem nūr-ı tahkik

- 7 k̇omadı anda çün_kim ğayrı ğayret
 anı ğark eyledi deryā-yı ğayret
- 8 ṫolandı māsivā çün_kim gözinden
 hemān dem ğā'ib olur kendüzinden
- 9 geçüp bu bārgārḥāhı ayırdı şāhı
 muḳābil düşdi kūya mihr ū māhı
- 10 muḳābil düşdi nūr nūra
 hemān tebdil olur ğaybet ḥuzūra
- 11 gelür çün nūr-ı rabbānî gider ol
 olur hem kendüzinden biḥaber ol
- 12 hemāndem dideden didāra düşdi
 koyup aġyārı şol dem yāra düşdi
- 13 aḡa çün oldı ol dem dide didār
 serāser dide olup gördi didār
- 14 mezāhirden olur çün_kim mezāhir
 görür kim oldı bātın 'ayn-ı zāhir
- 15 bu dehşetden çiger ḳalmışdı bikār
 velî olmuş dili pürmevc-i esrār

[17b]

- 1 çiger ḳılmışdı zāhirden güzer ol
 bilürdi sırr-ı bātından ḥaber ol
- 2 koyup bu 'ālem-i ḥiss ü ḥayāli
 görür ḥürşid-i nūr-ı zülcelāli
- 3 bu heybetden muḥammed ḳaldı bikār
 muḥammed'den muḥammed oldı bizār
- 4 ḥayādan derleyüp ol dem ḳızardı
 gülāb olmuşdı şan-ı gülden sızardı
- 5 eḥad gördi ki aḥmed ḳaldı 'ātıl

bu dehşetden çü murğ-ı nimbismil

6 dir iy ahmed 'aleyke olsun selāmum 480
habībümsün tehiyyātuñ kelāmum

7 irerdüñ tayyibâtı tayyibine
vücūduñ oldu maṭlab tālibine

8 çü derden halka düşdüñ der senüñdür
bu derden kıl güzer maḥzar senüñdür

9 geçersen halkadan derdür maḳāmuñ
bu derden geç ki maḥzardur maḳāmuñ

10 çü zātuñ gibi aduñ oldu maḥmūd
gerekdür kim maḳāmuñ ola maḥmūd

11 bu lezzet çün virür kuvvet mezāk 485
bulur şol dem bu ḥayretten āfāk

12 ifākat birle cem' olur çü vuşlat
beli oldur kalb-i vaşla ḥaşlet

13 irişür çünki dā' nefsüñ ḥitābı
geçüp bu halkadan fetḥ oldu bābı

14 geçer çün halka-i sem' u başardan
ḥabir olup ḥaber anlar ḥaberdan

15 düşer maḥzar celāl-i zülcelāle
nazar kılur cemāl-i berkemāle

[18a]

1 görür lebbeyk ḥazretten ledeyk ol 490
selām-ı ḥakḳa 'arż eyler 'aleyk ol

2 görür der halkadandur halka derden
güherdür kandan kändur güherden

3 yuyulmuş levḥ-i dilden naḳş-ı kevneyn
maḳām olmuş özine ḳāb-ı ḳavseyn

- 4 olur ki **ķavs** esfelden mu'allā
olur ki **ķavs** esfel **ķavs** a'lā
- 5 iderken **ķāb-ı ķavsey**ni maķarr ol
ķılur a'lādan ednāya naķar ol
- 6 **ķılur**ken anda vuşlat cāmını nūş 495
bu **ķāki** cūr'adan **ķılmaz** ferāmūş
- 7 mürüvvet görmez ol maķbūb-ı ma'sūm
ki ide ol cūr'adan bu **ķāki** maķrūm
- 8 şefî' olur 'uşāt-ı mü'minine
selām okur 'ibād-ı şāliķine
- 9 dir iy sultān-ı berķaķķ cān-ı muţlak
ķamunuğ derdine dermān-ı muţlak
- 10 bu şerbetden ki **ķıldıuğ** baņa in'ām
ķavaş mü'minine eylegil 'ām
- 11 meżāk ū **ķuvvetince** her birine 500
ķadırğıl olmasun kimse yerine
- 12 bu rāz olmasun eylersūn **ķarimūm**
'ibād-ı şāliķin **ķılsun** **ķadimūm**
- 13 baņa çün **ķadeĥ** a'lā düşdi **ķur'a**
olur hem bu **ķadeĥden** içe cūr'a
- 14 **ķiķāb** ider ki iy ma'sūm-ı muţlak
sözün **ķaķķdur** ki iābāt eyledün **ķaķķ**
- 15 gözetmek **ķaķķı** çün_kim **ķaķķa** **ķaķķdur**
ne **ķaķķdur** **ķaķķa** kim **ķaķķdan** e**ķaķķdur**
- [18b]
- 1 çü maķmūd itdüm aduğla maķāmūğ 505
ne dirsenğ belki **ķāşıldur** merāmūğ
- 2 çü zātum gibi maķmūd itdüm aduğ
yürü **ķamd** it ki **ķāşıldur** murādūğ

- 3 çü her maḳṣūduḡ oldı baḡa maḳṣad
buyur kim her ne dırsen ḳılmazam red
- 4 getürdüm çün_ki ud'ünî ḥitābe
du'āya vācib olmışdur icābe
- 5 ḥuṣūṣā ṣol dā' kim söz ḳılursen
benüm maḳṣūdum oldur sen bilürsen
- 6 görür kim rabb-i 'izzet söyler esrār 510
muḥammed'den bilürdi lafz u güftār
- 7 ḥaḳıḳat bahri çün_kim oldı mevvāc
ṣerī'at gevherinden ḥoldı mi'rāc
- 8 ṣadef dürdāne birle hemser oldı
güher kān oldı ma'den gevher oldı
- 9 bu bahre çün muḥammed oldı ḡavvāṣ
görindi her ḫarafdan gevher-i ḥāṣṣ
- 10 hemāndem cūṣa geldi bahr-ı esrār
belürdi her ṣedeftendür meṣḫūr
- 11 niyāz idüp dir iy dānā-yı esrār 515
ne diyem ben senüḡdür çün_ki güftār
- 12 senüḡdür sertāser çün lafz u ma'nî
mu'ayyen lafz ile ma'nāya ya'nî
- 13 ma'ānî aḫterinüḡ maḫla'ısun
berısün lafz u ma'nādan ma'ısün
- 14 bilürsün çün murādum ümmetümdür
ṣefā'at anlaruḡ_çün himmetümdür
- 15 kerimā rāzı olḡıl ümmetümden
benüm bu 'uhde ḡitsün zımmetümden

[19a]

- 1 bularuḡ perdesin nūruḡla yandur 520

- buları rahmetün ābına kandur
- 2 ümizün cümleñ bildün vefā kı1
kamunuñ cümle hācātundevā kı1
- 3 bu hāzretten ki ‘ālemdür kef-i hāk
nedür bu bir avuç hāk eylegil pāk
- 4 bu müştî hākdür pes ü fütāde
bu derden sürme anı virme bāda
- 5 cihān bir halkadur çün_kim bu derden
neden bu halka dūr olmağ bu derden
- 6 bulanmaz çün bu toprağdan bu deryā 525
neden bu halka ser olmağ bu deryā
- 7 bu hāki cümle gark eyleser ol yem
ne bir katre bu bağr artar ne olur kem
- 8 bu rāzı çün_ki söyler bülbül-i kuds
anı sermest ider büy-ı gül-i kuds
- 9 hemāndem cüş ider deryā-yı rahmet
görür kim garka varmış cümle ümmet
- 10 mu’attar kı1ur andan cān dimāğın
selāmı birle hatm eyler kelāmın
- 11 oğur evvel selām āğir selāmı 530
döner çün_kim tamām olur merāmı
- 12 gelür andan iner dārü’sselāma
revān-ı enbiyā turmış tamāma
- 13 görür kim muntazırdur cümle ervāğ
kamu nūrından ister yağa mışbāğ
- 14 bu mışbāğ melekler per tutarlar
revānı aşfiyānuñ ser tutarlar
- 15 revān-ı enbiyā olmuş süvāre
kı1ur ahmed gelür diyü nazare

[19b]

- 1 görür kim gelür ol nūr-ı sāde 535
süvār iken olurlar heb piyāde
- 2 rikābında yürür kim sernihāde
ayağına düşer kim bergüşāde
- 3 kimesne işbu ‘izzetle mü‘eyyed
başa varmadı illā ki muḥammed
- 4 degülmişseydi ol lāyık bu şadre
kaçan olurdu erzāni bu kadre
- 5 dü ‘ālem aḡa çün ḥāk-i kademdür
anun şānında lākāsem kasemdür
- 6 bu sırrlardan ḥaber virmez meger ol 540
bu deryāda güher bulmaz meger ol
- 7 resūlen aḥmeden ḥakken muṭi‘an
nebiyyen rahmeten ḥatmen şefi‘an
- 8 keremden bir nefes ‘attār‘a yār ol
şefā‘at birle aḡa ḡamgüsār ol
- 9 çiger men rābi‘-i aşḥāb-ı kehfem
dahı başdan ayağa ḥabṭ u sehven
- 10 eger didār u ger divāra sakfem
ki ‘ömr oldukça bu dergāha vakfem
- 11 çiger kıldum öküş zenb u ḥatāya 545
velì çokdur ḥatāyādan ‘atāya
- 12 çiger kıldum öküş lehv-i terennüm
şā‘id-i tevbeden kıldum teyemmüm
- 13 çü āb-ı dīdeden kıldum tahāret
dilerüm idem evvel istiḥāret
- 14 eger o ise kaşdum kııl müyesser

ki olam nūr-ı rûzunla münevver

[20a]

- 1 benüm üç nesnedür senden murādum
ki **q**ala işbu üç nesneyle adum
- 2 biri ölmezden evvel öl ki bu **h**āk 550
ziyāret **q**ala varup ravzañı **ç**āk
- 3 **d**ahı olmaya şî'rle iştiḥārum
şu'ūr ilen ola şer'a şî'ārum
- 4 muqayyed olmayam bu **q**ıl u **q**āle
olam meşgūl-ı taḥşil-i kemāle
- 5 **h**içāb idinmeyem bu **q**ıl u **q**āli
muvāfıq eyleyem **q**āle bu **h**āli
- 6 **d**ahı cānum bedenden olsa āzād
ebed şād ola vaşluñdan hem ābād
- 7 dilā o **h**āk-i rāha cān fedā **q**ıl 555
bu cān murgına takvādan gıdā **q**ıl
- 8 vefā **q**ılduñsa bu 'ahde ezelden
qomağıl aḥmed'un fitrākin elden
- 9 şaşırma iziñi rāh-ı hüdādan
'ubūr eyle şırāt-ı ihdinādan
- 10 gel imdi olduñise biriyā **q**ul
ne tāt kim **q**ılursun biriyā **q**ıl
- 11 boz evvel faqr ile nefsüñ esāsın
bul andan 'ışq ile **h**akḳuñ rızāsın
- 12 **h**uzāya cāna 'ışquñ hemdem eyle 560
bu sırra 'aql u cānı maḥrem eyle
- 13 'asel zımnında maḥfi zehr olsa
nazarda luṭf pinhān **q**ahr olsa

- 14 haber virse saña bir tıfl-ı nādān
‘asel şanma ki vardur zehr pinhān
- [20b]
- 1 şabî nuşhın kabûl eyler cenābuñ
olur andan zarûrî ictinābuñ
- 2 cihān bir cāma beñzer biraz sükker
velî altında vardur zehr-i muzmer
- 3 bu deñlü enbiyā-yı bergüzide 565
habîr u ‘ākıl ü dide şinide
- 4 haber virir ki dünyā luţfdur kahr
‘asel şanduğuş ahîr olsun zehr
- 5 habîr olduñsa andan iy hıredmend
olurken saña bunca nuşh ile pend
- 6 hāzer kılmaduğuş andan pes sebab ne
bu ğafletden uyanmazsan ‘aceb ne
- 7 belî çün ahîri ‘ömrüñ eceldür
serāser zehrdür şanma ‘aseldür
- 8 gel imdi ihtirāz it bu halelden 570
ecel cāmını a‘lā bil ‘aselden
- 9 değışdür kahrı luţfa luţfı kahrā
bedel kıl zehri kande kandi zehre
- 10 bilürseñ zehr kandın kande kanduş
şayarsañ kande zehrün kand şanduñ
- 11 bu dehrüñ kahr zehr zehrün kand şanma
kulağ ur işbu pende bend şanma
- 12 dilersenñ olasun bu şehrün āzād
cihān mülkinde olma bir nefes şād
- 13 işitdüş enbiyā ü evliyâyı 575
serāser etkıyā ü aşfiyâyı

14 Һudāyā bizi Һaққ yola muṭi' it
muҺammed Һaзretün bize ŧefi' it

[21a]

1 anuң bizden revānun eyle Һoŧnūd
ki olmiŧdur ŧefi'yüme mev'ūd

2 idür iy 'ālimü'ssırrilҺafiyyāt
aңa vü āline bizden taҺiyyāt

3 Һuŧūŧā çāryār-ı pāk gevher
ebübekr ü 'ömer 'oāmān u Һaydar

4 nebı eydür ki aŧҺābumdur encüm 580
bāyehhüm iktedeytum ihtedeytum

5 emirü'lmü'minin bübekr-i ŧıddik
esās-ı dın-i Һaққ bünyād-ı taҺkik

6 sipihr-i devlet-i Һürŧid-i enver
çerāğ-ı evliyā ŧıddik-ı ekber

7 çü Һikmet cāmın evvel nūŧ iden ol
Һaқıkat baҺri olup cūŧ iden ol

8 kılan oldur ezel 'ahde vefāyı
anuң ol ŧāfdan boldı ŧafāyı

9 Һarıkat baҺrinüң ğavvāŧı oldur 585
bu baҺrünüң gevherinüң Һaŧŧı oldur

10 anuң çün oldı anuң adı ŧıddik
ki evvel aҺmedi ol kıldı taŧdik

11 olur çün yār-ı ğar Һurretü'l'ayn
anuң ŧānında geldi āānı iāneyn

12 iderdi dın içün varın fedā ol
kılurdı arpa Һurŧından ğıdā ol

13 bekā sırrın alur naқŧ-ı fenādan

anun terciḥ ider fakrı ğinādan

14 girür çün_kim şırātü'lmüstakime 590
ḥarir u atlası virür kelime

[21b]

1 ḥabibün çün_ki evvel yāri oldur
şeri'at mülkinün mi'māri oldur
2 bu ḳadrün bedri oldur ḳadr anuḡdur
bu 'ıyduḡ şadri oldur şadr anuḡdur
3 çü oldur aḥmed'ün evvel veziri
hem oldur her za'ifün destgiri
4 çü evvel aḥmede ol oldı hemdem
anuḡ_çün oldı sırr-ı ḥaḳḳa maḥrem

5 dilā şiddiḳa evvel iḳtidā ḳıl 595
yolunda şıdkla varuḡ fedā ḳıl

6 bu sırruḡ olmaḳ istersen emini
ḳoma şiddiḳuḡ elden dāmenini

7 ḥudāyā bize şiddiḳı şefi' it
şefi'a irmege anı refiḳ it

8 niḳāmü'lḥaḳḳ 'ömer ḥūrşid ḥattāb
çerāğ-ı cem'-i cennet şem'-i aḡḥāb

9 ne 'ömer ki āftāb-ı nām-ı berdār
ḫavāf eyler anı pervānegirdār

10 şeri'at şem'ine nūr-ı yakındur 600
maḳāmı ravza-i ḥuld-ı berindür

11 niḳām-ı dīn-i ḥaḳḳ dānā-yı berḥaḳḳ
kemāl-i şer' anuḡla buldı revnaḳ

12 sırr almağa varup serverden ol ser
irüp sırra virüp ser oldı server

- 13 bular çün dide-i esrârbîn ol
hayâli yandurur bular yaqîn ol
- 14 kemâl-i dîn-i haqq bulmağa kuvvet
komış zâtunda kudret ‘adl-ı heybet

[22a]

- 1 nebî eydür nübüvvet olsa câiz 605
‘ömer olmazdı benden şonra ‘âciz
- 2 olur çün haqqa cândan halkadur güş
anun haqq ‘aşkına zehri kıllur nüş
- 3 anuñ çün zehri nüş eylerdi fârûk
ki vardur kendüde tiryâk-ı fârûk
- 4 çü şahibdil ola insân-ı kâmil
zarar virmez içerse zehr-i kâtil
- 5 arıdur ‘âlemi zulm u sitemden
cihânı nûra gark eyler zulemden
- 6 vücûdı mazhar-ı ‘ilm ü hikemdür 610
anun ‘âlemde ‘adliyle ‘âlemdür
- 7 ‘acem mülkinde çünki server
kıllur ihyâ biñ altmış altı minber
- 8 anuñ ‘adl içre yokdur çün nâzırı
hem oldur her fakîrün destgiri
- 9 hudâyâ heybet için ol kerimün
halâş it bizi mekrinden recimün
- 10 emirü‘lmü‘minün ‘oâmân-ı ‘affân
ki oldur câmi‘-i âyât-ı kur‘ân
- 11 güzîn-i h~âce-i kevneyn oldur 615
beli ‘oâmân-ı zî‘nnüreyn oldur
- 12 nigîn-i halka-i hilm ü hayâdur
ser esrâr u tâc-ı eshıyâ‘dur

13 hayā imāna külldür gerçi yā cüz
veli 'oāmān'dan olmuşdur hayā cüz

14 hayāyı dîn ile çün 'ayn olupdur
anuş çün şāh-ı zî'nnüreyn olupdur

[22b]

1 emîn-i vahya çün olur harîm ol
oşur 'üvân-ı dîvân-ı kadîm ol

2 emîn-i vecd çün kim hemdem olmuş 620
anuş çün gizlü sırrı mahrem olmuş

3 nedîm olmuş dem urmuş çün bu demden
komiş bir şehîd 'ālemde kîdemden

4 kelām-ı hakkdur ol çün 'ayn-ı hakkdur
bu dîvāndan dü'ālem bir varakdur

5 bu dîvāndan irür içre cihāna
virür gevher bu kāndan gine figāna

6 hem evvel cāmi'-i kur'ān-ı hakkdur
hem āhîr 'ışk ile kurbān-ı hakkdur

7 meger bulmuşdı sırr-ı şıbgatu'llāh 625
ki kanı şıbgatu'llāh oldu nāgāh

8 bu hakka kanķı bātıldur degül hakķ
ta'aşşub birle söyler kavlı-i nāhakķ

9 bu hakkdur ki anların maķşüdü hakkdur
anı hakķ bilmeyen maķşüdü daķdur

10 degüldür anlara maķşad hilāfe
ta'aşşub birle sen düşme hilāfe

11 hüdāyā kıl beni andan müberrā
ki anlar bu 'arzdandur mu'arrā

12 imāmü'lmü'minün dānā-yı ber hakķ 630
velāyet tahtına sultān-ı mutlak

13 'alî ki oldur püser'amm-i peyember
emîr-i şer'-i şāhibhavz-ı kevâer

14 velāyet tahtınınuñ sultānı oldur
dü 'ālem cisme beñzer cānı oldur

[23a]

1 velāyet içre çün hatm-i ümemdür
nebî birle anuñ çün lahm u demdür

2 hem oldur muhtedāsı ehl-i dînüñ
hem oldur gevheri bahr-i yakînüñ

3 nite rüstemsüvâr-ı rahş-ı düldül
dil-i gavvāş deryā-yı tevekkül

635

4 kimesne görmedi ceng içre zahrın
bu dehrüñ şabr ile luḫf etdi kahrın

5 demişdür kim eger mevt olsa meczūm
yüzüm döndermeyem olsam da mehzūm

6 hezārān sırrı bu remzi kıılır fāş
zihî fiḫrat hezārān cünd şābāş

7 selūniden cihān pürdür şadāsı
anuñ remzi hafîdür her nidāsı

8 namāz içre olurdu elde hayrān
teninden çıķduğın tuymadı peykān

640

9 olupdur aña dünyāsı talāk
anuñ çün ihtiyār etmişdi fāka

10 'alelkaḫ' efdalü'lenām oldur
'ale'lḫakk hüccetü'lislām oldur

11 aña kim yār olupdur 'avn-i bāri
ayırılmaz birbirinden çāryāri

12 çü vardur her birinde bir faẓilet

anuñla oldılar ھاķķa vesilet

13 seversen çāryār-ı bāvefāyı 645
ta'aşşubdan güzer ķıl ķo riyāyı

14 elā iy cān u dide derd-i devvāru
sen ol nūrsun ki lemtemseshunāru

[23b]

1 özüñdür nūrı çü allāh nūruñ
şühūd ehline ğayb olmaz ھاızūruñ

2 sen ol şehbāz-ı ķudsisin tebārek
nişimendür saña şāh-ı mübārek

3 bu mişķāt-ı müşebbekden açup per
cihānı serteser ķılduñ münevver

4 bu ten mişķātınuñ mışbāhı sensün 650
beden bir cāma beñzer rāh sensün

5 bu nūra kevkeb-i dürridurur ad
zücāce şınmayınca olmaz ābād

6 zücācı nefsüñ olmazsa şikeste
ķaçan dil şem' olur bezm-i eleste

7 ne şarkı vardur ol nūruñ ne ğarbı
beli her nūruñ oldur şark u ğarbı

8 bu şem'üñ zeyte yokdur ihtiyācı
hidāyet birle rūşendür sirācı

9 elā iy bülbül-i güyā-yı esrār 655
demüñdür ھاurrem olsun söyle gülzār

10 dem ur 'isî gibi şirîn zebān ol
dirilsün mürde diller tāze cān ol

11 çü sensün uşbu baħr içinde ğavvāş
demidür 'arz idersen ğevher-i ھاşş

- 12 cevāhir dūrcūn aç gevher niāār it
bu dūrri gūş-ı cāna gūşvār it
- 13 demūnden cān dimāğūñ ħurrem eyle
bu sırra ‘aql u cānı hemdem eyle
- 14 velikin ġarrā olma bu nevāye 660
heves kıılma bağlanma havāye

[24a]

- 1 şaķın āvāzeden olma serefrāz
ki vardur nāye eberr şem‘de āvāz
- 2 ki senden bülbülün āvāzı ħoşdur
gülün gūyendesidür sāzı ħoşdur
- 3 dime gül gibi ħandānum semende
ki anuñ ‘ömri bir haftadur çemende
- 4 dime ki oldum nazarda ehl-i ferheng
gören goncasıñdur çün niçe ferseng
- 5 ırakdan şıçrasañ zırger bem 665
bu fenn içindesün ħargūşdan kem
- 6 eger bu birledur fażlı dimāğūñ
olur bir meylden mūş u kelāğūñ
- 7 eger fehmile eyleriseñ tezāyüd
bulur fehmiyle her dem anı hüdhüd
- 8 ve ger bu cümleden varsa mezidün
olursan müsta‘idd olur sefidün
- 9 elā iy kaṭre-i ‘ummān-ı esrār
kıdem deryāsı içre dūrri-i şehvār
- 10 bu deryādan çiger bālā görindün 670
şadefde lü‘lü‘-i lālā görindün
- 11 çiger bālāda irmişsen kemāle
kemāl isterseñ aldanma kemāle

- 12 çeker olduᅡ bu deryā içre ġavvāş
ger gider ḥāşıl itmek çü her ḥāşş
- 13 gel imdi ka‘r-ı deryādan sefer kıll
seferden fāriġ olmaᅡdan ḥāzer kıll
- 14 sefersüz kaᅡre çün_kim gevher olmaz
zer olmaz ḥāk hem zerefser olmaz

[24b]

- 1 olur dür kaᅡre-i bārān seferden 675
pür eyler ka‘r-ı deryā-yı güherden
- 2 anuᅡ_çün yerüᅡ tut olur seferde
ki ola aᅡlas u dibā nazarda
- 3 sefer ger çarḥa biencām olaydı
felekde bir nefes ārām olaydı
- 4 sefer ‘ālemde ger biᅡadr olaydı
meh-i nev ᅡande böyle bedr olaydı
- 5 maᅡām itdünse ger zātü‘lburūcı
tenezzül gözle istersenᅡ ‘urūcı
- 6 gel iy ‘ankā-yı ᅡāf-ı bāyezidi 680
ezel sultānınuᅡ bāz-ı sefidi
- 7 çü murġ-ı āşiyān-ı lāmekānsun
neden biçeşm ü güş u bizebānsun
- 8 dilersenᅡ lāmekān şahnında pervāz
şafirüᅡ uşbu sāza eyle demsāz
- 9 güzer kıll bu mekāndan lāmekān ol
geçüp cān u cihāndan cāna cān ol
- 10 ᅡabı‘at çārçüpinden güzer kıll
güzer her rūy-ı sultāndan ḥāzer kıll
- 11 mekāndandur çü çarḥuᅡ inᅡılābı 685

geçüp andan güz̄er kı11 ıztırārı

12 güz̄er kı11 bu zemīn u āsmāndan
ki cānuḡ kırtula ḡīn u mekāndan

13 geçersenḡ çarḡı kırtulduḡ elemden
vücūd olduḡ ḡalāş olduḡ ‘ademden

14 görünmez cāna çü cānān cihāndan
anuḡ_çün kim berīdür her mekāndan

[25a]

1 cihāndan kı11 güz̄er cānān gerekse
vücūdḡ derde vir dermān gerekse

2 eḡadse maḡşaduḡ kırtul ‘adedden
‘adedden ḡarc degüldür çün eḡadden

690

3 ezel ma’nāda çün ‘ayn-ı ebeddür
‘aded ger piş u ger kemdür aḡaddür

4 münezzehdür çü ḡaḡḡ çün ü çirādan
ezel olmış ebed bu mācerādan

5 yaḡīn bil_kim aḡaddür şekk degüldür
kim eydür kem ‘adeddür tek degüldür

6 elā iy perdebāz-ı kūy-i ma’nī
niḡāb aç kim görine rūy-ı ma’nī

7 tılsımun genc-i ma’ninüḡ şikest it
şafā cāmun şunup ‘uşşāḡı mest it

695

8 belī hem bādesün hem mest olursun
ki hem sākī olur hem mest olursun

9 şadef ḡāḡi ḡeḡi dür gösterürsün
ḡeḡi ḡālī ḡeḡi pür gösterürsün

10 çü sen gencīnesün ‘ālem tılsımuḡ
müsemāsun sen ü ‘ālemdür ismüḡ

- 11 yaķarsun ārerķānun cihānuŋ
cihetsüz vaşl olur cānāna cānuŋ
- 12 bilürseŋ ‘ilm-i nārencānı ism ol 700
gehì gencine ol gāhì tılsım ol
- 13 ü birdür şūret ü ma’nì zarūret
gehì ma’nì olursun gāh şūret
- 14 ü sen gencinesün tendür tılsımuŋ
düşüpsün bendine zindān-ı cismüŋ

[25b]

- 1 velì çün mevc ura deryāyı vahdet
gelür her zerreden bir dürlü lezzet
- 2 bu hayretten olur çün girü āgāh
görür bu bārgāha tıolmış ol şāh
- 3 hurüş eyler maķāmundan kıılır cūş 705
bu lezzetden olur hayrān u medhüş
- 4 tutar pervāneveş ol şem’e cānı
diler kim kalbe nām u nişānı
- 5 geçer çün ‘aşķ ile cān u cihāndan
tamāmet kıurtulur nām u nişāndan
- 6 girü çün ol kadeħden olısar mest
olur cānāne birle destberdest
- 7 gehì üftān gehì hayrān olur ol
gehì cānu gehì cānān olur ol
- 8 gehì getürendedür gāhì fenāda 710
gehì firķatdedür gāhì beķāda
- 9 saŋa bu sırrı dirven dergüşāde
girilmez çün degüldür dergüşāde
- 10 geleydi ün_ķi sensün işbu bābuŋ
bil olmaz sen irişmez fetħe bābuŋ

- 11 açılmayınca ol k̄ufluᅇ kilidi
ne seᅇsün kimse sultāndan ‘abidi
- 12 çü yıldum halkadan derder murāduᅇ
bu derden belki maᅇşürdur murāduᅇ
- 13 güzer kıl halkadan halkadur olsun 715
çü geᅇdüᅇ derden oldur maᅇz olsun
- 14 elā iy beᅇçe-i s̄imurᅇ-ı lāhūt
ne yerüᅇdür senüᅇ bu cism-i nāsūt

[26a]

- 1 k̄adimi āᅇiyānın eylegil yād
bu dāma k̄alma zinhār eyle feryād
- 2 olurken bāᅇ-ı cennet cilvegāhuᅇ
nedendür künc-i külhān tekyegāhuᅇ
- 3 ᅇalın bu sebzearı h̄urrem eyle
demiᅇden cān dimāᅇuᅇ hoᅇ dem eyle
- 4 yüzüᅇ dönder ne bu divāra bir dem 720
göz açuᅇ kıl naz̄ar didāra bir dem
- 5 naz̄ar kılduᅇça püesrār olursun
irüp didāra berh̄urdār olursun
- 6 hidāyet kılduᅇınca nūr-ı te‘bid
gelür rüᅇen saᅇa her zerre h̄ürᅇid
- 7 olursaᅇ s̄irr-ı vaᅇdetden haberdār
olur rüᅇen saᅇa her dide didār
- 8 veli ol deᅇlü kim keᅇf oldu esrār
h̄icāb olur saᅇa ol deᅇlü estār
- 9 zih̄i derd ü nihāyetsüz zih̄i kār 725
zih̄i derd ü ᅇikāyetsüz zih̄i zār
- 10 hezārān perde var her rāza anda

hezārān söz olur her sāza anda

11 bu yola kimesne pāyān bulupdur
bu derde kimse ne dermān bulupdur

12 nedenlü isteseñ yokdur nihāyet
nihāyet şanduğuş olur bidāyet

13 aduş kim aña iderler tecelli
hemān bulmağdurur derler teselli

14 yazarlar bu su'āli her kitāba
kimesne irmedi şāfi cevāba

730

15 bu şahrālarda yıllarla yelenler
varup gelmekde menziller yolanlar

[26b]

1 hağğa her zerreden bir rāh vardur
velikin hağğdan az āgāh vardur

2 belì her zerre hağğuş perdesidür
hağğikat nūr ile perverdesidür

3 anuşçün perde düşdi araya cehl
ki ma'lūm ola andan ehl ü nāehl

4 yağındur ehl olan kalmaz hiçāba
düşer nāçār ğaybetden hiğāba

735

5 eger bulduşsa ğaybetden huğūrı
yağın ol nūra zulmet şanma nūrı

6 eger bulduşsa nūrı aňla nūr ol
serāser ğarğa-i bağr-i huğūr ol

7 dilersenğ nūrı sa'y it ol huğūra
geçüp zulmetden irğür nūrı nūra

8 kađimidür egerçi saña ol nūr
velikin kāhil ola olma mağrūr

- 9 saña senden koyar çün gâfiliyyet 740
beli gıybet degülmi câhiliyyet
- 10 çiger sensün ezelden nûruñ ehli
huzûruñ nûrile ref' eyle cehli
- 11 dilerseñ pertev-i sırr-ı ilâhî
göñül âyinesin pāk it kemâhî
- 12 eger bilmek dilerseñ sırr-ı kevneyn
gerek bilmek 'amel kılmak olup 'ayn
- 13 'amel birle çü 'ilme 'ayn olursun
hemân âyine-i kevneyn olursun
- 14 görürsün anı sende lik sensüz 745
nidersün bâğı gül bulduñ dikensüz

[27a]

- 1 göñül bir dem güzer kıl āb u gilden
şalā-yı 'ışkı diñle ehl-i dilden
- 2 çerāğun rüşen itsün nūr-ı 'ışkuñ
okınsun aduğa menşūr-ı 'ışkuñ
- 3 nem eyle zir-i 'ışkı zār söyle
zebānsuz bülbül ol esrār söyle
- 4 zebūr-ı 'ışkı sâz it söze başla
hicâzî perdeden nevrûza başla
- 5 hadiâ-i derd-i 'ışkı vird-i cân it 750
makālun sırr-ı cāna tercemân it
- 6 toluşsun 'ūd-ı cānda micmer-i 'ışk
bu demden hoşdem olsun maḥzar-ı 'ışk
- 7 hıred pürsāğar olsun 'ışk-ı bāde
ki göñlüñ naḳş-ı ğamdan ola sāde
- 8 şarāb-ı 'ışk ile 'aklı hoş it
taşup deryâ gibi cüş ü hurüş it

9 hıred çün mest ola virse dahı şâf
pür eyle dürd-i derdi kılmason lâf

10 gelicek 'ışk olur çün 'aql ma'zül 755
hıredi düd olur 'ışk olsa maqbül

11 çü 'ışk âteşdürür 'aql āba beñzer
bu bir keştîdür ol girdāba beñzer

12 kaçan tākāt getürsün kaṭre nāra
bu girdāba düşen gelmez kenāra

13 nidersün 'aklı virgil 'ışka varuñ
edinme rüstā-yı şehryāruñ

14 gelürmi rüstāyidan dirāyet
ki bilmez 'ışk şāfından bir āyet

[27b]

1 degüldür 'ışk işi her nātüvānuñ 760
beli key kāmilündür kārvänuñ

2 düşersen 'ışka evvel bākbāz ol
cihān u cāndan evvel biniyāz ol

3 dü'ālem işbu baḥre ğarkadur bil
bu derden çarḥ-ı a'zam ḥalkadur bil

4 dil ü cān oldı şüre cāndur 'ışk
kamu derd ehlinüñ dermānidur 'ışk

5 hezārān cām-ı pürzehr eyleyüp nüş
şekerden ṭatlu nüş eyler geçer hoş

6 irerse her nefes bir tîr-i muḥkem 765
şikāyet kılmaz andan olur epsen

7 çü kaḥrun luṭf aṅlar cāna herdem
vişālinden kaçır hicrāna herdem

8 yaḳar çün kaṭre-i vaşl āftābı

- diler ne tākdan tutmak nikābı
- 9 ne dersün kande kaṭre kande deryā
niçe şem' ü ne pervāne ne pervā
- 10 hezārān cān u dil pervāne her dem
bu şem'üḡ pertevinden yana her dem
- 11 bu deryāda hezārān baḥr kaṭre 770
bu ḥūrşide hezārān çarḥ zerre
- 12 hezārān cān bu yolda āb olupdur
bu ğamdan anca göz biḥ'āb olupdur
- 13 bu ğamdan anca gözler kaldı giryān
bu demden anca diller oldu büryān
- 14 zemīn ü āsmān adı cihāndur
murād andan hemān iāār-i cāndur
- 15 zemīn u āsmāndan gel güzār it
hemīn cānāna gözle cān niāār it
- [28a]
- 1 zemīn u āsmān bir anadur bil 775
anuḡ gencīnesi cānānedür bil
- 2 dilersenḡ pādişāhı cāndan geç
gözet gencīnesin virāneden geç
- 3 bedenden geç gönül bul cān dilersenḡ
dil u cān terkin ur cānān dilersen
- 4 kaçan bu kārgāhı düzdi üstād
cihānı ādemiyle kıldı ābād
- 5 çiger 'ālemde ādemdür güzide
velī 'ışk oldu aḡa nūr-ı dide
- 6 cihānundur çü dide 'ışk olupdur 780
dü'ālemden güzide 'ışk olupdur

- 7 eger 'ışk olmasa olmazdı 'ālem
dahı hākk varlığın bilmezdi ādem
- 8 şakın şanma bu 'ışkı serseri sen
bu bahrūn 'ıŝkı anla gevheri sen
- 9 anuñ çün ādeme 'ışk oldu ihsān
aņa tā vaşl u hicrān ol yeksān
- 10 belı firkat virür 'ışk-ı ŝafāyı
bulur yandukça altun ıŝtıfāyı
- 11 çü revnak 'ışka eşk ü şabrdandur
gülistān tāze olmağ ebrdendür
- 12 olur çün 'ıŝk ile ma'ŝūk mergüb
hākiqatde olupdur 'ışk mahbüb
- 13 degülse 'ışk eger cānāne kurbet
nedür 'āŝıkdađı firkatde lezzet
- 14 degüldür hüsn ü kubh-ı 'ışk bende
hasendür 'āŝıka kubh ü hasende
- 15 medārı hüsn ü kubhuñ çün bedendür
aņa sen 'ışkı kul etmeñ nedendür

785

[28b]

- 1 çü 'ışk āzādedür ŝādı vü ğamdan
ne ğuŝŝa 'āŝıka derd ü elemden
- 2 dü 'ālem bendedür sultān-ı 'ışka
bedendür çarh-ı a'zam cān-ı 'ışka
- 3 kemāl-i kudretünden hākk-ı te'ālî
ider her zerrenüñ 'ışkın kemālî
- 4 cihānda zerre yokdur biş eger kem
ki olmaya kemāl-i 'ışka mahrem
- 5 nebāt ü ma'den ü hayvān ü eflāk
serāser āb u bād u āteŝ hāk

790

- idüpdür ‘ārif andan ‘ışkı ta‘bir
- 5 bu zenciri utar cānān elinde
degüldür cism elinde cān elinde
- 6 kāmunuñ meyli esfelden ‘alādur 810
veli k̄asem olur ülke aña sezādur
- 7 nedenlü k̄asem irerse k̄arsāzuñ
irersün ğavrına ol deñlü rāzuñ
- 8 olur çü emri birle cümle k̄aruñ
senüñ meylüñdür ancak ihtiyāruñ
- 9 anuñdur ihtiyārı çünki ğālib
bes oldur añağıl mergüb u t̄alib
- 10 anı kim kıldı h̄akk maḥbüb ezelden
ebed maḥbūbdur mergüb ezelden
- 11 h̄akkuñ muḥtārıdur ger nef‘ ü ger zar 815
anuñ maḥlūk̄dur ger ḥayr u ger ŝer
- 12 anuñ muḥtārını maḥbüb idingil
niçe menfūr ise mergüb idingil
- 13 degül kim olasun ber şedde mā‘il
gerekdür ki olasun taḥd̄ire k̄ā‘il
- 14 kemāl-i ‘ışka ger olduñsa rāğıb
belādan nefret itme ol murākıb
- 15 eger sen cüstseñ ‘ahd-i eleste
belādan ğam yime düşme şikeste
- [29b]
- 1 belādur çün kemāl-i ‘ışka mazhar 820
anuñ hicrānını vaşl aña yekser
- 2 içi taşı t̄ola çün ‘āşık̄uñ ŝevk̄
belādan alsa iki cān u dil zevk̄
- 3 dilersen̄ ki ire peyveste ŝikestüñ

- belā bil cāmını ‘ahd-i elestün
- 4 bu meyden mest olur ins ü melekler
bu sāza rakş urur dün gün felekler
- 5 ezel haqqdan işitmişdür hitābı
anun gitmez bu çarhuñ inqılābı
- 6 anın pergārveş giryān olupdur 825
bu ‘ahddan vālih ü hayrān olupdur
- 7 elā iy şūfî-i pîrūze hırka
semā‘ ur ki olasun bu derde halka
- 8 dilersen ki olasun halka bu derde
bu derdi nūş idüp cān vir bu derde
- 9 bilürven merdsen derdün nedür şāf
içersen dürd-i derdi urmağıl lāf
- 10 içersen dürd-i derdi bihilāf ol
getürme ğayr-ı derdün ‘ayna şāf ol
- 11 ol evvel ğayr-ı ‘illetden mücellî 830
kıl andan ‘ayn ile haqqı tecellî
- 12 kemāl-i ‘ışka kâbildür çü zātuñ
neden mağlûb olur beydağdan atuñ
- 13 ger olduñsa bu baħr içinde ğavvāş
gerekdür hāşıl itmek gevher-i hāşş
- 14 bu deryādan dimāğuş abdār it
bu dürri gūş-ı cānā gūşvār it
- [30a]
- 1 güneş gibi çıkar bu perdeden ser
çü vardur haqqa her bir zerreden yol
- 2 haqqa her zerreden bir rāhuñ olsun 835
bu yüzden āemme vechu’llāhuñ olsun
- 3 çiger her zerre haqquş perdesidür
haqikat nūrla perverdesidür

- 4 çiger bu perdelerdür post berpost
geçersen perdelerden dostdur dost
- 5 tefekkür kıl şabādan pîr olinca
nedenlü perde geçdün pîr olinca
- 6 ezelde nūr idün bulduñ kesāfet
mi'dede saña virdün de leṭāfet
- 7 yürüyüp ata şulbinden tamardan 840
tamup bir kaṭre şu olduñ hem erden
- 8 çü düşdün rahme olduñ perverde
'alaḳdan 'azm ü lahm olduñ deride
- 9 çün olduñ muẓgadan cism-i muṭahhar
görindün 'āleme rūḥ-ı muşavver
- 10 gehi āb u gehi ḥūn u gehi şîr
gehi gözün gehi bernā gehi pîr
- 11 gehi sultān-ı dîn geh pîr-i ḥammār
gehi murdār-ı mey geh merd-i esrār
- 12 çü gitmez her nefes perde nazardan 845
gehi ma'nādan ü gāhî şuverden
- 13 nedenlü ref' olursa cāna perde
görürsün perde var daḥı nazarda
- 14 bulardan vādî-i 'ışka irince
bu deryāya ṭalup gevher bulınca
- 15 nedenlü perde vardur gel kıyās it
hidāyet rehber olsun iltimās it
- [30b]
- 1 olupsan mār gibi post berpost
geçersen postlardan dostsun dost
- 2 'aceb sırrdur 'aceb ḥikmet 'aceb rāz 850
'aceb sāz u 'aceb söz ü 'aceb nāz
- 3 kimün 'aklı irer bu gizlü rāza
ne dem demsāz olur bir dem bu sāza

- 4 ne sırrdur ol ki şad genc-i nihāndur
ne sözdür bu ki nūr-ı 'aql u cāndur
- 5 eger cānuḡ gözi ola güşāde
olur veş saḡa ol nūr sāde
- 6 konupdur çün_ki her zerre revişde
hidāyet nūrı birle perverişde
- 7 durur her zerre bir reftār içinde 855
çiger rüşen degül estār içinde
- 8 çiger bil bağlamak reftāre hoşdur
getürmek dembedem güftāre hoşdur
- 9 çü vardur ol revişden senden hisşe
nola ol hisşeden olursa kışşa
- 10 çü çarḡuḡ biḡhabersün kışşasından
anuḡ_çün rehbersün güşşasından
- 11 hazer kıl şir-i çarḡuḡ ger düşenden
ki aḡan ḡūn-ı dildür her düşenden
- 12 bilürsen_kim degüldür'ışkbāzı 860
ne ḡaddūḡdür senüḡ bu 'ışkbāzı
- 13 kemāl-i 'ışka çün pāyān bulunmaz
bu derde lācerem dermān bulunmaz
- 14 degüldür çün_ki cān cānāna lāyık
neyüḡ vardur senüḡ sulḡāna lāyık

[31a]

- 1 senün sen_kim ne ersün aḡa senden
iletgil seni sensüz aḡa andan
- 2 anuḡ_çün çekdi sensüz seni dāra
ki yokdur andan artıḡ derde çāre
- 3 çü yokdur saḡa senden çāre insān 865
anuḡ_çün çıḡdı ma'zūr dāra cānsuz

- 4 olursañ göz yaşından gevherefşān
sitāruñ gün gibi ola dirahşān
- 5 ol evvel dide pürnem sine pāre
çü bulduñ yāre yār ol yāra yāre
- 6 degüldür çün_ki varuñ yāre lāyık
yüri bir dide bul didāra lāyık
- 7 göz irme dideden didāra gele
sür aġyārı nazardan yāre gele
- 8 kılursañ didedeñ didāra rüşen 870
olusar saña ol dem dide didār
- 9 çü yoldan dide ol didede lāyık
çü ma'zūr olduñ olduñ dāra lāyık
- 10 çıkar gözden cihānı cāndan artıķ
ki olmaz aña tuħfe andan artıķ
- 11 kul olsun tā ebed cānāne cānuñ
senüñ sultāna oldur armaġanuñ
- 12 eger yāre niāār etdüñse varuñ
senüñdür serteser 'ālem niāāruñ
- 13 nizāmü'lmülk çün_kim geçdi şadra 875
hilālüñ 'adlile irgürdi bedre
- 14 cihānı luḡfı birle kıldı ma'mūr
vezāret şadrı andan oldu pürnūr

[31b]

- 1 varur bir merd-i şāhibdil nizāma
du'ā idüp dir iy sultān'āme
- 2 dilersen devlet-i dāru'sselānı
pür eyle rikvemi zerlen tamāmı
- 3 nizām ol dem buyurdu virdiler zer

velikin  olmadı rikve serāser

4 görür kim  olmamışdur rikve zerden 880
girü içdüm ider tekr ra cerden

5 bu b ba naşb-ı nefis olur  u mift h
gözetmez ke ret eyler cerre ilh h

6 görür kim rikvesi p rzer degüldür
anı p r kılmalıyan did r degüldür

7 g r rlere kim  urur derde olup z r
vir rlere bir kadar zer aŗa tekr r

8 niz m eyler  u bu in am-ı t mı
görür kim rikve p rzerd r tam mı

9 ni  r eyler ayağına niz mun 885
ki oldur menba'ı en am-ı t mun

10 aŗa kim mi'den c d u saħ dur
ni  r olsa aŗa  alem sez dur

11 görür ma'n sın andan m dde nun
niz mun ter kılur şol dem du'anun

12 olur ş d u kılur dil ğamdan  z d
oŗur c ndan du'  v   ferin b d

13 bilür  un pertev ider s ye n run
düşüp h ke diler  arzun  uş run

14 dir iy dest n-ı  alem n kn mun 890
niz mı  alem n iħs n-ı  ilm n

15  u mazhardur özün en am-ı tama
anun  un kıldum ibr mum tam ma

[32a]

1 bu kadri görmedüm l yık bu kadre
hil li kim ni  r eyler bu bedre

- 2 hilāl idüm çü senden bedre irdüm
niââr itdüm bu k̄adri şadre irdüm
- 3 münāsib görmedüm naḳṣi kemāle
tamāmî varken naḳṣi kim ala
- 4 baᅇa maḳṣūd sensün zer degüldür 895
murādum serdürür efser degüldür
- 5 degüldür saᅇa lâyıḳ çün_ki varum
anuᅇ çün saᅇa sendendür niâârum
- 6 çü düşdüm ‘ıṣḳa irdüm saᅇa andan
sen olduᅇ armaᅇanum saᅇa senden
- 7 çü ‘āṣıḳ düşdi ‘ıṣḳa oldu mergüb
serāser ṭoldı mecnün oldu maᅇbüb
- 8 çü mecnün oldu meftün itdi meyli
lebāleb ṭoldı leylî oldu leylî
- 9 göᅇül cān u cihān cānān ḳatında 900
kemîne ḳaṭredür ‘ummān ḳatında
- 10 nedür deryā ḳande ḳaṭre bāri
nedür yā ḳaṭrenüᅇ baᅇre niâârı
- 11 meᅇer ḳaṭre deᅇizden ola baᅇre
ola baᅇr varur baᅇri baᅇre
- 12 degüldür çün_ki cān cānān lâyıḳ
bilürseᅇ derd olur dermān lâyıḳ
- 13 çü yoḳdur armaᅇanuᅇ yāre lâyıḳ
yüri bir dide bul didāra lâyıḳ
- 14 belî çün didedür didāra maᅇrem 905
bilürseᅇ yād olupdur yāra maᅇrem
- 15 murād ol dideden aᅇla naᅇardur
naᅇarda yār ᅇayrından güzerdür

[32b]

- 1 nazar bulduŋsa bir ŧāhibnazardan
kemersün zerden ü zersün kemerden
- 2 haberdār ol ki zerdendür kemerde
görinür nūrı hūrŧidüŋ kamerde
- 3 bu yolda fark iden zerri kemerden
kim erdür bil_ki kemterdür kem erden
- 4 tolucaŋ dideye didārdan nūr 910
ola didār birle dide ma'mūr
- 5 görür didār birle dide didār
bilür esrār birle sine esrār
- 6 belì çün nürdur nūruŋ delili
tut ismā'ili istersen halili
- 7 gel iy sāzende-i kånün-ı esrār
cemālülhāk ya'nì h_āce 'attār
- 8 müsellemdür saŋa gevherfeŧānlıŋ
ki sende hatmdür esrārdānlıŋ
- 9 bu bāğuş bülbul-i gūyāsı sensün 915
vücūduŋ káfınuŋ 'ankāsı sensün
- 10 ser āğaz eyle sözi sāza başla
hicāzì perdeden nūr kara başla
- 11 bu mūsikāra gel mūsica var ol
gam-ı 'ıŧıylıla söz ü sāza yār ol
- 12 demüŋ bir dem bu sāza hemdem eyle
demüŋden cān dimāğuş hurrem eyle
- 13 dem urmaŋ çün senüŋdür bu hevādan
muḥayyer eyle 'uŧŧākı nevādan
- 14 hużürì olmaŋ istersen hālefden 920
kıl istimdād ervāh-ı selefden

[33a]

- 1 kemer bağlan bu yolda merdvār ol
çü girdüñ işbu meydāna süvār ol
- 2 sühan şahnında çün çevgān senüñdür
feşāhat topun ur meydān senüñdür
- 3 velikin ğırıra ola dīve zinhār
hazer kıl virme tahtuñ dīve zinhār
- 4 bu bāğuş şimdi sensün 'andelibi
cihān bostānınuñ murg-ı ğaribi
- 5 hūdāyā cāna 'ışkuñ hemdem eyle 925
bu sırra 'aql u cānı mahrem eyle
- 6 nidem bir dem ki bir demdür demüñden
ayırma bu demi bir dem ğamuñdan
- 7 çiger aşl ol ādem bir katre demdür
hem aşlı ol demüñ baħr-i kıdemdür
- 8 'aceb demege ol dem hemdemdür ādem
hem andandur dem 'isā bin meryem
- 9 bu sırra çün_ki herdem hemdem olmaz
dem-i aħmed'den özge mahrem olmaz
- 10 bu dem çün noktadur cīm-i cemāle 930
bu harf ol noktasuz irmez kemāle
- 11 bu demden irmek istersen kemāle
beli dönme gerek ğamdan hilāle
- 12 elif gibi bu demden dāl olursan
dem-i haqq birle mālāmāl olursan
- 13 dem olduñ hem bu demle hemdem olduñ
hilālüñ bedre irdi biğam oldun
- 14 meger bir gün ki çarħ-ı erğanünsāz
kılurdu söz ü sāzun rāza demsāz

[33b]

- 1 düzerdi perdeler gāh zir ü gāh bem 935
ururdi zaḥmeler geh şād geh ğam
- 2 ider geh söz ü sâzı rāza perde
geh eyler rāzı rûy-ı sâza perde
- 3 gehî demsâz ider sâza bu rāzı
gehî hemrâz ider rāza bu sâzı
- 4 irer sem'e hâtıfdan bir âvâz
ki ger olmaḳ dilersenḡ maḥrem rāz
- 5 ne söyler işbu sâzı diḡle iy dost
bu sâza perde sâzı aḡla iy dost
- 6 demişdür söz kılan sâza perde 940
bu rāzuḡ maḥremidür rāza perde
- 7 çiger bu perde sâzuḡ perdesidür
bu sâz ol perdenüḡ perverdesidür
- 8 dilersenḡ maḥremi olmaḳ bu rāzuḡ
degüldür yerde ğayrı aḡla sâzuḡ
- 9 ger olduḡsa sen bu rāza hemdem
var epsem işbu demden urmaḡıl dem
- 10 çü yetmiş biḡ hicāb ardındadır rāz
kaçan bu sâz olur ol sâza demsâz
- 11 çiger ğayrı degüldür perde sâzuḡ 945
ko sâzı bendesi ol perde sâzuḡ
- 12 bu sâzı kim çeker işbu havāda
muḡayyerdür dü'ālem bu nevāda
- 13 bu yolda çek 'inānum bîm-i cāndur
uzakḡdur yol u merkeḡ nātüvāndur
- 14 çalarsaḡ ma'rifet sâzın tarabnāk

kemāl-i ma'rifet bil mā'arefnāk

15 Һudāyā kıll beni bu demden āgāh
ki ҡaldum 'acz ü Һayrān ü gümrāh

[34a]

1 beni bu rāza bir dem maḥrem eyle 950
dil ü cānı bu sırra hemdem eyle

2 ilāhā Һālīkā perverdgārā
mu'inā müste'anā sāzkārā

3 Һekīmā bir tuvānā raḥīmā
Һalīmā rabb-i raḥmānā kerīmā

4 şığındum saḅa sen var gel merāmum
niżāmı senden olmışdur kelāmum

5 ki sensün düşdükçe destgırum
şığındum saḅa bilürsüñ zamirum

6 dilümi şaklağıl sehv-i zeleden 955
yolumı gözleyem Һabṭ ü Һaṭardan

7 çü çendān bilmezem ҡānūnu eş'ār
ne ṭab'ile çalam ҡānūn u esrār

8 maḳāmāt-ı ṭuyūrı itmedün fehm
getürdi bu Һayālāti baḅa vehm

9 niçe ma'mūr ola bu kārname
olamı terceme esrārname

10 meger yār olam esrār-ı cemāle
kıllam deryūze 'aṭṭār -ı kemāle

11 meded ire 'aṭā-yı mevleviden 960
cenāb-ı mesnevîyi ũ ma'neviden

12 idersem ṭarz-ı Һāfız ҡavl-i şeyḅi
görenler şana şirüm ҡavl-i şeyḅi

- 13 eḥad ger aḥmedi kıla şefi'üm
kıla mehdî beni kıadr-i refi'üm
- 14 irür ḥaḳḳ meger şî'rüm kemāle
nizāmı şî'rümün ire kemāle
- 15 irerse şemme sırrından celālün
açam burḳa' yüzinden bu cemālün

[34b]

- 1 eger fırsat virürse sözde üstād 965
söz ehlinün revānuḡ eyleyem şād
- 2 kılursa ḥ~āce himmet baḫtiyārî
irdüre yārı yāra 'avn-i bārî
- 3 biḥamdi'llāh ki virdi kıale tevfiḳ
umarum kıil ũ kıalem ḫāle tevfiḳ
- 4 ḫuzūrî gel kuşūra i'tirāf it
kemāl oldur kemāle göre lāf it
- 5 kuşūruḡ aḡla tālibseḡ kemāle
belî aldanmamak ḫoşdur kem āle
- 6 kemāl ehli bilür çün her kuşūruḡ 970
kuşūruḡ aḡla isterseḡ ḫuzūruḡ
- 7 **elmakāletü'lsādise ḫikāyetü'lma'ād ve ḫaşrū'lcesed**
- 8 göḡül bir dem bu deryāya güzer kııl
ne gevherler çıkar andan nazar kııl
- 9 bu deryāda eger olduḡsa ḡavvāş
gerekdür ḫāşıl etmek gevher-i ḫāşş
- 10 çiger çokdur bu deryānuḡ talāsı
güher maḳşūd iden baḫre talāsı
- 11 cihān mülkini deryā şanma kefdür
güher cānānedür cān bir şadefdür

- 12 hayālündür senüñ aña cihānı 975
fedā kı11 merd_ıisenñ cānāna cānı
- 13 dilerseñ kıala cānān birle cānuñ
yaķın envārına yandur gümānuñ
- 14 oķursañ levħ-i dilden sırr-ı ğaybı
yaķın nūrıyle yandur şekk ü reybi
- 15 olurken kıuds-i a'lā saña mesken
nedendür künc-i külħān saña mesken

[35a]

- 1 meger sen tıflsun 'ālem perıdür
vücūduñ şışesi anuñ yeridür
- 2 çü varlık perdesi gide aradan 980
yaradılmış gider kıalur yaradan
- 3 çü varlık şışesine urasun taş
ola bu 'ālemüñ sırrı saña fāş
- 4 ħaķıķat bil ki sensün genc-i esrār
bu dār içinde yokdur daħı deyyār
- 5 çiger başdan tutarsan levħ-i ebced
velı sende kıonupdur 'ilm-i sermed
- 6 elifsen kim ezelden sen muķaddem
anuñ çün sen melāıkden mükerrem
- 7 elifden ğayrı ħarfüñ piçi vardur 985
elifdür kim anuñda hiçi vardur
- 8 elifdür evvelüñ çün āħirüñ lā
ne ebced tā êazığlen lā vü sevdā
- 9 çiger evvel elif āħir elifdür
hemān ebced elifdür mü'telifdür
- 10 kıaçan keşf ola saña bu mu'ammā
görürsün ismi olmış çün müsem mā

11 saña bu şehnişin olduḡda mesned
görürsün cümle sensün levh-i ebced

12 velikin key şaḡın cāndan bu sırrı 990
iletme degme şarrāfa bu dürri

13 fi'lḡikāyete ve'ltemāil

14 demişdür ol 'aziz-i bādiyānet
ki yokdur bu emānetde ḡıyānet

15 ezel 'ahdinüḡ oldun çün emini
şaḡın kim vardurur nefsüḡ kemini

[35b]

1 şaḡın gencineḡi yaḡmaya virme
başuḡı cehlilen ḡavḡaya virme

2 murād işbu emānetden emāndur
emānetdür veli bār-ı girāndur

3 dirigā dinüḡi yaḡmaya virdüḡ 995
başunu cehlilen sevdāya virdüḡ

4 emānet eylemi olur zihî neng
ki senden yük çeker anı ḡar-ı leng

5 bu sırra hemser olmaz şaḡlayan ser
ki ser terkin uranlar oldu server

6 bu sırra ger dilerseḡ hemser olmaḡ
bu serden geç ki oldur server olmaḡ

7 fi'lḡikāyete ve'ltemāil ve'lišāre

8 görür bir ehl-i dil manşürü derḡāb
kesik başı elinde cām-ı cüllāb

9 didi iy server nedensün serbüride 1000
nedür ya elde bu cām-ı güzide

- 10 dir ol sultān-ı baht-ı nıknāmı
şunar serden geçen cāna bu cāmı
- 11 içer serden geçenler bu ayağı
geçer serden gorenler bu çerāđı
- 12 bu ma'nı cāmını şol cān ider nüş
ki hayretten kıllur kendin ferāmüş
- 13 fedā kıll cānuđı cānān gerekse
vücūduđ derde vir dermān gerekse
- 14 ü sen gencinesün 'ālem tılsımuğ 1005
müsemmā sensün ü 'ālemdür ismüğ
- 15 müsemmādan haber olduğsa ism ol
gehı gencine ü gāhı tılsım ol

[36a]

- 1 dilerseğ cānı görmek cism içinde
elif gibi nihān ol bism içinde
- 2 ü var dil cismi cān olduğ mücellı
irişver cānı cānāndan tecellı
- 3 haķıķat mecrādür çün bağr mevvāc
ķopar her lağza andandur livāmevc
- 4 'aceb deryā durur ol bağr-ı pürhün 1010
ķopar andan hezārān mevc-i mecnün
- 5 bu bağr içre ki gevherdür serāser
güherdür sengriz ile berāber
- 6 eger ķadr içre olsağ arđ-ı a'zam
bu deryāda olursun ķaķreden kem
- 7 dağı kim ķaķreninde ķadri vardur
belı āđir hilālüđ bedri vardur
- 8 bu esrārı ne bilsün rüstāyı
ki herdem doğdın eyler gıdāyı

9 fi'lhikāyete ve'ltemâil

- 10 meger bir vâ'iz hoşhûn 'âlim 1015
çıkup minberde v'az eylerdi dâyim
- 11 görür bir şahş anı âzâdelerden
velî pürnûr gönli sâdelerden
- 12 bu gavğadan nedür iy h̄'âce maqşûd
ne istersün degül ma'bûd maqşûd
- 13 cevâbun şöyle virdi merd-i hüşyâr
ki kırk yıldur kıılırven keşf-i esrâr
- 14 benimdür çün ma'ârifde mahâret
iderven her nefes gusl u tahâret
- 15 hemîşe hakk yola halka delilüm 1020
hidâyetle mu'ayyen her zelilüm

[36b]

- 1 maqâlum çün sükûtumdan hasendür
sükût itmek baña bâri nedendür
- 2 idüp hande dir ol divâne üstâd
yürî kırk yıl dahı yel eyle feryâd
- 3 kaçan irviresün heştâda 'ömri
yakın bil_kim virüpsün bâda 'ömri
- 4 gerek biñ gusl idüp esrâr söyle
hadîâ ü âyet ü aḥbâr söyle
- 5 çü kırk yıldur çalarsun ir güvâre 1025
piyâde kalduñ olmazsun süvâre
- 6 güvârüñ eylemişsün çün_ki pürbâd
çalarsun halk okurlar âferin bâd
- 7 yelersen teşnedil bu yolda şadsâl
muḥakkak bil ki tutmaz âb gırbâl

- 8 zihî teşne şarâb anlar serâbı
belî ebleh koyar ğırbâla âbı
- 9 ben anı isterüm bu tabl-ı pürbâd
harâb olup kala bîbâng-ı feryâd
- 10 bu esrâra kılayduñ dide ger bâz 1030
bu minberden çıkarduñ dâra serbâz
- 11 kaçan keşf olsa saña işbu esrâr
ne minber kala de dâr ü ne deyyâr
- 12 hemân dem kim şalarsun kebge bâzı
yarar ol dem çalarsañ tablbâzı

13 fi'Itemâil ve'lişâre

- 14 giderken bir mu'azzam şâh-ı râha
görür bir merd oturmuş şâh-ı râha
- 15 nazar kıilup dir iy dervîş-i haste
dilüñdür dest-i devrândan şikeste

[37a]

- 1 dilermi hâtıruñ handân olasun 1035
benüm tek 'âleme sultân olasun
- 2 didi ben isterem ki olmayam hiç
biküllî hakktan ırak bilmeyem hiç
- 3 çü ben hiçüm cihândur hiçderhiç
katarsañ hiçi hiçe hiç olur hiç
- 4 nolaydı olmayayduñ sende bende
benüm tek düşmeyeydük sende bende
- 5 naşihatdür tutarsuñ saña benden
meded yok saña senden baña benden
- 6 dirîgâ bilmedüñ kader u yerüñi 1040
inledüñ hiçe şatduñ gevherüñi

- 7 men ü mādur cihānuḡ çün esāsı
ten ü cāndan yapılmışdur bināsı
- 8 bozarsaḡ bu men ü mānuḡ esāsın
bulursun bu ten ü cānuḡ ḡudāsın
- 9 esāsı bu men ü mānuḡ aḡaddür
ḡudāsı ḡod ten u cānuḡ aḡaddür
- 10 men ü mādan geçenler cān olur bil
ten ü cān anlara yeksān olur bil
- 11 beden bir pîrehen ten cāna beḡzer 1045
ten ü cāndan geçen cānāna beḡzer
- 12 eger cān ū tenüḡ olursa rûşen
saḡa ten cān görünür cān olur ten
- 13 işit bir ḡoş meâel cānile tenden
ki rûşen nüktedür bu ḡaşr-ı tenden
- 14 bedendür püşt-i āyine kederde
anun göstermez ol şûret nazarda
- 15 şefāda rûy-ı āyine çü cāndur
anuḡ çün dürlü naḡş anda ‘ayāndur

[37b]

- 1 ola çün püşt-i āyine mücellî 1050
ne istersenḡ görünür anda ecli
- 2 ola çün her taraḡdan şāfi vü pāk
bu āyine olur çe pāk u çe ḡāk
- 3 kaçan kim püşt-i āyine ola rûy
bir āyine olur illā ki şadsûy
- 4 çeker cismüḡdürür dünyāda şûret
olur ‘uḡbāda ol ma’nā zarûret
- 5 bu şûretten ‘aceb ma’nā görindi

kıllurlar ŧūreti ma'nā gör indi

6 çü ma'nā ŧāfdur ŧūret mükedder 1055
kesāfet birledür ma'nā muŧavver

7 ŧafā ma'nādurur ŧūret kederdür
anunçün kâbil-i hiss ü baŧardur

8 çü cān gencinedür ŧūret tılsımı
bu ŧūret düşdi ol ma'nānun ismi

9 kaçan kim ism ola 'ayn-ı müsem mā
saņa keŧf olur andan bu mu'ammā

10 kaçan ma'nā-yı bātin ola zāhir
görinür ma'nī-yi tublī'i-serā'ir

11 olupdur cism-i aḫmed cān-ı ecli 1060
anunçün kıldı ten birle tecellī

12 eger dirseḡ ki pes cismündürür ḫāk
ten-i ḫākī ne resme cān olur pāk

13 cevāb oldur naḡar kıll gör tenüḡe
velī bu söz degüldür kūr ü lenge

14 sa'ādet birle girseḡ teng-i kabre
gelür ravza saņa ol ḫāk u ḫāzra

15 bes olkim ravza eyler kabr-i tengi
'acebmi cān kıllursa cism-i tengi

[38a]

1 çü sen kırtulmadun bu in u āndan 1065
anunçün fark idersün cismi cāndan

2 kesāfetden geçersen cān olursun
leḡāfet mülkine sultān olursun

3 kesāfetden güzer kıll gel zarif ol
laḡifender laḡifender laḡif ol

- 4 meger bir kimse aşhâb-ı şafâdan
su'âl eyler 'aliyy-i murtażâdan
- 5 ki cennetde olurmı rûz-ı rûşen
didi anda ne der vardur ne revzen
- 6 ne leyli olur anuñ ne nehârı 1070
ne berdi ne hazânı ne bahârı
- 7 serâser nûr olur kim nârı yokdur
gül olur gülşen olur hârı yokdur
- 8 olur 'âlem serâser nûr u nevrûz
olur her zerre mihr-i 'âlemefrûz
- 9 leṭâfet birle her cism-i mükedder
olur âyine her yüzden münevver
- 10 olur âyine çün pāk ü mücellî
cemâl-i hakk kılur andan tecellî
- 11 giyer her zerre çün kim nûrdan tâc 1075
bilâl-i âbnûs anda olur 'âc
- 12 'ömrdür bundan anda şem'-i cennet
ki andan rûşen olur cem'-i cennet
- 13 serâser cism ü cân bir nûr olur bil
kamu zerrât-ı 'âlem hûr olur bil
- 14 eger çü bunda bu bikr ü 'ömrdür
görürsün anda sen şems ü kamerdür
- [38b]
- 1 ṭola çün gözlerüñe nûr-ı rahmân
görinse saña ṭaṇmı hûr ü gılmân
- 2 buyurmuş eyle sultân-ı şerî'at 1080
görinür gözlerüme nûr-ı cennet
- 3 namâz içre gören engûr-ı cennet
ne ṭaṇ her demde görse hûr-ı cennet

- 4 nebi eydür ki mescid cennetümdür
inansun baña her kim ümmetümdür
- 5 eger nâr u eger huld-ı berindür
bilürseñ bend na'leynden yakındur
- 6 vuzû bunda vuzûdur nûr anda
hacer bunda cemâd u hûr anda
- 7 anuñ kim dîdesi cibril-bîndür 1085
aña 'âlem serâser hûr u 'ayndur
- 8 eger haqqdan bulayduñ çeşm-i rûşen
olurdı künc-i külhân saña gülşen
- 9 eger sen kurtulayduñ âb u gilden
olurduñ cân geçerdüñ âb u dilden
- 10 düşüpdür çünki perde âb u âteş
perî gibi şanırsun âbı âteş
- 11 var evvel âb u âteşden halâş ol
bu 'amm u hâşşı ko hâşşü'l-havâşş ol
- 12 ne resme şerh olur bu cism ile cân 1090
ki cism ü cân olupdur cümle yeksân
- 13 buyurmuş eyle sultân-ı şerî'at
görinür gözlerüme nâr-ı cennet
- 14 serâser ehl-i hulduñ cism ü cândur
ki her bir günde tâze nevcivândur

[39a]

- 1 anuñ çün rişi yokdur ehl-i hulduñ
ki olur ol fazla senden hûn ü halıñ
- 2 ki yokdur et ile kan aşı-ı cânda
anuñ çün rişi bitmez şahşuñ anda
- 3 aña kim kâr olupdur zulm ile zor 1095

- virilür haşr oluncağ şūret-i mor
- 4 bulursañ şūretüñ o kim a'vāndur
beli bunda nihān anda a'yāndur
- 5 bir āyine durur bu cān ile ten
mükedder bir yüzi bir yüzi rūşen
- 6 biri muzlim durur bir yüzi enver
biri şāfidurur biri mükedder
- 7 görünür bunda pinhān anda peydā
olur anda nihān bunda hüveydā
- 8 tılsım bül-acebdür cismle cān 1100
olupdur genc-i pinhān anda cānān
- 9 ne gevhersen ki ne cism ü ne cān sen
ne gevhersen ki genc-i lāmekān sen
- 10 'aceb gevhersün iy zāt-ı muṭahhar
bulur cennet senüñ nūruñla ziver
- 11 buyurmuşdur resūl-i bergüzide
ki olupdur şimdi cennet āferide
- 12 veli şol dem olur cennet tamāmet
ki gire cennete ehl-i selāmet
- 13 tamām ol dem olur cennet maḥalli 1105
ki ola nūr-ı imāndan mücellì
- 14 şu resme ola cennet pāk-i pürnūr
ki ger zāhir ola dünyāda bir ḥūr
- 15 ola nūrından ay ü gün mükedder
serāser ola bu 'ālem münevver
- [39b]
- 1 kimesne olmiya bakmağa kādır
başiret olsa idrākinde kāşır

- 2 velî çün ola şâfi cism olur cân
görinür gözlerüne genc-i pinhân
- 3 riyâzet birle cismün cân olur bil 1110
bu kuvvet anda şad çendân olur bil
- 4 yürürsün tıfl gibi bunda fâriğ
hakikatde olursun anda bâliğ
- 5 bülûğün bundadur anda zuhûrı
çerâğün bundadur cennetde nûrı
- 6 eger bunda bâliğsen ü 'âkıll
olursun varıcağ cennetde kâmil
- 7 olursun bunda hufte anda bidâr
bulursun bunda didâr anda didâr
- 8 der ü divârı cennetdür hayâtun 1115
zemîn ü âsmânıdur necâtun
- 9 dirahıtı şıdkdur evrâkı taqvâ
serâser mîvesi esrâr ü ma'nâ
- 10 'ameldür anda çün aşhâb u ahbâb
ne anda akribâ vardur ne esbâb
- 11 özün her nesneye kâdir bulursun
önünden geçdigün hâzır bulursun
- 12 her elmadan çıkar bir hūr-ı hâzır
alursun her birinden hazz-ı vâfir
- 13 zemîn ü âsmândur pürferişte 1120
turupdur her biri bir dürlü işde
- 14 der ü divârı pürdür hūr u gılmân
olupdur her biri bir yerde pinhân
- 15 olupdur çün tabi'at saña perde
anun çün anı görmezsün nazarda

[40a]

- 1 tabî'at perdesinden geç karındaş
ki ola her zerrenüñ sırrı saña fâş
- 2 kılayduñ nūr-ı haqqdan dide rüşen
gelürdi künc-i külhân saña gülşen
- 3 bilürsen saña keşf etdüm künûzi 1125
velî sen anlamazsun bu rumûzı
- 4 hayât-ı lehvi şay evvel memâta
ço zulmânı iriş âb-ı hayâta
- 5 çü lehv ü lü'bdur neyi hayâtı
bedel bil ol hayâta bu hayâtı
- 6 çü cāndur ahiret dünyâ bedendür
senüñ habs olduñuñ tende nedendür
- 7 geçersen bu bedenden cān olursun
haqqikat mülkine sulţān olursun
- 8 hayātundan haber bildünse iy dost 1130
o mağza bu hayâtı anlağıl post
- 9 hayātundan dirîgâ bihabersün
seni sen halka şanduñ lîk dersün
- 10 bu hilkat halkasın geç der gerekse
bu derden kıl güzer mahzar gerekse
- 11 muhakkağdur bilürsen işbu esrār
buña zındîk olur kim kılsa inkār
- 12 bu tahkikat ki esrār-ı hafîdür
buña inkār idenler felsefîdür
- 13 degüldür felsefî bu iy yakınsüz 1135
buña inkār idüp sen kalma dînsüz
- 14 muhakkiğ çün bu sırrı ide temyiz
görür bu kâ'inâtı cümle yekçiz

15 cihānı cümle piçāpiç anlar
cihānda her ne varsa hiç anlar

[40b]

1 anuñ kim hazzı vardur bu şafādan
girür bu yola rāh-ı muştafādan

2 delili muştafādur bu tarikun
beli hādisi hakkdur ol ferikun

3 şafādan varsa zevkun iy şafāsuz 1140
girilmez bu tarike muştafāsuz

4 eger makşūd ise saña bu makşad
yeter hādî bu yolda saña ahmed

5 tarik-i ahmedün olduñsa hāki
olursun kā'inātun zāt-ı pāki

6 bu yolda hāk olursañ olasun pāk
dü 'ālem serteser ola saña hāk

7 nedür bilmek dilersenñ sırr-ı ahmed
ehadden ayrdan var ol mücerred

8 mücerred 'aqla uyup olma mehcūr 1145
kalursun felsefives tā ebed kūr

9 bu şahrālarda yıllarla yelenler
varup gelmekde menziller alanlar

10 varı 'aqla vardur tūr dirler
ki yokdur anda 'aqla dūr dirler

11 'acebdür bārgāh-ı pîr ü bārı
ki şıgmaz anda 'akluñ kārbarı

12 bu meydāna her er serverlik itmez
bu yerde degme serverlik itmez

13 bu yolda rūh-ı kudsi per döküpdür 1150
niçe serverler anda ser döküpdür

- 14 bu yoluñ ancak ahmeddür delîli
gerek 'acziyle varmak bu sebili
- 15 çü hakık dindür dimiş din-i 'acâyiz
otur var mâ'arefnâk içre 'aciz

[41a]

- 1 geçersen 'illet-i çün ü çerâdan
gider bu 'illet-i ma'lûl aradan
- 2 su'âl eyler kıllup ibrâm bir hâm
ki iy sultân-ı berhakık pîr-i biştâm
- 3 nedendür işbu 'âlem kim cihândur 1155
yâ niçün bu zemîn âsmândur
- 4 neden girmişdürür çarha felekler
neden tesbih okur gökde melekler
- 5 neden tırmişdurur çarha felekler
nedür hâcib nedür imkân mümkün
- 6 cevâbun eyledür sultân-ı mutlak
murâduñ hakık ise degüldirim hakık
- 7 çü hakıkuñ cûdı kıldı cilve mevcûd
hakikat bûd anıñdur halk nâbûd
- 8 vücûd-ı hakıka çün 'illetdürür zât 1160
olur ma'lûl 'illet cümle bir zât
- 9 gerek sen hâtıruñ kiñ dut gerek tar
ki yokdur gördiğinden gayrı deyyâr
- 10 görinen hakıkdur çün kim gören hakık
bilen hakıkdur alan hakıkdur viren hakık
- 11 dü 'âlem fer'dür çün aşlı hakıkdur
bu muşhafdan dü'âlem bir varakdur
- 12 vücûd-ı aşla çün kim 'illet olmaz

dimek ma'lûl u 'illet millet olmaz

13 çiger vardur bu zerrât zuhûrât 1165
degüldür ğayrı ol nûruñ bu zerrât

14 zuhûrât ol zuhûruñ ğayrı olmaz
ki nûruñ nûrı nûruñ ğayrı olmaz

[41b]

1 yaķar hicrāna düşse nār-ı ħasret
olur vuşlat deminde ğark-ı ħayret

2 firāķa ödine çün yokdur mecāli
yaķar pervāne gibi şem'i bākî

3 olur vuşlat meyinden şöyle serhoş
dahı ķanmaz ķılup deryāları nüş

4 yaķar pervāne gibi şem'e bālin 1170
görürler lik bilmez kimse ħālin

5 yaķar anı fūrūğ-ı rūy-ı ma'şūk
olur ķurbān-ı ħāk-i kūy-ı ma'şūk

6 çü bilmez kimse derdinüñ devāsın
vefādan cāna yeg aņlar cefāsın

7 menem 'ālemde ol pervāne 'āşık
yolumda gerçeküm ķavlümde şādık

8 bu ħasretten zebānum yanmayınca
ne varum şem'e cānum yanmayınca

9 ħudāyā baņa virdüñ çün bu şevķı 1175
tadırduñ cān dimāğına bu zevķı

10 cemālüñ şevķı cānum ķıldı medhüş
bu şavķa eylerüm deryāları nüş

11 çeker pervāneler şem'e yaķar per
velî men tırmışam yanam serāser

- 12 vücūdum yandığınca zevkum artar
içersem zehr-i kâtil şevkum artar
- 13 baña çün dide vü didâr sensün
yağarsam nola varum var sensün
- 14 çü sen varsun yaraşur saña varlık 1180
ne lâyıkdur ‘ademden baña varlık
- 15 baña varlık gerekmez senden ayru
tenüñ ne luḫfı vardur cāndan ayru
- [42a]
- 1 eger cismümde her zerre ola gūş
olur aduñ işitse cümle medhūş
- 2 eger her cüz‘ümüñ ola zebānı
vireler cümle nāmuñdan nişanı
- 3 eger her zerre ‘uzvumdan ola göz
özüñden ğayrı görmez ger ola yüz
- 4 baña çün dide vü didâr özüñdür 1185
yağarsam nola varum var özüñdür
- 5 ola çün dide didâr ile pür nūr
anı didâr bilmez olur gūr
- 6 cihāndan geçdi çün ol pîr zinde
görüp dir bir mürîdānı düşinde
- 7 tañıruñ heybetinden noldi hālün
cevābun niçe virdüñ ol su‘ālün
- 8 didi gördüm gelürler yürte yürte
bu heybet birle yeri yırtta yırtta
- 9 gelüp ol dem olurlar baña lâzım 1190
ki tañruñ kimdürür peygāamberüñ kim
- 10 didüm cāna ezel maḫşūd olan haḫḫ
hemān oldur ebed ma‘būd-ı muḫlak

- 11 begenmeyüp deġiřdümse maķāmı
ħudām oldur deġiřmedüm ħudāmı
- 12 deġiřdümse maķāmum olmadum dūr
'acebmi ġūra girsem olmadum kūr
- 13 degülven kūr egerçi ġūra geldüm
öñümden ġitdi źulmet nūra geldüm
- 14 benüm tek varken aña niçe bende 1195
unutmaz bini oķur baña bende

[42b]

- 1 menüm kim andan artıķ yok ilāhum
unutmaķ olamı ben bende řāhum
- 2 çü yokdur cāna maķşūd andan özge
gerekmez baña ma'būd andan özge
- 3 çü yokdur andan özge baña maķşūd
gerekmez andan özge baña ma'būd
- 4 ħaķikatdür çü bişendiş olmaķ
özinden geçmek ü biħ'iş olmaķ
- 5 bu şüretten ħalāř olmaķ cānuñ 1200
kederden küll-i pāk olur revānuñ
- 6 bu minā saķfı istersenñ şürdan
ġöñül āyinesin pāk it kederden
- 7 arınmayınca dilden māsivā'llāh
naşib olmaz maķām-ı lîma'a'llāh
- 8 kederden yunmayınca rūy-ı hesti
tamāmet ġitmeyince būy-ı hesti
- 9 eger cānuñ ola şüretten āzād
biline sırr-ı her ma'nî saña řād
- 10 saña ma'nî gerekse geç şürdan 1205

gözet yārı sūr aġyārı nazardan

- 11 tırurken ‘ayn içinde şūret-i ġayr
bu yolda mümkün olmaz sālīke seyr
- 12 arıtmazsañ bu mir‘atı kederden
görinmez anda nesne bu şūrdan
- 13 ezel firdevs-i a‘lādan güzer kı1
gel andan ‘ālem-i kudsa sefer kı1
- 14 çıkar dilden kuşūr-ı hūrı iy dost
ko bu zulmātı anla nūrı iy dost

[43a]

- 1 kuşūr-ı hūrı ko ebleh degülseñ 1210
yüzüñ didāra dut gümreh degülseñ
- 2 koyup haqqı kuşūru hūra kalma
tecellisüz kelim u tūra kalma
- 3 bu keâretten kaçan bulsañ ferāġa
yakın gözle inen bakma ıraġa
- 4 bilürseñ cānuġa cānān özüñdür
dilersen derdüñe dermān özündür
- 5 özüñdür derd özüñdür derde dermān
özüñdür cān özüñdür cāna cānān
- 6 haqqat sāz u şūret perdesidür 1215
bu sāz ol perdenüñ perverdesidür
- 7 çü evvel perdeden üñlendi ol sāz
olur bu perde āhir sāza demsāz
- 8 degül_çün ġayr sāzuñ sāza perde
olur bu zāh mahrem rāza perde
- 9 key anla rāz-ı haqqdur perde sensün
haqqat nūra perverde sensün

- 10 çü senden ol āyinenüñ mücellî
kılursun perdesüz rāyı tecellî
- 11 velî olmak gerekmez andan ayru 1220
irişmez cisme cān cānāndan ayru
- 12 anuñ çün oldı mūsā hıızra hemdem
ki ola bu rāza mahrem urmadan dem
- 13 ki bu sırra bu dem mahrem degüldür
bu rāzuñ hemdemi ādem degüldür
- 14 bu sırra mahrem olmak olmamakdur
belî bu rāzı bilmek bilmemekdür

[43b]

- 1 meger bir şeh sarāyun kıldı yağma
sipāhî gördiler yağmaya uyma
- 2 görürler çünki yağmaya işāret 1225
bulurlar cümle yağmadan beşāret
- 3 meger birinde yağma kılmaz ol dem
arılmayup nazardan durdı epsem
- 4 şeh eydür sen ne alduñ sim u zerden
dedi ben hiç arılmadum nazardan
- 5 nazardur baña makşūd zer gerekmez
murādum sırrdurur efser gerekmez
- 6 nazar bir lahza sultān hazretinden
baña yegdür cihānuñ hilkatuñdan
- 7 bu söz hoş geldi sultān-ı zamāna 1230
buyurdu açdılar şol dem hizāne
- 8 didi gir al ne makşūduñsa vāfir
zer ū sim ü der ü la'l ü cevāhir
- 9 gulām eydür ki sultāndur murādum
ki bundan geçmişem cāndur murādum

- 10 irer çün dāmen-i sultāna destüm
bulur peyveste andan her şikestüm
- 11 eger la‘l ü güher ger sım ü ger zer
gelür hāk-i meder birle berāber
- 12 harām olsun cihānda şu göze nūr 1235
ki bir dem şāh cemālinden ola dūr
- 13 gerekmez cān baḡa cānāndan ayru
tenüḡ ne luṭfı vardur cāndan ayru
- 14 olur çün kūy-i cānāndan cihān gerd
dü ‘ālemden geçer her kim ola merd
- 15 mezākūḡ varsa ‘irfān lezzetinden
ayıрма cānı cānān ḡazretinden

[44a]

- 1 ki her lezzet ki vardur dücihānda
cihāndur anda çendāndur cihānda
- 2 eger müştāk ise cānāna cānuḡ 1240
ya niçün terkin urmazsun cihānuḡ
- 3 yeter yıl kā‘inātı bir bir eyle
bir iste bir gözet bir bil bir eyle
- 4 seni senlikden evvel eyle ma‘zül
şevāgilden geçüp ol aḡa meşḡül
- 5 kaçan sen senligüḡden dūr olasun
bu zulmetden geçersen nūr olasun
- 6 dilersen nūrı bu zulmāta ḡalma
yüzüḡ didāra ṡut cennāta ḡalma
- 7 belı cennet seni didārdan ḡor 1245
hemın aḡyārdur kim yārdan ḡor
- 8 eger varise sende ‘āşık-ı didār

- sekiz cennāta olmazsun ḥaridār
- 9 meger bir ‘āşık-ı miskîn ü ḥaste
gele maḥşer güninde dest beste
- 10 okuya çünki ḥazretten berātın
göre mizānda artık seyyi‘ātın
- 11 urup gözün ata yabāna
cehennemden yaña ola revāna
- 12 diye çün ayru düşdüm ol likādan 1250
fenā yegdür baña yāri beḳādan
- 13 gerekmez dide didār olmayınca
cihān aḡyārdur yār olmayınca
- 14 degül bu dide çün didāra lāyık
ḳo çıksun kim degüldür yāra lāyık

[44b]

- 1 ne göz kim görmiye didār-ı ma‘būd
ya ma‘düm olmuş ol dide ya mevcūd
- 2 ne tālib ki olmıya maḥlūba vāşıl
bedendür cānsuz ol andan ne ḥāşıl
- 3 cihāndur cism-i cānān aña cāndur 1255
anuç çün her dü‘ālemden nihāndur
- 4 dil ü cān terkin ur cānān dilerseñ
vücūduñ derde vir dermān dilerseñ
- 5 seni çün vaşl-ı cānāndan ḳıla dūr
zihî dūzah degülmi cennet ü ḥūr
- 6 bu gülşenden cihān bir ḥāra beñzer
çiger sen genc şanduñ māra beñzer
- 7 velikin işbu sözdür merd-i rāhun
degüldür degme bir divānı siyāhuñ

- 8 meger kim şeyh şibli şem'-i aşhâb 1260
giderken çün peyince cem'-i aḥbâb
- 9 düşerler çün bir beyâbân ü kenâra
irerler nâgehân bir kûhsâre
- 10 yol üstinde görür bir kâse-i ser
yatar ḥâk-i meder birle berâber
- 11 anı çün pâymâl itmişdi her bād
tokınan bâddan eylerdi feryād
- 12 kıllur ol külliyye çün kim naẓar şeyh
görür ol serde çok derd-i ser şeyh
- 13 görür ol başda bir ḥaṭ var yazılmış 1265
bozulmaz şanki mermerde ḳazılmış
- 14 belî ol kim yazılmışdur yuyulmaz
ezelden mest olan hergiz ayılmaz

[45a]

- 1 okur şeyh ol ḥaṭuṅ ma'nâsın aṅlar
şanasun söyler ol baş şeyh diṅler
- 2 ki iy şeyh epsem ol var olma derhem
ḳo varsun yile dünyâ âḥiret hem
- 3 çü kıldum mülk-i dünyâdan sefer men
hem itdüm dâr-ı 'uḳbâdan güzer men
- 4 sevâdü'lvechi fiddâreyni buldum 1270
geçüp 'ilm ü 'amelden 'aynı buldum
- 5 çü ma'lûm eyler ol başdan bu râzı
kıllur ol perdeye hemdem bu sâzı
- 6 düşer çün şeyh o sâhilden bu ḳafre
urur ol dem bu ḥayret birle na're
- 7 bu lezzet çün virür kuvvet mezâḳa
bulur lâbüdd bu ḥayretten âfâḳa

- 8 sorarlar nükte'î eydür **h**aber şeyh
okur ol dāstānı serteser şeyh
- 9 dir iy yārān budur sırrı bu āhuᅇ 1275
ki başımıᅇ bu yan bir merd-i rāhuᅇ
- 10 kōmıᅇ baş bu yolda merd olmuᅇ
geçüp cāndan cihāndan ferd olmuᅇ
- 11 cihānuᅇ sūdını ᅇaymıᅇ ziyāna
anuᅇçün püᅇt-i pā urmuᅇ cihāna
- 12 cihān ü cānı evvel yād virmıᅇ
bir avuᅇ tōprak olmuᅇ bāda varmıᅇ
- 13 belı oynatmayınca her dü'ālem
kim olmuᅇdur **h**arım-i vaᅇla mahrem
- 14 gel imdi māsivāyi eylegil terk 1280
ki devlet tācınuᅇdur terki ol terk
- 15 velı her dil bu sırra hemser olmaz
bu yolda geçmeyen serden er olmaz

[45b]

- 1 anın ol servere zer efser oldı
ki serden geçdi andan server oldı
- 2 çiger zerden kemer zerdür kemerden
nedür **h**āk u meder yegdür kem erden
- 3 bilürseᅇ bu **h**aberden iy **h**abersüz
kemer zersüz degüldür zer kemersüz
- 4 'ubūdiyyet kemerden aᅇa zer terk 1285
bu yolda baᅇt anuᅇdur ki ide ser terk
- 5 bu meydāna girür iy civānmerd
gerek zer gibi olmaᅇ zār ruᅇ-ı zerd
- 6 'anāya ᅇaymayınca her 'anāyı

beḳāya mübeddel etmezsün fenāyı

7 bu maḳşūd el virür dirseᅇ elemsüz
umarsun genc ü şādî renc ü ğamsuz

8 dirîĝā geçmedüᅇ bu genc ü zerden
ne vechile geçersün cān u serden

9 yellersün zer ğamından niçe fer seng 1290
ḳalursun ḥaḳḳ yolında çün ḥar-ı leng

10 eger dirseᅇ ki ḥaḳḳdur baᅇa maḳşad
ḥaḳîḳat ka'besidür cāna ma'bed

11 degüldür ḥaḳḳdan özge cāna maḳşad
ki ger miḥrāb olupdur baᅇa ma'bed

12 bu ğayretten olupdur zehreler āb
ki yoḳdur ol cemāle kimsede tāb

13 çiger bir zerredür ancak ḥicābı
ne bilsün zerre kimdür āftābı

14 özinden geçmeyince zerre bilgil 1295
ne bulsun vaşl-ı ḥürşide tevaşşul

15 çiger aᅇlar bilür ḥürşid vardur
vişāl-i devlet-i cāvid vardur

[46a]

1 velî bilmez ki birdür vaşl-ı hicrān
seçilmez anda ḳahr u luᅇf u iḥsān

2 çiger ḥicründe vardur āb-ı ḥayvān
çü bilmezsün olursun şeyle 'attār

3 ne bilsün zerre kimdür mihr-i enver
ne dirsün ḳande peşşe ḳande şarşar

4 meger bir peşşe bir gün isteyü dād 1300
süleymān ḥazretinden ḳıldı feryād

- 5 ki iy ḥakḳuṅ resūl-i binaḳiri
ki sensün her za'ifüṅ destgiri
- 6 benüm bidādum alğıl bād elinden
anuṅ feryād elinden dād elinden
- 7 ḳapundur çün_ki her miskine mesken
bulınmaz bād elinden baṅa me'men
- 8 beni her dem ḥuzūrumdan ider bād
iderseṅ vaḳtidür bidādı dād
- 9 çü ḳaldum bād elinden destbestim 1305
demidür ki ire peyvestüṅ ū sikeste
- 10 ḳılır ūol dem süleymān istimālet
ki oldur mūcib-i 'adl ü 'adālet
- 11 didi gel eyle sen bir laḳza ārām
oḳurlar bādı geldi kām ū nākām
- 12 görürler kim gelür mihr-i ūitābān
hemān dem olur andan peşse perrān
- 13 ḳanı bidād ḳandan dāda ḫurmak
ki ḳandan peşse ḳandan bāda ḫurmak
- 14 süleymān dir ki yoḳdur bāda tōhmet 1310
velì bu peşsede yoḳ istiḫā't

[46b]

- 1 çü yoḳdur bāda ḳuvvet bu çerāḳa
ferāḳat bol inen bakma ıraḳa
- 2 vişāl-i ūem'e çün yoḳdur mecālün
yürì pervāne geçdi ūakla bālün
- 3 velì çün bād-ı istiḳnā vezāndur
bahārı 'ālemün andan ḫazāndur
- 4 geç imdi naḳş-ı bāḳ u bostāndan
ki bāḳuṅ ūolmıya bād-ı ḫazāndan

- 5 özüñdür peşşeden kem bil ki kemter 1315
dilersün şarşara olmaķ berāber
- 6 ne dersün kande kaṭre kanı deryā
nedür kul kanı kulluķ kanı mevlā
- 7 özüñden geçmeyince biş eger kem
bu zaḥme merhem olmaz olma derhem
- 8 çü her zerrüñ olupdur ḥicābuñ
anın görmez cemālün āftābuñ
- 9 virürseñ bu cihānda nīm ḥurmā
saña anda ne sermā var ne germā
- 10 getürseñ cān ile bir kez şehādet 1320
yerüñ cennet özüñ ehl-i sa'ādet
- 11 dilerseñ yār-ı ğayrından güzer kıl
melāmet tırine sineñ siper kıl
- 12 vegerni ekme toḥmuñ işbu merze
var epsem söyleme beyhūde herze
- 13 ṭaleb merdūd olupdur rāh-ı mesdūd
nedür kaşduñ görünmez çün_ki maķşūd
- 14 eger yortup bu yolda ṭurmaduñsa
bu yolda yelmegüñden armaduñsa
- 15 ilet keşüñ ḥabīb-i pinedūza 1325
ki oldur saña maḥrem işbu sūze

[47a]

- 1 eger yüzyıl sürerseñ bu yola rū
'acebdür ger ire andan saña bu
- 2 öñüñden gitmeyince vehm ū pindār
görinmez gözlerüñe nūr-ı didār
- 3 erenler eyle yazmışdur ḥaberde

- öküşdür feyz-i rabbāni seherde
- 4 seherde bulunursañ tã'ate cest
urursun dāmen-i maqşūda el cest
- 5 bilürseñ kadrün āh-ı şubḡāhuñ 1330
geçürmezsün namāzun çāştgāhuñ
- 6 edā kıl her birin yerlü yerinde
şakın kaşd ile terk etme birinde
- 7 olasun çün 'ibādet birle pürnür
hazer kıl uyma dīve olma maḡrūr
- 8 saña bildirdi çün farz ile sünnet
gerekdür idesün mennāne minnet
- 9 saña teklif idüp çün kıldı tevfiķ
sañadur nef'i ancaķ añla taḡkik
- 10 eger kılduñsa emrine itã'at 1335
ḡakka şükr it ki virdi istiã'at
- 11 kemāle çünki irgürdüñ niyāzi
konar başuñ devlet şāhbāzı
- 12 çü devlet dāmenine urasun dest
irer peyveste şol dem cümle şikest
- 13 çü sensün pücce-i simurg-ı lāhūt
nedendür çārçüpüñ cismi nāsūt
- 14 kadimi āşiyānuñ eyleyüp yād
bu dāma olma kāni' eyle feryād
- [47b]
- 1 çü murğ-ı lāmekānsun geç mekândan 1340
demidür eyle pervāz āşiyāndan
- 2 tabi'at çārçüpinden güzer kıl
var andan 'ālem-i kudsa sefer kıl

- 3 dilerseñ anı kılğıl sini sensüz
virüp cānāna cān cān ol bedensüz
- 4 eger senden kalursa sende bir mū
cenābetdür inābet birle var bu
- 5 çü vardur kūhdan kāha hesābuñ
ya kūh olmış ya kāh olmış hicābuñ
- 6 serāser sen saña çünkim hücübsün 1345
seni senden arıtmazsañ cünübsün
- 7 habībün oynar iseñ cān yolında
degülsin merd-i reh cānān yolında
- 8 şan sen seni sensün sen degülsün
serāser cümle cānsun ten degülsün
- 9 senün tā senligüñdür saña hemdem
haķıķat bil degülsin rāza maħrem
- 10 var evvel sen seni senden halāş it
haķıķat nūrını cāna menāş it
- 11 bu rāzı şaķla cāndan şanma hemdem 1350
bu sırra çün degüldür ğayr maħrem
- 12 ki āyineye senünle ola hemdem
her āyine tutar ki urasun dem
- 13 çü şoħbet ide halvet yārlan yār
teninde ara yerde olur ağyār
- 14 hicāb olur nefis çün ara yerde
gerekmez ara yerde kılca perde
- 15 dilerseñ halvet olmaķ yāra hemdem
nażar kıl ‘ayna urma ğayrdan dem
- [48a]
- 1 ‘alelcümle yaķın bil anla muṭlaķ 1355
haķıķat haķķı bilmez olmayan haķķ

- 2 işiden **hakk** sözi çün **hakk kulak**dur
diyen kim dinleyen kim cümle **hakk**dur
- 3 çü **hakk**dur cümle niçün anlamazsun
işidürsen velikin dinlemezsun
- 4 **hakikat** bahri içre **katresin** sen
ezel **hürşidine** kem **zerresin** sen
- 5 ne bilsün **zerre** kimdür **āftābı**
bu bahre bahri kimdür kim dir anı
- 6 serāser olmayınca kendüden güm 1360
olurmu **zerre** mihr ü **katre kulzüm**
- 7 var epsem bunda **kāl** u **kıl şıgma**
beli **sūrāh-ı** mūra pıl **şıgma**
- 8 hezārān dil bu yolda vardı **garğa**
hezārān cān bu derde oldu **halka**
- 9 bu deryāda hezārān **katre hayrān**
veli gevher deniz **ka'ında** pinhān
- 10 hezārān var anuñ vaşfında taşnif
ki **kılmışlardur** ol içüni ta'rif
- 11 çiger **kalduğ** hezārān sāl fikret 1365
veli **hāşıl** degül illā ki **hayret**
- 12 zihî deryā-yı pürdürr-i ilāhî
ki bilmez kimse evşāfun kemāhî
- 13 gel iy **gavvāş-ı** deryā-yı ma'ānî
müsellemdür saña gevherfeşānî
- 14 bu sözlerden ki terdür **āb-ı** zerden
şekerden **tatludur** rengün güherden

[48b]

- 1 güher gibi çiger rengin ü terdür

- ne bilsün kadrün ol_kim bîbaşardur
- 2 çiger hoş naqşdur bu naqş-ı dilkeş 1370
velî olmışdur âyinüñ müşevveş
- 3 olupdur çün_ki âyinenü mükedder
ne olsun naqş-ı hakık anda muşavver
- 4 olupdur hurd u şehvet saña perde
bu sırrı bilmedüñ kalduñ şürde
- 5 eger cânuñ bu sırrdan olsa âgâh
olurduñ şîr-i merdân-ı ser-i râh
- 6 hemân bir naqşa kalduñ bu cihândan
inen kırtulmaduñ şekk ü gümândan
- 7 ko naqşı kıl nazar naqşa iy dost 1375
kapılma bu göz ile kaşa iy dost
- 8 her ebleh kande anlar bu kelâmı
ne bilsün meşki kennâsuñ meşâmmı
- 9 meger bir yerde kennâs bir efkâr
ki olmuşdı anıa kennâslık kâr
- 10 güzer nâgâh bir bâzâra kıldı
nazar bir külbe-i 'attâra kıldı
- 11 görür pür müşgüñ ter dükkân-ı 'attâr
gider 'aklı düşer sermest olur zâr
- 12 bu müşgin büyü eyler anı haste 1380
ki öğrenmişdi ol büyü necîsde
- 13 alur 'attâr bir şîşe gülâbı
gülâb ile ter eyler ol türâbı
- 14 harâb olmuş yatur kennâs-ı miskîn
ne 'ıtrın fehm ider anuñ ne müşgin

[49a]

- 1 şaçarlar müşg ü 'anber pāytāfarķ
gülāb u müşge anı kıldılar ğarķ
- 2 görürler mümkün olmaz kim uyana
hemān 'atṭār atar müşgün yabāna
- 3 meger var idi anuᅇ bir ᅇalili 1385
gelür ol araya uĝrar sebili
- 4 görür ᅇalk üşmiş ol miskîn yatar zār
başından 'aklı gitmiş olmuş evkār
- 5 tutar bir pāre burnına necîsden
şanasun murĝdur kalkar kafaşdan
- 6 irer bŭy-ı necîs çün kim mezāķa
bulur şol dem bu ᅇayretten āfāķa
- 7 bu sırrı degmesi nāsuᅇ ne bilsün
meşāmmı müşgi kennāsuᅇ ne bilsün
- 8 bu esrārı ne bilsün degme evbāş 1390
ki görmez āfitābı çeşm-i ᅇuffāş
- 9 dirîĝ almış meşāmmuᅇ bŭy-ı bid'at
anun tuymaz nesîm-i müşg sünnet
- 10 pür olmuş levâ-i dünyādan dimāĝuᅇ
söyünmiş bād-ı şehvetden çerāĝuᅇ
- 11 seni yoldan kômışdur ᅇord u şehvet
alupdur gözlerüᅇi ᅇāb-ı ĝaflet
- 12 bu dünyā mübrezin kılduᅇ çü mesken
görinür künc-i külᅇān saᅇa gülşen
- 13 tutupsun bŭy-ı nāᅇoş birle çün ᅇū 1395
kaçarsun bŭy-ı gülden çün ᅇaberzŭ
- 14 belî meger degüldür ta'ne zāĝa
toᅇuz yāĝını yakmazlar çerāĝa
- 15 aᅇa kim kendinedür kand u ᅇelvā

ne lezzet virür aña menn ü selvā

[49b]

- 1 şikārı gön̄lün̄ olmaz çün kelāğun̄
ğıdāsı cıfedendür an̄la zāğun̄
- 2 bu söz haqqdur kulak ur ker degülseñ
tab ötle za'ferānı har degülseñ
- 3 meger nāgeh ire haqqdan 'ināyet 1400
kılusun levā-i hestiden tahāret
- 4 bu sevdādan güzer kıl olma şeydā
ne tutsun 'ankebütun̄ dāmı 'ankā
- 5 olusun ğayr ğıllından mücellî
kılusun 'ayn ile haqqı tecellî
- 6 velî müşkildürür heyhata hayāt
bu yolda anca şehler oldı şehmāt
- 7 bu meydānda niçe başlar olur küyü
yeler yıllar gibi tuymaz dahı büyü
- 8 bu deryāda niçe keştî olup ğark 1405
yatupdur fark olunmaz bāyile fark
- 9 bu mektebde bilenler 'ilm-i sermed
girü başdan tutarlar levh-i ebced
- 10 elā iy rüstā-yı bîdirāyet
ki bilmezsun bu muşhafdan bir āyet
- 11 bu şahfe 'akl-ı küldür harf-i evvel
bu 'ilmi bilmeyen cān kaldı mühmel
- 12 eger az birledün̄se metn-i keşşāf
bu fennden bihabersün urmağıl lāf
- 13 eger biñ yıl okursan nahv ile şarf 1410
elifdür andan ancak bildigün̄ harf

14 varanlar işbu yola cüst ü çālāk
çağırur ḥayretinden mā'arefnāk

[50a]

1 bu şahrālarda yıllar ile yelenler
varup gelmekde menziller bilenler

2 kalupdur cümleten çün pāydergil
bu bahre bulmuşdur kimse sāḥil

3 dilerseñ ki ire peyveste şikestüñ
irişe dāmen-i ma'şūka destüñ

4 göñül mir'ātuñ evvel it mücellì
ki kıılır saña ḥakḳ andan tecellì 1415

5 göñülden buldılar ḥakḳı bulanlar
bu resme bildiler anı bilenler

6 kaçan pāk eylesen ḳalbi kederden
görürsün ḥalka olmuşsun bu derden

7 ne isterseñ olur çün dilde ḥāşıl
şakın bir lahza dilden olma gāfil

8 çü dil ḥakḳuñ nazargāhıdur iy dost
yakın dıldür ḥakıkat mağz-ı her post

9 eger yüz yıl sürerseñ ağa ḳara
oḳunmaz elli yılda bu sipāre 1420

10 ezel sultānına dıldür çü menzil
hemın dıldür hemın dıldür hemın dil

11 belì şol dil ki bir ilüñ dilidür
bilürseñ her dü'ālem ḥāşılıdır

12 olur çün cümle maḳşūd ḥāşıl andan
şakın bir lahza olma gāfil andan

13 bilürseñ mevzi'-i tecrid-i dıldür
sarāy-ı ḥalvet-i tevḥid-i dıldür

- 14 çiger mir'âtı **hakkı** rû-yı dildür 1425
velî bir yüzi anuñ sū-yı güldür
- 15 geçersen bu hevā-yı āb u gilden
görürsün **hakkı** rûşen rû-yı dilden
- [50b]
- 1 idersen ehl-i dilden şey-i lillāh
idersün lāmekān 'anqāsına rāh
- 2 **halāş** olmak dilerseñ āb u gilden
işin deryūze olsun ehl-i dilden
- 3 **gūlāmum** şol dile kim ola kāmil
ne yüzden söylenirse ola **kābil**
- 4 ne dil_ki hemdem-i kāmil degüldür 1430
hemîn bir dildür ol dil dil degüldür
- 5 gel iy dil isterisen kāmiliyyet
sezersen cevheründe **kābiliyyet**
- 6 idersen 'aklı **gālib** nefsi mağlūb
ümid oldur saña el vire mağlūb
- 7 erenler nefis itini beslemezler
ne dirse sözün anuñ eslemezler
- 8 belî bu yolda merd-i kār olanlar
olardur nefsdan bîzār olanlar
- 9 olupsañ sırr-ı dā' nefsünden āgāh 1435
murād-ı nefse virme bir **kādem** rāh
- 10 dilerseñ bu hevā-yı dilkeşünden
gīdā vir nefse her dem **hūn-ı** dilden
- 11 **toyuram** nān-ı **huşke** kande zerde
revān it eşk-i sürhın rūy-ı zerde
- 12 meger bir merd-i rāh āzādelerden

dil-i pürnür gönli sādelerden

13 iderdi et yimek nefsi taḳāzā
yedirmezdi iderdi nefse ezā

14 geçer bu resme altmış yıl yakın ol 1440
dahı olmazdı nefsinden emîn ol

[51a]

1 meger bir gün ki varmışdı ferāğa
irişdi et ḳoḳusından dimāğa

2 revān oldı gözinden nefsinüñ yaş
döner kendüye eydür iy ḳarındaş

3 baña kim bunca yıldur virmedüñ kām
nola bir pāre etden ḳılsañ in‘ām

4 özi ḳoyındı nefsüñ nālişine
dedi bir loḳma virsem tā āşine

5 olur ol ḳoḳūdan baña revāne 1445
meger zindānda_imiş ol nişāne

6 görür kim ḳalk cem‘ olmış tururlar
tenine bir esirüñ dāğ ururlar

7 didi nefesine al iy nefs-i ḳayrān
eger biryān gerekse işte biryān

8 çü biryānuñ olur bir yanı bakmak
nedendür cism ucından cānı yakmak

9 görür nefs anı çün biryāndan ürker
ne biryān istemek kim cāndan ürker

10 yakar nefsüñ vücūdın nār-ı ḳayret 1450
düşer üstine anuñ yār-ı ğayret

11 görür ol merd kim nefsi zebūndur
ne biryān istemek kim ğark-ı ḳūndur

12 açar nefs-i zebūngire zebān ol
dir iy nefs epsem ol var biziyan ol

13 çü biryān şanduğun biryān degüldür
çiger biryān yarı biryān degüldür

14 çerāhatsüz bulunmaz çünki rāhat
var epsem kıl bu biryāndan ferāgat

15 çü biryān şanduğun biryānı ğamdur 1455
serāser miḥnet ū derd dü elemdür

[51b]

1 gözet bir yanın ol biryānı terk it
gerek vaşl-ı cānān cānı terk it

2 bu biryān ehline biryān cigerdür
bu biryāndur ğıdāsı her kim erdür

3 ciger derdiyle biryān olmayınca
bu ğamdan dide giryān olmayınca

4 açılmaz genc-i vahdetden saña bāb
irişmez bahır-i rahmetden saña āb

5 şeb u rüz eylemezsen sūz ile sāz 1460
saña rūzî degüldür anla bu rāz

6 gerek 'ālemi sertāser ara
bulunmaz sūz-ı dilden ğayrı çāre

7 saña çün derd-i dünyā sāz olupdur
işün her lahza hırş u āz olupdur

8 öñinde perdedür çün cism-i nāsūt
ne keşf olsun saña esrār-ı lāhūt

9 göñül āyinesin tutmuşdurur jeng
anun çün göremezsün şüret-i şeng

10 var āyineñ degüldür lik maşkül 1465
oluban ārzū-yı nefse meşgül

- 11 bu sırruñ olmağ istersenñ emini
gerekdür nefsuñ urmağ gerdenini
- 12 olursañ nefsuñ ile āb u āteş
zebūn itmez seni bu nefs-i serkeş
- 13 kes anuñ başını virme amānı
müselmān olmaz ol raḥm itme anı
- 14 nedenlü virürisenñ ārzūsın
biler sını ıdırmağa āz u sìn
- 15 egerçi iylik eyler düşmeni dost 1470
nedenlü beslesenñ bilmez sini dost

[52a]

- 1 ne hergiz eksilür 'ucb u fužūli
ne bir dem ünlenür ḥaḳḳı ḳabūlı
- 2 ḥıredmendüm diyü gerçi urur lāf
velikin yokdur anda ḳılca inşāf
- 3 eger nāgeh vire bir ārzū dest
ğurūrından olur hem_çün seg mest
- 4 ṭalar ḥalkı ki ben şir-i jiyānum
filānum var filān 'ayn var filānum
- 5 eger bir kerre virmezsenñ aña nān 1475
biler biñ kerre ol seg saña dendān
- 6 veğer zencir idersenñ aña zerden
çü ḥardur ādemilik umma ḥardan
- 7 çü ḥardur nefis bel ḥardan beterdür
kim andan ādemilik umsa ḥardur
- 8 şorar bir kimse bir ḥarbendeye şād
saña şan'at nedür iy merd-i üstād
- 9 didi ḥarbendelikdür baña şan'at

ezelden anuñile tutdum ülfet

10 çü yok ħarbendelikden özge kārūm 1480
geçer ħarbende anuñile rūzgārūm

11 görür ħarbendelik olmış aña kār
cevābın eyle virdi merd-i hüşyār

12 ki ol ħar olsa hoşdur zindelikden
ki sen ħar kırtula ħarbendelikden

13 ħudāyā kırtar ol merdi bu ħardan
ki yegdür zindelikden aña mürden

14 çiger ħardur giren ħarbende bende
re'is ol ħardurur ħarbende bende

[52b]

1 dirilmez 'aql u cān nefis olmayınca 1485
bu nefse dost u düşmen gülmeyince

2 dilersenñ vaşl-ı cānān sen seni kı
gerekse dost vaşlı düşmeni kı

3 degüldür saña nefsünñ dost anla
serāser mağz şanma post anla

4 çü kaçdı dost şındı geldi düşmen
anuñ çün ağladuñ sen güldi düşmen

5 dirigā olmadı nefsünñ müselmān
meger rūzi ola şonñ demde imān

6 meger nāgeh ki ire ħakķdan 'ināyet 1490
hidāyetden ola hādī hidāyet

7 ve ger ni kimde vardur aña zehre
ki işbu kıvvet ola aña behre

8 bu meydānda hezārān niçe şirmerdi
zebūn itmişdürür nefsünñ yenerdi

- 9 kim ola kim öle aña muḳābil
meger himmet ḳıla insān-ı kāmil
- 10 eger nefsile varsa kārzarūḡ
yapış dāmānına bir merd-i kārūḡ
- 11 ḳafādār olmayınca eyle ceng 1495
ki tā nefse ḳılasun ‘ālemi teng
- 12 diriḡā nefs-i kāfirḳış elinden
ki ḳaldum ḡaste vü dilriş elinden
- 13 ḡudāyā bini nefsümden ḡalāş it
ḡuzūruḡ nūrın imāna menāş it
- 14 benüm kevnümde ḳılmışdur kemın ol
şanasun ya‘nî bulmışdur hemın ol
- 15 bu kelbūḡ kim alur zencir elinden
kim alur loḳmasın ol şir elinden
- [53a]
- 1 nedenlü ḳılsaḡ aña ezḳār u ‘ibādāt 1500
dahı çekdirsenḡ envā‘-ı riyāzat
- 2 çü cüzdür küfr-i zulmaniyyet andan
ne gelsün nūr-ı rūḡāniyyet andan
- 3 vefā gelmez çü nefs-i bivefādan
göḡül var umma şeker bu riyādan
- 4 hezārān cehd idüp iy nefs-i ‘āşî
diriḡā bulmadum senden ḡalāşı
- 5 bu nefsüḡ āh elinden dād elinden
ki bir dem olmadum dilşād elinden
- 6 dilerseḡ ki ola şādî saḡa her ḡam 1505
belādan nefret itme olma dūr hem
- 7 yüzüḡ yurtara iy dil her belādan
ḡüseyn olan ḳaçarmı kerbelādan

- 8 beḳādur rūḩa çün nefsüñ fenâsı
gerekdür ki eksük olmaya ğalâsı
- 9 irilmez çün_ki gence çekmedün renc
eger virân_iseñ sendedür genc
- 10 belâsuz kimse keşf itse bu genci
olurdı mîr ü ħ^āce her dilenci
- 11 dirîġā ḩāk u bād u āb ḩalduñ 1510
behāyim gibi ḩord u ḩ^āb ḩalduñ
- 12 dilersenñ keşf ola saña bu esrār
var iste dürc-i dilden dürr-i şehvār
- 13 eger bil baġladuñsa işbu rāha
düz evvel armaġanuñ pādişāha
- 14 çü yokdur armaġanuñ bihünersün
anuñ_çün dembedem yoldan dönersün
- 15 erenler oldılar maḩşūda vāşıl
ḩalursañ şöyle biḩāşıl ne ḩāşıl
- [53b]
- 1 saña çün 'ālem-i ḩuds oldu menzil 1515
revān ol baḩma nefse baġla maḩmil
- 2 gel evvel yol yaraġuñ ḩıl mükemmel
sebk-i rūḩ ol bu yolda olma kāhil
- 3 dirîġā şöyle ḩalduñ ḩ^āb içinde
dilüñ pürḩūn tenüñden tāb içinde
- 4 işitmezsün dürrānı sārbandan
anuñ_çün girü ḩalduñ kārbāndan
- 5 senüñ gibi dimāġuñdur havāyı
anuñ_çün dinlemezsün bu şadāyı
- 6 kehl gibi ḩolupsun ġüft u ġūdan 1520

- anun tuymaz meşāmmuᅇ bu koᅇudan
- 7 ‘aceb bimaᅇz-ı tuᅇfe ᅇire sersin
ki ᅇalduᅇ ᅇuᅇt u ᅇūda biᅇhabersūn
- 8 bu ᅇavᅇadan geᅇeydūᅇ ‘ayn olurduᅇ
hemin āyine-i kevneyn olurduᅇ
- 9 velikin sende yoᅇdur ᅇābiliyyet
seni maᅇrūᅇ idūpdūr ᅇāfiliyyet
- 10 bu söz ᅇaᅇᅇdur veli sen biᅇhabersūn
iᅇitmezsūn bu sözi ᅇü neg kersūn
- 11 ᅇü sen hem ᅇufte hem kersūn ᅇaberden 1525
söz iᅇitmek ne gelsūn ᅇufte kerden
- 12 meᅇer bir ᅇurdedān ker bir zamānda
yatup uyurduᅇ rāh-ı kārbanda
- 13 ki ben kerden hemindūr baᅇa ᅇāre
gelūp bir kārban bini uyara
- 14 yatup bir laᅇza eyler anda ārām
gelūr bir kārban uᅇrar serencām

[54a]

- 1 bir ol_kim ᅇuftedūr bir bu ki kerdūr
iᅇitmez bāᅇᅇ-ı kūsı ᅇan ᅇacerdūr
- 2 uyarmaz kimse anı ᅇün geᅇerler 1530
ᅇanup uyᅇusı baᅇın ᅇaldırur ker
- 3 görūr kim kārban geᅇmiᅇ cihāndan
uyanmiᅇ girū ᅇalmıᅇ kārbandan
- 4 olur nāᅇār ᅇayrān u ᅇikeste
urur peyveste dendān pūᅇt-i deste
- 5 uᅇanmaduᅇmı āᅇir ᅇuftelikden
ki baᅇ ᅇaldırmaduᅇ āᅇuftelikden

- 6 dirîgâ itdi bu kerlik saña kâr
nolaydı bulınayduñ bârî bidâr
- 7 hikâyetdür ki bülkışr-ı çeğânı 1535
görür bir er giderken yâb yâb anı
- 8 şorar kaçduñ nedür har sürmemekden
ya erken menzilüğe irmemekden
- 9 yatar gün şimdi kalmaz rûz-ı rûşen
olur bu tâze gülşen saña külhân
- 10 harâmiler öküşdür bunda il yâd
bu şahrâda kalursun şöyle bizâd
- 11 dir iy miskîn bilürsün çün o kersün
girüp sine kara toprak olursun
- 12 batar 'ömrün günü uçar çerâğun 1540
karañu sîn olur sinün turağun
- 13 yolun uzak yükün çok merkebün leng
'adûlar var yolunda mehrebün teng
- 14 yakîn 'ömrün günü irmiş zevâle
nedendür saña bu gaflet havâle
- [54b]
- 1 ya niçün eylemezsün bârî ta'cîl
harun sür menzil al gâh yürüt gâh yel
- 2 elâ iy beççe-i simurg-ı lâhût
ne yerüñdür senün bu cism-i nâsût
- 3 nedür hâlün neden biçâre düşdün 1545
makâmundan niçün âvâre düşdün
- 4 kadîmî âşiyânun eyleyüp yâd
bu dâma olma kâni' eyle feryâd
- 5 hakikat çün özün'dür mağz-ı her post
geçersen postlardan dostsun dost

- 6 'anāşır kışrdur çün mağzı ma'ādin
nebātı anlağıl mağz ū ma'ādin
- 7 olupdur çün nebātuñ mağzı hayvān
bu hayvāna düşüpdür mağz insān
- 8 beşerde enbiyādur çün hulāşa 1550
bulardın seyyid sādāt-ı hāşşa
- 9 güzer kılduğda bu heftāsmāndan
tamāmet kırtulursun in ü āndan
- 10 geçersün cism u cāndan cān olursun
hakikat mülkine sultān olursun
- 11 'aceb dergāh imiş billāh bu dergāh
bu dergāha bu menzilden varur rāh
- 12 açılmazsa bu yüzden rāh-ı mevlā
görinmez bu göze dergāh-ı mevlā
- 13 bu zulmetde kalup rencūr olursun 1555
kemāl-i ma'rifetden dūr olursun
- 14 hicāb olursuñ bu vehm u pindār
kalursun tā ebed kūr u giriftār
- [55a]
- 1 ki her geh ola kemāl aşldan dūr
olur tab'-ı hakikatbine menfūr
- 2 dutar ehl-i hakikat nefret andan
anuñ çün zāyil olmaz gaflet andan
- 3 gel varsa sende gayret-i aşl
özün den gālib olsun rağbet-i aşl
- 4 cemād iken idüpdür hakı seni hay 1560
ne ān kim lāşey iken olasun şey
- 5 basite çün ki terkib virdi kearet

- gider terkibi ki oldur aşıldur hebt
- 6 bozulmasun şaķın tertib-i evvel
bu yolda bir nefes olma mu'attal
- 7 basîte çün_ki keâret virdi terkib
tecerrüd bul ki oldur aşı-ı takrib
- 8 tabi'at zulmetinden var halâş ol
ayâs ol andan ol sultâna hâşş ol
- 9 dilerseñ ki ola 'ömrüñ cāvidāni 1565
ayağuşdan gider bend-i girāni
- 10 çü bir bir bağlanupdur bendüñ evvel
bu bendi yine bir bir eylegil hal
- 11 çiger sensün şerif ü mîrzāde
nedendür böyle kalmak üftāde
- 12 yürü bir dem özün-den gāfil olma
koyup genci tılsıma māil olma
- 13 şaķın bir dem özün-den olma gā'ib
ki görine gözünge ki bu 'acāib
- 14 sen ol mūr-ı za'if u nātüvānsun 1570
velî üftāde-i bār-i girānsun
- 15 celisün-dür süleymān lik sen mūr
kamu āfāk hūrşid illā ki sen kūr

[55b]

- 1 yükün tağdan ulu sen peşşeden kem
kaçan olur meges 'ankāya hemdem
- 2 kaçan bār-i girāndan kurtulursun
kimün-sin kimdesin kimsün bilürsün
- 3 bu yüzden saña çün_kim açıla rāh
giderken çeşm-i rüşen bildi nāgāh

- 4 görür kim 'âlem olmuşdur münevver 1575
şanasun cümle rūḥ olmuş muşavver
- 5 çü nūr-ı cāvidān irer ḥuzūra
şanur kim şimdi gelmişdür zuhūra
- 6 görür mübeddel olmuş nūra zulmet
ḥuzūra degşirilmiş cümle ğıybet
- 7 görür çün_kim yakın olmuş gümānı
bulur şol demde 'ömr-i cāvidānı
- 8 görünür aña çün_kim bu 'acebler
olur ḥayrān bu ḥālātı 'acebler
- 9 ki yārabb benmiyüm ben ben degülmi 1580
beni bensüz kılan cān sen degülmi
- 10 'aceblersin görürsün çok 'acāib
saña ma'lūm olur dürlü ğarāib
- 11 senüñ çün_kim bula 'ömrüñ nihāyet
görünür saña rūşen bu ḥikāyet
- 12 bu zulmetden kaçan_kim dūr olursun
kūyın-i 'âlem-i pürnūr olursun
- 13 şu deñlü ğālib olur saña envār
olur ḥürşid-i rūşen zerre-i ḥ'ār
- 14 dahı nūruñdan olur cümle ğā'ib 1585
şanasun mihr nūrından kevākib
- 15 eger zerre eger ḥürşid-i raḥşān
bu ḥazretde āübūta olmaz imkān
- [56a]
- 1 ḥaḳıḳat nūrı çün_kim ola ğālib
zarūrî olur anda sāye ğā'ib
- 2 görünse āftāb-ı 'âlemārāyı
hemān dem kıalmaz anda sāyebercāyı

- 3 aḥaddür aşl çün 'ālem 'adeddür
şanasun aţlas üstinde nemeddür
- 4 kaçan kim nūr-ı ḥūrşid ola peydā 1590
olurmı nūrı zerrātuḡ hüveydā
- 5 gide çün ara yerden işbu hestî
olur ol demde rif'at 'ayn pestî
- 6 kederden çün kim āyineḡ ola şāf
görinür anda rüşen cümle evşāf
- 7 gide çün ara yerden vehm ü pindār
ne kılduḡsa olur şol dem bedidār
- 8 eger bed fi'lseḡ olur ḥicābuḡ
eger hoş fi'lseḡ cennetmeābuḡ
- 9 bugün her kim ki bārı kār beddür 1595
görür yanında yārin yār beddür
- 10 gel iy gāfil ḥazer kıl kār-ı bedden
bilürsün ḥayr gelmez yār-ı bedden
- 11 eger nigū eger bed hemdemüḡdür
yārin yanuḡda yār ū mahremüḡdür
- 12 eger nigū bugün ger bed kılursun
yarın anda hemîn anı bulursun
- 13 bu levḥ üzre ne yazduḡsa suţūra
gelür āyine-i dilde zuḥūra
- 14 ne yazduḡsa okursun anı muţlak 1600
ki ol defterde nesh olmaz muḥakḳak
- 15 ne ürkersün yüzüḡde ḥāl-i bedden
şakın mir'āt-ı kalbi ḥāl-i bedden
- [56b]
- 1 yazılmış levḥ-i dilde ḥāl-i beddür

- anun 'aksidür ol kim hâl-i beddür
- 2 meger bir bedlikâ vü ziştpeyker
görüp âb içre 'aksin andan ürker
- 3 dir iy çirkin likâ vü ziştşüret
kılur senden görürse dîv nefret
- 4 kabâhatde degül mislün muşavver 1605
nedensün böyle menhûs u mükedder
- 5 nedendür aşluñ iy dîv-i siyeh renk
ki her kim görse olur sini dilteng
- 6 ne yerüñdür senüñ âb iy siyehdil
gerekdür nâr-ı düzah saña menzil
- 7 bu resme germ olup beyhüde söyler
şanasun âteş olmuş düde söyler
- 8 eger varise sende hûy-ı maḥbûb
görürsün âb içinde rûy-ı maḥbûb
- 9 ve ger kesb eyledüñse kâr-ı nâḥoş 1610
görürsün lâcerem didâr-ı nâḥoş
- 10 eger nâḥoş ve ger ḥoş kendü özünñdür
gözünle gördigün kendü yüzündür
- 11 özünñdür çün gören kendü yüzünñden
yüzün dürmek nedendür kendüzünñden
- 12 görünür çün saña kendü fi'âlün
fi'âlünñden nedendür infi'âlün
- 13 gel imdi bunda tehziḇ it fi'âli
ki anda çekmeyesün infi'âli
- 14 bilürsin a'vecünñdür zıllı a'vec 1615
var imdi müstakim ol olma mu'vec

[57a]

- 1 ki t̄ā c̄ān murgı açduḡda per ü bāl
olıser cilvegāhuḡ bāḡ-ı a'māl
- 2 ki şolmaz t̄ā ebed anuḡ bahārı
bu bostānuḡ dükenmez berg ü bārı
- 3 bulursa bunda rūhuḡ haḡḡile üns
maḡāmuḡ olur anda 'ālem-i ḡuds
- 4 eger dünyāda nefis ola enisüḡ
hem anda girü nefis olur celisüḡ
- 5 ve ger bīnefs olursaḡ devletüḡ var 1620
dükenmez ḡānmān u mülketüḡ var
- 6 saḡa devlet gerekse ol özüḡsüz
özüḡden geḡ nazar ḡıl kendüzüḡsüz
- 7 olupdur çün_ki nefisüḡ c̄āna hemdem
ḡo nefsi ki olasun c̄ānāna hemdem
- 8 çü düşdi ara yerde perde varlık
anuḡ_çün geldi tenden c̄āna ḡarlık
- 9 bu yolda çün iki menzil ḡomışlar
birin dünyā birin 'uḡbā dimişler
- 10 ḡaçan dünyā vü 'uḡbādan geḡersün 1625
görüp c̄ānāne-i c̄āndan seḡersün
- 11 olar kim bir ḡaremde muḡteremdür
olara işbu yol iki ḡademdür
- 12 bu yerden aḡa yol şanma ırakdur
arada perde bir ḡıldan edaḡḡdur
- 13 özüḡden olmayınca fānī derviş
yaḡın bil ki aḡlamazsun anı derviş
- 14 ol evvel fānī andan tanı anı
ne bilsün olmıyanlar fānī anı
- 15 anuḡla aḡladuḡsa anı sende 1630

sen ol dirseñ olur anı sende

[57b]

1 kaçan kim sende gördüñ anı sensüz
n'idersün bāğı gül bulduñ dikensüz

2 dilersenñ kim ola her müşkilüñ hal
fenā bul bir nefis ölmekden evvel

3 erit bir dem fenā nārında yāğuş
beķā nūriyle uyansun çerāğuş

4 fenānuñ nefyi çün bildüñ beķādur
ne olmışdur buķya nefyi beķādur

5 kaçan naķş-ı fenādan dūr olursun 1635
beķā birle tıolup pürnūr olursun

6 dilersenñ ki olasun bu bezme sāķi
gider bu hāy u huy u tıumtırāķı

7 ki āħir menzılüñ hāmüşluķdur
bu hūşuş āħiri bihüşluķdur

8 birūndur perdeden çün şūr-ı eyyām
güzer kıl perdelerden eyle ārām

9 çü geçdüñ perdeden bulduñ kemāli
görürsün bārgāh-ı lāyezāli

10 çü varlık perdesi gide aradan 1640
yaradılmış gider ķalur yaradan

11 bedenden ķurtulursun cān olursun
beķā ıķlîmine sultān olursun

12 gelür sultān geçer tahta gider ķul
nidorsün seni sen çün_kim beter ol

13 uşanmaduñmı sen senden yeter ķo
dilersenñ devlet-i bāķi eāer ķo

- 14 cemāl-i ḥakḳa çün sensün ḥicābuᅇ
özünᅇden ki ref' ola niḳābuᅇ
- 15 fenā-yı nefsi çün rūḥa ᅇıdādur 1645
anuᅇ çün mevt-i ten keşf-i ᅇıᅇādur
- [58a]
- 1 dilerseᅇ ki iresün işbu maḳāma
temennı eyle mevti baḳma bāma
- 2 imām eydür ki ennās neyāmu
öliceᅇ uyanur dir anda ḳamu
- 3 cihānuᅇ varı çün kim ḥāba beᅇzer
serāb aᅇla egerçi āba beᅇzer
- 4 şanursun kim ḥaḳıḳatdür bu ecsām
ḥayāl u vehmdür azᅇā u aḥlām
- 5 görürsün bu ḥayāli ḥaḳḳ şanursun 1650
muḳayyed gördiᅇüᅇ muᅇlak şanursun
- 6 muḳayyed sen seni sen şanma muᅇlak
çıḳan muᅇlak degülmi dāra elḥaḳḳ
- 7 çeken manşūrı dāra ḥaḳḳ degülmi
enelḥaḳḳ söyleyen muᅇlak degülmi
- 8 çü belḥı bildi oldur derde çāre
özinden geᅇdi andan çıḳdı dāra
- 9 enelḥaḳḳ çekmeyeydi yāra lāyık
ḳaçan ma'zūr olurdı dāra lāyık
- 10 çü yok sende enelḥaḳḳ dāra lāyık 1655
yürı bir dıde bul dıdāra lāyık
- 11 olur çün yāra lāyık armaᅇan yār
olur dıdāra lāyık dıde dıdār
- 12 belı çün dıdedür dıdāra 'āşık
anun manşūr olupdur dāra 'āşık

- 13 dilersen̄ lāyık olmak yāra iy dost
dilinsün bađruñ olsun pāre iy dost
- 14 sūcūd it pāydāra pāydār ol
vūcūd-ı cāvidān bul pāydār ol
- 15 gel iy dilber ki derdūñ cāna cāndur 1660
vişālūñ cāna ‘ömr-i cāvidāndur

[58b]

- 1 dilersen̄ bula cānuñ ol huzūrı
sebeb kııl vuşlata mevt-i zarūri
- 2 veli oldur bu hāzretde muğarreb
ki ola hāşıl aña bunda bu mağlab
- 3 kaçan kim bulasun mevt-i irādi
hemān mađşūl olur rūhuñ murādı
- 4 şorarsañ ger kemāl-i kurb-ı hađđdan
ki insāna ola mümkün sebağdan
- 5 hađđuñ ğayrından itmekdür güzer gel 1665
yoğ olup kalınamak senden eāer gel
- 6 var imdi iy yakınsüz olma ğāfil
ola dep kāhil olma kalma bīdil
- 7 bilem dirsün dirîğā bildüğüni
anuñ çün almamışsun bulduğıni
- 8 dirîğā bildüğüni bilmemişsün
anuñ çün bulduğıni almamışsun
- 9 bu ise bildüğüñ bil bilmemekdür
buña bulmak dimezler bulmamakdur
- 10 çü bulmağdan koyupdur seni bilmek 1670
gerekdür bilmek ālāsını bilmek
- 11 dilersen̄ anı bulmak sen seni at

- ki ferzîn ide beydağdan seni at
- 12 belî ferzîn olan beydağ degülmi
ya beydağ başa varmak ḥaqq degülmi
- 13 bu yolda vermeyince beydağa at
bu manşubiyle olmaz kimse şehmât
- 14 aña kim fetḥ ola bu bâb-ı muğlağ
görür ol her şıfatdan zât-ı muṭlağ
- 15 olur şol resme taḥkîk ü dîni 1675
ḥaṭâ keşf olsada artmaz yakîni

[59a]

- 1 şıfatdan kurtulur hep zât aṅlar
kılur çün nefy nefy iâbât aṅlar
- 2 bu defterden dü'âlem bir varağdur
ne evvel var ne âḥir cümle ḥaqqdur
- 3 sözüm ḥaqqdur bilürven şekk degüldür
ki ḥaqq birdür kim ider ḥaqq degüldür
- 4 elifdendür bilür isen bu icâd
ḥayâlündür senün â'râz u a'dâd
- 5 belî bu gördiğün zerrât-ı eşyâ 1680
şıfatdur sen şanursun zât-ı eşyâ
- 6 şanursan gördigün gibi bu ḥâli
nedendür muştafanun ya su'âli
- 7 ki iy 'âlemlerün püşt ü penâhı
baña göster gel eşyâyı kemâhı
- 8 gerek sen gönlünî kün tut gerek tar
ki 'âlem gördigün gibi degül var
- 9 felek üstünde baḥr-i sernigündür
bu sırrı aṅlamakdan bâşgündür

- 10 görürsün çarhı kim gerdān olupdur 1685
bunı bilmekde sergerdān olupdur
- 11 neyi kim eyleye ‘aqluñ tahayyül
bulur ol nesneden şüret temeâül
- 12 degül ol şahşuñ ol şüret kemāli
gelür ol nesnenüñ ancak miâāli
- 13 ne ān kim ola ol şey sende hāşıl
miâālidür anuñ iy merd-i ‘ākıl
- 14 bilürsün tonıcağ mir‘āt ‘ayne
ki gelmez gördigüñ zāt-ı ‘ayne
- 15 dü‘ālem çünki bir mir‘āta beñzer 1690
görinen anda nūr-ı zāta beñzer

[59b]

- 1 arınsa ğayr ğıllından bu mir‘āt
tecellî kıılır ol dem saña ol zāt
- 2 gören çün ‘ayn olur mir‘ātı iy dost
gider mir‘ātı aña zātı iy dost
- 3 şakın mir‘ātı ‘ayn-ı zāt şanma
görinen şüreti mir‘āt şanma
- 4 dersen pāk mir‘ātuñ kederden
vücūd-ı zāt olur mübeddel şuverden
- 5 çü nāzır ‘ayn-ı manzūr ola bizzāt 1695
ne şüret kalur ol demde ne mir‘āt
- 6 çü rü‘yettür hakikat zāta mesned
nedendür bu şıfat mir‘āta mesned
- 7 gider mir‘ātı ki oldur ism-i ālet
ki āletden münezzehdür bu hālet
- 8 çiger şüret durur mir‘āt-ı ma‘nā
münezzehdür şuverden zāt-ı ma‘nā

- 9 bu şüretden 'aceb ma'nā görindi
bu yüzden şüret ma'nā görindi
- 10 dilerseñ ki ola hāşıl saña maṭlūb 1700
kayıpma nakşsa olup nefse maḡlūb
- 11 kayıpma renge birenğ ol hāzer kıl
gözet ma'nāyı şüretden güzer kıl
- 12 güzer kılduñsa nakş-ı mā'î tinden
dem urduñ lāuhibb'ülāfilinden
- 13 kalursañ şürete maḡrūr olursun
hayāt-ı cāvidāndan dūr olursun
- 14 sebep çün nakş-ı şüretdür ğurūra
ki zulmet mahrem olmaz işbu nūra
- 15 çü şüret düşdi zulmet nūr ma'nā 1705
bu şüret birledür mestūr-ı ma'nā

[60a]

- 1 dilerseñ ğarka varmak baħr-ı nūra
hāzer kıl düşme şüretten ğurūra
- 2 çü şüret zulmeti gide kalur nūr
serāser bil ki ol zulmet olur nūr
- 3 ve ger dirseñ nedendür bu niçe ğavġa
nedür bu dürlü renk ū nakş-ı zibā
- 4 çü vāhiddür nedendür bunca a'dād
ki olmışdur kimi ğamğın kimi şād
- 5 işit benden cevābı ker degülseñ 1710
habir ol bu haberden ħar degülseñ
- 6 bu eşyā kim görürsün añla hālün
hayālündür senün cümle hayālün
- 7 dü'alemdür tılsım-ı piçderpiç

- ķamu fānì vü nāçiz u ķamu hiç
- 8 arada çün_ki ğayriyyet ğıřādur
işidüp gördüğün ançak řadādur
- 9 anı kim bildün ü gördün degüldür
şadefdür serteser anla degül dür
- 10 çiger her perdenün bir rengi vardur 1715
hemın bir sāz için āhengi vardur
- 11 çiger cümle bu sāzuñ perdesidür
ķamu bir sāzkāruñ girdesidür
- 12 olanlar işbu sāzuñ perde sāzu
oķurlar bir de rāzı perde sāzu
- 13 degüldür ğayrı çün_kim perde sāzuñ
ķo sāzı bendesi ol perde sāzuñ
- 14 belì her perdenün var bir maķāmı
bularuñ birledür sāzuñ tamamı
- 15 çiger sen muħtelif gördün bu ħāli 1720
ķamu yerlü yerinüñdür kemāli
- [60b]
- 1 ħayāl ü vehm-i ‘aķluñdur bu ħālāt
ki anlardan ķopar bu iħtilāfāt
- 2 ħaķikāt baħridür çün baħr-i mevvāc
gelür andan zuhūra dürlü emvāc
- 3 bu emvācuñ kimi řādì kimi ğam
kimi zaħm olur anuñ kimi merhem
- 4 nedür emvācı bildün baħr kimdür
şadef kimdür güher kim baħrì kimdür
- 5 dimiş bir nükte bir dānende mecnün 1725
ki ‘ālemdür meāelde kef ki řābün

- 6 üfürseñ kef şābūnī urup dem
çıkar māsūrden yüz dürlü ‘ālem
- 7 nazār kıll şekl-i rengāreng zībā
niçe māsūrden olur hüveydā
- 8 çiger zībā görürsün naķş-ı dilkeş
şakın kim zulmeti nūr añlar ‘ameş
- 9 bilürseñ ‘ālemüñ budur miāāli
ki her laħza olur yüz dürlü ħāli
- 10 görünür naķş rengāreng her dem 1730
gehī şādī doğar andan gehī ğam
- 11 çü tıolmışdur içi bād u tıışı bād
ne bünyād ola bād üstinde ābād
- 12 olupdur çün öñi hiç ü sonı hiç
olurmı hiç içinde hiçsüz hiç
- 13 cihān çün hiç olupdur hiç içinde
anun kalduķ anuñ çün hiç içinde
- 14 fenā mülk ü zevāli mālīk olmış
esāsı küllī şeyün hālik olmış

[61a]

- 1 cihānuñ cümle varı bir nefesdür 1735
nazār şāhib nazardan aña besdür
- 2 eger bīnā isenñ gel bir nazār kıll
nazār kıll bir nefes andan güzer kıll
- 3 murād işbu nazardan çün güzerdür
kıllan bundan güzer ehl-i nazardur
- 4 bu esrārı ne bilsün her hünersüz
ki serverlik bulunmaz terk-i sersüz
- 5 eger keşf ola saña işbu esrār
ne der kalur saña ol dem ne divār

- 6 göñül deryâsı içre olasun sen ğark
güherden seng-i rîze bulmıya fark 1740
- 7 deġiřdüñ yerde ‘arîf huya hâyı
‘aşâdan eylemez fark ejdehâyı
- 8 bırakduk yerde mûsanuñ kelîmin
ne seçsün ‘arîf atlasdan kilîmin
- 9 çü ahmed ola mîminden mücerred
ahadden fark olınmaz her gün ahmed
- 10 cemâl-i hakka çün sensün hicâbuñ
özün den geç ki ref’ ola niķâbuñ
- 11 bu sırrı saña dirven serġüşâde 1745
girilmez çün degüldür dergüşâde
- 12 kilîdi çünki sensün işbu bâbuñ
seni tarh it ki sehl ola hesâbuñ
- 13 kaçan fetħ olsa bu bâb-ı muķaffel
görürsün ahîr olmış ‘ayn-ı evvel
- 14 çü her şeyde anuñdur hâzırıyyet
anuñdur evvelıyyet ahîriyyet
- 15 şıfat çün zâta ġayrından açıķdur
ne evvel var ne ahîr cümle açıķdur

[61b]

- 1 gel iy ġüyende-i bezm-i ilâhî 1750
emîn-i sırr-ı genc-i pâdişâhî
- 2 kaçan kim ola menzil saña bu hâk
gözün den ola ġâ’ib hâr u hâşâk
- 3 çü bundan gitdüñ ayruķ gelmegün yok
bu dünyâ hâl u kâlın bilmegün yok
- 4 görürsün dâr-ı ‘ukbâ pâk ü pürnür

- bulursun huld içinde cennet-i hūr
- 5 halāş olduñ nefis ālāyişinden
geçersün 'ālemüñ ārāyişından
- 6 ve ger varise 'ālemden hicābuñ 1755
kalursun şöyle ermez feth-i bābuñ
- 7 kalursun rūzgāruñ zulmetinden
demādem cān çekersün miḥnetinden
- 8 çü kalmışsun havās içinde maḥbūs
celisüñ olmaz illā nefis-i menḥūs
- 9 havāssuñdur iden cū seni gümrāh
dahı iblīs vehmüñ div-i bedḥ~āh
- 10 belā vü merg hū-yı nāḥoşuñdur
cehennem nefis hışmuñ āteşuñdür
- 11 güzer kılduğda bu fānī cihetden 1760
degülsün hālī bu iki şıfatdan
- 12 eger ālūdesün pālūde olduñ
ve ger pālūdesün āsūde oldun
- 13 eger ālūde olmışsuñ günehkār
kalursun zulmet-i ṭab'a giriftār
- 14 ve ger pālūde olsañ var şafā bul
kemāl-i vuşlat içre ıştıfā bul
- [62a]
- 1 ne istersün ırakda iy karındaş
behişt u dūzahuñdur saña yoldaş
- 2 şaķın kim her niçe olsa ḥayātuñ 1765
o resme olıser añda memātuñ
- 3 degül bir ḥaşri kennās u faķihüñ
olur mı mevti binā dil sefihüñ

- 4 meger vardı bir dellâl üstâd
ki h̄ar bulmağ içün eylerdi feryâd
- 5 bu şan'atda geçer çün rûzgârı
olur âh̄ir h̄azân 'ömri bahârı
- 6 çü 'azrâ'il oturmuş derde gördi
şanur kim derde h̄ar gümkerde gördi
- 7 bu h̄ar kemkerdedür çün kim gelen dir 1770
getürsün bende bi'llâh h̄ar bulan dir
- 8 belî kim h̄ar dirildiyse olur h̄ar
hemân h̄ar yavı kılmışdur bulur h̄ar
- 9 var iy h̄ar çün kim h̄ardan bih̄abersün
haber h̄ardan di kim dellâl-ı h̄arsun
- 10 çü sen dellâl-ı h̄arsun 'amm u h̄âşşâ
bu h̄ardan saña yol yokdur h̄alâşâ
- 11 h̄akîkâtdür bu söz şanma h̄ardur
ki h̄ardur hemnişini her ki h̄ardur
- 12 bu h̄ardan bulmağ istersen h̄alâşı 1775
kul olma nefse h̄âşş ol olma 'âşî
- 13 degülsin h̄ar şakın olma muqayyed
var ol 'isâ gibi pāk ü mücerred
- 14 kulak tut h̄ar degülseñ müstemi' ol
h̄ar-i 'isâ gibi h̄akka muṭi' ol
- [62b]
- 1 mesîh'ün nutkın anla h̄ar degülseñ
bu sirri anla kūr ü ker degülseñ
- 2 dem-i 'isâ'dur anlarsañ bu esrâr
var iy h̄ar tendürüst ol olma bimâr
- 3 işitmezsün sözüm çün kūr ü kersün 1780
mesîhi h̄ar şanursun bih̄abersün

- 4 mesihāsā dilerseñ server olmak
gerekmez ħar gibi tenperver olmak
- 5 vücūduñda dilerseñ tendürüsti
öziñe ‘ādet eyle cū ü cüsti
- 6 ki cismüñ şıñhatinde ħastedür cān
resendür cāna cism ū bestedür cān
- 7 olursun ħar degülseñ cüst ü çālāk
gerek ‘isā ibn-i meryem zinde ü pāk
- 8 mücerred kıl mesih-i rūñi tenden 1785
ħar-ı ‘isā gibi ħurtul resenden
- 9 mesih āsā bu ħardan ħurtulursañ
maħāmıñ ħuds olur ol dem bilürseñ
- 10 bedenden geç dilerseñ cān-ı bākı
ki olasun ‘āleme sultān-ı bākı
- 11 beden sağ olsa cān rencūr olur bil
ħayāt-ı cāvidāndan dūr olur bil
- 12 vücūd-ı ten çü girdāb-ı belādur
şanasun cān ħüseyn-i kerbelādur
- 13 seni rencūr idüpdür zār-ı dünyā 1790
olupsun kūr-ı māderzād-ı ‘uħbā
- 14 eger irmezse bunda cāna şıñhat
irişmez lācerem imāna şıñhat
- 15 olur çün bunda yokluk anda varlık
bedende çokluk olur cānda birlik

[63a]

- 1 görünür bunda gitmek anda gelmek
olur çün anda toĝmak bunda ölmek
- 2 yürürsün tıfl gibi bunda fāriĝ

- özün bilseñ olurduñ anda bâliğ
- 3 dilersen cāvidāni ölmeksün 1795
gerekdürbir laḥza bunda gülmeksün
- 4 kaçan ten zulmetinden kurtulursun
özünî bâliğ olmışsun bulursun
- 5 gözünden gitmediyse bunda perde
kalursun halka gibi anda derde
- 6 düriş bundayken ol āgāh özünden
ki ol dergāha vardur rāh özünden
- 7 bulanlar bunda ‘izzet andadur ḥ̣ār
bulandur bunda şıḥḥat anda bīmār
- 8 düriş ṭob ol bu yolda olma çevgān 1800
kul ol sultāna zinhār olma sultān
- 9 iletgil anda bundan çeşm-i rūşen
ki ola ol künc-i meşhed saña gülşen
- 10 iletmek hoşdur anda bundan envār
ki anda ṭoġmıyasun ṭıfl-ı bīmār
- 11 olursañ bunda kūr ü anda ḥaste
dahı peyveste irişmez bu şikeste
- 12 dilersen ire peyveste şikestün
irişe dāmen-i ma‘şūka destün
- 13 deġişdür ġıybeti bunda ḥuzūra 1805
ki anda ġark olasun baḥr-ı nūra
- 14 eger bir zerre nūruñ ol hemrāh
bu sırrdan ola cānuñ anda āgāh
- 15 eger sende ola nūruñ nihādı
ol gün geldigünce izdiyādı

[63b]

- 1 ol gün geldigünce türk efzün
eger bir kaçre āb ol cihātun
- 2 tolasun nūrla gözün ol tok
olasun serfirāz özün ol çok
- 3 eger ref' olmiya öldükde perde 1810
çü yokdur nūruñ olduñ dil şerde
- 4 cihānuñ mağzı sensün añla iy dost
bu sırrı añlamazsañ postsun post
- 5 geçersen senlikden nağz olursun
koyup kışrı serāser mağz olursun
- 6 'aceb bimağz u turfe hıresersin
seni sen seng şanmışsun gühersün
- 7 dilersen ola yeksān mağz ile post
güzer kıl postlardan dost bul dost
- 8 şikestün çün olur peyvest hemdest 1815
görinmez mağz kışr olmazsa şikest
- 9 egerçi nār-ı dūzah hakkdur iy dost
kayır mağza yanmak yokdur iy dost
- 10 kaçan kışrı koyup sen mağz olur
kayır mağza yanmak yokdur iy dost
- 11 kaçan kışrı koyup sen mağz olursun
kayırma yanduşunça nağz olursun
- 12 eger zer-i hāliş ola pāk gıllıdan
oda yandukça olur şāf rüşen
- 13 kulak tutduñsa bu esrār-ı nağza 1820
degüldür nāra yanmak çāre mağza
- 14 çü tohm-ı murğ olur mağz-ı yumurda
olur yandukça nār içre füsürde
- 15 nedenlü olur ise tāze biryān

niçe yansun ki oldı yāre biryān

[64a]

- 1 kayırma mağz isen yanmağdan iy dost
ki **kor**kar nāra yanmağdan olur post
- 2 çü mağzı nağz eyler nārı yāruñ
ne olsun mağz içinde kārı nāruñ
- 3 gözet mağzı bu sırr-ı nağz içinden 1825
ki ister tār yārı mağz içinden
- 4 eger sen mağz olursañ yāra lāyık
kayırma kim degülsün nāra lāyık
- 5 eger mağz olmaduñsa girme nāra
ki manşūr olmayan çıkmaz bu dāra
- 6 yanar nāra anuñ kim nūrı yokdur
kelim olmaz anuñ kim **tūr**ı yokdur
- 7 çok olmazsa gerekdür az bārı
ki bu sāza ola demsāz bārı
- 8 çemen bir dānedendür çün ser-efrāz 1830
eger bisyāruñ olmazsa biter az
- 9 bilürsün çün_ki mezra' dānedendür
cihānun aşlı birden yā nedendür
- 10 ola insān kemāl olmazsa yārı
dürişe **qala hāl** olmazsa bārı
- 11 gönül bāğında diksen tohm-ı ma'nā
biter her lahza andan **şāh**-ı **tübā**
- 12 olur bu gavra çün şabrile **helvā**
gerek çekmek bu yolda derd belvā
- 13 mecāzı ş'irle aşüftelikden 1835
hikāyet dinlemek yek **huftelik**den

14 çemen çün tâze olmak ebrdendür
bu derde âh u eşk-i şabrdandur

15 ne var şalsa bu yolda itse ferhād
ki hüsrevler kıllupdur pişe feryād

[64b]

1 dilerseñ ki olasun insān-ı kāmīl
yürī bir dem özün den olma ğāfil

2 bu ğamdan her nefes kıll dīde pürhūn
ki her sâ'at kemālūñ ola efzūn

3 velī kıldum diyü kıll ferāġat
ki bu sultānlıġa olmaz kanā'at

1840

4 çü yokdur bu kemālāta nihāyet
nihāyet şandıġuñ oldı bidāyet

5 nedenlü keşf olursa cāna esrār
olur ol denlü zāhir astār

6 çiger ma'nā vü şūret bir düşüpdür
şıfatda bu aña sātir düşüpdür

7 toġar çün biri birinden zarūret
bu ma'nā olur ol ma'nāya şūret

8 ne ma'nā kim ola ol saña perde
görinür sedd-i iskender nazarda

1845

9 ya her şūret ki vardur anda ma'nī
aña ma'nā denilse nola ya'nī

10 çü ma'nā aşl olupdur fer' şūret
kapar ma'nā bu şūretten küdüret

11 olursan aşla hemrenk aşl olursun
sipihsāla rahvan vaşl olursun

12 gel imdi sende varsa aşla raġbet
koyup fer'ī müdām it aşla raġbet

- 13 oğursuñ ħarf fer' ü nokta aşl 1850
bu ħikmetden bilinür nükte-i vaşl
- 14 nazır kılduñsa vahdet-i nakte senden
bu fenge ya ħayrsun nükte senden
- 15 bu ħikmetden gel evvel noktañ ol
var andan nüktedāndan nüktedān ol
- [65a]
- 1 var esfelden kıll i'lāya nazır gör
nedenlü perdeden kılduñ güzer gör
- 2 temāşā kıll zemīn ü āsmānı
ki varmı binişāndan bir nişānı
- 3 ne bellü şüret olmışsun ne ma'nā 1855
nedür ħālūñ ne pinhānsun ne peydā
- 4 neden kılsun ihāta ol ki cāndur
anı ki hem 'ayāndur hem nihāndur
- 5 semekden gerçe irmişsün simāke
kanı bir kıllca nisbet zāt-ı pāke
- 6 çiger sen binişāndan bir nişānsun
velikin ne nihānsun ne 'ayānsun
- 7 'ayān olsan nihāndan biħabersün
nihān olsan 'ayāndan bieāersün
- 8 geç evvel hem 'ayāndan hem nihāndan 1860
ki cānuñ kırtula ħin ü mekāndan
- 9 kaçan ma'nā vü şüretten geçersün
'ayān kimdür nihān kimdür seçersün
- 10 özün den geç nihān ender nihān ol
var andan hem nihān ol hem 'ayān ol
- 11 bu şüretten güzer kılduñsa ħāk ol

- karışdur hākî hāka cümle pāk ol
- 12 sen evvel hāk olursan pāk olursun
ğamundan 'ālemüñ bîpāk olursun
- 13 bilürsen hākdur bünyād-ı 'ālem 1865
girü hem hāk olur mi'ād-ı 'ālem
- 14 cihānda her ne varsa olıser hāk
hemîn ol zāt bâkîdür kalan pāk
- 15 çü cüzdür hāk âhîr hāk olur gül
varur bu hāk bâde pāk olur gül
- [65b]
- 1 velî tâ nefsi şumı hemnişînsün
bu sırrı anlamazsun biyâkînsün
- 2 belî nefs itme tâ zebûnsun
ğamgüsâre ma'nîden birûnsun
- 3 eger bunda yorarken olasun hāk 1870
ğamgüsâre düşüncek olasun pāk
- 4 meger bir 'aklı divâne âgâh
güzer kılmışdı güristâne nâgâh
- 5 şorarlar aña iy dānende mecnûn
ne gördüñ söyle güristānda mevzûn
- 6 didi gördüm ki mestî halk murdâr
ğamgüsâre düşüp olmuş ğamgüsâr
- 7 çiger murdâr imiş çün hāk olmuş
ğamgüsâre yetişmiş hāk pāk olmuş
- 8 gerekse bil özüñ pāk ol emeksüz 1875
kalursun tâ ebed yoħsa nemeksüz
- 9 çiger düşdüñ nemeksāra nemeksün
eger maħcûbsañ şüretde segsün

- 10 düriş bu bend-i şüret-den hâlâş ol
ayâs ol andan ol sultâna hâşş ol
- 11 bu şüret-den geçüp her kim ola hâk
nemeksâr-ı ma'ânide ola pâk
- 12 bilürsün hâk olursun çâr u nâçâr
ol evvel ki olursun âhirkâr
- 13 diriğâ bunda_iken olmaduñ hâk 1880
ki pâk olup varurduñ pâka bipâk
- 14 gerekdür pâk pâke pâk irişmek
yaraşmaz zât-ı pâke hâk irişmek

[66a]

- 1 çiger pâk olmağ âhîr hâke hâkğdur
gerekden erden eşmek yol uzakğdur
- 2 bu yola girmege itdünse tedbîr
yer âh it bir gün ol itme te'hîr
- 3 düriş rehvarken altuñda merkeb
şakın kim teng olur varduğça mehreb
- 4 bu yola var ki vardur destgâhuñ 1885
dükenmez şanma âhîr eder âhuñ
- 5 'aceb yoldur ki râh-ı bikerândur
bu zulmetde çerâğhuñ nûr-ı cândur
- 6 refîkuñ varken tur bağla mahmil
ki âhîr tar olıser saña menzil
- 7 irerken şem'-i dilden dideye nûr
kalursañ bunda a'mâ andasun kûr
- 8 çü bunda nûr-ı hâkğdan olasun dūr
çü güre kûr irişdün kalasun kûr
- 9 çü bundan varmayasun pâk pürnûr 1890
hayât-ı câvidândan kalasun dūr

- 10 şaķın bîdāniş olma ķalma gümrah
ki 'ilm u ma'rifetdür saņa hemrah
- 11 gerekdür haķķı bilmek dāniş oldur
ki anda cānuņa āsāyiş oldur
- 12 olursa 'ilm ü dāniş saņa yoldaş
refîķuņ hızırdur bil iy ķarındaş
- 13 dūriş 'ilme ki ola her müşkilüņ hal
ki 'ilmi olmıyan cān ķaldı mühmel
- 14 bu nefsuņ 'ilm dānişdür kemāli 1895
anuņla eglenür haķķuņ cemāli
- 15 anuņ kim ma'rifetden yok naşibi
bu bostānuņ degüldür 'andelibi

[66b]

- 1 nite kim ziynet eyler aya hāle
yaraşur 'andelibe āh u nāle
- 2 çü bedrüņ ķadri artıķ hāledendür
kemāli 'andelibüņ nāledendür
- 3 anuņ kim 'ilmi yokdur ķaldı kālîv
ki olur bi'ilm-i zāhid suķre-i div
- 4 anuņ kim 'ilmi yok ehl-i 'amādur 1900
yol azmışdur egerçi pārsîdur
- 5 meâeldür kim meger bir 'ālim āgāh
yatup uyurdu bir mescidde nāgāh
- 6 ķılur ķatında bir cāhil namāzı
iderdi derdlen nāz u niyāzı
- 7 görür ol cāhili ol demde iblîs
diler kim ide aņa mekr u telbîs
- 8 velî ķorķar bu 'ālimden bu bednām

katında idemez izlāle iḳdām

- 9 nedenlü kim ḳılur mekrile ḥilet 1905
idemez anuḡ izlāline cür'et
- 10 olup nevmid ider andan ferāḡat
ḳılur bir laḥza anda istirāḥat
- 11 görür bir kimse anı eydür iy div
nedür ḳaşduḡ nedür bu ḥile-i div
- 12 la'in eydür ki oldur bunda ḫurmak
dilerven cāhili yoldan ḫıḳarmak
- 13 yatan yanunda çün 'ālimdür āḡāḥ
anın ḳorḳarven andan ḳalmaq lāf
- 14 ger olmasa bu dānā pāy-ı bestüm 1910
ururdum dāmen-i nādāne destüm

[67a]

- 1 fiḡān ol şūfi-i nādān elinden
nemeksüz şatduḡı 'irfān elinden
- 2 işi zerḳ u riyādur 'ilmi oldur
elinden nesne gelmez ḥilmi oldur
- 3 bu deryāda gerekdür ḡarḳ-ı ḡūḫa
gerekmez delḳ-i rengin zerḳ-i fūḫa
- 4 nedür bahri degülseḡ bunca lāfuḡ
çü ḥüsn-i rūy-ı deryādur ḫavāfuḡ
- 5 çü aḫmer gibi el virmez murāduḡ 1915
gerekdür sāḫil-i deryā maḳāmuḡ
- 6 nihāyetden urursun dem ḫaberde
bidāyetden ḫabersüzsün hünerde
- 7 bidāyetdür dimiş düş derde merd ol
ki merd olmaq dilersen ehl-i derd ol

- 8 dilerseñ derde dermân derd olur bil
düşenler derde âhîr merd olur bil
- 9 irüren derd imiş çün merde merdi
ne bilsün düşmeyenler derde merdi
- 10 düşersün derd-i dîne bes merd-i dînsüz 1920
kemânda kalmadıñ ehl-i ta'yînsüz
- 11 'arūs-ı hūlda kâbîn derd olur bil
ki her kim düşdi derde merd olur bil
- 12 velîkin gâfil olma müstaķim ol
emin olma yolda dil dünîm ol
- 13 'amel kıldum diyü aldanma rîve
süleymân tahtını aldırma dîve
- 14 ikidür çün kemâl-i sâlik-i râh
fenâ-yı maḥz yâḥūd cân-ı âgâh
- 15 ger âgâh olduñise var fenâ bul 1925
bu zūlmetden geç andan rûşenâ bul

[67b]

- 1 netîce nitekim 'ilme 'ameldür
'ameldende ġaraż esrâr-ı ḥâldür
- 2 fi'lḥikâyete ve'ltemâil**
- 3 görür bir kimse bir merdi talebkâr
gezerdi gūr içinde ağlayup zâr
- 4 kulağına irdi hâtifden âvâz
bu dervîş aḡlar ol âvâzeden râz
- 5 ki niçe geşt idersün gūr-ı merdân
gerekdür merd-i râha kâr-ı merdân
- 6 'amelden yoğise pîrâye sende 1930
ne aşşı yokdurur sermâye sende

- 7 var iy biçāre çekme yok yere renc
bilürsün hāşıl olmaz rencesüz genc
- 8 çiger h̃ān-ı keremdür h̃ān-ı ‘āma
yimek lāyık degüldür anı ‘āma
- 9 kim ola ol harime ola mahrem
meger biçāreliğlen ola hemdem
- 10 bu merhemsüz oñulmaz çün bu yāra
hemİN biçāralıkdur aña çāre
- 11 gel iy biçāre ‘āşık olma nevmid 1935
irer her zerreye envār-ı hūrşid
- 12 kıla çün nūrı mihrüñ dehri rüşen
olur her künc-i külhān saña gülşen
- 13 ezel şāhı çün ol h̃āna şalādur
ne sultāndur ne cū ü cāna ne gedādur
- 14 düşer çün pertev-i hūrşid yeksān
irer ne cāme püşende ne ‘üryān
- 15 irer püşendeden ‘üryāna artıķ
beli tenden irişür cāna artıķ

[68a]

- 1 dilersen pertev-i hūrşid-i raḥşān 1940
gel imdi seni senden eyle ‘üryān
- 2 dilersen cānı cānān vaşlilen şād
düriş sen sini senden eyle āzād
- 3 ‘aceb yoldur ki rāh-ı pürḥatardur
emin olan bu yolda biḥaberdür
- 4 gerekdür kim yolda olasun ḥāk
ki olur muḥlişlerüñ yolu ḥatarnāk
- 5 eninü‘l-müznibin maḥbūb ḥaḳkdur
beli ḥodbın olan ḥaḳkdan ırakdur

6 hikāyet

7 meger bir şūfi-i şāhib kerāmāt 1945
ki olupdur aña hāşıl keşf-i hālāt

8 irişür aña hātifden bir āvāz
ki tūr görmek dilersen mahrem-i rāz

9 ki bir ‘āşık filān meyhānelerde
yatar ma‘mūr olup viranelerde

10 tırup ol pîr andan cüst ü çālāk
arar bir bir harābāt ehlin ol pāk

11 bulur āhir alur andan nişān pîr
aña dirler dün olmışdur filān pîr

12 filān hammāldur dirler müsem mā 1950
cihāndan derdi rahtın zār u tenhā

13 koyup rūy-ı sepîd ü rūy-ı zerdi
harābāt içre hammālı iderdi

14 çeküp her dem sū-yı hamrî berdüş
velî bir kaṭresin itmezdi ol nüş

15 kılurdu sözle her dem niyāzı
ki iy bu cümle halkuñ kârsāzı

[68b]

1 kamunuñ kâr-ı nāsāzın bağışla
bular cürm etdise sen luṭfun işle

2 zihî deryā-yı bîpāyān-ı esrār 1955
ki olmuşdur anuñ emvācı envār

3 elmakāletü'l‘aşr

4 zihî deryā ki yokdur aña ‘illet
anuñ emvācına yokdur nihāyet

- 5 bu deryāda aḡun çoḡdur ‘acebler
gezen bahri görür anı ‘acebler
- 6 özi pinhān veli emvācı peydā
kimi mü‘min bu mevcüḡ kimi tersā
- 7 toḡar andan gehi zūlmet gehi nūr
ḡopar andan gehi mātem gehi sūr
- 8 bu deryā ger degülmişseydi pinhān 1960
olurdi nūr u zūlmet cümle yeksān
- 9 ḡalurdi küfr ü imān zirperde
olurdi lācerem nāgirde girde
- 10 olur nāgirde ma’nā girde şūret
düşüpdür ol cemāle perde şūret
- 11 bu şūretler eger olmasa girde
ḡalurdi rūy-ı ma’nā zirperde
- 12 anuḡçün girde ū nāgirde düşdi
ki şūret ara yerde perde düşdi
- 13 ḡaçan kim çıḡdı girde girdelikden 1965
girü ḡurtuldi şūret perdelikden
- 14 ger idersenḡ ḡaraż bu girdeden ne
görinmek rūy-ı ma’nā perdeden ne
- 15 bu bahāe ‘aḡl irişmez bahā cāndur
ḡöḡülден gizlü gözlerden nihāndur
- [69a]
- 1 bu sırrı bilmege ‘irfān gerekdür
niāār itmege yüz biḡ cān gerekdür
- 2 bu şem’e yanmaḡa yoḡdur çü bālūḡ
ḡafī ḡoşdur cevābı bu su’ālūḡ
- 3 çü yoḡdur dilde tāḡat bu beyāna 1970
nedenlü söylesem gelmez ‘ayāna

- 4 bu şan'at halka pinhân ol hoşdur
bu derde gizlü dermân olsa hoşdur
- 5 bilürsün çün 'ayân yegdür beyândan
yağın bulmağ dilersen geç gümândan
- 6 şadef gibi dilersen k'olasun pür
işün deryâ gibi olsun tegâyür
- 7 tefekkür eyle dâim olma gâfil
ki her kim oldı gâfil kaldı 'atıl
- 8 nazâr kıll gör ki bu çarh-ı mu'azzam 1975
dönelden geldümi senden mükerrem
- 9 zihî 'izzet zihî mülk ü ta'azzum
sağa hizmetdedür eflâk u encüm
- 10 hezârân devr dönmişdür bu eflâk
senün tek görmedi bir cevher-i pāk
- 11 şağın eldeyken itme fırsatı fevt
ki bir gün şöbetüni telh ider mevt
- 12 kul olup nefse kalmazsağ hevesde
kemâli rûhuğ artar her nefesde
- 13 tefekkür birle her dem dūrbîn ol 1980
gümândan kurtulup ehli yağın ol
- 14 bu fânî lezzetin terk it cihānuğ
irişe lezzet-i cāvîde cānuğ
- 15 kaçan bir lezzet-i fânî bulursun
niçe lezzât-ı bâkîden kalursun
- [69b]
- 1 bu fânîde kalan bu hord u hāba
irişmez ni'met-i ni'me el-me'āba
- 2 çü dünyâ kiştzâr ahiretdür

- düriş_kim anda cev biçmez eken bür'
- 3 bu mezra'da olar kim ekdi erzen 1985
biçiser anda erzen merd eger zen
- 4 bugün ol dāne kim bunda şaçarsun
ne ekdünse yarın anı biçersün
- 5 elünjde dāne var çün eyle küşiş
ki olıser anda yarın zād-ı püşiş
- 6 dilersen ola 'uqbāda saña zād
bugün bu kiştzārı eyle ābād
- 7 bu mezra'da degülseñ kārger sen
bu ħarmende degülsin nimerzen
- 8 anuñ_çün gönderildün bunda tenhā 1990
ki taħşil eyleyesün zād-ı ferdā
- 9 eger sen ekmez iseñ bunda dāne
olursun anda rüsvā-yı zamāne
- 10 elünjde dāne var çün ide gör kişt
çü vardur dāne ekmezseñ olur zişt
- 11 eger dirseñ olupdur cāna vuşlat
anuñ_çün zāhir olmaz cāna lezzet
- 12 çü lezzet varlığındur muķtezası
biter lezzet hemen ħakķuñ likāası
- 13 ya niçündür ki itdükde riyāzet 1995
bu cāna ħāşıl olur dürlü lezzet
- 14 sırr yazandan olur çün fethe bu āb
var imdi nefsi kııl biħıred ū biħāb
- 15 gelür çün ħuftelik āşüftelikden
var iy miskin uşan bu ħuftelikden

[70a]

- 1 özinden uyanıklıla olmayan dūr
olur mı hufte iken pāk-i pürnūr
- 2 bu yoluñ zādı çün bîdārlıkdur
özinden lâcerem bizārlıkdur
- 3 özinden geçmeyince küll olup güm 2000
ne olsun zerre mihr ü kaṭre kulzüm
- 4 dirü vaḳtinde korḳarsan girevden
gerekmez kendüm ummaḳ toḥm-ı cevden
- 5 varur meyḥāneye bir rind-i medhūş
içer mey şol ḳadar kim oldı bihūş
- 6 ḳılur çün meyfürūş andan ṭaleb sîm
didi rehn al çü yoḳdur ḥabbe vü nîm
- 7 girev benven ki çün redditme derden
ki yoḳdur bende ḥabbe sîm u zerden
- 8 didi kim sini almazven girevrev 2005
girev vaḳtinde degmezsün çü bir cev
- 9 saña ‘ilm ü ‘ameldür ḳadar miḳdār
sen artırduñ hemān bir lafz u güftār
- 10 nedenlü ḥāşıl itseñ ‘ilm ü kirdār
hemîn ol deñlü olur saña miḳdār
- 11 bu söz gerçi güherden ḥübterdür
ḳaçan fehm eyler ol_kim kūr ü kerdür
- 12 çiger şūretde vardur çeşm ü gūşuñ
işitmezsün çü yoḳdur ‘aḳl u hūşuñ
- 13 işitmezsün ṭururken çeşm ü gūşuñ
2010
ḳaçan fehm idesün gitdükde hūşuñ

[70b]

- 1 geçerken gördi ol divāne-i çîn

- ki bir türk ölmüş eyler ḥāce telḳin
- 2 didi bilmezdi ol zindeyken anı
ne bilsün olduğundan şonra fānī
- 3 yürürken dirliginde bilmiyen dīn
ne nef' eyler aṇa öldükde telḳin
- 4 degül-di dirliginde dīn içinde
idermi aşş1 ide telḳin sīn içinde
- 5 dirīgā har gibi kalduñ ker ü kūr 2015
anuñ_çün her dem işüñdür şer u şūr
- 6 degüldür şūr-ı şerde her kim erdür
kalan bu şūr u şerde kūr ü kerdür
- 7 kalursuñ şūr u şerde kūr ü kersin
degülseñ kārger hardan betersin
- 8 hemişe şerre kılduñ kudretüñ şarf
bulınmaz defterüñde hayr bir harf
- 9 raḳib-i dest-i çebdür hastesinden
raḳib-i rāstdur dembeste senden
- 10 çü yokdur hayr işden sende nesne 2020
kirāmen kātibin dilüñde beste
- 11 biri epsem turur çekmez elem hiç
birinüñ düşmez elinden kalem hiç
- 12 yer kılmışdurur maqşūdını şarf
birisi deftere yazmadı bir harf
- 13 getürmesün dirīgā yāda dīnüñ
bu sevdāda varupdur bāda dīnüñ
- 14 yarın germ olıcağ bāzār-ı 'ukbā
bulınmaz defterüñde kār-ı 'ukbā
- 15 ne nāzuñ var bu yolda ne niyāzuñ 2025
seni yoldan ḳomışdur hırş-ı āzuñ

[71a]

- 1 ṭurursaᅇ nāzla ṭursuᅇ namāza
 ᅇanasun teresin bir deste t̄aze
- 2 ᅇudā alsun namāzuᅇdan senüᅇ dād
 namāzuᅇdan senüᅇ feryād feryād
- 3 k̄abül ol namāz olmaz sezāvār
 ola anda ᅇesāb kār ya rāz
- 4 namāzı kem ᅇesāb gāv ᅇardur
 mecūsiler namāzından beterdür
- 5 namāzı kem ṭolu mekr ü ᅇiledür 2030
 bu t̄ā'atden kefen ᅇoymak̄ güzeldür
- 6 esāsı ᅇol vuzūnuᅇ kim ola d̄iv
 ne ᅇübhe yegdür andan ᅇaşı-ı d̄iv
- 7 bu t̄ā'atden ᅇasendür ᅇol günāhuᅇ
 ki olupdur ol günāha bir gün āhuᅇ
- 8 anuᅇ çün eylerüm ben her günāhı
 dilerven ideᅇuram her gün āhı
- 9 gine yegdür ola anuᅇ ᅇoᅇı āh
 ᅇu t̄ā'atden iderler anı gümrāh
- 10 bu āhuᅇ aᅇlamazsaᅇ 'izzetin sen 2035
 namāzuᅇ bulımazsun lezzetin sen
- 11 bunuᅇ gibi namāzuᅇ kılma var boz
 ki pāk olmaz nedenlü yursaᅇ yüz
- 12 bu t̄ā'atden çü nesne ᅇaşıll olmaz
 ki z̄ulmetdür ki nūra k̄ābil olmaz
- 13 namāzuᅇ olmıya nāz u niyāzı
 aᅇa dirler namāzı beynamāzı
- 14 çü bu t̄ā'at degüldür ᅇūr u ᅇerdür

kılan işbu namāzı kūr u kerdür

15 belî lâyıķ bu ‘anberdür bu rişe 2040
sürerler bu çirişi bu erişe

[71b]

1 meger bir rüstā-yı hodefrüş
bunı kılmışdı bir kıllāşdan güş

2 ki ‘anberdür haķikat fażla-i gāv
alurlar gāv-i ābîd idüp āv

3 varur bir ker kıazar aña kıoyar āv
sürüp taldırur aña niçe har gāv

4 bu kevden devşürür sergin gāvı
ki ‘anberdür yürür ‘ālemde çavı

5 alur ilet anı ‘anberfürüşa 2045
şanasun tazedür engür-ı hüşe

6 didi uşda getürdüm saña ‘anber
ki olur kıokusına her h̄āce kıanber

7 bu ‘anberdür ger ü iy h̄āce el-haķķ
senüñ şaķaluña yaraşur ancak

b8 çü her şeh rişinüñ olur emiri
bu şahuñ rişiniñ budur ‘anberi

9 çü sensün riş-i gāv iy kāv-ı her har
görüp rişüñ verürler maña ‘anber

10 bu iplik hoş yaraşur bu çirişe 2050
bu ‘anberdür münāsib işbu rişe

11 belî bu yār dem-i hoşdur bu demde
bu şire hāşıl olur bu üzümde

12 bunun gibi ‘ibādetden güneş yeg
bunun gibi güneşden tīb-ı meh yeg

- 13 bu yerde t̤utulan t̤ā'at bahāya
hemān 'anber gibidür r̤üstāya
- 14 ne t̤ā'at kim içi 'ucb u riyādur
hemîn sergîn-i gāv-ı r̤üstādur
- 15 şaķın 'anber şanup sergîn gāvı 2055
dime 'anberfürūşum ķo bu çavı
- 16 nedür sergîn şatarsun anı murdār
ki olmaz kimse sergîne ĥaridār

[72a]

- 1 'ibādetde idersenġ kār-ı idrîs
ķo 'ucbı kim olursun yār-ı iblîs
- 2 riyā vü 'ucb küh-ı āteşindür
ķaçar bunlardan ol_ kim ehl-i dîndür
- 3 riyālu t̤ā'atünden umma çāre
niçün āteş şalarsun penbe zāra
- 4 meger bir 'āşık-ı kārı fütāde 2060
ider cehdile çil ĥaccı piyāde
- 5 meger kırkıncı ĥaccuġ arasunda
ĥuṭūr eyler dil-i āvāresinde
- 6 dir aṇa nefsi kim irdüġ murāda
ki kırķ kez eyledüġ ĥaccı piyāde
- 7 çü nefsuġ gördi ĥāşıldur murādı
varur dellāle eydür kıll mezādı
- 8 ki kırķ ĥacc kim alur bir pāre nāna
alam ol nānı vü atam yabāna
- 9 alur bir kimse çün bir yāre tāne 2065
alur ol fānî vü atar yabāna
- 10 meger bir merd-i rāhāzādelerden
dili purnūr u göġli sādelerden

- 11 t̄avāf içre giderken anı gōrdi
kafāsına anuğ bir sille urdı
- 12 ki k̄urtulmak dilerken gilden iy Һar
bu kerre k̄alduğ uğ menzilden iy Һar
- 13 eger biğ Һacc idersen ̄ iy muķallid
cū sen bāzāra k̄oyduđ oldu fāsıd
- 14 bu bāzār içre iy b̄ipāye merdūm 2070
sekiz cennet degūl bir dāne gendūm

[72b]

- 1 çū virdūđ ‘ucb ile anı mezāda
eger biğ Һacc ise vardı kesāda
- 2 bu bāzār içre iy merd-i mūrāi
şanırsun neyşekerdūr bu riyāyı
- 3 ya pāk it t̄ā‘atūđ var bu riyādan
ya ism-i şeker ummak bu riyādan
- 4 dimezven sağa kim var terk-i kār it
direm her kār ki işūđi Һakķa yarar it
- 5 nedenlū k̄ılur isen ̄ k̄ıl namāzı 2075
dek olsun ara yerde bir niyāzı
- 6 Һazer k̄ıl gāfil olma kār-ı bedden
bilürsün Һayr gelmez yār-ı bedden
- 7 dūriş t̄ā‘ate varken istitā‘at
ķo Һırş u azuğı eyle Һoş kanā‘at
- 8 yaķını k̄oyup istersen ıraqdan
çıkarsun boynuz isterken k̄ulaķdan
- 9 bulur bir b̄inevā bir yerde bir k̄ub
atar k̄ürkin yabāna dir yeter k̄ub
- 10 pelāsı neylerūm dibā gerekdūr 2080

beğāyet nāzük ü zibā gerekdür

- 11 aña dirler giyeṭur ŧimdi kirbās
el atlas girince yürü kirbās
- 12 didi ger atlas-ı rümü bulursam
ve ger ni çıkmazam kübden ölüsem
- 13 iṇer sevgend-i muḥkem kim sözi kes
ki kübden çıkmazam olmazsa atlas
- 14 ḥazer kıl sende iy merd-i siyehdil
ki olupdur ḥüm-i ḡaflet saña menzil

[73a]

- 1 çıḡup ḡaflet küpünden giy pelāsı 2085
budur sultāna ḥāṣṣ iden ayāsı
- 2 saña gerdün külāḥ eylerse mihri
ḡayayı teng ider āḡir sipihri
- 3 dilersenḡ ḡarḡdan ger zeyt-i ḡam
otur nevbet bizümdür ŧimdi epsem
- 4 bu deryādan ki olur ḡüyā vü ḡāmūṣ
niṇe ŧire virüpdür ḡāb-ı ḡargūṣ
- 5 serāser ger süreyyā ger āerādur
bu derden cümle maḡṣūdı derādur
- 6 kimesne aḡlamaz bu mācerāyı 2090
iṣitmez kimse bu derden derāyı
- 7 bu yolda ḡaldı sergerdān felekde
perü vü ḡür u insān u melekde
- 8 felek bir ḡalkādur ḡün_kim bu derde
kimesne bulmadı dermān bu derde
- 9 bu ḡamdan ḡarḡ-ı sergerdān olupdur
anuḡ_ḡün ṭobveṣ gerdān olupdur

10 bu yolda çünki menzil āb ū gildür
bu meclisde içilen hūn-ı dildür

11 düzer her dem benüm için āsmān na'l
anındur āb-ı çeşmünden 'ayān la'l

2095

12 zemīn u āsmān bir āsiyādur
vücūd-ı ādem anda dānesādur

13 riyāzet birle bu heftāsiyādan
güzer kılduḡsa olduḡ aşfiyādan

14 çü sen bu āsiyānuḡ dānesisün
bu na'ḡuḡ kemterin ferzānesisün

15 ne çüb u āsiyā içre ne kendüm
ne div ü ne perī bunda ne merdüm

[73b]

1 ögündükde kāmı olısar pīr
sen ü benden bu 'ālem olısar sīr

2100

2 bu yolda iy püser ne pā vü ne ser
bu külhānda biter çi huşk u çi ter

3 eger sīmīn düzerseḡ āsitāna
kalur derden bedr bir gün zamāna

4 nedenlü cem' iderseḡ sīm ü zer şād
koyar bir gün varur bāda olur bād

5 eger zemīn iderseḡ hānuḡ hışt
urur bir gün felek dendānuḡ müşt

6 ne taḡ ursa leked eflāke rūhuḡ
lekeddür 'ākıbet andan fütūhuḡ

2105

7 bu 'ālemdür meāelde berķ-ı raḡşān
gelür bir dem kaçar şol dem şitābān

8 gehi bād-ı hazāndur berg-i rizān
gehi üftād ü hizān gürizān

- 9 gehî cān ğarķa-i girdāb-ı ħayret
gehî gözden döker dil āb-ı ħasret
- 10 çü virmez sifledür bir dem saña ħ~āst
ķayıkma arduña yürüt ok gibi rāst
- 11 nedenlü urur ise başuña tāc 2110
bu ħūndan ķaldırur āħir seni ac
- 12 dimāğuş ğülşenin virme bu zāğā
debiristān degül menzil kelāğā
- 13 ħumārına cū yokdur sende tākāt
bu cāmı içmedün bulğıl ifākāt
- 14 çü yokdur bu ķuvāya ķuvvet
ķılıp nefret anuñla tıtma ülfet
- 15 ķafesdür cism-i cānuñ murg-ı beste
düşüpsün bu ķafesde zār u ħaste
- [74a]
- 1 bilürseñ ķāruñ anlıarsuñ ħesābuñ 2115
bulup temkîn gider bu ıztırābuñ
- 2 çıkarsun āħir iy ‘attār elden
bu esrārı ķoma zinhār dilden
- 3 elmakāletü‘lhādi‘aşer**
- 4 kaçan bu uyħudan bidār olursun
görüp didārı berħurdār olursun
- 5 bu ğamdan ķurtulup olursun āzād
belādan ķurtulup cānuñ olur şād
- 6 bu derdüñ irişir dermāna bir ğün
virürsün ħāruñı reyħāna bir ğün
- 7 çiger zāhir degüldür bunda dermān 2120
olur rüşen iricek vaķt-i fermān

- 8 anuḡ_çün ḥadden aşmışdur bu kışşa
olur bu derde dermān ḥişşe ḥişşe
- 9 yakīn bil ‘ākıbet ḥandān olursun
bu ḡamdan ḡurtulup şādān olursun
- 10 nedenlü kim çekersün bunda zahmet
olur ol zahmet āḥir saḡa rahmet
- 11 nedenlü bunda eylerseḡ ciger ḥūn
bulursun anda yarın birine on
- 12 gel anda varmaḡa eyle şitābı 2125
gider cān ū göḡülden ıztırābı
- 13 bilürsün ‘ālemi ‘ayn-ı elemdür
serāser derd-i serdür cümle ḡamdur
- 14 uşanmaduḡmı āḥir derd ü ḡamdan
yeter lām oldu ḡaddüḡ bu elemden
- 15 yerāḥ it bu fenādan göçe derviş
beḡādur saḡa menzil olma dilriş

[74b]

- 1 ne ḡorḡarsun ki ‘ālem ol cihāndur
cihān oldur ki ḡamdan cāvidāndur
- 2 zihī lezzet ki vardur ol cihānun 2130
ki biperde görür cānānı cānuḡ
- 3 zihī ziyet zihī rütbet zihī fer
olur her zerre anda mihr-i enver
- 4 bu ‘ālem ol cihāndan binişāndur
cihān oldur ki ‘ömri cāvidāndur
- 5 dilerseḡ devlet-i dāru’s-selāmi
demādem iste cāndan ol maḡāmı
- 6 bu bezmüḡ rūḥ ḡudsīdür nedimi

olupdur enbiyā anuᅇ muᅇimi

7 maᅇāmı enbiyā vü evliyādur 2135
celısüᅇ anda rûᅇ-ı aᅇfiyādur

8 ᅇılurlar saᅇa ᅇidmet ᅇür ü ğılmān
içerler anda her dem rāᅇ-ı reyᅇān

9 göçen bundan ᅇılur çün anda menzil
velı bunda iken aᅇla ᅇandesün bil

10 geçerseᅇ bunda iᅇen kendüzüᅇden
görürsün ğayrı yoᅇ anda özünden

11 fi'ᅇᅇikāyete ve'ltemāil ve'lesrār

12 irer bir ᅇāce hindden ᅇehr-i çin'e
varur sultān-ı türkistān zemine

13 görür bir tūᅇi ᅇāhuᅇ ᅇidmetinde 2140
ᅇafes birle ᅇomıᅇlar ᅇazretinde

14 ᅇurup zerrin ᅇafes birle öter ᅇād
ᅇılur sultān önüᅇde dürlü feryād

15 görür ᅇuᅇ ᅇācedür hindi oturmuş
biligler dürlü sultāna getürmiş

[75a]

1 dir iy ᅇāce girü hinde varursaᅇ
selām it anda tūᅇiler görürsen

2 yetiᅇdür anlara benden selāmı
getürgil yine anlardan peyāmı

3 ᅇaber vir anlara bir tūᅇi anda 2145
bıraᅇmışlardur anı çin'de bende

4 çü yārān ᅇoᅇbetinden dūr olupdur
ᅇafesden ᅇaste ve mehcūr olupdur

5 çeker çünkim cefā biᅇadd u 'add ol

- halāş_ıçün diler sizden meded ol
- 6 yazılmışdı meger kim geldi başa
ne kılsun kim girü size ulaşa
- 7 göçer çün h`āce türkistān zeminde
irer nāgāh hindistān'a çin'de
- 8 irer bir yerde bir şāh-ı bülende 2150
konup tūtüler eyler anda hānde
- 9 tutar her biri minķārında şeker
öter birbirine tırmış berāber
- 10 felek sersebz 'aks perlerinden
mekes olmuş hümālar ferlerinden
- 11 okur her biri bir dürlü raķamdan
olupdur sāde defter naķş-ı ğamdan
- 12 hakīm eydür ki iy āzāde kuşlar
derūnı naķş-ı ğamdan sāde kuşlar
- 13 kalan şehr içre bir tūtü kafesde 2155
selām ider size biçāre hāste
- 14 düşüben çün_ki yārāndan cüdā dir
umar himmet ki yol vire hudā dir
- 15 çü sizden çāre ister çāresi ne
nedür merhem ğarībün yāresi ne
- [75b]
- 1 bular çün andan aņlarlar bu rāzı
hemāndem artururlar sözü sāzı
- 2 figān idüp ağaçdan dökilürler
düşerler hāke vü cümle ölürler
- 3 bu derde çāre ölmekdür bilürseņ 2160
velì tiz kurtulursun tiz ölürsen

- 4 hakîm anı görüp olur peşimân
te'essüf kıılup eyler âh u efgân
- 5 varur âhir girü çün h'âce çin'e
varur sultân-ı türkistân zemîne
- 6 görür ol tûtîye söyler bu hâli
hemîn ol tûtî anlar bu hayâli
- 7 hemân tûtî urur şol dem per ü bâl
düşer hâke ölür biçâre derhâl
- 8 hakîm eydür dirîgâ kim bu miskîn 2165
olaruñ hoş_imiş oldu ta'yîn
- 9 atarlar tûtîyi şol dem yabâna
uçar tûtî konar bir nerdübâne
- 10 olup şādân ider cevlân öter hoş
hakîm-i hinde söyler ol haber hoş
- 11 ki ol tûtîler etdi baña ta'lîm
halâş istersen eyle cānı teslim
- 12 beķā isterisen evvel fenâ bul
beķā birle var andan āşinâ ol
- 13 bulursañ bunda hestî-i rehâyı 2170
ne ğam ölseñ ki aldun ħûn bahâyı
- 14 dilersen cümleden cānuñ kıala şon
özün den ol ki ölmekdür halâşun
- 15 özündür çün_ki bu gencün tılsımı
bozarsañ sini keşf etdün bu ismi

[76a]

- 1 nazâr kııl kim olupsun sen saña bend
yeter söz anlarisen saña bu pend
- 2 saña keşf etdüm anlarsañ bu rāzı
niyâz altındadır fehm eyle nâzı

- 3 elā iy ḥabs-i tende murġ-ı ḥaste 2175
bu varlık rismānı birle beste
- 4 ne yerüñdür senüñ bu ḥıttā-i ḥāk
nişimendür saña çün 'ālem-i pāk
- 5 kadimi āşiyānuñ bāzcūy ol
bu sırrı anla andan rāzhūy ol
- 6 geçüp bu perdelerden ehl-i rāz ol
bu sāzuñ anla andan serfirāz ol
- 7 dilerseñ olasun bu rāza hemrāz
sarāy-ı heftderden eyle pervāz
- 8 şu deñlü cānuñ olsun rāza maḥrem 2180
olasun perde gibi sāza maḥrem
- 9 kaçan kim gözlerüñe irişe ḥāb
olasun ḥāb birle āteş ü āb
- 10 olasun ḥāb içinde şöyle ma'mūr
saña müştāk olalar cennet ü ḥūr
- 11 gerek uyḥuda ger bīdār olasun
bu esrār ile ber-ḥurdār olasun
- 12 dirigā çeşmüñ almış ḥāb-ı ġaflet
seni ġark eylemiş girdāb-ı ġaflet
- 13 bu ḥāb içre ḳalupsun şöyle murdār 2185
meger sen olasun maḥşerde bīdār
- 14 yürür ḥayvān uyur murdār olursun
ne resme şāhib-i esrār olursun
- 15 bakarsañ ḥarsun uyursañ ḥacersin
anun ḳalduñ bu sırrdan biḥabersin
- [76b]
- 1 eger girmek dilerseñ bu yola cüst

- çapup olmak gerekmez bir nefes süst
- 2 bu yolun şartı cest ü zindelikdür
ki âhir zindelik pâyendelikdür
- 3 kalur pâyende âdem zindelikden 2190
irer sultânlığa kul bendelikden
- 4 eger kalmak dilersen zinde iy dost
bu yolda her dem ol peyvende iy dost
- 5 şu deñlü sen kalursun hâb-ı rağbet
ki 'atşânsun idersen âba rağbet
- 6 havâsun çün olur h'âb ier beste
anunçün lezzet irmez cân-ı meste
- 7 degüldür çünki âyinen mücellâ
anunçün kılmaz andan haqq tecellâ
- 8 budur maşûd bundan iy birâder 2195
görinmez ka'r âb olsa mükedder
- 9 eger dirsen ki olupdur câna vuşlat
anunçün zâhir olmaz câna lezzet
- 10 cü lezzet varlığıundur muktezası
yeter lezzet hemân haqqun likâsı
- 11 dilrû cân çün olupdur gark-ı hayret
anunçün zâhir olmaz câna lezzet
- 12 ya niçündür ki itdükde riyâzet
bu câna hâşıl olur dürlü lezzet
- 13 gelür çün huftelik aşüftelikden 2200
var iy gâfil hazer kıl huftelikden
- 14 özinden uyanıkla olmayan dür
olamı hiç uyurken pāk ü pürnür
- 15 bu yolun zâdı çün bidârlıkdur
özinden lâcerem bizârlıkdur

[77a]

- 1 bilürsen şebnem-i tārīk rūşen
bu deryāda olupdur şirrevġan
- 2 çiger kaṭre düşer baḥre olur baḥr
gider kaṭre ara yerden ḳalur baḥr
- 3 velì ol kaṭre ki anda var keāāfet 2205
hemān sâ‘at ḳabūl itmez letāfet
- 4 velì ol ki ola anda az keāāfet
hemān lahza ḳabūl eyler letāfet
- 5 eger bundayken irdünse ḥuzūra
irerdün kaṭre-i deryā-yı nūra
- 6 olıcaḳ nūrla sāye berāber
ḳarışur nūra nūr olur berāber
- 7 ḥulūlì olma terk eyle fuzūlì
degüldür merd-i müstaġrık ḥulūlì
- 8 ḥulūlì olma vü istiġrākı anla 2210
ḳamu fānì vü ḥaḳḳı bāḳì anla
- 9 dimiş bu rāzı ol ḥūrşid-i islām
olupdur aṇa maṭla‘ ḥāk-i bistām
- 10 ki tokşan biṇ yıl işbu yolda uçdum
ḳoyup bu bāyezidı bunda ḳaçdum
- 11 çü irdüm ‘aḳıbet ‘arş-ı mecide
şataşdum nāgehānì bāyezide
- 12 nidā ḳıldum ki yārabb dād feryād
elinden bāyeziduḡ dād feryād
- 13 kerem ḳıl perde gitsün al ḥicābı 2215
cemālünġden götürgil bu niḳābı
- 14 dimişler aṇa kim iy nūr-ı dide

görinmezmi ya ider bāyezide

[77b]

- 1 çü anın virmiş ol sulṭān-ı muṭlak
görürmi ḥāk-i tîre cān-ı muṭlak
- 2 ṭururken bāyezid anlamaz izid
bu yerde cāḥid olmuşdur muvaḥḥid
- 3 dimişler aṇa iy ḥūrşid-i enver
ne gördüḡ ki olmaya andan ‘acebter
- 4 dedi bundan ‘aceb yokdur ki kaṭre 2220
özinden geçmiye irdükde baḥre
- 5 bu baḥr içre ki baḥri güherdür
‘aceb kaṭre ki özinden biḥaberdür
- 6 ṭururken kaṭre olmaz baḥre vāşıl
ne yoklukdur ki varlık kaldı ḥāşıl
- 7 olur çün kaṭre dide baḥr didār
olur gülleri ḥār ü ḥāri güzār
- 8 bu deryāda ki mevc-i ḥünfeşāndur
hezārān baḥr özinden binişāndur
- 9 bu baḥr içre degüldür kaṭre peydā 2225
hemān bir baḥrdur ancak hüveydā
- 10 bu deryā kadri kandan kaṭre kandan
ya irmek baḥr içinde kadre kandan
- 11 meger mahv olup ola kaṭre deryā
olur ol demde iren derde deryā
- 12 bu deryādan virür ancak nişān baḥr
eger pinhān ü ger peydā hemān baḥr
- 13 baṇa bundan ‘aceb gelmez hele rāz
ki şebnem düşe baḥr olur deryā

- 14 kişi bundan ‘aceb itmez temāřā 2230
ki şebnem ola baħrile demsāz
- 15 olur çün baħr pinhān kaṭre peydā
çü kaṭre baħr ola olmaz hüveyda
- [78a]
- 1 veli deryā zuhūr itse teķazā
göriñmez kaṭreden ğayr anda peydā
- 2 belì kaṭre şıfatdur baħr itmiş zāt
nite kim yer tū ħūr řeydā zerrāt
- 3 hem olur şebnem ol yemde hem olmaz
ki yem şebnem olur şebnem yem olmaz
- 4 çeker vācib durur baħre tevahħud 2235
velikin kaṭreden toĝdı ta‘addüd
- 5 ta‘addüddan koyar çün zāhiriyyet
anuĝ çün mazħar ister kaḍriyyet
- 6 olur çün baħr pinhān kaṭre peydā
çü kaṭre baħr ola olmaz hüveydā
- 7 çeker kaṭre olupdı baħr mazħar
kaçan maħv olsa olur baħr yekser
- 8 kaçan kim ola ğayb ‘ayn ħāzır
ne zāhir kałur anda ne mezāhir
- 9 maķām-ı vahdet-i küll bişekk oldur 2240
sen ol sensüz ki ütrük nefşüñ oldur
- 10 çü deryā kaṭreden olur hüveydā
bu ħazretde olur üç kaṭre peydā
- 11 biri düzahħdurur pindār rişte
biri kirdār-ı nigüdur bihişte
- 12 üçünçi kaṭredür deryā-yı esrār
ki yokħdur anda cism ü cān u kirdār

- 13 saña bu çāşniden yok çü çāre
bu vādiden iriş cehd it kenāre
- 14 koyup bāzāra her neñ varise naqd it 2245
‘ayār it naqdüñ andan şonra ‘aqd it
- 15 yüri kıan ağla bir dem olma nāşı
ki virmezler bu naqde bu kıumāşı
- [78b]
- 1 dilerseñ cāna rāhat dideye nūr
yüri kıan ağla bir dem olma mesrūr
- 2 kaçan dideñ ola didāra kābil
görürsün ki ol cihāndur cāna menzil
- 3 gücün yetdükçe sa’y eyle hużūra
bu zulmetden geç irgür nūrı nura
- 4 çü aşluñ nūrdur zulmetde kıalmasa 2250
vişāle si’a kııl firqatde kıalmasa
- 5 hużūrıyla kaçan hemrāh olursun
hemān şāyeste-i dergāh olursun
- 6 koyup bu ‘aklı ‘ışka kııl tevessül
ki ‘ışkile olur haqqā tevaşşul
- 7 kaçan kim ‘ışkile hem h̄āba düşdün
şekerden şerbet olduñ āba düşdün
- 8 bulunmaz şeker bāye kıurbet
degülseñ düşmeyince āba şerbet
- 9 yakılmaz çün esās-ı maħkūm-ı ‘ışk 2255
yeter şimden girü saña ğam-ı ‘ışk
- 10 tıuyarsun çāşnı sen ‘ışk u derdün
geçersin ğuşşasından germ ü serdün
- 11 bu cānuñ hem umarsañ hişşesinden

güzer kıl germ ü serdüñ guşşasından

12 eger sermāyise serdāba añla
eger germāyise girdāba añla

13 özünđden geçmeyince kırbet olmaz
şeker āb olmayınca şerbet olmaz

14 perişān olduñca cem' olursun 2260
özünđ yandurduñca şem' olursun

15 elünđde āb-ı hayvān eyledün nüş
çeküp beyhūde zulmet kalma var cüş

[79a]

1 rızāyı hakkı cānuñ eyle teslim
bu sırrı 'aql ū cānı eyle tefhım

2 görinsün her dü'ālemden ferāğun
şeri'at nūrı yandursun çerāğun

3 tutuşsun āhuñ ile sakf-ı şebreng
köyünsün bu kebūter hāne-i teng

4 tada_ıdi şerbet-i gaybı mezākun 2265
olurđı ol hużūra iştiyākun

5 bu şerbetden tad idi cūr'a hulkun
koyayduñ nām u nengin 'āmm-ı halkun

6 koyup dünyā-yı derdüñ dın olaydı
hayālün gice gündüz sin olaydı

7 seni çün mest idüpdür derd-i dünyā
kim ider merd-i dındür merd-i dünyā

8 kalupsun çün_ki vardur vehm-i pindār
iki yüzlülük altında giriftār

9 bu iki yüzlülükden māye tutduñ 2270
birin dıne birin dünyāya dutduñ

10 saña āhîr dūrūluk şeyndür bil
ki şerrü'nnâsı zülvecheyndür bil

11 bu gülşenden eger tıyduŋsa bir bŷy
yeter ancak saña bir rŷyı bir bŷy

12 fi'lĥikāyete ve'ltemâil

13 tırrur bir yolda bir dîvāne āzād
geçerler her tıarafdan ĥalk dilşād

14 yelerdi her biri bir yolda pŷyān
olur bir nesne her kimse cŷyān

15 dir ol dîvāne çŷn maķşŷd birdŷr
dŷ'ālemde hemîn ma'bŷd birdŷr

2275

[79b]

1 çŷ ol birdŷr gerekdŷr aŋa yol bir
bu yolda cŷmle maĥlŷk itmek el bir

2 nedŷr bu dŷrlŷ dŷrlŷ cŷst u cŷlar
nedendŷr bunca dŷrlŷ gŷft u gŷlar

3 girilŷr bu eve çŷn bir ķapudan
nedŷr maķşŷd bunca cŷst u cŷdan

4 çŷ āĥîr bir yoluŋ bir menzilŷ var
ya niçŷn bir başuŋ var biŋ dilŷ var

5 bir elden gelmek olmaz çŷn_ki şadķār
neden sevmek ya bir dil bunca şadyār

2280

6 çŷ şıġmaz bir gŷnŷlde iki maķşŷd
ya niçŷn sen tıparsun iki ma'bŷd

7 dilerseŋ 'ışk içinde kāmîl olmak
gerekdŷr işbu yolda yekdil olmak

8 fi'ltemâil ve'lişāre

9 varup maĥmŷda bir dîvāne efķār

dir olmışven ayāsa 'āşık-ı zār

10 aña maḥmūd dir var iy şikeste
ki olupsun nımnān derdinde ḥaste

11 benüm ḥükm etdügüm rüy-ı zemindür 2285
baña mülk-i cihān zir-i nigindür

12 otuz kez yüzbiḡ ola leşkerüm var
niçe gencineler sım ü zerüm var

13 silāḡ ü esb ü gencüḡ yok şümārı
kimi cengı kimi tāzı şikārı

14 benim çün bağlanupdur çārşad pıl
kalanı dahı aña göredür bil

15 celisümdür ḥakimān-ı ḥıredmend
nedimümdür zarıfān-ı hünermend

[80a]

1 bu mecmū' ile sevmişem ayazum 2290
aḡadur dembedem nāz u niyāzum

2 kāmudan aḡadur meylüm ziyāde
şeh oldur gūyiyā ben bir piyāde

3 vü ḥaşmet birle anı dutmuşum dost
beli ben mağzum işbu yolda sen post

4 benüm bu deḡlü var çün kār u bārum
senüḡ neḡ var ki seversün bārı yārum

5 gelüp divāne eydür aña iy şāh
bu 'āşıklık degüldür olma birāh

6 dirüm bu sözi diḡlersen şühanrāst 2295
ṭapuḡ kejdür bu 'ışık içinde ben rāst

7 inen şandüḡ şehā sen var u ben yok
ki her dem olurum ben aç u sen ṭok

- 8 anın dirsen baña divâne iy şâh
ki sen toksun ben açum nâna iy şâh
- 9 velî ger eyleyem derdile bir âh
yanar bu mâl u mülk u bâr u bengâh
- 10 senüñ 'ışkuñ degüldür dem benüm var
ki benven 'âşık u sensün cihândâr
- 11 ne şıgsun bu gönülde bunca maḥbûb 2300
ya bir tâlib ne sevsün aḡı maḥlûb
- 12 eger sen 'âşık-ı şadçiz olursun
degülsin merd-i 'âşık çiz olursun
- 13 benüm bârî ne kârum var ne yârum
yeter ancak ayâs-ı gül'izârum
- 14 çiger men 'âşık-ı rûyayâsum
henüz üş 'âşık nâhakḡşinâsum
- 15 senüñ varken bu denlü kâr u bâruñ
niçe adun eger sen bârî yâruñ
- [80b]
- 1 gerekdür 'ışka evvel lâyıḡ olmak 2305
geçüp varından andan 'âşık olmak
- 2 niçe ḡurmuş meâel ol pîr-i hindû
ki gelmez râst bir dem öyle bû
- 3 meger binmişdi bir ḡarbende bir ḡar
ider bir ḡar daḡı bir elde hemser
- 4 zihî eyle ki ḡûf itmez zeleden
ḡar ürkerse çıkar ḡarbende elden
- 5 çü sen hem dîn hem dünyâ ḡovarsun
daḡı dünyâyı dînden yâd seversün
- 6 bu ḡardan ger dilüñ olmazsa sâde 2310
ḡalursun iki ḡardanda piyâde

- 7 bu dünyâyıla dîn sevmekde hālün
hemân h̄arbende vü h̄ardur miââlün
- 8 h̄azer kılmadığın çün bu h̄alelden
dirîgâ uş çıkardın dîni elden
- 9 saña biñ kerre keşf etdüm bu rāzı
velî sen gülşekeri şandın ki piyāzı
- 10 budur şerh-i beyân ü āh-ı dilh̄āh
velî nidem ki hiç olmazsun āgāh
- 11 eger olsaydı zātında dirāyet 2315
degüldi bunca tafşilāta h̄ācet
- 12 hevādan çünki muhteldür dimāğın
anın çün nūrı yokdur bu çerāğın
- 13 kalupsun cehlilen dilmürde iy dost
anın çündür arada perde iy dost
- 14 zihî envār-ı esrār-ı nihanı
velî fehm ehli yok bir yār-ı cānı

[81a]

- 1 çü her zerre olur h̄akğdan nümüdār
şühüd ardında olur nābedidār
- 2 dü'ālem mūm ü kudret deste beñzer 2320
kamu ğaflet meyinden meste beñzer
- 3 bu ğafletden eger bidār olasan
bu esrār ile berhurdār olasan
- 4 görünmeye bu dār içinde deyyār
kala yār u gözünden çıka aġyār
- 5 hidāyet ger ire fițarfetü'l'ayn
görine gözlerüne sırr-ı kevneyn
- 6 çü pindār oldu bu gencün tılsımı

gider pindârı vü cân aḡla cismi

7 ‘acebdür bârgâh-ı lâyezâlî 2325
koyup nâmûsı olğıl lâ‘übâlî

8 men ü mâdan kaçan kim dūr olursun
karîn-i ‘âlem-i pürnūr olursun

9 dilerseḡ olasun ḡalka bu derde
men ü mâyı idinme saḡa perde

10 olur kırub içre ḡaşıl aḡa ol evc
ura fakrı anuḡ deryâ şıfat mevc

11 fakır oldur hemân ol biri aḡlar
hemân ol tıfla beḡzer şiri aḡlar

12 fakır olmak özinden dūrulukdur 2330
yıkılmakdur velî ma‘mûrlukdur

13 fakır oldur cihânda iy civânmerd
ki ḡakḡuḡ mâsivâsından ola ferd

14 fi‘lhikâyete ve‘ltemâil

15 buyurmuşdur bu râzı pîr-ı pürnūr
olupdur ḡâk-i ḡarkân pîr-i mestūr

[81b]

1 ki ‘âlemde anuḡdur fakr-i kâmil
ola ol kendü fakrında siyehdil

2 biküllî kendülikden ola bizâr
ne almak var ne şatmak var ne bâzâr

3 didüm bu sırrı saḡa kıлма var ceng 2335
siyehden özge yokdur lâcerem renk

4 bilürsen ḡaşıl-ı kevneyn oldur
sevâdü‘lvechi fiddâreyn oldur

5 kemâli birle aḡmed buldı fakri

- ki her dem dir idi ol elfakrû fahrî
- 6 dirîgâ sen binerken esb-i tâzî
dem urmağdur fenâdan lehv-i bâzî
- 7 dem urma kim degülsin râzuñ ehli
ki her perde degüldür sâzuñ ehli
- 8 var epsem durma beyhûde çü pergâr 2340
olağtur vağt olunca kâr olunca derkâr
- 9 bu dâne çün degüldür senüñ aşuñ
gerek bâzârgen göre kumâşuñ
- 10 bu esrâr olmaz âğir saña rûzî
var epsem ağlamazsun bu rumûzî
- 11 bu meydânüñ degülsin çün_ki merdi
var evvel nefşüñile kıl bezedi
- 12 el urma perde-i esrâra zinhâr
ya manşûr ol ya çıkma dâra zinhâr
- 13 dilerseñ dürr-i deryâ-yı me'ânî 2345
koğark olsun bu bahre cism ü cânı
- 14 çü yokluğdur kilid-i genc-i esrâr
yoğ ol_kim tâ ebed cânüñ ola var
- 15 bu esrârüñ yolın çün kıldılar güm
ne vechiyle irişür aña merdüm

[82a]

- 1 olar kim varur ol râh-ı nihânı
fedâ eyler hemîn ol yolda cânı
- 2 çü cânân cân degüldür cânâ cândur
nişânı binişânüñ binişândur
- 3 saña cânân gerekse cânâ cân ol 2350
nişân bilmek dilerseñ binişân ol

- 4 dilersenñ vaşl-ı cānān cān fedā kıll
dil ü cāna ciger kılanun ğıdā kıll
- 5 bu kārūñ şanma her kimse eridür
bu sırrı anlayan biñde biridür
- 6 şular kim buldı ol şem'ün vişālin
yaķar pervāne gibi per ü bālin
- 7 çü yaķmışdur serāser bāl ü per ol
ne virsün şem'-i vuşlatdan ħaber ol
- 8 ne kıllduñ ğūş birdür çeşm bir rāh 2355
düriş kim bulasun bir perde āġāh
- 9 dilersenñ şem'-i vaħdetden dile nūr
yananlar meclisinden olmağıl dūr
- 10 dilersenñ ola rūşen saña bu rāz
bu sāzı söze deġiş virme āvāz
- 11 olup fāni kıllursuñ 'acze iķrār
ķalup bāķi görürsün nūr-ı didār
- 12 ciger çokdur bu deryāda güherler
hezārān ġark olupdur anda serler
- 13 ne zehre cānda bu rāz-ı nihāna 2360
yaraşmaz bu ķabā bālā-yı cāna
- 14 olur yüz yılda bir sūzen müheyyā
anuñ daħı yeridür ķa'r-ı deryā
- 15 ne dirsın ķande sūzen ķande deryā
şığarmı kemterin sūzende deryā
- [82b]
- 1 ciger çokdur bu deryānuñ ķalāsı
güher maķşūd iden baħre ķalāsı
- 2 çü ķatre virdi varın irdi baħre
geçüp öldüm özünden indi ķa're

- 3 niçe bahri bu deryāda olup ğark 2365
bu yerde fark olunmaz pāy ile fark
- 4 güherden bulmadı kimse eāer hiç
bulanlar virmedi andan ḥaber hiç
- 5 inen çokdan bu takvimi yazaruz
henüz üş nīm naḥt ü ḥāmkaruz
- 6 şanurdum ya'ni ben ehl-i derūnam
henüz üş ḥalkaveş derden birūnam
- 7 niçe endūh-ı günāgūn geçürdüm
döküp yaşlar cigerden ḥūn geçürdüm
- 8 meges gibi olup efsānegūyān 2370
örümcek gibi oldum ḥānepūyān
- 9 ne per var ki olmadum anuḡla biryān
ne pā var ki olmadum anuḡla pūyān
- 10 gehi rind olmışam meyhānelerde
gehi mūgāneser putḥānelerde
- 11 gehi tersā şıfat zūnnārbeste
ki oldum pā-yı gūyān-ı şikeste
- 12 gehi küffār birle ceng içinde
gehi āteş miāāli seng içinde
- 13 gehi zāhidleyin seccāde berdüş 2375
gehi deryā şıfat 'ışkile pürçüş
- 14 gehi ḥalvet gibi şöḡbet gehi rāz
gehi nāz u niyāz u geh sūz gehi sāz
- 15 gehi zāhidleyin kāşanelerde
gehi baykuşleyin virānelerde
- [83a]
- 1 gehi ḥufte gehi bidār olurum

- gehi mest ü gehi hüşyār olurđum
- 2 gehi gül gibi kıldum hāra menzil
gehi gevher miāāli seng bir dil
- 3 gehi heyhāya gāhi huya kıaldum 2380
bu gülşenden hemin bir būya kıaldum
- 4 gehi fahr ile çıkdum fevķ-ı ‘arşa
gehi fakrile indüm taht-ı ferşe
- 5 gehi hān şehbāzı kıldı pervāz
gehi kāmūn ‘ışka oldı demsāz
- 6 gehi būd u gehi nābūd oldum
gehi kāsıd gehi maķşūd oldum
- 7 ki çok vardum bu yolda az geldüm
üş oldum nāümid ü vāz geldüm
- 8 çiger bu yolda çok yeldüm yüpürdüm 2385
dahı deryā gibi taşdum köpürdüm
- 9 bu yelmekden ne bir dem buldum ārām
bu taşmaķdan ne sürdüm bir nefes kām
- 10 bu ğamda anca günler sāl olupdur
kadehler zehr-i mālāmāl olupdur
- 11 ve ger biņ kez tutarsaņ anı besden
serābı kona kıandırılmaz ‘ataşdan
- 12 niçe yeldüm yüpürdüm mānde kıaldum
ġarib ü ‘āciz ü dermānde kıaldum
- 13 fi‘lġikāyete ve‘ltemāil**
- 14 dimiş ol bir ‘acūze merd-i mehcūr 2390
ki söyler bir meāel ider ki hey tūr
- 15 ne efsāne baņa bārı ne kışşa
o cem yavı kılupven aņla hişşe

[83b]

- 1 çü her zerre talebkâr-ı digerdür
zebân-ı bebride ü gümkerde serdür
- 2 degüldür vaşl-ı cānān cāna behre
anı bilmekde yokdur dilde zehre
- 3 anı çün kimse bilmez olmadun ol
ne bulsun yavı varın maķşūda yol
- 4 çiger bu yolda çarḥuḡ püştü ḥamdur 2395
bu sevdādan naşibi derd ü ḡamdur
- 5 çiger bağlandı bu yolda kemer kūh
bu bāda ṭurmadı oldu kim er kūh
- 6 çiger deryā bu yolda pürḥububdur
henüz üş teşnelikden ḥuşk-i lebdür
- 7 çiger ḥürşid bu derd içredürür ferd
ḡalupdur işbu yolda zār u ruḡzerd
- 8 çiger māh işbu yolda oldu server
atupdur bu maşāf içinde esir
- 9 bu sevdādan zemindür ḥākberser 2400
bu maḡzarda felekdür ḥalkā berder
- 10 bu demden urmamışdur ‘arş dem hiç
ḡalem bu levḥe başmadı ḡadem hiç
- 11 fi’ltemâil ve’lişāre**
- 12 rivāyetdür selefden ‘arş-ı a‘zam
ḥiṭāb idüp şorar bu ḥāke herdem
- 13 bilürsenḡ vir baḡa ḥakḡdan ḥaber dir
ki hergiz bulmadum andan eāer dir
- 14 bu şahrāda ki bîpāyān olupdur
ḡamu ḥayrān u sergerdān olupdur

15 haber kim bildi āḥir reftelerden 2405
bu ḥāk altında yatan ḥufterlerden

[84a]

1 uçupdur cümleñ rüşen çerāğı
geçüpdür cümle pürsevdā dimāğı

2 kamu çün ḥalkaber dermāndelerdür
bu derd içinde key dermāndelerdür

3 zihî derdi ki dermānı bulınmaz
zihî rāhı ki pāyānı bulınmaz

4 bu yolda kimdür ol kul kim şalā kul
meger ol kul gide yolda kala ol

5 bu yola varmışuz her dem her bār 2410
beher kār olmuşuz hem anda bikār

6 bu şerbetler bu yolda zehr olupdur
niçe luḫf anda 'ayn-ı kaḥr olupdur

7 bir āteş kim virüpdür şu'le cānda
yanar bir şemme söylense zebānda

8 elmakāletü'lāāliāete 'aşere

9 bu sevdāda niçe bidār oldum
koyup buna rüyāyı zār oldum

10 bu deryāda niçe keştî yürütdüm
hem āḥir raḥmeti deryāya atdum

11 bu endişeyle oldum anca mağmūm 2415
hem itdüm anca dürlü ḥāl-i ma'lūm

12 eger pişrev eger bu yolda rehber
bu ḥayretde olur āḥir berāber

13 çü sırr-ı ğayb-ı 'ālem ğaybdāndur
anuçün böyle gözlerden nihāndur

- 14 'acāib kaştı şūrîde meâeldür
ki her dem hâl 'âlemden bedeldür
- 15 bu şahrānuḡ bulunmaz çün kenārı
var epsem tūr nedür bu āh u zārî

[84b]

- 1 bu kūhı anca kazduḡ kân bulunmaz 2420
bu derde lâcerem dermân bulunmaz
- 2 bu bahre anca talduḡ bulmaduḡ dūr
şadef gibi güherden olmaduḡ pür
- 3 bu ġamdan olmadan bir lahza āzād
ġamıyla geçdi 'ömrüm olmadı şād
- 4 miḡnet nāme'i çok kıldum ezber
ciger kanıyla yazdum niçe defter
- 5 ne bir dem kendüzem āsūde gördüm
ne bir dem irmiş el maḡşūde gördüm
- 6 tūruldın rüz-ı bāzār-ı zamāne 2425
murādum tîrin urmadum nişāne
- 7 şikeste şāḡ durur rüzġārum
güsiste hiç bāġ-ı nevbahārum
- 8 kaçan bir cür'a cām-ı dehrden içdüm
hezārān dürlü niş-i zehrin içdüm
- 9 hemişe derd-i nuşret birle yārum
demādem işlerümden şermsārum
- 10 ne kıldum ārzū-yı nefis hāşıl
ne hergiz olmuşam maḡşūda vāşıl
- 11 ezel revnaḡ dutaydı kerem hālüm 2430
velî ġālibdür ricā demālüm
- 12 kalem çün gitdi kāġıddan ne gelsün
çü niġū ḡaldı bedden ne gelsün

- 13 çü ben kıldum elümle bini küşte
zebûn oldum bu çarḥ-ı kûzpeşte
- 14 göñül çün derd-i cānāndan beridür
ne kılsaḅ baḅa iy devrān yeridür
- 15 baḅa vir bir zamān iy çarḥ amānı
bu ğamdan tā kılam bir dem figānı

[85a]

- 1 ki virdüm rāygānı bile 'ömrüm 2435
dükendi māye kıldum aç ū cimri
- 2 ya bilsün gülşen dehre figānum
bir olsun künbed-i çarḅa deḅānum
- 3 ne ḅaşıldur benüm ḅanumdan āḅir
senüḅ aşıḅuḅ ne nokşāndan āḅir
- 4 benüm çün bu cihān mātem ne tutsun
bu müştî üstüḅān 'ālem ne tutsun
- 5 eger derd-i dilümden söyleyem rāz
ne encām ola ol derde ne āġaz
- 6 bu derdüḅ bunki dermānı bulunmaz 2440
bu yoldan dön ki pāyānı bulunmaz
- 7 çü bildüm bildiğümü bilmemekdür
bu yolda çāre artıḅ yelmemekdür
- 8 kimüm ben bir kemine piçderpiç
günāhefzün tā'at hiçderhiç
- 9 kimüm kimden velikin bişe beḅzer
hemān ol kāfiri dervişe beḅzer
- 10 ne merd-i ḅırḅayam ne merd-i zünnār
gehî mescid yerümdür gāhî ḅammār
- 11 cerābāt içre gāhî derdnüşem 2445

münâcât içre gâhî ki ḥamūšem

12 ne her yüzden iyüyem ne yavuzem
ne bellü zemherirem ne temūzem

13 şanurdum ben beni vardur temizüm
ḳamu vardı yele 'ömr-i 'azizüm

14 hevesde ḳalmışum 'ömrüm telef āh
benüm gibi ḳanı bir nāḥalef āh

15 ne 'ișyān var ki divānumda yokdur
ne nokşān ola ki imānumda yokdur

[85b]

1 çiger pîrem şanur ḳılan nazare 2450
veli ḥırş içre tıflum şırḥāre

2 çiger suḥtem gönülde kâra süstem
ve ger aġyāra cüstüm yāra süstem

3 çiger yıldum bu yolda cest ū cālāk
baḥtın menzil olmuşdur baḥa ḥāk

4 görür bir āsiyā bir pîr-i ḥaste
döner bir esb ānda çeşm-i beste

5 urur bir na're mestāne ider cūş
olur bu nükteden ḥayrān-ı medhūş

6 gelür 'aklı şorarlar kim nedür ḥāl 2455
nedür pervāneveş şalmaḳ per ü bāl

7 didi kim beni gördünge bu ester
zebān-i ḥālledür iy hünerver

8 seḥerden gitdüm olınca şebāngāh
şanurdum ben ki almışun niçe rāh

9 gözüm çün açdılar gördüm ki süstem
dahı evvel ki menzilde dürüstem

- 10 dirîgâ oldum esîr-i resm-i âyîn
olupdur menzilüm kām-ı nuḥustîn
- 11 esîr resm-i âyînem dirîgâ 2460
derin kâr-ı nuḥustînem dirîgâ
- 12 nolaydı bulmayaydum bu vücûdı
dirîgâ tek nolaydı olsa sûdı
- 13 vücûd-ı ten helâk-ı cāna degmez
dü‘âlem derd-i bîdermāna degmez
- 14 cihānuḡ nîstîdür çünki hestî
‘ademdür varlığı hüşyār mesti

[86a]

- 1 bu cān kurtulsa varlık zahmetinden
ḥalâş olurdı yokluk miḥnetinden
- 2 beḳâdur rûḥa çün nefsuḡ fenâsı 2465
belâ-yı tendedür ḥakḳun likâsı
- 3 belî rûḥa ğınâ nefse ‘anâdur
anun kām-ı dilüm ḥakḳdan fenâdur
- 4 eger şâdî vü ger ğamdur bizümdür
bu ğamdan dîde pürnemdür bizümdür
- 5 cihândur ki bu sevdâdan cerînem
demâdem hemdem-i âh u enînem
- 6 ciger ḥûn oldı sâḳîsin bilürsün
meni kıll fânî bâḳîsin bilürsün
- 7 idüpdür eşk-i berḳuḡ cānı pürderd 2470
ki geç peydâ olup fânî olur zerd
- 8 senün bûduḡ hemîn nâbûdelikdür
ki nâbûduḡ yaḳîn âsûdelikdür
- 9 çü yokdur senden özge saḡa düşmen
şâkin kim dost şanmışsun şey sen

- 10 özün̄den kırtulup çıksaŋ kenāre
olurdı lācerem bu derde çāre
- 11 bu ğamdan bulmaķ istersen̄ rehāyı
yürü 'ayn-ı beķā aŋla fenāyı
- 12 bu şahrāda ki rāh bikerāndur 2475
özün̄den geçmedün̄se bīm-i cāndur
- 13 saŋa sendendürür çün̄ kim bu yāre
seni terk it ki oldur derde çāre
- 14 meded isterdi aħmed her gedādan
ki bi'llāh bini unutma du'ādan
- 15 'aceb şan'atdurur bu turfe bünyād
ki ister zerreden ħūrşid feryād

[86b]

- 1 'aceb sırrdur ki şirān-ı şikārı
umar kim mürdan her laħza yāri
- 2 ne deryādur ki olmışdur bize rāh 2480
ne vādīdür ki olur her kām bir çāh
- 3 bu deryāda ne ten peydā vü ne cān
bu şahrāda ne ser peydā ne pāyān
- 4 ger efrīdün ü ger efrāsiyābı
bu deryānuŋdurur bir kaṭre ābı
- 5 bu ħırmenden eger yād olsa bir ğāh
nedür bunca saŋa bu nāle vü āh
- 6 nazar kılduŋsa sen bu bārgāha
bu ħırmenden kanā'at kıлма kāha
- 7 umarsaŋ işbu dergāhuŋ vişālin 2485
gider dilden bu gümrāhuŋ ħayālin
- 8 senün̄ neŋdür ki genc-i pādişāhī

ki gizlenmiş bu yerde penâhı

9 özidür çün_ki ol gence havâle
dilerse koya vü dilerse ala

10 eger olduŋsa ol ŧâhuŋ kabûlı
düşer vü saŋa itmeklik fużûlî

11 ne içün kılduğı ŧâh anı maqbûl
gerekdür iy cehûl ol saŋa meçhûl

12 çü sen gâfilsün anuŋ nüktesinden
ne resme harf okursun noktasından

2490

13 çü bilmezsün nedendür aşlı gencüŋ
nedür bünyâdı âhir çârpencüŋ

14 bileydüŋ nidügin bu gencün aşlı
bulurduŋ her firâk-ı gence vaşlı

15 var epsem bu firâkı vaşl anla
bu gence derd ü renci aşl anla

[87a]

1 çü sultân aldı gencin eyledi ŧâd
nidersün kılduđuŋ iy h̃ace feryâd

2 eger var ise bu yolda temizüŋ
bilürsün kadrini 'ömr-i 'azizüŋ

2495

3 çiger gencüŋ 'aziz ü kıymetidür
ko kim bu özge kavmüŋ nevbetidür

4 niçe sebz_ise dehrüŋ kiştzârı
şolısar 'âkıbet anuŋ bahârı

5 budur resm-i kadîmi rûzgâruŋ
ki vardur bir hazânı her bahâruŋ

6 budur âyini çarh-ı bivefânuŋ
ki vardur biŋ cefâsı her şafânuŋ

- 7 biçerler birini biri ekilür 2500
biter bir yaprağı biri dökülür
- 8 saña cānān gerekse ƙalma cāna
eger merdāne iseŋ ol yegāne
- 9 key aŋla kārūŋı divāne olma
biliş ol birlen bigāne olma
- 10 benümde bu durur derdüm nidāyın
başum alup ne iklīme gideyin
- 11 ne hoşdur köhne deyr-i pürfesāne
eger ölmek degülmişseydi cāne
- 12 ne hoşdur şahı bu miħnetserānuŋ 2505
şoŋı ölmek degülmişseydi anuŋ
- 13 ne hoşdur devr-i ‘ömr-i zindegāni
degülmişseydi anuŋ devrāni fāni
- 14 şafāsı varmıdur derd ü elemsüz
vücūdı varmı pāyāni ‘ademsüz
- [87b]
- 1 ne hoşı var ki olmaz nāhoş āħir
anuŋ her nāhoşın aŋla hoş āħir
- 2 gülāb ü müşg çün_kim eşk ü ħündür
pes andan hoşlık ummak key cünūndur
- 3 çiger āteş ƙılupdur ‘ūdī hoşdem 2510
bilür sözün olanlar aŋa hemdem
- 4 ve ger atlasdurur şāhum ger iksūn
lu‘āb-ı germ-i miskindür ne efsūn
- 5 çe hoşdur engebünüŋ ta‘mı şirīn
olupdur fażla-i zenbūr-ı miskīn
- 6 saña āhū bu yolda büz görindi
çiger segdür saña ƙunduz görindi

- 7 lu'āb-ı germe virdüñ kan ile renk
şanursun kim giyer atlas-ı şeng
- 8 bu bād-ı hoş ki eyler sini hoş dil 2515
olıser cism u cānuñ aña menzil
- 9 olar kim zeyrek ü pākize cāndur
bu zeyreklik aña bār-ı girāndur
- 10 eger yüz yıl yelersen rūze bahta
yā taht olur naşibüñ yāhū tahta
- 11 ve ger biñ kez talarsañ işbu bahre
ya dürdür ya şadefdür saña behre
- 12 ve ger yüz yıl kesersen kūh-ı sengin
yā telh olur naşibüñ yāhū şirin
- 13 ve ger biñ yıl olup gezesñ dilenci 2520
bu virāndan çıkarmazsun bu genci
- 14 bu gülşen kim gülinden hārı çokdur
anuñ çün lālesinden dāğı çokdur
- 15 bu bāğun bülbülünden zāğı çokdur
anuñ çün lālesinden dāğı çokdur

[88a]

- 1 eger cevşen giyüp olsañ siyāhı
berāberdür senüñle anda māhı
- 2 ne aşşı şāh olurisen tiğderber
senüñle kebk olur anda berāber
- 3 ve ger dirsen kemerdendür baña zūr 2525
kemer dirlikde hemserdür saña mūr
- 4 ve ger zerdendürür dirsen külāhuñ
mükerremdür tapuñdan bād şāhuñ
- 5 çiger vardur senüñ fahrüñ külehden

- ğıdā yer bāzı şāhuñ dest-i şehden
- 6 gel evvel bāzveş terk-i külāh it
var andan dest-i şāhı tekyegāh it
- 7 eger bir tāç ile ise destbūsuñ
şerikisin hemān şol bir ħurūsuñ
- 8 güler ol tāç herdem saña lābüdd 2530
ki senden öñ giyüpdür anı hüdhüd
- 9 ne var ger olsa tahtuñ ābnūsı
seni div itdi ħalkuñ destbūsı
- 10 olur mübeddel çü tahtuñ tahta bende
neden düşdüñ bu tāc u tahta bende
- 11 çeker olduñ bu tahtuñ kāmını
iderler tahta tahtile ‘atānı
- 12 bu dehrüñ taht bendi tahtası ne
ki anuñ tahtı degmez taht-ı sine
- 13 sevinme saña ger virse zih ü zād 2535
ki bu bende düşenler olmaz āzād
- 14 vefā umma bu bāğuş lālesinden
akan ħūn-ı cigerdür jālesinden
- 15 dilerseñ çeşme-i ħayvān şafāsın
gerekdür zūlmetüñ çekmek cefāsın
- [88b]
- 1 hümā-yı dehr eger sultān nişāndur
demādem kūtı anuñ üstühāndur
- 2 çiger tāvūsı vardur naqşı dilkeş
olupdur pāy-ı ziştinden müşevveş
- 3 bulunmaz hoşı dehrüñ nāhoşinsüz 2540
degüldür ābı hergiz āteşinsüz

- 4 çiger şūretde sım ü zer güherdür
veli aşla nazar hāk-i mederdür
- 5 çiger kāfūrdur şol hādım nām
şanur anı gören zāg-ı siyehfām
- 6 hem ol hādım ki dirler anā ‘anber
koḥar murdār şan_kim cife-i ḥar
- 7 ya ol hādım olupdur ismi cevher
‘arazdan nokḫadur gūyā ne cevher
- 8 şakın göz dikme çarḫuḫ ḥişşesine 2545
ki degmez şādliḡı guşşasına

9 fi‘lḥikāyete ve‘ltemāil

- 10 dimiş bu rāzı ol mecnūn-ı pürgam
ki ol ḥaccāme beḫzer ḥalk-ı ‘ālem
- 11 zihî nādān ki ol haccām üstād
dem urmuş çekmek_içün ḥūn ile bād
- 12 çü anuḫ çekdügi bād ile ḥūndur
çiger üstādlikdur key cünündur
- 13 var epsem dik gibi eyleme cūş
cihānuḫ ḥoşlıḡını anla nāḥoş
- 14 yarar ger idesün sineḫ pürāteş 2550
gerekmez idesün ḥāḫır müşevveş
- 15 zihî dem kim var iken elde fırsat
idesün dest-i devrāndan şikāyet

[89a]

- 1 dem urmaḫ ḥoşcadur şādî vü ger ḡam
ki bir vaḫt ol ki urmayu dem
- 2 dem oldur kim cihāndan rāz söyler
peşimāndur şular kim az söyler

- 3 degüldür 'ālemüñ şādîsi ğamsuz
bulınmaz lâcerem lezzet elemsüz
- 4 hazānsuz yokdurur dehrüñ bahārı 2555
zihî nādān ki gül şanmış bu hārı
- 5 cihān-ı bivefānuñ nūrı yokdur
ki bir dem māteminsüz sūrı yokdur
- 6 ne gevher ide bahşış sengi vardur
hemîn bir kırı 'özr-i lengi vardur
- 7 cihānuñ yokdurur bālı belāsuz
degüldür genci mār ü ejdehāsuz
- 8 eger bir dāne biñ ādem-ı belādur
ki her bir kāhı kām-ı ejdehādur
- 9 eger taht ise yokdur üstüvārı 2560
ve ger 'ömr degüldür pāydārı
- 10 bunun her lezzeti derd ü elemdür
serāser miñnet ü endūh u ğamdur
- 11 kimesne görmedük 'ālemde biğam
ki bir dem oluruz anuñla hemdem
- 12 bekāsı yokdurur anuñ fenāsuz
şafā vü lezzeti derd ü 'anāsuz
- 13 düşürdi ādemi çün dāne dāma
inendür ğam naşib-i hāşş ü 'amma
- 14 eger ādem yimemişseydi gendüm 2565
bu ğamdan behremend olmazdı merdüm
- 15 çü ādem dāne içün düşdi dāma
anun ğam kısmet oldı hāşş ü 'amma
- [89b]
- 1 tama'dur çün ölen ādemde māye
anuñ çündür hedef tır-i belāya

- 2 eger bir loḳma istersen̄ elemsüz
maḥal ola bulunmaḳ ṣādi ḡamsuz
- 3 var iy miskin ḡam bār-ı girān çek
belāda cān virüp derdile cān çek
- 4 çü yokdur sende ol merdî vü ol zūr 2570
ki gerdüne çıkasun görmeden kūr
- 5 bu eyvāna çıkılmaz nerdübānsuz
ki cānān anlaruḡdur ki ola cānsuz
- 6 eger zir ü zeber kılsuḡ cihānı
bilinmez cāna cānānuḡ niṣānı
- 7 saḡa kim dirler iy üftādederdām
var epsem ol ṣabūre eyle ārām
- 8 saḡa düşmez urasun cāna āteṣ
idesün ḥātıruḡ ḡamdan müṣevveṣ
- 9 yürü ger 'ākıllisen̄ kıll nazare 2575
ve ger divāne isen̄ iste çāre
- 10 eger irmezse bu maḳṣūda destüḡ
hemîn ḡam bulma peyvestin ṣikestüḡ
- 11 niçün bu ḡuṣṣadan maḥzūn olursun
düşüp sevdālara mecnūn olursun
- 12 neden ḥüzn ile urmaḳ topraḡa ser
ki āḥir ḥāk olıser saḡa pister
- 13 yüzine urma gerdūnuḡ işini
bilürsün āḥir anuḡ gerdişini
- 14 çıkar herdem çü her revzenden ol dūd 2580
degül āteṣ miāāli ṣıçramak sūd
- 15 fiḡān itme ḡalursuḡ dahı nākām
muṭi' ol kim degüldür dāne bidām

[90a]

- 1 ciger anun i iy merd-i cigerhar
cigersüz hşıl olmaz kimse kr
- 2 meger bir merd-i rh-ı dn ulusu
ki okdan klup_imiş arzsı
- 3 riyzetle geirmiş rzgr
gee gndüz klurmuş h u zr
- 4 yanar un far-ı farıyla kemh 2585
irer bir sime ngh destgh
- 5 varup aaba dir iy merd-i std
baa et vir ki klam nefumi şd
- 6 virr aab-i nhoş zindegn
aa et diy bir hşk sthn
- 7 grr derviş aab ki hardur
zih har kim hnerden bihaberdr
- 8 dir iy hce bu hikmetden haber vir
baa et virmedn br ciger vir
- 9 ciger un yredr devrn elinden 2590
gerekmez sthn ndn elinden
- 10 gider bu sthn iy habersz
ciger vir baa i olmaz cigersz
- 11 ciger kim ola bu derd ile yare
cigerdendr olursa aa are
- 12 bu derde lcerem dermn cigerdr
kebb-ı meclis-i rindn cigerdr
- 13 bu meclisde cigersz şohbet olmaz
cigerszlerde hergiz gayret olmaz
- 14 cigerdr olmayan meydnda neyler 2595
bu derde dşmeyen dermnde neyler

[90b]

- 1 belî 'āşık cigerh̄ār olmayınca
kaçan manşūr olur dār olmayınca
- 2 ciger çün dest-i ğamdan ğark-ı hūndur
bu devrāndan vefā ummağ cünündür
- 3 çü yokdur bārî ğamdan dilde tākāt
gerekdür lācerem cāndan itā'at
- 4 ğamı yār olanuñ çün yārı ğamdur
anuñ kim kārı yokdur kārı ğamdur
- 5 bu gülşende gül açılmaz dikensüz 2600
bu şehrüñ mürdesin korlar kefensüz
- 6 meger bu yerde bir divāne bîdil
cihāndan derd-i dil kılmışdı hāşıl
- 7 kōmışdı 'ār u ğayret nām u nengi
ururdi halk-ı 'ālem aña sengi
- 8 bu miḥnetdeyken ol divāne-i rāh
görür kim yağdı gökden tolu nāgāh
- 9 başın kaldurdi eydür hağka ol mest
ki etfāliyle olduñ sen de hemdest
- 10 olardan taş yağar senden tolu hem 2605
kiçiler işin işlermiş ulu hem
- 11 ne söylersin yūri hey ğāfil ü mest
umarsun bu şikeste ide peyvest
- 12 ki cānān cāna āşān maḥrem olmaz
ciger hūn olmayınca hemdem olmaz
- 13 düşen derde degüldür yār ne dūr
ki manşūr olan olmaz dārdan dūr
- 14 yakīn añla ki hūrşid-i serefrāz

kemine zerreye olmaz serendāz

[91a]

- 1 ne dersin āftāb-ı nāberdār 2610
ne resme 'arz ider ḥuffāşa didār
- 2 ger üstād anladuᅷsa kārsāzı
niyāz ehli olup terk eyle nāzı
- 3 bilürseᅇ kārsāzı gāyet üstād
'itā'at kıll ki oldur kāra bünyād
- 4 dimezven pürḥayāl ū perdebāz ol
sözi pürdile söyle perdesāz ol
- 5 bu sırruᅇ maḥremiseᅇ urmaᅇıl dem
çü şādı yokdur ol gam birle hemdem
- 6 bu sırrı şakla cāndan epsem iy yār 2615
ki her bir dūna gerekmez keşf-i esrār
- 7 nedenlü istedüm yār-ı muvāfıᅇ
muvāfıᅇ şandıᅇum çıᅇdı münāfıᅇ
- 8 kişiyi arturan çün hemnişindür
'azābı dūzahuᅇ bi'serülkarindür
- 9 göᅇül çün_kim bulunmaz hemnefes hiç
bu demden epsem ol urma nefes hiç
- 10 bulunmaz çün_kim işbu rāza maḥrem
ḥasendür söylemekden olmaᅇ epsem
- 11 şorarsaᅇ üçdürür re's-i 'ibādet 2620
ḥamūş olmaᅇdurur şabr u kanā'at
- 12 eger merd iseᅇ olun ḥū-yı merdān
gören merdānı göz derrūy-ı merdān
- 13 saᅇa merdān-ı dūnyā dehr nāndur
meger merdān degül anlar zenāndur

- 14 dilerseñ dünyā vü 'uqbāda 'izzet
var epsem ihtiyār it künc-i 'uzlet
- 15 bu yaña bāde vü ol yaña şāhid
bu halk içinde bes kim kala zāhid

[91b]

- 1 cihāndur çün nişimengāh-ı gulān 2625
bu 'ālem halkı anlardan gırivān
- 2 biri sūr içre bir yerde muşibet
biri tez ū yer içinde biri gıybet
- 3 cihān çün kim toludur güft ū gūdar
cerā mānendi yerdür hāyı hūdar
- 4 bu meydānda ki yokdur aña serhadd
ne başlar tob olupdur anda biadd
- 5 eger cāndur demādem gark-ı hūndur
ve ger cism ise bu derden birūndur
- 6 ve ger baş ise fark olmaz ayakdan 2630
ve ger 'ayn olsa seçilmezler kulakdan
- 7 olupdur gark-ı hūn çün kim bu cānlar
yüzer kan içre işbu üstühānlar
- 8 çü hüsrevler dahı püreşk-i hūndur
zemini şorma ferhād'uñ ki çündür
- 9 anuñ kim 'aql-i külldendür külāhı
bu sırra olıma mahrem kemāhı
- 10 bu yolda şol kadardur saña rehzen
ki ger söylersem ağlar saña düşmen
- 11 olur çün evvelüñ hiç āhirüñ hiç 2635
var epsem kıl tevekkül olmadur piç
- 12 seg gör kendin evvel seni güm bil
pes andan yola başduñ kadem bil

- 13 seg-i aşhâb-ı kehfî gör şafâdan
üşenmez ger çıkarsa dest ü pâdan
- 14 koyanlar segşifat bu üstüh~ânı
olur aşhâb-ı kehfüñ pâsbânı
- 15 eger sen merd-i râh isen gözet râh
halâş ol bendelikden olasun şâh

[92a]

- 1 eger cân oyna dirse saña dildâr 2640
bu şâdîden fedâ kııl ser ne destâr
- 2 hazândan kaçmaz iren nevbahâra
siper dutmaz giren bu kârzâra
- 3 kaçarsañ telh-i dârûnuñ gamından
şifâ umma tabîbüñ merheminden
- 4 irilmez sırra serden geçmeyince
maşâf olmaz siperden geçmeyince
- 5 fi'lhikâyete ve'ltemâil**
- 6 der ol divânına bir merd-i mü'min
giren beytü'l-ḥarâma olur âmin
- 7 kalur divâne şol dem 'azm-i râhı 2645
ki cândan isteyü cânâ penâhı
- 8 görür çün 'akıbet beytü'l-ḥarâmı
kapar destârını başdan ḥarâmı
- 9 henüz bir pâyı taşrayken ḥaremden
olur 'âciz belâ vü derd ü gamdan
- 10 görür kim olmamış gamdan emîn ol
döner iklimine andan hemîn ol
- 11 görür derde gider destâr serden
giren serden çıkar dir döndi derden

- 12 bilürdi dāra çün derdür ‘alāmet 2650
hemān sā‘at döner derden selāmet
- 13 bu yerde çün seçilmez dār derden
kaçan fark olunur destār serden
- 14 hezārān ser bu yolda zerredür bil
hezārān bahır kemter kaçredür bil
- 15 hezārān cān bu dergāhuᅇ niāārı
hezārān dil bu rāhuᅇ kim ğubārı

[92b]

- 1 özüᅇnden tā ki bir müy ola bākı
şarāb-ı emni şunmaz saᅇa sākı
- 2 bu derden tā birūnsun bibaşarsun 2655
haᅇikat ‘āleminden biᅇabersün
- 3 özüᅇnden geᅇ ki ütrük nefsuᅇ oldur
emīn olmaᅇ nişānı bişekk oldur
- 4 ‘aceb haᅇretdürür biᅇadd ü pāyān
‘aceb şan‘atdurur peydā vü pinhān
- 5 kaçan peydā olam haᅇrān olurдум
kaçan pinhān olam pinhān ᅇalurдум
- 6 buyurmuş ol ‘aziz-i pır-i bidār
ki vecd-i faᅇra çoĝ oldum giriftār
- 7 elmakāletü‘1 ᅇāmiset ‘aşr**
- 8 bu devrānuᅇ ne ᅇoşdur bār u bergi 2660
velī nūşında vardur şoᅇda bergi
- 9 ne ᅇoş cāyıdı ğūr ü teng ü tārık
şırātı olmıyaydı böyle bārık
- 10 ne ᅇoş köpri_ıdı anuᅇ şırātı
cehennem olmasa anuᅇ ribātı

- 11 yeterdi bārî bu ğamlar tamāmet
ger olmasa ğam-ı rûz-ı kıyāmet
- 12 bu deryālar ki gözlerden nihāndur
bu sevdādan dem urmağ bîm-i cāndur
- 13 nişān virmez kimesne reftelerden
bu hāk altında yatan huftelerden 2665
- 14 düşen çıkmaz bu girdāb-ı ‘azîme
olupdur cān bu miḥnetden dünîme
- 15 niçe başlar bu yolda gūy-ı rehdür
giden gelmez ne vādî-yi siyehdür

[93a]

- 1 bu baḥr içre cihān ğarkāb-ı ḥūndur
ne bilsün kimse ḥalkuḡ ḥāl-i çūndur
- 2 cihānuḡ girdesin nākerde aḡla
cihānı cānı cümle perde aḡla
- 3 nedür çekmek cihāndan bunca renci
ki bu gence irişmez her dilenci 2670
- 4 çerāğūḡ ‘ākıbet çünkim uçiser
geçür devrānuḡı ḥoşkim geçiser
- 5 cihāndur hiç ü bākî zāt-ı ḥakḡdur
beḡāya zāt her şeydür eḡaddur
- 6 cihān bir ḥoş serā-yı bivefādur
vefāsı vaşla cānānsuz cefādur
- 7 cihān çün hiç imiş andan fenā bul
fenādan kıll güzer andan beḡā bul
- 8 cihānuḡ būdını nābūd aḡla
anuḡ her dem ziyānın sūd anla 2675
- 9 ne şerbet şundi āḡir olmadı zehr

- ne luḫfı var ki olmaz āḫiri ḳahr
- 10 bu letler dökmevince eṣk-i ḫūnin
çemende bitmedi bu lāle rengin
- 11 ṣaḳın dünyā ḡamından yelme iy yār
bilürsün ḳalmayısar bunda deyyār
- 12 cihānuḡ zaḫmı kemdür merhemine
ki degmez ṣādisi anuḡ ḡamına
- 13 nedür dünyā anuḡla nāz idersün 2680
serefrāzum diyü āvāz idersün
- 14 serāser aḡla bu dünyāyı murdār
ger insān iseḡ it murdārdan ‘ār
- 15 iken bu dünye-i ḡaddārā ḳalma
hemın kerkes gibi murdāra ḳalma

[93b]

- 1 olıser ‘aḳıbet çün cümle fānı
serāser ṭut ki ṭutduḡ bu cihānı
- 2 meger heyzümṣiken bir dilṣikeste
ḳazā ile olur nāḡāḫ ḫaste
- 3 ider çün anı ḡazzalì ‘ıyādet 2685
ki olmışdı ehl-i aḡa ‘ādet ‘ibādāt
- 4 aḡa eydür bulursun ṣıḫḫat epsem
olıbsun ṣıḫḫate māil yeme ḡam
- 5 cevābın eyle virdi pır-i ḫaste
ki idem bir ḳaç aḡaç daḫı ṣikeste
- 6 bilürsün çün fenādur āḫiri kār
ne aṣṣı bir nefes germ olsa bāzār
- 7 bu dünyā sūdına var olma ḫoṣnūd
ziyāndur sūdı anuḡ aḡlama sūd

- 8 muḥakkak bil aḡa kim merdü rehdür 2690
sepidi 'ālemüñ külli siyehdür
- 9 bulan dîni olupdur çünki maḡsüd
cihānuñ ziyānidur anlara sūd
- 10 serāser çün ziyāndur sūd-ı dünyā
ḡamu nābūd olupdur būd-ı dünyā
- 11 virüp dünyā bular 'uḡbā alurlar
bu dehrüñ miḡnetin aḡşı bilürler
- 12 bu bey' ü bu şeradan ḡāfil olma
cihānuñ aḡşısına māil olma
- 13 zihî bey' ü şeri baş zihî sūd 2695
ki dehrüñ būdı ola sākî nābūd
- 14 ḡo nābūdın cihānuñ būd şanma
ziyāndur sūdı anuñ sūd şanma
- [94a]
- 1 çü yokdur 'ömrüñüñ pāyendeliḡi
serāser şūr ü şerdür zindeligi
- 2 bu dehrüñ sūrı mātemden seçilmez
şafā ü şādîsi ḡamdan seçilmez
- 3 yaḡın bilgil ki bu çarḡ-ı sitemkār
nedenlü ḡan içerse eylemez 'ār
- 4 alur birinden ü virür birine 2700
dimez kim tā ki ol miskîn yerine
- 5 iñen germ olma iy bîderd-i āḡir
ki bu bāzār olıser sūd āḡir
- 6 ne cāzūdur görüñ devr-i zamānı
ki kimse ara yerde görmez anı
- 7 ayak yerine ḡāhî indirür baş
gehî zertāc urur başa gehî ḡaş

- 8 cihān menzil degül çün rehgüzerdür
yol üzre menzil itmez her kim erdür
- 9 çiger hengāmdur germ olma mesrūr 2705
ki virür yerin ışıtdukda destūr
- 10 eger mecnūn degülseñ iy civānmerd
ko bu hengāme'i kim olıser serd
- 11 bilürsün çarh çün kim bivefādur
vefā ummak tapuñ andan hatādur
- 12 kime ne virdi almadı elinden
kimi komadı ahir menzilinenden
- 13 cihān tāvūsa beñzer bir perküşāde
niçe cān her perinde sernihāde
- 14 hezārān cān u ser var her birinde 2710
hezārān zūrı var her yüzinde
- 15 çiger her perde yüz biñ renk vardur
hezārān hile vü nireng vardur

[94b]

- 1 sen anuñ ziyetine olma mağrūr
bakup rengine zinhār olma mesrūr
- 2 çü rengi geh kebūd u geh siyehdür
kalan her gözde andan gerd-i rehdür
- 3 görünür gündüzin dūd-ı kebūdı
gece āb-ı siyehdür bād-ı būdı
- 4 çe rengārengdür naqş u nigārı 2715
kebūdiyle siyehdür cümle varı
- 5 hemİN dūd-ı kebūd āb-ı siyehdür
kalan ziyetleri küllİ tebāhdur
- 6 ne şanduñ 'āc-ı çarhuñ ābnūsı

niçe t̄āvūsa beñzetedüñ ħurūsı

7 nedenlü dünyā bu gerdānda t̄olāb
hemişe ħūn-ı dildendür aña āb

8 niçe durur itse bu gerdānda pergār
medārı derd ü ğamdan nāle vü zār

9 felek bir t̄āsa beñzer çün pür-i aħker
döker her laħza aħker şanma aħter

2720

10 serāser nārdur çün saķf-ı mefreş
yarar her laħza ursañ cāna āteş

11 bu gerdūn āsiyā-yı āteşindür
ögütmek ‘ālemi her-dem işidür

12 ne mümkün āsiyā-yı āteşindür
ħalāş olmak ‘acebler her işidür

13 kime virdi felek bir dem amānı
ki andan ‘ākıbet almadı cānı

14 kimi kıldı cihān bir laħza şādān
ki çāk itdirmedi aña giryān

2725

15 eger ħūrşidden giyseyñ külehpāk
ķapar gerdūn başuñdan cüst u çālāk

[95a]

1 irişür cāna her dem yüz cefāsı
görinmez biñde bir kerre şafāsı

2 bu devrānuñ ‘acāib işi vardur
ki her nūşında yüz biñ nişi vardur

3 hemİN sen şanma anuñ mübtelāsı
ider her demde biñ cāna belāsı

4 olar kim enbiyā vü evliyādur
bu çarħuñ miħnetinde mübtelādur

2730

- 5 k̄amunuḡ kısmı ‘ālemden elemdür
naşibi cümlenüḡ endūh u ḡamdur
- 6 ne rūzî var ki olmaz zār āḡir
ne nŭrı var ki olmaz nār āḡir
- 7 ne ḡŭrşidi olar ki olmaz zevāli
ne bedri var ki olmaya hilāli
- 8 ne ‘ömri var ki anuḡ pāyānı yoḡdur
ne vaşlı var ki anuḡ hicrānı yoḡdur
- 9 zamān_kim sāl u māl u rŭz u şebdür
serāser miḡnet ü renc ü ta‘abdur 2735
- 10 bilürseḡ fi‘l-meāel bu çarḡ-ı ḡampüşt
yanar tennŭre beḡzer pŭrz-i engüşt
- 11 gice engüşt olur gündüz pŭrāteş
kızır her dem şalarlar girdeler ḡoş
- 12 bu tennŭr içre olan girde büryān
ki yanmayınca çıkmaz andan āşān
- 13 bu tennŭre ne girde girdi cānbāz
ki āḡir çıkmadı pŭrsŭz ü pŭrsāz
- 14 bu çenberden ḡalāşa çāre yoḡdur
gerek bu kā‘inātı ara yoḡdur 2740
- 15 bu ḡam çün ‘āmm olupdur ḡāşş u ‘āmm
var epsem tŭr ki yol yoḡdur ḡalāşa

[95b]

- 1 bu nār çün olupdur çāre yanmak
olup biçāre vŭ āvāre yanmak
- 2 bu girdāba düşen gelmez kenāre
hemİN ḡarḡ olmakmış aḡa çāre
- 3 bulunmaz çün bu deryānuḡ kenārı
gerekdür ka‘ra düşmek anda bārı

- 4 bu şahrāya bulunmaz çünki pāyān 2745
bu merkeble alınmaz işbu meydān
- 5 iren evvel kadem cāndan geçerler
bu müşkil menzili andan geçerler
- 6 bu zindāndan ola şol dem halāşuñ
ki ola evvel ten ü cāndan halāşuñ
- 7 elif kaddüñ kılursun çenberi sen
geçersün lācerem bu çenberi sen
- 8 bu çenberden halāş oldum bulur halk
ki cāna ola çenber çenberi halk
- 9 eger biñ yıl geçersen kām nākām 2750
bu çenberden çekiser sen serencām
- 10 ne aşşı mekr ü hiletbāzlıkdur
ne şad lu'b ile çenberbāzlıkdur
- 11 bu dehrün tab'-ı merdümh'ārı vardır
ki her zūrında yüz biñ zārı vardır
- 12 çiger çokdur cihānuñ luţf ü nāzı
serencāmı durur çün lehvbāzı
- 13 cihāna āh elüñden dād elüñden
kimesne olmamışdur şād elüñden
- 14 egerçi gülman merdümnümāsun 2755
şatarsun cūceli kendümnümāsun
- 15 göñül geç bu cihāndan kim yalandur
ki anuñ aşşısı küll-i ziyāndur
- [96a]
- 1 olursun hāk āhir kām nākām
cihāndan degdi ancak saña bir nām
- 2 cihān senden degüldür çünki ğamnāk

- niçün andan koyarsun başa sen hāk
- 3 olur sinüñ gamuñdan belki mesrūr
var epsem tır getürme kendüñe zor
- 4 cihān bir zendürür biñ adı vardur 2760
senüñ gibi niçe dāmādı vardur
- 5 görüpdür anca 'ıyd u anca nevrüz
saña andan degendür firķat ü süz
- 6 özine şol ki bir dem ola hemdem
diler kim çekdüre biñ yıl aña ğam
- 7 aña kim göstere bir dem şafāyı
diler kim çekdüre biñ yıl cefāyı
- 8 yolında niçe yıl yeldürmek ister
yüregin kan ile tıldurmak ister
- 9 niçeyi yeldürür dünyā erince 2765
otursam bir nefes dep yalvarınca
- 10 kaçan kalmaz mecāl u tutmaz endām
diler miskın ki ide bir laħza ārām
- 11 çok oturduñ diyü alur elini
ser gösterür kabre yolını
- 12 döner kendü çü yār-ı bivefādur
hemşe 'ādeti cevr ü cefādur
- 13 dirigā vü dirigā vü dirig āh
kalıser āftābuñ zir-i miğ āh
- 14 bu yerde çünki kalmaz kimse ārām 2770
yüküñ tıut göçe eyle sende ikdām
- 15 bu çarħ-ı nühsipıhr-i yek reh āyet
idersün anuñ elinden şikāyet

[96b]

- 1 ne dersün senden ol āvārerekdür
bu yolda 'āciz ü biçārerekdür
- 2 özini bulamaz āvāralıkdan
ne kırtarsun seni biçāralıkdan
- 3 felek sergeştedür senden bu yolda
bu derde çāre ister senden olda
- 4 felek çokdan yeler bu ilde hayrān 2775
ne buldı ne bulıser derde dermān
- 5 felek çokdandurur hayrān bu derde
velikin bulmadı dermān bu derde
- 6 fi'lhikāyete ve'ltemāil**
- 7 hikāyetedür ki bir divāne zehir
görür büstān içinde bir ser-i har
- 8 şorar haşlet nedür bu üstüh~ānda
ki dikmişler anı bu büstānda
- 9 cevāb eyle virürler iy yegāne
eşek başın dikerler büstāna
- 10 ki şaqlar büstānı çeşm-i bedden 2780
zarar büstāna irişmez ehadden
- 11 olur divāne bu sözden haberdār
bulara dir ki iy müştî cigerh~ār
- 12 ger ol har olsa idi şimdi zinde
iderdi işbu nāma'küle hānde
- 13 eşek mağzın yedirmiş size eyyām
eşek başına andan olduņuz rām
- 14 kendini şaqlamayan bezlemekden
ne hıfz itsün yavuz göz gözlemekden
- 15 diriken şaqlamayan kendüzini 2785
niçe def' eyleye halkuņ gözünü

[97a]

- 1 tenin hıfz itmeyen bizden derile
ne bŭstān beklesŭn kŭrı serile
- 2 var epsem fāriĝ ol çŭn anlamazsun
çiger hākķdur sŭzŭm sen diŭlemezsŭn
- 3 bu sevdāya yeter yel sāye gibi
ki yokķdur tıfla hemdem dāye gibi
- 4 serāser nŭrdur çŭn ŧem'e māye
zihî ebleh ki ister nŭra sāye
- 5 viren çŭn sāyeye zŭlmet ŧzidŭr 2790
hicābı kendŭzinŭŭ kendŭzidŭr
- 6 saŭa sendendŭrŭr çŭn dŭrlŭ ĝamlar
ŧzŭnden geç ki def' ola elemler
- 7 bu derden taşra zinhār urmaĝıl dem
yā geç bu perdelerden yāhŭd epsem
- 8 kader kavsından itme tîre tedbir
ki yokķdur şafħa-i takďire taĝyîr
- 9 fi'lhikāyete ve'ltemāil**
- 10 meger bir rŭstāyi zār u dilteng
gŧrŭr ŧehr içre bir muṭrib çalar çeng
- 11 çŭ hoş gelmez aŭa ol oldı haste 2795
ider ol muṭribŭŭ başın ŧikeste
- 12 gŧrŭr muṭrib digeŕ gŭn çŭn ki hālin
yolar ol rŭstāyinŭŭ şakalın
- 13 varur kŭyinde çağlarken yayak ol
urur lāf u ŧıĝar ŧol dem bıyık ol
- 14 bu resme gerçe çok sŧyler āıķlıdan
velikin hālin anĝlarlar şakaldan

15 ne çirkin dir olurmuş şehr mesken
cihānda olmıya deh gibi me‘men

[97b]

1 nedür şerbet ne bilsün aşıdur düğ 2800
şanur destārı miskîn deste-i yüg

2 nazarda çün aña birdür keĵ ü rāst
‘acebmi şansa şehd ü şekeri māst

3 çü yoĵdur lāle gibi dilde dāğı
‘acebmi bāğdan hoş görse rāğı

4 çü temyiz eylemez sultānı ĵuldan
bezir yāğın yeg aĵlar āb-ı gülden

5 **fi‘lhikāyete ve‘ltemāil**

6 cihāndur şişeger dükkānı iy şeng
iņende atma bende her yaña seng

7 bu ĵulmetde çü sengendāz olursun 2805
ĵaçan bu yolda ehl-i rāz olursun

8 çü sengendāz olursun ĵulmet içre
olursun seng-i kemter ĵıymet içre

9 ne ĵaş kim anı sen itdüĵ nihānı
hemān senüĵdürür sengüĵ nişānı

10 ne sengendāz olursun iy ĵarındaş
girü saña ĵokınur atduğūĵ ĵaş

11 çü hāmūşluĵdurur bünyād-ı ‘ālem
var epsem nesneden hiç urmağıl dem

12 düşüpdür çünki heftendām dāma 2810
ferāğat şatduğūĵ ne hāşş ü ‘āma

13 tenüĵde bir ĵıluĵ bulsa rekāket
çeker cānuĵ hezārān dürlü miĵnet

14 ve ger bir barmağın olsa büride
olursun derd ile perde deride

15 dirîgâ mübtelâ-yı güft u gūsün
şanasun hummâ düşmiş sen arusun

[98a]

1 ve ger mendür felek sen şişe iy dost
var imdi nâle iden pişe iy dost

2 degirmen taşınun altında şişe 2815
kıyâs eylermiş ki vara başa

3 bileydün şir kimdür pişe kimdür
bilürdün şişeger kim şişe kimdür

4 ider çün şişegerden şişe feryâd
kılur ferhâd elinden tişe feryâd

5 dilersen şişekâre şişe satmak
irişmez pişekâre pişe satmak

6 anun çün germdür bâzâr-ı fıtrat
ki hakkdur anda bâzergân-ı kudret

7 bu mülkün hakkdan artık hânı yokdur 2820
bu cismün andan artık cânı yokdur

8 sen seni sensün sen degülsün
bilürsün câna cânsun ten degülsün

9 sen ol huffâşa beşzer kaldun uş kūr
şanursun kim cihânda yokdurur nūr

10 olupdur genc-i zulmet saña mesken
der-i cennet görünür saña revzen

11 çıkar geh geh gezersün bâğ u rāğa
konarsun her nefesde bir budâğa

12 bulursun bir karanu cāygâhı 2825

şanursun 'ālemünşin pādişāhı

13 çü bulduñ genc-i ħalvet bir arada
özün den ġayrı görmeksün arada

14 ferāġat buluben anda cihāndan
olursun bir deme k̄āni' zamāndan

15 gel iy ħuffāş-ı miskîn tenge k̄āni'
bu z̄ulmetde k̄ılupsun 'ömri z̄āyi'

[98b]

1 güneş tokınuğı yerden kaçarsun
ne bellü epsem olur ne uçarsun

2 güneş nūrı kaçan_kim çekse şemşir 2830
kaçarsun heybetinden dökerek şir

3 ne kuşsun_kim ne perrün var ne bālün
bu z̄ulmetde nedür kim böyle ħālün

4 kalupsun kūr olupsun nürdan dūr
şanursun_kim hemîn z̄ulmetdürür nūr

5 anı anlamazsun ħūrşid-i cebbār
ola bu burc-ı vaġdetden bedidār

6 özünde çün_ki yok nūra liyākāt
ne resme idesün ol nūra tākāt

7 gel evvel kıl özün şāyeste-i nūr 2835
ki olasun nūr-ı ħūrşid ile mesrūr

8 çü sen şāyeste-i envār olasun
geçüp bu dideden didār olasun

9 çü bu ħāna degüldür anca rūşen
güzer kıl el virürken saña revzen

10 bu revzenden geç iy zerre açup per
olasun hemdem-i ħūrşid-i enver

- 11 dilerseñ gülsitān-ı lāyezālî
bu külhāndan güzër kı11 lā'übālî
- 12 iderseñ vaşl-ı hūrşide şitābı 2840
bu revzenden güzër aᅇla şevābı
- 13 eger dirsen ki pürnūram ki bedrem
benümdür çün_ki şadr ehl-i kadrem
- 14 benüm nūrum tütupdur bu cihānı
ne bilsün nūrı olmayanlar anı
- 15 ıo kadruᅇ söyle şadruᅇ bilürseñ
hilāl it bedruᅇi kadruᅇ bilürseñ

[99a]

- 1 dilerseñ saᅇa ma'lūm ola kadruᅇ
gözet kankı hilālîsün bu bedruᅇ
- 2 bir avuç hāk alup yelden naᅇar kı11 2845
püf idüp yile vir andan güzër kı11
- 3 bil andan sende varsa fıtrat-ı pāk
olupdur evvelüᅇ hāk āᅇirüᅇ hāk
- 4 tefekkür kı11 degülseñ bārî mecnūn
ki müştî hāksun hem pāre-i hūn
- 5 çü bildüᅇ kim bir avuç hāk u hūnsun
tekebbürle niçün derden birūnsun
- 6 tefekkür kı11 şaᅇın kı11ma tekebbür
ki kibr ehli degül ehl-i tedebbür
- 7 diyen haᅇᅇdur ridā-yı kibriyāyı 2850
ne görsün ᅇayra lāyık ol ridāyı
- 8 tekebbür eyleyenler çün zār ū maᅇzūn
bu derden ᅇalka gibi ᅇaldı birūn
- 9 tekebbürden geᅇüp bil haᅇᅇı mescūd
ki iblîsi kı11ıbdur kibri merdūd

- 10 tekebbürden geçüp ol **hakka** sâcid
ki iblîsi **kılibdur** kibri **câhid**
- 11 inanma bu cihânun varlığına
ki **âhir** düşisersün **tarlığına**
- 12 çü bildün evvel gele **âhirün** hiç 2855
ne var bu ara yerde olasun piç
- 13 bilürseñ evvel oldur **âhir** oldur
hakikat bâtın oldur **zâhir** oldur
- 14 bu **çarh** altında olmışdur lekedküb
bu meydânda kim ola ki **kapâ tûb**
- 15 bu ferruñun ref'-i **hafzun** kimse bilmez
hemîn oldur ki bunda kimse **kalmar**

[99b]

- 1 dilerseñ ger mezâyıkdan **halâşı**
idingil **hışn-ı** imândan **menâşı**
- 2 dilerseñ ol **kadîmi âşiyânun** 2860
gerekdür terkin urmağ bu cihânun
- 3 dilerseñ **pâki** ol murdârdan dūr
gel istersen gereksin **hârdan dūr**
- 4 görürken bu **tılsımâtuñ** zamânun
gezendinden niçün **korkmazsun** anun
- 5 **turur** gerçi bu deryâ şimdi **hâmüş**
şakın kim nâgehân bir gün **kılur cüş**
- 6 fi'lhikâyete ve'ltemâil**
- 7 görür deryâyı bir merd âremide
bağup eṭrâfına irmezdi dide
- 8 **çıkar** herdem çü her revzenden ol **dūd** 2865
degül âteş miââli **şıçramak sūd**

- 9 fiġān itme alursu daı nākām
muı' ol_kim degüldür dāne bīdām
- 10 ciger anın i iy mest-i cigerh~ār
cigersüz hāşıl olmaz kimse bu kār
- 11 ururdu şöyle epsem itmeyüp cūş
temāşā ıldı bir dem oldu bihūş
- 12 dir iy deryā urursun geri hāmūş
velikin orkum ki idesün cūş
- 13 saa dāyim degüldür işbu ārām 2870
gelürsün 'āıbet cūşa serencām
- 14 nie keştı olıser sende ġara
kimi şara ıkıser kimi ġarba
- 15 bu ārāmu bularun dek degüldür
bu epsemlik saa pendü degüldür

[100a]

- 1 elmakāletü'l sādise te 'aşr**
- 2 iger mülk-i cihān saa nigindür
makāmu 'āıbet zır-i zemindür
- 3 kimesne sürmedi bunda şafāyı
kimesne görmedi bundan vefāyı
- 4 iki apulu bir kār vānserādur 2875
bu yerde menzil itmek ne revādur
- 5 birinden girdü ü ıkdu birinden
ne hāşıl yā bunu şūr u şerinden
- 6 bilürsen_kim olursun āhir ü kār
ıkarsun bu serādan ār u nāār
- 7 gerekdür olmıya bunda arāru
gice gündüz ola āhıyle zāru

- 8 key aᅇla ger gedāsın ger ŐehenŐāh
beş arşun yerdür āᅇir saᅇa hemrāh
- 9 eger ᅇükümüᅇ ide māᅇiye mehden 2880
çıkarsun ‘ākıbet taᅇt u küleᅇden
- 10 olaruᅇla içerdüᅇ çü her encām
atarlar üstüᅇe toprak serencām
- 11 degül devrān elinden kimse deste
kılıser ‘ākıbet seni de ᅇaste
- 12 fi‘ᅇᅇikāyete ve‘ltemāil**
- 13 meger yüklendi bir biçāre Şişe
ki olupdur Şişe Şatmak aᅇa pişe
- 14 görür bir kimse anı kim gider süst
nedendür gitdüᅇüᅇ yāb yāb degül cüst
- 15 nedür yüklendiᅇüᅇ dir iy dil-i piç 2885
didi ger ᅇar düşerse ᅇiçdür ᅇiç

[100b]

- 1 anuᅇ çün giderüm yāb yāb fütāde
ki korkarvan ki varum vara bāda
- 2 gel iy ᅇavf itmeyen miskin ecelden
yüküᅇdür ŐiŐeler tül-i emelden
- 3 ne yurtarsun olupdur Şişe bāruᅇ
düşersen yele varur cümle varuᅇ
- 4 olursaᅇ ‘izzet içre ger sikender
ecel irse olursun mūr-ı kemter
- 5 ecel peykānı çün turmaz siperde 2890
eger sedd-i sikender olsa perde
- 6 bir ağacuᅇ kesilse bir budaᅇı
birinüᅇ de erür yüᅇegi yā yāᅇı

- 7 niçe yakmasun anı nār-ı firķat
ki bilür aᅇa deger ᅇoᅇra nevbet
- 8 eger zerre bu ‘ālemde ve ger ᅇems
olur āᅇir kān lemteᅇen bālāmis
- 9 belì kılmıᅇdurur dūnyāyı fānì
kefen iskendere iskenderānì
- 10 felek dārāyı āᅇirdār idüpdür 2895
cihān isfendiyārı zār idüpdür
- 11 feridūnuᅇ koyupdur başına ᅇāk
idüpdür zehresin rūyın tenüᅇ çāk
- 12 ne kul bilür ecel ᅇāhum ne sultān
olupdur bāy u yoᅇsul aᅇa yeksān
- 13 anuᅇ ᅇükminde_iken insile cān
düşüpdür ᅇāke taᅇtından süleymān
- 14 gerek kūh-ı bülend ol gāh olursun
düşersün ᅇāke ᅇāk-ı rāh olursun
- 15 ve ger deryā olursan çağlamaᅇdan 2900
çıķarsun gözden āᅇir ağlamaᅇdan

[101a]

- 1 eger ᅇir-i jiyān olsaᅇ me‘āli
ᅇikār eyler seni çarᅇuᅇ ᅇegāli
- 2 gerek pìl ol gerekse pìlgiri
olursaᅇ ‘ākıbet mevtüᅇ esiri
- 3 eger ᅇürᅇid olup irsen kemāle
düşersün ‘ākıbet aᅇla zevāle
- 4 olursaᅇ māh-ı bedr artup kemālün
bilürseᅇ ‘ākıbet vardur hilālün
- 5 eger mülküᅇ olursa rūm u efrang 2905

- çü merg ire olur 'âlem saña teng
- 6 gerek sindân-ı pülâd ol gerek taş
ecel zarbı ediser seni haşhâş
- 7 çeker var tîr tab'ı pîl zûruñ
olursun tu'mesi kirmân-ı kûruñ
- 8 gerek âb ol gerek âteş nijâda
virürsün 'âkıbet bu hâk bâda
- 9 aña kim pîrehen berg-i semendür
alup gidecegi göre kefendür
- 10 tefekkür kıl kanı niçe zen ü merd 2910
ki geçmişdür cihândan pürdil-i derd
- 11 bu şahrâ kim görürsün pürçemendür
kadd çün serv rûyı çün semendür
- 12 kamu rûy-ı zemîn ferseng ferseng
ten-i simindürür zülf-i siyehreng
- 13 kamu şahrâ-yı 'âlem çāytāçāy
ruh-ı rengindür u zülf-i semensāy
- 14 tolıdur sertāser küh u beyābān
gül-i nevrete vü serv-i hırāmān
- 15 nazar kıl kim cihān pürdür cem ü cām 2915
leb-i çün piste vü çeşm çü bādām

[101b]

- 1 ne hāmūn var ki olmaz menzil iy dost
ne ceyhūnvar degül hūn-i dil iy dost
- 2 ne toprağ kim yeler öñince bādıñ
tozıdur yā feridūn yā kubādıñ
- 3 tozıtduğı bu bād hâk-i pizün
şorar senün toprağıdur bir 'azizün

- 4 ne yerde kim görürsün bir giyāhi
çıkupdur çarḥa bu köyünlü āhı
- 5 şorar bir ehl-i dil bir bivefādan 2920
ḥaber virgil baḥa kār-ı ḥudādan
- 6 cevābın eyle virdi merd-i āgāh
ḥudāyı kāse ger gördüm ben iy şāh
- 7 düzer çün kāse-i ser kudretinden
pür eyler anı 'ilm ü ḥikmetinden
- 8 yedirdür aḥa bunca ni'met ü nāz
ṭuyurdur aḥa dürlü ḥikmet ü rāz
- 9 geçürdür çünki 'ömri nevbetini
alur egninden aḥun ḥil'atini
- 10 bozar ol kāse-i āḥir ider ḥāk 2925
düşer ḥāke varur bāda olur pāk
- 11 eger ṭopraqdan alsan bir avuç ḥāk
şorayduḥ söyleyeydi ḥāk-i ḡamnāk
- 12 hezārān derd-i ḥasret birle zārī
idüp ideydi ḥāl-i rūzgārı
- 13 serāser şerḥ ideydi sergüzeşti
ḡam u şādiden ol başdan ne geçdi
- 14 eger var ise sende zerrece hüş
işit her zerreden bu kışsa-i ḥzş

[102a]

- 1 ki iy ḡāfil ger bizi āzār 2930
ki ḥāk olmaḡdur āḥir sizde kār
- 2 sizün gibi idük evvelde bizde
bizüm gibi olursız şonra sizde
- 3 muḥakkak böyledür çün 'ākıbet ḥāl
inḡende eylemeḡüz bizi pāmāl

4 fi'lhikāyete ve'ltemâil

5 bulur bir yerde bir divâne bir baş
ne şüret kalmış ol başda ne göz kaç

6 bu şüretten tıyar ma'nâ ider cüş
bu ma'nâdan olur hayrân u medhüş

7 görür bir şah anı eydür ki derviş 2935
nedür ol baş ki idinmişün anı iş

8 nedür bu kuru başa bunca fikret
ki garķ itmişdür anda sini hayret

9 dir oldur seni kılan deng ü hayrân
ki bir derviş başıdur yâhû sultân

10 belî başdan gidicek seblet ü riş
seçilmez lâcerem sultân u derviş

11 nedür başda ya sevdâ-yı sen ü ben
çü âhîr bir olasıdur ben u sen

12 beş arşun bizden âhîr çün naşibün 2940
nedür bes farkı senden ben garîbün

13 beş arşun bizden âhîr çün libâsuñ
yürî fark itme atlasdan belâsuñ

14 sen ü men çünki ma'nide berâber
nedür bu hâyı huyı vü mülk-i kişver

15 berâbersün baña çün renk ü bûda
nedensün hây u huydan cüst ü cüdâ

[102b]

1 bu mülk ü mâl u esbâb u tecemmül
kıyâmetde olıser boynuğa gül

2 bu gamdan vaķtidür gamh'âr olursan 2945
uyan bu uyħudan bidâr olursan

- 3 nefesdür bād-ı 'ömr ābrevāndur
inanma 'ahdine çarḥuḡ yalandur
- 4 geçiser 'ākıbet devrānı 'ömrüḡ
bulınur lācerem pāyānı 'ömrün
- 5 eger çarḥ olmayaydı nāmüsā'id
neden ḥāk oladı her sım-i sā'id
- 6 göñül gel ḡāfil olma tut naşihat
ki 'ālem toḡtoludur 'ilm ü 'ibret
- 7 eger nāz ile geçmezsen reftelerden 2950
olursun sen de āḥir ḥuḡtelerden
- 8 dırāz olduḡına 'ömrüḡ nedür nāz
ki cān çekmekdür ol bārî gerek az
- 9 eger 'ālemde 'ömrüḡ olsa şad sāl
nefesdür ḥāşılun kim oldurur ḥāl
- 10 naşibün bunca yelden bir nefesdür
kalanı serteser bād-ı hevesdür
- 11 çe ger 'ömr az eger çok cümle ḡamdur
serāser miḥnet ü derd ü elemdür
- 12 eger ḥüsrev olursan mülk-i belḥe 2955
kamu şirini degmez merg-i telḥe
- 13 ne resme şerḥ idem yārabb bu ḡamdan
demādem çünki kan ḡamlar kolumdan
- 14 yakın gel ki bu zindān-ı fānî
degüldür cā-yı emnü zindegānî
- 15 ecel bir gürbe dersün dik-i serbāz
ne varsa dik içinde dökiser bāz

[103a]

- 1 nidem çün yokdurur bu gürbede şerm

- ki bu serbāz dīke ide āzerm
- 2 var iy dil dīk gibi eyleme cūş 2960
nihānbīn gibi ol hāmūş ü bihūş
- 3 bilürsün devlet el virmez emeksüz
hevā dīginde ṭab kayna nemeksüz
- 4 bu āteş hānedür çün saña menzil
kalupsun dīgden dahı siyehdil
- 5 çü kalduᅇ ‘ālemde yokdur temizüᅇ
yeridür dīg-i tersā kefçelizüᅇ
- 6 ne diyem ṭurfe kuşsun kim beher kār
arın çömlekte kaynarsun nigūsār
- 7 iᅇen lāf urma kim hāddin aşarsun 2965
ki dīg-i teng gibi tiz ṭaşarsun
- 8 tehīdür kāse-i ser urma lāfı
bu sevdādan dimāᅇuᅇ eyle şāfı
- 9 senüᅇ olursa ‘ālem mülki yekser
degül bil nīm cev birle berāber
- 10 şu mülküᅇ kim ola ardında ölmek
cünün ola anuᅇ ardınca yelmek
- 11 ya şol vaşluᅇ ki şoᅇı ayrılıᅇdur
nedenlü olsa şıᅇᅇat olsa şayrulıᅇdur
- 12 çü āᅇir hāk olıser saña meşhed 2970
ne aşşı yoksan olmaᅇ taᅇt u mesned
- 13 olursun ‘ākıbet çün hāke hemser
nedür bu rif‘at ü eyvān ü manzar
- 14 çü āᅇir telᅇ olıser ‘ayş-ı şırin
ne aşşı herdem içmek nūş şırin
- 15 olupsun hāk ü hūn içre giriftār
degülsün hāl-i ‘ālemden ᅇaberdār

[103b]

- 1 maḳāmıñ çün miyān-ı ḥāk u ḥūndur
bu menzilde ḳarār itmek cünūndur
- 2 naẓar ḳıl evvel ü āḥir nedensün 2975
ne varsa ḥāk u ḥūndur şanma sensün
- 3 ezelden raḥmıdı menzil saña müşkil
hem āḥir ḥāk olıser girü menzil
- 4 çü ḳandur evvelüñ hem āḥirüñ ḥāk
ne umarsun ḥāk u ḥūndan olma ğamnāk
- 5 dedüm bu sırrı diñlersen derūndan
vefā ummaḳ cünūndur ḥāk u ḥūndan
- 6 ki her kim ḥāk u ḥūndan umma şādı
ne resme el vire aña murādı
- 7 ciger ğamdan ḳılursañ pāre ḥāşā 2980
umarsañ ḥāk u ḥūndan çāre ḥāşā
- 8 eger sen pāk u ger nāpāk olursun
gelüpsün ḳandan āḥir ḥāk olursun
- 9 kimesne bu cihānda olmadı şād
meger ḥūrşid ola kim ola āzād
- 10 bu 'ālemde kimesne biğam olmaz
eger bir dem olursa bir dem olmaz
- 11 nedenlü cem' olursa sım ū zer ü genc
bir içim şu içilmez aña birenc
- 12 ḳuşağıl gel iki yerden ḳuşağıñ 2985
işe cüst ol geçiser çünki çağıñ
- 13 ḳaçan nef'i olur saña bu pendüñ
işitdügüñ erisen işle kendüñ
- 14 aña kim ḳalur elinden anıñ kār

hikāyet gayrı hālinden olur ‘ār

15 gelür çün_kim eliñden kārgerlik
demeklik işlemeksüz olmaz erlik

[104a]

1 vaşiyyet kıldı bir merd māl-i bisyār
ki ehline irersün anı muhtār

2 çü kimdür yeg bilür anuñ maḥallî 2990
olur her müşkilüñ anuñla ḥalli

3 alur mihter ele bir ḥabbe zerden
dir ol miskîn bileydi bu ḥaberden

4 ideydi dirliğinde ḥabbe iḥsân
kamudan aşşılı olaydı çendân

5 vaşiyyet eylemekden bunca genci
toyursa kendü yegdür bir dilenci

6 olıser çün_ki var ol cümle tālân
elüñle virdügüñdür saña kalan

7 elā iy gāfil-i üftāde derrāh 2995
iriser gāfil olma merg nāgāh

8 uyar bu ḥāb-ı gāfletden gözüñi
tır irken düşer iy gör kendüzüñi

9 dirîgā böyle gāfletde kalursañ
ol ulu ḥazrete gāfil varursañ

10 cihāndur kim sürersün zindegāni
gehî ‘işret gehî ‘ayş u nihāni

11 ne bulduñ niçe yıllar zindelikleñden
yürî var gāfil olma bendelikden

12 ṭab eyle var hevā-yı zindegāni 3000
bilürsün çün degüldür cāvidāni

13 dirîgâ jende-i dünyâya kalduñ
koduñ ma'nâyı vü da'vâya kalduñ

[104b]

1 meger bir jende çin-i bihamiyyet
olupdur jende dermek aña şan'at

2 yelüp yıllar yüpürdi jende dirdi
olam ol jendeden ferhunde dirdi

3 ider çün jendeden pür hânesini
ne bilsün od düşüben yanasını

4 meger bir gice düşdi aña âteş
görür kim cümle yanmış jendeler hoş

3005

5 kanı ol jende içün bendelikler
ya her bir jendeye cüyendelikler

6 elâ iy fânî mülküñ jendeçini
bu oda jendeçinler hemnişini

7 inen tutma bu külhânda nişimen
düşer âteş yanar hem jende hem sen

8 şanursun ölmek ile kurtulursun
yağın bilgil ki itdünse bulursun

9 kaçan kim ayrılır bu cân bedenden
düşer bir derde her bir zerre senden

3010

10 olur tūfân bu 'âlem ğarb tâ şark
sen andan ğark olursun pâytafark

11 hemîn şöyle kalursun şanma bikâr
olur bir derde her zerren giriftâr

12 çü kabründen tūrasun kaldurup ser
görürsün menzil olmuş reft-i maşer

13 niçe âteş urasun hârmenüñe
niçe cüz idesün cānu tenge

[105a]

- 1 niçe bu nefis şūma **ķ**ul olursun 3015
ya dūnyā sevmege meşğūl olursun
- 2 çigerden **ṛ**āygānı ‘ömri elden
bir atun varmıdur taḥse ecelden
- 3 degerken her demi mülk-i cihānı
diriğā vardı ‘ömrün **ṛ**āygānı
- 4 ‘aceb meftūn idüpdür seni **ğ**aflet
ki olmaz saḅa nāfi’ bunca **ḥ**üccet
- 5 gehi mu’ciz gehi bürhān bir **ḥ**aḳḳ
gehi tevrāt geh furḳān-ı muṭlak
- 6 **ķ**alurlar nik ü bedden sini āgāh 3020
ki tāḥaḳdan yaḅa rāh ola kūtāh
- 7 saḅa bu nükteler tekrār çündür
şanursun cübbe ü destār içündür
- 8 revāmı idesün **ḥ**alka tekebbür
olasun cübbe vü destārla pür
- 9 gıyesün cāmeler kim şad şikendür
aḅ ol kirbāsı kim adı kefendür
- 10 **ṭ**ururken sende bu dest ü ser ü pāy
gidermi yā hevā-yı cāme vü cāy
- 11 çü cismün **ḥ**aḳdur nefis ü hevā bād 3025
ķamusın bāda vir kim olasun bād
- 12 **ğ**urūr ile düzersün yāl ile bāl
var iy ebleh **ṭ**utarmı āb ğırbāl
- 13 ciger **ḥ**aḳḳdur söylerim sen diḅlemezsün
didüğüm görmeyince aḅlamazsun
- 14 bu sırrun **ğ**avrına irmek dilersen

var ol ölmezden öñ görmek dilersen

15 dilersen kim bu ğamdan olasun şād
düzet gel bunda_iken ol yola zād

[105b]

1 başuñı yere urmağ şanma tāt
gerek cāndan ola hağğa itāt 3030

2 oñulmaz iş bu merhemle bu yara
güzāfın koşma baş miskin bu kāra

3 ger ol hasti dilersen hest olma
gehî hüşyār ü gāhî mest olma

4 niçe yokluk doğar bu hestlikden
beli ğavğa kopar bu mestlikden

5 gerekse mestlik hest olma zinhār
içersen bāde bedmest olma zinhār

6 bu derduñ çāresi biçāralıkdür 3035
sevādü'lvehdür āvāralıkdur

7 fi'lhikāyete ve'ltemâil

8 rivāyetdür meger bir pîr-i āgāh
diş ağrısı havāle oldı nāgāh

9 ider çün şubh olinca nāle vü vāh
irer hātifden āvāze sehergāh

10 ki iy biçāre nolduñ kanı ğayret
niçe hağretten eylersün şikāyet

11 gelür geldec gice ol pîr-i āgāh
hayādan şubh olinca eylemez āh

12 çiger olmuşdı ol derd ile pürğam 3040
veli hağğdan utandı urmadı dem

13 şabāh olinca çün_kim irmez āvāz

seher hâtifden irdi aña bu rāz

14 ki iy miskin nedür bu cāna cebrüñ
ki ya'nî 'arz idersün haḳḳa şabruñ

15 'aceb dergāh imiş bi'llāh bu dergāh
ne hāmūşluk şıḡar ne nāle vü vāh

[106a]

1 bu bāzāra gerekdür cānniāaruñ
ne şamtuñ var ḡaridārı ne zāruñ

2 gerek tolābveş pürçüş olasun
gehi gūyā gehi hāmūş olasun

3045

3 gehi tolābveş nālān ü giryān
yüz üzre yürtesün üftāde ḡizān

4 ne hüşyār gider ol meclis ne mestüñ
ne peyvestüñ olur ū ne şikestüñ

5 seni bir kimse şanma iy fütāde
nażar ḳıl gör ki neñ vardur arada

6 çü aşluñ ḡāk fer'üñ üstüḡ~āndur
dutan bu üstüḡ~ānı et ü ḳandur

7 bu ḡāk u üstüḡ~ān u bōrk ü tüy
dōker her dem gehi ḡılḳla gehi ḡūy

3050

8 bir elüñ birle ni'met diyü yersün
bir elüñle teniñden anı yorsun

9 olur çün 'ākıbet nefsuñ fenāsı
beḳā şanma ki beş gündür beḳāsı

10 tenüñ her cüz'i kim göz ū ḳulaḳdur
ḳamunuñ başı ḡaḳḳ bunlar ayāḳdur

11 sürersün bevl yolından şafāyı
umarsun iki yüzlüden vefāyı

- 12 çü kirm-i mürdeden kılduñ kefenbâz 3055
giyersün ya'nî ibrişim kıılup nâz
- 13 zer ü simüñ ki cem' itdüñ şanup sūd
ciger kanıyla olmışdur zerendūd
- 14 bakıb göz gördügi pih çer endūd
kulak şinev ilki lahmesi nemeksūd
- 15 yürürken ayağuna batsa bir hâr
yol olmağdan kalursun zâr u nâçâr

[106b]

- 1 kaçan artık yiseñ bir dem ni'andan
olursun hastedil derd ü elemden
- 2 yiseñ eksük çekersün za'f ü süsti 3060
gider senden şafâ vü tendürüsti
- 3 girüdür çün_ki 'ömrüñ her nefesde
hem ölmüş hem dirisin her nefesde
- 4 ne tâb ü küt görme idersün
ne bir dem tākāt sürme idersün
- 5 ölürsün 'ākıbet miskin olursun
bu zindân içre bir gün cân virürsün
- 6 kalan fânî 'acebmi virse cânı
beķâ ıklîmine zindân-ı fânî
- 7 meger iy kûze bahre gelmiyesün 3065
boşalmazsañ özünğden gelmiyesün
- 8 ne bahri kim bu deryâya talupdur
boşaldup kisesin andan tolupdur
- 9 dirîgâ geçdi 'ömrü olmaduñ pür
bu bahre talduñ illâ bulmaduñ dürr
- 10 olupdur lâcerem 'âlem tufeylün
kalupsun şerde yokdur hayra meylün

11 çiger hayr işlemede mūr-ı süstem
şokarsan halkı şan_kim mār-ı mestem

12 şorar bir 'ākıl-ı mecnūna bir şahş 3070
nedür dünyā eger sa'd u eger nahş

13 dir ayrandur ki üşmişdür megesler
kılurlar içmege anı hevesler

14 toyar çün çok içer düğı olur mest
diler kim ol tāvūsile hemdest

[107a]

1 konup ayran çanağında urur lāf
ki simurgam ki olupdur menzilüm kâf

2 inen yüksek uçar çün_kim yukaru
şanup ayran çanağın burc u bāru

3 düşer ayran içine sernigün ol 3075
döker gözden hezārān eşk-i hūn ol

4 görür olmuş biküllü varı yağma
ider āh u vāh dir hayfā u dirigā

5 gel iy dünyā seven miskin megesvār
bu zehri içmege kılma heves var

6 olar kim mülk-i dünyāya hevesdür
hemİN üstine düşmiş megesdür

7 ne vādîdür ki bu ānda kalupsun
balık gibi bu deryāya talupsun

8 bu vādide ne varsa güle beñzer 3080
hemİN öz kendüye meşgül beñzer

9 şakın bu kendüğe meşgüllükdan
ki çıkmaz degme baş bu güllükdan

10 koyup cānānı olduñ cāna meşgül

kul oldur kim ola sultāna meşgūl

11 bu şahrāda ki anuñ pāyānı yokdur
yaluñız gitme anuñ gūl çokdur

12 bu dünyānuñ ki ğamdur renc ü berdi
şafā vü lezzetidür renc ü derdi

13 meâelde ziynet itsen bir kabağı 3085
aņa kaş ile yüz düzsen bayağı

14 yüz ile anı toldursen serāser
güneş aşşısına tutmak berāber

[107b]

1 aņa kim raħm ide baksa ırakdan
eriyüp akşsa ol yüz ol kabakdan

2 bu ğazretde nedenlü zār olursen
döküp ya tā seher bîdār olursun

3 nedenlü ağlayuben eylesen zār
ko bu ğazretde yokdur aņa miqdār

4 eger ğamgîn ü ger şādî olursun 3090
bu ğazretde ne şad çendān olursun

5 çü baħr-i âteşidür mevci kandan
hezārān dil kebāb olmışdur andan

6 bu ğazretde dü'ālem olsa fānî
ne sūdı vardur aņa ne ziyānı

7 eger bir kezden olsañ sende biħ'îş
bu maħzarda ne kem vardur ne ğod biş

8 döner çün her nefes pergār-ı kudret
düzer bu kârgāhı kâr-ı kudret

9 ezelde naķşı kim olmuşdı beste 3095
şifā andan bilüp her dürlü ğaste

- 10 figān itme olursa saht-ı kārūñ
ki hergiz nef'î yokdur āh ü zārūñ
- 11 çü yok taqdîre tağyîr ağlamakdan
deñiz gibi ne hāşıl çağlamakdan
- 12 hulāşa bulmadūñ çün_kim mecāli
ko cismi ki ola çarhūñ pāymālı
- 13 çü sen her zahme pürkine olursun
kaçan bişaykal āyine olursun
- 14 ğamından 'ālemūñ olma müşevveş 3100
ne nāhoş kim gelür nūş it anı hoş
- 15 egerçi dūdı çarhūñ olsa ma'kūs
dime hergiz bu mes'ūd u bu menhūs

[108a]

- 1 çiger ki rāstdur ki bāşgūndur
çerā ü çūn bu meclisde cünūndur
- 2 eger varise 'akluñ gel nazār kıll
bu çarhūñ tîrine sineñ siper kıll
- 3 şadef gibi dilerseñ olasun pür
tefekkür kıll tefekkür kıll tefekkür
- 4 nazār kıll gör bu mevcūdāta bir dem 3105
şıfat kıll nefy nefy zāta bir dem
- 5 çiger hūşı tūlū diyü pertevzāt
sivānuñ nefyi olur zāta iābāt
- 6 eger varise sende 'akl u temyîz
gözet bu kâ'inātı cümle yekçîz
- 7 olupdur cümle ölmîş vāvelāsı
göçüpdür küllî gelmiş vükelāsı
- 8 olupdur çün_ki her nesne ezelde
velî peydā olur vaqt-i ecelde

- 9 sen iy 'attār rāh-ı kŭy-ı cān tūt 3110
eyitgil dŭşmene dŭşmen cihān tūt
- 10 seven dŭnyā çü dŭşmendür degül dost
iren cānāna mağz olur degül post
- 11 şaķın kerkesleyin murdāra ķalma
bu gŭlzāre heves ķıl hāra ķalma
- 12 cihān bir dīv-i merdümh̃āra beņzer
çiger sen gül şanıbsun hāre beņzer
- 13 bu dīvüņ şūr u şerrinden hāzer ķıl
eliņ āline aldanma gŭzer ķıl
- 14 sŭleymān çün geçer engüşteriden 3115
hemān dem ķurtulur dīv ü periden
- 15 eger geçdüņse bāzār-ı 'ademden
ne istersün bu hestì nevkademden
- [108b]
- 1 hariş olma cihān ũ cāha iy dost
yoluņ gözle dŭşersün çāha iy dost
- 2 ķul olma bātıla nefse emīn ol
hemīşe ehl-i hāķķa destgīr ol
- 3 yüzüņ hāķķdan yaņa dönder özüņden
ne kim bātıldurur çıķsun gözünden
- 4 bu yolda çün sensün sen hicābuņ 3120
özüņden geç ki ref' ola niķābuņ
- 5 ğıdā-yı rūh iken ķŭt-ı revānuņ
neden bir ķŭt içündür haste cānuņ
- 6 ger olmasa senüņle nefis-i fertŭt
hicāb olmazdı saņa ğam-ı ķŭt
- 7 özüņden geç ķadem baş rāh-ı dīne

çü putdur nefs-i kâfir ur zemîne

8 bu yolda merd iseñ merd-i dürüst ol
dimezven süst mest ol cest cest ol

9 **hikâyete ve'ltemâil**

10 hikâyet kıldı bir şâhib kerâmât 3125
ki nâgâh bir cahūd ehl-i ħarâbât

11 dilerken def' ide dünki ħumârı
meger bir rind ile oynar ħumârı

12 cahūd ol rinde utdurdı çü varun
sarây u bâğrâĥat u kâr u bārun

13 eli çün sim u zerden oldı ħâli
cahūduñ bir gözine gitdi ħâli

14 şu deñlü binevâ vü 'ūr olur ol
ki oynar bir gözünü kūr olur ol

15 aña dirler ki imdi oyna dinüñ 3130
müselmân ol ki pürnūr ola sinüñ

[109a]

1 işidür anı ol bidîn-i yekçeşm
müselmâna urur müşt ü ider ħışm

2 ne dirsün baña dir iy merd-i ħallâş
ki dînüm oynamâzvan oynarum baş

3 zihî ġayret ki ol bidîn-i miskîn
virür cānıyla başın oynamâz dîn

4 geçerken dîn içinde ehl-i ħayret
nażar ħıl varmıdur sende bu ġayret

5 olup rind-i maħâm-ı ħâne-i ħâk 3135
bu yolda dîn ü dünyâ oynaduñ pāk

6 gehî zülf-i siyeh geh rûyı çün mâh

gehî beydağ gehî ferzîn gehî şâh

7 bu külhânda ki idüpsün anı mesken
ne deyüm ki oynamışsun çeşm-i rüşen

8 bu yolda oynaduğ bālâyı çün tîr
utulduğ 'akıbet olduğ gehî pîr

9 çü şehvet birle ten âlûde kılduğ
bu ğafletden gönül fersûde kılduğ

10 bilürsen vaktidür iy merd-i ğamnâk
olasun bu maķâm-ı hânenen pāk

3140

11 ne yerüñdür senüñ işbu harâbât
ne işüñdür senüñ âhîr hurâfât

12 elmakâletü'lâemâniyyete 'aşr

13 dirîğâ bulmaduğ bir çeşm-i haķķbîn
bu ğafletden geçirdüñ 'ömr-i şîrîn

14 çü ğaflet birle geçdüñ rûzgâruñ
meger gür içre ola râstkâruñ

15 elif kıddüñ hevesden dâl kıldum
özüñi hırş ile pâmâl kıldum

[109b]

1 yigitlik geçdi çün olduğ gehî pîr
zarûrî epsem olduğ olmaduğ sîr

3145

2 şafâ gösterdigüñ oldur 'amelden
yaķındur va'de korķarsun ecelden

3 kalursun gerçi andukça namâzuñ
velî eksük degüldür hırş u âzuñ

4 eger hırşuñ dikelmişse bayağı
elüñe tolu almazduğ ayağı

5 saçuñ şîr oldı çün iy pîr-i hîre

- yaraşmaz hemdem olmak şîre şîre
- 6 elinde pîr olan tutmak piyale 3150
hemîn âteşden itmekdür nevâle
- 7 günehdür zişt-i hâşşa olasun pîr
ecelden boynuğa bağlana zencîr
- 8 çü kalmadı teniñde tākāt ũ zūr
zarūrî ma'şiyetden olduñ uşdur
- 9 bu āb-ı telh ilen olmaz çü ten pāk
gülāb-ı dîdeden eyle kefen pāk
- 10 inen rübāhbāz olma kıl ārām
ki saña kaz yağın çalmışdur eyyām
- 11 seni bu çarh-ı rübehbāz-ı hūnh̄ar 3155
kapıser āhîr yerden çār u nāçār
- 12 eger sen huftesin gerdün-ı dūnda
ve ger sen dānesüñ 'ömrüñ perende
- 13 niçe bu huftelik bîdār ol āhîr
çü vaqt-i kârdur derkār ol āhîr
- 14 irürdüñ 'ömrî çün pençāha iy dost
ko hāyı huyı başla āha iy dost
- 15 cihāndur kim bu ğamdan aĝlarum kan
cihānda olmadum bir lahza hāndān

[110a]

- 1 degüldür ğam ğam-ı dünyā-yı fānî 3160
gerekdür kār kārān-ı cihānî
- 2 senüñ_çün kimsene çün_kim yimez ğam
var epsem sende kimse_içün yime ğam
- 3 inanma bir nefes deyyāre kārūñ
kayıkma dört yaña göz ki şikārūñ

- 4 saña sendendürür çün dürlü yāre
girü senden durur çün saña yāre
- 5 var epsem kimse_içün kılma zārı
ki yokdur kimsenüñ senden ğubārı
- 6 senüñ mergüñ_içün ol_kim zār ağlar 3165
ölümünden kórķar ol nāçār ağlar
- 7 eger olmazsa ol bir lahza ħandān
güler oynar hezārān kerre çendān
- 8 çü bildüñ kimseden yok saña dermān
düriş yoldaş idüñ imān u ķur‘ān
- 9 eger imān ile ābād olasun
belā vü ğuşşadan āzād olasun
- 10 çü cānān vaşlı rūzî ola cāna
senüñle sen ķalursun cāvidāna
- 11 çü yokdur senden artık saña hemdem 3170
düriş_kim olasun imāna mahrem
- 12 ki yarın ķalısarsun şöyle tenhā
olıser kārbaruñ cümle yağma
- 13 dirîğā geçdi ‘ömrüm cüst ü cüdā
bu ‘ömri zāyi‘ itdüm ğüft u ğūda
- 14 yelüp yüpürdüm ū ħırmānde ķaldum
ğarib ü ‘āciz ü dermānde ķaldum
- 15 ne bilem neylem biçāre ķaldum
cihānda bir ķuru ğüftāre ķaldum
- [110b]
- 1 çü tāķat ķalmadı ki idem ‘ibādet 3175
ķuru ğüftār idindüm şimdi ‘ādet
- 2 çü geçdüm ‘ālemüñ sevdālarından
ħalāş oldum cihān ğavğalarından

- 3 cihān levhini benden kıldı sāde
tenüm hāk oldı hāküm vardı bāda
- 4 çü kaldum zār u tenhā dideberder
velî pürārzū vü hākberser
- 5 eger şādān ū ger ğamnāk gitdüm
cihāna āb geldüm hāk gitdüm
- 6 çü ben gitdüm yerümde kaldı kālum 3180
ne bilem kim nolıser anda hālüm
- 7 naşībüm çarh elinden püşt-i hamdur
gözüm yaş dökmeden bārî ya nemdür
- 8 çü yağdı pîrlikden başuma kar
dimem serd oldı kaldum zār ü bimār
- 9 çü kāfūr oldı mūy-ı müşgbārum
anuḡ çün kim degül dilden ğubārum
- 10 şu resme pîr olup düşdüm ayakdan
ki yokdur destgîrüm ğayrı hākḡdan
- 11 yigitler ta'n ider beni görinçek 3185
göresün erte bir gün pîr öliçek
- 12 fi'lḡikāyete ve'lişāre
- 13 meger kim bir yigitcik yār-ı cānı
görür bir pîr-i süst ü nātüvānı
- 14 bükülmiş kaddı pîrünḡ yaya beḡzer
özinünḡ kām̄eti bālāya beḡzer
- 15 didi şatmazmısun işbu kemānı
dilerven kim alam zer birle anı
- [111a]
- 1 didi iy nūrçeşmüm zindegānı
bunı hākḡ virdi baḡa rāyḡanı

- 2 zer ü simüñ saña var olma ahmağ 3190
virür saña dağı çün irte aylak
- 3 çü 'ömrüm şaştı idüp virdüm ziyāna
değişsem vaqtidür şaştem kemāna
- 4 düşürdüm şaşta çün_kim şaştı ū heftād
düşürmez anı dāma degme şayyād
- 5 bu şaşta çün_ki var bāzūda takşir
kemān göre lābüdd kej gelür tır
- 6 gözet şaştuñ tayanma bu kemāna
ki atar oğ gibi seni yabāna
- 7 anuñ kim bu kemāndan şaştı vardur 3195
uram diyü nişāne kaşdı vardur
- 8 zamān bir şaştdur gūyā kemān çarğ
bu tıre bini kılmışdur nişān çarğ
- 9 kemānuñ şaştı ister bir zamāne
bu şaştuñ tiri tiz irer nişāne
- 10 bu şaştuñ çün_ki kaddümdür kemānı
nişān eyler meni virmez amānı
- 11 cihānda kimse çekmezken kemānum
irermi şaşta bilmezem zemānum
- 12 çiger şaştum öninden taldı 'ālem 3200
kemān taldukça oldı kuvvetüm kem
- 13 kanı ol merdüm-i şahıbhünerlik
kanı tır ü kuvvet kanı erlik
- 14 şarāb-ı 'ömr çün_kim irdi dürde
değişdüm lācerem dermānı derde
- 15 ne gaflet var ki bini almamışdur
ne ma'şiyet ki benden gelmemişdür

[111b]

- 1 çü şimden girü gelmez kār özümden
zarūrî olmışam bizār özümden
- 2 ne iş vardur kim anı itmemişvan 3205
ne tūş vardur kim anı tıymamışvan
- 3 ne sırr vardur ben anı itmedüm gūş
ne zehr ola ki anı kılmadum nūş
- 4 çü virdüm bu demi nābūd oldum
bu āteşden hemîn bir dūd oldum
- 5 bu menzilde anuñ_çün gice kaldum
ki şaydum 'ömri hiç ü hiçe kaldum
- 6 egerçi bağladum bu yolda maħmil
velî bilmem ne yerdür baña menzil
- 7 bu yol çün_kim uzakdur merkebüm leng 3210
nolaydı olmıyaydı mehrebüm teng
- 8 çü gözden h`āb dilden gitdi ārām
noliser kim bilür hālüm serencām
- 9 kaçan yād itsem eyyām-ı şebābı
gözüm yaşı döker deryāya ābı
- 10 kaçan 'ömr-i 'azizi eylese yād
çıkār her yer kılmadan niçe feryād
- 11 çü devrün tırdığınca arddı cevri
yağın bildüm ki 'ömrün geçdi devri
- 12 zen ü ferzend ü māl u esb ü esbāb 3215
'aceb girdāb imiş bi'llāh bu girdāb
- 13 haķikāt mağzdur bi'llāh bulur post
şakın iy dost kim düşmen degül dost
- 14 haķikāt genc ü bular māra beñzer
olar ağıyāra gerçi yāra beñzer

15 bu yolda anca çekdüm miḥnet ü renc
girü kendümde_ imiş bilmedüm genc

[112a]

1 öñümden gitdi āḥir çün_ ki perde
bu genci görmedüm artuḵ nazarda

2 yaḵın bildüm ki gencem hem tılsımam 3220
müsemmäyam çiger zāhirde ismem

3 çiger irdi elüm zulmetde gence
velî oldum muḵayyed çār ū pençe

4 dirîgā seçmedüm sengi güherden
anuḻ_ çün aḵıdurvan sım u zerden

5 inanvan ğarḵ-ı deryā-yı ḥayret
ki gitdüm ḵaldı cānda derd ü ḥasret

6 zihî sevdā-yı biḥāşıl dirîgā
zihî endişe-i bāḫıl dirîgā

7 senüḻ_ çün saña sendendür niḵābuḻ 3225
özünden geç ki ref' ola ḥicābuḻ

8 eger sen kendü didāruḻ seversün
ḵoyupsun yāri aġyāruḻ seversün

9 ḥaḵıḵatde saña ger yār sensün
özünḵden geçmesen aġyār sensün

10 ḥudāyā cümlemüz ālūdeler biz
ġam-ı devrān ile fersūdeler biz

11 çü virdüḻ 'aḵl bildirdüḻ ḥaḵāyıḵ
müyesser ḵılduḻ esrār-ı daḵāyıḵ

12 mu'in ol 'ayna ġayruḻdan ġınā vir 3230
kemāl ü ma'rifet andan fenā vir

13 fenā vir nefsüme ḥāk eyle evvel

beni hāk itmedin pāk eyle evvel

14 başuma toğmadan rūz-ı kıyāmet
girmeden cāna bahşış kıl kerāmet

15 elmakāletü'ttis'ate 'aşr

[112b]

1 gel iy nefis-i hasısün mübtelāsı
çıkargıl atlası giygil pelāsı

2 göñül virme bu şüh u şenge zinhār
kanup rengi kapılma renge zinhār

3 olursun dürlü renge mübtelā sen 3235
başuğa şatun almışsun belā sen

4 kapılma bu cihānun rengi çokdur
bu dehrün hile vü nirengi çokdur

5 hevā vü 'ucb ü kibr ü şehvet ü āz
dürüg ü hışm u necl ü gaflet ü nāz

6 kamu çün perdelerdür post berpost
geçersen postlardan dutasun dost

7 bular her biri biküh āteşindür
geçer bunlardan olkim merd-i dindür

8 cihānda her nekim ārāyışundur 3240
bu yolda lācerem ālāyışundur

9 ko bu dünyāyı kim olmaz saña yār
nidersen yārı ki olmaya vefādār

10 eger hakk virdüğinden bir derem kem
ola şol dem olursun süst dirhem

11 idersen hakkile nāhakkşināsı
olur zāhir dilünden nāsipāsı

12 çıkarsa devlet-i cāvid elünden

te'essüf gelmeye bir dem dilün den

13 zihî nādān ki mülk-i cāvidānı 3245
şatarsun bir pūla cehliyle hicrānı vaşlı

14 cihān çün bivefā ü rehğüzerdür
ne hācet bu tecemmül çün seferdür

15 tenün külhāndurur cānuñ çerāğū
vücūduñ ol çerāğūñ oldı yāğū

[113a]

1 yanar çün yāğūñ olduqça çerāğūñ
kösil yorğanına göre ayağūñ

2 çerāğūñ 'ākıbet çün kim uçıser
sen anı geçdi tut çün kim geçıser

3 bu gülşen çün olıser saña külhān 3250
güzere kıll tutma bu külhānda mesken

4 çü bu ne kāse-i cānsüz-ı dilgır
saña bir dem 'arūsı ide taqdır

5 anuñ her sinün biñ mātemi var
ki her şādısınün yüz biñ gamı var

6 egerçi sen bahruñ yūnususün
demādem işbu hūtuñ mūnususün

7 eger sen yūsuf olsañ şūretün māh
ço bu cāhı ki olur āhır yerün çāh

8 şafāsın sürmek isterseñ cihānuñ 3255
kanā'at kıll ki vardur āb ü nānuñ

9 degülmişseydi nāmūsūñ gözetmek
saña yetmezmiydi günde bir etmek

10 dilerseñ pūşt ü pā urmağ cihāna
var epsem kıll kanā'at nım nāna

11 bu hicādan yeter çün saña bir harf
kalanuñ 'ömriñüñ kıl tã'ata şarf

12 kaçan taht ü külāhı terk idersün
meh ü mihri külāha terk idersün

13 hikāyet ve'itemâil

14 görürler bir faķır-i hānķāhı 3260
ķomıř başında bir jende külāhı

15 kılup dir bir kimesne aña hānde
řatarsaň bu külāhı söyle çende

[113b]

1 didi_ kim virmezem dükevne anı
ki anuñla bulmışam genc-i nihānı

2 çü türk bu külāhuñ terk olupdur
sa'adet tācı başda bōrk olupdur

3 göñül ķalma iñende h~āb u hōrde
gücün yetdükçe yār ol ehl-i derde

4 bařuñda tıt ki zerden efserün var 3265
kemerde sim ü zerden ziverün var

5 çü āhir hākla zerdür berāber
cihānı tıt ki tıtmışsun serāser

6 nedenlü bende kılsaň h~āb ile hōrd
çü merg ire olursun hāk olup hōrd

7 demādem sen çü sendensün ciger hūn
senün sendendürür hālün digergün

8 senün çün āfetün sensün hemişe
periřān ğafletündensün hemişe

9 yūri sa'y eyle senden sen halāř ol 3270
ķo 'ām ü hāřřı var hāřřü'l-havāřř ol

- 10 öñün̄de çün_ki sensün saña perde
yoluñdan git ki keşf ola nazarda
- 11 dirîgâ kim saña sen perde düşdün
bu yolda bir dükenmez derde düşdün
- 12 ‘aceb sengîndil ü bişerm kulsun
ki bilmez redmisün yâhūd kabûlsun
- 13 irersen̄ gel kemâl-i vaşlı derh̄`âst
hicâb anla eger kejdür eger râst
- 14 nazâr kılma kejjine râstına 3275
çü fânîdür keji ne râstî ne
- 15 olupsun işbu yolda râstrev sen
var olma kejj külehlikde kejjrev sen
- [114a]
- 1 ki ger zerden düzersen̄ başda efser
olursun ‘âkıbet hâke berâber
- 2 ne aşşî ger ola tahtuñ zerendûd
çü yokdur ‘âkıbet andan saña sūd
- 3 gerek la‘lin düzet sâğar gerek zer
olur hâk meder birle berâber
- 4 meger bir kelbe kesb it zer dimişler 3280
ki degmez habbe zersüz er dimişler
- 5 seg ol sözden özini urdı senge
anı diyen kişige girdi cenge
- 6 ki ben âzâd olupvan sîm ü zerden
ferâğat bulmuşam la‘l ü güherden
- 7 çü sen yokdurur seg den̄lü gayret
ki zerden ‘âr idüp eyler kanâ‘at
- 8 er oldur kim ola nefesine gâlib
seg oldur kim ola dünyâya tâlib

- 9 elā iy merd-i dünyādār-ı gāfil 3285
ki olupsun sımle zerden hamāil
- 10 çü yokdur zerden özüne saña maqşad
şakın kim ol olıser saña ma'bed
- 11 ki her maqşad idersen anı maqşūd
idinmişsün özüne anı ma'būd
- 12 aña kāfir taparsa büt şecerden
senüñ dahı putuñ var sım ü zerden
- 13 ko bu dünyā bütün küffāra iy dost
zer ü zūrı ko başla zāra iy dost
- 14 eger şad genc-i zer cem' eylesen pāk 3290
ne hāşıl çün olıser 'akıbet hāk

[114b]

1 fi'lhikāyete eltemāil

- 2 şorar bir merd-i reh bir pādişāha
ki meylüñ gencemidür yā günāha
- 3 zer ü sımüñ seversüñ yā günāhuñ
ger hiç eksük degüldür bir gün āhuñ
- 4 şeh eydür aña kim iy hıreserver
ne şekkdür kim günehten yegdürür zer
- 5 didi çün bunu bildüñ iy hünerver
günāhuñ niçün iletirsün kalur zer
- 6 günehten çün_ki zer yegdürür bilürsün 3295
ya niçün sevdügiñden ayrılursun
- 7 gerekmez çün_ki saña rüsiyāhı
ya niçün böyle iletirsün günāhı
- 8 çü āhir ideceksün cānı teslīm
nedür cem' eylemek genc-i zer ü sım

- 9 olursun çün bu bahre ğarkā iy dost
yeter bir loḳma bir ḥırḳa iy dost
- 10 eger bende vü ger ḥūd pādişāhdur
bu dünyādan naşibi bir rü'yādur
- 11 deġişmekdür çü āḥir fevḳı taḥta 3300
yerüñ tut ḥ'āh taḥt vü ḥ'āh taḥta
- 12 idersün çün_ki āḥir taḥtadan taḥt
ne nef' eyles saḡa bu devlet ü baḥt
- 13 yeter 'ālemde çün bir ḥırḳa ü bir nān
ḳalanı nām içündür olma nādān
- 14 ḳapılma 'ārif isenḡ nām u nenge
ḳanā'at ḳıl cihānda nīm denge
- 15 çü bizer çün olursun dil dünime
disünler çün_ki zerden ḥoldı ḥayme

[115a]

- 1 nedensün ḥalk ucından bāzmānde 3305
ciger pürḥūn u dil bir āzmende
- 2 çü lezzet ḥāşıl olmaz hiç elemsüz
irişmez kimsene şādīye ğamsuz
- 3 cihānuñ şādılığın cümle ğam tut
şafā ü zevḳını derd ü elem tut
- 4 yeter çün nīm nān iy merd-i ğamnāk
yüzüñ şuyını yeter dök yere ḥāşāk
- 5 bilürsen kim bu ḥalkā ḳılca minnet
gelür insān olana kūh-ı miḥnet
- 6 görüp geç miḥnetlerün maḥabbetinden 3310
uşanmaduñmı ḥalk minnetinden
- 7 **fi'lḥikāyete eltemāil**

- 8 şorar her bir kişi bir şüride hāle
ki 'ālemden nedür saña neväle
- 9 sür her bir kişi bir nesneden kām
ne sevdüñ sende 'ālemde eyit nām
- 10 didi şanma ki neng ü nām sevdüñ
bu 'ālemde hemİN düşünām sevdüm
- 11 minnet çün bulınımaz miħnetinsüz
hemİN düşünām buldum minnetinsüz
- 12 nağam gördüm degüldür çün_ki ğamsuz 3315
hemİN düşünām bulmuşven elemsüz
- 13 eger ni'met ü ger medħ ü åenādur
çü biminnet degül 'ayn-ı 'anādur
- 14 gel iy 'ālemde olan hāş_iken 'ām
seni yoldan ħomış nāmūs ile nām
- 15 niçün bir ħuru nāmı bend idindüñ
özünē ħalkı ħācetmend idindüñ

[115b]

- 1 şu deñlü oldı saña şöhretüñ bend
ki olmaz bundan özge hiç peyvend
- 2 bu yolda bend olmaz nāma beñzer 3320
ne minnetsüz kerem düşünāma beñzer
- 3 özün şol deñlü kılduñ nāma muħtāc
olursun aç olursañ nāma muħtāc
- 4 çü yokdur nām ũ nengünşüz ħuzūruñ
diriğā ħaldı bu zulmetde nūruñ
- 5 bu ğamdan olmıyayduñ dil dünime
ħaçan muħtāc olurduñ her le'ime
- 6 emirin bilmedüñ bālā vü zirüñ

inen sen bendesi mîr ü vezîrûñ

7 vezîr şâh sultân çün hudâdur 3325
aña ne ihtiyâç itsen sezâdur

8 revâmıdur ki haķiken emîrûñ
olasun bendesi şâh u vezîrûñ

9 çıkar bi'llâh vezîr ü şâhı dilden
giderme bir nefes allâhı dilden

10 idersen aña kıl işbu niyâzı
ki oldur kâ'inâtuñ kârsâzı

11 çü haķdan ğayrı yokdur mülke sultân
kamuya andan irer luţf u ihsân

12 hudâyâ bize göster toĝrı râhı 3330
ki sensün cümleñüñ püşt ü penâhı

13 senüñ ğayrüne bizi kılma muhtâc
yönümüz saña olsun tok eger ac

14 kulundur cümleñüñ sensün emîri
ayaĝdan düşse halkuñ destĝiri

15 fi'lĝikâyete eltemâil

[116a]

1 görür bir şâh bir divâne-i bidil
idüpdür ĝak-ı râh içinde menzil

2 dir iy divâne benden iste kâmuñ
kılam ĝaşıl ne istersen murâduñ

3 çü rahşum çarĝdur ĝurşid tâcum 3335
virüpdür serbeser 'âlem ĝarâcum

4 dir ol divâne oldum şâha iy ĝân
ki ĝalmışvan sinekden deng ü ĝayrân

5 çü vardur ĝükm-i 'âmuñ luţf-ı ĝaşş it

- beni işbu sineklerden ḥalāş it
- 6 şāh eydür kim degüldür işbu āşān
bu ki ḳader degül illā süleymān
- 7 dir ol dīvāna iy şāh biḥabersün
ki 'ācizlikda sen benden betersün
- 8 megesden sen de eydürsün ki zārum 3340
utanmazsun ki dirsün şehryārum
- 9 yoğiken bir megesce sende ḳuvvet
ṭurup dirsün benümdür mülk ū mülket
- 10 naḳar ḳıl ger degülse gözleriḡ ḳūr
yarasa gibi şanma ḳulmeti nūr
- 11 çü kemter bende-i sultān şanursun
şanasun mürde cismi cān şanursun
- 12 oḳursun bende adın mır ü sultān
hem oynarsun yolında baş ile cān
- 13 diriḡā seçmedüḡ sultānı ḳuldan 3345
şapıtduḡ izüḡi bu ṭoḡrı yoldan
- 14 görürsün her ṭarafda ḥalk-ı bisyār
olupdur mülk-i dünyāya ṭalebkār
- 15 ḳarūrî gördüḡüne nefis varur
ki üzüm üzüme göre ḳararur

[116b]

- 1 gerekdür kim olasun nāsdan dūr
ki ḳulmet birle gelmez bir yere nūr
- 2 gerekdür ictinābuḡ her ehaddan
ḳarūrî nite kim ḳaçmaḳ esedden
- 3 eger bende eger sultān olursun 3350
ki 'ömr eksilür şen şād olursun

4 kanā'at kıl eger var ise yaqınun
idünme hırş-ı dünyâyı karınun

5 eger yoğise hūbuñ zişti hoş gör
idünme tekye bāliş hıştı hoş gör

6 çü virdün nım nān bu nım cāna
bilürseñ püşt ü pā urduñ cihāna

7 fi'lhikāyete ve'ltemâil

8 yaturken bir gedā girmiş tennūra
görür bir şāhı ğark olmış semmūra

9 şeh ānda ğark olup semmūr içünde 3355
yatur derviş bu tennūr içünde

10 ikisi dahı çıkarlar şabāha
şovuk zahmından irerler felāha

11 dir ol derviş ki iy sultān-ı devrān
şovukdan sen de çıkdun ben de āşān

12 şovukdan cism eger olmağsa mestūr
ya tennūr olmuş ol örten ya semmūr

13 dilā olmağ dilerseñ yār-ı merdān
olur şabr u kanā'at kār-ı merdān

14 dilerseñ işbu yolda merd olasun 3360
gerek kim merd-i şāhibderd olasun

15 anun çündür her işde şabr-ı memdūh
ki şabrile olur her bāb-ı meftūh

[117a]

1 egerçi şabr-i zāhirde harācdur
veliyyü's-şabr-i miftāhü'l-ferecdür

2 çü ivmekden gelür her işde hizlān
teennî kıl ki oldur kān-ı rahmān

- 3 kaçan hırş olsa artık şabr olur güm
anun çün yidi âdem anda gendüm
- 4 eger hırş artmayaydı şabr olup kem 3365
kalurdı cennetü'l-me'vâda âdem
- 5 nihâdında komış haqq âdemün hırş
anun hırşından olmuşdur bize irâ
- 6 işitdüm bir hikâyet söylenür il
ki bir mûra yeter bir dâne bir yıl
- 7 velî hırş olduğındandır begâyet
cev ü gendüm derermiş bînihâyet
- 8 durur çün hânesin pürdâne eyler
kış irişür kamusun virâne eyler
- 9 kamu tûfânile gider yabâna 3370
ne cev kalur ne gendüm ü ne hâne
- 10 senün hâlün hemîn ol mûra beşzer
gözün vardur velikin kûra beşzer
- 11 olupdur hırş ile nefsün giriftâr
yellersün gice gündüz turmadun zâr
- 12 şanursun toymazın âhîr toyorsun
bu başa 'akıbet toprak koyarsun
- 13 irer bir gün ecel tûfânı nâgâh
ne haymeñ kor senün ne encümengâh
- 14 tağılur kâr ü bârün çâr u nâçâr 3375
niçe bir kerem ol âhîr bu bazar

[117b]

- 1 kalur senden olar kim dostundur
ki sensün mağz ü anlar postundur
- 2 gider ol dirdigün dâne yabâna
ne sen kalursun ol sâ'at ne hâne

- 3 ne sultān dir ecel şāhum ne derviş
gidüpdür merg elünden cümle dil-riş
- 4 meger bir mūş cüst u tîzdide
çetük cengünden olmuş āremide
- 5 bir evde buldı nāgāh bir yumurda 3380
veli kıymaz diş_i_kim ide h̄orde
- 6 çü ne çengel kıoyar aña ne dendān
olur ol h̄āne ol dem aña zindān
- 7 görür kim bulımaz aña zafer hiç
kalur hayrān ü ‘āciz piçderpiç
- 8 diler kim ilete işün başa kallāş
varur bir mūşa dahı iy karındaş
- 9 benümle kıl kerem bu işde bir ol
ki yavlaķ ‘āciz oldum destgır ol
- 10 iderler şöyle tedbir ol iki mūş 3385
yatar arkası üzre ol biri hoş
- 11 alur karnı üstine ol beyze-i cüst
tutar ayaklar ile olmayup süst
- 12 süriyüp anı kıuyruğından ol mūş
yuvası kıapusına getürür hoş
- 13 bular bu işde_iken ‘āciz ü süst
görür bir gürbe anlara ider cüst
- 14 şanasun var_imiş anlara kını
ya kıılmış_idi anlar çün kemini

[118a]

- 1 çü gürbe kıaşd-ı mūşı tîz ider çeng 3390
olur mūş-i miskın vālih ü deng
- 2 iderdi mūşı çün_kim hırşı a‘mā

meâeldür bu ki ħupbü‘ş-şey‘i yu‘mâ

3 çü şıġmaz tengdi ġāyetde sūrāġ
bırakmaz beyze‘i ol mūş-ı küstāġ

4 irür ġürbe yeter mūşa urur ceng
hemān sâ‘at olur mūşa cihān teng

5 kıllur mūşi hemİN laġza helāk ol
olur ġırş u hevesden cümle pāk ol

6 gel iy ġırş içre çün mūş-i siyehkār
olupsun ġubb-i dünyāya giriftār

3395

7 yellersün rūz u şeb ġırş içre pūyān
düzersün ġıle vü tezvir ü destān

8 şebānrūzi olupdur ġırş kārūġ
şan üstürsün ki ġırş oldu mehārūġ

9 şakın kim vardurur mevtūġ kemİNİ
çıkār dilden bu dünyānūġ ġamİNİ

10 koġıl ġan içmegi şanma tena‘um
ki olur ġırşla mār ũ mūr-ı merdüm

11 ġo bu dünyā ġamİN nākes degülseġ
yime murdārı ger kerkes degülseġ

3400

12 ġülūġ bülbül degülsūġ ġār u ġasdur
naşībūġ ‘ankebūt iseġ megesdür

13 koġıl aġyārı olupdur yārsimā
ġamu seni kelbsiret ‘ārsimā

14 aġa kim eyledūġ iylük iyüsün
biler seni ışıрмаġa azusun

15 şu şūfİ şanduġūġ kim ‘ārı yokdur
hemān bilünde bir zünnārı yokdur

[118b]

- 1 kiminüñ mi'desi enbâr olupdur 3405
kimi cellâdveş hûñh~âr olupdur
- 2 eger mi'de degülmişseydi enbâr
kaçan mürdem olurdı haste vü zâr
- 3 çiger her vaşfı nefsün derd ü gamdur
ulumen teķazâyı şikemdür
- 4 çiger bu nefis elinden me'men olmaz
teķazâyı şikemden düşmen olmaz
- 5 çü bu hücre cehennemden şikemdür
müdâm andan gelen derd ü elemdür
- 6 nedenlü sen anuñ olsañ 'abîdi 3410
oķur ol her nefes hel min mezîdi
- 7 cehennem mîr_imiş şikem aña ķul
varurmuş bu cehennemden aña yol
- 8 olupdur çün_ki nefsün kâr-ı perdâr
sücûda bağlanupsun aña zünnâr
- 9 çü nefsün gâvdur sen sâmirisün
bu tevrâtuñ anuñ_çün kâfirisün
- 10 şikem çün sır ola açuķ ķalur der
gözün görmez olur ķulaķlaruñ ker
- 11 seni toķluķ çü har gibi ağırdur 3415
yükün yinildi şanma key ağırdur
- 12 düşer cân yūsufı ten çâhına zâr
görinür cân gözine bu cihândâr
- 13 meger ide hidâyet rismânı
çıķara habs-i tenden işbu cânı
- 14 dilerseñ cânı zinde cism-i mürde
'azizüm yūsufuñ yidirme ķurda
- 15 acıķdur nefsinün kelbin zebün it

bu çāha aşup anı sernigūn it

[119a]

- 1 bu kurd ile kalursañ çāh içinde 3420
o rūy gibi kalduñ bil çāh içinde
- 2 meger var idi bir çāh-ı huçeste
iki idi delvi bir urğana beste
- 3 biri inse biri çıkarmış hoş
biri taldukda kalurmuş biri boş
- 4 meger var idi bir sergeşte rūbāh
kaçar iken düşer ol çāha nāgāh
- 5 yapışdu görüben ol delve muhkem
kimesne görmesün bes oldı epsem
- 6 varur bir kurd ider çāha nigāhı 3425
görüp rūbāhı eyler anda āhı
- 7 dir ol rūbāha kim gel baña yār ol
bu ğurbetde benümle ğamgüsār ol
- 8 çü ben saña bu ğamda ğamgüsāram
ya sen gel baña ya ben saña varam
- 9 veli taşraya çıkmak ola yegrek
ki şahra çāhdan yegdür degül şekk
- 10 özün bir dem bizümle hemdem itseñ
bu sözüñ denir ne sāzum ben itseñ
- 11 ezelden çünki vardur rüşenālık 3430
nola kılsañ bizümle āşinālık
- 12 cevāb eyle virür rūbāh-ı dilteng
ki olmışdur benüm bir ayağum leng
- 13 çü vardur 'özr-i lengüm süst-i lengüm
anuñ çün mübtelā-yı çāh-ı tengüm

14 biner yukaruğı devle bayağı
makāra indirür anı aşağı

[119b]

1 giderken yolda rübāha olur tüş
ki tiz gel beni yalguz koma dir hoş

2 şalar çāha anı rübāh-ı kallāş 3435
didi tūr geldüm üşde iy karındaş

3 amān bulur mı ol gürg-i dađalbāz
ki rübāh ile eyler āteşisāz

4 şu deñlü delv anı çāha atar zūd
ki şarşar esse eyle deprenür dūd

5 görür kim çıkdı çāhdan taşra rübāh
özine mesken olmışdı bün-i çāh

6 görür kim düşmen olmuş h̄āce taşı
ururdi taşba başı vü başa taşı

7 bu şahrāda tenüñdür çün_ki ol çāh 3440
bu çāhda nefis u cāndur gürg ü rübāh

8 şakın kılma bu nefsi rüha gālib
bu çāhdan taşra ol çıkmağa tālib

9 ya niçün şir_iken rübāh olursun
emir_iken esir-i çāh olursun

10 olurken şahn-ı cennet cilvegāhuñ
nedensün mübtelāsı işbu cāhuñ

11 çü āletdür saña bu seg-i bedmest
gerekse çāre hablu'l-lāha ur dest

12 dilersenñ kim olasun merd gāzi 3445
helāk gürge kıl rübāh-ı tāzi

13 esir itmek bu nefsi bende hoşdur
ki segdür nefsi seg külhānda hoşdur

14 dilerseñ ki ola sâlim 'ırz u dînüñ
emîn olma ki segdür hemnişinüñ

15 gel iy kim hemdemüñdür kelb-i tâzî
işüñdür gice gündüz lehvbâzî

[120a]

1 ne dirseñ kim olursun aña hemdem
olur mı hemnişini kelbüñ âdem

2 egerçi âdemi bihemdem olmaz 3450
olan kelb ile maḥrem âdem olmaz

3 ne dirseñ kim aña demsâz olurlar
meger yavuz diyü sözün virerler

4 yedirüp igneyi anı o kerler
zebün olıcağuz kılıç dögerler

5 eger bende eger sultân olursun
çü segdür nefis sen segbân olursun

6 çü segdür nefis her dem hemdemüñdür
gice gündüz enis-i maḥremüñdür

7 yelersün yüpürürsün bu cihânı 3455
dilersün toyurasun nâna anı

8 nedenlü virür iseñ aña nân yer
ko sa'yun kılma zâyi' olmaz ol sîr

9 bilürsün çünki rûzîdür muḳadder
nedür pes rızık için olmaḳ mükedder

10 ḳanâ'atden ideydüñ aña zencîr
zebün olurdı ol dem olsa ger şîr

11 dilerseñ ola cennet saña müştâḳ
ḳanâ'at kıll ki ḥaḳḳdur rabb-ı rezzâḳ

12 **fi'lḥikâyete ve'ltemâil**

13 meger var idi bir şahrâda bir çâh 3460
irer bir kimse anda teşne nâgâh

14 çekerken içmege âb ırmağından
düşürdi yüzügiñi barmağından

15 çeker çün ol kuyunun cümle âbın
çıkarur serteser seng ü türâbın

[120b]

1 çıkar ol kuyudan çü bir siyeh seng
güherveş tâbnâk illâ siyeh renk

2 düşer ol taş olur çünki iki şak
çıkar bir kurdcağuz ağzında yaprak

3 bilürsen lutf-ı rezzâkı hemindür 3465
'atâ-yı ni'met ü bâkı hemindür

4 fi'lhikâyete ve'ltemâil

5 rivâyetdür meger bir parsâdan
arı kıllup sefer kalmışdı ol ten

6 ne bâr u berķ u ne âlât u esbâb
ne bâl u yâğ var ne nân u ne âb

7 aña dir bir kimesne iy dilefkâr
nedür hâlün senün bikâr u bibâr

8 oturmuşsun bir evde zâr u tenhâ
ne yimek var ne içmek ne temâşâ

9 didi tenhâ degülven hemdemüm var 3470
ki her dem gam enis ü mahremüm var

10 benüm şu iy rızķum yeg olur râst
ki rezzâķumdan irer baña her h~âst

11 gel imdi merd isen zenden kem olma
var epsem rızķ ucından dirhem olma

12 heves kılma pilāva zirvāya
değiş büryānı etsüz řurbāya

13 ne yir iseñ çün gider āhır yabāna
kanā'at kıl var epsem nımnāna

14 fi'lhikāyete eltemāil

15 hikāyetdür meger bir pır-i pürnür 3475
kemān olmışdı tiri müşg-i kāfūr

[121a]

1 şunar bir kimse bir misvāk aña pāk
bu pır eydür gerekmez baña hāşāk

2 niçe yıldur ki eylerven kanā'at
kanā'at kılmışam nefse şınā'at

3 sivānuñ aşlı çünkim māsivādur
bu misvāk gönül virmek hevādur

4 cihāndur kim tama' bābın yaparvan
sivāyi terk idüp hākka taparvan

5 kapılmağ bu sivāniçün sevāya 3480
koyup hākki kapılmağdur hevāya

6 bilürseñ hāviye 'ayn-ı hevādur
sivānuñ kāfi gitdükde sivādur

7 zihî gaflet zihî hırş u zihî āz
idersün bu niyāzı nāza demsāz

8 sen olmayınca çün hırşuñ kim olmaz
bu derd-i hırşa hergiz merhem olmaz

9 tapuñ kuşlarda bu timāra beñzer
çiger sağdur velî bimāra beñzer

10 leb-i deryāda turmuş serfigende 3485
gelür gördükçe anı baña hānde

- 11 hemiſe teſnelebdür sine pürġam
ſanur deryā olur bir kaṭreden kem
- 12 geęer teſne bu ſudan eylemez nūſ
ſanur kim içecek deryā kalur boſ
- 13 gel iy cem' eyleyen dūnyā-yı dūnı
olupsun hırſ ile nefſüñ zebūnı
- 14 idersün cem' korķarsun yimezsün
gidem ayruķlara ķala dimezsün
- 15 yiyidür gör ġanimet rūzgāruñ 3490
beli beslersün perverdgāruñ

[121b]

- 1 ķoma 'aķluñ varise sende erzen
ki bir sūzendürür 'isā'ya rehzen
- 2 dilersenñ kim ağasun bāb-ı cennet
bahıl olma sehāvet ķıl saħāvet
- 3 giriser cennete ol_ kim saħidür
saħāvet ķılmaz ol_ kim dūzahıdur
- 4 demi hoſ gör yime ferdā içün ġam
bilürsün ġam yimekten 'ömr olur kem

5 **fi'lhikāyete ve'itemāil**

- 6 meger kim bir bahıl olmiſdı bımār 3495
ki anuñ vardı niçe yerde dinār
- 7 'iyādet çün baņa olmiſdı 'ādet
ṭurup vardum anı ķıldum 'iyādet
- 8 bahılüñ ķalmamıſ gördüm sürürı
yoġıdı ſaġ_ ikende anca nūrı
- 9 yüzünde berķ urur 'aks-i bahıli
ķararmıſ yüzi olmiſ reng-i nili

- 10 meger var idi bir şişe gülābı
didüm bir hādime al gel şu ābı
- 11 açar çün şişenüñ hādım kapağın 3500
diler kim ter kıla anuñ çapağın
- 12 görür anı hemāndem merd-i bīmār
didi dü kim gülābı baña zinhār
- 13 eger ol şişe ağzından kopağil
çigerden yegdürür ol kim kopa dil
- 14 olur bir bū-yı hoşdan çünki nāhoş
urur ol āb u gilden cāna āteş
- 15 bunu didi cānın virdi hāli
dili bağlandı bilmez noldı hāli

[122a]

- 1 çü ol biçāreye hāk oldu pister 3505
gülābıyla türābın kıldılar ter
- 2 gülābı dökdiler gerçe türāba
şusuz cān virdi aldandı serāba
- 3 gülābı kıldılar çün hāke iāār
biter her kaṭreden ol gülde şadhār
- 4 budur çün 'ākıbet kār-ı bahīli
gerekdür kim ola mālun halīli
- 5 fi'lḥikāyete ve'ltemāil**
- 6 gel iy dünyā gamından ğarğa varmış
bu deryā içre varın ğarğa virmiş
- 7 tefekkür kııl ki āḥir hāk olursun 3510
bu ğamdan kurtulup bībāk olursun
- 8 bu dünyāya inende bağlama dil
ki āḥir hāk olıser saña menzil

- 9 bugün çün güft u gūya kudretün var
ten ü cānuᅇda zūr u kuvvetün var
- 10 ‘ibādetde ne içün olasun süst
gerekdür cüst u cüdā olasun cüst
- 11 bu dünyāyı kamu bir sā‘at eyle
bu bir sā‘at gerekdür tā‘at eyle
- 12 senün bu yolda oldur iftiᅇāruᅇ 3515
ki ola ᅇakᅇa yarar kār u bāruᅇ
- 13 bulunmaz anda çün kim saᅇa hemrāᅇ
meger sūz-i dil u āᅇ-ı seᅇergāᅇ
- 14 diriᅇā etmedüm ᅇakᅇa yarar kār
bu ᅇamda olmadum bir gice bidār
- 15 gerek ᅇeb tā seᅇer bidār olasun
ki tā ᅇāyeste-i envār olasun
- [122b]
- 1 çü ᅇafletde geçürdüᅇ ‘ömr-i bisyār
bu ᅇamda bir dem olᅇıl bārī bidār
- 2 yeter yatmaᅇ çün ol karaᅇu gūr 3520
yatasun ol kadar kim çalına ᅇūr
- 3 naᅇar kıl ki āftāb-ı ‘ālemārāy
gözün yummaz döner bidest bipāy
- 4 eger sende bu ᅇamdan derd olaydı
güneᅇ mānendi rūyuᅇ zerd olaydı
- 5 gel iy kim rūz u ᅇebesen ᅇāb içinde
bu ᅇafletden kalupsun tāb içinde
- 6 uᅇanmadunmı āᅇir ᅇuftelikden
bu yolda ᅇāfil āᅇüftelikden
- 7 bu yoluᅇ āfeti çün ᅇuftelikdür 3525

uyan_kim huftelik āşüftelikdür

8 belî bidār olanlar aldılar yol
bu dergāhuṅ 'atāsın buldılar yol

9 dilerseṅ işbu yolda cüst olasun
gerekmez kim seherde mest olasun

10 dilerseṅ olasun bu yolda ki cüst
seher vaktinde zinhār olgıl süst

11 sen uyurken uyanıklar göçüpdür
çerāğı cümlenüṅ bir bir uçupdur

12 senünde 'ākıbet çün_ki uçıser 3530
geçür dür itki hoş_kim geçıser

13 uyar gönlüṅ gözini olma gāfil
uyurken müşkil olur hal müşkil

14 uyanıklar irürdi maşūda al
inṅen çokdur uyanıklıkda medhal

15 uyar çün ḥ'āb gafletden gözini
diriken uluqlama kendüziṅi

[123a]

1 kim esdükçe nesim şubhuṅa hāyi
yağar gökden yere feyze āhi

2 uyan uyhudan oldum olma gāfil 3535
ki olmaz dil uyarken feyze kābil

3 seher hün_kim gelür zerre cūşa
zemîn ū āsmān besteler hurūşa

4 uyan deryā miāāli sende cūş it
sürüş 'arşla cūş ū hurüş it

5 hurüş it kıl sürüş 'arşla cūş
ider oldum hurüş-ı 'arş gurüş

- 6 ḥaḳīkatden aḡa irmişdürür bûyı
 uyanıḳlıđı oldum idinür ḥûyı
- 7 ki oldem cûş ider deryâyı raḥmet 3540
 hem oldem ḥâşıl olur cāna vuşlat
- 8 anuḡ ki yokdur āh şubḥuḡa ḥâyı
 bu dergāh olmaz ol cānuḡ penāhı
- 9 seḥerdür çeşme-i ḥayvān bulursuḡ
 seḥerdür derdüḡe dermān bulursuḡ
- 10 eger var ise āh şubḡgāhuḡ
 bu dergāh olıser āḡir penāhuḡ
- 11 kaçan_kim evde vaḳt şubḡdem dem
 olur her dek güşāde dide ḥurrem
- 12 ola çün şeb seḥerden ḥalkḡdur güş 3545
 bu derd ḥalkḡveş gel eyle ġurüş
- 13 biş bu ḥalkı kıll iḡtirāmuḡ
 ki oldur ḥalkḡveş bit elḡarāmuḡ
- 14 ḥarem çün ḥalkḡdur ḥalka ḥaremdür
 bu iḡrāmı giyenler muḡteremdür
- 15 tutupsuḡ ḥalkasın beytü'l-harāmuḡ
 gerekdür bu ḥaremdede iḡtirāmuḡ

[123b]

- 1 piş bu ḥalkı kıll āh şebgır
 dil divānına kıll anı zencir
- 2 utanmazmısun iy ġarḡāb ġaflet 3550
 idersün gice gündüz ḥāb ġaflet
- 3 dilerseḡ olasun insān-ı kāmıl
 seḡerḡiz elıḡe olasun feyż-i ḡābil
- 4 hezārān cān pürnür 'azizān
 fedā-yı secde gāh şubḡ ḡizān

- 5 zihî dem ursa vaqt-i şubḥdem dem
olursa alehyi cāna hemendem
- 6 olursa ger saḡa ol dem müyesser
yaḡındür devletüḡ olma mükedder
- 7 gehî nāz eyle ḡaḡka ki niyāz it 3555
ḡam deyrineden ki söz ü sāz it
- 8 bulut gibi revān it gözden ābuḡ
ola kim ref' ola bir dem ḡicābuḡ
- 9 zihî ḡālet ki vaqt şubḡāhan
gehî giryān olasun ḡāh nālān
- 10 niyāz içre gehî nālān olasun
namāz içre gehî ḡayrān olasun
- 11 gehî lezzetde vü ḡāhî fenāda
gehî ḡayretde vü ḡāhî āenāda
- 12 dem oldur kim bu demde rāz söyler 3560
peşimāndur şular kim āt söyler
- 13 bu demler ger ola ḡaḡdan kerāmet
anuḡ şükri ödenmez tā kıyāmet
- 14 bu dem ger bir nefes bidār olasun
gerek şāyeste-i esrār olasun
- 15 dü'ālem mestdür ol dem sen ayıḡ
varupdur ḡaflete cümle ḡalāyıḡ

[124a]

- 1 eger ol dem özünḡden dūr olasun
vişāl-i ḡaḡkile mesrūr olasun
- 2 bu demden yeg ne var 'ālemde bir dem 3565
olasun ḡaḡkile hemrāz u hemdem
- 3 dirîḡā geçdi 'ömrüḡ aç ü cimrî

- ğam-ı dünyā ile virdüñ bāda ‘ömri
- 4 dirîğā ḥasretā vü firķatā āh
bu demlerden niçün olmazsun āğāh
- 5 bu ğafletde geçürdüñ ‘ömr-i bisyār
demidür olasun bir laḥza bîdār
- 6 ḥikāyetdür meger bir pîr-i kāmîl
benüm gibi degül ḥayrān u ğāfil
- 7 cihāndan almamışdı bir nefes kām 3570
ne gice uyḥu vü ne gündüz ārām
- 8 yürürdi vālih ü āşüfte herdem
anı görmezdi kimse ḥufte bir dem
- 9 şorar bir kimse iy pîr-i dîlfürüz
ki yok ārām ile ḥābuñ şeb u rüz
- 10 aña eydür uyurmı merd-i dānā
behişt ü dūzahiken şib u bālā
- 11 görürven dūzahı çün tāb içinde
anuñ_çün bir dem olmaz ḥ~āb içinde
- 12 görürven çün_ki ḥāzır cennet ü nār 3575
anuñ_çün olurum her laḥza bîdār
- 13 göñül pürtef ü cān pürtāb olupdur
anuñ_çün gözlerüm biḥ~āb olupdur
- 14 hezārān-ı cān-ı pāk-ı nāmdārān
fedā-yı ḥalvet-i bîdār-ı dārān

[124b]

- 1 bu ğafletden ‘azîzem vāz gel vāz
dizüñ üstine gel kıll ḥalvet āğaz
- 2 niçe bir işbu ḥord u ḥ~āb-ı āḥir
olupsun ğaflete ğarkāb-ı āḥir

- 3 k̤araŋu d̤nde k̤alsaŋ h̤`āb bārì 3580
 uyan yatma ŧeb-i mehtāb bārì
- 4 ki g̤ūr iĉre yatasun anca derh̤`āb
 ev iĉre k̤araŋu ūst̤nde mehtāb
- 5 eger d̤irsen inanmaz merd-i h̤uŧyār
 ki `āŧıķ h̤ufte v̤ü ma`ŧ̤k b̤dār
- 6 niĉe ma`ŧ̤k u `āŧıķ ķo bu lāfı
 ne b̤ils̤n h̤āk-i t̤ire pāk u ŧāfı
- 7 ĉü merd-i külh̤ān ü nefsi hevāsın
 ne resme merd-i `āŧıķ pādiŧāhsun
- 8 h̤ikāyetd̤ür meger bir mehceb̤n ŧāh 3585
 lebi ĉün la`l nāb u r̤̤yı ĉün māh
- 9 alup ĉevgān binerdi esb-i t̤āzı
 ķılıp cevlan iderdi g̤̤ybāzı
- 10 ŧalup ĉevgān-ı zerr̤n g̤̤y-ı misk̤n
 olurđı ara yerde g̤̤y-ı misk̤n
- 11 bu ĝayret̤den h̤am olmiŧ p̤ŧt-i gerd̤n
 ki ıob olmiŧđı bu meydānda her d̤n
- 12 lebi-i la`li zih̤i h̤alvā-yı b̤d̤d
 ĝam-ı `ıŧķı zih̤i sevdā-yı b̤s̤d
- 13 ķalup cevlan ŧalardı ĉün ķi ĉevgān 3590
 nazar ķılan olurđı deng u h̤ayrān
- 14 bu meydān iĉre baŧdan p̤ŧte ķılmıŧ
 cihānı ıobveŧ sergeŧte ķılmıŧ

[125a]

- 1 meger bir merd-i külh̤ān t̤āb-ı b̤dil
 nazar ŧalmıŧ bu meydān iĉre ĝāfil
- 2 gör̤p `ıŧķından urur cāna āteŧ
 olur z̤lfi gibi zār ü müŧevveŧ

- 3 çü 'aşk-ı âteş olup cāna düşdi
bu ğamdan derd bidermān düşdi
- 4 görindükçe ırakdan ol dilefrüz 3595
iderdi dembedem āh-ı cigersüz
- 5 belî dil 'ışka düşdi çün dile 'ışk
varurdu kıncaru gitse bile 'ışk
- 6 güle hemdem görürdi hār u hāşāk
dilerdi cān kıla cübbesin çāk
- 7 bu ğamdan külhān idi aña dūzah
didilmiş arkasında cāme bah bah
- 8 olurdu dembedem nālān ü giryān
şanurduñ pîl-i mest ü şîr-i ğarrān
- 9 olup fāriğ kamu sūd u ziyandan 3600
görüp cānānı göz yummuşdı cāndan
- 10 olurdu gāh mest ü geh humār ol
idüpdî kār u bārun yārmār ol
- 11 kalupdı pāydergil hākberser
idüpdî hāk-i derden başa efser
- 12 toplupdı derd-i dilberden serāpāy
çü murğ-ı nimbismil biser ü pāy
- 13 iderdi gice gündüz nāle vü zār
zihî 'ışk u zihî derd ü zihî kār
- 14 gehî giryān gehî nālān olurdu 3605
gehî mest ü gehî hayrān olurdu
- 15 gehî şarşar gibi şarşar türabı
bulut gibi döker geh gözden ābı

[125b]

- 1 ki eyler göz yaşıyla pāk-i şahrā

- ki eyler cümle varın hāk-i şahrā
- 2 ne hemdem var özünle ola demsāz
ne mahrem var aña söyler hem rāz
- 3 ne gülmek oynamak ne yimek içmek
ne bir yerde karar itmek ne göçmek
- 4 çiger arturdu her dem söz ü sāzı 3610
dimezdi kimseye şaklardı rāzı
- 5 ki ger bu sırrı kılsam āşikāre
hemān sā'at kılurlar pāre pāre
- 6 ki sultān kande külhān tāb kandın
beli kandın şarāb u āb kandın
- 7 ne bilem neyleyem kim biķarārum
kara zülfi miāālī tār u mārūm
- 8 yaķupdur āteş-i ğam kār u bārūm
anın zülfi gibi yokdur ķarārum
- 9 beş on yıl geçdi çün bu hāl içinde 3615
dili ağzınuğ olmuş lāl içinde
- 10 dökerdi gözi yaşın rūztāşeb
aņardı yārın u iderdi yārabb
- 11 gidüp şabr u ķarār u yār u varum
gelürdi yādına nām-ı dilārām
- 12 meger varıdı şāhuğ bir veziri
olurdu her za'ifüğ destgiri
- 13 ķalur remz ile bir gün şāha tefhīm
idüpdür külhānı dil şāha teslim
- 14 ķomişdı baş yolında pāy-ı 'ışķuğ 3620
olupdur ğarķa-i deryā-yı 'ışķuğ
- 15 kaçan çevğān şala meydānda sultān
ķılur başını miskīn gūy-ı meydān

[126a]

- 1 ki oldur pādişāhuñ nikḥāhı
gerekdür şāh luţfından penāhı
- 2 çü vardur bu cemāle iştıyākı
gerek bir dem ola kim ihtirākı
- 3 çü ol demden aña yeg bir dem olmaz
nola bir kaţreden deryā kem olmaz
- 4 görür sultān ki söyler rāst bende 3625
ki şehden luţf ider derḥāst bende
- 5 meger bir gün girür meydāna sultān
idüp cevlān ururken topa çevgān
- 6 görür ol külhānidür tobo öñince
yeler miskin segirdüp tobo öñince
- 7 çiger sultān-ı müstağni ğanidür
segirden tobo öñince külhānidür
- 8 egerçi şāha lāyık rengi yokdur
veli ğam leşkeriyle cengi çokdur
- 9 olur bu nükteye çün bāhaber şāh 3630
ider ol külhāniye bir nazār şāh
- 10 dir iy miskin neden kılduñ dehenbāz
beyārān toyor abādı bemenbāz
- 11 keremden çün urur andan yaña gūy
nesiminden irer anuñ aña būy
- 12 bu hāletden kıılır ol külhāni cūş
şafāsından olur hayrān u medhūş
- 13 gider ‘aklı düşüp hāke olur hāk
olur ğaltān-ı meyān hār u hāşāk
- 14 gözinden çeşmeler olur revāne 3635

melâmet tîrine olur nişâne

15 görür cānâne'î el yur cihāndan
velî şaklar ğamın cān içre cāndan

[126b]

1 geçüp cāndan olur cān mest-i mecnûn
içer her demde yüz biñ cām-ı pürhûn

2 kalur çün bir zemân anda şeb u rûz
kalurdı dembedem âh-ı cigersûz

3 idüp kanıyla gülgûn gûne-i zerd
kılurdı gâh gâhî nâle-i serd

4 görürler kim nihâyet yok enine 3640
girü iletirler anı külhânına

5 gelürdi anâ ol târik-i külhân
hayâl-i dilber ile şah-ı gülşen

6 iderdi dembedem hûn-ı ciger nûş
velî ol zevki itmezdi ferâmûş

7 şebânruzı kılup feryâd u zârı
dökerdi gözlerinden çeşmesârı

8 bu resme geçdi çün kim niçe eyyâm
şarâb-ı hûn-ı dilden dideden cām

9 meger bir gün vezîre şordı sultân 3645
görinmez kanı külhântâb-ı hayrân

10 gel anuñ külhânına idelüm sâz
anuñla olalum bir lahza demsâz

11 'acebmi cān-ı 'aşık olsa pürsüd
irer hürşidden her zerreye nür

12 zihî devlet ki hürşid-i serefrâz
kemîne zerreye ola serendâz

- 13 çü külhāndan yaña şeh kıldı āheng
haber dār oldı külhāntāb-ı dilteng
- 14 cemāl-i šāha çün eyler nigāh ol 3650
düşer hāke olur çün hāk-ı rāh ol
- 15 görüp šāh anı ađlar merhametden
kılur çok istimālet her cihetden
- [127a]
- 1 olur çün ‘āşıkınuđ mahremi šāh
urur zahmına anuđ merhemi šāh
- 2 belì iāār iden cānāna cānda
kenārında bulur cānān miyānda
- 3 velì pervānede ol değlü yok tāb
ola hemzānū-yı şem‘-i cihāntāb
- 4 getürmedi çü tākāt vaşl-ı šāha 3655
yağasın çāk idüp başladı āha
- 5 irer bir na‘re külhāntāb-ı fānì
hemān teslim ider cānāna cānı
- 6 yürì hāy hemçü külhāntāb-ı ‘āciz
ki yokdur sende tākāt vaşla hergiz
- 7 қо bu sevdāyı var iy pāre-i hāk
ki sendendür ğanì ol hāzret-i pāk
- 8 olupdur şad hezārān tāt-ı pāk
fedā-yı rāh-ı müşt-i hāk-i ğamnāk
- 9 zihì deryā-yı istignā-yı muṭlak 3660
ğanidür kaṭreden deryā-yı muṭlak
- 10 nedür iy külhānì bu āh u şiven
yeter çün külhānì sen saña külhān
- 11 çü yokdur sende vaşl-ı šāha tākāt
var epsem kıl bu sevdādan ferāğat

- 12 çü yoḳdur ekmege dāneḡ bu merze
var epsem söyleme beyhūde herze
- 13 eger olursa sultān saḡa mihmān
ne baḡtuḡ var çekerseḡ piṣkeṣ-i cān
- 14 bu virāne ne ṣıḡsun taḡt-ı sultān 3665
niçe mihmān olur mūra süleymān
- 15 ne cānuḡ var ki anda ḳona sultān
ne cānuḡ var ki ola sultāna ḳurbān

[127b]

- 1 ḡikāyetdür ki bir ṣaḡrāda bir mūṣ
giderken gördi bir üṣtūr yürür boṣ
- 2 bilür ol üṣtüri her ṣaḡṣa durur rām
mehārinden ider anı serencām
- 3 getürür üṣtüri çünkim inine
çü ṣıḡmaz inine başlar enine
- 4 ṣütür ol mūṣa dir ki iy mūṣ-ı bīdil 3670
bumıdur ide çeküḡ baḡa menzil
- 5 yürüri beyhūde ḳılma āh u efgān
ki bu virāneye ḳonmaz bu mihmān
- 6 yürüri iy mūṣveṣ āvāre miskīn
ki bu derde bulunmaz çāre miskīn
- 7 ṣütür ḳanden ṣıḡar sūrāḡ-ı mūṣa
gelürmi ḳatreden deryā ḡurūṣa
- 8 ḡazer ḳıl epsem iy mūṣ-ı siyehser
ki üṣtūr gürbe olur sini yer ter
- 9 bu sevdādan geç iy divāne-i 'ūr 3675
ki olmaz pile mesken ḡāne-i mūr
- 10 sözüḡi söylegil endāze birle

bu zîri kılmayam âvâze birle

11 göñül mülk-i cihâna olma mağrūr
çü âhîr derd ü ğamdur olma mesrūr

12 çü her zūruñ hezārân zârı vardur
yanında her gülüñ biñ hârı vardur

13 çü degmez zehrîne tiryāk-i dünyâ
gözi taldurmaz illâ hâk-i dünyâ

[128a]

1 dilerseñ kim dil-i pürnūr olasun 3680
gerekdür kim tãma'dan dūr olasun

2 bilürseñ saña hemdem yâr-ı hâkķdur
kanâ'at kıll aña kim dâr-ı hâkķdur

3 ne isterseñ ko halkı hâkķdan iste
cenâb-ı hâzret-i muṭlakdan iste

4 eger senden kıllursan halkı hoşnūd
yakın bil_kim sevüpdür sini ma'būd

5 çü halkı halk iden mahmūd-ı hâkķdur
beli ahmed inan makşūd-ı hâkķdur

6 ırağ ol ma'siyetden tã'ata dūr 3685
ki olmaz ma'siyetlen tã'ata nūr

7 çiger tã'atdan irer rûha rāhat
tutar her ma'siyetden nefsi kuvvet

8 ğazabdan kıll hâzer kim nâra beñzer
ki nefsüñ ejdehâ ol mâra beñzer

9 eger halka ire âzâr senden
yakın bil hâkķdurur bizâr senden

10 harîş olma ki ğâyet bed şıfatdur
kanâ'at kıll ki 'âlî saltanatdur

- 11 özünge 'ādet idinme dūrūğı 3690
ki şıdk ile olur dınüñ fūrūğı
- 12 ḥasūd olma vü tutma kimseye kın
ki bir yerde bulunmaz kın ile dın
- 13 teennî kıll her işde etme ta'cıl
belî şabr eylemekdür şart-ı taḥşıl
- 14 olursañ 'ākıl ile hemnişin ol
her emrün şonını şan dūrbın ol
- 15 ḳarın olma şaḳın nāehle zinhār
ki degmez 'ilmi anuñ cehle zinhār

[128b]

- 1 kıll evvel imtiḥān her şahşı şadbār 3695
anı andan idingil şāḥibesrār
- 2 le'ime kıllma iḥsān itme ikrām
ki zulm olur maḥalsüz luḫ u in'ām
- 3 daḥı aḥmaḳ ḳatında içme rāzuñ
ki vire sāzkārı kārsāzuñ
- 4 re'is itme bu ḥalka rūstāyı
ki seçmez ḥāmdest ü ustāyı
- 5 'avāmü'n-nāsa zinhār itme āvāz
ki kıllur cehlile tāmāta āğaz
- 6 veḳāruñ gözle zinhār itme ḥiffet 3700
sözi az söyle oldur aşl-ı ḥikmet
- 7 ḥıred mi'yārına ur her kelāmı
dilersen devlet-i dāru's-selāmı
- 8 teennî kıll sözün pūr duḫte söyle
nola keç söyler isen puḫte söyle
- 9 bilün den dökme çendān āb yāra
olan puştün de oldur puştü vara

- 10 dilersen şād ola her işde cânun
inanma 'avrete rāz-ı nihānun
- 11 ezel fikriyle andan güfte başla 3705
dimezven her söze āşüfte başla
- 12 olup 'azbü'llisān halk eyle halka
ki halkun halk olur bu ininde halka
- 13 idüp halk u hasen kııl halka ihsān
bilürsün sendedür ihsāna insān
- 14 çiger hoşdur kişi hoş hūyı hoş gūy
ne var az söylemekden dahı hoş hūy
- 15 kaçan bir piri görseñ tut girāmı
ki vācibdür bularun ihtirāmı
- [129a]
- 1 şakın ferzendüñi bed hemnişinden 3710
ki mürdem hū kapar bi'ser-ül-ķarinden
- 2 ulular pendin it gūşun da halka
ki anlardur olan üstāz halka
- 3 anun kim naķd var 'aķd-i hezzden
biñ al kim nüktesin biñ genc-i zerden
- 4 anı kim serfirāz itdün felekvār
dönüp nādānlığıyla eyleme h'ār
- 5 işitseñ bir sözi eyle tedebbür 3715
işitmesün diyü itme tekebbür
- 6 şinanmış nesne'i bir dahı hayret
iderseñ āhir eylersün nedāmet
- 7 katun da virmegil gammāza ruḥṣat
ki eyler sini dahı irte ğıybet
- 8 suhançine katun da virmegil cāy

- ki herdem itdirür ol saña yüzrây
- 9 şaķın nādān ile yār olma zinhār
peşimān olısarsun virür āhirkār
- 10 kişi kim hayradur sinün delilün 3720
yakın ol aña kim oldur halilün
- 11 seni her kim kıllur şerre delālet
irağ ol_kim gelür andan ēalālet
- 12 gözetme kimse ‘aybın iy karındaş
senün tā gizlü ‘aybun olmıya fāş
- 13 dilerseñ olasun ‘ālemde server
var aña her bedden sini bedter
- 14 kimesne haķķına tutma kemān bed
ki ol āyinedür sensün hemān bed
- 15 keremden her ğaribe mihrbān ol 3725
ķamu şaħşa çü hūrşid-i cihān ol
- [129b]
- 1 dilerseñ kim kıllasun ka‘be ābād
ideğör her faķirün hātırın şād
- 2 nazār nāmaħreme zinhār kıllma
gülün şol bir nazardan hār kıllma
- 3 kişiye ğıybet itme virem düşünām
aña haşretdür āhır serencām
- 4 kaçan bir od yakarsun tıynet içre
yanarsun sende āhır haşret içre
- 5 bu ‘ömri bāda virme rāygānı 3730
ki bilmez kimesne ķadri zindegānı
- 6 elün altındağın eyle viķāyet
ki vācibdür re‘āyāt ri‘āyet

- 7 çiger kıldur bular sultānı sensün
re'āyādur kıoyun çübānı sensün
- 8 olırsarsun bulardan çünki mes'ül
du'āya kııl dime ben h̄āce sen kıul
- 9 dilersen olmıya kārıñ nigūsār
nigū gūy u nigū hūy ol nigū kār
- 10 vehm efgendelikdür çün pehlevānlık 3735
hazer kııl kimseye şatma civānlık
- 11 gücün yetdükçe tob ol olma çevgān
kıul ol sultāna zinhār olma sultān
- 12 hākāret birle bakma kimseye h̄ār
dime beyhūde sözler nāsezā var
- 13 kimesne olmasun rencide senden
dilersen ola cennet saña mesken
- 14 bir aħmak ger tekebbür eyleye sāz
tekebbür eyle sen de aña āğaz
- 15 çü bir derviş gördün kııl temellük 3740
gereki gibi göstergil teşevvük

[130a]

- 1 ziyāret kār idinme yār zinhār
'aziz isen olursun h̄ār zinhār
- 2 dahı çok kimseye keşf itme esrār
ki hāşıl derd-i serdür andan iy yār
- 3 hemişe hemnişinün it pır-i 'ākıl
olarda bulunır tedbır-i kāmil
- 4 ki tedbır eyleyince rūbeh-i pır
idüpdür nerreşır-i mesti nahçır
- 5 hemişe ehl-i fakra eyle ihsān 3745
ki ihsāna olupdur bende insān

- 6 dilersen̄ olmıya māl̄ik saña mār
yiyidür dirliğün̄de iy dilfikār
- 7 zer ü sim için itme aña hürmet
iderse bir ğan̄i ger saña 'izzet
- 8 kaçan gelse saña bir haste derviş
anı hoşnūd kıl gönderme dilriş
- 9 anuñ kim sende vardur haqq-ı nānı
unutma añadur her yerde ānı
- 10 ko 'ucbı kimseden şanma füzūnsun 3750
ki kadr içre karıncadan zebūnsun
- 11 nigūbin ol eger 'ayb u hatādur
ki ger bi'ayb istersen̄ hudādur
- 12 rızā vir her kazāya haşsinās ol
dimezven bivefā vü nāsipās ol
- 13 eger kabzuñ olursa nāgāh iy yār
varup meşhedlere aĝla olup zār
- 14 ne gülmek yerdür endūhgın ol
girüp bir halvete tenhānişin ol
- 15 siyāset içre kıl bir dem tevaqquf 3755
ki şāyed idesün şonra te'essüf

[130b]

- 1 eger hācet sezersen̄ destgire
hulāşa destgır ol her esire
- 2 dilersen̄ olmıya saña bedel hiç
söz içre kılma kimseyle cedel hiç
- 3 dirilme gözgiyle kūzegāna
görüñmez cevheri atma yabāna
- 4 saña bir kimse ger kılsa hitābı

teennî birle vir aña cevâbı

- 5 idenler fark peyvesti şikesti 3760
söz içre eylemezler bişdesti
- 6 saḥāvet kı11 ki her kimki saḥîdür
revā olmaz dimek kim dūzahıdur
- 7 gönül ḥursend idüp ğamdan emîn ol
ki her laḥza kı11ur saña kemîn ol
- 8 çürük endişeden olma digergün
iden endişedür seni cigerḥûn
- 9 gerek 'isâşıfat ḥandân olasun
ne ḥar nîk türüşrû ḥayrân olasun
- 10 kemâlündür senün çün ḥâklikde 3765
seni medḥ eylesün pâklikde
- 11 eger ḥûb u eger zîşt itme 'âdet
ki idesün kimse ḥakkında şehâdet
- 12 ölüyi eylikile eylegil yâd
ki senden kılmıya ol mürde feryâd
- 13 sözi söyleyene kı11ma nazar sen
tuya gör söylenen sözde ḥayr sen
- 14 sözi ger mest ola diyen ger ayık
kabûl it cânla söz ki ola lâyıq
- 15 bu endişe kı11up ola ziyân-ı bend 3770
ki yokdur andan özge aña peyvend

[131a]

- 1 çiger düşmen megesdür pîl aña
olursa peşşeden kem pîl aña
- 2 idüp ḥalk için iylik olma gümrâh
ne iylik eylerisen eyle lillâh

- 3 anuñ kim saña irmişdür ziyānı
tereddüd eyleme terk eyle anı
- 4 çü terk etdüñ dönüp bakma aña hiç
ki nef' irmez dahı andan saña hiç
- 5 çü yola giresün devşür biliñi 3775
gözet yoluñı vü tütğıl diliñi
- 6 dilüñden halkı ko hālüñi gözle
başuñ kaldurmağıl yoluñı gözle
- 7 yimek artuñ ta'āmı kār idinme
anuñ kim nef'i yoñdur yār idinme
- 8 ol olsun yatduğunca saña 'ādet
getürgil şıdķıle kavı-i şehādet
- 9 seher vaķtinde zinhār olma derh'āb
ki andan buldılar miftāh-ı her bāb
- 10 çü vaķt irdi namāzuñ kılmağıl fevt 3780
günehden tevbe eyle irmedün mevt
- 11 kaçan tursañ namāza hāzır olğıl
çürük endişelerden olma 'ātıl
- 12 dilerseñ kim kamudan biş olasun
özünñden varasun bihoş olasun
- 13 kaçan sen hāfız-ı evķāt olasun
ğarik-i bahır-i nūr-ı zāt olasun
- 14 arıtğıl nefis-i levâinden derünunñ
mücellā kııl şeri'atla birünunñ
- 15 şol işi işlegil olduķda halvet 3785
ki ger zāhir ola virmeye haclet

[131b]

- 1 nazarda derd isem ma'nide şāfum
hakāyık halli içre müşikāfum

- 2 kaçan esrār-ı hikmetden uram dem
gören ider ki eflātūn-i vaktē
- 3 cevāhir kim biter deryā-yı cānda
kōpar dilden olur zāhir lisānda
- 4 zihî tertib-i lafz u luḡf-ı güftār
zihî ḡall-i dekāyık keşf-i esrār
- 5 eger tekrār idem bir sözi şadsāl 3790
ne ol söz eksile ne ben olam lāl
- 6 kaçan ben kalmıyam benden kala zıkr
henüz aşlı bu ma'nānuḡ kala bikr
- 7 ki iy lezzet bulan 'ilm-i ledünden
ne ḡaşıl bu süḡanhā-yı kühenden
- 8 ne söz ki köhnedür beḡzer kadide
virüpdür lezzeti mücid-ı cedide
- 9 söz oldur bulmıya andan ḡāl fikr
ki ger 'isî toḡa meryem kala bikr
- 10 ne söz kim olmıya pürsüz ve pürderd 3795
o söze söz diyen zendür degül merd
- 11 söz ol sözdür ki anuḡ nūrı vardur
ki hem şirinliḡi hem şūrî vardur
- 12 bu sözler çün_ki taḡşından ḡanidür
müzeyyendür ki tezyından ḡanidür
- 13 bu meydānda kanı bir ehl-i dilmerd
ki bir laḡza bizümle ola hemderd
- 14 aḡa kim olmaḡ ister baḡa hemdem
yeter şîr-i laḡifüm yār-ı maḡrem
- 15 bu ma'niden ḡaraż çün_kim güherdür 3800
mişerdür hemān şanma eāerdür

[132a]

- 1 mūş anlamaz çün kim eâerden
haber virmek ‘acebmi halka derden
- 2 maḳāluma göre olduḳda hâlim
maḳālum benven u benven maḳālum
- 3 çü şüret sâza beḳzer perdesüzdür
görür bu râzı her kim perdesüzdür
- 4 bu şüret sâz u ma‘nî perdesidür
bu sâz ol perdenüḳ perverdesidür
- 5 çü sâzı ‘ârif anlar perdesinden 3805
mürebbi eglenür perverdesinden
- 6 eger sen anladuḳsa râzuḳ aşlın
bilürsün perdesinden sâzuḳ aşlın
- 7 bilürsün ‘ârifsen perdesâzi
toyursun hurdesinden perdebâzi
- 8 gel iy ‘attâr kalma kıl u kâle
kemâlün gözle aldanma kim âle
- 9 kemâl oldur bu yolda hâk olasun
urup yüz hâk-i pâyi pâki pâk olasun
- 10 çü hâk olsaḳ gerek ol şimdiden hâk 3810
ki hâk olanlar gider hazret pâk
- 11 iden her dem ol ki şabrpîşe
tevâzu‘ kıl hamûş olgıl hemîşe
- 12 gerek şabr ile haḳkendîş olasun
özün den kurtulup biḳoş olasun
- 13 dilersenḳ ola cânuḳ tâze her dem
giderme hâtıruḳdan haḳkı bir dem
- 14 dilersenḳ ‘ömr-i mülk-i lâyezâli
recâ vü havfdan hiç olma hâli

15 dilersen̄ ğarķa varmak baħr-ı nura 3815
gücün̄ yetdükçe sa'y eyle ħuzūra

[132b]

1 dilersen̄ gide zulmet ķala nūruñ
cihāna virme bir laħza ħuzūruñ

2 yūri öz nefsüne ķıl sen bu pendi
ki ŗatmakdan yimek ħoşdur bu ķandı

3 cihāndan fāriğ ol sen cünbişün bil
ögün̄ devşür yoluñ gözle işün̄ bil

4 ħikāyetdür ki divāne dilşād
görür bir yerde bir bakķāl-ı üstād

5 aña eydür ki iy merd-i niğünām 3820
ķatun̄da varmı ŗeker mağz-ı bādām

6 dir iy divāne vardur gerçe bisyār
ħaridār olıçak olur bedidār

7 didi_ kim çün_ ki var ŗatup nidersün
yiseñ ne andan özge pis ne yirsün

8 hezārān baħr-ı püesrār-ı kāmil
saña her laħza mümkün ola ħaşıl

9 dirigā kim bu serden biħabersün
ki anı bāzāra ķoymışsun ŗatarsun

10 yeter gel 'ākıl iseñ saña bu pend 3825
ħakķun̄ zikrini ķıl cānuña peyvend

11 anuñ yādından olma hiç ħāli
gözet ħālün̄i terk it ķil u ķāli

12 bu ķil u ķāle ķalma ehl-i ħāl ol
müdām ehl-i kemāle pāymāl ol

13 işün̄ ħakķ zikrün̄ it eş'arı terk it

hamūşluk pişse kıl güftarı terk it

14 yakın anla ki her harfi kitābu
putundur lācerem putdur hicābu

[133a]

1 hudāyā bini bütlerden halāş it 3830
yakīnūñ nūrın imāna menāş it

2 dirîgā ki oldı ‘ömrüm cehlile kem
degerken bir demine iki ‘ālem

3 ‘ömrden bir dem kalupdur
şanurvan kim iki ‘ālem kalupdur

4 eger ben bir nefes bidār olaydum
bu güftarı koyup derkār olaydum

5 bu demden ger olaydı renk u büyüm
işitmeyeydi kimse güft u güyüm

6 dirîgā bildüğümü idemedüm 3835
bu yola girdüm illā gidemedüm

7 şu deñlü kılmışam beyhüde güftār
şu deñlü yazmışam ebyāt u eş‘ār

8 ki yüzyıl dökersem başuma hāk
dahı bu ma‘şiyetden olmıyam pāk

9 velikin tutmuşam hazretten ümid
ki komaya bu resmüm zār u nevmid

10 çiger çokdur benüm cürm-i ‘azimüm
veli vardur hudāvend-i kerimüm

11 ümidüm var ki fazl-ı cāvidānı 3840
ide mesken bu miskine cinānı

12 hikāyetdür ki firdevsî-i tūsî
hikāyetde kıılurdu bîfūsûsî

13 suḥan milkinde ƙaldurmuşdur āyet
öküş yazmışdı tārîḥ u ḥikāyet

14 yigirmi beş yıl urdı nevk-i ḥāme
ki geldi nazma naḳş-ı şāhnāme

[133b]

1 ƙaçan kim ‘ömri anuḡ oldu āḥir
ebu’l-ḳāsım olardı şeyḥ-i fāḥir

2 çiger olurdu merd-i pürniyāz ol 3845
aḡa perhîz idüp ƙılmaz namāz ol

3 didi firdevsiyi miskin idüp ƙadh
idüpdür niçe gebr ü nākesi medḥ

4 niçe ƙılmışdur ol küffāra medḥün
ƙoyup yāri idüp aḡyāra medḥün

5 bu ‘işyāndan ƙalup ‘ömrün beser ol
cihāndan biḥaber ƙıldı sefer ol

6 namāz ol şā’irde olmaz revāsı
anı yoldan ḥayḳırmışdur hevāsı

7 çü firdevsi’yi ƙorlar merḳadine 3850
görür şeyḥ ol gice anı mehine

8 zümürüdfām urınmış tāç berser
libās-ı sebz giymiş sebzeden ter

9 oturdu şeyḥün öninde ƙoyup ser
ki iy şeyḥ ‘azîz ü pîr-i rehber

10 ƙaçan sen ƙılmaduḡ benüm namāzum
baḡa fażl eyleyüp ol bîniyāzum

11 buyurdu oldu ‘ālem pürferişte
ƙamusı nūr-ı rahmetden sirişte

12 namāzum ƙıldılar olup şefî’üm 3855
anuḡ çün irdi bu ƙadr-i refî’üm

- 13 maḳāmum oldı uş firdevs-i a'lā
ki firdevsî olur firdevs'e ūlî
- 14 ḥiṭāb irdi ki iy firdevsî-i pîr
namāzuḡ kılmadıysa ṭūsî-i pîr
- 15 idüp bir beyt-i tevḥîdüḡ bahāne
revā gördüḡ seni dāru'l-cināne

[134a]

- 1 çü bizden ḡayrı yok kimse penāhuḡ
ḳamu 'afv eyledük cürm ü günāhuḡ
- 2 yürî sür cennet içre 'ömr-i cāvîd 3860
ki niçün rahmetümden olma nevmîd
- 3 meşev nevmîd ez fażl-ı ilāhî
medḥ der ḥaḳḳ-ı mā baḥl-ı guvāhî
- 4 çiger 'işyāna lāyıkdur 'ukūbet
velî rahmet ḡazabdan buldı sebḳat
- 5 belî her kim olupdur merd-i esrār
görür 'işyānın anuḡ fażl-ı bisyār
- 6 ḥaḳḳuḡ fażlı ḳatında ḥalk nāpāk
nedür deryā ḳatında bir avuç ḥāk
- 7 nedür deryā ḳatında ḥāk bārî 3865
ya niçün olmaz anda pāk bārî
- 8 ḥudāvendā bilürsün sen ki 'aṭṭār
senüḡ tevḥîdüḡ ider ekāer eş'ār
- 9 senüḡ nūruḡladur rüşen çerāḡı
anuḡ çün buldı ḡayrūḡden ferāḡı
- 10 eger 'aṭṭāra virseḡ 'ömr-i cāvîd
dilünden gelmeye illā ki tevḥîd
- 11 ḥudāyā aḡa firdevsüḡ maḳām it

hem aña kılduğun en'âmı tamâm it

12 koyup firdevs'len firdevse anı 3870
mağâm it aña mülkiñ cāvidānı

13 ne firdevsdür ki 'illiyîndur adı
mağâm-ı şıdk u kaşr-ı dîndür adı

14 şorar bir pîre cān nez'inde bir merd
nedür zāduñ bu yolda didi kim derd

[134b]

1 dil pürhasret ü dest-i tehîdür
bu yola gidenüñ zādı hemîdür

2 hudâyâ benven ol ğark-ı taḥayyür
bu ḥazretde tehî dest ü dili pür

3 çiger boşdur elüm senden ba'idem 3875
umarum fażluñı dil pürümîdem

4 getürdüñ çün_ki ud'ünî ḥeşâbe
du'â benden tapuñdandur icâbe

5 hudâyâ cümle ḥacâtum revâ kıll
ümîdin göñlümüñ bildüñ vefâ kıll

6 yaķınuñ nûrın imâna çerâğ it
göñüldeñ zulmet-i şekki ırağ it

7 hużûruñ cāna herdem hemdem olsun
yaķın nûrıyla göñlüm ḥurrem olsun

8 müyesser kıll baña benden necâtı 3880
müsellem vir necât_içün berâtı

9 gözümü öncüden bîdâr eyle
dilümü maḥrem-i esrâr eyle

10 baña çün her nefesde hemnefessün
kaçan 'aciz kalam feryâdressün

- 11 kaçan cāndan cihānda kalmıya dem
beni kıl nūr-ı imān birle hemdem
- 12 bu ğamlarda benümle ğamgüsār ol
hem ol dermāndalılıķda baņa yār ol
- 13 ki imān birle pāk olup olam hāk 3885
nedenlü çoĝ ise cürmüm degül bāk
- 14 hudāvendā kamu biçāreler biz
ĝam-ı sevdā ile āvāreler biz
- 15 kamu ger dūzahı yüz ger bihişti
senün biz sen yazupsun sernüvişti
- [135a]
- 1 saņa ma'lūmıdur kim müttakı kim
sa'ādet kimdedür yāhūd şakı kim
- 2 degüldür senden artıķ kimse 'ālim
ki yokdur senden özge kimse hākım
- 3 virürken cānı bir pır ağlamış zār 3890
aņa bir kimse şormış iy nigūsār
- 4 nedür hālün nedendür ağladuĝun
nedür deryā miāāli çağladuĝun
- 5 didi çokdan dururdum bir kapuda
ögerdüm anı olmazdı güşüde
- 6 kapu uş olıser imdi güşāde
şekā bābumı yāhūd sa'āde
- 7 ne bilem t'āli'üm nāhoşmı hoşmı
bu nerdün pençümü nakşı yā şeşmi
- 8 baņa çünkim ecel nişi ola nüş 3895
bu ten bihüş olup cān kıla hāmüş
- 9 bu cānı kim bilür kim ne idiser
ne yerden geldi ya kınde gidiser

- 10 elüm olmaya ol dem ki eyleyem kār
dilüm yok söylemege hiç güftār
- 11 civānmerd geçersen şād benden
keremden ḥayır la kı l yād benden
- 12 saña virdiyse bu beytüm şafāyı
keremden ben kula eyle du'āyı
- 13 baña rāḥat ola saña āevābı 3900
varise def' ide benden 'ikābı
- 14 benüm ger şād ola senden revānem
saña aşşı benüm ḥūd yok ziyānem
- [135b]
- 1 seni ḥakḳ ḥazretine ide nezdik
baña pürnūr ola bu ḥāk-i tārık
- 2 çü ben öldüm olam ḥāk içre pinhān
olasun sen cihānda şād u ḥandān
- 3 gerek ḥayrile bini idesün yād
ki bir gün sini daḥı ideler şād
- 4 dirigā olısaruz ḡayre muḥtāc 3905
du'ā-yı ḥayr ü zıkr-i ḥayra muḥtāc
- 5 zihî menzün zihî rāh-ı ḥaṭarnāk
olıser bize menzil 'ākıbet ḥāk
- 6 dimiş bir ehl-i dil ḥoş söylemiş rāst
ki ḥakḳdan eyler üç nesne derḥ'āst
- 7 biri ḥ'āb içre mergi bāselāmet
biri merg içre ḥ'ābı yā kıyāmet
- 8 biri ol kim degüldür şerḥa kâbil
anı kâliyle kılmaz şerḥ kâ'il
- 9 biri ol ki eylükile eyleye yād 3910

hakk anı rahmetiyle eylesün şād

10 şefî' itsün aña hakk muştafâyı
ki ben biçāreye ide du'âyı

11 ki çü vardur söylemege sende kuvvet
keremden ben ğaribe eyle şefkat

12 gelüp geh gāh hākimden güzēr kıll
ciger kanı ile bu hāki ter kıll

13 dirîgā kim 'azizān-ı vefādār
iriser hāküm üzre nāle vü zār

14 nedenlü ideler bize hitābı
girev alımayalar bizden cevābı

3915

[136a]

1 niçeler bizden öñden oldılar hāk
olur aņduqça anı zehreler çāk

2 ciger kanın içüben geçdiler zār
degüldür kimse anlardan haberdār

3 hezārān cān-ı pāk ü kālīb-ı pāk
yatar pāmāl-i hāk içre olup hāk

4 çü āhîr olısarsun hāk bārî
gerekdür ola hākünj pāk bārî

5 ki āhîr hāk olısarsun hużürî
gider başuñdağı bād-ı ğurürî

3920

6 bir avuç hāk imiş çün kim me'ālünj
var epsem tūr nedür bu kıll u kālünj

7 dilünj çün āhîrkār olıser lāl
dilünj tūt var nedür bu kıll ile kāl

8 var epsem fāriğ olğıl bendelikden
uşanmaduñmı bu ğüyendelikden

- 9 bulur çün 'ömr-i 'ubbâdi nihâyet
ider 'abbâse anı çün 'ibâdet
- 10 görür olmuşdı bu cümle kuvâ pest 3925
olurdı gâh hayrân u gehî mest
- 11 ecel seylâbı varın ğarğa virmiş
tahayyür bahri içre ğarğa varmış
- 12 şorar iy 'andelîb-i na're güftâr
kanı ol ma'nâ vü lafz-ı şekerbâr
- 13 neden düşdüñ bu resme mest ü medhüş
ne ma'nâdan olıbsun böyle hāmüş
- 14 dilâ olsañ gerek hāmüş-ı âhîr
nedür deryâ gibi bu cüş-ı âhîr

[136b]

- 1 su'âl itdüm ben ol demde pederden 3930
nedür hālün haber vir derd-i serden
- 2 dir uş tākāt gidüp tāk oldı tākāt
olupven ğarğa-i deryâ-yı hayret
- 3 bu deryâ kim olur 'âlem aña nüş
benüm yek kaşreden kande kıl cüş
- 4 ne bāzū kim çeker dir bu kemānı
olıser âhîr ol tîrün nişānı
- 5 didüm aña ki iy pîr-i hıredmend
kerem kıl eyle âhîr baña bir pend
- 6 geçürdüm hodnümālıkda günümi 3935
hakka döndermedüm bir dem yüzümi
- 7 bu halka hodnümālık kılma zinhâr
dilün tut jāj hālîk kalma zinhâr
- 8 bunu didi vü ider ol nigūkâr
hudāvendâ muhammed'dür nigūdâr

- 9 peder āh itdi māder didi āmīn
hemān teslīm kıldı cān-ı şırīn
- 10 ħudāyā gerçi kim çoğdur günāhum
du‘āsı anlarıñdur ‘özrh̃āhum
- 11 kabūl it ol iki pīrūñ du‘āsın 3940
buyur ben ħastenūñ derde devāsın
- 12 bağup ol iki pīr-i nātüvāna
bağışla seyyi‘ātuñ bu civāna
- 13 bularıñ ħürmetine ihtirām it
ezel kılduğūñ in‘āmı tamām it
- 14 olarıñ dağı ħacatin revā kııl
mağāmını civār-ı muştafā kııl

[137a]

- 1 revānın nūr-ı imāndan münir it
cemālūñ pertevinden müstenir it
- 2 ol imān nūr ile mü-yı sepīdi 3945
revā görme sevād-ı nāümīdi
- 3 kapuñda komağıl üftāde kārın
meded kııl fažluñile zinhārın
- 4 hemişe luţfuñ ile mültecāsun
müyesser kııl kapuñda her recāsun
- 5 kaçan ħāk eylesen cism-i za‘ifin
muğaddes tut ebed rūh-ı şerifin
- 6 mezārın tā irince nefħa-i şūr
münevver tut kıılup nūrun ‘alā nūr
- 7 günāhuñ ‘afv idüp cānuñ kavī kııl 3950
dilün dīn nūrı ile müstevi kııl
- 8 ħudāyā senden artuğ yok penāhum

senün faẓluñdur ancak ‘özrh̃āhum

9 egerçi saña lāyık bende hū yok
velî kapuñdan özge bir kapu yok

10 çü şehler hāzretün de merd-i muẓtarr
gelürler tiğ u kirbāsiyle hember

11 çü gördüm cümle ‘ālem cinn ile nās
elinde tiğ var boynında kirbās

12 kefenden çün baña kirbās olupdur 3955
zebānum tiğ çün elmās olupdur

13 getürdüm hāzrete kirbās u tiğ uş
yanınca bunca derd ü dirîğ uş

14 çü senden faẓldur benden fuẓūlî
gerek red it gerekse kıll kabūlî

[137b]

1 umarum bakmaya faẓluñ fuẓūlî
muẓārin kılam hācetüm kabūlî

2 hikāye-i şeyh şan‘an

3 evvel oldur kim anuñdur ism-i zāt
bu şıfāta andan bulupdur ism-i zāt

4 hem anuñdur kudret u ‘ilm u hayāt 3960
feyz olur andan vücūd mümkināt

5 hem merid oldur semî‘ u hem başar
hem ‘ālim u hem hakim u hem haber

6 oldurur allāh kudūs‘ul-selām
zātınun gayrı degül hakıkdur kelām

7 kudretinde dücihān bir zerredür
yidi bahır içinde şan bir katredür

8 ‘ilmine kimse nihāyet bulmadı

hikmetine 'aql gāyet bulmadı

9 muştafānuḡ rūḡına her sic şām 3965
eline aşḡābına olsun selām

10 var_ıdi şan'ande bir şecc ecel
ol zamāne yoġdı aḡa bedel

11 vir meşide aḡa rabb zülcelāl
hem şeri'at hem ḡaḡikat bir kemāl

12 ḡarr-ül-'aynı_ıdi her ḡalkınuḡ
başına tācı_ıdi ehl-i ḡırḡanuḡ

13 'ilmle olmışdı 'ālime 'ilm
muḡtedāyi ḡalk idi faḡramim

14 ma'riftil ḡıdve-i aşḡāb_ıdi 3970
istegi 'ālimlere miḡrāb_ıdi

[138a]

1 her ki ol bir rence olsa mübtelā
irişinceydi aḡa ḡılsa du'ā

2 var_ıdi dört yüz mirdür perhiz
elli yıl oldu ḡaremde mu'teber

3 rüz u şeb olmuş riyāzet işleri
secdeden ḡalkmazdı bir dem işleri

4 bunca yıl keşf u ger ümitle tamām
elli hiç itmişdi ol şāḡib maḡām

5 bir gice düşde görür şeh benām 3975
mekkeden ḡılmış varup rümi maḡām

6 yüz niyāz ile görür ol ehl-i cūd
bir şeb öḡünde ḡurup eyler sücūd

7 çün bu ḡ_ābı gördi ol bidār pır
didi cānından olup bizār pır

- 8 haşretâ vü firkatâ vâveyletâh
yûsuf tevfiķ düşdi çâha âh
- 9 geçmişem cāndan eger biñ cān ola
ķorķum oldur kim giden imān ola
- 10 âhir olamı ol hikāyetden başir 3980
oldı çünkim bu hikāyetden hayır
- 11 cem' idüp dört yüz müridi mu'teber
didi kim rûm eline düşdi sefer
- 12 'azmimün imdi gerekdur rûm ola
bu düşüñ ta'biri nāma'lûm ola
- 13 didiler iy muķtedâ sensün imām
her ne fermān eylesen olur tamām
- 14 menñden oldımen seyrān itdiler
pāyı tā ser rûmı seyrān itdiler
- 15 irdiler nāgāh ķaşr ķayşere 3985
şeyhe tüş oldı meger bir manzara

[138b]

- 1 manzara üzre baķarken bir perî
gördi manzûri unuttı manzarı
- 2 gördi bir tersâ kızın mı manzara
kim gelürken yüz neme manzara
- 3 âftāb ol manzara burc-ı cemāl
âftāb idi velikin bizevāl
- 4 âftāb ol âftābuñ bendesini
âb hıızır ol çeşminüñ efgendesini
- 5 anı haķķ hüsn içre kılmış bir kemāl 3990
rüşen olmuş anda nûr-ı zevālcelāl
- 6 sazlıkı beñzer māra ala tâbdār
haddi beñzer nāra ala âbdār

- 7 çin zülfinün h̄aceldür mest-i nāb
la'l nābından du'ālar müstecāb
- 8 zülfine irse şabā müşkin olur
şüretinden nakş ma'nî çin olur
- 9 gözleri serfeşne-i 'uşşāk_ı idi
kaşları nāzuḡ lîk içre tāk_ı idi
- 10 gözlerine fitne-i h̄'āb eylemiş 3995
kaşların 'uşşāka mihrāb eylemiş
- 11 mürdem çeşmi kıılıncaḡ mürdemi
şayd ider her demde yüz biḡ mürdemi
- 12 zülfi zencirin şalarsa cānlar
şıḡmaya divāneler divānlara
- 13 düşmege cānlar zenahdān-ı çāhı var
şanma cān olmaḡdan özge zāhı var
- 14 sür gamzesi celā' duş kan yaḡdurur
lebleri 'isî gibi cān yaḡdurur
- 15 h̄āli cān şaydına müşkin dānedür 4000
dāmdur zülf-i siyāhi yā nedür

[139a]

- 1 aḡzı çün_ı kim nokta-i mevhūmdur
ol hevesde cān viren merhūmdur
- 2 h̄iddete şalmışdı narlıḡından niḡāb
şan meḡāb altında cürm āftāb
- 3 ol yeri çün_ı kim götürdi bir ka'î
rüşen oldı āftābuḡ maḡlaḡı
- 4 ḡaldı şeh ol şürete bir kez naḡar
cānına kııldı hemāndem 'aşḡ-ı eāer
- 5 'aşḡ tersā cānına çün kııldı kār 4005

- gitdi andan tākāt u şabr u qarār
- 6 ‘aşk odı kār itdi şeyhün cānına
küfre girdi bakmadı imānına
- 7 ‘aşk çün_kim şeyhi tersā eyledi
serteser ‘ālemde rüsvā eyledi
- 8 çün bu hāli gördi ol dört yüz mürid
‘aşka düşdi şeyh dîn oldu mürid
- 9 cümle şeyh işde hayrān oldılar
bidil u bi‘aql u bicān oldılar
- 10 niçe kim pend atdılar sūd itmedi 4010
‘aşka düşdi özge maqşūd itmedi
- 11 ‘āşık olan küfr ū imān istemez
baş kuş budur dermān istemez
- 12 ‘āşıkun imānı cānāndur hemin
‘āşıkā derd olsa dermāndur hemin
- 13 didi yārānuñ biri iy merdkār
gasl idüp u sevāsı def‘ it merdvār
- 14 didi_kim iy bicebr u sevāsı ko
hūn dilden alurum her dem vuzū
- 15 birisi ider ki tesbih al ele 4015
didi zunnār oldu tesbihüm hele

[139b]

- 1 biri ider tevbe kııl gel eyle āh
tevbe birle ‘afv olur çün her günāh
- 2 didi kıldum tevbe neng u nāmdan
tahta oldum geçmişem her hāmdan
- 3 mezheb ‘aşk oldu çün_kim meşrebüm
lācerem ‘aşk oldu dînüm mezhebüm
- 4 şeyhüm oldur olmuşam ‘aşka mürid
‘aşka inkār eyleyen oldu mürid

- 5 lācerem çün 'aşka ikrār etmişem 4020
yirmi mazūrveş dār etmişem
- 6 biri ider niçe dek kāl ū kıl
hakk te'āliden utan gel secde kıl
- 7 didi ol bet kanı kim maḥbūbdur
aḥa karşu secde itmek hūydur
- 8 birisi ider ki iy dānā-yı rāz
tur özünj cem' idüp kılğıl namāz
- 9 dir kanı miḥrāb ervā-yı nigār
tanımaz ola baḥa her demde kār
- 10 biri ider gel peşimān ol yine 4025
küfri terk idüp müselmān ol yine
- 11 didi kim şimdi peşimān olmuşam
kim niçün 'aşkıser müselmān olmuşam
- 12 biri ider azdurup şeytān seni
kıldı uş bidin biimān seni
- 13 didi ol dilber ki kaşd cāna ider
her ne kılsam rāzum cānān ider
- 14 biri ider kemāle görse hālünj
'aceb ider aḥvāliñj aḥvālünj
- 15 didi gelmez 'aynuma nāmūs u neng 4030
'aşk urupdur şişe-i sālūsü neng

[140a]

- 1 birisi ider ki yārān-ı kadim
kim olaydı saḥa hakk yolda nedim
- 2 cümle senden hātırı eşkiserdür
'aciz u ḥayrān u zār u ḥastedür
- 3 didi ger tersā piçe hoşnūd ola
'ālemünj külli ziyānı sūd ola
- 4 biri ider tur erinç it kıl namāz

- ka'beye varup girü eyle niyâz
- 5 didi ka'be olmaz ise dir ola 4035
ḥayrveşden geçmişem ben ḥayr ola
- 6 biri ider idelüm pür-'azim rāh
olalum varup ḥaremde 'özrh~āh
- 7 'özrh~āhumdur ki luṭf-ı yārdur
'aşkı anuḡ baḡa istiḡfārıdur
- 8 biri ider kim cehennem yoldadur
cehd idüp kurtulmak andan eldedür
- 9 didi ger dūzah baḡa yoldaş ola
āhum odından yanup ḥaşḥāş ola
- 10 biri ider kim heves kıl cennete 4040
düşmeyesün taḡedür dev miḡnete
- 11 didi ol ḥürî şıfat giryān ola
āteş dūzah baḡa gülzār ola
- 12 birisi ider ki iy la'l yakın
ḥakka bak ḥakktan utan ḥakktan şakın
- 13 didi bu 'aşkı baḡa ḥakkdur viren
'aşk ile irmişdür ḥakka iren
- 14 çün meni bu derde ḥakk tüş eyledi
anuḡile gönümü ḥoş eyledi
- 15 virmezem bu derdümü dermāne ben 4045
'aşkı virdüm cānumı şekerāne ben

[140b]

- 1 biri ider küfri kur imānsun
didi cānın terk ider cānānsun
- 2 gördiler kim aḡa söz kār eylemez
'aşka ikrār itmiş inkār eylemez
- 3 niçe kim kıldılar ise nuşvend
olmadı aḡa naşihat sūdmend

- 4 kıldılar dem best u hayrân u zâr
cânu dilde kılmadı şabr u karâr
- 5 bulmadılar çün bu derde çâresi 4050
kodılar derd ile ol biçâresi
- 6 cesâret ile âh idüp ağladılar
derd ile cân u ciger tağladılar
- 7 didiler iy bîniyâz u kârsâz
sensün ancağ işbu derde çâresâz
- 8 kimse olmaz işbu sırruñ mahremi
girü sendendür yüz hamuñ merhemi
- 9 nâümid olup perişân oldılar
‘âciz u miskîn u hayrân kıldılar
- 10 şeyhi anda koyup anlar gitdiler 4055
yüzlerin hakk hazretine tutdılar
- 11 gitdi çünkim ‘âc kıldı abnûs
zâge virdi nevbetin zerrin hurûs
- 12 şeyh niçün güyâ ki tutdı çarh-ı yâs
atlası haykırdı u giydi pelâs
- 13 leşkeri hindden şebihün eyledi
şâh çinüñ yüzünde hün eyledi
- 14 ol gice tâ şubhdıñ ol merdkâr
göz yaşı döküp kalur feryâd u zâr
- 15 didi kim iy pâdşâh bîniyâz 4060
kim tapuñdur kâ’inâta kârsâz

[141a]

- 1 yanmayınca nâr firkatinde halil
vaşl mahrem kılmadı anı celil
- 2 çün yakın envârına yandı hayâl
dilde dîn şem’in irdi zevâlcelâl
- 3 âb-ı vahdet yudı şirretüñ keâreti
‘ârif andan bildi sırr u hiddeti

- 4 anla iy ehl-i yakın ol pādşāh
eylesen her demde şad ‘ālemgāh
- 5 cümle sin bir tūya bābı yandurur 4065
rahmet ābıdur ter anı kandurur
- 6 çün bu h̄avāyı gördi bidār cihān
na‘re urdı turdı irenden hemān
- 7 uşbu hāli kıldı aşhābı beyān
müjde için oynadılar baş u cān
- 8 kıldı çün yāri ‘ināyet bu nara
şabr ile vaşl oldu firkat bunlara
- 9 gitdi aşhāb ile şol dem şādmān
görelər tā noldı şeyh hukbān
- 10 gördiler şeyhi ki olmuş yāri dost 4070
bet perest_iken olur didār dost
- 11 olmuşken yār düşmen dost dost
yār ider mānend kumrı dost dost
- 12 baş açup el kaldurupdur vāz h̄āh
ma‘rifet bahrinden olmuş rāz h̄āh
- 13 gāh bahr dideden ceyhūn döker
derd ile gāhi cigerden hūn döker
- 14 gördi çün rūşen hakkun didārını
yaqdı nākusun kesüp zunnārını
- 15 ki hacāletden kalurdı cāma çāk 4075
āh idüp gāhi koyurdı başa hāk

[141b]

- 1 çün bu hāli gördiler aşhābına
şeker idüben kıldılar hakka āenā
- 2 şeyh oldum gasl idüp kıldı namāz
secde kılup hāzrete eyler niyāz
- 3 kıldılar çün halka şeker u namāz

- eylediler ḥakka ḥamd bikiyās
- 4 didiler ana zelemna nefsenā
f'āfu 'anna zunubena yā rabbenā
- 5 ḥakla çün kıldılar nāz u niyāz 4080
kalkup andan kıldılar faşl-ı hicāz
- 6 andan ol tersā kızın tutmuşdı ḥ'āb
gördi gökden yere atdı āftāb
- 7 söyleyüp aña feşḥ ider ki var
şeyḥiñ ardundan itiş kıl i'tidād
- 8 küfri terk idüp tut anuñ dîninini
mezheb idingil anuñ inini
- 9 ḥākpâyına yüzini eyle ḥāk
göñlüni rahmet şuyıyla eyle pāk
- 10 sen mecāz alevde kılduñsa anı 4085
ol ḥakikat birle pāk atsun seni
- 11 sen anı bātıldan itdünse zelil
var ise ol ḥakk yola olsun delil
- 12 irmedi ise ger vefā senden aña
irişe şıdk u şafā andan saña
- 13 gör 'aşkda ol çekdüğün gör sen daḥı
sen daḥı cān vir bu yolda ten daḥı
- 14 çün bu tersā niçe ol ḥ'avāyı görür
na're urur uyḥudan evvel uyanur
- 15 gördi yanmış cānı ḥasret nārına 4090
maḥrem olmuş göñli 'aşk-ı esrārına

[142a]

- 1 göñli olmuş şem' imāndan münir
cānı olmuş sırr-ı vaḥdetden ḥabir
- 2 cānı olmuş bûyı vaḥdetden ḥabir
göñli kılmış küfr-i keâretten kezir

- 3 mevc urur gönli olup deryâyı nür
cânını ğark eylemiş nür-ı huzûr
- 4 bu ‘aceb kudretdurur bes bu el-‘aceb
‘âşıkı ma‘şûka itdürür taleb
- 5 gâh eyler hâk peresti büt perest 4095
büt peresti gâh kıllur yezdân perest
- 6 kendüyi çün gördi bile bıkarâr
kimseye kılmaz bu sırrı âşikâr
- 7 pes hemân üftân u hîzân ol zemân
şeyhün ardına dost olur revân
- 8 gâh âh eyler gehî nâlân olur
ki yürür gâhî turur hayrân olur
- 9 ki bulut gibi dökerdi gözden âb
gâh yel gibi kıllurdu ol şitâb
- 10 kandadur yol bulmayup hayrân olup 4100
gâh nâlân u gehî giryân olur
- 11 kanı ol nâzükligü nâz u tarab
bir nefesde yele vardı cümle heb
- 12 gördi takat kalmadı ol nâzenin
yüz yere urup kıllur âh u enin
- 13 didi_kim iy pâdşâh kârsâz
çün_ki her derde tapundur çâresâz
- 14 ben kim bir ‘avretüm kimden kemîn
küh olursa çekmiye ‘aşkuñ gemin
- 15 kılmışam bu ‘aczume ben i‘tirâf 4105
kendü luţfun dan bu derdi eyle mu‘âf

[142b]

- 1 kıl meded başa kim kıldum müstemend
cânımı hacet odına kıllma sipend
- 2 olmuşam ol murdar âhuñ rehzeni
bu günâhla hâksâr itmeye beni

- 3 ben **ḥaṭā** kılsam nola iy faẓl bul
umrum kim idesün 'ömrüm **ḳabūl**
- 4 **ṭ**atalum **yārabb** ki **nāçār** olmuşam
'izzet ehli_iken uş **ḥūr** olmuşam
- 5 çün_ki **ḥālüm**den benüm sensün **ḥabīr** 4110
senden artı**ḳ** ba**ṇa** kimdür destgīr
- 6 oldı çün **ḥaḳḳ** ḥazretinden perdebāz
yolda şey**ḥ**e keşf olur bu gizlü **rāz**
- 7 **hātif** ḡaybdan irdi bir **şadā**
düşdi şey**ḥ**ü**ṇ** cānına elden **şadā**
- 8 didi dün_kim ol bet hemdem gelür
küfri **ḳ**oyup dīnle ma**ḥ**rem gelür
- 9 şey**ḥ** yoldan döndi oldum zank **bād**
didiler kim pes nedür bundan murād
- 10 yo**ḥ**sa girü 'aş**ḳ**bāz olma**ḳ**mıdur 4115
küfr ü dīnden bīniyāz olma**ḳ**mıdur
- 11 didi_kim **ḥaḳḳ** ba**ṇa** ilhām eyledi
ol bete islām in'ām eyledi
- 12 çün_ki bu **ḥālet**den ā**ḡ**ā**ḥ** eylediler
bende iken şansun şā**ḥ** oldılar
- 13 dönüben şey**ḥ**iyle oldılar revān
yola düşüp gitdiler çün birer cān
- 14 gördiler kim ol şanem olmuş zebūn
peydā urmuş yüzünü **ḳ**almış zebūn
- 15 pābürehne dīde pür**ḥ**ūn cāme çāk 4120
ḥāk u **ḥūn** içre yatur ol çeşm-i pāk

[143a]

- 1 lāle gibi yüregi perdā**ḥ** u dūd
ḥacer elinden a**ḡ**lar eyler ā**ḥ** sūd
- 2 gördi çün_kim geldi şey**ḥ** a**ḥ**ābile

- gözleri tıoldı anuğ seylābile
- 3 cān içinden eyledi bir ger hoş
gitdi andan şabr u tākāt gitdi hūş
- 4 gördi çün şeyh ol beti mest ū harāb
göz yaşından yüzine şaçdı gülāb
- 5 kıldı şeyhün yüzine bir kez nāgāh 4125
şeker kıldı hākka olup ‘özrh~āh
- 6 didi_kim uş kılmışam ‘ahde vefā
girmişem islāma bîrütbe vü riyā
- 7 ‘arz-ı islām eyle kim imān bulam
derde yanmış cānuma dermān bulam
- 8 şeyh aña çün ‘arz-ı islām eyledi
kendüler ki anı hemtā eyledi
- 9 terk idüp küfri girer imāna ol
cehl u zıllı degşür ‘irfāne ol
- 10 şirk ü şekden kırtulur çün ‘akl u cān 4130
nūr u imāndan olur ehl-i ‘ayān
- 11 cān u dilden gitdi çün küfr ū nifāk
zevk u ‘irfāndan olur lezzet u mezāk
- 12 tutmayınca nūr u imāndan menāş
zulmet-i keâretten olmazsun halāş
- 13 şeyhe ider cānumı yakdı firāk
gitdi cāndan şabr u tākāt oldu tāk
- 14 bu kafaşdan cān diler tayerān ide
‘ālem-i kudsi varup seyrān ide
- 15 neylerüm bu hākdāni pür şadā 4135
elvedā‘ iy şeyh ‘ālem elvedā‘

[143b]

- 1 āhîret hākkın baña eyle helāl
kılnmasun cānuđda benden bir melāl

- 2 böyle doyup virdi cānın şādkām
mesken oldu cānına dār'usselām
- 3 katre_idi düşdi bahre oldu bahır
gitdi katre ara yerden kıldı bahır
- 4 ğarķ idibdi anı gerdānı mecāz
vardı deryāya hāķikat oldu bāz
- 5 gerçi hārcdur hāķikatden mecāz 4140
hem mecāz iden hāķikī biniyāz
- 6 şol mecāzuñ kim hāķķ oldu rehberi
lācerem hāķķ oldu anuñ maħzarı
- 7 gitdi çün ol gideceksün sen dahı
ğarķ olur bu bahre cān ū ten dahı
- 8 işbu yolda çün 'acāib vardı hay
görmek istersen 'acāib vardı hay
- 9 bu el-'aceb menşūba oynar şāh 'aşķ
tañlar ol_kim olmaya āġāh 'aşķ
- 10 'aķl bu sırrı kaçan fehm eylesün 4145
burnı olmayan niçe gül eylesün
- 11 nefis olmışdur esir āb u hāk
ķande sir eyler maķām 'aşķ-ı pāk
- 12 olmaķ istersen bu sırrdan bāħaber
gir göñül āyinesine kıll nazār
- 13 tañur yine şūret canan saña
hem bu şūretten görinür cān saña
- 14 hikāyet
- 15 vardı bir haşr ū şahib cemāl
hüsn içinde hemçü yūsuf bimiāāl
- [144a]
- 1 saç şādık tātinden muķtebes 4150
rūh ķudsi nefhe senden bir nefis

- 2 muşhaf hüsünden anuñ bir varak
okıyan virürdi cebr ile sebķ
- 3 kimsenüñ bakmağa yokdı ner hersi
ol nazardan kimsenüñ yok behtesi
- 4 ‘ālem andan serbeser ğavġa_idi
anı sevmek bir ķurı sevdā_idi
- 5 eyle nakş dilkeş şaġ ğarib
kimse almazdı cemālinden naşib
- 6 hüsnele çün vaşfdan bîrūndı 4155
her ne vaşf itsem dahı efzūndı
- 7 tıtmışdı yüzüne gülgün niķāb
şın seħāb ardında cerm āftāb
- 8 kim ırakdan eylese aña nazār
yañsa başun yāhūd dāra aşar
- 9 diline kim alsa anuñ adını
ķal’ iderlerdi anuñ bünyādını
- 10 kimse ger görse cemālın āşikār
düşüp öldüm cān virür erdi zār zār
- 11 ol cemāl çün vişāl olur maħal
4160
aña cān virmek durur ‘ayn ū dāl
- 12 vaķt olurdı kim ğamzen şad hezār
cān virürdi düşüben ziy tarafkār
- 13 kimsede aña ne tākāt var ne şabr
ihtiyārunsuzdı ‘aşķı cāna cebr
- 14 kimse vaşlından degülđi baħrmend
firķatinden cān_idi her dem sipend
- 15 kimse ger görmek dilerse bir zamān
ider idi anı oldum imtiħān

[144b]

- 1 gösterdi yüzünü ol şâhsüvâr
4165 ol ğaribiñ cānını alurđı zār
- 2 kimsenüñ görmege yok çün tākati
halk işitmekden olurđı lezzeti
- 3 kılmağ_ içün kendüyi halka pedid
olmağ_ içün tākatden müstefid
- 4 karşıusunda kurdı bir āyine şāh
geñe ol āyineye eyler nāgāh
- 5 yüzünüñ ‘aksi görünür anda çün
halk anı anda görür tābında çün
- 6 görünür āyinede çün ol cemāl
4170 hāşıl olur anlara andan vişāl
- 7 çün gönül āyine-i didārdur
görünür anda cemāl-i yārdur
- 8 dildedür nūr-ı cemāl bir kemāl
cāndadur sırr-ı celāl zevālcelāl
- 9 nūr-ı dilden kaşr-ı cān pürnürdur
sırrı cāndan beyt dil ma’mürdur
- 10 oturur ol kaşr içinde pādşāh
berk urur āyinede nūr ilāh
- 11 var ise ger sende çeşm-i rāh bın
4175 güzelmi āyine-i ol şāh bın
- 12 çün ‘adem āyinedür şüret vücūd
zāte bak āyine kılma sücūd
- 13 servi tersā āyineydi şāh şeyh
şanki tersāzāda yıldız māh şeyh
- 14 nūr-ı imān genc_idi anda hafı
küfr-i zulmet birle olmuş muhtefi
- 15 kendüye āyine kıldı anı şeyh

gördi ol āyinede sultān şeyh

[145a]

1 cün_ki ma'nî gencdür şüret tılsım

4180

bu zemince şüreti keşf olmaz isim

2 cün tılsım agyār olupdur yār-ı genc

genc mār itmezsün olmaz mār-ı genc

3 yıkmayınca cānı 'aşk envārına

lāyık olmazsun haqqun didārına

4 gel mecāz āyinedür haqq pādşāh

añlatur 'aşk mecāziden ilāh

5 pes haqikat şıhdur tersā mecāz

nārdur ma'nî ile şüret niyāz

6 şāh ma'nî düşdi şüret āyine

4185

ma'nî hürşid oldı şüret āyine

7 şeyhi tersā eyledi 'aşk mecāz

şeyh_iken tersāya itdirdi niyāz

8 irdi tersāya haqikatden eāer

buldı nūrı kıldı zulmetden güzer

9 bil haqikat anı it dānā-yı rāz

dānādur bāğ haqikatde mecāz

10 fikr eyle ol dānā evvel hāk olur

'aşkla andan maqāmı pāk olur

11 cün şıfatdur fikr-i 'aşka 'aşk zāt

4190

eglenür 'aşk şıfatdan 'aşk zāt

12 vaşfdur cün fikr-i 'aşkun zātına

virme anı ğilmāñ lezzetine

13 görmek istersen bu 'aşkun zātını

fikr eyle sil kalbiñün mi'rātını

- 14 olma niçe 'aşkla fikr ũ fenā
çekme niçe miḥnet ũ derd 'anā
- 15 tutmayınca baḥr-i keâretten kenār
cāna olmaz sırr ũ ḥiddet āşikār
- [145b]
- 1 cānını fikr içre ḳurbān itmeyen
4195 dil fedāyı 'aşḳ cānān itmeyen
- 2 baḥr ũ ḥiddetden irişmez aḡa āb
gerd keâretten görünmez āftāb
- 3 olmayınca ḳurıger yaş bāḡ
virmeyince bāḡbāna baş bāḡ
- 4 tāze 'unnāb olmaz ũ bitmez 'itab
ol 'unnābdan zāh olup virmez tarab
- 5 fikrle 'aşḳuḡ revānı şād olur
şüret ũ ma'niden ol āzād olur
- 6 cebr çün 'aşḳ oldu fikrūḡ ihtiyār
4200 fikrle ḳıl cānuḡı 'aşḳa niāār
- 7 fikr bir dolāba beḡzer āb-ı 'aşḳ
teşte cān virmekdurur fikr āb-ı 'aşḳ
- 8 gerçi vardur nārdānuḡ cünbişi
ābdandur anuḡ āh u nālişi
- 9 'aşḳdur çün genc fikr oldu tılsım
fikri tut_kim fikr eyle fark oldu ism
- 10 çün hüner fikr içredür var ḥükm-i renc
ḳande bir virāne bulsaḡ işbu genc
- 11 'ālemin sultānı faḡri enbiyā
4205 fikr ile eylerdi faḡri rāḥimā
- 12 aḡe ikrām eyleyen raḥmān_iken
fikr ile giydi 'abā sultān_iken

13 fikrdür çünkim bu mihrün hâtemi
diyü elinden kırtarıgör hâtemi

14 diyügi oldur süleymân ol yürü
bende ol sulţāna sulţān ol yürü

15 tahtuñı yel götürürse mu'teber
ki gehi kıarıncaya eyle nazār

[146a]

1 bağlayan fikr içre muhkem bilini
4210

'aşk aşından tıoldurur zenbilini

2 fikr şahrāsında olan merdkār
'aşk mizānında olur şāhsüvār

3 olmayınca fikr ile merd tamām
bulımazsun 'aşkla dār'ul-islām

4 'aşkdur çünkim bu bahrün gevheri
'aşk olupdur hākka halkuñ rehberi

5 mekteb-i 'aşk içre ders iy bihüner
harf-i evvel 'aşkdur elden güzer

6 fikr i'rāb oldu güyā 'aşk-ı harf
4215

'aşk-ı ma'nî düşdi fikre fikr zarf

7 fikr çün 'ālem 'ameldür 'aşk-ı hāl
hālsüz 'ālem ū 'ameldür kıl ū kāl

8 'aşkdur çün 'ālem ū fikr oldu 'amel
'ālem-i 'ayn olduıda olur 'uıde hāl

9 çün ğaraż 'ālem ū 'ameldür hāldür
'aşk du'āsı bilürsen kāldür

10 çünki evvel 'ameldür evsaı 'amel
'ālem hākıdur 'ākıbet 'ine maıhal

11 'itkdur çünkim bidāyet 'āleme
4220

- 'aşk olur āhı hidāyet 'aşkdur
- 12 'āleme çün_kim hidāyet 'aşkdur
hem bidāyet hem nihāyet 'aşkdur
- 13 çün_ki evvel 'ışk u āhir 'ışkdur
belki her mazharda zāhir 'ışkdur
- 14 fikrdür çün kâbiliyyet 'aşk feyz
kâbiliyyetsüz olur mı 'aşk feyz
- 15 kâbiliyyet fikrdür çün 'aşk dād
olmayınca olmaz isti'dād dād
- [146b]
- 1 fikr isti'dāddur çün 'aşk-ı dār
4225 girmeyince fikr olmaz 'aşk-ı dād
- 2 cümle hâkkdandır müfād ey hoş nihād
dād isti'dād ū isti'dād dād
- 3 gerçi vaşf kâbiliyyet dād-ı niyyet
'ayn-ı ziāteş gayr isti'dād-ı niyyet
- 4 bes nebāşed kâbiliyyet şart dād
belki hest ad dād hâkk o müstefād
- 5 dād hâkk çün 'ayn isti'dāddur
zāt isti'dād 'ayn zātdur
- 6 cümle bir zāt oldu çün_kim bu şifāt
4230 fikr 'aşk ol zātdan olur vāşifāt
- 7 fikr çün 'āmm oldu andan 'aşk hāşş
'āmmı hāşş eyler irüncek 'aşk hāşş
- 8 'aşk hāşş olduğda olur fikr-i hāşş
faḥr 'āmm olmaz olur ol faḥr-i hāşş
- 9 fikr-i hāşş oldur degüldür fikr-i 'āmm
ol degül ki anuḡla olur faḥr-i 'āmm
- 10 dād çün hāşş oldu isti'dād 'āmm

dād isti'dāda bakṣaṅ dād 'āmm

11 kâbiliyyet 'āmm olıçak dād hâşş
4235

dād 'āmm olduḡda isti'dād hâşş

12 'āmm ū hâşş çün_ki haḡḡdandur uḡūd
feyz haşşından irer her ŧeye cūd

13 feyz 'āmmendendurur her 'āmm ū hâşş
hâşş 'āmm eyler dilerse 'āmmı hâşş

[147a]

1 cümle bir zāt oldı çün_kim bu ŧıfāt
fiḡr ū 'aşḡ ol zāta olur vāŧıfāt

2 fiḡrümedür 'aşḡdur çün āftāb
nūrı mihrüḡ 'aşḡ ū fiḡrüḡ māhtāb

3 fiḡr eyle çün ancalarmı tāb olur
4240

āftābuḡ tā yeke māhtāb olur

4 nūrmı çün āftābuḡ tābdur
ol sebedden 'ālemüḡ mihrābdur

5 çün muḡābil düŧdi mihre māhtāb
gören anı dirse ḡaḡ-ı āftāb

6 tābdur çün āftābuḡ māhtāb
'ayndur bes māhtābuḡ āftāb

7 tābmı çün āftābuḡ cüz'idür
zerredür gūyā türābuḡ cüz'idür

8 fiḡr çün_kim 'aşḡa cüzdür 'aşḡa gül
4245

ḡanḡı cüzüḡ zātı 'ayn gül degül

9 cümle bir zāt oldı çün_kim bu ŧıfāt
fiḡr ū 'aşḡ ol zāta olur vāŧıfāt

10 fiḡr kef baḡre beḡzer baḡr 'aşḡ
fiḡr yāḡūd baḡre beḡzer baḡr 'aşḡ

- 11 fiḳrdür bu ‘aşḳ baḫrin ḳından
‘aşḳdur hem fiḳrine dîn uyandan
- 12 fiḳr çün_kim baḫr ‘aşḳa baḫridür
ṭalmayınca baḫre olmaz baḫridür
- 13 ‘aşḳ çün_kim baḫr olupdur fiḳri keḫ
4250
düşmeyince baḫre olmaz baḫri keḫ
- 14 ‘aşḳdur dürdâne fiḳr oldu şadef
‘aşḳ olur fiḳr olmasa lâf şadef
- [147b]
- 1 leff ü neşr olur olıncaḳ neşr ü leff
‘aşḳ neşr olmaḳdurur bil fiḳr leff
- 2 fiḳrle çün baḫr ‘aşḳuḅ keḫ ola
‘aşḳla hem keḫ neşr ü leff ola
- 3 cümle bir zāt ola ṭakı bu şıfāt
fiḳr ü ‘aşḳ ol zāta olur kâşifāt
- 4 ‘aşḳ dâne fiḳr ḫāl olmaḳdurur
4255
kendülikden güpāk olmaḳdurur
- 5 fiḳre ol zāta evvel ḫāk olur
‘aşḳla andan maḳāmı pāk olur
- 6 dâne çün_kim yere düşüp ola ḫāk
ḳılur anı çarḫ gerdün zer’ pāk
- 7 fiḳrle çün dâne düşer mezra’a
‘aşḳla ol dâne olur mezra’a
- 8 düşmeyince dâne evvel mezra’a
‘ākıbet ol dâne olmaz mezra’a
- 9 dâne mezra’ çün_ki mezra’ dānedür
4260
her birinüḅ ‘aynıdur pes yanadur
- 10 dâne cüzdür çün_ki mezra’ oldu gül
ḳanḳı cüzün zātı ‘ayn gül degül

11 cümle bir zāt oldu çünkim bu şıfāt
fıkr ū 'aşk ol zāta ya'nî kâşifāt

12 in_içün sāye-i simurg şah
sāye-i simurğdur simurğ-ı şah

13 cümle gerçek murğlar simurğdur
senüñ degül kim sāye-i simurğdur

[148a]

1 ger saña simurğ 'arz ide cemāl
4265 aradan ref' ola simurğ hayāl

2 sāyenüñ zātı hemān simurğ ola
sāye pes simurğ ism-i murğ ola

3 gencdür simurğ yel sāye tılsım
zāt gencineden olur sermāye ism

4 çünki keâret vahdetüñdür sāyesi
sāyedür bu 'ālemüñ sermāyesi

5 her kim aldandı tılsım-ı keârete
mahrem olmaz sırr-ı genc vahdete

6 sāyedür çün zerre simurğ āftāb
4270 sāye ger bula güneşden fethyāb

7 kendü hūrşid kim göre tamām
bilge hūrşid ola küllî vü allām

8 sāyedür 'ālem hakikat āftāb
söz budur allāh u a'lem yā şavāb

9 cümle bir zāt oldu belkim bu şıfāt
fıkr ū 'aşk ol zāta olur vāşifāt

10 temmetü'l-āyeti fi-yevm'ül-eḥad
killet kavli yā lehu küfüven eḥad

11 hakla dutsuñ bir iş eyler zuhūr
4275

haz nefsiyle itseñ eyler kuşūr

12 nūr-ı aḥmed her mest_içün yâ allâh
oldı sürüşin pertevinden mihr ü mäh

13 evvel âdem âḥir ol ḥatm ḥakḳı
anlar gele hemdem olan dem ḥakḳı

14 nūn içün yāsın_çün kedd ḥakḳı
ism-i zāta ḥātem olan hā ḥakḳı

[148b]

1 ol elif çün oldı evvel incede
dal içün indi eḥadden aḥmede

2 aḥmede ḥakḳdan gelen ḥatm içün
4280 hem anuñ şanındağı ta'zım içün

3 hem anuñ aşḥābı ü āl-i ḥakḳı
ḥakḳla ḥāli geçen ḥāli ḥakḳı

4 ḥalka ta'līm itdügi aḥkām içün
hem anuñ sırrı 'ayndağı aḥkām içün

5 bu beñzer ḥakḳı 'ömr 'oāmān içün
ol 'alī murtażā sultān içün

6 sırrı mevlānā celālüddin içün
şeyḥ 'attār feridüddin içün

7 'ālemün kuṭbı vefā sultān içün
4285 aña çün ḥakḳ kılduğı iḥsān içün

8 şaklağıl zeyğ u zellden kālmi
kalma eyle muvāfıḳ ḥālmı

9 beni ṭab' ala işinden kıl ḥalāş
cānuma iḥlāşdan eyle menāş

10 şeyḥ sa'di şeyḥi ü selmān içün
kāfii ehl-i dil ü 'irfān içün

11 ehl-i ḥakḳ maḳşūdan it maḳşad baña

hem ḥaḳıḳat ka'besin ḳıl ma'bed baḡa

12 yoldan āzsam nefsüme hādî sen ol
4290

olsa ġamgîn göñlüme şādî sen ol

13 senden artıḳ cāna cānān olsun
senden özge derde dermān olsun

14 çün bu olmuş cisme 'aşḳuñ cāniter
gül ki derdüñ derdüme dermāniter

15 maḥrem itme göñli nāmaḥrem
hemdem itme bir nefis nāhemdem

[149a]

1 bîkes olsam hemdem ū yār ol baḡa
lācerem her ġamda ġamḥ~ār ol baḡa

2 cümle ḥār olduḳda gülzārum sen ol
4295

'ālem aġyār olsa tek yārüm sen ol

3 temmet

4 her kim aḡarsa du'ādan işbu ḥaḡuñ kātibin
ḥayra yazsun cermini anuñ kirāmen kātibin

5 kütbü'lfakîr'ülḥaḳîr
6 edirne dervîş muştafā
7 mevlevî

kütüb-i şerîf-i mübārek

sene
997

4. BÖLÜM: DİZİN

Sözlük-dizin çalışması, bir eserde kullanılan bütün kelimelerin hangi anlamda, nerede ve ne sıklıkta geçtiğini öğrenmek için kullanılan önemli bir yöntemdir. Doktora çalışması gibi akademik eserler için bu bölümler çok önemlidir. Amaç eseri çeviri yazıya aktarırken araştırmacılara zaman ve emek tasarrufu sağlamak, metinde geçen bütün kelimeleri bir sistem dahilinde art zamanlı ve eş zamanlı bir tarama yaparak rahatça bulmaktır. Bu sebeplerle sözlük-dizin bölümü hazırlama aşamasında birçok yöntem ve program tercih edilmektedir. Klasik usullerden fişleme yöntemi, LATEX, TEX, Cibakaya, dİZici; Microsoft Word programı içinde yer alan SKY Index, CINDEX, IXgen ve Textract gibi programlar da mevcuttur. Adını saydığımız birçok program teknik detay gerektiren ve özel komut sistemlerine sahip olabilen programlardır. Türkoloji çalışmaları içerisindeki tarihi metin çevirilerinde dizin hazırlamak özel bir işlem gerektirmektedir. Sadece sayfa numarası verilerek yapılan çalışmalar ihtiyaca cevap vermemektedir. Tarihi metinlerde sayfa, varak ve satır numarasının eklenmesi, transkripsiyon harflerinin tanınması, kelimelerin önüne ve sonuna özel işaretler konularak istenilen dizini elde etme ihtiyacının karşılanması bir dizin programından beklenen özelliklerdir. Biz bu aşamada *TürkSözDiz* adlı dizin programından faydalanmaya karar verdik. İlk olarak metni çeviri yazıya aktardık. Her bir varak ve beyit için numaralandırma yaptık. Beyitleri tek bir dize şeklinde düzenleyip özel işaretli tanımlarla ayırıştırma işlemi yaparak bu metni *TürkSözDiz* dizin programına soktuk. Böylece her bir kelimenin metnin içerisinde geçtiği bütün yerleri ve kaç defa geçtiği verisine ulaştık. Kullandığımız dizin programı bize isim/fiil, harf, tamlama gibi birçok sıklığı görmemizi sağladı. Her bir kelimenin altında o kelimenin dahil olduğu tamlamaları ve deyimleri de görme olanağımız oldu. Kelimenin geçtiği yer ve sıklığı aşağıda verilen örnek gibi görünmektedir:

bul - -169- [Tr] Arayarak veya aramadan ortaya çıkarmak.

b. 002b/1, 005a/4, 005a/7

...

Bu aşamadan sonra kelimenin kökeni tespit edilip hangi dile ait olduğu kodlarla gösterildi. Kelimenin hangi beyitte hangi anlamda kullanıldığı da incelenerek bağlama dayalı sözlük hazırlandı.

-A-

āb -81- [Fa] Su.
ā. 036b/7, 045b/12, 051b/4, 056b/2, 056b/6,
076b/8, 078b/13, 094b/7, 105a/12, 110b/5, 120b/6,
128b/9, 138b/4, 142a/9, 145b/2
āteş ü ā. Ateş ve su. 076a/9
bir kaçre ā. 002b/13, 063b/1
bu ā. 002b/12, 069b/14
bu kaçre ā. 002b/11
hāk u bād u ā. Toprak ve rüzgar ve su.
053a/11
kaçre-i ā. 002b/13
şarāb u ā. 125b/6
ā. ırmağından 120a/14
ā. içinde 056b/8
gerek ā. ol gerek āteş 101a/8
ā. olupdur 027b/12
ā. u āteş 004a/13, 038b/10, 051b/12
ā. u āteşden 004a/14, 038b/11
ā. u bād u āteş 028b/5
ā. u dilden 038b/9
gehî ā. u gehî hūn u gehî şîr gehî gözün
gehî bernā gehî pîr 030a/10
ā. u gil ü hūn u regi post 006b/2
ā. ü gilde Su ve çamur. 013b/4
ā. u gilden 027a/1, 038b/9, 050b/2

bu hevā-yı ā. u gilden 050a/15
ol ā. u gilden 121b/14
ā. ü gildür 073a/10
ā. u hāk Su ve toprak. 143b/11
ā. u hāke 004a/11
ā. ü nānuş Su ve ekmek. 113a/8
ā.+ a 027a/11, 058a/3, 076b/5, 078b/7,
078b/8
bir kaçre ā.+ a 002b/11
ā.+ dandur 145b/8
ā.+ ı 036b/8, 088b/3, 111b/9, 125a/15
bir kaçre ā.+ ı 086b/4
şu ā.+ ı 121b/10
ā.+ ı 'aşk 145b/7
ā.+ ı āteş Ateşli su. 038b/10
ā.+ ı āteşden 004a/12
ā.+ ı çeşmümden 073a/11
ā.+ ı dîdeden Göz suyu, gözyaşı. 019b/13
ā.+ ı gülden 097b/4
gehî cān ğarka-i girdābı hayret gehî gözden
döker dil ā.+ ı hasret 073b/9
ā.+ ı hayāta Efsaneye göre yalnız Hızır'ın
içtiği, içeni ölümsüz kılan su, ebedî hayat suyu. 040a/4
ā.+ ı hayvān bkz. **ā.+ ı hayāt.** 046a/2,
078b/15
ā.+ ı siyehdür Siyah su. 094b/3, 094b/5
bu ā.+ ı telh Acı su, şarap. 109b/9
ā.+ ı vahdet 141a/3
ā.+ ı zerden Yıldızlama işlerinde
kullanılmış olan altın varak. 048a/14

ā.+ dur 141a/5	ābnūs -4- [Fa] Abanoz denilen sert ve siyah ağaç.
ā.+ in 120a/15	ā. 140b/11
ā.+ ina 019a/1	bilāl-i ā. 038a/11
ā.+ uñ 123b/8	tahtuñ ā.+ ı 088a/9
‘abā -4 [Ar] Malzemesi yün olan bir çeşit kumaş.	‘āc-ı çarhuñ ā.+ ı 094b/6
‘a. 145b/12	ābrevān -1- [Fa] Akarsu.
‘a.+ dan 012b/6, 015a/11	ā.+ dur 102b/3
āli ‘a.+ nuñ sultānidur Peygamberimizin kendisiyle birlikte kızı Fatime, damadı Ali, torunları Hasan ve Hüseyin‘den mürekkebe ailesi. 015a/10	ac -5- [Tr] Tok karşıtı, aç.
ābād -9- [Fa] Bayındır, şen, māmur.	a. 073b/11, 080a/7, 115b/13
ā. 009b/11, 020a/6, 023b/5, 028a/4, 060b/11, 069b/6, 110a/9	a. ü cimri 085a/1, 124a/3
ā. idegör Bayındır kılmak. 129a/1	‘āc -3- [Fa] Fildişi.
ā. 126a/10	‘ā. 038a/11
‘abbās -1- [Ar] Peygamberimizin amcalarından, Mekke fethinde Müslüman olan zat.	‘ā. kıldı 140b/11
‘a.+ e 136a/9	‘ā.+ ı çarhuñ ābnūsı 094b/6
‘abd -1- [Ar] Köle, kul.	‘acāib -6- [Ar] Alışılanın dışında, garip, çok tuhaf şey, anlaşılmaz.
ḥil‘atı ‘a.+ en Kölenin giydiği kaftan. 011b/12	‘a. 055b/10, 084a/14, 143b/8, 143b/8
ābdār -2- [Fa] Sulu, taze.	bu ‘a. 055a/13
ā. 138b/6	bu devrānuñ ‘a. işi 095a/2
ā. it 029b/14	‘acāiz -1- [Ar] Kocakarılar.
ābîd -1- [Ar] Kıvılcım.	dî-nü’l- ‘a. 040b/15
gāvi ā. 071b/2	‘aceb -60- [Ar] Acaba; şaşma, hayret bildiren ünlem.
‘abîd -3- [Ar] Kullar, köleler.	‘a. 004b/13, 005b/11, 006a/3, 020b/6, 033a/8, 036a/4, 037b/5, 039a/10, 053b/7, 054b/11, 059b/9, 063b/6, 066a/5, 068a/3, 077b/3, 077b/4, 077b/5, 077b/13, 077b/14, 086a/15, 086b/1, 092b/4, 105a/4, 105b/15, 111b/12, 113b/12, 139b/14
‘a. ol 007a/12	bu ‘a. 142a/4
‘a.+ i 025b/11	‘a. ḥikmet ‘aceb kudret ‘aceb zāt 005a/12
anuñ ‘a.+ i 118b/6	

‘aceb sırrdur ‘a. hikmet ‘aceb rāz ‘aceb sāz u
‘aceb söz ü ‘aceb nāz 030b/2

‘aceb hikmet ‘a. kudret ‘aceb zāt 005a/12

‘aceb sırrdur ‘aceb hikmet ‘aceb rāz ‘aceb
sāz u ‘aceb söz ü ‘a. nāz 030b/2

‘aceb hikmet ‘aceb kudret ‘a. zāt 005a/12

‘aceb sırrdur ‘aceb hikmet ‘a. rāz ‘aceb sāz u
‘aceb söz ü ‘aceb nāz 030b/2

‘aceb sırrdur ‘aceb hikmet ‘aceb rāz ‘a. sāz u
‘aceb söz ü ‘aceb nāz 030b/2

‘a. sırrdur ‘aceb hikmet ‘aceb rāz ‘aceb sāz u
‘aceb söz ü ‘aceb nāz 030b/2

‘aceb sırrdur ‘aceb hikmet ‘aceb rāz ‘aceb
sāz u ‘a. söz ü ‘aceb nāz 030b/2

‘a.+ den 005a/12, 006a/3

‘a.+ dür 006a/3, 040b/11, 047a/1, 081a/7

‘a.+ ler 005a/13, 055b/8, 068b/5, 094b/12

bu ‘a.+ ler 055b/8

u ‘cūbe-i ‘a.+ ler 005a/13

‘a.+ lersün 055b/10

‘a.+ mi 037b/15, 042a/12, 097b/2, 097b/3,
106b/6, 126b/11, 132a/1

‘acem -1- [Ar] Arap olmayan, Araptan gayrı
olan kavim, İranlılar.

‘a. mülkinde 022a/7

‘acib -1- [Ar] Tuhaf.

‘a. 005a/13

‘aciz -14- [Ar] Çaresiz, zavallı.

‘ā. 022a/1, 040b/15, 092a/9, 134b/10

ḥayrān ü ‘ā. 117b/7

külḥāntāb-ı ‘ā. 127a/6

‘ā. oldum 117b/9

‘ā. u ḥayrān u zār u ḥastedür 140a/2

‘ā. u miskîn u ḥayrān kıldılar 140b/9

‘ā. ü bîçärerekdür 096b/1

ḡarîb ü ‘ā. ü dermānde 083a/12, 110a/14

‘ā. ü süst 117b/13

‘ā.+ dür 011a/10

‘acizlik -1- [Ar + Tr] Çaresizlik.

‘ā.+ da 116a/7

‘acūze -1- [Ar] Huysuz, kötü huylu.

ol bir ‘a. 083a/14

‘acz -7- [Ar] Güçsüzlük, zayıflık,
beceriksizlik.

‘a. 005b/13

‘a. u yoḡluk Zayıflık ve yokluk. 007a/11

‘a. ü ḥayrān ü ḡumrāh Zayıf ve hayran ve
yolunu şaşırmiş. 033b/15

‘a. ü ḥayret Zayıflık ve şaşkınlık. 006b/1

‘a.+ e 082a/11

‘a.+ iyle 040b/14

bu ‘a.+ ume 142a/15

aç - -14- [Tr] 1. Bir şeyi kapalı durumdan
açık duruma getirmek.

a. 023b/12, 025a/6

a.- an 012a/7

a.- ar 051a/12, 121b/11

a.- asun 121b/2

a.- dılar 043b/7

a.- duḡda 057a/1

a.- up 023b/3, 098b/10

2. Kapalı olan şeyleri bu durumdan kurtarmak.

a.- am 034a/15

baş a.- up 141a/12

3. Deyimler.

gözümü a.- dılar Görüşünü değiştiren bilgi vermek, uyarmak. 085b/9

göz a. - up 026a/4

aç -2- [Tr] Karnı acıkmış, yeme ihtiyacı olan kimse.

a. olursun 115b/3

a.+ um 080a/8

açıl - -6- [Tr] Kapalı durumdan açık duruma gelmek.

a.- a 055b/3

a.- dı 016b/12

a.- mayınca 025b/11

a.- maz 051b/4, 090b/5

a.- mazsa 054b/12

açık -4- [Tr] Kapalı karşıtı.

a.+ dur 061a/15, 118b/15

a. kalur 118b/10

ad -26- [Tr] İsim.

a. 023b/5, 146b/4

a.+ ı 001b/4, 009a/11, 027b/14, 029a/4, 105a/9, 134a/13

anuñ a.+ ı 021a/10

biñ a.+ ı 096a/4

a.+ m 080a/15, 116a/12

anuñ a.+ mı 144a/9

anuñ a.+ ıyladur 001b/4

a.+ nı 016a/13

a.+ um 020a/1

a.+ un 010b/1

a.+ uñ 010b/11, 017b/10, 018b/2, 026a/13, 042a/1

a.+ uña 027a/2

a.+ uñı 010b/12

a.+ uñla 018b/1

‘ades -1- [Ar] Mercimek.

‘a.+ ı 012b/7

a‘dād -2- [Ar] Sayılar.

a. 060a/4

ā‘rāz u a. İşaretler ve sayılar. 059a/4

‘adālet -1- [Ar] Hak ve hukuka uygunluk.

mūcib-i ‘adl ü ‘a. 046a/10

‘add -3- [Ar] 1. Sayma, sayı, adet.

‘a. + mıdur 002a/14

‘a. u ma‘dūd 004a/3

2. İtibar etme, edilme.

bîḥadd u ‘a. ol 075a/5

‘aded -5- [Ar] Sayı.

‘a. 025a/3

‘a.+ den 025a/2

‘a.+ dūr 025a/5, 056a/3

ādem -34- [Ar] İnsan.

ā. 001b/4, 012b/2, 013b/4, 028a/7, 033a/8, 043a/13, 076b/3, 089a/14, 089a/15, 117a/4, 120a/1, 120a/2, 148a/13

dāl-i ā. 012b/12

faḥr-i āl-i ā. 012b/11, 012b/12

ibn-i ā. 012b/13	mūcib-i 'a. ü 'adālet 046a/10
ol ā. 033a/7	'a.+ ı heybet 021b/14
vücūd-ı ā. 013b/9, 073a/12	'a.+ ile 031a/13
yidi ā. 117a/3	'a.+ iyle 022a/6
zübde-i evlād-ı ā. 011a/13	'adū -4- [Ar] Düşman, husumet beslenen kimse.
ā. eyler 001b/2	'a. 010b/6
ā.+ de 089b/1	'a.+ dur 010b/2, 010b/3
ā.+ dūr 013a/12, 028a/5	'a.+ lar 054a/13
ā.+ e 028a/9	āfāk -4- [Ar] Ufuklar, gök kenarları, göğün yerle birleşir gibi görüldüğü yerler.
biñ ā.+ ı belādūr 089a/8	ā. 017b/11, 055a/15
ā.+ i 001b/10, 013a/13, 089a/13, 120a/2	ā.+ a 045a/7, 049a/6
ā.+ iyle 028a/4	āferide -2- [Fa] Yaratılmış, mahluk, yaratık.
ā.+ üñ 117a/5	ā. 039a/11
'adem -9- [Ar] Yokluk.	bu ā. 013a/11
'a. 006a/2, 144b/12	āferin -2- [Fa] Beğenme, alkış, yaşa, varol, bravo.
'a.+ den 002b/1, 024b/13, 041b/14	ā. 036b/6
bāzār-ı 'a.+ den 108a/15	du 'ā vü ā. 031b/12
'a.+ dūr 002a/15, 085b/14	āfet -2- [Ar] Büyük felaket, bela.
'a.+ süz 087a/14	ā.+ i 122b/7
ādemîlik -2- [Ar + Tr] İnsanlık.	ā.+ üñ 113b/8
ā. 052a/6, 052a/7	'affān -1- [Ar] Kötü şeylerden kaçınan, kötülükten uzaklaşan ve temiz.
'ādet -9- [Ar] Alışkanlık, tabiat, huy.	emîrū'lmü'minin 'oāmānı 'a. 022a/10
'ā. 012b/9, 093b/3, 110b/1, 121b/7, 128a/11, 130b/11, 131a/8	āftāb -31- [Fa] Güneş.
'ā. eyle 062b/5	ā. 138b/3, 138b/4, 139a/2, 141b/6, 144a/7, 145b/2, 147a/2, 147a/5, 147a/6, 148a/6, 148a/8
'ā.+ i 096a/12	ā. ol 014b/8
'ādī -8- [Ar] Adalet, doğruluk.	
'a. 008a/2, 008a/14, 022a/8	
'a. eyleseñ 010a/15	

ā.+ e 014b/7, 014b/8		ā. eylediler Haberdar etmek, haber vermek.
ā.+ ı 027b/8, 045b/13, 048a/5		142b/12
ā.+ ı 'ālem-ārāy 122b/3		ā. kı1 033b/15
ā.+ ı 'ālem-ārāy 056a/2		ā. oldujise Haberdar olmak, haber almak,
ā.+ ı çeşm-i huffāş 049a/8		bilgiye vakıf olmak. 067a/15
ā.+ ı nām-berdār 091a/1		ā. olmazsun 124a/4
ā.+ ı nām-ı berdār 021b/9		ā. olurduj 048b/5
ā.+ ıj 147a/3, 147a/4, 147a/6, 147a/7		āgāhı -1- [Fa] Agahlık, haberli ve uyanık
ol ā.+ ıj bendesini 138b/4		olmak.
ā.+ ıj matlagı 139a/3		ā. 009b/3
ā.+ uıj 046b/8, 096a/13		āgāz -5- [Fa] Başlama.
'afv -4- [Ar] Suçunu bağışlama.		ā. 085a/5, 124b/1, 128b/5, 129a/14
'a. eyledük 134a/1		ā. eyle 032b/10
'a. idüp 137a/7		ağır -2- [Tr] Tartıda fazla gelen, hafifin
'a. ola 010b/6		karşıtı.
'a. olur 139b/1		a.+ dur 118b/11
ağaç -3- [Tr] Odunsu bitkilerin tamamına		ağla - -17- [Tr] Üzüntüden göz yaşı dökmek.
verilen isim.		a. 078b/1, 129b/13
birkaç a. 093b/5		қан a. Büyük bir üzüntü içinde bulunmak.
a.+ dan 075b/2		078a/15
bir a.+ uıj 100b/6		a.- dılar 140b/6
āgāh -22- [Fa] Bilgili, haberli, uyanık.		a.- duğıj 135a/4
ā. 025b/2, 026b/1, 029a/3, 050b/9, 063a/14,		a.- duıj 052b/4
065b/4, 066b/5, 066b/13, 080b/10, 082a/8, 105a/6,		a.- maıdan 100b/15, 107b/11
143b/9		a.- mış 135a/3
bir pır-i ā. 105b/8		a.- r 091b/10, 110a/6, 126b/15, 143a/1
cān-ı ā. 067a/14		a.- rum 109b/15
merd-i ā. 101b/6		a.- yup 067b/3
ol ā. 063a/6		a.- yuben 107b/3
ol pır-i ā. 105b/11		

ağrı -1- [Tr] Sinir uçlarının şiddetli biçimde uyarılmasıyla ortaya çıkan, vücudun herhangi bir yerinde oluşan rahatsızlık hissi.

diş a.+ sı 105b/8

ağız -4- [Tr] 1. Yüzden bulunan, yemek yemek, konuşmak ve nefes almak gibi görevleri olan organ.

a.+ ı 139a/1

a.+ ında 120b/2

a.+ muş içinde 125b/9

2. Bazı nesnelere açık tarafı.

a.+ ından 121b/13

ağyār -17- [Ar] Gayrılar, başkalar, yabancılar.

a. 047b/13, 081a/4, 112a/9, 145a/2, 149a/2

a.+ a 085b/2, 111b/14, 133b/4

a.+ dur 044a/7, 044a/13

a.+ ı 003b/8, 016a/14, 017a/12, 031a/7, 042b/10, 118a/13

a.+ uş 112a/8

āh -61- [Tr] Birçok duyguyu ifade eden ünlem.

ā. 016b/1, 071a/9, 085a/14, 096a/13, 123a/10, 123b/1, 124a/4, 138a/8, 143a/1

bir ā. 080a/9

bu nāle vü ā. 086b/5

zühre-i ā. 008a/15

ā. şubhūna 123a/8

ā. elinden 053a/5

ā. elünden 095b/13

ā. eyle Ahlanıp vahlanmak, acıyla inlemek .139b/1

ā. eylemez 105b/11

gāh ā. eyler gehî nālān olur 142a/8

ā. idüp Ahlanıp vahlanmak, acıyla inlemek. 140b/6, 141a/15

ā. it 066a/2, 074a/15

ā. itdi 136b/9

ā. u efgān İzıdırıp ile bağırp çağırma, ahlanma. 075b/4, 127b/5

ā. u enîn Ah ve inleme. 142a/12

ā. u enîndür 010a/2

hem-dem-i ā. u enînem 086a/5

ā. u eşki şabrdandır 064a/14

ā. u nāle Ah ve inleme. 066b/1

ā. u nālîşi Ah ve inleyiş. 145b/8

bu ā. u şîven 127a/10

ā. u vāh Ah ve vah. 107a/4

ā. u zārî Ah eden ve inleyen. 090a/3

bu ā. u zārî 084a/15

ā. ü zāruş 107b/10

ā.+ a 007a/15, 009a/2, 109b/14, 127a/4

ā.+ ı 016a/4, 071a/8, 101b/4, 119a/6

ā.+ ı cigersüz 125a/4, 126b/2

şerh-i beyān ü ā.+ ı dilh'āh 080b/10

süz-i dil u ā.+ ı sehergāh 122a/13

ā.+ ı şubh-gāhuş 047a/5

ā.+ um 140a/9

ā.+ ıyle 100a/7

ā.+ ı 123a/1

ā.+ uş 066a/4, 071a/7, 080a/3, 114b/3

	bu ā.+ uḡ 045a/9, 071a/10	āheng -1- [Fa] Uygunluk, düzen.
	ā.+ uḡ rehzeni 142b/2	a. 126b/13
āḥ	-1- [Ar] Dost.	a.+ i 060a/10
	ā.+ ı 146a/11	āḥir -109- [Ar] Nihayet, sonuncu, en son.
aḥadd	-10- [Ar] Daha, pek, çok keskin.	ā. 002b/14, 003a/6, 019a/11, 022b/6,
	a. 004a/5	035a/9, 036a/7, 043a/7, 057b/7, 062a/5, 065a/15,
	a.+ den 012a/10, 061a/9	066a/1, 066a/4, 066a/6, 067a/8, 068a/11, 073a/2,
	a.+ dūr 025a/3, 025a/5, 037a/9, 056a/3	073b/11, 074a/2, 074a/10, 074a/14, 075b/5, 076b/2,
	a.+ sūn 009a/15, 010b/2	080a/10, 079a/4, 081b/10, 083b/15, 084a/10, 084a/12,
aḥbāb	-2- [Ar] Dost, bildik, tanıdık.	085a/3, 087b/1, 089b/12, 089b/13, 093a/9, 094a/5,
	aḥḥāb u a. Sahipler, mālİK ve mutasarrıf	094a/12, 095a/6, 095a/13, 096a/1, 099a/11, 099a/13,
	olanlar ve dostlar. 039b/10	100a/8, 100b/8, 100b/15, 102a/1, 102a/11, 102a/12,
	cem'ı a. Dostların hepsi. 044b/8	102a/13, 102b/7, 103a/12, 103a/14, 103b/3, 103b/8,
aḥbār	-1- [Ar] Geçmişteki haberler,	109a/11, 109b/11, 109b/13, 112a/1, 113a/7, 113b/5,
	hikayeler, olaylar.	114b/8, 114b/11, 114b/12, 117a/12, 117a/14, 120b/13,
	ḥadī ā ü āyet ü a. 036b/4	122a/7, 122a/8, 122b/6, 123a/10, 127b/11, 129a/3,
‘aḥd	-11- [Ar] Söz, yemin, ant.	129a/4, 133b/1, 136a/4, 136a/5, 136b/4, 136b/5,
	bu ‘a.+ dan 029b/6	138a/10, 146a/13, 148a/13
	bu ‘a.+ e 020a/8	bu cūṣ-ı ā. 136a/14
	‘a.+ e vefā Verdiği sözde durma. 143a/6	evvel ü ā. Başlangıç ve son. 103b/2
	‘a.+ e vefāyı 012b/5, 021a/8	ḡarḡāb-ı ā. 124b/2
	‘a.+ i eleste 029a/15	ḥāmūṣ-ı ā. 136a/14
	dem-i ‘a.+ i eleste 010b/15	iy bīderd-i ā. 094a/5
	‘a.+ i elestūḡ 029b/3	ne evvel var ne ā. 061a/15
	ezel ‘a.+ inde 015a/9	niçe bir işbu ḥord u ḥ‘ābı ā. 124b/2
	çarḡuḡ ‘a.+ ine 102b/3	ol kāse-i ā. 101b/10
	ezel ‘a.+ inūḡ 035a/15	ā. cümle 059a/2
aḥzār	-1- [Ar] Yeşil, yemyeşil.	ā. çārpencūḡ bünyādı 086b/13
	bu baḥr-i a.+ de 013a/11	ā. eylersūn Bir işi son kez yapmak. 130a/6
		ā. ḥuftelikden 054a/5
		ā. olmış Son bulmak, bitmek, tükenmek.
		061a/13
		ā. olsun 020b/4

ā. ü kār 100a/6	a. 111a/2, 128b/3
bir ā.+ dūr 002a/2	bir a. 129a/14
ā.+ i 093a/9, 093b/6	aḥmed -28- [Ar] Hz. Muhammed'in isimlerinden biri.
bu hūşuḡ ā.+ i 057b/7	a. 010b/1, 012a/10, 012b/11, 017b/5, 019a/15, 040b/4, 061a/9, 081b/5, 086a/14, 128a/5
ā.+ i 'ōmrūḡ Ömrün son demi, son anı. 020b/7	cism-i a. 037b/11
ā.+ inüḡ 012a/13	iy a. 017b/6
ā.+ iḡ 103b/4	nūr-ı a. 148a/12
ā.+ üḡ 035a/8, 091b/11, 099a/3, 099a/12	sırr-ı a. 040b/7
āḫirdār -1- [Ar + Fa] Sonunu gören ve düşünen, akıllı, basiretli, tedbirli.	dem-i a.+ den 033a/9
ā. idüpdür 100b/10	a.+ dūr 010b/2, 040b/14
āḫiret -4- [Ar] Diğer dünya.	a.+ e 010b/2, 021b/4, 148b/1, 148b/2
ā. 040a/6, 045a/2, 143b/1	a.+ en 019b/7
ā.+ dūr 069b/2	a.+ i 021a/10, 034a/13
āḫiriyet -1- [Ar] Sonrakiler.	a.+ ün 020a/8
ā. 061a/14	tarîḡ-i a.+ üḡ 040b/5
āḫirkār -3- [Ar] İşin sonunda, neticede.	a.+ üḡ vezîri 021b/3
ā. 065b/12, 130a/9, 136a/7	aḫmer -1- [Ar] Kırmızı, kızıl.
āḫirsüz -1- [Ar + Tr] Sonsuz, nihayetsiz.	a. 067a/5
ā. sözdür 002a/2	aḫsen -2- [Ar] Pek güzel.
aḫkām -2- [Ar] Emirler, hükümler.	taḡvîm-i a. En iyi, en güzel kıvamda. 001b/7
a. 148b/4	a.+ i taḡvîme 007b/6
aḫker -2- [Ar] Ateş kuru.	aḫter -3- [Fa] Yıldız.
a. 094b/9	a. 094b/9
pür-i a. 094b/9	a.+ ı burc-ı fütüvvet 011a/12
aḫlām -1- [Ar] Karmakarışık rüyalar.	a.+ inüḡ maṭla'ısun 018b/13
aẓḡā' u a. Karmakarışık rüyalar ve söylentiler. 058a/4	āhū -1- [Fa] Ceylan, karaca.
aḫmaḡ -3- [Ar] Sersem, şaşkın.	

	ā. 087b/6		a.- urvan 112a/4
	ā.+ yı miskîn 014b/7		
aḥvāl	-1- [Ar] Oluşlar, buluşlar, durumlar.		‘ā. 128a/14, 132b/10
	a.+ inî 139b/14		iy merd-i ‘ā. 059a/13
aḥvel	-1- [Ar] Ters gören, şaşî.		pîr-i ‘ā. 129b/3
	a. 003a/6		‘ā. olursun 039b/6
aḳ	-1- [Tr] Ak, beyaz.		ḥabîr u ‘ā. ü dîde 020b/3
	a.+ a 050a/9		bir ‘ā.+ ı mecnûna 106b/12
aḳ -	-4- [Tr] Sıvılar için aşağıya dökülmek.		‘ā.+ iseñ 089b/9
	a.- an 030b/11, 088a/14		
	a.- ar 014b/13		‘aḳl -44- [Ar] Düşünme ve anlama melekesi.
	a.- sa 107b/1		‘a. 068b/15
‘aḳd	-2- [Ar] Sözleşme, kararlaştırma.		virdüñ ‘a. 112a/11
	‘a. it (Ar + Tr) Yapmak, düzenlemek, tertip etmek. 078a/14		‘a.+ı 085b/6
	‘a. -i hezzden 130a/3		‘a. 009b/1, 027a/10, 027a/11, 137b/8, 143b/10
aḳdem	-2- [Ar] Çok eski, en önce olan.		‘a. ermez Anlamak, çözmek. 002b/7
	a. 013a/12, 014a/4		‘a. u cān 052b/1, 143a/10
aḳdemiyet	-1- [Ar] Öncelik, eski olma, kıdemlilik.		‘a. u cāna 005b/2
	a. 014a/5		nūr-ı ‘a. u cāndur 030b/4
‘aḳbet	-32- [Ar] Son, sonunda, nihayet.		‘a. u cānı 020a/12, 023b/13, 033a/5, 080a/1
	‘ā. 073b/6, 074a/9, 077a/11, 087a/4, 092a/8, 093a/4, 093b/1, 094b/13, 099b/13, 100a/2, 100a/9, 100a/11, 101a/2, 101a/3, 101a/4, 101a/8, 102a/3, 102b/4, 103a/13, 106a/9, 106b/5, 113a/2, 114a/1, 114a/2, 114a/14, 117a/12, 122a/4, 122b/12, 135b/5, 146a/10, 147b/8		‘a. u hūşuñ 070a/12
	‘ā. olduñ 109a/8		çeşm u ‘a. u idrāk 008a/10
aḳıt -	-1- [Tr] Sıvının aşağı dökülmesini sağlamak.		‘a. u temyîz 108a/6
			‘a. urmaz 008b/7
			‘a.+ a 003b/13, 003b/14, 040b/8, 040b/10
			‘a.+ ı 027a/8, 048b/11, 126a/13
			başından ‘a.+ ı gitmiş Çok sevinçten veya çok korkudan ne yapacağını şaşırarak 049a/4
			bu ‘a.+ ı 078b/6

kimüñ 'a.+ ı irer 030b/3	a.- anlar 040b/9
'a.+ ı dil 008b/9	virdüñ ü a.- duñ 006a/10
bir 'a.+ ı dî vâne 065b/4	rehn a. 070a/6
'a.+ ı ğālib 050b/6	a.- mamişdı 124a/7
'a.+ ı küldür 049b/11	a.- mamişdur 111a/15
'a.+ i külldendür 091b/9	a.- mamişsun 058b/7, 058b/8
'a.+ ı virgil 027a/13	a.- mazduñ 109b/4
'a.+ uñ 059a/11, 108a/2, 121b/1	a.- miş 049a/9, 076a/12
'a.+ uñ kârbârı 040b/11	a.- sañ 101b/11
'a.+ uñ mecâli 002a/7	a.- up 099a/2
hayâl ü vehm-i 'a.+ uñdur 060b/1	a.- ur 021a/13, 048b/13, 052b/15, 068a/11, 071b/5, 072a/8, 072a/9, 096a/11, 101b/9, 104a/3, 117b/11
aķribā -1- [Ar] Aralarında soy yakınlığı olanlar, akraba.	a.- ur ol fânî vü atar yabāna 072a/9
a. 039b/10	a.- urlar 071b/2, 093b/11
'aks -5- [Ar] Çarpma, çarpıp geri dönme, yansıma.	2. Kabul etmek.
'a. 075a/10	a.- a 032a/3
yüzüniñ 'a.+ i 144b/5	a.- an 041a/10
'a.+ i baħîli 121b/9	3. Ele geçirmek, fethetmek.
anuñ 'a.+ idür 056b/1	a.- dı 087a/1
'a.+ in 056b/2	4. Yol gitmek, mesafe katetmek.
aķvāl -1- [Ar] Sözlər.	a.- dılar 122b/8
a.+ üñi 139b/14	a.- mişun 085b/8
al -69- [Tr] 1. Bir şeyi tutarak bulunduğu yerden ayırmak, kaldırmak.	5. Bir şeye sahip olmak.
a. 043b/8, 051a/7, 054b/1, 077a/13, 121b/10, 122b/14, 130a/3, 139a/15	a.- am ol nānı vü atam yabāna 072a/8
a.- a 138b/6, 148b/9	a.- duñ 043b/4, 075b/13
dilerse koyā vü dilerse a.- a 086b/9	a.- ğıl 046a/6
a.- am 110b/15	a.- imayalar 135b/14
	ne a.- maķ var ne şatmaķ var ne bāzār 081b/2

a.- mazdı 144a/5	a‘lā -12- [Ar] Yüksek.
a.- mazven 070a/8	a. 016b/7, 018a/4, 018a/13, 020b/8
a.- ursun 039b/12	‘arş-ı a. Allah'ın yüceliğinin tecelli ettiği
a.- urum 139a/14	yüce yer. 012b/4
6. Kişi veya nesneyi bulunduğu yerden ayırmak.	fırdevs-i a. Cennetin altı bahçesi.133b/13
a.- madı 094a/12	kuds-i a. 034b/15
a.- up 015b/1, 101a/9, 124b/9	a.+ dan 018a/5
a.- ur birinden ü virür birine 094a/4	‘arş-ı a.+ dan 009b/2
7. Öldürmek	fırdevs-i a.+ dan 016a/13, 042b/13
a.- madı 094b/13	kavs-i a.+ dan 013a/8
a.- sa 029b/2	‘alā -4- [Ar] 1. Rütbece yükseklik,
a.- urdı 144b/1	büyüklük, şeref, şan.
8. Kendine ulaştırılmak, iletilmek.	‘a. 016a/11
a.- mağa 021b/12	‘a.+ dur 029a/6
9. Satın almak.	‘arş-ı ‘a.+ dur 012b/15
şatın a.- mişsun 112b/3	2. Üst, üzere.
10. Söz etmek, bir kimseden bahsetmek.	‘a. 137a/6
a.- sa 144a/9	‘alāk -1- [Ar] Yapışkan şey, sülük.
11. Ahkoymak.	‘a.+ dan 030a/8
a.- sun 071a/2	‘alāmet -1- [Ar] İşaret, iz, belirti, nişan.
12. Haber vermeden gitmek.	‘a. 092a/12
a.- up 087a/10	ālāt -1- [Ar] Vasıtalar, aygıtlar.
a.- updur 049a/11	ā. 120b/6
āl -4- [Ar] Hile, düzen, dek.	ālāyiş -3- [Fa] Debdebe, tantana, gösteriş.
ā.+ e 034b/5, 132a/8	ā.+ i halk-ı günāhkār 009b/6
eliñ ā.+ ine 108a/13	ā.+ inden 061b/5
ağa vü ā.+ ine 021a/2	ā.+ uñdur 112b/8
ālā -1- [Ar] Nimetler, lütüflar.	aldan - -7- [Tr] Yanlış bir kaniya varmak,
ā.+ sını 058b/10	yanılmak.
	a.- dı 122a/2, 148a/5

a.- ma 024a/11, 067a/13, 108a/13, 132a/8	faḥr-ı 'ā. 011a/13
a.- mamaḳ 034b/5	ḥalk-ı 'ā. 088b/10, 090b/7
aldur -1- [Tr] Alma işini yaptırmak.	iki 'ā. 133a/2, 133a/3
a.- ma 067a/13	işbu 'ā. 041a/3
'ale'l'arş istivā -1- [Ar] "Emri arş üzerine egemendir." (Hadid, 57/4; A'raf, 7/54; Yûnus, 10/13; R'ad, 13/2; Tâhâ, 20/5; Secde, 32/4).	iy destân-ı 'ā. 031b/14
'a. 009b/3	mî'ād-ı 'ā. 065a/13
'ale'lcümle -1- [Ar] Hep birlikte, bütün olarak.	on sekiz biş 'ā. 008b/7, 012b/2
'a. 048a/1	şahrâ-yı 'ā. 101a/13
'ale'lḥaḳḳ -1- [Ar] Doğruluk ile, hak ile.	sırr-ı ḡayb-ı 'ā. 084a/13
'a. 023a/10	şâh-ı 'ā. 014b/1
'alelḳat' -1- [Ar] Son verecek, bitirecek şekilde.	yüz dürlü 'ā. 060b/6
'a. 023a/10	zerrât-ı 'ā. 038a/13
a'lem -1- [Ar] En bilen, bilgin.	'ā. eyler 001b/2
allâh u a. 148a/8	'ā. ü 'ameldür 146a/7, 146a/9
'âlem -146- [Ar] Dünya, cihan.	'ā. ü fikr 146a/8
'ā. 003b/7, 006a/6, 006a/9, 008a/11, 011a/8, 012a/7, 013b/2, 014a/4, 025a/10, 028a/7, 031a/12, 031b/10, 035a/1, 035b/14, 038a/8, 038b/7, 055b/4, 056a/3, 059a/8, 074b/1, 085a/4, 101a/5, 102b/6, 103a/9, 106b/10, 111a/12, 116a/3, 133b/11, 136b/3, 143a/15, 144a/4, 146a/7, 146a/10, 148a/8, 149a/2	'ā. ü ḥâş 013b/3
bu 'ā. 039a/15, 073b/1, 074b/4, 091b/1, 104b/10	'ā.+ de 003a/12, 004a/1, 022a/6, 022b/3, 024b/4, 028a/5, 041b/7, 071b/4, 081b/1, 089a/11, 102b/9, 103a/5, 114b/13, 115a/9, 124a/2, 130a/13, 139a/7
bünyād-ı 'ā. 001b/4, 065a/13, 097b/11	bu 'ā.+ de 100b/8, 103b/10, 115a/10
cân-ı 'ā. 003a/3	iy 'ā.+ de 115a/14
cümle 'ā. 137a/11	'ā.+ den 012b/11, 028a/6, 061b/6, 084a/14, 095a/5, 115a/8
erkân-ı 'ā. 003a/3	ḥâlî 'ā.+ den 103a/15
	'ā.+ dür 014b/1, 019a/3, 022a/6, 060b/5
	bu 'ā.+ dür 073b/7
	sen ü 'ā.+ dür 025a/10
	sensün ü 'ā.+ dür 035b/14
	'ā.+ e 030a/9, 062b/10, 146a/11, 146a/12

bu 'ā.+ e 008b/2	bu 'ā.+ üñ sırrı 035a/3
on sekiz biş 'ā.+ e 013b/1	'ā.+ üñ şādîsi 089a/3
tek 'ā.+ e 037a/1	'ā.+ üñsün 098a/12
'ā.+ ı nāsūtı 013a/9	'ālemārā -2- [Ar + Fa] Alemi, dünyayı
'ā.+ i 022a/5, 051b/6, 052b/11, 074a/13,	süsleyen.
094b/11	āftāb-ı 'ā. 122b/3
'ā.+ i 'ayn 146a/8	āftāb-ı 'ā.+ yı 056a/2
bu 'ā.+ i hiss ü hayālî 017b/2	'ālemefrüz -1- [Ar + Fa] Cihanı
'ā.+ i kıdsa 015b/14	parlatan, bütün aleme ışık saçan.
'ā.+ i kıds 053b/1, 057a/3	mihr-i 'ā. 038a/8
'ā.+ i kıdsa 042b/13, 047b/2	'ālemgāh -1- [Ar + Fa] Dünya, cihan
'ā.+ i kıdsi 143a/14	yeri.
'ā.+ i kıdsî 013a/7	'ā. 141a/4
'ā.+ i lāhūta 013a/9	'ālet -3- [Ar] Vasıta, mekine.
'ā.+ i pāk 076a/4	ism-i ā. 059b/7
karî'n-i 'ā.+ i pürnür 055b/12, 081a/8	ā.+ den 059b/7
hākîkat 'ā.+ inde 013b/4	ā.+ dür 119b/11
'ā.+ inden 092b/2	'ālev -1- [Tr] Yanan maddelerin veya
'ā.+ inş 147a/4	gazların türlü biçimlerdeki ışıklı uzantısı, alaz.
'ā.+ inş sultāmı 145b/11	ā.+ de 141b/10
iy 'ā.+ lerüñ püşt ü penāhı 059a/7	'āleyk -2- [Ar] Senin üzerine.
'ā.+ üñ 046b/3, 060b/9, 065a/12, 093b/8,	'a. 017b/6
140a/3	'a. ol 018a/1
nizām-ı 'ā.+ üñ 031b/14	'ālm -1- [Tr] Alma işi yapılmak, elde
'ā.+ üñ ārāyîşından 061b/5	edilmek.
'ā.+ üñ gāmından 107b/14	a.- maz 095b/4
'ā.+ üñ kuţbı 148b/7	'āl -4- [Ar] Aile, sülale.
bu 'ā.+ üñ sermāyesi 148a/4	ā.+ i 'abānuş sultānıdır 015a/10
'ā.+ üñ sevdālarından 110b/2	faḥr-i ā.+ i ādem 012b/11, 012b/12
	anuş aşḥābı ü ā.+ i hākķı 148b/3

‘alî -4- [Ar] Ebū Tâlib’in oğlu ve peygamberimizin damadı ve amcazâdesi, dördüncü halife.

‘a. 011b/8, 022b/13

ķavs-i ‘a. 013a/8

ol ‘a. 148b/5

‘âlî -2- [Ar] Yüce, ulu.

‘â. 128a/10

ol dîvân-ı ‘â. 007a/9

‘âlim -8- [Ar] Çok okumuş, bilgin.

‘â. 036a/10, 135a/2

bir ‘â. 066b/5

hem merîd oldur semî ‘ u hem başar hem ‘ u hem hâkîm u hem hâber 137b/5

bu ‘â.+ den 066b/8

‘â.+ dūr 066b/13

‘â.+ e 137b/13

‘â.+ ler 137b/14

‘âlimü ‘ssırrilhâfiyyât -1- [Ar] Gizlilikleri bilen Allah.

‘â. 021a/2

‘aliyy -1- [Ar] Yüksek, meşhur, necip, meşhur, ünlü.

‘a.+ i murtażâdan Beğenilenlerin, seçilenlerin en ünlüsü. 038a/4

allâh -6- [Ar] İslam ‘a göre her şeyi yaratan.

a. 011b/7, 023b/1, 137b/6, 148a/12

a. u a‘lem 148a/8

a.+ ı 115b/9

allâm -1- [Ar] Allah için kullanılan sıfat, her şeyi bilen demektir, âlim-i kül.

küllî vü a. 148a/7

‘alleme ‘ķur ‘ân -1- [Ar] ‘Kur ‘ân’ı çok iyi bilen, ‘Kur ‘ân’a vakıf olan.

‘a.+ dan 014b/3

alt -11- [Tr] 1. Bir şeyin yere doğru olan tarafı.

a.+ nda 013b/1, 020b/2, 080a/8, 083b/15, 092b/13, 139a/2

bu çarĥ a.+ nda 099a/14

degirmen řaşınuĥ a.+ nda 098a/2

a.+ indadır 076a/2

a.+ uĥda 066a/3

2. Her zaman kolayca alınıp yararlanılabilecek yerde ve yakınlıkta (olmak).

elüĥ a.+ ndaĥın 129a/6

altmış -1- [Tr] Bir sayı.

a. yıl 050b/14

altun -1- [Tr] Altın.

a. 028a/10

âlûde -4- [Fa] Bulaşmış, bulaşık.

â. 061b/13

â. kılduĥ 109a/9

â.+ ler 112a/10

â.+ sün 061b/12

‘âm -9- [Ar] Seçkin olmayan, herkes.

‘â. 009b/5, 018a/10, 115a/14

‘â. + a 067b/8

ĥ ‘ân-ı ‘â.+ a 067b/8

ĥâşş ü ‘â.+ a 097b/12

ĥükm-i ‘â.+ uĥ 116a/5

	iy sultân-ı 'â. 031b/1	'â. 146b/7, 146b/8, 146b/10, 146b/11, 146b/13
a'mâ	-2- [Ar] Kör. a. 066a/7, 118a/2	'â. u hâşşa 062a/10
'amâ	-1- [Ar] Körlük, görmezlik, manevi körlük, bilgisizlik. ehl-i 'a.+ dur 066b/4	fahır-i 'â. 146b/9 fıkr-i 'â. 146b/9 hâşş u 'â. 095a/15
a'mâl	-1- [Ar] İşler. bâğ-ı a. 057a/1	'â. olupdur 095a/15 'â. ü hâşş 146b/12
amân	-5- [Ar] Eminlik, korkusuzluk. a. 119b/3 a.+ ı 051b/13, 084b/15, 094b/13	her 'â. ü hâşş 146b/13 bu 'â. u hâşşı 038b/11 'â. ü hâşşı 113b/9 hâşş ü 'â.+ a 089a/15
	virmez a.+ ı 111a/10	naşîb-i hâşş ü 'â.+ a 089a/13
'amel	-16- [Ar] Dinin buyruklarını yerine getirmek için yapılan iş, fiil veya hareket. 'a. 026b/13, 146a/8, 146a/10 'a. kıldum 067a/13 'a. kılmak 026b/12 'a.+ den 067b/6, 109b/2 'ilm ü 'a.+ den 045a/4 'a.+ dende 067b/1 'a.+ dür 039b/10, 067b/1, 146a/7, 146a/10 'âlem ü 'a.+ dür 146a/7, 146a/9 'ilm ü 'a.+ dür 070a/9	'â.+ endendurur 146b/13 'â.+ ı 146b/7 'â.+ ı halkuñ 080a/5 'â.+ ı hâşş 146b/13
		ân -3- [Ar] Lahza, pek az bir zaman. a.+ da 085b/4, 116b/9 bu a.+ da 107a/7
'ameş	-1- [Ar] Gözü zayıf olma, zayıf gözlülük. 'a. 060b/8	ân -6- [Fa] 1. Şu, bu. â. 055a/4, 059a/13 bu ìn u â.+ dan 038a/1 ìn ü â.+ dan 054b/9 â.+ ı 129b/9
âmîn	-2- [Ar] Duaların sonundaki onama cümlesi. â. 092a/6, 136b/9	2. Güzellik cazibesi, alım. hâkîkat ü â.+ a 005a/11
'âmm	-22- [Ar] Umûmi, genel, herkese ait.	aña -169- [Tr] Ona.

a. 002a/2, 007b/9, 008a/14, 010a/8, 010b/5, 011b/9, 013a/6, 014b/10, 017a/6, 017a/13, 019b/5, 019b/8, 023a/9, 023a/11, 026a/13, 028a/5, 028a/9, 028a/15, 029a/6, 031a/1, 031a/10, 031b/7, 031b/10, 038b/7, 039a/3, 042a/14, 044b/3, 045b/4, 048b/9, 049a/15, 052a/5, 052a/6, 052a/11, 052a/13, 052b/7, 052b/9, 053a/1, 055b/8, 057a/12, 058b/2, 058b/14, 061a/1, 064b/9, 065b/5, 066b/7, 067b/10, 068a/7, 068a/8, 068a/11, 068b/4, 070b/3, 071a/13, 071b/3, 072a/6, 072b/11, 077a/9, 077a/14, 077b/3, 079a/1, 079a/10, 079a/14, 080a/5, 081a/10, 081b/15, 087b/3, 087b/8, 087b/9, 088b/6, 090a/6, 090a/11, 090b/7, 091b/4, 093b/4, 093b/8, 094b/7, 094b/14, 095b/2, 096a/6, 096a/7, 097a/11, 097b/2, 100a/13, 100b/7, 100b/12, 101a/9, 101b/8, 103b/6, 103b/14, 104b/1, 104b/4, 105b/13, 107a/13, 107b/1, 107b/3, 107b/6, 108b/15, 113a/15, 114a/12, 114b/4, 115b/7, 115b/10, 117b/6, 117b/7, 118a/14, 118b/7, 118b/8, 120a/1, 120a/3, 120a/8, 120a/10, 120b/7, 121a/1, 123a/6, 124a/10, 125a/7, 126a/3, 126a/11, 126b/5, 128a/2, 130a/10, 129a/3, 129a/14, 129b/7, 129b/9, 130b/4, 130b/15, 131a/4, 131b/14, 132b/5, 134a/11, 134a/12, 135a/3, 135b/10, 136b/3, 136b/5, 137b/10, 137b/11, 138a/1, 139b/7, 140b/2, 140b/3, 141b/7, 141b/12, 143a/8, 144a/8, 144a/11, 144a/13, 145b/2, 145b/12, 148b/7

a. vü āline 021a/2

bu a. 064b/6

ehl-i a. 093b/3

merd-i pürniyāz ol a. 133b/2

ol a. 008b/6, 044a/4

ne çengel koyar a. ne dendān 117b/6

ne hemdem var özünle demsāz ola ne maḥrem var a. söyler hem rāz 125b/2

a.+ dur 080a/1, 080a/2, 129b/9

ana -1- [Tr] Anne.

bir a.+ dur 028a/1

ana -1- [Ar] Ben.

a. 141b/4

‘anā -5- [Ar] Zahmet, meşakkat, güçlük.

‘a. 145a/14

‘a.+ dur 086a/3

‘ayn-ı ‘a.+ dur 115a/13

‘a.+ ya 045b/6

her ‘a.+ yı 045b/6

‘anāşır -1- [Ar] Elemanlar, öğeler.

‘a. 054b/6

‘anāsuz -1- [Ar + Tr] Zahmetsiz.

derd ü ‘a. 089a/12

‘anber -12- [Ar] Eridiğinde güzel kokan bir nesne.

‘a. 071b/6, 071b/9, 071b/13, 071b/15, 088b/6

müşğ ü ‘a. 049a/1

‘a.+ dür 071b/2, 071b/4

bu ‘a.+ dür 071a/15, 071b/7, 071b/10

bu şāhıñ rîşiniñ ‘a.+ i 071b/8

‘anberfürüş -2- [Ar] Amber satan, güzel koku satan.

‘a.+ a 071b/5

‘a.+ um 071b/15

anca -17- [Tr] Onca, onun kadar.

a. 027b/12, 027b/13, 049b/6, 083a/10, 084a/11, 084b/1, 084b/2, 096a/5, 098b/9, 111b/15, 121b/8, 124b/4

ancalar -2- [Tr] Onlar.

a. 005b/8

a.+ mı 147a/3

ancağ -15- [Tr] Yalnız, sadece.

a. 011b/10, 029a/8, 040b/14, 045b/13, 047a/9, 049b/13, 059a/12, 071b/7, 077b/9, 077b/12, 080a/11, 080a/13, 096a/1, 137a/8, 140b/7

ancıla -1- [Tr] Onun gibi.

a.+ sı 002a/3

ancağ -3- [Tr] bkz. **ancağ**.

a. 002b/6, 004a/1, 060a/8

anda -114- [Tr] O vakitte, o zamanda; onda.

a. 003a/12, 003b/9, 004b/12, 005a/1, 007a/10, 009a/5, 017a/5, 017a/6, 017a/7, 018a/6, 026a/10, 037a/15, 037b/1, 038a/5, 038a/11, 038a/12, 038a/14, 038b/6, 039a/2, 039a/4, 039a/7, 039a/8, 039b/3, 039b/4, 039b/5, 039b/7, 039b/10, 040b/10, 040b/11, 040b/13, 042b/12, 044a/1, 046a/1, 046b/9, 048b/3, 052a/2, 053b/14, 056a/1, 056a/2, 056a/6, 056a/12, 056b/13, 057a/3, 057a/4, 058a/2, 059a/15, 062a/2, 062b/15, 063a/1, 063a/2, 063a/5, 063a/7, 063a/9, 063a/10, 063a/11, 063a/13, 063a/14, 064b/9, 066a/11, 066b/10, 069b/2, 069b/3, 069b/5, 069b/9, 071a/3, 073a/12, 074a/11, 074a/12, 074b/3, 074b/7, 074b/8, 074b/9, 074b/10, 075a/1, 075a/3, 075a/8, 077a/3, 077a/4, 078a/1, 078a/12, 082a/12, 084a/5, 084a/6, 088a/1, 088a/2, 091b/4, 095b/3, 098a/6, 098a/14, 102a/8, 110b/6, 117a/3, 119a/6, 120a/13, 122a/13, 126b/2, 134a/7, 138b/5, 140b/10, 144b/5, 144b/7, 144b/14

ne cānuğ var ki a. kona sulṭān ne cānuğ var ki ola sulṭāna ḳurbān 127a/15

ne zāhir ḳalur a. ne mezāhir 078a/8

a.+ dur 063a/7

a.+ sun 066a/7

andan -163- [Tr] Ondan.

a. 001b/6, 004a/12, 004b/6, 005a/4, 005a/10, 005b/4, 006b/11, 007a/12, 008a/5, 008a/11, 008b/7, 008b/9, 008b/14, 009a/3, 009a/4, 009b/5, 011a/7, 013a/13, 013b/5, 013b/13, 014a/9, 016a/10, 016b/1, 016b/2, 017a/3, 019a/10, 019a/12, 020a/11, 020b/1, 020b/5, 020b/6, 022b/11, 024b/11, 026b/3, 027b/6, 027b/14, 029a/4, 029b/11, 031a/1, 031a/2, 031a/10, 031a/14, 031b/11, 032a/6, 034b/8, 036a/4, 037b/9, 038a/10, 038a/12, 042b/1, 042b/13, 043b/10, 045b/1, 046a/12, 046b/3, 047a/1, 047b/2, 049b/13, 050a/4, 050a/12, 052a/7, 053a/2, 055a/2, 056b/2, 057a/14, 058a/8, 060b/2, 060b/10, 061a/2, 064a/11, 064b/15, 065a/10, 065b/10, 066b/10, 066b/13, 067a/15, 068a/10, 068a/11, 068b/7, 070a/6, 071a/6, 073b/6, 075b/1, 075b/12, 076a/5, 076a/6, 076b/7, 077b/3, 078a/14, 080b/1, 082b/4, 083b/13, 087b/2, 088a/6, 091b/12, 092a/10, 093a/7, 094a/11, 094b/2, 094b/13, 095a/12, 095b/5, 096a/2, 096a/5, 096b/13, 098a/7, 099a/2, 099a/3, 104b/10, 106b/8, 107b/5, 107b/9, 112a/12, 114a/2, 115b/11, 118b/5, 126a/11, 128b/1, 128b/11, 130a/11, 129b/2, 131a/4, 131a/9, 131b/9, 137b/3, 137b/4, 139a/5, 140a/8, 141a/3, 141b/5, 141b/6, 141b/12, 143a/3, 144a/4, 144b/6, 145a/10, 146b/7, 147b/5

ol a. 044b/2, 055a/8

a. ayru 043a/11

a. özge 042b/2, 042b/3, 130b/15, 132b/7

a.+ dur 001b/5, 013b/9, 033a/8, 036a/3

a.+ durur 014b/6

andelib-10- [Ar] Bülbül.

‘a.+ e 010b/8, 066b/1

‘a.+ i 010b/4

bu bāğuş ‘a.+ i 033a/4

bu bostānuğ ‘a.+ i 066a/15

iy ‘ab.+ i na‘regüftār 136a/12

‘a.+ ün 016a/4

‘a.+ üj 010a/9, 010a/12, 066b/2

anı -135- [Tr] Onu.

a. 002a/5, 002a/6, 005a/13, 009b/10, 009b/11, 010b/3, 017a/7, 019a/4, 019a/8, 021b/7, 021b/9, 022b/9, 024a/7, 026b/14, 029a/10, 031b/6, 035b/4, 036a/11, 036b/9, 039b/15, 041b/5, 042a/5, 044b/11, 047b/3, 048a/5, 048b/12, 049a/1, 050a/5, 051a/9, 051b/13, 054a/2, 054a/7, 056a/12, 056a/14, 057a/13, 057a/14, 057a/15, 057b/1, 058b/11, 060a/9, 065a/4, 066b/11, 067b/8, 068b/5, 069b/4, 070b/2, 071a/9, 071b/5, 071b/16, 072a/11, 072b/1, 075a/3, 075b/4, 080a/3, 080a/11, 083a/11, 083b/2, 083b/3, 086b/11, 088a/8, 088b/5, 093b/3, 094a/6, 096b/8, 097b/9, 098b/5, 098b/14, 100a/14, 100b/7, 101b/7, 102a/7, 104a/1, 106a/8, 106b/13, 107a/14, 107b/14, 109a/1, 109a/7, 110b/15, 111a/4, 111b/2, 111b/3, 113a/2, 113b/1, 114a/5, 114a/11, 117b/12, 118b/15, 119a/14, 119b/2, 119b/4, 120a/4, 120a/7, 121a/10, 121b/7, 121b/12, 123b/1, 124a/8, 126b/4, 126b/15, 127b/2, 128b/1, 130a/4, 129b/8, 131a/3, 132b/9, 133b/6, 133b/7, 134a/12, 135a/5, 135b/8, 135b/9, 136a/1, 136a/9, 138b/5, 141a/1, 141a/5, 141b/10, 141b/11, 143a/8, 143b/4, 144a/4, 144a/15, 144b/5, 144b/15, 145a/9, 145a/12, 147a/5, 147b/6

anuj -145- [Tr] Onun.

a. 005b/5, 009b/3, 012a/7, 021a/1, 029a/12, 045b/1, 048b/14, 068b/5, 077b/1, 080a/8, 081a/10, 087a/12, 087b/1, 130a/3, 131a/7, 149a/4012a/7, 013b/13, 029a/11, 088b/1, 089a/12, 089a/15, 091b/9, 093a/8, 093b/7, 093b/14, 099b/4, 104a/2, 107a/11, 111a/7, 113a/5, 121b/6, 123a/8, 126a/11, 128a/15, 133b/1, 134a/5, 144a/2, 145b/8

a.+ da 035a/7

a. ‘abîdi 118b/6

a. adı 021a/10

a. adını 144a/9

a. adıyladur 001b/4

a. ‘aksidür 056b/1

a. ardınca 103a/10

a. aşhâbı ü âl-i hâkkı 148b/3

a. âşsı 095b/15

a. bahârı 057a/2, 087a/4

a. başını 051b/13

a. bir hâlîli 049a/3

a. bünyâdını 144a/9

a. cûdından 001b/5

a. çapağın 121b/11

a. çekdüğü 088b/12

a. devrânı 087a/13

a. dîdesi 038b/7

a. dînini 141b/8

a. dostlığına 014a/4

a. elinden 096a/15, 103b/14

a. emvâcı envâr 068b/2

a. emvâcına 068b/4

a. feryâd elinden 046a/6

a. ğamına 093a/12

a. gencînesi 028a/1

a. gerdişini 089b/13

a. gözleri 143a/2

a. hâkkı nânı 129b/9

a. hazzı 040b/1

a. her nidâsı 023a/7

a. hırşından 117a/5

ne ‘ömri var ki anuj pâyânı yokdur ne vaşlı
var ki a. hicrânı yokdur 095a/8

a. hicrânını 029b/1

- a. h̄il‘atini 101b/9
- a. h̄ükminde 100b/13
- a. ‘ilmi 066b/3, 066b/4
- a. inini 141b/8
- a. istiġfārıdır 140a/7
- a. izlālîne 066b/9
- a. kafāsına 072a/11
- a. kārı 090b/4
- kimi zaħm olur a. kimi merhem 060b/3
- a. külh̄ânına 126b/10
- a. künhinde 002a/7
- a. maħzarı 143b/6
- a. maħşūdı 028b/10
- a. meddāhı 011b/7
- a. menzilgehi 012b/15
- a. merhemi 127a/1
- a. mi‘ālîdür 059a/13
- a. muħtārını 029a/12
- a. muḳ‘îmi 074b/6
- a. muştafâsı 012b/1
- a. mübtelâsı 095a/3
- a. naş‘îbi 066a/15
- a. na‘tında 011b/6
- a. nâzırı 022a/8
- ne leylî olur a. ne nehârı 038a/6
- a. nûrı 013b/11, 064a/6, 131b/11
- a. nûrundan 013b/8
- a. nüktesinden 086b/12
- a. ‘ömri 024a/3
- a. pâyânı 107a/11
- ne ‘ömri var ki a. pâyânı yokdur ne vaşlı var
ki anuġ hicrânı yokdur 095a/8
- a. ribâtı 092b/10
- a. şırâtı 092b/10
- a. sırrı 148b/4
- a. şoñı 071a/9
- a. sözün 050b/7
- a. sūyı güldür 050a/14
- a. şânında 019b/5, 021a/11
- a. şânındaġı 148b/2
- a. şükri 123b/13
- a. taħtı 088a/12
- a. tūrı 064a/6
- a. vaşfinda 048a/10
- a. yādından 132b/11
- a. yârı ġayret 051a/10
- a. yeridür 035a/1, 082a/14
- a. zātı 002b/9
- a. zātından 001b/4
- a. ziyânı 131a/3
- a. ziyetine 094b/1
- a.+ dur 007b/13, 012a/5, 014a/5, 021b/2,
029a/9, 041a/7, 045b/4, 061a/14, 073a/11, 081b/1
137b/3, 137b/4
- a.+ la 052a/10
- a.+ ile 052a/9

a. 006b/7, 010a/2, 010b/1, 011a/11, 011b/11, 012a/1, 012a/6, 012b/10, 012b/11, 012b/12, 013b/6, 014a/1, 014b/5, 014b/15, 015a/4, 015a/11, 015b/10, 015b/12, 016a/14, 021a/10, 021b/4, 022a/3, 022a/14, 022b/2, 023a/1, 023a/9, 024b/2, 024b/14, 026b/3, 028a/9, 030b/10, 031a/2, 031a/3, 031b/15, 032a/5, 035a/6, 037a/15, 037b/7, 037b/11, 038a/1, 039a/1, 039a/2, 039b/15, 043a/12, 044b/3, 045a/11, 051b/9, 052b/4, 053a/14, 053b/4, 053b/5, 055a/2, 057a/8, 057b/15, 058b/7, 058b/8, 060b/13, 068b/12, 069b/8, 069b/11, 070b/5, 071a/8, 073a/9, 074a/8, 076b/6, 076b/7, 076b/9, 076b/11, 078a/5, 080b/12, 084a/13, 087b/14, 087b/15, 098a/6, 100b/1, 110b/9, 111b/5, 112a/4, 117a/3, 118b/9, 119a/13, 124a/11, 124a/12, 124a/13, 133b/12, 134a/9

a.+ dūr 012b/1, 013b/5, 013b/6, 013b/9, 016b/13, 080b/13, 089b/1, 116b/15

anuḡile -1- [Tr] Onun ile.

a. 140a/14

anuḡla -17- [Tr] Onunla.

a. 008a/14, 009a/13, 014b/6, 021b/11, 023a/12, 057a/15, 066a/14, 073b/14, 082b/9, 089a/11, 093a/13, 104a/2, 113b/1, 126b/10, 146b/9

‘**anḡā** -6- [Ar] Kaf daḡında yaṣadıḡına inanılan efsanevi büyük bir kuṣ; Simurg, Zümrüdüanka.

‘a. 049b/4

vücüduḡ ḡāfinuḡ ‘a.+ sı 032b/9

‘a.+ sına 009a/3, 050b/1

‘a.+ ya 055b/1

iy ‘a.+ yı ḡāf-ı bāyezîdi 024b/6

‘**ankebüt**-3- [Ar] Örümcek.

‘a. 118a/12

‘a.+ ı 001b/9

‘a.+ uḡ dāmi 049b/4

anlar -22- [Tr] Onlar.

a. 022b/11, 091a/13, 117b/14, 140b/10, 148a/13

maḡz ū a. 117b/1

a.+ a 022b/10, 037a/10, 075a/2, 075a/3, 093b/9, 117b/13, 117b/14, 144b/6

a.+ dan 091b/1, 060b/1, 075a/2, 136a/2

a.+ dur 130a/2

a.+ uḡdur 089b/5, 136b/10

a.+ uḡ maḡṣüdi 022b/9

anlaruḡcün -1- [Tr] Onlar için.

a. 018b/14

ānsuz -2- [Fa + Tr] Güzelliḡi, cazibesi olmayan; alımsız.

ā. 012b/2

aḡ -5- [Tr] İsmi ni anmak, zikretmek, hatırlamak.

a. 105a/9

a.- ardi 125b/10

a.- arsa 149a/4

a.- duḡça 109b/3, 136a/1

aḡla -88- [Tr] 1. Bir şeyin neye iṣaret ettiḡini kavramak.

a. 004a/4, 033b/5, 033b/8, 043a/9, 047a/9, 060a/6, 062b/1, 077a/8, 078b/12, 083a/15, 086a/11, 086b/15, 087a/9, 087b/1, 088b/13, 090b/14, 093a/2, 093a/8, 093a/14, 098b/12, 100a/8, 101a/3, 113b/13, 130a/13, 131a/1, 132b/14, 141a/4

a.- ma 093b/7

a.- mazzun 097a/2, 098b/5, 105a/13

a.- r 007a/2, 040a/15, 059a/1, 081a/11

a.- rlar 075b/1

2. Kabul etmek.

a. 028a/8, 032a/15, 042b/14, 051b/5,
060a/9, 063b/4

3. Öğrenmek, bilmek.

a. 034b/5, 034b/6, 034b/12, 076a/5, 076a/6

a.- duşsa 057a/15, 091a/2, 132a/6

a.- ğıl 029a/9, 040a/8, 054b/6

4. Bir durumun aslını idrak etmek.

a. 077a/8

a.- mağdan 059a/9

a.- maz 073a/6, 077b/2, 132a/1

a.- mazaş 063b/4, 071a/10

a.- mazaşun 040a/3, 048a/3, 057a/13, 065b/1,
081b/10

a.- r 009b/1, 028b/12, 036b/8, 040a/15,
045a/1, 059a/1, 067b/4, 075b/6, 081a/11, 097b/4,
132a/5

a.- riseş 076a/1

a.- rşaş 062b/2, 076a/2

a.- rşış 074a/1

a.- yan 082a/5

5. Kişiye ait olan şeyleri sezebilmek.

a.- rlar 097a/14

ağla -11- [Tr] Onunla.

a. 026b/6, 029b/1, 048a/1, 049b/1, 052b/3,
058a/3, 059b/2, 074b/9, 081a/6, 103b/11

ağlar -6- [Tr] Onlar.

a. 017b/14, 027b/7, 041b/6, 045b/15,
048b/8, 060b/8

ağlat -1- [Tr] Açıklamak.

a.- ur 145a/4

ar -1- [Tr] Güçsüz kalmak.

a.- maduşsa 046b/14

‘ār -6- [Ar] Utanma.

‘ ā. 093a/14, 094a/3

‘ ā. idüp 114a/7

‘ ā. olur 103b/14

‘ ā. u ğayret 090b/7

‘ ā.+ ı 118a/15

ara -28- [Tr] İki şeyi birbirinden ayıran
uzaklık.

a. 095a/14

a. yerde 047b/13, 047b/14, 068b/12

a. yerden 143b/3

a. yerde 057a/8, 072b/5, 094a/6, 124b/10

bu a. yerde 099a/12

a. yerden 056a/5, 056a/7, 077a/2

a.+ da 002b/5, 057a/12, 060a/8, 080b/13,
098a/13, 106a/5

bir a.+ da 098a/13

a.+ dan 035a/2, 041a/1, 057b/10, 148a/1

kırkıncı haccuş a.+ sında 072a/5

a.+ ya 026b/3

ol a.+ ya 049a/3

ara -2- [Tr] Bulmaya çalışmak.

a. 051b/6

a.- r 068a/10

ārām -14- [Fa] Durma, eğlenme; istirahat
etme.

ā. 024b/3, 046a/11, 053b/14, 057b/8,
083a/9, 089b/7, 096a/10, 096a/14, 111b/8, 124a/9

işbu ā. 099b/13

	ne gice uyhu vü ne gündüz ā. 124a/7		a.- duşsa 009a/6
	ā. kııl 109b/10		a.- ğıl 131a/14
	bu ā.+ uñ 099b/15		a.- mazsañ 042b/12, 047b/6
ārāyış	-2- [Fa] Süs, bezek, ziynet.		a.- ur 022a/5
	‘ālemün ā.+ ından 061b/5	‘arîf	-12- [Ar] Alim, bilgili kimse.
	ā.+ uñdur 112b/8		‘ā. 028b/12, 029a/4, 061a/7, 061a/8, 114b/14, 132a/5, 141a/3
ā‘rāz	-1- [Ar] İşaretler, alametler.		ma‘rūf u ‘ā. 005b/13
	ā. u a‘dād İşaretler ve sayılar. 059a/4		mi‘rāc-ı ‘ā. 013a/3
‘arāz	-1- [Ar] İşaret, alamet.		‘ā.+ e 013a/3
	‘a.+ dan 088b/7		‘ā.+ señ 132a/7
ard	-8- [Tr] Arka, geri.		‘ā.+ üñ 028b/13
	şeyhün a.+ ina 142a/7	arğa	-2- [Tr] Art.
	anuñ a.+ ınca 103a/10		a.+ sı 117b/10
	a.+ ında 081a/1, 103a/10, 144a/7		a.+ sında 125a/7
	a.+ ındadır 033b/10	armağan	-6- [Tr] Kişiyi onu mutlu etmek ve hatırladığını göstermek için verilen şey, hediye.
	şeyhün a.+ ından 141b/7		a. 058a/11
	a.+ uña 073b/10		a.+ um 032a/6
āremide	-2- [Fa] Dinlenen, rahat.		a.+ uñ 032a/13, 053a/13, 053a/14
	ā. 099b/7, 117b/4		senün a.+ uñ 031a/11
arı	-1- [Tr] Temiz, pak.	arpa	-2- [Tr] Buğdaygillerden bir tahıl cinsi.
	a. 120b/5		a. kuruşından 012b/7, 021a/12
arıl	-2- [Tr] Temizlenmek.	‘arsimā	-1- [Ar] Yüzü nurlu, ay gibi parlak olan.
	a.- madum 043b/4		‘ā. 118a/13
	a.- mayup 043b/3	‘arş	-14- [Ar] Göğün en yüksek katı, dokuzuncu felek.
arın	-4- [Tr] Temizlenmek.		‘a. 013a/4, 016a/11, 083b/10
	a. 103a/6		hurūs-ı ‘a. 016a/10, 123a/5
	a.- mayınca 009a/7, 042b/7		
	a.- sa 059b/1		
arıt	-5- [Tr] Temizlemek.		

gehî fahr ile çıkdum fevķ-ı 'a.+ a gehî
fakrile indüm taht-ı ferşe 083a/4

'a.+ ı a'lā 012b/4

'a.+ ı a'lādan 009b/2

'a.+ ı 'alādur 012b/15

'a.+ ı a'zam 083b/12

'a.+ ı dur 013a/3

'a.+ i mecîde 077a/11

'a.+ la 123a/4, 123a/5

arşun -3- [Tr] Arşın, eski bir uzunluk birimi.

beş a. 100a/8, 102a/12, 102a/13

art - -9- [Tr] Çoğalmak.

a.- ar 016a/4, 041b/12, 069a/12

ne bir kaçre bu baħr a.- ar ne olur kem 019a/7

a.- dı 111b/11

a.- mayaydı 117a/4

a.- maz 058b/15

a.- up 101a/4

artık -14- [Tr] 1. Fazla, artık.

a. 005b/14, 067b/15, 106b/1

2. Bundan sonra.

a. 031a/2, 042b/1, 044a/10, 066b/2, 085a/7,
098a/7, 110a/11, 117a/3, 135a/2, 142b/5, 148b/13

artuķ -3- [Tr] 1. Fazla, artık.

a. 131a/7

2. Bundan sonra.

a. 112a/1, 137a/8

artur - -4- [Tr] Çoğaltmak.

a.- an 091a/8

a.- dı 125b/4

a.- duņ 070a/9

a.- urlar 075b/1

aru -1- [Tr] Arı.

a.+ sun 097b/15

'arūs -2- [Ar] Dügün.

'a.+ ı 113a/4

'a.+ ı ħulda 067a/11

'arż -10- [Ar] Sunma, takdim etme,
gösterme.

'a. idersej Anlatmak. 023b/11

'a. idersün 105b/14

bu 'a.+ dandur 022b/11

'a. eyler 018a/1

'a. ide 007a/10, 148a/1

'a. ider 091a/1

'a.+ ı islām 143a/7, 143a/8

'a.+ ın 031b/13

ārżü -5- [Fa] İstek, heves.

bir ā. 052a/3

ā.+ sı 090a/2

ā.+ sın 051b/14

ā.+ yı 051b/10, 084b/10

aş- -2- [Tr] Bir şeyi aşığđ doğru gelecek
şekilde bir yere sabitlemek.

a. - ar 144a/8

a. - up 118b/15

'aşā -1- [Ar] Deynek, sopa.

'a.+ dan 061a/7

āsān	-4- [Fa] Kolay.	rābi '-i a.+ ı kehfem 019b/9
	ā. 090b/12, 095a/12, 116b/11	a.+ ı şafādan 038a/4
	işbu ā. 116a/6	anuñ a.+ ı ü āl+i ḥaqqı 148b/3
āāār	-1- [Ar] İzler, nişaneler ,alametler.	seg-i a.+ ı kehfî Kur'an'da bir mağarada uzun müddet uyumuş olarak bahsedilen kişiler. 091b/13
	ā. 003b/11	
āsāyış	-1- [Fa] Rahat, huzur, güvenlik.	a.+ ı kehfün pāsāmı 091b/14
	ā. 066a/11	a.+ ina 137b/9, 141b/1
‘asel	-5- [Ar] Bal.	a.+ ile 143a/2
	‘a. 020a/14, 020b/4	a.+ umdur 021a/4
	‘a. zımnında 020a/13	
	‘a.+ den 020b/8	‘āşî -2- [Ar] Karşı gelen, Allah'ın emirlerine uymayan, isyan eden.
	‘a.+ dūr 020b/7	‘ ā. 062a/12
aşfiyā	-7- [Ar] Samimi, içten kimseler.	iy nefsi-i ‘ ā. 053a/4
	a.+ dan 073a/13	āsītān -1- [Fa] Eşik; payitaht.
	rūḥ-ı a.+ dur 074b/7	ā.+ e 073b/3
	a.+ nuñ 019a/14	āsīyā -6- [Fa] Su değirmeni.
	cemî '-i etḳiyā u a.+ nuñ 015b/5	bir ā. 085b/4
	a.+ nuñ ġarḳ-ı ḥūndur 007a/2	çüp u ā. 073a/15
	cemî '-i a.+ nuñ murtażāsı 012a/14	bir ā.+ dur 073a/12
	etḳiyā ü a.+ yı 020b/13	bu ā.+ nıñ dānesisün 073a/14
aşfür	-1- [Fa] Bir çeşit çiçek.	ā.+ yı āteşîndür 094b/11, 094b/12
	a. 017a/3	aşl -36- [Ar] Kök, menşe, kaynak.
aşḥāb	-15- [Ar] Sahabe; Hz. Muhammed'e kendi devrinde inanlar.	a. 002a/11, 014b/1, 033a/7, 056a/3, 064b/13, 086b/15
	a. 141a/9	a. olupdur 064b/10
	ḳıdvē-i a. 137b/14	a. olursun 064b/11
	şem '-i a. 021b/8, 044b/8	ġayret-i a. 055a/3
	a. u aḥbāb 039b/10	raġbet-i a. 055a/3
	a.+ ı 141a/7	a.+ a 002a/11, 055a/5, 064b/11, 064b/12, 088b/4

vücüd-ı a.+ a 041a/12	āsumān -10- [Fa] Gök, sema.
a.+ dan 055a/1	ā. 073a/11
a.+ ı 009a/11, 009a/13, 033a/7, 041a/11, 131b/6	zemîn ü ā. 028a/1, 027b/14, 073a/12, 123a/3
bu gencin a.+ ı 086b/14	zemîn u ā. 028a/1
cihānın a.+ ı 064a/9	zemîn ü ā. 027b/14
gencüñ a.+ ı 086b/13	bu zemîn u ā.+ dan 024b/12
sivānuñ a.+ ı 121a/3	zemîn u ā.+ dan 027b/15
a.+ ı bünyād 002b/12	bu zemîn ā.+ dur 041a/3
a.+ ı cānda 039a/2	zemîn ü ā.+ dur 039b/13
a.+ ı fıtrat 005b/10	zemîn ü ā.+ ı 001b/7, 008a/7, 065a/2
a.+ ı hikmet 128b/6	zemîn ü ā.+ ı dur 039b/8
a.+ ı taqrīb 055a/7	zemîn u ā.+ uñ nūrî 004b/14
rāzuñ a.+ ın 132a/6	āsüdelik -1- [Ar + Tr] Rahatlık, genişlik, dinçlik.
sāzuñ a.+ ın 132a/6	ā.+ dūr 086a/8
a.+ ıñ 078b/4, 106a/6	aş -3- [Tr] Çok fazla, ölçüyü kaçırmak.
aşşı -14- [Tr] Fayda, kâr.	a.- arsun 103a/7
a. 067b/6, 088a/2, 093b/6, 093b/11, 095b/10, 103a/12, 103a/14, 114a/2, 135a/14	a.- dı 015b/13
anuñ a.+ sı 095b/15	a.- mışdur 074a/8
a.+ sına 107a/14	aş -3- [Tr] Yemek.
cihānuñ a.+ sına 093b/12	a.+ uñ 081b/9
a. ide 070b/4	a.+ ıdur 097b/1
senüñ a.+ ıñ 085a/3	a.+ ından 146a/1
aşşılı -1- [Tr] Faydalı, kârlı.	aşağı -1- [Tr] Bir şeyin alt tarafı.
a. 104a/4	a. 119a/14
āsüde -2- [Fa] Rahat, gâilesiz, dinç.	‘aşıq -33- [Ar] Birine, bir şeye tutkulu olan.
ā. 084b/5	‘ ā. 002b/13, 032a/7, 058a/12, 080a/10, 080a/14, 090b/1, 124b/5, 139a/11
ā. oldun 061b/12	

bir ʿ ā. 068a/9	nihān u ā. 003b/4
cān-ı ʿ ā. 126b/11	āşinā -1- [Fa] Bildik, tanıdık.
merd-i ʿ ā. 080a/12, 124b/7	ā. ol 075b/12
nice maʿşūk u ʿ ā. 124b/6	āşinālık -1- [Fa + Tr] Birbirini tanıma durumu, bildiklik, tanışıklık.
ʿ ā. olma 067b/11	ā. 119a/11
ʿ ā. olmak 080b/1	āşine -1- [Fa] Yumurta.
ʿ ā. yolumda 041b/7	ā. 051a/4
ʿ ā.+ a 028a/14, 028b/1, 139a/12	āşiyān -7- [Fa] 1. Kuş yuvası. 2. Mesken, ev.
ʿ ā.+ dağı 028a/13	ā.+ dan 047b/1
ʿ ā.+ ı 142a/4	murğ-ı ā.+ ı lāmekānsun 024b/7
ʿ ā.+ ı dîdār 044a/8	ā.+ ın 026a/1
bir ʿ ā.+ ı kārı 072a/4	ā.+ uğ 047a/14, 054b/4, 076a/5, 099b/2
bir ʿ ā.+ ı miskîn ü ĥaste 044a/9	ʿ aşk -96- [Ar] Sevgi.
ʿ ā.+ ı rüy 080a/14	ʿ a. 025b/5, 139a/5, 139a/7, 139b/15,
ʿ ā.+ ı şadçîz 080a/12	140a/13, 143b/9, 145a/3, 145a/4, 145a/7, 145a/11,
ʿ ā.+ ı zār 079a/9	145b/1, 145b/6, 146a/1, 146a/2, 146a/4, 146a/14,
ʿ ā.+ ınuğ maĥremi 127a/1	146a/15, 146b/6, 146b/7, 146b/8, 147a/10, 147a/13,
ʿ ā.+ ıı ĥimānı 139a/12	147b/1, 147b/4
ʿ ā.+ uğ 028b/13, 029b/2	āb-ı ʿ a. Aşk suyu. 145b/7
ʿ aşıklık -1- [Ar + Tr] Birine, bir şeye tutkunluk.	bu ʿ a. 147a/11
bu ʿ ā. 080a/5	fıkr ü ʿ a. 147a/1, 147a/9, 147b/3, 147b/11,
aşır -1- [Tr] Ölçüyü kaçırmak, aşırı gitmek.	148a/9
a.- ma 006a/14	mekteb-i ʿ a. 146a/5
āşikār -3- [Fa] Belli, açık, meydanda.	ʿ a. duʿ āsı 146a/9
ā. 142a/6, 144a/10, 145a/15	ʿ a. oğı Aşk ateşi. 139a/6
āşikāre -3- [Fa] Belli, açık, meydanda.	ʿ a. oldı 139b/3
ā. 002b/6, 125b/5	ʿ a. olur 146a/11, 147a/14
	ʿ a. ü fıkrüğ 147a/2
	ʿ a.+ a 139a/8, 139a/10, 139b/4, 139b/5,
	140b/2, 145b/6, 147a/8, 147a/12

fiḳr-i ‘a.+ a 145a/11
‘a.+ da 141b/13
‘a.+ dur 145b/9, 146a/4, 146a/5, 146a/8,
146a/11, 146a/12, 147a/2, 147a/11,
147a/14
‘a.+ ı 140a/7, 140a/15, 144a/13
bu ‘a.+ ı 140a/13
‘a.+ ı **āteş** Aşk ateşi.125a/3
‘a.+ ı dād 146b/1
‘a.+ ı dār 146b/1
‘a.+ ı eâer 139a/4
‘a.+ ı esrârına 141b/15
‘a.+ ı ḥāl 146a/7
‘a.+ ı ḥarf 146a/6
‘a.+ ı ma’nî 146a/6
‘a.+ ı pāk 143b/11
ḥakk ‘a.+ ına 022a/2
‘a.+ ıñ 142a/14, 148b/14
‘a.+ ıñ revānı 145b/5
bu ‘a.+ ıñ zātını 145a/13
‘a.+ ıser 139b/11
‘a.+ ile 005a/4
‘a.+ la 145a/10, 146a/3, 147b/2, 147b/5,
147b/7
nice ‘a.+ la 145a/14
‘a.+ uñ 147b/2
fiḳr-i ‘a.+ uñ zātına 145a/12
‘aṣḳbāz -1- [Ar + Fa] Aşkla oynayan, âşık
olmadığı halde yalan yere âşık görünen kimse, yalancı
âşık.

‘a. 142b/10
âşüfte -2- [Fa] Oynak, açık saçık kadın.
ā. 128b/11
vālih ü ā. Şaşakalmış ve aşifte. 124a/8
âşüftelik -6- [Fa + Tr] Çıldırıcasına sevmek,
deli gibi olmak.
ā.+ den 054a/5, 064a/13, 069b/15, 076b/13,
122b/6
ā.+ dūr 122b/7
at - -19- [Tr] 1. Bir şeyi olduğundan farklı
bir yere doğru uzaklaştırmak.
a. 058b/11
a.- a 044a/11
alam ol nānı vü a.-am yabāna 072a/8
a.- ar 049a/2, 072b/9, 111a/6, 119b/4
alur ol fānî vü a.- ar yabāna 072a/9
a.- arlar 075b/9
a.- dı 141b/6
a.- dılar 139a/10
a.- duḡuñ 097b/10
a.- dum 084a/10
a.- duñ 006a/9
a.- ma 097b/6, 130b/3
a.- sun 141b/10
a.- updur 083b/8
2. Saçmak, serpmek.
a.- arlar 100a/10
at -5- [Tr] Binek hayvanı.
a. 058b/11, 058b/13
a. + a 030a/7

	bir a.+ ıñ 105a/2		ā.+ den 109b/6
	a.+ uñ 029b/12		āb u ā.+ den 004a/14, 038b/11
āt	-1- [Tr] İsim.		āb-ı ā.+ den 004a/12
	ā. 123b/12		bu ā.+ den 111b/4
‘aṭā	-5- [Ar] İyilik.		ā.+ dūrūr 027a/11
	‘a.+ nı 088a/11		ā.+ i ğam 125b/8
	‘a.+ ın 122b/8		baḥr-i ā.+ idür 107b/5
	‘a.+ ya 019b/11		ā.+ indür 112b/7
	‘a.+ yı mevlevîden 034a/11		ā.+ insüz 088b/3
	‘a.+ yı ni‘met 120b/3		ā.+ üñdür 061b/10
‘aṭaş	-1- [Ar] Susuzluk, susama, harâret.	āteşin	-3- [Fa] Ateşten, ateşli, canlı.
	‘a.+ dan 083a/11		āsiyā-yı ā.+ dūr 094b/11, 094b/12
āteş	-37- [Fa] Hararet, kızgınlık.		kūh-ı ā.+ dūr 072a/2
	ā. 072a/3, 087b/3, 089b/8, 089b/14, 094b/10, 099b/8, 104b/4, 104b/7, 121b/14, 125a/2, 140a/11	āteşisāz	-1- [Ar + Fa] Ateş hazırlayan.
	āb u ā. Su ve ateş. 004a/13, 038b/10, 051b/12		ā. 119b/3
	āb u bād u ā. Su ve rüzgar ve ateş. 028b/5	‘aṭıl	-3- [Ar] Tembel, üşengen, faydasız.
	āb-ı ā. 038b/10		‘ ā. 017b/5, 069a/7, 131a/11
	‘aşk-ı ā. 125a/3	atla -	-1- [Tr] Yüksek bir yerden kendini bırakmak.
	bir ā. 084a/7		a.- n 015b/13
	bu ā. 103a/4	atlas	-13- [Ar] Üstü ipek, altı pamuk kumaş.
	gerek āb ol gerek ā. 101a/8		a. 072b/11, 072b/13
	gehî küffâr birle ceng içinde gehî ā. miââlî seng içinde 082b/12		a. u dîbā 024b/2
	ā. olmuş 056b/7		a. üstinde 056a/3
	bu āb u ḥāk u ā. u bād 002b/12		a.+ a 001b/11
	niçe ā. urasun 104b/13		a.+ dan 061a/8, 102a/13
	ā. ü āb 076a/9		a.+ durur 087b/4
			a.+ ı 112b/1, 140b/12
			ḥarîr u a.+ ı 021a/14

a.+ ı rûmı 072b/12	āvārahlık -1- [Fa + Tr] Serserilik, aylaklık.
a.+ ı şeng 087b/7	ā.+ dan 096b/2
‘aṣṣān -1- [Ar] Susamış, susuz, teşne.	ā.+ dur 105b/6
‘a.+ sun 076b/5	āvāreerek -1- [Fa] Çok başıboş.
‘aṭṭār -4- [Ar] Baharat veya güzel kokular satan kimse veya dükkan, aktar.	ol ā.+ dūr 096b/1
‘a. 046a/2, 048b/13, 049a/2	āvāz -9- [Fa] Yüksek sesle bağırma.
dükkān-ı ‘a. 048b/11	ā. 024a/1, 067b/4, 082a/10, 105b/13, 128b/5
‘aṭṭār -10- [Ar] Meşhur mutasavvıf.	bir ā. 033b/4, 068a/8
‘a. 008b/13, 032b/7, 134a/8	ā. idersün Bağırmak. 093a/13
iy ‘a. 074a/2, 108a/9, 132a/8	bülbülün ā.+ ı 024a/2
‘a.+ a 019b/8, 134a/10	āvāze -4- [Fa] bkz. āvāz.
bir külbe-i ‘a.+ a 048b/10	ā. 105b/9, 127b/10
‘a.+ ı kemāle 034a/10	ā.+ den 024a/1
āv -2- [Tr] Karada ve havada yabâni hayvanları, denizde balıkları tutma veya vurma işi, şikâr.	ol ā.+ den 067b/4
ā. 071b/2, 071b/3	a’vec -2- [Ar] Eğri büğrü.
‘avāmü’nnās -1- [Ar] Alt tabaka olan halk.	a. 056b/14
‘a.+ a 128b/5	a.+ üñdür 056b/14
a’vān -1- [Ar] Yardımcılar, arka çıkanlar.	‘avn -3- [Ar] Yardım, inayet.
‘a.+ dur 039a/4	‘a.+ i bārî 004b/9, 023a/11, 034b/2
āvāre -5- [Fa] Serseri, boş gezen, işsiz güçsüz, aylak.	‘avret -2- [Ar] Eş, zevce.
bîçāre vü ā. 095b/1	‘a.+ e 128b/10
ā. düşdün 054b/3	bir ‘a.+ üm 142a/14
ā. miskîn 127b/6	avuç -7- [Tr] Bir elin alabileceği miktar.
ā.+ ler 134b/14	bir a. 099a/5, 101b/11
dil-i ā.+ sinde 072a/5	bu bir a. 019a/3
	bir a. ḥāk 099a/2, 134a/6, 136a/6
	bir a. toprak 045a/12
	ay -3- [Tr] 1. Yılın on iki bölümünden her biri.

a. u gün 014a/15	hem nihān ol hem ‘a. ol 065a/10
a. ü gün 039a/15	‘a. olsan Ortaya çıkmak, belli olmak. 065a/7
2. Dünyanın uydusu, kamer.	‘a.+ a 069a/3
a.+ a 066b/1	‘a.+ dan 065a/7, 065a/8
aya -1- [Tr] Avuç içi.	‘a.+ dur 037a/15, 039a/4
a.+ sı 073a/1	hem ‘.+ dur hem nihāndur 065a/4
ayağ -1- [Tr] Yürüme organı.	ne nihānsun ne ‘.+ sun 065a/6
a. ol 006a/13	‘ ayār -1- [Ar] Değerli madenlerin karışma derecesi.
ayağ -17- [Tr] 1. Yürüme organı.	‘a. it 078a/14
a. yerine 094a/7	ayās -5- [Tr] Gazneli Mahmud’un gözde vezirinin adıdır.
başdan a.+ a Tamamen, bütünüyle. 011b/12, 019b/9	a. 055a/8
a.+ dan 091b/6	a. ol 065b/10
a.+ dan düşse İş yapamaz duruma gelmek. 110b/10	a.+ a 079a/9
düşdüm a.+ dan 115b/14	a.+ ı gül‘izārum 080a/13
a.+ dur 106a/10	a.+ um 080a/14
a.+ ı 109b/4	āyāt -2- [Ar] Kur‘ān‘ın cümleleri.
benüm bir a.+ ım 119a/12	mazhar-ı ā.+ ı kur‘ān 016b/13
a.+ ına 019b/2	cāmi‘-i ā.+ ı kur‘ān 022a/10
nizāmuñ a.+ ına 031b/9	ayāz -1- [Tr] Açık havalarda çıkan kuru soğuk.
a.+ lar 117b/11	a.+ ım 080a/1
a.+ una 106a/15	‘ ayb -3- [Ar] Utanılacak şey, kusur, ayıp, leke.
a.+ uñ 006a/15, 113a/1	‘a. u ḥaṭādur 129b/11
a.+ uñdan 055a/9	‘a.+ ın 130a/12
2. İçki kadehi.	gizlü ‘a.+ un 130a/12
bu a.+ ı 035b/11	āyet -6- [Ar] Kur‘ān‘ın herhangi bir cümlesi.
‘ ayān -12- [Ar] Aşkar, belli, açık.	
‘a. 065a/9, 069a/5, 073a/11	
ehl-i ‘a. 143a/10	

ā. 008a/9, 096a/15, 133a/13
bir ā. 027a/14, 049b/10
ḥadī ā ü ā. ü aḥbār 036b/4

ayıḳ -2- [Tr] Sarhoşluk ve baygınlık gibi insanı kendinden geçiren durumların etkisi altında bulunmayan, aklı başında.
a. 123b/15, 130b/14

ayıł -1- [Tr] Sarhoşluk, baygınlık vb. bir durumdan kurtulmak, kendine gelmek; ayıkmak, aymak.
a.- maz 044b/14

ayıı -8- [Tr] Birbirinden uzaklaştırmak.
a.- dı 017a/9
a.- ma 010a/13, 010b/12, 033a/6, 043b/15
a.- maz 023a/11
a.- saḡ 010b/4

āyìn -3- [Fa] Merasim, tören.
esir-i resm-i ā. 085b/10
ā.+ i 087a/6
ā.+ üḡ 048b/2

āyîne -42- [Fa] Ayna.
ā. 038a/9, 038a/10, 107b/13, 144b/12, 144b/15, 145a/6
bir ā. 037b/3, 039a/5, 144b/4
bu ā. 037b/2
her ā. 047b/12
püşt-i ā. 037a/14, 037b/1, 037b/3
rūy-i ā. 037a/15
ā.+ de 144b/6, 144b/10
ol ā.+ de 144b/15

ā.+ dūr 005a/2, 144b/12, 145a/4
ol ā.+ dūr 130a/14
ā.+ i dî dârdur 144b/7
ā.+ i dilde 056a/13
ā.+ i kevineyn 053b/8
ā.+ i kevineyn olursun 026b/13
ā.+ i ol şāhbîn 144b/11
resm-i ā.+ m 085b/11
ol ā.+ nūḡ 043a/10
ā.+ ḡ 048b/3, 051b/10, 056a/6, 076b/7
ḥaḳḳuḡ ā.+ sidūr 004b/15
ā.+ sūn 026b/11
göḡül ā.+ sin 042b/6, 051b/9
göḡül ā.+ sine 143b/12
ā.+ ydi 144b/13
ā.+ ye 047b/12
ol ā.+ ye 144b/4

aylaḳ -1- [Tr] İşsiz güçsüz, boş gezen.
a. 111a/2

‘ayn -52- [Ar] 1. Göz.
‘a. 004b/8, 042b/11
ḳāf-ı ‘a.+ a 004b/4
‘a.+ ı ḳāfa 004b/4
‘a.+ ima 004a/1
‘a.+ um 010a/1
‘a.+ uḡa 004b/9

2. Bir şeyin özü.

‘a. 022a/14, 026b/12, 029b/11, 052a/4,
053b/8, 056a/5, 059b/2, 078a/8, 091b/6, 146b/5,
147a/8, 147b/10

‘ālem-i ‘a. 146a/8

‘a. ile haqq 049b/5

‘a. olursun 026b/13

‘a. ū dāl 144a/11

‘a.+ a 029b/10, 047b/15, 112a/12

‘a.+ dağ 148b/4

hūr u ‘a.+ dan 015b/7

‘a.+ dur 147a/6

hūr u ‘a.+ dur 038b/7

‘a.+ ı ‘anādūr 115a/13

‘a.+ ı bekā 005a/4, 086a/11

‘a.+ ı ebeddür 025a/3

‘a.+ ı elemdür 074a/13

‘a.+ ı evvel 004b/7, 061a/13

‘a.+ ı haqqdur 022b/4

‘a.+ ı hevādūr 121a/6

‘a.+ ı kahr 084a/6

‘a.+ ı ma’nî 003b/7

‘a.+ ı manzūr 059b/5

‘a.+ ı müsem mā 037b/9

vücüdün zātınun ‘a.+ ı şifātun 007b/14

‘a.+ ı vefādūr 009b/13

‘a.+ ı zāhir 017a/14

‘a.+ ı zāt 059b/3

‘a.+ ı zîāteş 146b/3

her birinün ‘a.+ ıdur 147b/9

‘a.+ ı 045a/4

‘a.+ ıma 139b/15

‘ayne -4- [Ar] Gözle görülebilen.

‘a. 004b/3, 059a/14

zāt-ı ‘a. 059a/14

ayran -4- [Tr] Yoğurtla yapılan içecek.

a. 107a/3

a. çanağın 107a/2

a. çanağında 107a/1

a.+ dur 106b/13

ayrıl -2- [Tr] Uzaklaşmak.

a.- ur 104b/9

a.- ursun 114b/6

ayrılık -1- [Tr] Ayrı olma durumu, birinden uzak düşme.

a.+ dur 103a/11

ayru -10- [Tr] Ayrı.

a. 006b/10, 041b/15

andan a. 043a/11

cānāndan a. 043a/11, 043b/13

cāndan a. 043b/13

a. düşdüm 044a/12

yolundan a. düşmek 010b/8

ayruğ -2- [Tr] 1. Artık.

a. 061b/3

2. Başka, diğer.

a.+ lara 121a/14

‘ayş -2- [Ar] Yaşama.

gehî ‘işret gehî ‘a. u nihānî 104a/10

		'a.+ ı şîrîn 103a/14			â.+ dür 028b/1
az	-12-	[Tr] Nicelik, nitelik, güç, süre, sayı bakımından eksik, çok karşıtı.			â.+ lerden 036a/11, 050b/12
		a. 026b/1, 049b/12, 064a/7, 064a/8, 077a/4, 083a/7, 089a/2, 102b/8, 102b/11, 128b/6, 128b/14			a'zam -8- [Ar] Daha, pek, en, çok büyük.
		a.+ mışdur 066b/4			'arş-ı a. 083b/12
âz	-8-	[Fa] Aç gözlülük, hırs, tamah.			çarh-ı a. 006b/4, 012b/13, 016a/9, 016a/12, 027b/3, 028b/2, 036a/6
		â.+ sam 148b/12			âzâr -2- [Fa] İncitme, kırılma, tekdir.
		hevâ vü 'ucb ü kibr ü şehvet ü â. 112b/5			â. 102a/1, 128a/9
		hırş u â. 051b/7			'azbü'llîsân -1- [Ar] Tatlı dil.
		zihî ğaflet zihî hırş u zihî â. 121a/7			'a. 128b/12
		â. u sîn 051b/14			azdur -1- [Tr] Yoldan çıkarmak, kışkırtmak, küfre götürmek.
		hırş u â.+ uş 109b/3			a.- up 139b/12
		hırş-ı â.+ uş 070b/15			âzerm -1- [Fa] Utanma, haya.
		hırş u â.+ uş 072b/7			â. 103a/1
'azâb	-1-	[Ar] İşkence, keder.			azğââ -1- [Ar] Karmakarışık rüyalar veya söylentiler.
		'a.+ ı 091a/8			a. u ahlâm 058a/4
âzâd	-14-	[Fa] Serbest bırakma.			'azîm -3- [Ar] Büyük, ulu, iri.
		â. 020a/6, 020b/12, 031b/12, 042b/9, 080a/13, 084b/3, 088a/13			bu girdâb-ı 'a.+ e 092b/14
		â. eyle Birini serbest bırakmak. 068a/2			halk-ı 'a.+ e 011b/8
		â. ol Serbest olmak, özgür bırakılmak.			benüm cürm-i 'a.+ üm 133a/10
		005b/7			'azîz -10- [Ar] Saygı duyulan, hürmet edilen, muhterem, sayın.
		â. ola 103b/9			'a. 129b/1
		â. olasun 110a/9			'a. ü kıymetidir 087a/3
		â. olupvan 114a/6			'a. ü pîr-i rehber 133b/9
		â. olur 145b/5			'ömr-i 'a.+ i 111b/10
		â. olursun 074a/5			ol 'a.+ i bâdiyânet 035a/14
âzâde	-4-	[Fa] Hür, serbest.			ol 'a.+ i pîr-i bîdâr 092b/6
		iy â. kuşlar 075a/12			

‘a.+ üm 118b/14	bu b.+ a 031b/5
‘ömr-i ‘a.+ üm 085a/13	b.+ ı 017b/13, 141a/5
bir ‘.+ üñ 101b/3	şekā b.+ ımı 135a/6
‘ömr-i ‘.+ üñ 087a/2	b.+ ı cennet Cennet kapısı. 121b/2
‘ azizān -2- [Ar] Saygı duyulan, hürmet edilen, muhterem, sayın.	her b.+ ı meftūh Fethedilmiş kapı. 116b/15
‘a. 123b/4	bu b.+ ı muğlağ Kapalı, kilitli kapı. 058b/14
‘a.+ ı vefādār 135b/13	bu b.+ ı muḳaffel Kilitli kapı. 061a/13
‘ azize -1- [Fa] Sevgili.	b.+ m 121a/4
‘a.+ m 124b/1	b.+ uñ 025b/10
‘ azm -2- [Ar] Kasıt, niyet, karar.	feth-i b.+ uñ 061b/6
‘a.+ i rāhı 092a/7	işbu b.+ uñ 016b/5, 025b/10, 061a/12
‘a.+ imin 138a/12	bād -50- [Fa] Rüzgar, yel, hava.
‘ azm -2- [Fa] Kemik.	b. 031b/12, 036b/6, 046a/8, 060b/11, 073b/4, 088a/4, 105a/11, 142b/9
‘a. ü laḥm 030a/8	bu āb u ḥāk u āteş u b. 002b/12
maẓhar-ı ḥalk-ı ‘a.+ üñ 011b/15	her b. 044b/11
āzmend -1- [Fa] Haris, tamahkar.	ḥūn ile b. 088b/11
bir ā.+ e 115a/1	b. elinden 046a/6, 046a/7, 046a/9
‘ azrā’ıl -1- [Ar] Ölüm meleği.	b. ile ḥūndur 088b/12
‘a. 062a/6	ḥāk u b. u āb 053a/11
azu -1- [Tr] Boynuz, azı.	āb u b. u āteş 028b/5
a.+ sın 118a/14	b. u tışı 060b/11
-B-	b. üstinde 060b/11
bā -2- [Fa] Tam, mükemmel güzellik.	b.+ a 045a/12, 046a/13, 046a/14, 046b/1, 070b/13, 073b/4, 100b/1, 101a/8, 101b/10, 110b/3
b.+ dur 012a/10	b.+ a vir 105a/11
b.+ ye 078b/8	bu b.+ a 083b/5
bāb -16- [Ar] Kapı.	virdüñ b.+ a 124a/3
b. 051b/4	b.+ a virme 129a/5
miftāh-ı b. Kapı anahtarı. 131a/9	

virme b.+ a 019a/4	bāg -20- [Fa] Ağaçlık yer, bahçe.
virüpsün b.+ a 036b/3	b. 145a/9, 145b/3
b.+ dan 044b/11	sarây u b. 108b/12
b.+ ı 046a/11	nağş-ı b. u bostāndan 046b/4
b.+ ı bûdı 094b/3	b. u rāğa 098a/11
başuñdağı b.+ ı ğurûrı 136a/5	bu b.+ a 010a/11
b.+ ı ħazāndan 046b/4	b.+ dan 097b/3
b.+ ı ħazāndur 073b/8	b.+ ı 026b/14, 057b/1
b.+ ı hevādur 002b/15	b.+ ı a 'māl 057a/1
b.+ ı hevesdür 102b/10	b.+ ı cennet 026a/2
bu b.+ i 101b/3	b.+ ı nevbahārum 084b/7
bu b.+ ı ħoş 087b/8	göñül b.+ ında 064a/11
b.+ ı istiğnā 046b/3	bu b.+ un bülbülünden 087b/15
b.+ ı 'ömr 102b/3	b.+ uñ 046b/4
b.+ ı şehvetden 049a/10	işbu b.+ uñ 010a/10
b.+ uñ tozıdır 101b/2	bu b.+ uñ 'andelî bi 033a/4
bādām -2- [Fa] Badem sözünün eski şekli.	bu b.+ uñ bülbüli ğüyāsı 032b/9
b. 101a/15	bu b.+ uñ lālesinden 088a/14
mağz-ı b. 132b/5	bāgbān -1- [Fa] Bahçıvan, bağcı.
bāde -6- [Fa] İçki.	b.+ a 145b/3
b. 007a/4, 065a/15, 105b/5	bağır -1- [Tr] Göğüs.
bu yaña b. vü ol yaña şāhid 091a/15	b.+ uñ 058a/13
'ışk-ı b. 027a/7	bağışla -4- [Tr] 1. Affetmek.
hem b.+ sin hem mest olursun 025a/8	b. 068b/1
bādiyānet -1- [Ar] Diyanet ile,	2. Hediye etmek.
dindarlık ile, din ile.	b. 011a/5, 136b/12
ol 'azîz-i b. 035a/14	bağla -9- [Tr] İp, bağ veya başka bir araçla
bālāmis -1- [Ar] Elle dokunan, temas eden.	bir şeyi bir yere tutturmak.
b. 100b/8	b. 053b/1, 066a/6

b.- dum 111b/6	bahār -7- [Fa] Kış ile yaz arasındaki mevsim.
bil b.- duşsa Birisinin kendisine yardımcı olacağına inanmak, güvenmek. 053a/13	b.+ ı 046b/3, 062a/5
b.- ma 122a/8	anuñ b.+ ı 057a/2, 087a/4
bil b.- mañ 030b/8	dehrün b.+ ı 089a/4
taş b.- rdı 015a/3	ne berdi ne ħazānı ne b.+ ı 038a/6
b.- yan 146a/1	her b.+ uñ 087a/5
2. Takmak.	baĥl -5- [Ar] Hasis, cimri, tamahkar.
kemer b.- n 033a/1	b. 121b/2
baĥlan - -7- [Tr] 1. Baĥlama işinin öznesi olmak.	bir b. 121b/6
b.- a 109b/7	'aks-i b.+ i 121b/9
b.- dı 083b/5	b.+ üñ 121b/8
dili b.- dı Herhangi bir sebeple konuşamamak. 121b/15	kār-ı b.+ i 122a/4
b.- updur 055a/10, 079a/14	baĥl -1- [Ar] Cimrilik.
2. İçten baĥlı olmak.	b.+ ı guvāhî 134a/3
b.- ma 023b/14	baĥr -112- [Ar] Deniz, derya.
b.- upsun 118b/8	b. 027b/11, 032a/11, 036a/3, 060b/4, 077a/2, 077b/7, 077b/8, 077b/10, 077b/12, 077b/13, 077b/15, 078a/6, 078a/7, 092a/14, 137b/7, 141a/13, 143b/3, 147a/10, 147a/12, 147a/13, 147b/2
baĥ -2- [Tr] Bakmak.	bu b. 029b/13, 036a/5, 077b/5, 077b/9, 093a/1
b. 125a/7	ol b. 001b/3
bahā -2- [Fa] Kıymet, bedel, değer.	uşbu b. 023b/11
b.+ ya 071b/13	ne bir kaçre bu b. artar ne olur kem 019a/7
b.+ yı 075b/13	b. itmiş 078a/2
bāĥaber -2- [Fa + Ar] Haberi olan.	b. ü ĥiddetden 145b/2
b. 126a/9	bir b.+ dur 077b/9
b. olmak 143b/12	b.+ e 032a/10, 032a/11, 034b/10, 077a/2, 077b/4, 077b/6, 078a/4, 082b/1, 082b/2, 106b/7, 143b/3, 147a/10, 147a/12, 147a/13
bahāne -1- [Fa] Vesile, sebep.	
b. 133b/15	

bu b.+ e 005b/12, 006b/8, 018b/9, 048a/5,
050a/2, 081b/13, 084b/2, 106b/9, 114b/9, 143b/7

işbu b.+ e 027b/3, 087b/11

ol b.+ e 002b/13, 009b/6

b.+ ı esrār 018b/10

b.+ ı huzūra 015a/14

b.+ ı nūra 060a/1, 063a/13

ğarîk-i b.+ i nūr-ı zāt 131a/13

b.+ ı nūra 132a/15

b.+ ı püresrārī kāmīl 132b/8

ol b.+ ı pürhün 036a/4

b.+ i 005b/4, 018b/7, 021a/7, 032a/11,
048a/5, 068b/5, 077b/5, 106b/8, 136a/11, 147a/13

hâkîkat b.+ i 048a/4

bu b.+ i ahzarîde 013a/11

b.+ ı âteşdür 107b/5

ğarğa-i b.+ i huzür ol 026b/6

b.+ i keâretten 145a/15

b.+ i kıdemdür 033a/7

b.+ i mevvac 060b/2

b.+ i rahmetden 051b/4

b.+ i sernigündür 059a/9

gevher-i b.+ i yakındur 008b/13

b.+ i yakînüñ gevheri 023a/2

b.+ idür 147a/12

hâkîkat b.+ idür 060b/2

b.+ ile 077b/14

b.+ in 147a/11

ezel b.+ inde 012a/8

ma'rifet b.+ inden 141a/12

hâkîkat b.+ inüñ dürdânesidür 011a/9

tarîkat b.+ inüñ gavvası 021a/9

b.+ uñ yünusisün 113a/6

bu b.+ üñ 146a/4

bu b.+ üñ gevherinüñ hâşşı 021a/9

bu b.+ üñ işkı 028a/8

bağrı -3- [Ar] Denizle ilgili olan.

b. 060b/4, 067a/4, 082b/3

bağrîmend -1- [Ar + Fa] Denizi olan.

b. 144a/14

bağâ -2- [Ar] Konuşulan şey, söz.

b. 068b/15

bu b.+ e 068b/15

bağış -2- [Fa] Bağış olarak verilen para.

b. 089a/6

b. kııl 112a/14

baht -8- [Fa] Rastlantıları düzenleyerek insanların iyi veya kötü yaşam sürmelerine neden olduğuna inanılan gizli güç; felek, talih, yazgı.

b. 045b/4

bu devlet ü b. 114b/12

b.+ a 087b/10

b.+ e 014a/6

her b.+ ı bîdâr 014b/6

ol sultân-ı b.+ ı nîknâmı 035b/10

b.+ ın 085b/3

b.+ uñ 127a/13

baḥtiyārî -1- [Fa] Bahtiyarlık,
mutluluk.

b. 034b/2

ba'id -2- [Ar] Uzak, ırak.

b. 005a/10

b.+ em 134b/3

bağ - -22- [Tr] 1. Bakışı bir yöne doğru
çevirmek.

b. 144b/12

b.- arken 138b/1

b.- arsağ 076a/15

b.- ma 043a/3, 046b/1, 129a/12

b.- mağa 039b/1, 144a/3

b.- mağ 051a/8

b.- maya 137b/1

b.- mıyam 010a/3

b.- sa 107b/1

b.- sağ 146b/10

b.- up 094b/1, 099b/7, 106a/14, 136b/12

2. Aramak.

b. 140a/12

3. Sadece elindeki işle uğraşmak.

b.- ma 053b/1, 058a/1, 131a/4

b.- madı 139a/6

bāk -1- [Fa] Korku; sakinme; kaygı.

b. 134b/13

bākbāz -1- [Fa] Korkan, çekinen, korkuyla
oynayan.

b. ol 027b/2

bākî -1- [Ar] Ağlayan.

b. 041b/2

bāḳî -11- [Ar] Ebedi, ölümsüz.

b. 077a/8, 082a/11, 092b/1, 120b/3

cān-ı b. 062b/10

devlet-i b. 057b/13

hîç ü b. 093a/5

sultān-ı b. 062b/10

lezzāt-ı b.+ den 069a/15

b.+ dür 065a/14

b.+ sün 086a/6

baḳḳāl -1- [Ar] Sebzeçi; pirinç, şeker, peynir,
zeytin ve benzerleri gibi şeyler satan kimse.

bir b.+ ı üstād 132b/4

bāl -16- [Fa] Kanat.

b. 120b/6

per ü b. 057a/1, 075b/7, 085b/6

yāl ile b. 105a/12

ne ser gözler ne b. ister ne per ol 017a/2

b. u perden 016b/9

b. ü per 082a/7

b.+ ı 089a/7

b.+ in 041b/4

per ü b.+ in 082a/6

per ü b.+ üm 016b/4

b.+ üñ 016b/11, 046b/2, 069a/2

ne perrüñ var ne b.+ üñ 098b/3

bālā -8- [Fa] Yüksek, yukarı, üst, yüce.

b. 001b/5, 024a/10

şib u b. 124a/10

	b. vü zîrûñ 115b/6	bār	-25- [Fa] Yük.
	b.+ da 024a/11		b. 120b/6
	b.+ ya 110b/14		her b. 084a/5
	b.+ yı 109a/8		bu māl u mülk u b. u bengāh 080a/9
	b.+ yı cāna 082a/13		b. u bergi 092b/8
balıķ	-1- [Tr] Suda yaşıyan canlı.		b.+ ı 056a/9, 064a/10, 095b/3
	b. 107a/7		bārgāh-ı pîr ü b.+ ı 040b/11
bāliġ	-4- [Ar] Bülûğa eren, reşit.		bu bostānuñ berg ü b.+ ı 057a/2
	b. 039b/4, 063a/2, 063a/4		b.+ ı girān 089b/3
	b.+ sen 039b/6		b.+ ı girāndur 035b/2, 087b/9
bāliş	-1- [Fa] Yastık, yüz yastığı.		kār u b.+ ın 125a/10
	b. 116b/5		tevḥîd-i b.+ î 004a/8
bām	-1- [Fa] Çatı, dam, kubbe.		b.+ i girāndan 055b/2
	b.+ a 058a/1		üftāde-i b.+ i girānsun 055a/14
bāng	-1- [Fa] Ses, seda, haykırma.		b.+ iñ 011b/2
	b.+ ı kūsı 054a/1		burc u b.+ u 107a/2
baña	-84- [Tr] Ben zamirinin yönelme hali.		kār u b.+ um 080a/4, 125b/8
	b. 009b/13, 010a/4, 011a/5, 011a/7, 016b/12, 018a/10, 018a/13, 018b/3, 032a/4, 034a/8, 036b/1, 037a/5, 038b/4, 041b/9, 041b/13, 041b/14, 041b/15, 042a/4, 042a/9, 042a/14, 042b/2, 042b/3, 043b/5, 043b/6, 043b/13, 044a/12, 045b/10, 045b/11, 046a/7, 051a/3, 051a/5, 052a/9, 053b/13, 059a/7, 075b/11, 077b/13, 079a/11, 080a/8, 083b/13, 084b/14, 084b/15, 085b/3, 088a/3, 090a/5, 090a/8, 090a/10, 101b/5, 102a/15, 109a/2, 111a/1, 111b/6, 119a/7, 120b/10, 121a/1, 121a/10, 121b/7, 121b/12, 127b/4, 131b/14, 133b/10, 134b/8, 134b/10, 134b/12, 135a/8, 135a/13, 135b/1, 136b/5, 137a/12, 139b/9, 140a/7, 140a/9, 140a/11, 140a/13, 142b/1, 142b/5, 142b/11, 143b/1, 148b/11, 149a/1		rāḥat u kār u b.+ un 108b/12
	ne efsāne b. bārî ne kışsa 083a/15		b.+ uñ 100b/3
	ya sen gel b. ya ben saña varam 119a/8		kār u b.+ uñ 080a/15, 122a/12
			kār ü b.+ uñ 117a/14
		bārān	-1- [Fa] Yağmur.
			kaṭre-i b. 024b/1
		bārbār	-1- [Fr] Medenileşmemiş (kimse).
			b.+ e 003b/8
		bārgāh	-6- [Fa] İzinle girilebilecek makam, huzur.
			ol b.+ a 016b/15
			bu b.+ a 025b/2, 086b/6

b.+ ı lâyezâlî 057b/9	ķābil-i ĥiss ü b.+ dur 037b/7
b.+ ı lâyezâlî 081a/7	başdur - -1- [Tr] Gömmek.
b.+ ı pîr ü bârî 040b/11	b.- ma 010a/11
bārgārhāh -1- [Fa] Huzur isteyen.	bāselāmet -1- [Ar] Selametle, sağlıkla, esenlikle.
bu b.+ ı 017a/9	b. 135b/7
bārî -26- [Fa] Hiç olmazsa.	başîr -1- [Ar] Görüp anlayan.
b. 032a/10, 036b/1, 054a/6, 054b/1, 064a/7, 080a/4, 080a/13, 080a/15, 090a/8, 090b/3, 092b/11, 099a/4, 102b/8, 110b/7, 122b/1, 124b/3, 134a/7, 136a/4	b. 138a/10
‘avn-i b. 004b/9, 023a/11, 034b/2	başîret -1- [Ar] Kalp gözüyle görüp idrak etme.
ne efsāne baĥa b. ne kışsa 083a/15	b. 039b/1
bārîk -2- [Fa] Nazik, dakik, ince.	basîĥ -2- [Ar] Sade, düz, arızasız, engelsiz, yalın.
b. 017a/6, 092b/9	b.+ e 055a/5, 055a/7
barmaĥ -3- [Tr] Parmak.	baş -82- [Tr] Kafa, ser.
b. 044a/11	b. 091b/6, 093b/13, 094a/7, 105b/2, 107a/9, 109a/2, 139a/11, 145b/3
b.+ ından 120a/14	ķomıř b. bu yolda Bir şey uğruna ölümi göze almak. 045a/10
bir b.+ uĥ 097b/14	ķomıřdı b. yolında 125b/14
baş -5- [Tr] Vücudun ağırlığını verecek bir biçimde ayak tabanını bir yere veya bir şeyin üzerine koymak.	bir b. 102a/5
ķadem b. Ayak basmak. 015b/14, 108b/7	ol b. 045a/1, 102a/7
ķadem b.- dı 017a/4	b. aĥup 141a/12
ķadem b.- duĥ 091b/12	b. ile cān 116a/12
ķadem b.- madı 083b/10	b. ķaldurmaduĥ 054a/5
başar -4- [Ar] Görme duyusu.	b. u cān 141a/7
hem merîd oldur semî ‘ u hem b. hem ‘ālim u hem ĥakîm u hem ĥaber 137b/5	b.+ a 002b/14, 096a/2, 117b/8, 125a/11, 141a/15
ĥalka-i sem ‘ u b.+ dan 017b/14	bu b.+ a 117a/12
sem ‘ u b.+ dan 002a/6	bu ķuru b.+ a 102a/8
	gehî zertāc urur b.+ a gehî şaş 094a/7

taşa başı vü b.+ a taşu 119b/6	b.+ umı 035b/3
b.+ da 102a/11, 113b/2, 114a/1	b.+ uñ 131a/6
ol b.+ da 044b/13	bir b.+ uñ 079a/4
ne şüret kalmış ol b.+ da ne göz kaş 102a/5	b.+ uña 047a/11, 112b/3
b.+ dan 035a/5, 049b/9, 092a/8, 124b/14	b.+ uñdağı bād-ı ğurürü 136a/5
b.+ dan ayağa Tamamen. 011b/12, 019b/9	b.+ uñdan 094b/15
ol b.+ dan 045a/5, 101b/13	b.+ uñı 035b/1
ķamunuñ b.+ ı 106a/10	b.+ uñı yere urmaķ 105b/1
kesik b.+ ı 035b/8	2. Bir topluluğu yöneten kimse.
taşa b.+ ı vü başa taşu 119b/6	b. olmaķ 006a/13
bir dervîş b.+ ıdur 102a/9	b.+ a 019b/3, 075a/6
b.+ ıma 110b/8, 133a/8	b.+ dan 102a/10
b.+ ın 054a/2, 090b/9, 096b/9, 144a/8	3. Başlangıç
ol muṭribüñ b.+ ın 097a/11	b.+ a 058b/12, 098a/2
raķîbüñ b.+ ın 010b/7	4. Temel, esas.
virür cānyile b.+ ın 109a/3	b.+ ımış 045a/9
b.+ ına 100b/11, 137b/12	bāşgün -2- [Fa] Ters, başaşağı.
eşek b.+ ına 096b/13	b.+ dur 059a/9, 108a/1
b.+ ında 012b/3, 113a/14	başla - -12- [Tr] Bir işi yapmak için harekete geçmek.
b.+ ından 'aklı gitmiş Çok sevinçten veya çok korkudan ne yapacağını şaşırmaķ 049a/4	b. 009a/2, 027a/4, 032b/10, 109b/14, 114a/13, 128b/11
b.+ ını 125b/15	b.- dı 127a/4
anuñ b.+ ını 051b/13	b.- r 091b/4, 127b/3
b.+ ıña 073b/11	bat - -2- [Tr] 1. Yok olmak, sona ermek.
b.+ ıñda 113b/4	b.- ar 054a/12
nice b.+ lar 049b/7	2. Saplanmaķ.
niçe b.+ lar 092b/15	b.- sa 106a/15
b.+ um 087a/10	bāṭıl -7- [Ar] Doğru olmayan, sonradan uydurulmuş.
b.+ uma 112a/14	

zihî sevdâ-yı bihâşıl dirîğâ zihî endîşe-i
b. dirîğâ 112a/6

b.+ a 108b/2

b.+ dan 141b/11

b.+ dur 022b/8

b.+ durur 108b/3

b.+ ı 005b/6, 007b/5

bâṭın -4- [Ar] Görünmeyen, gizli olan.

b. 017a/14, 099a/13

ma'nâ-yı b. 037b/10

b.+ dan 017b/1

bāvefâ -1- [Fa + Ar] Vefa ile.

çāryār-ı b.+ yı 023a/13

bāy -2- [Tr] Zengin.

b. u yoḥsul 100b/12

b.+ ile 049b/8

bayağı -2- [Tr] Değişik bir tarafı bulunmayan, farklı olmayan, sıradan.

b. 107a/13, 109b/4, 119a/14

bāyehhüm ikteḏeytum ihtedeytum -1- [Ar] 'Hangisine uyarsanız, hidâyete erersiniz.' anlamındaki hadistir.

b. 021a/4

bāyezîd -7- [Tr] Osmanlı padişahı, II. Bayezid.

b. 077b/2

b. ol 007a/12

b.+ e 077a/11, 077a/14

bu b.+ ı 077a/10

iy 'ankâ-yı kâf-ı b.+ i 024b/6

b.+ uḡ 077a/12

baykuş -1- [Tr] Gece kuşlarının ortak adı.

gehî zâhidleyin kâşanelerde gehî b.+ leyin vîrânelerde 082b/15

bāz -7- [Fa] Doğan denen yırtıcı kuş.

b. 008b/1, 036b/10, 102b/15, 143b/4

b.+ ı 036b/12

ezel sultânınuḡ b.+ ı sefîdi 024b/6

b.+ ı şâhuḡ 088a/5

bāzâr -16- [Fa] Pazar, çarşı.

b. 093b/6

bu b. 007a/10, 072a/14, 072b/2, 094a/5, 117a/14

ne almak var ne şatmak var ne b. 081b/2

b.+ a 072a/13, 078a/14, 132b/9

bir b.+ a 048b/10

bu b.+ a 106a/1

b.+ ı 'ademden 108a/15

b.+ ı fitrat 098a/6

b.+ ı 'uḡbâ 070b/14

rûzı b.+ ı zamâne 084b/6

bāzârgēh -1- [Fa] Pazar yeri.

b. 081b/9

bāzcūy -1- [Fa] Yırtıcı kuş arayan.

b. ol 076a/5

bāzergân -1- [Fa] Bezirgan, tacir.

b.+ ı ḡudret 098a/6

bāzî -1- [Fa] Oyun, eğlence.

lehv-i b. 081b/6

bāzmānde -1- [Fa] Geri kalmış, durmuş.

	b. 115a/1		b. 023b/4, 037a/11, 062b/11
bāzū	-2- [Fa] Kolun omuz ile dirsek arasındaki şişkince kas kısmı.		b.+ de 062b/15
	b. 136b/4		b.+ den 020a/6, 028a/3, 057b/11, 062b/10, 104b/9
	b.+ da 111a/5		bu b.+ den 040a/7
bāzveş	-1- [Fa] Yırtıcı kuş gibi.		b.+ dür 011a/8, 028a/15, 028b/2, 037a/14, 040a/6, 044b/2
	b. 088a/6		
bebr	-1- [Fa] Yırtıcı, kuvvetli, çok vahşi.	bedensüz	-2- [Ar + Tr] Bedeni, vücudu olmayan.
	zebān-ı b.+ ide ü gümkerde 083b/1		b. 028b/14, 047b/3
beççe	-2- [Fa] İnsan veya hayvan yavrusu.	bedh'āh	-1- [Fa] Her işin fenalığını isteyen.
	iy b.+ i si murğ-ı lāhūt 025b/14, 054b/2		b. 061b/9
bed	-21- [Fa] Kötü, çirkin, fena.	bedīdār	-4- [Fa] Meşhur, görünür, açık, meydanda.
	b. 056a/8, 056a/11, 128a/10, 130a/1, 130a/14		b. 006b/12, 056a/7, 098b/5, 132b/6
	b. kılursun 056a/12	bedlikā	-1- [Fa + Ar] Kötü yüzlü.
	b.+ den 084b/12		bir b. vü ziştpeyker 056b/2
	çeşm-i b.+ den 096b/10	bedmest	-2- [Fa] Kendini bilmeyecek derecede sarhoş.
	hāl-i b.+ den 056a/15		bu seg-i b. 119b/11
	her b.+ den 130a/13		b. olma 105b/5
	kār-ı b.+ den 056a/10, 072b/6	bednām	-1- [Fa] Kötü adlı, adı kötüye çıkmış, fena tanınmış.
	nîk ü b.+ den 105a/6		bu b. 066b/8
	yār-ı b.+ den 056a/10, 072b/6	bedr	-16- [Ar] Ayın on dördüncü gecesi, dolunay.
	b.+ dür 056a/9		b. 009b/15, 073b/3
	hāl-i b.+ dür 056b/1	māh-ı b.	Dolunay.101a/4
bedel	-6- [Ar] Değer, eder.		b. olaydı 024b/4
	b. 040a/5, 130b/2, 137b/10		b.+ e 031a/13, 032a/2, 033a/13
	b. kıl 004b/4, 020b/9		bu b.+ e 032a/1
	b.+ dür 084a/14		
beden	-16- [Ar] Gövde, vücut.		

b.+ em 098b/13		b. 015a/7, 015a/11, 021a/13, 057b/3, 057b/5, 075b/12, 093a/7, 106a/9
bu adr�n b.+ i 021b/2		'ayn-ı b. 005a/4, 086a/11
hil�l�n b.+ i 036a/7		b. ıql�mine 004a/15, 057b/11, 106b/6
adr-ı b.+ i her d�'�lem 016a/12		geh� get�rendedir g�h� fen�da geh� firatded�r g�h� b.+ da 025b/8
b.+ i 095a/7		b.+ dan 044a/12
bu b.+ �n 099a/1		b.+ dur 004a/14, 007a/14, 053a/8, 057b/4, 074a/15, 086a/2
b.+ �n adri 066b/2		
b.+ �ni 098b/15		
bedter -1- [Fa] Daha k�t�, ok k�t�, beter.		hemdem-i sırr-ı b.+ dur 002b/15
b. 130a/13		b.+ sı 089a/12, 106a/9
beğ�yet -2- [Ar] ok, aır�.		b.+ ya 045b/6, 093a/5
b. 072b/10, 117a/7		
begen -1- [Tr] G�zel bulmak, takdir etmek.		bekle -2- [Tr] Bir ie balamadan durup ne olacağını kollamak.
b.- mey�p 042a/11		b. 016b/14
beh�yim -1- [Ar] D�rt ayaklı hayvanların hepsi.		b.- s�n 097a/1
b. 053a/11		bel -1- [Ar] Belki.
beher -2- [Fa] Her, herbir, herbiri.		b. 052a/7
b. k�r 084a/5, 103a/6		bel� -24- [Ar] Tehlike, k�t� i, musibet, gam, keder.
behit -2- [Fa] Cennet, umak.		b. 029b/3, 112b/3
b. u d�zaunđur 062a/1		b. v� derd � gamdan 092a/9
b. � d�za 124a/10		b. v� gusadan 110a/9
behre -4- [Fa] Hisse, pay, kismet, nasip.		b. v� merg 061b/10
b. 007a/10, 052b/7, 083b/2, 087b/11		b.+ da 089b/3
behremend -1- [Fa] Behreli, hisseli.		b.+ dan 029a/14, 029a/15, 029b/2, 053a/6, 074a/5
b. 089a/14		her b.+ dan 053a/7
beht -1- [Ar] aakalma, akınlık, hayret.		b.+ dur 029b/1
kimsen�n b.+ esi 144a/3		bi �dem-i b.+ dur 089a/8
be� -28- [Ar] �l�ms�zl�k, kalıcılık.		gird�b-ı b.+ dur 062b/12

cām-ı b.+ nuş 015a/10
b.+ sı 015a/9, 095a/3
b.+ suş 102a/13
b.+ ya 015a/9
her b.+ ya 012b/5
tîr-i b.+ ya 089b/1
sezāvâr-ı b.+ yı 007a/5
b.+ yı tendedür 086a/2

belāsuz -2- [Ar + Tr] Tehlikesiz, gamı olmayan.
b. 053a/10, 089a/7

belğ -1- [Ar] Afganistan'ın en eski yerleşim yeri.
mülk-i b.+ e 102b/12

belhî -1- [Ar] Filozof, tabip, ve coğrafyacı.
b. 058a/8

belî -59- [Fa] Evet.
b. 003b/5, 003b/7, 004b/14, 005a/3, 010b/14, 012b/7, 012b/8, 014b/6, 016b/5, 017b/12, 020b/7, 022a/11, 023b/7, 025a/8, 026b/2, 026b/9, 027b/1, 028a/10, 032a/14, 032b/6, 033a/11, 034b/5, 036a/7, 036b/8, 039a/4, 040b/2, 043a/14, 044a/7, 044b/14, 045a/13, 048a/7, 049a/14, 050a/11, 050b/8, 058a/12, 058b/12, 059a/5, 060a/14, 062a/8, 065b/2, 067b/15, 068a/5, 071a/15, 071b/11, 078a/2, 080a/3, 086a/3, 090b/1, 100b/9, 102a/10, 105b/4, 121a/15, 122b/8, 125a/5, 125b/6, 127a/2, 128a/5, 128a/13, 134a/5

belki -6- [Fa] İhtimal, olabilir, umulur, ne bilirsin, hatta.
b. 018b/1, 025b/12, 028b/12, 096a/3, 146a/13, 146b/4

belkim -1- [Fa] İhtimal anlamındaki söz ve belki kelimesinin eski ve bugün de ağızlarda görülen hali.
b. 148a/9

bellü -3- [Tr] Bilinen, belli, aşikar.
b. 065a/3, 098b/1
ne her yüzden iyüyem ne yavuzem ne b. zemherîrem ne temüzem 085a/12

belür -1- [Tr] Zuhur etmek, belirlemek.
b.- di 018b/10

belvâ -1- [Ar] Keder, gam, tasa, felaket, ızdırap.
b. 064a/12

bem -2- [Ar] Kanun, tambur gibi çalgılara takılan tel.
gâh zîr ü gâh b. 033b/1
b. 024a/5

bemenbâz -1- [Fa] Umursamayarak hareket eden.
b. 126a/10

ben -148- [Tr] Birinci tekil şahıs zamiri.
b. 009a/9, 009a/10, 010b/6, 010b/13, 016b/6, 016b/9, 016b/10, 016b/15, 018b/11, 036b/13, 037a/2, 037a/3, 042b/1, 043b/4, 052a/4, 053b/13, 071a/8, 080a/2, 080a/3, 080a/6, 080a/7, 080a/8, 082b/6, 084b/13, 085a/8, 085a/13, 085b/8, 101b/6, 102a/12, 110b/6, 111b/3, 114a/6, 116b/11, 119a/10, 129a/8, 131b/5, 131b/6, 133a/4, 135a/12, 135b/2, 135b/10, 135b/11, 136b/1, 136b/11, 140a/5, 140a/15, 142a/15, 142a/14, 142b/3
sevdâyı sen ü b. 102a/11
b. u sen 102a/11
ya sen gel başa ya b. başa varam 119a/8

b.+ de 028a/14, 037a/4, 042a/14, 042b/1,
070a/7, 116a/12, 116b/3, 119b/13, 126a/4, 137a/9

ne 'iṣyān var ki dīvānumda yoḡdur ne
noḡṣān ola ki āyā b.+ de yoḡdur 085a/14

b.+ dedür 028b/2

b.+ den 022a/1, 037a/5, 060a/5, 075a/2,
110b/3, 111a/15, 116a/2, 116a/7, 131b/6, 134b/4,
134b/8, 135a/11, 135a/13, 137a/14, 143b/1

sen ü b.+ den 073b/1

b.+ em 010a/10

b.+ i 010a/7, 022b/11, 033b/15, 034a/1,
034a/13, 046a/8, 055b/9, 085a/13, 085b/7, 112a/13,
116a/5, 119b/1, 134b/11, 142b/2, 148b/9

b.+ üm keynimde 052b/14

b.+ üm ŧu iy rızḡum 120b/10

b.+ ümven 080a/10, 134b/2

b.+ miyüm 055b/9

maḡālum benven u b.+ ven maḡālım 132a/2

maḡālum b.+ ven u benven maḡālum 132a/2

b.+ üm 016b/7, 018b/15, 037a/1, 037a/4,
042a/14, 073a/11, 079a/11, 079a/14, 080a/4, 080a/10,
080a/13, 085a/13, 124a/6, 135a/14, 136b/3, 142b/5

b.+ üm bîdādum 046a/6

b.+ üm bir ayaḡum 119a/12

b.+ üm cürmi 'azîmüm 133a/10

b.+ üm ḡanumdan 085a/3

b.+ üm maḡṣūdum 018b/5

b.+ üm murādum 020a/1

b.+ üm namāzum 133b/10

b.+ üm nürum 098b/14

b.+ ümde 087a/10

b.+ ümdür 036a/14, 098b/13, 116a/9

b.+ ümle 010a/4, 117b/9, 119a/7, 134b/12

b.+ ven 070a/07

benām -1- [Fa] Namlı, ünlü, meṣhur.

b. 138a/5

bend -17- [Fa] Baḡ, boḡum, yular, halka.

b. 020b/11, 038b/5, 076a/1, 115a/15, 115b/1

ziyān-ı b. 130b/15

b. olmaz 115b/2

b.+ e 088a/10, 097b/6, 129b/5

bu b.+ e 088a/13

bu b.+ i 055a/10

b.+ i girānî 055a/9

bu b.+ i ŧüretten 065b/10

b.+ ine 025a/14

b.+ üḡ 055a/10

bende -15- [Fa] Köle, kul.

b. 052a/14, 062a/7, 075a/3, 120a/5,
142b/12, 145b/14

b. ḡılsaḡ Kul, köle yapmak. 113b/6

b. vü ger 114b/10

b.+ i sulṡān Sultanın kölesi. 116a/11

b.+ si 033b/11, 060a/13, 115b/8

mîr ü vezîrûḡ b.+ si 115b/6

ol āftābıḡ b.+ sini 138b/4

bendelik -5- [Fa + Tr] Kölelik, kulluk.

b.+ den 076b/3, 091b/15, 104a/11, 136a/8

b.+ ler 104b/5

bengāh -1- [Fa] Emirlerle ve büyük rütbeli kimselere mahsus çadır.

bu māl u mülk u bār u b. 080a/9

bensüz -1- [Tr] Ben olmaksızın, bensiz.

b. 055b/9

benümçün -1- [Tr] Benim için.

b. 085a/4

beñze- -48- [Tr] Benzemek, andırmak.

b.- r 012a/2, 020b/2, 022b/14, 023b/4, 027a/11, 037a/11, 044b/6, 058a/3, 059a/15, 081a/2, 081a/11, 085a/9, 088b/10, 094a/13, 094b/9, 095a/10, 098a/9, 107a/8, 108a/12, 110b/14, 110b/14, 111b/14, 115b/2, 117a/10, 121a/9, 128a/8, 131b/8, 132a/3, 138b/6, 145b/7, 147a/10

bu b.- r 148b/5

beñzet -1- [Tr] İki şey arasında benzerlik bağı kurmak.

b.- düñ 094b/6

ber -2- [Ar] Kara, kara parçası.

b. 029a/13

dānā-yı b. 022b/12

berāber -17- [Fa] Birlikte.

b. 036a/5, 043b/11, 044b/10, 046b/5, 075a/9, 077a/6, 084a/12, 088a/2, 102a/14, 103a/9, 107a/14, 113b/5, 114a/1, 114a/3

b.+ dür 088a/1

b.+ sün 102a/15

berāt -1- [Ar] Rütbe, nişan ve imtiyaz verildiğini bildiren ferman.

b.+ ı 134b/8

b.+ in 044a/10

berd -2- [Ar] Soğuk.

renc ü b.+ i 107a/12

ne b.+ i ne hāzānı ne bahārı 038a/6

berdār -1- [Fa] Meyveli, yemişli.

āftāb-ı nām-ı b. 021b/9

berder -1- [Fa] Kapı önünde.

b. 083b/9

berdüş -2- [Fa] Omuz üzerinde, omuzda.

b. 068a/14

gehî zāhidleyin seccāde b. gehî deryā şıfat
‘ışkile pürçüş 082b/13

berg -5- [Fa] Yaprak.

bu bostānuñ b. ü bārı 057a/2

b.+ i 092b/8

bār u b.+ i Malzeme, gereç, mal, yük.
092b/8

b.+ i rîzān Dökülen yaprak. 073b/8

b.+ i semendür Yasemin yaprağı. 101a/9

bergüşād -1- [Fa] Yeni açan yaprak.

b.+ e 019b/2

bergüzîde -2- [Fa] Seçme, seçkin.

enbiyā-yı b. 020b/3

resül-i b. 039a/11

berhāḳḳ -2- [Fa + Ar] Gerçekten, doğrusu.

dānā-yı b. 021b/11

iy sultān-ı b. 018a/9, 041a/2

berhurdār -4- [Fa] Berhudar olan, mesut olan, onan.

b. olursın 026a/5, 074a/4

b. olusun 076a/11, 081a/3

berî -4- [Ar] Salim, kurtulmuş; temiz.

	b.+ dūr 003b/14, 024b/14, 084b/14		b.+ dūr 061a/1
	b.+ sūn 018b/13	beser	-1- [Fa] Baş üstünde.
berin	-3- [Fa] Pek yüksek, en yüce.		b. ol 133b/5
	biri nār u biri huld-ı b.+ dūr 006b/5	besle -	-3- [Tr] Başkasının karnını doyumak.
	eger nār u eger huld-ı b.+ dūr 038b/5		b.- mezler 050b/7
	ravza-i huld-ı b.+ dūr 021b/10		b.- rsūn 121a/15
berķ	-5- [Ar] Şimşek.		b.- seņ 051b/15
	b. 120b/6, 121b/9, 144b/10	best	-2- [Fa] Dügüm.
	b.+ ı rahşān 073b/7		b. u hayrān u zār 140b/4
	eşk-i b.+ uņ 086a/7		pā-yı b.+ üm 066b/14
berkemāl	-1- [Fa + Ar] Mükemmel.	beste	-10- [Fa] Bağlanmış, bağlı; kapalı.
	cemāl-i b.+ e 017b/15		b. 044a/9, 070b/10, 076a/3, 076b/6, 107b/9, 119a/2
berķvār	-1- [Ar + Fa] Şimşek gibi.		çeşm-i b. 085b/4
	b. olur 016a/5		murğ-ı b. 073b/15
bernā	-1- [Fa] Genç, delikanlı, civan.		cism ū b.+ dūr 062b/6
	gehî āb u gehî hūn u gehî şîr gehî gözün		b.+ ler 123a/3
	gehî b. gehî pîr 030a/10	beş	-5- [Tr] Dörtten sonra gelen sayının adı.
berpost	-3- [Fa] Makamın üstünde.		b. arşun 100a/8, 102a/12, 102a/13
	b. 030a/4, 030b/1, 112b/6		b. gündür 106a/9
berr	-1- [Ar] Doğru sözlü, hayır işleyen kimse.		b. on yıl 125b/9
	b.+ ā 011a/3	beşāret	-1- [Ar] Müjde, güzel haber.
berser	-1- [Fa] Baş üstünde.		b. 043b/2
	b. 133b/8	beşer	-8- [Ar] İnsan.
bes	-13- [Fa] Yeter, yetiştir, tamam, kafi.		b. 002a/5
	b. 009a/4, 016a/7, 029a/9, 067a/10, 091a/15, 102a/12, 142a/4, 146b/4, 147a/6		b.+ de 054b/8
	b. ol 037b/15		b.+ den 009a/6, 013b/12
	b. oldı 119a/5		evşāf-ı b.+ den 014a/8
	b.+ den 083a/11		

	fehm-i b. + den 002a/6		b.+ da 011a/10
	zātuñ idrāk-ı b.+ den 003b/14		b.+ dan 069a/5
	b.+ dūr 005a/10	beyārān -1-	[Fa] Dostlar ile.
bet	-5- [Fa] Kötü, fena, çirkin.		b. 126a/10
	b. 141a/10	beydağ -6-	[Ar] Satrançta piyade denilen taş.
	ol b. 142b/8		b. 058b/12
	ol b. kanı 139b/7		gehî zülfî siyeh geh rûyî çün mâh gehî b.
	ol b.+ e 142b/11		gehî ferzî'n gehî şâh 109a/6
	ol b.+ i 143a/4		b.+ a 058b/13
beter	-5- [Fa] Daha fena, çok çirkin.		b.+ dan 029b/12, 058b/11
	b. ol 057b/12	beykbār -1-	[Fa] Bir defada, bir kerede.
	b.+ dūr 052a/7, 071a/4		b. 009b/6
	b.+ sün 070b/7, 116a/7	beyhüde -8-	[Fa] Boş, güzaf.
bevl	-1- [Ar] İdrar, sidik, çiş.		b. 046b/12, 056b/7, 078b/15, 081b/8,
	b. yolından 106a/11		127a/12, 127b/5, 133a/7
bey'	-2- [Ar] Satma, satılma, satış, satın alma.		b. sözler 129a/12
	bu b. 093b/12	beynamāz -1-	[Fa] Namaz kılmayan, namazı özürsüz terkeden kimse.
	b. ü şeri 093b/13		namāz-ı b.+ ı 071a/13
beyābān	-2- [Fa] Kır, çöl.	beyt -3-	[Ar] Beyit.
	kūh u b. 101a/14		b. 144b/9
	bir b. ü kenāra 044b/9		bir b.+ i tevḥî düğ 133b/15
beyān	-7- [Ar] Anlatma, açık söyleme, bildirme.		bu b.+ üm 135a/12
	b. 141a/7	beytü'lhārām -3-	[Ar] Mekke'de bulunan Allah'ın evi.
	b. olmaz 013a/10		b.+ a 092a/6
	şerḥ-i b. ü āh-ı dillḥ'āh 080b/10		b.+ ı 092a/8
	b.+ a 011b/10		b.+ uñ 123a/15
	bu b.+ a 069a/3	beytü'lharem -2-	[Ar] Herkesin girmesine izin verilmeyen, saygı gösterilmesi gereken yer.

	b. 016a/2		b. ol 005a/7
	halka-i b.+ dūr 015b/15	bi'llāh -6- [Ar] “Allah'a hakkı için” anlamında yemin.	
beyze -2- [Ar] 1. Yumurta.			b. 062a/7, 086a/14, 105b/15, 111b/12, 111b/13, 115b/9
	b.+ i 118a/3		
2. Demir başlık.		bî'serülkarîn -2- [Ar] Başsız mâbeyinci.	
	ol b.+ i cüst 117b/11		b.+ den 130a/1
bezed -1- [Fa] Savaşta, savaş için.			b.+ dūr 091a/8
	b.+ i 081b/11	bi'smi rabbik -1- [Ar] “Yaratan Rabbin adıyla oku!” (Alak, 96/1).	
bezir -1- [Ar] Tohum, ekilecek tane.			b. 014a/13
	b. yağın 097b/4	bî'add -1- [Fa] Sayısız.	
bezl -1- [Ar] Bol bol saçma.			b. 091b/4
	b. 008b/11	bî'aql -2- [Fa + Ar] Akılsız.	
beze -1- [Tr] Bol bol, cömertçe, esirgmeden vermek.			bî'dil u b. u bî'cân 139a/9
	b.- mekden 096b/14		b. u cân 003b/12
bezm -4- [Fa] İçkili, eğlenceli meclis, dernek.		bî'ayb -1- [Fa + Ar] Kusursuz, ayıpsız.	
	bu b.+ e 057b/6		b. 129b/11
	b.+ i eleste 023b/6	bî'bâk -1- [Fa] Korkmayan, çekinmeyen, sakınmayan.	
	iy güyende-i b.+ i ilâhî 061b/1		b. olursın 122a/7
	bu b.+ üñ nedî mi 074b/6	bî'bâng -1- [Fa] Sessiz, sesi olmayan.	
bırağ -3- [Tr] Elde tutmaktan vazgeçmek, atmak.			b.+ ı feryâd 036b/9
	b.- duğ 061a/8	bî'bâr -1- [Fa] Yüksüz, hafif.	
	b.- maz 118a/3		bî'kâr u b. 120b/7
	b.- mışlardur 075a/3	bî'başar -2- [Fa + Ar] Mecazen gözle göremeyen, basiretsiz.	
bıyık -1- [Tr] Üst dudakla burun arasında çıkan kıllar.			b.+ dur 048b/1
	b. ol 097a/13		b.+ sım 092b/2
bî -2- [Fa] -sız, -maz.		bî'bedel -1- [Fa + Ar] Değeri ölçülemeyen.	

	b.+ dūr 011a/11	bîçeşm -1- [Fa] Gözsüz, gözü olmayan.
bîcân -2- [Fa] Cansız, ruhsuz.		b. ü gūş u bîzebânsun 024b/7
	b. 029a/2	bîçün -2- [Fa] Emsalsiz, eşsiz.
	bîdil u bî'aql u b. 139a/9	bu b. 007a/2
bîcebr -1- [Fa + Ar] Zor olmayan, zorlamasız.		zât-ı b. 009a/13
	iy b. u sevâsı 139a/14	bîdād -3- [Fa] Adaletsiz, zalim.
biç -4- [Tr] Ekin, ot vb.ni orakla, tırpanla, makine ile kesmek.		b. 046a/13
	b.- erler 087a/7	b.+ ı dād 046a/8
	b.- ersün 069b/4	benüm b.+ ım 046a/6
	b.- iser 069b/3	bîdām -2- [Fa] Duvarsız, evsiz.
	b.- mez 069b/2	b. 089b/15, 099b/9
bîçāre -13- [Fa + Ar] Zavallı, çaresiz.		bîdāniş -1- [Fa] Bilgisiz.
	b. 075a/13, 075b/7, 100a/13, 110a/15	b. 066a/10
	iy b. 067b/7, 067b/11, 105b/10	bîdār -27- [Fa] Uyanık, uyumayan, uykusuz.
	b. düşdün 054b/3	b. 039b/7, 054a/6, 076a/13, 122a/14, 122b/1, 122b/8, 123b/14, 124a/12, 124b/5, 134b/9, 141a/6
	b. vü āvāre 095b/1	her bahtı b. 014b/6
	ķamu b.+ ler 134b/14	ol 'aziz-i pîr-i b. 092b/6
	ol b.+ si 140b/5	b. eyle 010a/7
	b.+ ye 135b/10	b. ol 109b/13
	ol b.+ ye 122a/1	b. olusun 076a/11, 081a/3, 122a/15, 124a/5
bîçāralıķ -4- [Fa + Ar + Tr] Çaresizlik, zavallılık.		b. olaydum 133a/4
	b.+ dan 096b/2	niçe b. oldum 084a/9
	b.+ dūr 067b/10, 105b/6	gehî hufte gehî b. olurdu gehî mest ü
	b.+ lan 067b/9	gehî hüşyār olurdu 083a/1
bîçārerek -1- [Fa + Ar] Çaresizce.		b. olursan 102b/2
	'āciz ü b.+ dūr 096b/1	b. olursın 074a/4
		b. olursun 107b/2

ol b. pîr 138a/7	ol b.+ i miskîn 109a/3
fedâ-yı hâlvat-i b.+ ı dârân 124a/14	ol b.+ i yekçeşm 109a/1
bîdârlık -2- [Fa + Tr] Uyanıklık, uykusuzluk. b.+ dur 070a/2, 076b/15	bîdirâyet -1- [Fa + Ar] Anlayışsız, kavrayışsız. iy rüstâ-yı b. 049b/10
bid'at -2- [Ar] Sonradan meydana çıkan şey. her b. 014b/6 meşâmmuñ bü-yı b. 049a/9	bîdûd -1- [Fa] Gamsız, kedersiz. hâlvâ-yı b. 124b/12
bidâyet -6- [Ar] Başlama, başlangıç. b. 026a/12, 146a/11 hem b. hem nihâyet 146a/12 b. oldı 064b/4 b.+ den 067a/6 b.+ dür 067a/7	bîencâm -1- [Fa] Nihayetsiz, sonsuz. b. 024b/3
bîderd -1- [Ar] Dertsiz. iy b.+ i âhîr 094a/5	bîeâer -1- [Fa] Alâmet, işaret, varlığı belli olmayan. b.+ sün 065a/7
bîdermân -2- [Ar] Çaresiz, çaresi olmayan. b. 125a/3 derd-i b.+ a 085b/13	bîfûsûsi -1- [Fa] Yazıklanmadan, evvah demeden. b. 133a/12
bîdest -1- [Fa] Eli olmayan. b. 122b/3	bîğam -3- [Fa + Ar] Gamsız, tasasız, kedersiz. b. 089a/11, 103b/10 b. oldun 033a/13
bîdil -6- [Fa] Gönülsüz, kalpsiz. b. 058b/6, 090b/6 bir dîvâne-i b. 116a/1 iy müş-ı b. 127b/4 tâb-ı b. 125a/1 b. u bî'aql u bîcân 139a/9	bîgâne -1- [Fa] Kayıtsız, ilgisiz. b. olma 087a/9
bîdîn -3- [Fa + Ar] Dinsiz. b. 139b/12	bîh'âb -3- [Fa] Uykusuz, uyumaz, uyanık. b. 124a/13 b. olupdur 027b/12 bîhîred ü b. kıl 069b/14
	bîh'îş -2- [Fa] Soysuz, soy sopu olmayan. b. 042b/4, 107b/7
	bîhâşıl -2- [Fa + Ar] Sonsuz, nihayetsiz. b. 053a/15

zihî sevdâ-yı b. dirîğâ zihî endîşe-i bâtıl
dirîğâ 112a/6

bîhaber -18- [Fa + Ar] Habersiz, bilgisiz,
vurdumduymaz.

b. 133b/5

b. ol 017a/11

b.+ dūr 005a/10, 068a/3, 077b/5, 090a/7

b.+ sün 040a/9, 049b/12, 053b/7, 062a/9,
062b/3, 065a/7, 076a/15, 092b/2, 116a/7, 132b/9,
030b/10, 053b/10

bîhadd -2- [Fa + Ar] Hadsiz, sınırsız, pek çok.

b. u 'add ol 075a/5

b. ü pâyân 092b/4

bîhamdi'llâh -1- [Ar] Allah'a şükür
olsun.

b. 034b/3

bîhamiyet -1- [Fa + Ar] Haysiyetsiz.

çîn-i b. 104b/1

bîhemdem -1- [Fa] Dostsuz, samimiyet
olmayan.

b. 120a/2

bîhilâf -2- [Fa + Ar] Yalansız.

b. 004b/6

b. ol 029b/10

bîhred -1- [Fa] Akılsız, kafasız.

b. ü bîh'âb kııl 069b/14

bihîşt -2- [Fa] Cennet, uçmak.

b.+ e 078a/11

ger dūzahı yüz ger b.+ i 134b/15

bîhoş -2- [Fa] Şuursuz, akılsız.

b. olusun 131a/12, 132a/12

bîhüş -5- [Fa] Aklı başında olmayan,
kendinden geçmiş, baygın; şaşkın, sersem.

b. 008a/8, 070a/5, 099b/11, 135a/8

hāmüş ü b. ol 103a/2

bîhüşlük -1- [Fa + Tr] Şaşkınlık,
sersemlik.

b.+ dur 057b/7

bîhüner -2- [Fa] Hünersiz, marifetsiz,
maharetsiz.

b. 146a/5

b.+ sün 053a/14

bî'ilm -1- [Fa + Ar] Bilgisiz.

b.+ i zâhid 066b/3

bî'imân -1- [Fa + Ar] İmansız, dinsiz.

b. 139b/12

bîkadr -1- [Fa + Ar] Kıymetsiz, değersiz.

b. olaydı 024b/4

bîkâr -5- [Fa] İşsiz.

b. 017a/15, 017b/3, 084a/5, 104b/11

b. u bîbâr 120b/7

bîkarâr -4- [Fa + Ar] Kararsız.

b. 142a/6

b. ol 006b/1, 016a/5

b.+ um 125b/7

bîkerân -2- [Fa] Sınırsız, sonsuz, uçsuz,
kenarsız.

b.+ dur 086a/12

râh-ı b.+ dur 066a/5

bîkes -1- [Fa] Kimsesiz.

b. 149a/1	b.- en 041a/10
bîḵyās -1- [Fa + Ar] Ölçüsüz.	b.- enler 050a/1
b. 141b/3	b.- eydi 104a/3
bikr -3- [Ar] Dokunulmamış, kızığlan kız, genç kız, kızlık.	b.- eydün 086b/14, 098a/3
b. 131b/6, 131b/9	b.- gil 045b/14, 094a/3, 104b/8
bu b. ü 'ömrdür 038a/14	b.- ir 100b/12
bîkūh -1- [Fa] Dağsız, dağı olmayan.	b.- irsün 093a/11
b. 112b/7	b.- iş 087a/9
bîküllî -3- [Fa + Ar] Bütünle ilgisiz, cüzi.	b.- ki 032b/3, 036b/7
b. 037a/2, 081b/2, 107a/4	b.- medüm 111b/15
bil -279- [Tr] 1. Bir şey hakkında bilgisi olmak.	b.- medün 037a/6, 048b/4, 115b/6
b. 025b/10, 093b/8, 099a/3, 099a/9, 145a/9, 147b/1	b.- mege 069a/1
bir iste bir gözet bir b. bir eyle 003a/5, 044a/3	b.- megün 061b/3
b.- di 016a/15, 055b/3, 083b/15	b.- mek 006b/13, 006b/14, 026b/12, 040b/7, 043a/14, 058b/10, 066a/11, 082a/3
b.- digüm 009a/9	b.- mekde 059a/10, 083b/2
b.- digümi 085a/7, 133a/6	b.- mem 111b/6
b.- digün 049b/13	b.- memekdür 043a/14, 058b/9, 085a/7
her b.- digün 006b/13	b.- memişsün 058b/8
b.- diler 050a/5	b.- meyem 037a/2
b.- dügün 058b/9	b.- meyen 049b/11
b.- dügüni 058b/7, 058b/8	b.- mez 002a/10, 003b/2, 027a/14, 041b/4, 041b/6, 042a/5, 046a/1, 048a/12, 099a/15, 113b/12, 121b/15, 129a/5
b.- düj 006a/11, 114b/5, 134b/5	b.- mezdi 028a/7, 070b/2
b.- düj ü gördün 060a/9	b.- mezem 034a/7, 111a/11
b.- düjse 040a/8	b.- mezsün 046a/2, 049b/10, 086b/13
b.- em 058b/7, 110a/15, 110b/6, 125b/7, 135a/7	b.- miyen 070b/3
	b.- sün 002a/9, 002a/10, 009a/11, 009a/12, 036a/8, 045b/13, 046a/3, 048a/5, 048b/1, 048b/8,

049a/7, 049a/8, 057a/14, 061a/4, 067a/9, 085a/2,
093a/1, 097b/1, 098b/14, 104b/3, 124b/6

b.- ür 002a/5, 009a/12, 031b/13, 032b/5,
034b/6, 045b/15, 059a/4, 087b/3, 100b/7, 104a/2,
111b/8, 127b/2, 135a/9

b.- ürdi 015a/4, 015a/5, 015a/6, 017b/1,
018b/6, 092a/12

b.- ürdüğ 098a/3

b.- ürleri 093b/11

b.- ürmi 002a/9

b.- ürsen 018b/5, 030b/12, 065a/13, 100a/6,
115a/5, 146a/9

b.- ürseğ 005a/5, 009a/1, 020b/10, 025a/12,
032a/12, 032a/14, 038b/5, 040a/3, 040a/11, 043a/4,
045b/3, 047a/5, 050a/11, 050a/13, 060b/9, 062b/9,
074a/1, 075b/3, 077a/1, 081b/4, 083b/13, 091a/3,
095a/10, 098b/15, 099a/13, 101a/4, 109a/10, 116b/6,
120b/3, 121a/6, 128a/2

b.- ürsün 003b/1, 006b/12, 018b/14,
054a/11, 055b/2, 056a/10, 056b/14, 059a/14, 064a/9,
065b/12, 067b/7, 069a/5, 072b/6, 074a/13, 086a/6,
087a/2, 089b/13, 093b/6, 094a/11, 098a/8, 103a/3,
104a/12, 114b/6, 120a/9, 121b/4, 128b/13, 132a/6,
132a/7, 134a/8

b.- ürsiğ 002a/11, 034a/5

b.- ürven 015b/13, 029b/9, 059a/3

2. Kabul etmek, addetmek, saymak.

b. 002b/2, 004a/13, 006b/15, 020b/8,
025a/5, 027b/3, 028a/1, 029b/3, 033b/14, 035a/4,
036b/3, 037a/10, 038a/13, 039b/3, 040a/5, 046b/5,
047b/9, 060a/2, 062b/11, 065b/8, 066a/12, 067a/8,
067a/11, 074b/9, 080a/10, 079a/14, 091b/12, 092a/14,
103a/9, 119a/1, 132b/3

yağın b. 048a/1, 057a/13, 074a/9, 128a/4,
128a/9

b.- düm 085a/7

yağın b.- düm 111b/11, 112a/2

b.- düğ 019a/2, 057b/4, 060b/4, 099a/5,
099a/12, 110a/8

b.- meyen 022b/9

b.- mez 006b/10, 048a/1, 051b/15

b.- mişdi 015a/8

3. Sorumlu kabul etmek, muhâtap tutmak.

b.- di 141a/3

b.- üp 107b/9

4. Bir şeyde muktedir olmak.

b.- enler 049b/9

5. Tanımak.

b.- enler 050a/5

b.- mez 083b/3

b.- seğ 063a/2

b.- sün 070b/2

b.- di 058a/8

bil -7- [Tr] Bel, sırt.

b. 058b/9

b. bağladuğsa Dayanmak, güvenmek.
053a/13

b. bağlamak 030b/8

b. inde 118a/15

b.- ini 146a/1

b.- ünğden 128b/9

b.- ünji 131a/5

bilâl -1- [Ar] Su gibi ıslatan, ıslatış,
ıslaklık.

b.+ i ābanūs 038a/11

bildür -2-	[Tr]	Söylemek, belirtmek, duyurmak.	tıfl-ı b. 063a/10
			zār ü b. 110b/8
		b.- di 047a/8	b. olma 062b/2
		b.- düñ 112a/11	b.+ a 121a/9
bile -3-	[Tr]	Bağlama edatı, birlikte, beraber.	bîmiââl -1- [Fa + Ar] Eşsiz, eşi bulunmayan.
		b. 085a/1, 125a/5, 142a/6	b. 143b/15
bile- -3-	[Tr]	Kesici bir aleti keskin duruma getirmek.	bîminnet -1- [Fa + Ar] Yapılan bir iyiliği başına kakmayan.
		b.- r 051b/14, 052a/5, 118a/14	b. 115a/13
bilge -1-	[Tr]	Geniş ve derin bilgi sâhibi olan kimse.	bin -2- [Ar] Oğul.
		b. 148a/7	b. 033a/8, 062b/7
bilig -1-	[Tr]	Akıl, us; hikmet; bilgi.	bin -11- [Tr] Ben, birinci tekil kişi.
		b.+ ler 074b/15	b.+ i 011b/2, 042a/14, 052b/13, 053b/13, 084b/13, 086a/14, 110b/11, 111a/8, 111a/15, 133a/1, 135b/3
bilin -5-	[Tr]	Anlaşılmak.	bin -4- [Tr] Bir yere gitmek amacıyla bir şeyin üzerine oturmak.
		b.- e 042b/9	b.- er 119a/14
		b.- mez 002a/3, 002b/8, 089b/6	b.- erdi 124b/9
		b.- ür 064b/13	b.- erken 081b/6
billâh -1-	[Ar]	Allah için.	b.- mişdi 080b/3
		b. 054b/11	
bîm -4-	[Fa]	Korku.	binâ -1- [Ar] Barınmak amacıyla yapılmış her türlü yapı.
		b.+ i cāndur Can korkusu. 005b/3, 033b/13, 086a/12, 092b/12	b.+ sı 037a/7
bîmağz -2-	[Fa]	Beyinsiz, akılsız, hoppa.	binâ -3- [Fa] Gören (kimse), görücü.
		b. u türfe 063b/6	b. 009a/9, 061a/2, 062a/3
		b.+ ı türfe 053b/7	bînaşîb -1- [Fa + Ar] Nasipsiz, talihsiz, talihi kapalı.
bîmār -7-	[Fa]	Hasta, sayrı.	zāğ-ı b.+ üñ 010b/5
		b. 063a/7, 121b/6	bînaşîr -1- [Fa + Ar] bkz. bîmiââl .
		merd-i b. 121b/12	

iy haqqıñ resül-i b.+ i 046a/5

bînefs -1- [Fa + Ar] Cevhersiz, asılsız.
b. olursañ 057a/5

bînende -1- [Fa] Gören, görücü, ilerisini düşünen.
b.+ nün çeşmidür 003a/6

bînevā -2- [Fa] Nasipsiz, zavallı, çaresiz, muhtaç.
bir b. 072b/9
b. vü 'ür 108b/14

bînihāyet -1- [Fa + Ar] Nihayetsiz, sonsuz, tükenmez.
b. 117a/7

bînişān -8- [Fa] Belirtsiz, işaretiz.
b. ol 082a/3
b.+ dan 065a/2, 065a/6
b.+ dur 074b/4, 077b/8, 082a/2
b.+ sun 003b/13
b.+ uñ 082a/2

bîniyāz -10- [Fa + Ar] Kimseye muhtaç olmayan.
b. 140b/15, 143b/5
b. + ā 011a/1
b. ol 027b/2
b. olmağ 142b/10
iy b. u kārāsāz 140b/7
ol b.+ a 007b/3
kibriyā vü b.+ ï 007a/11
ol b.+ um 133b/10
b.+ uñ 007b/2

biğ -29- [Tr] Dokuz yüz doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı.

b. 130a/3
yüz b. 126b/1, 138b/11
b. ādem-ı belādur 089a/8
b. adı 096a/4
b. cān 138a/9
b. cāna 095a/3
b. cefāsı 087a/6
b. dilün 079a/4
yüz b. ğamı 113a/5
b. ğusl 036b/4
b. ğac 072a/13, 072b/1
her gülün b. ğarı 127b/12
b. kerre 052a/5, 080b/9
b. kez 083a/11, 087b/11
b. mātemi 113a/5
b. yıl 013a/10, 049b/13, 077a/10, 087b/13, 095b/9, 096a/6, 096a/7
b.+ de 013a/10, 082a/5
b.+ de bir kerre 095a/1

biğ altmış altı -1- [Tr] Sayı grubu.

b. minber 022a/7

bîpāk -2- [Fa] Temiz olmayan, pis.

b. 065b/13
b. olursun 065a/12

bîpāy -2- [Fa] 1.Ayaksız.
b. 122b/3

2. Sonsuz olmayan, kalıcı olmayan.

iy b.+ e 072a/14

bîpâyân -2- [Fa] Sonsuz, tükenmez.

b. 083b/14

deryâyı b.+ ı esrâr 068b/2

bîperde -1- [Fa] Perdesiz, örtüsüz.

b. 074b/2

bir -618- [Tr] 1.Herhangi bir, belgisizlik bildiren kelime.

b. 047b/4, 086b/2, 086b/5, 100a/13

her b. 006a/4

ol b. 'acūze 083a/14

b. ağacı 100b/6

b. āh 080a/9

b. āhirdür 002a/2

b. ahmaq 129a/14

b. 'āql-ı mecnūna 106b/12

b. 'aqlı dîvâne 065b/4

b. 'ālim 066b/5

b. anadur 028a/1

b. ārzū 052a/3

b. āsiyā 085b/4

b. āsiyādur 073a/12

b. 'āşık 068a/9

b. 'āşık-ı kārı 072a/4

b. 'āşık-ı miskî n ü haste 044a/9

b. āteş 084a/7

b. atı 105a/2

b. āvāz 033b/4, 068a/8

b. 'avretüm 142a/14

b. avuç 099a/5

bu b. avuç 019a/3

b. avuç hāk 099a/2, 134a/6

b. avuç 101b/11

b. avuç hāk 136a/6

b. avuç toprak 045a/12

b. āyet 027a/14, 049b/10

b. āyîne 037b/3, 039a/5, 144b/4

b. 'azizü 101b/3

b. āzmānde 115a/1

b. baḥîl 121b/6

b. baḥrdur 077b/9

b. baḳḳāl-ı üstād 132b/4

b. barmağ 097b/14

b. baş 102a/5

b. baş 079a/4

b. bāzāra 048b/10

b. bedlikā vü ziştpeyker 056b/2

b. beyābān ü kenāra 044b/9

b. beyt-i tevḥîdün 133b/15

b. bînevā 072b/9

b. bîvefādan 101b/5

b. budağa 098a/11

b. budağı 100b/6

b. bûy 080a/11

b. bûya 083a/3

b. bûy-ı hoşdan 121b/14

b. cāhil namāzı 066b/6

- b. cahūd 108b/10
- b. cāma 020b/2, 023b/4
- b. cev 070a/8
- b. cevher-i pāk 069a/10
- b. cihet 005a/11
- b. cur'a 084b/8
- b. çāh 120a/13
- b. çāh-ı huceste 119a/2
- b. çeşm-i haqqbîn 109a/13
- b. daḥi 130a/6
- b. dāne 072a/14, 089a/8, 117a/6
- b. dānedendür 064a/8
- b. dānende 060b/5
- b. dellāl 062a/4
- b. dem 004b/5, 008a/7, 009b/9, 010b/12, 012b/12, 013b/10, 026a/4, 027a/1, 030b/3, 032b/12, 033a/6, 034a/1, 034b/8, 043b/12, 052a/1, 053a/5, 055a/12, 055a/13, 057b/3, 073b/7, 073b/10, 078a/15, 078b/1, 080b/2, 083a/9, 084b/5, 084b/15, 089a/5, 089a/11, 094b/13, 096a/6, 096a/7, 099b/11, 103b/10, 106b/1, 108a/4, 112b/12, 113a/4, 119a/10, 122b/1, 123b/8, 124a/2, 124a/8, 124a/11, 126a/2, 126a/3, 132a/13, 133a/3, 136b/6, 138a/3
- b. dem özün-den 064b/1
- ne tāb ū küt görme idersün ne b. dem řāqat sürme idersün 106b/4
- b. dem tevaqqūf kıl 129b/15
- b. demde 008a/2
- b. demdür 033a/6
- b. deme 098a/14
- b. demine 133a/2
- b. derde 104b/9, 104b/11
- b. derem 112b/10
- b. derviş 129a/15
- b. derviş başıdur 102a/9
- b. deste tāze 071a/1
- b. dide 031a/6, 032a/13, 058a/10
- b. dil 079a/5
- gehî gül gibi kıldum hāra menzil gehî
gevher miāālî seng b. dil 083a/2
- b. dildür 050b/4
- b. dilenci 104a/5
- b. dilşikeste 093b/2
- b. divāne 080a/13, 079a/9, 090b/6, 096b/7,
102a/5
- b. divāne-i bîdil 116a/1
- b. divān-ı siyāhuñ 044b/7
- b. div-i merdümh'āra 108a/12
- b. dolāba 145b/7
- b. dūd oldum 111b/4
- her b. dūna 091a/6
- b. dūkenmez derde 113b/11
- b. dürlü 025b/1, 039b/13, 075a/11
- b. efkār 048b/9
- b. ehl-i dil 035b/8, 101b/5, 135b/6
- b. ehl-i dilmerd 131b/13
- b. elde 080b/3
- b. elden 079a/5
- b. elün 106a/8
- b. elünle 106a/8
- b. er 054a/7

- b. esb 085b/4
- b. esîriñ 051a/6
- b. evde 117b/5, 120b/8
- b. evveldür 002a/2
- b. faķîri hânķâhı 113a/14
- b. fażîlet 023a/12
- b. ğanı 129b/7
- b. gedâ 116b/8
- b. ger 143a/3
- b. gice 104b/4, 122a/14, 138a/5
- b. giyâhi 101b/4
- b. göñülde 079a/6
- cahüduñ b. gözine 108b/13
- b. gözünü 108b/14
- b. gün 015a/14, 033a/14, 046a/4, 051a/1, 066a/2, 069a/11, 071a/7, 073b/3, 073b/4, 073b/5, 074a/6, 099b/5, 106b/5, 110b/11, 114b/3, 117a/13, 125b/13, 126a/5, 126b/9, 135b/3
- her b. günde 038b/14
- b. güerbe 102b/15, 117b/13
- b. h̄âce 074b/12
- b. habbe zerden 104a/3
- b. hādime 121b/10
- gehî mu'ciz gehî bürhân b. haķķ gehî
tevrât geh furķânı muṭlaķ 105a/5
- anuñ b. halîli 049a/3
- b. halka 014a/7
- b. halkadur 019a/5, 073a/8
- b. halvete 129b/14
- b. hām 041a/2
- b. har 080b/3
- b. hār 106a/15
- b. hāra 044b/6
- b. hārbende 080b/3
- b. hārbendeye 052a/8
- b. haremde 057a/11
- b. harf 029a/1, 070b/8, 070b/12, 113a/11
- b. haşr ü şāhib 143b/15
- b. haste 129b/8
- b. haşri 062a/3
- b. haṭ 044b/13
- b. hazānı 087a/5
- b. hırķa 114b/9
- b. hikāyet 117a/6
- b. hoş meâel 037a/13
- b. hoş serâ-yı bîvefādur 093a/6
- b. hūr 039a/14
- b. hurredân 053b/12
- b. hūr-ı hāzır 039b/12
- şol b. hurüsuñ 088a/7
- b. huşķ üstüñ ğanı 090a/6
- b. hūşe-i pervîn 014b/13
- b. içim şu 103b/11
- b. ilüñ dilidür 050a/11
- b. iş 148a/11
- niçe b. işbu hürd u h̄âbı āhir 124b/2
- b. jende 104b/1, 113a/14
- her b. jendeye 104b/5
- b. kabağı 107a/13

- b. kadar 031b/7
- b. kadem rāh 050b/9
- her b. kāhı 089a/8
- b. ka'ı 139a/3
- b. kallāşdan 071b/1
- b. kapu 137a/9
- b. kapuda 135a/5
- b. kapudan 079a/3
- b. karaņu 098a/12
- b. kārban 053b/13, 053b/14
- iki kapulu b. kārvanşerādur 100a/4
- b. kāse-i ser 044b/10
- b. kelbe 114a/4
- b. kelim 013b/1
- b. kemāl 137b/11, 138b/5, 144b/8
- b. kemine 085a/8
- b. kennās 048b/9
- b. ker 071b/3
- niçe b. kerem 117a/14
- bu b. keştiğür 027a/11
- b. kılca nisbet 065a/5
- b. kıldan 002b/5, 057a/12
- b. kimesne 113a/15, 120b/7
- b. kimse 038a/4, 052a/8, 066b/11, 067b/3, 072a/9, 100a/14, 106a/5, 120a/13, 121a/1, 124a/9, 130b/4, 135a/3
- her b. kişi 115a/8
- b. kühsāre 044b/9
- b. kurd 119a/6
- b. kurdcağuz 120b/2
- b. kuru nāmı 115a/15
- b. kuru 'özri lengi 089a/6
- b. kuru sevdā 144a/4
- b. kuru güftāre 110a/15
- b. küt 108b/5
- b. küp 072b/9
- b. külbe-i 'atğāra 048b/10
- b. lafz u güftār 070a/9
- b. lağza 015a/5, 043b/6, 046a/11, 050a/7, 050a/12, 053b/14, 063a/3, 066b/10, 084b/3, 094b/14, 096a/10, 109b/15, 124a/5, 126b/10, 131b/13, 132b/1
- ol b. lağza 110a/7
- b. lāşe toprak 002b/14
- b. lezzet-i fānî 069a/15
- b. loğma 051a/4, 114b/9
- b. loğma 089b/2
- b. mağāmı 060a/14
- b. manzara 138a/15
- b. meâel 083a/14
- b. megesce 116a/9
- b. mehcebîn 124b/8
- b. melāl 143b/1
- b. menzilüñ 079a/4
- b. merd 036b/14, 099b/7, 104a/1, 134a/14
- b. merdi 067b/3
- b. merd-i kārıñ 052b/10
- b. merd-i külhān 125a/1
- b. merd-i mü' min 092a/6

- b. merd-i rāh 050b/12
- b. merd-i rāhāzādelerden 072a/10
- b. merd-i rāh-ı dîn ulusu 090a/2
- b. merd-i rāhuḡ 045a/9
- b. merd-i reh 114b/2
- b. merd-i şāhibdil 031b/1
- b. mescidde 066b/5
- b. meyliden 024a/6
- b. mir´āta 059a/15
- b. misvāk 121a/1
- b. mu´azzam 036b/14
- b. mūra 117a/6
- b. mūş 117b/4, 127b/1
- b. mūşa 117b/8
- b. muṭrib 097a/10
- b. mūy 092b/1
- b. mürīdānı 042a/6
- b. nāḡalef 085a/14
- b. naḡşa 048b/6
- b. nām 096a/1
- b. nān 114b/13
- b. na´re 085b/5, 127a/5
- b. naḡar 126a/9
- b. naḡar kı1 061a/2
- şol b. naḡardan 129a/2
- b. nefes 019b/8, 020b/12, 024b/3, 061a/2, 083a/9, 093b/6, 096a/9, 110a/3, 115b/9, 123b/14, 124a/7, 133a/4
- b. nefes olma 055a/6
- b. nefes süst 076b/1
- b. nefesde 142a/11
- b. nefesdür 061a/1, 102b/10
- b. nefes 057b/2, 144a/1, 148b/15
- b. nerdbāne 075b/9
- b. nesne 080a/14
- b. nesneden 115a/9
- b. nişānı 065a/2
- b. nişānsun 065a/6
- b. niyāzı 072b/5
- b. nūr olur 038a/13
- b. nükte 060b/5
- b. od 129a/4
- b. ḡırḡa 114b/13
- b. pādişāha 114b/2
- b. pāre 009a/11, 049a/5, 072a/8
- b. pāre etden 051a/3
- b. parsādan 120b/5
- b. pāyı 092a/9
- b. pend 136b/5
- b. perde 082a/8
- b. perküşāde 094a/13
- b. perī 138b/1
- b. peşşe 046a/4
- b. pīr 135a/3
- b. pīre 134a/14
- b. pīrehen 037a/11
- b. pīri 128b/15

- b. pîri āgāh 105b/8
- b. pîri h̄aste 085b/4
- b. pîri kāmīl 124a/6
- b. pîri pürnür 120b/15
- b. pîri süst ü nātīvānı 110b/13
- b. piyāde 080a/2
- b. pūla 112b/13
- b. rāh 003b/10, 026b/1, 082a/8
- b. rāhuḡ 030a/2
- b. rüstā-yı h̄odefrüş 071b/1
- b. ref̄tār 030b/7
- ol b. rence 138a/1
- her perdenüḡ b. rengi 060a/10
- b. rind 108b/11
- b. rind-i medhüş 070a/5
- b. rüstāyi 097a/10
- b. rüyı 080a/11
- b. rü'yādur 114b/10
- b. şāda 142b/7
- b. şadefdür 034b/11
- b. şāhib 108b/10
- b. şāhibnazardan 032b/1
- b. şahrāda 120a/13, 127b/1
- b. sāz 060a/10
- b. sāzkaruḡ girdesidür 060a/11
- b. sergeşte 119a/4
- b. ser-i h̄ar 096b/7
- b. sille 072a/11
- b. sime 090a/4
- b. siyeh seng 120b/1
- b. sözi 130a/5, 131b/5
- b. şūfî-i şāhib 068a/7
- b. süzen 082a/14
- b. süzendürür 121b/1
- b. şāh 102a/7, 116a/1
- b. şāhı 116b/8
- b. şāh-ı bülende 075a/8
- b. şahş 036a/11, 106b/12
- b. şaştdur 111a/8
- b. şeb 138a/6
- b. şecc 137b/10
- b. şeh 043b/1
- b. şehid 022b/3
- b. şemme 084a/7
- b. şey 004a/1
- b. şūrîde h̄āle 115a/8
- b. tāç 088a/7
- b. t̄alib 080a/11
- b. t̄āsa 094b/9
- b. tersā 138b/2
- b. t̄ıfl-ı nādān 020a/14
- b. t̄ir-i muhkem 027b/6
- b. t̄ūt̄i 074b/13, 075a/3, 075a/13
- b. türk 070b/1
- b. tüvānā 034a/3
- b. tūya 141a/5

b. urġana 119a/2	b. zendürür 096a/4
b. üstür 127b/1	b. zerre 008a/1, 008a/3
b. vā'iz 036a/10	her b. zerre 104b/9
b. vaqt 089a/1	b. zerre nūruġ 063a/14
şāhuġ b. vezîri 125b/12	her b. zerreden 030a/1
b. vîrâne 145b/10	b. zerredür 045b/13, 137b/7
b. yanı 051a/8	b. zünnâri 118a/15
b. yanın 051b/1	b.+ ide 013a/10
b. yapraġı 087a/7	2. Bir kez, bir kere, bir defa.
b. yâre 072a/9	b. 044a/3, 052a/5, 054a/1
b. yâr-ı cāmı 080b/14	b. kerre 052a/5
b. yerde 039b/14, 075a/8, 091b/2, 102a/5, 125b/3	biñde b. kerre 095a/1
b. yere 116b/1	b. kez 046b/10, 139a/4, 143a/5
b. yerde 048b/9	b. kezden 107b/7
b. yigitcik 110b/13	bir b. Tane tane, teker teker. 003a/5, 044a/3, 055a/10, 068a/10, 122b/11
b. yerde 072b/9, 128a/12, 132b/4	bir b. Tane tane, teker teker. 003a/5, 044a/3, 055a/10, 068a/10, 122b/11
b. yol 017a/5	bir iste bir gözet b. bil bir eyle 003a/5, 044a/3
b. yolda 080a/13, 080a/14	bir iste bir gözet bir bil b. eyle 003a/5, 044a/3
b. yoluġ 079a/4	bir iste bir gözet bir bil b. eyle 003a/5, 044a/3
b. yüz 003a/12	
b. yüzi 039a/5, 050a/14	
biri muzlîm durur b. yüzi enver 039a/6	
b. zamân 084b/15, 144a/15	3. Bir tane, bu sayı kadar olan.
b. zamânda 053b/12	benüm b. ayaġum 119a/12
b. zamâne 111a/9	b. haftadur 024a/3
b. zât 041a/8, 146b/6, 147a/1, 147a/9, 147b/3, 147b/11, 148a/9	b. kaţre 001b/3, 009b/5, 009b/8, 030a/7, 033a/7
b. zemân 126b/2	b. kaţre âb 002b/13, 063b/1
	b. kaţre âba 002b/11

b. kaṭre ābı 086b/4	birbiri -2- [Tr] Karşılıklı olarak bir diğeri.
ne b. kaṭre bu baḥr artar ne olur kem 019a/7	b.+ nden 023a/11
b. kaṭre şudandır 005b/10	b.+ ne 075a/9
b. kaṭreden 121a/11, 126a/3	birden -1- [Tr] Ansızın.
b. kaṭredür 137b/7	b. 064a/9
b. kaṭresin 068a/14	bîrenc -2- [Fa] Zahmetsiz, ağrısız.
b. kıluḡ 097b/13	b. 015a/4, 103b/11
b. sā'at 122a/11	birer -1- [Tr] Üleştirme sayısı, her birine bir.
bu b. sā'at 122a/11	b.+ er can 142b/13
b. şîşe gülâbı 048b/13, 121b/10	bîreng -1- [Fa] Renksiz.
b. varaḡ 144a/2	b. ol ḥazer kıl 059b/11
b. varaḡdur 022b/4, 041a/11, 059a/2	biri -77- [Tr] Birisi, bir kimse.
b. yıl 117a/6	b. 006b/6, 020a/2, 064b/7, 070b/11,
b. yumurda 117b/5	078a/11, 081a/11, 087a/7, 091b/2, 135b/7, 135b/8,
4.Tek.	135b/9, 139b/1, 139b/6, 139b/10, 139b/12, 139b/14,
b. 005b/9, 064b/6, 079a/1, 085a/2, 102a/11,	140a/4, 140a/6, 140a/8, 140a/10, 140b/1
113a/9	her b. 028b/11, 039b/13, 039b/14, 075a/9,
b.+ dür 003a/6, 004a/3, 025a/13, 046a/1,	075a/11, 080a/14, 112b/7
059a/3, 080a/15, 079a/1, 082a/8, 097b/2	yārānuḡ b. 139a/13
b. ol 117b/9	ol b. ḥoş 117b/10
5. Ortaklaşa, beraber, müşterek.	biri inse biri çıkarmış ḥoş biri ṭoldukda
b. 079a/1	ḡalurmış b. boş 119a/3
b. arada 098a/13	biri inse b. çıkarmış ḥoş biri ṭoldukda
birâder -1- [Fa] Erkek kardeş, kardeş.	ḡalurmış biri boş 119a/3
iy b. 076b/8	biri nâr u b. ḥuld-i berîndür 006b/5
bîrâh -1- [Fa] Yolsuz, kötü yola sapan.	b. inse biri çıkarmış ḥoş biri ṭoldukda
b. 080a/5	ḡalurmış biri boş 119a/3
biraz -1- [Tr] Azıcık, bir parça.	b.+ n dünyâ birin 'uḡbâ 057a/9
b. sükker 020b/2	birin dünyâ b.+ n 'uḡbâ 057a/9
	b. muḡlim durur bir yüzi enver 039a/6

biri şāfî durur b. mükedder 039a/6
b. nār u biri huld-ı berîndür 006b/5
b. şāfî durur biri mükedder 039a/6
b. sūr 091b/2
biri inse biri çıkarmış hoş b. taldukda
kalurmuş biri boş 119a/3
b.+ dūr 082a/5
b.+ n 007b/15
her b.+ n 047a/6
b.+ n dîne birin dünyāya 080a/9
birin dîne b.+ n dünyāya 080a/9
b.+ nde 043b/3, 047a/6
her b.+ nde 023a/12, 094a/14
b.+ nden 064b/7, 100a/5
her b.+ nden 039b/12
alur b.+ nden ü virür birine 094a/4
b.+ ne 028b/11, 074a/11
her b.+ ine 018a/11
alur birinden ü virür b.+ ne 094a/4
b.+ ni 087a/7
b.+ nün 028b/11, 070b/11, 100b/6
yerlü b.+ nün 028b/11
her b.+ nün ‘aynıdur 147b/9
b. + si 070b/12, 139a/15, 139b/8, 140a/1,
140a/12
bîriyā -3- [Fa + Ar] Yalansız, dürüst.
b. kııl 020a/10
b. ol 003a/4

birkaç -1- [Tr] Az sayıda, olan şeyleri belirtmek için kullanılır.

b. ağaç 093b/5

birle -75- [Tr] Birlikte, ile, beraber.

b. 004b/11, 006b/1, 007a/1, 009a/2, 012b/6,
013a/2, 013b/10, 014b/15, 015a/11, 015b/15, 016a/3,
017b/12, 018b/8, 019a/10, 019b/8, 022b/8, 022b/10,
023a/1, 023b/8, 025b/6, 026b/13, 029a/8, 030b/6,
031a/14, 032b/4, 032b/5, 033a/12, 034b/13, 037b/11,
037b/14, 038a/9, 039b/3, 042a/8, 043b/11, 044b/10,
045a/6, 047a/7, 047b/4, 049a/13, 057b/5, 069a/13,
073a/13, 074b/13, 074b/14, 075b/12, 076a/3, 076a/9,
080a/3, 081b/5, 084b/9, 091a/5, 101b/12, 103a/9,
106a/8, 109a/9, 109a/14, 110b/15, 114a/3, 116b/1,
127b/10, 129a/12, 130b/4, 134b/11, 134b/13, 139b/1,
141b/10, 144b/14

gehî küffār b. ceng içinde gehî âteş miââlî
seng içinde 082b/12

b.+ len 087a/9

bu b.+ dur 024a/6

b.+ dūr 037b/6, 059b/15, 060a/14

birlet -1- [Tr] Birletmek, bir etmek, tek kılmak.

b.- üñse 049b/12

birlik -2- [Tr] Vahdaniyet, Allah'ın “tek” olması.

b. 028b/13, 062b/15

bîrûn -14- [Fa] Dışarı, dış, harici.

b. 006b/7, 016b/8, 099a/8

b.+ am 082b/6

b.+ dı 144a/6

b.+ dur 002a/5, 002a/6, 057b/8, 091b/5

b.+ ı cihān ol 003a/15

b.+ sın 065b/2, 092b/2, 099a/5

b.+ uğ 131a/14	bà.sūd -1- [Fa] Boş, faydasız, neticesiz.
bà.rütbe -1- [Fa + Ar] Derecesiz, ölçüsüz.	sevdâ-yı b. 124b/12
b. vü riyâ 143a/6	bisyâr -7- [Fa] Çok.
biryân -21- [Fa] Kebap etmek, yakmak.	b. 132b/6
b. 051a/7, 051a/9, 051a/11, 051a/13, 051a/15, 051b/2, 051b/3, 063b/15, 082b/9	fazl-ı b. 134a/5
bu b. ehline 051b/2	halk-ı b. 116a/14
b.+ dan 051a/9	mâl-i b. 104a/1
bu b.+ dan 051a/14	'ömr-i b. 122b/1, 124a/5
bu b.+ dur 051b/2	b.+ uğ 064a/8
b.+ ı 051a/15	bâş -6- [Fa] Artık, ziyade.
ol b.+ ı 051b/1	b. 028b/4, 046b/7, 123a/13
b.+ uğ 051a/8	ne kem vardır ne hüd b. 107b/7
bâşaykal -1- [Fa] Cilasız, parlak olmayan.	b. olusun 131a/12
b. 107b/13	b.+ e 085a/9
bâser -1- [Fa] Başsız.	bâşdest -1- [Fa] Çok el.
b. ü pâyı Başsız, düzensiz, intizamsız, savruk. 125a/12	b.+ i 130b/5
bism -1- [Ar] İsmiyle, adıyla.	bâşekk -2- [Fa + Ar] Şüphesiz.
ol b. içinde 036a/1	b. 078a/9, 092b/3
bismi'llâh -1- [Ar]	bâşendîş -1- [Fa] Fazla düşünen.
"Bismillâhirrahmânirrahim" sözünün kısaltılmış şekli.	b. 042b/4
b.+ uğ 007b/8	bâşerm -1- [Fa] Utanmaz.
bismillâhirrahmânirrahîm -1- [Ar]	sengîndil ü b. 113b/12
Esirgeyen ve bağışlayan Allah'ın (c.c) adıyla, demektir.	bâşevk -1- [Fa + Ar] İsteksiz, hevessiz.
b. 001b/1	b.+ ı dil 029a/2
bisâm -2- [Ar] İlk mutasavvıflardan.	bit -11- [Tr] 1. Bitki, tüy, saç vb. şeyler çıkıp yetişmek.
hâk-i b. 077a/9	b.- er 064a/8, 064a/11, 087a/7, 122a/3, 131b/3
pîr-i b. 041a/2	b.- medi 093a/10

b.- mek 028b/7	b.+ i 020b/14, 022a/9, 102a/1, 102a/3, 115b/13
b.- mez 039a/2	
2. Tükenmek.	b.+ üm 102a/2
b.- er 069b/12, 073b/2	b.+ ümdür 073a/3, 086a/4
b.- mez 145b/4	b.+ ümle 119a/10, 119a/11, 131b/13
bî -1- [Ar] Kuvvet, gıda.	bîzād -1- [Fa + Ar] Zahiresiz, azıksız.
b. 123a/13	b. 054a/10
bîtenezzül -1- [Fa + Ar] Gönül alçaklığı göstermeme, kibirlilik.	bîzār -7- [Fa] Bıkmış, usanmış.
b. 015a/6	b. 017b/3, 081b/2, 111b/1, 128a/9, 138a/7
bîvefā -9- [Fa + Ar] Vefasız, hayırsız.	b. eyle 010a/7
b. ū rehğüzerdür 112b/14	b. olanlar 050b/8
b. vü nāsipās ol 129b/12	bîzārлік -2- [Fa + Tr] Bıkmışlık, usanmışlık.
bir b.+ dan 101b/5	b.+ dur 070a/2, 076b/15
nefs-i b.+ dan 053a/3	bîzebān -4- [Fa] Dilsiz.
b.+ dur 094a/11	b.+ dur 009b/10, 009b/11
bir hoş serā-yı b.+ dur 093a/6	bîçeşm ü gūş u b.+ sun 024b/7
yār-ı b.+ dur 096a/12	bîzer -1- [Fa] Altınsız.
çarğ-ı b.+ nuğ 087a/6	b. 114b/15
cihān-ı b.+ nuğ nūri 089a/5	bîzevāl -1- [Fa + Ar] Yok olmayan, sonsuza dek var olan.
bîyağın -1- [Fa + Ar] Bilgisiz.	b. 138b/3
b.+ sūn 065b/1	bîziyān -1- [Fa] Zararsız, kayıpsız.
biz -34- [Tr] Üçüncü çoğul kişi zamiri.	b. 051a/12
b. 112a/10, 134b/14, 134b/15	bizzāt -1- [Ar] Kendi, kendisi.
b.+ de 102a/2	b. 059b/5
b.+ den 009b/9, 021a/1, 021a/2, 097a/1, 102a/12, 102a/13, 134a/1, 135b/14, 136a/1	bol -1- [Tr] Olmak.
b.+ e 020b/14, 021b/7, 086b/2, 115b/12, 117a/5, 135b/5, 135b/14	b.- dı 021a/8
	bol -1- [Tr] Çok, ziyade.
	b. 046b/1

- bostān** -4- [Fa] Sebze bahçesi.
nakş-ı bāğ u b.+ dan 046b/4
cihān b.+ inuḡ murğı ġarîbi 033a/4
bu b.+ uḡ ‘andelîbi 066a/15
bu b.+ uḡ berg ü bārı 057a/2
- boş** -4- [Tr] Dolu karşıtı, hiçbir yerinde bir şey bulunmayan.
b. 121a/12, 127b/1
biri inse biri çıkarmış hoş biri tıldukda kalurmuş biri b. 119a/3
b.+ dur 134b/3
- boşal** -1- [Tr] İçindekileri döküp boş duruma gelmek.
b.- mazaḡ 106b/7
- boşalt** -1- [Tr] Boş duruma getirmek, boşaltmak.
b.- up 106b/8
- boyun** -3- [Tr] Vücudun omuzla başı birbirine bağlayan bölümü.
b.+ ında 137a/11
b.+ uḡa 102b/1, 109b/7
- boynuz** -1- [Tr] Bazı hayvanların başında bulunan çatallı kısım.
b. 072b/8
- boz** -6- [Tr] Bir şeyi işe yaramaz hale getirmek.
b. 020a/11, 071a/11
b.- ar 101b/10
b.- arsan 004a/15
b.- arsaḡ 037a/8, 075b/15
- bozul** -2- [Tr] Etkilememek, tesir etmemek.
b.- masun 055a/6
b.- maz 044b/13
- börk** -2- [Tr] Kadife, çuha, keçe ve özellikle hayvan postundan yapılmış kürksüz başlık.
b. 113b/2
bu ḡāk u üstüḡān u b. ü tüy 106a/7
- böyle** -12- [Tr] “bu” ve “ile” den birleşme yoluyla böyle, bunun gibi, buna benzer.
b. 005b/1, 024b/4, 055a/11, 056b/4, 084a/13, 092b/9, 104a/9, 114b/7, 136a/13, 143b/2
b. ḡālūḡ 098b/3
b.+ dūr 102a/3
- bu** -1356- [Tr] İşaret zamiri veya sıfatı. En yakın olan şeyi veya kimseyi işaret yoluyla belirtir.
b. 003a/2, 047a/1, 047b/4, 085a/4, 087a/10
b. şadāyı 053b/5
b. şahrāda 054a/10
b. ġamdan 073a/9, 102b/13, 122b/4
b. āb 069b/14
b. āb u ḡāk u āteş u bād 002b/12
b. āb-ı telḡ 109b/9
b. ‘acāib 055a/13
b. ‘aceb 142a/4
b. ‘acebler 055b/8
b. ‘aczume 142a/15
b. āferide 013a/11
b. āh u şiven 127a/10
b. āh u zārî 084a/15
b. ‘ahddan 029b/6
b. ‘ahde 020a/8

- b. āhuḡ 045a/9, 071a/10
- b. āklı 078b/6
- b. ālem 039a/15, 073b/1, 074b/4, 091b/1,
104b/10
- b. ālemde 100b/8, 103b/10, 115a/10
- b. ālemdür 073b/7
- b. āleme 008b/2
- b. ālem-i ḡiss ü ḡayāli 017b/2
- b. ālemüḡ sermāyesi 148a/4
- b. ālemüḡ sırrı 035a/3
- b. ālimden 066b/8
- b. āmm u ḡāḡşı 038b/11
- b. ānberdür 071a/15, 071b/7, 071b/10
- b. anda 107a/7
- b. aḡa 064b/6
- b. ara yerde 099a/12
- b. ārāmıḡ 099b/15
- b. āsiyānıḡ dānesisün 073a/14
- b. āşıklık 080a/5
- b. āşķ 147a/11
- b. āşķı 140a/13
- b. āşķıḡ zātım 145a/13
- b. āteş 103a/4
- b. āteşden 111b/4
- b. ayaḡı 035b/11
- b. āyine 037b/2
- b. bāba 031b/5
- b. bāb-ı muḡlaķ 058b/14
- b. bāb-ı muķaffel 061a/13
- b. bāda 083b/5
- b. bādḡāk-i pîzüḡ 101b/3
- b. bād-ı ḡoş 087b/8
- b. bāḡa 010a/11
- b. bāḡun bülbülünden 087b/15
- b. bāḡıḡ āndelîbi 033a/4
- b. bāḡıḡ bülbüli ḡüyāsı 032b/9
- b. bāḡıḡ lālesinden 088a/14
- b. baḡāe 068b/15
- b. baḡr 029b/13, 036a/5, 077b/5, 077b/9,
093a/1
- ne bir kaḡre b. baḡr artar ne olur kem 019a/7
- b. baḡre 005b/12, 006b/8, 018b/9, 048a/5,
050a/2, 081b/13, 084b/2, 106b/9, 114b/9, 143b/7
- b. baḡr-i aḡzarîde 013a/11
- b. baḡrîḡ 146a/4
- b. baḡrîḡ gevherinüḡ ḡāḡşı 021a/9
- b. baḡrîḡ işķı 028a/8
- b. bārgāha 025b/2, 086b/6
- b. bārgārḡāhı 017a/9
- b. başa 117a/12
- b. bāyezîdı 077a/10
- b. bāzār 007a/10, 072a/14, 072b/2, 094a/5,
117a/14
- b. bāzāra 106a/1
- b. bedenden 040a/7
- b. bednām 066b/8
- b. bedre 032a/1
- b. bedrîḡ 099a/1

- b. bende 088a/13
- b. bendi 055a/10
- b. bend-i şüretiden 065b/10
- b. beşzer 148b/5
- b. bey' 093b/12
- b. beyāna 069a/3
- b. beytüm 135a/12
- b. bezme 057b/6
- b. bezmüñ nedîmi 074b/6
- b. biçün 007a/2
- b. bîkr ü 'ömrdür 038a/14
- b. bir avuç 019a/3
- b. bir keştîdür 027a/11
- b. bir sâ'at 122a/11
- b. birledur 024a/6
- b. biryân ehline 051b/2
- b. biryândan 051a/14
- b. biryândur 051b/2
- b. bostānuñ 'andelîbi 066a/15
- b. bostānuñ berg ü bâri 057a/2
- b. burc-ı vaḥdetden 098b/5
- b. büstānda 096b/8
- b. cāhı 113a/7
- b. cāmı 035b/10, 073b/13
- b. cām-ı güzîde 035b/9
- b. cān 003b/1, 086a/1, 104b/9
- b. cān ile ten 039a/5
- b. cān murğına 020a/7
- b. cāna 010a/6, 069b/13, 076b/12, 105b/14
- b. cānān 002a/15
- b. cānı 009b/9, 135a/9
- b. cānlar 091b/7
- b. cānuñ 078b/11
- b. cehennemden 118b/7
- b. cemāle 126a/2
- b. cemālūñ 034a/15
- b. cihān 085a/4, 118b/12
- b. cihānda 046b/9, 103b/9
- b. cihāndan 048b/6, 095b/15
- b. cihānı 093b/1, 098b/14, 120a/7
- b. cihānuñ 099b/2
- b. cihānuñ rengi 112b/4
- b. cihānuñ varlığına 099a/11
- b. cism ile cān 038b/12
- b. cism-i nāsūt 025b/14, 054b/2
- b. cismüñ 098a/7
- b. civāna 136b/12
- b. cüş-ı āḫir 136a/14
- b. cümle 013b/3, 136a/10
- iy b. cümle ḫalkuñ kârsâzı 068a/15
- b. cümleden 024a/8
- b. çāha 118b/15
- b. çāhda 119b/7
- b. çāhdan 119b/8
- b. çāre 003a/2
- b. çarḫ altında 099a/14
- b. çarḫ-ı ḫampüş 095a/10

- b. çarh-ı kûzpeşte 084b/13
- b. çarh-ı mu‘azzam 069a/8
- b. çarh-ı nühsipihri-yek 096a/15
- b. çarh-ı rûbehbâzî hûnh‘ar 109b/11
- b. çarh-ı sitemkâr 094a/3
- b. çarhuñ inkılabı 029b/5
- b. çarhuñ miñnetinde 095a/4
- b. çarhuñ tîrine 108a/2
- b. çâşnîden 078a/13
- b. çavı 071b/15
- b. çenberden 095a/14, 095b/8, 095b/9
- b. çenberi 095b/7
- b. çerâğa 046b/1
- b. çerâğı 035b/11
- b. çerâğuş 080b/12
- b. çirîşe 071b/10
- b. çirîşi 071a/15
- b. dâma 026a/1, 047a/14, 054b/4
- b. dâna 066b/14
- b. dâne 081b/9
- b. dâr 035a/4, 081a/4
- b. dâra 064a/5
- b. defterden 059a/2
- b. dehrin sûri 094a/2
- b. dehrün tab‘-ı merdümh‘ârı 095b/11
- b. dehrün 020b/11, 023a/4, 093b/11, 112b/4
- b. dehrün şafâsın 015a/8
- b. dehrün tahtbendi tahtası 088a/12
- b. dehşetden 017a/15, 017b/5
- b. dem 033a/10, 043a/13, 123b/14
- b. demde 071b/11, 123b/12
- b. demden 005b/3, 022b/3, 027a/6, 027b/13, 033a/11, 033a/12, 033b/15, 083b/10, 091a/9, 124a/2, 133a/5
- b. demi 033a/6, 111b/4
- b. demle 033a/13
- b. demler 123b/13
- b. demlerden 124a/4
- b. deñlü 020b/3, 080a/4, 080a/15
- b. derd 083b/7, 084a/2, 090a/11, 123a/12
- b. derde 026a/11, 029b/7, 029b/8, 030b/13, 048a/8, 064a/14, 069a/4, 073a/8, 074a/8, 075b/3, 081a/9, 084b/1, 086a/10, 090a/12, 090a/14, 096b/3, 096b/5, 127b/6, 140a/14, 140b/5
- b. derden 005b/9, 006b/7, 017b/8, 017b/9, 019a/4, 019a/5, 025b/12, 027b/3, 040a/10, 050a/6, 073a/5, 073a/6, 091b/5, 092b/2, 097a/7, 099a/8
- b. derdi 029b/8, 142a/15
- b. derd-i hırşa 121a/8
- b. derdümi 140a/15
- b. derdün 009b/15
- b. derdün 074a/6, 085a/6
- b. derdün çâresi 005b/3, 105b/6
- b. dergâh 054b/11, 105b/15, 123a/8, 123a/10
- b. dergâha 019b/10, 054b/11
- b. dergâhuñ 092a/15, 122b/8
- b. dervîş 067b/4

b. deryā 019a/6, 024a/12, 068b/8, 077b/10,
099b/5, 122a/6, 136b/3

b. deryāda 006a/7, 015b/14, 019b/6,
027b/11, 034b/9, 036a/6, 048a/9, 049b/8, 067a/3,
068b/5, 077a/1, 077b/8, 082a/12, 082b/3, 084a/10,
086b/3

b. deryādan 024a/10, 029b/14, 073a/4,
077b/12

b. deryālar 092b/12

b. deryānun 082b/1

b. deryānuñ kenārı 095b/3

b. deryānuñ telāsı 034b/10

b. deryānuñdurur 086b/4

b. deryāya 030a/14, 034b/8, 106b/8, 107a/7

b. dest ü ser ü pāy 105a/10

b. devlet ü baht 114b/12

b. devrāndan 090b/2

b. devrānuñ 092b/8

b. devrānuñ ‘acāib işi 095a/2

b. dīde 044a/14

b. dīdeden 098b/8

b. dīlden 004a/13

b. dīvāndan 022b/4, 022b/5

b. dīvāra 026a/4

b. dīvūñ 108a/13

b. dūnyā 049a/12, 061b/3, 114a/13, 118a/11

b. dūnyā sūdına 093b/7

b. dūnyādan 114b/10

b. dūnyānuñ 107a/12

b. dūnyānuñ ğamını 118a/9

b. dūnyāya 122a/8

b. dūnyāyı 093a/14, 112b/9, 122a/11

b. dūnyāyıla 080b/7

b. dūnye-i ğaddara 093a/15

b. dürlü 060a/3, 079a/2

b. dürri 023b/12, 029b/14, 035a/12

b. düşüñ 138a/12

b. ‘arzdandur 022b/11

b. ebcād 059a/4

b. ecsām 058a/4

b. eflāk 069a/10

b. el‘aceb 142a/4, 143b/9

b. elemden 074a/14

b. emānetde 035a/14

b. emvācuñ 005b/5, 060b/3

b. endīşe 130b/15

b. endīşeyle 084a/11

b. epsemlik 099b/15

b. erīşe 071a/15

b. esrār 053a/12, 062b/2, 076a/11, 081a/3,
081b/10

b. esrāra 036b/10

b. esrārı 036a/8, 049a/8, 061a/4, 074a/2

b. esrār-ı nağza 063b/13

b. esrāruñ yolın 081b/15

b. ester 085b/7

b. eşyā 060a/6

b. eve 079a/3

b. eyvāna 089b/5

- b. fānî 061b/11, 069a/14
- b. fānî de 069b/1
- b. ferruḥuḡ ref'-i ḥıfzuḡ 099a/15
- b. fen 024a/5
- b. fenādan 074a/15
- b. fenden 049b/12
- b. fenge 064b/14
- b. firākı 086b/15
- b. ġaflet 054a/14
- b. ġafletde 124a/5
- b. ġafletden 010a/7, 020b/6, 081a/3, 109a/9, 109a/13, 122b/5, 124b/1
- b. ġam 095a/15
- b. ġamda 083a/10, 119a/8, 122a/14, 122b/1
- b. ġamdan 005b/7, 005b/14, 027b/12, 027b/13, 051b/3, 064b/2, 074a/5, 074a/9, 084b/3, 084b/15, 086a/4, 086a/11, 089a/14, 102b/2, 105a/15, 109b/15, 115b/5, 122a/7, 125a/3, 125a/7
- b. ġamlar 092b/11
- b. ġamlarda 010a/4, 134b/12
- b. ġavġadan 036a/12, 053b/8
- b. ġavra 064a/12
- b. ġayret 109a/4
- b. ġayretten 045b/12, 124b/11
- b. genc ü zerden 045b/8
- b. gence 086b/15, 093a/3
- b. genci 053a/10, 087b/13, 112a/1
- b. gencin aşı 086b/14
- b. gencüḡ 081a/6
- b. gencüḡ tılsımı 075b/15
- b. gerdānda 094b/7, 094b/8
- b. gerdün 094b/11
- b. gevherden 005b/9
- b. gevherler 008b/14
- b. girdāb 111b/12
- b. girdāba 027a/12, 095b/2
- b. girdāb-ı 'azîme 092b/14
- b. girdeden 068b/14
- b. gizlü 012a/7
- b. gizlü rāz 142b/6
- b. gizlü rāza 013a/12, 030b/3
- b. ġöñülde 080a/11
- b. ġördüġüḡ 059a/5
- b. göz ile қаша 004b/2
- b. göz ile қаша 048b/7
- b. gözden 004b/3
- b. göze 054b/12
- b. ġüllükdan 107a/9
- b. ġurbetde 119a/7
- b. ġuşşadan 089b/11
- b. ġüyendelikden 136a/8
- b. ġüftār 005b/15
- b. ġüftārı 133a/4
- b. ġülşen 087b/14, 113a/3
- b. ġülşende 010a/9, 090b/5
- b. ġülşenden 010b/4, 044b/6, 080a/11, 083a/3
- b. ġülzāre 108a/11
- b. ġümrahıḡ ḡayālin 086b/7

- b. gün 056a/9, 056a/12, 069b/4, 069b/6,
122a/9
- b. günāhla 142b/2
- b. gürbede 103a/1
- b. ħ̣āb 076a/13
- b. ħaberden 045b/3, 060a/5, 104a/3
- b. ħābı ħafletden 104a/8
- b. ħāk 009b/8, 020a/2, 061b/2, 065a/15,
083b/15, 092b/13, 101a/8
- b. ħāk u üstüħān u bōrk ü tüy 106a/7
- b. ħakdānî 143a/15
- b. ħaħħdur 022b/9
- b. ħāke 083b/12
- b. ħāki 135b/12
- b. ħākî 018a/6, 018a/7, 019a/7
- b. ħāki tārîk 135b/1
- b. ħaħħa 022b/8
- b. ħāl 125b/9
- b. ħālāt 060b/1
- b. ħālātı 055b/8
- b. ħalelden 020b/8, 080b/8
- b. ħālet 059b/7
- b. ħāletden 126a/12, 142b/12
- b. ħāli 020a/5, 059a/6, 060a/15, 075b/6,
139a/8, 141b/1
- b. ħalk 091a/15
- b. ħalka 019a/5, 019a/6
- b. ħalka 014b/2, 115a/5, 128b/4, 136b/7
- b. ħalkadan 017b/13
- b. ħalkı 123a/13, 123b/1
- b. ħāna 098b/9
- b. ħar 062a/7
- b. ħardan 052a/13, 062a/10, 062a/12,
062b/9, 080b/6
- b. ħaremde 123a/15
- b. ħarf 033a/10
- b. ħārî 089a/4
- b. ħarmende 069b/7
- b. ħasret 007a/1
- b. ħasretten 041b/8
- b. ħaşr-ı tenden 037a/13
- b. havāyı 141a/6
- b. hāy u huy u ħumħurākı 057b/6
- b. ħayālātı 034a/8
- b. ħayāli 058a/5, 075b/6
- b. ħayātı 040a/5, 040a/8
- b. ħāyı 102a/14
- b. ħayret 045a/6
- b. ħayretde 011a/5, 084a/12
- b. ħayretten 005a/14, 005a/15, 007a/1,
011a/6, 017b/11, 025b/2, 045a/7, 049a/6
- b. ħayvāna 054b/7
- b. ħāzetde 055b/15, 058b/2, 078a/10,
107b/2, 107b/3, 107b/4, 107b/6, 134b/2
- b. ħāzetden 019a/3
- b. heftāsiyādan 073a/13
- b. heftāsmāndan 054b/9
- b. hengāme 094a/10
- b. hestî 108a/15
- b. hestlikden 105b/4

- b. hevādan 032b/13
- b. hevā-yı āb u gilden 050a/15
- b. hevā-yı dilkeşünden 050b/10
- b. heybet 042a/8
- b. heybetden 017b/3
- b. hürmenden 086b/5, 086b/6
- senüñ b. hıttā-i hāk 076a/4
- b. hicādan 113a/11
- b. hıdmet 007b/6
- b. hikāyet 055b/11
- b. hikāyetden 138a/10
- b. hikmetden 005a/14, 064b/13, 064b/15,
090a/8
- b. hıle-i dıv 066b/11
- b. hilkat halkasın 040a/10
- b. hü 007a/15, 009a/2
- niçe b. huftelik 109b/13
- b. huftelikden 069b/15
- b. hūndan 073b/11
- b. hord u hāba 069b/1
- b. hūrşide 027b/11
- b. hūşuñ āhıri 057b/7
- b. hücre 118b/5
- b. 'ışk 080a/6
- b. 'ışkbāzı 030b/12
- b. 'ışkı 028a/8
- b. 'ıyduñ şadı 021b/2
- b. ıztırābuñ 074a/1
- b. ihrāmı 123a/14
- b. ihtilāfāt 060b/1
- b. iki sıfatdan 061b/11
- b. iki yüzlükden 080a/9
- b. ilde 096b/4
- b. 'illet-i ma'lūl 041a/1
- b. 'ilmi 005b/2, 049b/11
- b. in u āndan 038a/1
- b. in'āmı tāmı 031b/8
- b. ininde 128b/12
- b. iplik 071b/10
- b. ise 058b/9
- b. ismi 075b/15
- b. istignā elinden 007a/8
- b. 'ışyāndan 133b/5
- b. işde 117b/9, 117b/13
- b. iy yakınsüz 040a/13
- b. kā'inātı 040a/14
- b. kaba 082a/13
- b. kadehden 018a/13
- b. kadre 019b/4, 032a/1
- b. kadri 032a/1, 032a/2
- b. kadr-i refi'üm 133b/12
- b. kadrüñ bedri 021b/2
- b. kafesde 073b/15
- b. kafeşden 143a/14
- b. kafre 045a/6
- b. kā'inātı 095a/14, 108a/6
- gevher b. kāndan 022b/5
- b. kandı 132b/2

- b. kār 099b/10
- b. kārā 105b/2
- b. kārgāhı 028a/4, 107b/8
- b. kārnāme 034a/9
- b. kāruḡ 082a/5
- b. kārzāra 092a/2
- b. kaṭre 006b/8
- b. kaṭre āb 002b/11
- b. kav̄s-i esfel 013a/8
- b. keāret 004a/4
- b. keāretden 043a/3
- b. kebūter 080a/3
- b. kelāmı 048b/8
- b. kelbüḡ 052b/15
- b. kemālāt 005a/12
- b. kemālāta 064b/4
- b. kemāna 111a/6
- b. kemāndan 111a/7
- b. kemānı 136b/4
- b. kendüge 107a/9
- b. kerlūk 054a/6
- b. kerre 072a/12
- b. kuvāya 073b/14
- b. kevden 071b/4
- b. kıṣṣa 074a/8
- b. kıṣṣai hoṣ 101b/14
- b. kıl ile kāl 136a/7
- b. kıl u käle 020a/4, 132b/12
- b. kıl u kāl 020a/5
- b. kıl u kālūḡ 136a/6
- b. ki 030b/4, 054a/1, 116a/6, 118a/2
- b. kiṣṣzārı 069b/6
- b. koḡudan 053b/6
- b. köyüḡlü 101b/4
- b. kühı 084b/1
- b. kumāşı 078a/15
- b. kurd 119a/1
- b. kuru başa 102a/8
- b. kuvvet 039b/3
- b. külāhı 113a/15
- b. külāhuḡ 113b/2
- b. külhānda 073b/2, 104b/7, 109a/7, 113a/3
- b. külhāndan 098b/11
- b. lāfi 124b/6
- b. lāle 093a/10
- b. letler 093a/10
- b. levḡ 056a/13
- b. levḡe 083b/10
- b. lezzet 017b/11, 045a/7
- b. lezzetden 025b/3
- b. mācerādan 025a/4
- b. mācerāyı 073a/6
- b. maḡzarda 083b/9
- b. maḡzarde 107b/7
- b. maḡāle 011b/9
- b. maḡām-ı hāneden 109a/10
- b. maḡşad 040b/4

- b. maḫṣūd 045b/7
- b. maḫṣūda 089b/10
- b. māl u mülk u bār u bengāh 080a/9
- b. ma'nā 064b/7
- b. ma'nādan 102a/6
- b. ma'nānuḡ 131b/6
- b. ma'nî 035b/12
- b. ma'nîden 131b/15
- b. maṣūbiyle 058b/13
- b. maṣāf 083b/8
- b. ma'ṣiyetden 133a/8
- b. mātem 013b/5
- b. maṭlab 058b/2
- b. meclisde 073a/10, 090a/13, 108a/1
- b. mecmū' 080a/1
- b. mekāndan 024b/9
- b. mektebde 049b/9
- b. men ü mānuḡ 037a/8, 037a/9
- bu mes'ūd u b. menḫūs 107b/15
- b. menzilde 103b/1, 111b/5
- b. menzilden 054b/11
- b. merhemle 105b/2
- b. merhemsüz 067b/10
- b. merkeble 095b/4
- b. merze 127a/12
- b. mestlikden 105b/4
- b. mes'ūd u bu menḫūs 107b/15
- b. mevcūdāta 108a/4
- b. mevcüḡ 068b/6
- b. meydān 124b/14, 125a/1
- b. meydāna 040b/12, 045b/5
- b. meydānda 049b/7, 052b/8, 091b/4, 099a/14, 124b/11, 131b/13
- b. meydānuḡ 081b/11
- b. meyden 029b/4
- b. mezhāhirden 004b/12
- b. mezra'da 069b/3, 069b/7
- b. midur 127b/4
- b. miṣbāḡa 019a/14
- b. miḫmān 127b/5
- b. miḫnetde 090b/8
- b. miḫnetden 092b/14
- b. miḫnetserānuḡ ṣoḡu 087a/12
- b. miḫrūḡ ḡātemi 145b/13
- b. mî nā 042b/6
- b. minberden 036b/10
- b. mir'āt 059b/1
- b. mir'āta 009a/5
- b. mir'ātu 009a/6, 042b/12
- b. miskî n 075b/8
- b. miskî ne 133a/11
- b. misvāk 121a/3
- b. miṣkāt-ı müṣebbekden 023b/3
- b. mu'ammā 035a/10, 037b/9
- b. murḡuḡ nālesin 010a/11
- b. muṣḡafdan 041a/11, 049b/10
- b. müsîkāra 032b/11
- b. mülk ü māl u esbāb u tecemmül 102b/1

- b. mülkûñ 098a/7
- b. müşgin bûyı 048b/12
- b. müşkil 095b/5
- b. müştî 019a/4
- b. müşt-i hâk 009b/7
- b. nağde 078a/15
- b. nağşı 005b/1
- b. nağş-ı dilkeş 048b/2
- b. nağş-ı şādî vü ğamdan 005b/6
- b. nâle vü âh 086b/5
- b. nâr 095b/1
- b. nâra 141a/8
- b. nârı 003a/1
- b. ne kâse-i cânsüz-ı dilgîr 113a/4
- b. nefis 118b/4
- niçe b. nefis 105a/1
- b. nefse 052b/1
- b. nefsi 119b/8, 119b/13
- b. nefis-i serkeş 051b/12
- b. nefsiñ 053a/5, 066a/14
- b. nerdün 135a/7
- b. nevâda 033b/12
- b. nevâye 023b/14
- b. niçe 060a/3
- b. niğâbı 077a/13
- b. nîm 116b/6
- b. niyâzı 121a/7
- b. nûra 023b/5
- b. nûruñ 004a/1
- b. nûruñ pertevinden 016b/11
- b. nükteden 085b/5
- b. nükteler 105a/7
- b. nükteye 126a/9
- b. nûra 016b/10
- b. h̄'âbı 138a/7
- b. oda 104b/6
- b. hıttâ-i hâk 016a/8
- b. ol demdür 012b/14
- b. olmuş 148b/14
- b. zûlmetde 097b/7, 098a/15, 098b/3, 115b/4
- b. 'ömri 110a/13, 129a/5
- b. özge kavmün nevbetidir 087a/3
- b. pend 076a/1, 132b/10
- b. pendî 132b/2
- b. pendün 103b/13
- b. perde 016b/14, 043a/7
- b. perdeden 030a/1
- b. perdelerden 076a/6
- ya geç b. perdelerden yâhüd epsem 097a/7
- b. perdelerdür 030a/4
- b. perdesâzuñ perdesidir 033b/7
- b. peşşede 046a/14
- b. pîr 121a/1
- b. pîrûze 015b/8
- b. râhuñ 092a/15
- b. râz 018a/12, 051b/5, 082a/10, 105b/13

b. rāza 003a/9, 016a/1, 033b/9, 034a/1,
043a/12, 076a/7

b. rāzı 005b/1, 019a/8, 033b/3, 043a/14,
045a/5, 047b/11, 075b/1, 076a/2, 077a/9, 080b/9,
081a/15, 088b/10, 132a/3

b. rāz-ı nihāna 082a/13

b. rāzuñ hemdemi 043a/13

b. rāzuñ maḥremi olmağ 033b/8

b. rāzuñ maḥremidür 033b/6

b. remzî 023a/6

b. resme 050a/5, 050b/14, 056b/7, 097a/14,
126b/8, 136a/13

b. resmüm 133a/9

b. revzenden 098b/10, 098b/12

b. rif at ü eyvān ü manzar 103a/13

b. rişe 071a/15

b. riyādan 053a/3, 072b/3

b. riyāyı 072b/2

b. rumūzı 040a/3, 081b/10

b. şadre 019b/4

b. şafādan 040b/1

b. şaḥfa 049b/11

b. şaḥn-ı ḥākden 016a/7

b. şaḥrā 101a/11

b. şaḥrāda 083b/14, 086a/12, 086b/3,
107a/11, 119b/7

b. şaḥrālarda 026a/15, 040b/9, 050a/1

b. şaḥrānuñ kenārı 084a/15

b. şaḥrāya 095b/4

b. şan at 069a/4

b. şan atda 062a/5

b. şan atlar 006a/3

b. sāyegāndür 002a/13

b. sāz 033b/7, 033b/10, 043a/6, 132a/4

b. sāza 029b/4, 030b/3, 032b/12, 033b/5,
064a/7

b. sāzı 033b/3, 033b/12, 045a/5, 082a/10

b. sāzuñ 076a/6

b. sāzuñ perdesidür 060a/11

b. sebbden 004a/4

b. sebîli 040b/14

b. sebzazârı 026a/3

b. seg-i bedmest 119b/11

b. âenāyı 009a/11

b. serādan 100a/6

b. serbāz dîke 103a/1

b. serden 035b/6, 132b/9

b. sevdāda 070b/13, 084a/9

b. sevdādan 014b/7, 049b/4, 083b/4, 083b/9,
086a/5, 092b/12, 103a/8, 127a/11, 127b/9

b. sevdāya 097a/3

b. sevdāyı 006a/13, 127a/7

b. şıfat 059b/6

b. şıfāt 146b/6, 147a/1, 147a/9, 147b/3,
147b/11, 148a/9

b. şıfāta 137b/3

b. sırra 020a/12, 023b/13, 033a/5, 033a/9,
034a/1, 035b/5, 035b/6, 043a/13, 043a/14, 045a/15,
047b/11, 091b/9

b. sırrdan 048b/5, 063a/14, 076a/15, 143b/12

b. sırrı 025b/9, 035a/12, 040a/14, 048b/4,
049a/7, 059a/9, 061a/11, 062b/1, 063b/4, 065b/1,
069a/1, 076a/5, 080a/1, 081b/3, 082a/5, 091a/6,
103b/5, 125b/5, 142a/6

b. sırr-ı nağz 064a/3

b. sırr-ı pāke 004a/9

b. sırlardan 005a/15, 019b/6

b. sırruñ 013a/13, 021b/6, 051b/11, 091a/5

b. sırruñ gavırına ırmek 105a/14

b. sipāre 050a/9

b. sivān 121a/5

b. söz 037b/13, 043b/7, 049b/2, 053b/10,
062a/11, 070a/11

b. sözden 016a/4, 096b/11

b. sözi 053b/10, 080a/6

b. sözler 131b/12

b. sözlerden 048a/14

b. sözüñ 119a/10

b. su´ālūñ 069a/2

b. su´āli 026a/14

b. şudan 121a/12

b. sultānlığa 064b/3

b. şürdan 042b/12

b. şüret 037b/8, 059b/15, 132a/4

b. şüretden 037b/5, 042b/5, 059b/9, 064b/10,
065a/11, 065b/11, 102a/6, 143b/13

b. şüretler 068b/11

b. sühanhāyı kühendenden 131b/7

b. şādîden 092a/1

b. şāhıñ rişiniñ ´anberi 071b/8

b. şaşa 111a/5

b. şaştuñ 111a/10

b. şaştuñ tîri 111a/9

b. şavka 041b/10

b. şehnişîin 035a/11

b. şehrûn 020b/12

b. şehrûñ mürdesin 090b/5

b. şem´e 069a/2

b. şem´üñ 023b/8

b. şem´üñ pertevinden 027b/10

b. şeradan 093b/12

b. şerbetden 018a/10, 080a/5

b. şerbetler 084a/6

b. şevkı 041b/9

b. şikeste 063a/11, 090b/11

b. şîre 071b/11

b. şūñ u şenge 112b/2

b. şūr u şerde 070b/6

b. şā´at 071a/14

b. şā´atden 071a/5, 071a/7, 071a/12

b. şablı pürbād 036b/9

b. tāç u tahta 088a/10

b. taḥkîkat 040a/12

b. tahtuñ 088a/11

b. tākı muṭabbak 012a/1

b. taqvîmi 082b/5

b. tarîka 040b/3

b. tarîkuñ 040b/2

- b.  aşma dan 083a/9
- b. t ze g l sen 054a/9
- b. tab yi'den 002b/10
- b. tecemm l 112b/14
- b. ten 135a/8
- b. ten miŐk tiniuŐ miŐb hi 023b/4
- b. ten   c nuŐ 037a/8
- b. tenn r 116b/9
- b. tenn re 095a/13
- b. tenn r 095a/12
- b. ters  141b/14
- b. tevr tuŐ 118b/9
- b. tilsim tuŐ zam nuŐ 099b/4
- b. t m ra 121a/9
- b. t re 111a/8
- b.  oğrı yoldan 116a/13
- b.  oprakdan 019a/6
- b. turfe 086a/15
- b. 'uhde 018b/15
- b. uy hudan 074a/4, 102b/2
- b.  st t h'anda 096b/8
- b.  st t h'anı 090a/10, 091b/14, 106a/6
- b.  z mde 071b/11
- b. v d de 107a/8
- b. v d den 078a/13
- b. va det 004a/2
- b. varlık 076a/3
- b. varlıktan 002a/14
- b. vehm u pind r 054b/14
- b. v r ndan 087b/13
- b. v r ne 127a/14
- b. v r neye 127b/5
- b. v c d  085b/12
- b. yan 045a/9
- b. yaşa b de v  ol yaşa Şahid 091a/15
- b. y r 071b/11
- b. yara 067b/10, 105b/2
- b. y re 086a/13
- b. yelmekden 083a/9
- b. yerde 040b/12, 082b/3, 086b/8, 090b/6, 092a/13, 096a/14
- b. yerde 071b/13, 077b/2, 100a/4
- b. yerden 057a/12
- b. yol 111b/7
- b. yola 003b/2, 026a/11, 040b/1, 047a/1, 066a/2, 066a/4, 076b/1, 084a/5, 133a/6, 134b/1
- b. yolda 005b/8, 010b/13, 016b/9, 027b/12, 032b/3, 033a/1, 033b/13, 036b/7, 040b/4, 040b/6, 040b/13, 042b/11, 045a/15, 045b/4, 046b/14, 048a/8, 049b/6, 050b/8, 053b/2, 055a/6, 057a/9, 058b/13, 063a/8, 064a/12, 064a/15, 068a/3, 070b/15, 073a/7, 073a/10, 073b/2, 076b/4, 079a/1, 083a/7, 083a/8, 083b/4, 083b/5, 083b/6, 084a/4, 084a/6, 084a/12, 085a/7, 085b/3, 087a/2, 087b/6, 091b/10, 092a/14, 092b/15, 096b/1, 096b/3, 097b/7, 108b/4, 108b/8, 109a/5, 109a/8, 111b/6, 111b/15, 112b/8, 113b/11, 115b/2, 122a/12, 122b/6, 122b/10, 132a/9, 134a/14, 141b/13
-  omıŐ başın b. yolda** Bir Şey uğruna  l m  g ze almak. 045a/10
- b. yoldan 085a/6

b. yoluŋ 040b/14, 076b/2, 122b/7	b.+ na 084a/9
b. yoluŋ zādı 070a/2, 076b/15	b.+ nda 005b/10, 017a/1, 038a/14, 038b/6, 039a/4, 039a/7, 039b/4, 039b/6, 039b/7, 048a/7, 054a/10, 056b/13, 057a/3, 058b/2, 062b/14, 062b/15, 063a/1, 063a/2, 063a/3, 063a/5, 063a/7, 063a/11, 063a/13, 065b/3, 065b/13, 066a/7, 066a/8, 066b/12, 069b/4, 069b/8, 069b/9, 073a/15, 074a/7, 074a/10, 074a/11, 074b/9, 074b/10, 075b/13, 077a/10, 093a/11, 099a/15, 100a/3, 100a/7, 105a/15
b. yüzden 030a/2, 054b/12, 055b/3, 059b/9	
b. yüze 003a/14	
b. yüziyle 003a/14	
b. zāğa 073b/12	
b. zāh 043a/8	
b. zaħme 046b/7	b.+ ndadur 039b/5
b. zehri 107a/5	b.+ ndadur 039b/5
b. zemìn āsumāndur 041a/3	b.+ ndan 038a/12, 043b/9, 061a/3, 061b/3, 063a/9, 063a/10, 066a/9, 074b/9, 076b/8, 077b/4, 077b/13, 077b/14, 100a/3, 115b/1, 142b/9
b. zemìn u āsumāndan 024b/12	
b. zemince 145a/1	b.+ ndayken 063a/6, 077a/5
b. zerrāt 041a/13	b.+ nı 059a/10, 071b/1, 111a/1, 114b/5, 121b/15, 136b/8
b. zevkı 041b/9	
b. zeyreklük 087b/9	b.+ nki 085a/6
b. zenciri 029a/5	b.+ nlar 106a/10
b. zindān 106b/5	b.+ nlara 141a/8
b. zindāndan 095b/6	b.+ nlardan 002b/12, 072a/2, 112b/7
b. zindān-ı fānî 102b/14	b.+ nuŋ 071a/11, 071b/12
b. ziri 127b/10	b.+ nuŋ her lezzeti 089a/10
b. zulmāta 044a/6	b.+ nuŋ maqşudı 028b/10
b. zulmāti 042b/14	b.+ nuŋ şür u şerinden 100a/5
b. zulmetde 054b/13, 066a/5	b.+ ға 040a/11, 040a/12, 040a/13, 058b/9
b. zulmetden 044a/5, 055b/12, 067a/15, 078b/3	bū -1- [Fa] Koku. b. 080b/2
b.+ dur 010b/15, 011b/6, 045a/9, 060b/9, 071b/8, 073a/1, 076b/8, 080b/10, 087a/5, 087a/6, 122a/4, 139a/11, 148a/8	bū'lkıŋır -1- [Ar] Kabuk. b.+ ı çeğānî 054a/7
b.+ mıdur 127b/4	bū bekr-i şıddîk -1- [Ar] Hz. Ebu Bekir; dört halifeden birincisi.

	emîrû'l-mü'minin b. 021a/5	b.- ardın 054b/8
būd	-12- [Fa] Varlık.	b.- aruḡ 060a/14
	b. 041a/7, 093b/14	b.- asın 007b/1, 058b/3, 082a/8
	gehî b. u gehî nābūd oldum gehî kâşid	b.- aydı 015a/13
	gehî maḡşūd oldum Varlık ve yokluk. 083a/6	b.- ayduḡ 038b/8
	b.+ a 006a/1, 006a/2	b.- dı 021b/11, 081b/5, 082a/6, 096b/4,
	renk ü b.+ a 102a/15	117b/5, 134a/4, 134a/9, 145a/8
	b.+ ı 006a/1	b.- dılar 050a/5, 122b/8, 131a/9
	bād-ı b.+ ı 094b/3	b.- duḡuḡı 058b/7, 058b/8
	dehrüḡ b.+ ı 093b/13	b.- dum 045a/4, 083a/9, 115a/11
	b.+ ı dünyā 093b/10	b.- duḡ 006a/11, 026b/14, 030a/6, 031a/5,
	cihānuḡ b.+ ını 093a/8	057b/1, 057b/9, 098a/13, 104a/11
	senün b.+ uḡ 086a/8	b.- duḡsa 026b/5, 026b/6, 032b/1
budaḡ	-2- [Tr] Dal.	b.- ğıl 073b/13
	bir b.+ a 098a/11	b.- imaz 117b/7
	bir b.+ ı 100b/6	b.- imazsın 071a/10, 146a/3
buḡya	-1- [Ar] Sonsuzluk, bākilik, ebedilik.	gevher b.- inca 030a/14
	b. 057b/4	b.- inmaz 030b/13
bul -	-169- [Tr] Arayarak veya aramadan ortaya çıkarmak.	dermān b.- inmaz 030b/13
	b. 002b/1, 005a/4, 005a/7, 020a/11, 028a/3,	b.- ursun 061b/4, 069a/15
	031a/6, 032a/13, 055a/7, 057b/2, 058a/10, 058a/14,	b.- ıser 096b/4
	061b/14, 063b/7, 067a/15, 075b/12, 093a/7, 142b/3	b.- ma 089b/10
	b.- a 055b/11, 058b/1, 148a/6	b.- madı 073a/8, 082b/4, 096b/5, 137b/8
	b.- am 143a/7	b.- madılar 140b/5
	b.- amaz 096b/2	b.- maduḡ 084b/2
	b.- an 005b/9, 062a/7, 093b/9, 131b/7	b.- madum 053a/4, 083b/13
	b.- andur 063a/7	b.- maduḡ 106b/9, 107b/12, 109a/13
	b.- anlar 050a/5, 063a/7, 082b/4	b.- maḡ 062a/12
	b.- ara 096b/11	b.- maḡa 021b/14

b.- mağ için 062a/4
b.- mağ 006b/13, 006b/14, 058b/9, 058b/11,
069a/5, 086a/11
b.- mağdan 058b/10
b.- mağdurur 026a/13
b.- mamağdur 058b/9
b.- mayaydı 008a/15
b.- mayaydum 085b/12
b.- mayup 142a/10
güher b.- maz 019b/6
b.- mişam 113b/1
b.- mişdı 022b/7
b.- mişdur 052b/14
b.- mıya 061a/6, 131b/9
ferāgat b.- mişam 114a/6
b.- mişdur 050a/2
b.- mişven 115a/12
b.- sa 008a/1, 097b/13
b.- sağ 043a/3, 145b/10
b.- sun 045b/14, 083b/3
b.- up 074a/1
b.- updur 003a/3, 026a/11, 137b/3
b.- uben 098a/14
b.- unmaz 046a/7
b.- ur 002a/14, 017b/11, 024a/7, 028a/10,
039a/10, 043b/10, 045a/7, 049a/6, 055b/7, 059a/11,
062a/8, 068a/11, 072b/9, 095b/8, 102a/5, 111b/13,
127a/2, 136a/9
b.- urdı 015a/3
b.- urduğ 086b/14

b.- urlar 043b/2
b.- urmı 119b/3
b.- ursa 057a/3
b.- ursam 072b/12
b.- urşağ 039a/4, 075b/13
b.- ursun 037a/8, 039b/7, 039b/11, 056a/12,
063a/4, 074a/11, 093b/4, 104b/8
hāzır b.- ursun 039b/11
b.- urşağ 098a/12, 123a/9
bulan - -1- [Tr] Duruluğunu yitirmek.
b.- maz 019a/6
bulandır - -1- [Tr] İki veya daha çok şeyi birbirlerinden fark edilmeyecek bir biçimde karıştırmak, bulanmasına yol açmak.
b.- maz 009b/7
bular -19- [Tr] Bunlar.
b. 014b/3, 021b/13, 068b/1, 075b/1,
093b/11, 111b/14, 112b/7, 117b/13, 129a/7
b.+ dan 003a/3, 006b/3, 030a/14, 129a/8
b.+ ı 019a/1
b.+ un 099b/15
b.+ uğ 019a/1, 128b/15
b.+ uğ hürmetine 136b/13
bulın - -31- [Tr] 1. Bir yerde olmak, var olmak.
b.- ayduğ 054a/6
b.- mağ 089b/2
b.- maz 003a/13, 051b/6, 061a/4, 070b/8,
070b/14, 078b/8, 084a/3, 084a/15, 084b/1, 085a/6,
088b/3, 089a/3, 091a/9, 091a/10, 095b/3, 095b/4,
115a/11, 122a/13,
128a/12

b.- ur 102b/4	bu b.+ ı vaħdetden 098b/5
b.- ur saħ 047a/4	ebed b.+ ında 012a/8
2. Herhangi bir durumda olmak.	şeref b.+ ında 012a/11
b.- am 010b/15	burķa -1- [Ar] Kadımların yüzlerini gizlemek için kullandıkları örtü.
3. Bulma işine konu olmak.	b. 034a/15
b.- ır 129b/3	burun -2- [Tr] Koku alma organı.
b.- maz 051a/14, 127b/6	b.+ ına 049a/5
bulut -3- [Tr] Gökyüzündeki su kütlesi.	b.+ nı 143b/10
b. 123b/8, 125a/15, 142a/9	büstān -7- [Fa] Gül ve çiçek kokularının çok olduğu yer, bahçe.
bunca -18- [Tr] Bu kadar, çok.	b. 096b/7, 097a/1
b. 020b/5, 060a/4, 067a/4, 079a/2, 079a/3, 079a/5, 080a/11, 080b/11, 086b/5, 093a/3, 101b/8, 102a/8, 104a/5, 105a/4, 137a/13	b.+ e 001b/12
b. yelden 102b/10	b.+ a 096b/9, 096b/10
b. yıl 138a/4	bu b.+ da 096b/8
b. yıldur 051a/3	b.+ ı 096b/10
burāk -3- [Ar] Hz. Muhammed'in Miraçta bindiği binek.	buñun -1- [Ar] Gizli olma, gizlilik.
b.+ a 016a/5	b.+ undan 002a/3
b.+ ı tîzrefîār 015b/1	büy -19- [Fa] bkz. bü.
b.+ uñ 015b/13	b. 126a/11
bura -1- [Tr] Bu yer.	bir b. 080a/11
b. + nı 143b/10	b.+ ı 049b/7, 123a/6
burc -6- [Ar] 1. Kale duvarlarından daha yüksek, yuvarlak, dört köşe veya çok köşeli kale çıkıntısı.	bu müşğîñ b.+ ı 048b/12
b. u bārū 107a/2	b.+ ı gülden 049a/13
2. Zodyak üzerinde yer alan 12 takım yıldızdan her biri.	b.+ ı gül-i ķuds 019a/8
b.+ ı cemāl 138b/3	b.+ ı hestî 042b/8
aħter-i b.+ ı fütüvvet 011a/12	b.+ ı nāħoş 049a/13
	b.+ ı necîs 049a/6
	ol b.+ ı necîsde 048b/12

- b.+ ı vahdetden 142a/2
- b.+ i miskîn 014b/7
- ol b.+ i yūsuf 013b/7
- renk u b.+ um 133a/5
- bir b.+ ya 083a/3
- bir b.+ yı hoşdan 121b/14
- meşāmmuñ b.+ ı bid'at 049a/9
- buyur** - -11- [Tr] Emir vermek.
- b. 018b/3, 136b/11
- b.- dı 015a/15, 031b/3, 043b/7, 133b/11
- b.- miş 038b/2, 038b/13, 092b/6
- b.- mişdur 039a/11, 081a/15
- bü-l-aceb** -3- [Ar] Çok acayip, çok tuhaf, çok şaşılacak şey.
- b.+ dür 005a/12, 006a/3, 039a/8
- bükül** - -1- [Tr] Bükme işine konu olmak, katlanmak.
- b.- miş 110b/14
- bülbül** -8- [Fa] Çok güzel öten, sesinin güzelliğiyle meşhur kuş.
- b. 016a/9, 027a/3, 118a/12
- bu bāğun b.+ i gūyāsı 032b/9
- iy b.+ i gūyā-yı esrār 023b/9
- b.+ i kıuds 019a/8
- bu bāğun b.+ ünden 087b/15
- b.+ üñ āvāzı 024a/2
- bülend** -2- [Fa] Yüksek, yüce.
- kūh-ı b. 100b/14
- bir şāh-ı b.+ e 075a/8
- bülüg** -1- [Ar] Erkeklik yaşına girme, erginlik.
- b.+ uñ 039b/5
- bün** -1- [Fa] Esas, kök, temel, dip; son.
- b.+ i çāh** Kuyu dibi. 119b/5
- bünyād** -11- [Fa] Esas, temel.
- b. 005b/1, 060b/11, 086a/15, 091a/3
- aşl-ı b. 002b/12
- āhır çärpencüñ b.+ ı 086b/13
- b.+ ı 'ālem 001b/4, 065a/13, 097b/11
- b.+ ı taḥḳîk 021a/5
- anuñ b.+ ımı 144a/9
- bür'** -1- [Ar] Hastalıktan iyileşme, şifâ bulma, âfiyet.
- b. 069b/2
- bürhân** -1- [Ar] Delil, ispat, tanık.
- gehî mu'ciz gehî b. bir ḥaḳḳ gehî tevrât
geh furḳānı muṭlaḳ 105a/5
- büride** -1- [Fa] Kesilmiş.
- b. 097b/14
- büryân** -3- [Fa] Kebap etmek, kavurmak, yakmak.
- b. 027b/13, 095a/12
- b.+ ı 120b/12
- büt** -3- [Fa] Put.
- b. 114a/12, 142a/5
- b.+ lerden 133a/1
- bütün** -1- [Tr] Eksiksiz, tam, yekpâre.
- b. küffāra 114a/13
- büz** -1- [Fa] Keçi.

	b. 087b/6		c.+ a 141a/15
	-C-		bir c.+ a 020b/2, 023b/4
cā	-1- [Fa] Yer, mevki, mekan.		bu c.+ ı 035b/10, 073b/13
	c.+ y1 102b/14		c.+ ı belānuḡ 015a/10
cāh	-4- [Ar] Yüksek mevki, makam, itibar, orun.		c.+ ı cüllāb 035b/8
	c. u ḥikmet 028b/8		c.+ ı dehrden 084b/8
	cihān ū c.+ a 108b/1		bu c.+ ı güzîde 035b/9
	bu c.+ ı 113a/7		c.+ ı pürḥūn 126b/1
	işbu c.+ uḡ mübtelāsı 119b/10		c.+ ı pürzehr eyleyüp 027b/5
cāhid	-2- [Ar] Bilerek inkar eden.		c.+ m 021a/7
	c. 077b/2, 099a/10		c.+ m1 018a/6, 020b/8, 029b/3, 035b/12
cāhil	-3- [Ar] Bilimsiz, bilgisiz.		c.+ un 025a/7
	bir c. namāzı 066b/6	cāme	-5- [Fa] Elbise, çamaşır.
	c.+ i 066b/12		c. 125a/7, 142b/15
	ol c.+ i 066b/7		ne c. pūşende ne ‘ürÿān 067b/14
cāhiliyyet	-1- [Ar] Cahillik, bilgisizlik.		hevā-yı c. vü cāy 105a/10
	c. 026b/9		c.+ ler 105a/9
cāhūd	-3- [Ar] Israrla inkar eden.	cāmi‘	-3- [Ar] Toplayan, bir araya getiren, cem eden, derleyen.
	c. 108b/12		sırr-ı ism-i c. 007b/7
	bir c. 108b/10		c.+ i āyāt-ı ḡur‘ān 022a/10
	c.+ uḡ bir gözine 108b/13		c.+ i ḡur‘āmı ḡur‘ān derleyen, Halife Osman. 022b/6
cāiz	-1- [Ar] İşlenilmesinde cevaz olan, olabilir, olur.	cān	-417- [Fa] 1. İnsan ve hayvanların yaşamasını sağlayan ve ölümlle bedenden ayrılan madde dışı varlık, ruh.
	c. 022a/1		c. 007b/12, 028a/3, 037a/12, 038b/9, 039b/2, 043a/5, 043a/11, 046b/10, 047b/3, 054b/10, 057b/11, 061b/7, 062b/11, 081a/6, 135a/8, 143b/13
cām	-19- [Fa] Şarap kadehi.		ne ten peydā vü ne c. 086b/3
	c. 126b/8		c. çekmekdür 102b/8
	cem ü c. Şark mitolojisinde, şarabın icatçısı sayılan ‘‘Cem’’in sihirli kadehi; şarap. 101a/15		

bu c. ile ten 039a/5

c. ü ten 143b/7

c. ü tenün 037a/12

cism u c.+ dan 054b/10

cism ü c.+ dur 038b/14

ten ü c.+ dan 037a/7, 037a/11, 095b/6

c.+ um 020a/6

bu ten ü c.+ uñ 037a/8

ten u c.+ uñ 037a/9

ten ü c.+ uñda 122a/9

2. Yaşayış, hayat.

c. 002a/15, 003b/2, 019a/10, 020a/7, 023b/13, 026a/3, 027b/12, 027b/15, 030b/14, 032a/12, 034b/11, 037b/8, 037b/15, 043b/13, 048a/8, 049b/11, 057a/1, 062b/6, 062b/12, 066a/13, 076b/11, 082a/2, 082a/4, 089b/3, 092a/1, 092a/15, 092b/14, 094a/13, 116a/11, 118b/12, 123b/4, 124a/13, 125a/6, 126a/15, 126b/1, 134a/14, 138b/13, 138b/14, 138b/15, 142b/13, 143a/3, 144a/14

‘aql u c. 052b/1, 143a/10

baş ile c. 116a/12

baş u c. 141a/7

bî ‘aql u c. 003b/12

biñ c. 138a/9

bu c. 003b/1, 086a/1, 104b/9

bu cism ile c. 038b/12

cānān u c. 008b/14

cism ü c. 038a/13, 038b/12

derün-ı c. 003a/15

dil u c. 004a/8, 028a/3

dil ü c. 027b/4, 044b/4

hāk ü c. 009a/12

kaşr-ı c. 144b/9

ne cism ü ne c. 039a/9

pîşkeş-i c. 127a/13

rāh-ı kŭy-ı c. 108a/9

ten ü c. 037a/10

yüz biñ c. 069a/1

c. diler 143a/14

c. dimāğıdur 008b/3

c. dimāğına 041b/9

c. dimāğun 032b/12

c. elinde 029a/5

gehî c. ġarka-i girdāb-ı hayret gehî gözden
döker dil āb-ı hasret 073b/9

şol c. ider 035b/12

bu c. murğına 020a/7

c. ol 024b/9, 047b/3, 082a/3

tāze c. ol 023b/10

c. olduñ 036a/2

c. olupdur 039a/8

c. olur 037a/10, 037a/12, 037b/12, 039b/3

c. olursın 004a/15, 038a/2, 040a/7

derd ile c. u ciger 140b/6

c. u cihān 032a/9

c. u cihāna 010a/3

c. u cihāndan 024b/9, 025b/5

iy c. u dîde 023a/14

c. u dil 027b/10

iki c. u dil 029b/2

c. ü dilde 013b/4	helāk-ı c.+ a 085b/13
c. u dilden 143a/11	maķālun sırrı c.+ a 027a/5
c. ü göñülde 074a/12	ne cü ü c.+ a ne gedādur 067b/13
cism ü c. u kirdār 078a/12	c.+ da 062b/15, 082a/13, 084a/7, 112a/5, 127a/2
c. u ser 094a/14	aşl-ı c.+ da 039a/2
c. u serden 016b/9, 045b/8	deryā-yı c.+ da 131b/3
c. vir 029b/8, 141b/13	‘ūd-ı c.+ da 027a/6
c. virdi 122a/2	c.+ dadur 144b/8
c. viren 139a/1	c.+ dan 022a/2, 028a/2, 031a/10, 031b/12, 035a/12, 038a/1, 041b/15, 045a/10, 047b/11, 051a/9, 074b/5, 090b/3, 091a/6, 092a/7, 095b/5, 105b/1, 125a/9, 126a/15, 126b/1, 134b/11, 138a/9, 143a/13, 144b/9
c. virirdi 144a/12	cānāne-i c.+ dan 057a/10
c. virirsün 106b/5	cihān u c.+ dan 027b/2
c. virmek 007a/1, 010b/14, 144a/11	c.+ dan ayru 043b/13
c. virmekdurur 145b/7	c.+ dur 027b/4, 028b/14, 037a/15, 040a/6, 043b/9, 044b/3, 058a/15, 065a/4, 068b/15, 082a/2, 087b/9, 091b/5
c. virüp 089b/3	bîm-i c.+ dur 005b/3, 033b/13, 086a/12, 092b/12
c. virür erdi 144a/10	îâār-i c.+ dur 027b/14
c. yolında 047b/7	nefs u c.+ dur 119b/7
c.+ a 002a/15, 002b/8, 003b/3, 004b/9, 007b/4, 007b/15, 008a/12, 008b/9, 010a/3, 010b/14, 020a/12, 024b/9, 024b/14, 027b/7, 030a/13, 033a/5, 035b/10, 037a/11, 041b/6, 042a/10, 042b/2, 043a/5, 045b/10, 045b/11, 047b/10, 057a/7, 057a/8, 058a/15, 062b/6, 062b/14, 064b/5, 067b/15, 069b/11, 076b/9, 076b/11, 078b/1, 078b/2, 082a/2, 082a/3, 083b/2, 087a/8, 089b/6, 089b/8, 090b/12, 092a/7, 094b/10, 095a/1, 095b/8, 098a/8, 107a/10, 110a/10, 112a/14, 116b/6, 121b/14, 123a/7, 123b/5, 125a/2, 125a/3, 134b/7, 139b/13, 144a/13, 145a/15, 148b/13	nür-ı ‘aql u c.+ dur 030b/4
‘aql u c.+ a 005b/2	nür-ı c.+ dur 066a/5
bālā-yı c.+ a 082a/13	teslîm-i c.+ dur 005b/3
biñ c.+ a 095a/3	c.+ e 008b/14, 087a/11
bu c.+ a 010a/6, 069b/13, 076b/12, 105b/14	c.+ ı 010a/13, 012a/2, 022b/14, 025b/4, 034b/12, 036a/1, 036a/2, 043b/15, 051a/8, 051b/1, 068a/2, 082a/1, 086a/7, 093a/2, 094b/13, 098a/7, 106b/6, 114b/8, 118b/14, 127a/5, 141b/15, 142a/1, 142a/2, 145a/3
güş-ı c.+ a 023b/12, 029b/14	

'aql u c.+ ı 020a/12, 023b/13, 033a/5	c.+ ina 139a/4, 139a/5, 143b/2
'aql ü c.+ ı 080a/1	şeyhün c.+ ina 139a/6, 142b/7
bir yâr-ı c. 080b/14	c.+ indan 138a/7
bu c.+ ı 009b/9, 135a/9	c.+ ını 142a/3, 145b/1
cihân ü c.+ ı 045a/12	ol ğarîbiñ c.+ ını 144b/1
cism ü c.+ ı 081b/13	c.+ ın 065a/8, 080a/1, 137a/7
dil ü c.+ ı 011a/6, 034a/1	c.+ ında 143b/1
işbu c.+ ı 118b/13	c.+ ını 145b/6
yâr-ı c.+ ı 110b/13	virür c.+ ıyle başm 109a/3
c.+ ı āgāh 067a/14	c.+ ile 037a/13
c.+ ı 'ālem 003a/3	c.+ iter 148b/14
c.+ ı bākî 062b/10	c.+ la 130b/14
cihân u c.+ ı celi 003b/12	c.+ lar 003b/1, 138b/12, 138b/13
c.+ ı ecli 037b/11	bu c.+ lar 091b/7
c.+ ı 'işka 028b/2	c.+ sın 003b/3, 047b/8, 098a/8
c.+ ı kevneyn 011a/8	c.+ u 104b/13, 140b/4
c.+ ı meste 076b/6	gehî c.+ u gehî cānān olur 025b/7
c.+ ı muṭlaḳ 018a/9, 077b/1	c.+ um 009b/12, 041b/8, 041b/10
c.+ ı nürdandur 001b/3	tenüm pürşevḳ ü c.+ um pürşafādur 009b/13
c.+ ı pāk ü ḳālībı pāk 136a/3	c.+ uñ 016a/3, 024b/12, 025a/11, 031a/11,
hezārān-ı c.+ ı pāki nāmdārān 124a/14	034b/13, 042b/5, 042b/9, 044a/2, 048b/5, 058b/1,
c.+ ı şîrîn 136b/9	063a/14, 069a/14, 074a/5, 074b/2, 075b/14, 076a/8,
c.+ ı tende 002b/2	081b/14, 097b/13, 108b/5, 128b/10, 132a/13
c.+ ı teslim 075b/11	bu c.+ uñ 078b/11
virürken c.+ ı 135a/3	cism u c.+ uñ 087b/8
c.+ uma 143a/7, 148b/9	cism-i c.+ uñ 073b/15
c.+ umı 140a/15, 142b/1, 143a/13	c.+ uñ çerāğı 112b/15
c.+ in 140b/1	c.+ uñ gözi 030b/5
c.+ in virdi 121b/15, 143b/2	ol c.+ uñ penāhı 123a/8

ne c.+ uğ var ki anda ęona sultān ne cānuę
var ki ola sultāna ęurbān 127a/15

ne cānuę var ki anda ęona sultān ne c.+ uğ
var ki ola sultāna ęurbān 127a/15

c.+ uğa 043a/4, 066a/11, 132b/10

c.+ uğı 004a/7, 035b/13

3. Sevgili, dost.

c. 055b/9, 082a/2

dil ü c.+ a 010a/6, 082a/4

c.+ ı 'āşık 126b/11

cān -1- [Ar] Cinler.

insile cān 100b/13

cānān -66- [Fa] Sevgili, gönül verilmiş.

c. 003b/2, 016a/3, 024b/14, 025a/1, 028a/3,
032a/12, 034b/13, 035b/13, 039a/8, 043a/4, 043a/5,
043b/15, 044b/4, 068a/2, 082a/2, 082a/3, 087a/8,
089b/5, 090b/12, 110a/10, 127a/2, 139b/13, 143b/13,
145b/1, 148b/13

bu c. 002a/15

cism-i c. 044b/3

vaşl-ı c. 051b/1, 052b/2, 082a/4, 083b/2

c. elinde 029a/5

c. ęatında 032a/9

gehî cānu gehî c. olur 025b/7

c. u cān 008b/14

c. yolında 047b/7

c.+ a 002a/15, 025a/11, 027b/15, 030b/14,
034b/12, 037a/11, 044a/2, 047b/3, 057a/7, 108a/10,
127a/2, 127a/5

c.+ da 002b/2

c.+ dan 010a/13, 036a/2

derd-i c.+ dan 084b/14

kūy-i c.+ dan 043b/14

vaşl-ı c.+ dan 044b/5

c.+ dan ayrı 043a/11, 043b/13

c.+ dur 002b/2, 139a/12

c.+ e 025b/6, 031a/11

c.+ ı 002b/2, 074b/2, 107a/10, 125a/9

c.+ sun 140b/1

c.+ uğ nişāmı 089b/6

cānāne -5- [Fa] bkz. **cānān**.

c. 028a/13

c.+ dūr 028a/1

güher c.+ dūr 034b/11

c.+ i 126a/15

c.+ i cāndan 057a/10

cānānsuz -1- [Fa + Tr] Sevgilisiz.

c. 093a/6

cānbāz -1- [Fa] Can ile oynayan, canımı
tehlikeye koyan.

c. 095a/13

cānniāār-1- [Fa] Canımı feda eden, canımı
harcayan.

c.+ uğ 106a/1

cānsuz -3- [Fa + Tr] Canı olmayan.

c. 031a/3, 044b/2, 089b/5

cānsüz -1- [Fa] Can yakan.

bu ne kāse-i c.+ ı dilgîr 113a/4

cāvîd -5- [Fa] Daimi kalacak olan, sonrasız,
ebedi, bengi.

devlet-i c. 112b/12

‘ömr-i c. 134a/2, 134a/10	c. 144a/13, 145b/6
vişâl-i devlet-i c. 045b/15	c. ile sebķ 144a/2
lezzet-i c.+ e 069a/14	c.+ i 008b/5
cāvidān -15- [Fa] bkz. cāvīd.	c.+ üñ 105b/14
nūr-ı c. 055b/5	cebrā’îl -7- [Ar] Allah tarafından
vücüd-ı c. 058a/14	peygamberlere vahiy getirmekle görevlendirilen
c.+ a 110a/10	melek; Ruhülkudüs.
ḥayāt-ı c.+ dan 059b/13, 062b/11, 066a/9	c. 017a/3
c.+ dur 008a/12, 009b/12, 074b/1, 074b/4	c.+ e 012b/14, 013a/1, 015a/15
‘ömr-i c.+ dur 058a/15	c.+ i 017a/3
fāzıl-ı c. 133a/11	c.+ üñ 011b/13
mülk-i c.+ ı 112b/13	maķām-ı c.+ üñ 012b/15
mülkiñ c.+ ı 134a/12	cebre’îl -1- [Ar] bkz. cebrā’îl.
‘ömr-i c.+ ı 055b/7	c.+ e 017a/1
cāvidānî -3- [Fa] bkz. cāvīd.	cedel -1- [Ar] Sert münakaşa, tartışma.
c. 055a/9, 063a/3, 104a/12	c. 130b/2
cāy -3- [Fa] Yer.	cedîd -1- [Ar] Yeni, kullanılmamış.
c. 130a/8	mücid-i c.+ e 131b/8
hevā-yı cāme vü c. 105a/10	cefā -9- [Ar] Sıkıntı, eziyet, incitme.
c.+ ıdı 092b/9	c. 075a/5
cāygāh -1- [Fa] Yer, mevki, rütbe.	c.+ dur 093a/6
c.+ ı 098a/12	cevr ü c.+ dur 096a/12
cāytācāy -1- [Fa] Yerden yere kadar.	c.+ sı 095a/1
c. 101a/13	biñ c.+ sı 087a/6
cāzū -1- [Fa] Cadı, büyücü.	c.+ sın 041b/6
c.+ dur 094a/6	maḥbūbuñ c.+ sın 015a/8
cebbār -1- [Ar] Kudret sahibi, Allah.	c.+ sın çekmek 088a/15
ḥūrşîd-i c. 098b/5	c.+ yı 096a/7
cebr -5- [Ar] Zor, zorlama.	cehd -4- [Ar] Çaba, gayret.

c. 140a/8		cihân u cân-ı c. 003b/12
c. idüp Çaba göstermek. 053a/4		celîl -2- [Ar] Büyük, ulu; Allah'ın sıfatlarından olup "mertebesi yüksek, celâl sahibi" anlamındadır.
c. it 078a/13		
c.+ ile 072a/4		c. 141a/1
cehennem -7- [Ar] Ahirette, günahkarların eziyet göreceği yer.		c.+ üç 008b/5
c. 061b/10, 092b/10, 118b/7, 140a/8		celîs -5- [Ar] Birlikte oturan, arkadaş.
c.+ den 044a/11, 118b/5		c.+ ümdür 079a/15
bu c.+ den 118b/7		c.+ üç 057a/4, 061b/8, 074b/7
cahîm -1- [Ar] Cehennem.		c.+ üpdür 055a/15
c.+ e 006b/6		cellâdveş -1- [Ar + Fa] Cellat gibi.
cehl -10- [Ar] Bilmezlik, cehalet.		c. 118b/1
c. 026b/3		cem -2- [Ar] Hükümdar.
c. u zıllı 143a/9		o c. 083a/15
c.+ e 128a/15		c. ü cām 101a/15
c.+ i 026b/10		cem' -16- [Ar] Toplamak, bir araya getirmek.
c.+ ile 128b/5, 133a/2		c. 121a/14
c.+ ilen 035b/1, 035b/3, 080b/13		c. eylemek 114b/8
c.+ iyle 112b/13		c. eyleseñ Toplamak. 114a/14
cehül -1- [Ar] Pek cahil.		iy c. eyleyen 121a/13
iy c. 086b/11		c. iderseñ Toplamak. 073b/4
celā' -1- [Ar] Memleketten ayrılma, gurbete düşme.		c. idüp 138a/11, 139b/8
c. 138b/14		c. itdüy 106a/13
celâl -3- [Ar] Yücelik, ululuk, büyüklük.		c. olmuş 051a/6
sırr-ı c. 144b/8		c. olsalar 013a/11
c.+ i zülcelâle Celal sahibi, Allah. 017b/15		c. olur 017b/12
c.+ üç 034a/15		c. olursa 103b/11
celî -1- [Ar] Aşık, meydanda, belli.		c. olursın 078b/14
		c.+ i aḥbāb 044b/8

c.+ i cennet 038a/12	c. 032b/7
çerâğ-ı c.+ i cennet 021b/8	cemâ ' -2- [Ar] Bütün, tamam, hepsi.
cemād -2- [Ar] Cansız olan şey.	c.+ i aşfiyānuḡ murtażāsı 012a/14
c. 055a/4	c.+ i etkıyā u aşfiyānuḡ 015b/5
c. u ḡūr 038b/6	cemāl -1- [Ar] Güzel.
cemāl -32- [Ar] Güzellik, yüz güzelliği.	ḡalk-ı c.+ üḡ 011b/13
c. 143b/15, 148a/1	cenāb -10- [Ar] Büyüklük terimi olarak kullanılır.
burc-i c. 138b/3	c.+ ı ḡazret-i muṡlaḡdan 128a/3
nūr-ı c. 144b/8	c.+ ı hestî-yi muṡlaḡdan özge 004b/1
ol c. 144a/11, 144b/6	c.+ ı kibriyādan 015a/15
bu c.+ e 126a/2	c.+ ı mesnevî-yi ū ma'nevîden 034a/11
cîm-i c.+ e 033a/10	c.+ ı pāk 009a/10
esrār-ı c.+ e 034a/10	c.+ uḡ 003b/6, 009b/2, 016b/5, 020b/1
nūr-ı c.+ e 002a/12	c.+ uḡ kibriyāsın 009b/1
ol c.+ e 045b/12, 068b/10	cenābet -1- [Ar] Gusülü gerektiren durum, bu durumda olup da gusletmemiş olan kimse.
c.+ i şāḡa 126b/14	c.+ dür 047b/4
c.+ i 002b/7, 066a/14	ceng -8- [Fa] Savaş, vuruşma.
ḡaḡkuḡ c.+ i 005a/1	c. 023a/4, 052b/11, 081b/3, 118a/4
c.+ i berkemāle 017b/15	geḡi küffār birle c. içinde geḡi āteş miāālî
c.+ i ḡaḡḡ 038a/10	seng içinde 082b/12
c.+ i ḡaḡḡa 057b/14, 061a/10	c.+ e 114a/5
c.+ i yārdur 144b/7	c.+ i 126a/8
c.+ in 009a/5, 046b/8, 144a/10	c.+ inden 117b/4
c.+ inden 015a/13, 043b/12, 144a/5	cengî -1- [Fa] Savaş halinde bulunan.
c.+ üḡ 010a/14, 041b/10	c. 079a/13
bu c.+ üḡ 034a/15	cennāt -2- [Ar] Cennetler, uçmaklar;
c.+ üḡ pertevinden 137a/1	bahçeler.
c.+ üḡden 077a/13	c.+ a 044a/6
cemālü' ḡaḡ -1- [Ar] Hakkın güzelliği.	

sekiz c.+ a 044a/8

cennet -38- [Ar] Dini inanışlara göre imanlı ve iyi kimselerin ölümden sonra yaşayacakları huzurlu yer.

c. 015b/3, 015b/7, 039a/10, 039a/11, 039a/12, 039a/13, 039a/14, 044a/7, 046b/10, 120a/11, 129a/13, 134a/2

bāb-ı c. Cennet kapısı. 121b/2

bāğ-ı c. 026a/2

cem'î c. 038a/12

çerāğ-ı cem'î c. 021b/8

der-i c. 098a/10

engür-ı c. 038b/3

hūr-ı c. 038b/3

nār-ı c. 038b/13

nūr-ı c. 038b/2

şahn-ı c. 119b/10

sekiz c. 072a/14

şem'î c. 038a/12

c. ü hūr 044b/5, 076a/10

c. ü nār 124a/12

c.+ de 014b/12, 015b/4, 038a/5, 039b/5, 039b/6

c.+ dūr 039b/8

c.+ e 039a/12, 121b/3, 140a/10

c.+ i hūr 061b/4

c.+ ümdür 038b/4

cennetmeāb -1- [Ar] Cenneti koruyan, muhafaza eden kimse.

c.+ uñ 056a/8

cennetü'l-me'vā -1- [Ar] Cennet yeri, cennet makamı.

c.+ da 117a/4

cer -2- [Ar] Kendine doğru çekme, sürükleme.

c.+ den 031b/4

c.+ e 031b/5

cerā -1- [Ar] "Olan olmuş, olmuş bitmiş" anlamına gelir.

c. 091b/3

cerābāt -1- [Ar] Çantalar, torbalar.

c. 085a/11

ceride -1- [Ar] Gazete.

c. 013a/10

cerin -1- [Ar] Serin.

c.+ em 086a/5

cerm -2- [Ar] Günah işleme.

c. 144a/7

c.+ ini 149a/4

cesāret -1- [Ar] Cesurluk, yiğitlik, yüreklilik.

c. 140b/6

cest -5- [Fa] Atlayış, sıçrayış.

c. 047a/4

c. cest ol 108b/8

cest c. ol 108b/8

c. ü zindelikdür 076b/2

cev -6- [Fa] Arpa.

c. 069b/2, 103a/9

bir c. 070a/8

- ne c. alır ne gendüm ü ne hâne 117a/9
- c. ü gendüm 117a/7
- tohm-ı c.+ den 070a/4
- cevâb** -14- [Ar] Yanıt, bir soruya verilen karşılık.
- c. 037b/13
- c. eyle 096b/9, 119a/12
- c.+ a 026a/14
- c.+ ı 060a/5, 069a/2, 130b/4, 135b/14
- c.+ m 036a/13, 041a/6, 052a/11, 093b/5
- c.+ m virdi** Bir soruya karşılık vermek, yanıtlamak.101b/6
- c.+ un 042a/7
- cevâhir** -3- [Ar] Cevherler, değerli taşlar.
- c. 023b/12, 131b/3
- zer ü sım ü der ü la'ı ü c. 043b/8
- cevher** -6- [Ar] Bir şeyin özü, esası.
- c. 088b/7
- her c. haku cüyendesidür 003a/7
- bir c.+ i pāk 069a/10
- c.+ i 130b/3
- c.+ ünde 050b/5
- cevlān** -4- [Ar] Dolaşma, gidip gelme.
- c. 075b/10, 124b/13, 126a/5
- c. iderdi** Gezip dolaşmak.124b/9
- cevr** -2- [Ar] Cefa, sıkıntı, zulüm, haksızlık.
- c. ü cefādūr 096a/12
- devrūj c.+ i 111b/11
- cevşen** -1- [Fa] Örne zırh, vaktiyle giyilen savaş elbisesi.
- c. 088a/1
- ceyhün** -2- [Fa] İki âşığın birbiri için döktüğü gözyaşının miktarı.
- c. 141a/13
- ne hāmün var ki olmaz menzil iy dost ne c. var degül hün-ı dil iy dost 101b/1
- cibrîl** -2- [Ar] bkz. **cebrā'îl**. Cebrā'îl'in divan şiirinde vezne uydurulmak için söylenen adı.
- c. 016b/2
- c.+ e 014a/11
- cibrîlbîn** -1- [Ar + Fa] Cebrā'îl'i gören.
- c.+ dūr 038b/7
- cife** -2- [Ar] Laşe, leş.
- c.+ i ħar** Leş yiyen. 088b/6
- c.+ dendür 049b/1
- ciger** -29- [Fa] Ciğer, bağır.
- c. 051b/3, 082a/4, 086a/6, 090a/1, 090a/8, 090a/9, 090a/10, 090a/11, 090b/2, 099b/10, 103b/7, 105a/13, 106a/13, 113b/7, 115a/1, 135b/12, 136a/2
- derd ile cān u c. 140b/6
- hün-ı c. 126b/6
- c. hün 074a/11
- c. hün olmayınca 090b/12
- c. anıyla 084b/4
- c.+ den 082b/7, 141a/13
- c.+ dendür 090a/11
- c.+ dūr 051b/2, 090a/12
- hūmı c.+ dūr 088a/14

cigerdār -1-	[Fa] Ciğerli, yürekli, cesaretli.	bîrûn-ı c. ol 003a/15
c. 090a/14		hürşîd-i c. ol 130a/15
cigerh̄ār -4-	[Fa] Kederli, sıkıntılı [kimse].	c. ü cāha 108b/1
c. 090b/1		c. u cāndan 027b/2
iy merd-i c. 090a/1		c. u cān-ı celi 003b/12
iy mest-i c. 099b/10		c. ü cānı 045a/12
iy müştî c. 096b/11		c.+ a 022b/5, 045a/11, 095b/13, 110b/5, 113a/10, 116b/6, 132b/1
cigerh̄ūn -1-	[Fa] Ciğeri kanlı, çok acıklı.	cān u c.+ a 010a/3
c. 130b/8		mülk-i c.+ a 127b/11
cigersüz -2-	[Fa + Tr] Cesareti olmayan, yüreksiz.	c.+ da 028b/4, 040a/15, 043b/12, 044a/1, 065a/14, 081a/13, 097a/15, 098a/9, 109b/15, 110a/15, 111a/11, 112b/8, 114b/14, 134b/11, 135b/2
c. 090a/1, 099b/10		bu c.+ da 046b/9, 103b/9
cigersüz -5-	[Fa] Bağır yakan, acıklı.	c.+ dan 024b/14, 025a/1, 042a/6, 045a/10, 054a/3, 068a/12, 089a/2, 090b/6, 093a/3, 096a/1, 098a/14, 101a/10, 124a/7, 126a/15, 132b/3, 133b/5
c. 090a/10, 090a/13		bu c.+ dan 048b/6, 095b/15
c.+ lerde 090a/13		
āh-ı c. 125a/4, 126b/2		cān u c.+ dan 024b/9, 025b/5
cihān -149-	[Fa] Dünya, alem.	ol c.+ dan 074b/4
c. 003b/3, 003b/12, 003b/13, 014a/7, 019a/5, 020b/2, 020b/12, 023a/7, 043b/14, 044a/13, 044b/6, 060b/13, 074b/1, 074b/4, 091b/3, 093a/1, 093a/6, 093a/7, 094a/8, 094a/13, 094b/14, 096a/2, 096a/4, 100b/10, 101a/15, 108a/9, 108a/12, 112b/14, 118a/4, 141a/6		c.+ dur 027b/14, 037a/3, 041a/3, 044a/1, 044b/3, 086a/5, 091b/1, 093a/5, 097b/6, 104a/10, 109b/15, 121a/4
bu c. 085a/4, 118b/12		ol c.+ dur 074b/1, 078b/2
cān u c. 032a/9		c.+ ı 022a/5, 023b/3, 028a/4, 031a/10, 031a/14, 034b/12, 089b/6, 093a/2, 113b/5, 124b/14
mülk-i c. 079a/11, 100a/2		bu c.+ ı 093b/1, 098b/14, 120a/7
c. bostānınuḡ murḡ-ı ġarîbi 033a/4		mülk-i c.+ ı 105a/3
c. ġavġalarından 110b/2		c.+ ı bî vefānuḡ nūrı 089a/5
c. levhîni 110b/3		c.+ ı cümle 040a/15
c. mülkini 034b/11		c.+ ın aşlı 064a/9

c.+ ıj varı 058a/3
ol c.+ un 074b/2
c.+ undur 028a/6
c.+ uıj 025a/11, 044a/2, 069a/14, 089a/7,
093b/14, 113a/8, 115a/3
bu c.+ uıj 099b/2
c.+ uıj aşıısına 093b/12
c.+ uıj bûdını 093a/8
c.+ uıj cümle varı 061a/1
c.+ uıj esâsı 037a/7
c.+ uıj hilkatuından 043b/6
c.+ uıj hoşlığını 088b/13
c.+ uıj girdesin 093a/2
c.+ uıj lutf ü nâzı 095b/12
c.+ uıj mağzı 063b/4
c.+ uıj nîstîdür 085b/14
bu c.+ uıj rengi 112b/4
c.+ uıj sûdını 045a/11
bu c.+ uıj varlığına 099a/11
c.+ uıj zaıımı 093a/12
c.+ uıj ur 093b/9
cihândâr -3- [Fa] Cihani, dünyayı tutan
hükümdar, padişah.
c. 001b/3, 080a/10, 118b/12
cihânefrüz -2- [Fa] Cihani, dünyayı
parlatan.
c.+ ı klîm-i ezeldür 011a/14
c.+ ı klîm-i me'âli 011b/1
cihânî -1- [Fa] Dünya ile ilgili.
kârân-ı c. 110a/1

cihântâb -1- [Fa + Ar] Dünyaya sıcaklık ve ışık
veren.
hemzânü-yı şem'i c. 127a/3
cihât -2- [Ar] Yönler, taraflar.
her c.+ dan 011a/11
ol c.+ un 063b/1
cihet -5- [Ar] Yön, yan, taraf.
bir c. 005a/11
c.+ den 005a/10, 017a/5, 061b/11
her c.+ den 126b/15
cihetsüz -3- [Ar + Tr] Tarafsız, yansız.
c. 005a/11, 017a/5, 025a/11
cilve -1- [Ar] Kırıtma.
c. 041a/7
cilvegâh -3- [Ar + Fa] Cilve yeri, cilve edecek
yer.
c.+ uıj 026a/2, 057a/1, 119b/10
cîm -1- [Ar] Osmanlı alfabesinin altıncı
harfi.
c.+ i cemâle 033a/10
cimrî -2- [Fa] Soysuz, alçak, dilenci.
aç ü c. 085a/1
aç ü c. 124a/3
cinân -1- [Ar] Cennetler.
c.+ ı 133a/11
cinn -1- [Ar] Gözle görülmez, latif
cisimlerden ibaret bir yaratık.
c. ile nâs 137a/11
cism -48- [Ar] 1. Beden, vücut.
bu c. ile cân 038b/12

c. u cāndan 054b/10	c. 091b/5, 116b/12
c. ū cāndur 038b/14	c. elinde 029a/5
c. u cānuḡ 087b/8	c. içinde 036a/1
c. ü cān 038a/13, 038b/12	c. olur 039b/2
c. ü cān u kirdār 078a/12	c. ü bestedür 062b/6
c. ü cānı 081b/13	c. ucından 051a/8
ne c. ü ne cān 039a/9	çārçüpüḡ c.+ i 047a/13
c.+ e 012a/2, 022b/14, 043a/11, 148b/14	zindānı c.+ üḡ 025a/14
c.+ i 036a/2, 038a/1, 081a/6, 107b/12, 116a/11	civān -1- [Fa] Genç. bu c.+ a 136b/12
c.+ le 039a/8	civānlık -1- [Fa + Tr] Gençlik. c. 129a/10
c.+ ümde 042a/1	civānmerd -4- [Fa] Temiz, asil, cömert. c. 135a/11
c.+ ini 014a/3	iy c. 045b/5, 081a/13, 094a/10
c.+ i aḡmed 037b/11	civār -2- [Ar] Etraf, yöre. c.+ a 016a/6 c.+ ı Muşafā kıl 136b/14
c.+ i cānān 044b/3	cū -8- [Fa] Arama, araştırma. c. 061b/9, 072a/13, 073b/13, 076b/10
c.+ i cānuḡ 073b/15	ne c. ü cāna ne gedādur 067b/13
c.+ i muṡahhar 030a/9	c. ü cūsti Aramak, araştırmak. 062b/5
her c.+ i mükedder 038a/9	cüst u c.+ dan 079a/3 cüst u c.+ lar 079a/2
c.+ i mürde 118b/14	cūce -1- [Fa] Boyu, normalden çok daha kısa olan kimse. c.+ li 095b/14
bu c.+ i nāsūt 025b/14, 054b/2	cūd -7- [Ar] Cömertlik. c. 146b/12
c.+ i nāsūt 051b/8	
c.+ i tengi 037b/15	
c.+ i za' īfin 137a/5	
c.+ üḡ 039b/3, 105a/11	
bu c.+ üḡ 098a/7	
c.+ üḡ şıḡhatinde 062b/6	
c.+ üḡdür 002b/14	
c.+ üḡdürür 037b/4, 037b/12	

2. Madde, nesne.

ol ehl-i c. 138a/6	her cevher haqqı c.+ sidür 003a/7
c. u sahadur 031b/10	cüyendelik -1- [Fa + Tr] Arayıcılık, araştırmacılık.
menba'-ı c. u sahadur 012b/10	c.+ ler 104b/5
haqqı c.+ ı 041a/7	cübbe -3- [Ar] Geniş, düğmesiz kıyafet.
anuy c.+ ından 001b/5	c. ü destâr Cübbe ve sarık. 105a/7
c.+ uñ 014a/14	c. vü destârla 105a/8
cü'ile -1- [Ar] Açlık ile.	c.+ sin 125a/6
c. 015a/3	cüdâ -5- [Ar] Ayrı, uzak.
cüş -23- [Fa] Coşma, kaynama, galeyan.	c. 075a/14
c. 025b/3, 078b/15, 088b/13, 099b/5, 099b/11, 099b/12, 102a/6, 103a/2, 126a/12	cüst ü c. 006a/1, 102a/15, 110a/13, 122a/10
c. eyle 014a/12	cüllâb -1- [Fa] Gülsuyu.
c. iden Coşmak. 021a/7	câm-ı c. 035b/8
c. ider 019a/9, 123a/5, 123a/7	cümle -92- [Ar] Bütün, hepsi.
c. it 123a/4	c. 003a/6, 003a/11, 003b/4, 003b/9, 010a/1, 013b/8, 014b/1, 014b/5, 015b/6, 015b/8, 019a/2, 019a/7, 019a/9, 019a/13, 029a/8, 035a/11, 038b/12, 040a/14, 041a/8, 042a/1, 042a/2, 043b/2, 047a/12, 047b/8, 048a/2, 048a/3, 050a/12, 055b/4, 055b/6, 055b/14, 056a/6, 060a/11, 061a/15, 065a/11, 068b/8, 073a/5, 074a/13, 079a/1, 084a/1, 093a/2, 093b/1, 094b/4, 100b/3, 104b/4, 108a/6, 108a/7, 110a/12, 115a/3, 118a/5, 120a/15, 123b/15, 125b/1, 134b/5, 140a/2, 141a/5, 142a/11, 146b/2, 146b/6, 147a/1, 147a/9, 147b/3, 147b/11, 147b/13, 148a/9, 149a/2
c. kıl 136b/3	âhîr c. 059a/2
c. olur Coşmak. 085b/5	bu c. 013b/3, 136a/10
c. ü hürüş Neşe ve ahenk. 027a/8, 123a/4	cihân-ı c. 040a/15
c.+ a 018b/10, 099b/13	çok c. 102b/11
c.+ e 123a/3	düşerler hâke vü c. ölürler 075b/2
bu c.+ i âhîr 136a/14	hatm-i c. 012b/10
cüy -1- [Fa] Nehir, akarsu, ırmak.	ol c. 104a/6
c. 016a/11	
cüyâ -2- [Fa] Arayıcı, arayan.	
mañlûb-ı c. 004a/6	
c.+ yı tevhi'd dil 004a/7	
cüyân -1- [Fa] bkz. cüyâ.	
c. 080a/14	
cüyende -1- [Fa] Arayıcı, araştırmacı.	

vücüd-ı c. 003b/11	c. 018a/13, 080a/5
c. 'âlem 137a/11	c.+ sın 008a/8
ne sultân dir ecel şâhum ne dervîş gidüpdür	bir c. 084b/8
merg elinden c. dilrîş 117b/3	c.+ dan 018a/6
senüñ c. hayâlünj 060a/6	ol c.+ dan 018a/7
iy bu c. halkuñ kârsâzı 068a/15	cür'et -1- [Ar] Cesaret, atılganlık.
c. şeyh 139a/9	c. idemez Cesaret isteyen bir işi yapmaya çalışmak. 066b/9
cihânuñ c. varı 061a/1	cürm -6- [Ar] Kabahat, suç.
c.+ den 075b/14	c. 139a/2
bu c.+ den 024a/8	c. etdise Ceza gerektiren suç işlemek. 068b/1
c.+ müz 112a/10	c. ü günâhuñ 134a/1
c.+ nünj 003a/10, 019a/2, 084a/1, 122b/11	c.+ i 010b/6
c.+ nünj emîri 115b/14	benüm c.+ i 'azîmüm 133a/10
c.+ nünj naşîbi 095a/5	c.+ üm 134b/13
c.+ nünj püşt ü penâhı 115b/12	cüst -24- [Fa] Arama, araştırma.
cümleten -1- [Ar] Hep birlikte.	c. 010b/15, 076b/1, 100a/14, 117b/13, 122a/10, 122b/9, 122b/10
c. 050a/2	ol beyze-i c. 117b/11
cünbiş -2- [Fa] Kımıldanma, hareket.	c. ol 103b/12
nâr-dânuñ c.+ i 145b/8	c. u cûlar Arayıp sorma, araştırma. 079a/2
c.+ üñ 132b/3	c. u cüdâ 122a/10
cünd -1- [Ar] Asker.	c. u cüdan 079a/3
c. 023a/6	c. u çâlâk 085b/3, 094b/15
cünün -7- [Ar] Delirme, çıldırma, delilik.	c. u tîzdîde 117b/4
c. 103a/10	c. ü cüdâ 006a/1, 102a/15, 110a/13
c.+ dur 087b/2, 088b/12, 090b/2, 103b/1, 103b/5, 108a/1	c. ü çâlâk 049b/14, 062b/7, 068a/10
cünüb -1- [Ar] Şer'an yıkanmak zorunda kalma durumu.	cü ü c.+ i 062b/5
c.+ sün 047b/6	c.+ üm 085b/2
cür'a -6- [Ar] Yudum, içim.	

	c.+ seņ 029a/15		bu ç.+ da 119b/7
cüz ^ç	-12- [Ar] Bir bütünün her bir parçası.		ç.+ dan 119a/9, 119b/5
	c. 006a/12, 022a/13		bu ç.+ dan 119b/8
	her c.+ i 106a/10		zenahdānı ç.+ ı 138b/13
	c. idesün 104b/13		bir ç.+ ı huceste 119a/2
	c.+ dür 053a/2, 065a/15, 147a/8, 147b/10		mübtelā-yı ç.+ ı tengüm 119a/13
	her c.+ ümüñ 042a/2		ç.+ ma 118b/12
	c.+ üñ zātı 147a/8, 147b/10	çäk	-10- [Fa] Yırtık, yarık.
cüz ^ç ð	-2- [Ar] Az miktarda.		ç. 005a/14, 020a/2, 100b/11, 125a/6, 136a/1, 141a/15, 142b/15
	c.+ dür 147a/7		ç. idüp Parçalamak.127a/4
	-Ç-		ç. itdirmedi 094b/14
çağ	-1- [Moğ] Zaman, vakit.		ç.+ i zehre it(d) üpdür Ödü kopmak, çok korkmak. 005b/12
	ç.+ uñ 103b/12	çal -	-10- [Tr] 1. Çalgı aleti ile bir müzik parçasını seslendirmek.
çağır -	-1- [Tr] Hitap etmek, seslenmek.		ç.- am 034a/7
	ç.- ur 049b/14		ç.- ar 097a/10
çağla -	-4- [Tr] Su akarken köpürmek, taşıp dökülmek, coşmak.		ç.- arsanç 006b/15, 007a/12, 033b/14, 036b/12
	ç.- duğıñ 135a/4		ç.- arsun 036b/5, 036b/6
	ç.- rken 097a/13		2. Üzerine sürmek.
	ç.- mağdan 100b/15, 107b/11		ç.- mişdur 109b/10
çāh	-23- [Fa] Kuyu, çukur.		3. Ses çıkarmak, ses vermek.
	ç. 086b/2, 113a/7, 119a/1		ç.- ma 122b/2
	bir ç. 120a/13	çālāk	-5- [Fa] Çevik, çabuk, tez canlı olan.
	büni ç. 119b/5		cüst ü ç. 049b/14, 062b/7, 068a/10, 094b/15
	esir-i ç. 119b/9		cüst ü ç. 085b/3
	ol ç. 119b/7	çalın -	-1- [Tr] Müzik aleti çalınmak, icra edilmek.
	ç.+ a 108b/1, 119a/6, 119b/2, 119b/4, 138a/8		
	bu ç.+ a 118b/15		
	ol ç.+ a 119a/4		

	ç.- duḡ 007a/9		ç.+ un 025a/11
çanaḡ	-2- [Tr] Toprak kase. ayran ç.+ ın 107a/2 ayran ç.+ ında 107a/1	çāresāz	-2- [Fa] Çare bulan. ç. 140b/7, 142a/13
çap	-1- [Tr] Koşturmak, süratle harekete geçmek. ç.- up 076b/1	çarḡ	-50- [Fa] Gök, felek, dünya. ç. 027b/11, 094a/11, 102b/5, 111a/8, 147b/6 iy ç. 084b/15 bu ç. altında 099a/14 ç. elinden 110b/7 ç.+ a 024b/3, 041a/4, 041a/5, 085a/2, 101b/4 ç.+ dan 073a/3 ç.+ dur 116a/3 ç.+ ı 024b/13, 059a/10 ç.+ ı a'zam 006b/4, 012b/13, 016a/9, 016a/12, 027b/3, 028b/2, 036a/6 ç.+ ı bî vefānuḡ 087a/6 ç.+ ı ergānünsāz 033a/14 ç.+ ı gerdān 008b/8 kemāl-i ç.+ ı gerdūn 028b/9 bu ç.+ ı ḡampūşt 095a/10 bu ç.+ ı kūzpeşte 084b/13 bu ç.+ ı mu'azzam 069a/8 bu ç.+ ı nūhsipih-r-i yek 096a/15 bu ç.+ ı rūbehbāz-ı ḡūnh'ar 109b/11 ç.+ ı sergerdān 073a/9 bu ç.+ ı sitemkār 094a/3 ç.+ ı yās 140b/12 şîr-i ç.+ ı 030b/11 ç.+ ı ḡ kışsasından 030b/10 ç.+ uḡ 107b/15
çapaḡ	-1- [Tr] Göz kapaklarının kenarında biriken sarımsı yapışkan madde, çapak. anuḡ ç.+ ın 121b/11		
çapın	-1- [Tr] Yapmaya çalışmak, davranmak. ç.- duḡ 006a/8		
çār	-7- [Fa] Dört sayısı. ç. 003a/3, 028b/10 ç. u nā-çār 065b/12, 100a/6, 109b/11, 117a/14 ç. ū pençe 112a/3		
çārçūp	-3- [Fa] Çerçeve. ṭabî'at ç.+ inden 024b/10, 047b/2 ç.+ üḡ cismi 047a/13		
çāre	-32- [Fa] Çıkar yol, kurtuluş yolu. ç. 002b/6, 003a/2, 005b/14, 031a/2, 031a/3, 051b/6, 053b/13, 058a/8, 063b/13, 067b/10, 072a/3, 075a/15, 075b/3, 078a/13, 085a/7, 086a/10, 086a/13, 089b/9, 090a/11, 095a/14, 095b/1, 095b/2, 096b/3, 103b/7, 119b/11, 127b/6 bu ç. 003a/2 ç.+ si 075a/15, 140b/5 bu derdūḡ ç.+ si 005b/3, 105b/6		
çārerkān	-1- [Fa] Dört eleman.		

'ācī ç.+ uñ ābnūsī 094b/6	çav -2- [Tr] Şöhret.
ç.+ uñ 'ahdine 102b/3	ç.+ ı 071b/4
ç.+ uñ hişşesine 088b/8	bu ç.+ ı 071b/15
ç.+ uñ inqılābı 024b/11	çe -7- [Tr] Benzetme edatı.
bu ç.+ uñ inqılābı 029b/5	ç. 003a/6, 087b/5, 094b/4, 102b/11
bu ç.+ uñ miñnetinde 095a/4	çe pāk u ç. hāk 037b/2
ç.+ uñ pāymālī 107b/12	ç. pāk u çe hāk 037b/2
ç.+ uñ pūşti 083b/4	çeb -1- [Fa] Sol.
ç.+ uñ şegālī 101a/1	raķîb-i dest-i ç.+ dūr 070b/9
bu ç.+ uñ tîrine 108a/2	çegâne -1- [Fa] Bir çeşit çalpara, çengi tefciği.
çārpenc -1- [Fa] Dört-beş.	bülkışr-ı ç. 054a/7
āhîr ç.+ üñ bünyādī 086b/13	çehre -1- [Fa] Yüz, sima.
çārşad -1- [Fa] Dört yüz.	ç.+ ler 005a/14
ç. 079a/14	çek -49- [Tr] 1. Bir duyguyu içinde yaşatmak.
çārterkîb -1- [Fa] Dört oluşum.	ol ç.- düğün 141b/13
ç. 028b/9	2. Asmak.
çār'unşur -1- [Fa] Dört eleman.	ç.- di 031a/2
kemāl-i ç. 028b/9	ç.- dūñ 006a/9
çāryār -3- [Fa] Hz. Muhammed'den sonra halife olan Hz. Ebûbekir, Ömer, Osman ve Ali'ye verilen ortak isim, dört halife.	ç.- en 058a/7
ç.+ ı 023a/11	3. Bir şeyi başka bir yöne doğru yürütmek.
ç.+ ı bāvefāyī 023a/13	ç.- er 010b/7, 024a/12, 033b/12, 035b/4, 037b/4, 041b/11, 075a/5, 078a/4, 078a/7, 088a/11, 097b/13, 101a/7, 120a/15, 136b/4
ç.+ ı pāk 021a/3	ç.- iser 095b/9
çāşnî -2- [Fa] Çeşni, lezzet, tat.	ç.- mezken 111a/11
ç. 078b/10	ç.- miye 142a/14
bu ç.+ den 078a/13	4. Yol, ay, zaman sürmek.
çāştgāh -1- [Fa] Kuşluk vakti.	ç.- er 014a/9, 014a/10
ç.+ uñ 047a/5	

ç.- üj 127b/4	ç. 064a/8, 064a/14
5. İçine almak, emmek.	ç.+ de 024a/3, 093a/10
ç.- erken 120a/14	ç.+ den 001b/11, 001b/12
ç.- üp 068a/14	ç.+ e 010b/11
6. Güç durumlara dayanmak, katlanmak.	çenber -7- [Fa] Semada birbirini daire gibi saran gök katmanları.
ç. 033b/13, 089b/3	ç. 095b/8
anuç ç.- dügi 088b/12	bu ç.+ den 095a/14, 095b/8, 095b/9
ç.- düm 111b/15	ç.+ i 095b/7, 095b/8
ç.- düre 096a/6	bu ç.+ i 095b/7
ç.- ersej 127a/13	çenberbâzlık -1- [Fa + Tr] Çemberle oynama durumu.
ç.- ersün 061b/7, 106b/2	lu 'b ile ç.+ dur 095b/10
zahmet ç.- ersün 074a/10	çendân -7- [Fa] O kadar.
ç.- meyeydi 058a/9	ç. 034a/7, 039b/3, 104a/4, 110a/7, 128b/9
ç.- me 067b/7, 145a/14	ç. olursun 107b/4
ç.- medün 053a/9	ç.+ dur 044a/1
ç.- mek 064a/12, 088b/11, 093a/3	çend -1- [Peh] Kaç, ne kadar; ne zamana kadar, kaç?
cefâsın ç.- mek 088a/15	ç.+ e 113a/15
cân ç.- mekdür 102b/8	çeng -2- [Fa] Kanuna benzer, dik tutularak çalınır bir çeşit saz.
ç.- meyesün 056b/13	ç. 097a/10
ç.- mez 070b/11	ç. olur 118a/1
ç.- üp 078b/15	çengel -1- [Fa] Pençe.
7. Çıkarmak.	ne ç. koyar aña ne dendân 117b/6
ç.- se 098b/2	çerâ -2- [Fa] Otlama.
çekdür - -2- [Tr] Maruz bırakmak.	ç. ü çün 108a/1
ç.- e 096a/7	'illeti çün ü ç.+ dan 041a/1
ç.- sej 053a/1	çerâğ -25- [Fa] Fital, mum.
çekin - -1- [Tr]	
ç.- di 016a/14	
çemen -7- [Fa] Çimen, yeşillik yer.	

ç. 134b/6			ol ç.+ i pāk 142b/15
ç. ol 015a/13			ç.+ i rāhbîn 144b/11
ç.+ a 049a/14			ç.+ i rüşen 055b/3, 063a/9, 109a/7
bu ç.+ a 046b/1			ç.+ i rüşen olurdu 038b/8
ç.+ ı 084a/1, 122b/11, 134a/9			binendenün ç.+ idür 003a/6
bu ç.+ ı 035b/11			ol ç.+ inün efgendesi 138b/4
cānuñ ç.+ ı 112b/15			āb-ı ç.+ ümden 073a/11
ç.+ ı cem'i cennet 021b/8			ç.+ ün 076a/12
ç.+ ı evliyā 021a/6			çeşme -4- [Fa] Musluklu su haznesi.
ç.+ m 015a/7			ç.+ i hayvān Ab-ı hayat denilen suyun, bengisuyun çeşmesi. 088a/15, 123a/9
zühür-ı ç.+ ın 039b/5			ç.+ i nūr 014b/13
ç.+ uñ 006a/15, 027a/2, 049a/10, 054a/12, 057b/3, 066a/5, 080a/2, 093a/4, 113a/1, 113a/2			ç.+ ler 126a/14
bu ç.+ uñ 080b/12			çeşmesār -1- [Fa] Çeşmesi, pınarı çok olan yer.
ol ç.+ uñ 112b/15			ç.+ ı 126b/7
çerāhatsüz -1- [Ar + Tr] Yarasız, irinsiz.			çetük -1- [Tr] Kedi.
ç. 051a/14			ç. 117b/4
çerendūd -1- [Fa] Gelişigüzel parlatılmış.			çevgān -8- [Fa] Cirit oyununda atlıların birbirlerine attıkları değnek.
ç. 106a/14			ç. 033a/2, 124b/9, 124b/13, 125b/15, 126a/5, 129a/11
çeşm -20- [Fa] Göz.			ç. olma 063a/8
ç. 082a/8, 101a/15			ç.+ ı zerrîn 124b/10
ç. u 'aql u idrāk 008a/10			çık -54- [Tr] 1. İçeriden dışarıya varmak, gitmek.
ç. ü güşuñ 070a/12, 070a/13			ç.- a 081a/4
ç.+ i 138b/11			ç.- ar 039b/12, 042b/14, 060b/6, 080b/4, 092a/11, 098a/11, 111b/10, 115b/9, 118a/9, 120b/1, 120b/2
ç.+ i bedden 096b/10			girdün ü ç.- duñ 100a/5
ç.+ i beste 085b/4			ç.- arsun 100a/6
bir ç.+ i haqqbîn 109a/13			
āftāb-ı ç.+ i huffāş 049a/8			

- ç.- asun 089b/4
- ç.- dı 068b/13, 119b/5
- ç.- duğın 023a/8
- ç.- madı 095a/13
- ç.- maz 092b/14, 107a/9
- ç.- mazam 072b/12, 072b/13
2. Yukarıasına doğru yürümek.
- ç.- an 058a/6
- ç.- arduğ 036b/10
- gehî evce ç.- arlar gâh inerler 028b/6
- biri inse biri ç.- armış hoş biri tıoldukda
kılurmuş biri boş 119a/3
- gehî fahr ile ç.- dum fevk-ı 'arşa gehî
fağrile indüm taht-ı ferşe 083a/4
- ç.- dı 031a/3, 058a/8
- ya mansûr ol ya ç.- ma dâra zinhâr 081b/12
- ç.- maz 064a/5
- ç.- up 036a/10
- ç.- updur 101b/4
3. Ay, Güneş görünmek.
- ç.- ar 030a/1
4. Bir mal, para, değer yargısı vb. maddi veya manevi
varlığın elden gitmesini kabul etmek.
- ç.- ar 031a/10
5. Elde edilmek, sağlanmak, istihsal edilmek
- ç.- ar 034b/8
6. Yayılmak.
- ç.- ar 089b/14, 099b/8
7. Herhangi bir durumda olduğu anlaşılmak.
- ç.- arlar 116b/10
8. Giderilmek, yok olmak.
- ç.- arsa 091b/13, 112b/12
- ç.- up 073a/1
9. Yerinden oynamak.
- ç.- arsun 074a/2, 100a/9
10. Ulaşmak, erişmek, varmak, vâsıl olmak.
- ç.- arsun 100a/9
11. ... Olduğu anlaşılmak, ortaya çıkmak, belirlemek.
- ç.- dı 091a/7
- ç.- mağa 119b/8
- ç.- sun 044a/14
12. Yok olmak, kalmamak, zâil olmak.
- ç.- dun 116b/11
- ç.- maz 095a/12
- ç.- sun 108b/3
13. Gitmek.
- ç.- ıser 099b/14
- ç.- mağ 119a/9
14. Yerinden oynamak veya bulunduğu yerden
ayrılmak.
- ç.- sağ 086a/10
- çıkar** - -8- [Tr] 1. İlgisini keserek
uzaklaştırmak.
- ç.- a 118b/13
2. İlgisini kesmek, terk etmek.
- ç.- duğ 080b/8
- ç.- sını 100b/15
3. (Giyilen veya takılan şeyleri) Vücuttan ayırmak.
- ç.- ğıl 112b/1

4. Doğru yoldan ayırmak.	ç.+ den 121b/13
ç.- mağ 066b/12	ç.+ deñ 105a/2
5. (Bulduğu yerden) Dışarı çıkmasını sağlamak.	çil -2- [Fa] Kırk.
ç.- mazzun 087b/13	ç. 014a/10, 072a/4
ç.- ur 120a/15	çille -1- [Fa] Zevk ve safadan el çekerek, bir yerde kırk günlük ibadet; eziyet, sıkıntı.
6. Bir kimsenin vücudunda görülen bir illete tutulmak.	ç. 014a/10
ç.- sın 072b/8	çin -5- [Fa] Uzakdoğu'da bir ülke.
çılal -1- [Tr] Çıkma işine konu olmak, bir şeyin yukarıasına doğru yürümek.	şehir-i ç.+ e 074b/12
ç.- maz 089b/5	ç.+ de 075a/3, 075a/7
çi -2- [Fa] "Ne" anlamına gelen soru sözcüğü.	ç.+ e 075b/5
ç. huşk u çi ter 073b/2	ç.+ in yüzünde 140b/13
çi huşk u ç. ter 073b/2	çin -4- [Fa] Kıvrım, büklüm, çatıklık, buruşukluk.
çiger -105- [Fa] Ciğer, bağır.	ç. 138b/7
ç. 006a/12, 006b/2, 012a/10, 012b/4, 013a/13, 014a/5, 014a/8, 014b/14, 016b/6, 016b/12, 017a/6, 017a/15, 017b/1, 019b/9, 019b/11, 019b/12, 024a/10, 024a/11, 026b/10, 028a/5, 030a/3, 030a/4, 030b/7, 030b/8, 033a/7, 033b/7, 033b/11, 034b/10, 035a/5, 035a/9, 041a/13, 044b/6, 045b/2, 045b/13, 045b/15, 046a/2, 048a/11, 048b/1, 048b/2, 050a/14, 051a/13, 052a/14, 055a/11, 059b/8, 060a/10, 060a/11, 060a/15, 060b/8, 064b/6, 065a/6, 065b/7, 065b/9, 066a/1, 067b/8, 070a/12, 074a/7, 077a/2, 080a/14, 082a/12, 082b/1, 083a/8, 083b/4, 083b/5, 083b/6, 083b/7, 083b/8, 085b/1, 085b/2, 085b/3, 087a/3, 087b/3, 087b/6, 088a/5, 088b/2, 088b/5, 088b/12, 094a/9, 094a/15, 095b/12, 097a/2, 100a/2, 105b/12, 106b/11, 108a/1, 108a/12, 111a/12, 112a/2, 112a/3, 118b/3, 118b/4, 121a/9, 125b/4, 126a/7, 128a/7, 128b/14, 129a/7, 131a/1, 133a/10, 133b/2, 134a/4, 134b/3	ol di vâne-i ç. 070b/1
ç. hüşı 108a/5	ç. olur 138b/8
ç. şüretde 088b/4	ç.+ i bi-hamiyyet 104b/1
	çirā -1- [Fa] Nasıl.
	çün ü ç. + dan Niçin ve neden. 025a/4
	çirış -2- [Fa] Çiriş otu kökünün öğütülmesi sonucu elde edilen bir tozla yapılan yapıştırıcı mâcun, bir nevi tutkal.
	bu ç.+ e 071b/10
	bu ç.+ i 071a/15
	çirkin -2- [Fa] Güzel olmayan.
	ç. 097a/15
	iy ç. likā vü ziştşüret 056b/3
	çübān -1- [Fa] Hayvan olatmakla görevli kimse.

koyun ç.+ 1 129a/7

çok -41- [Tr] Fazla, olduğundan hayli yüksek.

ç. 004a/3, 044b/12, 054a/13, 055b/10, 064a/7, 083a/7, 083a/8, 084b/4, 096a/11, 097a/14, 106b/14, 126b/15, 129b/2, 134b/13

ç. cümle 102b/11

ç. eyle Bir şeyi haddinden fazla yapmak.

007b/2

ç. kuş 008b/1

ç. ol 063b/2

ç. oldum Haddinden fazla bulunmak. 092b/6

ç.+ dan 082b/5, 090a/2, 096b/4, 135a/5

ç.+ dandurur 096b/5

ç.+ dur 019b/11, 034b/10, 068b/5, 082a/12, 082b/1, 087b/14, 087b/15, 095b/12, 107a/11, 112b/4, 122b/14, 126a/8, 133a/10, 136b/10

çoğluk -1- [Tr] Çok olma durumu.

ç. 062b/15

çömlek -1- [Tr] Çamurdan yapılan tencere gibi kaplara verilen isim.

ç.+ de 103a/6

çün -2- [Fa] Gibi, mademki, çünkü, nasıl, niçe.

çerā ü ç. Niçin ve nasıl. 108a/1

hāli ç.+ dur 093a/1

çüb -1- [Fa] Tahta parçası, değnek.

ç. u āsiyā 073a/15

çü -362- [Tr] Çünkü, madem ki.

ç. 002a/1, 002a/10, 002a/12, 002b/7, 002b/9, 002b/14, 003a/6, 003a/7, 003b/7, 003b/8, 003b/15, 004a/2, 004a/4, 004b/9, 004b/10, 004b/11,

005b/10, 006b/9, 007b/1, 007b/7, 008b/15, 009a/1, 009a/3, 009a/14, 009b/9, 010a/2, 010a/5, 010b/2, 010b/11, 010b/14, 011b/8, 011b/9, 012a/5, 012b/2, 012b/11, 013a/12, 013b/3, 013b/10, 013b/11, 014a/4, 014a/5, 014a/13, 014a/14, 014b/1, 014b/2, 014b/4, 014b/5, 015b/3, 016a/1, 016a/6, 016a/15, 016b/9, 016b/10, 016b/11, 016b/15, 017b/5, 017b/8, 017b/10, 017b/12, 018b/1, 018b/2, 018b/3, 019b/13, 021a/7, 021b/3, 021b/4, 022a/4, 023a/12, 023b/1, 023b/11, 024a/12, 024b/7, 024b/11, 024b/14, 025a/4, 025a/10, 025a/13, 025a/14, 025b/12, 025b/13, 026b/13, 027a/11, 027b/7, 028a/6, 028a/11, 028b/1, 029a/8, 029b/12, 030a/1, 030a/8, 030a/12, 030b/9, 030b/10, 031a/3, 031a/5, 031a/9, 031b/5, 031b/8,

031b/15, 032a/2, 032a/6, 032a/7, 032a/8, 032a/13, 033a/1, 033b/10, 034a/7, 035a/2, 035a/3, 035b/14, 036a/2, 036b/5, 037a/3, 037a/15, 037b/6, 037b/8, 038a/1, 038a/14, 040a/5, 040a/6, 040b/15, 041a/7, 041b/6, 041b/14, 042b/2, 042b/3, 042b/4, 043a/7, 043a/10, 045a/3, 045a/5, 046a/2, 046a/9, 046b/1, 046b/8, 047a/12, 047a/13, 047b/1, 047b/5, 047b/13, 048a/3, 049a/12, 050a/8, 050a/10, 051a/8, 051a/13, 051a/15, 052a/6, 052a/7, 052a/10, 052b/4, 053a/2, 053a/3, 053a/14, 053b/11, 055a/10, 055b/5, 057a/8, 057b/9, 057b/10, 058a/8, 058a/10, 058b/10, 059b/5, 059b/6, 059b/15, 060a/2, 060a/4, 060b/11, 061a/9, 061a/14, 061b/3, 061b/8, 062a/6, 062a/10, 062b/12, 063b/3, 063b/14, 064a/2, 064b/4, 064b/10, 065a/15, 066a/8, 066a/9, 066b/2, 067a/4, 067a/5, 069a/2, 069a/3, 069b/2, 069b/10, 069b/12, 070a/6, 070a/8, 070a/12, 070b/10, 071a/12, 071a/14, 071b/8, 071b/9, 072a/7, 072b/1, 073a/14, 073b/10, 073b/14, 075a/4, 075a/15, 077a/11, 077b/1, 077b/15, 078a/6, 078a/10, 078a/13, 078b/4, 079a/1, 079a/4, 079a/6, 080b/5, 081a/1, 081a/6, 081b/8, 081b/14, 082a/2, 082a/7, 082b/2, 083b/1, 084a/13, 084b/12, 084b/13, 085a/7, 086a/9, 086b/12, 086b/13, 087a/1, 088a/10, 088b/12, 089a/15, 089b/4, 089b/14, 090b/3, 091a/5, 091b/8, 094a/1, 094b/2, 096a/12, 097a/11, 097b/3, 097b/4, 097b/7, 097b/8, 097b/11, 098a/13, 098b/8, 098b/9, 099a/5, 099a/12, 099b/8, 100a/10, 101a/5, 102a/11, 103a/5, 103a/12, 103a/14, 103b/4, 104a/2, 104b/12, 105a/11, 106a/6, 106a/12, 107b/5, 107b/11, 107b/13,

108a/10, 108b/7, 108b/12, 109a/9, 109a/14, 109b/8, 109b/9, 109b/13, 110a/8, 110a/10, 110a/11, 110b/1, 110b/2, 110b/4, 110b/6, 110b/8, 110b/9, 111a/3, 111b/1, 111b/4, 111b/8, 111b/11, 112a/11, 113a/4, 113b/2, 113b/5, 113b/6, 113b/7, 113b/14, 114a/2, 114a/7, 114a/10, 114b/8, 114b/11, 114b/15, 115a/2, 115a/13, 115b/4, 115b/11, 116a/3, 116a/5, 116a/11, 116b/6, 117a/2, 117b/6, 118a/1, 118a/3, 118b/5, 118b/9, 118b/11, 119a/8, 119a/13, 119b/11, 120a/5, 120a/6, 120b/1, 122a/1, 122b/1, 124b/7, 125a/3, 125a/12, 126a/2, 126a/3, 126b/13, 127a/4, 127a/11, 127a/12, 127b/3, 127b/11, 127b/12, 127b/13, 128a/5, 130a/15, 129a/15, 131a/4, 131a/5, 131a/10, 132a/3, 132a/5, 132a/10, 133b/7, 134a/1, 135b/2, 135b/11, 136a/4, 137a/10, 137a/11, 137a/14

çün -410- [Tr] Çünkü, mademki.

ç. 002a/5, 002a/6, 002b/2, 003a/1, 003b/12, 004a/3, 004b/8, 004b/15, 005a/1, 005a/2, 006a/15, 006b/8, 007a/14, 007b/6, 009a/12, 009b/10, 010a/9, 010a/12, 010a/15, 010b/1, 010b/3, 010b/5, 010b/10, 011b/7, 011b/10, 011b/15, 013a/8, 014b/3, 014b/7, 014b/8, 015a/5, 015a/7, 016a/3, 016a/5, 016a/8, 016b/7, 017a/1, 017a/2, 017a/4, 017a/11, 017a/13, 017b/11, 017b/14, 018a/13, 018b/9, 018b/12, 018b/14, 019a/6, 019b/5, 020b/7, 021a/11, 021b/13, 022a/2, 022a/7, 022a/8, 022b/1, 022b/3, 022b/4, 023a/1, 024a/4, 024a/14, 025a/2, 025a/3, 025b/1, 025b/2, 025b/5, 025b/6, 025b/9, 026b/9, 027a/9, 027a/10, 027b/8, 028a/12, 028a/15, 029a/3, 029b/1, 029b/2, 030a/9, 030b/13, 031b/13, 032a/14, 032b/6, 032b/13, 033a/2, 033a/10, 034b/6, 035a/8, 035a/10, 035a/15, 036a/3, 036a/14, 036b/1, 037a/7, 037b/1, 037b/2, 038a/10, 038a/11, 038b/1, 039b/2, 039b/10, 039b/15, 040a/14, 041a/8, 041a/11, 041b/2, 041b/9, 041b/13, 042a/4, 042a/5, 042a/6, 043a/8, 043b/10, 043b/14, 044a/12, 044a/14, 044b/5, 044b/8, 044b/9, 044b/11, 045a/6, 045a/7, 045b/9, 046b/2, 046b/3, 047a/7, 047a/8, 047a/9, 047b/11, 047b/14, 048a/2, 049a/13, 049b/1, 050a/2, 050a/7, 050a/12, 051a/9, 051b/7, 051b/8, 052a/3, 053a/8, 053b/1, 054a/2, 054a/11, 054b/5, 054b/6, 054b/7, 054b/8, 056a/3, 056a/5, 056a/7, 056b/11, 056b/12, 057a/9, 057b/4, 057b/8,

057b/14, 057b/15, 058a/11, 058a/12, 059a/1, 059b/2, 059b/14, 060b/2, 060b/12, 060b/13, 061a/3, 061a/10, 061a/11, 061a/15, 062a/5, 062b/3, 062b/15, 063a/1, 063b/8, 064a/8, 064a/12, 064a/14, 064b/7, 065b/7, 066b/13, 067a/9, 067a/14, 067b/10, 067b/12, 067b/13, 067b/14, 069a/5, 069b/5, 069b/10, 069b/14, 069b/15, 070a/2, 070a/6, 070a/7, 072a/9, 074b/9, 075a/7, 075b/1, 075b/5, 076a/4, 076b/6, 076b/11, 076b/13, 076b/15, 077b/7, 077b/15, 078a/5, 078a/6, 078b/9, 080a/7, 080a/15, 079a/3, 079a/14, 080a/4, 080b/8, 081b/9, 081b/15, 083b/3, 084a/2, 084a/15, 084b/12, 084b/14, 085b/9, 086a/2, 089a/13, 089b/1, 090a/4, 090a/9, 090b/2, 090b/4, 091a/8, 091b/1, 091b/11, 092a/8, 092a/12, 092a/13, 093a/7, 093b/1, 093b/3, 093b/6, 093b/10, 094a/8, 094b/9, 094b/10, 095a/15, 095b/1, 095b/3, 095b/12, 097a/2, 097a/4, 097a/5, 097a/6, 097a/12, 097b/2, 098a/4, 099a/8, 100b/5, 101a/11, 101b/7, 102a/3, 102a/12, 102a/13, 102a/15, 103a/1, 103a/4, 103a/13, 103b/12, 104a/12, 104b/3, 105b/9, 106a/9, 106b/14, 107b/8, 108a/14, 108b/4, 108b/13, 109a/8, 109b/1, 109b/5, 109b/14, 110a/2, 110a/4, 111a/2, 112b/6, 112b/14, 113a/1, 113a/3, 113a/11, 113b/8, 113b/10, 114a/14, 114b/5, 114b/9, 114b/13, 114b/15, 115a/4, 115a/9, 115a/11, 115b/7, 117a/8, 117b/14, 118a/6, 118b/10, 120a/15, 120b/13, 121a/8, 121b/7, 121b/11, 122a/3, 122a/4, 122a/9, 122b/7, 122b/15, 123a/14, 124a/11, 124b/8, 125a/5, 125b/9, 126a/9, 126a/11, 126b/2, 126b/14, 127a/1, 127a/10, 129a/10, 130b/10, 134a/2, 134b/10, 136a/7, 136a/9, 137a/12, 138a/7, 139a/5, 139a/8, 139b/1, 139b/5, 140a/14, 140b/5, 141a/2, 141a/6, 141a/8, 141a/14, 141b/1, 141b/3, 141b/5, 141b/14, 142a/6, 142b/6, 142b/13, 143a/4, 143a/8, 143a/10, 143a/11, 143b/7, 143b/8, 144a/6, 144a/11, 144b/2, 144b/5, 144b/6, 144b/7, 144b/12, 145a/2, 145a/11, 145a/12, 145b/6, 145b/9, 145b/10, 146a/7, 146a/8, 146a/9, 146a/14, 146a/15, 146b/1, 146b/5, 146b/7, 146b/10, 147a/2, 147a/3, 147a/4, 147a/5, 147a/6, 147a/7, 147b/2, 147b/7, 148a/6, 148b/1, 148b/7, 148b/14

lebi ç. 101a/15

ç. hāk u hūndur 103b/1

gehî zülfi siyeh geh rüyı ç. mäh gehî
beydağ gehî ferzîn gehî şâh 109a/6

‘illeti ç. ü çerâdan 041a/1

ç. ü çirâdan 025a/4

ç.+ dür 002a/5, 007a/2, 091b/8

ç.+ uñ 003a/3

çün_ki -87- [Tr] Çünkü.

ç. 002a/15, 005a/8, 009b/12, 017b/13,
018b/4, 018b/11, 019a/8, 021b/1, 022a/7,025b/10,
029a/9, 030b/6, 030b/14, 031a/6, 032a/5, 032a/12,
033a/9, 036b/6, 038b/10, 043b/2, 044a/10, 046a/7,
046b/13, 047a/11, 048b/3, 051a/14, 053a/9,
053b/10,055a/5, 055a/7, 057a/7, 059a/15, 060a/8,
061a/12, 064a/9, 073a/10, 075a/14, 075b/15, 076b/7,
080a/8, 079a/5, 080b/12, 081b/11, 085b/14, 086b/9,
093b/9, 095b/4, 096a/2, 096a/14, 097b/12, 098b/6,
098b/13, 101b/9, 102a/14, 102b/13, 104a/6, 106b/3,
108a/8, 111a/5, 111a/10, 112a/1, 114b/6, 114b/7,
114b/12, 115a/12, 118b/8, 119a/11, 119b/7, 120a/9,
120b/2, 121b/14, 124a/12, 124b/13, 129a/8, 131b/12,
132b/7, 134b/4, 142a/13, 142b/5, 142b/12, 145a/1,
146a/10, 146a/13, 146b/12, 147b/9, 147b/10, 148a/4

çün_kim -85- [Tr] bkz. çünkü.

ç. 002a/13, 002a/14, 005b/4, 013b/14,
014a/10, 014a/11, 016b/14, 017a/7, 017a/8, 017a/10,
017a/14, 018a/15, 018b/7, 019a/5, 019a/11, 021a/14,
022b/2, 024a/14, 031a/13, 038a/11, 041a/10, 041a/12,
044b/12, 047b/6, 049a/6, 055b/3, 055b/7, 055b/8,
055b/11, 056a/1, 056a/6, 057b/12, 058a/3, 060a/13,
062a/7, 062a/9, 073a/8, 075a/5, 086a/13, 087b/2,
091a/9, 091a/10, 091b/3, 091b/7, 093a/4, 094a/11,
103b/15, 105b/13, 107a/2, 107b/12, 110a/2, 111a/4,
111a/14, 111b/7, 113a/2, 118a/2, 121a/3, 122a/13,
122b/12, 127b/3, 131b/15, 132a/1, 135a/8, 136a/6,
138a/10, 139a/1, 139a/3, 139a/7, 139b/3, 140b/11,
143a/2, 145b/13, 146a/4, 146a/11, 146a/12, 146b/6,
147a/1, 147a/8, 147a/9, 147a/12, 147a/13, 147b/6,
147b/11

ç. niçe 126b/8

çürük -2- [Tr] Dayanıklı ve sağlam olmayan.

ç. 130b/8, 131a/11

-D-

da -1- [Tr] Bağlaç.

d. 023a/5

dâ‘ -3- [Ar] Hastalık.

d. 017b/13, 018b/5

sırr-ı d. 050b/9

dād -25- [Fa] 1. Feryat, figan.

d. 046a/4, 071a/2, 077a/12

‘aşk-ı d. 146b/1

bîdād-ı d. 046a/8

d. u feryād 007a/8

2. Adâlet, doğruluk.

d. 146a/15, 146b/2, 146b/4, 146b/5,
146b/10, 146b/11

d. elinden 046a/6, 053a/5

d. elünden 095b/13

d.+ a 046a/13

d.+ ı niyyet 146b/3

d.+ ı üstād 014b/3

dāğ -4- [Fa] 1. Kızgın demirle vücuda
vurulan damga, işâret, nişan.

a. 051a/6

2. Lâle, gelincik vb. çiçeklerin göbek kısmındaki
siyahlık.

d.+ ı 087b/14, 087b/15, 097b/3

dağalbâz-1- [Fa] Hileci.

ol gürg-i d. 119b/3

daḥı	-49-	[Tr] Üstelik, bile, dahi, de.	d.+ dur 138b/15
		d. 010b/1, 014a/9, 014b/3, 019b/9, 020a/3, 020a/6, 027a/9, 028a/7, 030a/13, 035a/4, 036a/7, 036b/2, 041b/3, 049b/7, 050b/14, 053a/1, 055b/14, 061b/9, 063a/11, 079a/14,	‘ ankebütüñ d.+ ı Örümceğin ağı. 049b/4
		080b/3, 080b/5, 082a/14, 083a/8, 085b/9, 089b/15, 091b/8, 093b/5, 099b/9, 103a/4,	dāmād -1- [Fa] Güveyi.
		111a/2, 114a/12, 116b/10, 117b/8, 128b/3, 128b/14, 130a/7, 129b/2, 131a/4,	niçe d.+ ı 096a/4
		133a/8, 135b/3, 136b/14, 141b/13, 143b/7, 144a/6	dāmān -1- [Fa] Elbisenin, dağın eteği.
		bir d. 130a/6	d.+ ina 052b/10
dāim	-1-	[Ar] Devamlı, sürekli.	dāmen -7- [Fa] bkz. dāmān .
		d. 069a/7	d.+ i maḳşūda 047a/4
daḳ	-1-	[Ar] Vurma, çarpma.	d.+ i ma‘şūka 050a/3, 063a/12
		d.+ dur 022b/9	d.+ i nādāne 066b/14
daḳāyık	-1-	[Ar] Anlaşılması güç şeyler.	d.+ i sultāna 043b/10
		esrārı d. 112a/11	devlet d.+ ine 047a/12
dāl	-6-	[Ar] Delâlet eden, delil olan, işaret eden, yol gösteren.	şiddîkîñ d.+ ini 021b/6
		d. 033a/12, 109a/15, 148b/1	dānā -11- [Fa] Bilen, bilici, bilgiç.
		d. olupdur 011b/6	d. 009a/9
		‘ayn ü d. 144a/11	bu d. 066b/14
		d.+ i âdem 012b/12	merd-i d. 124a/10
ḍalâlet	-1-	[Ar] Doğru yoldan çıkma, sapıtma.	ol d. 145a/10
		ḍ. 130a/11	d.+ dur 145a/9
dām	-10-	[Fa] Tuzak.	dil-i d.+ dur Bilir gönül. 029a/3
		d. 007b/15	d.+ yı ber 022b/12
		d.+ a 089a/13, 089a/15, 097b/12, 111a/4	d.+ yı berḥaḳḳ 021b/11
		bu d.+ a 026a/1, 047a/14, 054b/4	d.+ yı esrār 018b/11
			d.+ yı rāz 145a/9
			iy d.+ yı rāz 139b/8
			dāne -31- [Fa] Habbe, tohum, çekirdek.
			d. 007b/15, 069b/5, 069b/9, 069b/10, 089a/13, 089a/15, 089b/15, 099b/9, 147b/4, 147b/6, 147b/7, 147b/8, 147b/9, 147b/10

bir d. 072a/14, 089a/8, 117a/6	ne minber kıala de d. ü ne deyyār 036b/11
bu d. 081b/9	‘aşk-ı d. 146b/1
ol d. 069b/4, 147b/7, 147b/8	bu d. 035a/4, 081a/4
o. dirdigünj d. 117b/2	d.+ dan 090b/13
d.+ dendür 064a/9	d.+ ı hākkdur 128a/2
bir d.+ dendür 064a/8	d.+ ı ‘uqbā Ahiret, öbür dünya. 061b/4
d.+ dür 138b/15, 147b/9	d.+ ı ‘uqbādan 045a/3
d.+ ŋ 127a/12	dārā -1- [Fa] Yönetimdeki gücüyle meşhur hükümdar, melik.
her d.+ sinden 014b/13	d.+ yı 100b/10
d.+ siŋ 109b/12	dārān -1- [Fa] Hükümdar, kumandan.
bu āsiyānıŋ d.+ sisin 073a/14	fedā-yı halvet-i bî-dār-ı d. 124a/14
dānende -2- [Fa] Bilen, bilgin.	darb -1- [Ar] Vuruşma, vuruş, vurma.
bir d. 060b/5	d.+ e 006a/8
iy d. 065b/5	dārū -1- [Fa] İlaç.
dānesā -1- [Fa] Tohum gibi.	telh-i d.+ nuŋ ğamından 092a/3
d.+ dur 073a/12	dārū ‘l-bekā -1- [Fa] Ahiret.
dāniş -3- [Fa] Biliş, bilgi, ilim.	d.+ ya 010b/10
d. 066a/11	dārū ‘l-cinān -1- [Ar] Cennetlerin kapısı.
‘ilm ü d. İlim ve bilgi. 066a/12	d.+ e 133b/15
d.+ dür 066a/14	dārū ‘sselām -5- [Ar] Cennet.
dār -17- [Fa] Ağaç, darağacı.	devlet-i d.+ ı 031b/2, 074b/5, 128b/7
d. 090b/1, 092a/13	d. 143b/2
d. etmişem 139b/5	d.+ a 019a/12
d.+ a 031a/2, 031a/3, 031a/9, 036b/10, 058a/6, 058a/7, 058a/8, 058a/9, 058a/10, 058a/12, 092a/12, 144a/8	dār ‘ülislām -1- [Fa + Ar] İslam ülkesi.
ya manşūr ol ya çıkma d.+ a zinhār 081b/12	d. 146a/3
bu d.+ a 064a/5	dāstān -1- [Fa] Hikaye, masal.
dār -8- [Ar] Yer, yurt.	ol d.+ ı 045a/8

da'vā -1- [Ar] Şikayetçi olarak mahkemeye başvurma; mesele.

d.+ ya 104a/13

da'vūd -1- [Ar] Hz. Davut, İsrail oğullarının bir hükümdarı, sesi güzel ve şairdi.

d.+ iñ zebūri 013b/8

dāye -1- [Fa] Süt nine, çocuğa bakan dadı.

d. 097a/3

dāyim -2- [Ar] Devamlı, sürekli.

d. 036a/10, 099b/13

ḍazıġlen -1- [Ar] 'dazaġ' ebced formülünde yer alan kelimelerden biridir. Türkçede bu tertibin son kelimesi, ayrı bir rakam değerine sahip olmayan lâmelif (ل) ile bitirilerek **ḍazıġlen** (ضظغلا) şeklinde söylenmektedir.

ḍ. 035a/8

de -30- [Tr] Söylemek, ifade etmek, konuşmak, anlatmak.

ne minber kıala de.- dār ü ne deyyār 036b/11

d.- di 014a/11, 043b/4, 051a/4, 077b/4

d.- düm 103b/5

d.- mege 033a/8

d.- meklik 103b/15

d.- mişdür 023a/5, 035a/14

d.- mişdür 033b/6

d.- nir 119a/10

d.- p 058b/6, 096a/9

d.- r 038a/5, 092a/6, 118b/10, 134a/3

d.- rken 010b/7

d.- rler 026a/13

d.- rseñ 059b/4, 120a/3

d.- rsün 027b/9, 040a/9, 046b/6, 091a/1, 096b/1, 102b/15

d.- yū 019a/15

d.- yüm 109a/7

de -9- [Tr] Bağlaç, dahil.

d. 060a/12, 090b/9, 100a/11, 100b/6, 102b/7, 116a/8, 116b/11, 129a/14

debîristān -1- [Fa] Kalem odası, büro.

d. 073b/12

def -6- [Ar] Kovmak, savmak.

d. eyleye 096b/15

d. ide 108b/11, 135a/13

d. it 139a/13

d. ola 008b/15, 097a/6

defîn -1- [Ar] Gömülmüş, gömülü.

raḥmetiñ genc-i d.+ i 011b/2

defter -7- [Ar] Dikilmiş kağıt mecmuası; kayıt listesi.

d. 075a/11

niçe d. 084b/4

ol d.+ de 056a/14

bu d.+ den 059a/2

d.+ e 070b/12

d.+ üñde 070b/8, 070b/14

deg -16- [Tr] Yaklaşmak, dokunmak, temas etmek.

d.- di 096a/1

d.- endür 096a/5

d.- er 100b/7

d.- mesi 049a/7

d.- mez 088a/12

2. Değerinde olmak, kıymetli olmak.

d.- erken 105a/3, 133a/2

d.- mez 085b/13, 088b/8, 093a/12, 102b/12, 114a/4, 127b/13, 128a/15

d.- mezsün 070a/8

degirmen -1- [Tr] İçinde öğütme işi yapılan yer.

d. taşınur altında 098a/2

değiş -9- [Tr] Yerine başka şey veya kimse gelmek.

d. 082a/10, 120b/12

d.- düm 111a/14

d.- dümse 042a/11, 042a/12

d.- düj 061a/7

d.- medüm 042a/11

d.- mekdür 114b/11

d.- sem 111a/3

değişdür -5- [Tr] 1. Bir şey verip yerine başka bir şey almak.

d. 004b/4, 016a/6, 020b/9, 063a/13

2. Başka bir biçime sokmak, değişikliğe uğratmak.

d. 010a/1

degme -6- [Tr] Sıradan, herhangi biri.

d. 035a/12, 040b/12, 044b/7, 049a/8, 107a/9, 111a/4

değsiril -2- [Tr] Değiştirilmek.

d.- mek 015b/2

d.- miş 055b/6

değsür -1- [Tr] Değişmek.

d. 143a/9

degül -189- [Tr] Yok, cümleyi olumsuz yapan kelime.

d. 006b/2, 009a/9, 022b/8, 029a/13, 030b/7, 036a/12, 043a/8, 044a/14, 048a/11, 056b/4, 059a/8, 059a/12, 060a/9, 062a/3, 072a/14, 073b/12, 089b/14, 091a/13, 094a/8, 099a/6, 099b/8, 100a/11, 100a/14, 103a/9, 108a/10, 110b/9, 111b/13, 115a/13, 116a/6, 119a/9, 124a/6, 131b/10, 134b/13, 137b/6, 146b/9, 147a/8, 147b/10, 147b/13

ne hāmūn var ki olmaz menzil iy dost ne ceyhūnvar d. hūni dil iy dost 101b/1

d.+ di 070b/4, 080b/11, 144a/14

d.+ dirim 041a/6

d.+ dūr 002a/13, 002b/9, 003b/15, 006a/12, 010b/5, 016b/7, 022b/10, 025a/2, 025a/5, 025b/9, 027b/1, 028a/14, 028b/12, 029a/1, 029a/5, 030b/12, 030b/14, 031a/6, 031b/6, 032a/4, 032a/5, 032a/12, 033b/8, 033b/11, 037b/13, 040a/13, 041a/13, 043a/13, 044a/14, 044b/7, 045b/3, 045b/11, 047b/11, 049a/14, 050b/4, 051a/13, 051b/5, 051b/10, 052b/3, 059a/3, 060a/9, 060a/13, 061a/11, 063b/13, 066a/15, 067b/8, 070b/6, 071a/14, 074a/7, 076b/7, 077a/7, 077b/9, 080a/5, 080a/10, 081b/7, 081b/9, 082a/2, 083b/2, 088b/3, 089a/3, 089a/7, 089a/9, 089b/15, 090b/13, 096a/2, 098b/9, 099b/9, 099b/13, 099b/15, 102b/14, 104a/12, 109b/3, 110a/1, 114b/3, 115a/12, 116a/6, 135a/2, 135b/8, 136a/2, 146b/9

d.+ mi 026b/9, 044b/5, 055b/9, 058a/6, 058a/7, 058b/12

d.+ mişse 087a/11, 087a/12, 113a/9, 118b/2

d.+ mişseydi 019b/4, 068b/8, 087a/13

d.+ se 006b/10, 028a/13, 116a/10

d.+ sen 078b/8

d.+ seņ 043a/1, 049b/2, 060a/5, 062a/14, 062b/1, 062b/7, 067a/4, 069b/7, 070b/7, 094a/10, 099a/4, 118a/11

d.+ sün 047b/7, 047b/8, 047b/9, 061b/11,
069b/7, 080a/12, 081b/7, 081b/11, 103a/15

d.+ sün 098a/8, 118a/12

d.+ sün 064a/4

d.+ ven 042a/13, 120b/9

deh -1- [Fa] İyi, güzel.

d. 097a/15

dehān -1- [Fa] Ağız.

d.+ um 085a/2

dehenbāz -1- [Fa] Ağız oynatan,
söylemeye hazırlanan.

d. 126a/10

dehr -17- [Fa] Dünya, cihan.

d. 091a/13

hümā-yı d. 088b/1

cām-ı d.+ den 084b/8

d.+ e 085a/2

d.+ i 067b/12

bu d.+ iñ sūrı 094a/2

bu d.+ ün ṭab'ı merdümh'ārı 095b/11

d.+ üñ 088b/3

bu d.+ üñ 020b/11, 023a/4, 093b/11, 112b/4

d.+ üñ bahārı 089a/4

d.+ üñ būdı 093b/13

d.+ üñ kiştzārı 087a/4

bu d.+ üñ şafāsın 015a/8

bu d.+ üñ tahtbendi tahtası 088a/12

dehşet -2- [Ar] Korku.

bu d.+ den 017a/15, 017b/5

dek -5- [Fa] Hile, oyun.

d. 029a/1, 072b/5, 099b/15, 139b/6

her d. 123a/11

deķāyık -1- [Ar] Anlaşılması güç olan ve
dikkat isteyen ince şeyler.

zihî tertîbi lafz u luṭfi güftār zihî ḥalli d.
keşfi esrār 131b/4

delālet -1- [Ar] Gösterme, yol gösterme,
kılavuzluk, alamet olma.

d. 130a/11

delîl -7- [Ar] Yol gösteren, kılavuz.

d. 141b/11

d.+ i 040b/14

nūruñ d.+ i 032b/6

şeriñ d.+ i 011b/14

d.+ i muştafādur 040b/2

d.+ üm 036a/15

sinün d.+ üñ 130a/10

delķ -1- [Fa] Eski elbise, yamalı dilenci
hırcası, dervişlerin giydiği eski aba ve yırtık cübbe.

d.+ i rengî n 067a/3

dellāl -4- [Ar] Tellal, bir şeyin satılacağını
halka duyuran kişi.

bir d. 062a/4

d.+ e 072a/7

d.+ i ḥarsun 062a/9, 062a/10

delv -3- [Ar] Su kovası.

d. 119b/4

ol d.+ e 119a/5

d.+ i 119a/2

dem -240- [Fa] Zaman, an, vakit.

d. 005b/3, 008b/7, 012b/13, 017a/8, 030b/3, 033a/8, 033b/9, 043a/12, 047b/12, 047b/15, 056a/2, 060b/6, 067a/6, 080a/10, 083b/10, 088b/15, 089a/1, 089a/2, 091a/5, 097a/7, 097b/11, 105b/12, 108a/14, 123b/5, 123b/12, 131b/2, 134b/11, 140b/4, 148a/13

bir d. 004b/5, 008a/7, 009b/9, 012b/12, 013b/10, 026a/4, 027a/1, 030b/3, 032b/12, 033a/6, 034a/1, 034b/8, 043b/12, 053a/5, 055a/12, 055a/13, 057b/3, 073b/7, 073b/10, 078a/15, 078b/1, 080b/2, 083a/9, 084b/5, 084b/15, 089a/5, 089a/11, 094b/13, 096a/6, 096a/7, 099b/11, 103b/10, 106b/1, 108a/4, 112b/12, 113a/4, 119a/10, 122b/1, 123b/8, 124a/2, 124a/11, 126a/2, 126a/3, 132a/13, 133a/3, 136b/6, 138a/3

bu d. 033a/10, 043a/13, 123b/14

her d. 012b/14, 024a/7, 027b/10, 046a/8, 050b/10, 060b/10, 068a/14, 068a/15, 069a/13, 070b/5, 074b/8, 076b/4, 080a/7, 081b/5, 084a/5, 084a/14, 093a/8, 095a/1, 095a/11, 106a/7, 120a/6, 120b/9, 125b/4, 132a/11, 144a/14

ol d. 014b/4, 017a/13, 017b/4, 031a/8, 031b/3, 033a/8, 036b/12, 042a/9, 043b/3, 045a/6, 059b/1, 062b/9, 117b/6, 120a/10, 123b/15, 124a/1, 135a/10

şol d. 015b/1, 017a/6, 017a/12, 017b/11, 031b/11, 039a/12, 043b/7, 046a/10, 047a/12, 049a/6, 056a/7, 073b/7, 075b/7, 075b/9, 092a/7, 095b/6, 097a/13, 112b/10, 141a/9

d. eyle 026a/3

d. olduğ 033a/13

d. olmaz 009b/8

d. olur 123a/11

ol d. olur 039a/13

bir d. özünden 064b/1

ne táb ü küt görme idersün ne bir d. tākāt sürme idersün 106b/4

ne der alur saa ol d. ne dıvār 061a/5

bir d. tevakkuf kı1 129b/15

d. ur 023b/10

d. urduğ 059b/12

d. urma 081b/7

d. urma 016b/9, 032b/13, 089a/1, 092b/12

d. urmadur 081b/6

d. urmiş 022b/3, 088b/11

d. ursa 123b/5

her d. vuzū 139a/14

d.+ de 007a/9

bir d.+ de 008a/2

bu d.+ de 071b/11, 123b/12

her d.+ de 038b/3, 095a/3, 126b/1, 138b/11, 139b/9, 141a/4

ol d.+ de 010a/3, 056a/5, 066b/7, 077b/11, 136b/1

şoğ d.+ de 010a/13, 052b/5

şol d.+ de 055b/7

ne şüret alur ol d.+ de ne mir'āt 059b/5

bu d.+ den 005b/3, 022b/3, 027a/6, 027b/13, 033a/11, 033a/12, 033b/15, 083b/10,

091a/9, 124a/2, 133a/5

işbu d.+ den 033b/9

ol d.+ den 012b/13, 126a/3

o d.+ dendür 012b/13

d.+ dūr 033a/7

bir d.+ dūr 033a/6

bu ol d.+ dür 012b/14	d. 061b/7, 074b/5, 084b/9, 086a/5, 088b/1, 091b/5, 102b/13, 113a/6, 113b/7
lahm u d.+ dür 023a/1	
bir d.+ e 098a/14	demāl -1- [Ar] Ters.
d.+ i 121b/4	d.+ üm 084b/11
bu d.+ i 033a/6, 111b/4	dembedem -7- [Fa] Vakit vakit, daima.
her d.+ i 105a/3	d. 030b/8, 053a/14, 080a/1, 125a/4, 125a/8, 126b/2, 126b/6
d.+ i 'ahdi eleste 010b/15	dembeste -2- [Fa] Nefesi bağlanmış, susmuş, soluğu kesilmiş.
d.+ i aḥmedden 033a/9	d. 005b/10, 070b/9
d.+ i ḥaḳḳ 033a/12	demsāz -13- [Fa] Arkadaş, dost, sırdaş.
d.+ i ḥoşdur 071b/11	d. 024b/8, 033a/14, 033b/3, 033b/10, 043a/7, 064a/7, 077b/14, 120a/3, 121a/7, 126b/10
d.+ idür 015b/2, 023b/11, 046a/9, 047b/1, 124a/5	geḥî ḥān ṣehbāzî kıldı pervāz geḥî kânūn 'iṣḳa oldı d. 083a/5
vücūduḡ d.+ idür 014a/14	ne hemdem var özüñle d. ola ne maḥrem var aḡa söyler hem rāz 125b/2
vuşlat d.+ inde 041b/1	d. olur 030b/3
d.+ inden 008b/3, 012b/12	dendān -5- [Fa] Diş.
bir d.+ ine 133a/2	d. 015a/1, 052a/5, 054a/4
d.+ iñden 026a/3	ne çengel koyar aḡa ne d. 117b/6
bu d.+ le 033a/13	d.+ uñ 073b/5
bu d.+ ler 123b/13	deng -5- [Fa] Hayran, şaşkın, ahmak, sersem.
bu d.+ lerden 124a/4	vālih ü d. 118a/1
d.+ üñ 002b/15, 032b/12	d. u ḡayrān 124b/13
ol d.+ üñ 033a/7	d. ü ḡayrān 102a/9, 116a/4
d.+ üñden 023b/13, 032b/12, 033a/6	d.+ e 114b/14
d.+ üñdür 023b/9	denil -1- [Tr] Sayılmak, kabul edilmek.
d.+ üñle 007a/13	d.- se 064b/9
2. Soluk, nefes.	
d.+ i 'îsādur 062b/2	
d.+ i 'îsāya 002b/15	
demādem -9- [Fa] Her vakit, sık sık.	

<p>deñiz -4- [Tr] Deniz, derya.</p> <p>d. 006b/8, 107b/11</p> <p>gevher d. 048a/9</p> <p>d.+ den 032a/11</p>	<p>hâki d.+ den 006b/3, 125a/11</p> <p>d.+ dür 017b/9, 092a/12</p> <p>d.+ i cennet Cennet kapısı. 098a/10</p> <p>d.+ ile 097a/1</p>
<p>deñlü -24- [Tr] Denli, kadar.</p> <p>d. 114a/7</p> <p>bu d. 020b/3, 080a/4, 080a/15</p> <p>ol d. 015a/3, 026a/8, 029a/7, 064b/5, 070a/10, 127a/3</p> <p>şol d. 115b/3</p> <p>şu d. 016a/11, 016b/1, 016b/2, 017a/3, 055b/13, 076a/8, 076b/5, 108b/14, 115b/1, 119b/4, 133a/7</p>	<p>der - -3- [Tr] Toplamak.</p> <p>d.- miş 117a/7</p> <p>d. - mek 104b/1</p> <p>d.- mişdür 008b/4</p>
<p>depin - -1- [Tr] Tepinmek, karşı çıkmak.</p> <p>d.- düñ 006a/9</p>	<p>derā -2- [Fa] Çan, çingirak.</p> <p>d.+ dur 073a/5</p> <p>d.+ yı 073a/6</p>
<p>depreñ - -1- [Tr] Harekete geçmek, kıpırdanmak, kımıldamak.</p> <p>d.- ür 119b/4</p>	<p>derd -161- [Fa] Dert, keder, elem.</p> <p>d. 043a/5, 064a/12, 066b/6, 067a/9, 122b/4, 125a/3, 131b/1, 134a/14, 139a/12, 140b/5, 141a/13</p> <p>bu d. 083b/7, 084a/2, 090a/11, 123a/12</p> <p>ehl-i d. 067a/7</p> <p>miñnet ü d. 051a/15</p> <p>niçe miñnet ü d. 145a/14</p> <p>ol d. 105b/12</p> <p>pürdil-i d. 101a/10</p> <p>d. ehlinüñ dermānidur 027b/4</p> <p>d. ile cān u ciger 140b/6</p> <p>d. ile perde 097b/14</p> <p>d. olur 032a/12, 067a/8, 067a/11</p> <p>d. u şāf 004b/7</p> <p>d. ü 'anāsuz 089a/12</p> <p>d. ü dürdin 004b/6</p> <p>d. ü dirig 137a/13</p> <p>d. ü elem 115a/3</p>
<p>der -47- [Fa] Kapı.</p> <p>d. 017b/8, 018a/2, 025b/12, 040a/10</p> <p>d. ü dîvārı Kapı ve duvar. 039b/14</p> <p>hayātuñ d. ü dîvārı 039b/8</p> <p>zer ü sîm ü d. ü la'l ü cevāhir 043b/8</p> <p>ne d. qalır saña ol dem ne dîvār 061a/5</p> <p>d.+ de 063a/5, 092a/11</p> <p>d.+ den 016b/8, 017b/8, 018a/2, 025b/13, 070a/7, 073b/3, 076a/7, 082b/6, 092a/11, 092a/12, 092a/13, 099a/5, 132a/1</p> <p>bu d.+ den 005b/9, 006b/7, 017b/8, 017b/9, 019a/4, 019a/5, 025b/12, 027b/3, 040a/10, 050a/6, 073a/5, 073a/6, 091b/5, 092b/2, 097a/7, 099a/8</p>	

d. ü elemden 028b/1, 106b/1	bu d.+ i 029b/8, 142a/15
d. ü elemdür 089a/10, 118b/5	dürd-i d.+ i 027a/9, 029b/9, 029b/10
mihnet ü d. ü elemdür 102b/11	renc ü d.+ i 107a/12
d. ü elemsüz 087a/14	d.+ i bîdermāna 085b/13
d. ü ğamdan 004b/6, 074a/14, 094b/8	d.+ i cānāndan 084b/14
belā vü d. ü ğamdan 092a/9	d.+ i devvāru 023a/14
d. ü ğamdur 083b/4, 118b/3, 127b/11	d.+ i dil 090b/6
d. ü ḥasret 112a/5	d.+ i dilberden 125a/12
zihî d. ü nihāyetsüz zihî kār zihî derd ü şikāyetsüz zihî zār 026a/9	d.+ i dilümden 085a/5
d. ü renci 086b/15	d.+ i dîne 067a/10
zihî derd ü nihāyetsüz zihî kār zihî d. ü şikāyetsüz zihî zār 026a/9	d.+ i dünyā 051b/7, 080a/7
zihî 'iṣṣ u zihî d. ü zihî kār 125a/13	d.+ i ḥasret 101b/12
d.+ e 002b/6, 007b/7, 016b/14, 025a/1, 031a/2, 031b/7, 035b/13, 043a/5, 044b/4, 058a/8, 062a/6, 067a/7, 067a/8, 067a/9, 067a/11, 077b/11, 086a/13, 090b/13, 096b/4, 111a/14, 136b/11, 143a/7, 148b/13	bu d.+ i ḥırṣa 121a/8
ṣāf u d.+ e 004b/7	ḥadî-â-i d.+ i 'iṣṣı 027a/5
bir d.+ e 104b/9, 104b/11	d.+ i nuṣret 084b/9
bir dükenmez d.+ e 113b/11	dürd-i d.+ i şāfa 004b/5
bu d.+ e 026a/11, 029b/7, 029b/8, 030b/13, 048a/8, 064a/14, 069a/4, 073a/8, 074a/8, 075b/3, 081a/9, 084b/1, 086a/10, 090a/12, 090a/14, 096b/3, 096b/5, 127b/6, 140a/14, 140b/5	d.+ i ser 044b/12
ehl-i d.+ e 113b/3	d.+ i serden 136b/1
her d.+ e 142a/13	d.+ i serdür 074a/13, 129b/2
işbu d.+ e 140b/7	d.+ ile 080a/9, 089b/3
ol d.+ e 085a/5	d.+ ime 148b/14
d.+ e düştün 004b/8	bu d.+ imi 140a/15
d.+ i 068a/12, 084a/3	ġayrı d.+ in 029b/10
	d.+ inde 079a/10
	ķamunıñ d.+ ine 009b/14, 018a/9
	ķamunıñ d.+ inüñ dermānı 012a/2
	d.+ inüñ devāsın 041b/6
	d.+ iyle 051b/3
	d.+ üm 087a/10

- bu d.+ ün 009b/15
- d.+ ün 009b/14, 010b/14, 029b/9, 058a/15, 148b/14
- bu d.+ ün 074a/6, 085a/6
- dünyā-yı d.+ ün 080a/6
- ‘ışk u d.+ ün 078b/10
- bu d.+ ün çāresi 005b/3, 105b/6
- d.+ üne 003a/2, 043a/4, 123a/9
- d.+ ünle 009b/4, 010b/14
- derdnüş** -1- [Fa] Dert, sıkıntı için.
- gāhî d.+ em münācāt içre gāhî ki ḥamūšem 085a/11
- derem** -1- [Fa] Para, akçe.
- bir d. 112b/10
- dergāh** -14- [Fa] Tekke, tarikattan olanların barındıkları, ibadet ve tören yaptıkları yer.
- d. 054b/11, 105b/15
- bu d. 054b/11, 105b/15, 123a/8, 123a/10
- şayeste-i d. olursın 078b/5
- bu d.+ a 019b/10, 054b/11
- ol d.+ a 063a/6
- d.+ ı mevlā** Allah’ın huzuru. 054b/12
- bu d.+ uñ 092a/15, 122b/8
- işbu d.+ uñ vişālin 086b/7
- dergüşāde** -3- [Fa] Ferahlık içinde, şenlik içinde.
- d. 025b/9, 061a/11
- derḥāb** -3- [Fa] Uyku içinde.
- d. 035b/8, 124b/4, 131a/9
- derḥāst** -3- [Fa] İstek, dilek, dilekçe.
- d. 113b/13, 126a/4, 135b/6
- derḥāl** -1- [Fa] Hemen, o anda, şimdi.
- d. 075b/7
- derhem** -2- [Fa] Karışık, karmakarışık.
- d. 045a/2, 046b/7
- deride** -2- [Fa] Yırtılmış, yırtık.
- d. 030a/8, 097b/14
- derin** -1- [Tr] Dibi yüzeyinden veya ağzından uzak olan
- d. 085b/11
- derkār** -3- [Fa] Malûm, aşikar, bilinen.
- d. 081b/8
- d. ol 109b/13
- d. olaydum 133a/4
- derle** -1- [Tr] Bir araya getirmek.
- d.- yüp 017b/4
- dermān** -35- [Fa] Çare, yol.
- d. 007b/7, 025a/1, 026a/11, 032a/12, 035b/13, 043a/4, 043a/5, 044b/4, 067a/8, 073a/8, 074a/7, 074a/8, 084b/1, 090a/12, 096b/4, 096b/5, 110a/8, 123a/9, 139a/11, 143a/7
- d. bulunmaz** Çare bulmak. 030b/13
- d. olsa** Çare olmak. 069a/4
- d. olsan 148b/13
- d.+ a 074a/6
- ġarîb ü ‘āciz ü d.+ de 083a/12, 110a/14
- d.+ dur 139a/12
- d.+ e 140a/15
- d.+ ı 084a/3, 085a/6, 111a/14
- ķamunıñ derdinüñ d.+ ı 012a/2

d.+ ı mutlak 018a/9	bu d. 067b/4
derd ehlinüñ d.+ ıdur 027b/4	ol d. 116b/11
d.+ iter 148b/14	sultān u d. 102a/10
dermānde -3- [Fa] Biçare, aciz, beceriksiz, zavallı.	bir d. başıdur 102a/9
d. 090a/14	ne sultān dir ecel şāhum ne d. gidüpdür merg elinden cümle dilrîş 117b/3
d.+ lerdür 084a/2	d.+ e 085a/9
dermāndalık -2- [Fa + Tr] Biçarelik, acizlik, beceriksizlik, zavallılık.	iy d.+ i haste 036b/15
ol d.+ da 010a/4, 134b/12	deryā -109- [Fa] Deniz.
derrāh -1- [Fa] Yolda.	d. 027a/8, 027b/9, 032a/10, 034b/11, 036a/4, 046b/6, 068b/4, 069a/6, 077b/11, 077b/13, 078a/1, 078a/10, 081a/10, 082a/15, 083a/8, 083b/6, 100b/15, 121a/11, 121a/12, 123a/04, 126a/3, 127b/7, 135a/4, 136a/14
d. 104a/7	bu d. 019a/6, 024a/12, 068b/8, 077b/10, 099b/5, 122a/6, 136b/3
derrüy -1- [Fa] Yüzünde, çehresinde.	iy d. 099b/12
d.+ ı merdān 091a/12	ka' r-ı d. 082a/14
ders -1- [Ar] Öğretmenin öğrenciye belirli bir sürede verdiği bilgi.	sāhil-i d. 067a/5
d. 146a/5	d. katında 134a/6, 134a/7
derün -7- [Fa] 1. İç, içeri, dahil.	gehî zāhidleyin seccāde berdüş gehî d. şıfat 'ışkile pürçüş 082b/13
d.+ ı cān 003a/15	bu d.+ da 006a/7, 015b/14, 019b/6, 027b/11, 034b/9, 036a/6, 048a/9, 049b/8, 067a/3, 068b/5, 077a/1, 077b/8, 082a/12, 082b/3, 084a/10, 086b/3
2. Kalp, yürek, iç, bātın	leb-i d.+ da 121a/10
ehl-i d.+ am 082b/6	ol d.+ da 009b/8
d.+ dan 103b/5	bu d.+ dan 024a/10, 029b/14, 073a/4, 077b/12
d.+ ı 075a/12	ka' rı d.+ dan 024a/13
d.+ um 010a/14, 011a/4	d.+ dur 005b/11, 086b/2
d.+ uñ 131a/14	hüsni-rüy-ı d.+ dur 067a/4
dervîş -16- [Fa] Allah için bir tarikata bağlı olan kimse.	
d. 057a/13, 074a/15, 090a/7, 102a/7, 116b/9, 129b/8, 149a/6	
bir d. 129a/15	

bu d.+ lar 092b/12	d.+ y1 rahmet 019a/9
d.+ lara 005b/8	d.+ y1 tevekkül 023a/3
d.+ ları 041b/3, 041b/10	deryüz -2- [Fa] Dilencilik.
bu d.+ nun 082b/1	d.+ e 034a/10, 050b/2
bu d.+ nuñ kenârı 095b/3	dest -20- [Fa] El.
bu d.+ nuñ telâsı 034b/10	d. 044a/9, 052a/3, 119b/11
bu d.+ nuñdurur 086b/4	d. urasun 047a/12
göñül d.+ sı 061a/6	d. ü dili 134b/2
kıdem d.+ sı 024a/9	d. ü pādan 091b/13
rahmetün d.+ sıdur 009b/5	bu d. ü ser ü pāy 105a/10
d.+ ya 084a/10, 111b/9, 143b/4	d.+ e 081a/2
bu d.+ ya 030a/14, 034b/8, 106b/8, 107a/7	raq̃ib-i d.+ i çebdür 070b/9
d.+ y1 008b/13, 014a/12, 014a/14, 025b/1, 099b/7, 123a/7, 142a/3	d.+ i devrāndan 036b/15, 088b/15
d.+ y1 bîpāyānı esrār 068b/2	d.+ i ğamdan 090b/2
d.+ y1 cānda 131b/3	d.+ i şāhı 088a/6
d.+ y1 esrār 078a/12	d.+ i şehden 088a/5
ka' rı d.+ y1 güherden 024b/1	pürhasret ü d.+ i tehîdür 134b/1
d.+ y1 hayret 017a/7	d.+ üm 043b/10, 066b/14
ġarqa-i d.+ y1 hayret 136b/2	d.+ üñ 050a/3, 063a/12, 089b/10
ġarq-ı d.+ y1 hayret 112a/5	destān -2- [Fa] Kahramanlık hikayelerini anlatan eserler.
ġarqa-i d.+ y1 'ışkuñ 125b/14	hîle vü tezvîr ü d. 118a/7
d.+ y1 istîgnā-yı muṭlaq 127a/9	iy d.+ ı 'ālem 031b/14
iy ğavvāş-ı d.+ y1 ma'ānî 048a/13	destār -7- [Fa] Sarık, tülbent.
dürr-i d.+ y1 me'ānî 081b/13	d. 092a/1, 092a/11, 092a/13
d.+ y1 muṭlaq 007a/7, 127a/9	cübbe ü d. 105a/7
kaṭre-i d.+ y1 nūra 077a/5	d.+ ı 097b/1
ol d.+ y1 pāki 009b/7	d.+ ımı 092a/8
d.+ y1 pürdür-i ilāhî 048a/12	cübbe vü d.+ la 105a/8

destberdest -1- [Fa] Eli elinde, eli elinin üstünde.

d. 025b/6

destbest -1- [Fa] Eli bağlı.

d.+ üm 046a/9

destbūs -2- [Fa] El öpme.

ḥalkuṅ d.+ ı 088a/9

d.+ uṅ 088a/7

deste -4- [Fa] Demet, tutam, takım.

d. 100a/11

püšt-i d. 054a/4

bir d. tāze 071a/1

d.+ i yūğ 097b/1

destgāh -2- [Fa] Tezgaḥ, dokuma aleti; atölye.

d.+ ı 090a/4

d.+ uṅ 066a/4

destgār -13- [Fa] Elinden tutan, yardımcı.

d. 142b/5

d. ol 009a/8, 108b/2, 117b/9, 130b/1

d.+ e 130b/1

d.+ i 022a/8

ḥalkuṅ d.+ i 115b/14

her za' i fūṅ d.+ i 021b/3, 046a/5, 125b/12

d.+ üm 034a/5, 110b/10

destūr -1- [Fa] İzin, müsade, ruhsat.

d. 094a/9

dev -2- [Fa] Olağandan çok büyük.

d. miḥnete 140a/10

d.+ le 119a/14

devā -7- [Ar] İlaç, çare.

d. kıl 019a/2

d.+ dur 009b/14, 010b/14

d.+ sın 136b/11

derdinüṅ d.+ sın 041b/6

devlet -17- [Ar] Toprak bütünlüğüne bağlı olarak siyasi bakımdan örgütlenmiş millet veya milletler topluluğunun oluşturduğu tüzel varlık; ülke.

d. 008a/11, 047a/11, 057a/6, 103a/3, 126b/12

d. dāmenine 047a/12

d. tācinuḡdur 045a/14

bu d. ü baḡt 114b/12

d.+ i bākî 057b/13

d.+ i cāvîd 112b/12

vişāl-i d.+ i cāvîd 045b/15

d.+ i dārü' s-selāmı 031b/2, 074b/5, 128b/7

sipih-r-i d.+ i ḥürşîdi enver 021a/6

d.+ iṅ 123b/6

d.+ üṅ 057a/5

devr -6- [Ar] 1. Dönme, kendi eksenî etrafında hareket etme.

d. 069a/10

d.+ i 028b/9

2. Zaman.

'ömrüṅ d.+ i 111b/11

d.+ i 'ömr-i zindegānî 087a/13

d.+ i zamānı 094a/6

d.+ üṅ cevri 111b/11

devrān -13- [Ar] 1. Dünya, felek.

ğam-ı d. 112a/10	diraḥşān -1- [Fa] Parlak, parlayan.
iy sultān-ı d. 116b/11	d. 031a/4
iy d. yeridür 084b/14	di - -206- [Tr] Söylemek, ifade etmek, konuşmak, anlatmak.
bu d.+ dan 090b/2	d. 062a/9
bu d.+ uḡ 092b/8	d.- di 015b/2, 017a/1, 035b/9, 037a/2, 038a/5, 042a/8, 043b/8, 046a/11, 051a/7, 052a/9, 065b/6, 070a/6, 070a/8, 070b/2, 071b/6, 072b/12, 085b/7, 100a/15, 110b/15, 111a/1, 113b/1, 114b/5, 115a/10, 119b/2, 120b/9, 121b/12, 121b/15, 132b/7, 133b/3, 134a/14, 135a/5, 136b/8, 136b/9, 138a/7, 138a/11, 139a/13, 139a/14, 139a/15, 139b/2, 139b/7, 139b/11, 139b/13, 139b/15, 140a/3, 140a/5, 140a/9, 140a/11, 140a/13, 140b/1, 140b/15, 142a/13, 142b/8, 142b/11, 143a/6
bu d.+ uḡ 'acāib işi 095a/2	d.- diler 138a/13, 140b/7, 141b/4, 142b/9
2. Kader, tâlih, baht.	d.- düḡ 008b/15
d. elinden 090a/9, 100a/11	d.- düğüm 105a/13
dest-i d.+ dan 036b/15, 088b/15	d.- düm 042a/10, 081b/3, 121b/10, 136b/5
3. Zaman, çağ.	d.- me 024a/3, 024a/4, 071b/15, 107b/15, 129a/8, 129a/12
d.+ ı 102b/4	d.- mek 041a/12, 130b/6
anuḡ d.+ ı 087a/13	d.- mem 110b/8
d.+ uḡı 093a/4	d.- mez 094a/4
devşür -3- [Tr] Toplamak.	d.- mezdi 125b/4
d. 131a/5, 132b/3	d.- mezler 058b/9
d.- ür 071b/4	d.- mezsün 014a/13, 121a/14
devvār -1- [Ar] Daima dönen.	d.- mezven 072b/4, 091a/4, 108b/8, 128b/11, 129b/12
derdi d.+ u 023a/14	d.- miş 040b/15, 060b/5, 067a/7, 077a/9, 083a/14, 088b/10, 135b/6
deyr -2- [Ar] Kilise.	d.- mişler 057a/9, 077a/14, 077b/3, 114a/4
d.+ i pürfesāne 087a/11	
d.- ineden 123b/7	
deyyār -6- [Ar] 1. Kimse, fert, şahıs.	
ne minber kıala de dār ü ne d. 036b/11	
2. Manastır adamı.	
d. 035a/4, 041a/9, 081a/4, 093a/11	
d.+ e 110a/3	
dırāz -2- [Fa] Uzun.	
d. 102b/8	
ol rāh-ı d.+ a 007b/3	

d.- r 016a/10, 016b/3, 016b/8, 017b/6,
018a/9, 018b/11, 031b/1, 031b/14, 035b/10, 036b/2,
036b/15, 042a/6, 045a/9, 046a/14, 048a/5, 051a/12,
054a/11, 056b/3, 058a/2, 062a/7, 072a/6, 072b/9,
075a/1, 075a/14, 080a/15, 079a/9, 079a/10, 081b/5,
083b/13, 090a/5, 090a/8, 092a/11, 096b/11, 097a/15,
099b/12, 100a/15, 102a/9, 104a/3, 106b/13, 107a/4,
109a/2, 113a/15, 116a/2, 116a/4, 116a/7, 116b/11,
119a/7, 119b/1, 120b/7, 126a/10, 127b/4, 132b/6,
136b/2, 136b/4, 139b/9, 140a/5

ne sulṭān d.- r ecel ṣāhum ne dervîṣ
gidüpdür merg elinden cümle dilrîṣ 117b/3

d.- rdi 104b/2

d.- rem 072b/4

d.- rler 040b/10, 068a/11, 068a/12, 071a/13,
072b/11, 088b/6, 089b/7, 108b/15

d.- rse 050b/7, 092a/1, 147a/5

d.- rsen 018b/3, 080a/8, 098b/13, 124b/5

d.- rseṅ 018b/1, 037b/12, 045b/7, 045b/10,
057a/15, 060a/3, 069b/11, 076b/9, 088a/3, 088a/4,
120a/1

d.- rsün 046a/3, 058b/7, 082a/15, 109a/2,
116a/8, 116a/9

d.- rüm 080a/6

d.- rven 025b/9, 061a/11

d.- sünler 114b/15

d.- ye 044a/12

d.- yem 018b/11, 103a/6

d.- yen 048a/2, 099a/7, 114a/5, 130b/14,
131b/10

d.- yü 064b/3, 120a/3

dîbā -4- [Fa] Bir çeşit ipek kumaş.

d. 072b/10

d.+ ye 001b/12

aṭlas u d. 024b/2

d.+ yı tevḥîd 004a/7

dîbāce -1- [Ar] Başlangıç, önsöz.

d.+ yi 004a/8

dîdār -49- [Fa] Yüz.

d. 017a/13, 026a/7, 031a/8, 031b/6, 032b/4,
032b/5, 039b/7, 042a/5, 044a/13, 058a/11, 077b/7,
091a/1, 141a/10

‘āşık-ı d. 044a/8

dîde vü d. 041b/13, 042a/4

nūr-ı d. 047a/2, 082a/11

tāb-ı d. 006b/12

d. olusun 098b/8

d. u ger 019b/10

d.+ a 017a/12, 026a/4, 026a/5, 031a/6,
031a/7, 031a/8, 032a/13, 032a/14, 043a/1, 044a/6,
044a/14, 058a/10, 058a/11, 058a/12, 078b/2

d.+ dan 032b/4, 044a/7

āyîne-i d.+ dur 144b/7

d.+ ı 074a/4

d.+ ı ma‘būd 044b/1

d.+ ı nāhoş 056b/9

ḥaḳḳuṅ d.+ ma 145a/3

ḥaḳḳuṅ d.+ nı 141a/14

d.+ uṅ 112a/8

dîde -50- [Fa] Göz.

d. 017a/13, 028a/6, 031a/5, 031a/8, 031a/9,
032b/4, 032b/5, 036b/10, 040a/2, 042a/5, 044a/13,
051b/3, 058a/11, 064b/2, 077b/7, 086a/4, 099b/7,

123a/11, 142b/15

bir d. 031a/6, 032a/13, 058a/10	digergün -2- [Fa] Bozuk, değişmiş, başkalaşmış.
bu d. 044a/14	d. 113b/7, 130b/8
ḥabîr u 'ākıl ü d. 020b/3	dik -4- [Tr] 1. Göz kulak olması için bir şeyin başında bekletmek.
her d. 026a/7	d.- erler 096b/9
iy cān u d. 023a/14	d.- mişler 096b/8
iy nūr-ı d. 077a/14	2. Büyümesi için toprağa yerleştirmek.
nūr-ı d. 028a/5	d.- seğ 064a/11
ol d. 044b/1	3. Bir şeyi ele geçirmek isteğine kapılmak.
d. vü didār 041b/13, 042a/4	göz d.- me 088b/8
ol d.+ de 031a/9	dîk -4- [Fa] Çömlek, toprak tencere.
d.+ den 017a/12, 031a/7, 126b/8, 141a/13	d.+ den 103a/4
āb-ı d.+ den 019b/13	d.+ i teng 103a/7
bu d.+ den 098b/8	d.+ i tersā 103a/5
gülāb-ı d.+ den 109b/9	d.+ inde 103a/3
ol d.+ den 032a/15	dîk -5- [Ar] Horoz.
d.+ değ 031a/8	d. 088b/13, 102b/15, 103a/2
d.+ dür 032a/14, 058a/12	bu serbāz d.+ e 103a/1
d.+ i esrārbîn ol 021b/13	d.+ i serbāz 102b/15
d.+ ŋ 078b/2	dikel -1- [Tr] Ayağa kalkmak, ayaklanmak.
anuç d.+ si 038b/7	d.- mişse 109b/4
d.+ ye 032b/4, 066a/7, 078b/1	diken -3- [Tr] Çalılık.
dîdeberder -1- [Fa] Gözü kapıda.	d.+ den 001b/8, 001b/11, 001b/12
d. 110b/4	dikensüz -4- [Tr] Dikeni olmayan.
didil -1- [Tr] Didik didik edilmek.	d. 026b/14, 028b/14, 057b/1, 090b/5
d.- miş 125a/7	dil -152- [Tr] 1. Konuşma şekli, lisan.
diger -2- [Fa] Diğer, başka, öteki.	d. 050a/8, 050a/10, 050b/4, 062a/3, 121b/13, 122a/8, 123a/2, 134b/1, 134b/3, 144b/9
d. 097a/12	ḥoş d. 087b/8
ṭalebkār-ı d.+ dür 083b/1	

ol d. 050b/4
şol d. 050a/11
d.+ de 050a/7, 069a/3, 083b/2, 090b/3,
097b/3, 141a/2, 115b/9,
d.+ den 009a/7, 012b/4, 042b/7
d.+ i 121b/15
dest ü d.+ i 134b/2
d.+ in 137a/7
d.+ inde 003b/5
kātibin d.+ iñde 070b/10
d.+ ine 144a/9
bir ilüñ d.+ idür 050a/11
d.+ dür 050a/8, 050a/10
bir d.+ dür 050b/4
d.+ ler 009b/1, 009b/4, 011b/6
mürde d.+ ler 023b/10
d.+ üm 135a/10
kām-ı d.+ üm 086a/3
d.+ ümden 010b/12
d.+ ümi 011a/4, 034a/6, 134b/9
d.+ ünden 134a/10
d.+ üñ 080b/6
d.+ üñ tüt 006b/1, 136a/7, 136b/7
biñ d.+ üñ 079a/4
d.+ üñden 004a/6, 112b/11, 112b/12, 131a/6
gözet yoluñı vü tütğıl d.+ üñi 131a/5

2. [Fa] Gönül.

d. 023b/6, 031b/12, 036a/2, 048a/8, 063b/3,
067a/12, 092a/15, 107b/5, 114b/15, 115b/5, 123b/1,
125a/5, 125b/13, 145b/1

‘aql-ı d. 008b/9
bir d. 079a/5
bir ehl-i d. 035b/8, 101b/5, 135b/6
bîşevk-ı d. 029a/2
cân u d. 027b/10
cüyâ-yı tevḥîd d. 004a/8
derd-i d. 090b/6
gehî gül gibi kıldum ḥāra menzil gehî
gevher miââlî seng bir d. 083a/2
her d. 003a/9, 045a/15
iki cân u d. 029b/2
iy d. 050b/5, 053a/7, 103a/2
pürḥûn u d. 115a/1
siyeh d. 081b/1
gehî cân ğarḳa-i girdâb-ı ḥayret gehî
gözden döker d. âb-ı ḥasret 073b/9
ne hāmûn var ki olmaz menzil iy dost ne
ceyhûnvar degül ḥûn-i d. iy dost 101b/1
süz-i d. u âh-ı seḥergâh 122a/13
d. u cân 028a/3
ehl-i d. ü ‘irfân 148b/10
d. ü cân 027b/4, 044b/4
d. ü cāna 010a/6, 082a/4
d. ü cāmı 011a/6, 034a/1
d.+ de 140b/4
âyîne-i d.+ de 056a/13
cân ü d.+ de 013b/4
levḥ-i d.+ de 056b/1
d.+ dedür 144b/8

d.+ den 042b/14, 050a/7, 074a/2, 086b/7,
110b/9, 111b/8, 118a/9, 131b/3, 139a/14

āb u d.+ den 038b/9

bu d.+ den 004a/13

cān u d.+ den 143a/11

dürc-i d.+ den 053a/12

ehl-i d.+ den 027a/1, 050b/1, 050b/2

hūn-ı d.+ den 050b/10

levh-i d.+ den 007a/13, 018a/3, 034b/14

nūr-ı d.+ den 144b/9

rūy-ı d.+ den 050a/15

sūz-ı d.+ den 051b/6

şarāb-ı hūn-ı d.+ den 126b/8

şem'-i d.+ den 066a/7

hūn-ı d.+ dendür 094b/7

hūn-ı d.+ dür 030b/11, 073a/10

mevzi'-i tecrid-i d.+ dür 050a/13

rūy-ı d.+ dür 050a/14

sarāy-ı halvet-i tevhid-i d.+ dür 050a/13

şol d.+ e 050b/3

d.+ i 017a/15

d.+ i āvāresinde 072a/5

d.+ i dānādūr 029a/3

d.+ i ğavvāş 023a/3

d.+ i lāl olmuş 125b/9

iy d.+ i pîç 100a/15

d.+ i pürnür 050b/12

d.+ i pürnür olası 128a/1

d.+ i pürnür u gönlü sâdelerden 072a/10

d.+ ler 027b/13

derd-i d.+ ümden 085a/5

d.+ üñ 053b/3

d.+ üñdür 036b/15

dilā -4- [Fa] Ey gönül!

d. 020a/7, 021b/5, 116b/13, 136a/14

dilārā -1- [Fa] Gönül alan, gönül kapan,
gönül okşayan, gönlü dinlendiren.

nām-ı d.+ m 125b/11

dilber -4- [Fa] Gönlü alıp götüren güzel.

hayāl-i d. 126b/5

iy d. 058a/15

ol d. 139b/13

derd-i d.+ den 125a/12

dildār -1- [Fa] Birinin gönlünü almış sevgili.

d. 092a/1

dile -145- [Tr] Bir şeyin olmasını veya
yapılmasını istemek, arzu etmek, rica etmek.

d.- 082a/9, 125a/5

d.- r 006a/1, 006a/4, 025b/4, 027b/8,
031b/13, 066b/7, 075a/5,

096a/6, 096a/7, 096a/10, 106b/14, 117b/8,
121b/11

cān d.- r 143a/14

d.- rdi 125a/6

d.- rken 072a/12, 108b/11

d.- rler 005b/8, 015b/6

d.- rmi 037a/1

d.- rse 144a/15, 146b/13

d.- rse kıya vü dilerse ala 086b/9

dilirse koyu vü d.- rse ala 086b/9
d.- rsen 006b/13, 028a/3, 044b/4, 067a/7,
105a/14, 105b/3

d.- rseñ 002b/1, 006b/13, 006b/14, 020b/12,
024b/8, 026b/7, 026b/11, 026b/12, 028a/2, 028a/3,
029b/3, 029b/8, 031b/2, 033b/4, 033b/8, 034b/13,
035b/6, 036a/1, 040b/7, 043a/4, 044a/6, 044b/4,
046b/11, 047b/3, 047b/15, 050a/3, 050b/2, 050b/10,
052b/2, 053a/6, 053a/12, 055a/9, 057b/2, 057b/6,
057b/13, 058a/1, 058a/13, 058b/1, 058b/11, 059b/10,
060a/1, 062b/4, 062b/5, 062b/10, 063a/3, 063a/12,
063b/7, 064b/1, 067a/8, 068a/1, 068a/2, 068a/8,
069a/5, 069a/6, 069b/6, 073a/3, 074b/5, 075b/14,
076a/7, 076b/1, 076b/4, 078b/1, 079a/7, 081a/9,
081b/13, 082a/3, 082a/4, 082a/9, 082a/10, 088a/15,
091a/14, 098a/5, 098b/11, 099a/1, 099b/1, 099b/2,
099b/3, 105a/14, 105a/15, 108a/3, 113a/10, 116b/13,
116b/14, 118b/14, 119b/12, 119b/14, 120a/11, 121b/2,
122b/9, 122b/10, 123b/3, 128a/1, 128b/7, 128b/10,
130a/13, 129a/1, 129a/9, 129a/13, 129b/6, 130b/2,
131a/12, 132a/13, 132a/14, 132a/15, 132b/1

d.- rsün 046b/5, 120a/7

d.- rüm 019b/13

d.- rven 066b/12, 071a/8, 110b/15

dilefkâr -1- [Fa] Gönlü yaralı olan, aşık.
iy d. 120b/7

dilefrüz -1- [Fa] Gönül aydımlatan.
ol d. 125a/4

dilenci -5- [Tr] Başkalarına el açarak,
dilenecek geçinen kimse.

d. 012a/7, 087b/13

bir d. 104a/5

her d. 053a/10, 093a/3

dilfikâr -1- [Fa] Gönlü yaralı olan, aşık.
iy d. 129b/6

dilfürûz -1- [Fa] Gönle ferahlık veren,
sevindiren.

iy pîri d. 124a/9

dilgâr -1- [Fa] Gönle sıkıntı veren, kırgın.
bu ne kâse-i cânsüz-ı d. 113a/4

dilh'âh -1- [Fa] Gönül isteği, gönül dileği.
şerh-ı beyân ü âh-ı d. 080b/10

dilin -1- [Tr] Dilimlere ayrılmak,
dilimlenmek.

d.- sün 058a/13

dilkeş -5- [Fa] Gönül çekici.

d. 088b/2, 144a/5

bu nağş-ı d. 048b/2

nağş-ı d. 060b/8

bu hevâ-yı d.+ üjden 050b/10

dilmerd -1- [Fa] Gönlü cesur.

bir ehl-i d. 131b/13

dilmürde -1- [Fa] Kalbi, gönlü ölmüş,
duygusuz.

d. 080b/13

dilriş -4- [Fa] Yüreği yaralı, dertli.

d. 074a/15, 129b/8

ne sultân dir ecel şâhum ne dervîş gidüpdür
merg elinden cümle d. 117b/3

haste vü d. elinden 052b/12

dilrû -1- [Fa] Kendine bağlayan, tatlı dilli
olup gönül alan.

d. 076b/11

dilsitân -1- [Fa] Gönül alan güzel.

hürşîd-i rüy-ı d.+ ı 014b/10

dilşād -3- [Fa] Gönlü hoş, sevinmiş.
 d. 080a/13, 132b/4
 d. elinden 053a/5

dilşikeste -1- [Fa] Gönlü kırık, hüzünlü.
 bir d. 093b/2

dilteng -4- [Fa] Yüreği dar, kederli, sıkıntılı.
 d. 056b/5
 zār u d. 097a/10
 külhāntāb-ı d. 126b/13
 rübāh-ı d. 119a/12

dimāġ -15- [Ar] Beyin.
 d.+ a 051a/1
 d.+ ı 084a/1
 cān d.+ ıdur 008b/3
 d.+ m 019a/10
 cān d.+ ma 041b/9
 d.+ uñ 023b/13, 024a/6, 026a/3, 029b/14,
 049a/10, 073b/12, 080b/12, 103a/8
 cān d.+ uñ 032b/12
 d.+ uñdur 053b/5

dīn -48- [Ar] Allah'a inanma ve bağlanma.
 d. 021a/12, 022a/14, 070b/3, 080a/6,
 080b/5, 080b/7, 109a/3, 137a/7, 139a/8, 141a/2,
 147a/11
 kīn ile d. 128a/12
 gehī sulṭānı d. geh pīri ḥammār gehī
 murdārı mey geh merdi esrār 030a/11
 d. içinde 070b/4, 109a/4
 bir merd-i rāh-ı d. ulusı 090a/2

d. ü dünyā 109a/5
 nizām-ı d. ü dünyā 011a/13
 d.+ den 080b/5
 küfr ü d.+ den 142b/10
 ḥaqq d.+ dir 040b/15
 merd-i d.+ dūr 080a/7
 d.+ dūr 008b/13
 ehl-i d.+ dūr 072a/2
 maḳām-ı şıdḳ u ḳaşr-ı d.+ dūr 134a/13
 merd-i d.+ dūr 112b/7
 derd-i d.+ e 067a/10
 rāh-ı d.+ e 108b/7
 birin d.+ e birin dünyāya 080a/9
 nizām-ı d.+ ı ḥaqq 021b/11
 d.+ i 080b/8, 093b/9
 taḥḳîḳ ü d.+ i 058b/15
 d.+ i 'acāyız 040b/15
 esās-ı d.+ i ḥaqq 021a/5
 kemāl-i d.+ i ḥaqq 021b/14
 anuñ d.+ ini 141b/8
 d.+ le 142b/8
 d.+ sün 014a/12
 d.+ üm 109a/2, 139b/3
 d.+ üñ 070b/13, 108b/15
 'ırz u d.+ üñ 119b/14
 d.+ üñ fūrūġı 128a/11
 ehli d.+ üñ muḳtedāsı 023a/2
 d.+ üñi 035b/3

dinār -1- [Ar] Eskiden kullanılan altın para.

d. 121b/6
dînsüz -2- [Ar + Tr] Hiçbir dine inanmayan (kimse), inançsız, imansız.

d. 040a/13

merd-i d. 067a/10

diñle -11- [Tr] 1. Dikkate almak, dinlemek.

d. 027a/1

d.- mezsün 048a/3, 097a/2, 105a/13

d.- rseñ 080a/6

2. Duymak amacıyla kulak vermek.

d. 033b/5

d.- r 045a/1

d.- mek 064a/13

d.- mezsün 053b/5

d.- rseñ 103b/5

d.- yen 048a/2

dir -1- [Tr] Devşirmek, toplamak.

o. d.- düğüñ dâne 117b/2

diraht -1- [Fa] Ağaç.

d.+ ı şıdğdur 039b/9

diräyet -2- [Ar] Zeka, bilgi, kavrayış.

d. 027a/14, 080b/11

dirhem -4- [Ar] Okkanın dört yüzde birine eşit eski ağırlık ölçüsü.

d. 008a/2, 008a/7, 112b/10, 120b/11

diri -3- [Tr] Canlı, yaşamakta olan, sağ, dinç.

d.+ ken 096b/15, 122b/15

d.+ sün 106b/3

dirîğ -3- [Fa] Eyvahlar olsun anlamındaki ünlem.

d. 049a/9

derd ü d. 137a/13

dirîğâ vü dirîğâ vü d. 096a/13

dirîğâ -48- [Fa] bkz. **dirîğ**

d. 003a/1, 035b/3, 037a/6, 040a/9, 045b/8, 052b/5, 052b/12, 053a/4, 053a/11, 053b/3, 054a/6, 058b/7, 058b/8, 065b/13, 070b/5, 070b/13, 075b/8, 076a/12, 080b/8, 081b/6, 085b/10, 085b/11, 085b/12, 097b/15, 104a/9, 104a/13, 105a/3, 106b/9, 109a/13, 110a/13, 112a/4, 113b/11, 115b/4, 116a/13, 122a/14, 124a/3, 124a/4, 132b/9, 133a/2, 133a/6, 135b/4, 135b/13

hayfâ u d. 107a/4

zihî sevdâ-yı bihâşıl dirîğâ zihî endişe-i bâtl d. 112a/6

dirîğâ vü d. vü dirîğ 096a/13

d. vü dirîğâ vü dirîğ 096a/13

zihî sevdâ-yı bihâşıl d. zihî endişe-i bâtl dirîğâ 112a/6

diril -4- [Tr] Yeniden canlanmak.

d.- diyse 062a/8

d.- me 130b/3

d.- mez 052b/1

d.- sün 023b/10

dirlik -5- [Tr] Huzur, rahat, iyi geçim, dirlik.

d.+ de 088a/3

d.+ inde 070b/3, 070b/4, 104a/4

d.+ üñde 129b/6

dirü -1- [Tr] bkz. **diri**.

d. vaktinde 070a/4

diş -2- [Tr] Yemek yemeye yarayan ağız düzenegi.

d. ağrısı 105b/8

d.+ i 117b/5

dîv -19- [Fa] Dev.

d. 056b/3, 071a/6, 088a/9

bu hîle-i d. 066b/11

iy d. 066b/11

suhre-i d. 066b/3

şası-ı d. 071a/6

ne d. ü ne perî ne merdüm 073a/15

d. ü perîden 108a/14

d.+ e 033a/3, 047a/7, 067a/13

d.+ i 004b/3

vehmün d.+ i 061b/9

bir d.+ i merdümhâra 108a/12

d.+ i rakîbüñ 010b/2

iy d.+ i siyeh renk 056b/5

bu d.+ üñ 108a/13

dîvân -10- [Ar] Yüksek meclis.

ol d.+ a 116a/7

bu d.+ dan 022b/4, 022b/5

ol d.+ ı 'âlî 007a/9

'ünvânı d.+ ı kâdim ol 022b/1

bir d.+ ı siyahun 044b/7

d.+ ma 123b/1

ol d.+ ma 092a/6

d.+ lara 138b/12

ne 'işyân var ki d.+ umda yokdur ne noşşân ola ki âyâ bende yokdur 085a/14

dîvâne -24- [Fa] Deli.

d. 008b/9, 080a/5, 080a/8, 089b/9, 092a/7, 096b/11, 132b/4

bir 'aql-ı d. 065b/4

bir d. 080a/13, 079a/9, 090b/6, 096b/7, 102a/5

iy d. 116a/2, 132b/6

ol d. 036b/2, 080a/15, 116a/4

d. olma 087a/9

bir d.+ i bîdil 116a/1

ol d.+ i çîn 070b/1

ol d.+ i rāh 090b/8

iy d.+ i 'ür 127b/9

d.+ ler 138b/12

dîvâr -6- [Fa] Duvar.

ne der kalur saña ol dem ne d. 061a/5

d.+ a 019b/10

bu d.+ a 026a/4

der ü d.+ ı 039b/14

hayātun der ü d.+ ı 039b/8

d.+ ı tabāyi' 002b/8

diyü -12- [Tr] Diye, öyle olduğu için.

d. 015a/3, 052a/2, 067a/13, 090a/6, 093a/13, 096a/11, 106a/8, 108a/5, 111a/7, 130a/5, 145b/13

d.+ gi 145b/14

diz -1- [Tr] Düzenlemek, hazırlamak.

d.- er 001b/7

diz -1- [Tr] Bacaktaki eklem yeri.
d.+ üñ üstine 124b/1

doğ -3- [Tr] 1.Dünyaya gelmek.
d.- dun 036a/8

2. Ortaya çıkmak, sonucu olmak.
d.- ar 060b/10, 105b/4

dolāb -1- [Ar] İçine eşya vs. konulan raflı veya rafsız göz.
bir d.+ a 145b/7

dost -69- [Fa] Güvenilir arkadaş, enis.
d. 006b/2, 030a/4, 030b/1, 051b/15, 052b/2, 052b/3, 052b/4, 054b/5, 063b/7, 080a/3, 086a/9, 108a/10, 111b/13, 112b/6, 141a/10

dost d. 141a/11

iy d. 048b/7

iy d. 004a/13, 004b/2, 010a/1, 033b/5, 040a/8, 042b/14, 050a/8, 058a/13, 059b/2, 063b/4, 063b/9, 063b/10, 064a/1, 076b/4, 080b/13, 098a/1, 108b/1, 109b/14, 111b/13, 114a/13, 114b/9

ne hāmūn var ki olmaz menzil iy dost ne ceyhūnvar degül hūni dil iy d. 101b/1

d. dost 141a/11

ne hāmūn var ki olmaz menzil iy d. ne ceyhūnvar degül hūni dil iy dost 101b/1

d. olur Yakınlık kurmak, ahbab olmak.
142a/7

d. u düşmen 052b/1

d.+ dur 030a/4

d.+ sın 030b/1, 054b/5

d.+ uñdur 117b/1

dostlık -1- [Fa + Tr] Dostluk, arkadaşlık.
anuñ d.+ ma 014a/4

doy -1- [Tr] İsteği kalmayınca kadar yemek, açlığı kalmamak

d.- up 143b/2

dög -1- [Tr] Dövmek, vurmak.
d.- erler 120a/4

dök -24- [Tr] Sıvı veya taneli bir şeyi boşaltmak.

d. 115a/4

d.- diler 122a/2

d.- er 094b/9, 106a/7, 107a/3, 111b/9, 125a/15, 141a/13

gehî cān ğarka-i girdābi hayret gehî gözden
d.- er dil ābi hasret 073b/9

d.- erdi 125b/10, 126b/7, 142a/9

d.- erek 098b/2

d.- ersem 133a/8

d.- iser 102b/15

d.- me 128b/9

gözüm yaş d.- meden 110b/7

d.- meyince 093a/10

d.- üp 082b/7, 107b/2

gözyaşı d.- üp 140b/14

d.- üpdür 040b/13

dökil -2- [Tr] Dökülmek, boşalmak.

d.- ür 087a/7

d.- ürler 075b/2

dön -20- [Tr] 1. Bir şeyin etrafında çevrinmek.

d.- er 005a/15, 008b/8, 085b/4, 092a/12, 096a/12, 107b/8, 122b/3

d.- mişdür 069a/10

d.- üp 131a/4	d. 011a/7, 134b/4, 138a/1
2. Bağlandığı şeyleri değiştirmek, (ondan) vazgeçmek.	d. idüp Yalvarmak, istemek, arzuda bulunmak. 031b/1
d. 085a/6	d. vü âferî'n 031b/12
d.- di 092a/11, 142b/9	d.+ dan 086a/14, 149a/4
3. Değişmek.	d.+ lar 138b/7
d.- er 019a/11	d.+ nuñ 031b/11
4. Kendini olduğu yerde çevirmek, bir tarafa doğru yönelmek.	d.+ sı 136b/10
d.- er 051a/2	'aşk d.+ sı 146a/9
d.- ersün 053a/14	d.+ sını 136b/11
d.- üben 142b/13	d.+ ya 018b/4, 129a/8
5. Dolaşmak, gidip gelmek.	ol d.+ ya 011a/4
d.- er 092a/10	d.+ yı eyle 135a/12
d.- erler 028b/6	d.+ yı hayr ü zıkr-i hayra 135b/4
d.- mek 033a/11	d.+ yı ide 135b/10
6. (Bıraktığı bir inanç, fikir veya hali) Tekrar benimsemek, ona rücu etmek.	dūd -11- [Fa] Duman, tütün.
d.- üp 130a/4	d. 119b/4
dönder - -5- [Tr] Bir tarafa çevirmek.	d. + e 056b/7
yüzün d. 026a/4, 108b/3	ol d. 089b/14, 099b/8
d.- medüm 136b/6	perdâh u d. 143a/1
yüzüm d.- meyem 023a/5	bir d. oldum 111b/4
d.- ür 003a/2	d. olur 027a/10
dört -4- [Tr] Dört rakamı.	d.+ ı 107b/15
d. yaña 110a/3	d.+ ı kebūd Mavi duman. 094b/5
d. yüz mirdür 138a/2	d.+ ı kebūdi 094b/3
ol d. yüz mürîd 139a/8	kef ü d.+ ı siyâhı 001b/2
d. yüz mürîdi 138a/11	dūğ -2- [Fa] Ayran.
du'ā -18- [Ar] Yakarış.	d. 097b/1
	d.+ ı 106b/14

dün	-4- [Ar] Aşağı, aşağılık.	d. olur 055a/1, 062b/11
	her d. 124b/11	d. olursın 054b/13, 057b/5, 059b/13, 081a/8
	her bir d.+ a 091a/6	dürbîn -2- [Fa] İlerisini, ileriye, uzağı, geleceği gören.
	gerdün-ı d.+ da 109b/12	d. ol 069a/13, 128a/14
	dünyā-yı d.+ ı 121a/13	dürhık -1- [Fa + Tr] Uzaklık.
dür -	-21- [Tr] 1. Sabit kalmak, bir yerde olmak.	d.+ dur 081a/12
	d.-andur 001b/9	dut - -13- [Tr] 1. Elde bulundurmak, tutmak.
	d.- dı 043b/3	d. 041a/9
	d.- ma 081b/8	d. -aldan 069a/8
	d.- ur 002a/3, 004a/1, 030b/7, 036a/4, 078a/4, 087a/10, 094b/8, 095b/12, 110a/4, 117a/8, 127b/2, 144a/11	d.- ar 029a/5, 055a/2
	biri muzlim d.- ur bir yüzi enver 039a/6	d.- arun 014a/15
	biri şāfi d.- ur biri mükedder 039a/6	d.- aydı 084b/11
	d.- urdum 135a/5	d.- mağ 028b/10
2. Var olmak, kalmak, yaşamak.		2. Karşısına getirmek, o yöne doğru göstermek, bakmak.
	d.- ur 039a/5, 059b/8	d. 043a/1
3. Sona ermek.		3. Bir arada kalmasını sağlamak.
	d.- ur 084b/7	d.- an 106a/6
dür	-32- [Fa] Uzak.	4. Edinmek, sahip olmak.
	d. 016b/3, 017a/3, 040b/10, 042a/12, 043b/12, 044b/5, 055b/12, 066a/8, 066a/9, 070a/1, 076b/14, 082a/9, 090b/13, 098b/4, 099b/3, 116b/1, 128a/6	d.- asun 112b/6
	d. olusun Uzak bulunmak. 044a/5, 124a/1, 128a/1	d.- suğ 148a/11
	d. olma 053a/6	5. Beklenen, istenilen sonucu vermek.
	d. olmağ 019a/5	d.- duğ 080a/9
	d. olup 002b/4	6. İş görecektir durumda olmak.
	d. olupdur 075a/4	d.- maz 092a/2
		dūzah -14- [Fa] Cehennem, tamu.
		d. 044b/5, 125a/7, 140a/9, 140a/11
		nār-ı d. Cehennem ateşi. 056b/6, 063b/9
		d.+ durur 078a/11

- d.+ ı 124a/11
- ger d.+ ı yüz ger bihişti 134b/15
- d.+ ıdur 121b/3, 130b/6
- d.+ uñ 091a/8
- behişt ü d. 124a/10
- behişt u d.+ uñdur 062a/1
- duzak** -1- [Fa] Tuzak.
- d.+ dur 002b/5
- dü** -3- [Fa] İki.
- d. 014b/11, 121b/12
- d. elemdür 051a/15
- dü'âlem** -32- [Fa + Ar] İki dünya; dünya ve ahiret.
- d. 003b/10, 005a/2, 005b/15, 006b/8, 007b/8, 008a/2, 012a/2, 019b/5, 022b/4, 022b/14, 027b/3, 028a/6, 028b/2, 033b/12, 040b/6, 041a/11, 059a/2, 059a/15, 081a/2, 085b/13, 107b/6, 123b/15
- her d. 045a/13, 050a/11
- şadr-ı bedr-i her d. 016a/12
- d.+ de 080a/15
- d.+ den 010a/7, 043b/14
- her d.+ den 009a/15, 044b/3, 080a/2
- d.+ dür 060a/7
- dücihân** -2- [Fa] İki dünya; dünya ve ahiret.
- d. 137b/7
- d.+ da 044a/1
- dügün** -1- [Tr] Dügün.
- d.+ e 016a/13
- düken** -7- [Tr] Tükenmek, bitmek, devamı olmamak.
- d.- di 016b/3, 016b/4, 085a/1
- d.- mez 057a/2, 057a/5, 066a/4
- bir d.- mez derde 113b/11
- dükevn** -1- [Fa + Ar] İki dünya; dünya ve ahiret.
- d.+ e 113b/1
- dükkân** -2- [Ar] İçinde eşya satılan oda, yer.
- d.+ ı 097b/6
- d.+ ı 'aţţâr** Baharat dükkânı. 048b/11
- düldül** -2- [Ar] Hz. Muhammed'in Hz. Ali'ye verdiği kır katır.
- d. 015b/9
- nite rüstemsüvâr-ı raḥş-ı d. 023a/3
- dün** -5- [Tr] Bir gün öncesi.
- d. 029b/4, 068a/11
- ķarañu d.+ de 015b/8, 124b/3
- d.+ kim 142b/8
- dünîm** -4- [Tr] İki parça, ikiye bölünmüş, ayrılmış.
- d. ol 067a/12
- d.+ e 092b/14, 114b/15, 115b/5
- dünki** -1- [Fa] Bugünden bir önceki günle ilgili, dünkü.
- d. 108b/11
- dünyâ** -61- [Ar] Yeryüzü, üzerinde yaşanılabilen yer.
- d. 020b/4, 040a/6, 045a/2, 069b/2, 080b/5, 093a/13, 093b/11, 094b/7, 096a/9, 105a/1, 106b/12, 108a/10

bu d. 049a/12, 061b/3, 114a/13, 118a/11
būd-ı d. 093b/10
derd-i d. 051b/7, 080a/7
dîn ü d. 109a/5
ğam-ı d. 124a/3
hāk-i d. 127b/13
iy d. 107a/5
merdān-ı d. 091a/13
merd-i d. 080a/7
nizām-ı dîn ü d. 011a/13
sūd-ı d. 093b/10
tiryāki d. 127b/13
zār-ı d. 062b/13
birin d. birin 'uq̄bā 057a/9
d. ğamından 093a/11
iy d. ğamından 122a/6
bu d. sūdına 093b/7
d. vü 'uq̄bāda 091a/14
d. vü 'uq̄bādan 057a/10
d.+ da 037b/4, 039a/14, 057a/4
bu d.+ dan 114b/10
levā-i d.+ dan 049a/10
mülk-i d.+ dan 045a/3
bu d.+ nuḡ 107a/12
bu d.+ nuḡ ğamını 118a/9
d.+ sı 023a/9
d.+ ya 114a/8
birin dîne birin d.+ ya 080a/9

bu d.+ ya 122a/8
hubb-i d.+ ya 118a/6
jende-i d.+ ya 104a/13
mülk-i d.+ ya 107a/6, 116a/14
d.+ yı 080b/5, 100b/9
bu d.+ yı 093a/14, 112b/9, 122a/11
hırş-ı d.+ yı 116b/4
d.+ yı derdün 080a/6
d.+ yı dūmı 121a/13
ğam-ı d.+ yı fānî 110a/1
bu d.+ yıla 080b/7

dünyādār -1- [Ar + Fa] Dünya işleriyle uğraşarak mal mülk sahibi olan.

iy merd-i d.+ ı ğāfil 114a/9

dünye -1- [Ar] bkz. **dünyā**.

bu d.+ i ğaddara 093a/15

dür -6- [Ar] İnci.

d. 024b/1, 060a/9, 084b/2, 122b/12

gehî d. gösterirsün gehî hālî gehî pür gösterirsün 025a/9

ya d.+ dür ya şadefdür 087b/11

dür - -1- [Tr] Katlamak, kıvırmak, buruşturmak.

d.- mek 056b/11

dürç -3- [Ar] Mücevher kutusu.

d.+ i dilden 053a/12

gevher-i d.+ i nübüvvet 011a/12

d.+ in 023b/12

dürd -6- [Fa] Tortu.

d.+ e 111a/14

d.+ i derdi 027a/9, 029b/9, 029b/10	d. 106b/9
d.+ i derd-i şāfa 004b/5	d.+ i 014a/14
derd ü d.+ in 004b/6	bu d.+ i 023b/12, 029b/14, 035a/12
dürdāne -4- [Fa] İnci tanesi; sevgili, kıymetli.	d.+ i deryā-yı me'ānî 081b/13
d. 002a/1, 018b/8, 147a/14	genc-i d.+ i pādīshāhî 012a/3
ḥaḳîḳat baḥrinün d.+ sidür 011a/9	d.+ i şāhvār 012a/8
dürîş- -12- [Tr] Uğraşıp gayret etmek, çalışıp çabalamak, mücadele etmek.	d.+ i şehvār 024a/9, 053a/12
d. 063a/6, 063a/8, 065b/10, 066a/3, 066a/13, 068a/2, 069b/2, 072b/7, 082a/8, 110a/8, 110a/11	dürrān -1- [Ar + Fa] İnciler.
d.- e 064a/10	d.+ i 053b/4
dürlü -25- [Tr] Türlü, birkaç çeşit.	dürrî -1- [Ar] İnci gibi parlayan, parlak, parıltılı.
d. 055b/10, 079a/2, 084a/11, 084b/8, 097a/6, 101b/8	kevkēb-i d. durur Parlak yıldız. 023b/5
bir d. 025b/1, 039b/13, 075a/11	dürüg -2- [Fa] Yalan, gerçek olmayan söz.
bu d. 060a/3, 079a/2	d. ü ḥışm u necl ü ḡaflet ü nāz 112b/5
her d. 107b/9	d.+ i 128a/11
yüz d. 060b/9	dürüluḳ -1- [Fa + Tr] İki yüzlülük.
yüz d. 'ālem 060b/6	d. 080a/10
d. emvāc 005b/4, 060b/2	dürüst -2- [Fa] Doğru, düzgün, sağlam.
d. feryād 074b/14	merd-i d. ol 108b/8
d. lezzet 076b/12	d.+ em 085b/9
d. lezzet 069b/13	düş - -132- [Tr] 1. Bulunduğu yerden aşağıya doğru inmek.
d. miḥnet 097b/13	d.- di 007b/6, 007b/7, 015b/11, 016b/7, 017a/9, 017a/10, 017a/12, 018a/13, 026b/3, 037b/8, 057a/8, 059b/15, 068b/12, 089a/15, 104b/4, 138a/8, 143b/3, 145a/6, 146a/6
d. naḳş 037a/15	d.- dūñ 017b/8, 088a/10
d. reñge 112b/3	d.- e 009b/6, 077b/13
d. sulṭāna 074b/15	d.- en 027a/12, 092b/14, 095b/2
d. yāre 110a/4	d.+ enden 030b/11
dürr -10- [Ar] bkz. dür.	

her d.+ enden 030b/11

d.- enler 088a/13

d.- er 017b/15, 019b/2, 045a/6, 067b/14, 075b/7, 077a/2, 086b/10, 101b/10, 104a/8, 104b/7, 107a/3, 118b/12, 119a/4, 120b/2, 126b/14, 147b/7

d.- erler 044b/9

d.- erler hâke vü cümle ölümler 075b/2

d.- erse 100a/15

d.- ersen 100b/3

d.- ersün 100b/14, 108b/1

d.- me 004b/3

d.- mege 138b/13

d.- mek 095b/3

d.- meyeydük 037a/4

d.- meyince 078b/8, 147a/13, 147b/8

d.- mez 070b/11, 089b/8

d.- miş 097b/15

d.- üp 031b/13, 126a/13, 144a/10, 147b/6

d.- üpdür 038b/10, 054b/7, 097b/12, 100b/13

d.- üben 104b/3, 144a/12

d.- üpsün 025a/14

d.- üncek 065b/3

d.- üpdür 005a/14

2. Çok düşkün olmak, aşırı ilgi veya sevgi duymak.

d.- di 032a/7, 125a/3, 125a/5, 139a/8, 139a/10

d.- düm 032a/6

d.- düñ 136a/13

d.- er 051a/10

d.- ersej 027b/2

d.- üp 089b/11

3. Uğramak.

d.- di 067a/11, 142b/7

d.- en 090b/13

d.- enler 067a/8

d.- ersün 101a/3

d.- isersün 099a/11

d.- me 022b/10, 029a/15, 060a/1

d.- meyesün 140a/10

d.- se 041b/1

d.- üp 065b/6

4. Şu veya bu tarafa yer almak, şu veya bu tarafa rastlamak.

d.- di 138a/11

5. Yansımak, aksetmek, vurmak.

d.- di 147a/5

d.- mezdi 013b/13, 014a/1

d.- üpdür 068b/10

6. Ortaya çıkmak, peydâ olmak.

d.- düñ 030a/8

7. Dengesini kaybedip yıkılmak.

d.- dükçe 034a/5

8. Çeşitli sebeplerle bitkin duruma düşmek.

d.- düm 110b/10

d.- se 115b/14

d.- üpsün 073b/15

9. 'Düşmek' fiiliyle kurulan deyimler.

d.- er 104b/9

d.- ersün 067a/10

ayru d.- düm 044a/12	d. 052b/4, 086a/9, 091b/10, 108a/9,
derde d.- düñ 113b/11	111b/13, 119b/6, 131a/1, 141a/11
bîçâre d.- düñ 054b/3	dost u d. 052b/1
āvâre d.- düñ 054b/3	ulu d. 118b/3
yolundan ayru d.- mek 010b/8	d. olmaz Husumet beslemek.118b/4
derde d.- meyen 090a/14	d.+ dūr 108a/10
d.- meyenler 067a/9	d.+ e 108a/9
derde d.- tün 004b/8	d.+ i 051b/15, 052b/2
d.- üp 142b/13	ḥalî lüñ d.+ idür 010b/3
d.- üben 075a/14	düşnām -5- [Fa] Sövmē, sövüp sayma.
10. ... Duruma gelmek, ... olmak	d. 115a/10, 115a/11, 115a/12, 129a/3
d.- düñ 065b/9, 078b/7, 113b/11	d.+ a 115b/2
d.- er 026b/4	düşür -4- [Tr] Yüksek bir yerden düşmesine sebep olmak.
11. Kendini kaptırmak, kapılmak, ... içinde bulunmak.	d.- di 089a/13, 120a/14
d.- er 048b/11	d.- düm 111a/4
12. Konmak.	d.- mez 111a/4
d.- miş 107a/6	dütün -4- [Tr] Duman.
13. İsbet etmek, denk gelmek.	d.+ ünden 001b/8
d.- üpdür 064b/6	düz -11- [Tr] Bir şeyi, onun için gerekli hususları hazırlayarak meydana getirmek, bir bütün halinde hazırlamak, tertip etmek.
düş -4- [Tr] Rüya.	d. 053a/13
d. 067a/7	d.- di 028a/4
d.+ de 138a/5	d.- erseñ 073b/3, 114a/1
d.+ inde 042a/6	d.- ersün 105a/12, 118a/7
bu d.+ üñ 138a/12	2. Düzene koymak, hazırlamak, tanzim etmek.
düş -1- [Tr] “Uğrama, tutulma, müptelâ olma; rastlama tesâdüf etme” anlamlarına gelir.	d.- er 001b/12, 101b/7, 107b/8
d. 138b/14	d.- erdi 033b/1
düşmen -17- [Fa] Yağı, hasım.	3. Süslemek.

d.- seņ 107a/13
düzet -3- [Tr] Yoluna koymak, tanzim etmek.

d. 105a/15, 114a/3

d.- ür 073a/11

-E-

ebced -7- [Ar] Eski Sami alfabe sırasına göre tertiplenmiş, Arapçaya mahsus sesleri gösteren harfler ilave edilmiş ve bu sıraya göre harflere, birden ona sıra ile, ondan yüze, onar onar, yüzden bine, yüzer yüzer olmak üzere birer sayı değeri verilmiş olan Arap harflerinin diziliş sırası ve bütünü.

e. 035a/8, 035a/9

levh-i e. 013a/1, 013a/14, 035a/5, 035a/11, 049b/9

ebed -15- [Ar] Sonu olmayan.

e. 007a/5, 011b/11, 020a/6, 025a/4, 029a/10, 031a/11, 040b/8, 042a/10, 054b/14, 057a/2, 065b/8, 081b/14, 137a/5

e. burcında 012a/8

‘ayn-ı e.+ dür 025a/3

eberr -1- [Ar] Hayırlı, şerefli ve faziletli olan.

e. 024a/1

ebleh -5- [Ar] Pek akılsız, ahmak, bön, alık.

e. 036b/8, 043a/1, 097a/4

her e. 048b/8

iy e. 105a/12

ebr -2- [Ar] Bulut.

e.+ dendür 028a/11, 064a/14

ebu’l-kâsım -1- [Ar] Şehname’nin yazarı.

e. 133b/1

ebübekr -1- [Ar] İslam peygamberi Muhammed’in sahabeti ve Dört Halife’nin ilki.

e. ü ‘ömer 021a/3

ebyat -1- [Ar] Beyitler.

e. u eş’âr 133a/7

ecel -17- [Ar] Ölüm vakti.

e. 020b/8, 100b/4, 100b/5, 100b/12, 101a/6, 102b/15, 117a/13, 135a/8, 136a/11, 137b/10

ne sulţān dir e. şāhum ne derviş gidüpdür
merg elinden cümle dilriş 117b/3

vaqt-i e.+ de 108a/8

e.+ den 100b/2, 105a/2, 109b/2, 109b/7

e.+ dür 020b/7

ecli -2- [Ar] Sebep, sebebiyle.

e. 037b/1

cān-ı e. 037b/11

ecsām -1- [Ar] Gövdeler, bedenler.

bu e. 058a/4

edā -1- [Ar] Tavır.

e. kıl Bir vecibeyi yerine getirmek. 047a/6

edağk -1- [Ar] En dakik, pen ince; çok mühim.

e.+ dur 057a/12

edeb -1- [Ar] Haya, ar.

hulğ u e.+ den 014a/2

edin -1- [Tr] Bir şeyin sahibi olmak.

e.- me 027a/13

edirne -1- [Grekçe/Yunanca/Rumca] Edirne, Osmanlı İmparatorluğu döneminde “Paşa Sancağı” adıyla Rumeli Beylerbeyine bağlı olan bir vilayet.

e. 149a/6
ednā -1- [Ar] Pek aşağı, en bayağı, çok alçak.

e.+ ya 018a/5

efḍalū l-enām -1- [Ar] Yaratılmış olan bütün mahlukların en üstünü.

e. 023a/10

efḡān -2- [Fa] Izdırapla bağırma, haykırış.

āh u e. 075b/4, 127b/5

efgende -1- [Fa] Yıkılmış, yıkık, düşürülmüş, yere atılmış.

ol çeşminüj e.+ si 138b/4

efgendelik -1- [Fa + Tr] Yıkılmışlık, yıkıklık.

e.+ dür 129a/10

efkār -2- [Ar] Düşünceler.

e. 079a/9

bir e. 048b/9

eflāk -8- [Ar] Semalar, felekler; zamanlar.

e. 016a/8

bu e. 069a/10

nebāt ü ma'den ü ḡayvān ü e. 028b/5

ḡürşîd-i e. 006a/4

e. u encüm 069a/9

ḡubbe-i e.+ dan 014b/9

e.+ e 013b/11, 073b/6

eflāḡūn -1- [Ar] Eski Yunan filozoflarından.

e.+ i vaktem 131b/2

efrang -1- [Fr] Frenk, Avrupalı.

rüm u e. 101a/5

efrāsīyāb -1- [Ar] Büyük İskender'den önce yaşamış Şehname kahramanı hükümdar.

ger efrîdün ü ger e.+ ı 086b/4

efrîdün -1- [Fa] Cemşid soyundan, anlayış ve zekasıyla meşhur olan İran hükümdarı.

ger e. ü ger efrāsīyābı 086b/4

efsāne -1- [Fa] Boş hikaye, masal.

ne e. baḡa bārî ne ḡışşa 083a/15

efsānegūyān -1- [Fa] Masal söyleyen.

e. 082b/8

efser -6- [Fa] Tac.

e. 032a/4, 043b/5, 114a/1, 125a/11

e. oldı 045b/1

e.+ üj 113b/4

efsün -1- [Fa] Büyü, sihir.

e. 087b/4

efzün -4- [Fa] Fazla, çok, yukarı, aşkın.

e. 063b/1, 085a/8

e. ola 064b/2

e.+ dı 144a/6

eger -192- [Fa] Eğer, şayet.

e. 002b/11, 006b/10, 007b/4, 008a/2, 009b/12, 009b/15, 010b/6, 013a/11, 019b/10, 019b/14, 023a/5, 024a/6, 024a/7, 026b/5, 026b/6, 026b/12, 028a/7, 028a/13, 028b/4, 029a/15, 030b/5, 031a/12, 034b/1, 034b/9, 036a/6, 037a/12, 037b/12,

038a/14, 038b/8, 038b/9, 039b/6, 040b/4, 042a/1, 042a/2, 042a/3, 042b/9, 043b/11, 044a/2, 044a/8, 045b/10, 046b/7, 046b/14, 047a/1, 047a/10, 047b/4, 048b/5, 049b/12, 049b/13, 050a/9, 051a/7, 052a/3, 052a/5, 052b/10, 053a/9, 053a/13, 056a/8, 056a/11, 056a/12, 056b/8, 056b/10, 057a/4, 061a/2, 061a/5,

061b/12, 061b/13, 062b/14, 063a/14, 063a/15, 063b/1, 063b/3, 063b/12, 064a/4, 064a/5, 064a/8, 065b/3, 065b/9, 068b/11, 069b/3, 069b/9, 069b/11, 072a/13, 072b/1, 073b/3, 073b/5, 076b/1, 076b/4, 076b/9, 077a/5, 078b/12, 080a/11, 080a/12, 080a/15, 080b/11, 081a/3, 084a/12, 085a/5, 086b/5, 086b/10, 087a/2, 087a/8, 087a/11, 087b/10, 088a/1, 088a/7, 088b/1, 089a/8, 089a/9, 089a/14, 089b/2, 089b/6, 089b/10, 091a/12, 091b/5, 091b/15, 092a/1, 094a/10, 094b/15, 095b/9, 098b/13, 100a/9, 100b/5, 100b/8, 101a/1, 101a/3, 101a/5, 101b/11, 101b/14, 102b/5, 102b/7, 102b/9, 102b/11, 102b/12, 103b/8, 103b/10, 107b/4, 107b/7, 108a/2, 108a/6, 108a/15, 109b/4, 109b/12, 110a/7, 110a/9, 110b/5, 112a/8, 112b/10, 113a/7, 113b/13, 114a/14, 114b/10, 115b/13, 116b/3, 116b/4, 116b/5, 116b/12, 117a/4, 118b/2, 120a/5, 121b/13, 122b/4, 123a/10, 124a/1, 124b/5, 127a/13, 128a/4, 128a/9, 129b/11, 129b/13, 130b/1, 131b/5, 132a/6, 133a/4, 134a/10, 138a/9

e. hūb u eger zıřt 130b/11

eger nār u e. huld-ı berindür 038b/5

eger zerre e. hūrřıd-i rařřān 055b/15

eger sa'd u e. naşs 106b/12

e. nār u eger huld-ı berindür 038b/5

e. ni'met ü ger medh ü āenādur 115a/13

e. pinhān ū ger peydā 077b/12

e. sa'd u eger naşs 106b/12

e. řādı vü ger ğamdur 086a/4

e. zerre eger hūrřıd-i rařřān 055b/15

eger hūb u e. zıřt 130b/11

egerçi -17- [Fa] Gerçi.

e. 002b/5, 006a/7, 006b/5, 026b/8, 042a/13, 051b/15, 058a/3, 063b/9, 066b/4, 095b/14, 107b/15, 111b/6, 113a/6, 117a/1, 120a/2, 126a/8, 137a/9

eglen -4- [Tr] Gecikmek, geç kalmak.

e. 017a/1

e.- ür 066a/14, 132a/5, 145a/11

egn -1- [Tr] Beden, vücut.

e.+ inden 101b/9

eġad -10- [Ar] Bir, birinci olan (Allah).

e. 017b/5, 034a/13

her e.+ dan 116b/2

e.+ den 025a/2, 040b/7, 096b/10, 148b/1

e.+ dur 093a/5

e.+ se 025a/2

eġaġġ -1- [Ar] En layık.

e.+ dur 018a/15

ehl -59- [Ar] 1. Bir işin ustası, maharetlisi.

e. olan 026b/4

e. ü nāehl 026b/3

rāzuġ e.+ i 081b/7

sāzuġ e.+ i 081b/7

2. Bir yere mensup bulunanlar.

fehmi e.+ i 080b/14

kemāl e.+ i 034b/6

nūruġ e.+ i 026b/10

e.+ i 'amādur 066b/4

e.+ i aġa 093b/3

e.+ i 'ayān 143a/10

ol e.+ i cūd 138a/6

e.+ i derd 067a/7

e.+ i derde 113b/3

e.+ i derūnam 082b/6

bir **e.+ i dil** Gönül adamları, irfan sahipleri.
035b/8, 101b/5, 135b/6

e.+ i dil ü 'irfân 148b/10

e.+ i dilden 027a/1, 050b/1, 050b/2

bir e.+ i dilmerd 131b/13

e.+ i dîndür Dine mensup olanlar. 072a/2

e.+ i dînüñ muḳtedâsı 023a/2

e.+ i fakra 129b/5

e.+ i ferâğ ol 006a/13

e.+ i ferheng 024a/4

e.+ i fikret 005b/10

e.+ i ḥaḳḳ 148b/11

e.+ i ḥaḳḳîḳat 055a/2

e.+ i ḥaḳḳa 108b/2

e.+ i ḥâl ol 132b/12

e.+ i ḥarâbât 108b/10

e.+ i ḥayret 109a/4

e.+ i ḥırḳanuñ 137b/12

e.+ i ḥuldıñ 038b/14, 039a/1

'izzet e.+ i 142b/4

e.+ i ḳadrem 098b/13

e.+ i kemâle 132b/12

kibr e.+ i 099a/6

kemâl-i e.+ i ḳudret 028b/15

e.+ i naẓardur Bakış, ileri görüş
sahipleri.061a/3

niyâz e.+ i 091a/2

e.+ i niyâza 029a/3

e.+ i râz 076a/6, 097b/7

e.+ i sa'âdet 046b/10

e.+ i selâmet 039a/12

e.+ i ta'yînsüz 067a/10

e.+ i tedebbür 099a/6

iy e.+ i yaḳîn 141a/4

e.+ i yaḳîn ol 069a/13

e.+ in 068a/10

e.+ ine 104a/1

bu biryân e.+ ine 051b/2

şühüd e.+ ine 023b/1

söz e.+ inüñ 034b/1

derd e.+ inüñ dermânıdur 027b/4

ejdehâ -3- [Fa] (Ejderha sözcüğünün şiirde
kullanılan şekli). Masal canavarı.

e. 128a/8

kâm-ı e.+ dur 089a/8

e.+ yı 061a/7

ejdehâsuz -1- [Fa + Tr] Ejderhasız.

mâr ü e. 089a/7

ek - -7- [Tr] Ürün elde etmek için toprağa
tohum atmak veya gömmek.

e.- di 069b/3

e.- düşünse 069b/4

e.- en 069b/2

toḥmuñ e.- me 046b/12

e.- mege 127a/12

e.- mez 069b/9

e.- mezseñ 069b/10

ekâer -1- [Ar] En çok, fazla.

	e. 134a/8		e. virürken 098b/9
ekber	-1- [Ar] En büyük.		e.+ de 023a/8, 035b/9, 069a/11, 088b/15
	şiddîk-ı e. 021a/6		bir e.+ de 080b/3
ekil	-1- [Tr] Belli bir ürün elde edilmek amacıyla toprağa tohum atılmak veya fide dikilmek.		e.+ dedür 140a/8
	e.- ür 087a/7		e.+ den 020a/8, 021b/6, 074a/2, 080b/4, 080b/8, 105a/2, 142b/7, 146a/5
ekle	-1- [Tr] Katmak, ilâve etmek.		bir e.+ den 079a/5
	e.- rdi 013a/2		e.+ e 104a/3, 139a/15
ekmel	-1- [Ar] En kâmil, kusursuz.		e.+ i 108b/13
	e. 002a/2		e.+ iñ 008b/5
ekrem	-1- [Ar] Daha kerim, çok şeref sahibi, pek cömert.		e.+ iñ âline 108a/13
	e. 014a/7		e.+ inde 035b/8, 109b/6, 137a/11
ekremiyet	-1- [Ar] Ekremlik, ekrem olma.		cân e.+ inde 029a/5
	e. 014a/5		cânân e.+ inde 029a/5
eksil	-3- [Tr] Azalmak.		cism e.+ inde 029a/5
	e.- e 131b/5		e.+ inden 052b/12, 067a/2, 070b/11, 090a/9, 094a/12, 118b/4, 145b/13
	e.- ür 052a/1, 116b/3		âh e.+ inden 053a/5
eksük	-4- [Tr] Bilinenden az.		anuñ e.+ inden 096a/15, 103b/14
	e. 053a/8, 106b/2, 109b/3, 114b/3		anuñ feryâd e.+ inden 046a/6
el	-89- [Tr] Kolun tutmaya yarayan kısmı.		bâd e.+ inden 046a/6, 046a/7, 046a/9
	e. 047a/4, 072b/11, 079a/1, 084b/5, 126a/15		bu istiğnâ e.+ inden 007a/8
	e. kaldurupdur 141a/12		çarḥ e.+ inden 110b/7
	e. urma Eliyle bir işi halletmek, el vurmak.		dâd e.+ inden 046a/6, 053a/5
	081b/12		devrân e.+ inden 090a/9, 100a/11
	e. vire El atmak, bir işi yapmaya azmetmek.		dilşâd e.+ inden 053a/5
	050b/6, 103b/6		ferhâd e.+ inden 098a/4
	e. virmez 067a/5, 103a/3		feryâd e.+ inden 077a/12
	e. virür 045b/7		ḥacer e.+ inden 143a/1

haste vü dilrîş e.+ inden 052b/12	bu e. 142a/4, 143b/9
‘irfân e.+ inden 067a/1	elem -13- [Ar] Acı, sızı, sancı; dert.
ol şîr e.+ inden 052b/15	e. 070b/11
şûfî-i nādân e.+ inden 067a/1	derd ü e. 115a/3
zencîr e.+ inden 052b/15	e.+ den 024b/13
ne sultân dir ecel şâhum ne dervîş gidüpdür	bu e.+ den 074a/14
merg e.+ inden cümle dilrîş 117b/3	derd ü e.+ den 028b/1, 106b/1
e.+ ine 137b/9	e.+ dür 095a/5
rûm e.+ ine 138a/11	‘ayn-i e.+ dür 074a/13
e.+ ini 096a/11	derd ü e.+ dür 089a/10, 118b/5
e.+ iğden 103b/15	dü e.+ dür 051a/15
seherhîz e.+ ije 123b/3	miñnet ü derd ü e.+ dür 102b/11
e.+ üm 112a/3, 134b/3, 135a/10	e.+ ler 097a/6
e.+ ümle 084b/13	elemsüz -7- [Ar + Tr] Elemi, üzüntüsü olmayan.
bir e.+ üñ 106a/8	e. 015a/5, 045b/7, 089a/3, 089b/2, 115a/2, 115a/12
e.+ üñ altındağın 129a/6	derd ü e. 087a/14
e.+ üñde 069b/5, 069b/10, 078b/15	elest -4- [Ar] Allah’ın ruhları yarattıktan sonra, insanların yaradılış başlangıcı.
e.+ üñden 112b/12	bezm-i e.+ e 023b/6
âh e.+ üñden 095b/13	demi ‘ahd-i e.+ e 010b/15
dâd e.+ üñden 095b/13	‘ahd-i e.+ e 029a/15
şâd e.+ üñden 095b/13	‘ahd-i e.+ üñ 029b/3
e.+ üñe 109b/4	elfaqr -2- [Ar] ‘‘Bendeniz’’ anlamına gelen ve imzâdan önce kullanılan tevâzu sözü.
e.+ üñle 104a/6	ol e. ü fahrî 081b/5
bir e.+ üñle 106a/8	e.+ u 012b/7
elâ -12- [Ar] Başlama ve tenbih edatıdır; nazımda ve sözün başında kullanılır.	elhaqq -2- [Ar] Hakikaten, doğrusu.
e. 023a/14, 023b/9, 024a/9, 025a/6, 025b/14, 029b/7, 049b/10, 054b/2, 076a/3, 104a/7, 104b/6, 114a/9	e. 058a/6, 071b/7
el-‘aceb -2- [Ar] Tuhaf, şaşılacak şey.	

elḥamdülillah -1- [Ar] Allah'a hamdolsun, Allah'a şükür.	e. 034b/7
e. 007b/1	
elḥarām -1- [Ar] Haram olan şey.	e. 084a/8
e.+ uḥ 123a/13	
elif -17- [Ar] Ülfet olunan, istenilen, alışılan şey.	e. 100a/1
e. 033a/12, 035a/9, 036a/1, 095b/7, 109a/15	
ol e. 148b/1	
e.+ den 007b/8, 029a/1, 035a/7	
e.+ dendür 059a/4	
e.+ dür 035a/7, 035a/8, 035a/9, 049b/13	
e.+ ler 011b/6	
e.+ sen 035a/6	
elli -3- [Tr] Sayı.	e. 109a/12
e. 138a/4	
e. yıl 138a/2	
e. yılda 050a/9	
elma -1- [Tr] Bir meyve.	elmakāletü'l'âliâete 'aşere -1- [Ar] On üçüncü makale.
her e.+ dan 039b/12	e. 084a/8
elmakāletü'lḥādî 'aşer -1- [Ar] On birinci makale.	elmakāletü'lsādisete 'aşr -1-[Ar] On altıncı makale.
e. 074a/3	e. 100a/1
elmakāletü'lḥāmiset 'aşr -1- [Ar] On beşinci makale.	elmakāletü'lâemāniyyete 'aşr -1- [Ar] On sekizinci makale.
e. 112a/15	e. 109a/12
elmakāletü'lḥāmiset 'aşr -1- [Ar] On beşinci makale.	elmakāletü'l'aşr -1- [Ar] Makale, söz on (onuncu makale).
e. 092b/7	e. 068b/3
elmakāletü'l sādise -1- [Ar] Altıncı makale, altıncı söz.	elmās -1- [Ar] Değerli, parlak bir taş.
	e. 137a/12
	e'lme'āb -1- [Ar] Sığımlıcağ yer.
	e.+ a 069b/1
	eltemâil -4- [Ar] Baskı, kopya; adına.
	e. 114b/1, 115a/7, 115b/15, 120b/14
	elvedā' -2- [Ar] Allah'a ısmarladık, Allah'a emanet olun, esen kalın!
	e. 143a/15
	emān -1- [Ar] Emin olma, emin kılma.
	e.+ dur 035b/2
	emānet -4- [Ar] Korunması için teslim edilmiş eşya.
	e. eyle 035b/4
	bu e.+ de 035a/14
	işbu e.+ den 035b/2
	e.+ dür 035b/2
	emdi -1- [Tr] 'Bunun için' anlamında söz.

e. 020a/10	e.+ in 115b/6
emeksüz -2- [Tr] Bir işin yapılması için harcanan emek olmadan.	e.+ üj 115b/8
e. 065b/8, 103a/3	emârü'lmü'min -2- [Ar] Müminlerin emiri, Hz. Ömer.
emel -2- [Ar] İstek, talep.	e.+ in bubekri şiddîk 021a/5
tûl-i e.+ den 100b/2	e.+ in 'oâmânî 'affân 022a/10
e.+ iğ 056b/5	emn -2- [Ar] Emniyet, güven.
emîn -20- [Ar] Güvenilir.	şarâb-ı e.+ i 092b/1
e. 067a/12	e.+ ü 102b/14
e. ol Güven içinde hissetmek. 050b/14, 092a/10, 108b/2, 130b/7	emr -5- [Ar] Emir, buyruk.
e. olan 068a/3	e. 014a/11
e. olma 119b/14	e.+ i 029a/8
e. olmak 092b/3	e.+ i fermân 028b/10
'ulqavl-i e.+ dür 011b/4	e.+ ine 047a/10
e.+ i 021b/6, 035a/15, 051b/11	her e.+ iğ şoğımı 128a/14
e.+ i sırr-ı genc-i pâdişâhî 061b/1	emvâc -8- [Ar] Dalgalar.
e.+ i vahya 022b/1	dürlü e. 005b/4, 060b/2
e.+ i vahyi 014a/10	e.+ ı 060b/4
e.+ i vahy-i muṭlaḳ 012a/1	anuḳ e.+ ı envâr 068b/2
e.+ i vahy-i rabbü'l'âlemînsün 014a/12	e.+ ı peydâ 068b/6
e.+ i vahy-i rabbü'l'âlemînüm 016b/6	anuḳ e.+ ma 068b/4
e.+ i vecd 022b/2	bu e.+ uḳ 005b/5, 060b/3
e.+ idür 008b/5	en -2- [Tr] Genişlik.
emîr -6- [Ar] En büyük yönetici.	e.+ ine 126b/4, 127b/3
e. 119b/9	en'âm -4- [Ar] Büyükbaş hayvanlar.
cümlenüḳ e.+ i 115b/14	e.+ ı 134a/11
rîşinüḳ e.+ i 071b/8	e.+ ı luṭf 003a/8
e.+ i şer'î şâhibhavz-ı kevâer 022b/13	e.+ ı tâma 031b/15
	menba'ı e.+ ı tâmuḳ 031b/9

enbār -2- [Fa] Dolu; eşya saklanılan odalar ve mağazalar.

a. 118b/1, 118b/2

enbiyā -15- [Ar] Nebiler.

e. 074b/6

faḥr-i e. 145b/11

kemāl-i e. 028b/14

revān-ı e. 019a/12, 019a/15

e. ü evliyāyı 020b/13

e. vü evliyādur 009b/14, 074b/7, 095a/4

e.+ dur 012b/10, 054b/8

evliyā vü e.+ nuḡ 015b/5

imām-ı e.+ nuḡ mürselinüḡ medārı 012a/13

e.+ nün 012a/12

e.+ yı bergüzîde 020b/3

encām -3- [Ar] Nihayet, son.

e. 085a/5

her e. 100a/10

e. u ḡāyet 002a/4

encüm -2- [Ar] Yıldızlar.

e. 021a/4

eḫlāk u e. 069a/9

encümengāh -1- [Fa] Meclis, cemiyet yeri.

ne ḫaymeḡ ḡor senün ne e. 117a/13

endām -1- [Fa] Vücut, beden, insanın azası.

e. 096a/10

endāze -1- [Fa] Altmış santimetrelik bir ölçü.

e. 127b/10

ender -1- [Ar] Daha nadir, seyrek, az bulunan.

e. 065a/10

endişe -6- [Fa] Düşünce, vesvese, merak, kaygı.

bu e. 130b/15

e.+ den 130b/8

e.+ dūr 130b/8

zihî sevdā-yı bîḫāşıl dirîḡā zihî e.+ i bāḫıl dirîḡā 112a/6

e.+ lerden 131a/11

bu e.+ yle 084a/11

endüh -3- [Fa] Gam, keder, tasa.

e. u ḡamdur 095a/5

miḫnet ü a. u ḡamdur 089a/10

niçe e.+ ı ḡünāḡün 082b/7

endühḡin -1- [Fa] Gamlı, kederli, tasalı.

e. ol 129b/14

enelḫaḡḡ-3- [Ar] Hallac-ı Mansūr'un söylediḡi 'Ben Hakkım' manasında meşhur bir söz.

e. 058a/7, 058a/9, 058a/10

engebîn -1- [Fa] Bal.

e.+ üḡ ḫa'mı 087b/5

engür -4- [Fa] Üzüm.

e. 014b/12

her e. 014b/13

e.+ ı cennet 038b/3

e.+ ı ḫūşe 071b/5

engüşt -2- [Fa] Parmak.

- e. 095a/11
- pürz-i e. 095a/10
- engüşter** -1- [Fa] Yüzük.
e.+ iden 108a/14
- enîn** -3- [Ar] İnilti, inleme.
âh u e. 142a/12
âh u e.+ dür 010a/2
hemdem-i âh u e.+ em 086a/5
- enî nû`lmüznibîn** -1- [Ar] Günahkarların iniltisi.
e. 068a/5
- enîs** -3- [Ar] Dost, arkadaş, sevgili.
e. ü mahremüm 120b/9
e.+ i mahremüñdür 120a/6
e.+ üñ 057a/4
- ennās neyāmu** -1- [Ar] İnsanlar uykudadır. (Keşfü'l-ḥafā`)
e. 058a/2
- envā`** -1- [Ar] Çeşitler, türlüler.
e.+ ı riyāzat 053a/1
- envār** -11- [Ar] Nurlar.
e. 063a/10
anuñ emvāc-ı e. 068b/2
şāyeste-i e. 098b/8
şāyeste-i e. olusun 122a/15
e. olur 055b/13
e.+ ı esrār-ı nihānı 080b/14
e.+ ı ḥürşîd 067b/11
e.+ ı tecellî 008b/2
- e.+ ina 034b/13, 141a/2, 145a/3
- enver** -6- [Ar] Çok nurlu, çok parlak.
biri muzlim durur bir yüzi e. 039a/6
hemdem-i ḥürşîd-i e. 098b/10
iy ḥürşîd-i e. 077b/3
mihr-i e. 046a/3, 074b/3
sipihr-i devlet-i ḥürşîd-i e. 021a/6
- epsem** -43- [Tr] Dilsiz, konuşamayan.
e. 006a/14, 027b/6, 033b/9, 043b/3, 045a/2, 046b/12, 048a/7, 051a/14, 070b/11, 073a/3, 081b/8, 081b/10, 084a/15, 086b/15, 088b/13, 091a/6, 091a/14, 093b/4, 095a/15, 096a/3, 097a/2, 097b/11, 098b/1, 099b/11, 110a/2, 110a/5, 119a/5, 120b/11, 120b/13, 127a/12, 127b/8, 136a/6, 136a/8
ya geç bu perdelerden yâḥūd e. 097a/7
e. kı1 091b/11, 113a/10, 127a/11
e. ol Ses çıkarmamak. 004a/6, 051a/12, 089b/7, 091a/9
e. olduñ 109b/1
e. olmağ 091a/10
- epsemlik** -1- [Tr] Dilsizlik.
bu e. 099b/15
- er** -5- [Tr] 1. Belli bir yere erişmek.
e.- meye 002a/12
e.- mez 061b/6
`aql e.- mez 002b/7
e.- sün 031a/1
2. Gelmek, gelip çatmak, erişmek.
e.- ince 096a/9
- er** -17- [Tr] Erkek.
e. 083b/5, 114a/4, 114a/8

bir e. 054a/7	erlik -2- [Tr] Yiğitlik, kahramanlık.
her e. 040b/12	e. 103b/15, 111a/13
e. olmaz 045a/15	erte -1- [Tr] Bir zamandan sonra gelen zaman.
e.+ den 030a/7, 032b/3, 045b/2, 066a/1	e. 110b/11
e.+ dür 032b/3, 051b/2, 070b/6, 094a/8	ervā -1- [Ar] Yumuşaklık, hafiflik, letafet, güzellik.
e.+ idür 028b/11, 082a/5	e.+ yı nigār 139b/9
e.+ isen 103b/13	ervāh -2- [Ar] Ruhlar.
eren -3- [Tr] Veli, evliyâ.	e. 019a/13
e.+ ler 047a/3, 050b/7, 053a/15	e.+ ı selefden 032b/14
erġanũnsāz -1- [Fa] Org denen çalgı.	erzānî -1- [Fa] Ucuzluk.
çarġ-ı e. 033a/14	e. 019b/4
eri -2- [Tr] 1.Silinip yok olmak, gitgide azalıp bitmek, tükenmek.	erzen -3- [Fa] Darı.
e.- yüp 107b/1	e. 069b/3, 121b/1
2. Utancından sıkılmak.	es -2- [Tr] Hava için bir yönden bir yöne akmak.
e.- ür 100b/6	e.- dikce 123a/1
erineç -1- [Tr] Hiçbir üzüntüsü sıkıntısı, hiçbir eksigi, hiçbir acısı ve tasası bulunmama durumu.	e.- se 119b/4
e. it 140a/4	esās -8- [Ar] Asıl, temel, dip, kök.
erîş -1- [Fa] Arşın, uzunluğu ölçen bir tür alet.	e.+ ı 037a/9, 060b/14, 071a/6
bu e.+ e 071a/15	cihānuġ e.+ ı 037a/7
erit -1- [Tr] Isı etkisiyle sıvı durumuna getirmek, halletmek.	e.+ ı dî.n-i ĥaĥĥ 021a/5
e. 057b/3	e.+ ı maĥkũm-ı 'ıřĥ 078b/9
erkān -1- [Ar] İleri gelenler, bir topluluğun öncüleri.	e.+ ın 037a/8
e.+ ı 'ālem 003a/3	nefsũġ e.+ ın 020a/11
erken -1- [Tr] Belirli bir zamandan önce.	esb -5- [Fa] At.
e. 054a/8	bir e. 085b/4
	e. ü esbāb 111b/12
	silāĥ ü e. ü gencũġ 079a/13

	e.+ i t̄āz̄î 081b/6, 124b/9	esle - -1- [Tr] Dinlemek, umursamak, dikkate almak.
esbāb	-4- [Ar] Sebepler. e. 039b/10, 120b/6 esb ü e. 111b/12 bu mülk ü māl u e. u tecemmül 102b/1	e.- mezler 050b/7 esrār -57- [Ar] Sırlar. e. 018b/6, 026a/8, 032b/5, 036b/4, 064b/5, 129b/2 baħr-i e. 018b/10 bu e. 053a/12, 062b/2, 076a/11, 081a/3, 081b/10 bu e.+ı 074a/2 dānā-yı e. 018b/11 deryā-yı bîpāyān-ı e. 068b/2 deryā-yı e. 078a/12 e. u t̄āc-ı eşhıyādūr 022a/12 gehî sultān-ı dîn geh pîr-i ħammār gehî murdār-ı mey geh merd-i e. 030a/11 genç-i e. 035a/4 işbu e. 036b/11, 040a/11, 061a/5 iy bülbül-i güyā-yı e. 023b/9 iy kaṭre-i ‘ummān-ı e. 024a/9 iy s̄āzende-i k̄ānūnı e. 032b/7 k̄ānūn u e. 034a/7 keşf-i e. 036a/13, 091a/6 kilid-i genc-i e. 081b/14 maħrem-i e. 134b/9 merd-i e. 134a/5 ol e. 027a/3 pürmevc-i e. 017a/15 şâyeste-i e. 123b/14
esed	-1- [Ar] Aslan. e.+ den 116b/2	
eâer	-12- [Ar] İz, işaret, belirti. e. 013b/12, 015a/12, 057b/13, 058b/5, 082b/4, 083b/13, 145a/8 ‘aşk-ı e. 139a/4 e.+ den 132a/1 e.+ dūr 008b/7, 131b/15 bir e.+ sün 065a/7	
esfel	-5- [Ar] En sefîl, pek aşağı. e. 018a/4 bu kav̄s-i e. 013a/8 e.+ den 018a/4, 029a/6, 065a/1	
eshıyā	-1- [Ar] Cömertler, eliaçık olanlar. esrār u t̄āc-ı e.+ dur 022a/12	
esîr	-9- [Ar] Tutsak. e. 083b/8, 085b/11, 143b/11 e. itmek Tutsak almak. 119b/13 her e.+ e 130b/1 mevtüñ e.+ i 101a/2 e.+ i çāh 119b/9 e.+ i resm-i āyîñ 085b/10 bir e.+ iñ 051a/6	

zihî tertîb-i lafz u luṭf-ı güftâr zihî ḥall-i
deḳâyık keşf-i e. 131b/4

şâhib-i e. olursın 076a/14

e. ü ma'nâ 039b/9

bu e.+ a 036b/10

perde-i e.+ a 081b/12

bu e.+ ı 036a/8, 049a/8, 061a/4

e.+ ı cemâle 034a/10

e.+ ı daḳâyık 112a/11

e.+ ı ḥafîdür 040a/12

e.+ ı ḥâldür 067b/1

e.+ ı ḥikmet 007b/10

e.+ ı ḥikmetden 131b/2

e.+ ı ilâhî 011b/3

e.+ ı lâhût 051b/8

vâḳıf-ı e.+ ı müdrik 014a/13

bu e.+ ı naḡza 063b/13

envâr-ı e.+ ı nihânî 080b/14

vâḳıf-ı e.+ ı sermed 012a/4

'aşḳ-ı e.+ ı ma 141b/15

bu e.+ uḡ yolın 081b/15

esrârbân-1- [Ar + Fa] Sırları, gizli olan şeyleri
gören.

dîde-i e. ol 021b/13

esrârdânâlık -1- [Ar + Fa + Tr] Sırları,
gizli olan şeyleri görme durumu.

zihî 'izzet zihî ḥaşmet zihî nâz zihî e.
zihî râz 007b/11

esrârdânlık -1- [Ar + Fa + Tr] Sırları,
gizli olan şeyleri bilme durumu.

e. 032b/8

esrârnâme -1- [Ar] Sırlar kitabı.

e. 034a/9

estâr -3- [Ar] Örtüler, perdeler.

e. 026a/8, 030b/7, 064b/5

ester -1- [Fa] Katır.

bu e. 085b/7

eş - -1- [Tr] Çukur açmak için kazmak.

e.- mek 066a/1

eş'âr -4- [Ar] Şiirler.

e. 034a/7, 134a/8

ebyât u e. 133a/7

e.+ ı 132b/13

eşek -3- [Tr] Binek bir yük hayvanı,
merkep.

e. 096b/13

iy yegâne e. 096b/9

e. başına 096b/13

eşk -8- [Fa] Gözyaşı.

e. ü ḥündür 087b/2

e. ü şâbrdandır 028a/11

e.+ i berkuḡ 086a/7

e.+ i ḥün ol 107a/3

e.+ i ḥünün 093a/10

âh u e.+ i şâbrdandır 064a/14

e.+ i sürḡın 050b/11

e.+ iserdür 140a/2

eşyâ -4- [Ar] Türlü amaçlarla kullanılan
cansız nesnelere.

	bu e. 060a/6		e. �o�usundan 051a/1
	zerr�t-1 e. 059a/5		e. � kandur 106a/6
	z�t-1 e. 059a/5		bir p�re e. 009a/11
	e.+ y1 059a/7		bir p�re e.+ den 051a/3
et -	-23- [Tr] Yapmak.	e�f�l	-1- [Ar] �ocuklar.
	e.- di 075b/11		e.+ iyle 090b/9
	lu�f e.- di 023a/4	e�k�y�	-2- [Ar] Günah işlemekten korkan kimse.
	cürm e.- dise 068b/1		e. � a�f�y�y1 020b/13
	�ukm e.- d�g�m 079a/11		cem� �-i e. u a�f�y�nu� 015b/5
	keşf e.- d�m 040a/3, 076a/2, 080b/9	e�r�f	-1- [Ar] Taraflar, yanlar.
	keşf e.- d�n 075b/15		e.+ ma 099b/7
	terk e.- d�n 131a/4	ets�z	-1- [Tr] Et olmayan, etsiz.
	ni��ar e.- d�nse 031a/12		e. 120b/12
	e.- er 007b/10, 066a/4	ev	-6- [Tr] �inde ya�anılan yer, mesken.
	e.- iser 101a/6		e. 124b/4
	e.- me 128a/13		geh� e.+ ce çıkarlar g�h inerler 028b/6
	terk e.- me 047a/6		e.+ de 123a/11
	e.- med�m 122a/14		bir e.+ de 117b/5, 120b/8
	e.- mek 113a/9		bu e.+ e 079a/3
	�a�ıl e.- mek 034b/9	evb��	-1- [Ar] Terbiyesiz, a�a�ılık kimse.
	�ul e.- me� 028a/15		e. 049a/8
	e.- mezsün 045b/6	evc	-1- [Ar] Doruk, en yüksek nokta.
	e.- mi�di 023a/9		ol e. 081a/10
	d�r e.- mi�em 139b/5	evk�r	-1- [Ar] Ku� yuvaları.
	ikr�r e.- mi�em 139b/5		e. 049a/4
et	-9- [Tr] �nsan ve hayvanlarda kas ve ya�dan meydana gelen kısım.	evk�t	-1- [Ar] Zamanlar, �a�lar.
	e. 050b/13, 090a/5, 090a/6, 090a/8		�af�z-1 e. 131a/13
	e. ile �an 039a/2	evl�d	-1- [Ar] �ocuklar.

	zübde-i e.+ ı âdem 011a/13		tertîb-i e. 055a/6
evliyâ	-8- [Ar] Allah sevgilisi, ermiş, veliler.		e. ü âhîr 103b/2
	çerâğ-ı e. 021a/6		ne e. var ne âhîr 061a/15
	kemâl-i e. 028b/14		e.+ de 102a/2
	e. vü enbiyânuñ 015b/5		bir e.+ dür 002a/2
	enbiyâ vü e.+ dur 009b/14, 074b/7, 095a/4		e.+ inüñ 012a/13
	e.+ nuñ 012a/12		e.+ üñ 035a/8, 091b/11, 099a/3, 103b/4
	enbiyâ ü e.+ yı 020b/13	evvelâ	-1- [Ar] Öncelikle.
evrâk	-1- [Ar] Yapraklar, kağıtlar.		e. 006a/13
	e.+ ı taqvâ 039b/9	evveliyet	-4- [Ar] En önce olan, başlangıç.
evşâf	-4- [Ar] Sıfatlar, kaliteler.		e. 007b/13, 061a/14
	e. 056a/6		medâr-ı e. 012a/5
	e.+ ı 013b/12	eyt	-25- [Tr] Söylemek, demek, konuşmak.
	e.+ ı beşerden 014a/8		e.- gil 108a/9
	e.+ m 048a/12		e.- ür 021a/4, 022a/1, 025a/5, 038b/4, 043b/4, 043b/9, 045a/8, 051a/2, 058a/2, 066b/11, 066b/12, 072a/7, 075a/12, 075b/8, 080a/5, 090b/9, 093b/4, 102a/7, 114b/4, 116a/6, 121a/1, 124a/10, 132b/5
evsať	-1- [Ar] Bir şeyin ortası.		e.- ürsün 116a/8
	e. 146a/10	eyit	-1- [Tr] Söylemek, demek, konuşmak.
evvel	-80- [Ar] Birinci, ilk; önceki.		e. 115a/9
	e. 002a/2, 002a/9, 003a/6, 004b/6, 005a/4, 006b/11, 009a/4, 011a/7, 012a/9, 019a/11, 019b/13, 020a/2, 020a/11, 021a/7, 021a/10, 021b/1, 021b/3, 021b/4, 021b/5, 022b/6, 027b/2, 035a/9, 038b/11, 040a/4, 043a/7, 044a/4, 045a/12, 047b/10, 050a/4, 053a/13, 053b/2, 055a/10, 057b/2, 059a/2, 064b/15, 065a/8, 065a/12, 075b/12, 080b/1, 081b/11, 085b/9, 088a/6, 091b/12, 095b/5, 095b/6, 098b/7, 099a/12, 099a/13, 112a/13, 128b/1, 137b/3, 141b/14, 145a/10, 146a/10, 146a/13, 147b/5, 147b/8, 148a/13, 148b/1	eyle	-294- [Tr] ‘‘Etmek, yapmak’’ anlamında yardımcı fiil.
	‘ayn-ı e. 004b/7, 061a/13		e. 004a/7, 005b/1, 005b/2, 009a/4, 009b/11, 015b/2, 021a/1, 024b/8, 038b/2, 038b/13, 044a/3, 044a/4, 046a/11, 047a/3, 052a/11, 052b/11, 057b/8, 068a/1, 069b/5, 069b/6, 072b/7, 074a/12, 075b/11, 076a/7, 078b/3, 080a/1, 080b/4, 089b/7, 096a/14, 103a/8, 109b/9, 113b/9, 119b/4, 122a/11, 123a/12, 129a/6, 129b/5, 131a/2, 132a/15, 134b/9, 135b/11, 136b/5, 143a/7, 143b/1, 144a/5, 148b/8, 148b/9
	ħarf-i e. 049b/11, 146a/5		‘âdet e. 062b/5
	ol e. 006b/12, 029b/11, 031a/5, 057a/14, 065b/12		

āġāz e. 032b/10	pür e. 027a/9, 031b/2
āḥ e. 139b/1	ref' e. 026b/10
āzād e. 068a/2	ṭab e. 104a/12
bîdār e. 010a/7	tedebbür e. 130a/5
bir iste bir gözet bir bil bir e. 003a/5, 044a/3	tefekkür e. 069a/7
bîzār e. 010a/7	tekebbür e. 129a/14
cevāb e. 096b/9, 119a/12	temennî e. 058a/1
cūş e. 014a/12	terk e. 077a/7, 091a/2, 131a/3
çoġ e. 007b/2	tevbe e. 131a/10
dem e. 026a/3	'ubür e. 020a/9
du'āyî e. 135a/12	e.- di 140b/13, 143a/3, 143a/8
fehm e. 076a/2	ġarķ e.- di 017a/7
feryād e. 026a/1, 036b/2, 047a/14, 054b/4	ḥoş e.- di 140a/14
fiķr e. 145a/10, 145a/13, 145b/9, 147a/3	ilhām e.- di 142b/11
ḥāk e. 112a/13, 141b/9	in'ām e.- di 142b/11
ḥalk e. 128b/12	rüsvā e.- di 139a/7
hemdem e. 011a/4, 020a/12, 023b/13, 032b/12, 033a/5, 034a/1	şād e.- di 087a/1
ḥurrem e. 023b/13, 026a/3, 032b/12	tersā e.- di 139a/7, 145a/7
mu'āf e. 142a/15	tüş e.- di 140a/14
maḥrem e. 010b/10, 011a/4, 020a/12, 033a/5, 034a/1	e.- diler 141b/3
muḥayyer e. 032b/13	āġāh e.- diler 142b/12
nazar e. 145b/15	'afv e.- dük 134a/1
nāz e. 123b/7	e.- düñ 072a/6, 078b/15
nem e. 027a/3	iâbāt e.- düñ 018a/14
niyāz e. 140a/4	iylük e.- düñ 118a/14
pāk e. 112a/13, 141b/9	e.- düñse 004a/8, 056b/9
pervāz e. 047b/1	e.- dür 041a/6
	e.- gil 018a/10, 019a/3, 026a/1, 045a/14, 055a/10, 130b/12

e.- me 088b/13, 103a/2	fedā e.- r 082a/1
ḥ̣ār e.- me 130a/4	fehm e.- r 070a/11
tereddūd e.- me 131a/3	ġarḳ e.- r 022a/5
cem ⁱ e.- mek 114b/8	gevher e.- r 002a/1
e.- mekden 104a/5	ḥāṣṣ e.- r 146b/7
ṣabr e.- mekdür 128a/13	ḥatm e.- r 019a/10
pāmāl e.- meñüz 102a/3	ḥurūṣ e.- r 025b/3
medḥ e.- mesün 130b/10	ḥuṭūr e.- r 072a/5
e.- mez 061a/7, 094a/3, 121a/12	iylik e.- r 051b/15
āh e.- mez 105b/11	ḳabül e.- r 020b/1, 077a/4
fehm e.- mez 008a/10	keāret e.- r 031b/5
inkār e.- mez 140b/2	ḳuṣūr e.- r 148a/11
kār e.- mez 140b/2	maḳām e.- r 016a/7
temyîz e.- mez 097b/4	nef ^e e.- r 070b/3, 114b/12
e.- mezler 130b/5	niāār e.- r 031b/9, 032a/1
e.- mezsej 051b/5	niṣān e.- r 111a/10
e.- mezsün 054b/1	niyāz e.- r 141b/2
emānet e.- mi 035b/4	nizām e.- r 031b/8
e.- miṣ 138b/10	nūṣ e.- r 027b/5
ġarḳ e.- miṣ 076a/12, 142a/3	zuhūr e.- r 148a/11
e.- miṣdür 015a/12	pîrāye e.- r 001b/11
e.- miṣsün 036b/6	pür e.- r 024b/1, 101b/7
e.- r 008b/12, 014b/4, 015a/11, 033b/2, 036a/8, 045a/5, 048b/12, 053b/14, 064a/02,070b/1, 075a/8, 075b/4, 087b/8, 114a/7, 119a/6, 119b/3, 125b/1, 126b/14, 130a/7, 135b/6, 138a/6, 142a/5, 143a/1, 143b/11, 144b/4, 146b/13	pürdāne e.- r 117a/8
ādem e.- r 001b/2	ravza e.- r 037b/15
ālem e.- r 001b/2	ref ^e e.- r 008b/10
arż e.- r 018a/1	rūṣen e.- r 012b/8
	sermāye e.- r 001b/11
	suāl e.- r 038a/4, 041a/2
	şeker e.- r 002a/1

şikār e.- r 101a/1	e.- sün 135b/9, 143b/10
tavāf e.- r 021b/9	feh̄m e.- sün 143b/10
ter e.- r 009b/7, 048b/13	e.- ye 059a/11, 135b/9
vîrāne e.- r 117a/8	def̄ e.- ye 096b/15
ziynet e.- r 066b/1	tekebbür e.- ye 129a/14
gāh āh e.- r geh̄i nālān olur 142a/8	e.- yem 080a/9, 135a/10
e.- rdi 013a/4, 013a/5, 015a/6, 036a/10, 044b/11, 062a/4, 145b/11	muvāfiḳ e.- yem 020a/5
maḳām e.- rdi 013a/4	şād e.- yem 034b/1
nūş e.- rdi 022a/3	ikrām e.- yen 145b/12
nüzül e.- rdi 013a/5	inkār e.- yen 139b/4
e.- rise 008a/2	iy cem' e.- yen 121a/13
iylik e.- risen 131a/2	tekebbür e.- yenler 099a/8
e.- riseḡ 024a/7	taḡşîl e.- yesün 069b/8
ḳıyās e.- rmisün 098a/2	tedbîr e.- yince 129b/4
e.- rse 073a/2	cāmı pürzehr e.- yüp 027b/5
ḡarḳ e.- rse 019a/7	faẓl e.- yüp 133b/10
e.- rseḡ 074a/11	yād e.- yüp 047a/14, 054b/4
e.- rsün 105b/10	eyle -2- [Tr] Öyle.
āḡhir e.- rsün 130a/6	e. 093b/5, 101b/6
e.- rsüz 018a/12	eylük -2- [Tr] İyilik.
e.- rüm 041b/10, 071a/8	e.+ ile 130b/12, 135b/9
e.- rven 121a/2	eyvān -2- [Ar] Köşk, kasır.
e.- se 144a/8	bu rif at ü e. ü manzar 103a/13
e.- sem 111b/10	bu e.+ a 089b/5
pāk e.- sen 050a/6	eyyām -5- [Ar] Zaman, devir.
e.- seḡ 107b/3, 137a/5, 138a/13, 141a/4	e. 096b/13, 109b/10, 126b/8
'adl e.- seḡ 010a/15	şūr-ı e. 057b/8
cem' e.- seḡ 114a/14	e.+ ı şebābı 111b/9
	eyyühā -1- [Ar] 'Ya, ey' gibi hitap edati.

e. 009a/1

eyyühā'nnās -1- [Ar] Ey halk, ey insanlar!

e. 008b/15

ezā -1- [Ar] İncinme, incitme, can yakma.

e. 050b/13

ezber -1- [Fa] Zihinde tutma, unutmamaya çalışma.

e. 084b/4

ezel -33- [Ar] Öncesizlik, öncesi olmayan.

e. 012a/7, 021a/8, 025a/3, 029b/5, 042a/10, 042b/13, 050a/10, 067b/13, 084b/11, 128b/11, 136b/13

e. 'ahdinde 015a/9

e. 'ahdinüñ 035a/15

e. baħrinde 012a/8

e. ħürşidine 048a/4

e. olmuş 025a/4

e. sultānınuñ bāzı sefīdi 024b/6

e.+ de 030a/6, 107b/9, 108a/8

e.+ den 011b/11, 015a/10, 020a/8, 026b/10, 029a/10, 035a/6, 044b/14, 052a/9, 103b/3, 119a/11

e.+ dendür 012a/9

cihānefrüz-ı ıqlīm-i e.+ dūr 011a/14

ezfāzl -1- [Fa + Ar] İyilikten, lütuftan.

e.+ ı ilāhī 134a/3

ezkār -1- [Ar] Anmalar, hatırlamalar.

e. u 'ibādāt 053a/1

-F-

fāħir -1- [Ar] Fahreden, onurlu, şerefli.

şeyh-i f. 133b/1

fāħr -11- [Ar] İftihar, övünç.

f. 146b/8

gehî f. ile çıkdum fevķ-ı 'arşa gehî fakrile indüm taħt-ı ferşe 083a/4

f.+ ı 'ālem Hz. Muhammed, alemin iftihar kaynağı. 011a/13

f.+ i āli ādem 012b/11, 012b/12

f.+ i 145b/11

f.+ i 'āmm 146b/9

f.+ i enbiyā 145b/11

ol f.+ i ħāşş 146b/8

f.+ i kevneyn 013a/6

senüñ f.+ üñ 088a/5

fāħramim -1- [Ar] Herkese gururlanan, övünen.

f. 137b/13

fāħrî -2- [Ar] Ücretsiz, karşılıksız.

el-fakr ü f. 081b/5

f.+ dūr 012b/7

fāķa -1- [Ar] Fakirlik, yoksulluk, ihtiyaç.

f. 023a/9

fāķîh -1- [Ar] Fıkıh ilminin ustası.

kennās u f.+ üñ 062a/3

fāķîr -7- [Ar] Muhtaç.

f. 081a/11, 081a/13

f. olmak Muhtaç olmak. 081a/12

f.+ em 009a/8

bir f.+ i ħānkāhı 113a/14

her f.+ üñ 022a/8, 129a/1

faqr -70- [Ar] Fakirlik, yoksulluk, muhtaçlık.

f. 020a/11, 145b/1, 145b/7, 145b/10, 145b/11, 145b/12, 146a/1, 146a/2, 146a/3, 146a/6, 146a/7, 146b/1, 146b/6, 146b/7, 147a/8, 147a/10, 147a/12, 147a/14,

147b/1, 147b/4

‘âlem ü f. 146a/8

f. eyle 145a/10, 145a/13, 145b/9, 147a/3

f. oldı 145b/9, 147a/14

f. ü ‘aşk 147a/1, 147a/9, 147b/3, 147b/11, 148a/9

f. ü fenâ 145a/14

ehl-i f.+ a 129b/5

vecd-i f.+ a 092b/6

f.+ dür 145b/13, 146a/14, 146a/15, 147a/11

f.+ ı 081a/10

f.+ ı fakrıyle 090a/4

f.+ ı ğınâdan 021a/13

f.+ ında 081b/1

faqr-ı f.+ ıyle 090a/4

f.+ e 146a/6, 147b/5

f.+ i 081b/5, 145b/9, 147a/13

f.+ i ‘âmm 146b/9

f.+ i ‘aşka 145a/11

f.+ i ‘aşkuñ zâtına 145a/12

f.+ i hâşş 146b/8, 146b/9

f.+ ile 005a/4

f.+ imedür 147a/2

f.+ ine 147a/11

f.+ i kâmil 081b/1

gehî fahr ile çıkdum fevkı ‘arşa gehî f.+ ile indüm tahtı ferşe 083a/4

f.+ la 015a/6

f.+ le 145b/5, 145b/6, 147b/2, 147b/7

f.+ üñ 145b/6

‘aşk ü f.+ üñ 147a/2

fânî -25- [Ar] Ölümlü.

f. 057a/13, 057a/14, 070b/2, 082a/11, 087a/13, 093b/1, 100b/9, 106b/6, 107b/6

bir lezzet-i f. 069a/15

bu f. 061b/11, 069a/14

bu zindân-ı f. 102b/14

ğam-ı dünyâ-yı f. 110a/1

iy f. 104b/6

külhântâb-ı f. 127a/5

zindân-ı f. 106b/6

f. kııl 086a/6

f. olur 086a/7

f. vü haqqı 077a/8

ķamu f. vü nâçiz u ķamu hiç 060a/7

bu f.+ de 069b/1

alur ol f. vü atar yabâna 072a/9

f.+ dür 113b/14

fâriğ -7- [Ar] Vazgeçmiş, çekilmiş.

f. 039b/4, 063a/2, 125a/9, 136a/8

f. ol 097a/2, 132b/3

f. olmağdan 024a/13

farq	-15- [Ar] Başkalık.	f. eyleyüp 133b/10
	f. 049b/8, 061a/6, 061a/7, 130b/5	f.+ dur 137a/14
	pāy ile f. 082b/3	f.+ ı 024a/6
	f. iden Bir durumun başkalığını sonradan anlamak. 032b/3	f.+ ı bisyār 134a/5
	f. idersün 038a/1	ḥaḥkuḥ f.+ ı katında 134a/6
	f. itme 102a/13	f.+ i cāvidānî 133a/11
	f. oldı 145b/9	f.+ uḥ 137b/1
	f. olunmaz 061a/9, 082b/3	senüḡ f.+ uḡdur 137a/8
	f. olunur 092a/13	f.+ ıḡa 003a/10
	f. olmaz 091b/6	f.+ uḡı 134b/3
	f. olunmaz 049b/8	f.+ uḡile 137a/3
	f.+ ı 102a/12	fazla
fārūḡ	-2- [Ar] Hz. Ömer'in lakabı, haklıyı haksızdan ayırmakla ünlü anlamında kullanılır.	-3- [Ar] Artık, çok, ziyade.
	f. 022a/3	f. 039a/1
	tiryāk-ı f. 022a/3	f.+ i gāv 071b/2
farz	-1- [Ar] İslam'da yapılması zorunlu olan ibadet.	f.+ i zenbūr-ı miskîn 087b/5
	f. ile sünnet 047a/8	fedā
fāsīd	-1- [Ar] Bozuk.	-12- [Ar] Bir amaç için değer veya varlıktan vazgeçme.
	f. 072a/13	f. eyler Uğruna vazgeçmek. 082a/1
faşl	-1- [Ar] Bölüm, kısım; devre.	f. kııl 020a/7, 021b/5, 034b/12, 035b/13, 082a/4, 092a/1
	f.-ı ḥicāz 141b/5	f. ol 021a/12
fāş	-4- [Fa] Açığa çıkmış.	f.+ yı 145b/1
	f. 023a/6, 035a/3, 040a/1, 130a/12	f.+ yı ḥalvet-i bîdār-ı dārān 124a/14
faẓîlet	-1- [Ar] Erdem.	f.+ yı rāh-ı müşt-i ḥāk-i gamnāk 127a/8
	bir f. 023a/12	f.+ yı secde 123b/4
faẓl	-12- [Ar] İyilik, lütuf, değer.	fegfir
	iy f. 142b/3	-1- [Ar] Bağışlamak. (Ali İmran Suresi)
		f. 141b/4
		fehm
		-13- [Ar] Anlama.
		f. 002a/6, 034a/8

f. ehli 080b/14	f.+ dür 040a/12
f. eyle 076a/2	felsefî veş -1- [Ar + Fa] Felsefeye dair, felsefeyle ilgili olan.
f. eylemez 008a/10	f. 040b/8
f. eyler 070a/11	fenâ -37- [Ar] 1. Gelip geçici olma durumu, devamlı ve kalıcı olmama, ölümlü ve son bulucu olma, ölümlülük, fânilik.
f. eylesün 143b/10	f. 005a/4, 005a/7, 015a/7, 015a/11, 044a/12, 057b/2, 057b/3, 060b/14, 067a/15, 075b/12, 093a/7, 112a/12, 112a/13
f. ider Anlamak.048b/14	f. resmin 004a/15
f. idesün 070a/13	gehî getürendedür gâhî f.+ da gehî firkatdedür gâhî bekāda 025b/8
f. itdüginden 002a/5	f.+ dan 010b/10, 081b/6, 093a/7
f.+ i beşerden 002a/6	bu f.+ dan 074a/15
f.+ ile 024a/7	nağş-ı f.+ dan 021a/13, 057b/5
f.+ iyle 024a/7	f.+ dur 005a/3, 086a/3, 093b/6
felâh -1- [Ar] Kurtuluş, selamet.	f.+ nuñ nef'î 057b/4
f.+ a 116b/10	nefsün f.+ sı 007a/14, 053a/8, 086a/2, 106a/9
felek -21- [Ar] 1. Gökyüzü, semâ.	f.+ suz 004a/14, 089a/12
f. 001b/5, 001b/6, 059a/9, 094b/9	f.+ yı 045b/6, 086a/11
f.+ dür 083b/9	f.+ yı maḥz 067a/14
f.+ lerde 015b/9	f.+ yı nefsi 057b/15
2. Dünya, âlem, devran.	2. Hoşa gitmeyen, kötü.
f. 073a/8, 073b/5, 075a/10, 100b/10	fıkr ü f. 145a/14
f.+ de 024b/3, 073a/7	gehî lezzetde vü gâhî f.+ da gehî hayretde vü gâhî âenâda 123b/11
f.+ ler 005a/15, 029b/4, 041a/4, 041a/5	feng -1- [Fa] Ebücehil karpuzu, acı hıyar.
3. Yıldızların insan kaderi üzerinde yaptığı kabul edilen etki, kadere hâkim olduğuna inanılan güç, tâlih, baht.	bu f.+ e 064b/14
f. 094b/13, 096b/3, 096b/4, 096b/5, 098a/1	fenn -2- [Ar] Nevi, çeşit, tür.
felekvâr -1- [Ar + Fa] Talihli, bahtlı.	
f. 130a/4	
felsefî -2- [Ar] Felsefeye mensup, felsefe ile ilgili.	
f. 040a/13	

	bu f. 024a/5		f. olmuş 045a/10
	bu f.+ den 049b/12		
fer	-3- [Fa] Aydınlık.		ferdā -2- [Fa] Yarın, yarınki gün.
	f. 045b/9		f. 121b/4
	zihî ziynet zihî rütbet zihî f. olur 074b/3		zād-ı f. 069b/8
	f.+ lerinden 075a/10		ferhād -3- [Fa] Şirin'in aşığı olan kahraman.
fer'	-6- [Ar] Dal, budak; ikinci derecede olan şey.		f. 064a/15
	f. 064b/10		f. elinden 098a/4
	f. ü nokta 064b/13		f.+ uñ 091b/8
	f. ü säyedür 002a/11		ferheng -1- [Fa] Marifet, hüner.
	f.+ dür 041a/11		ehl-i f. 024a/4
	f.+ i 002a/11		ferhunde -1- [Fa] Mübarek, mutlu, uğurlu.
	f.+ üñ 106a/6		f. 104b/2
ferāğ	-6- [Ar] Vazgeçme.		fer'î -1- [Ar] Asılla ilgili olmayan, ayrıntılı.
	f. ol 015a/13		f. 064b/12
	ehl-i f. ol 006a/13		ferîdün -2- [Fa] Pişdadilerin altıncı padişahı.
	f.+ a 043a/3, 051a/1		f. 101b/2
	f.+ ı 134a/9		f.+ uñ 100b/11
	f.+ uñ 080a/2		ferîk -1- [Ar] Eskiden fırka kumandanlarına verilen ünvan.
ferāğat	-8- [Ar] Vazgeçiş.		ol f.+ uñ 040b/2
	f. 046b/1, 066b/10, 097b/12, 098a/14, 127a/11		fermān -4- [Fa] Emir, buyruk.
	f. bulmuşam 114a/6		f. 015b/2, 138a/13
	f. kıl 051a/14, 064b/3		emr-i f. 028b/10
ferāmüş	-4- [Fa] Unutma, hatırdan çıkma.		vakt-i f. 074a/7
	f. 010b/11, 018a/6, 035b/12, 126b/6		ferruh -3- [Fa] Uğurlu, kutlu.
ferd	-3- [Ar] Allah'ın sıfatlarından, "eşsiz, tek" anlamına gelir.		bu f.+ ıñ ref'î hıfzıñ 099a/15
	f. 081a/13, 083b/7		ferseng -3- [Fa] Fersah, bir uzunluk ölçüsü.
			f. 024a/4, 101a/12

fersüde -2-	[Fa] Yıpranmış, eskimiş, yırtık.	kemterin f.+ sisün 073a/14
f. 109a/9		
f.+ ler 112a/10		
ferş -1-	[Ar] Yeryüzü, kır, sahra.	f.+ üñi 130a/1
gehî fahr ile çıkdum fevķ-ı 'arşa gehî		
faķrile indüm taht-ı f.+ e 083a/4		
fertüt -1-	[Fa] Pek ihtiyar, bunak.	f. 058b/11, 058b/12
nefs-i f. 108b/6		
feryād -26-	[Fa] Haykırış.	gehî zülf-i siyeh geh rü-yı çün mäh gehî
f. 044b/11, 046a/4, 062a/4, 064a/15,		beydaķ gehî f. gehî şāh 109a/6
077a/12, 086a/15, 087a/1, 098a/4, 130b/12		
bîbāng-ı f. 036b/9		
dād u f. 007a/8		
dürlü f. 074b/14		
feryād f. 071a/2		
niçe f. 111b/10		
yād-ı f. 007a/8		
f. elinden 077a/12		
anuñ f. elinden 046a/6		
f. eyle Haykırmak, çıĭlık atmak.026a/1,		
036b/2, 047a/14, 054b/4		
f. feryād 071a/2		
f. kıılur Haykırmak, çıĭlık atmak. 098a/4		
f. olursa 007a/6		
f. u zār 140b/14		
f. u zārî 126b/7		
feryāadres -1-	[Fa] Feryad edenin	
imdadına yetişen.		
f.+ sün 134b/10		
ferzāne -1-	[Fa] Hakim, bilgili kimse.	f. 069a/11, 131a/10
ferzend -2-	[Fa] Oĭul, çocuk.	f. 111b/12
ferzın -3-	[Fa] Satranç oyununda şahın	
müşaviri, ferz.		
feşāhat -1-	[Ar] Açıklık, söziün güzelliikle	
söylenmesi.		
		f. topun 033a/2
feşh -1-	[Ar] Bozma, bozulma, dağıtma.	
f. ider Verilmiş bir yargıyı kaldırmak,		
bozmak.141b/7		
feth -6-	[Ar] Açma, açılma; bir şehri ele	
geçirme.		
f. ola Bir şehrin ele geçirilmesi. 058b/14		
f. oldı 017b/13		
f. olsa 061a/13		
f.+ e 025b/10, 069b/14		
f.+ i bābuñ Kapının fethi. 061b/6		
fethyāb -1-	[Ar] Fetih bulan, zafere erişen.	
f. 148a/6		
fevķ -2-	[Ar] Üst, yukarı.	
f.+ ı 114b/11		
gehî fahr ile çıkdum f.+ ı 'arşa gehî faķrile		
indüm taht-ı ferşe 083a/4		
fevt -2-	[Ar] Geri dönülmeyecek şekilde	
kaçırma.		

fey	-2-	[Ar]	Zeval vaktinden sonraki gölge, her nesnenin evveli.	096b/6, 097a/9, 097b/5, 099b/6, 102a/4, 105b/7, 110b/12, 114b/1, 115a/7, 115b/15, 116b/7, 120a/12, 120b/4, 120b/14, 121b/5, 122a/5
			f. 004a/1	
feyz	-9-	[Ar]	İhsan, bağış.	f.+ e 100a/12
			f. 137b/4, 146a/14, 146b/12, 146b/13	
			f.+ e 123a/1, 123a/2	
			f.+ i kâbil 123b/3	
			f.+ i rabbânî 047a/3	
fezâ	-2-	[Ar]	Ucu bucağı bulunmayan boşluk.	
			f.+ yı kâbe 016a/7	
			f.+ yı lâmekâna 017a/4	
fırşat	-1-	[Ar]	Herhangi bir şey için en uygun zaman, vesile.	
			f.+ ı 069a/11	
fıtrat	-4-	[Ar]	Yaradılış, tabiat, huy, mizaç.	
			f. 023a/6	
			aşl-ı f. 005b/10	
			bâzâr-ı f. 098a/6	
			f.+ ı pāk 099a/3	
fîyevm'ülehad	-1-	[Ar]	Pazar günü.	
			f. 148a/10	
fîddäreyn	-2-	[Ar]	“İki ev” Dünya ve ahiret arasında.	
			f. 081b/4	
			f.+ i 045a/4	
fîlhikâyet	-27-	[Ar]	Geçmiş zamanda olmuş, fakat konuşanın görmüş olduğu bir işi anlatan fiil.	
			f. 035a/13, 035b/7, 036a/9, 067b/2, 074b/11, 080a/12, 081a/14, 083a/13, 088b/9, 092a/5,	
fi'lmeâel	-1-	[Ar]	Mesela, misaldeki gibi.	
			f. 095a/10	
fi'itemâil	-3-	[Ar]	Örneğin, söz gelişi.	
			f. 036b/13, 079a/8, 083b/11	
fiğân	-8-	[Fa]	İnleme, bağırma.	
			f.+ a 022b/5	
			f.+ ı 084b/15	
			f.+ um 085a/2	
f. idüp			Bağırarak ağlamak, inlemek. 075b/2	
			f. itme 089b/15, 099b/9, 107b/10	
			f. ol 067a/1	
fi'âl	-3-	[Ar]	İşler, karlar, ameller.	
			f.+ i 056b/13	
			f.+ üj 056b/12	
			f.+ üjden 056b/12	
fikr	-5-	[Ar]	Düşünce.	
			f. 131b/9	
			f. u muhâli 002a/7	
			f.+ i şâib 008a/13	
			f.+ iyle 128b/11	
			f.+ üm 010a/2	
fikret	-4-	[Ar]	bkz. fikr .	
			f. 008a/13, 048a/11, 102a/8	
			ehl-i f. 005b/10	
fi'l	-2-	[Ar]	İş, eylem, amel.	

	f.+ seņ 056a/8		f.+ i 016a/6
filān	-6- [Ar] Söylenmesi istenmeyen veya gerekli görülmeıen bir özel adın yerini tutan kelime.		gehî getürendedür gāhî fenāda gehî f.+ dedür gāhî bekāda 025b/8
	f. 052a/4, 068a/9, 068a/11, 068a/12		ħasretā vü f.+ ā 124a/4, 138a/8
	f.+ um 052a/4		f.+ için 010b/9
fi'lhāl	-1- [Ar] Hemen, Şimdi.		f.+ inde 141a/1
	f. 014a/10		f.+ inden 144a/14
firāk	-4- [Ar] Ayrılık, ayrılma.		nār-ı f. 100b/7
	f. 143a/13		f. ü süz 096a/5
	f.+ a 041b/2	fitne	-1- [Ar] Karışıklık, fesat, kargaŐalık.
	bu f.+ ı 086b/15		f.+ i ħ'āb 138b/10
	her f.+ ı gence 086b/14	fürüg	-2- [Fa] Nur, ışık, parlaklık.
firdevs	-9- [Ar] Cennet, bahçe.		dînüğ f.+ ı 128a/11
	f.+ dür 134a/13		f.+ ı rü-yı ma'Őük 041b/5
	f.+ e 133b/13	fîtarfetü'l'ayn	-1- [Ar] En kısa an.
	f.+ e 134a/12		f. 081a/5
	f.+ i 133b/13	fitrāk	-1- [Fa] At eyerinin arka kısmındaki eŐyā bağlamaya yarayan kayış, terki bağı.
	f.+ i a'lā 133b/13		f. + in 020a/8
	f.+ i a'lādan 016a/13, 042b/13	furşat	-4- [Ar] Uygun zaman, elveriŐli durum.
	f.+ len 134a/12		f. 008a/11, 008b/1, 088b/15
	f.+ üğ 134a/11		f. virürse Bir işi yapmak için uygun, elveriŐli Şartı sağlamak. 034b/1
firdevsî	-4- [Fa] Süleymānname yazarı, Firdevsi-i Rûmi.	fûta	-1- [Ar] İpek önlük, peŐtamal.
	iy f.+ i pîr 133b/14		zerk-i f. 067a/3
	f.+ i ũsî 133a/12	fuzûlî	-5- [Ar] Yersiz, gereksiz, fazla, zâit.
	f.+ yi 133b/3, 133b/7		f. 077a/7, 086b/10, 137a/14, 137b/1
fırkat	-13- [Ar] Dostlardan ayrılıŐ.		'ucb u f. 052a/1
	f. 028a/10, 141a/8		
	f.+ de 028a/13, 078b/4		

furqān -1- [Ar] İki şey arasındaki farkı gösteren her şey.	ğ. olma 002b/3, 050a/7, 050a/12, 055a/12, 064b/1, 067a/12, 093b/12, 102b/6, 104a/7, 104a/11, 122b/13
gehî mu'ciz gehî bürhân bir haqq gehî tevrât geh f.+ ı muṭlaq 105a/5	ğ. ü mest 090b/11
fütāde -1- [Fa] Düşmüş, düşkün.	iy ğ.+ i üftāde 104a/7
f. 072a/4	ğ.+ sün 086b/12
füsürde -1- [Fa] Donmuş.	ğāfiliyyet -2- [Ar] Anlamamazlık, habersizlik.
f. 063b/14	ğ. 026b/9, 053b/9
fütāde -3- [Fa] Düşmüş, düşkün.	ğaflet -31- [Ar] Basiretsizlik, açık gerçeği görememe.
f. 100b/1	ğ. 008b/10, 055a/2, 081a/2, 105a/4, 109a/14, 123b/2
iy f. 106a/5	
pes ü f. 019a/4	
fütūh -1- [Ar] Zafer, galibiyet.	bu ğ. 054a/14
f.+ uḡ 073b/6	girdāb-ı ğ. 076a/12
fütüvvet -1- [Ar] Soy temizliği.	h'āb-ı ğ. 076a/12
aḡter-ı burc-ı f. 011a/12	hāb-ı ğ. 049a/11
füzūn -1- [Fa] Çok, fazla.	hūm-i ğ. 072b/14
f.+ sın 129b/10	ne ğ. 111a/15
	ğ. küyundan 073a/1
-G-	dürüg ü hıṣm u necl ü ğ. ü nāz 112b/5
ğaddar -1- [Ar] Çok zulmeden, merhametsiz.	zihî ğ. zihî hırş u zihî āz 121a/7
bu dünyeye-i ğ.+ a 093a/15	ğ.+ de 104a/9, 122b/1
ğāfil -27- [Ar] Basiretsiz kimse.	bu ğ.+ de 124a/5
ğ. 069a/7, 072b/6, 104a/9, 122b/6, 123a/2, 125a/1	ğ.+ den 122b/15
ḡayrān u ğ. 124a/6	bu ğ.+ den 010a/7, 020b/6, 081a/3, 109a/9, 109a/13, 122b/5, 124b/1
iy ğ. 056a/10, 076b/13, 102a/1	bu hāb-ı ğ.+ den 104a/8
iy merd-i dünyādār-ı ğ. 114a/9	ğ.+ e 123b/15, 124b/2
ğ. ola Gaflet içinde olmak. 058b/6	ğ.+ üñdensün 113b/8
	gāh -27- [Fa] 1. Bazen, ara sıra, kâh.

g. 006a/8, 006a/9, 006a/10, 015a/1, 025a/13, 054b/1, 086b/5, 100b/14, 123b/4, 126b/3, 141a/13, 142a/5, 142a/9

g. āh eyler gehî nālân olur 142a/8

gāh zîr ü g. bem 033b/1

g. hayrân u gehî mest 136a/10

gehî evce çıkarlar g. inerler 028b/6

g. mest ü geh hümâr ol 125a/10

gehî giryân olusun g. nālân 123b/9

g. nālân u gehî giryân olur 142a/10

g. zîr ü gāh bem 033b/1

gāhî -19- [Fa] Ara sıra, bazen.

g. 008b/12, 025a/9, 025a/12, 094a/7, 126b/3, 141a/13, 141a/15, 142a/8

gehî mescid yirimdür g. hāmâr 085a/10

gehî lezzetde vü gāhî fenâda gehî hayretde vü g. âenâda 123b/11

gehî ma'nâdan ü g. şuverden 030a/12

gehî getürendür gāhî fenâda gehî firkatdedür g. bekāda 025b/8

g. derdnüşem münâcât içre gāhî ki hāmüşem 085a/11

gehî getürendür g. fenâda gehî firkatdedür gāhî bekāda 025b/8

gehî lezzetde vü g. fenâda gehî hayretde vü gāhî âenâda 123b/11

gehî heyhâya g. huya kıaldum 083a/3

gāhî derdnüşem münâcât içre g. ki hāmüşem 085a/11

gehî hüşyâr ü g. mest olma 105b/3

gehî gencîne ü g. tılsım ol 035b/15

gā'ib -5- [Ar] Görünmeyen, hazır olmayan, kayıp.

ğ. 017a/8, 055a/13, 055b/14, 056a/1, 061b/2

gāla -1- [Ar] Pahalılık.

ğ.+ sı 053a/8

gālib -8- [Ar] Yenen, üstün gelen kimse.

ğ. 029a/9, 114a/8, 119b/8

'aql-ı ğ. 050b/6

ğ. ola Üstün gelmek, yenmek. 056a/1

ğ. olsun 055a/3

ğ. olur 055b/13

ğ.+ dür 084b/11

gālān -1- [Fa] Yuvarlanıcı, yuvarlanan.

ğ.+ ı meyân 126a/13

ğam -119- [Ar] Keder, iç darlığı.

ğ. 029a/15, 060b/10, 075b/13, 089a/1, 089a/13, 089a/15, 089b/3, 089b/10, 093b/4, 096a/6, 110a/1, 110a/2, 115a/3, 120b/9, 121b/4, 123b/7, 126a/8

āteş-i ğ. 125b/8

bu ğ. 095a/15

geh şād geh ğ. 033b/1

her ğ. 053a/6

kimi şādî kimi ğ. 060b/3

ol ğ. 091a/5

zeyt-i ğ. 073a/3

kimi şādî kimi ğ. kimi zaḥm olur kimi merhem 005b/5

ğ. u şādîden 005b/7, 101b/13

bu ğ.+ da 083a/10, 119a/8, 122a/14, 122b/1

her ğ.+ da 149a/1
ğ.+ dan 009b/11, 031b/12, 033a/11, 074b/1,
089b/8, 090b/3, 092a/10, 094a/2, 103b/7, 130b/7
belā vü derd ü ğ.+ dan 092a/9
bu ğ.+ dan 005b/7, 005b/14, 027b/12,
027b/13, 051b/3, 064b/2, 073a/9, 074a/5, 074a/9,
084b/3, 084b/15, 086a/4, 086a/11, 089a/14, 102b/2,
102b/13, 105a/15, 109b/15, 115b/5, 122a/7, 122b/4,
125a/3, 125a/7
bu naqş-ı şādî vü ğ.+ dan 005b/6
derd ü ğ.+ dan 004b/6, 074a/14, 094b/8
dest-i ğ.+ dan 090b/2
göñlün naqş-ı ğ.+ dan 027a/7
naqş-ı ğ.+ dan 075a/11, 075a/12
şādî vü ğ.+ dan 028b/1
ğ.+ dur 051a/15, 074a/13, 090b/4, 102b/11,
107a/12
derd ü ğ.+ dur 083b/4, 118b/3, 127b/11
eger şādî vü ger ğ.+ dur 086a/4
endüh u ğ.+ dur 095a/5
kār-ı ğ.+ dur 090b/4
miñnet ü endüh u ğ.+ dur 089a/10
yüz biñ ğ.+ ı 113a/5
ğ.+ ı devrān 112a/10
ğ.+ ı dünyā 124a/3
ğ.+ ı dünyā-yı fānî 110a/1
ğ.+ ı 'ışk 078b/9
ğ.+ ı 'ışkı 124b/12
ğ.+ ı 'ışkıyla 032b/11
ğ.+ ı küt 108b/6
ğ.+ ı rüz-ı kıyāmet 092b/11

ğ.+ ı sevdā 134b/14
ğ.+ ı yār olanuñ yarı 090b/4
ğ.+ ın 118a/11, 126a/15
anuñ ğ.+ ına 093a/12
ğ.+ ından 045b/9
'ālemün ğ.+ ından 107b/14
dünyā ğ.+ ından 093a/11
iy dünyā ğ.+ ından 122a/6
telh-i dārünüñ ğ.+ ından 092a/3
bu dünyānuñ ğ.+ ını 118a/9
ğ.+ ıyla 084b/3
ğ.+ lar 097a/6
bu ğ.+ lar 092b/11
bu ğ.+ larda 010a/4, 134b/12
ğ.+ undan 065a/12
ğ.+ uñdan 009b/12, 033a/6
sinün ğ.+ uñdan 096a/3
ğ.+ uñla 010b/13

ğamdest -1- [Ar + Fa] Gam eli.

gehî ğ. ile hemdest olurdu gehî şikest ü geh
peyvest olurdu 015a/2

ğamgîn -4- [Ar + Fa] Kederli, tasalı, gamlı.

ğ. 010b/6, 060a/4, 148b/12

ğ. ü ger 107b/4

ğamgüsār -10- [Ar + Fa] Gam ve kederi
defeden, gam ortağı.

ğ. 065b/6, 134b/12

ğ. ol 010a/4, 019b/8, 119a/7

ğ.+ am 119a/8

	ğ.+ e 065b/2, 065b/3, 065b/6, 065b/7		
ğamh̄ār	-2- [Ar + Fa] Gam yiyen, kederlenen.	ğarāib	-1- [Ar] Gariplikler, şaşılacak tuhaf şeyler.
	ğ. olursañ 102b/2		ğ. 055b/10
	ğ. ol 149a/1	ğaraż	-4- [Ar] Birine karşı beslenen kötü niyet, gizli düşmanlık, hınç, kin.
ğammāz	-1- [Ar] Söz taşıyan, laf yetiştiren.		ğ. 067b/1, 068b/14, 131b/15, 146a/9
	ğ.+ a 130a/7	ğarb	-5- [Ar] Batı.
ğamnāk	-7- [Ar + Fa] Gamlı, kederli.		ğ. 104b/10
	ğ. 096a/2, 103b/4, 110b/5		ğ.+ a 006a/8, 099b/14
	fedā-yı rāh-ı müştî h̄āki ğ. 127a/8		ne şark-ı ol nūrîñ ne ğ.+ ı 023b/7
	iy merd-i ğ. 109a/10, 115a/4		şark u ğ.+ ı 023b/7
	h̄āki ğ. 101b/11	ğarîb	-11- [Ar] Kimsesiz, zavallı.
ğamsuz	-6- [Ar + Tr] Kaygısı, tasası, sıkıntısı, üzüntüsü olmayan.		ğ. 144a/5
	ğ. 015a/5, 089a/3, 089b/2, 115a/2, 115a/12		ğ. ü ‘āciz ü dermānde 083a/12, 110a/14
	renc ü ğ. 045b/7		ğ.+ e 135b/11
ğamze	-2- [Ar] Çene veya yanak çukuru.		her ğ.+ e 130a/15
	ğ.+ si 138b/14		cihān bostānınuñ murğ-ı ğ.+ i 033a/4
	ğ.+ n 144a/12		murğ-ı ğ.+ i 010a/10
ğanî	-8- [Ar] Zengin.		ol ğ.+ iñ cānımı 144b/1
	ğ. 127a/7		ğ.+ ün 102a/12
	bir ğ. 129b/7		ol murğ-ı ğ.+ üñ 010b/9
	ğ.+ dür 007a/7, 126a/7, 127a/9, 131b/12		ğ.+ üñ yāresi 075a/15
	ğ.+ sün 009a/8	ğarîk	-1- [Ar] Suyu batmış.
ğanîmet	-1- [Ar] Savaştan kazanılan para veya mal.		ğ.+ i baħr-i nūr-ı zāt 131a/13
	ğ. 121a/15	ğarķ	-47- [Ar] Suyu batma.
ğar	-1- [Ar] Mağara.		ğ. 015a/14, 049a/1, 049b/8, 061a/6, 082b/3
	yār-ı ğ. Mağara dostu, Hz. Ebûbekir.		ğ. eyledi Suyu batmak. 017a/7
021a/11			ğ. eylemiş 076a/12, 142a/3
			ğ. eyler 022a/5

ğ. eylerse 019a/7	ğ.+ i baħr-i ħużūr ol 026b/6
ğ. idibdi 143b/4	ğ.+ i deryā-yı ħayret 136b/2
ğ. itmişdür 102a/8	ğ.+ i deryā-yı 'ıŝkuġ 125b/14
ğ. olasun Suda boġulmak. 063a/13	geħî cān ġ.+ i girdāb-ı ħayret geħî gözden döker dil āb-ı ħasret 073b/9
ğ. oldum Suda boġulmak.016b/10	ğarķāb -3- [Ar + Fa] Suya batan, boġulmuŝ.
ğ. olmaķmıŝ 095b/2	iy ġ. 123b/2
ğ. olmuş 005b/12, 116b/8	ğ.+ ı āħir 124b/2
ğ. olmuşdur 003b/9	ğ.+ ı ħūndur 093a/1
ğ. olsun 081b/13	ğarrā -1- [Ar] Alnında beyaz bir lekesi olan.
ğ. olup 116b/9	ğ. 023b/14
ğ. olupdur 082a/12	ğarrān -1- [Ar] Kükreyen.
ğ. olur 143b/7	pîl-i mest ü şîr-i ġ. 125a/8
ğ. olursın 104b/10	ğasl -2- [Ar] Yıkama, yıkanma.
ğ.+ a 060a/1, 099b/14, 114b/9	ğ. idüp Yıkamak.139a/13, 141b/2
ğarķa v.- dı 048a/8	ğāv -8- [Fa] Öküz, sıĝır.
ğ.+ a varduġ 006a/7	g. 071a/4, 071b/3
ğ.+ a varmaķ 060a/1, 132a/15	fażla-i g. 071b/2
ğ.+ a varmuŝ 019a/9, 136a/11	rîş-i g. 071b/9
ğ.+ a virdüġ 006a/7	g.+ dur 118b/9
ğ.+ a virmiş 122a/6, 136a/11	g.+ ı 071b/15
ğ.+ adur 027b/3	serġin-i g.+ ı rüstādur 071b/14
ğ.+ ı ġūta 067a/3	g.+ i ābîd 071b/2
ğ.+ ı ħayret 041b/1, 076b/11	ğavġa -7- [Fa] Kavga, dalaŝ.
ğ.+ ı ħūn 091b/7	ğ. 060a/3, 105b/4, 144a/4
ğ.+ ı ħūndur 051a/11, 090b/2, 091b/5	bu ġ.+ dan 036a/12, 053b/8
aŝfiyānuġ ġ.+ ı ħūndur 007a/2	ciħān ġ.+ larından 110b/2
ol ġ.+ ı taħayyūr 134b/2	ğ.+ ya 035b/1
ğ.+ i deryā-yı ħayret 112a/5	ğāvi -1- [Ar] Azmuŝ, azgın.
ğarķa -4- [Ar] Suya batmuŝ.	

	g. 071b/4		ğ. 043a/8, 047b/11, 049b/5, 059b/1, 078a/1,
ğavr	-3- [Ar] Dip, esas, hakikat.	146b/3	
	bu ğ.+ a 064a/12		şüret-i ğ. 042b/11
	ğ.+ ma 029a/7		ğ.+ a 010a/1, 099a/7
	bu sırıuğ ğ.+ ma irmek 105a/14		ğ.+ dan 040b/7, 047b/15
ğavvâş	-8- [Ar] Dalgıç.		ğ.+ e 135b/4
	ğ. 018b/9, 023b/11, 024a/12, 029b/13,		ğ.+ ı 098a/13
034b/9			ğ.+ ı derdin 029b/10
	dil-i ğ. 023a/3		ğ.+ ı ğubârı 004b/9
	iy ğ.+ ı deryâ-yı ma'ânî 048a/13		ğ.+ ı 'illetden 029b/11
	tarîkat bahrinüñ ğ.+ ı 021a/9		ğ.+ ı sâzuğ 043a/8
ğayb	-5- [Ar] Gözle görünmeyen,		ğ.+ mndan 015a/13, 032a/15, 061a/15
bilinmeyen alem.			hağkuğ ğ.+ mndan 058b/5
	ğ. 078a/8		yâr-ı ğ.+ mndan 046b/11
	ğ. olmaz 023b/1		ğ.+ i 003b/7
	ğ.+ dan 142b/7		senüñ ğ.+ uñ 003b/15
	ğ.+ dandur 084a/13		ğ.+ uñdan 112a/12
	sırr-ı ğ.+ ı 'âlem 084a/13		ğ.+ üñden 134a/9
ğaybet	-3- [Ar] Dedikodu yapma.		senüñ ğ.+ üñe 115b/13
	ğ. 017a/10	ğayret	-12- [Ar] Emek, çaba.
	ğ.+ den 026b/4, 026b/5		ğ. 008a/2, 017a/7, 090a/13, 105b/10,
ğaybî	-2- [Ar] Soyut şeylere ait.	109a/3, 114a/7	
	sırr-ı ğ. 034b/14		anuñ yâr-ı ğ. 051a/10
	şerbet-i ğ. 080a/4		'âr u ğ. 090b/7
ğâyet	-7- [Ar] Oldukça, çok.		bu ğ. 109a/4
	ğ. 002a/3, 008a/10, 091a/3, 128a/10, 137b/8		bu ğ.+ den 045b/12, 124b/11
	encâm u ğ. 002a/4		ğ.+ i aşl 055a/3
	ğ.+ de 118a/3	ğayrı	-18- [Ar] Başka, diğeri; artık, bundan
ğayr	-27- [Ar] Başka, başkası.	sonra.	

ğ. 004a/1, 017a/7, 033b/8, 033b/11, 035a/7, 041a/9, 041a/13, 042a/3, 051b/6, 060a/13, 074b/10, 103b/14, 110b/10, 115b/11, 134a/1, 137b/6

nūruñ ğ. 041a/14

ol zuhūruñ ğ. 041a/14

ğayriyyet -1- [Ar] Gayrilik, başkalik, ayrılık.

ğ. 060a/8

ğāzab -3- [Ar] Hiddet, öfke.

ğ.+ dan 128a/8, 134a/4

hışm u ğ.+ dan 014a/2

ğāzî -1- [Ar] Savaştan sağ olarak dönen asker.

ğ. 119b/12

ğazzalî -1- [Ar] İranlı İslâm âlimi, mutasavvıfı ve müderrisi.

ğ. 093b/3

gebr -1- [Fa] Ateşe tapan.

g. ü nâkesi 133b/3

gece -1- [Tr] Akşamdan itibaren gün ağarınca kadar geçen süre, tün, şeb.

g. 094b/3

geç -149- [Tr] 1. Bir yerden başka bir yere gitmek.

g. 017b/9, 040a/10, 046b/4

g.- di 031a/13, 046b/2, 113a/2, 126b/8

g.- erken 070b/1

g.- erler 054a/2, 080a/13

g.- ersen 004a/14, 017b/9

g.- erseñ 024b/13

g.- ersün 095b/7

g.- mezseñ 102b/7

g.- üp 017a/9, 017b/13,

2. Vazgeçmek.

g. 002b/1, 004a/4, 004b/6, 028a/2, 028a/3, 035b/6, 047b/1, 065a/8, 065a/10, 067a/15, 078b/3, 095b/15, 097a/6, 108b/4, 108b/7, 127b/9 003a/3, 040a/1, 042b/10, 057a/6, 061a/10, 062b/10, 069a/5, 086a/7, 092b/3, 098b/10, 112a/7, 115a/6

ya g. bu perdelerden yāhūd epsem 097a/7

g.- di 042a/6, 045b/1, 058a/8

g.- düm 016b/9, 110b/2

g.- dūñ 025b/13, 030a/5, 057b/9

g.- dūñse 108a/15

g.- en 035b/10, 037a/11, 148b/3

g.- enler 005b/6, 035b/11, 037a/10

g.- er 017b/14, 025b/5, 035b/11, 043b/14, 108a/14, 112b/7

g.- erdūñ 038b/9

g.- erler 095b/5

g.- ersen 038a/2

g.- erseñ 030a/4, 030b/1, 040a/7, 041a/1, 044a/5, 050a/15, 054b/5,

063b/5, 074b/10, 112b/6, 135a/11

g.- ersün 045b/8, 054b/10, 057a/10, 061b/5, 065a/9

g.- ersiñ 078b/10

g.- eydūñ 053b/8

g.- medūñ 045b/8

g.- medūñse 086a/12

g.- meseñ 112a/9

g.- meyen 045a/15

g.- meyince 003a/9, 045b/14, 046b/7,
070a/3, 078b/13, 092a/4

g.- mişem 043b/9, 138a/9, 139b/2, 140a/5

g.- miye 077b/4

g.- üp 024b/9, 024b/11, 026b/7, 044a/4,
045a/4, 045a/10065b/11, 076a/6, 080b/1, 082b/2,
098b/8, 099a/9, 099a/10, 126b/1

3. Yaşanıp tükenmek, tükenip bitmek, yaşanmak.

g.- di 084b/3, 106b/9, 109b/1, 110a/13,
111b/11, 124a/3

g.- er 050b/14

g.- iser 093a/4, 102b/4, 103b/12, 113a/2,
122b/12

g.- miş 054a/3

g.- mişdür 101a/10

g.- üpdür 084a/1

4. (Bir olay, bir iş) Vukû bulmak, cereyan etmek.

g.- di 101b/13

5. Belli bir zaman içinde gelip geçmek.

g.- di 125b/9

g.- erken 109a/4, 121a/12

g.- ersen 095b/9

6. Bulunduğu yerden ayrılıp başka bir yere yerleşmek, yer değiştirmek.

g.- digüj 039b/11

g.- diler 136a/2

g.- düj 109a/14

g.- er 052a/10, 057b/12, 062a/5

7. Herhangi bir durumda olmak.

g.- er 027b/5

g.- mek 042b/4

8. Geçmek fiiliyle deyimler.

g.- dise 009b/15

geç -1- [Tr] Düşünülen zamandan sonra.

g. 014a/6

geçe -1- [Tr] Gece, gün içindeki bir zaman
dilimi.

g. gündüz 090a/3

geçür -11- [Tr] 1.Yaşamak, yaşayıp
tüketmek.

g. 093a/4, 122b/12

g.- düm 082b/7, 136b/6

g.- düj 109a/13, 122b/1, 124a/5

g.- dür 101b/9

g.- miş 090a/3

2. (İhmal edip) Zamânında gerekeni yapmamak, kaçırmak.

g.- mezsün 047a/5

gedā -4- [Fa] Kul.

bir g. 116b/8

her g.+ dan 086a/14

ne cū ü cāna ne g.+ dur 067b/13

g.+ sın 100a/8

geh -18- [Fa] Kâh, gâh, bazen.

g. 033b/2, 125a/15

geh g. 098a/11

her g. 055a/1

gehî mu'ciz gehî bürhân bir haqq gehî
tevrât g. furkân-ı muṭlaḳ 105a/5

geh şād g. ḡam 033b/1

g. geh 098a/11

gāh mest ü g. hümār ol 125a/10
g. kebūd u geh siyehdür 094b/2
gehî sultān-ı dîn geh pîr-i hammār gehî
murdâr-ı mey g. merd-i esrār 030a/11
gehî ğamdest ile hemdest olurdu gehî şikest
ü g. peyvest olurdu 015a/2
gehî sultān-ı dîn g. pîr-i hammār gehî
murdâr-ı mey geh merd-i esrār 030a/11
gehî zülfi siyeh g. rû-yı çün mäh gehî
beydağ gehî ferzîn gehî şāh 109a/6
geh kebūd u g. siyehdür 094b/2
g. söz ü sâzı 033b/2
gehî hâlvet gibi şöbet gehî rāz gehî nāz u
niyāz u g. sūz gehî sāz 082b/14
g. şād geh ğam 033b/1
tîr ü g.+ î 006a/9
geh gāh -1- [Fa] Vakit vakit, ara sıra.
g. 135b/12
gehî -102- [Fa] Bazen, ara sıra.
g. 006a/9, 006a/10, 008b/12, 013a/4,
025a/12, 025a/13, 033b/3, 060b/10, 073b/8, 082b/11,
106a/3, 109a/8, 109b/1, 123b/7, 123b/10, 125a/15,
145b/15
g. mescid yerimdür gāhî hammār 084b/10
g. āb u gehî hūn u gehî şîr gehî gözün
gehî bernā gehî pîr 030a/10
gehî küffār birle ceng içinde g. âteş miââli
seng içinde 082b/12
gehî 'işret g. 'ayş u nihānî 104a/10
gehî zāhidleyin kâşanelerde g. baykuşleyin
virānelerde 082b/15

gehî zülfi siyeh geh rû-yı çün mäh g.
beydağ gehî ferzîn gehî şāh 109a/6
gehî hufte g. bîdār olurdu gehî mest ü
gehî hüşyār olurdu 083a/1
g. bûd u gehî nābûd oldum gehî kâşîd gehî
mağşûd oldum 083a/6
gehî mu'ciz g. bürhān bir haqq gehî tevrāt
geh furkānı muṭlağ 105a/5
g. cān ğarka-i girdāb-ı hayret gehî gözden
döker dil āb-ı hasret 073b/9
gehî cānu g. cānān olur 025b/7
g. cānu gehî cānān olur 025b/7
gehî zāhidleyin seccāde berdüş g. deryā
şîfat 'işkile pürçüş 082b/13
g. dūr gösterirsün gehî hālî gehî pür
gösterirsün 025a/9
g. evce çıkarlar gāh inerler 028b/6
g. fahr ile çıkdum fevk-ı 'arşa gehî fahrile
indüm taht-ı ferşe 083a/4
gehî fahr ile çıkdum fevk-ı 'arşa g. fahrile
indüm taht-ı ferşe 083a/4
gehî zülfi siyeh geh rû-yı çün mäh gehî
beydağ g. ferzîn gehî şāh 109a/6
gehî getürendedür gāhî fenāda g.
firkatdedür gāhî bekāda 025b/8
g. ğamdest ile hemdest olurdu gehî şikest ü
geh peyvest olurdu 015a/2
g. gencîne ü gāhî tılsım ol 035b/15
g. getürendedür gāhî fenāda gehî
firkatdedür gāhî bekāda 025b/8
gehî gül gibi kıldum hāra menzil g. gevher
miââli seng bir dil 083a/2
g. giryān gehî nālān olurdu 125a/14

- g. giryān olusun gāh nālān 123b/9
- gāh nālān u g. giryān olur 142a/10
- gehî cān garḳa-i girdāb-ı hayret g. gözden döker dil āb-ı ḥaşret 073b/9
- gehî āb u gehî ḥūn u gehî şîr g. gözün gehî bernā gehî pîr 030a/10
- g. güyā gehî ḥāmūş olasin 106a/2
- g. gül gibi kıldum ḥāra menzil gehî gevher miāāli seng bir dil 083a/2
- gehî dür gösterirsün g. ḥālî gehî pür gösterirsün 025a/9
- g. ḥalvet gibi şoḥbet gehî rāz gehî nāz u niyāz u geh sūz gehî sāz 082b/14
- gehî güyā g. ḥāmūş olasin 106a/2
- g. ḥān şebāzı kıldı pervāz gehî kânūn 'ışka oldı demsāz 083a/5
- gehî üftān g. ḥayrān olur 025b/7
- gehî mest ü g. ḥayrān olurdu 125a/14
- gehî lezzetde vü gāhî fenāda g. ḥayretde vü gāhî āenāda 123b/11
- g. heyhāya gāhî huya ḳaldum 083a/3
- g. ḥıllḳla gehî ḥūy 106a/7
- g. ḥufte gehî bîdār olurdum gehî mest ü gehî ḥüşyār olurdum 083a/1
- gehî āb u g. ḥūn u gehî şîr gehî gözün gehî bernā gehî pîr 030a/10
- gehî ḥıllḳla g. ḥūy 106a/7
- gehî ḥufte gehî bîdār olurdum gehî mest ü g. ḥüşyār olurdum 083a/1
- g. ḥüşyār ü gāhî mest olma 105b/3
- g. 'işret gehî 'ayş u nihānî 104a/10
- gehî ḥān şebāzı kıldı pervāz g. kânūn 'ışka oldı demsāz 083a/5
- gehî būd u gehî nābūd oldum g. ḳāşîd gehî maḳşūd oldum 083a/6
- g. küffār birle ceng içinde gehî āteş miāāli seng içinde 082b/12
- g. lezzetde vü gāhî fenāda gehî ḥayretde vü gāhî āenāda 123b/11
- gehî būd u gehî nābūd oldum gehî ḳāşîd g. maḳşūd oldum 083a/6
- g. ma'nādan ü gāhî şuverden 030a/12
- g. mātem gehî sūr 068b/7
- gāh ḥayrān u g. mest 136a/10
- g. mest ü gehî ḥayrān olurdu 125a/14
- gehî ḥufte gehî bîdār olurdum g. mest ü gehî ḥüşyār olurdum 083a/1
- g. mu'ciz gehî bürhān bir ḥaḳḳ gehî tevrāt geh furḳān-ı muṭlaḳ 105a/5
- gehî rind olmuşam meyḥānelerde g. mūgāneser puṭḥānelerde 082b/10
- gehî sulṭān-ı dîn geh pîr-i ḥammār g. murdār-ı mey geh merd-i esrār 030a/11
- gehî būd u g. nābūd oldum gehî ḳāşîd gehî maḳşūd oldum 083a/6
- gāh āh eyler g. nālān olur 142a/8
- gehî giryān g. nālān olurdu 125a/14
- gehî ḥalvet gibi şoḥbet gehî rāz g. nāz u niyāz u geh sūz gehî sāz 082b/14
- gehî zūlmet g. nūr 068b/7
- gehî āb u gehî ḥūn u gehî şîr gehî gözün g. bernā gehî pîr 030a/10

gehî âb u gehî hûn u gehî şîr gehî gözün
gehî bernâ g. pîr 030a/10

gehî dūr gösterirsün gehî hâlî g. pür
gösterirsün 025a/9

gehî hâlvet gibi şöhet g. râz gehî nâz u
niyâz u geh süz gehî sâz 082b/14

g. rind olmuşam meyhânelerde gehî
mügâneser puthânelerde 082b/10

g. sulfân-ı dîn geh pîr-i hammâr gehî
murdâr-ı mey geh merd-i esrâr 030a/11

gehî mâtem g. sūr 068b/7

gehî zülf-i siyeh geh rû-yı çün mâh gehî
beydağ gehî ferzîn g. şâh 109a/6

gehî gamdest ile hemdest olurdu g. şikest ü
geh peyvest olurdu 015a/2

gehî âb u gehî hûn u g. şîr gehî gözün
gehî bernâ gehî pîr 030a/10

gehî zertâc urur başa g. taş 094a/7

gehî mu'ciz gehî bürhân bir haqq g. tevrât
geh furkân-ı muṭlaḳ 105a/5

g. üftân gehî hayrân olur 025b/7

g. zâhidleyin kâşanelerde gehî baykuşleyin
virânelerde 082b/15

g. zâhidleyin seccâde berdüş gehî deryâ
şîfat 'ışkile pürçüş 082b/13

g. zertâc urur başa gehî taş 094a/7

g. zulmet gehî nūr 068b/7

g. zülf-i siyeh geh rû-yı çün mâh gehî
beydağ gehî ferzîn gehî şâh 109a/6

gel - -194- [Tr] 1. Bir yere varmak, ulaşmak.

g. 004a/7, 005b/7, 006b/11, 024b/6,
027b/15, 030a/15, 032b/7, 032b/11, 034a/4, 034b/4,
038a/3, 042b/13, 046a/11, 048a/13, 050b/5, 053b/2,

055a/3, 056a/10, 058a/15, 058b/5, 059a/7, 061a/2,
061b/1, 064b/15, 067b/11, 074a/12, 088a/6, 098a/15,
098b/7, 099b/3, 100b/2, 102b/6, 102b/14, 103b/12,
105a/15, 107a/5, 108a/2, 112b/1, 113b/13, 115a/14,
118a/6, 119a/7, 119b/1, 119b/15, 121a/13, 121b/10,
122a/6, 122b/5, 123a/12, 124b/1, 126b/10, 132a/8,
132b/10, 139b/1, 139b/6, 139b/10, 145a/4

ya sen g. başa ya ben başa varam 119a/8

g.- di 014a/6, 016a/9, 016a/12, 018b/10,
021a/11, 043b/7, 046a/11, 052b/4, 133a/14, 143a/2

g.- dimi 069a/8

g.- digünce 063a/15

g.- düm 042a/13, 083a/7, 110b/5, 119b/2

g.- düğ 006a/10, 006a/11

g.- e 031a/7, 044a/9, 099a/12, 148a/13

g.- eydi 025b/10

g.- i 147b/4

g.- ıcek 027a/10

g.- imek 013b/8

g.- megün 061b/3

g.- mek 063a/1, 079a/5

g.- mekde 026a/15, 040b/9, 050a/1

g.- meye 112b/12, 134a/10

g.- mez 027a/12, 059a/14, 067a/2, 069a/3,
092b/15, 095b/2, 097a/11, 111b/1, 116b/1, 139b/15

g.- miş 108a/7

g.- mişdür 055b/5

g.- miyesün 106b/7

g.- se 129b/8

g.- sün 015a/3, 053a/2, 053b/11, 084b/12

g.- üp 014a/6, 042a/9, 053b/13, 080a/5,
135b/12

g.- ür 017a/11, 019b/1, 025b/1, 026a/6, 037b/14, 043b/11, 046a/12, 049a/3, 053b/14, 056a/13, 057b/12, 059a/12, 073b/7, 085b/6, 103b/15, 105b/11, 107b/14, 111a/5, 115a/5, 117a/2, 121a/10, 123a/3, 130a/11, 142b/8

g.- ürdi 040a/2, 126b/5

g.- ürken 138b/2

g.- ürlər 042a/8, 137a/10

g.- ürmi 027a/14, 127b/7

g.- ürsün 099b/13

2. Ele almak, üzerinde durmak.

g. 002b/10, 020a/10, 020b/8, 024a/13, 045a/14, 056b/13, 064b/12, 068a/1, 120b/11

3. Türemek, çıkmış olmak.

g.- di 008b/14, 014b/4, 057a/8, 135a/9

g.- üpsün 103b/8

g.- ür 019a/12, 060b/2

4. Deyimler.

g.- di 075a/6

ḥayr g.- mez 056a/10, 072b/6

g.- ür 019a/15

g.- ürdi 125b/11

5. Belli bir zamâna rastlamak.

g.- digünce 063b/1

6. Getirilmek, gönderilmek.

g.- en 009b/13, 011b/10, 013b/7, 062a/7, 118b/5, 148b/2

g.- memiṣdür 111a/15

g.- ür 005b/4, 006b/4, 069b/15, 076b/13,

7. Uğramak, maruz kalmak.

g.- mez 053a/3, 077b/13, 080b/2

geldec -1- [Tr] Gelecek.

g. 105b/11

gem -1- [Tr] Atı yönlendirmek için ağzına takılan demir araç.

ğ. +in 142a/14

geñ -1- [Tr] Geniş.

g. 041a/9

genc -52- [Fa] Hazine.

g. 015a/4, 044b/6, 053a/9, 067b/7, 111b/14, 111b/15, 144b/14

işbu g. 145b/10

g. ü şādî 045b/7

bu g. ü zerden 045b/8

sîm ü zer ü g. 103b/11

g.+ dür 145a/1, 148a/3

g.+ e 053a/9, 112a/3

bu g.+ e 086b/15, 093a/3

her firāk-ı g.+ e 086b/14

ol g.+ e 086b/9

g.+ em 112a/2

g.+ emidür 114b/2

g.+ i 012a/7, 055a/12, 089a/7, 104a/5

bu g.+ i 053a/10, 087b/13, 112a/1

raḥmetiñ g.+ i defîni 011b/2

g.+ i dürr-i pâdişâhî 012a/3

kilîd-i g.+ i esrâr 081b/14

g.+ i ḥalvet 098a/13

g.+ i lâmekân 039a/9

g.+ i nihândur 030b/4

g.+ i nihāmī 113b/1	g. 145a/2, 145b/9
g.+ i zūlmet 098a/10	mār-ı g. 145a/2
g.+ i pādīşāhī 086b/8	sırr-ı g. 148a/5
g.+ i pinhān 039a/8	yār-ı g. 145a/2
emîn-i sırr-ı g.+ i pādīşāhī 061b/1	g.+ i esrār 035a/4
g.+ i pinhān 039b/2	g.+ i ma'nîniñ 025a/7
g.+ i zerden 130a/3	g.+ sün 003b/7
g.+ i vaḥdetden 051b/4	gendüm -5- [Fa] Buğday.
g.+ i zer 114a/14	g. 072a/14, 089a/14, 117a/3
g.+ i zer ü sîm 114b/8	cev ü g. 117a/7
g.+ in 087a/1	ne cev kalur ne g. ü ne ḥāne 117a/9
bu g.+ in aşlı 086b/14	geçe -1- [Tr] Yine, tekrar.
g.+ üñ 003b/8, 087a/3	g. 144b/4
bu g.+ üñ 081a/6	ger -144- [Fa] Eğer kelimesinin kısaltılmışı.
silāh ü esb ü g.+ üñ 079a/13	g. 003a/14, 007a/6, 007b/5, 008a/1, 008a/3,
g.+ üñ aşlı 086b/13	008a/7, 008a/15, 008b/11, 009b/6, 010a/15, 024a/8,
bu g.+ üñ tılsımı 075b/15	024a/12, 024b/3, 024b/4, 024b/5, 025a/3, 029a/14,
gencîne -12- [Fa] bkz. genc .	029b/13, 030b/11, 033b/4, 033b/9, 034a/13, 035b/6,
g. ol 025a/12	036b/10, 039a/14, 042a/3, 043b/11, 045b/11, 047a/1,
gehî g. ü gāhî tılsım ol 035b/15	052a/6, 052b/7, 056a/12, 056b/9, 056b/10, 057a/5,
g.+ den 148a/3	058b/4, 060a/3, 061b/6, 061b/12, 061b/14, 066b/14,
g.+ dür 037b/8	067a/15, 068b/8, 068b/14, 071b/7, 072b/12, 073a/3,
niçe g.+ ler 079a/12	073a/5, 076a/11, 080a/9, 080b/6, 081a/5, 083a/11,
g.+ ŋi 035b/1	085b/2, 087b/4, 087b/11, 087b/12, 087b/13, 088a/3,
anuñ g.+ si 028a/1	088a/4, 088a/9, 088a/13, 088b/14, 089a/9, 089b/9,
ol ḥaḳḳuñ g.+ sidür 004b/15	091a/2, 091b/5, 091b/6, 091b/10, 091b/13, 092b/11,
g.+ sün 025a/10, 025a/14, 028a/2, 035b/14	093a/14, 096b/12, 097b/14, 098a/1, 099b/1, 100a/8,
genc -8- [Fa] Genç insan, taze.	100a/15, 100b/4, 100b/8, 100b/15, 101b/6, 102a/1,
	102b/11, 105b/3, 108b/6, 109b/12, 110b/5, 112a/9,
	114a/1, 114a/2, 114b/3, 116a/10, 118a/11, 120a/10,
	123b/6, 123b/13, 123b/14, 125b/5, 129a/14, 129b/7,
	129b/11, 130b/4, 130b/14, 131a/15, 131b/9, 133a/5,
	135a/14, 140a/3, 140a/9, 144a/10, 144a/15, 144b/11,
	148a/1, 148a/6
	bende vü g. 114b/10

bir g. 143a/3			
dîdâr u g. 019b/10			
ğamgîn ü g. 107b/4			
keşfu g. 138a/4			
la' l ü güher g. 043b/11			
ma'nî vü g. 029a/1			
pâk u g. 103b/8			
pîş u g. 025a/3			
şâdî vü g. 089a/1			
ger düzağ-ı yüz g. bihişti 134b/15			
g. düzağ-ı yüz ger bihişti 134b/15			
ger Efrîdun ü g. Efrâsiyâbı 086b/4			
g. Efrîdun ü ger Efrâsiyâbı 086b/4			
eger şâdî vü g. ğamdur 086a/4			
g. ğayr u ger şer 029a/11			
eger ni' met ü g. medh ü âenâdur 115a/13			
g. nef ü ger zar 029a/11			
eger pinhân ü g. peydâ 077b/12			
ger ğayr u g. şer 029a/11			
g. ü fesenden 141b/12			
ger nef ü g. zar 029a/11			
gerçe -4- [Tr] Aslına bakılırsa, aslında, filvaki.			
g. 065a/5, 097a/14, 122a/2, 132b/6			
gerçek -2- [Tr] Hakiki.			
g. 147b/13			
g.+ üm 041b/7			
gerçi -13- [Fa] Her ne kadar, ise de.			
			g. 009b/3, 010b/13, 022a/13, 052a/2, 070a/11, 099b/5, 099b/12, 109b/3, 111b/14, 136b/10, 143b/5, 145b/8, 146b/3
	gerd -5- [Fa] Toz, toprak.		
	g. 009b/15, 043b/14, 145b/2		
	g.+ i rehür 094b/2		
	gerdân -6- [Fa] Dönen.		
	g. 073a/9		
	çarğ-ı g. 008b/8		
	g. olupdur 059a/10		
	bu g.+ da 094b/7, 094b/8		
	g.+ ı 143b/4		
	gerden -1- [Fa] Gerdan, boyun.		
	g.+ ini 051b/11		
	gerdiş -1- [Fa] Dönme, dönüş.		
	anuğ g.+ ini 089b/13		
	gerdün -10- [Fa] Dönen.		
	g. 006b/7, 073a/2, 094b/15, 147b/6		
	bu g. 094b/11		
	kemâl-i çarğ-ı g. 028b/9		
	püş-i g. 124b/11		
	g.+ e 089b/4		
	g.+ ı dünda Alçak felek, sefil dünya.		
	109b/12		
	g.+ uş işini 089b/13		
	gerek -101- [Tr] Lazım.		
	g. 026b/12, 033a/11, 036b/4, 040b/14, 041a/9, 045b/5, 051b/1, 051b/6, 059a/8, 062b/7, 064a/12, 076a/11, 081b/9, 095a/14, 100b/14, 101a/6, 102b/8, 105b/1, 106a/2, 114a/3, 116b/14, 122a/15,		

123b/14, 126a/2, 130b/9, 132a/10, 132a/12, 135b/3,
136a/14, 137a/14

g. āb ol gerek āteş 101a/8

gerek āb ol g. āteş 101a/8

g. pîl ol gerekse pîlgîri 101a/2

g.+ den 066a/1

g.+ dūr 015b/7, 017b/10, 029a/13, 029b/13,
034b/9, 047a/8, 051b/11, 053a/8, 056b/6, 058b/10,
063a/3, 064a/7, 065b/14, 066a/11, 067a/3, 067a/5,
067b/5, 068a/4, 069a/1, 072b/10, 079a/1, 079a/7,
080b/1, 086b/11, 088a/15, 090b/3, 095b/3, 099b/2,
100a/7, 106a/1, 110a/1, 116b/1, 116b/2, 122a/4,
122a/10, 122a/11, 123a/15, 126a/1, 128a/1, 136a/4,
138a/12

g.+ i 129a/15

g.+ se 025a/1, 035b/13, 040a/10, 042b/10,
051a/7, 052b/2, 057a/6, 065b/8, 082a/3, 087a/8,
105b/5, 119b/11, 137a/14

gerek pîl ol g.+ se pîlgîri 101a/2

g.+ sün 099b/3

gerek- -18- [Tr] Lazım olmak.

g.- mez 041b/15, 042b/2, 042b/3, 043a/11,
043b/5, 043b/13, 044a/13, 047b/14, 062b/4, 067a/3,
070a/4, 076b/1, 088b/14, 090a/9, 091a/6, 114b/7,
121a/1,

122b/9

germ -10- [Fa] Sıcak.

g. 070b/14, 094a/9

g. olma 094a/5

g. olsa 093b/6

g. olup 056b/7

g. ü serdün 078b/10, 078b/11

g.+ dūr 098a/6

lu'āb-ı g.+ e 087b/7

lu'āb-ı g.+ i miskîndür 087b/4

germā -2- [Fa] bkz. **germ.**

ne sermā vār ne g. 046b/9

g.+ yise 078b/12

geşt -1- [Fa] Gezme, dolaşma.

g. idersün 067b/5

getür - -20- [Tr] Bir şeyin veya birinin bir yere
gelmesini sağlamak, ulaştırmak.

g.- di 034a/8

g.- düm 018b/4, 071b/6, 137a/13

g.- dūñ 134b/4

gehî g.- endedür gāhî fenāda gehî
firkatdedür gāhî beḳāda 025b/8

g.- gil 075a/2, 131a/8

g.- me 004b/9, 029b/10, 096a/3

g.- medi 127a/4

g.- mek 030b/8

g.- mesün 070b/13

g.- miş 074b/15

g.- señ 046b/10

g.- sün 027a/12, 062a/7

g.- ür 117b/12, 127b/3

gevher -30- [Fa] Kıymetli taş, cevher.

g. 021a/3

g. bu kāndan 022b/5

g. bulmca 030a/14

g. deñiz 048a/9

g. eyler 002a/1

g. ide 089a/6

gehî gül gibi kıldum hâra menzil gehî g.
miââli seng bir dil 083a/2

g. niââr it 023b/12

g. oldu 018b/8

g. olmaz 024a/14

bu g.+ den 005b/9

g.+ dür 036a/5

g.+ i 028a/8, 146a/4

baħr-i yaķınüñ g.+ i 023a/2

g.+ i baħr-i yaķındur 008b/13

g.+ i dürc-i nübüvvet 011a/12

g.+ i hâşş 018b/9, 023b/11, 029b/13, 034b/9

g.+ inden 018b/7

bu baħrûñ g.+ inüñ hâşş 021a/9

g.+ ler 034b/8

bu g.+ ler 008b/14

g.+ sen 039a/9

g.+ sün 015b/14, 039a/10

g.+ üñi 037a/6

gevherefşân -1- [Fa] Cevher saçan.
g. 031a/4

gevherefşân -1- [Fa] bkz. **gevherefşân**.
g.+ i 048a/13

gevherefşânlık -1- [Fa + Tr] Cevher saçmak.
g. 032b/8

gez - -5- [Tr] Dolaşmak, yol almak, seyahat etmek.

g.- en 068b/5

g.- endinden 099b/4

g.- erdi 067b/3

g.- ersün 098a/11

g.- seņ 087b/13

ğdâ -11- [Ar] Yiyecek.
ğ. 004b/5, 050b/10, 088a/5
ğ. kıl Yiyecek haline getirmek. 020a/7, 082a/4
ğ. ol Yiyecek haline gelmek. 021a/12
ğ.+ dur 057b/15
ğ.+ sı 051b/2
zâğunğ.ğ.+ sı 049b/1
ğ.+ yı 036a/8
ğ.+ yı rûh Ruhun gıdası. 108b/5

ğill -3- [Ar] Birine karşı beslenen kötü niyet, gizli düşmanlık, kin.
ğ.+ dan 063b/12
ğ.+ ından 049b/5, 059b/1

ğilmân -4- [Ar] Köleler, esirler.
ğ. 145a/12
hür u ğ. 038b/1, 039b/14, 074b/8

ğınâ -4- [Ar] Usanç, bıkkınlık.
ğ. 086a/3, 112a/12
faķr-ı ğ.+ dan 021a/13
zât-ı ğ.+ dur 005a/3

ğırbâl -3- [Ar] Kalbur, iri delikli elek.
ğ. 036b/7, 105a/12
ğ.+ a 036b/8

ğurîvân -1- [Fa] Bağırıp çağırın, feryat eden.	g. 095a/11, 105b/11, 111b/5
ğ. 091b/1	bir g. 104b/4, 122a/14, 138a/5
ğurra -1- [Ar] Gururlu, kibirli, kendini beğenmiş kimse.	ol g. 133b/7, 140b/14
ğ. 033a/3	g. gündüz 080a/6, 100a/7, 117a/11, 119b/15, 120a/6, 123b/2, 125a/13
ğıṭā -2- [Ar] Örtü, örtünecek şey.	ne g. uyhu vü ne gündüz ārām 124a/7
ğ.+ dur 060a/8	gider -3- [Tr] Ortadan kaldırmak, yok etmek.
keşf-i ğ.+ dur 057b/15	g.- me 010b/12, 115b/9, 132a/13
ğıybet -6- [Ar] Gıybet, arkasından söyleme, dedikodu yapma.	gil -9- [Fa] Balçık, su ile ıslanmış toprak, çamur.
ğ. 026b/9, 055b/6, 091b/2, 130a/7	āb u g. ū ḥūn u reg-i post 006b/2
ğ. itme Dedikodu yapmak.129a/3	āb ū g.+ de 013b/4
ğ.+ i 063a/13	g.+ den 072a/12
gibi -83- [Tr] Benzetme edatı.	āb u g.+ den 027a/1, 038b/9, 050b/2
g. 004b/3, 006b/1, 006b/7, 016a/5, 016b/14, 017b/10, 018b/2, 023b/10, 024a/3, 027a/8, 030a/1, 030b/1, 031a/4, 033a/12, 036a/1, 038b/10, 039b/4, 041b/2, 041b/4, 045b/5, 049b/7, 053a/11, 053b/5, 053b/6, 059a/6, 059a/8, 062a/13, 062a/14, 062b/4, 062b/8, 063a/2, 063a/5, 067a/5, 069a/6, 070b/5, 071a/11, 071b/12, 073b/10, 076a/8, 082a/6, 082b/8, 083a/8, 084b/2, 085a/14, 088b/13, 093a/15, 096a/4, 097a/3, 097a/15, 097b/3, 099a/8, 102a/2, 103a/2, 103a/7, 107a/7, 107b/11, 108a/3, 111a/6, 116a/10, 118b/11, 119a/1, 123b/8, 124a/6, 125a/2, 125a/15, 125b/8, 129a/15, 136a/14, 138b/14, 142a/9, 143a/1	bu hevā-yı āb u g.+ den 050a/15
güher g. 048b/1	ol āb u g.+ den 121b/14
gehî gül g. kıldum ḥāra menzil gehî gevher miāālî seng bir dil 083a/2	āb ū g.+ dūr 073a/10
gehî ḥalvet g. şoḥbet gehî rāz gehî nāz u niyāz u geh sūz gehî sāz 082b/14	gine -2- [Tr] Yine.
g.+ dūr 071b/13	g. 022b/5, 071a/9
gice -16- [Tr] Gece, gün içindeki bir zaman dilimi.	gir -35- [Tr] 1. Geçmek, (içeriye) varmak, dâhil olmak.
	g. 043b/8, 143b/12
	g.- di 095a/13
	g.- dūḡ ü çıkduḡ 100a/5
	g.- e 039a/12
	g.- em 016b/15
	g.- en 052a/14, 092a/2, 092a/6, 092a/11
	g.- ince 072b/11
	g.- iser 121b/3

g.- me 064a/5	bār-ı g.+ dur 035b/2, 087b/9
g.- meden 112a/14	üftāde-i bār-ı g.+ sun 055a/14
g.- meyince 146b/1	girānî -1- [Fa] Ağrlık.
g.- miş 008b/8, 116b/8	bend-i g. 055a/9
g.- mişdürür 041a/4	girdāb -10- [Fa] Suların dolaştığı ve çukurlaştığı yer, anafor.
g.- sem 042a/12	g. 111b/12
g.- seņ 037b/14	bu g. 111b/12
g.- üp 129b/14	g.+ a 078b/12
g.- üp 054a/11	bu g.+ a 027a/12, 095b/2
g.- ür 021a/14, 045b/5, 126a/5	ol g.+ a 027a/11
2. Bir şeye dâhil olmak.	bu g.+ ı 'azî me 092b/14
g.- di 114a/5	g.+ ı belādur 062b/12
3. Uymak, tâbi olmak.	g.+ ı ğaflet 076a/12
g.- di 139a/6	gehî cān ğarķa-i g.+ ı hayret gehî gözden doker dil āb-ı ğasret 073b/9
g.- esün 131a/5	girde -11- [Fa] Yuvarlak.
g.- mişem 143a/6	g. 068b/9, 068b/10, 068b/11, 068b/13, 095a/12, 095a/13
4. (Bir şeye) Başlamak.	g. ū nāgirde 068b/12
g.- düm 133a/6	bu g.+ den 068b/14
g.- er 143a/9	g.+ ler 095a/11
g.- mege 066a/2	bir sākāruņ g.+ sidür 060a/11
g.- mek 076b/1	cihānuņ g.+ sin 093a/2
g.- ür 040b/1	5. Gelmek.
g.- düņ 033a/1	girdelik -1- [Fa + Tr] Yuvarlaklık.
girāmî -1- [Fa] Aziz, muhterem, saygın.	g.+ den 068b/13
g. 128b/15	girev -3- [Fa] Rehin.
girān -5- [Fa] Ağır.	g. 070a/7, 070a/8
bār-ı g. 089b/3	g.+ den 070a/4
bār-ı g.+ dan 055b/2	girevrev -1- [Fa] Rehin giden.

	g. 070a/8		g.- di 016a/8, 016b/3, 042a/13, 084b/12, 108b/13, 111b/8, 139a/5, 140b/11, 141a/9, 143a/3, 143a/11, 143a/13, 143b/3, 143b/7
gıřiftār	-8- [Fa] Müptelâ, tutkun.		
	g. 061b/13, 080a/8, 092b/6, 103a/15, 117a/11, 118a/6		g.- diler 140b/10, 142b/13
	kūr u g. 054b/14		g.- düğün 100a/14
	g. olur 104b/11		g.- dükde 070a/13, 121a/6
gışıl	-4- [Tr] 1. Dışarıdan içeriye geçilmek, dâhil olunmak.		g.- düm 085b/8, 110b/5, 110b/6
	g.- mez 025b/9, 061a/11		g.- düñ 006a/10, 061b/3
	g.- ür 079a/3		g.- e 084a/4, 132b/1
2.Başlanmak.			g.- ecegi 101a/9
	g.- mez 040b/3		g.- em 121a/14
gışü	-24- [Tr] Geri, ileri zıttı.		g.- emedüm 133a/6
	g. 002a/5, 025b/2, 025b/6, 031b/4, 049b/9, 057a/4, 065a/13, 068b/13, 075a/1, 075a/6, 075b/5, 078b/9, 097b/10, 103b/3, 110a/4, 111b/1, 111b/15, 126b/4, 140a/4, 140b/8, 142b/10		g.- en 014b/9
	g. kalduñ 053b/4		g.- er 003b/8, 007a/15, 014a/15, 017a/11, 024a/12, 055a/5, 055a/9, 057b/6, 059b/2, 059b/7, 081a/6, 086b/7, 092a/11, 100a/14, 117a/9
	g. kalmış 054a/3		g.- erdün 004b/8
	g.+ dür 106b/3		g.- erken 036b/14, 044b/8, 054a/7, 055b/3, 072a/11, 119b/1, 127b/1
gıryān	-10- [Fa] Ağlayıcı, ağlayan.		g.- ermi 105a/10
	g. 027b/13, 051b/3, 094b/14, 140a/11		g.- erüm 100b/1
	nālān ü g. 106a/3, 125a/8		g.- eyin 087a/10
	gehî g. gehî nālān olurdu 125a/14		g.- ıcek 102a/10
	gehî g. olusun gāh nālān 123b/9		g.- iser 135a/9
	g. olupdur 029b/6		g.- me 107a/11
	gāh nālān u gehî g. olur 142a/10		g.- mek 028b/7, 063a/1
gıt-	-106- [Tr] 1. Bulunduğı yerden uzaklaşmak, ayrılmak.		g.- mekden 006b/8
			g.- meyince 042b/8, 047a/2
			g.- mez 029b/5, 030a/12
			g.- sün 018b/15

g.- üp 125b/11, 136b/2	g.- di 145b/12
ne sultân dir ecel şâhum ne dervîş g.- üpdür	haykırdı u g.- di 140b/12
merg elinden cümle dilrîş 117b/3	g.- enler 123a/14
2. Yönelmek, meyletmek, rağbet etmek.	g.- er 038a/11, 087b/7
g.- enüj 134b/1	g.- erdi 012b/6
g. 113b/10	g.- ersün 106a/12
g.- er 106a/4	g.- esün 105a/9
3. Yok olmak, ortadan kalkmak.	g.- etür 072b/11
g.- e 035a/2, 056a/5, 056a/7, 057b/10,	g.- gil 112b/1
060a/2	g.- miş 133b/8
g.- er 002a/7, 035a/2, 048b/11, 074a/1,	g.- seņ 094b/15
074a/12, 077a/2, 106b/2, 126a/13, 136a/5	g.- üp 088a/1
g.- mediye 063a/5	g.- üpdür 011b/12, 088a/8
g.- se 125a/5	tâç g.- üpdür 014b/9
g.- sün 077a/13	giyâh -1- [Fa] Nebat, bitki.
g.- di 112a/1	bir g.+ i 101b/4
4. Ölmek.	giysu -1- [Tr] Giysi.
g.- düm 112a/5	g.+ yı siyâhı 014b/11
g.- eceksün 143b/7	gizlen - -1- [Tr] Saklanmak.
g.- en 092b/15, 138a/9	g.- miş 086b/8
g.- endür 003b/6	gizlü -8- [Tr] Saklı.
g.- er 035a/2, 041a/1, 057b/10, 057b/12,	g. 069a/4
090a/10, 132a/10	bu g. 012a/7
5. Harcamak, sarfetmek.	bu g. râz 142b/6
g.- er 117b/2, 120b/13	göñülden g. 068b/15
6. Deyim.	g. 'aybun 130a/12
başından 'aklı g.- miş Çok sevinçten veya	bu g. râza 013a/12, 030b/3
çok korkudan ne yapacağını şaşırarak 049a/4	g. sırrı 022b/2
giy - -17- [Tr] Kuşanmak, giyinmek,	gonca -1- [Fa] Tomurcuk.
donanmak.	
g. 073a/1	

	g.+ sındur 024a/4		g.+ üme 148b/12
göç -	-8- [Tr] 1. Yerleşmek amacıyla bulunduğu yerdeki konumunu değiştirmek.		g.+ ümi 140a/14
	g.- e 096a/14		g.+ ümüñ 134b/5
	g.- en 074b/9		g.+ üñ 049b/1
	g.- er 075a/7		g.+ üñ gözini 122b/13
	g.- mek 125b/3		g.+ üñ nakş-ı ğamdan 027a/7
			g.+ üñi 059a/8, 141b/9
2. Ölmek.			g. 004a/7, 004b/1, 009b/4, 026b/11, 027a/1, 028a/3, 032a/9, 034b/8, 053a/3, 084b/14, 091a/9, 095b/15, 102b/6, 109a/9, 113b/3, 124a/13, 127b/11, 130b/7, 144b/7
	g.- e 074a/15		g. āyînesün 042b/6, 051b/9
	g.- em 010b/10		g. āyînesîne 143b/12
	g.- üpdür 108a/7, 122b/11		g. bāğında 064a/11
gök	-4- [Tr] Gök yüzü, sema.		g. deryāsı 061a/6
	g.+ de 041a/4		g. mir‘atıñ 050a/4
	g.+ den 090b/8, 123a/1, 141b/6		g. virmek Sevmek, aşık olmak. 112b/2
gölge	-1- [Tr] Saydam olmayan bir cisim tarafından ışığın engellenmesiyle ışıklı yerde oluşan karanlık; saye, karaltı.		g. virmek 121a/3
	g.+ si 014a/1		g.+ de 085b/2
gönder -	-1- [Tr] Yollamak.		bir g.+ de 079a/6
	g.- me 129b/8		bu g.+ de 080a/11
gönderil -	-1- [Tr] Gönderme işi yapılmak veya gönderme işine konu olmak.		g.+ den 010b/11, 050a/5, 134b/6
	g.- düñ 069b/8		cān ū g.+ den 074a/12
göñül	-53- [Tr] Yürek, kalbin mânevi yönü.		g.+ den gizlü 068b/15
	g.+ i 036a/11, 141b/15, 142a/1, 142a/2, 142a/3, 148b/15		gör - -267- [Tr] 1. Bir nesne veya kimsenin varlığını algılamak, hissetmek.
	dil-i pürmür u g.+ i sâdelerden 072a/10		g. 009a/5, 069a/8, 069b/10, 091b/12, 091b/13, 104a/8
	g.+ i sâdelerden 050b/12		g.- di 017a/13, 017b/5, 062a/6, 070b/1, 072a/7, 072a/11, 127b/1, 138a/7, 138b/1, 138b/2,
	g.+ inde 015a/12		
	g.+ üm 134b/7		

139a/8, 141a/6, 141a/14, 141b/6, 141b/15, 142a/6,
142a/12, 143a/2, 143a/4, 144b/15

g.- digüm 009a/9

g.- digi 106a/14

g.- digünj 059a/14

g.- diginjen 041a/9

g.- digünjen 006a/11

g.- diler 043b/1, 140b/2, 141a/10, 141b/1,
142b/14

g.- digin 056b/10, 058a/5, 059a/6, 059a/8,
060a/8

bu g.- digin 059a/5

g.- dükçe 121a/10

g.- düm 042a/8, 065b/6, 084b/5, 101b/6,
115a/12, 121b/8, 137a/11

g.- düj 006a/10, 057b/1, 060a/15, 065b/5,
077b/3, 129a/15, 133b/15

bildün ü g.- düj 060a/9

g.- düjde 085b/7

g.- e 044a/10, 081b/9, 111a/5, 148a/7

g.- eler 141a/9

g.- emezsün 051b/9

g.- en 024a/4, 038b/3, 041a/10, 056b/11,
059b/2, 088b/5, 091a/12, 131b/2, 147a/5

g.- enler 005a/13, 014a/3, 034a/12, 035b/11

g.- esün 110b/11

g.- eydi 008a/3

g.- inmez 130b/3

g.- incek 110b/11

ne táb ü küt g.- me idersün ne bir dem tākāt
sürme idersün 106b/4

g.- meden 089b/4

g.- medi 023a/4, 069a/10

g.- medük 089a/11

g.- medüm 032a/1, 112a/1

g.- mege 144b/2

g.- mek 036a/1, 068a/8, 143b/8, 144a/15,
145a/13

g.- mesün 119a/5

g.- meyince 105a/13

g.- mez 018a/7, 042a/3, 046b/8, 049a/8,
094a/6

g.- mezdi 124a/8

g.- mezsün 039b/15

g.- miye 044b/1

g.- miyem 003a/12

g.- se 038b/3, 056b/5, 139b/14, 144a/10

g.- seņ 128b/15

g.- sün 099a/7

g.- üp 042a/6, 056b/2, 057a/10, 071b/9,
074a/4, 075b/4, 115a/6, 119a/6, 125a/2, 125a/9,
126b/15

g.- üpdür 096a/5

g.- üben 119a/5

g.- ün 094a/6

g.- ür 014b/12, 017a/3, 017b/2, 018a/1,
018a/2, 019b/1, 025b/2, 031b/4, 031b/6, 031b/8,
032b/5, 035b/8, 036a/11, 036b/14, 040a/14, 044b/10,
044b/12, 044b/13, 048b/11, 049a/4, 051a/6, 051a/9,
054a/3, 054a/7, 056a/9, 058b/14, 066b/7, 066b/11,
067b/3, 068b/5, 074b/2, 074b/13, 074b/15, 075b/6,
085b/4, 090a/7, 090b/8, 092a/8, 092a/11, 096b/7,
097a/10, 097a/12, 099b/7, 100a/14, 102a/7, 104b/4,
107a/4, 110b/13, 116a/1, 116b/8, 117b/7, 117b/13,

119b/5, 119b/6, 121b/12, 126a/4, 126a/6, 126a/15,
132a/3, 132b/4, 133b/7, 134a/5, 138a/6, 141b/14,
144b/5

g.- ürdi 125a/6

g.- ürken 099b/4

g.- ürler 043b/2, 046a/12, 049a/2, 113a/14,
126b/4

g.- ürmi 077b/1

g.- ürsen 075a/1

g.- ürsün 055b/10, 056b/8, 056b/9, 057b/9,
059a/10, 060b/8, 082a/11, 101a/11, 101b/4, 104b/12,
116a/14

g.- ürven 124a/11, 124a/12

2. Anlamak.

g. 037b/5

g.- düm 085b/9

g.- irsün 061b/4

g.- ür 017a/14, 018b/6, 019a/9, 019a/13,
031b/11, 051a/11, 052a/11, 055b/4, 055b/6, 055b/7,
092a/10, 136a/10

g.- ürsün 026b/14, 030a/13, 038a/14, 050a/6,
050a/15, 060a/6, 061a/13, 074b/10, 078b/2

g.- ürler 031b/7, 041b/4

g.- ürsün 035a/10, 035a/11

3. Şâhit olmak, müşâhede etmek.

g. 037b/13, 065a/1, 106a/5, 108a/4, 121a/15,
130b/13, 141b/13

g.- medi 100a/3

4. Deyimler.

hoş g. 116b/5, 121b/4

revâ g.- me 137a/2

münâsib g.- medüm 032a/3

hoş g.- se 097b/3

ön g.- mek 105a/14

5. ... olarak kabul etmek, şöyle veya böyle
değerlendirmek.

g.- düğine 116a/15

g.- meksün 098a/13

6. Görme hassasına sâhip olmak, görür olmak.

g.- mez 118b/10

7. ... olarak kabul etmek.

g.- ürse 056b/3

8. Hayâlinde veya gözünde canlandırmak, tasavvur
etmek.

g.- ürsün 058a/5

g.- ür 138a/5

göre -7- [Tr] Uygun şekilde.

g. 006a/15, 034b/4, 101a/9, 113a/1,
116a/15, 132a/2

g.+ dür 079a/14

görin -60- [Tr] Gözle görülür olmak, kendini
göstermek, ortaya çıkmak.

g.- düğ 024a/10

g.- düğ 030a/9

g.- indüğ 024a/10

g.- ine 025a/6

g.- di 004b/11, 018b/9, 037b/5, 059b/9,
087b/6

g.- dükçe 125a/4

g.- e 055a/13, 081a/5

g.- en 041a/10, 059a/15, 059b/3

g.- ir 055b/8, 060b/10, 098a/10

g.- mek 068b/14
g.- meye 081a/4
g.- mez 003a/12, 004a/1, 024b/14, 042b/12, 046b/13, 047a/2, 054b/12, 063b/8, 076b/8, 078a/1, 095a/1, 126b/9, 145b/2
g.- mezmi 077a/14
g.- se 038b/1, 056a/2
g.- sün 080a/2
g.- ür 005a/1, 032b/2, 037a/12, 037b/1, 037b/10, 038b/2, 038b/13, 039a/7, 039b/2, 049a/12, 055b/11, 056a/6, 056b/12, 063a/1, 064b/8, 094b/3, 118b/12, 143b/13, 144b/5, 144b/6, 144b/7

göster - -11- [Tr] Görmesini sağlamak, bir şeyin varlığına veya durumuna işaret etmek.

g. 059a/7, 115b/12
g.- di 144b/1
g.- digün 109b/2
g.- e 096a/7
g.- gil 129a/15
g.- ir 096a/11
gehî dür gösterirsün gehî hâlî gehî pür g.- irsün 025a/9
gehî dür g.- irsün gehî hâlî gehî pür gösterirsün 025a/9
g.- mese 008a/15
g.- mez 037a/14

götür - -3- [Tr] Bir şeyi bir yerden bir yere taşımak, ulaştırmak.

g.- di 139a/3
g.- gil 077a/13
g.- ürse 145b/15

göz -91- [Tr] Görme organı.

g. 003a/13, 026a/4, 027b/12, 031a/7, 042a/3, 044b/1, 091a/12, 106a/14, 110a/3

g. dikme Bir şeyi ele geçirmek isteğine kapılmak. 088b/8

g. gözlemekden 096b/14

bu g. ile kaşa 004b/2, 048b/7

ne şüret kalmış ol başda ne g. kaş 102a/5

g. ü kulağdur 106a/10

g. yaşından 031a/4, 143a/4

g. yaşıyla 125b/1

g. yaşı döküp 140b/14

g. yummuşdı Görmezlikten gelmek. 125a/9

her g.+ de 094b/2

g.+ den 003b/3, 031a/10, 100b/15, 107a/3, 111b/8, 123b/8, 125a/15, 142a/9

bu g.+ den 004b/3

gehî cân ğarğa-i girdâb-ı hayret gehî g.+ den döker dil âb-ı hasret 073b/9

bu g.+ e 054b/12

şu g.+ e 043b/12

g.+ giyle 130b/3

g.+ i 127b/13

cânuğ g.+ i 030b/5

g.+ i yaşın 011b/15, 125b/10

g.+ in 044a/11, 122b/3

g.+ inden 017a/8, 051a/2, 126a/14

g.+ ine 118b/12

cahüduğ bir g.+ ine 108b/13

g.+ ini 122b/15

gönlüğ g.+ ini 122b/13

halkuñ g.+ ini 096b/15
g.+ le 024b/5, 027b/15, 043a/3, 128b/6,
132a/8, 132b/3
g.+ ler 027b/13
g.+ lerden 003b/13, 084a/13, 092b/12
g.+ lerden nihāndur 068b/15
g.+ leri 138b/9
anuñ g.+ leri 143a/2
g.+ lerinden 126b/7
g.+ lerine 138b/10
g.+ leriñ 116a/10
g.+ lerüm 124a/13
g.+ lerüme 038b/2, 038b/13
g.+ lerüne 039b/2
g.+ lerünge 038b/1, 047a/2, 076a/9, 081a/5
g.+ lerünji 049a/11
g.+ üm 085b/9
g.+ üm yaş dökmeden Ağlamak.110b/7
g.+ üm yaşı 111b/9
g.+ üme 003a/12
g.+ ümi 010b/10, 134b/9
g.+ ünden 108b/3
bir g.+ üni 108b/14
g.+ üñ 063b/2, 117a/10, 118b/10
gehî āb u gehî hūn u gehî şîr gehî g.+ üñ
gehî bernā gehî pîr 030a/10
g.+ üñden 061b/2, 063a/5
yār u g.+ üñden 081a/4
g.+ üñge 055a/13

g.+ üñji 104a/8
g.+ üñle 056b/10
gözet - -18- [Tr] 1. Gözlemek, etrafı bir amaç
doğrultusunda bakınmak.
g. 002b/10, 028a/2, 042b/10, 051b/1,
064a/3, 091b/15, 099a/1, 108a/6, 111a/6
bir iste bir g. bir bil bir eyle 003a/5, 044a/3
g. yoluñı vü tütğıl dilünji 131a/5
2. Göz önünde tutmak, dikkat etmek.
g. 059b/11, 132b/11
g.- me 130a/12
g.- mez 031b/5
3. Korumak, muhafaza etmek.
g.- mek 018a/15, 113a/9
gözle - -6- [Tr] Gözetlemek, dikkatle
bakmak, gözle takip etmek.
g. 131a/6
yoluñ g. 108b/1
g. yoluñı 131a/6
göz g.- mekden 096b/14
ne ser g.- r ne bāl ister ne per ol 017a/2
g.- yem 034a/6
güm -2- [Fa] Kayıp.
g. 081b/15, 117a/3
gümkerde -1- [Fa] Kaybetmiş,
kaybolmuş.
g. 062a/6
gū -10- [Fa] Söyleyen, diyen.
güft u g. Dedikodu. 110a/13
güft u g.+ da 053b/7

güft u g.+ dan 006a/1, 053b/6	gūr -9- [Fa] Mezar, kabir.
güft ü g.+ dar 091b/3	g. 042a/5, 067b/3, 109a/14, 124b/4
güft u g.+ lar 079a/2	ol kararı g. 122b/2
güft u g.+ sını 097b/15	g. ü teng ü tārīk 092b/9
güft u g.+ ya 122a/9	g.+ a 042a/12, 042a/13
güft u g.+ yum 133a/5	g.+ ı merdān 067b/5
ġubār -4- [Ar] Toz.	ġurbet -1- [Ar] Yabancı bir memleket, yabancı yer.
ġ.+ ı 092a/15	bu ġ.+ de 119a/7
ġayr-ı ġ.+ ı 004b/9	ġüre -1- [Ar] Parlaklık.
kimsenün ġ.+ ı 110a/5	g. 066a/8
ġ.+ um 110b/9	ġuref -1- [Ar] Çardaklar, köşkler.
ġül -5- [Ar] Hortlak, şeytan.	ġ.+ de 015b/4
ġ. 102b/11, 06b/11	ġūristān -2- [Fa] Kabristan, mezarlık.
nişimengāhı ġ.+ ān 091b/1	g.+ da 065b/5
ġ.+ e 107a/8	g.+ e 065b/4
ġ.+ sen 095b/14	ġurūr -5- [Ar] Enaniyet, kibir.
ġulām -2- [Ar] Tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlı, genç.	ġ. 105a/12
ġ. 043b/9	ġ.+ a 059b/14, 060a/1
ġ.+ um 050b/3	ġ.+ ından 052a/3
ġulġul -3- [Fa] Dalga dalga ortalığa yayılan gürültülü ses.	başunđađı bādı ġ.+ ı 136a/5
ġ. 015b/9, 016a/9, 016a/12	ġurūş -2- [Alm] 1 liranın yüzde biri değerindeki Türk para birimi.
ġülluġ -1- [Ar + Tr] Şeytanlık.	ġ. 123a/5, 123a/12
bu ġ.+ dan 107a/9	ġusl -2- [Ar] Boy abdesti.
ġunāġün -1- [Fa] Renk renk, türlü türlü.	biñ ġ. 036b/4
niçe endüh-ı g. 082b/7	ġ. u tahāret 036a/14
ġüne -1- [Fa] Türlü, gidiş, tarz.	ġuşşa -7- [Ar] Üzüntü, endişe.
g.+ i zerd 126b/3	ġ. 028b/1

belā vü ğ.+ dan 110a/9	gūyān -1- [Fa] bkz. gūyā .
bu ğ.+ dan 089b/11	pāy-ı ğ.+ ı şikeste 082b/11
ğ.+ sına 088b/8	gūybāz -1- [Fa] Çevgân oynayan kimse.
ğ.+ sından 030b/10, 078b/10, 078b/11	g.+ ı 124b/9
gūş -12- [Fa] Kulak.	gūyende -3- [Fa] Söyleyen, söyleyici.
g. 022a/2, 042a/1, 071b/1, 082a/8, 111b/3, 123a/12	iy ğ.+ i bezm-i ilāhî 061b/1
bîçeşm ü ğ. u bîzebānsun 024b/7	gü-lüğ ğ.+ sidür 024a/2
g.+ ı cāna 023b/12, 029b/14	kemāl-i vaḥdetüğ ğ.+ sidür 003a/7
g.+ ıñda 130a/2	gūyendelik -1- [Fa + Tr] Söyleyicilik.
çeşm ü ğ.+ uñ 070a/12, 070a/13	bu ğ.+ den 136a/8
gūşvār -2- [Fa] Küpe.	gūyiyā -1- [Fa] Güya, sanki.
g. it 023b/12, 029b/14	g. 080a/2
gūḫa -1- [Fa] Suya dalma.	gūç -4- [Tr] Fizik, düşünce ve ahlak yönünden bir etki yapabilme veya bir etkiye direnebilme yeteneği; çelim, efor.
ġark-ı ğ. 067a/3	g.+ üñ 078b/3, 113b/3, 129a/11, 132a/15
gūy -7- [Fa] Bir çeşit oyun topu, yuvarlak şey.	gūft -7- [Fa] Söz, lakırdı.
g. 126a/11, 128b/14	mübtelā-yı g. 097b/15
g. u nigū 129a/9	g. u gūda 110a/13
g.+ ı meydān 125b/15	g. u gūdan 006a/1
g.+ ı miskîn 124b/10	g. ü gūdar 091b/3
g.+ ı rehdür 092b/15	g. u gūlar 079a/2
gūyā -10- [Fa] 1. Söyleyen, söyleyici.	g. u gūya 122a/9
gehî g. gehî ḫāmūş olusun 106a/2	g. u gūyum 133a/5
g. vü ḫāmūş 073a/4	gūftār -13- [Fa] Söz.
bu bāġuñ bülbül-i ğ.+ sı 032b/9	g. 018b/11, 133a/7, 135a/10
iy bülbül-i ğ.+ yı esrār 023b/9	bir lafz u g. 070a/9
2. Sanki.	bu g. 005b/15
g. 014a/7, 088b/7, 111a/8, 140b/12, 146a/6, 147a/7	ķuru g. 110b/1

lafz u g. 018b/6	g. 024a/3, 026b/14, 038a/7, 057b/1,
zihî tertîb-i lafz u luţf-ı g. zihî hâll-i	065a/15, 089a/4, 090b/5, 108a/12, 147a/8, 147b/10,
deķâyık keşf-i esrâr 131b/4	148b/14
g.+ e 030b/8	niçe g. 143b/10
bir kıru g.+ e 110a/15	gehî g. gibi kıldum hâra menzil gehî gevher
g.+ ı 132b/13	miââli seng bir dil 083a/2
bu g.+ ı 133a/4	g. vaktinde 016a/4
nâtıkın g.+ ı 003b/5	ol g.+ de 122a/3
güfte -1- [Fa] Söyleniş, söylenmiş.	âb-ı g.+ den 097b/4
g. 128b/11	büy-ı g.+ den 049a/13
güher -27- [Fa] bkz. gevher .	şan-ı g.+ den 017b/4
g. 034b/10	g.+ dür 028b/14
g. bulmaz 019b/6	anuñ sū-yı g.+ dür 050a/14
g. cānānedür 034b/11	g.+ e 125a/6
la' l ü g. ger 043b/11	g.+ i hāmra 001b/8
g. gibi 048b/1	büy-ı g.+ i kıuds 019a/8
g. kân 018b/8	g.+ i nevreste vü servi hūrāmān 101a/14
g. kim 060b/4	g.+ inden 087b/14
g. maķşūd iden 082b/1	g.+ leri 077b/7
g.+ den 012a/11, 018a/2, 048a/14, 061a/6,	g.+ üñ 010a/9, 010a/12, 118a/12, 129a/2
070a/11, 082b/4, 084b/2, 112a/4	her g.+ üñ biñ hârî 127b/12
ka' rı deryā-yı g.+ den 024b/1	g.+ üñ güyendesidür 024a/2
la' l ü g.+ den 114a/6	gül - -7- [Tr] Sevinci yüzle açığa vurmak.
g.+ dür 012a/11, 018a/2, 036a/5, 077b/5,	g.- di 052b/4
088b/4, 131b/15	g.- er 088a/8, 110a/7
g.+ ler 082a/12	g.- mek 125b/3, 129b/14
g.+ sün 002a/13, 063b/6	g.- memeksün 063a/3
güherveş -1- [Fa] Cevher gibi.	g.- meyince 052b/1
g. 120b/1	gülâb -12- [Fa] Gül suyu.
gül -35- [Fa] Gül ağacı çiçeği.	g. 017b/4, 048b/13, 143a/4

g. u müşge 049a/1	g. ola 140a/11
g. ü müşg 087b/2	g. oldı 016a/9
g.+ ı 121b/12, 122a/2, 122a/3	bu g.+ e 108a/11
bir şîşe g.+ ı 048b/13, 121b/10	g.+ um 149a/2
g.+ ı dîdeden 109b/9	güm -3- [Fa] Kayıp, yitik.
g.+ ıyla 122a/1	g. 070a/3, 091b/12
gülgün -2- [Fa] Gül renkli, pembe.	g. olur 048a/6
g. 126b/3, 144a/7	gümân -5- [Fa] Şüphe.
gülistân -1- [Fa] Gül bahçesi.	g.+ dan 069a/5, 069a/13
g. 028a/11	şekk ü g.+ dan 048b/6
gül'izâr -1- [Fa] Gül yanaklı.	g.+ ı 055b/7
ayâs-ı g.+ um 080a/13	g.+ uñ 034b/13
gülsitân -1- [Fa] Gül alan.	gümkerde -1- [Fa] Adı, sanı kaybolmuş.
g.+ ı lâyezâlî 098b/11	zebân-ı bebride ü g. 083b/1
gülşeker -1- [Fa] Gül tatlısı.	gümrah -6- [Fa] Yolunu şaşırılmış, sapıtılmış, azgın.
g.+ i 080b/9	g. 066a/10, 071a/9, 131a/2
gülşen -21- [Fa] Gül bahçesi.	'acz ü hayrân ü g. 033b/15
g. 008a/11, 038a/7, 038b/8, 040a/2,	g. iden 061b/9
049a/12, 063a/9, 067b/12, 085a/2	bu g.+ uñ hayâlin 086b/7
bu g. 087b/14, 113a/3	gümreh -1- [Fa] bkz. gümrah .
bu tâze g. 054a/9	g. 043a/1
şahn-ı g. 126b/5	gün -45- [Tr] 1. 24 saatlik zaman dilimi.
g. olupdur 015b/8	g. 029b/4, 097a/12
bu g.+ de 010a/9, 090b/5	bir g. 015a/14, 033a/14, 046a/4, 051a/1,
bu g.+ den 010b/4, 044b/6, 080a/11, 083a/3	066a/2, 069a/11, 071a/7, 073b/3, 073b/4, 073b/5,
g.+ e 001b/11	074a/6, 099b/5, 106b/5, 110b/11, 114b/3, 117a/13,
g.+ in 073b/12	125b/13, 126a/5, 126b/9, 135b/3
gülzâr -5- [Fa] Gül bahçesi.	bu g. 056a/9, 056a/12, 069b/4, 069b/6,
g. 023b/9	122a/9

her g. 061a/9, 071a/8

ol g. 063a/15, 063b/1

g.+ de 113a/9

her bir g.+ de 038b/14

beş g.+ dür 106a/9

‘ömrünj g.+ i 054a/12, 054a/14

maşşer g.+ inde 044a/9

g.+ ler 083a/10

g.+ ümi 136b/6

2. Gündüz.

g. 010b/7, 054a/9

3. Güneş.

g. 031a/4

ay u g. 014a/15

ay ü g. 039a/15

günāh -13- [Fa] Allah‘ın emrine aykırı davranış.

g. 085a/8

her g. 139b/1

g.+ a 114b/2

ol g.+ a 071a/7

g.+ ı 114b/7

her g.+ ı 071a/8

g.+ uñ 137a/7

bu g.+ la 142b/2

g.+ um 136b/10

g.+ uñ 114b/3, 114b/5

cürm ü g.+ uñ 134a/1

şol g.+ uñ 071a/7

günāhkār -1- [Fa] Günah işleyen.

ālāyiş-i halk-ı g. 009b/6

gündüz -11- [Tr] Günün sabahtan akşama kadar süren aydınlık bölümü; gün.

g. 095a/11

geçe g. 090a/3

gice g. 080a/6, 100a/7, 117a/11, 119b/15, 120a/6, 123b/2, 125a/13

ne gice uyşu vü ne g. ārām 124a/7

g.+ in 094b/3

güneh -5- [Fa] bkz. **günāh**.

g. 071b/12

g.+ den 114b/4, 114b/6, 131a/10

g.+ dür 109b/7

günehkār -1- [Fa] bkz. **günāhkār**.

g. olmışsuñ 061b/13

güneş -8- [Tr] Dünyanın da dâhil olduğu sistemin merkezinde bulunan Güneş’in yaydığı ısı ve ışık; gün, şems.

g. 030a/1, 098b/1, 098b/2, 107a/14, 122b/4

g. katında 002b/3

g.+ den 071b/12, 148a/6

gürbe -6- [Fa] Kedi.

g. 118a/1, 118a/4, 127b/8

bir g. 102b/15, 117b/13

bu g.+ de 103a/1

gürg -3- [Fa] Kurt, canavar.

g.+ e 119b/12

g. ü rübāh 119b/7

ol g.+ i dağalbāz 119b/3

gürizān -1-	[Fa] Kaçıcı, kaçan.	063b/7, 078b/11, 093a/7, 098b/9, 098b/11, 099a/2, 108a/13,
	g. 073b/8	
güsiste -1-	[Fa] Kırılmış, kopmuş.	113a/3, 135b/12
	g. 084b/7	g. kıldı 048b/10
güşāde -3-	[Fa] Açılmış, açık.	g. kılduğda 061b/11
	g. 123a/11, 135a/6	g. kılduğsa 065a/11
	g. olur 030b/5	g. kılmışdı 065b/4
güşūde -1-	[Fa] Açılmış, açık.	g. ol 016a/13, 017a/2, 017b/1
	g. 135a/5	g.+ dür 032a/15, 061a/3
güvāhî -1-	[Fa] Şâhitlik, tanıklık.	güzîde -3-
	bağl-ı g. 134a/3	[Fa] Seçkin, seçilmiş, beğenilmiş.
güvār -2-	[Fa] Hazmı kolay olan.	g. 028a/5, 028a/6
	g.+ e 036b/5	bu cām-ı g. 035b/9
	g.+ uğ 036b/6	güzîn -1-
güzāf -1-	[Fa] Beyhūde, boş.	[Fa] Seçen, seçkin.
	g.+ ın 105b/2	g.+ i ħ [˘] āce-i kevineyn 022a/11
güzel -2-	[Tr] Hayranlık uyandıran, her bakımdan hoş gelen.	
	g.+ dür 071a/5	-H-
	g.+ mi 144b/11	hā -1-
güzār -2-	[Fa] Geçme, geçiş.	[Ar] Arap alfabesinin yirmi yedinci harfi.
	g. 077b/7	h. 148a/14
	g. it 027b/15	ħ[˘]āb -23-
güzer -52-	[Fa] bkz. güzār .	[Fa] Uyku.
	g. 024b/10, 045a/3, 054b/9, 058b/5, 059b/12, 061a/3, 065a/1, 073a/13, 098b/12, 145a/8, 146a/5	ħ. 076a/10, 076b/6, 111b/8, 122b/5, 122b/15, 123b/2, 124a/11, 124b/3,
	g. kı 002b/10, 003a/4, 004a/12, 017b/8, 023a/13, 040a/10, 024b/9, 024b/10, 024b/11, 024b/12, 025a/1, 025b/13, 027a/1, 034b/8, 038a/3, 042b/13, 046b/11, 047b/2, 049b/4, 057b/8, 059b/11, 061a/2,	135b/7, 141b/6
		bu ħ. 076a/13
		bu ħ.+ ı 138a/7
		fitne-i ħ. 138b/10
		ħord u ħ. 053a/11
		ħ. içinde 053b/3
		ħ. ile ħord 113b/6
		ħ. u ħārde 113b/3

h.+ a 058a/3, 078b/7	h. virse 020a/14
h.+ ı 135b/7	h.+ de 047a/3, 067a/6
niçe bir işbu hord u h.+ ı āhir 124b/2	h.+ den 016a/15, 017b/14, 053b/11
h.+ ı ğaflet 076a/12	bu h.+ den 045b/3, 060a/5, 104a/3
h.+ ı ħargūş 073a/4	ħaberdār -7- [Ar] Haberli.
ħāb -7- [Fa] Uyku.	h. 012a/6, 026a/7, 096b/11, 103a/15, 126b/13, 136a/2
h. 076a/9	h. ol 032b/2
bu hord u h.+ a 069b/1	ħabersüz -3- [Ar + Tr] Haberi olmayan, habersiz.
h.+ ı ğaflet 049a/11	iy h. 045b/3, 090a/10
bu h.+ ı ğafletden 104a/8	h.+ sün 067a/6
h.+ ı raġbet 076b/5	ħabertzū -1- [Ar + Fa] Hızlı haber.
h.+ uŋ 124a/9	h. 049a/13
ħabbe -5- [Ar] Küçük tane.	ħabīb -14- [Ar] Sevgili, dost.
h. 070a/7, 104a/4, 114a/4	h.+ e 008b/6
h. vü nīm 070a/6	h.+ i pīnedūza 046b/15
bir h. zerden 104a/3	h.+ inūŋ 008b/5
ħaber -31- [Ar] Olmuş veya olmakta bulunan bir şeye dair orada olmayanlara erişen bilgi.	h.+ ümsün 017b/6
h. 009b/15, 016a/15, 017b/14, 040a/8, 045a/8, 062a/9, 082b/4, 083b/13, 083b/15	h.+ üŋ 010a/9, 010a/12, 010b/2, 010b/5, 010b/7, 010b/9, 015b/1, 016a/4, 021b/1, 047b/7
hem merīd oldur semī' u hem başar hem 'ālīm u hem ħakīm u hem h. 137b/5	ħabīr -7- [Ar] Haberli, bilgili.
ol h. 075b/10	h. 020b/5, 142a/1, 142a/2, 142b/5
h. ol 017b/1, 082a/7	h. ol 060a/5
h. olduŋsa 035b/15	h. olup 017b/14
h. vir 075a/3, 090a/8, 136b/1	h. u 'ākīl ü dīde 020b/3
h. virdi 020b/4	ħablu' llāh -1- [Ar] Kur'an-ı Kerim.
h. virgil 101b/5	h.+ a 119b/11
h. virmek 132a/1	
h. virmez 005a/15, 019b/6	

habs	-3-	[Ar] Bir yere kapatıp dışarı salıvermeme.	iy h. 036a/12, 071b/7, 075a/1, 087a/1, 090a/8
		h. olduğu 040a/6	mîr ü h. 053a/10
		iy h.+ i tende 076a/3	h.+ dür 074b/15 ol h.+ dür 012a/7
		h.+ i tenden 118b/13	
habt	-2-	[Ar] İptal etme, bozma.	hacel -1- [Ar] Utanma, utanıp şaşırma.
		h. u sehvem 019b/9	h.+ dür 138b/7
		h. ü hâlardan 034a/6	hacer -5- [Ar] Taş.
hacâlet	-1-	[Ar] Utanma, mahçup olma, utanç.	h. 038b/6
		h.+ den 141a/15	h. elinden 143a/1
hacât	-3-	[Ar] İstekler, dilekler.	h. odma 142b/1
		h.+ m 019a/2	h.+ dür 054a/1
		h.+ in 136b/14	h.+ sün 076a/15
		h.+ um 134b/5	hacet -4- [Ar] İhtiyaç, istek.
hacc	-6-	[Ar] Kişilerin yapmakla sorumlu olduğu Kâbe'yi ziyaret şeklindeki farz ibadet.	h. 080b/11, 112b/14, 130b/1
		biñ h. 072a/13, 072b/1	h.+ üm 137b/1
		kırk h. 072a/8	hacetmend -1- [Fa] İhtiyaçlı, muhtaç.
		h.+ ı 072a/4, 072a/6	h. 115a/15
		kırkıncı h.+ uñ arasında 072a/5	hacib -1- [Ar] Kapıcı, perdecî.
haccâm	-2-	[Ar] Hacamat eden, hacamatçı.	h. 041a/5
		ol h. 088b/11	haclet -1- [Ar] Utanma.
		ol h.+ e 088b/10	h. 131a/15
h'âce	-19-	[Fa] Hoca, efendi.	hadd -6- [Ar] Sınır; derece, mertebe.
		h. 032b/7, 034b/2, 070b/1, 075a/7, 075b/5, 119b/6, 129a/8	h. ü pâyân 003b/2
		bir h. 074b/12	h.+ en 074a/8
		güzîn-i h.- i 022a/11	h.+ in 006a/14, 015b/13, 103a/7
		güzîn-i h.-i kevneyn 022a/11	h.+ üñdür 030b/12
		her h. 071b/6	hadd -2- [Ar] Yanak.
			h. 012b/1
			h.+ i 138b/6

hādî -4- [Ar] Hidayet eden, doğru yolu gösteren.

h. 040b/4, 052b/6, 148b/12

h.+ si 040b/2

hādîâ -2- [Ar] Hz. Muhammed'in sözleri.

h. ü âyet ü ahbâr 036b/4

h.+ i derd-i 'ışkı 027a/5

hādîm -5- [Ar] Hizmet eden, yardımcı olan kimse.

ol h. 088b/6, 088b/7

şîşenün h. kapağın 121b/11

bir h.+ e 121b/10

şol h.+ e 088b/5

hādîrâ -1- [Ar] Yeşil.

künbed-i h. 001b/8

hāfâ -1- [Ar] Gizli olma, gizlilik.

h.+ sı 002a/3

hāfîz -2- [Ar] Koruyan, muhafaza eden.

h.+ ı evkât 131a/13

tarz-ı h. 034a/12

hāfî -4- [Ar] Gizli, saklı.

h. 069a/2, 144b/14

h.+ dür 023a/7

esrâr-ı h.+ dür 040a/12

hafta -1- [Fa] Birbiri ardınca gelen yedi günlük dönem.

bir h.+ dur 024a/3

h'âh -4- [Fa] İsteyen, ister anlamında kelimelere takılır.

h. 141a/12

h. taht u h'âh tahta 114b/11

h'âh taht u h. tahta 114b/11

hāk -174- [Fa] Toprak.

h. 005a/14, 005b/12, 008a/10, 009a/10, 009a/12, 019a/3, 024a/14, 028b/5, 028b/7, 037b/12, 040b/6, 065a/14, 065a/15, 065b/3, 065b/7, 065b/11, 065b/13, 065b/14, 068a/4, 085b/3, 096a/1, 096a/2, 099a/3, 101b/10, 101b/11, 103b/4, 106a/6, 110b/5, 114a/3, 114a/14, 132a/10, 133a/8, 134a/7, 134b/13, 135b/2, 135b/5, 136a/1, 136a/3, 136a/4, 136a/5, 137a/5, 141a/15, 147b/6

âb u h. 143b/11

bir avuç h. 099a/2, 134a/6

bir avuç h. 136a/6

bu h. 009b/8, 020a/2, 061b/2, 065a/15, 083b/15, 092b/13, 101a/8

bu h.+ i 135b/12

bu müşt-i h. 009b/7

bu hıttâ-i h. 016a/8

çe pāk u çe h. 037b/2

iy pâre-i h. 127a/7

kef-i h. 019a/3

zerre-i h. 006a/4

pāmâl-i h. 136a/3

rind-i maqām-ı hāne-i h. 109a/5

senünj bu hıttâ-i h. 076a/4

h. eyle 112a/13, 141b/9

h. idüpdür 100b/11

h. ile hün 009a/13

h. itmedün 112a/13

h. ol 004a/9, 004a/10, 065a/11

h. oladı 102b/5	h.+ e 013b/11, 013b/13, 014a/1, 031b/13, 066a/1, 075b/7, 100b/13, 100b/14, 101b/10, 103a/13, 114a/1, 122a/3, 126a/13, 126b/14
h. olusun 132a/9	
h. oldı 110b/3, 122a/1	āb u h.+ e 004a/11
h. oliser 089b/12, 103a/12, 103b/3, 122a/8	bu h.+ e 083b/12
h. olmakdur 102a/1	düşerler h.+ e vü cümle ölürler 075b/2
h. olmayınca 004a/10	h.+ ı rāh 100b/14, 116a/1
h. olmaz 009b/8	h.+ ı rāh ol 126b/14
h. olsañ 132a/10	h.+ i şahrā 125b/1
h. olup 113b/6	h.+ i 001b/2, 009a/12, 065a/11
h. olur 004a/9, 065a/13, 065a/15, 126a/13, 145a/10, 147b/5	h.+ i bişām 077a/9
h. olursan 065a/12	h.+ i derden 006b/3, 125a/11
h. olursañ 040b/6	h.+ i dünyā 127b/13
h. olursun 065b/12, 103b/8, 122a/7	h.+ i ğamnāk 101b/11
bu āb u h. u āteş u bād 002b/12	fedā-yı rāh-ı müşt-i h.+ i ğamnāk 127a/8
h. u bād u āb 053a/11	ol h.+ i haķîrem 009a/8
h. ü cān 009a/12	h.+ i ħarkān 081a/15
ol h. u ħazra 037b/14	h.+ i ħademdür 019b/5
h. u ħün 142b/15	ķurbān-ı h.+ i kūy-ı ma'şūķ 041b/5
h. u ħündan 103b/4, 103b/5, 103b/6, 103b/7	h.+ i meder 043b/11, 044b/10
h. u ħündür 103b/2	h.+ i mederdür 088b/4
çün h. u ħündür 103b/1	h.+ i pāke 015b/6
h. u ħünsun 099a/5	h.+ i pāyi 132a/9
h. u meder 045b/2	h.+ i pîzüñ 101b/3
bu h. u üstüĥān u bōrk ü tüy 106a/7	o h.+ i rāha 020a/7
h. ü ħün 103a/15	bu h.+ i 018a/6, 018a/7, 019a/7
h.+ a 065a/11	bu h.+ i tārîk 135b/1
bu şahn-ı h.+ den 016a/7	h.+ i tîre 077b/1, 124b/6
h.+ dur 065a/13, 105a/11	h.+ dūr 019a/4

h.+ la 113b/5	hem şerî 'at hem h. 137b/11
h.+ sun 099a/4	ol h. 141b/10
h.+ üm 110b/3, 135b/13	h. 'âleminde 013b/4
h.+ ümden 135b/12	h. bahri 048a/4
h.+ üñ 136a/4	h. bahridür 060b/2
hâkâret -1- [Ar] Küçük görme, horlama.	h. bahrinün dürdânesidür 011a/9
h. 129a/12	h. mülkine 040a/7, 054b/10
hâkâyîk -2- [Ar] Gerçekler.	h. nûrı 056a/1
h. 112a/11, 131b/1	h. nûrını 047b/10
hâkbenser -3- [Ar + Fa] Başının üstündeki toprak.	h. oldı 143b/4
h. 083b/9, 125a/11	h. ü ana 005a/11
pürârzü vü h. 110b/4	h.+ de 005a/11, 014a/4, 028a/12, 039b/4, 112a/9, 145a/9
hâkbîn -1- [Ar + Fa] Hak görücü, hak verici.	h.+ den 123a/6, 143b/5, 145a/8
bir çeşm-i h. 109a/13	h.+ dür 042b/4, 058a/4, 062a/11
hâkdânî -1- [Fa] Toprakla ilgili.	hâkıkatbîn -1- [Ar + Fa] Hakikati, doğruyu gören, doğru görüşlü.
bu h. 143a/15	tab' -ı h.+ e 055a/1
hâkendîş -1- [Ar + Fa] Gerçeği düşünen.	hâkıķî -1- [Ar] İnkâr edilemeyecek şekilde var olan.
h. 132a/12	h. 143b/5
hâkî -2- [Fa] Toprağa mensup, toprakla ilgili.	hâkîm -5- [Ar] Bilge kişi.
ten-i h. 037b/12	h. 075a/12, 075b/4, 075b/8
h. olursun 040b/5	hem merîd oldur semî' u hem başar hem 'âlim u hem h. u hem haber 137b/5
hâķîķat -54- [Ar] Gerçek.	h.+ i hinde 075b/10
h. 004a/5, 004b/15, 005a/5, 005a/9, 005b/4, 018b/7, 021a/7, 026b/2, 030a/3, 035a/4, 036a/3, 041a/7, 043a/6, 043a/9, 045b/10, 047b/9, 048a/1, 050a/8, 054b/5, 059b/6, 071b/2, 092b/2, 099a/13, 111b/13, 111b/14, 145a/5, 145a/9, 148a/8, 148b/11	hâkîm -1- [Ar] Hakimiyet kuran, egemen olan.
ehl-i h. 055a/2	h. 135a/2
	hâkîmân -1- [Ar] Akıllı kimseler.

h.+ ı hıredmend 079a/15

hākīr -1- [Ar] İtibarsız, değersiz, aşağı, bayağı.

ol hāk-i h.+ em 009a/8

hākķ -254- [Ar] Doğru, gerçek.

h. 005a/9, 006b/9, 007b/13, 020b/14, 022b/8, 022b/9, 025a/4, 036a/15, 041a/6, 058b/12, 059a/3, 106a/10, 148b/7

h.+ dur 018a/15, 022b/9, 040b/2, 099a/7

kelām-ı h.+ dur 022b/4

2. Allah, Cenâbıhak, Tanrı, Hudâ.

h. 008b/15, 012b/8, 014a/11, 014b/14, 015a/13, 018a/14, 022b/12, 023a/7, 034a/14, 029a/10, 041a/6, 041a/10, 042a/10, 048a/1, 048a/2, 050a/4, 055a/4, 058a/5, 058a/7, 076b/7, 115b/8, 117a/5, 132b/13, 135b/1, 135b/9, 135b/10, 138b/5, 139b/6, 140a/1, 140a/14, 140b/10, 142a/5, 142b/6, 142b/11, 145a/4, 146b/4, 146b/5

h.+ a 026b/1

cemâl-i h. 038a/10

cemâl-i h.+ a 057b/14, 061a/10

ol h.+ a 005b/2

selâm-i h.+ a 018a/1

dem-i h. 033a/12

ehl-i h. 148b/11

naķş-ı h. 048b/3

nizâm-ı dîn-i h. 021b/11

h. 'aşķına 022a/2

h. dîndür 040b/15

gehî mu'ciz gehî bürhân bir h. gehî tevrât
geh furķân-ı muṭlaķ 105a/5

h. oldu 143b/6

h. sözü 048a/2

ol h. yola 141b/11

h. yolında 045b/9

esâs-ı dîn-i h. 021a/5

kemâl-i dîni h. 021b/14

h. ile peygâmbervisün 014b/2

h. ile üns 057a/3

h. virdi 111a/1

h. virdüğinden 112b/10

h.+ a 006b/9, 007a/14, 012a/5, 018a/15, 021b/4, 022a/2, 023a/12, 030a/1, 030a/2, 047a/10, 062a/14, 072b/4, 078b/6, 090b/9, 105b/1, 105b/14, 121a/4, 122a/12, 122a/14, 123b/7, 136b/6, 140a/12, 140a/13, 141b/1, 141b/3, 143a/5, 146a/4

h.+ ā 004a/14

bu h.+ a 022b/8

ehl-i h.+ a 108b/2

ol h.+ a 099a/10

vücüd-i h.+ a 041a/8

h.+ dan 005b/6 , 006b/10, 007a/5, 007b/5, 014b/4, 014b/3, 015b/2 ,018a/15, 026b/1, 029b/5, 037a/2, 038b/8, 049b/3, 052b/6, 068a/5, 081a/1, 083b/13, 086a/3, 098a/7, 105b/12, 108b/3, 110b/10, 115b/11, 123b/13, 128a/3, 135b/6, 140a/12, 148b/2

huzûr-ı h.+ dan 014b/12

nûr-ı h.+ dan 040a/2

istiğnâ-yı h.+ dan 007a/4, 007a/6

kemâl-i kurb-ı h.+ dan 058b/4

nûr-ı h.+ dan 066a/8

tevfik-i h.+ dan 007b/5

h.+ dan özge 004b/1, 006b/9, 045b/11

h.+ dandur 146b/2, 146b/12	vişāl-i h.+ ile 124a/1
h.+ dur 005a/2, 018a/14, 022b/9, 041a/10, 041a/11, 045b/10, 048a/2, 048a/3, 049b/2, 053b/10, 059a/2, 059a/3, 063b/9, 066a/1, 068a/5, 097a/2, 098a/6, 105a/13, 120a/11, 137b/6, 140a/13, 146a/10	h.+ la 012a/5, 141b/5, 148b/3
maḥmūd-ı h.+ dur 128a/5	h.+ uñ 132b/10
maḫşūd-ı h.+ dur 128a/5	h.+ uñ faẓl-ı kâtında 134a/6
‘ayn-ı h.+ dur 022b/4	h.+ uñ ğayrından 058b/5
‘ayn ile h.+ ı 049b/5	h.+ uñ perdesidür 030a/3
bu h.+ dur 022b/9	h.+ uñdur 007a/11
cāmi‘-i kūr‘ān-ı h.+ dur 022b/6	h.+ ı te‘ālî 028b/3
dār-ı h.+ dur 128a/2	h.+ un liķāsı 086a/2
ḫurbān-ı h.+ dur 022b/6	h.+ uñ 004a/13, 014b/2, 050a/14, 066a/14
rāz-ı h.+ dur 043a/9	h.+ uñ āyînesidür 004b/15
yār-ı h.+ dur 128a/2	h.+ uñ cemālî 005a/1
zāt-ı h.+ dur 093a/5	h.+ uñ cūdî 041a/7
h.+ durur 128a/9	h.+ uñ cüyendesidür 003a/7
h.+ en 019b/7	h.+ uñ didārına 145a/3
h.+ ı 006b/10, 018a/15, 029b/11, 043a/2, 048a/1, 050a/5, 050a/15, 066a/11, 080a/1, 099a/9, 121a/5, 132a/13, 148a/13, 148a/14, 148b/3, 148b/5	h.+ uñ dîdārını 141a/14
anuñ aṣḫāb-ı ū āl-i h.+ ı 148b/3	ol h.+ uñ gencînesidür 004b/15
fānî vü h.+ ı 077a/8	ḫāzret-i h.+ uñ ḫalîlî 011b/14
h.+ ı ḫabûlî 052a/1	h.+ uñ liķāsı 069b/12, 076b/10
h.+ ı mā 134a/3	h.+ uñ māsivāsından 081a/13
anuñ h.+ ı nānı 129b/9	h.+ uñ muḫtārîdur 029a/11
h.+ m 143b/1	h.+ uñ nazargāhıdur 050a/8
h.+ ma 130a/14	h.+ uñ perdesidür 026b/2
h.+ la 148a/11	iy h.+ uñ resûl-i bînaẓîri 046a/5
h.+ ile 016a/3, 112b/11, 124a/2	h.+ uñ rızāsın 020a/11
	ḫaḫḫında -1- [Ar + Tr] Üzerine, için, hususunda, dair, müteallik.
	h. 130b/11

hāklik -1- [Ar + Tr] Toprağa ait olan, toprakla ilgili.

h.+ de 130b/10

hākpäy -1- [Fa] Ayağın toprağı, ayağın bastığı toprak.

h.+ ma 141b/9

hāksār -1- [Fa] Toz, toprak içinde kalmış, hali perişan.

h. 142b/2

hāksuz -2- [Ar + Tr] Gerçeğe aykırı, haksız.

h. 006b/10

h.+ a 006b/9

hāksinās -1- [Ar] Hakka saygı gösteren, herkesin hakkını gözeten kimse.

h. ol 129b/12

hāl -8- [Ar] Zor bir işi çözme.

h. 055a/10, 057b/2, 066a/13, 122b/13, 146a/8

h.+ li 104a/2, 131b/1

zihî tertîb-i lafz u luṭf-ı güftār zihî h.+ li deḳāyîḳ keşf-i esrār 131b/4

hāl -51- [Ar] Bir şeyin içinde bulunduğu koşullarının hepsi, durum.

h. 064a/10, 084a/14, 085b/6, 102a/3, 102b/9

‘aşk-ı h. 146a/7

bu h. 125b/9

ehl-i h. ol 132b/12

h. olmakdurur 147b/4

h. u ḳālın 061b/3

h.+ dūr 146a/9

esrār-ı h.+ dūr 067b/1

h.+ e 034b/3

bir şūrîde h.+ e 115a/8

uşbu h.+ e 011b/9

h.+ i 060b/9, 121b/15, 148b/3

bu h.+ i 020a/5, 059a/6, 060a/15, 075b/6, 139a/8, 141b/1

uşbu h.+ i 141a/7

h.+ i ‘ālemden 103a/15

h.+ i çündür 093a/1

h.+ i ma‘lūm 084a/11

h.+ i rüzgārı 101b/12

h.+ imden 142b/5

h.+ in 041b/4, 097a/12, 097a/14

h.+ inden 103b/14

h.+ iñi 139b/14

zebān-i h.+ idür 085b/7

h.+ mi 148b/8

h.+ üm 084b/11, 110b/6, 111b/8

h.+ ün 042a/7

h.+ üñ 054b/3, 065a/3, 080b/7, 113b/7, 135a/4, 136b/1

senüñ h.+ üñ 117a/10, 120b/7

h.+ üñi 132b/11

hāl -14- [Fa] Vücutta görülen küçük esmer benek, ben.

h. 131b/9

h.+ i 108b/13, 132b/11, 138b/15, 148b/3

h.+ i bedden 056a/15

h.+ i beddür 056b/1

h.+ üm 132a/2

h.+ üñ 060a/6	bu h.+ den 020b/8, 080b/8
böyle h.+ üñ 098b/3	her h.+ den 012a/15
h.+ üñı 131a/6	hâlet -5- [Ar] Haller, vaziyetler.
hâlâş -33- [Ar] Kurtulma, kurtuluş.	h. 008b/10, 123b/9
h.+ ı 053a/4, 062a/12, 099b/1	bu h. 059b/7
h.+ a 062a/10, 095a/14, 095a/15	bu h.+ den 126a/12, 142b/12
h. 075a/5, 075b/11, 143a/12	hâlık -1- [Ar] Allah'ın isimlerinden; yaratıcı, yaratan.
h. it 011a/6, 022a/9, 047b/10, 052b/13, 116a/5, 133a/1	h. 136b/7
h. kıl 148b/9	hâli -3- [Ar] Tenha, boş, sahipsiz.
h. ol 038b/11, 055a/8, 065b/10, 091b/15, 113b/9	h. 061b/11, 132a/14
h. oldum 095b/8, 110b/2	gehî dūr gösterirsün gehî h. gehî pūr gösterirsün 025a/9
h. olduñ 024b/13, 061b/5	hâlik -1- [Ar] Helak olan, miskinlik içinde ölen.
h. olmak 007a/1, 042b/5, 050b/2, 094b/12	h. olmuş 060b/14
h. olurdu 086a/1	hâlikâ -1- [Ar] Ey yaratan!
h.+ uñ 075b/14, 095b/6	h. 034a/2
hâlât -3- [Ar] Haller, suretler, keyfiyetler.	hâlîl -12- [Ar] Sadık ve gerçek dost.
bu h. 060b/1	h. 141a/1
keşf-i h. 068a/7	h.+ e 008b/4, 012b/14, 013b/6
bu h.+ ı 055b/8	h.+ i 032b/6
hâlâyık -1- [Ar] İnsanlar, yaratıklar.	anuñ bir h.+ i 049a/3
h. 123b/15	hâzret-i hâkkuñ h.+ i 011b/14
hâle -2- [Ar] Ay ve Güneş'in etrafında görülen parlak daire.	mâlûñ h.+ i 122a/4
h. 066b/1	h.+ üñ 010b/6, 013b/5, 130a/10
h.+ dendür 066b/2	h.+ üñ düşmenidür 010b/3
hâlef -1- [Ar] Babadan sonra kalan oğul.	hâlî mâ -1- [Ar] Ey yaratan! (Yumuşak davranan anlamında Allah'ın isimlerindedir.)
h.+ den 032b/14	h. 034a/3
hâlel -3- [Ar] Bozukluk, eksiklik.	

hâliş	-1- [Ar] Karışksız, katksız. zer-i h. 063b/12	'amm-ı h.+ uş 080a/5 h.+ uş destbüsü 088a/9
halk	-67- [Ar] Bir milleti meydana getiren insan topluluğu. Yaratma, yok iken var etme. h. 007b/12, 036b/6, 041a/7, 049a/4, 051a/6, 065b/6, 080a/13, 095b/8, 128a/5, 131a/2, 134a/6, 137b/13, 144b/2, 144b/5 bu h. 091a/15 bu h.+ a 014b/2 bu h.+ ı 123a/13, 123b/1 h.+ dur 123a/12 h. eyle 128b/12 h. minnetinden 115a/6 h. olur 128b/12 h. ucımdan 115a/1 h. u hasen kıl 128b/13 h.+ a 014b/5, 017b/8, 036a/15, 069a/4, 105a/8, 128a/9, 128b/12, 128b/13, 130a/2, 132a/1, 141b/3, 144b/3, 148b/4 bu h.+ a 115a/5, 128b/4, 136b/7 ol h.+ a 016b/8 h.+ ı 052a/4, 091b/1, 106b/11, 115a/15, 128a/3, 128a/4, 128a/5, 131a/6 h.+ ı 'âlem 088b/10, 090b/7 h.+ ı 'azîme 011b/8 mazhar-ı h.+ ı 'azmüj 011b/15 h.+ ı bisyâr 116a/14 h.+ ı cemîlüj 011b/13 âlâyiş-i h.+ ı günâhkâr 009b/6 her h.+ inuş 137b/12 h.+ uş 093a/1, 128b/12	h.+ uş destgîri 115b/14 h.+ uş gözini 096b/15 h.+ uş rehberi 146a/4 iy bu cümle h.+ uş kârsâzi 068a/15 halka -39- [Ar] Ortası boş, yuvarlak şekil. h. 006b/7, 016a/1, 016b/14, 018a/2, 029a/4, 029b/7, 029b/8, 040a/9, 048a/8, 050a/6, 063a/5, 081a/9, 083b/9, 099a/8, 123a/14, 130a/2 bir h. 014a/7 bu h. 019a/5, 019a/6 ol h. 015b/15 h.+ dan 016a/1, 017b/9, 025b/12, 025b/13 bu h.+ dan 017b/13 h.+ dandur 018a/2 h.+ dur 022a/2, 025b/13, 027b/3, 123a/14 bir h.+ dur 019a/5, 073a/8 h.+ i beytü'lharemdür 015b/15 nigîn-i h.+ i hilm ü hayâdur 022a/12 h.+ i sem' u başardan 017b/14 h.+ sını 016a/2, 123a/15 bu hilkat h.+ sını 040a/10
		halkaber -1- [Ar] Halka alıp götüren. h. 084a/2
		halkaveş -3- [Ar + Fa] Halka gibi. h. 009b/15, 082b/6, 123a/13
		halkveş -1- [Ar + Fa] Halk gibi. h. 123a/12

hālsüz -1- [Ar + Tr] Mecalsiz, dermansız, tâkatsiz.

h. 146a/7

hālṭ -1- [Ar] Karıştırma.

hūn ü h.+ ıḡ 039a/1

hālvā -1- [Ar] Helva.

h.+ y1 bî-dūd 124b/12

hālvēt -12- [Ar] Yalnız, تنها kalma.

h. 008b/5, 014a/11, 047b/13, 131a/15

genc-i h. 098a/13

gehî h. gibi şöhet gehî rāz gehî nāz u niyāz u geh sūz gehî sāz 082b/14

h. olmak 047b/15

h. kıl 124b/1

h.+ de 014a/10

bir h.+ e 129b/14

fedā-y1 h.+ i bî-dārî dārān 124a/14

saray-ı h.+ i tevḥîd-i dildür 050a/13

hām -4- [Fa] Eğri, bükülmüş, yay biçiminde, kemerli.

h.+ dur 083b/4

püşt-i h.+ dur 110b/7

yüz h.+ uḡ merhemi 140b/8

h. olmuş 124b/11

hām -2- [Fa] Yenecek kadar olgunlaşmamış.

bir h. 041a/2

her h.+ dan 139b/2

hāmāil -1- [Ar] Kılıç bağı, kılıç kayışı.

h. 114a/9

hāmd -2- [Ar] Kulun Allah'ın yüceliğini, sonsuz lütuf ve ihsanı karşısında yaradanına minnet duygularını bildirmesi.

h. 141b/3

h. it Allah'ı överek şükretmek. 018b/2

hāmdest -1- [Fa] Eli işe yatmamış.

h. ü üstāy1 128b/4

hāme -1- [Fa] Kalem.

nevk-i h. 133a/14

hāmîd -1- [Ar] Öven, övücü, ham eden, övülmeye değer.

h. u hāmîd ü maḥmūd 011b/5

hāmîd -1- [Ar] Hamdeden, şükreden.

hāmîd u h. ü maḥmūd 011b/5

hāmîl -1- [Ar] Taşıyan, götüren.

h.+ i sırr-ı mübînüm 016b/6

hāmîs -1- [Ar] Beşinci.

h.+ et 092b/7

hāmîkār -1- [Fa] Olgunlaşmamış olan.

naḥt ü h.+ uz 082b/5

hāmîmāl -2- [Ar] Ücretle yük taşıyan kimse.

h.+ dur 068a/12

h.+ ı 068a/13

hāmîmār -2- [Ar] Şarap yapan veya satan, şarapçı.

gehî mescid yerimdür gāhî h. 085a/10

gehî sultān-ı dîn geh pîr-i h. gehî murdār-ı mey geh merd-i esrār 030a/11

hāmpüşt -1- [Fa] Eğri sırtlı, sırtı bükülmüş.

bu çarḥ-ı h. 095a/10

ḥamrā	-1-	[Ar] Kırmızı, kızıl.	ol ḥ.+ a 067b/13
		gül-i ḥ. 001b/8	ḥ.+ ı 'āma 067b/8
ḥamrî	-1-	[Ar] Şaraba ait, şarapla ilgili.	ḥ.+ ı keremdür 067b/8
		sū-yı ḥ. 068a/14	
ḥāmūn	-1-	[Fa] Büyük sahra, düz ova.	
		ne h. var ki olmaz menzil iy dost ne ceyhūnvar degül ḥūn-i dil iy dost 101b/1	
ḥāmūş	-6-	[Fa] Ḥāmūşun hafifletilmiş; susmuş, sessiz.	
		ḥ. 091a/11, 132a/11	
		ḥ. olmakdan 005b/14	
		ḥ. olmakdadur 003b/6	
		ḥ. olmakdur 002b/6	
		gāhî derdnüşem münacât içre gāhî ki ḥ.+ em 085a/11	
ḥāmūş	-8-	[Fa] Susmuş, sessiz.	
		ḥ. 099b/5, 099b/12, 135a/8, 136a/13	
		gūyā vü ḥ. 073a/4	
		gehî gūyā gehî ḥ. olusun 106a/2	
		ḥ. ū bîhūş ol 103a/2	
		ḥ.+ ı āḥir 136a/14	
ḥāmūşluḳ	-1-	[Fa + Tr] Sessizlik.	
		ḥ. 132b/13	
ḥāmūşluḳ	-3-	[Fa + Tr] bkz.	
ḥāmūşluḳ.			
		ḥ. 105b/15	
		ḥ.+ dur 057b/7	
		ḥ.+ durur 097b/11	
ḥān	-3-	[Fa] Sofra, yemek sinisi, yemek tepsisi.	
ḥān	-3-	[Fa] Uzun yolda gelen yolcuların kalması için yapılmış bina.	
		gehî ḥ. şehbāzî kıldı pervāz gehî kânūn 'işka oldı demsāz 083a/5	
		bu ḥ.+ a 098b/9	
		ḥ.+ uḡ 073b/5	
ḥān	-2-	[Fa] Türklerde, devlete bağlı ancak ayrı olarak varlığı sürdüren beyliklerin başkanlarına verilen isim, emir.	
		iy ḥ. 116a/4	
		ḥ.+ ı 098a/7	
ḥandān	-7-	[Fa] Gülen, neşeli, şen.	
		ḥ. 037a/1, 109b/15, 110a/7	
		şād u ḥ. 135b/2	
		ḥ. olusun 130b/9	
		ḥ. olursun 074a/9	
		ḥ.+ um 024a/3	
ḥande	-5-	[Fa] Gülme, gülüş.	
		ḥ. 036b/2, 075a/8, 096b/12, 113a/15, 121a/10	
ḥāne	-10-	[Fa] Ev.	
		ne cev ḳalur ne gendüm ū ne ḥ. 117a/9	
		ne sen ḳalursun ol sā'at ne ḥ. 117b/2	
		ol ḥ. 117b/6	
		bu maḳām-ı ḥ.+ den 109a/10	
		ḥ.+ dür 103a/4	
		rind-i maḳām-ı ḥ.+ i ḥāk 109a/5	

h.+ i mür 127b/9		bu h.+ dan 052a/13, 062a/10, 062a/12, 062b/9, 080b/6
h.+ i teng 080a/3		iki h.+ danda 080b/6
h.+ sin 117a/8		h.+ dur 052a/6, 052a/7, 052a/14, 062a/11, 071a/4, 090a/7
h.+ sini 104b/3		
hānepūyān -1- [Fa] Haneye koşan, haneye dalan.		hārbende vü h.+ dur 080b/7
h. 082b/8		ol h.+ durur 052a/14
hānqāh -1- [Ar] Tekke.		h.+ ı 'îsā 062b/8
bir faqîr-i h.+ ı 113a/14		h.+ ı leng 035b/4, 045b/9
hānmān -1- [Fa] Ev bark, ocak.		h.+ i 'îsā 062a/14
h. u mülketünj 057a/5		h.+ sun 076a/15
h'ār -5- [Fa] Hor, hakim, bayağı.		dellāl-ı h.+ sun 062a/9, 062a/10
h. 063a/7, 129a/12, 129b/1		h.+ uş 054b/1
zerre-i h. 055b/13		hār -19- [Fa] Diken.
h. eyleme 130a/4		h. 149a/2
hār -66- [Fa] Eşek.		bir h. 106a/15
h. 049b/2, 052a/12, 054a/8, 060a/5, 062a/4, 062a/6, 062a/7, 062a/8,		h. kıılma 129a/2
062a/13, 062a/14, 062b/1, 062b/3, 062b/4, 062b/7, 070b/5, 080b/4, 090a/7,		h. ü hāri 077b/7
100a/15, 118b/11, 130b/9		h. u hāsdu Çalı çırpı. 118a/12
bir h. 080b/3		h. u hāşāk Diken ve çöp, çerçöp. 061b/2, 125a/6, 126a/13
bir seri h. 096b/7		h.+ a 108a/11
bu h. 062a/7		bir h.+ a 044b/6
cife-i h. 088b/6		gehî gül gibi kııldum h.+ a menzil gehî gevher miââlî seng bir dil 083a/2
iy h. 062a/9, 062b/2, 072a/12		h.+ dan 099b/3
iy kav-ı her h. 071b/9		h.+ e 108a/12
niçe h. 071b/3		h.+ ı 038a/7, 087b/14
ol h. 052a/12, 096b/12		bu h.+ ı 089a/4
h.+ dan 052a/6, 052a/7, 062a/9, 070b/7		her gülünj biş h.+ ı 127b/12

	h̄ār ü h̄.+ i 077b/7		
	h̄.+ uḡı 074a/6		
h̄arāb	-3- [Ar] Yıkık dökük, viran.		
	h̄. 036b/9		
	mest ü h̄. 143a/4		
	h̄. olmuş 048b/14		
h̄arābāt	-4- [Fa] Harabeler, viraneler.		
	h̄. 068a/10, 068a/13		
	ehl-i h̄. 108b/10		
	işbu h̄. 109a/11		
h̄arāc	-2- [Ar] Vaktiyle Müslüman olmayan teb'adan alınan vergi.		
	h̄.+ dur 117a/1		
	h̄.+ um 116a/3		
h̄arām	-2- [Ar] Din kurallarına aykırı olan, helal karşıtı.		
	h̄. olsun Bir şeyden gereği gibi yararlanamamak. 043b/12		
	h̄.+ ı 092a/8		
h̄arāmî	-1- [Ar] Haydut.		
	h̄.+ ler 054a/10		
h̄arb	-1- [Ar] Cenk, kavga, savaş.		
	h̄.+ a 006a/8		
h̄arbende	-7- [Fa] Yük hayvanlarına bakan kişi, seyis.		
	h̄. 052a/10, 052a/14, 080b/4		
	h̄. vü h̄ardur 080b/7		
	bir h̄. 080b/3		
	bir h̄.+ ye 052a/8		
h̄arbendelik	-4- [Fa + Tr] Seyislik, yük hayvanlarına bakma işi.		
	h̄. 052a/11		
	h̄.+ den 052a/10, 052a/12		
	h̄.+ dür 052a/9		
h̄arc	-2- [Ar] Sıvama işinde kullanılan bir madde.		
	h̄. 025a/2		
	h̄.+ dur 143b/5		
h̄arem	-11- [Ar] Herkese açık olmayan yer.		
	h̄. 015b/15, 123a/14		
	h̄.+ de 016a/2, 138a/2, 140a/6		
	bir h̄.+ de 057a/11		
	bu h̄.+ de 123a/15		
	h̄.+ den 016a/1, 092a/9		
	h̄.+ dür 123a/14		
	h̄.+ sün 016a/1		
h̄arf	-14- [Ar] Dildeki sesleri gösteren ve alfabeyi meydana getiren işaretlerden her biri.		
	h̄. 049b/13, 064b/13, 086b/12		
	'aşk-ı h̄. 146a/6		
	bir h̄. 029a/1, 070b/8, 070b/12, 113a/11		
	bu h̄. 033a/10		
	ya şüret-i h̄. 004b/10		
	her h̄.+ i 132b/14		
	h̄.+ i evvel 049b/11, 146a/5		
	h̄.+ üḡ 035a/7		
h̄argüş	-2- [Fa] Tavşan.		
	h̄'āb-ı h̄. Tavşan uykusu. 073a/4		
	h̄.+ dan 024a/5		

ḥāric -1- [Ar] Dış, dışarı.	ḥāşıl -41- [Ar] Meydana çıkan.
ḥ. 013a/2	ḥ. 024a/12, 044b/2, 048a/11, 053a/15,
ḥarîdār -4- [Fa] Satın alıcı.	058b/2, 059a/13, 059b/10, 068a/7, 077b/6, 081a/10,
ḥ. 044a/8, 071b/16, 132b/6	100a/5, 107b/11, 114a/14, 116a/2, 129b/2, 131b/7,
ne şamtuñ var ḥ.+ ı ne zāruñ 106a/1	132b/8
ḥarîm -4- [Ar] Biri için kutsal olan şeyler; başkasına kapalı olan yer.	ḥ. etmek Ortaya çıkarmak. 034b/9
ḥ. ol 022b/1	ḥ. itmek 029b/13
ol ḥ.+ e 067b/9	ḥ. itsen 070a/10
ḥ.+ i vaşla 045a/13	ḥ. kılmışdı 090b/6
ḥ.+ üm 018a/12	ne kıldum ārzū-yı nefis ḥ. ne hergiz olmuşam mağşūda vāşıl 084b/10
ḥarîr -1- [Ar] İpek.	ḥ. olmaz 067b/7, 071a/12, 090a/1, 099b/10,
ḥ. u atlastı 021a/14	115a/2
ḥarîş -2- [Ar] Hırslı, tamahkar.	ḥ. olur Meydana çıkmak. 050a/7, 050a/12,
ḥ. olma 108b/1, 128a/10	069b/13, 071b/11, 076b/12, 123a/7, 144b/6
ḥarkān -1- [Fa] Eşekler.	ḥ.+ dur 018b/1, 018b/2, 072a/7, 085a/3
ḥāk-i ḥ. 081a/15	ḥ.+ ı kevineyn 081b/4
ḥarmen -2- [Fa] Harman.	ḥ.+ ıdur 050a/11
bu ḥ.+ den 069b/7	ḥ.+ uñ 102b/9
ḥ.+ üñe 104b/13	ḥasîs -1- [Ar] Cimri.
ḥāş -1- [Ar] Özgü, sadece bir şey veya kişide bulunan özellik.	iy nefis-i ḥ.+ üñ mübtelâsı 112b/1
‘ālem ü ḥ. 013b/3	ḥaşlet -2- [Ar] Huy, tabiat.
ḥas -1- [Fa] Ot kırıntısı, çörçöp.	ḥ. 017b/12, 096b/8
ḥār u ḥ.+ dur Çalı çırpı. 118a/12	ḥaşr -1- [Ar] Vakfetme, tahsis etme.
ḥasen -6- [Ar] Güzel.	bir ḥ. ü şāḥib 143b/14
ḥalk u ḥ. kıl 128b/13	ḥasret -12- [Ar] Özlem.
ḥubḥ ü ḥ.+ de 028a/14	ḥ. 008b/11, 129a/4
ḥ.+ dür 028a/14, 036b/1, 071a/7, 091a/10	ḥ.+ ā vü firkatā 124a/4, 138a/8
	bu ḥ. 007a/1
	derd ü ḥ. 112a/5
	derd-i ḥ. 101b/12

gehî cān garka-i girdāb-ı hayret gehî
gözden döker dil āb-ı h. 073b/9

nār-ı h. 041b/1

h. nārna 141b/15

bu h.+ den 041b/8

h.+ dūr 129a/3

hāşş -36- [Ar] Mahsus, özel.

h. 073a/1, 115a/14, 146b/7, 146b/8,
146b/10, 146b/11, 146b/13

‘āmm ü h. Herkes. 146b/12

‘āmm-ı h. 146b/13

‘āmm u h.+ a 062a/10

sādāt-ı h.+ a 054b/8

‘āmm ü h.+ ı 113b/9

fıkr-i h. 146b/8, 146b/9

gevher-i h. 018b/9, 023b/11, 029b/13,
034b/9

her ‘āmm ü h. 146b/13

her h. 024a/12

luṭf-ı h. 116a/5

ol faḥr-i h. 146b/8

h. eyler 146b/7

h. ol 055a/8, 062a/12, 065b/10

h. ü ‘āma 097b/12

h. u ‘āmm 095a/15

h. ü ‘amma 089a/15

naşîb-i h. ü ‘amma 089a/13

zişt-i h.+ a 109b/7

bu ‘āmm u h.+ ı 038b/11

bu baḥrūñ gevherinüñ h.+ ı 021a/9

h.+ dan 146b/12

hāşşu’l-havāşş -2- [Ar] İleri gelenler, özel
sınıf.

h. ol 038b/11, 113b/9

h’āst -2- [Fa] İstek, dilek.

h. 073b/10

her h. 120b/10

haste -23- [Fa] Sağlığı bozuk olan.

h. 048b/12, 063a/11, 075a/13, 079a/10,
093b/2, 100a/11, 107b/9, 108b/5

bir ‘āşık-ı miskîn ü h. 044a/9

bir h. 129b/8

bir pîr-i h. 085b/4

iy dervîş-i h. 036b/15

murğ-ı h. 076a/3

pîr-i h. 093b/5

zār u h. 073b/15

h. ider 097a/11

h. ve mehcür 075a/4

h. vü dilrîş elinden 052b/12

h. vü zār 118b/2

h.+ dur 062b/6

‘āciz u ḥayrān u zār u h.+ dūr 140a/2

h.+ nuş 136b/11

h.+ sından 070b/9

hastedil -1- [Fa] Gönlü yaralı, gönlü hasta,
üzgün.

h. 106b/1

hasūd -1- [Ar] Çok kıskanç.

	h. olma vü kî n fütma kimseye 128a/12		zihî menzil zihî rāh-ı h. 135b/5
hāšā	-2- [Ar] Asla anlamında bir söz. h. 103b/7	hāṭāyā	-2- [Ar] Kabahatler, suçlar, yanlışlar. zenb u h. 019b/11
hāšāk	-5- [Fa] Çöp. h. 115a/4, 121a/1 hār u h. 061b/2, 125a/6, 126a/13		h.+ dan 019b/11
hāšhāš	-2- [Ar] Bir tür bitki. h. 101a/6, 140a/9	hātem	-5- [Ar] Mühür. h. 012b/2, 014a/7, 148a/14 h.+ i 145b/13 bu mihrūḡ h.+ i 145b/13 h.+ dūr 014a/5
hāšmet	-2- [Ar] Heybet. h. 080a/3 zihî ‘izzet zihî h. zihî nāz zihî esrārdānālīk zihî rāz 007b/11	hāṭf	-1- [Ar] Kapıp götüren. h.+ dan 033b/4
hāšr	-3- [Ar] Toplama, cem‘ etme. h. olıncaḡ 039a/3 bu h.+ ı tenden 037a/13 bir h.+ i 062a/3	hāṭar	-1- [Ar] Tehlike. hābṭ ü h.+ dan 034a/6
hāšrū‘lcesed	-1- [Ar] Ölülerin diriltilmesi. h. 034b/7	hāṭır	-10- [Ar] Düşünme, akılda tutma yeteneḡi. h. 088b/14 h.+ dan 009b/15 h.+ ı 140a/2 h.+ ın 129a/1 h.+ ında 013a/1, 013a/14 h.+ uḡ 037a/1, 041a/9, 089b/8 h.+ uḡdan 132a/13
hāṭ	-3- [Ar] Çizgi. bir h. 044b/13 iṣbu h.+ uḡ 149a/4 ol h.+ uḡ 045a/1	hāṭif	-5- [Ar] Sesi işitilip de kendisi görünmeyen kimse. h. 142b/7 h.+ den 067b/4, 068a/8, 105b/9, 105b/13
hāṭā	-5- [Ar] Yanlış. h. 058b/15, 142b/3 h.+ dur 007a/1, 094a/11 ‘ayb u h.+ dur 129b/11	hāṭm	-8- [Ar] Bitirme; Kur‘an‘ı başından sonuna kadar okuma. h. 148b/2 ol h. 148a/13
hāṭarnāk	-2- [Ar + Fa] Tehlikeli, korkunç. h. 068a/4		

- h.+ en 019b/7
- h. eyler 019a/10
- h. oldu 014a/11
- h.+ dür 032b/8
- h.+ i cümle 012b/10
- h.+ i ümemdür 023a/1
- ḥaṭṭāb** -1- [Ar] Oduncu.
- h. 021b/8
- havā** -5- [Ar] Hava.
- işbu h.+ da 033b/12
- h.+ ye 023b/14
- h.+ yı 053b/5
- bu h.+ yı 141a/6
- niçe ol h.+ yı 141b/14
- ḥavās** -3- [Ar] Hasseler, duygular.
- h. 061b/8
- h.+ uḡ 076b/6
- h.+ suḡdur 061b/9
- ḥavāle** -4- [Ar] Bir işi başkasının sorumluluğuna bırakma.
- h. 016b/2, 054a/14, 086b/9
- h. oldu 105b/8
- ḥavaş** -1- [Ar] Hassalar, keyfiyetler.
- h. 018a/10
- ḥavf** -3- [Ar] Korku.
- iy h. itmeyen 100b/2
- h. itmez 080b/4
- recā vü h.+ dan 132a/14
- ḥāviye** -2- [Ar] Cehennemın en şiddetli olan yedinci tabakası.
- h. 004a/12, 121a/6
- ḥavşala** -1- [Ar] Anlayış, akıl, zihin.
- h.+ ŋ 006a/6
- hāy** -13- [Fa] Vah, eyvah!
- h. 127a/6
- h. u hū 008b/15
- bu h. u huy u ṭumṭurāķı 057b/6
- h. u huydan 102a/15
- h.+ ı 009a/1, 009a/2, 061a/7, 091b/3, 109b/14, 123a/8
- bu h.+ ı 102a/14
- h.+ i 123a/1
- h.+ iden 007a/15
- ḥay** -2- [Ar] Diri, canlı, hayat sâhibi (kimse).
- h. 003b/15, 055a/4
- ḥay** -2- [Ar] Diri, canlı, hayat sâhibi (kimse).
- h. 143b/8
- ḥayā** -6- [Ar] Edep, utanma.
- h. 022a/13
- h.+ dan 017b/4, 105b/11
- nigî-n-i ḥalka-i ḥilm ü h.+ dur 022a/12
- h.+ yı 022a/14
- ḥayāl** -16- [Ar] İnsanın kafasında tasarlayıp canlandırdığı şey.
- h. 141a/2, 148a/1
- h. u vehmdür 058a/4

- h. ü vehm-i 'aqlıundur 060b/1
- h.+ ı dilber 126b/5
- h.+ i 021b/13
- bu 'âlem-i hiss ü h.+ i 017b/2
- bu h.+ i 058a/5, 075b/6
- bu gümrâhuñ h.+ in 086b/7
- h.+ inçden 002a/7
- h.+ ün 080a/6
- senün cümle h.+ ün 060a/6
- h.+ ünçdür 034b/12, 059a/4, 060a/6
- hâyälât** -1- [Ar] Hayaller, hülyalar.
- bu h.+ ı 034a/8
- hâyât** -15- [Ar] Dirilik, canlılık, yaşam.
- h. 049b/6
- kudret u 'ilm u h. 137b/4
- âb-ı h.+ a** Can suyu. 040a/4
- ol h.+ a 040a/5
- h.+ ı 040a/5
- bu h.+ ı 040a/5, 040a/8
- h.+ ı cävîdândan 059b/13, 062b/11, 066a/9
- h.+ ı lehvi 040a/4
- h.+ undan 040a/9
- h.+ uñ 062a/2
- h.+ uñ der ü dî vâri 039b/8
- h.+ uñdan 040a/8
- hâydar** -1- [Ar] Hz. Ali.
- 'oâmân u h. 021a/3
- hâyfâ** -1- [Ar] Yazık.
- h. u dirî gâ 107a/4
- hâyır** -1- [Ar] Her durumda ve şartta herkesin katında iyi ve makbul olan hal ve iş.
- h. 138a/10
- hâyırta** -1- [Ar + Tr] Hayırlı olsun demek.
- h. 135a/11
- hâyır** -2- [Tr] Bağırarak, nara atmak.
- h.- dı u giydi 140b/12
- h.- mışdur 133b/6
- hâyıl** -1- [Ar] Zümre, takım.
- h.+ ün 014b/1
- hâyme** -2- [Ar] Çadır.
- h. 114b/15
- ne h.+ ñ kor senün ne encümengâh 117a/13
- hâyır** -17- [Ar] Karşılık beklenmeden yapılan yardım, iyilik.
- h. 070b/8, 070b/10, 130b/13
- h. gelmez** Yararlı olmak. 056a/10, 072b/6
- h. işlemekte** Dine ve insanlığa uygun, iyi bir davranışta bulunmak. 106b/11
- h. ola** 'Neler oluyor' anlamında kullanılan bir söz. 140a/5
- h. olup 016a/15
- ger h. u ger şer 029a/11
- du 'â-yı h. ü zikr-i hâyra 135b/4
- h.+ a 010a/1, 106b/10, 149a/4
- du 'â-yı hâyır ü zikr-i h.+ a 135b/4
- h.+ adur 130a/10
- h.+ ile 135b/3
- h.+ sun 064b/14

ḥayrān -37- [Ar] Çok beğenen, hayranlık duyan kimse.

ḥ. 003b/1, 003b/12, 005a/15, 023a/8, 028b/6, 048a/9, 055b/8, 096b/4, 096b/5, 139a/9

deng u ḥ. 124b/13

deng ü ḥ. 102a/9, 116a/4

iy nefis-i ḥ. 051a/7

külḥāntāb-ı ḥ. 126b/9

‘āciz u miskīn u ḥ. kıldılar 140b/9

ḥ. olsun Çok beğenmek. 123b/10, 130b/9

ḥ. olaydı 029a/2

ḥ. olup 142a/10

vālih ü ḥ. olupdur 029b/6

ḥ. olur 142a/8

gehî üftān gehî ḥ. olur 025b/7

gehî mest ü gehî ḥ. olurdu 125a/14

ḥ. olurdum 092b/5

ḥ. u ḡāfil 124a/6

ḡāh ḥ. u gehî mest 136a/10

ḥ. u medhūş 025b/3, 102a/6, 126a/12

ḥ. u sergerdān 083b/14

ḥ. u şikeste 054a/4

best u ḥ. u zār 140b/4

‘āciz u ḥ. u zār u ḥastedür 140a/2

ḥ. ü ‘āciz 117b/7

‘aciz ü ḥ. ü gümrah 033b/15

ḥ.+ ı medhūş 085b/5

ḥayret -27- [Ar] Bir şey karşısında şaşırma.

ḥ. 008b/9, 048a/11, 102a/8

‘aciz ü ḥ. 006b/1

bu ḥ. 045a/6

deryā-yı ḥ. 017a/7

ehl-i ḥ. 109a/4

ḡarḳa-i deryā-yı ḥ. 136b/2

ḡarḳ-ı ḥ. 041b/1, 076b/11

ḡarḳ-ı deryā-yı ḥ. 112a/5

nefsün vücüdün nār-ı ḥ. 051a/10

gehî cān ḡarḳa-i girdāb-ı ḥ. gehî gözden döker dil āb-ı ḥasret 073b/9

ḥ. iderseñ 130a/6

bu ḥ.+ de 011a/5, 084a/12

gehî lezzetde vü ḡāhî fenāda gehî ḥ.+ de vü ḡāhî āenāda 123b/11

ḥ.+ den 035b/12

bu ḥ.+ den 005a/14, 005a/15, 007a/1, 011a/6, 017b/11, 025b/2, 045a/7, 049a/6

ḥ.+ inden 049b/14

ḥayrveş -1- [Ar + Fa] Hayır gibi.

ḥ.+ den 140a/5

ḥayvān -9- [Ar] Canlılık, dirilik.

ḥ. 054b/7, 076a/14

āb-ı ḥ. Ölümsüzlük suyu. 046a/2, 078b/15

çeşme-i ḥ. 088a/15, 123a/9

kemāl-i ‘ışḳ-ı ḥ. 028b/8

nebāt ü ma‘den ü ḥ. ü eflāk 028b/5

bu ḥ.+ a 054b/7

ḥazān -7- [Fa] Güz, sonbahar.

ḥ. 062a/5

ḥ.+ dan 092a/2

bād-ı h.+ dan 046b/4	bu h.+ den 019a/3
h.+ dur 046b/3	niçe h.+ den 105b/10
bād-ı h.+ dur 073b/8	h.+ dūrūr 092b/4
bir h.+ ı 087a/5	h.+ e 007a/3, 104a/9, 137a/13, 141b/2
ne berdi ne h.+ ı ne bahārı 038a/6	ol h.+ e 007b/1
hazānsuz -1- [Fa + Tr] Hazansız, sonbaharı olmayan.	h.+ i hākkūj hālîli 011b/14
h. 089a/4	cenāb-ı h.+ i mutlakdan 128a/3
hazer -18- [Ar] Sakınma, çekinme.	ol h.+ i pāk 127a/7
h. kııl Çekinmek. 004a/12, 024a/13, 024b/10, 030b/11, 033a/3, 047a/7, 056a/10, 060a/1, 072b/6, 072b/14, 076b/13, 108a/13, 127b/8, 128a/8, 129a/10	h.+ in 020b/14
bîreng ol h. kııl 059b/11	h.+ inde 074b/13
h. kıılmaduğū 020b/6, 080b/8	h.+ inden 043b/15, 046a/4, 142b/6
hāzır -5- [Ar] Bir işi yapmak için gerekli her türlü şeyini tamamlamış olan.	sultān h.+ inden 043b/6
h. 078a/8, 124a/12, 131a/11	h.+ ine 015b/1, 135b/1, 140b/10
bir hūr-ı h. 039b/12	h.+ üñde 137a/10
h. bulursun 039b/11	zıllı h.+ üñdür 003b/11
hāzırriyyet -1- [Ar] Hazır olma durumu, hazırlıklar.	hazz -3- [Ar] Bir şeyden duyulan zevk.
h. 061a/14	h. 148a/11
hāzra -1- [Ar] Yeşil.	anuñ h.+ zı 040b/1
ol hāk u h. 037b/14	h.+ ı vāfir 039b/12
hāzret -35- [Ar] Saygı Göstermek anlamında bir ünvan.	heb -3- [Tr] Hep, her zaman, bütün.
h. 132a/10	h. 007a/4, 019b/1, 142a/11
zihî nūr u zihî h. zihî zāt 003b/9	hedef -1- [Ar] Nişan, amaç, maksat.
bu h.+ de 055b/15, 058b/2, 078a/10, 107b/2, 107b/3, 107b/4, 107b/6, 134b/2	h. 089b/1
h.+ den 018a/1, 044a/10, 133a/9	heft -1- [Ar] Yedi sayısı (7).
	sarāy-ı h. 076a/7
	heftād -1- [Fa] Yetmiş (70) .
	şast ü h. 111a/4
	heftāsiyā -1- [Fa] Yedi su değirmi.
	bu h.+ dan 073a/13

heftāsmān -1- [Fa] Yedi kat gök.

bu h.+ dan 054b/9

heftendām -1- [Fa] Yedi organ:baş,
göğüs, karın, iki el, iki ayak.

h. 097b/12

ḥekīmā -1- [Ar] Ey doktor!

ḥ. 034a/3

hel min mezid -1- [Ar] “O gün
Cehenneme, "Doldun mu?" diye sorduğumuzda O da,
"Daha var mı?" der.” (Kaf, 50/30)

h. 118b/6

helāk -3- [Ar] Mahvolma.

h. 119b/12

h. ol 118a/5

h.+ ı cāna 085b/13

ḥelāl -1- [Ar] Kullanılması şer‘an caiz olan
, dinin hükümleri bakımından kullanılabilen.

ḥ. 143b/1

hele -2- [Tr] Özellikle.

h. 077b/13, 139a/15

ḥelvā -2- [Ar] Unlu, yağlı ve şekerli
maddelerle yapılan bir tatlı.

ḥ. 064a/12

ḥand u ḥ. 049a/15

hem -97- [Fa] Manayı kuvvetlendirmek için
kullanılan üstelik anlamında bir kelime.

h. 002a/5, 009b/8, 010a/4, 010a/9, 010b/9,
011a/12, 011b/13, 011b/14, 012a/3, 012a/4, 012a/12,
012b/2, 012b/13, 014b/3, 017a/11, 018a/13, 020a/6,
021b/3, 022a/8, 022b/6, 023a/2, 024a/14, 028b/15,
030a/7, 033a/7, 033a/8, 033a/13, 045a/2, 045a/3,
052a/3, 053a/6, 057a/4, 065a/8, 065a/13, 078a/3,
078b/7, 078b/11, 080b/5, 084a/5, 084a/10, 084a/11,

088b/6, 090b/10, 099a/4, 103b/3, 103b/4, 106b/3,
112a/2, 116a/12, 123a/7, 134a/11, 134b/12, 137b/4,
143b/5, 143b/13, 144a/12, 147a/11, 147b/2, 148b/2,
148b/3, 148b/4, 148b/11

hem merîd oldur semî‘ u hem başar h.
‘ālim u hem ḥakīm u hem ḥaber 137b/5

hem nihān ol h. ‘ayān ol 065a/10

h. ‘ayāndur hem nihāndur 065a/4

h. bādesin hem mest olursun 025a/8

hem merîd oldur semî‘ u h. başar hem
‘ālim u hem ḥakīm u hem ḥaber 137b/5

h. bidāyet hem nihāyet 146a/12

hem merîd oldur semî‘ u hem başar hem
‘ālim u hem ḥakīm u h. ḥaber 137b/5

hem şerî‘at h. ḥaḳīḳat 137b/11

hem merîd oldur semî‘ u hem başar hem
‘ālim u h. ḥakīm u hem ḥaber 137b/5

h. ḥufte hem kersin 053b/11

h. jende hem sen 104b/7

hem ḥufte h. kersün 053b/11

h. merîd oldur semî‘ u hem başar hem
‘ālim u hem ḥakīm u hem ḥaber 137b/5

hem bādesün h. mest olursun 025a/8

hem sākî olur h. mest olursun 025a/8

h. nihān ol hem ‘ayān ol 065a/10

hem ‘ayāndur h. nihāndur 065a/4

hem bidāyet h. nihāyet 146a/12

ne hemdem var özünle demsāz ola ne
maḥrem var aḡa söyler h. rāz 125b/2

h. sākî olur hem mest olursun 025a/8

hem jende h. sen 104b/7

- h. şerî 'at hem haķîķat 137b/11
- h. şîrinliği hem şûri 131b/11
- hem şîrinliği h. şûri 131b/11
- hemân** -39- [Fa] Hemen, derhal, o anda.
- h. 017a/8, 017a/10, 026a/13, 026b/13, 027b/14, 035a/9, 042a/10, 048b/6, 049a/2, 056a/2, 058b/3, 062a/8, 070a/9, 071b/13, 075b/7, 076b/10, 077a/3, 077a/4, 077b/9, 077b/12, 078b/5, 080b/7, 081a/11, 085a/9, 088a/7, 092a/12, 097b/9, 108a/14, 118a/4, 118a/15, 125b/5, 127a/5, 130a/14, 131b/15, 136b/9, 141a/6, 142a/7, 148a/2
- hemândem** -8- [Fa] Hemen, çabucak, o anda.
- h. 017a/12, 018b/10, 019a/9, 036b/12, 075b/1, 121b/12, 139a/4
- h. olur 046a/12
- hember** -1- [Fa] Birlikte oturan, yakın.
- h. 137a/10
- hemçü** -2- [Fa] Onun gibi.
- h. 127a/6, 143b/15
- hemdem** -64- [Fa] Sıkı fıķı, can ciğer arkadaş.
- h. 006a/5, 006b/9, 007a/13, 009a/4, 010a/3, 013a/12, 021b/4, 022b/2, 033b/9, 043a/12, 045a/5, 047b/9, 047b/11, 047b/12, 047b/15, 055b/1, 057a/7, 067b/9, 087b/3, 089a/11, 091a/5, 096a/6, 097a/3, 110a/11, 119a/10, 120a/1, 125a/6, 128a/2, 134b/7, 134b/11, 142b/8, 148a/13
- hemrâz u h. 124a/2
- h. eyle 011a/4, 020a/12, 023b/13, 032b/12, 033a/5, 034a/1
- h. itme 148b/15
- h. oldı 013b/10
- h. olduğ 033a/13
- h. olmağ 131b/14
- h. olmaķ 109b/5
- h. olmaz 003a/9, 033a/9, 090b/12
- h. olsam 010b/13
- h. ü yâr ol 149a/1
- ne h. var özüñle demsâz ola ne maħrem var aña söyler hem râz 125b/2
- h.+ dür 012b/14, 033a/8
- bu râzuñ h.+ i 043a/13
- h.+ i âh u enînem 086a/5
- h.+ i ħûrşîdi enver 098b/10
- h.+ i kâmil 050b/4
- h.+ i sırrı beķâdur 002b/15
- h.+ üm 010a/2, 120b/9
- h.+ ümden 010b/12
- h.+ üñdür 056a/11, 119b/15, 120a/6
- hemderd** -1- [Fa] Derdine ortak olan.
- h. 131b/13
- hemdest** -4- [Fa] Kuvvet ve kudrette beraber olan.
- h. 063b/8, 090b/9, 106b/14
- gehî ğamdest ile h. olurdu gehî şikest ü geh peyvest olurdu 015a/2
- hemen** -1- [Fa] Derhal.
- h. 069b/12
- hemendem** -1- [Fa] Hemencecik, hemen o anda.
- h. 123b/5
- hemîn** -45- [Fa] 'Bu bile', anlamında kullanılan kelime.

h. 008b/6, 027b/15, 044a/7, 050a/10, 050b/4, 053b/8, 056a/12, 060a/10, 065a/14, 067b/10, 070a/10, 071b/14, 075b/6, 080a/15, 083a/3, 086a/8, 089a/6, 089b/10, 093a/15, 094b/5, 095a/3, 095b/2, 098b/4, 099a/15, 104b/11, 107a/6, 107a/8, 109b/6, 111b/4, 115a/10, 115a/11, 115a/12, 117a/10, 118a/5, 139a/12

h. ol 052b/14, 082a/1, 092a/10

h.+ dūr 053b/13, 120b/3, 134b/1

hemîşe -14- [Fa] Daima, her vakit, her zaman.

h. 006b/1, 036a/15, 070b/8, 084b/9, 094b/7, 096a/12, 108b/2, 113b/8, 121a/11, 129b/3, 129b/5, 132a/11, 137a/4

hemnefes -3- [Fa + Ar] Arkadaş.

h. 091a/9

h.+ dūr 012b/14

h.+ sün 134b/10

hemnişîn -10- [Fa] Beraber oturup kalkan, teklifsiz arkadaş.

h. ol 128a/14

h.+ den 130a/1

h.+ dūr 091a/8

h.+ i 011b/13, 062a/11, 104b/6, 120a/1

h.+ sün 065b/1

h.+ üñ 119b/14, 129b/3

hemrâh -5- [Fa] Yoldaş, yol arkadaşı.

h. 066a/10, 100a/8, 122a/13

ol h. 063a/14

h. olursun Yol arkadaşı olmak. 078b/5

hemrâz -3- [Fa] Sıkı fıkı arkadaş, yol arkadaşı.

h. 033b/3, 076a/7

h. u hemdem 124a/2

hemrenk -2- [Fa] Renkleri bir olan (şey).

h. 064b/11

h. olur 006a/2

hemser -7- [Fa] Arkadaş, kafadar.

h. 080b/3, 103a/13

h. oldı 018b/8

h. olmağ 035b/6

h. olmaz 035b/5, 045a/15

h.+ dūr 088a/3

hemtâ -1- [Fa] Benzer, denk.

h. 143a/8

hemzânû -2- [Fa] Yan yana oturan, diz dize oturup konuşan.

h.+ yı idrîs 008a/1

h.+ yı şem'î cihântâb 127a/3

hengâm -1- [Fa] Vakit, zaman, mevsim.

h.+ dur 094a/9

hengâme -1- [Fa] Kavga, gürültü.

bu h.+ i 094a/10

henüz -7- [Fa] Şimdiye kadar, daha.

h. 013b/4, 080a/14, 082b/5, 082b/6, 083b/6, 092a/9, 131b/6

hep -1- [Fa] Tamamen.

h. 059a/1

her -303- [Fa] Hep, bütün.

h. 'āmm ü hāşş 146b/13

h. 'anāyı 045b/6

h. āyîne 047b/12

miftâh-ı h. bâb 131a/9

h. bāb-ı meftūh 116b/15	h. cüz'ı 106a/10
h. bād 044b/11	h. cüz'ümün 042a/2
h. bahāruñ 087a/5	h. dānesinden 014b/13
h. baht-ı bîdār 014b/6	h. dek 123a/11
h. bār 084a/5	h. dem 012b/14, 024a/7, 027b/10, 046a/8, 050b/10, 060b/10, 068a/14, 068a/15, 069a/13, 070b/5, 074b/8, 076b/4, 080a/7, 081b/5, 084a/5, 084a/14, 093a/8, 095a/1, 095a/11, 106a/7, 120a/6, 120b/9, 125b/4, 132a/11, 144a/14
h. bedden 130a/13	h. dem vużū 139a/14
h. belādan 053a/7	h. demde 038b/3, 095a/3, 126b/1, 138b/11, 139b/9, 141a/4
h. belāya 012b/5	h. demi 105a/3
h. bid'at 014b/6	h. derde 142a/13
h. bildigün 006b/13	h. dîde 026a/7
h. bir 006a/4	h. dil 003a/9, 045a/15
h. bir dūna 091a/6	h. dilenci 053a/10, 093a/3
h. bir günde 038b/14	h. dūn 124b/11
h. bir jendeye 104b/5	h. dü'ālem 045a/13, 050a/11
h. bir kâhı 089a/8	şadr-ı bedr-i h. dü'ālem 016a/12
h. bir kişi 115a/8	h. dü'ālemden 009a/15, 044b/3, 080a/2
h. bir zerre 104b/9	h. dürlü 107b/9
h. bir zerreden 030a/1	h. düşenden 030b/11
h. biri 028b/11, 039b/13, 039b/14, 075a/9, 075a/11, 080a/14, 112b/7	h. ebleh 048b/8
h. birin 047a/6	h. eḥaddan 116b/2
h. birinde 023a/12, 094a/14	h. elmadan 039b/12
h. birinden 039b/12	h. emriñ şoñını 128a/14
h. birine 018a/11	h. encām 100a/10
h. birinün 'aynıdur 147b/9	h. engür 014b/13
h. cevher ḥaqqıñ cüyendesidür 003a/7	h. er 040b/12
h. cihâtdan 011a/11	
h. cihetden 126b/15	
h. cism-i mükedder 038a/9	

h. esîre 130b/1	h. kemâle 007b/13
h. fakîrîüj 022a/8, 129a/1	h. kenâh 139b/1
h. firâk-ı gence 086b/14	h. ki 062a/11, 138a/1
h. ğam 053a/6	h. kim 038b/4, 043b/14, 051b/2, 056a/9, 056b/5, 065b/11, 067a/11, 069a/7, 070b/6, 094a/8, 103b/6, 130a/11, 132a/3, 134a/5, 148a/5, 149a/4
h. ğamda 149a/1	
h. ğarîbe 130a/15	h. kimki 130b/6
h. gedâdan 086a/14	h. kimse 080a/14, 082a/5
h. geh 055a/1	h. kişi 115a/9
h. gözde 094b/2	h. kitâba 026a/14
h. gülüj biñ ħârı 127b/12	h. kuşuruñ 034b/6
h. ğün 061a/9, 071a/8	h. küdüretten 014a/3
h. ğünâhı 071a/8	h. laħza 036a/3, 051b/7, 060b/9, 064a/11, 086b/1, 094b/9, 094b/10, 124a/12, 130b/7, 132b/8
h. künc-i külhân 067b/12	
h. ħ'âst 120b/10	h. le'ime 011b/8, 115b/5
h. ħalelden 012a/15	h. lezzet 044a/1
h. ħalkınuñ 137b/12	bunuñ h. lezzeti 089a/10
h. ħâmdan 139b/2	h. maşşad 114a/11
iy kav-ı h. ħar 071b/9	h. maşşüduñ 018b/3
h. ħarfı 132b/14	h. ma'nâda 014b/5
h. ħâşş 024a/12	sırrı h. ma'nî 042b/9
h. hünersüz 061a/4	h. ma'nide 013b/3
h. işde 116b/15, 117a/2, 128a/13, 128b/10	h. maşharda 146a/13
h. işidür 094b/12	h. ma'siyetden 128a/7
h. kâm 086b/2	h. mekândan 024b/14
h. kâr 072b/4	h. mest_içün 148a/12
h. kaşreden 122a/3	h. miskîne 008a/12, 046a/7
h. każâyâ 129b/12	h. maħabbet 008a/14
h. kederden 014a/8	h. müyü 014b/11
h. kelâmı 128b/7	

h. müminüñ 003b/5	h. rü-yi sulţāndan 024b/10
h. müşkilüñ 057b/2, 066a/13, 104a/2	h. sâ'at 064b/2
h. nâ-ħoşın 087b/1	h. şafānuñ 087a/6
h. nātüvānuñ 027b/1	h. sāye 002a/14, 008a/5
h. nāzıruñ manzürı 004b/14	h. sāza 026a/10
h. ne 018b/3, 040a/15, 065a/14, 112b/8, 138a/13, 139b/13, 144a/6	h. şedefendür 018b/10
h. nefes 027b/6, 030a/12, 036a/14, 064b/2, 107b/8	h. şıfatdan 011a/11
ol h. nefes 118b/6	ol h. şıfatdan 058b/14
h. nefesde 069a/12, 098a/11, 106b/3, 134b/10	h. sic 137b/9
h. neñ 078a/14	h. sîm-i sâ'id 102b/5
h. nesne 108a/8	h. sinüñ 113a/5
h. nesneye 039b/11	h. söze 128b/11
h. niçe 062a/2	h. şüret 064b/9
anuñ h. nidāsı 023a/7	h. şüretde 003a/11
h. nürüñ 023b/7	h. şādîsinüñ 113a/5
h. nüşında 095a/2	h. şaħşa 127b/2
h. ħ'āce 071b/6	h. şaħşı 128b/1
h. zerrenüñ 'ışkın kemāli 028b/3	h. şeh 071b/8
h. perde 081b/7, 094a/15	h. şey 003a/8
h. perdenüñ 060a/14	h. şeyde 061a/14
h. perdenüñ bir rengi 060a/10	h. şeydür 093a/5
h. perinde 094a/13	h. şeye 146b/12
h. post 050a/8	h. şikestüm 043b/10
mağz-ı h. post 054b/5	h. ta'addüdden 009a/15
h. rāza 026a/10	h. tarafda 015b/4, 116a/14
h. recāsın 137a/4	h. tarafından 018b/9, 037b/2, 080a/13
h. revzenden 089b/14, 099b/8	h. vaşfi 118b/3
	h. yaña 097b/6
	h. yer 111b/10

h. yetimün 011b/15

h. yerde 129b/9

h. yüzden 038a/9

ne h. yüzden iyüyem ne yavuzem ne bellü zemherîrem ne temüzem 085a/12

h. yüzinde 094a/14

h. za'îfüj destgîri 021b/3, 046a/5, 125b/12

h. zaħme 107b/13

h. zeleden 012a/15

h. zelîlüm 036a/15

h. zerre 007b/9, 008a/9, 026a/6, 026b/2, 030a/3, 030b/6, 030b/7, 038a/8, 038a/11, 042a/1, 042a/3, 074b/3, 081a/1, 083b/1

h. zerreden 007b/10, 025b/1, 026b/1, 030a/2, 101b/14

h. zerrenün sırrı 040a/1

h. zerrej 104b/11

h. zerreye 003b/10, 067b/11, 126b/11

h. zerrünj 046b/8

h. zürında 095b/11

h. zürunj zârı 127b/12

hercâi -2- [Fa] Sebat göstermeyen, sözünü tutmayan kimse.

h. 003b/4

h.+ yı 003b/4

herdem -14- [Fa] Her dakika, her zaman.

h. 027b/7, 033a/9, 036a/8, 083b/12, 088a/8, 089b/14, 094b/11, 099b/8, 103a/14, 124a/8, 130a/8, 132a/13, 134b/7

hergiz -11- [Fa] Asla, katiyen, hiçbir vakit.

h. 002a/4, 044b/14, 052a/1, 083b/13, 088b/3, 090a/13, 107b/10, 107b/15, 121a/8, 127a/6

ne kıldum arzûyî nefis hâşıl ne h. olmuşam maşşûda vâşıl 084b/10

hers -1- [Ar] Arslan.

ner h.+ i 144a/3

herze -2- [Fa] Boş lakırdı, saçma.

h. 046b/12, 127a/12

hesâb -6- [Ar] Hesap, sayma, aritmetik.

h. 071a/3, 071a/4

h.+ e 134b/4

h.+ uñ 047b/5, 061a/12, 074a/1

hest -4- [Fa] Var.

h. 008b/12, 146b/4

h. olma 105b/3, 105b/5

hestî -9- [Fa] Var olma, varlık.

h. 085b/14

bu h. 108a/15

büy-ı h. 042b/8

ol h. 105b/3

rüy-ı h. 042b/8

işbu h. olur 056a/5

levâ-i h.+ den 049b/3

h.+ i rehâyî 075b/13

cenâb-ı h.+ yi mutlağdan özge 004b/1

hestlik -1- [Fa + Tr] Varlık.

bu h.+ den 105b/4

heştâd -1- [Fa] Seksen.

h.+ a 036b/3

hevā	-19-	[Ar] İstek, arzu, heves.	h.+ ler 106b/13
	h.	103a/3	hey
	nefs ü h.	105a/11	-2-
	h. vü	'ucb ü kibr ü şehvet ü āz 112b/5	[Tr] Seslenmek ve bir kimsenin dikkatini çekmek için kullanılır.
	h.+ dan	015a/12, 080b/12	h.
	bu h.+ dan	032b/13	083a/14, 090b/11
	h.+ dur	004a/12	heybet
	h.+ dur	121a/3	-7-
	'ayn-ı h.+ dur	121a/6	[Ar] İnsanda korku ve saygı duygusu uyandıran etkili görünüş, azamet.
	bād-ı h.+ dur	002b/15	h.
	h.+ sı	133b/6	008a/3, 022a/9
	h.+ sın	124b/7	'adl-ı h.
	h.+ suz	004a/14	021b/14
	h.+ ya	121a/5	bu h.
	h.+ yı	004a/12	042a/8
	bu h.+ yı āb u gilden	050a/15	bu h.+ den
	h.+ yı cāme vü cāy	105a/10	017b/3
	bu h.+ yı dilkeşünden	050b/10	h.+ inden
	h.+ yı zindegānî	104a/12	042a/7, 098b/2
heves	-13-	[Ar] İstek, arzu, meyil.	heyhat
	h.	107a/5	-1-
	h. kıl	108a/11, 140a/10	[Ar] Yazık, ne yazık.
	h. kılma	023b/14, 120b/12	h.+ a
	h.+ de	069a/12, 085a/14	049b/6
	ol h.+ de	139a/1	heyzüm
	h.+ den	109a/15	-1-
	hırş u h.+ den	118a/5	[Fa] Kuru odun.
	h.+ dür	107a/6	h.
	bād-ı h.+ dür	102b/10	093b/2
			hezār
			-1-
			[Fa] Bin.
			h.
			144a/12
			hezārān
			-44-
			[Fa] Binlerce.
			h.
			002b/13, 005b/12, 007a/3, 023a/6,
			026a/10, 027b/5, 027b/10, 027b/11, 027b/12, 029a/4,
			036a/4, 048a/8, 048a/9, 048a/10, 048a/11, 052b/8,
			053a/4, 069a/10, 077b/8, 082a/12, 084b/8, 092a/14,
			092a/15, 094a/14, 094a/15, 097b/13, 101b/12, 107a/3,
			107b/5, 110a/7, 123b/4, 127a/8, 127b/12, 132b/8,
			136a/3
			h.+ ı cānî pāki nāmdārān 124a/14
			hezz
			-1-
			[Ar] Diretme, tahrik.
			'aḡd-i h.+ den
			130a/3
			hıfz
			-3-
			[Ar] Koruma.
			h.
			itmeyen Koruma. 097a/1
			h.
			itsün 096b/14
			bu ferruḡı ref'i h.+ uḡ 099a/15

hılķ	-1-	[Ar] Boğaz balgamı.	h. u āz 051b/7
		gehî h.+ la gehî hūy 106a/7	h. u āzuñ 070b/15, 109b/3
hırāmān	-1-	[Fa] Salınarak yürüyen.	h. u āzuñı 072b/7
		göl-i nevrete vü serv-i h. 101a/14	h. u hevesden 118a/5
hıred	-5-	[Fa] Akıl, us.	bu derd-i h.+ a 121a/8
		h. 001b/3, 027a/7, 027a/9, 128b/7	anuñ h.+ ndan 117a/5
		h.+ i 027a/10	h.+ ı 118a/2
hıredmend	-4-	[Fa] Akıllı, anlayışlı.	h.+ la 118a/10
		hakîmān-ı h. 079a/15	h.+ uñ 109b/4, 121a/8
		iy h. 020b/5	h.+ ı dünyāyı 116b/4
		iy pîr-i h. 136b/5	zihî gâflet zihî h. u zihî āz 121a/7
		h.+ üm 052a/2	
hırķa	-5-	[Ar] Kalın kumaştan yapılmış veya içi pamukla beslenmiş bir çeşit giyecek.	hışn -1- [Ar] Sağlam, sarp yer, kale.
		h. 029b/7	h.+ ı îmāndan 099b/1
		bir h. 114b/9, 114b/13	hışm -4- [Fa] Öfke, kızgınlık, gazap.
		ehl-i h.+ nuñ 137b/12	h. 109a/1
		ne m.+i h.+ yam ne merd-i zünnār 085a/10	h. u gâzabdan 014a/2
hırmān	-1-	[Ar] Mahrumluk, ümitsizlik.	dürüg ü h. u necl ü gâflet ü nāz 112b/5
		h.+ de 110a/14	h.+ uñ 061b/10
hırmen	-2-	[Fa] Harman.	hışt -2- [Fa] Kerpiç, tuğla.
		bu h.+ den 086b/5, 086b/6	h. 073b/5
hırş	-25-	[Ar] Bir şeyi elde etmek için duyulan, önüne geçilmez derecede kuvvetli istek.	h.+ ı 116b/5
		h. 085b/1, 109a/15, 117a/4, 117a/5, 117a/7, 118a/7, 118a/8, 121a/13	hıtta -2- [Ar] Memleket, ülke.
		iy h. 118a/6	bu h.+ i hāk 016a/8
		h. ile nefsüñ 117a/11	senüñ bu h.+ i hāk 076a/4
		h. oldu 118a/8	hıyānet -1- [Ar] Güveni kötüye kullanma, hainlik.
		h. olsa 117a/3	h. 035a/14
			hızır -2- [Ar] Ölmezlik suyunu içmiş, sıkışınca kula yetişmekle meşhur peygamber.

	h. 138b/4		vaşl u h. 028a/9
	h.+ a 043a/12		vaşl-ı h. 046a/1
	h.+ dur 066a/12		h.+ a 027b/7, 041b/1
hiç	-8- [Fa] Yok denecek kadar az olan, yok olan.		h.+ ı 112b/13
	h. 043b/4, 091a/9, 091b/11, 130b/2		ne 'ömri var ki anuñ pâyânı yokdur ne vaşlı var ki anuñ h.+ ı yokdur 095a/8
	h. ü bākî 093a/5		anuñ h.+ ını 029b/1
hicā	-1- [Ar] Hicvetme, yerme.	hiç	-45- [Fa] Yok olan.
	bu h.+ dan 113a/11		h. 029a/1, 037a/2, 037a/3, 040a/15, 060b/13, 070b/11, 076b/14, 080b/10, 082b/4, 083b/10, 084b/7, 093a/7, 097b/11, 099a/12, 100a/15, 114b/3, 115a/2, 115b/1, 117b/7, 131a/4, 132a/14, 132b/11, 135a/10, 138a/4
hicāb	-23- [Ar] Utanma, sıkılma.		hiçsüz h. 060b/12
	h. 020a/5, 113b/13		ķamu fānî vü nāçîz u ķamu h. 060a/7
	yetmiş biñ h. 033b/10		öñi hiç ü şonı h. 060b/12
	h. olmaz 108b/6		h. içinde 060b/12, 060b/13
	h. olur 026a/8, 047b/14		h. ü hiçe 111b/5
	h. olursıñ 054b/14		öñi h. ü şonı hiç 060b/12
	h.+ a 026b/4		h.+ dür 100a/15
	yetmiş biñ h.+ dan 009a/14		h.+ e 037a/3, 037a/6
	h.+ ı 008b/10, 045b/13, 077a/13, 097a/5		hiç ü h.+ e 111b/5
	h.+ uñ 046b/8, 056a/8, 057b/14, 061a/10, 061b/6, 108b/4, 112a/7, 123b/8, 132b/14		h.+ i 035a/7, 037a/3
	ya kūh olmuş ya kāh olmuş h. +uñ 047b/5		h.+ üm 037a/3
hicāz	-1- [Ar] Musikimizde bir makam.	hiçderhiç	-2- [Fa] Hiçin hiçi, hiç olmayan.
	faşl-ı h. 141b/5		h. 037a/3, 085a/8
hicāzî	-2- [Ar] Musikide bir makam.	hiçsüz	-1- [Fa + Tr] Hiç olmayan.
	h. 027a/4, 032b/10		h. hiç 060b/12
hicr	-1- [Ar] Ayrılık.	hidāyet	-11- [Ar] Doğru yola sevk etme.
	h.+ üñde 046a/2		
hicrān	-8- [Ar] Ayrılık.		
	h. 015b/2		

h. 023b/8, 030a/15, 030b/6, 052b/6, 081a/5,
118b/13, 146a/11, 146a/12

h. kılduğınca 026a/6

h.+ den 052b/6

h.+ le 036a/15

hiddet -4- [Ar] Öfke, keskinlik.

sırr ü h. 145a/15

h.+ e 139a/2

sırr u h.+ i 141a/3

baħr ü h.+ den 145b/2

hidmet -4- [Ar] İş, hizmet, vazife.

h. 074b/8

bu h. 007b/6

h.+ dedür 069a/9

şāhuñ h.+ inde 074b/13

hiffet -2- [Ar] Hafiflik.

h. 015a/3, 128b/6

hikāye -1- [Ar] Anlatma.

h.+ i şeyh şān'an 137b/2

hikāyet -21- [Ar] bkz. **hikāye**.

h. 064a/13, 068a/6, 103b/14, 113a/13,
143b/14

bir h. 117a/6

bu h. 055b/11

tārîh u h. 133a/13

h. kıldı 108b/10

h.+ de 133a/12

h.+ e 108b/9

bu h.+ den 138a/10

ol h.+ den 138a/10

h.+ dūr 054a/7, 096b/7, 120b/15, 124a/6,
124b/8, 127b/1, 132b/4, 133a/12

hikāyetü 'lma'ād -1- [Ar] Ahiret, ahiret
hayâtının hikayesi.

h. 034b/7

hikem -1- [Ar] Hikmetler.

h.+ dūr 022a/6

hikmet -16- [Ar] Hakimlik, bilgelik, herkesin
anlayamayacağı durum.

h. 007b/12, 021a/7

aşl-ı h. 128b/6

cāh u h. 028b/8

esrār-ı h. 007b/10

'aceb h. 'aceb kudret 'aceb zāt 005a/12

'aceb sırrdur 'aceb h. 'aceb rāz 'aceb sāz u
'aceb söz ü 'aceb nāz 030b/2

h. ü rāz 101b/8

bu h.+ den 005a/14, 064b/13, 064b/15,
090a/8

esrār-ı h.+ den 131b/2

h.+ dūr 006a/4

'ilm ü h.+ inden 101b/7

h.+ ine 137b/8

hılāf -2- [Ar] Ters, aykırı.

h.+ e 022b/10

hılāl -10- [Ar] Ayın yeni doğduğu zaman ilk
üç günlük yay şeklindeki durumu.

h. 032a/2

h. it 098b/15

h.+ e 033a/11

h.+ i 032a/1, 095a/7	h.+ ümdür 018b/14
h.+ isün 099a/1	h.+ üñle 016b/15
h.+ üñ 031a/13, 033a/13, 101a/4	hî n -2- [Ar] Zaman, vakit.
h.+ üñ bedri 036a/7	h. u mekândan 024b/12
hîl'at -3- [Ar] Eskiden padişah veya vezir tarafından takdir edilen kimseye giydirilen süslü elbise, kaftan.	h. ü mekândan 065a/8
ağın h.+ ini 101b/9	hind -4- [Ar] Hindistan.
h. olmışken 012b/6	h.+ den 074b/12, 140b/13
h.+ ı 'abden 011b/12	h.+ e 075a/1
hîle -6- [Ar] Bir kimseyi aldatma, kandırmak ve yanıltmak amacıyla yapılan tertip, düzen.	hâkîm-i h.+ e 075b/10
h. vü nîreng 094a/15	hindî -1- [Ar] Hindli.
h. vü nîrengi 112b/4	h. 074b/15
h. vü tezvîr ü destân 118a/7	hindistân -1- [Ar] Hindistan.
mekr ü h.+ dür 071a/5	h.+ a 075a/7
bu h.+ i dîv 066b/11	hindü -1- [Ar] Hintli, Hindistan'dan.
mekrile h.+ t 066b/9	ol pîr-i h. 080b/2
hîletbâzlık -1- [Ar + Fa] Hile yapan (kimse), hileci, hilekâr.	hîre -2- [Fa] Kamaşık, donuk.
mekr ü h.+ dur 095b/10	h. 053b/7
hîlkat -2- [Ar] Yaratma, yaratılma, yaratılış.	iy pîr-i h. 109b/5
bu h. hâlkasın 040a/10	hîreser -1- [Fa] Sersem, alık.
cihânun h.+ un dan 043b/6	h.+ sün 063b/6
hilm -2- [Ar] Yumuşak huyluluk.	hîreserver -1- [Fa] Şaşkın kafalı, sersem, alıkların başı.
nigîn-i hâlka-i h. ü hayâdur 022a/12	iy h. 114b/4
h.+ i 067a/2	hirmân -1- [Ar] Nasipsizlik, mahrumluk.
himmet -5- [Ar] Yardım, ihsan.	h. 010a/8
h. 034b/2, 052b/9, 075a/14	hiss -2- [Ar] Duyma kuvveti, duygu.
	kâbil-i h. ü başardur 037b/7
	bu 'âlem-i h. ü hayâli 017b/2
	hişşe -7- [Ar] Pay, nasip.

h. 030b/9, 074a/8, 083a/15	hodnümâlık -2- [Fa + Tr] Kendini göstermek, kendini övmek.
ol h.+ den 030b/9	h. 136b/7
h.+ sinden 078b/11	h.+ da 136b/6
çarhuñ h.+ sine 088b/8	hord -9- [Fa] Yiyinti, yiyecek.
hiṭāb -11- [Ar] İnsanlara ağızdan veya yazı ile söz söyleme; Kur'an.	h. 113b/6
h. 018a/14, 133b/14	niçe bir işbu h. u h'ābı āhır Yiyecek ve uyku. 124b/2
h.+ ı 029b/5, 130b/4, 135b/14	h. u h'āb 053a/11
nefsüñ h.+ ı 017b/13	bu h. u hāba 069b/1
h.+ ı kābe 013b/2	h. u şehvet 028b/8, 048b/4, 049a/11
h. idüp 083b/12	h'āb ile h. 113b/6
h.+ a 026b/4	h'āb u h.+ e 113b/3
h.+ e 018b/4	horde -1- [Fa] Yemiş, yenilmiş.
h.+ uñ 003b/6	h. 117b/5
hižān -5- [Fa] Kalkan, sıçrayan.	hoş -63- [Fa] Duyguları okşayan, zevk veren, beğenilen.
h. 106a/3, 123b/4	h. 026a/3, 027b/5, 043b/7, 048b/2, 056a/8, 056b/10, 071b/10, 075b/8, 075b/10, 087b/1, 092b/9, 092b/10, 095a/11, 097a/11, 104b/4, 107b/14, 117b/12, 119b/1, 128b/14, 135b/6, 143a/3
h.+ e 043b/7	bu bād-ı h. 087b/8
üftād ü h. 073b/8	bu kışsa-i h. 101b/14
üftān u h. 142a/7	biri inse biri çıkarmış h. biri tōldukda kılurmuş biri boş 119a/3
hižlān -1- [Ar] Yardımcısız, kimsesiz, yalnız başına kalma.	h. dil 087b/8
h. 117a/2	h. eyledi 140a/14
hod -2- [Fa] Kendi, bizzat, dahi.	h. gör 116b/5, 121b/4
h. 037a/9	h. görse 097b/3
ne kem vardur ne h. bîş 107b/7	h. it 027a/8
hodbîn -1- [Fa] Kibirli.	h. kanā'at 072b/7
h. 068a/5	
hodefrüş -1- [Fa] "Kendini satan" övünen, yüksekte atan (kimse).	
bir rüstā-yı h. 071b/1	

bir h. meâel 037a/13	d. 008b/15
iy h. nihâd 146b/2	bu h. 007a/15, 009a/2
bir h. serâ-yı bîvefâdur 093a/6	hây u h. 008b/15
ol biri h. 117b/10	h.+ dan 009a/1
bir bûy-ı h.+ dan 121b/14	h.+ dar 091b/3
h.+ dur 024a/2, 030b/8, 034b/5, 052a/12, 063a/10, 069a/2, 069a/4, 087a/11, 087a/12, 087a/13, 087b/5, 092b/8, 119b/13, 128b/14, 132b/2	h.+ dur 009a/1
dem-i h.+ dur 071b/11	mi'rât-ı h.+ dur 009a/1
h.+ ı 087b/1, 088b/3	hû -4- [Fa] Huy.
h.+ mı 135a/7	h. 049a/13, 130a/1, 137a/9
hoşca -1- [Fa + Tr] Hoş bir biçimde olan.	h.+ yı nâhoşundur 061b/10
h.+ dur 089a/1	hüb -2- [Fa] Güzel, hoş, iyi.
hoşdem -2- [Fa] İyi arkadaş.	eger h. u eger zîşt 130b/11
h. 027a/6, 087b/3	h.+ uş zîştî 116b/5
hoşhün -1- [Fa] Sıcak, iyi, hoş kanlı.	hubb -1- [Ar] Aldatıcı.
h. 036a/10	h.+ i dünyâya 118a/6
hoşkim -2- [Fa + Tr] Hoş insan, güzel insan.	hubbü'sşey -1- [Ar] Aldatıcı nesne.
h. 093a/4, 122b/12	h.+ i 118a/2
hoşlık -2- [Fa + Tr] Hoş olma durumu, letafet.	hübter -1- [Fa] Pek güzel, en güzel.
h. 087b/2	h.+ dür 070a/11
cihânun h.+ mı 088b/13	huceste -1- [Fa] Uğurlu, hayırlı, kutlu.
hoşnüd -6- [Fa] Razi, memnun.	bir çâh-ı h. 119a/2
h. 021a/1, 128a/4	hüd -2- [Fa] Zırh başlık, miğfer.
h. kıl Memnun etmek. 129b/8	h. 114b/10, 135a/14
h. ola Memnun olmak. 007b/2, 140a/3	hudâ -15- [Fa] Allah.
h. olma 093b/7	h. 006b/3, 071a/2, 075a/14
hû -8- [Ar] Allah'ın zatına işaret eden ismi.	h.+ dan 012b/6
	kâr-ı h.+ dan 101b/5
	h.+ dur 115b/7, 129b/11
	h.+ m 042a/11

h.+ mı 042a/11	hıftelik -10- [Fa + Tr] Habersiz, gafil olmak, uykuda olmak.
h.+ sı 037a/9	
h.+ sın 009a/15, 037a/8	h. 069b/15, 076b/13, 122b/7
h.+ ya 134b/5	niçe bu h. 109b/13
h.+ yı 101b/6	h.+ den 064a/13, 076b/13, 122b/6
merd-i h. ol 003a/4	h.+ dür 122b/7
hudāvend -7- [Fa] Her şeyin sahibi olan Allah.	āhır h.+ den 054a/5
	bu h.+ den 069b/15
h.+ ā 009a/8, 010a/12, 010b/9, 134a/8, 134b/14, 136b/8	hukbān -1- [Fa] Domuz çobanı.
h.+ i kerimüm 133a/10	h. 141a/9
hudāyā -20- [Fa] Ey Allah!	hulāşa -3- [Ar] Bir şeyin, bir sözün özü.
h. 003a/10, 010a/3, 010a/9, 010b/7, 020b/14, 021b/7, 022a/9, 022b/11, 033a/5, 033b/15, 041b/9, 052a/13, 052b/13, 112a/10, 115b/12, 133a/1, 134a/11, 134b/2, 136b/10, 137a/8	h. 054b/8, 107b/12, 130b/1
huffāş -4- [Ar] Yarasa.	huld -7- [Ar] Sürüp giden, sonu olmayan varlık; cennet.
āftāb-ı çeşm-i h. 049a/8	‘arūs-ı h.+ a 067a/11
h.+ a 091a/1	h. 061b/4
iy h.+ ı miskîn 098a/15	biri nār u biri h.+ı berindür En yüksek, en yüce cennet . 006b/5
ol h.+ a 098a/9	eger nār u eger h.+ ı berindür 038b/5
hufte -12- [Fa] Yatmış, uyumuş.	ravza-i h.+ ı berindür 021b/10
h. 053b/11, 039b/7, 070a/1, 124a/8	ehl-i h.+ ı 038b/14, 039a/1
gehî h. gehî bîdār olurdum gehî mest ü gehî hüşyār olurdum 083a/1	hulq -2- [Ar] Yaratılış, tabiat.
hem h. hem kersün 053b/11	h. u edebden 014a/2
h. vü ma‘şūk 124b/5	h.+ uş 080a/5
h.+ dür 054a/1	hullet -1- [Ar] İçten sevgi, arkadaşlık.
h.+ lerden 083b/15, 092b/13, 102b/7	h. 008b/4
h.+ sün 109b/12	hulûlî -3- [Ar] Tanrılığın tecessümü inanişinde bulunan kimse.
	h. 077a/7, 077a/8
	hüm -1- [Fa] Küp, şarap küpü.

	h.+ i ğaflet 072b/14	aşfiyānuñ ğark-ı h.+ dur 007a/2
humār	-3- [Ar] İçkiden sonra gelen baş ağrısı ve sersemlik.	bād ile h.+ dur 088b/12
	gāh mest ü geh h. ol 125a/10	çün hāk u h.+ dur 103b/1
	h.+ ı 108b/11	eşk ü h.+ dur 087b/2
	h.+ ma 073b/13	ğarkāb-ı h.+ dur 093a/1
hummā	-1- [Ar] Hastalıkla gelen şiddetli ateş, nöbet.	ğark-ı h.+ dur 051a/11, 090b/2, 091b/5
	h. 097b/15	hāk u h.+ dur 103b/2
hün	-46- [Fa] Kan.	püreşk-i h.+ dur 091b/8
	h. 075b/13, 082b/7, 113b/7, 139a/14, 140b/13, 141a/13	h.+ ı ciger 126b/6
	ciger h. 074a/11	h.+ ı cigerdür 088a/14
	ğark-ı h. 091b/7	h.+ ı dilden 050b/10
	hāk ile h. 009a/13	h.+ ı dildendür 094b/7
	hāk u h. 142b/15	h.+ ı dildür 030b/11, 073a/10
	hāk ü h. 103a/15	ne hāmün var ki olmaz menzil iy dost ne ceyhün-var degül h.+ i dil iy dost 101b/1
	pāre-i h. 099a/4	şarāb-ı h.+ ı dilden 126b/8
	h. ile bād 088b/11	eşk-i h.+ in 093a/10
	eşk-i h. ol 107a/3	h.+ kim 123a/3
	h. oldu 086a/6	hāk u h.+ sın 099a/5
	ciger h. olmayınca 090b/12	hündil -1- [Fa] Kanlı gönül.
	gehî āb u gehî h. u gehî şîr gehî gözün	h.+ den 004b/5
	gehî bernā gehî pîr 030a/10	hünfeşān -1- [Fa] Kan saçan.
	āb u gil ü h. u regi post 006b/2	mevc-i h.+ dur 077b/8
	h. ü hālîñ 039a/1	hünh'ār -2- [Fa] Kan içen, zalim.
	bu h.+ dan 073b/11	h. 118b/1
	hāk u h.+ dan 103b/4, 103b/5, 103b/6, 103b/7	bu çarh-ı rübehbāz-ı h. 109b/11
	kefk-i h.+ dan 001b/7	hür -18- [Ar] Huri.
		bir h. 039a/14
		cemād u h. 038b/6

cennet ü h. 044b/5, 076a/10	hurrem -6- [Fa] Şen, sevinçli, gülyüzlü.
cennet-i h. 061b/4	h. 123a/11, 134b/7
h. olur 038a/13	h. eyle 023b/13, 026a/3, 032b/12
h. u 'ayndan 015b/7	h. olsun 023b/9
h. u 'ayndur 038b/7	hursend -1- [Fa] Tok gözlü, kısmetine razı olan.
h. u ğilmân 039b/14	h. 130b/7
perî vü h. u insân u melekde 073a/7	hürşîd -43- [Fa] Güneş.
h. ü ğilmân 038b/1, 074b/8	h. 008a/3, 008a/5, 021b/8, 026a/6, 045b/15, 055a/15, 083b/7, 086a/15, 116a/3, 148a/7
h.+ a 015b/10, 043a/2	envâr-ı h. 067b/11
kuşür-ı h.+ ı 042b/14, 043a/1	nür-ı h. 056a/4
h.+ ı cennet 038b/3	pertev-i h. 067b/14
bir h.+ ı hâzır 039b/12	nür-ı h. ile mesrûr 098b/7
hür -2- [Fa] Güneş.	h. ola 103b/9
h. 078a/2	h. oldı 145a/6
h. olmuşam 142b/4	h. olup 101a/3
hurâfât -1- [Ar] Aslı, esası olmayan, saçma sapan sözler.	h.+ den 094b/15, 126b/11
h. 109a/11	h.+ e 005b/11, 006a/5
hużâyâ -2- [Fa] Ey Allah!	bu h.+ e 027b/11
h. 009b/5, 020a/12	vaşl-ı h.+ e 045b/14, 098b/12
hurde -1- [Fa] Ufak, değersiz şey, kırntı.	h.+ i rüy-ı dilsitâmı 014b/10
h.+ sinden 132a/7	h.+ i cebbâr 098b/5
hurdedân -1- [Fa] Dikkat sahibi, nükte ve inceliği anlayan.	h.+ i cihân ol 130a/15
bir h. 053b/12	h.+ i eflâk 006a/4
hürî -1- [Fa] Cennet kızı.	hemdem-i h.+ i enver 098b/10
ol h. şıfat 140a/11	iy h.+ i enver 077b/3
hurmâ -1- [Fa] Bir çeşit meyve.	sipihri-i devlet-i h.+ i enver 021a/6
h. 046b/9	h.+ i ilâhî 008a/9

ol h.+ i islām 077a/9	h.+ u uḡ 070a/13
ne h.+ i olar 095a/7	‘aql u h.+ u uḡ 070a/12
h.+ i nūr-ı zülcelālî 017b/2	bu h.+ u uḡ āḫiri 057b/7
pertev-i h.+ i raḫşān 068a/1	hūşe -2- [Fa] Başak, başak demeti, salkım.
eger zerre eger h.+ i raḫşān 055b/15	engūr-ı h. Üzüm salkımı. 071b/5
h.+ i rüşen 055b/13	bir h.+ i pervîn 014b/13
h.+ i serefrāz 090b/14, 126b/12	huşk -4- [Fa] Kuru.
ezel h.+ ine 048a/4	çi h. u çi ter 073b/2
h.+ ü uḡ 032b/2	bir h. üstüḫāni 090a/6
hurüc -1- [Ar] Çıkış, dışarı çıkma.	nān-ı h.+ e 050b/11
h.+ ı 013a/4	h.+ i lebdür 083b/6
hurūs -4- [Fa] Horoz.	huşkhāk -1- [Fa] Kuru toprak.
h. 140b/11	h.+ i 009b/7
h.+ ı 094b/6	hūt -1- [Ar] Büyük balık.
h.+ ı ‘arş 016a/10	işbu h.+ u uḡ mūnisişün 113a/6
şol bir h.+ u uḡ 088a/7	huṭbe -1- [Ar] Hatibin minberde yaptığı dini konuşma.
hurūş -7- [Fa] Coşma, gürültü, şamata.	h.+ i levlākın “Sen olmasaydın” anlamındaki konuşma. 016a/8
cüş ü h. 027a/8, 123a/4	huṭūr -1- [Ar] Hatra gelme, akla gelme.
h. eyler 025b/3	h. eyler 072a/5
h. it 123a/3, 123a/5	huva’llāh -2- [Ar] ‘O Allah’tır!’
h.+ a 127b/7	h. 007a/13
h.+ ı ‘arş 123a/5	h.+ a 009a/4
hurūşān -1- [Fa] Coşan, çağlayan.	huy -6- [Tr] Birçok insanın aynı anda konuşmasından doğan gürültü.
h. 016a/10	bu hāy u h. u tūmtūrākı 057b/6
huşūşā -2- [Ar] Hasseten, özellikle.	h.+ a 061a/7
h. 018b/5, 021a/3	gehî heyhāya gāhî h.+ a kaldum 083a/3
hūş -7- [Fa] Akıl.	hāy u h.+ dan 102a/15
h. 010b/11, 101b/14, 143a/3	
çiger h.+ ı 108a/5	

	h.+ ı 102a/14, 109b/14		h. 008a/4, 008a/14, 105a/4
hüy	-1- [Fa] Ter. gehî hılqla gehî h. 106a/7	hüccetü'İslām	-1- [Ar] İslam'ın vesikalari, İnsanların doğru yolu bulmaları için Allah'ın ortaya koyduğu delil.
hüy	-7- [Fa] Yaratılış, mizaç. h. 128b/14, 129a/9 h.+ dur 139b/7 h.+ ı 123a/6, 128b/14 h.+ ı maḥbüb 056b/8 h.+ ı merdān 091a/12		h. 023a/10
hüzür	-25- [Ar] Gönülde duyulan rahatlık. nūr-ı h. 142a/3 h.+ a 017a/10, 055b/5, 055b/6, 063a/13, 077a/5, 078b/3, 132a/15 baḥr-ı h.+ a 015a/14 ol h.+ a 026b/7, 080a/4 h.+ ı 026b/5 ol h.+ ı 058b/1 h.+ ı ḥaḳḳdan 014b/12 h.+ ıyla 078b/5 h.+ umdan 046a/8 h.+ uḡ 011a/6, 034b/6, 052b/13, 115b/4, 132b/1, 134b/7 ḡarḳa-i baḥr-i h. ol 026b/6 h.+ uḡ 023b/1 h.+ uḡ nūrile 026b/10	hücre	-1- [Ar] Dışarı ile ilgisi mümkün merteye az olan küçük oda. bu h. 118b/5
		hücüb	-1- [Ar] Perdeler. h.+ sün 047b/6
		hüdā	-1- [Ar] Doğru yol gösterme. rāh-ı h.+ dan 020a/9
		hüdhüd	-2- [Ar] Çavuşkuşu, ibibik. h. 024a/7, 088a/8
		hüküm	-5- [Ar] Hüküm, emir. h. etdügüm Egemenliḡi altında bulundurmak .079a/11 h.+ i 'āmuḡ 116a/5 anuḡ h.+ inde 100b/13 h.+ üḡ 100a/9 h.+ i renc 145b/10
		hümā	-2- [Fa] Devlet kuşu, saadet. h.+ lar 075a/10 h.+ yı dehr 088b/1
		hüner	-4- [Fa] Maharet, beceri. h. 145b/10 h.+ de 067a/6 h.+ den 090a/7 her h.+ süz 061a/4
hüzürî	-4- [Ar] Attar'ın Esrārname tercümesini yapan şair. h. 032b/14, 034b/4, 136a/5 ol h. 002a/8	hünermend	-1- [Fa] Hünerli, sanatçı.
hüccet	-3- [Ar] Delil, senet.		

- zarî fân-ı h. 079a/15
- hünerver** -2- [Fa] Hünnerli, marifetli.
iy h. 085b/7, 114b/5
- hürmet** -6- [Ar] Saygı.
h. 008a/5, 010a/12
h. iderse Saymak, saygı göstermek. 129b/7
h.+ için 010b/9
bularuñ h.+ ine 136b/13
- hüseyn** -2- [Ar] Peygamberimizin iki torunundan birinin ismi.
h. 053a/7
h.+ i kerbelâdur 062b/12
- hüsn** -7- [Ar] Güzel.
h. 138b/5, 143b/15
h. ü kubh-ı 'ışk 028a/14
h. ü kubhuñ 028a/15
h.+ i rüy-ı deryâdur 067a/4
h.+ inden 144a/2
h.+ le 144a/6
- hüsrev** -3- [Fa] Padişah, hükümdar, sultan.
h.+ ler 064a/15, 091b/8
h. olursañ 102b/12
- hüşyâr** -8- [Fa] Akıllı başında olan, sarhoş olmayan (kimse), ayık.
h. 085b/14, 106a/4.
merd-i h. 036a/13, 052a/11, 124b/5
h. ider 008b/12
gehî huft e gehî bîdâr olurduñ gehî mest
ü gehî h. olurduñ 083a/1
gehî h. ü gâhî mest olma 105b/3
- hüveydâ** -7- [Fa] Açık, apaçık, belli.
h. 039a/7, 056a/4, 060b/7, 077b/9, 077b/15, 078a/6, 078a/10
- hüz n** -2- [Ar] Gam, keder, sıkıntı.
h. 089b/12
h.+ den 013b/7
- I-**
- ırak** -16- [Tr] Uzak.
1. 031a/10, 037a/2, 134b/6
1. ol 128a/6, 130a/11
1.+ a 043a/3, 046b/1
1.+ da 062a/1
1.+ dan 024a/5, 072b/8, 107b/1, 125a/4, 144a/8
1.+ dur 002b/5, 057a/12, 068a/5
- ırmağ** -1- [Tr] Büyük akarsu.
âb 1.+ ından 120a/14
- 'ırz** -1- [Ar] Şan, şeref, namus.
'i. u dînüñ 119b/14
- ısr** -2- [Tr] Dış geçirmek, dişlemek.
1.- mağa 051b/14, 118a/14
- ıst** -1- [Tr] Sıcak duruma getirmek.
1.- duğda 094a/9
- ıstfâ** -3- [Ar] Bir şeyin temizini seçip alma.
1. 061b/14
1.+ sı 012b/1
1.+ yı 028a/10
- 'ışk** -82- [Ar] Aşk kelimesinin eski metinlerde rastlanan asıl şekli.

'i. 020a/11, 022b/6, 027a/11, 027a/14,
027b/1, 027b/4, 028a/12, 028a/13, 028b/1, 028b/6,
079a/7, 125a/5, 146a/13

bu 'i. 080a/6

esās-ı maḥkūm-ı 'i. 078b/9

ğam-ı 'i. 078b/9

ḥüsn ü ḳubḥ-ı 'i. 028a/14

kemāl-i 'i. 028b/7

kemāl-i 'i.+ a 028b/4

ḳurbet-i 'i. 028b/15

maḥzar-ı 'i. 027a/6

micmer-i 'i. 027a/6

rütbet-i 'i. 028b/15

şarāb-ı 'i. 027a/8

'i. ile ma'şūḳ 028a/12

'i. oldu 028a/5, 028a/9

'i. olmasa 028a/7

'i. olsa 027a/10

'i. olupdur 028a/6

'i. olur 027a/10

'i. u derdüḡ 078b/10

zihî 'i. u zihî derd ü zihî kār 125a/13

'i.+ a 027a/13, 027b/2, 028a/11, 032a/6,
032a/7, 078b/6, 080b/1, 125a/5

cān-ı 'i.+ a 028b/2

kemāl-i 'i.+ a 029a/14, 029b/1, 029b/12,
030b/13

sulḫān-ı 'i.+ a 028b/2

vād-i 'i.+ a 030a/14

gehî ḥān şebbāzı ḳıldı pervāz gehî ḳānūn
'i.+ a oldu demsāz 083a/5

'i.+ dur 028b/15, 146a/13

'i.+ ı 028a/15, 029a/4

bu 'i.+ ı 028a/8

bu baḫrūḡ 'i.+ ı 028a/8

ğam-ı 'i.+ ı 124b/12

ḫadî-â-i derd-i 'i.+ ı 027a/5

şalā-yı 'i.+ ı 027a/1

zebūr-ı 'i.+ ı 027a/4

zîr-i 'i.+ ı 027a/3

'i.+ ı bāde 027a/7

kemāl-i 'i.+ ı ḫayvān 028b/8

kemāl-i 'i.+ ı insān 028b/8

'i.+ ı şafāyı 028a/10

her zerrenüḡ 'i.+ ın kemāli 028b/3

'i.+ ından 125a/2

ğam-ı 'i.+ ıyla 032b/11

'i.+ ile 078b/6, 078b/7

gehî zāhidleyin seccāde berdüş gehî deryā
şıfat 'i.+ ile pürçüş 082b/13

'i.+ la 006b/11

'i.+ uḡ 020a/12, 033a/5

ğarḳa-i deryā-yı 'i.+ uḡ 125b/14

menşur-ı 'i.+ uḡ 027a/2

nūr-ı 'i.+ uḡ 027a/2

pāy-ı 'i.+ uḡ 125b/14

senüḡ 'i.+ uḡ 080a/10

'işḳbāz -2- [Ar + Fa] Aşkla oynayan kimse.

	‘i. + ı 030b/12		i.- düğ 110a/8
	bu ‘i. + ı 030b/12		i.- dür 021a/2
‘ itk	-1- [Ar] Köle veya cariye azad etme. ‘i.+ dur 146a/11		i.- ken 019b/1, 055a/4, 065b/13, 066a/3, 066a/6, 069a/11, 070a/1, 070b/2, 074b/9, 088b/15, 090b/8, 092a/9, 093a/15, 100b/13, 105a/15, 108b/5, 115a/14, 115b/8, 116a/9, 117b/13, 119a/4, 119b/9, 124a/10, 141a/10, 141a/11, 142b/4, 142b/12, 145a/7, 145b/12
‘ itr	-1- [Ar] Güzel ve latif koku. ‘i.+ ın 048b/14		
‘ iyâdet	-1- [Ar] Hatır sorma, gidip gelme. ‘i. 093b/3		i.- kende 121b/8 i.- miş 051a/5, 054b/11, 065b/7, 067a/9, 075b/8, 090a/2, 093a/7, 105b/15, 111b/12, 111b/15, 117b/14, 118b/7, 136a/6
‘ iyân	-2- [Ar] Açık, âşikâr, gözle görülür, belli. ‘i.+ sun 003b/13, 003b/14		i.- seğ 093a/14
‘ ıyd	-2- [Ar] Bayram. ‘i. 096a/5 bu ‘i.+ uş şadı 021b/2	‘ ibād	-2- [Ar] Kullar, ibadet edenler. ‘i.+ ı şâlihin 018a/12 ‘i ı şâlihine 018a/8
‘ ıztırâb	-2- [Ar] Eziyet, zahmet. ı.+ ı 074a/12 bu ı.+ uş 074a/1	‘ ibādât	-2- [Ar] Allah’ın emirlerini yerine getirme, tapınma. ‘i. 093b/3 ezkâr u ‘i. 053a/1
‘ ıztırâr	-1- [Ar] Mecburiyet, çaresizlik, ihtiyaç. ı.+ ı 024b/11	‘ ibâdet	-9- [Ar] bkz. ‘ ibādât . ‘i. 004a/3, 047a/7, 110b/1, 136a/9 re‘s-i ‘i. 091a/11 ‘i.+ de 072a/1, 122a/10 ‘i.+ den 015a/1, 071b/12
	-İ-		
i -	-93- [Tr] i- cevher fiili. i.- di 013b/13, 014a/2, 015a/14, 049a/3, 062a/4, 080a/4, 080a/5, 081b/5, 087a/11, 087a/12, 089a/14, 092b/10, 096b/12, 103b/3, 108b/6, 113a/9, 118b/2, 119a/2, 119a/4, 120a/13, 121b/6, 121b/8, 121b/10, 125a/7, 137b/10, 137b/12, 137b/13, 137b/14, 138a/2, 138b/3, 138b/9, 143b/3, 144a/4, 144a/14, 144a/15, 144b/14 i.- dük 102a/2 i.- düm 032a/2		
		iblâs	-7- [Ar] Şeytan. i. 007a/3, 061b/9, 066b/7 yâr-ı i. 072a/1 i. olurdu 008a/1 i.+ i 099a/9, 099a/10
		ibn	-1- [Ar] Oğul.

	i.+ i âdem 012b/13		i.- ersen 029b/10
ibrām	-2- [Ar] Aşırı ısrar, zorlama.		i.- erseñ 029b/9, 105b/5
	i. 041a/2		bir i.- im şu 103b/11
	i.+ um 031b/15		i.- me 128b/3
‘ibret	-1- [Ar] Bir olaydan çıkarılan göz açıcı, uyarıcı ders.		i.- medün 073b/13
	‘ilm ü ‘i. 102b/6		i.- mege 106b/13, 107a/5, 120a/14
ibrişîm	-1- [Fa] Bükülmüş ipekten iplik.		i.- megi 118a/10
	i. 106a/12		i.- mek 103a/14, 120b/8, 125b/3
icābe	-2- [Ar] kabul olmak. kabul etmek.		i.- üben 136a/2
	i. 018b/4, 134b/4	iç	-58- [Tr] Dahil.
icābet	-1- [Ar] Kabul etme, razı olma.		i.+ i 029b/2, 060b/11, 071b/14
	i. kıl 011a/7		i.+ inde 005b/15, 023b/11, 028b/7, 029b/13, 030b/7, 035a/4, 042b/11, 061b/4, 061b/8, 064a/2, 067b/3, 076a/10, 077b/10, 079a/7, 080a/6, 081a/4, 083b/8, 084a/2, 091a/15, 091b/2, 096b/7, 102b/15, 116a/1, 116b/9, 119a/1, 122b/5, 124a/11, 125b/9, 137b/7, 143b/15, 144b/10
icad	-1- [Ar] Yeni bir şey bulma, ortaya koyma, varlığı bilinmeyen bir şeyi meydana getirme.		āb i.+ inde 056b/8
	bu î. 059a/4		ağzınıñ i.+ inde 125b/9
ictināb	-2- [Ar] Sakınma, çekinme, uzaklaşma.		cism i.+ inde 036a/1
	i.+ uñ 020b/1, 116b/2		dî n i.+ inde 070b/4, 109a/4
iç -	-32- [Tr] Sıvıyı ağza alarak yutmak.		ḥ`āb i.+ inde 053b/3
	i. 004b/6, 090a/1, 099b/10		ḥiç i.+ inde 060b/12, 060b/13
	i.- düm 084b/8		ol bism i.+ inde 036a/1
	i.- e 018a/13		sî n i.+ inde 070b/4
	i.- ecek 121a/12		tāb i.+ inde 053b/3
	i.- er 035b/11, 070a/5, 072b/13, 076b/6, 106b/14, 126b/1		gehî küffār birle ceng i.+ inde gehî âteş miââlî seng içinde 082b/12
	i.- erdüñ 100a/10		i.+ inden 064a/3, 143a/3
	i.- erler 074b/8		i.+ indesün 024a/5
	i.- erse 022a/4, 094a/3		
	i.- ersem 041b/12		

	i.+ ine 107a/3		
içil	-2- [Tr] Bir sıvı yutulmak.		idin -20- [Tr] Edinmek, yapmak, sahip olmak.
	i.- en 073a/10		i.- düm 110b/1
	i.- mez 103b/11		i.- düñ 115a/15
içinde	-1- [Tr] Süresince, zarfında, ortamında.		i.- gil 099b/1, 128b/1, 141b/8
	gehî küffâr birle ceng içinde gehî âteş miââlî seng i. 082b/12		maĥbûb i.- gil 029a/12
içre	-76- [Tr] İçinde, arasında.		merġûb i.- gil 029a/12
	i. 003b/2, 005b/13, 007a/10, 011b/6, 014b/12, 022a/8, 022b/5, 023a/1, 023a/4, 023a/8, 024a/9, 024a/12, 036a/5, 036a/6, 038b/3, 040b/15, 048a/4, 056b/2, 061a/6, 061b/14, 063b/14, 068a/13, 072a/11, 072a/14, 072b/2, 073a/15, 075a/13, 076a/13, 077b/5, 077b/9, 081a/10, 085a/11, 085b/1, 091b/2, 091b/7, 093a/1, 095a/12, 097a/10, 097b/8, 100b/4, 103a/15, 106b/5, 109a/14, 118a/6, 118a/7, 122a/6, 123b/10, 124b/4, 124b/14, 125a/1, 126a/15, 129a/4, 129b/10, 129b/15, 130b/2, 130b/5, 131b/1, 134a/2, 135b/2, 135b/7, 136a/3, 136a/11, 138b/5, 138b/9, 142b/15, 145b/1, 146a/1, 146a/5		i.- me 004b/1, 081a/9, 116b/4, 116b/5, 128a/11, 129b/1, 131a/7
	gâhî derd-nüşem münâcât i. gâhî ki ĥamüşem 085a/11		kâr i.- me 131a/7
	i.+ dūr 145b/10		i.- meyem 020a/5
	i.+ dūrür 083b/7		i.- mişşün 102a/7, 114a/11
içün	-42- [Tr] İçin; sebep bildirir.		i.- tür 123a/6
	i. 010a/12, 021a/12, 022a/9, 060a/10, 073a/11, 075a/5, 086b/11, 088b/11, 089a/15, 104b/5, 110a/2, 110a/5, 110a/6, 120a/9, 121a/5, 121b/4, 122a/10, 122b/2, 129b/7, 131a/2, 134b/8, 141a/7, 148a/14, 148b/1, 148b/2, 148b/4, 148b/5, 148b/6, 148b/7, 148b/10		idrâk -5- [Ar] Anlama yeteneği.
	i.+ dūr 105a/7, 108b/5, 114b/13		çeşm u ‘aql u i. 008a/10
	i.+ ı 048a/10		i. ider 002a/8
			i.+ e 005a/10
			zâtuñ i.+ ı beşerden 003b/14
			i.+ inde 039b/1
			idrîs -2- [Ar] Hz. Adem’in evlatlarından ve Kur’anda ismi geçen peygamber.
			hemzânü-yı i. 008a/1
			kâr-ı i. 072a/1
			ifâkat -2- [Ar] İyi olma, iyiliğe dönme.
			i. 017b/12, 073b/13
			iftihâr -1- [Ar] Övünme, koltuk kabartma.
			i.+ uñ 122a/12
			igne -1- [Tr] Dikiş dikmekte kullanılan çelik alet.
			i.+ yi 120a/4

ihāta	-1-	[Ar] Kuşatma.		i. 115b/7
			i. 065a/4	i.+ ı 023b/8
ihdinā	-1-	[Ar] Yola gitmek, yola gönderilmek.		ih̄tiyār -8- [Ar] Yaşlı, kocamış.
		şırāt-ı i.+ dan 020a/9		i. 015a/4, 023a/9, 091a/14, 145b/6
ihlāş	-1-	[Ar] Riyasız ve yapmacıksız inaniş, çok samimi bağlılık.		i. ol 014b/15
		i.+ dan 148b/9		i.+ ı 029a/9
ih̄rām	-1-	[Ar] Hacıların Kabe'yi tavaf için giymeye mecbur oldukları dikişsiz bürgü.		i.+ unsuzdı 144a/13
		bu i.+ ı 123a/14		i.+ uñ 029a/8
ih̄sān	-12-	[Ar] Bağışlama, bağışta bulunma.		ih̄yā -1- [Ar] Diriltme, canlandırma.
		i. 028a/9, 104a/4, 128b/13, 129b/5, 148b/7		i. 022a/7
		ķahr u luṭf u i. 046a/1		ih̄zār -1- [Ar] Hazırlama, hazır etme.
		luṭf u i. 115b/11		i. 015b/1
		i. itme 128b/2		ikāb -1- [Ar] Eza, cefa, eziyet.
		i. olupdur 016b/12		'i.+ ı 135a/13
		i.+ a 128b/13, 129b/5		ikdām -3- [Ar] Bir şeyi kazanmak için sürekli çaba gösterme.
		i.+ ı 'ilmüñ 031b/14		i. 066b/8, 096a/14
ih̄tilāfāt	-1-	[Ar] Ayrılıklar, uymayışlar.		i. ider 031b/4
		bu i. 060b/1		iki -21- [Tr] Birden sonra, üçten önce gelen sayının adı.
ih̄tirāk	-1-	[Ar] Tutuşma.		i. 119a/2
		i.+ ı 126a/2		i. 'ālem 133a/2, 133a/3
ih̄tirām	-4-	[Ar] Saygı.		i. cān u dil 029b/2
		i. it 136b/13		i. ḥardanda 080b/6
		i.+ uñ 123a/13, 123a/15		i. ķademdür 057a/11
		i. + ı 128b/15		i. ķapulu bir ķārvānsērādur 100a/4
ih̄tirāz	-1-	[Ar] Çekinme, kaçınma.		i. ma'būd 079a/6
		i. it 020b/8		i. maķşūd 079a/6
ih̄tiyāc	-2-	[Ar] Gerekli olan.		i. menzil 057a/9

ol i. mûş 117b/10	iksün -1- [Kökü bulunamamıştır] Siyah renkli kıymetli kumaş, bu kumaştan yapılmış, eskiden büyüklerin giydiği süslü elbise.
ol i. pîri nâtüvâna 136b/12	
ol i. pîrûğ 136b/11	i. 087b/4
bu i. şıfatdan 061b/11	ıktidâ -1- [Ar] Tabi olma, uyma.
i. şak 120b/2	i. kı 021b/5
i. yerden 103b/12	il -4- [Tr] Vilayet.
i. yüzlüden 106a/11	i. 054a/10, 117a/6
i. yüzölük 080a/8	bu i.+ de 096b/4
bu i. yüzölükden 080a/9	bir i.+ üğ dilidür 050a/11
i.+ dür 067a/14	i'lä -1- [Ar] Yükseltme, yüceltme.
i.+ si 116b/10	i.+ ya 065a/1
ıklîm -7- [Ar] Yeryüzündeki herhangi bir yerin hava şartlarının yıllar boyunca oluşan durumu.	ilâh -5- [Ar] Allah.
i.+ e 087a/10	i. 144b/10, 145a/4
cihânefrüz-ı i.+ i ezeldür 011a/14	i.+ a 007a/15, 009a/2
cihânefrüz-ı i.+ i me'âli 011b/1	i.+ um 042b/1
i.+ ine 092a/10	ilâhâ -2- [Ar] Ey Allah'ım!
beğâ i.+ ine 004a/15, 057b/11, 106b/6	i. 011a/1, 034a/2
ıkrâ -1- [Ar] Okutma.	ilâhî -8- [Ar] Allah'a mensup, tanrısal.
i. 014a/13	i. 123b/5
ıkrâm -2- [Ar] Ağır lama, kıymet vererek hürmet etme, misafirperverlik gösterme.	deryâ-yı pürdür-i i. 048a/12
i. 128b/2	esrâr-ı i. 011b/3
i. eyleyen 145b/12	ezfâzî-ı i. 134a/3
ıkrâr -4- [Ar] Kabul, onay.	hürşîd-i i. 008a/9
i. 003b/5, 082a/11	iy güyende-i bezmi i. 061b/1
i. etmişem 139b/5	kâşîf-i sırr-ı i. 012a/3
i. itmiş 140b/2	pertev-i sırr-ı i. 026b/11
	ile -111- [Tr] İki unsuru bağlayan bir kelime.

i. 011a/4, 014a/11, 014b/14, 015b/8,
020a/11, 022a/14, 022b/6, 023a/4, 025b/5, 026b/2,
027a/8, 028b/6, 029b/11, 036a/5, 039a/3, 042a/5,
046b/10, 047a/6, 048b/13, 051b/12, 068a/15, 072b/1,
076a/11, 080a/3, 080a/1, 081a/3, 088a/7, 089b/12,
090a/11, 093b/2, 096a/8, 102b/7, 104b/8, 105a/12,
105b/12, 107a/14, 108b/11, 109a/15, 110a/9, 112a/10,
117b/11, 119a/1, 119b/3, 120a/2, 121a/13, 124a/3,
124a/9, 125b/13, 126b/5, 128a/11, 128a/14, 130a/9,
132a/12, 134b/14, 135b/12, 137a/2, 137a/4, 137a/7,
138a/6, 140a/13, 140b/5, 140b/6, 141a/8, 141a/9,
141a/13, 145a/5, 145b/11, 145b/12, 146a/3

h n i. b d 088b/11

y l i. b l 105a/12

baş i. c n 116a/12

bu cism i. c n 038b/12

derd i. c n u ciger 140b/6

lu' b i.  enberb zlikdur 095b/10

geh  fahr i.  ıkdum fevk  'arşa geh  fakrile
ind m tahtı ferşe 083a/4

k n i. d n 128a/12

p y i. farq 082b/3

'ayn i. haqqı 049b/5

geh  g mdest i. hemdest olurdu geh  Şikest
  geh peyvest olurdu 015a/2

mekr i. h let 066b/9

h k i. h n 009a/13

b d i. h ndur 088b/12

h' b i. hord 113b/6

bu k l i. k l 136a/7

et i. kan 039a/2

bu g z i. kaşa 004b/2

lafz i. ma'n ya 018b/12

'işk i. ma'ş k 028a/12

n r-ı h rş d i. mesr r 098b/7

n m s i. n m 115a/14

cinn i. n s 137a/11

h rş i. nefs j 117a/11

i. nefs j es sım 020a/11

nuş i. pend 020b/5

derd i. perde 097b/14

haqq i. peyg mberis n 014b/2

mağz i. post 063b/7

kan i. renk 087b/7

naħv i. şarf 049b/13

s z i. s z 051b/5

cebr i. sebq 144a/2

farz i. s nnet 047a/8

bu c n i. ten 039a/5

bu g z i. kaşa 048b/7

haqq i.  ns 057a/3

yıllar i. yelenler 050a/1

kaş i. y z 107a/13

i.+ n 020a/3, 066b/6, 109b/9

ilet - -10- [Tr] Ulaştırmak, yetiştirmek.

i. 046b/15, 071b/5

i. - e 117b/8

i.- gil 031a/1, 063a/9

i.- irs n 114b/7

i.+ ler 126b/4

i.- me 035a/12

i.- mek 063a/10

	i.+ sün 114b/5		‘i. ü ‘ameldür 070a/9
ilhāḥ	-1- [Ar] Üzerine düşme, zorlama.		‘i. ü dāniş 066a/12
	i. 031b/5		‘i. ü ḥikmetinden 101b/7
ilhām	-1- [Ar] Ruhta meydana gelen ve yaratıcılığa iten coşku, içe doğma, esin.		‘i. ü ‘ibret 102b/6
	i. eyledi 142b/11		‘i. ü kirdār 070a/10
ilk	-1- [Tr]		‘i.+ e 026b/13, 066a/13, 067b/1
	i.+ i 106a/14		‘i.+ i 066a/13, 067a/2, 128a/15
illā	-12- [Ar] Ne olursa olsun, muhakkak, mutlaka, ille.		anuş ‘i.+ i 066b/3, 066b/4
	i. 010a/8, 019b/3, 037b/3, 048a/11, 055a/15, 061b/8, 106b/9, 116a/6, 120b/1, 127b/13, 133a/6, 134a/10		bu ‘i.+ i 005b/2, 049b/11
‘illet	-8- [Ar] Hastalık.		‘i.+ i ledünden 131b/7
	‘i. , 068b/4		‘i.+ i nārencānı 025a/12
	ma‘lūl u ‘i. 041a/12		‘i.+ i sermed 013a/1, 035a/5, 049b/9
	‘i. olmaz 041a/12		‘i.+ ine 137b/8
	ğayr-ı ‘i.+ den 029b/11		‘i.+ le 137b/13
	‘i. +dürür 041a/8		iḥsān-ı ‘i.+ üḡ 031b/14
	‘i.+ i çün ü çerādan 041a/1	iltifāt	-2- [Ar] Birine güler yüz gösterme, hatırını sorma, tatlı davranma.
	bu ‘i.+ i ma‘lūl 041a/1		i.+ uḡ 015b/10, 015b/11
‘illiyyìn	-1- [Ar] Semanın en kutsal, en yüksek tabakası.	iltimās	-1- [Ar] Kayırma.
	‘i.+ dur 134a/13		i. it 030a/15
‘ilm	-29- [Ar] Bilme, biliş.	ilzām	-1- [Ar] Cevap veremez hale getirme, susturma.
	‘i. 066a/14, 137b/13		i. 008a/4
	ḡudret u ‘i. u ḥayāt 137b/4	imām	-3- [Ar] Cemaatle kılınan namazlarda en önde duran ve namaz kılınırken kendisine uyulan kimse.
	‘i. u ma‘rifetdür 066a/10		i. 058a/2, 138a/13
	maḡhar-ı ‘i. ü 022a/6		i.+ ı enbiyānuḡ mürselinüḡ medārı 012a/13
	‘i. ü ‘amelden 045a/4	imāmülmü‘min	-1- [Ar] İnananların imamı.
			i.+ in 022b/12

îmān -33- [Ar] Allah'a inanma, dini inanç.
 î. 052b/5, 110a/9, 134b/13, 138a/9, 143a/7
 küfr ü î. 139a/11
 küfr ü î. 068b/9
 nūr-ı î. 016b/12, 134b/11, 144b/14
 ol î. 137a/2
 î. u kūr'ān 110a/8
 î.+ a 010a/8, 011a/6, 022a/13, 052b/13, 062b/14, 110a/11, 133a/1, 134b/6, 143a/9
 î.+ dan 010a/13, 010a/14, 142a/1
 hışn-ı î.+ dan 099b/1
 nūr u î.+ dan 143a/10, 143a/12
 nūr-ı î.+ dan 039a/13
 revānun nūr-ı î.+ dan 137a/1
 'āŝıķıŝ î.+ ı 139a/12
 ne 'iŝyān var ki dîvānumda yoķdur ne noķŝān ola ki î.+ imda yoķdur 085a/14
 î.+ ina 139a/6
 î.+ sun 140b/1

imdi -19- [Tr] Şimdi.
 i. 002b/10, 005b/7, 015b/13, 020b/8, 024a/13, 045a/14, 046b/4, 056b/13, 056b/14, 058b/6, 064b/12, 068a/1, 069b/14, 098a/1, 108b/15, 120b/11, 135a/6, 138a/12

imkān -2- [Ar] Olabilecek vaziyette bulunma, olabilirlik.
 i. 041a/5, 055b/15

imtiḥān -2- [Ar] Tecrübe etme, tecrübeden geçirme.
 i. 128b/1, 144a/15

in -7- [Tr] Bulunduğu yerden daha aşağı bir yere gitmek.
 i.- di 013b/6, 082b/2, 148b/1
 gehî faḥr ile çıķdum fevķ-ı 'arşa gehî faķrile i.- düm taḥt-ı ferşe 083a/4
 i.- er 019a/12
 gehî evce çıkarlar gāh i.- erler 028b/6
 biri i.- se biri çıķarmıŝ ḥoŝ biri ḥoldukda ķalurmıŝ biri boş 119a/3

in -5- [Tr] Yaban hayvanlarının barındıkları kovuk.
 i.+ iķün 147b/12
 bu i.+ inde 128b/12
 i.+ ine 127b/3
 anuĝ i.+ ini 141b/8

în -2- [Fa] Bu.
 bu î. u āndan 038a/1
 î. ü āndan Bu, şu; teferruatla meşgul olma. 054b/9

'în -1- [Ar] İri ve güzel gözlüler.
 'î.+ e 146a/10

inābet -2- [Ar] Hak yoluna dönme.
 i. 047b/4
 i. ķıl 011a/7

'inād -1- [Ar] Israr, ayak direme.
 'i.+ um 010a/15

in'ām -8- [Ar] İyilik etme.
 i. 008a/4, 009b/5, 018a/10, 051a/3
 luḥf u i. 128b/2
 i. eyledi 142b/11

- i.+ ı 136b/13
- bu i.+ ı tāmı 031b/8
- inan** -11- [Tr] Bir sözün veya durumun doğruluğuna kanaat getirmek.
- i. 013a/12, 013b/7, 015a/8, 015a/10, 128a/5
- i.- ma 099a/11, 102b/3, 110a/3, 128b/10
- i.- maz 124b/5
- i.- sun 038b/4
- i.- van 112a/5
- ‘inān** -1- [Ar] Dizgin, kontrol.
- ‘i.+ um 033b/13
- ‘ināyet** -3- [Ar] Lutuf, ihsan, iyilik.
- ‘i. 049b/3, 052b/6, 141a/8
- ince** -1- [Tr] Kalınlığı az olan.
- i.+ de 148b/1
- indür** -3- [Tr] Bir şeyin inmesini sağlamak.
- i.- di 014a/10
- i.- ür 094a/7, 119a/14
- inen** -27- [Tr] Çok.
- i. 013a/1, 015a/5, 015a/6, 015a/9, 021a/8, 021a/13, 022a/2, 022a/6, 029b/5, 029b/6, 037a/14, 046b/8, 048b/6, 049a/9, 053b/6, 058a/12, 060b/13, 066b/13, 076a/15, 077b/1, 080a/7, 080a/8, 082b/5, 086a/3, 089a/15, 115b/6
- i.+ dūr 089a/13
- infi‘āl** -2- [Ar] Gücenme, dargınlık duyma.
- i.+ i 056b/13
- i.+ üḡ 056b/12
- inkār** -5- [Ar] Yaptığını saklama, gizleme.
- i. 040a/11
- i. eylemez 140b/2
- i. eyleyen 139b/4
- i. idenler 040a/12
- i. idüp 040a/13
- inḳılāb** -2- [Ar] Değişme.
- bu çarḫuḡ i.+ ı 029b/5
- çarḫuḡ i.+ ı 024b/11
- inle** -1- [Tr] Acısını ifade etmek için ses çıkarmak.
- i.- dūḡ 037a/6
- ins** -2- [Ar] İnsan.
- i. ü melekler 029b/4
- i.+ ile 100b/13
- iṣṣāf** -1- [Ar] Hakka ve adalete uygun davranış.
- i. 052a/2
- insān** -15- [Ar] Amdeoğlu, adam.
- i. 007b/7, 031a/3, 054b/7, 064a/10, 093a/14, 115a/5, 128b/13, 129b/5
- kemāl-i ‘iṣṣāf-i. 028b/8
- perî vü ḫūr u i. u melekde 073a/7
- i.+ a 058b/4
- i.+ ı kāmīl** Güzel tabiat sahibi olan kimse.
- 022a/4, 052b/9, 123b/3
- i.+ ı kāmīl olusun 064b/1
- intizār** -1- [Ar] Bekleme, beklenilme.
- i.+ a 016a/6
- iḡen** -14- [Tr] Çok.
- i. 043a/3, 046b/1, 074b/10, 094a/5, 103a/7, 104b/7, 107a/2, 109b/10, 122b/14

i.+ de 097b/6, 102a/3, 113b/3, 122a/8

iplik -1- [Tr] Bazı malzemelerden bükülerek yapılan ince uzun lif.

bu i. 071b/10

ir - -131- [Tr] 1. Varmak, ulaşmak, gitmek, ermek.

i.- di 008b/9, 015a/15, 067b/4, 105b/13, 111a/14, 112a/3, 131a/10, 133b/12, 133b/14, 141a/2, 142b/7, 145a/8

i.- dükde 077b/4

i.- diler 138a/15

i.- düşünse 077a/5

i.- e 047a/1, 081a/5, 101a/5, 113b/6, 128a/9

i.- en 095b/5

i.+ enden 141a/6

i.- erdünj 017b/7

i.- erken 066a/7

i.- erler 044b/9, 116b/10

i.- ermi 002a/12, 111a/11

i.- ıcek 074a/7

i.- ince 146b/7

i.- mege 021b/7

i.- memekden 054a/8

i.- mezdi 099b/7

i.- miş 005b/14

i.- mişün 065a/5

i.- se 002a/8

i.- üp 014a/11

i.- ür 022b/5, 118a/4

i.- er 033b/4, 067b/11, 067b/14, 067b/15, 074b/12, 075a/7, 075a/8, 117a/13, 120a/13, 120b/10, 146b/12

i. 036b/5

2. İstenen veya özlenen bir duruma, belli bir merhaleye ulaşmak, kavuşmak, nâil olmak.

i.- dünj 072a/6

i.- er 055b/5, 076b/3, 115b/11, 126b/11, 128a/7

i.- erdünj 077a/5

i.- esün 058a/1

i.- sen 101a/3

sırta i.- üp 021b/12

i.- üp 026a/5

3. Belli bir yere erişmek.

i.- di 033a/13, 082b/2

i.- düm 032a/2, 032a/6, 077a/11

i.- e 029b/3, 034a/11, 034a/14, 046a/9, 049b/3, 050a/3, 052b/6, 063a/12

i.- en 077b/11, 092a/2, 108a/10, 140a/13

i.- er 043b/10, 047a/12, 049a/6, 090a/4, 105b/9, 111a/9, 126a/11, 127a/5

i.- erse 027b/6, 029a/7, 034a/15

i.- erseñ 113b/13

i.- ersün 029a/7, 104a/1

i.- ünçe 030a/14, 137a/6

i.- iser 104a/7, 135b/13

i.- me 031a/7

i.- meden 131a/10

i.- medi 026a/14, 141b/12

i.- mek 006a/2, 033a/11, 077b/10

bu sırıruğ gavrına i.- mek 105a/14	‘irfān -7- [Ar] Bilme, anlama.
i.- mez 028b/11, 033a/10, 076b/6, 105b/13, 131a/4	‘i. 043b/15, 069a/1
i.- mezse 062b/14, 089b/10	ehl-i dil ū ‘i. 148b/10
i.- miş 054a/14, 084b/5	sırr-ı ‘i. 016b/12
i.- mişdür 140a/13	‘i. elinden 067a/1
i.- mişdürür 123a/6	zevķ u ‘i.+ dan 143a/11
i.- mişsen 024a/11	‘i.+ e 143a/9
i.- ūr 034a/14	irgür - -4- [Tr] Erdirmek, tamamlamak, becermek, başarmak.
i.- ūrdi 122b/14	i. 026b/7, 078b/3
i.- ūren 067a/9	i. +di 031a/13
4. Gelmek, gelip çatmak, erişmek.	i.- dūñ 047a/11
i.- mişdür 014a/1, 131a/3	iril - -3- [Tr] Belli bir noktaya ulaşmak.
i.- se 008a/5, 008a/9, 014a/14, 100b/4, 138b/8	i.- mez 011b/9, 053a/9, 092a/4
i.- ūrdūñ 109b/14	iriş - -33- [Tr] Erişmek, yetişmek, ulaşmak.
i.- viresün 036b/3	i. 040a/4, 078a/13
5. Deyimler.	i.- di 015b/2, 051a/1
kimūñ ‘aqlı i.- er 030b/3	i.- dūñ 066a/8
ir -2- [Tr] Erken, er vakit.	i.- e 050a/3, 063a/12, 069a/14, 076a/9, 141b/12
i.+ den 012a/9	i.- inceydi 138a/1
i.+ dūr 012a/9	i.- ir 067b/15, 074a/6
i‘rāb -1- [Ar] Düzgün konuşma ve hakikati belirtme.	i.- mek 065b/14
i. 146a/6	i.- mez 025b/10, 043a/11, 051b/4, 062b/14, 063a/11, 068b/15, 069b/1, 093a/3, 096b/10, 098a/5, 115a/2, 145b/2
irādî -1- [Ar] İradeye mensup, ihtiyari.	i.- ūr 017b/13, 068a/8, 081b/15, 095a/1 117a/8
i. 058b/3	i.- ver 036a/2
irdür - -1- [Tr] Ermesini sağlamak, ermiş, erişmiş duruma getirmek.	irken -1- [Tr] Vaktinden önce, erken, geç karşıtı.
i.- e 034b/2	

	i. 104a/8		bu i. 058b/9
irâ	-1- [Ar] Ölen bir kimseden kalan para veya mala konma, hissesine miras düşme, verâset.		i.+ m 131b/1
	i. 117a/5		i.+ η 005b/2, 034b/12, 047b/7, 053a/9, 059a/4, 061a/2, 064a/1, 069b/9, 072b/5, 087a/8, 089b/9, 091a/12, 091b/15, 108b/8, 114b/14, 118a/12, 120a/8, 120b/11, 120b/13, 128b/8, 129b/1, 132b/10
irte	-2- [Tr] Bir zamandan sonraki zaman, erte.		isfendiyâr -1- [Fa] İran'ın efsanevi kahramanı ve Şehname'nin karakterlerinden biri.
	i. 111a/2, 130a/7		i.+ ı 100b/10
'îsâ	-9- [Ar] İncil nazil bir peygamberdir.		'isî -4- [Ar] bkz. 'îsâ .
	'î. 012b/13, 033a/8, 062b/7		'î. 023b/10, 131b/9, 138b/14
	ḥar-ı 'î. 062a/14, 062b/8		'î.+ i meryem 001b/10
	ol 'î. 062a/13		iskender -2- [Ha] Makedonya kralının oğlu olup hükümdar olmuştur.
	dem-i 'î.+ dur 062b/2		sedd-i i. 064b/8
	'î.+ ya 121b/1		i.+ e 100b/9
	dem-i 'î.+ ya 002b/15		iskenderânî -1- [Ha + Ar] İskender gibi.
îââr	-3- [Ar] İkrâm, bahşiş.		i. 100b/9
	î. 122a/3		islâm -5- [Ar] Allah'ın kur'an ile vahyettiği ve esasları Hz. Muhammed tarafından bildirilen din, Müslümanlık.
	î. iden 127a/2		i. 142b/11
	i.+ i cāndur 027b/14		'arz-ı i. 143a/7, 143a/8
'îsâşîfat	-1- [Ar] İsa'nın yüzü gibi.		ol ḥürşîd-i i. 077a/9
	'î. 130b/9		i.+ a 143a/6
iâbât	-6- [Ar] Kanıt.		ism -22- [Ar] Ad.
	i. 005a/2, 005a/5, 059a/1, 108a/5		i. 037b/9, 145a/1, 145b/9, 148a/3
	i. eyledüñ 018a/14		i. ol 025a/12, 035b/15
	i. olursun 005a/6		i. ü müsemma 003a/11
ise	-51- [Tr] Şart bildirir.		i.+ em 112a/2
	i. 002b/11, 014a/6, 019b/14, 029a/12, 040b/4, 041a/6, 044a/2, 063b/15, 067b/6, 072b/1, 073b/11, 087a/2, 087a/4, 088a/7, 089a/9, 091b/5, 091b/6, 101b/14, 116b/4, 116b/5, 123a/10, 134b/13, 140a/5, 140b/3, 141b/11, 141b/12, 144b/11		i.+ i 035a/10, 088b/7

bu i.+ i 075b/15	meded i.- rdi 086a/14
ol ma'nānuḡ i.+ i 037b/8	i.- rem 037a/2
i.+ i ālet 059b/7	i.- riseḡ 050b/5, 075b/12
sırr-ı i.+ i cāmi' 007b/7	i.- rken 072b/8
i.+ i murḡ 148a/2	i.- rsen 032b/6, 062a/12, 099b/3
i.+ i ŧeker 072b/3	i.- rseḡ 021b/6, 024a/11, 024b/5, 032b/14,
i.+ i zāt 137b/3	033a/11, 034b/6, 037b/1, 042b/6, 050a/7, 051b/11,
i.+ i zāta 148a/14	072b/8, 075b/11, 086a/11, 089b/2, 113a/8, 129b/11,
i.+ üḡ 003b/7, 025a/10, 035b/14	143b/8, 143b/12, 145a/13
ismā' ̑l -3- [Ar] İsmi Kur'an-ı Kerim'de	i.- rsün 036a/12, 062a/1, 108a/15
zikredilen Hz. İbrahim'in oḡlu ve peygamberimizin	i.- rüm 036b/9
atası.	i.- seḡ 006a/13, 026a/12
i.+ i 032b/6	i.- yü 046a/4, 092a/7
i.+ e 008b/4, 013b/6	istek -1- [Tr] Bir ŧeye karŧı duyulan arzu.
iāneyn -1- [Ar] İki.	i.+ i 137b/14
i. 021a/11	istiḡnā -7- [Ar] Aza kanaat etme, tok
istāde -1- [Fa] Ayakta durmuŧ.	gözlülük.
i. 001b/6	i.+ yı ḡaḡḡdan 007a/4, 007a/6
iste -63- [Tr] 1. (Bir ŧeye karŧı) İstek	sultān-ı i.+ yı muḡlaḡ 007a/7
duymak, (o ŧeyi) arzulamak, arzu etmek.	bād-ı i. 046b/3
i.- rseḡ 116a/2, 128a/3	bu i. elinden 007a/8
2. Dilemek, istemek.	i.+ yı 007a/8
i. 053a/12, 074b/5, 089b/9, 116a/2, 128a/3	deryā-yı i.+ yı muḡlaḡ 127a/9
bir i. bir gözet bir bil bir eyle 003a/5, 044a/3	isti'dād -10- [Ar] Bir ŧeyin kabul olması için
i.- düm 091a/7	duyulan meyil, kabiliyet.
i.- mek 051a/9, 051a/11	i. 146a/15, 146b/2, 146b/5, 146b/10,
i.- mez 139a/11	146b/11
i.- r 005a/10, 017a/2, 019a/13, 064a/3,	i.+ a 146b/10
075a/15, 078a/5, 086a/15, 096a/8, 096b/3, 097a/4,	i.+ dur 146b/1, 146b/5
111a/9, 131b/14	i.+ ı niyyet 146b/3

istiğfār -1-	[Ar]	Allah'tan günahın başlanmasını isteme.	i.+ e 103b/12
		anuç i.+ ıdur 140a/7	i.+ i 027b/1, 067a/2
istiğrāk -1-	[Ar]	Dalma, içine gömülme.	bu devrānuş 'acāib i.+ i 095a/2
		i.+ ı 077a/8	şol i.+ i 131a/15
istiḥāret -1-	[Ar]	Bir şeye niyet ederek rüyasına yatmak.	i.+ in 090b/10, 117b/8
		i. 019b/13	i.+ inden 148b/9
istimālet -2-	[Ar]	Gönül çekme.	gerdünüş i.+ ini 089b/13
		i. 046a/10, 126b/15	i.+ in 050b/2, 132b/3
istimdād -1-	[Ar]	Meded, yardım isteme.	i.+ leri 138a/3
		i. kı 032b/14	i.+ lerümden 084b/9
istirāḥat -1-	[Ar]	Rahat etme, dinlenme.	i.+ ü 051b/7, 069a/6, 132b/13
		i. 066b/10	i.+ ündür 070b/5, 109a/11, 119b/15
istiṭā'at -4-	[Ar]	Takat, kudret, güç yetme.	i.+ ü 072b/4
		i. 008b/11, 047a/10, 046a/14, 072b/7	işāret -2-
'iṣyān -4-	[Ar]	Karşı gelme, itaatsizlik etme.	[Ar]
		ne 'i. var ki dīvānumda yoḡdur ne noḡşān ola ki āyā bende yoḡdur 085a/14	Bir şeyi, çeşitli yollarla gösterme.
		'i.+ a 134a/4	i. 043b/2
		bu 'i.+ dan 133b/5	i.+ le 028b/12
		'i.+ ın 134a/5	işbu -62-
iş -35-	[Tr]	Bir maksatla yapılan faaliyet.	[Tr]
		i. 090a/10, 102a/7, 105b/2	İşte bu.
		bir i. 148a/11	i. 'ālem 041a/3
		ne i. 111b/2	i. ārām 099b/13
		i.+ de 039b/13, 139a/9	i. āşān 116a/6
		bu i.+ de 117b/9, 117b/13	i. bābuş 016b/5, 025b/10, 061a/12
		her i.+ de 116b/15, 117a/2, 128a/13, 128b/10	i. bāḡuş 010a/10
		i.+ den 070b/10	i. bahre 027b/3, 087b/11
			i. cāhuş mübtelāsı 119b/10
			i. cānı 118b/13
			i. demden 033b/9
			i. derde 140b/7
			i. dergāhuş vişālin 086b/7

- i. emānetden 035b/2
- i. esrār 036b/11, 040a/11, 061a/5
- i. genç 145b/10
- i. ḥarābāt 109a/11
- i. ḥaṭıṭ 149a/4
- i. havāda 033b/12
- i. hestî olur 056a/5
- niçe bir i. ḥord u ḥ`ābı āḥir 124b/2
- i. ḥūtuṅ mūnisisūn 113a/6
- i. `izzetle 019b/3
- i. kemānı 110b/15
- i. kuvvet ola 052b/7
- i. maḳāma 058a/1
- i. merze 046b/12
- i. meydān 095b/4
- i. meydāna 033a/1
- i. nāma`kūle 096b/12
- i. namāzı 071a/14
- i. nazardan 061a/3
- i. niyāzı 115b/10
- i. nūra 059b/14
- i. pende 020b/11
- i. rāha 053a/13
- i. rāza 029a/3, 091a/10
- i. rāzuṅ 003a/8
- i. rîşe 071b/10
- i. sâzı 033b/5
- i. sâzuṅ 060a/12
- i. sırruṅ maḥremi 140b/8
- i. sıḳeklerden 116a/5
- i. sözdür 044b/7
- i. sūze 046b/15
- i. üç 020a/1
- i. üstüḥ`ānlar 091b/7
- i. yol 057a/11
- i. yola 049b/14
- i. yolda 077a/10, 079a/7, 080a/3, 083b/7, 083b/8, 113b/15, 116b/14, 122b/9, 143b/8
- işit -** -29- [Tr] Duymak, kulakla algılamak.
- i. 037a/13, 060a/5, 101b/14
- i.- düḡüṅ 103b/13
- i.- düm 117a/6
- i.- düṅ 006a/10, 007a/3, 020b/13
- i.- en 048a/2
- i.- mek 053b/11
- i.- mekden 144b/2
- i.- mesün 130a/5
- i.- meyeydi 133a/5
- i.- mez 054a/1, 073a/6
- i.- mezsün 053b/4, 053b/10, 062b/3, 070a/12, 070a/13
- i.- mişdür 029b/5
- i.- se 042a/1
- i.- seṅ 130a/5
- i.- üp 060a/8
- i.- ür 016a/8, 094b/11, 109a/1
- her i.- ür 094b/12

	i.- ürseğ 048a/3		cüş i. 123a/4
işle -	-5- [Tr] Yapmak.		def i. 139a/13
	i. 068b/1, 103b/13		erinq i. 140a/4
	i.- gil 131a/15		gevher niââr i. 023b/12
	ğayr i.- mekde 106b/11		güşvâr i. 023b/12, 029b/14
	i.- rmiş 090b/10		güzâr i. 027b/15
işlemeksüz	-1- [Tr] Yapmadan.		ğalâş i. 011a/6, 022a/9, 047b/10, 052b/13, 116a/5, 133a/1
	i. 103b/15		ğamd i. 018b/2
‘işret	-1- [Ar] İçki içme, içki.		hilâl i. 098b/15
	gehî ‘i. gehî ‘ayş u nihânî 104a/10		ğoş i. 027a/8
işte	-1- [Tr] Bir şey gösterilirken söylenen bir söz.		ğurüş i. 123a/5
	i. 051a/7		ğhtirâm i. 136b/13
iştihâr	-1- [Ar] Şöhretlenme, şöhret bulma.		ğhtirâz i. 020b/8
	i.+ um 020a/3		iltimâs i. 030a/15
iştiyâk	-3- [Ar] Şevklenme, göreceği gelme.		i’tirâf i. 034b/4
	i.+ ı 126a/2		ğabûl i. 130b/14, 136b/11
	i.+ un 015b/13		kesb i. 114a/4
	i.+ uğ 080a/4		ğıyâs i. 011b/7, 030a/15
it -	-496- [Tr] Etmek, yapmak anlamlarında yardımcı fiil.		lâf i. 034b/4
	i. 026b/7, 027a/8, 056b/13, 072b/4, 088a/6, 091a/14, 093a/14, 116a/5, 123a/4, 123b/7, 130a/2, 129b/3, 132b/13, 134a/11, 134a/12, 134b/6, 145a/9, 148b/11		menâş i. 011a/6, 047b/10, 052b/13, 133a/1
	âbdâr i. 029b/14		mest i. 025a/7
	âh i. 066a/2, 074a/15		muṭî‘ i. 020b/14
	‘ağd i. 078a/14		mużâf i. 004b/7
	‘ayâr i. 078a/14		mücellî i. 050a/4
	cehd i. 078a/13		müdâm i. 064b/12
			münîr i. 010a/14, 137a/1
			müstenîr i. 010a/14, 137a/1
			nağd i. 078a/14

niââr i. 027b/15	i.- dügi 012b/5
niyâz i. 123b/7	ta'lîm i.- dügi 148b/4
nüş i. 107b/14	fehmi.- düginden 002a/5
pâk i. 026b/11, 042b/6, 072b/3	i.- dükde 069b/13, 076b/12
red i. 137a/14	i.- düm 018b/1, 018b/2, 045a/3, 084a/11
refîk i. 021b/7	niââr i.- düm 032a/2
revân i. 050b/11, 123b/8	su'âl i.- düm 136b/1
sâz i. 027a/4	zâyi' i.- düm 110a/13
selâm i. 075a/1	i.- düñ 097b/9
sernigün i. 118b/15	cem' i.- düñ 106a/13
sücüd i. 058a/14	serfirâz i.- düñ 130a/4
şefî' i. 020b/14, 021b/7	i.- düñse 066a/2, 104b/8, 141b/11
şikest i. 025a/7	maķâm i.- düñse 024b/5
şükr i. 047a/10	i.- dürür 142a/4
tamâm i. 136b/13	i.- e 008a/7, 018a/7, 040a/14, 045b/4, 058b/11, 066b/7, 069b/10, 096a/10, 100a/9, 103a/1, 113a/4, 117b/5, 118b/13, 127b/4, 133a/11, 135b/1
tarḥ i. 061a/12	
tekyegâh i. 088a/6	'arz i.- e 007a/10, 148a/1
tercemân i. 027a/5	def' i.- e 108b/11, 135a/13
terk i. 051b/1, 069a/14, 086a/13, 132b/11, 132b/13	i.- en 143b/5
vaşl i. 003b/8	du'âyı i.- e 135b/10
virdi cân i. 027a/5	gevher i.- e 089a/6
zebün i. 118b/15	aşşı i.- e 070b/4
i.- di 005b/1, 007b/15, 008a/13, 054a/6, 088a/9, 139a/6	kaşd i.- e 010a/8
âh i.- di 136b/9	peyvest i.- e 090b/11
meftün i.- di 032a/8	rahm i.- e 107b/1
serbest i.- di 005b/1	seyrân i.- e 143a/14
i.- diler 138a/14	şoḥbet i.- e 047b/13
	tayerân i.- e 143a/14

i.- eceksün 114b/8	cüş i.- er 019a/9, 123a/5
âbâd i.- egör 129a/1	cüş i.- er 123a/7
i.- eler 135b/3, 135b/14	fehmi i.- er 048b/14
i.- elüm 126b/10, 140a/6	feşh i.- er 141b/7
i.- em 019b/13, 093b/5, 110b/1	haste i.- er 097a/11
şerh i.- em 102b/13	hüşyâr i.- er 008b/12
tekrâr i.- em 131b/5	idrâk i.- er 002a/8
i.- emedüm 133a/6	ikdâm i.- er 031b/4
i.- emez 066b/8	luţf i.- er 126a/4
cür'et i.- emez 066b/9	mestâne i.- er 085b/5
i.- en 073a/1, 098a/1, 128a/5, 130b/8, 132a/11	nevmîd i.- er 066b/10
cüş i.- en 021a/7	pertev i.- er 031b/13
farq i.- en 032b/3	selâm i.- er 075a/13
güher maqşüd i.- en 082b/1	sermest i.- er 019a/8
gümrah i.- en 061b/9	şadân i.- er 075b/10
îââr i.- en 127a/2	şâh i.- er 126a/9
mahrûm i.- en 010b/3	şol cân i.- er 035b/12
maqşüd i.- en 034b/10	ta'n i.- er 110b/11
nüş i.- en 021a/7	telh i.- er 069a/11
i.- enler 130b/5	teng i.- er 073a/2
inkâr i.- enler 040a/12	tercîh i.- er 021a/13
i.- er 002a/6, 007b/12, 018a/14, 028b/3, 033b/2, 033b/3, 046a/8, 059a/3, 072a/4, 077a/14, 080a/7, 080b/3, 083a/14, 093b/3, 095a/3, 098a/4, 101b/10, 102a/6, 104b/3, 105b/9, 109a/1, 117b/13, 119a/6, 127b/2, 131b/2, 134a/8, 136a/9, 136b/8, 138b/11, 139a/15, 139b/1, 139b/6, 139b/8, 139b/10, 139b/12, 139b/13, 139b/14, 140a/1, 140a/4, 140a/6, 140a/8, 140a/10, 140a/12, 140b/1, 143a/13, 144a/15	terk i.- er 140b/1
'arz i.- er 091a/1	teslîm i.- er 127a/5
	tiz i.- er 118a/1
	vaşf i.- er 009b/1
	yağma i.- er 107a/4
	yâr i.- er 141a/11

i.- erdi 012b/5, 021a/12, 050b/13, 066b/6,
068a/13, 096b/12, 118a/2, 125a/4, 125a/13, 125b/10,
126b/6

cevlân i.- erdi 124b/9

tekrâr i.- erdi 013a/14

i.- erken 018a/5

maẓhar i.- erken 013a/9

i.- erler 005b/13, 026a/13, 071a/9, 117b/10

kâmîni i.- erler 088a/11

i.- erlerdi 144a/9

i.- ermi 006b/4, 070b/4

hürmet i.- erse 129b/7

ķahr i.- erse 008a/4

i.- ersem 034a/12

i.- ersen 114a/11

i.- ersej 046a/8, 050b/1, 050b/6, 052a/6,
068b/14, 072a/1, 072a/13, 076b/5, 098b/12, 115b/10

cem' i.- ersej 073b/4

'arz i.- ersej 023b/11

ħayret i.- ersej 130a/6

zemîni i.- ersej 073b/5

i.- ersün 050b/1, 096a/15, 112b/11, 114b/12,
121a/7, 121a/14, 123b/2

āvâz i.- ersün 093a/13

'arz i.- ersün 105b/14

farķ i.- ersün 038a/1

geşt i.- ersün 067b/5

nâz i.- ersün 093a/13

ne tâb ü ķüt görme idersün ne bir dem tākāt
sürme i.- ersün 106b/4

terķ i.- ersün 113a/12

ne tâb ü ķüt görme i.- ersün ne bir dem tākāt
sürme idersün 106b/4

i.- erven 036a/14

i.- eķuram 071a/8

i.- esün 015b/7, 088b/14, 088b/15, 089b/8,
098b/6, 099b/12, 105a/8, 130b/11, 135b/3, 142b/3

cüz i.- esün 104b/13

fehm i.- esün 070a/13

minnet i.- esün 047a/8

te'essüf i.- esün 129b/15

i.- eydi 101b/12, 104a/4

řerķ i.- eydi 101b/13

i.- eydüj 120a/10

ğarķ i.- ibdi 143b/4

i.- iser 135a/9

i.- ki 122b/12

i.- me 066a/2, 069a/11, 097a/8, 128b/5,
128b/6, 129b/7, 130b/11

farķ i.- me 102a/13

fiğân i.- me 089b/15, 099b/9, 107b/10

ğrybet i.- me 129a/3

hemdem i.- me 148b/15

iħsân i.- me 128b/2

keşf i.- me 129b/2

maħrem i.- me 148b/15

naşîb i.- me 010a/8

nefret i.- me 029a/14, 053a/6

nefs i.- me 065b/2

raħm i.- me 051b/13

re'îs i.- me 128b/4	menzil i.- mez 094a/8
redd i.- me 070a/7	serverlik i.- mez 040b/12
tekebbür i.- me 130a/5	zebün i.- mez 051b/12
ziyân i.- me 009b/9, 009b/10	i.- mezdi 068a/14, 126b/6
i.- medi 139a/10	i.- mezsîñ 145a/2
i.- medün 034a/8	baħr i.- miş 078a/2
ħāk i.- medün 112a/13	ıkrār i.- miş 140b/2
i.- medüm 111b/3	i.- mişdi 012b/9, 015a/4, 044b/11, 138a/4
i.- mege 069a/1	ğarķ i.- mişdür 102a/8
i.- mek 024a/12, 079a/1	i.- mişdürür 052b/8
es'ir i.- mek 119b/13	i.- se 064a/15, 094b/8
ħāşıl i.- mek 029b/13	ķaşd i.- se 008a/7
ķarār i.- mek 103b/1	keşf i.- se 053a/10
menzil i.- mek 100a/4	zuhür i.- se 078a/1
secde i.- mek 139b/7	i.- sem 144a/6
süküt i.- mek 036b/1	yād i.- sem 111b/9
ķarār i.- mek 125b/3	i.- sen 115b/7
i.- mekde 009b/4	i.- señ 107a/13, 119a/10, 148a/11
i.- mekdür 058b/5, 109b/6	ħāşıl i.- señ 070a/10
i.- memişvan 111b/2	i.- sün 135b/10
i.- meye 142b/2	ħıfz i.- sün 096b/14
i.- meyen 145b/1	rüşen i.- sün 027a/2
ħıfz i.- meyen 097a/1	i.- üp 029b/8, 036b/2, 036b/4, 071b/2,
iy ħavf i.- meyen 100b/2	101b/12, 126b/3, 128b/13, 130b/7, 131a/2, 133b/2,
ķurbān i.- meyen 145b/1	133b/4, 133b/15, 140a/8
i.- meyüp 016a/13, 099b/11	'afv i.- üp 137a/7
i.- mez 077b/14	āh i.- üp 140b/6, 141a/15
ħavf i.- mez 080b/4	'ār i.- üp 114a/7
ķabül i.- mez 008a/6, 077a/3	cehd i.- üp 053a/4

cem' i.- üp 138a/11, 139b/8	i. kıl 091a/3
çāk i.- üp 127a/4	'itāb -1- [Ar] Azarlama, paylama.
du'ā i.- üp 031b/1	'i. 145b/4
figān i.- üp 075b/2	itdür - -3- [Tr] Yaptırmak, ettirmek.
ğasl i.- üp 139a/13, 141b/2	niyāz i.- di 145a/7
hiṭāb i.- üp 083b/12	i.- ir 130a/8
inkār i.- üp 040a/13	çāk i.- medi 094b/14
miskîn i.- üp 133b/3	i'tidād -1- [Ar] Yardım isteme.
niyāz i.- üp 018b/11	i. 141b/7
püf i.- üp 099a/2	i'tikāf -1- [Ar] Sadece ibadete vakit ayırma.
sulṭān i.- üp 126a/5	i. ol 014a/9
şāst i.- üp 111a/3	i'timād -1- [Ar] Güven.
teklif i.- üp 047a/9	i.+ uḡ 002b/11
terk i.- üp 121a/4, 139b/10, 141b/8, 143a/9	i'tirāf -2- [Ar] Suçunu artık saklamaktan vazgeçip açıklamak.
i.- üpdi 125a/10, 125a/11	i. 142a/15
i.- üpdür 005b/12, 013a/7, 029a/4, 053b/9, 055a/4, 062b/13, 080a/7, 086a/7, 116a/1, 125b/13, 129b/4, 133b/3	i. it Bir gerçeği saklamaktan vazgeçip açıklamak. 034b/4
āḫirdār i.- üpdür 100b/10	itiş -1- [Tr] İtmek işi.
ḫāk i.- üpdür 100b/11	i. 141b/7
meftūn i.- üpdür 105a/4	itmeklik -1- [Tr] Etmek yardımcı fiili.
zār i.- üpdür 100b/10	i. 086b/10
i.- üben 141b/1	iv - -1- [Tr] Acele etmek, koşmak, çabuk davranmak.
i.- üḡ 030a/6	i.- mekten 117a/2
i.- üpsün 109a/7	iy -221- [Tr] Ey anlamında seslenme sözcüğü.
it -1- [Tr] Köpek.	i. 018b/11, 021a/2, 025a/6, 104a/8
nefs i.+ ini 050b/7	i. aḫmed 017b/6
iṭā'at -5- [Ar] Emre uyma, söz dinleme.	i. 'ākıl 056a/10
i. 008b/11, 047a/10, 090b/3, 105b/1	

- i. 'ālemdē 115a/14
- i. 'ālemlerüñ püşt ü penāhı 059a/7
- i. 'andelîb-i na' regüftâr 136a/12
- i. 'ankâ-yı kâf-ı Bâyezîdi 024b/6
- i. 'atfâr 074a/2, 108a/9, 132a/8
- i. âzâde kuşlar 075a/12
- i. beççe-i sîmurğ-ı lâhût 025b/14, 054b/2
- i. bîbâye 072a/14
- i. bîcebr u sevâsı 139a/14
- i. bîçâre 067b/7, 067b/11, 105b/10
- i. bîderd-i âhîr 094a/5
- i. bîhüner 146a/5
- i. bîniyâz u kârsâz 140b/7
- i. birâder 076b/8
- i. bu cümle halkuñ kârsâzı 068a/15
- i. bülbül-i güyâ-yı esrâr 023b/9
- i. cân u dîde 023a/14
- i. cehül 086b/11
- i. cem' eyleyen 121a/13
- i. civânmerd 045b/5, 081a/13, 094a/10
- i. çarh 084b/15
- i. çirkin liqâ vü ziştüret 056b/3
- i. dānā-yı rāz 139b/8
- i. dānende 065b/5
- i. dervîş-i hāste 036b/15
- i. deryā 099b/12
- i. destān-ı 'ālem 031b/14
- i. devrān yeridür 084b/14
- i. dil 050b/5, 053a/7, 103a/2
- i. dilber 058a/15
- i. dilefkâr 120b/7
- i. dilfkâr 129b/6
- i. dil-i pîç 100a/15
- i. dîv 066b/11
- i. dîvâne 116a/2, 132b/6
- i. dîvâne-i 'ür 127b/9
- i. dîv-i siyeh renk 056b/5
- i. dost 004a/13, 004b/2, 010a/1, 033b/5, 040a/8, 042b/14, 048b/7, 050a/8, 058a/13, 059b/2, 063b/4, 063b/9, 063b/10, 064a/1, 076b/4, 080b/13, 098a/1, 108b/1, 109b/14, 111b/13, 114a/13, 114b/9
- ne hāmūn var ki olmaz menzil iy dost ne ceyhūnvar degül hūn-i dil i. dost 101b/1
- ne hāmūn var ki olmaz menzil i. dost ne ceyhūnvar degül hūn-i dil iy dost 101b/1
- i. dūnyā 107a/5
- i. dūnyā ğamından 122a/6
- i. ebleh 105a/12
- i. ehl-i yakîn 141a/4
- i. fānî 104b/6
- i. fazl 142b/3
- i. firdevsî-i pîr 133b/14
- i. fütāde 106a/5
- i. ğāfil 076b/13, 102a/1
- i. ğāfil-i üftāde 104a/7
- i. ğarkāb 123b/2
- i. ğavvâş-ı deryā-yı ma'ānî 048a/13
- i. güyende-i bezm-i ilāhî 061b/1

- i. h̄āce 036a/12, 075a/1, 087a/1, 090a/8
- i. habersüz 045b/3, 090a/10
- i. habs-i tende 076a/3
- i. haḳḳuḳ resül-i bînazîri 046a/5
- i. hân 116a/4
- i. har 062a/9, 062b/2, 072a/12
- i. havf itmeyen 100b/2
- i. hırş 118a/6
- i. hîreserver 114b/4
- i. hoş nihâd 146b/2
- i. huffâş-ı miskîn 098a/15
- i. hürşîd-i enver 077b/3
- i. hünerver 085b/7, 114b/5
- i. qarındaş 051a/2, 062a/1, 066a/12, 097b/10, 117b/8, 119b/2, 130a/12
- i. katre-i 'ummân-ı esrâr 024a/9
- i. kav-ı her har 071b/9
- i. kim 119b/15, 122b/5
- i. küze 106b/7
- i. külhânî 127a/10
- i. la'l 140a/12
- i. lezzet 131b/7
- i. ma'sûm-ı muṭlaḳ 018a/14
- i. merd-i 'âḳıl 059a/13
- i. merd-i cigerh̄âr 090a/1
- i. merd-i dünyâdâr-ı ğâfil 114a/9
- i. merd-i ğamnâk 109a/10, 115a/4
- i. merd-i ḳallâş 109a/2
- i. merd-i mürâî 072b/2
- i. merd-i niğûnâm 132b/5
- i. merd-i siyehdil 072b/14
- i. merd-i üstâd 052a/8, 090a/5
- i. merdkâr 139a/13
- i. mest-i cigerh̄âr 099b/10
- i. miskîn 054a/11, 069b/15, 089b/3, 105b/14, 126a/10
- i. muḳallid 072a/13
- i. muḳtedâ 138a/13
- i. mûş-ı bîdil 127b/4
- i. mûş-ı siyehser 127b/8
- i. mûşveş 127b/6
- i. müştî cigerh̄âr 096b/11
- i. nefis 051a/12
- i. nefis-i 'âşî 053a/4
- i. nefis-i ḥasîsüñ mübtelâsı 112b/1
- i. nefis-i ḥayrân 051a/7
- i. niğûsâr 135a/3
- i. nürçeşmüm 111a/1
- i. nûru dîde 077a/14
- i. h̄āce 071b/7
- i. ḥiredmend 020b/5
- i. pâdşâh 140b/15, 142a/13
- i. pâk 005b/13
- i. pâre-i ḥâk 127a/7
- i. pîr-i dîlfürüz 124a/9
- i. pîr-i ḥiredmend 136b/5
- i. pîr-i ḥîre 109b/5
- i. piser 073b/2

benüm şu i. rızkum 120b/10	iylik -3- [Tr] İyilik, karşılık beklenilmeden yapılan yardım.
i. rühü'lemîn 016b/8	i. 131a/2
i. rüstâ-yı bîdirâyet 049b/10	i. eyler 051b/15
i. rühü'l-emîn 016b/10	i. eylerisen 131a/2
i. şafâsuz 040b/3	iylük -1- [Tr] İyilik.
i. sâzende-i kânûn-ı esrâr 032b/7	i. eyledüñ 118a/14
i. server 035b/9	iyü -2- [Tr] İyi, kötü karşıtı.
i. seyyid 016b/3	i.+ sün 118a/14
i. siyehdil 056b/6	ne her yüzden i.+ yem ne yavuzem ne bellü zemherîrem ne temüzem 085a/12
i. şüfî-i pîrûze 029b/7	iz -3- [Tr] Bir şeyin geçtiği veya önce bulunduğu yerde bıraktığı belirti, nişan.
i. sulţân-ı 'âm 031b/1	i.+ iñi 020a/9
i. sulţân-ı berhâkķ 018a/9, 041a/2	i.+ üñi 006a/14, 116a/13
i. sulţân-ı devrân 116b/11	izdiyâd -1- [Ar] Artma, çoğalma, ziyadeleşme.
i. şâh 080a/5, 080a/8, 101b/6, 116a/7	i.+ ı 063a/15
i. şeng 097b/6	izhâr -2- [Ar] Gösterme, meydana çıkarma.
i. şeyh 045a/2, 133b/9, 143a/15	i. 012a/6
i. şikeste 079a/10	i.+ ı kudret 007b/10
i. üftâdederdâm 089b/7	izid -1- [Fa] Zerdüştler'in hayır ilâhı.
i. yaķînsüz 058b/6	î. 077b/2
bu i. yaķînsüz 040a/13	izlâl -2- [Ar] Küçük görme.
i. yâr 091a/6, 093a/11, 129b/2, 129b/13	i.+ e 066b/8
i. yârân 045a/9	anuñ i.+ ine 066b/9
i. yegâne eşek 096b/9	'izz -1- [Ar] Değer, kıymet.
i. zât-ı muţahhar 004b/13, 039a/10	menba'ı 'i. ü sa'âdet 012b/9
i. zerre 098b/10	'izzet -10- [Ar] 1. Hürmet, saygı, ikram.
'iyâdet -2- [Ar] Hatır sorma, ziyaretinde bulunma, gidip görme.	î. 063a/7, 091a/14, 129b/7
î. 121b/7	

2. Kıymet, itibar, büyüklük, yücelik.

‘i. 069a/9, 100b/4

rabb-i ‘i. 018b/6

zihî ‘i. zihî haşmet zihî nâz zihî
esrârdânâlık zihî râz 007b/11

‘i. ehli 142b/4

‘i.+ in 071a/10

işbu ‘i.+ le 019b/3

-J-

jāj -1- [Fa] Saçma, manasız, boş söz.

j. 136b/7

jāle -1- [Fa] Kırağı, çiğ.

j.+ sinden 088a/14

jende -11- [Fa] Eski, yırtık, yamalı hırka.

j. 104b/1, 104b/2

bir j. 104b/1, 113a/14

ol j. 104b/5

hem j. hem sen 104b/7

j.+ den 104b/3

ol j.+ den 104b/2

j.+ i dünyāya 104a/13

j.+ ler 104b/4

her bir j.+ ye 104b/5

jendeçin-2- [Fa] Yamalı eski hırka toplayan.

mülküñ j.+ i 104b/6

j.+ ler 104b/6

jeng -1- [Fa] Pas, küf, kir.

j. 051b/9

jiyān -2- [Fa] Kızgın, hişimli, kükremiş.

şîr-i j. 101a/1

şîr-i j.+ um 052a/4

-K-

k’ol - -1- [Tr] Ki olasın.

k.- asun 069a/6

kā’il -2- [Ar] Söyleyen, diyen.

k. 029a/13, 135b/8

kā’ināt -10- [Ar] Var olan şeylerin cümlesi,
hepsi.

k.+ a 015b/11, 140b/15

k.+ ı 003a/5, 044a/3

bu k.+ ı 040a/14, 095a/14, 108a/6

k.+ uñ kârsâzı 115b/10

vücûduñ k.+ uñ mazharıdur 015b/12

k.+ uñ zât-ı pâki 040b/5

kāb -6- [Ar] Uzaklık, mesâfe.

k.-ı kavseyn İki kavis mesâfesi. 013a/6,
013a/7, 018a/3, 018a/5

fezâ-yı k.-ı kavseyn 016a/7

hîtâb-ı k.-ı kavseyn 013b/2

kabā -2- [Ar] Önü açık kaftan, cüppe.

bu k. 082a/13

k.+ dan 015a/11

kabak -2- [Tr] Kabakgillerden, birçok cinsi
bulunan bitki.

ol k.+ dan 107b/1

bir k.+ ı 107a/13

kabâhat -1- [Ar] Suç, kusur.

k.+ de 056b/4

ka'be	-5-	[Ar]	Müslümanların ibadet merkezi.	<p>q. it 130b/14, 136b/11</p> <p>q. itmez 008a/6, 077a/3</p> <p>q.+i kıl 137a/14</p> <p>q. ol 071a/3</p> <p>haqq-ı q.+ ı 052a/1</p> <p>ol şahuq q.+ ı 086b/10</p>
			k. 129a/1, 140a/5	
			k.+ sidür 045b/10	
			k.+ sin 148b/11	
			k.+ ye 140a/4	
qābil	-8-	[Ar]	Kabul eden.	<p>q.+ i 137b/1</p> <p>q.+ sun 113b/12</p>
			q. 050b/3, 078b/2, 123a/2, 135b/8	
			feyz-i q. 123b/3	
			q. olmaz 071a/12	
			q.+ dūr 029b/12	
			q.+ i hiss ü başadur 037b/7	
qābiliyyet	-7-	[Ar]	Anlama, anlayış.	
			q. 050b/5, 053b/9, 146a/14, 146a/15, 146b/3, 146b/4, 146b/11	
qābiliyyetsüz	-1-	[Ar + Tr]	Bir şeyi yapabilme gücüne doğuştan sâhip olmayan, yeteneksiz.	<p>qābz -1- [Ar] Bir kimsenin ruhunu teslim alma.</p> <p>q.+ uq 129b/13</p>
			q. 146a/14	
kābîn	-1-	[Fa]	Nikah sırasında damadın geline vermesi taahhüt edilen para, ağırlık.	<p>qāç -12- [Tr] Kurtulmak için süratle uzaklaşmak.</p> <p>q.- ar 027b/7, 072a/2, 073b/7, 119a/4</p> <p>q.- armı 053a/7</p> <p>q.- arsaq 092a/3</p> <p>q.- arsun 049a/13, 098b/2</p> <p>q.- dı 052b/4</p> <p>q.- dum 077a/10</p> <p>q.- duq 009a/1</p> <p>q.- maq 116b/2</p> <p>q.- maz 092a/2</p>
			k. 067a/11	
qabr	-4-	[Ar]	Mezar.	
			q.+ e 096a/11	
			teng-i q.+ e 037b/14	
			q.+ i tengi 037b/15	
			q.+ ünğden 104b/12	
qābül	-13-	[Ar]	Bir şeyin gerçekleşmesini onama.	<p>qāçan -79- [Tr] Ne zaman.</p> <p>q. 002a/8, 006a/2, 006a/5, 008b/15, 011b/9, 019b/4, 023b/6, 027a/12, 028a/4, 033b/10, 035a/10, 036b/3, 036b/11, 037b/3, 037b/9, 037b/10, 043a/3, 044a/5, 050a/6, 055b/1, 055b/2, 055b/12, 056a/4, 057a/10, 057b/1, 057b/5, 058a/9, 058b/3, 061a/13, 061b/2, 063a/4, 063b/10, 063b/11, 065a/9, 068b/13, 069a/15, 070a/11, 070a/13, 074a/4, 076a/9, 078a/7, 078a/8, 078b/2, 078b/5, 078b/7, 081a/8, 084b/8, 090b/1, 092a/13, 092b/5, 096a/10, 097b/7, 098b/2,</p>
			q. 142b/3	
			q. eyler 020b/1, 077a/4	

103b/13, 104b/9, 106b/1, 107b/13, 111b/9, 111b/10, 113a/12, 115b/5, 117a/3, 118b/2, 123a/11, 125b/15, 128b/15, 129a/4, 129b/8, 131a/11, 131a/13, 131b/2, 131b/6, 133b/1, 133b/10, 134b/10, 134b/11, 137a/5, 143b/10

ķ.- ankim 010a/8

ķaçır -1- [Tr] Bir Şeyi veya kimseyi bir yerden hızlıca uzaklaştırmak.

ķ.- sun 098b/1

ķadar -5- [Tr] Ölçüsünde, derecesinde veya büyüklüğünde.

ķ. 070a/9, 122b/2

bir ķ. 031b/7

Şol ķ. 070a/5

Şol ķ.+ dur 091b/10

ķadd -6- [Ar] Boy, uzunluk.

ķ. 101a/11

ķ.+ ı 110b/14

ķ.+ ümdür 111a/10

ķ.+ üñ 074a/14, 095b/7, 109a/15

ķadeķ -4- [Ar] İçki içmek için kullanılan bardak.

ķ. 018a/13

bu ķ.+ den 018a/13

ol ķ.+ den 025b/6

ķ.+ ler 083a/10

ķadem -10- [Ar] Ayak, adım.

ķ. 007b/6, 017a/4, 095b/5

ķ. başduñ 091b/12

ķ. baş 015b/14, 108b/7

ķ. başmadı 083b/10

bir ķ. rāh 050b/9

ķāk-i ķ.+ dūr 019b/5

iki ķ.+ dūr 057a/11

ķader -3- [Ar] Allah'ın takdiri.

ķ. 097a/8, 116a/6

ķ. u yerüñi 037a/6

ķadh -1- [Ar] Zemmetme, çekiftirme.

ķ. 133b/3

ķadid -1- [Ar] Çok zayıf, iskelet.

ķ.+ e 131b/8

ķadim -7- [Ar] Eski.

yārān-ı ķ. 140a/1

'üñvān-ı dīvān-ı ķ. ol 022b/1

ķ.+ i 026a/1

ol ķ.+ i 010b/12, 099b/2

resm-i ķ.+ i 087a/5

ķ.+ üm 018a/12

ķadimi -4- [Ar] Eskiden beri var olan, eski.

ķ. 047a/14, 054b/4, 076a/5

ķ.+ dūr 026b/8

ķadır -2- [Ar] Kudret sahibi, kuvvetli.

ķ. 039b/1, 039b/11

ķadira -1- [Ar] Ey kudret sahibi Allah!

ķ. 011a/2

ķadr -22- [Ar] Değer, itibar.

ķ. 021b/2, 036a/6, 129b/10

ķ.+ e 077b/10

bu ķ.+ e 019b/4, 032a/1

ehl-i k.+ em 098b/13		k. 052b/11
k.+ i refî'üm 034a/13		kafeş -6- [Fa] Kafes.
k.+ i 036a/7, 077b/10, 129a/5		k. 074b/13, 074b/14
bedrûñ k.+ i 066b/2		k.+ de 075a/13
bu k.+ i 032a/1, 032a/2		bu k.+ de 073b/15
bu k.+ i refî'üm 133b/12		k.+ den 075a/4
k.+ in 047a/5, 048b/1		k.+ dür 073b/15
k.+ ini 087a/2		kafaş -2- [Ar] bkz. kafeş .
k.+ üñ 098b/15, 099a/1		k.+ den 049a/5
bu k.+ üñ bedri 021b/2		bu k.+ den 143a/14
kadriyyet -1- [Ar] Değerlilik, kıymet bilme durumu.		kāfi -2- [Ar] Yeterli, kifayet eden.
k. 078a/5		k. 121a/6
kāf -4- [Ar] Masal dağı, Kaf dağı.		k.+ i 148b/10
k. 107a/1		kāfir -4- [Ar] Allah'ın varlığına ve birliğine inanmayan.
iy 'ankāyı k.+ ı bāyezîdi 024b/6		k. 114a/12
k.+ ı k. 009a/3		nefs-i k. 108b/7
vücüdün k.+ muñ 'ankāsı 032b/9		k.+ istün 118b/9
kāf -7- [Ar] Arap alfabesinin yirmi ikinci harfi (ق).		ol k.+ i 085a/9
sin u k. 004b/7		kāfir-kîş -1- [Fa] Mezhebi küfür olan.
k.+ a 004b/3		nefs-i k. 052b/12
'ayn-ı k.+ a 004b/4		kafr -1- [Ar] Susuz, otsuz, ıssız çöl.
sin u k.+ a 004b/8		bu k.+ e 045a/6
o k.+ ı 009a/4		kāfir -3- [Ar] Uzak Doğu'da yetişen hekimlikte kullanılan güzel kokusu olan ağaç.
k.+ ı 'ayna 004b/4		k. oldı 110b/9
kafa -1- [Ar] Baş, kafa.		müşg-i k. 120b/15
anuñ k.+ sina 072a/11		k.+ dur 088b/5
kafādār -1- [Ar] Düşünceleri birbirine uyan, aynı kafadan olan.		kağıt -1- [Fa] Bazı bitkisel maddelerden yapılan, yazı yazmaya yarayan kuru, ince yaprak.

	k.+ dan 084b/12		k.- up 004a/11, 016b/2, 029a/2, 082a/11, 124b/13, 133b/5
kāh	-4- [Fa] Bazen. ya kūh olmuş ya k. olmuş hicābuñ 047b/5 k.+ a 047b/5, 086b/6 her bir k.+ ı 089a/8		k.- updı 125a/11 k.- updur 006a/1, k.- upsun 080a/8, 080b/13 k.- ur 076b/3, 077a/2, 092a/7, açık k.- ur 118b/10 k.- urdı 068b/9, 068b/11, 141a/15 k.- ursañ 002b/4, 059b/13 k.- ursun 061b/6, 061b/7, 061b/13, 065b/8,
kāhil	-3- [Ar] Olgun, orta yaşlı kimse. k. 058b/6 k. ola 026b/8 k. olma 053b/2		2. Bırakmak, geriye atmak, geriye kalmak. k.- a 020a/1, 036b/9, 075b/14, 121a/14, 131b/6, 131b/9, 132b/1, 135a/8 ne minber k.- a de dār ü ne deyyār 036b/11 k.- an 065a/14, 069b/1, 104a/6, 106b/6 k.- anı 114b/13 k.- anuñ 113a/11 k.- dı 069a/7, k.- duñ 048b/6, 053a/11 girü k.- duñ 053b/4 k.- ma 093a/15, k.- maduñ 067a/10, girü k.- mış 054a/3, k.- sañ 124b/3 k.- updur 050a/2, 083b/7, 133a/3 k.- upsun 103a/4, k.- ur 013a/10, 060a/2, 073b/3, 114b/5, 121a/12, 125b/13, k.- urdı 117a/4,
ķahr	-11- [Ar] Derin üzüntü. k. 020b/4, 020b/11, 093a/9 'ayn-ı k. 084a/6 ķ. iderse Perişan etmek, çok üzmemek. 008a/4 ķ. olsa Çok üzölmek, içlenmek. 020a/13 k. u luţf u ihsān 046a/1 k.+ a 020b/9 k.+ ı 020b/9 k.+ in 023a/4, 027b/7		
ķal -	-227- [Tr] 1. Olduğu yerde durmak. k. 002b/4 k.- a 020a/2, 064a/10, k.- an 075a/13, 094b/2, 094b/5, k.- dı 073a/7, 110b/6, 139a/4 k.- duķ 048a/11, 060b/13 k.- duñ 048b/4, 053b/7, 072a/12, 076a/15 k.- ma 087a/8, 113b/3, 132b/12, k.- maķ 055a/11, 066b/13, k.- maz 054a/9, 056a/2, k.- mıyam 131b/6		

ķ.- ursa 047b/4

ķ.- ursun 045b/9, 054a/10, 069a/15, 109b/3

3. –de, içinde olmak.

ķ.- dı 115b/4,

ķ.- dum 052b/12, 110a/14, 110a/15,

ķ.- duņ 053b/3,

ķ.- ma 058b/6,

ķ.- maduņ 119a/1

ķ.- maz 026b/4

ķ.- mışsun 061b/8

ķ.- up 054b/13,

ķ.- upsun 107a/7, 122b/5

ķ.- ursañ 053a/15, 119a/1

ķ.- ursun 063a/5,

ķ.- ursuņ 070b/7

4. Var durumda olmak.

ķ.- dı 112a/5,

ķ.- ıser 096a/13

ķ.- madı 016b/4, 109b/8, 110b/1, 142a/12

ķ.- mamaķ 058b/5

ķ.- mamış 121b/8

ķ.- maz 096a/10, 096a/14, 099a/15

ķ.- mıya 134b/11

ķ.- ur 004b/12, 005b/10, 008a/10, 013a/8,
035a/2, 057b/10, 103b/14, 117b/1,

ķ.- urmı 002a/8

ne şuret ķ.- mış ol başda ne gz ķař 102a/5

ne zhir ķ.- ur anda ne mezhir 078a/8

ne cev ķ.- ur ne gendm  ne hne 117a/9

ne şuret ķ.- ur ol demde ne mir't 059b/5

ne der ķ.- ur saņa ol dem ne dvr 061a/5

5. ... durumuna gelmek.

ķ.- a 006a/1

ķ.- am 134b/10

ķ.- an 070b/6

ķ.- asun 066a/8, 066a/9

ķ.- dı 005b/15, 006b/7, 017b/3, 017b/5,
027b/13, 049b/11, 066a/13, 066b/3, 077b/6, 084b/12,
099a/8

ķ.- dum 009b/15, 016b/3, 033b/15, 046a/9,
083a/3, 083a/12, 110b/8, 111b/5

geh heyhya gh huya ķ.- dum 083a/3

ķ.- duņ 036b/5, 070b/5, 098a/9, 103a/5,
104a/13

ķ.- ıarsun 110a/12

ķ.- ma 007a/8, 016b/8, 026a/1, 040a/13,
043a/2, 044a/6, 066a/10, 078b/15, 108a/11, 136b/7,
148b/8

ķ.- maķ 076b/4

ķ.- maya 010b/11

ķ.- mayısar 093a/11

ķ.- mazaņ 069a/12

ķ.- mış 142b/14

ķ.- mışdı 017a/15, 120b/5

ķ.- mışum 085a/14

ķ.- mışvan 116a/4

ķ.- upsun 076a/13, 098b/4

ķ.- ur 008b/12, 016b/8, 117b/7, 126b/2,
140b/14

ķ.- urdı 008a/3, 126b/2

ķ.- urdum 092b/5	bu ķil u ķ.+ a 132b/12
ķ.- urlar 105a/6	ķ.+ dur 146a/9
biri inse biri ıķarmıř oş biri oldukda ķ.- urmiş biri boş 119a/3	ķ.+ e 020a/5, 034b/3
ķ.- ursaq 066a/7, 104a/9,	bu ķil u ķ.+ e 020a/4
ķ.- ursun 040b/8, 054b/14, 080b/6, 104b/11, 106a/15,	ķil u ķ.+ e 132a/8
ķ.- ursuğ 076b/5, 089b/15, 099b/9	ħal u ķ. + m 061b/3
6. Unutulmuş veya bırakılmış.	bu ķil u ķ.+ i 020a/5
ķ.- a 081a/4	ķil u ķ.+ i 132b/11
ķ.- anı 079a/14, 102b/10	ķ.+ iyle 011b/9, 135b/8
ķ.- dum 110b/4	ķ.+ mı 148b/8
ķ.- masa 078b/4	ķ.+ um 110b/6
ķ.- ur 017a/3,	bu ķil u ķ.+ uğ 136a/6
ķ.- ursun 110a/10	ķil u ķ.+ em 034b/3
7. Beklemek, bekletilmek.	ķalb -6- [Ar] Kalp.
ķ.- a 084a/4, 091a/15	ķ.+ e 006a/9, 025b/4
ķ.- upsun 106b/10	ķ.+ i 050a/6
ne sen ķ.- ursun ol sāl at ne ħāne 117b/2	mir at-ı ķ.+ i 056a/15
8. Yaşamak, bir arada olmak.	ķ.+ inġun mi rātını 145a/13
ķ.- a 034b/13	ķ.+ i vaşla 017b/12
ķal' -1- [Ar] Kokunden sokup atma, sokup ıķarma, yok etme.	ķaldur - -8- [Tr] Yerden yukarıya doğru hareket ettirmek.
ķ. 144a/9	ķ.- dı 090b/9
ķāl -19- [Ar] Soz, lāf.	baş ķ.- maduğ 054a/5
bu ķil ile ķ. 136a/7	ķ.- mağıl 131a/6
ķil u ķ. Dedikodu, kıylokāl. 146a/7	ķ.- mişdur 133a/13
ķ. u ķil 048a/7	el ķ.- updur 141a/12
ķ. u ķil 139b/6	ķ.- up 104b/12
	ķ.- ur 054a/2, 073b/11

qalem -4- [Ar] Yazma, çizme vb. işlerde kullanılan çeşitli biçimlerde araç.

q. 015a/1, 070b/11, 083b/10, 084b/12

qalıb -1- [Ar] Bir şeye biçim vermeye veya eski biçimini korumaya yarayan araç.

cân-ı pāk ü q.+ ı pāk 136a/3

qalk -3- [Tr] 1. Fırlayıp uçmaya veya koşmaya başlamak.

q.- ar 049a/5

2. Dik durmak.

q.- mazdı 138a/3

3. Bir işi yapmak üzere harekete geçmek.

q.- up 141b/5

qalkın -1- [Tr] Eskiden savaşlarda kullanılan savunma aleti.

q. 006a/9

qallāş -4- [Fa] Sözünde durmaz, iki yüzlü, döneke, hilekâr (kimse).

q. 117b/8

iy merd-i q. 109a/2

rübâh-ı q. 119b/2

bir q.+ dan 071b/1

kām -12- [Fa] Ağzın üstü, damak.

k. 051a/3, 083a/9, 095b/9, 096a/1, 115a/9, 124a/7

her k. 086b/2

k. ü nākām İster istemez, elbette. 046a/11

k.+ ı dilüm 086a/3

k.+ ı ejdehādur 089a/8

k.+ ı nuḥustîn 085b/10

k.+ uḡ 116a/2

qamer -3- [Ar] Ay, mah.

q.+ de 032b/2

q.+ dūr 012a/11

şems ü q.+ dūr Güneş ve ay. 038a/14

qāmet -1- [Ar] Boy, irilik, büyüklük.

özünü q.+ i 110b/14

kāmîl -13- [Ar] Noksansız, tam.

k. 039b/6, 050b/3

baḥr-ı püresrâr-ı k. 132b/8

bir pîr-i k. 124a/6

faqr-i k. 081b/1

hemdem-i k. 050b/4

insân-ı k. 022a/4, 052b/9, 123b/3

tedbîr-i k. 129b/3

insân-ı k. olasun 064b/1

k. olmak 079a/7

k.+ üdür 027b/1

kāmiliyyet -1- [Ar] Olgunluk.

k. 050b/5

kāmîn -1- [Ar] Gizli, saklı, belirsiz.

k.+ i iderler 088a/11

qamu -55- [Tr] Hepsi, bütün.

q. 003a/15, 003b/1, 003b/3, 003b/11, 005b/13, 007a/4, 019a/13, 027b/4, 038a/13, 055a/15, 058a/2, 060a/11, 060a/15, 077a/8, 081a/2, 083b/14, 084a/2, 085a/13, 093b/10, 101a/12, 101a/13, 102b/12, 112b/6, 117a/9, 118a/13, 122a/11, 125a/9, 130a/15, 134a/1, 134b/15

q. bîçâreler 134b/14

q. fânî vü nâçîz u kamu hiç 060a/7

ķamu fānî vü nāçîz u ķ. hîç 060a/7
ķ.+ dan 014a/4, 014a/6, 014a/7, 028b/12,
080a/2, 104a/4, 131a/12

ķ.+ nıñ derdinüñ dermānı 012a/2

ķ.+ nuñ 019a/2

ķ.+ nuñ başı 106a/10

ķ.+ nuñ derdine 009b/14, 018a/9

ķ.+ nuñ kārı nāsāzın 068b/1

ķ.+ nuñ kısmı 095a/5

ķ.+ nuñ meyli 029a/6

ķ.+ sı 005b/15, 028b/6, 073b/1, 133b/11

ķ.+ sın 105a/11, 117a/8

ķ.+ ya 115b/11

kān -13- [Fa] Bir şeyin kaynağı, memba.

k. 002a/13, 084b/1, 100b/8

güher k. 018b/8

ķ.+ dan 002a/1, 018a/2

gevher bu ķ.+ dan 022b/5

ol ķ.+ dan 012a/11

şu ķ.+ dan 008b/14

ķ.+ dur 012a/11, 018a/2

ķ.+ ı rahmān 117a/2

ķ.+ lar 005b/8

ķan -41- [Tr] Yaşam sıvısı, kan.

ķ. 078b/1, 091b/7, 094a/3, 096a/8, 102b/13,
109b/15, 118a/10, 138b/14

et ile ķ. 039a/2

ķ. ağla Büyük bir üzüntü içinde
bulunmak.078a/15

ķ. ile renk 087b/7

ķ.+ dan 002a/1, 005b/11, 009a/10, 046a/13,
077b/10, 103b/8, 107b/5, 127b/7

ķ.+ dur 009a/11, 019a/1, 103b/4

et ü ķ.+ dur 106a/6

ķ.+ ı 022b/7, 135b/12

ol bet ķ.+ ı 139b/7

ķ.+ ın 090a/1, 099b/10, 136a/2

ciger ķ.+ ıyla 084b/4

ķ.+ ıyle 106a/13, 126b/3

benüm ķ.+ umdan 085a/3

ķ.+ un 082a/4

ķan - -4- [Tr] Söylenilen sözün, anlatılan
konunun doğruluğuna inanmak.

ķ.- maķdurur 006b/6

ķ.- maz 041b/3

ķ.- up 054a/2, 112b/2

ķanā'at -17- [Ar] Elindekiyle yetinme, kendine
verilene razı olma.

ķ. 113a/10, 114a/7, 121a/2

ħoş ķ. 072b/7

şabr u ķ. 091a/11, 116b/13

ķ. kıl 113a/8, 114b/14, 116b/4, 120a/11,
120b/13, 128a/2, 128a/10

ķ. kılma 086b/6

ķ. olmaz 064b/3

ķ.+ den 120a/10

ķanber -1- [Tr] Hz. Ali'nin kölesi.

ķ. 071b/6

ķancarı -1- [Tr] Nereye?

ķ. 125a/5

ķand -8- [Ar] Şeker, Şeker kamıŐının donmuş usaresi.

ķ. 020b/10, 020b/11

ķ. u ħelvā 049a/15

bu ķ.+ ı 132b/2

ķ.+ ın 020b/10

ķ.+ i 020b/9

ķ.+ uŋ 020b/10

ķande -20- [Tr] Nerede, hani.

ķ. 020b/9, 020b/10, 024b/4, 027b/9, 032a/10, 046a/3, 046b/6, 048b/8, 050b/11, 082a/15, 125b/6, 135a/9, 136b/3, 143b/11, 145b/10

ķ.+ dur 142a/10

ķ.+ sūn 074b/9

ķandın -3- [Tr] Nereden?

ķ. 125b/6

ķandur -2- [Tr] İnanırmak, iknā etmek, rāzi etmek.

ķ.- maz 083a/11

ķ.- ur 141a/5

ķanı -17- [Tr] Hani.

ķ. 046a/13, 046b/6, 065a/5, 085a/14, 101a/10, 104b/5, 105b/10, 111a/13, 126b/9, 131b/13, 136a/12, 139b/9, 142a/11

ķāni -5- [Ar] Kanaat eden.

k. 054b/4

ķ. 047a/14, 098a/14, 098a/15

ol ķ.+ ı 002b/7

ķankı -4- [Tr] Hangi.

ķ. 022b/8, 099a/1, 147a/8, 147b/10

ķānūn -4- [Ar] Uyuyması gereken kurallar, dūzen, nizam.

geh ī ħān Őehbāz-ı kıldı pervāz geh ī ķ. 'ışka oldu demsāz 083a/5

ķ. u esrār 034a/7

iy sāzende-i ķ.+ ı esrār 032b/7

ķ.+ u 034a/7

ķap -6- [Tr] Aniden ķekip almak, yakalayarak tutmak.

ķ.- a 099a/14

ķ.- ar 064b/10, 092a/8, 094b/15, 130a/1

ķ.- ıser 109b/11

ķapak -1- [Tr] Őrtmeye yarayan nesne.

ŐiŐenūŋ ħādim ķ.+ ın 121b/11

ķapıl -9- [Tr] Cāzibesine tutulup bir Şeye veya kimseye başlanmak, āŐık olmak.

ķ.- ma 004b/2, 048b/7, 059b/10, 059b/11, 112b/2, 112b/4, 114b/14

ķ.- maķ 121a/5

ķ.- maķdur 121a/5

ķapu -9- [Tr] Kapı.

ķ. 135a/6

bir ķ. 137a/9

bir ķ.+ da 135a/5

bir ķ.+ dan 079a/3

ķ.+ ŋda 137a/3, 137a/4

ķ.+ ŋdan 137a/9

ķ.+ ŋdur 046a/7

ķ.+ sına 117b/12

ķapulı -1- [Tr] Kapısı olan.

iki k. bir kârvânsērâdur 100a/4	k.+ ı ğamdur 090b/4
kâr -71- [Fa] Kazanç.	k.+ ı ħudâdan 101b/5
k. 039a/3, 048b/9, 052a/11, 054a/6, 056a/9,	k.+ ı idrîs 072a/1
071a/3, 081b/8, 090a/1, 093b/6, 102a/1, 103b/14,	k.+ ı ħudret 107b/8
110a/1, 111b/1, 122a/14, 129a/9, 129b/1, 135a/10,	k.+ ı merdân 067b/5, 116b/13
139a/5, 139a/6, 139b/9	k.+ ı nâĥoş 056b/9
âĥir ü k. 100a/6	ħamunuħ k.+ ı nâsâzın 068b/1
beher k. 084a/5, 103a/6	k.+ ı nuĥustînem 085b/11
bir ‘âşık-ı k.+ ı 072a/4	k.+ ı perdâr 118b/8
bu k. 099b/10	k.+ ı ‘uħbâ 070b/14
her k. 072b/4	k.+ ın 137a/3
terk-i k. 072b/4	k.+ um 052a/10
zihî ‘ışķ u zihî derd ü zihî k. 125a/13	ne k.+ um var ne yârum 080a/13
k. eylemez 140b/2	k.+ uħ 029a/8, 074a/1, 110a/3, 118a/8,
k. idinme 131a/7	129a/9
merd-i k. olanlar 050b/8	bir merd-i k.+ uħ 052b/10
k. u bârun 125a/10	bu k.+ uħ 082a/5
k. u bârum 080a/4, 125b/8	saĥt-ı k.+ uħ 107b/10
râĥat u k. u bârun 108b/12	k.+ uħı 087a/9
k. u bâruħ 080a/15, 122a/12	ħar -1- [Tr] Beyaz taneler şeklinde yağın
k. ü bâruħ 117a/14	bir çeşit hava olayı.
zihî derd ü nihâyetsüz zihî k. zihî derd ü	k. 110b/8
şikâyetsüz zihî zâr 026a/9	ħa’r -7- [Ar] Derin bir şeyin dibi.
k.+ a 085b/2, 091a/3	k. 076b/8
bu k.+ a 105b/2	ħ.+ a 095b/3
vakt-i k.+ dur 109b/13	ħ.+ e 082b/2
k.+ ı 064a/2	ħ.+ ı deryâ 082a/14
anuħ k.+ ı 090b/4	ħ.+ ı deryâdan 024a/13
k.+ ı baĥîli 122a/4	ħ.+ ı deryâ-yı güherden 024b/1
k.+ ı bedden 056a/10, 072b/6	

	ķ.+ ında 048a/9		ķ.+ dan 053b/4, 054a/3
ķara	-3- [Tr] En koyu renk, siyah, ak, beyaz karşıtı.	ķārbār	-2- [Fa] İř gūç.
	ķ. 050a/9		‘aķluķ ķ.+ ı 040b/11
	ķ. toprak olursun 054a/11		ķ.+ uķ 110a/12
	ķ. zūlfi 125b/7	ķārgāh	-2- [Fa] İş yeri, fabrika.
ķārān	-1- [Fa] Karanlık.		bu ķ.+ ı 028a/4, 107b/8
	ķ.+ ı cihānì 110a/1	ķārger	-2- [Fa] İş yapan, işleyici.
ķaraķu	-6- [Tr] Karanlık; kara, siyah.		ķ. 069b/7, 070b/7
	ķ. 124b/4	ķārgerlik	-1- [Fa] Etkili olmak, işleyen olmak.
	bir ķ. 098a/12		ķ. 103b/15
	ķ. dūnde 015b/8, 124b/3	ķarın	-1- [Tr] İnsan ve hayvanlarda gövdenin kaburga kenarlarından kasıklara kadar olan ön bölgesi.
	ol ķ. gūr 122b/2		ķ.+ ı üstine 117b/11
	ķ. sìn 054a/12	ķarınca	-2- [Tr] Toprağın içinde toplu halde yaşayan ve birçok çeşidi bulunan, zar kanatlı eklem bacaklı böcek türü.
ķarar	-2- [Tr] Kara bir renk almak.		ķ.+ dan 129b/10
	ķ.- miş 121b/9		ķ.+ ya 145b/15
	ķ.- ur 116a/15	ķarındař	-8- [Tr] Kardeş.
ķārār	-7- [Ar] Düşünülererek verilen kesin hüküm.		ķ. 040a/1
	şabr u ķ. 140b/4		iy ķ. 051a/2, 062a/1, 066a/12, 097b/10, 117b/8, 119b/2, 130a/12
	tāķat u şabr u ķ. 139a/5	ķarış	-1- [Tr] Arasına katılmak.
	ķ. itmek 103b/1, 125b/3		ķ.- ur 077a/6
	şabr u ķ. u yār u vārum 125b/11	ķarışdur	-3- [Tr] Bir şeyi başka birşeye katmak.
	ķ.+ um 125b/8		ķ. 004b/5, 004b/7, 065a/11
	ķ.+ uķ 100a/7	ķarìn	-5- [Ar] Yakın.
ķārbān	-6- [Fa] Kervan.		ķ. i ‘ālem-i pūmūr 055b/12
	ķ. 054a/3		
	bir ķ. 053b/13, 053b/14		
	rāh-ı ķ.+ da 053b/12		

ķ. olma 128a/15		k.+ uğ 052b/10
ķ.+ dūr 006b/5		ķaşd -11- [Ar] Niyet, kurma.
ķ.+ i 'ālem-i pūrnr olursun 081a/8		ķ. 047a/6, 139b/13
ķ.+ ūn 116b/4		ķ. ide 010a/8
ķārnāme -1- [Fa] İş, menfaat gōsteren.		k. itse 008a/7
bu k. 034a/9		ķ.+ ı 084a/14, 111a/7
ķarrŭl'ayn -1- [Ar] Gōzŭnŭn aydın olacağı nesne.		ķ.+ ı mŭřı 118a/1
ķ.+ i 137b/12		ķ.+ um 019b/14
ķārsāz -11- [Fa] Becerikli, elinden iş gelen.		ķ.+ uğ 046b/13, 054a/8, 066b/11
k. 140b/15, 142a/13		ķ.+ um 019b/14
ķ.+ ā 011a/1		ķāse -6- [Fa] Ćiniden, porselenden, billurdan veya topraktan yapılmıř Ćanak.
iy bĭniyāz u k. 140b/7		k. 101b/6
ķ.+ ı 091a/2, 091a/3		ol ķ.+ i āęir 101b/10
iy bu cŭmle ĥalkuę ķ.+ ı 068a/15		bu ne ķ.+ i cānsŭz-ı dilęir 113a/4
ķā'inātuę ķ.+ ı 115b/10		ķ.+ i ser 101b/7, 103a/8
ol ķ.+ uğ 003a/8		bir ķ.+ i ser 044b/10
ķ.+ uğ 029a/7		ķāsem -3- [Ar] Yemin, and.
ķ.+ uğ sāzkārı 128b/3		ķ. 029a/6, 029a/7
ķarřu -2- [Tr] Bir şey, yer veya kimsenin yŭz tarafının ilerisi; aksi taraf.		ķ.+ dūr 019b/5
ķ. 139b/7		ķāřıd -1- [Ar] Bir şeyi yapmaya niyet eden kimse.
ķ.+ sında 144b/4		geĥi bŭd u geĥi nābŭd oldum geĥi ķ. geĥi maķřŭd oldum 083a/6
ķārvān -1- [Fa] Kervan, kafil, yolcu katarı.		ķāřır -2- [Ar] Kusurlu, āciz.
ķ.+ uğ 027b/1		ķ. 039b/1
ķārvānsērā -1- [Fa] Kervansaray.		ķ.+ dur 011a/10
iki ķapulı bir ķ.+ dur 100a/4		ķāřr -4- [Ar] Saray, kale.
ķārzār -2- [Fa] Kavga, savaş.		ķ. 138a/15
bu ķ.+ a 092a/2		ol ķ. 144b/10

ķ.+ ı cān 144b/9	‘ummān ķ.+ ında 032a/9
maķām-ı şıdķ u ķ.+ ı dīndür 134a/13	ķ.+ uņda 130a/7, 130a/8, 132b/5
ķaşşāb -3- [Ar] Kasap.	ķat - -1- [Tr] Bir şeyi başka bir şeyin içine dökmek, karıştırmak.
ķ.+ a 090a/5	ķ.- arsaņ 037a/3
ķ.+ ı 090a/7	ķaţ -1- [Ar] Kesme, kesilme, biçme.
ķ.+ i nāhoş 090a/6	ķ. 015a/12
ķaş -7- [Tr] Gözlerin üzerinde kavisli bir çizgi meydana getirecek şekilde yer alan kısa kıllar.	ķātib -3- [Ar] Yazan, yazıcı.
ne şüret ķalmış ol başda ne göz ķ. 102a/5	ķ.+ in 149a/4
ķ. ile yüz 107a/13	ķirāmen ķ.+in 149a/4
bu göz ile ķ.+ a 004b/2, 048b/7	ķirāmen ķ.+ in diliņde 070b/10
ķ.+ dan 004b/3	ķātıl -2- [Ar] Birini öldüren, öldürücü.
ķ.+ ları 138b/9	zehr-i ķ. 022a/4, 041b/12
ķ.+ ların 138b/10	ķaţre -70- [Ar] Damla, damlayan şey.
ķāşāne -1- [Fa] Mükemmel ev, köşk.	ķ. 005b/12, 006a/3, 024a/14, 027a/12,
gehî zāhidleyin ķ.+ lerde gehî bayķuşleyin	027b/9, 027b/11, 032a/10, 032a/11, 046b/6, 048a/9,
vîrānelerde 082b/15	077a/2, 077b/4, 077b/5, 077b/6, 077b/7, 077b/9,
ķāşif -1- [Ar] Keşfeden, bulan, meydana	077b/10, 077b/11, 077b/15, 078a/2, 078a/6, 078a/7,
çıkaran.	082b/2, 143b/3
ķ.+ i sırr-ı ilāhî 012a/3	bir ķ. 001b/3, 009b/5, 009b/8, 030a/7,
ķāşifāt -4- [Ar] Keşfeden kimsenin çoğulu,	033a/7
ķaşifler.	bu ķ. 006b/8
ķ. 005a/7, 147b/3, 147b/11	mıhr ü ķ. 048a/6, 070a/3
zātuņ ķ.+ ı 005a/8	ol ķ. 005b/11, 077a/3
ķat -12- [Tr] Makam, huzur.	üç ķ. 078a/10
ķ.+ ında 066b/6, 066b/8, 128b/3	bir ķ. āb 002b/13, 063b/1
cānān ķ.+ ında 032a/9	bu ķ. āb 002b/11
deryā ķ.+ ında 134a/6, 134a/7	bir ķ. āba 002b/11
güneş ķ.+ ında 002b/3	bir ķ. ābı 086b/4
ħaķķuņ fażlı ķ.+ ında 134a/6	ne bir ķ. bu baıır artar ne olur kem 019a/7
	bir ķ. şudandır 005b/10

ķ.+ den 007a/7, 036a/6, 078a/1, 078a/4,
078a/10, 127a/9, 127b/7, 136b/3

bir ķ.+ den 121a/11, 126a/3

her ķ.+ den 122a/3

ķ.+ dūr 032a/9, 092a/14

bir ķ.+ dūr 137b/7

üçünçi ķ.+ dūr 078a/12

ķ.+ i āb 002b/13

ķ.+ i bārān 024b/1

ķ.+ i deryā-yı nūra 077a/5

iy ķ.+ i 'ummān-ı esrār 024a/9

ķ.+ i vaşl 027b/8

ķ.+ ninde 036a/7

ķ.+ nūñ 032a/10

ķ.+ sūn 048a/4

bir ķ.+ sūn 068a/14

ķav -1- [Tr] Kıvılcım çıkararı kof duruma
gelmiş ağaç kabuğu.

iy ķ.+ i her ĥar 071b/9

ķavî -1- [Ar] Kuvvetli, güçlü.

ķ. kıl 137a/7

ķavl -6- [Ar] Lakırdı, söz; sözleşme.

ķ.+ i 148a/10

ķ.+ i nāĥaķķ 022b/8

ķ.+ i şehādet 131a/8

ķ.+ i şeyĥi 034a/12

ķ.+ ümde 041b/7

ķavlen -1- [Ar] Sözle, fiilen olmayan.

nevbet-i ķ. 017a/1

ķavm -1- [Ar] Irk, aynı soydan gelen.

bu özge ķ.+ üñ nevbetidūr 087a/3

ķavs -7- [Ar] Yay, yay biçiminde olan şey,
keman.

ķ. 018a/4

ķ.+ ımdan 097a/8

ķ.+ i a'lādan 013a/8

ķ.+ i 'alî 013a/8

bu ķ.+ i esfel 013a/8

ķavseyñ -6- [Ar] İki kavis.

ķ. 013a/6, 016a/7, 018a/3

ķ.+ e 013a/7, 013b/2

ķ.+ i 018a/5

ķavuşdur -3- [Tr] Birleştirmek,
bağlamak.

ķ. 002a/11, 002b/4, 010a/13

ķaya -1- [Tr] Sert ve iri taş kütlesi.

ķ.+ yı 073a/2

ķayıķ -2- [Tr] Temayül göstermek,
kaymak, sapmak.

ķ.- ma 073b/10, 110a/3

ķayıır -5- [Tr] Elinden tutmak, himmet
etmek.

ķ. 063b/9, 063b/10

ķ.- ma 063b/11, 064a/1, 064a/4

ķayna -2- [Tr] Bir sıvının çok sıcak olunca
fokurdaması.

ķ. 103a/3

ķ.- rsun 103a/6

ķayşer -1- [Ar] Eski Roma ve Bizans
imparatorlarının lakabı.

	ķ.+ e 138a/15		k. 107b/5
ķaz -	-2- [Tr] Güçlü bir araçla toprağı oymak.		k.+ ı meclis-i rindān 090a/12
	ķ.- ar 071b/3	ķebk -2-	[Fa] Keklik.
	ķ.- duķ 084b/1		k.+ e 036b/12
ķaz -1-	[Fr] Cismin üç halinden sıvı veya katı olmayanı		k. olur 088a/2
	ķ. yağın 109b/10	ķebūd -4-	[Fa] Mavi.
ķazā -2-	[Ar] Allah'ın dilemesinde olan, kader.		dūd-ı k. 094b/5
	ķ. 093b/2		geh k. u geh siyehdür 094b/2
	her ķ.+ ya 129b/12		dūd-ı k.+ ı 094b/3
ķazıl -1-	[Tr] Kazma işi yapılmak.		k.+ iyle 094b/4
	ķ.- miş 044b/13	ķebüter -1-	[Fa] Güvercin.
ķeāāfet -2-	[Ar] Sıklık, tokluk.		bu k. 080a/3
	k. 077a/3, 077a/4	ķec -1-	[Fa] Eğri, çarpık.
ķeāret -16-	[Ar] Çokluk, bolluk.		k. 128b/8
	k. 004a/5, 055a/5, 055a/7, 148a/4	ķedd -1-	[Ar] Çalışma, çabalama, iş.
	bu k. 004a/4		k. 148a/14
	k. eyler 031b/5	ķeder -12-	[Ar] Tasa, kaygı, gönül üzüntüsü.
	k. sāyesidür 004a/2		k.+ de 037a/14
	k.+ den 145b/2		k.+ den 009a/6, 013b/12, 042b/5, 042b/6,
	baħr-i k.+ den 145a/15		042b/8, 042b/12, 050a/6, 056a/6, 059b/4
	bu k.+ den 043a/3		her k.+ den 014a/8
	küfr-i k.+ den 142a/2		k.+ dūr 037b/7
	zūlmet-i k.+ den 143a/12	ķef -12-	[Fa] Köpük.
	tılsım-ı k.+ e 148a/5		k. 060b/5, 060b/6, 147a/10, 147a/13, 147b/2
	şirretin ķ.+ i 141a/3		k.+ dūr 034b/11
	k.+ üñ sermāyesidür 004a/2		k. u dūd-ı siyāhı 001b/2
ķebāb -2-	[Ar] Ateşte pişirilmiş olan et.		k.+ i hāk 019a/3
			k.+ i nūndan 001b/7
			k.+ üñ hūndan 001b/7

kefçelîz -1- [Fa] El çarpan, kepçe çalan,
haksızlığa alkış tutan.

k.+ üñ yeridür 103a/5

kefen -6- [Ar] Ölüyü sardıkları bez.

k. 071a/5, 100b/9, 109b/9

k.+ den 137a/12

k.+ dür 101a/9, 105a/9

kefenbâz -1- [Ar + Fa] Kefenle ilgilenen,
kefenle oynayan.

k. 106a/12

kefensüz -1- [Ar + Tr] Kefene sarılmamış.

k. 090b/5

kefş -1- [Fa] Ayakkabı.

k.+ üñ 046b/15

kehf -3- [Ar] İn, mağara.

râbi'-i aşhâb-ı k.+ em 019b/9

seg-i aşhâb-ı k.+ i 091b/13

aşhâb-ı k.+ üñ pāsbanı 091b/14

kehl -1- [Ar] Olgunluk çağı.

k. 053b/6

kej -7- [Fa] Eğri, çarpık.

k. 111a/5, 113b/15

k. ü rāst 097b/2

k.+ dür 080a/6, 113b/13

k.+ i 113b/14

k.+ ine 113b/14

kejrev -1- [Fa] Eğri giden, eğri yürüyen.

k. 113b/15

kelâg -3- [Ar] Bir cins karga.

k.+ a 073b/12

k.+ uñ 049b/1

müş u k.+ uñ 024a/6

kelām -8- [Ar] Söz.

k. 137b/6

k.+ ı 008b/13

bu k.+ ı 048b/8

her k.+ ı 128b/7

k.+ ı hâkğdur 022b/4

k.+ ın 019a/10

k.+ um 017b/6, 034a/4

kelb -6- [Ar] Köpek.

k. 120a/2

bir k.+ e 114a/4

k.+ i tāzî 119b/15

k.+ in 118b/15

k.+ üñ 120a/1

bu k.+ üñ 052b/15

kelbsîret -1- [Ar] Köpek karakterli.

k. 118a/13

kelîm -5- [Ar] Konuşan, söz söyleyen
kimse.

k. 043a/2

bir k. 013b/1

k. olmaz 064a/6

k.+ e 021a/14

mūsānuñ k.+ in 061a/8

kem -30- [Fa] Kötü, fena, değersiz.

k. 006a/5, 006a/6, 024a/5, 025a/5, 028b/4, 032b/3, 034b/5, 036a/6, 045b/2, 046b/5, 046b/7, 048a/4, 055b/1, 111a/12, 117a/4, 121a/11, 121b/4, 126a/3, 131a/1, 133a/2

namāz-ı k. 071a/4, 071a/5

ne bir kıatre bu bahır artar ne olur k. 019a/7

k. ola 112b/10

k. olma 120b/11

k. olmaz 006b/8, 009b/8

ne k. vardır ne hōd bîş 107b/7

k.+ dūr 025a/3, 093a/12

kemāhî -6- [Ar] Olduğu gibi, tam mânâsıyla, hakkıyla.

k. 007b/9, 026b/11, 048a/12, 059a/7, 090a/4, 091b/9

kemāl -72- [Ar] Olgunluk, yetkinlik.

k. 024a/11, 028b/15, 029a/2, 029a/3, 034b/4, 055a/1, 064a/10, 132a/9

bir k. 137b/11, 138b/5, 144b/8

k. ehli 034b/6

k. ü ma'rifet 112a/12

k.+ e 002a/12, 024a/11, 033a/10, 033a/11, 034a/14, 034b/4, 034b/5, 047a/11,

101a/3, 139b/14

'aṭṭār-ı k.+ e 034a/10

ehl-i k.+ e 132b/12

her k.+ e 007b/13

meşgūl-ı taḥşîl-i k.+ e 020a/4

naḫş-i k.+ e 032a/3

k.+ ı dîn-i ḥaḫḫ 021b/14

k.+ i 028b/11, 028b/13, 057b/9, 059a/12, 060a/15, 066a/14, 066b/2, 069a/12, 081b/5

her zerrenüj 'ışkım k.+ i 028b/3

k.+ i çarḥ-ı gerdün 028b/9

k.+ i çār'unşur 028b/9

k.+ i ehl-i ḫudret 028b/15

k.+ i 'ışka 028b/4

k.+ i enbiyā 028b/14

k.+ i evliyā 028b/14

k.+ i 'ışk 028b/7

k.+ i 'ışka 029a/14, 029b/1, 029b/12, 030b/13

k.+ i 'ışk-ı ḫayvān 028b/8

k.+ i 'ışk-ı insān 028b/8

k.+ i ḫudretünden 028b/3

k.+ i ḫurb-ı ḥaḫḫdan 058b/4

k.+ i kühn-i zāta 002b/7

k.+ i ma'rifet 006b/15, 033b/14

k.+ i ma'rifetden 054b/13

k.+ i sālik-i rāh 067a/14

k.+ i sırr-ı nūr-ı zülcelālî 005a/1

k.+ i şer' 021b/11

k.+ i vaḫdetüj güyendesidür 003a/7

k.+ i vaşlı 113b/13

k.+ i vuşlat 061b/14

k.+ in 009a/5

k.+ üj 064b/2, 101a/4, 132a/8

k.+ üjdür 130b/10

kemālāt -2- [Ar] Sahip olunan manevi hasletler.

bu k. 005a/12				k.+ i 117b/14
bu k.+ a 064b/4				mevtüñ k.+ i 118a/9
kemâlinesüz -1- [Ar + Tr] Mükemmel ve olgun olmayan.				nefsüñ k.+ i 035a/15
k. 029a/1				kemîne -4- [Fa] Noksan, eksik.
kemân -14- [Fa] Yay, yay gibi ince.				k. 032a/9, 090b/14, 126b/12
k. 111a/5, 111a/8, 111a/12, 120b/15, 130a/14				bir k. 085a/8
k.+ a 111a/3				kemkerde -1- [Fa] Eksik yapılmış.
bu k.+ a 111a/6				k.+ dür 062a/7
k.+ da 067a/10				kemter -7- [Fa] Daha aşağı, aşağıda bulunan, itibarsız.
bu k.+ dan 111a/7				k. 046b/5, 092a/14, 116a/11
k.+ ı 111a/10				mür-ı k. 100b/4
bu k.+ ı 136b/4				seng-i k. 097b/8
işbu k.+ ı 110b/15				k.+ dür 032b/3
k.+ um 111a/11				k.+ in ferzânesisün 073a/14
k.+ uñ şaştı 111a/9				kemterin -1- [Fa] En küçük, en aşağı.
kemer -14- [Fa] Bele takılan kuşak, kayış.				k. 082a/15
k. 014b/9, 045b/2, 045b/3, 083b/5, 088a/3				kenâr -9- [Fa] Bitiş yeri, yan taraf.
k. bağlan 033a/1				k. 145a/15
k.+ de 032b/2, 113b/4				k.+ a 027a/12
k.+ den 032b/1, 032b/3, 045b/2, 045b/4				bir beyâbân ü k.+ a 044b/9
k.+ dendür 088a/3				k.+ e 078a/13, 086a/10, 095b/2
k.+ sün 032b/1				bu deryânuñ k.+ ı 095b/3
kemersüz -1- [Fa + Tr] Kemerli olmayan, kemersiz.				bu şahrânuñ k.+ ı 084a/15
k. 045b/3				k.+ ında 127a/2
kemîn -6- [Ar] Pusu.				kendi -4- [Tr] Kişilerin öz varlığını anlatmaya yarayan zamir.
k. 142a/14				k.+ n 035b/12, 091b/12
k. ol 052b/14, 130b/7				k.+ nedür 049a/15

k.+ ni 096b/14

kendüzi -9- [Tr] Kişinin kendisi, öz varlığı, kendü” ve “öz” kelimesinin birleşmesinden oluşmaktadır

k.+ ından 017a/8, 017a/11, 056b/11, 074b/10

k.+ ni 104a/8, 122b/15

k.+ nsüz 057a/6

kendüzinün k.+ dür 097a/5

k.+ nün kendüsidür 097a/5

kendü -28- [Tr] Kendi.

k. 056b/11, 056b/12, 081b/1, 096a/12, 104a/5, 112a/8, 142a/15, 148a/7

k. özündür 056b/10

k. yüzündür 056b/10

k.+ de 022a/3

k.+ den 004a/10, 048a/6

bu k.+ ge 107a/9

k.+ ler 143a/8

k.+ m 070a/4, 073a/15

k.+ mde 111b/15

k.+ ı 103b/13

k.+ ne 096a/3

k.+ ye 051a/2, 144b/15

öz k.+ ye 107a/8

k.+ yi 142a/6, 144b/3

k.+ zem 084b/5

k.+ zini 096b/15

k.+ zından 006b/12

kendülik -2- [Tr] Bir nesnenin varlığını veya tözünü oluşturan şey.

k.+ den 081b/2, 147b/4

kendümmā -1- [Tr + Fa] Kendisine benzeyen.

k.+ sun 095b/14

kendüzi -4- [Tr] Kişinin kendisi, öz varlığı, kendü” ve “öz” kelimesinin birleşmesinden oluşmaktadır.

kendüzinün k.+ dür 097a/5

k.+ nden 017a/8, 017a/11

k.+ nün kendüsidür 097a/5

kennās -5- [Ar] Çöpçü, süpürücü.

bir k. 048b/9

k. u faḫîhün 062a/3

k.+ ı miskîn 048b/14

meşāmm-ı müşg-i k.+ un 049a/7

meşk-i k.+ un meşāmmı 048b/8

kennāshīq -1- [Ar + Tr] Çöpçülük, süpürücülük.

k. 048b/9

ker -20- [Fa] Sağır.

k. 049b/2, 053b/12, 054a/2, 060a/5, 118b/10

bir k. 071b/3

kūr ü k. 062b/1

k. ü kūr 070b/5

k.+ den 053b/11, 053b/13

k.+ dür 054a/1

kūr u k.+ dür 071a/14

kūr ü k.+ dür 070a/11, 070b/6

o k.+ ler 120a/4

o ker.+ sün 054a/11

k.+ sün 053b/10	kerre -6- [Ar] Kere, kez, defa.
hem hufte hem k.+ sün 053b/11	k. 110a/7
kür ü k.+ sün 062b/3, 070b/7	biç k. 052a/5, 080b/9
kerāmāt -2- [Ar] Kerāmetler, ermişlerden zuhur eden olağanüstü haller.	biçde bir k. 095a/1
k. 068a/7, 108b/10	bir k. 052a/5
kerāmet -2- [Ar] Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu iş.	bu k. 072a/12
k. 112a/14, 123b/13	kes -4- [Tr] 1. (Kesici bir âletle) Öldürmek, katletmek.
kerbelā -2- [Ar] Irak'ta İmam Hüseyin'in şehit edildiği ve türbesinin bulunduğu yer.	k. 051b/13
k.+ dan 053a/7	2. Ara vermek veya son vermek.
hüseyn-i k.+ dur 062b/12	k. 072b/13
kerem -14- [Ar] Lütuf, iyilik, cömertlik.	3. Bir aletle ikiye ayırmak.
k. 084b/11, 115b/2	k.- erseñ 087b/12
niçe bir k. 117a/14	k.- üp 141a/14
k. kıl 016a/2, 077a/13, 117b/9, 136b/5	kesād -2- [Ar] Alışverişte durgunluk.
k.+ den 019b/8, 126a/11, 130a/15, 135a/11, 135a/12, 135b/11	k.+ a 072b/1
h̄ān-ı k.+ dür 067b/8	k.+ e 007a/4
kerim -6- [Ar] Allah'ın isimlerinden; kerem sahibi, cömert.	kesāfet -4- [Ar] Bulanıklık, açık ve berrak olmayış.
hūdāvend-i k.+ üm 133a/10	k. 030a/6, 037b/6
ol k.+ ün 022a/9	k.+ den 038a/2, 038a/3
k.+ ā 011a/1, 011a/3, 018b/15, 034a/3	kesb -2- [Ar] Çalışıp kazanma.
kerkes -3- [Ar] Akbaba.	k. 056b/9
k. 093a/15, 118a/11	k. it 114a/4
k.+ leyin 108a/11	kesik -1- [Tr] Kesilmiş.
kerlik -1- [Fa + Tr] Sağırlık.	k. başı 035b/8
bu k. 054a/6	kesil -1- [Tr] Kesici bir alet yardımıyla ayrılmak.
	k.- se 100b/6
	keşf -25- [Ar] Açma, meydana çıkarma.

k. etdüm Var olduğu bilinmeyen bir şeyi bulmak. 040a/3, 076a/2, 080b/9

k. etdüñ 075b/15

k. itme 129b/2

k. itse 053a/10

k. ola 035a/10, 053a/12, 061a/5, 113b/10

k. oldı 026a/8

k. olmadı 016b/14

k. olmaz 145a/1

k. olsa 036b/11

k. olsada 058b/15

k. olsun 051b/8

k. olur 037b/9, 142b/6

k. olursa 064b/5

k. u ger 138a/4

k.+ i esrâr 036a/13, 091a/6

zihî tertîb-i lafz u luṭf-ı güftâr zihî ḥall-i dekâyık k.+ i esrâr 131b/4

k.+ i ğıṭâdur 057b/15

k.+ i ḥâlât 068a/7

keşşâf -1- [Ar] Çok keşfeden.

metn-i k. 049b/12

keştî -4- [Fa] Gemi.

k. 084a/10

niçe k. 049b/8

niçe k. 099b/14

bu bir k.+ dür 027a/11

kevden -1- [Fa] Ahmak, düşüncesiz.

bu k. 071b/4

kevâer -1- [Ar] Cennette bir havuzun adı.

emâr-i şer'-i şâhib-ḥavz-ı k. 022b/13

kevâkib -1- [Ar] Yıldızlar.

k. 055b/14

kevkeb -1- [Ar] Yıldız.

k.+ i dürrîdurur 023b/5

kevn -2- [Ar] Olma, varlık.

k. ü mekâna Varlık, kainat. 017a/4

benüm k.+ imde 052b/14

kevneyn -13- [Ar] Cismanî ve ruhanî alem, dünya ve ahiret.

k. 022a/11

cânı k. 011a/8

faḥr-i k. 013a/6

güzîn-i ḥ'âce-i k. 022a/11

ḥâşıl-ı k. 081b/4

ol sultânı k. 011a/8

seyyid-i sâdât-ı k. 015b/3

sırr-ı k. 026b/12, 081a/5

âyîne-i k. 053b/8

naḫş-ı k. 018a/3

âyîne-i k. olursun 026b/13

k.+ i 016a/15

key -9- [Fa] Ne zaman, ne vakit.

k. 027b/1, 035a/12, 043a/9, 084a/2, 087a/9, 087b/2, 088b/12, 100a/8, 118b/11

kez -8- [Tr] Defa, kere.

biñ k. 083a/11, 087b/11

bir k. 046b/10, 139a/4, 143a/5

kırk k. 072a/6	epsem k. 091b/11, 113a/10, 127a/11
otuz k. 079a/12	fânî k. 086a/6
bir k.+ den 107b/7	fedâ k. 020a/7, 021b/5, 034b/12, 035b/13, 082a/4, 092a/1
kezîr -1- [Ar] Cesur, cüretkar.	ferâgat k. 051a/14, 064b/3
k. 142a/2	ğidâ k. 020a/7, 082a/4
kıdem -4- [Ar] Kadim olma, eskilik.	güzer k. 002b/10, 003a/4, 004a/12, 017b/8, 023a/13, 024b/9, 024b/10, 024b/11, 024b/12, 025a/1, 025b/13, 027a/1, 034b/8, 038a/3, 040a/10, 042b/13, 046b/11, 047b/2, 049b/4, 057b/8, 059b/11, 061a/2, 063b/7, 078b/11, 093a/7, 098b/9, 098b/11, 099a/2, 108a/13, 113a/3, 135b/12
k. deryâsı 024a/9	ħalâş k. 148b/9
k.+ den 016a/1, 022b/3	ħalk u ħasen k. 128b/13
baħr-i k.+ dūr 033a/7	ħalvet k. 124b/1
kıdve -1- [Ar] Kendisine uyulacak, arkasından gidilecek kimse, bir sınıf veya topluluğun kendisine uyduğu, tâbi olduğu şahıs.	ħazer k. 004a/12, 059b/11, 024a/13, 024b/10, 030b/11, 033a/3, 047a/7, 056a/10, 060a/1, 072b/6, 072b/14, 076b/13, 108a/13, 127b/8, 128a/8, 129a/10
k.+ i aşĥâb 137b/14	heves k. 108a/11, 140a/10
kıl - -522- [Tr] Etmek, yapmak, eylemek.	ħoşnūd k. 129b/8
k. 009a/3, 016a/2, 064b/2, 065a/1, 072a/7, 081b/11, 098b/7, 115b/10, 119b/12, 123a/5, 123a/13, 123b/1, 128b/1, 129a/8, 132b/2, 132b/10, 134b/11, 141b/7, 145b/6	icâbet k. 011a/7
âgâh k. 033b/15	iktidâ k. 021b/5
ârâm k. 109b/10	inâbet k. 011a/7
baĥşîş k. 112a/14	istimdâd k. 032b/14
bedel k. 004b/4, 020b/9	itâ'at k. 091a/3
biĥired ü biĥ'âb k. 069b/14	kabûli k. 137a/14
bir dem tevaĥkuf k. 129b/15	kanâ'at k. 113a/8, 114b/14, 116b/4, 120a/11, 120b/13, 128a/2, 128a/10
bir nazar k. 061a/2	kavî k. 137a/7
bîriyâ k. 020a/10	kerem k. 016a/2, 077a/13, 117b/9, 136b/5
civâr-ı muştafâ k. 136b/14	ma'bed k. 148b/11
cüş k. 136b/3	
devâ k. 019a/2	
edâ k. 047a/6	

meded k. 137a/3, 142b/1	temellük k. 129a/15
müberra k. 022b/11	ter k. 135b/12
mücellâ k. 131a/14	tevâzu' k. 132a/11
mücerred k. 062b/8	tevbe k. 139b/1
mükemmel k. 053b/2	tevessül k. 078b/6
müstevî k. 137a/7	vefâ k. 019a/2, 134b/5
müyesser k. 019b/14, 134b/8, 137a/4	yâd k. 135a/11
namâz k. 140a/4	yavı k. 006b/13
namâzı k. 072b/5	k.- a 034a/13, 044b/5, 052b/9, 067b/12, 121b/11, 125a/6
nazar k. 004b/2, 009a/5, 015b/14, 026a/4, 034b/8, 037b/13, 047b/15, 048b/7, 057a/6, 060b/7, 061a/2, 069a/8, 076a/1, 099a/2, 101a/15, 103b/2, 106a/5, 108a/2, 108a/4, 109a/4, 116a/10, 122b/3, 143b/13	k.- am 034a/10, 084b/15, 090a/5, 116a/2, 137b/1
nazare k. 089b/9	k.- an 001b/8, 008a/8, 021a/8, 055b/9, 061a/3, 071a/14, 085b/1, 102a/9
pîşe k. 132b/13	nazar k.- an 124b/13
revâ k. 134b/5, 136b/14	söz k.- an 033b/6
sağâvet k. 130b/6	k.- andur 001b/9
şarf k. 113a/11	k.- asun 049b/5, 052b/11, 129a/1
sebeb k. 058b/1	tağâret k.- asun 049b/3
secde k. 139b/6	k.- ayduş 036b/10, 040a/2
sefer k. 015b/14, 024a/13, 042b/13, 047b/2	k.- dı 004b/9, 007b/15, 008b/1, 012a/6, 015b/1, 015b/9, 016b/2, 017a/6, 021a/10, 028a/4, 029a/10, 031a/14, 037b/11, 041a/7, 041b/10, 043b/1, 046a/4, 047a/9, 094b/14, 099b/11, 110b/3, 133b/5, 139a/4, 139a/5, 139b/12, 141a/7, 141a/8, 143a/5, 143b/3, 144b/15, 145a/8
semi k. 078b/4	'âc k.- dı 140b/11
şıfat k. 108a/4	güzer k.- dı 048b/10
siper k. 046b/11, 108a/2	hikâyet k.- dı 108b/10
tecellî k. 029b/11	namâz k.- dı 141b/2
teenni k. 117a/2, 128a/13, 128b/8	nazar k.- dı 048b/10
tefekür k. 030a/5, 099a/4, 099a/6, 101a/10, 108a/3, 122a/7	
temâşâ k. 065a/2	

şeh kı.- dı 126b/13	ne kı.- dum arzūyı nefis hāşıl ne hergiz olmışam maķşūda vāşıl 084b/10
teslīm kı.- dı 136b/9	
vācib kı.- dı 007b/14, 008a/6	gehî gül gibi kı.- dum hāra menzil gehî gevher miāālî seng bir dil 083a/2
vaşıyyet kı.- dı 104a/1	
gehî hān şebbāzı kı.- dı pervāz gehî kânūn 'ışka oldı demsāz 083a/5	kı.- duş 008b/15, 010b/1, 023b/3, 049a/12, 065a/1, 070b/8, 082a/8, 106a/12, 109a/9, 115b/3, 126a/10
kı.- dığı 148b/7	ālūde kı.- duş 109a/9
kı.- dılar 049a/1, 081b/15, 122a/1, 122a/3, 140b/3, 140b/4, 141b/1, 141b/5	müyesser kı.- duş 112a/11
'āciz u miskîn u hayrān kı.- dılar 140b/9	kı.- duşsa 047a/10, 056a/7, 059b/12, 073a/13
namāzum kı.- dılar 133b/12	nazar kı.- duşsa 064b/14, 086b/6
şeker u namāz kı.- dılar 141b/3	vefā kı.- duşsa 020a/8
kı.- dum 064b/3, 121b/7, 142b/1	kı.- ğıl 016b/10, 047b/3
kı.- duş 018a/10	namāz kı.- ğıl 139b/8
kı.- duşsa 141b/10	kı.- ıpdur 099a/9, 099a/10
güz̄er kı.- duşsa 065a/11	kı.- ıncak 138b/11
nazar kı.- duşsa 010a/1	kı.- ıser 100a/11
kı.- duğı 086b/11	kı.- ma 071a/11, 081b/3, 099a/6, 107a/5, 110a/5, 119b/8, 120a/8, 127b/5, 128b/2, 130b/2, 136b/7, 142b/1, 144b/12
hidāyet kı.- duğınca 026a/6	hār kı.- ma 129a/2
kı.- duđıñ 087a/1, 134a/11, 136b/13	heves kı.- ma 023b/14, 120b/12
kı.- duķça 012b/8	ķanā'at kı.- ma 086b/6
nazar kı.- duķça 026a/5	muhtāç kı.- ma 115b/13
kı.- duķda 054b/9	musallať kı.- ma 010a/11
güz̄er kı.- duķda 061b/11	nazar kı.- ma 113b/14, 129a/2, 130b/13
kı.- dum 019b/11, 019b/12, 019b/13, 031b/15, 045a/3, 077a/12, 084b/4, 084b/13, 085a/1, 109a/15, 139b/2	kı.- madan 111b/10
'amel kı.- dum 067a/13	kı.- madı 140b/4
pāmāl kı.- dum 109a/15	maħrem kı.- madı 141a/1
	teħmîl kı.- madı 016a/6
	hāzer kı.- madıđıñ 080b/8

ķ.- madıysa 133b/14	ķ.- salar 013a/10
ħazer ķ.- maduĝuñ 020b/6	ķ.- sam 125b/5, 139b/13, 142b/3
ķ.- madum 111b/3	ķ.- sañ 009b/5, 051a/3, 053a/1, 084b/14,
ķ.- maduñ 133b/10	119a/11
ķ.- maĝıl 131a/10	bende ķ.- sañ 113b/6
ķ.- maĝ_içtin 144b/3	ķ.- sun 003a/2, 018a/12, 065a/4, 075a/6
‘amel ķ.- maķ 026b/12	ķ.- suñ 089b/6
zulmet ķ.- mamaķdan 002b/3	ķ.- up 041a/2, 041b/3, 073b/14, 090a/2,
ķ.- masa 007b/4	106a/12, 113a/15, 120b/5, 124b/9, 126b/7, 130b/15,
ķ.- masun 027a/9, 143b/1	137a/6
ķ.- mayam 127b/10	secde ķ.- up 141b/2
ķ.- maz 008a/4, 018a/6, 043b/3, 076b/7,	te‘essüf ķ.- up 075b/4
121b/3, 133b/2, 135b/8, 142a/6	ķ.- updur 087b/3
şikāyet ķ.- maz 027b/6	bir ķ.- uñ 097b/13
ķ.- mazam 018b/3	nazar ķ.- up 036b/15
ķ.- miş 002b/6, 124b/14, 138a/5, 138b/5,	ķ.- updur 013a/7, 064a/15
142a/2	ķ.- upsun 098a/15
ķ.- mişam 121a/2, 133a/7, 142a/15, 143a/6	yavı ķ.- upven 083a/15
ķ.- mişdı 014b/15, 017b/1, 071b/1	ķ.- ur 001b/12, 008b/2, 016a/13, 016b/1,
güzer ķ.- mişdı 065b/4	017a/2, 018a/5, 019a/15, 022a/2, 022a/7, 023a/6,
ħāşıl ķ.- mişdı 090b/6	025b/3, 031b/12, 035b/12, 038a/10, 044b/12, 045a/5,
ķ.- mişdur 052b/14, 111a/8, 133b/4	046a/10, 056b/3, 059a/1, 059b/1, 066b/6, 066b/9,
yavı ķ.- mişdur 062a/8	066b/10, 070a/6, 072b/5, 074b/9, 074b/14, 099b/5,
ķ.- mişdurur 070b/12, 100b/9	118a/5, 125b/15, 126a/12, 126b/15, 128b/5, 130a/11,
ķ.- miş idi 117b/14	130b/7, 142a/5, 142a/12, 147b/6
ķ.- mişlardur 048a/10	feryād ķ.- ur 098a/4
ķ.- miya 130b/12	mu‘aţtar ķ.- ur 019a/10
ķ.- miyan 031b/6	nazar ķ.- ur 017b/15
ķ.- sa 040a/11, 130b/4, 138a/1	texcellî ķ.- ur 050a/4
	ter ķ.- ur 031b/11
	ķ.- urdı 012b/5, 015a/1, 021a/12, 033a/14,
	068a/15, 126b/3, 133a/12, 142a/9

ķ.- urken 007a/3, 018a/6	ķırķıncı -1- [Tr] Kırķıncı sıra sayısı.
ķ.- urlar 037b/5, 074b/8, 106b/13, 125b/5	ķ. ĥaccuĥ arasında 072a/5
ķ.- urmış 090a/3	ķısm -1- [Ar] Bölüm, parça.
ķ.- ursa 034b/2, 037b/15	ķamunuĥ ķ.+ ı 095a/5
ķ.- ursan 128a/4	ķısmet -1- [Ar] Takdir edilmiş şey, nasip.
ķ.- ursaĥ 031a/8, 103b/7	ķ. 089a/15
söz ķ.- ursen 018b/5	ķıřřa -5- [Ar] Fıkra, ibretli hikaye.
ķ.- ursun 020a/10, 043a/10, 095b/7	ķ. 030b/9
bed ķ.- ursun 056a/12	bu ķ. 074a/8
ķ.- ursuĥ 005a/6, 082a/11	ne efsâne baĥa bārî ne ķ. 083a/15
ķ.- urven 036a/13	bu ķ.+ i ĥoř 101b/14
ķıl -2- [Tr] Kalınca tüy.	çarĥıĥ ķ.+ sından 030b/10
bir ķ.+ dan 002b/5, 057a/12	ķıř -1- [Tr] Sonbahar ile ilkbahar arasındaki yılın en soĥuk mevsimi.
ķılca -4- [Tr] Çok az, çok ufak, pek önemsiz, kıl kadar.	ķ. 117a/8
ķ. 047b/14, 052a/2, 115a/5	ķıřr -5- [Ar] Kabuk.
bir ķ. nisbet 065a/5	ķ. 063b/8
ķılıç -1- [Tr] Çelikten yapılmış, uzun kesici silah, kılıç.	ķ.+ dur 054b/6
ķ. 120a/4	ķ.+ ı 063b/5, 063b/10, 063b/11
ķillet -1- [Ar] Azlık, kıtlık.	ķıyâmet -5- [Ar] Dünyanın sona erip ahiret hayatının başlaması.
ķ. 148a/10	ķ. 123b/13, 135b/7
ķın -1- [Tr] Kesici aletlerin kılıfı.	ĥam-ı rüz-ı ķ. 092b/11
ķ.+ dan 147a/11	rüz-ı ķ. Kıyamet günü. 112a/14
ķırķ -6- [Tr] Bir sayı, kırk.	ķ.+ de 102b/1
ķ. ĥacc 072a/8	ķıyâs -3- [Ar] Bir şeyi başka bir şeye benzeterek hüküm verme.
ķ. kez 072a/6	ķ. eylemisün Karşılaştırmak, mukayese etmek. 098a/2
ķ. yıl 014a/9, 036b/2	ķ. it 011b/7, 030a/15
ķ. yıldur 036a/13, 036b/5	

kıymet -2- [Ar] Bir şeyin taşıdığı değer.

ķ. 097b/8

‘azîz ü ķ.+ idür 087a/3

ķız -1- [Tr] Isıtılan veya ısınan bir nesnenin sıcaklığı çok artmak.

ķ.- ar 095a/11

ķız -2- [Tr] Dişi cinsten olan evlat.

ķ.+ m 141b/6

ķ.+ mnmı 138b/2

ķızar -1- [Tr] Utanıp sıkılmak.

ķ.- dı 017b/4

ķi -766- [Tr] Anlam bakımından birbirleriyle ilgili cümleleri birbirine bağlayan bir söz.

k. 001b/2, 002a/2, 002a/5, 002a/10, 002b/6, 002b/12, 003a/8, 003a/10, 003a/11, 003a/12, 003b/9, 005a/10, 005b/13, 006a/4, 007a/2, 007a/10, 007b/2, 007b/7, 007b/9, 007b/10, 007b/12, 007b/13, 007b/14, 007b/15, 008a/1, 008a/2, 008a/3, 008a/4, 008a/5, 008a/6, 008a/7, 008a/8, 008a/9, 008a/10, 008a/11, 008a/12, 008a/13, 008a/14, 008a/15, 008b/1, 008b/2, 008b/3, 008b/4, 008b/5, 008b/6, 008b/7, 008b/8, 008b/9, 008b/10, 008b/11, 008b/12, 008b/14, 009a/11, 009a/13, 009b/6, 010a/3, 010a/8, 010b/5, 011a/13, 011b/7, 012a/1, 012b/14, 013a/4, 013a/5, 013a/6, 013b/14, 014b/10, 014b/11, 014b/15, 015a/3, 015a/4, 015a/14, 015b/7, 015b/11, 016a/4, 016a/12, 016b/4, 017a/5, 017b/5, 017b/9, 018a/4, 018a/7, 018a/10, 018a/14, 018b/2, 019a/3, 019b/3, 019b/10, 019b/14, 020a/1, 020a/2, 020a/14, 020b/4, 021a/1, 021a/4, 021a/10, 021b/9, 022a/3, 022a/10, 022b/7, 022b/9, 022b/11, 022b/13, 023a/14, 024a/1, 024a/2, 024a/3, 024a/4, 024b/2, 024b/12, 025a/8, 026b/3, 027a/7, 027a/14, 028b/4, 029a/4, 029a/13, 029b/3, 029b/7, 029b/8, 030b/4, 030b/11, 031a/2, 031a/10, 031b/9, 032b/2, 032b/8, 033a/6, 033a/14, 033b/4, 033b/15, 034a/5, 034b/3, 035a/4, 035a/14, 035b/4, 035b/5, 035b/6, 035b/12, 036a/5, 036a/8, 036a/13, 037a/2,

037a/13, 037b/3, 037b/12, 038a/5, 038a/12, 038b/4, 038b/12, 038b/14, 039a/1, 039a/2, 039a/9, 039a/11, 039a/12, 039a/13, 039a/14, 040a/1, 040a/12, 040b/10, 040b/11, 041a/2, 041a/9, 041a/14, 042a/9, 043a/12, 043a/13, 043b/9, 043b/12, 044a/1, 044b/2, 045a/2, 045a/9, 045a/14, 045b/1, 045b/4, 045b/10, 045b/11, 045b/12, 046a/1, 046a/5, 046a/9, 046a/10, 046a/13, 046a/14, 046b/4, 046b/5, 046b/15, 047a/10, 047b/12, 048a/10, 048a/11, 048a/12, 048a/14, 048b/9, 048b/12, 049a/8, 049b/10, 050a/3, 050a/4, 050a/11, 051a/1, 052a/4, 052a/12, 052a/13, 052b/6, 052b/7, 052b/11, 052b/12, 053a/5, 053a/6, 053a/8, 053b/7, 053b/13, 054a/5, 054a/7, 055a/1, 055a/5, 055a/7, 055a/9, 055a/13, 055a/15, 055b/9, 056a/9, 056a/14, 056b/5, 056b/13, 057a/1, 057a/2, 057a/7, 057a/13, 057b/6, 057b/7, 057b/14, 058a/1, 058a/2, 058a/15, 058b/2, 058b/4, 058b/11, 059a/3, 059a/7, 059a/8, 059a/14, 059b/7, 059b/10, 059b/14, 060a/2, 060a/4, 060b/1, 060b/5, 060b/9, 061a/4, 061a/10, 061a/12, 062a/4, 062a/11, 062b/6, 062b/10, 063a/6, 063a/9, 063a/10, 063a/13, 063b/15, 064a/1, 064a/3, 064a/5, 064a/7, 064a/15, 064b/1, 064b/2, 064b/3, 064b/9, 065a/2, 065a/4, 065a/8, 065b/6, 065b/12, 065b/13, 066a/4, 066a/5, 066a/6, 066a/10, 066a/11, 066a/13, 066b/3, 066b/12, 067a/7, 067a/11, 067b/5, 068a/3, 068a/4, 068a/7, 068a/8, 068a/9, 068a/15, 068b/2, 068b/4, 068b/12, 069a/7, 069a/8, 069a/11, 069b/5, 069b/8, 069b/13, 070a/7, 070b/1, 071a/7, 071a/11, 071a/12, 071b/2, 071b/4, 071b/6, 071b/16, 072a/6, 072a/8, 072a/12, 072b/4, 072b/13, 072b/14, 073a/4, 074b/1, 074b/2, 074b/4, 075a/12, 075a/14, 075b/11, 075b/13, 075b/14, 076b/2, 076b/5, 076b/9, 076b/12, 077a/3, 077a/4, 077a/10, 077a/12, 077b/3, 077b/4, 077b/5, 077b/6, 077b/8, 077b/13, 077b/14, 078a/3, 078a/9, 078a/12, 078a/15, 078b/2, 078b/6, 080a/10, 079a/10, 080a/4, 080a/7, 080a/8, 080a/10, 080b/2, 080b/4, 080b/9, 080b/10, 081a/13, 081b/1, 081b/5, 081b/7, 082b/11, 083a/7, 083a/14, 083b/13, 083b/14, 084a/3, 084a/14, 085a/1, 085a/6, 085b/8, 085b/9, 086a/5, 086a/7, 086a/8, 086a/12, 086a/13, 086a/14, 086a/15, 086b/1, 086b/2, 086b/8, 087a/5, 087a/6, 087b/1, 087b/8, 088a/8, 088a/12, 088a/13, 088b/6, 088b/8, 088b/10, 088b/11, 089a/1, 089a/4, 089a/5, 089a/8,

089a/11, 089b/4, 089b/5, 089b/12, 090a/2, 090a/5, 090a/7, 090b/9, 090b/12, 090b/13, 090b/14, 091a/3, 091a/6, 091b/4, 091b/8, 091b/10, 092a/7, 092b/1, 092b/3, 092b/6, 092b/12, 093a/3, 093a/9, 093a/12, 093b/1, 093b/3, 093b/5, 093b/13, 094a/3, 094a/4, 094a/5, 094a/6, 094a/9, 094b/13, 094b/14, 095a/2, 095a/12, 095a/13, 095a/15, 095b/6, 095b/8, 095b/11, 095b/15, 096a/6, 096a/10, 096b/7, 096b/8, 096b/10, 096b/11, 097a/3, 097a/4, 097a/6, 097a/8, 097a/12, 098a/2, 098a/6, 098b/7, 098b/13, 099a/4, 099a/6, 099a/9, 099a/10, 099a/11, 099a/14, 099a/15, 099b/12, 100a/13, 100b/1, 100b/7, 101a/10, 102a/1, 102a/7, 102a/8, 102a/9, 102b/6, 102b/8, 102b/14, 103a/1, 103a/7, 103a/11, 103b/6, 103b/12, 104a/1, 104b/8, 105a/4, 105a/6, 105b/10, 105b/14, 106a/5, 106a/9, 106a/13, 106b/13, 107a/1, 107a/7, 107a/9, 107a/11, 107a/12, 107b/10, 107b/12, 108a/1, 108b/4, 108b/10, 108b/14, 108b/15, 109a/2, 109a/3, 109a/7, 109b/10, 110a/3, 110a/5, 110a/12, 110b/1, 110b/10, 111a/6, 111a/15, 111b/3, 111b/5, 111b/11, 112a/2, 112a/5, 112a/7, 112b/9, 112b/13, 113a/5, 113a/7, 113a/8, 113b/1, 113b/4, 113b/5, 113b/10, 113b/12, 114a/1, 114a/4, 114a/6, 114a/7, 114a/9, 114a/11, 114b/2, 114b/15, 115a/8, 115a/10, 115b/1, 115b/8, 115b/10, 115b/12, 116a/4, 116a/7, 116a/8, 116a/15, 116b/1, 116b/3, 116b/11, 116b/15, 117a/2, 117a/6, 117b/1, 117b/9, 118a/8, 118a/10, 119a/9, 119a/12, 119b/1, 119b/3, 119b/4, 119b/13, 119b/14, 120a/11, 120b/9, 120b/10, 121a/2, 121b/1, 121b/6, 122a/7, 122a/8, 122a/12, 122a/15, 122b/3, 122b/10, 123a/2, 123a/7, 123a/8, 123a/13, 123b/7, 123b/9, 124a/9, 124b/4, 124b/5, 124b/11, 125b/1, 125b/5, 125b/6, 126a/1, 126a/4, 126b/12, 127a/6, 127a/7, 127b/1, 127b/4, 127b/5, 127b/6, 127b/8, 127b/9, 128a/6, 128a/8, 128a/10, 128a/11, 128a/12, 128a/15, 128b/2, 128b/3, 128b/4, 128b/5, 128b/12, 128b/15, 130a/1, 130a/2, 130a/7, 130a/8, 130a/14, 129a/5, 129a/6, 129b/2, 129b/4, 129b/5, 129b/10, 129b/11, 129b/15, 130b/6, 130b/7, 130b/11, 130b/12, 130b/14, 130b/15, 131a/4, 131a/9, 131a/15, 131b/2, 131b/7, 131b/8, 131b/9, 131b/11, 131b/12, 131b/13, 132a/10, 132a/11, 132b/2, 132b/4, 132b/5, 132b/9, 132b/14, 133a/2, 133a/8, 133a/9, 133a/11, 133a/12, 133a/14, 133b/9, 133b/13,

133b/14, 134a/2, 134a/8, 134a/10, 134a/13, 134b/13, 135a/2, 135a/10, 135b/3, 135b/6, 135b/9, 135b/10, 135b/11, 135b/14, 136a/5, 136b/5, 139a/15, 139b/8, 139b/13, 140a/1, 140a/7, 140a/12, 140b/12, 141a/10, 141a/15, 141b/7, 142a/8, 142a/9, 142b/4, 143a/8, 145b/15, 146b/9, 148b/14

bu k. 030b/4, 054a/1, 116a/6, 118a/2

her k. 062a/11, 138a/1

ne cânuñ var k. anda kona sulţān ne cânuñ var ki ola sulţāna qurbān 127a/15

ne ‘ömri var ki anuñ pâyāni yoğdur ne vaşlı var k. anuñ hicrāni yoğdur 095a/8

ne ‘ömri var k. anuñ pâyāni yoğdur ne vaşlı var ki anuñ hicrāni yoğdur 095a/8

ne ‘işyān var ki dîvānumda yoğdur ne noğşān ola k. āyā bende yoğdur 085a/14

ne ‘işyān var k. dîvānumda yoğdur ne noğşān ola ki āyā bende yoğdur 085a/14

gāhî derdnüşem münacāt içre gāhî k. ħamüşem 085a/11

ne cânuñ var ki anda kona sulţān ne cânuñ var k. ola sulţāna qurbān 127a/15

k. olmadum anuñla biryān 082b/9

k. olmadum anuñla püyān 082b/9

k. olmaya 095a/7

k. olmaz 095a/6, 101b/1

k. olmaz zevāli 095a/7

kibr -4- [Ar] Kendini üstün görme.

k. ehli 099a/6

hevā vü ‘ucb ü k. ü şehvet ü āz 112b/5

k.+ i 099a/9, 099a/10

kibriyā -5- [Ar] Büyüklük, ululuk.

k. vü bîniyāzi 007a/11

	cenāb-ı k.+ dan 015a/15	031b/10, 032a/1, 032a/3, 032b/3, 033b/12, 035a/6,
	cenābuñ k.+ sını 009b/1	035a/7, 035a/15, 036a/7, 036b/3, 036b/12, 037b/3,
	k.+ sına 002a/4	037b/9, 037b/15, 038a/7, 038b/7, 039a/3, 040a/11,
	ridā-yı k.+ yı 099a/7	040b/1, 041a/3, 042a/9, 042b/1, 044a/7, 044a/14,
kiçi	-1- [Tr] Küçük.	044b/1, 044b/8, 044b/14, 045a/13, 046a/12, 048a/2,
	k.+ ler 090b/10	048a/5, 048b/1, 049a/2, 049a/15, 050b/3, 050b/4,
ķâl	-11- [Ar] Söz.	051a/3, 051a/6, 051a/9, 051a/11, 052a/7, 052b/9,
	ķ. ũ ķâl Dedikodu. 048a/7, 139b/6, 146a/7	052b/15, 054a/3, 055a/4, 055b/4, 055b/5, 055b/12,
	ķ. ũ ķâlem 034b/3	056a/4, 056b/1, 057a/11, 057b/1, 057b/2, 058b/3,
	bu ķ. ile ķâl 136a/7	058b/14, 059a/3, 059a/10, 059a/11, 059a/13, 060a/6,
	bu ķ. u ķâle 132b/12	060a/9, 060b/8, 061b/2, 062a/2, 062a/6, 062a/8,
	ķ. u ķâle 132a/8	062a/9, 064a/4, 064a/6, 064b/8, 066a/3, 066a/15,
	bu ķ. u ķâle 020a/4	066b/3, 066b/4, 066b/5, 066b/7, 066b/9, 067b/9,
	ķ. u ķâli 132b/11	068a/4, 068b/13, 069b/2, 069b/3, 069b/4, 070a/5,
	bu ķ. u ķâli 020a/5	070a/8, 070a/11, 071a/6, 071b/14, 072a/1, 072a/6,
	bu ķ. u ķâlün 136a/6	072a/8, 072b/4, 072b/13, 074a/10, 075a/6, 075b/8,
ķilîd	-3- [Fa] Bir nesneyi kapatma aleti.	076a/1, 076a/9, 077a/14, 078a/8, 078b/7, 080a/7,
	k.+ i 025b/11, 061a/12	081a/8, 081b/7, 081b/14, 082a/1, 082a/6, 082a/8,
	k.+ i genc-i esrâr 081b/14	083b/5, 083b/15, 084a/4, 084a/7, 085b/6, 085b/7,
ķilîm	-1- [Fa] Döşeme gibi yerlere serilen,	086a/9, 086b/1, 087a/3, 087b/7, 087b/9, 087b/14,
	genellikle desenli yün dokuma.	088b/15, 089a/2, 089b/7, 089b/15, 090a/7, 090a/11,
	k.+ in 061a/8	090b/4, 090b/8, 091a/15, 091b/9, 092a/10, 092a/15,
ķim	-423- [Tr] Hangi kimse, soru zamiri,	093b/8, 094a/4, 094a/10, 095a/4, 095a/9, 095b/15,
	bağlaç ve 'ki' bağlacı.	096a/6, 096a/7, 097b/9, 098a/3, 098a/9, 098b/2,
	k. 002a/6, 002b/15, 003a/14, 005b/3,	098b/3, 098b/4, 099a/5, 099a/14, 099b/5, 099b/9,
	007a/2, 007a/3, 008b/13, 009a/8, 009b/10, 009b/11,	100a/6, 100a/14, 101a/9, 101a/11, 101a/15, 101b/2,
	009b/14, 010b/13, 010b/15, 012a/9, 012a/10, 014a/12,	101b/4, 102b/9, 103a/6, 103a/7, 103a/10, 103b/9,
	014b/2, 014b/8, 014b/9, 017a/14, 017b/10, 018a/15,	103b/14, 104a/10, 104b/4, 104b/9, 105a/9, 105a/11,
	018b/3, 018b/5, 018b/6, 019a/9, 019a/13, 019b/1,	105a/15, 106a/10, 106b/8, 106b/14, 107a/6, 107a/10,
	019b/2, 020a/10, 023a/5, 023a/11, 024b/14, 025a/5,	107b/1, 107b/9, 107b/14, 108b/3, 109b/15, 110a/11,
	025a/6, 025b/4, 026a/8, 026a/13, 029a/10, 029a/13,	110b/6, 110b/9, 110b/13, 110b/15, 111a/7, 111b/2,
	030b/12, 031a/1, 031b/4, 031b/6, 031b/7, 031b/8,	111b/8, 111b/13, 112b/7, 112b/8, 112b/9, 113b/1,
		113b/11, 114a/8, 114a/10, 114b/4, 115a/5, 116a/6,
		116b/1, 116b/14, 117b/1, 117b/5, 117b/7, 117b/8,
		118a/9, 118a/14, 118a/15, 119a/7, 119b/5, 119b/6,
		119b/12, 120a/1, 120a/3, 121a/4, 121a/8, 121a/12,
		121b/2, 121b/3, 121b/6, 121b/11, 121b/12, 121b/13,
		122a/4, 122b/2, 122b/7, 122b/9, 123a/1, 123a/11,
		123b/8, 123b/12, 125b/7, 126a/2, 126b/4, 128a/1,
		128a/2, 128a/4, 128a/8, 130a/3, 130a/4, 130a/10,
		130a/11, 129a/1, 129b/9, 130b/6, 131a/3, 131a/7,
		131a/12, 131b/3, 131b/10, 131b/14, 132a/8, 132b/7,
		132b/9, 133a/3, 133b/1, 134a/14, 135a/1, 135a/9,

135b/8, 135b/13, 136b/3, 136b/4, 136b/10, 137b/3, 138a/9, 138a/11, 138b/2, 139a/10, 139a/14, 139b/7, 139b/11, 140a/1, 140a/8, 140a/10, 140b/2, 140b/3, 140b/15, 142a/13, 142a/14, 142b/1, 142b/3, 142b/9, 142b/11, 142b/14, 143a/6, 143a/7, 143b/6, 144a/8, 144a/9, 144a/12, 147b/13, 148a/7

güher k. 060b/4

her k. 038b/4, 043b/14, 051b/2, 056a/9, 056b/5, 065b/11, 067a/11, 069a/7, 070b/6, 094a/8, 103b/6, 130a/11, 132a/3, 134a/5, 148a/5, 149a/4

iy k. 119b/15, 122b/5

o k. 039a/4

ol k. 054a/1, 072a/2, 110a/6, 143b/9

k.+ de 007a/10, 052b/7

k.+ dedür 135a/1

k.+ den 085a/9, 142a/14

k.+ desün 055b/2

k.+ dür 002a/9, 002a/10, 045b/13, 046a/3, 048a/5, 060b/4, 065a/9, 084a/4, 098a/3, 104a/2, 142b/5

k.+ dürür 042a/9

k.+ e 094a/12, 094b/13

k.+ i 094a/12, 094b/14

her k.+ ki 130b/6

k.+ sün 055b/2

k.+ üm 085a/8, 085a/9

k.+ ün 'aqlı irer 030b/3

k.+ üñsün 055b/2

kimesne -25- [Tr] Kimse.

k. 006b/10, 007b/5, 008a/15, 019b/3, 023a/4, 026a/11, 026a/14, 039b/1, 073a/6, 073a/8, 089a/11, 092b/13, 095b/13, 100a/3, 103b/9, 103b/10, 110a/2, 115a/2, 119a/5, 130a/14, 129a/5, 129a/13

bir k. 113a/15, 120b/7

kimi -18- [Tr] Bazısı, bellibir grup kişiyi anlatmak için kullanılır.

k. 060a/4, 068b/6, 079a/13, 099b/14, 118b/1

kimi şādî k. ğam 060b/3

kimi şādî k. ğam kimi zaḥm olur kimi merhem 005b/5

kimi şādî kimi ğam kimi zaḥm olur k. merhem 005b/5

kimi zaḥm olur anuḡ k. merhem 060b/3

k. şādî kimi ğam 060b/3

k. şādî kimi ğam kimi zaḥm olur kimi merhem 005b/5

k. zaḥm olur anuḡ kimi merhem 060b/3

kimi şādî kimi ğam k. zaḥm olur kimi merhem 005b/5

k.+ nüḡ mi'desi 118b/1

kimse -71- [Tr] Herhangi bir kişi, kim olduğu bilinmeyen kişi.

k. 003b/2, 008a/4, 018a/11, 025b/11, 026a/11, 041b/4, 041b/6, 048a/12, 050a/2, 053a/10, 054a/2, 058b/13, 071b/16, 073a/6, 082b/4, 083b/3, 090a/1, 093a/1, 094a/6, 096a/14, 099a/15, 099b/10, 100a/11, 110a/2, 110a/5, 111a/11, 124a/8, 130a/12, 130b/11, 133a/5, 134a/1, 135a/2, 136a/2, 137b/8, 140b/8, 144a/5, 144a/10, 144a/14, 144a/15

bir k. 038a/4, 052a/8, 066b/11, 067b/3, 072a/9, 100a/14, 106a/5, 120a/13, 121a/1, 124a/9, 130b/4, 135a/3

her k. 080a/14, 082a/5

k.+ de 045b/12, 144a/13

k.+ den 110a/8, 129b/10

k.+ niḡ tāḡati 144b/2

k.+ nüj 144a/3	kirmān -1- [Kökü bulunamamıştır] Kale, hisar.
k.+ nüj behtesi 144a/3	
k.+ nüj ğubārı 110a/5	k.+ ı kūrūj tu' mesi 101a/7
k.+ ye 125b/4, 129a/10, 129a/12, 129b/2, 142a/6	kî.se -1- [Tr] Kese, para kesesi.
ḥasūd olma vü kîn tıtma k.+ ye 128a/12	k.+ sin 106b/8
k.+ yle 130b/2	kiş -1- [Fa] Satranç oyuncularından birinin bir taşı zorlaması.
kîn -4- [Fa] Kendisine yapılan bir şeyden doğan gizli düşmanlık.	k. 007a/15
k. ile dîn 128a/12	kişi -8- [Tr] İnsan, kimse, şahıs.
ḥasūd olma vü k. tıtma kimseye 128a/12	k. 077b/14, 128b/14, 130a/10
k.+ i 117b/14	her bir k. 115a/8
k. tıt 059a/8	her k. 115a/9
kirām -2- [Ar] Soyu temiz, soylu kimseler, şerefli ve ulu kimseler.	k.+ ge 114a/5
k.+en kâtibin İnsanın iki yanında bulunduğu ve sağdakinin sevapları, soldakinin günahları yazdığı kabul edilen iki melek. 070b/10, 149a/4	k.+ ye 129a/3
kirbās -7- [Ar] Bez, kumaş.	k.+ yi 091a/8
k. 072b/11, 137a/11, 137a/12	kişt -1- [Fa] Ekin, tarla.
k. u tîğ 137a/13	k. 069b/10
ol k.+ ı 105a/9	kiştzār -3- [Fa] Ekin tarlası, ekinlik.
tîğ u k.+ iyle 137a/10	k. 069b/2
kirdār -3- [Fa] İş, amel, fiil.	bu k.+ ı 069b/6
cism ü cān u k. 078a/12	dehrūj k.+ ı 087a/4
'ilm ü k. 070a/10	kişver -1- [Fa] İklim, memleket, ülke.
k.+ ı nigūdūr 078a/11	mülk-i k. 102a/14
kirm -1- [Fa] Kurt.	kitāb -2- [Ar] Kitap.
k.+ i mürdeden 106a/12	her k.+ a 026a/14
	k.+ uñ 132b/14
	ko -74- [Tr] Brakmak.
	k. 004b/2, 006a/13, 007a/8, 009a/2, 023a/13, 033b/11, 038b/11, 040a/4, 042b/14, 043a/1, 044a/14, 045a/2, 048b/7, 052b/2, 057a/7, 057b/13,

060a/13, 071b/15, 072a/1, 072b/7, 081b/13, 087a/3,
093b/14, 094a/10, 098b/15, 107b/3, 107b/12, 109b/14,
112b/9, 113a/7, 113b/9, 114a/13, 118a/11, 120a/8,
124b/6, 127a/7, 128a/3, 129b/10, 131a/6, 139a/14

ķ.- dılar 140b/5

ķ.- duŋ 104a/13

ķ.- ğil 009b/9, 118a/10, 118a/13

ķ.- ma 021b/6, 074a/2, 119b/1, 121b/1

ķ.- madı 017a/7, 094a/12

ķ.- mağıl 020a/8, 137a/3

ķ.- maya 133a/9

ķ.- miş 021b/14, 022b/3, 113a/14, 115a/14,
117a/5

ķ.- miş baş bu yolda Bir şey uĝruna ölümü
göze almak. 045a/10

ķ.- mişdı 090b/7, 125b/14

ķ.- mişdur 049a/11, 070b/15

ķ.- miŝlar 057a/9, 074b/13

ķ.- r 044a/7

ne ĥaymeŋ ķ.- r senüŋ ne encümengāh
117a/13

ķ.- rlar 090b/5, 133b/7

ķoĥ -1- [Tr] Kötü koku yaymak, kokmak.

ķ.- ar 088b/6

ķoĥu -3- [Tr] Koku.

bu ķ.+ dan 053b/6

ol ķ.+ dan 051a/5

et ķ.+ sından 051a/1

ķoķu -1- [Tr] Koku.

ķ.+ sına 071b/6

ķol -1- [Tr] Kol.

ķ.+ umdan 102b/13

ķon -11- [Tr] Uçmayı durdurup bir yere
varmak.

ķ.- a 083a/11

ne cānuŋ var ki anda ķ.- a sulţān ne cānuŋ
var ki ola sulţāna ķurbān 127a/15

ķ.- ar 047a/11, 075b/9

ķ.- arsun 098a/11

ķ.- maz 127b/5

ķ.- up 008b/1, 075a/8, 107a/1

ķ.- updur 030b/6, 035a/5

ķop -8- [Tr] 1.Yerinden ayrılmak, baĝlı
bulunduĝu yerle baĝlantısı kesilmek.

ķ.- a 121b/13

2. Vücutta baĝlı olduĝu yerden ayrılmak.

ķ.- agil 121b/13

3. Birdenbire patlak vermek, ortaya çıkmak, birden
başlamak.

ķ.- ar 105b/4

4. Ortaya çıkmak, zuhur etmek.

ķ.- ar 036a/3, 036a/4, 060b/1, 068b/7,
131b/3

ķorķ -11- [Tr] Korku duymak, ürkmek,
endişe etmek.

ķ.- ar 064a/1, 066b/8, 110a/6

ķ.- arsan 070a/4

ķ.- arsun 074b/1, 109b/2, 121a/14

ķ.- arvan 100b/1

ķ.- arven 066b/13

ķ.- mazzun 099b/4

ķ.- um 138a/9

korķu -2- [Tr] Bir tehlike karşısında duyulan ürküttücü duygu.

ķ.+ m 010b/15, 099b/12

koş - -1- [Tr] Öne doğru hızla gitmek.

ķ.- ma 105b/2

kov - -1- [Tr] Ortadan kaldırmak, varlığına son vermek.

ķ.- arsun 080b/5

koy - -44- [Tr] 1. Yerleştirmek, yerine koymak.

dilerse ķ.- a vü dilerse ala 086b/9

ķ.- ar 071b/3

ķ.- arsun 096a/2, 117a/12

ķ.- ıser 002b/14

ķ.- updur 058b/10, 100b/11

ķ.- urdı 141a/15

2. Bırakmak.

ķ.- anlar 091b/14

ķ.- ar 026b/9, 073b/4, 078a/5

ķ.- duņ 072a/13

ķ.- up 043a/2, 063b/5, 064b/12, 078a/14, 078b/6, 084a/9, 133b/9, 134a/12, 140b/10, 142b/8

3. Katmak.

ķ.- ar 036b/8

4. Etkilemek, dokunmak.

ne çengel ķ.- ar aņa ne dendān 117b/6

5. Bırakmak, terketmek.

ķ.- ayduņ 080a/5

ķ.- indı 051a/4

ķ.- mışsun 132b/9

ķ.- up 017a/12, 017b/2, 055a/12, 063b/10, 063b/11, 068a/13, 072b/8, 077a/10, 080a/6, 081a/7, 107a/10, 121a/5, 133a/4, 133b/4

ķ.- upsun 112a/8

6.... o hale gelmesine sebep olmak.

ķ.- maz 117b/5

koyn -1- [Tr] Hayvan.

ķ. çobānı 129a/7

köhne -2- [Fa] Eskimiş, yıpranmış.

k. 087a/11

k.+ dür 131b/8

köpri -1- [Tr] Köprü.

k. 092b/10

köpür -1- [Tr] Köpük çıkararak kabarmak.

k.- düm 083a/8

kösil -2- [Tr] Ayağını uzatmak.

k. 006a/15, 113a/1

köy -1- [Tr] Kırsal yerleşim birimi.

bu k.+ ünglü 101b/4

köyün -1- [Tr] Yanmak, kavrulmak, kararmak.

k.- sün 080a/3

ķubād -1- [Erm] I. Firûz'un oğlu, 488-531 yılları arasında Sasani İmparatorluğu'nun hükümdarı.

ķ.+ uņ 101b/2

ķubbe -1- [Ar] Yarım küre şeklinde olan bina.

ķ.+ i eflākdan 014b/9

ķubħ -3- [Ar] Çirkinlik.

ķ. ü hasende 028a/14

hüsn ü k.+ ı 'ışk 028a/14	'âlem-i k.+ i 143a/14
hüsn ü k.+ uñ 028a/15	k.+ i a'lâ 034b/15
ḳuddüs 'ulselâm -1- [Ar] Her sıfattan münezzeḳ, anlamında Allah'ın en güzel isimlerindedir.	ḳudsî -7- [Ar] Kutsal olan.
ḳ. 137b/6	'âlem-i ḳ. 013a/7
ḳudret -18- [Ar] Kuvvet, güç, iktidar.	rûḫ-ı ḳ. 016a/11, 040b/13
ḳ. 007b/10, 011a/5, 021b/14	k.+ dür 074b/6
bâzergân-ı ḳ. 098a/6	rûḫ-i ḳ.+ dür 016b/5
izhâr-ı ḳ. 007b/10	k.+ ler 015b/4
kâr-ı ḳ. 107b/8	ol şebbâz-ı ḳ.+ sin 023b/2
kemâl-i ehl-i ḳ. 028b/15	ḳufl -1- [Ar] Sürgü.
müm ü ḳ. 081a/2	ol k.+ uñ 025b/11
pergâr-ı ḳ. 107b/8	kūh -11- [Fa] Dağ.
'aceb ḫikmet 'aceb ḳ. 'aceb zât 005a/12	k. 083b/5, 142a/14
ḳ. u 'ilm u ḫayât 137b/4	ya k. olmuş ya kāḫ olmuş ḫicābuñ 047b/5
k.+ durur 142a/4	k. u beyābān 101a/14
k.+ inde 137b/7	k.+ dan 047b/5
k.+ inden 101b/7	bu k.+ ı 084b/1
kemâl-i ḳ.+ ünden 028b/3	k.+ ı âteşîndür 072a/2
k.+ üñ 070b/8, 122a/9	k.+ ı bülend 100b/14
şun 'ı k.+ üñdür 003b/11	k.+ ı miḫnet 115a/5
ḳuds -11- [Ar] Mukaddeslik, kutsallık.	k.+ ı sengîn 087b/12
'âlem-i ḳ. 053b/1, 057a/3	kūhsār -1- [Fa] Dağlık, dağ tepesi.
būy-ı gül-i ḳ. 019a/8	bir k.+ e 044b/9
būlbül-i ḳ. 019a/8	ḳul -30- [Tr] Allah tarafından yaratılmış insan.
ḳ. olur 062b/9	ḳ. 007a/13, 009b/10, 020a/10, 046b/6, 057b/12, 076b/3, 084a/4, 100b/12, 107a/10, 118b/7, 129a/8
'âlem-i k.+ a 015b/14, 042b/13, 047b/2	ol ḳ. 084a/4
k.+ i 144a/1	ḳ. etmeñ 028a/15

ķ. ol Bağlanmak, boyun eğmek. 006b/14,
007a/12, 007b/7, 063a/8, 129a/11

ķ. olma 062a/12, 108b/2

ķ. olsun 031a/11

ķ. olup 069a/12

ķ. olursun 105a/1

ķ.+ a 135a/12

ķ.+ dan 097b/4, 116a/13

ķ.+ dur 129a/7

ķ.+ sun 113b/12

ķ.+ uğdur 115b/14

ķulak -12- [Tr] Başın iki yanındaki işitme
organı.

ķ. 006b/9, 106a/14

ķ. tıt 062a/14

ķ. tıtduğsa 063b/13

ķ. ur 020b/11, 049b/2

ķ.+ dan 072b/8, 091b/6

ķ.+ dur 048a/2

ķ.+ ma 067b/4

göz ũ ķ.+ dur 106a/10

ķ.+ laruğ 118b/10

ķulhuva'illāh -3- [Ar] De ki: "O
Allah'tır."

ķāf-ı ķ. 009a/3

ķ.+ ı 009a/6

ķ.+ uğ 009a/5

ķulluķ -1- [Tr] Kul olma durumu, kōlelik.

ķ. 046b/6

ķulzũm -2- [Ar] Deniz.

ķ. 048a/6, 070a/3

ķum fe enzir -1- [Ar] Kalk ve uyar!
(Mũddesir Sũresi-74 / 2. āyet)

ķ. 014a/15

ķumār -1- [Ar] Para karşılığı oynanan oyun.

ķ.+ ı 108b/11

ķumāř -2- [Ar] İpek, yũn, pamuk vb.
malzemelerden yapılan dokuma.

bu ķ.+ ı 078a/15

ķ.+ uğ 081b/9

ķumrı -1- [Fa] Gri renkli, kũçük kuş.

ķ. 141a/11

ķunduz -1- [Ar] Postu makbul bir hayvan,
kastor.

ķ. 087b/6

ķũr -26- [Fa] Kōr.

ķ. 040b/8, 042a/12, 042a/13, 055a/15,
063a/11, 066a/7, 066a/8, 089b/4, 098a/9, 098b/4,
116a/10, 140b/1

ķer ũ ķ. Sağır ve kōr. 070b/5

ķ. olur 108b/14

ķ. u giriftār 054b/14

ķ. u kerdũr 071a/14

ķ. ũ ķer 062b/1

ķ. ũ kerdũr 070a/11, 070b/6

ķ. ũ kersũn 062b/3, 070b/7

ķ. ũ lenge 037b/13

ķ.+ a 117a/10

ķ.+ ı mādertzādı 'uķbā 062b/13

ķirmān-ı ķ.+ uğ tũ'mesi 101a/7

- ķur** - -2- [Tr] 1.Yapmak, inşâ etmek. k. 006b/4, 008b/4, 008b/6, 016b/1, 016b/11, 028a/13, 078b/8
- ķ.- dı 144b/4
2. Düşünmek, zihninde tasarlamak, hayal etmek. ķ. olmaz 078b/13
- ķ.- mış 080b/2 ķ.+ i 'ıřķ 028b/15
- ķur'ān** -4- [Ar] Allah tarafından Hz. Muhammed'e gönderilen Müslümanların kutsal kitabı.
- īmān u ķ. 110a/8
- mazhar-ı āyāt-ı ķ. 016b/13
- cāmi'i āyāt-ı ķ. 022a/10
- cāmi'-i ķ.+ ı hāķķdur 022b/6
- ķur'a** -1- [Ar] Tesadüf ve şansa dayanan bir ayırma yapmak üzere başvuru her türlü araç.
- ķ. 018a/13
- ķurř** -2- [Ar] Yuvarlak ve yassı nesne, teker.
- arpa ķ.+ ndan 012b/7, 021a/12
- ķurb** -6- [Ar] Yakın olma, yakınlık.
- ķ. 016a/6, 081a/10
- nūr-ı ķ. 016b/2
- kemāl-i ķ.+ ı hāķķdan 058b/4
- ķ.+ ı rahmān 013b/6, 016b/13
- ķurbān** -5- [Ar] Allah'ın rızasını kazanmaya vesile olan şey.
- ķ. 013b/6
- ne cānuř var ki anda ķona sultān ne cānuř var ki ola sultāna ķ. 127a/15
- ķ. itmeyen 145b/1
- ķ.+ ı hāķķdur 022b/6
- ķ.+ ı hāk-i kūy-ı ma'sūķ 041b/5
- ķurbet** -9- [Ar] Yakınlık.
- ķurd** -4- [Tr] Köpekgillerden, gri , yırtıcı, etçil memeli hayvan.
- bir ķ. 119a/6
- bu ķ. 119a/1
- ķ.+ a 118b/14
- bir ķ.+cağuz 120b/2
- ķurı** -3- [Tr] 1. Islak olmayan.
- ķ. 097a/1
2. Boş, gereksiz, bir esāsa dayanmayan.
- bir ķ. 'özri lengi 089a/6
- bir ķurı sevdā 144a/4
- ķurretü'l'ayn** -1- [Ar] Göz nuru, göz aydınlığı.
- ķ. 021a/11
- ķurtar** -4- [Tr] Kurtulmasını sağlamak.
- ķ. 052a/13
- ķ.- dı 013b/7
- ķ.- ıgör 145b/13
- ķ.- sun 096b/2
- ķurtul** -32- [Tr] (Bir tehlikeden, sıkıntılı bir durumdan) Sıyrılmak, uzaklaşmak, selāmete çıkmak.
- ķ. 025a/2, 062b/8
- ķ.- a 024b/12, 052a/12, 065a/8
- ķ.- ayduş 038b/9
- ķ.- dı 068b/13
- ķ.- duş 024b/13

ķ.- ırsun 104b/8	ķuř -8- [Tr] Yumurtlayan omurgalılarından, akciğerli, sıcakkanlı, vücudu tüylerle örtülü, gagalı, iki ayaklı, iki kanatlı uçucu hayvanların ortak adı.
ķ.- maduņ 038a/1, 048b/6	
ķ.- maķ 072a/12, 140a/8	ķ. 074b/15, 139a/11
ķ.- sa 086a/1	çoķ ķ. 008b/1
ķ.- up 005b/7, 069a/13, 074a/5, 074a/9, 086a/10, 122a/7, 132a/12	ķ.+ lar 075a/12
ķ.- ur 025b/5, 059a/1, 108a/14, 143a/10	iy āzāde ķ.+ lar 075a/12
ķ.- ursañ 062b/9	ķ.+ larda 121a/9
ķ.- ursun 054b/9, 055b/2, 057b/11, 063a/4, 075b/3	ķ.+ sun 098b/3, 103a/6
ķuru -5- [Tr] Boş, gereksiz, bir esāsa dayanmayan, faydasız.	ķuřađ -1- [Tr] Bele bağlanan uzun kumaş, ķuřak.
bu ķ. başa 102a/8	ķ.+ uņ 103b/12
ķ.+ ger 145b/3	ķuřan -1- [Tr] Bele bir şey bağlamak, takmak.
ķ. gũftār 110b/1	ķ.- ğıl 103b/12
bir ķ. gũftāre 110a/15	ķuřiř -1- [Fa] Çalışma, çabalama.
bir ķ. nāmı 115a/15	k. 069b/5
ķūs -3- [Fa] Kös, büyük davul.	ķūt -5- [Ar] Yařamak için gerekli yiyecek, rızık.
bāng-ı ķ.+ ı 054a/1	bir ķ. 108b/5
ķ.+ i lāyezālî 007a/9	đam-ı ķ. 108b/6
ķ.+ i sulţāmı 007a/12	ķ.+ ı 088b/1
ķuřūr -9- [Ar] Eksiklik, noksan.	ķ.+ ı revānuņ 108b/5
ķ. eyler 148a/11	ne tāb ū ķ. görme idersün ne bir dem tāķat sürme idersün 106b/4
ķ.+ a 034b/4	ķūtāh -1- [Fa] Kısa, boysuz.
ķ.+ ı ħūrı 042b/14, 043a/1	k. 105a/6
ķ.+ u 043a/2	ķuřb -1- [Ar] Yerkürenin ekseninin geçtiği, ekvatora en uzak iki noktadan her biri.
ķ.+ uņ 031b/13, 034b/5, 034b/6	‘ālemüņ ķ.+ ı 148b/7
her ķ.+ uņ 034b/6	ķuvā -2- [Ar] Kuvvetler.

ķ. 136a/10		iy k. 106b/7
bu ķ.+ ya 073b/14		kūzegān -1- [Fa] Testi kelimesinin çoęulu.
ķuvvet -16- [Ar] Güç, sağlamlık.		k.+ a 130b/3
ķ. 008a/7, 011a/5, 017b/11, 021b/14,		kūb -4- [Tr] Kūp.
045a/7, 046b/1, 073b/14, 116a/9, 135b/11		k. 072b/9
bu ķ. 039b/3		bir k. 072b/9
nefs-i ķ. 128a/7		k.+ den 072b/12, 072b/13
tîr ü ķ. 111a/13		kūdūret -2- [Ar] Bulanıklık.
işbu ķ. ola 052b/7		k. 064b/10
ķ.+ ūm 111a/12		her k.+ den 014a/3
mezāk ū ķ.+ ince 018a/11		kūffār -4- [Ar] Kafirler, hak dinini inkar edenler.
zūr u ķ.+ ūj 122a/9		gehî k. birle ceng içinde gehî âteş miââli
kūy -11- [Fa] Kūçük yerleşim birimi.		seng içinde 082b/12
k. 016a/11		bütūj k.+ a 114a/13
k.+ a 004a/6, 017a/9		ol k.+ a 133b/4
k.+ ı 049b/7		k.+ dan 014b/14
rāh-ı k.+ ı cān 108a/9		kūfr -13- [Ar] Allah'ın varlığını ve birliğini kabul etmeme.
ķurbān-ı hāk-i k.+ ı ma'şūķ 041b/5		k. ū ìmān 139a/11
k.+ mda 097a/13		k. ū nifāk 143a/11
ęaflet k.+ mda 073a/1		k. ū dinden 142b/10
k.+ i cānāndan 043b/14		k. ū ìmān 068b/9
perdebāz-ı k.+ i ma'nî 025a/6		k.+ e 139a/6
ķuyruę -1- [Tr] Hayvanların büyük kısmında arkada yer alan uzun organ, kuyruk.		k.+ i 139b/10, 140b/1, 141b/8, 142b/8, 143a/9
ķ.+ mda 117b/12		k.+ i keâretten 142a/2
ķuyu -2- [Tr] Su bulmak için açılan derince çukur.		k.+ i zulmet 144b/14
ol ķ.+ dan 120b/1		k.+ i zulmaniyet 053a/2
ol ķ.+ nuj 120a/15		kūfūv -1- [Ar] Denk, benzer, eş.
kūze -1- [Fa] Su testisi.		

	k.+ en 148a/10		künc-i k. 026a/2, 034b/15, 038b/8, 040a/2, 049a/12
kühen	-1- [Fa] Eski, yıpranmış, modası geçmiş.		her künc-i k. 067b/12
	bu sühanhâ-yı k.+ den 131b/7		ol târik-i k. 126b/5
kül	-2- [Tr] Küllenmiş odun ateşi.		merd-i k. ü nefsi 124b/7
	k.+ dür 006a/12		k.+ da 119b/13
	‘aql-ı k.+ dür 049b/11		bu k.+ da 073b/2, 104b/7, 109a/7, 113a/3
külâh	-9- [Fa] Eskiden başa giyilen başlık.		k.+ dan 126b/13
	k. 073a/2		bu k.+ dan 098b/11
	terk-i k. 088a/6		k.+ durur 112b/15
	k.+ a 113a/12		k.+ ina 126b/4
	k.+ ı 091b/9, 113a/14		anuç k.+ ina 126b/10
	bu k.+ ı 113a/15	külhânî	-7- [Fa] Çapkın, serseri.
	taht ü k.+ ı 113a/12		k. 127a/10
	k.+ uç 088a/4		iy k. 127a/10
	bu k.+ uç 113b/2		ol k. 126a/12
külbe	-1- [Fa] Kulübe.		k.+ dür 126a/7
	bir k.+ i ‘aṭṭāra 048b/10		ol k.+ dür 126a/6
küleh	-2- [Fa] bkz. külâh .		ol k.+ ye 126a/9
	k.+ den 088a/5		k.+ ı 125b/13
	taht u k.+ den 100a/9	külhântâb	-4- [Fa] Hamam ocağını parlatan, aydınlatan.
külehlîk	-1- [Fa + Tr] Aldatmak, kandırmak, hile yapmak.		k.+ ı ‘âciz 127a/6
	k.+ de 113b/15		k.+ ı diltenk 126b/13
külehpâk	-1- [Fa] Temiz külâh.		k.+ ı fânî 127a/5
	k. 094b/15		k.+ ı ḥayrân 126b/9
külhân	-25- [Fa] Hamam ocağı.	küll	-7- [Ar] Hep, bütün, çok.
	k. 008a/11, 054a/9, 113a/3, 125a/7, 125b/6, 127a/10		maḳâm-ı vaḥdet-i k. 078a/9
	bir merd-i k. 125a/1		k. olup 070a/3

	'aql-i k.+ dendür 091b/9		
	k.+ dür 022a/13		
	k.+ i 095b/15, 140a/3		
	k.+ i pāk olur 042b/5		
küllî	-5- [Ar] Umûmi, bütün.		
	k. 060b/14, 093b/8, 094b/5, 108a/7		
	k. vü allām 148a/7		
küllîyye	-1- [Ar] Umûmilik, bütünlük.		
	ol k. 044b/12		
künbed	-2- [Fa] Kümbet.		
	k.+ i 085a/2		
	k.+ i ḥaḍrâ 001b/8		
künc	-8- [Fa] Köşe, bucak.		
	g.+ i külhân 026a/2, 034b/15, 038b/8, 040a/2, 049a/12		
	her g.+ i külhân 067b/12		
	ol g.+ i meşhed 063a/9		
	g.+ i 'uzlet 091a/14		
künfekân	-2- [Ar] (Yaratılmış bir şey için) Allah "ol" dedi oldu – "ol" der olur.		
	k.+ dan 013a/2		
	k.+ e 014a/14		
künh	-3- [Ar] Bir şeyin aslı, hakikati, temeli.		
	kemâl-i k.+ i zâta 002b/7		
	k.+ in 008a/10		
	anuḡ k.+ inde 002a/7		
künüz	-2- [Ar] Hazineleler.		
	k. 011b/2		
	k.+ i 040a/3		
kürk	-1- [Tr] Hayvan postu.		
	k.+ in 072b/9		
küstâh	-1- [Fa] Saygısız, kaba, terbiyesiz (kimse).		
	ol müş-ı k. 118a/3		
küşte	-1- [Fa] Öldürülmüş.		
	k. 084b/13		
kütbü' lfaḡâr' ülḡaḡâr	-1- [Ar] Değersiz zavallıların kitapları.		
	k. 149a/5		
kütüb	-1- [Ar] Kitaplar.		
	k.+ i şerif-i mübârek 149a/8		
	-L-		
lâ	-2- [Ar] Hayır; yoktur; değildir.		
	l. 035a/8		
lâ'übâlî	-2- [Ar] İlişiksiz, kayıtsız, saygısız.		
	l. 081a/7, 098b/11		
lâḡasem	-1- [Ar] Yeminsiz, yemin etmeden.		
	l. 019b/5		
lâbüdd	-4- [Ar] Lazım, gerekli, gerek.		
	l. 008a/6, 045a/7, 088a/8, 111a/5		
lâcerem	-23- [Ar] Şüphesiz, besbelli, elbette.		
	l. 030b/13, 056b/9, 062b/14, 068b/9, 070a/2, 076b/15, 081b/3, 084b/1, 086a/10, 089a/3, 090a/12, 090b/3, 095b/7, 102a/10, 102b/4, 106b/10, 111a/14, 112b/8, 132b/14, 139b/3, 139b/5, 143b/6, 149a/1		
lâf	-16- [Fa] Lakırdı, söz.		
	l. 027a/9, 029b/9, 049b/12, 052a/2, 066b/13, 107a/1, 147a/14		
	l. it 034b/4		

	I. u şığar 097a/13	her l. 036a/3, 051b/7, 060b/9, 064a/11, 086b/1, 094b/9, 094b/10, 124a/12, 130b/7, 132b/8
	I. urma 103a/7	
	I.+ dandur 012a/10	ol bir l. 110a/7
	I.+ dur 012a/9, 012a/10	la'ın -1- [Ar] Lanetlenmiş.
	I.+ ı 103a/8	l. 066b/12
	bu l.+ ı 124b/6	lâl -5- [Ar] Dilsiz.
	I.+ uş 067a/4	l. 136a/7
lafz	-7- [Ar] Söz.	l. olam 131b/5
	l. ile ma'nāya 018b/12	dili l. olmuş 125b/9
	l. u güftār 018b/6	l. olupdur 009b/4, 011b/6
	bir l. u güftār 070a/9	la'l -9- [Ar] Parlak kırmızı renkli kıymetli taş.
	zihî tertîb-i l. u luţf-ı güftār zihî ĥall-i dekāyık keşf-i esrār 131b/4	l. 073a/11, 124b/8, 138b/7
	l. u ma'nādan 018b/13	iy l. 140a/12
	l. u ma'nî 018b/12	zer ū sîm ū der ū l. ü cevāhir 043b/8
	ol ma'nā vü l.+ ı şekerbār 136a/12	l. ü güher ger 043b/11
lahm	-3- [Ar] Et.	l. ü güherden 114a/6
	'azm ū l. 030a/8	leb-i l.+ i 124b/12
	l. u demdür 023a/1	l.+ in 114a/3
	l.+ esi 106a/14	lālā -1- [Fa] Parlak.
lahūt	-5- [Ar] Ulūhiyyet alemi.	lū'lū'-i l. Parlak inci. 024a/10
	esrār-ı l. 051b/8	lāle -6- [Fa] Lale çiçeği.
	iy beççe-i sîmurğ-ı l. 025b/14, 054b/2	l. 097b/3, 143a/1
	pücc-i sîmurğ-ı l. 047a/13	bu l. 093a/10
	'ālem-i l.+ a 013a/9	l.+ sinden 087b/14, 087b/15
lahza	-29- [Ar] Zamanın en kısa parçası, an.	bu bāğuş l.+ sinden 088a/14
	l. 077a/4, 118a/5	lām -2- [Ar] Arap alfabesinin yirmi üçüncü harfidir.
	bir l. 015a/5, 043b/6, 046a/11, 050a/7, 050a/12, 053b/14, 063a/3, 066b/10, 084b/3, 094b/14, 096a/10, 109b/15, 124a/5, 126b/10, 131b/13, 132b/1	l. 074a/14
		l.+ a 009a/4

lāmekān -8- [Ar] Mekansız, yersiz, yere ihtiyacı olmayan, Allah.

l. 009a/3, 050b/1

genc-i l. 039a/9

l. ol 024b/9

l. şahnında 024b/8

fezā-yı l.+ a 017a/4

murğ-ı l.+ sun 047b/1

murğ-ı āşiyān-ı l.+ sun 024b/7

la'net -1- [Ar] Allah'ın mağfiretinden mahrumluk, beddua, ilenç.

sezā-yı l. oldı 007a/5

laşe -1- [Fa] Zayıf, bitkin, işe yaramaz, ölü gibi olan kimse veya şey.

bir l. toprak 002b/14

laşey -1- [Ar] Bir şey değil, pek değersiz iş.

l. 055a/4

laṭîf -2- [Ar] İnce bir ruha sahip hoş, nazik.

l. ol 038a/3

şi'r-i l.+ üm 131b/14

laṭîfender -2- [Ar] Nadir bir güzellik, nezâket.

l. 038a/3

lāuhibb'ülāfilîn -1- [Ar] En'am suresi 76. ayette geçer. "batanları sevmem" anlamında Hz. İbrahim kıssasında yer alır.

l.+ den 059b/12

lāyezāl -2- [Ar] Zevalsiz, bitimsiz.

bargâh-ı l.+ i 057b/9

ruḳūmāmūz-ı sırr-ı l.+ i 011b/1

lāyezālî -4- [Ar] Lāyezāle mensup olan.

bārgâh-ı l. 081a/7

gülsitān-ı l. 098b/11

kūs-i l. 007a/9

'ömr-i mülk-i l. 132a/14

lāyık -36- [Ar] Uygun, yaraşır, münasip.

l. 003a/13, 013b/15, 030b/14, 031a/6, 031a/9, 032a/1, 032a/5, 032a/12, 032a/13, 044a/14, 058a/9, 058a/10, 058a/11, 067b/8, 071a/15, 080b/1, 130b/14, 137a/9

nāra l. 064a/4

ol l. 019b/4

şāha l. 126a/8

yāra l. 064a/4

l. ol 099a/7

l. olmağ 058a/13

l. olmazsun 145a/3

l.+ dur 041b/14, 134a/4

lāzım -1- [Ar] Gerekli, lüzumlu.

l. 042a/9

le'îm -3- [Ar] Alçak, aşağılık, cimri.

l.+ e 128b/2

her l.+ e 011b/8, 115b/5

le'amrük -2- [Ar] "Resulüm! Ömrüne yemin olsun ki onlar, sarhoşlukları içinde ne olacaklarını bilmiyorlardı." (Hicr, 15/72).

l. 012b/6, 014b/9

leb -6- [Fa] Dudak.

ḫuşk-i l.+ dūr 083b/6

l.+ i 124b/8

l.+ i çün 101a/15

l.+ i deryāda Deniz kenarı. 121a/10	1. 007a/11, 119b/15
l.+ i la'li 124b/12	leked -2- [Fa] Tepme, çifte.
l.+ leri 138b/14	1. 073b/6
lebāleb -1- [Fa] Ağzına kadar dolu.	1.+ dür 073b/6
1. 032a/8	lekedküb -1- [Fa] Tekme, çifte yiyen.
lebbeyk -1- [Ar] 'Emir sizindir efendim' anlamındaki kelime.	1. 099a/14
1. 018a/1	lemtemseshunāru -1- [Ar] Nur suresi 35. Ayetten alıntıdır: 'Ateş dokunmadan parlayan bir nur.' anlamında kullanılmıştır.
ledün -1- [Ar] Allah'ın yanı.	1. 023a/14
'ilm-i l.+ den Allah'ın sırlarına ait manevi bilgi. 131b/7	lemyezel -1- [Ar] Zeval bulmaz, kalıcı.
ledeyk -1- [Ar] Senin yanında, senin indinde.	ruķūmāmūz-ı sırr-ı l.+ dür 011a/14
1. ol 018a/1	leng -9- [Fa] Topal, aksak.
leff -4- [Ar] Sarma, dürtüp bir zarf içine koyma.	1. 054a/13, 111b/7, 119a/12
1. 147b/1	ḥar-ı l. 035b/4, 045b/9
neşr ü l. Birkaç isim yazıldıktan sonra herbirine ait olan kelimeleri sıralama. 147b/1, 147b/2	kūr ü l.+ e 037b/13
1. ü neşr 147b/1	bir ḳurū 'özü-i l.+ i 089a/6
lehu -1- [Ar] Onun için.	'özü-i l.+ üm 119a/13
1. 148a/10	süst-i l.+ üm 119a/13
lehv -4- [Ar] Oyun, eğlence, faydasız iş.	leşker -3- [Fa] Asker.
1. ü lü'bdur 040a/5	1.+ i 140b/13
ḥayāt-ı l.+ i 040a/4	1.+ iyle 126a/8
1.+ i bāzî 081b/6	1.+ üm 079a/12
1.+ i terennüm 019b/12	let -1- [Fa] Dayak, kötek.
lehvāz -1- [Ar + Fa] Faydasız işlerle uğraşan, oyun oynayan.	bu l.+ ler 093a/10
1.+ i 095b/12	leḫāfet -5- [Ar] Hoşluk, güzellik, incelik.
lehvāzî -2- [Ar + Fa] Oyun oynayan.	1. 030a/6, 038a/9, 077a/3, 077a/4
	1. mülkine 038a/2
	levā -3- [Ar] Pislik, kir, mundarlık.

	l.+ i dünyādan 049a/10		l. u mezāk 143a/11
	l.+ i hestiden 049b/3		gehî l.+ de vü gâhî fenâda gehî hayretde
	nefs-i l.+ inden 131a/14		vü gâhî âenâda 123b/11
levh	-12- [Ar] Düz nesne; üzerine resim yapılabilir, yazı yazılabilir.		bu l.+ den 025b/3
	bu l. 056a/13		l.+ i 131b/8, 144b/2
	bu l.+ e 083b/10		bunun her l.+ i 089a/10
	l.+ i dilde 056b/1		şafâ vü l.+ i 089a/12
	l.+ i dilden 007a/13, 018a/3, 034b/14		l.+ i cāvîde 069a/14
	l.+ i ebced 013a/1, 013a/14, 035a/5, 035a/11, 049b/9		bir l.+ i fânî 069a/15
	cihân l.+ ini 110b/3		şafâ vü l.+ idür 107a/12
levlâk	-3- [Ar] Divan edebiyatında çok kullanılan kutsal bir hadisten alınmış hitaptır.		l.+ in 069a/14, 071a/10
	tâc-ı l. 012b/3		l.+ inden 043b/15
	l.+ den 014b/9		l.+ ine 145a/12
	hıttbe-i l.+ in 016a/8	libâs	-2- [Ar] Elbise.
leylî	-3- [Ar] Siyah.		l.+ ı sebz 133b/8
	l. 032a/8		l.+ ıñ 102a/13
	ne l. olur anuñ ne nehârî 038a/6	lik	-6- [Fa] Lakin, ama, fakat.
lezzât	-1- [Ar] Tatlar, çeşniler.		l. 026b/14, 040a/9, 041b/4, 051b/10, 055a/15, 138b/9
	l.+ ı bâķîden 069a/15	likâ	-8- [Ar] Yüz, çehre.
lezzet	-36- [Ar] Tat, çeşni.		iy çirkin l. vü ziştşüret 056b/3
	l. 008b/3, 015a/5, 025b/1, 028a/13, 049a/15, 069b/11, 069b/12, 074b/2, 076b/6, 076b/9, 076b/10, 076b/11, 089a/3, 115a/2		ol l.+ dan 010b/11, 044a/12
	bu l. 017b/11, 045a/7		l.+ ıa 015b/6
	dürlü l. 069b/13, 076b/12		hakkıñ l.+ sı 069b/12, 076b/10, 086a/2
	her l. 044a/1		ol l.+ ya 010b/10
	iy l. 131b/7	lillâh	-2- [Ar] Allah'a mahsus, Allah için.
			l. 131a/2
			şey-i l. 050b/1
		lîma'a'llâh	-3- [Ar] Allah için.

	l. 012a/6		ķahr u l. u iħsān 046a/1
	maķām-ı l. 009a/7, 042b/7		l. u in‘ām 128b/2
lisān	-5- [Ar] Dil.		cihānuġ l. ū nāzı 095b/12
	l.+ a 011b/10		menba‘-ı l. u saħānuġ ŧefi‘i 012a/12
	l.+ da 011a/10, 131b/3		l.+ a 020b/9
	l.+ dur 009a/11		l.+ dur 020b/4
	l.+ uġ 016a/3		l.+ ı 020b/9, 031a/14, 093a/9
livāmevc	-1- [Ar] Bayraġın dalgalanması.		tenüġ l.+ ı 041b/15, 043b/13
	l. 036a/3		zihî tertîb-i lafz u l.+ ı güftār zihî ħall-i
liyāķat	-1- [Ar] Layık olma, deġerlilik.		deķāyık keŧf-i esrār 131b/4
	l. 098b/6		l.+ ı ħāŧŧ 116a/5
loķma	-4- [Ar] Bir defada yenecek yiyecek parçası.		l.+ ı rezzāķı 120b/3
	bir l. 051a/4, 089b/2, 114b/9		l.+ ı ŧāhî 008a/9
	l.+ sın 052b/15		l.+ ı yārdur 140a/7
lu‘āb	-2- [Ar] Salya.		l.+ ından 126a/1
	l.+ ı germe 087b/7		l.+ ından 142a/15
	l.+ ı germi miskîndür 087b/4		l.+ un 068b/1
lu‘b	-1- [Ar] Oyun.	lü‘b	-1- [Ar] Öz, iç.
	l. ile çenberbāzlıkdur 095b/10		lehv ü l.+ dur 040a/5
luġat	-1- [Ar] Kelimeler, sözlər.	lü‘lü‘	-1- [Ar] İnci.
	l. na‘ında 011a/10		l.+ i lālā Parlak inci. 024a/10
luġf	-28- [Ar] İyilik, yumuŧaklık.		-M-
	l. 020a/13, 027b/7, 084a/6	mā	-10- [Ar] Su.
	en‘ām-ı l. 003a/8		ħaķķ-ı m. 134a/3
	l. etdi Vermek, ihsan etmek, baġıŧlamak.		men ü m. 004b/15
023a/4			men ü m.+ dan 037a/10, 081a/8
	l. ider 126a/4		men ü m.+ dur 037a/7
	l. u iħsān 115b/11		bu men ü m.+ nuġ 037a/8, 037a/9

m.+ ye 097a/4	bu m.+ dan 025a/4
men ü m.+ yı 081a/9	bu m.+ yı 073a/6
m. ü menidür 010b/3	ma' den -3- [Ar] Metal elementlerin ortak adı.
ma' adin -2- [Ar] Madenler.	m. 018b/8, 028b/7
m. 054b/6	nebât ü m. ü hayvân ü eflâk 028b/5
mağz ü m. 054b/6	mâder -1- [Fa] Anne, ana.
ma' anî -4- [Ar] Manalar.	m. 136b/9
iy ğavvâş-ı deryâ-yı m. 048a/13	mâderzâd -1- [Fa] Anadan doğma.
m. 018b/13	kûrî m.+ ı 'uqbâ 062b/13
nemeksâr-ı m.+ de 065b/11	ma' dūd -1- [Ar] Sayılı, sayılmış.
ol m.+ den 012a/6	'add u m. 004a/3
mâ' arefnâk -6- [Ar] “Seni bilmedik” anlamına gelen hadistir.	ma' dūm -1- [Ar] Yok olan, mevcut olmayan.
m. 005b/13, 006b/15, 033b/14, 040b/15, 049b/14	ya m. olmuş ol dîde ya mevcūd 044b/1
temcîd-i vird-i m. 012b/3	mağlūb -3- [Ar] Başkasına yenilmiş kimse.
ma' arif -5- [Ar] Marifetler, bilimler.	m. 059b/10
m. 013a/2, 013a/3	nefs-i m. 050b/6
m.+ de 036a/14	m. olur 029b/12
ma' bed -4- [Ar] İbadet edilecek yer, tapınak.	mağmūm -1- [Ar] Gamlı, kederli.
m. 045b/10, 045b/11, 114a/10	m. 084a/11
m. kıl 148b/11	mağrūr -6- [Ar] Gururlu.
ma' būd -10- [Ar] Kendisine ibadet edilen.	m. olma 047a/7, 094b/1, 127b/11
m. 004a/3, 036a/12, 042b/2, 042b/3, 080a/15, 114a/11, 128a/4	m. olursun 059b/13
dîdâr-ı m. 044b/1	mağz -31- [Fa] Beyin.
iki m. 079a/6a	m. olur 108a/10
m.+ ı muṭlaḳ 042a/10	m.+ ı 064a/2
mâcerâ -2- [Ar] Cereyan eden, olup geçen şey.	m. 052b/3, 054b/7, 063b/8, 063b/10, 063b/11, 064a/1, 064a/2, 064a/3, 064a/4
	m. ile post 063b/7

m. olmaduḡsa 064a/5	maḡal -3- [Ar] Yer, mekân, mevki.
m. olursun 063b/5	m. 089b/2, 144a/11, 146a/10
m. ū anlar 117b/1	maḡalli -2- [Ar] Bir yere mahsus, yerli.
m. ū ma'âdin 054b/6	m. 039a/13, 104a/2
m.+ a 063b/9, 063b/10, 063b/13	maḡalsüz -1- [Ar + Tr] Yersiz.
o m.+ a 040a/8	m. 128b/2
m.+ dur 111b/13	mahâret -1- [Ar] Uсталık, beceriklilik.
m.+ ı 050a/8, 054b/6, 064a/3	m. 036a/14
cihânuḡ m.+ ı 063b/4	maḡbüb -12- [Ar] Sevilmiş, sevilen, sevgili.
nebâtuḡ m.+ ı 054b/7	m. 028a/12, 029a/10, 032a/7, 068a/5, 080a/11
m.+ ı bādām 132b/5	ḡūy-ı m. 056b/8
m.+ ı her post 054b/5	rūy-ı m. 056b/8
m.+ ı yumurda 063b/14	m. idingil 029a/12
m.+ ın 096b/13	m.+ dur 029a/10, 139b/7
m.+ um 080a/3	ol m.+ ı ma'şüm 018a/7
māh -11- [Fa] Gökteki ay.	m.+ uḡ cefâsın 015a/8
m. 083b/8, 113a/7, 124b/8, 144b/13	maḡbūs -1- [Ar] Hapsedilmiş, bir yere kapatılmış.
mihr ü m. 148a/12	m. 061b/8
gehî zülfi siyeh geh rûyî çün m. gehî	maḡcüb -1- [Ar] Utangaç.
beydaḡ gehî ferzîn gehî şāh 109a/6	m.+ saḡ 065b/9
sāl u m. u rüz u şebdür 095a/9	maḡfi -1- [Ar] Gizli, saklı.
m.+ ı 088a/1	m. 020a/13
mihr ü m.+ ı 017a/9	maḡküm -1- [Ar] Bir şeyi yapmaya mecbur, hükümlü.
m.+ ı bedr 101a/4	esâs-ı m.+ ı 'ışḡ 078b/9
m.+ iye 100a/9	maḡlūḡ -2- [Ar] Allah tarafından yaratılmış olan.
maḡabbet -3- [Ar] Sevgi.	m. 079a/1
m. 014b/15	
miḡnetlerin m.+ inden 115a/6	
her m. 008a/14	

m.+ dur 029a/11	işbu sırruñ m.+ i 140b/8
maħmil -3- [Ar] Deve üzerine konulan sepet.	m.+ i esrâr 134b/9
m. 053b/1, 066a/6, 111b/6	bu rāzuñ m.+ i olmağ 033b/8
maħmūd -10- [Ar] Hamdolunmuş, övülmeye değer.	m.+ i rāz 068a/8
m. 010b/1, 017b/10, 018b/1, 018b/2, 079a/10	m.+ idür 003a/8
ħamîd u ħāmîd ü m. 011b/5	bu rāzuñ m.+ idür 033b/6
m. olupdur 011b/11	m.+ iseñ 091a/5
m.+ a 079a/9	m.+ sün 016a/1
m.+ ı ħağğdur 128a/5	enîs ü m.+ üm 120b/9
maħrem -54- [Ar] Başkalarından saklanan, gizli.	enîs-i m.+ üñdür 120a/6
m. 004a/9, 006a/1, 006b/9, 016a/3, 021b/4, 028b/4, 032a/14, 033b/4, 043a/8, 043a/12, 043a/13, 045a/13, 046b/15, 047b/9, 047b/11, 067b/9, 076a/8, 091a/10, 091b/9, 110a/11, 120a/2, 142b/8	yār ü m.+ üñdür 056a/11
yārı m. 131b/14	maħrüm -2- [Ar] Yoksun olan.
m. eyle 010b/10, 011a/4, 020a/12, 033a/5, 034a/1	m. 018a/7
m. itme 148b/15	m. iden 010b/3
m. kılmadı 141a/1	maħşül -1- [Ar] Meydana gelen şey, ürün.
m. olasan 076a/8	m. 058b/3
m. olmağ 043a/14	maħşür -1- [Ar] Sınırlanmış.
m. olmaz 003a/9, 033a/9, 059b/14, 090b/12, 148a/5	m.+ dur 025b/12
m. olmuş 141b/15	maħşer -3- [Ar] Ahiret hayatında bütün insanların toplanacakları yer.
m. olmuş 022b/2	reft-i m. 104b/12
ne hemdem var özüñle demsâz ola ne m. var aña söyler hem rāz 125b/2	m. güninde 044a/9
m.+ i 013a/13	m.+ de 076a/13
‘âşıkınıñ m.+ i 127a/1	māhtāb -5- [Fa] Mehtap.
	m. 147a/2, 147a/5, 147a/6
	m. olur 147a/3
	m.+ uñ 147a/6
	maħv -2- [Ar] Yok etme, ortadan kaldırma.
	m. olsa Yok olmak. 078a/7

	m. olup 077b/11	maḳām -42- [Ar] Mertebe.	
maḥz -2- [Ar] Su katılmamış, katkısız.	fenā-yı m. 067a/14	m. 134a/11, 134a/12, 138a/4, 138a/5,	143b/11
	m. olsun 025b/13	m. eyler 016a/7	
maḥzar -7- [Ar] Büyük bir kimsenin önu.	m. 017b/8, 040a/10	m. eylerdi 013a/4	
	bu m.+ da 083b/9	m. itdünse 024b/5	
	bu m.+ de 107b/7	m. olmuş 018a/3	
	m.+ dur 017b/9	işbu m.+ a 058a/1	
	anuş m.+ ı 143b/6	m.+ ı 021b/10, 042a/11, 074b/7, 145a/10,	147b/5
	m.+ ı ışk 027a/6	bir m.+ ı 060a/14	
maḥzūn -2- [Ar] Hüzünlü, tasalı.	zār ū m. 099a/8	ol m.+ ı 074b/5	
	m. olursun 089b/11	m.+ ı cebrāilūn 012b/15	
mā'î -2- [Ar] Mavi.	naḳş-ı m. 059b/12	bu m.+ ı ḥāneden 109a/10	
	m.+ sin 018b/13	rind-i m.+ ı ḥānei ḥāk 109a/5	
māil -4- [Ar] Bir yana eğilmiş, eğik.	m. 029a/13, 093b/4	m.+ ı lîma'ā'llāh 009a/7, 042b/7	
	m. olma 055a/12, 093b/12	m.+ ı şıdk u ḳaşr-ı dîndür 134a/13	
ma'ıyyet -1- [Ar] Beraberlik, arkadaşlık.	m. 012a/5	m.+ ı vaḥdet-i küll 078a/9	
maḳāl -6- [Ar] Söz, lakırdı.	bu m.+ e 011b/9	m.+ ını 136b/14	
	maḳālım benven u benven m.+ ım 132a/2	m.+ um 016b/7, 016b/13, 042a/12, 133b/13	
	m.+ um benven u benven maḳālüm 132a/2	m.+ undan 025b/3	
	m.+ um 036b/1	m.+ uş 017b/9, 017b/10, 018b/1, 057a/3,	062b/9, 067a/5, 100a/2
	m.+ uma 132a/2	m.+ uş miyānı 103b/1	
	m.+ uş sırrı cāna 027a/5	m.+ uşdan 054b/3	
		m.+ uşdur 003b/1, 009a/3	
		maḳāmāt -1- [Ar] Makamlar,	
		mertebeleler.	
		m.+ ı tıyūrı 034a/8	

maḳarr -2- [Ar] Karar edilen, durulan yer, karargah.

m. ol 013a/7, 018a/5

maḳara-1- [Ar] Üzerine iplik, ip, şerit gibi şeyler sarılan, kenarları çıkıntılı bir mile takılıp döndürülebilecek şekilde delinmiş silindir.

m. 119a/14

maḳbül -2- [Ar] Kabul edilen, reddedilmeyen.

m. 027a/10, 086b/11

maḳşad -9- [Ar] İstenilen, kastedilen şey.

m. 018b/3, 022b/10, 045b/10, 045b/11, 114a/10, 148b/11

bu m. 040b/4

her m. 114a/11

m.+ uḡ 025a/2

maḳşüd -41- [Ar] Belirtilmek istenilen.

m. 004b/1, 010b/1, 032a/4, 036a/12, 040b/4, 042a/10, 042b/2, 042b/3, 043b/5, 046b/13, 050a/12, 076b/8, 080a/15, 079a/3, 093b/9, 114a/11, 139a/10

bu m. 045b/7

iki m. 079a/6

m. iden 034b/10

güher m. iden 082b/1

gehî bûd u gehî nâbûd oldum gehî kâşid
gehî m. oldum 083a/6

m.+ a 053a/15, 083b/3, 122b/14

bu m.+ a 089b/10

dâmenî m.+ a 047a/4

ne kıldum ârzûyı nefis hâşil ne hergiz
olmuşam m.+ a vâşil 084b/10

m.+ an 148b/11

m.+ e 084b/5

m.+ ı 022b/9, 073a/5

anlaruḡ m.+ ı 022b/9

anuḡ m.+ ı 028b/10

bunuḡ m.+ ı 028b/10

m.+ ı ḥaḳḳdur 128a/5

benüm m.+ ım 018b/5

m.+ ımı 070b/12

her m.+ uḡ 018b/3

m.+ uḡsa 043b/8

ma'kūs -1- [Ar] Tersine çevrilmiş, baş aşağı olmuş.

m. 107b/15

māl -5- [Ar] Mal, eşya.

zen ü ferzend ü m. u esb ü esbâb 111b/12

m. u esbâb 102b/1

bu m. u mülk u bār u bengâh 080a/9

m.+ i bisyâr 104a/1

m.+ uḡ ḥalîli 122a/4

mālāmāl -3- [Ar] Çok dolu, dopdolu.

m. 033a/12

m. olupdur 009b/4

zehr-i m. olupdur 083a/10

mālîk -3- [Ar] Sahip.

m. 129b/6

m. olmuş 060b/14

m.+ i mülki muḥalled 012a/4

ma'lûl -3- [Ar] İletli, hastalıklı, sakat.

m. 041a/8

bu 'illet-i m. 041a/1	m. vü şüret 064b/6
m. u 'illet 041a/12	m. vü şüretten 065a/9
ma' lüm -7- [Ar] Bilinen, belli.	m.+ da 025a/3
m. 045a/5, 099a/1	her m.+ da 014b/5
hāl-i m. 084a/11	m.+ dan 136a/13
m. ola 026b/3	bu m.+ dan 102a/6
m.+ durur 010a/5	lafz u m.+ dan 018b/13
m.+ ıdur 135a/1	gehî m.+ dan ü gāhî şuverden 030a/12
m. olur 055b/10	bu m.+ nuş 131b/6
ma' mūr -6- [Ar] Bayındır, şenlikli.	ol m.+ nuş ismi 037b/8
m. 031a/14, 032b/4, 076a/10	m.+ sını 031b/11, 045a/1
niçe m. ola 034a/9	lafz ile m.+ ya 018b/12
m. olup 068a/9	ol m.+ ya 064b/7
m.+ dur 144b/9	m.+ yı 059b/11, 104a/13
ma' mūr luḡ -1- [Ar + Tr] Bayındırlık.	m.+ yı bātın 037b/10
m.+ dur 081a/12	m.+ durur 037b/7
ma' nā -46- [Ar] İç, içyüz.	mānde -1- [Fa] Kalmış olan.
m. 003a/11, 004b/10, 004b/11, 037b/5, 037b/6, 059b/9, 059b/15, 064a/11, 064b/8, 064b/9, 064b/10, 065a/3, 068b/10, 102a/6	m. 083a/12
bu m. 064b/7	mānend -4- [Fa] Benzer, eş.
esrār ü m. 039b/9	m. 017a/3, 141a/11
mestūr-ı m. 059b/15	m.+ i 091b/3, 122b/4
mir'āt-ı m. 059b/8	ma' nevî -1- [Ar] Madde dışı olan, anlama ait.
ol m. 037b/4	cenāb-ı mesnevî-yi ü m.+ den 034a/11
rūy-ı m. 068b/11, 068b/14	ma' nî -28- [Ar] bkz. ma' nā .
şüret-i m. 037b/5	m. 006a/12, 025a/13, 042b/10, 064b/9, 138b/8, 145a/1, 145a/5, 145a/6
zāt-ı m. 059b/8	'aşk-ı m. 146a/6
ol m. vü lafz-ı şekerbār 136a/12	'ayn-ı m. 003b/7
	bu m. 035b/12

lafz u m. 018b/12	m.+ ı 138b/1
perdebâz-ı kûy-i m. 025a/6	manzara -5- [Ar] Bakıp seyredilen yer.
rûy-ı m. 025a/6	m. 138b/1, 138b/2
sırr-ı her m. 042b/9	bir m. 138a/15
şûret ü m. 025a/13	ol m. 138b/3
sâz u m. perdesidür 132a/4	manzûr -3- [Ar] Nazar olunan, bakılan, görülen.
m. vü ger 029a/1	'ayn-ı m. 059b/5
m.+ de 006a/12, 102a/14, 131b/1	her nâzırur m.+ ı 004b/14
her m.+ de 013b/3	m.+ i 138b/1
m.+ den 065b/2	maña -1- [Ar] Bana.
bu m.+ den 131b/15	m. 071b/9
şûret ü m.+ den 145b/5	mâr -12- [Ar] Yılan.
genç-i m.+ nüñ 025a/7	m. 030b/1, 125a/10, 129b/6, 145a/2
m.+ yi tublî 'iserâ'ir 037b/10	m. ü mûr-ı merdüm 118a/10
manşûr -7- [Ar] Allah'ın yardımıyla galip, üstün gelmiş.	m. ü ejdehâsuz 089a/7
m. 058a/12	m.+ a 044b/6, 111b/14, 138b/6
m. olur 090b/1	ol m.+ a 128a/8
ya m. ol ya çıkma dâra zinhâr 081b/12	m.+ ı genç 145a/2
m. olan 090b/13	m.+ ı mestem 106b/11
m. olmayan 064a/5	ma'rifet -11- [Ar] Herkesin yapamadığı ustalık.
m.+ ı 035b/8, 058a/7	m. 006b/15, 013b/15, 033b/14
manşûrvâr -1- [Ar + Fa] Manşûr gibi.	kemâl ü m. 112a/12
m. 06a/11	kemâl-i m. 006b/15, 033b/14
manşûb -1- [Ar] Konmuş, dikilmiş.	m. bahrinden 141a/12
bu m.+ iyle 058b/13	m.+ den 066a/15
manzar -3- [Ar] Görünen yer.	kemâl-i m.+ den 054b/13
m. 013a/9	m.+ dür 004b/10
bu rif'at ü eyvân ü m. 103a/13	'ilm u m.+ dür 066a/10

ma'rifetsüz -1- [Ar + Tr] Yeteneksiz.	māst -1- [Fa] Yoğurt.
m. 017a/5	m. 097b/2
ma'riftil -1- [Ar] Gönlü yüce, bilgili.	ma'süm -2- [Ar] Suçsuz, kabahatsiz.
m. 137b/14	ol maḥbūb-ı m. 018a/7
ma'rūf -3- [Ar] Herkesçe bilinen, tanınmış, belli.	iy m.+ ı muṭlak 018a/14
m. 017a/5	māsūr -2- [Ar] Birbirine katılmış şey.
m. u 'ārif 005b/13	m.+ den 060b/6
ol m.+ a 013b/15	niçe m.+ den 060b/7
maşāf -1- [Ar] Askerlerin yaptıkları savaş, harp.	ma'sūḳ -8- [Ar] Sevilen, sevilmiş.
m. olmaz 092a/4	m.+ a 142a/4
bu m. 083b/8	fürūḡ-ı rūy-ı m. 041b/5
māsivā -5- [Ar] Bir şeyin dışında kalan şey.	ḥufte vü m. 124b/5
m. 017a/8	'ışık ile m. 028a/12
m.+ dan 015a/12	ḳurbān-ı ḥāk-i kūy-ı m. 041b/5
m.+ dur 121a/3	niçe m. u 'āşık 124b/6
ḥaḳḳuḳ m.+ sından 081a/13	dāmen-i m.+ a 050a/3, 063a/12
m.+ yi 045a/14	mātem -6- [Ar] Üzüntü, keder.
māsivā'llāh -3- [Ar] Allah'tan başka her şey.	m. 085a/4
m. 007a/13, 009a/7, 042b/7	bu m. 013b/5
ma'siyet -6- [Ar] Asilik, itaatsizlik, isyan.	gehî m. gehî sūr 068b/7
m. 111a/15	m.+ den 094a/2
m.+ den 109b/8, 128a/6	biḳ m.+ i 113a/5
bu m.+ den 133a/8	m.+ insüz 089a/5
her m.+ den 128a/7	maṭla' -3- [Ar] Doğacak yer.
m.+ len 128a/6	m. 077a/9
maşḳūl -1- [Ar] Cilalanmış.	āftābıḳ m.+ ı 139a/3
m. oluban 051b/10	aḥterinüḡ m.+ ı sun 018b/13
	maṭlab -2- [Ar] Talep olunan, maksat, istek.
	m. 017b/7

	bu m. 058b/2		
maḥlūb	-6- [Ar] İstenilen, arzu edilen şey.	ma'zūl	-1- [Ar] Azledilmiş, işinden çıkarılmış.
	m. 050b/6, 059b/10, 080a/11		m. 027a/10, 044a/4
	m.+ a 044b/2	ma'zūr	-3- [Ar] Özürlü, özürü olan.
	ṭālib u m.+ ı 004a/6		m. 031a/3, 031a/9, 058a/9
	m.+ ı cūyā 004a/6	mażūrveş	-1- [Ar] Özürlü gibi.
māverā	-3- [Ar] Geri, art, bir şeyin arkasında bulunan.		yirmi m. 139b/5
	m.+ sun 009a/14	me'āl	-3- [Ar] Kavram.
	verā-yı māverā-yı m.+ sun 009a/14		m.+ i 101a/1
	verā-yı m.+ yı māverāsun 009a/14		m.+ üñ 136a/6
māye	-7- [Fa] Maya, asıl, lüzumlu madde.		cihānefrūz-ı ıqlîm-i m.+ i 011b/1
	m. 002a/9, 002a/10, 002a/14, 013b/13, 080a/9, 085a/1, 089b/1	me'men	-3- [Ar] Emin, güvenilir, sağlam yer.
māzāğ'ülbaşar	-1- [Ar] Karganın idraki.		m. 046a/7, 097a/15
	m. 016a/14		m. olmaz 118b/4
mazhar	-18- [Ar] Bir şeyin zahir olduğu yer veya kimse.	me'vā	-1- [Ar] Yurt, mesken, yer.
	m. 004b/8, 015b/11, 017b/15, 029b/1, 078a/5, 078a/7		m. 013a/6
	m. iderken 013a/9	meâel	-8- [Ar] Örnek, benzer.
	m.+ dur 011b/8, 031b/15		m. 080b/2
	m.+ ı 011b/13		bir hoş m. 037a/13
	m.+ ı āyāt-ı Qur'ān 016b/13		bir m. 083a/14
	m.+ ı ḥalk-ı 'azmüñ 011b/15		m.+ de 060b/5, 073b/7, 107a/13
	nūr-ı zātuñ m.+ ıdur 015b/12		m.+ dür 066b/5, 118a/2
	vücuduñ kā'inātuñ m.+ ıdur 015b/12	me'anî	-1- [Ar] Mânâlar, anlamlar.
	m.+ sun 004b/13		dürr-i deryā-yı m. 081b/13
	her m.+ da 146a/13	me'āric	-1- [Ar] Çıkacak yerler, merdivenler.
	m.+ ı 'ilm ü 022a/6		m. 013a/2
		mecāl	-8- [Ar] Kuvvet.
			m. 096a/10
			m.+ i 041b/2, 107b/12

'aqluḡ m.+ i 002a/7	mevc-i m. 036a/4
m.+ üm 016b/3	m. oldu 032a/7, 032a/8
şabr u m.+ üm 016b/4	m. olursun 089b/11
m.+ üḡ 016b/11, 046b/2	bir 'ākıl-ı m.+ a 106b/12
mecālish'ān -1- [Ar] Padişahın meclisi.	ol m.+ ı pürgām 088b/10
m.+ ı rāz-ı pādīshāhî 011b/3	mecrā -1- [Ar] Su yatağı, su yolu.
mecāz -10- [Ar] Hakikatin, gerçeğin zıddı.	m.+ dür 036a/3
m. 141b/10, 143b/4, 143b/5, 145a/4, 145a/5, 145a/7, 145a/9	mecüsî -1- [Ar] Ateşe tapan kimse.
m.+ ı 064a/13	m.+ ler 071a/4
şol m.+ uḡ 143b/6	meczüm -1- [Ar] Niyet edilmiş, karar verilmiş.
mecāzî -1- [Ar] İnsana duyulan aşk.	m. 023a/5
m.+ den 145a/4	meçhül -1- [Ar] Bilinmeyen, tanınmayan, belli olmayan.
mecd -1- [Ar] Büyüklük, ululuk, şan ve şeref.	m. 086b/11
m.+ üḡ 009b/1	medār -4- [Ar] Bir şeyin etrafında dönülen nokta.
meciḍ -1- [Ar] Şerefli olan.	m.+ ı 028a/15, 094b/8
'arş-ı m.+ e 077a/11	imām-ı enbiyānuḡ mürselinüḡ m.+ ı 012a/13
meclis -6- [Ar] Bir konuyu görüşmek için yapılan toplantı.	m.+ ı evveliyyet 012a/5
ol m. 106a/4	meddāḡ -1- [Ar] Çok metheden.
bu m.+ de 073a/10, 090a/13, 108a/1	anuḡ m.+ ı 011b/7
kebāb-ı m.+ i rindān 090a/12	meded -8- [Ar] Yardım, imdat, nusret.
m.+ inden 082a/9	m. 007a/6, 007b/5, 034a/11, 037a/5
mecmū' -1- [Ar] Bir araya getirilmiş, toplanmış.	m. isterdi 086a/14
bu m. 080a/1	m. kıll 137a/3, 142b/1
mecnūn -11- [Ar] Çıldırılmış, deli divane.	m. ol 075a/5
m. 060b/5, 065b/5, 094a/10, 099a/4	meder -5- [Ar] Kuru çamur.
mest-i m. 126b/1	m. 114a/3
	ḡāk u m. 045b/2

- ḥāk-i m. 043b/11, 044b/10
- ḥāk-i m.+ dūr 088b/4
- medḥ** -6- [Ar] Övme, övgü.
m. 133b/3, 134a/3
m. eylemesün 130b/10
eger ni'met ü ger m. ü âenâdur 115a/13
m.+ in 133b/4
- medḥal** -1- [Ar] Kapı.
m. 122b/14
- medhüş** -8- [Ar] Şaşkın.
m. 041b/10, 042a/1
bir rind-i m. 070a/5
ḥayrân u m. 025b/3, 102a/6, 126a/12
ḥayrân-ı m. 085b/5
mest ü m. 136a/13
- mefreş** -1- [Ar] Çadır bezinden yapılmış harar.
saḳf-ı m. 094b/10
- mefṭūḥ** -1- [Ar] Fethedilmiş, açılmış, açık.
her bâb-ı m. 116b/15
- mefṭün** -2- [Ar] Gönül vermiş, tutkun.
m. idüpdür 105a/4
m. itdi 032a/8
- meger** -75- [Fa] Oysa ki, halbuki.
m. 015a/14, 019b/6, 022b/7, 032a/11, 033a/14, 034a/10, 034a/14, 035a/1, 036a/10, 038a/4, 043b/1, 043b/3, 044a/9, 044b/8, 046a/4, 048b/9, 049a/3, 049a/14, 049b/3, 050b/12, 051a/1, 051a/5, 052b/5, 052b/6, 052b/9, 053b/12, 056b/2, 062a/4, 065b/4, 066b/5, 067b/9, 068a/7, 071b/1, 072a/4, 072a/5, 072a/10, 075a/6, 076a/13, 077b/11, 080b/3, 084a/4, 090a/2, 090b/6, 091a/13, 093b/2, 097a/10, 100a/13, 103b/9, 104b/1, 104b/4, 105b/8, 106b/7, 108b/11, 109a/14, 110b/13, 114a/4, 117b/4, 118b/13, 119a/2, 119a/4, 120a/3, 120a/13, 120b/5, 120b/15, 121b/6, 121b/10, 122a/13, 124a/6, 124b/8, 125a/1, 125b/12, 126a/5, 126b/9, 138a/15
- meges** -7- [Fa] Sinek.
m. 055b/1, 082b/8
m.+ den 116a/8
m.+ dūr 107a/6, 118a/12, 131a/1
m.+ ler 106b/13
- megesce** -1- [Fa + Tr] Sinek gibi.
bir m. 116a/9
- megesvâr** -1- [Fa] Sinek şeklinde, sinek gibi.
m. 107a/5
- meh** -6- [Fa] bkz. mäh.
tâb-ı m. 071b/12
m. ü mihri 113a/12
m.+ den 007b/9, 100a/9
m.+ i nev 024b/4
m.+ ine 133b/7
- meḥâb** -1- [Ar] Taraf tutan, taraflı.
m. 139a/2
- mehâr** -2- [Fa] Devenin burnuna geçirilmiş burunluk, yular.
m.+ inden 127b/2
m.+ uḡ 118a/8
- mehcebân** -1- [Fa + Ar] Ay alınlı, parlak alınlı.
bir m. 124b/8

<p>mehcür -3- [Ar] Terk olunmuş, bırakılmış. m. 040b/8 haste ve m. 075a/4 merd-i m. 083a/14</p>	<p>mekr -5- [Ar] Hile, düzen, aldatma. m. ile hîlet 066b/9 m. u telbîs 066b/7 m. ü hîledür 071a/5 m. ü hîletbâzlıkdur 095b/10 m.+ inden 022a/9</p>
<p>mehdî -1- [Ar] Doğru yolu tutan. m. 034a/13</p>	<p>mekteb -2- [Ar] Okul. bu m.+ de 049b/9 m.+ i 'aşk 146a/5</p>
<p>mehreb -3- [Ar] Ürküp kaçma, sığınacak yer. m. 066a/3 m.+ üm 111b/7 m.+ üñ 054a/13</p>	<p>melâik -2- [Ar] Melekler, melâike. m.+ den 013b/9, 035a/6</p>
<p>mehrtâb -2- [Fa] Ay ışığı. m. 124b/4 şeb-i m. 124b/3</p>	<p>melâl -1- [Ar] Usanma, bıkmak. bir m. 143b/1</p>
<p>mehzûm -1- [Ar] Hezimete uğramış, yenilmiş. m. 023a/5</p>	<p>melâmet -2- [Ar] Ayıplama, kınama. m. 046b/11, 126a/14</p>
<p>mekân -7- [Ar] Yer, mahal. kevn ü m.+ a 017a/4 m.+ dan 047b/1 bu m.+ dan 024b/9 her m.+ dan 024b/14 hîn u m.+ dan 024b/12 hîn ü m.+ dan 065a/8 m.+ dandur 024b/11</p>	<p>melek -6- [Ar] Tanrı ile insan arasında aracılık yaptığına ve nurdan yaratıldığına inanılan manevi varlık. perî vü hür u insân u m.+ de 073a/7 m.+ ler 005a/15, 015b/9, 019a/14, 041a/4 ins ü m.+ ler 029b/4</p>
<p>mekes -2- [Fa] Sinek. m. olmuş 075a/10 m.+ den 006a/6</p>	<p>memât -2- [Ar] Ölüm. m.+ a 040a/4 m.+ uñ 062a/2</p>
<p>mekke -1- [Ar] Arabistan'da Kâbe'nin bulunduğu şehrin adı. m.+ den 138a/5</p>	<p>memdûh -1- [Ar] Övülmüş. şabr-ı m. 116b/15</p>
	<p>men -9- [Ar] İyilik etme, bağışlama, ihsan. m. ü mâ 004b/15 m. ü mādān 037a/10, 081a/8</p>

m. ü mādūr 037a/7	nefs-i m. 061b/8
bu m. ü mānuḡ 037a/8, 037a/9	m. u mükedder 056b/4
m. ü māyı 081a/9	menn -1- [Ar] İsrâiloğulları'na çölde verilen ve kudret helvası olarak bilinen yiyeceğin adı.
m.+ dūr 098a/1	m. ü selvā 049a/15
mā ü m.+ idūr 010b/3	mennān -2- [Ar] Çok ihsan eden, veren.
men -15- [Ar] Ben.	m.+ e 015b/7, 047a/8
m. 009a/8, 019b/9, 041b/11, 045a/3, 080a/14	menşüb -1- [Ar] Bir kimseyle, bir şeyle ilgisi bulunan.
sen ü m. 102a/14	m.+ a 143b/9
m.+ den 138a/14	manşürvār -1- [Ar + Fa] Aynı ahengi esas alan ney gibi.
m.+ em 041b/7	m. 006b/11
m.+ i 010a/10, 010a/13, 086a/6, 111a/10, 140a/14	menşür -1- [Ar] Dağıtılmış, yayılmış.
m.+ üm 042b/1	m.+ ı 'ışkuḡ 027a/2
menāş -7- [Ar] Tehlikeden korunmak amacıyla kaçıp sığınılacak yer, sığınak, melce, melâz.	menümçün -1- [Tr] Benim için.
m. 143a/12, 148b/9	m. 016b/13
m. it 011a/6, 047b/10, 052b/13, 133a/1	menzil -47- [Ar] 1. Rütbe, mevki, makam.
m.+ ı 099b/1	m.+ de 085b/9
menba' -4- [Ar] Kaynak.	bu m.+ de 103b/1
m.+ ı cūd u saḡādūr 012b/10	m.+ üm 085b/10
m.+ ı en'ām-ı tāmūḡ 031b/9	m.+ üḡ 004a/14
m.+ ı 'izz ü sa'ādet 012b/9	2. Oturulan yer, mesken.
m.+ ı luḡf u saḡānuḡ şefî 'i 012a/12	m. 013a/5, 050a/10, 053b/1, 056b/6, 061b/2, 066a/6, 072b/14, 073a/10, 073b/12, 074b/9, 078b/2, 087b/8, 094a/8, 103a/4, 103b/3, 111b/6, 116a/1, 122a/8, 127b/4, 135b/5
menfūr -2- [Ar] Nefret edilen, iğrenç.	iki m. 057a/9
m. 055a/1	ne hāmūn var ki olmaz m. iy dost ne ceyḡūnvar degül ḡūni dil iy dost 101b/1
niçe m. 029a/12	zihî m. zihî rāh-ı ḡaḡarnāk 135b/5
menḡūs -3- [Ar] Uğursuz.	
bu mes'ūd u bu m. 107b/15	

bu m.+ de 111b/5	146a/3
m.+ den 072a/12	bir m. 036b/14, 099b/7, 104a/1, 134a/14
m.+ i 095b/5	ol m. 051a/11
m.+ inden 094a/12	zen ü m. 101a/10
m.+ ler 026a/15, 040b/9, 050a/1	m. ol 067a/7
m.+ üm 107a/1	m. olusun 116b/14
m.+ üj 057b/7	m. olmağ 067a/7
m. itmek 100a/4	m. olmuş 045a/10
m. itmez 094a/8	m. olur 067a/8, 067a/11
m. olma 074a/15	m. ü rehür 093b/8
m. olmuş 104b/12	m.+ e 067a/9
m. olmuşdur 085b/3	m.+ i 067a/9, 081b/11
3. Varılacak yer.	bir m.+ i 067b/3
bir m.+ üj 079a/4	ol m.+ i 052a/13
m.+ üje 054a/8	m.+ i āgāh 101b/6
4. İki yer arasındaki mesafe.	iy m.+ i 'ākıl 059a/13
m. 054b/1,	m.+ i 'āşık 080a/12, 124b/7
bu m.+ den 054b/11	m.+ i bîmār 121b/12
gehî gül gibi kıldum hāra m. gehî gevher	iy m.+ i cigerh̄ār 090a/1
miāālî seng bir dil 083a/2	m.+ i dānā 124a/10
menzilgeh -1- [Ar + Fa] Konak yeri.	m.+ i dîndür 080a/7, 112b/7
anuğ m.+ i 012b/15	m.+ i dînsüz 067a/10
merām -4- [Ar] İstek, maksat.	m.+ i dünyā 080a/7
m.+ ı 019a/11	iy m.+ i dünyādār-ı gāfil 114a/9
m.+ um 016b/7, 034a/4	m.+ i dürüst ol 108b/8
m.+ uğ 018b/1	m.+ i esrār 134a/5
merd -80- [Fa] Yiğit, cesur.	gehî sulṭān-ı dîn geh pîri ḥammār gehî
m. 034b/12, 043b/14, 069b/3, 091a/12,	murdār-ı mey geh m.+ i esrār 030a/11
108b/8, 119b/12, 120b/11, 131b/10,	iy m.+ i ğamnāk 109a/10, 115a/4

ne m.+i hırkayam ne merd-i zünnār 085a/10
ne merd-i hırkayam ne m.+i zünnār 085a/10
m.+ i hūdā ol 003a/4
m.+ i hüşyār 036a/13, 052a/11, 124b/5
iy m.+ i kallāş 109a/2
m.+ i kār olanlar 050b/8
bir m.+ i kārūj 052b/10
bir m.+ i külhān 125a/1
m.+ i külhān ü nefsi 124b/7
m.+ i mehcūr 083a/14
m.+ i muẓtarr 137a/10
bir m.+ i mü'min 092a/6
iy m.+ i mürāî 072b/2
m.+ i müstağrıķ 077a/7
iy m.+ i niğünām 132b/5
m.+ i pür-niyāz ol aña 133b/2
m.+ i rāh 091b/15
bir m.+ i rāh 050b/12
m.+ i rāha 067b/5
bir m.+ i rāhāzādelerden 072a/10
bir m.+ i rāh-ı dîn ulusı 090a/2
m.+ i rāhun 044b/7
bir m.+ i rāhuj 045a/9
m.+ i reh 047b/7
bir m.+ i reh 114b/2
m.+ i şāf 004b/6
m.+ i şāhibderd 116b/14
bir m.+ i şāhibdil 031b/1
iy m.+ i siyehdil 072b/14

iy m.+ i üstād 052a/8, 090a/5
m.+ i zünnār 085a/9
m.+ sen 029b/9
ne dîv ü ne perî ne m.+ üm 073a/15

merdān -10- [Fa] Mert insanlar.

m. 091a/13
derrüy-i m. 091a/12
gūr-ı m. 067b/5
hüy-yı m. 091a/12
kār-ı m. 067b/5, 116b/13
yār-ı m. 116b/13
m.+ i 091a/12
m.+ ı dünyā 091a/13
şîr-i m.+ ı ser-i rāh 048b/5

merdāne -2- [Fa] Erkeğe yakışacak yolda, mertçe.

m. 087a/8
yakîin meydānınuj m.+ sidür 011a/9

merdî -1- [Fa] Mertlik, cesurluk.

ol m. 089b/4

merdkār -3- [Fa] Mertlik özelliğine sahip olan.

m. 146a/2
iy m. 139a/13
ol m. 140b/14

merdüd -2- [Ar] Reddolunmuş, kovulmuş.

m. 099a/9
m. olupdur 046b/13

merdüm -5- [Fa] Adam, insan.

m. 072a/14, 081b/15, 089a/14

- mār ū mūr-ı m. 118a/10
- ol m.+ i şāhibhünerlik 111a/13
- merdümh̄ār** -2- [Fa] İnsan yiyen,
yamyam.
- bir dîv-i m.+ a 108a/12
- bu dehrün tab‘-ı m.+ ı 095b/11
- merdümnümā** -1- [Fa] İnsan gibi, adama
benzeyen.
- m.+ sun 095b/14
- merdvār** -2- [Fa] Mertçe, mert gibi.
- m. 139a/13
- m. ol 033a/1
- merg** -10- [Fa] Ölüm, vefat.
- m. 009b/12, 101a/5, 104a/7, 113b/6, 135b/7
- belā vü m. 061b/10
- ne sultān dir ecel şāhum ne dervîş gidüpdür
- m. elinden cümle dilrîş 117b/3
- m.+ i 135b/7
- m.+ i telhe 102b/12
- senüñ m.+ üñ 110a/6
- mergüb** -5- [Ar] İstenilen, arzu edilen.
- m. 028a/12, 029a/10, 032a/7
- m. idingil 029a/12
- m. u t̄ālib 029a/9
- merhabā** -3- [Ar] İyi günler, günaydın
anlamında selamlaşma sözü.
- m. 015a/11
- m.+ sı 015a/9
- m.+ yı 012b/5
- merhamet** -1- [Ar] Herhangi bir
canlının mutsuzluğunu anlayarak üzüntü duyma,
acıma.
- m.+ den 126b/15
- merhem** -13- [Ar] Deri için kullanılan yağlı ilaç.
- m. 005b/14, 013b/10, 075a/15
- kimi şādî kimi gam kimi zaḥm olur kimi m.
005b/5
- kimi zaḥm olur anuñ kimi m. 060b/3
- m. oldu 013b/10
- m. olmaz 046b/7, 121a/8
- anuñ m.+ i 127a/1
- yüz ḥamuñ m.+ i 140b/8
- tabî büñ m.+ inden 092a/3
- m.+ ine 093a/12
- bu m.+ le 105b/2
- merhemsüz** -1- [Ar + Tr] İlacı olmayan,
çaresiz.
- bu m. 067b/10
- merhüm** -1- [Ar] Allah‘ın rahmetine
kavuşmuş, ölü, ölmüş.
- m.+ dur 139a/1
- merîd** -1- [Ar] Başı sert, inatçı.
- hem m. oldur semî‘ u hem başar hem ‘ālim
u hem ḥakîm u hem ḥaber 137b/5
- merkad** -1- [Ar] Mezar, kabir.
- m.+ ine 133b/7
- merkeb** -5- [Ar] Binek, eşek.
- m. 066a/3
- yol u m. 033b/13

- bu m.+ le 095b/4
- m.+ üm 111b/7
- m.+ üñ 054a/13
- mermer** -1- [Yun] Bileşiminde %75'ten çok kalsiyum karbonat bulunan, genellikle beyaz, renkli ve damarlısı da olan, cilalanabilen, billurlaşmış kireç taşı.
- m.+ de 044b/13
- meryem** -4- [Ar] Hz. İsa'nın annesi, abid, ibadete düşkün insan.
- m. 033a/8, 062b/7, 131b/9
- 'isî-i m. 001b/10
- merz** -2- [Fa] Yer, toprak.
- bu m.+ e 127a/12
- işbu m.+ e 046b/12
- mes'ül** -1- [Ar] Sual olunmuş, kendisinden sorulmuş.
- m. 129a/8
- meşâni'** -2- [Ar] İkili, tek olmayan, bir şeyin tekrarı.
- m.+ den 002b/9, 002b/10
- mescid** -3- [Ar] Namaz kılınacak yer.
- m. 038b/4
- gehî m. yerimdür gâhî hammâr 085a/10
- bir m.+ de 066b/5
- mescüd** -1- [Ar] Secde edilmiş, kendisine tapılmış, Allah.
- m. 099a/9
- mesdüd** -1- [Ar] Kapanmış, kapalı.
- râh-ı m. 046b/13
- meâel** -1- [Ar] Örnek, benzer, misal, numune.
- m.+ dür 084a/14
- mesîh** -4- [Ar] Hz. İsa.
- m.+ i 062b/3
- m.+ i rûhî 062b/8
- m.+ iñ nefhisünden 013b/10
- m.+ üñ 062b/1
- mesî hāsâ**-2- [Ar + Fa] Hz. İsa gibi
- m. 062b/4, 062b/9
- mesken** -13- [Ar] Oturulan, ikamet edilen yer.
- m. 034b/15, 046a/7, 049a/12, 097a/15, 098a/10, 109a/7, 113a/3, 127b/9, 129a/13, 133a/11
- m. oldı 143b/2
- m. olmışdı 119b/5
- meskenet** -2- [Ar] Miskinlik, yoksulluk.
- m. 012b/6, 012b/9
- mesned** -4- [Ar] Dayanak.
- m. 035a/11, 059b/6
- taht u m. 103a/12
- mesnevî** -1- [Ar] Beyitleri kendi arasında kafiyeli olan şiir türü.
- ecnâb-ı m.+ yî ũ ma'nevîden 034a/11
- mesrūr** -7- [Ar] Memnun, sevinmiş.
- m. 078b/1, 096a/3
- nūr-ı hūrşîd ile m. 098b/7
- m. olasun 124a/1
- m. olma 094a/9, 094b/1, 127b/11
- mest** -35- [Fa] Kendinden geçmiş kimse, sarhoş.
- m. 008b/12, 052a/3, 080a/7, 106b/14

ğāfīl ü m. 090b/11	m.+ iñ 106a/4
gāh hayrān u gehî m. 136a/10	mestāne -1- [Fa] Sarhoşa yakışacak şekilde, sarhoşça.
ol m. 090b/9	m. ider 085b/5
m. it 025a/7	mestî -3- [Fa] Sarhoşluk.
süst m. ol 108b/8	m. 065b/6, 085b/14
m. ola 027a/9, 130b/14	m.+ dür 015a/10
m. olan 044b/14	mestlik -2- [Fa + Tr] Sarhoşluk.
m. olasun 122b/9	m. 105b/5
gehî hüşyār ü gāhî m. olma 105b/3	bu m.+ den 105b/4
m. olur 025b/6, 029b/4	mestür -4- [Ar] Örtülü, kapalı, gizli.
hem bādesin hem m. olursun 025a/8	m. 013b/1, 116b/12
hem sākî olur hem m. olursun 025a/8	m.+ ı ma'nā 059b/15
m. ü harāb 143a/4	pîr-i m. 081a/15
gāh m. ü geh humār ol 125a/10	mes'ūd -2- [Ar] Bahtiyar, bahtlı.
gehî m. ü gehî hayrān olurdu 125a/14	m. olupdur 011b/11
gehî huft e gehî bîdār olurdu gehî m. ü	bu m. u bu menhūs 107b/15
gehî hüşyār olurdu 083a/1	meşāmm -4- [Ar] Koku alma organı, burun.
m. ü medhüş 136a/13	meşk-i kennāsuñ m.+ ı 048b/8
pîl-i m. ü şîr-i garrān 125a/8	m.+ ı müşg-i kennāsuñ 049a/7
m.+ dür 123b/15	m.+ uñ 053b/6
m.+ e 081a/2	m.+ uñ bÿy-ı bid'at 049a/9
cān-ı m.+ e 076b/6	meşgûl -7- [Ar] Bir şeyle uğraşan.
mār-ı m.+ em 106b/11	m. 044a/4, 051b/10, 107a/8, 107a/10
nerreşîr-i m.+ i 129b/4	m.+ ı taşşîl-i kemāle 020a/4
m.+ i cāb 138b/7	m. olursun 105a/1
iy m.+ i cigerh'ār 099b/10	meşgûlluk -1- [Ar + Tr] Meşgul olma durumu, çalışma, uğraşma.
m.+ i mecnûn 126b/1	m.+ dan 107a/9
m.+ i nāb 138b/7	
her m.+ için 148a/12	

meşhed -3- [Ar] Bir adamın şehid olduğu ve gömüldüğü yer.

m. 103a/12

ol künc-i m. 063a/9

m.+ lere 129b/13

meşhüd -1- [Ar] Görülen, görülmüş.

şehîd ü şâhid ü m. 011b/5

meşhür -1- [Ar] Herkesçe bilinen, ünlü.

m. 018b/10

meşîd -1- [Ar] Kışık, harçla yapılmış bina.

m.+ e 137b/11

meşk -1- [Fa] Tulumdan yapılmış su kabı, kırba.

m.+ i kennâsuğ meşâmı 048b/8

müşkân -2- [Fa] Misk kokulu.

m. 138b/15

m. olur 138b/8

metn -1- [Ar] Bir yazıyı şekil ve noktalama özellikleriyle birlikte meydana getiren kelimelerin topu.

m.+ i keşşâf 049b/12

mevc -7- [Ar] Dalga.

m. 081a/10

m. ura 025b/1

m. urur 142a/3

m.+ i 107b/5

m.+ i hünfeşândur 077b/8

m.+ i mecnün 036a/4

bu m.+ üğ 068b/6

mevcüd -2- [Ar] Var olan, bulunan.

m. 041a/7

ya ma'düm olmuş ol d. ya mevcüd 044b/1

mevcüdât -1- [Ar] Yaratılan şeylerin tamamı.

bu m.+ a 108a/4

mevhüm -1- [Ar] Kuruntuya dayanan, aslı yokken zihinde kurulmuş olan.

nokta-i m.+ dur 139a/1

mev'id -1- [Ar] Söz verilen yer.

m. 012a/10

mevlâ -3- [Ar] Allah.

m. 046b/6

dergâh-ı m. 054b/12

râh-ı m. 054b/12

mevlânâ celâlüddîn -1- [Ar] Mevlânâ Muhammed Celâlüddîn Rûmî, Mevlevî tarikatının kurucusudur.

m. 148b/6

mevlevî -2- [Ar] Mevlânâ Celâlüddîn Rûmî'nin tarikatı, yolu ve bu tarikattan olan kimse.

m. 149a/7

'atâyı m.+ den 034a/11

mevt -9- [Ar] Ölüm.

m. 069a/11, 131a/10

m. olsa 023a/5

m.+ i 058a/1, 058b/3

m.+ i zarürî 058b/1

m.+ i ten 057b/15

m.+ üğ esîri 101a/2

m.+ üğ kemîni 118a/9

mevtî	-1-	[Ar] Ölü ile ilgili.	bu m.+ da 049b/7, 052b/8, 091b/4, 099a/14, 124b/11, 131b/13
		m. 062a/3	
mev'üd	-1-	[Ar] Söz verilmiş.	yakî'n m.+ inuñ merdânesidür 011a/9
		m. 021a/1	bu m.+ uñ 081b/11
mevvâc	-4-	[Ar] Çok dalgalanan, pek dalgalı.	meyfürüş -1- [Fa] Şarap satan, şarapçı.
		m. 005b/4, 018b/7, 036a/3	m. 070a/6
		baħr-i m. 060b/2	meyhâne -3- [Fa] Şarap, içki içilen ve satılan yer.
mevzi'	-1-	[Ar] Bir şey konulacak yer.	m.+ lerde 068a/9
		m.+ i tecrîd-i dildir 050a/13	gehî rind olmuşam m.+ lerde gehî müğâneser puthânelerde 082b/10
mevzûn	-1-	[Ar] Vezinli, tartılı.	m.+ ye 070a/5
		m. 065b/5	meyl -7- [Ar] İlgi, temayül.
mey	-5-	[Fa] Şarap, bade.	bir m.+ den 024a/6
		m. 070a/5	m.+ i 032a/8
		gehî sultân-ı dîn geh pîri ħammâr gehî murdâr-ı m. geh merd-i esrâr 030a/11	ķamunuñ m.+ i 029a/6
		bu m.+ den 029b/4	m.+ üm 080a/2
		m.+ inden 041b/3, 081a/2	m.+ üñ 106b/10, 114b/2
meyân	-1-	[Fa] Ara, mâbeyn.	senüñ m.+ üñdür 029a/8
		ġalġân-ı m. 126a/13	mezâd -2- [Ar] Arttırma ile yapılan satış.
meydân	-20-	[Ar] Geniş, açık, düz yer.	m.+ a 072b/1
		m. 028b/10, 033a/2	m.+ ı 072a/7
		bu m. 124b/14, 125a/1	mezâhir -7- [Ar] Ortaya çıkmış, zuhur etmiş şeyler, varlıklar, mevcudat.
		gūy-ı m. 125b/15	m. 004b/12, 017a/14
		işbu m. 095b/4	ne zâhir ķalur anda ne m. 078a/8
		m.+ a 126a/5	ne zâhir ne m. 004b/12
		bu m.+ a 040b/12, 045b/5	m.+ den 004b/11, 017a/14
		işbu m.+ a 033a/1	bu m.+ den 004b/12
		m.+ da 090a/14, 125b/15	

mezāk -7- [Ar] Zevk alma, tatma.	m.+ i 'ışk 027a/6
m. 017b/11	
lezzet u m. 143a/11	
m.+ a 045a/7, 049a/6	
m.+ uñ 043b/15, 080a/4	
m. ü kuvvetince 018a/11	
mezār -1- [Ar] Öldükten sonra gömülünen yer.	
m.+ n 137a/6	
mezāyık -1- [Ar] Dar, sıkıntılı yerler.	
m.+ dan 099b/1	
mezheb -3- [Ar] Bir dinin kollarından her biri.	
m. 139b/3, 141b/8	
m.+ üm 139b/3	
mezîd -2- [Ar] Artma, çoğalma.	
m.+ i ni' met 008a/13	
m.+ üñ 024a/8	
mezra -10- [Ar] Ekilecek tarla, yer.	
m. 064a/9, 147b/9, 147b/10	
m.+ a 147b/7, 147b/8	
bu m.+ da 069b/3, 069b/7	
mişbāh -3- [Ar] Kandil, meşale.	
m. 019a/13	
bu m.+ a 019a/14	
bu ten mişkātınñ m.+ ı 023b/4	
mî'ād -1- [Ar] Belirtilen zaman.	
m.+ ı 'ālem 065a/13	
micmer -1- [Ar] İçinde tütsü yakılan kab, buhurdan.	
midād -1- [Ar] Yazı mürekkebi.	
m. olsa 013a/11	
mi'de -4- [Ar] Mide, kursak.	
m. 118b/2	
m.+ de 030a/6	
m.+ n 031b/10	
kiminüñ m.+ si 118b/1	
miftāh -4- [Ar] Anahtar.	
m. 031b/5	
m.+ ı 016b/5	
m.+ ı her bāb 131a/9	
veliyü'şşabr-i m.+ülferecdür 117a/1	
mîğ -1- [Fa] Bulut.	
zîr-i m. 096a/13	
mihmān -3- [Fa] Misafir, konuk.	
m. 127a/13	
bu m. 127b/5	
m. olur 127a/14	
miñnet -20- [Ar] Sıkıntı, zorluk, eziyet.	
m. 014b/15, 084b/4	
dürlü m. 097b/13	
küh-ı m. 115a/5	
m. oldu 007a/5	
m. ü derd 051a/15	
niçe m. ü derd 145a/14	
m. ü endüh u gamdur 089a/10	
m. ü derd ü elemdür 102b/11	
m. ü renc 111b/15	

m. ü renc ü ta'abdur 095a/9	mihrbān -2- [Fa] Şefkatli, muhabbetli, güler yüzlü.
bu m.+ de 090b/8	m. ol 130a/15
bu m.+ den 092b/14	yār u m.+ dur 008a/12
dev m.+ e 140a/10	mihter -1- [Fa] Daha büyük.
m.+ in 093b/11	m. 104a/3
bu çarhuş m.+ inde 095a/4	miḳdār -4- [Ar] Bir şeyin ölçüsü.
m.+ inden 061b/7	m. 070a/9, 070a/10, 107b/3
yokluḳ m.+ inden 086a/1	m.+ uḡla 006a/6
m.+ insüz 115a/11	mīlk -1- [Ar] Mülk.
m.+ lerin maḡabbetinden 115a/6	suḡan m.+ inde 133a/13
miḡnetserā -1- [Ar + Fa] Kederini, sıkıntısını söyleyen.	mīlket -1- [Ar] Mülk.
bu m.+ nıḡ şoḡı 087a/12	m. 008a/6
mihr -15- [Fa] Güneş.	mīllet -1- [Ar] Çoḡunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, duygu, ölkü, gelenek ve görenek birliḡi olan insan topluluḡu, ulus.
m. 055b/14	m. olmaz 041a/12
m. ü māhı 017a/9	mīm -1- [Ar] Arap alfabesinin yirmi dördüncü harfi, yoklamalarda “mevcut, var” anlamında kullanılan işâret.
m. ü ḳatre 048a/6, 070a/3	m.+ inden 061a/9
m. ü māh 148a/12	mi'mār -1- [Ar] Yapıları belirli ölçü ve kurallara göre tasarlayan kimse.
m.+ e 147a/5	şeri 'at mülkinüḡ m.+ ı 021b/1
m.+ i 073a/2	mīnā -1- [Fa] Mineden yapılan sırça renkli.
meh ü m.+ i 113a/12	bu m. 042b/6
m.+ i 'ālemefrüz 038a/8	minber -4- [Ar] Camilerdeki merdivenli kürsü.
m.+ i enver 046a/3, 074b/3	ne m. ḳala de dār ü ne deyyār 036b/11
m.+ i şitābān 046a/12	biḡ altmış altı m. 022a/7
m.+ üḡ 067b/12, 147a/2	m.+ de 036a/10
bu m.+ üḡ ḡātemi 145b/13	
miḡrāb -5- [Ar] Makam.	
m. 045b/11, 137b/14, 138b/10, 139b/9	
m.+ dur 147a/4	

	bu m.+ den 036b/10		m.+ ı kalbi 056a/15
minķār	-1- [Ar] Gaga.		m.+ ı ma' nā 059b/8
	m.+ ında 075a/9		göñül m.+ ı 050a/4
minnet	-6- [Ar] Yapılan bir işin yükü.		m.+ ı 012b/8, 059b/4
	m. 015b/7, 115a/5, 115a/11		m.+ ı hüdür 009a/1
	m. idesün 047a/8		kalbiñün m.+ ını 145a/13
	halk m.+ inden 115a/6	mîrzāde	-1- [Fa] Bey oğlu.
	m.+ insüz 115a/11		şerif ü m. 055a/11
minnetsüz	-1- [Ar + Tr] Minnet duygusu olmayan, minnetsiz.	miââl	-3- [Ar] Örnek.
	m. 115b/2		m.+ i 059a/12
mîr	-5- [Fa] Baş, başkan.		anuñ m.+ idür 059a/13
	m. 118b/7		m.+ üñ 080b/7
	m. ü h'āce 053a/10	miââli	-8- [Ar] Benzer, eş, gibi.
	m. ü sulţān 116a/12		m. 060b/9, 089b/14, 099b/8, 123a/04, 125b/7, 135a/4
	m. ü vezîrñ bendesî 115b/6		gehî gül gibi kıldum hāra menzil gehî
	dört yüz m.+ dür 138a/2		gevher m. seng bir dil 083a/2
mi' rāc	-2- [Ar] Göge çıkma.		gehî küffār birle ceng içinde gehî āteş m. seng içinde 082b/12
	m. 018b/7	misk	-1- [Ar] Erkek ceylanın derisinde bulunan bir bezden elde edilen güzel kokulu siyah madde.
	m.+ ı 'ārîf 013a/3		m.+ e 004b/4
mir'āt	-21- [Ar] Ayna.	miskîn	-38- [Ar] 1. Tembel, uyuşuk.
	m. 059a/14, 059b/3		m. 002a/10, 014b/11, 096a/10, 097b/1, 100b/2, 105b/2, 107a/5, 125b/15, 126a/6, 127b/6
	bu m. 059b/1		'āciz u m. u hayrān kıldılar 140b/9
	ne şüret kalur ol demde ne m. 059b/5		āvāre m. 127b/6
	m.+ a 059b/6		bir 'āşîk-ı m. ü haste 044a/9
	bir m.+ a 059a/15		
	bu m.+ a 009a/5		
	m.+ ı 050a/14, 059b/2, 059b/3, 059b/7		
	bu m.+ ı 009a/6, 042b/12		

bu m. 075b/8
iy m. 054a/11, 069b/15, 089b/3, 105b/14,
126a/10
iy huffâş-ı m. 098a/15
mūş-i m. 118a/1
gūy-ı m. 124b/10
ol bîdîn-i m. 109a/3
ol m. 049a/4, 104a/3
m. idüp 133b/3
m. olursun 106b/5
ol m. yerine 094a/4
bu m.+ e 133a/11
her m.+ e 008a/12, 046a/7

2. İçinde misk bulunan, misk kokan.

āhū-yı m. 014b/7
būy-ı m. 014b/7
fazla-i zenbūr-ı m. 087b/5
kennās-ı m. 048b/14
lu'āb-ı germi m.+ dūr 087b/4
misl -1- [Ar] Eş, benzer.
m.+ üñ 056b/4
misvāk -2- [Ar] Erak ağacının ucu dövülüp
firça haline getirilen ve diş temizliğinde kullanılması
sünnet olan ince dalları.
bir m. 121a/1
bu m. 121a/3
mişkāt -2- [Ar] Duvarı açılan, içine lamba
gibi aksesuar konulan oyuk.
bu m.+ ı müşebbekden 023b/3
bu ten m.+ inuñ müşbāhı 023b/4

mîve -1- [Fa] Meyve.
m.+ si 039b/9
miyān -2- [Fa] Orta, ara.
m.+ da 127a/2
maķāmıñ m.+ ı 103b/1
mi'yār -1- [Ar] Ölçü.
m.+ ına 128b/7
mîzān -2- [Ar] Tartı, ölçü aleti.
m.+ da 044a/10
m.+ ında 146a/2
mor -1- [Tr] Bir çeşit renk.
şüret-i m. 039a/3
mū -3- [Fa] Tüy, kıl, saç teli.
m. 047b/4
her m.+ yı 014b/11
m.+ yı sepîdi 137a/2
muşavver -1- [Ar] Bir şekle bir biçime
konulmuş, şekil ve suret verilmiş.
m. 055b/4
muşîbet -1- [Ar] İnsanın başına ansızın gelen
bela.
m. 091b/2
mu'āf -1- [Ar] Bağışlanmış, affedilmiş
(kimse).
m. eyle 142a/15
mu'allā -2- [Ar] Yüksek, yüce.
m. 009b/2, 018a/4
mu'ammā -3- [Ar] Anlaşılmaz iş,
yanılmaca.
bu m. 035a/10, 037b/9

	m.+ dan 011b/3		m. 036b/7, 056a/14, 093b/8, 102a/3
mu‘arrā	-3- [Ar] Çıplak, soyulmuş.		m.+ dur 040a/11
	m. 009a/15, 009b/2, 022b/11	muḥakkık	-1- [Ar] Gerçeği araştıran.
mu‘aṭṭal	-1- [Ar] Bırakılmış, tatil edilmiş, kullanılmaz.		m. 040a/14
	m. 055a/6	muḥāl	-3- [Ar] Farz edilen.
mu‘aṭṭar	-2- [Ar] Itırlı, güzel kokulu.		m. olur 004a/11, 006a/2
	m. 008b/3		fıkr u m.+ i 002a/7
	m. kıılır 019a/10	muḥalled	-1- [Ar] Sürekli olarak kalan.
mu‘ayyen	-2- [Ar] Belli, belirli.		mālik-i mülk-i m. 012a/4
	m. 018b/12, 036a/15	muḥammed	-14- [Ar] Hz. Muhammed.
mu‘azzam	-2- [Ar] Çok büyük, çok iri.		m. 011b/4, 013b/2, 017b/3, 018b/9, 019b/3, 020b/14
	bir m. 036b/14		m.+ den 017b/3, 018b/6
	bu çarḥ-ı m. 069a/8		m.+ dur 013a/6
müciḥ	-2- [Ar] İcab eden, lazım gelen, gerektiren.		m.+ dür 010a/9, 011b/10, 136b/8
	m.+ ā 011a/3	muḥayyer	-2- [Ar] Seçmeli, beğenmeye bağlı.
	m.+ i ‘adl ü ‘adālet 046a/10		m. eyle 032b/13
mu‘ciz	-1- [Ar] Herkesi aciz düşüren.		m.+ dür 033b/12
	gehî m. gehî bürhân bir ḥaqq gehî tevrât geh furkân-ı mutlak 105a/5	muḥkem	-4- [Ar] Dayanıklı sağlam.
mufaṣṣal	-1- [Ar] Tafsilli, detaylıca anlatılan.		m. 119a/5, 146a/1
	m. 013b/9		bir tîr-i m. 027b/6
müġāneser	-1- [Fa] Meyhânegilerin başı.		sevgend-i m. 072b/13
	gehî rind olmuşam meyḥânelerde gehî m. puṭḥânelerde 082b/10	muḥliş	-1- [Ar] Saf bir arkadaşlığı olan kimse.
muġlaḳ	-1- [Ar] Açık ve net olmayan.		m.+ lerüñ yolu 068a/4
	bu bâb-ı m. 058b/14	muḥtâc	-6- [Ar] İhtiyacı olan.
muḥakkak	-5- [Ar] Doğru olduğu kesin olarak bilinen.		m. 115b/3, 135b/4
			m. kıılma 115b/13

m. olurduḡ 115b/5		bu bāb-ı m. 061a/13
nāma m. olursaḡ 115b/3		
muḥtār -3- [Ar] Seçilmiş, seçkin.		iy m. 072a/13
m. 104a/1		
ḥaḳḳuḡ m.+ ıdur 029a/11		muḳārin -2- [Ar] Birlikte olan, bitişik.
anuḡ m.+ ını 029a/12		m. 137b/1
muḥtefî -1- [Ar] Saklanan, gizlenen.		muḳarreb -1- [Ar] Yaklaşmış, dost kabul edilmiş.
m. 144b/14		m. 058b/2
muḥtel -1- [Ar] Bozuk, karışık.		muḳayyed -5- [Ar] Kayıtlı, bağlı, bağlanmış.
m.+ dür 080b/12		m. 058a/5, 058a/6, 062a/13, 112a/3
muḥtelif -1- [Ar] Farklı, çeşitli.		m. olmayam 020a/4
m. 060a/15		muḳîm -1- [Ar] Bir yere yerleşen, kalıcı olan.
muḥterem -4- [Ar] Saygıya layık olan, saygı değer.		anuḡ m.+ i 074b/6
m. 016a/2		muḳtebes -1- [Ar] Faydalanmak üzere aynen alınmış.
m.+ dür 015b/15, 057a/11, 123a/14		m. 144a/1
mu'în -3- [Ar] Yardımcı.		muḳtedâ -3- [Ar] Uyulan, örnek tutulan.
m. ol 112a/12		iy m. 138a/13
m.+ â 011a/2, 034a/2		ehl-i dînüḡ m.+ sı 023a/2
muḳâbil -4- [Ar] Karşısında olan şey.		m.+ yi 137b/13
m. 017a/9, 017a/10, 052b/9, 147a/5		muḳteza -2- [Ar] Lazım gelmiş.
muḳaddem -2- [Ar] Önde olan, önde giden.		m.+ sı 069b/12, 076b/10
m. 013a/12, 035a/6		mūm -1- [Fa] Bir fitilin etrafına erimiş bal mumu, içyağı, stearik asit veya parafin dökülerek genellikle silindir biçiminde dondurulan ince, uzun aydınlatma aracı.
muḳadder -1- [Ar] Kaderde olan şey.		m. ü kudret 081a/2
m. 120a/9		muntazır -3- [Ar] Gözleyen, bekleyen.
muḳaddes -1- [Ar] Kutsal, mübarek.		m. 015b/6
m. 137a/5		
muḳaffel -1- [Ar] Kilitli, kilitlenmiş.		

	m.+ dur 015b/4, 019a/13		m. 065b/6, 065b/7, 071b/16, 076a/13, 088b/6, 093a/14
mūr	-13- [Ar] Karınca.		
	m. 055a/15, 088a/3		m. olursun 076a/14
	ḥāne-i m. 127b/9		m.+ a 093a/15, 108a/11
	m.+ a 006b/4, 127a/14		m.+ dan 093a/14, 099b/3
	bir m.+ a 117a/6		m.+ ı 118a/11
	ol m.+ a 117a/10		gehî sultân-ı dîn geh pîr-i ḥammâr gehî m.+ ı mey geh merd-i esrâr 030a/11
	sūrâḥ-ı m.+ a 048a/7		ol m. 142b/2
	m.+ dan 086b/1	murğ	-16- [Fa] Kuş.
	m.+ ı kemter 100b/4		ism-i m. 148a/2
	mâr ü m.+ ı merdüm 118a/10		toḥm-ı m. 063b/14
	m.+ ı süstem 106b/11		m.+ dur 049a/5
	ol m.+ ı za'îf u nâtüvânsun 055a/14		m.+ ı 057a/1
murād	-25- [Ar] Erişilmek istenen.		m.+ ı âşiyân-ı lâmekânsun 024b/7
	m. 027b/14, 032a/15, 035b/2, 061a/3, 142b/9		m.+ ı beste 073b/15
	m.+ a 072a/6		m.+ ı ġarîbi 010a/10
	m.+ ı 072a/7, 103b/6		cihân bostânınuḡ m.+ ı ġarîbi 033a/4
	rûḥuḡ m.+ ı 058b/3		ol m.+ ı ġarîbüḡ 010b/9
	m.+ ı nefse 050b/9		m.+ ı ḥaste 076a/3
	m.+ um 010a/15, 018b/14, 032a/4, 043b/5, 043b/9, 084b/6		m.+ ı lâmekânsun 047b/1
	benüm m.+ um 020a/1		m.+ ı nîmbismil 017b/5, 125a/12
	m.+ uḡ 018b/2, 025b/12, 041a/6, 067a/5, 116a/2		bu cân m.+ ina 020a/7
	m.+ uḡdur 010a/15		m.+ lar 147b/13
murâḳıb	-1- [Ar] Koruyan.		bu m.+ uḡ nâlesin 010a/11
	ol m. 029a/14	murtażâ	-3- [Ar] Beğenilmiş, seçilmiş.
murdâr	-14- [Ar] Kirli, pis, iğrenç.		m. 148b/5
			‘aliyyi m.+ dan 038a/4
			cemî ‘i aşfiyânuḡ m.+ sı 012a/14

mūsā -2- [Ar] Hz. Musa.	m.+ nuṣ su'āli 059a/6
m. 043a/12	anuṣ m.+ sı 012b/1
m.+ nuṣ kelîmin 061a/8	m.+ yı 135b/10
muşaffā -2- [Ar] Süzölmüş, saflaştırılmış.	m.+ suz 040b/3
m.+ dur 012b/1	müş -19- [Fa] Fare.
m.+ yıldı 014a/8	m. 132a/1
musallaṭ -1- [Ar] Bir kişiyi bunaltacak kadar sıkıntıya sıkıntı verenn.	bir m. 117b/4, 127b/1
m. kıılma 010a/11	ol iki m. 117b/10
muşavver -5- [Ar] Bir şeikle sokulmuş.	m. u kelāḡuṣ 024a/6
m. 014a/2, 037b/6, 048b/3, 056b/4	ol m. yuvası 117b/12
rūḡ-ı m. 030a/9	m.+ a 118a/4
muşḡaf -3- [Ar] Kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim.	bir m.+ a 117b/8
m. 144a/2	ol m.+ a 127b/4
bu m.+ dan 041a/11, 049b/10	sūrāḡ-ı m.+ a 127b/7
mūsîca -1- [Fr] Ses yoluyla duygu ve düşünceleri ifade etme sanatı.	m.+ ı 118a/2
m. 032b/11	kaşdı m.+ ı 118a/1
mūsîkār -1- [Fa] Mizmar çeşidinden sıra, kalem, düdük, kaval; dervişlere özgü bir saz.	iy m.+ ı bîdil 127b/4
bu m.+ a 032b/11	ol m.+ ı küstāḡ 118a/3
muşṭafā -11- [Ar] Saf ve temiz anlamıyla Hz. Muhammed'in hem sıfatı hem ismi olarak kullanılmıştır.	iy m.+ ı siyehser 127b/8
m. 149a/6	m.+ i 118a/5
civār-ı m. kııl 136b/14	m.+ i miskîn 118a/1
rāḡ-ı m.+ dan 040b/1	m.+ i siyehkār 118a/6
m.+ dur 012a/15, 013b/14	muşer -1- [Ar] Daha çok marangoz ve çıkırkçıların kullandığı eğri bir testere çeşidi.
delîl-i m.+ dur 040b/2	m.+ dür 131b/15
m.+ nuṣ rūḡına 137b/9	müşikāf -1- [Fa] Kılı kırk yaran, inceden inceye araştıran.
	m.+ um 131b/1
	müşveş -1- [Fa] Fare gibi.

- iy m. 127b/6
- muṭabbak** -1- [Ar] Tatbik olunmuş, uydurulmuş.
- bu ṭāḳ-ı m. 012a/1
- muṭahhar** -10- [Ar] Temizlenmiş, temiz.
- m. 004b/13, 014a/2, 014a/3
- cism-i m. 030a/9
- iy zāt-ı m. 039a/10
- iy zāt-ı m. 004b/13
- ol rūḥ-ı m. 008b/3
- rūḥ-i m. 014a/3
- m.+ dan 004b/13
- m.+ sun 004b/13
- mu‘teber** -3- [Ar] İtibarlı, hatırı sayılır, saygın.
- m. 138a/2, 138a/11, 145b/15
- muṭî‘** -5- [Ar] Uyan, itaat eden.
- m. 062a/14, 089b/15
- m. it 020b/14
- m. ol 099b/9
- m.+ an 019b/7
- muṭî‘a** -1- [Ar] İtaat eden, boyun eğen.
- m. 008a/4
- muṭlaḳ** -23- [Ar] Herhangi bir şart ve kayıtlı sınırlı olmayan, kayıtsız şartsız.
- m. 048a/1, 056a/14, 058a/5, 058a/6, 058a/7
- cān-ı m. 018a/9, 077b/1
- dermān-ı m. 018a/9
- deryā-yı istiḡnā-yı m. 127a/9
- deryā-yı m. 007a/7, 127a/9
- emîn-i vaḥy-i m. 012a/1
- gehî mu‘ciz gehî bürhān bir ḥaḳḳ gehî tevrāt geh furḳān-ı m. 105a/5
- iy ma‘şüm-ı m. 018a/14
- ma‘būd-ı m. 042a/10
- ol sulṭān-ı m. 077b/1
- sulṭān-ı istiḡnā-yı m. 007a/7
- sulṭān-ı m. 022b/12, 041a/6
- zāt-ı m. 058b/14
- cenāb-ı ḥazret-i m.+ dan 128a/3
- cenāb-ı hestî-yi m.+ dan özge 004b/1
- muṭrib** -3- [Ar] Çalgı çalan, çalgıcı.
- m. 097a/12
- bir m. 097a/10
- ol m.+ üñ başın 097a/11
- muḳtedālḳ** -1- [Ar + Tr] Liderlik.
- m. 014b/4
- muvāfiḳ** -4- [Ar] Uygun, yerinde.
- m. 091a/7, 148b/8
- yār-ı m. 091a/7
- m. eyleyem 020a/5
- muvaḥḥid** -1- [Ar] Allah’ın birliğine inanan.
- m. 077b/2
- mu‘vec** -1- [Ar] Eğri büğrü, yılankavi.
- m. 056b/14
- müy** -2- [Fa] Kıl.
- bir m. 092b/1

	m.+ ı müşğbārum 110b/9	müberra -3- [Ar] Temize çıkmış, aklanmış.
mużāf -1- [Ar] Bağlanmış, bağlı.	m. it 004b/7	m. 009a/15
	m. it 004b/7	m.+ dur 011a/11
mużğa -1- [Ar] Et parçası.		m. kıl 022b/11
	m.+ dan 030a/9	
mużlim -1- [Ar] Karanlık.		
	biri m. durur bir yüzi enver 039a/6	mübîn -1- [Ar] Doğruyu ve yanlış birbirinden ayırt eden.
		hāmîl-i sırr-ı m.+ üm 016b/6
mużmer -1- [Ar] Gizli, saklı, örtülü.		mübrez -1- [Ar] İbraz olunmuş, gösterilmiş, meydana çıkarılmış.
	zehr-i m. 020b/2	m.+ in 049a/12
mużţarr -1- [Ar] Çaresiz kalmış.		mübtelâ -8- [Ar] Düşkün, tutkun.
	merd-i m. 137a/10	m. 112b/3, 138a/1
mü'eyyed -1- [Ar] Kuvvetlendirilmiş, sağlam.		m.+ dur 095a/4
	m. 019b/3	anuñ m.+ sı 095a/3
mü'min -6- [Ar] İman etmiş, İslam dinine inanmış.		işbu cāhuñ m.+ sı 119b/10
	m. 068b/6	iy nefsi-ı ḥasîsüñ m.+ sı 112b/1
	bir merd-i m. 092a/6	m.+ yı çāh-ı tengüm 119a/13
	m.+ ine 018a/10	m.+ yı güft 097b/15
	'uşāt-ı m.+ ine 018a/8	mücellâ -3- [Ar] Parlatılmış, parlak.
	m.+ ā 011a/3	m. 012b/8, 076b/7
	her m.+ üñ 003b/5	m. kıl 131a/14
mü'telif -1- [Ar] Alışan, alışık.		mücellî -8- [Ar] Cila veren, cilacı.
	m.+ dür 035a/9	m. 029b/11, 036a/2, 037b/1, 039a/13, 043a/10, 049b/5
mübârek -2- [Ar] Çok saygıdeğer.		pāk ü m. 038a/10
	kütüb-i şerîf-i m. 149a/8	m. it 050a/4
	şāḥ-ı m. 023b/2	mücerred -5- [Ar] Somut olmayan, soyut.
mübeddel -4- [Ar] Tebdil edilmiş, değişmiş, değiştirilmiş.		m. 040b/8, 061a/9
	m. 045b/6, 055b/6, 059b/4, 088a/10	ol m. 040b/7

pāk ü m. 062a/13	biri şāfî durur biri m. 039a/6
m. kı1 062b/8	her cism-i m. 038a/9
müctebā -1- [Ar] Seçilmiş, seçkin.	menhūs u m. 056b/4
m.+ dur 012a/15	mükemmel -3- [Ar] Kusursuz, eksiksiz.
müddeā -1- [Ar] Israrla savunulan görüş, tez.	m. 009a/4, 013b/9
m.+ nuḡ 031b/11	m. kı1 053b/2
müdām -3- [Ar] Devamlı, sürekli.	mükerrem -6- [Ar] Saygı değer.
m. 118b/5, 132b/12	m. 012b/11, 013b/2, 035a/6, 069a/8
m. it 064b/12	m.+ dür 014a/7, 088a/4
müddeāâir -1- [Ar] Libasa bürünme, elbise giyme.	mülk -33- [Ar] Mal.
m. 014a/15	bu māl u m. u bār u bengāh 080a/9
müdrık -1- [Ar] İdrak eden, anlayan, anlamış.	m. ü mülket 116a/9
vākıf-ı esrār-ı m. 014a/13	bu m. ü māl u esbāb u tecemmül 102b/1
müevvel -1- [Ar] Anlam olayları yoluyla başka bir anlam verilmiş.	m. ü ta'azzum 069a/9
m. 012a/9	m. ü zevāli 060b/14
müfād -1- [Ar] Mana, mefhum.	m.+ e 115b/11
m. 146b/2	m.+ i 103a/9
müheyyā -1- [Ar] Hazır, hazırlanmış.	m.+ i belḡe 102b/12
m. 082a/14	m.+ i cāvidānı 112b/13
mühmel -2- [Ar] İhmal eden, boşlanmış, bırakılmış.	m.+ i cihān 079a/11, 100a/2
m. 049b/11, 066a/13	m.+ i cihāna 127b/11
müjde -1- [Fa] Sevinmeye yol açan, sevindirici haber, muştı.	m.+ i cihānı 105a/3
m. 141a/07	m.+ i dünyādan 045a/3
mükedder -10- [Ar] Kederli, gamlı, üzgün, mahzun.	m.+ i dünyāya 107a/6, 116a/14
m. 037b/6, 039a/5, 039a/15, 048b/3, 076b/8, 120a/9, 123b/6	m.+ i kişver 102a/14
	'ömr-i m.+ i lāyezālî 132a/14
	mālîk-i m.+ i muḡalled 012a/4
	m.+ inde 020b/12
	'acem m.+ inde 022a/7

ḥaḳîḳat m.+ ine 040a/7, 054b/10	m. 091a/7
leṭāfet m.+ ine 038a/2	münāsib -2- [Ar] Uygun.
cihān m.+ ini 034b/11	m. 071b/10
şerî 'at m.+ inüj mi 'mārî 021b/1	m. görmedüm 032a/3
m.+ iñ cāvidānî 134a/12	müncî -1- [Ar] Kurtaran.
m.+ iñe 002a/4	m.+ ya 011a/3
m.+ üñ 101a/5	münevver -6- [Ar] Aydınlatılmış, aydınlık.
bu m.+ üñ 098a/7	m. 019b/14, 023b/3, 038a/9, 039a/15, 055b/4
şu m.+ üñ 103a/10	m. şut 137a/6
m.+ üñ jendeçîni 104b/6	münezzeh -4- [Ar] Eksiği, kötülüğü kalmamış olan.
ol m.+ üñ ziyānî 009b/9	m.+ dür 025a/4, 059b/7, 059b/8
mülket -2- [Ar] Ülke.	pāk u m.+ dür 006b/3
mülk ü m. 116a/9	münîr -3- [Ar] Nurlandıran, ışık veren, parlak.
ḥānmān u m.+ üñ 057a/5	m. 142a/1
mültecā -2- [Ar] Sığınılacak yer.	m. it 010a/14, 137a/1
'uşāt-ı müznibînüñ m.+ sı 012a/14	müntehā -3- [Ar] Son, nihayet.
m.+ sun 137a/4	m. 016b/7
mümkîn -6- [Ar] Eski metinlerde görülen mümkün kelimesinin asıl şekli, olabilen.	m.+ dan 015a/15
m. 041a/5, 058b/4, 094b/12	m.+ dur 012b/15
m. ola 132b/8	mürāî -1- [Ar] İki yüzlü kimse.
m. olmaz 042b/11, 049a/2	iy merd-i m. 072b/2
mümkînāt -1- [Ar] Olabilen, olabilir şeyler.	mürde -12- [Fa] Ölü, ölmüş (kimse).
m. 137b/4	m. 116a/11
münācāt -1- [Ar] Allah'a yalvarıp yakarma.	cism-i m. 118b/14
gāhî derd-nüşem m. içre gāhî ki ḥamüşem 085a/11	ol m. 130b/12
münāfiḳ -1- [Ar] İçi başka, dışı başka olan, iki yüzlü.	m. diller 023b/10

kirm-i m.+ den 106a/12	m. 134b/8
m.+ m 130a/1, 138b/11	m.+ dür 032b/8, 048a/13
m.+ m olurdu 118b/2	müselmān -6- [Fa] İslam dininde olan.
m.+ mi 138b/11	m. 051b/13, 052b/5
m.+ n 052a/13	m. ol 108b/15, 139b/10
bu şehriñ m.+ sin 090b/5	m. olmuşam 139b/11
müebbî -1- [Ar] Terbiye eden kimse.	m.+ a 109a/1
m. 132a/5	müsemmä -8- [Ar] Adı konulmuş, adı olan.
mürîd -6- [Ar] Tarikata girip bir müşide bağlanan kimse.	m. 035a/10, 035b/14, 068a/12
m. 139a/8	m.+ dan 035b/15
m.+ em 010a/15	m.+ sun 025a/10
ol dört yüz m. 139a/8	'ayn-ı m. 037b/9
m. oldı 139b/4	ism ü m. 003a/11
m. olmuşam 139b/4	m.+ yam 112a/2
dört yüz m.+ i 138a/11	müstağnî -1- [Ar] Doygun, gönlü tok.
mürîdân -1- [Ar] Emredenler, buyuranlar.	sulţân-ı m. 126a/7
bir m.+ ı 042a/6	müstağrıķ -1- [Ar] Dalmış, daldırılmış, batmış.
mürsel -1- [Ar] Gönderilmiş, yollanmış.	merd-i m. 077a/7
imām-ı enbiyānuñ m.+ inüñ medārı 012a/13	müsta'idd -1- [Ar] Kabiliyetli, akıllı.
mürüvvet -1- [Ar] Mertlik, yiğitlik, iyilik severlik.	m. 024a/8
m. 018a/7	müstaķîm -2- [Ar] Doğru, düz, dik.
müsebbib -2- [Ar] Sebep olan.	m. 056b/14
m. 004a/4	m. ol 067a/12
m.+ dür 004a/5	müste'an -5- [Ar] Kendisinden yardım beklenen.
müsellem -3- [Ar] Teslim edilmiş, verilmiş.	m. ol 010a/6
	m.+ ā 011a/1, 011a/2, 034a/2
	m.+ um 010a/5

müstecāb	-1-	[Ar] İsteği kabul gören, olumlu yanıt alan.	m.+ i kāfūr 120b/15
		m. 138b/7	meşāmm-ı m.+ i kennāsuḡ 049a/7
müstefād	-1-	[Ar] Kazanılmış, kar edilmiş.	m.+ i 004b/4
		o m. 146b/4	m.+ in 048b/14, 049a/2
müstefîd	-1-	[Ar] İstifade eden, faydalanan.	m.+ iḡ 048b/11
		m. 144b/3	bu m.+ iḡ bŷy 048b/12
müstemend	-1-	[Fa] Gamlı, dertli, zavallı (kimse).	müşgbār -1-
		m. 142b/1	[Fa] Misk yağdırın.
müstemi'	-1-	[Ar] Dinleyen, dinleyici.	mŷy-ı m.+ um 110b/9
		m. 062a/14	müşkil -8-
müstenîr	-2-	[Ar] Işık alan, parlak.	[Ar] Güç, zor, çetin.
		m. it 010a/14, 137a/1	m. 103b/3, 122b/13
müstevî	-1-	[Ar] Düz, her tarafı bir.	bu m. 095b/5
		m. kı 137a/7	m. olur 122b/13
müşebbek	-1-	[Ar] Şebeke gibi örülmüş olan.	m.+ dürür 049b/6
		bu mişkāt-ı m.+ den 023b/3	her m.+ üḡ 057b/2, 066a/13, 104a/2
müşevveş	-6-	[Ar] Belirsiz, karışık.	müşkilgüşā -2-
		m. 048b/2, 088b/2, 088b/14, 089b/8, 107b/14	[Ar + Fa] Müşkül, güç, çetin şeyleri halleden.
		zār ü m. 125a/2	m.+ dur 013b/3
müşg	-12-	[Fa] Misk.	ol m.+ dur 014b/5
		m. 002a/1	müşt -4-
		gŷlāb ü m. 087b/2	[Fa] Yumruk.
		nesîm-i m. 049a/9	m. 073b/5, 109a/1
		m. ü 'anber 049a/1	bu m.+ i ḡāk 009b/7
		gŷlāb u m.+ e 049a/1	fedā-yı rāh-ı m.+ i ḡāk-i ḡamnāk 127a/8
			müştāk -3-
			[Ar] Özleyen, can atan.
			m. 044a/2, 076a/10, 120a/11
			müşti -4-
			[Ar] Bir avuç dolusu.
			m. 085a/4, 099a/4
			bu m. 019a/4
			iy m. cigerḡ'ār 096b/11

müttaķi -1- [Ar] Din ne gerektiriyorsa yapan, yasaklara uyan kimse.

m. 135a/1

müyesser -8- [Ar] Kolayı bulunup yapılan, kolay gelen.

m. 011a/7, 123b/6

m. kıl 019b/14, 134b/8, 137a/4

m. kılduğ 112a/11

m. olur 010b/4

müzeyyen -1- [Ar] Süslenmiş, süslü.

m.+ dür 131b/12

müznibîn -1- [Ar] Günah, suç işleyenler.

‘uşât-ı m.+ üğ mültecâsı 012a/14

mücid -1- [Ar] Herhangi bir şey icad eden.

m.+ i cedîde 131b/8

mûnis -1- [Ar] Alışılmış.

işbu hütuğ m.+ isün 113a/6

-N-

n’it -1- [Tr] Ne etmek.

n.- ersün 057b/1

nâb -3- [Fa] Halis, saf, arı.

mest-i n. 138b/7

n. u rüyü 124b/8

n.+ ndan 138b/7

nâbedidâr -1- [Fa] Meydanda olmayan, görünmez.

n. 081a/1

nâbūd -9- [Fa] Yok olan, bulunmayan.

n. 006a/2, 041a/7, 093a/8, 093b/10, 093b/13

n. oldum 111b/4

gehî būd u gehî n. oldum gehî kâşid gehî maķşūd oldum 083a/6

n.+ ın 093b/14

n.+ uğ 086a/8

nâbüdelik -1- [Fa + Tr] Yok olmak, perişan olmak.

n.+ dür 086a/8

nâçâr -10- [Fa] Çaresiz.

n. 003a/2, 026b/4, 054a/4

çâr u n. 065b/12, 100a/6, 109b/11, 117a/14

ol n. 110a/6

zâr u n. 106a/15

n. olmuşam 142b/4

nâçîz -1- [Fa] Hiç hükmünde olan, değersiz.

ķamu fânî vü n. u ķamu hîç 060a/7

nâdân -10- [Fa] Bilmez, kaba.

n. 088b/11, 089a/4, 090a/9, 112b/13, 114b/13, 130a/9

bir tıfl-ı n. 020a/14

şüfî-i n. elinden 067a/1

dâmen-i n.+ e 066b/14

n.+ lığıyla 130a/4

nâdir -1- [Ar] Çok az bulunan, ender.

n. 005b/9

nâehl -2- [Fa + Ar] Ehil olmayan, ehliyetsiz.

ehl ü n. 026b/3

n.+ e 128a/15

nâf -3- [Fa] Göbek.

- n.+ a 004b/4
- n.+ e 004b/5
- n.+ i 004b/4
- nāfi** -1- [Ar] Menfaatli, faydalı, karlı.
n. 105a/4
- nāgāh** -19- [Fa] Vakitsiz, birdenbire, ansızın.
n. 022b/7, 048b/10, 055b/3, 065b/4, 066b/5, 075a/7, 090a/4, 090b/8, 093b/2, 104a/7, 105b/8, 108b/10, 117a/13, 117b/5, 119a/4, 120a/13, 138a/15, 143a/5, 144b/4
- nağam** -1- [Ar] Nağmeler, ezgiler.
n. 115a/12
- nāgeh** -4- [Fa] bkz. **nāgāh**.
n. 049b/3, 052a/3, 052b/6, 129b/13
- nāgehān** -2- [Fa] Ansızın, birdenbire.
n. 044b/9, 099b/5
- nāgehānī** -1- [Fa] bkz. **nāgehān**.
n. 077a/11
- nāgirde** -3- [Fa] Yuvarlak olmayan.
n. 068b/9, 068b/10
girde ū n. 068b/12
- nağz** -5- [Fa] Hoş olan, güzel görünen.
n. 064a/2
bu sırr-ı n. 064a/3
n. olursun 063b/5, 063b/11
bu esrār-ı n.+ a 063b/13
- nāhakkşinās** -2- [Fa + Ar] Hakka saygı göstermeyen, kimsenin hakkını gözetmeyen.
n.+ ı 112b/11
n.+ um 080a/14
- nāhakk** -1- [Fa + Ar] Haksız.
kavl-i n. 022b/8
- nāhalef** -1- [Fa + Ar] Soyuna çekmeyen hayırsız evlat.
bir n. 085a/14
- naḥçîr** -1- [Fa] Av.
n. 129b/4
- nāhemdem** -1- [Fa] Birlikte bulunmayan, samimi olmayan, dost olmayan.
n. 148b/15
- nāhoş** -13- [Fa] Hoşa gitmeyen, beğenilmeyen.
n. 056b/10, 087b/1, 088b/13, 107b/14, 121b/14
n.+ insüz 088b/3
büy-ı n. 049a/13
dî dār-ı n. 056b/9
kār-ı n. 056b/9
kaşşāb-i n. 090a/6
her n.+ ın 087b/1
n. + mı 135a/7
hūy-ı n.+ uñdur 061b/10
- naḥs** -1- [Ar] Uğursuzluk.
eger sa'd u eger n. 106b/12
- naht** -1- [Ar] Oyma, yontma, taş ve ağaç yonma.
n. ü hāmkaruz 082b/5
- naḥv** -1- [Ar] Yan, yön, taraf.
n. ile şarf 049b/13
- na'ım** -1- [Ar] Bollukta yaşayış.

	n.+ e 006b/6		n.+ a 048b/7, 059b/10
nākām	-5- [Fa] Maksadına erişememiş.		bir n.+ a 048b/6
	n. 089b/15, 095b/9, 096a/1, 099b/9		n.+ dur 048b/2
	kām ü n. 046a/11		n.+ ı 004b/2, 048b/7, 088b/2, 107b/9, 135a/7
nağd	-6- [Ar] Akça, maden para.		bu n.+ ı 005b/1
	n. 130a/3		n.+ ı bāğ u bostāndan 046b/4
	n. it 078a/14		n.+ ı dilkeş 060b/8
	bu n.+ e 078a/15		bu n.+ ı dilkeş 048b/2
	n.+ i 007a/10		n.+ ı fenādan 021a/13, 057b/5
	n.+ üñ 078a/14		n.+ ı ğamdan 075a/11, 075a/12
	vaḥdet-i n.+ e 064b/14		göñlüñ n.+ ı ğamdan 027a/7
nākerde	-1- [Fa] Yapılmamış, olmamış.		n.+ ı ḥaqq 048b/3
	n. 093a/2		n.+ ı kevneyn 018a/3
nākes	-2- [Fa] Cimri, pinti.		n.+ ı mā'vü'tinden 059b/12
	n. 118a/11		n.+ ı şüretdür 059b/14
	gebr ü n.+ i 133b/3		bu n.+ ı şādî vü ğamdan 005b/6
naqqāş	-2- [Ar] Duvar nakışları yapan sanatkar.		n.+ ı şāhnāme 133a/14
	n. 005b/1		renk ü n.+ ı zîbā 060a/3
	n.+ a 004b/2	nākus	-1- [Ar] Hristiyanlıkta ibadet zamanını haber vermek üzere kilisede çalınan çan.
naqş	-3- [Ar] Noksan, eksiklik.		n.+ ıñ zünnārını 141a/14
	n. u tenāhî 003a/10	na'l	-1- [Ar] Nal, ayakkabı.
	n.+ i 032a/3		n. 073a/11
	n.+ i kemāle 032a/3	nālān	-7- [Fa] İnleyen.
naqş	-30- [Ar] Çeşitli malzemeler kullanılarak makine veya el yoluyla yapılan işleme.		gehî giryān olusun gāh n. 123b/9
	n. 060b/10, 138b/8, 144a/5		n. olusun 123b/10
	dürlü n. 037a/15		gāh āh eyler gehî n. olur 142a/8
	n. u nigārı 094b/4		gehî giryān gehî n. olurdu 125a/14
			gāh n. u gehî giryān olur 142a/10

	n. ü giryân 106a/3, 125a/8		n.+ a muhtâç olursağ 115b/3
nâle	-14- [Fa] İnleme, inilti.		neng u n.+ dan 139b/2
	n. 016b/2, 098a/1		bir kuru n.+ ı 115a/15
	âh u n. 066b/1		âftâb-ı n.+ ı berdâr 021b/9
	bu n. vü âh 086b/5		n.+ ı dilârâm 125b/11
	n. vü vâh 105b/9, 105b/15		n.+ uñdan 042a/2
	n. vü zâr 094b/8, 125a/13, 135b/13	nâmaḥrem	-2- [Fa + Ar] Mahrem olmayan, nikah düşmeyen.
	n.+ dendür 066b/2		n. 148b/15
	n.+ i serd 126b/3		n.+ e 129a/2
	n.+ si 016a/4	nâma'kûl	-1- [Fa + Ar] Akla uygun gelmeyen.
	bu murğuş n.+ sin 010a/11		işbu n.+ e 096b/12
	n.+ sinden 012b/4	nâma'lûm	-1- [Fa + Ar] Bilinmeyen, bilinmemiş.
na'leyn	-1- [Ar] Bir çift ayakkabı, nalın.		n. 138a/12
	n.+ den 038b/5	namâz	-33- [Fa] İslam dinine göre yapılması gereken ibadet.
nâliş	-2- [Fa] İnleyiş, inleme.		n. 014b/12, 023a/8, 038b/3, 071a/3, 123b/10, 133b/6
	âh u n.+ i 145b/8		n. kıl 140a/4
	nefsûş n.+ ine 051a/4		n. kıldı 141b/2
nâm	-20- [Fa] İsim, ün.		şeker u n. kıldılar 141b/3
	n. 088b/5, 114b/13, 115a/9		n. kılğıl 139b/8
	bir n. 096a/1		n. ol 133b/2
	nâmûs ile n. 115a/14		ḫursağ n.+ a 131a/11
	neng ü n. 115a/10		ḫursıñ n.+ a 071a/1
	n. u nenge 114b/14		bir câhil n.+ ı 066b/6
	n. u nengi 090b/7		işbu n.+ ı 071a/14
	n. u nengin 080a/5		n.+ ı beynamâzı 071a/13
	n. ü nengüñsüz 115b/4		
	n. u nişândan 025b/5		
	n. u nişâñı 025b/4		
	n.+ a 115b/2, 115b/3		

n.+ ı kem 071a/4, 071a/5	n. u ne āb 120b/6
n.+ ı kıl 072b/5	n.+ a 072a/8, 080a/8, 113a/10, 120a/7
n.+ m 047a/5	n.+ dur 091a/13
n.+ ndan 071a/4	n.+ ı 072a/8
n.+ nı 071a/11	n.+ ı hıuşke 050b/11
n.+ nıdan 071a/2	anuñ hıakķı n.+ ı 129b/9
benüm n.+ um 133b/10	āb ü n.+ uñ 113a/8
n.+ um kıldılar 133b/12	nāpāk -3- [Fa] Pis, murdar.
n.+ uñ 071a/10, 071a/13, 109b/3, 131a/10, 133b/14	n. 134a/6
zıkr u tesbîh u n.+ uñ 007b/2	n. olursañ 004a/11
n.+ uñdan 007b/3, 071a/2	n. olursun 103b/8
nāmberdār -1- [Fa] Namlı, adlı, sanlı.	nār -35- [Ar] Ateş.
āftāb-ı n. 091a/1	n. 006b/6, 063b/14, 141a/1
nāmdārān -1- [Fa] Namlılar, ünlüler.	bu n. 095b/1
hezārān-ı cān-ı pāk-ı n. 124a/14	cennet ü n. 124a/12
nāme -1- [Fa] Mektup.	n. āhır 095a/6
n.+ i 084b/4	biri n. u biri huld-ı berîndür 006b/5
nāmūs -4- [Ar] Edep, ar.	eger n. u eger huld-ı berîndür 038b/5
n. ile nām 115a/14	n.+ a 027a/12, 063b/13, 064a/1, 064a/5, 064a/6, 128a/8, 138b/6
n. u neng 139b/15	bu n.+ a 141a/8
n.+ ı 081a/7	n.+ a lāyık 064a/4
n.+ uñ 113a/9	tennür ü n.+ dan 007b/12
nāmūsā'id -1- [Fa + Ar] Bir işi zor duruma sokan, uygun ve müsait olmayan.	n.+ dur 094b/10, 145a/5
n. 102b/5	n.+ ı 013b/5, 038a/7, 064a/2
nān -15- [Fa] Ekmek.	bu n.+ ı 003a/1
n. 052a/5, 115a/4, 116b/6, 120a/8	n.+ ı cennet 038b/13
bir n. 114b/13	n.+ ı dūzah 056b/6, 063b/9
	n.+ ı firķat 100b/7

n.+ ı Һasret 041b/1	nāsezā -1- [Fa] Yakışmaz.
nefsün vücdın n.+ ı Һayret 051a/10	n. 129a/12
n.+ ı nefşündür 003a/1	neseb -1- [Ar] Nesil, soy.
Һasret n.+ ma 141b/15	n.+ dür 004a/3
n.+ nda 057b/3	naşib -18- [Ar] Pay, hisse.
n.+ u 023a/14	n. 144a/5
n.+ uğ 064a/2	n. itme 010a/8
nārdān -1- [Fa] Nar taneleri.	n. olmaz 009a/7, 042b/7
n.+ uğ cünbişi 145b/8	n. olmazdı 007b/4
na're -5- [Ar] Yüksek sesle bağırma.	n.+ e 008b/6
n. 045a/6, 141a/6, 141b/14	n.+ i 083b/4 , 114b/10
bir n. 085b/5, 127a/5	anuş n.+ i 066a/15
na'regüftār -1- [Ar + Fa] Sözü yüksek sesle söyleyen.	cümleñ n.+ i 095a/5
iy 'andelib-i n. 136a/12	ol zāğuş n.+ i 010b/4
nārencān -1- [Ar] Acısızlar, ağrısızlar.	n.+ i Һāşş ü 'amma 089a/13
'ilm-i n.+ ı 025a/12	n.+ üm 110b/7
narlıq -1- [Ar + Tr] Ateş, ateş gibi.	n.+ üğ 102a/12, 102b/10, 118a/12
n.+ ndan 139a/2	ya taht olur n.+ üę yāhū tahta 087b/10
nās -5- [Ar] Herkes, tüm insanlık.	ya telh olur n.+ üę yāhū şir'in 087b/12
cinn ile n. 137a/11	naşihat -3- [Ar] Bir kimseye doğru yolu göstermek.
n.+ dan 116b/1	n. 102b/6, 140b/3
n.+ ı yüvesvisden 007a/15, 009a/2	n.+ dür 037a/5
n.+ uğ 049a/7	nāsipās -2- [Fa] Şükretmeyen, nankör.
nāsāz -1- [Fa] Uygunsuz, uymaz.	b' vefā vü n. ol 129b/12
qamunuğ kār-ı n.+ ın 068b/1	n.+ ı 112b/11
naşb -1- [Ar] Dikme, saplama, koyma.	nāsūt -5- [Ar] İnsanlık.
n.+ ı nefş 031b/5	n. 047a/13
	bu cism-i n. 025b/14, 054b/2

	cism-i n. 051b/8	dürüg ü hısm u necl ü gaflet ü n. 112b/5
	‘âlem-i n.+ ı 013a/9	ni‘met ü n. 101b/8
nâşî	-2- [Ar] İleri gelen. n. 004a/4, 078a/15	n. eyle 123b/7 n. idersün 093a/13
na‘ı	-1- [Ar] Sofra bezi. n.+ uñ 073a/14	n. u niyâz 141b/5 gehî halvet gibi şoħbet gehî râz gehî n. u niyâz u geh süz gehî sâz 082b/14
na‘t	-3- [Ar] Bir şeyi methederek adlandırma, vasıflandırma. n. olur 011b/9 anuñ n.+ nda 011b/6 luğat n.+ nda 011a/10	n. u niyâzı 066b/6, 071a/13 n. u niyâzum 080a/1 n. u tarab 142a/11 zihî ‘izzet zihî haşmet zihî n. zihî esrârdânâlık zihî râz 007b/11
nâıık	-1- [Ar] Konuşan, söz söyleyen. n.+ m güftârı 003b/5	n.+ a 121a/7 n.+ ı 076a/2, 091a/2
nâtüvân	-5- [Fa] Zayıf, kuvvetsiz. ol iki pîr-i n.+ a 136b/12 n.+ dur 033b/13 bir pîr-i süst ü n.+ ı 110b/13 ol mür-ı za‘îf u n.+ sun 055a/14 her n.+ uñ 027b/1	cihânuñ luıf ü n.+ ı 095b/12 n.+ la 071a/1 n.+ uñ 070b/15, 138b/9
nâümîd	-3- [Fa] Ümitsizlik. n. olup 140b/9 n. ü vâz 083a/7 sevâd-ı n.+ i 137a/2	nazar -80- [Ar] Bakış, bakma, göz atma. n. 015a/12, 032b/1, 043b/6, 044b/12, 061a/1, 065a/1, 088b/4, 125a/1, 139a/4, 144a/8 bir n. 126a/9 n. eyle 145b/15 n. kıl 004b/2, 009a/5, 015b/14, 026a/4, 034b/8, 037b/13, 047b/15, 048b/7, 057a/6, 060b/7, 061a/2, 069a/8, 076a/1, 099a/2, 101a/15, 103b/2, 106a/5, 108a/2, 108a/4, 109a/4, 116a/10, 122b/3, 143b/13
nâyi	-1- [Fa] Ney çalan. n. 024a/1	bir n. kıl 061a/2 n. kılan 124b/13 n. kıldı 048b/10 n. kıldıysa 010a/1
nâz	-23- [Fa] Cilve. n. 006b/6, 102b/7, 102b/8, 106a/12 ‘aceb sırrdur ‘aceb hikmet ‘aceb râz ‘aceb sâz u ‘aceb söz ü ‘aceb n. 030b/2	

n. kılduğça 026a/5	ol n.+ ü 142a/11
n. kılduğsa 064b/14, 086b/6	nāzük -1- [Fa] İnce, zarif, ölçülü.
n. kılma 113b/14, 129a/2, 130b/13	n. ü zîbā 072b/10
n. kılup 036b/15	ne -516- [Tr] Soru edatı, sıfatı veya zamiri.
n. kılur 017b/15	n. 002a/4, 002a/9, 002a/10, 003a/2, 003b/4,
n. ol 013a/7, 016a/13, 018a/5	004a/10, 005a/11, 005b/11, 006a/4, 006a/6, 006a/11,
n.+ da 020a/13, 024a/4, 024b/2, 030a/13,	006a/12, 006b/3, 009a/11, 009a/12, 009a/13, 009b/1,
032a/15, 037a/14, 039b/15, 064b/8, 097b/2,	011b/7, 013b/15, 014a/6, 015b/11, 015b/14, 018a/15,
112a/1,113b/10, 131b/1	018b/1, 018b/11, 020a/10, 020b/6, 021b/9, 025b/11,
n.+ dan 003b/14, 016a/14, 016a/15, 030a/12,	025b/14, 026a/4, 026a/11, 027b/8, 027b/9, 028b/1,
031a/7, 042b/10, 043b/3, 043b/4, 061a/1	030b/3, 030b/4, 030b/12, 031a/1, 033b/5, 034a/7,
işbu n.+ dan 061a/3	034b/8, 035a/8, 036a/8, 036a/12, 037b/1, 037b/12,
ol n.+ dan 144a/3	038a/5, 038b/3, 038b/12, 039a/9, 039b/10, 041b/8,
şol bir n.+ dan 129a/2	041b/14, 041b/15, 043b/4, 043b/8, 043b/13, 044b/1,
n.+ dur 032a/15, 043b/5	044b/2, 045b/8, 045b/13, 045b/14, 046a/3, 046b/6,
ehl-i n.+ dur 061a/3	048a/5, 048b/1, 048b/3, 048b/8, 048b/14, 049a/7,
n.+ e 019a/15, 085b/1	049a/8, 049a/15, 049b/4, 050a/7, 050b/3, 050b/4,
n.+ e kıl 089b/9	050b/7, 051a/9, 051a/11, 051b/8, 052a/1, 053a/2,
nażargāh -1- [Ar + Fa] Nazar edilen,	053a/15, 053b/11, 054b/2, 055a/4, 056a/7, 056a/13,
bakılan.	056a/14, 056a/15, 056b/6, 057a/14, 057b/4, 059a/2,
ħakķuñ n.+ ıdur 050a/8	059a/13, 060b/11, 061a/4, 061a/8, 062a/1, 064a/2,
nāzenin -1- [Fa] Cilveli, oynak.	064a/15, 064b/8, 065a/3, 065b/5, 067a/9, 067b/6,
ol n. 142a/12	068b/14, 069b/4, 070a/3, 070b/2, 070b/3, 070b/15,
nāzır -3- [Ar] Bakan, nazar eden.	071a/6, 071b/14, 073a/15, 073b/6, 074b/1, 075a/6,
n. 059b/5	075a/15, 075b/13, 076a/4, 076a/14, 077b/3, 077b/6,
anuñ n.+ i 022a/8	080a/11, 081b/15, 082a/7, 082a/8, 082a/13, 082a/15,
her n.+ uñ manzūri 004b/14	083a/9, 083b/3, 084b/5, 084b/12, 084b/14, 085a/3,
nażm -1- [Ar] Dizme, sıraya koyma.	085a/4, 085a/5, 085a/9, 086b/2, 086b/11, 086b/12,
n.+ a 133a/14	087a/10, 087a/11, 087a/12, 087a/13, 087b/1, 087b/4,
nāzüklik -1- [Fa + Tr] Nāzik olma durumu.	088a/2, 088a/9, 088a/12, 088b/7, 089a/6, 090b/11,
	090b/13, 091a/1, 091b/4, 092a/1, 092b/8, 092b/9,
	092b/10, 092b/15, 093a/1, 093a/9, 093b/6, 094a/6,
	094a/12, 094b/6, 094b/12, 095a/13, 095b/10, 096b/1,
	096b/2, 096b/4, 096b/14, 097a/1, 097a/15, 097b/1,
	097b/9, 097b/10, 097b/12, 098b/1, 098b/3, 098b/6,
	098b/14, 099a/7, 099a/12, 100a/4, 100a/5, 100b/3,
	100b/12, 101b/2, 101b/4, 101b/13, 102b/13, 102b/15,
	103a/6, 103a/12, 103a/14, 103b/2, 103b/4, 103b/6,
	104a/11, 104b/3, 105b/15, 106a/4, 106b/8, 107a/7,
	107a/8, 107b/4, 107b/6, 107b/11, 107b/14, 108a/15,
	108b/3, 109a/2, 109a/7, 109a/11, 110a/15, 110b/6,

111a/15, 111b/2, 111b/3, 112b/14, 113b/14, 114a/2,
114a/14, 114b/4, 114b/12, 115a/9, 115b/2, 115b/7,
116a/2, 119a/10, 120a/1, 120a/3, 120b/13, 122a/10,
124a/2, 124b/6, 124b/7, 125b/7, 127a/13, 127a/14,
128a/3, 128b/14, 129b/14, 130b/9, 131a/2, 131b/5,
131b/7, 132b/7, 134a/13, 135a/7, 135a/9, 136a/13,
136b/4, 144a/13

her n. 018b/3, 040a/15, 065a/14, 112b/8,
138a/13, 139b/13, 144a/6

ne bār u berķ u ne ālāt u esbāb ne bāl u yāğ
var ne nān u n. āb 120b/6

n. der çalur saņa ol dem ne dîvār 061a/5

ne der çalur saņa ol dem n. dîvār 061a/5

ne evvel var n. āhir 061a/15

ne bār u berķ u n. ālāt u esbāb ne bāl u yāğ
var ne nān u ne āb 120b/6

n. almaķ var ne şatmaķ var ne bāzār 081b/2

ne nihānsun n. ‘ayānsun 065a/6

ne berdi ne ħazānı n. bahārı 038a/6

ne ser gözler n. bāl ister ne per ol 017a/2

ne bār u berķ u ne ālāt u esbāb n. bāl u yāğ
var ne nān u ne āb 120b/6

ne perrüj var n. bālüj 098b/3

n. bār u berķ u ne ālāt u esbāb ne bāl u yāğ
var ne nān u ne āb 120b/6

ne almaķ var ne şatmaķ var n. bāzār 081b/2

ne ħürşîdi olar ki olmaz zevālî n. bedri var
ki olmaya hilālî 095a/7

ne her yüzden iyüyem ne yavuzem n. bellü
zemherîrem ne temüzem 085a/12

n. berdi ne ħazānı ne bahārı 038a/6

ne táb ü küt görme idersün n. bir dem řaķat
sürme idersün 106b/4

n. bir kaçre bu bahır artar ne olur kem 019a/7

n. bir yerde karar itmek 125b/3

n. cāme püşende ne ‘üryān 067b/14

ne cism ü n. cān 039a/9

ne ten peydā vü n. cān 086b/3

n. cānuj var ki anda kona sulţān ne cānuj var
ki ola sulţāna ķurbān 127a/15

ne cānuj var ki anda kona sulţān n. cānuj var
ki ola sulţāna ķurbān 127a/15

n. cev çalur ne gendüm ü ne ħāne 117a/9

ne hāmün var ki olmaz menzil iy dost n.
ceyhünvar degül ħün-i dil iy dost 101b/1

n. cism ü ne cān 039a/9

n. cü ü cāna ne gedādur 067b/13

n. çengel koyar aņa ne dendān 117b/6

ne çengel koyar aņa n. dendān 117b/6

ne sulţān dir ecel şāhum n. dervîş gidüpdür
merg elinden cümle dilriş 117b/3

n. minber ķala de dār ü ne deyyār 036b/11

ne minber ķala de dār ü n. deyyār 036b/11

n. dîv ü ne perî ne merdüm 073a/15

n. efsāne baņa bārî ne kışsa 083a/15

ne ħaymej ķor senüj n. encümengāh
117a/13

n. evvel var ne āhir 061a/15

n. ğaflet 111a/15

ne şarķı ol nürüj n. ğarбі 023b/7

ne cü ü cāna n. gedādur 067b/13

ne cev çalur n. gendüm ü ne ħāne 117a/9

ne sermā vār n. germā 046b/9

n. gice uyhu vü ne gündüz ārām 124a/7
n. göçmek 125b/3
n. şüret kalmış ol başda ne göz kaş 102a/5
ne şüret kalmış ol başda n. göz kaş 102a/5
n. gülmek 125b/3
ne gice uyhu vü n. gündüz ārām 124a/7
n. hāmūn var ki olmaz menzil iy dost ne
ceyhūnvar degül hūn-i dil iy dost 101b/1
ne cev kalur ne gendüm ū n. hāne 117a/9
ne sen kalursun ol sâ'at n. hāne 117b/2
n. haymeñ kor senüñ ne encümengāh
117a/13
ne berdi n. hazānı ne bahārı 038a/6
n. hemdem var özünle demsāz ola ne
maḥrem var aña söyler hem rāz 125b/2
n. her yüzden iyüyem ne yavuzem ne bellü
zemherîrem ne temüzem 085a/12
ne kıldum arzūyı nefis hāşıl n. hergiz
olmuşam maḫşūda vāşıl 084b/10
n. hūrşîdi olar 095a/7
ne yimek var n. içmek ne temāşā 120b/8
n. 'işyān var ki dîvānumda yoḫdur ne
noḫşān ola ki āyā bende yoḫdur 085a/14
n. iş 111b/2
n. kārūm var ne yārūm 080a/13
bu n. kāse-i cānsüz-ı dilgîr 113a/4
n. kem vardur ne ḫod bîş 107b/7
n. kıldum arzū-yı nefis hāşıl ne hergiz
olmuşam maḫşūda vāşıl 084b/10
ne efsāne baña bārî n. kışsa 083a/15
n. leylî olur anuñ ne nehārı 038a/6

ne hemdem var özünle demsāz ola n.
maḥrem var aña söyler hem rāz 125b/2
ne dîv ū ne perî n. merdüm 073a/15
ne zāhir kalur anda n. mezāhir 078a/8
ne zāhir n. mezāhir 004b/12
ne şüret kalur ol demde n. mir'āt 059b/5
n. nān u ne āb 120b/6
ne leylî olur anuñ n. nehārı 038a/6
n. nihānsun ne 'ayānsun 065a/6
n. noḫşān ne tezāyüd 008a/6
n. m.+i ḫırḫayam ne merd-i zünnār 085a/10
ne m.+i ḫırḫayam n. merd-i zünnār 085a/10
ne 'işyān var ki dîvānumda yoḫdur n.
noḫşān ola ki āyā bende yoḫdur 085a/15
ne rüzî var ki olmaz zār āḫir n. nūrî var ki
olmaz nār āḫir 095a/6
ne bir ḫatre bu baḫr artar n. olur kem 019a/7
ne kem vardur n. ḫod bîş 107b/7
n. 'ömri var ki anuñ pāyānı yoḫdur ne vaşlı
var ki anuñ hicrānı yoḫdur 095a/8
n. pā var ki 082b/9
n. pā vü ne ser 073b/2
ne ser peydā n. pāyān 086b/3
ne ser gözler ne bāl ister n. per ol 017a/2
n. per var ki 082b/9
ne dîv ū n. perî ne merdüm 073a/15
n. perrüñ var ne bālün 098b/3
ne pervāne n. pervā 027b/9
n. pervāne ne pervā 027b/9
ne pinhānsun n. peydā 065a/3

n. pinhānsun ne peydā 065a/3
n. rüzî var ki olmaz zār āhir ne nūrî var ki
olmaz nār āhir 095a/6
n. şamtuḡ var ḡarî dāri ne zāruḡ 106a/1
ne almaḡ var n. şatmaḡ var ne bāzār 081b/2
n. sen ḡalursun ol sā'at ne ḡāne 117b/2
ne pā vü n. ser 073b/2
n. ser gözler 017a/2
n. ser peydā ne pāyān 086b/3
n. sermā vār ne germā 046b/9
ne zāt ü n. şıfātduḡ 005a/9
n. sırr 111b/3
n. söz 131b/8, 131b/10
n. sulṡān dir ecel şāhum ne dervîş gidüpdür
merḡ elinden cümle dilrîş 117b/3
n. sulṡāndur 067b/13
n. şüret ḡalur ol demde ne mir'āt 059b/5
n. şarḡı ol nūrîḡ ne ḡarḡı 023b/7
n. tāb ü kūt görme idersün ne bir dem ṡāḡat
sürme idersün 106b/4
ne yimeḡ var ne içmeḡ n. temāşā 120b/8
ne her yüzden iyüyem ne yavuzem ne bellü
zemherîrem n. temüzem 085a/12
n. ten peydā vü ne cān 086b/3
ne noḡşān n. tezāyüd 008a/6
ne cāme pūşende n. 'üryān 067b/14
ne 'ömri var ki anuḡ pāyānı yokdur n. vaşlı
var ki anuḡ hicrānı yokdur 095a/8
ne kārūm var n. yārūm 080a/13

ne her yüzden iyüyem n. yavuzem ne bellü
zemherîrem ne temüzem 085a/12
ne ḡülmek oynamāḡ n. yimeḡ içmeḡ ne bir
yerde ḡarār itmek ne ḡöçmek 125b/3
n. yimeḡ var ne içmeḡ ne temāşā 120b/8
n. yerdür 111b/6
n. zāhir ḡalur anda ne mezāhir 078a/8
n. zāhir ne mezāhir 004b/12
ne şamtuḡ var ḡarî dāri n. zāruḡ 106a/1
n. zāt ü ne şıfātduḡ 005a/9
n.+ dūr 002b/11, 002b/12, 002b/13, 005b/11,
005b/13, 006b/2, 009a/11, 019a/3, 028a/13, 029b/9,
032a/10, 035b/9, 036a/12, 040b/7, 041a/5, 045b/2,
046b/6, 046b/13, 052a/8, 054a/8, 054b/3, 060a/3,
060b/4, 065a/3, 066b/11, 067a/4, 071b/16, 075a/15,
079a/2, 079a/3, 079a/5, 084a/15, 085b/6, 086b/5,
086b/13, 093a/3, 093a/13, 096b/8, 097b/1, 098b/3,
100a/15, 102a/7, 102a/8, 102a/11, 102a/12, 102a/14,
102b/8, 103a/13, 105b/14, 106b/12, 114b/8, 115a/8,
120a/9, 120b/7, 127a/10, 134a/6, 134a/7, 134a/14,
135a/4, 136a/6, 136a/7, 136a/14, 136b/1, 138b/15,
142b/9
n.+ ḡ 106a/5
her n. 078a/14
senüḡ n.+ ḡ 080a/4
senüḡ n.+ ḡdür 086b/8
n.+ yi 059a/11
n.+ yüḡ 030b/14
nebāt -4- [Ar] Bitki.
n. ü ma'den ü ḡayvān ü eflāk 028b/5
n.+ ı 054b/6
n.+ uḡ 028b/7
n.+ uḡ maḡzı 054b/7

<p>nebî -6- [Ar] Peygamber.</p> <p>n. 021a/4, 022a/1, 023a/1, 038b/4</p> <p>n.+ dūr 012b/10</p> <p>n.+ yyen 019b/7</p> <p>necât -3- [Ar] Kurtuluş.</p> <p>n. 134b/8</p> <p>n.+ ı 134b/8</p> <p>n.+ uñ 039b/8</p> <p>neccâr -1- [Ar] Marangoz.</p> <p>n.+ ı 003a/1</p> <p>necîs -3- [Ar] Pis, kirli, murdar.</p> <p>būy-ı n. 049a/6</p> <p>ol būy-ı n.+ de 048b/12</p> <p>n.+ den 049a/5</p> <p>necl -1- [Ar] Oğul, çocuk.</p> <p>dürüg ü hışm u n. ü ğaflet ü nâz 112b/5</p> <p>necm -1- [Ar] Yıldız.</p> <p>n.+ i seyyâr 012a/8</p> <p>nedâmet -1- [Ar] Hayıflanma, pişman olma.</p> <p>n. 130a/6</p> <p>neden -46- [Tr] Ne sebepten, niçin.</p> <p>n. 011b/8, 016b/8, 019a/5, 019a/6, 024b/7, 029b/12, 041a/4, 041a/5, 054b/3, 065a/4, 088a/10, 089b/12, 102b/5, 108b/5, 126a/10, 136a/13</p> <p>n.+ dur 086b/13</p> <p>n.+ dūr 016b/9, 026a/2, 028a/15, 034b/15, 036b/1, 040a/6, 041a/3, 047a/13, 051a/8, 054a/14, 055a/11, 056b/5, 056b/11, 056b/12, 059a/6, 059b/6, 060a/3, 060a/4, 064a/9, 079a/2, 100a/14, 135a/4</p> <p>n.+ sün 035b/9, 056b/4, 102a/15, 103b/2, 115a/1, 119b/10</p>	<p>nedenlû -32- [Tr] Ne kadar.</p> <p>n. 026a/12, 029a/7, 030a/5, 030a/13, 030a/15, 051b/14, 051b/15, 053a/1, 063b/15, 064b/5, 065a/1, 066b/9, 069a/3, 070a/10, 071a/11, 072b/5, 073b/4, 073b/11, 074a/10, 074a/11, 091a/7, 094a/3, 094b/7, 103a/11, 103b/11, 107b/2, 107b/3, 113b/6, 118b/6, 120a/8, 134b/13, 135b/14</p> <p>nedîm -4- [Ar] Sohbet arkadaşı.</p> <p>n. 140a/1</p> <p>n. olmuş 022b/3</p> <p>bu bezmüñ n.+ i 074b/6</p> <p>n.+ ümdür 079a/15</p> <p>nef -5- [Ar] Fayda, çıkar.</p> <p>n. 131a/4</p> <p>n. eyler 070b/3, 114b/12</p> <p>ger n. ü ger zâr 029a/11</p> <p>n.+ i 131a/7</p> <p>nefes -34- [Ar] Soluk.</p> <p>n. 003a/1, 091a/9</p> <p>bir n. 019b/8, 020b/12, 024b/3, 061a/2, 083a/9, 093b/6, 096a/9, 110a/3, 115b/9, 123b/14, 124a/7, 133a/4</p> <p>her n. 027b/6, 030a/12, 036a/14, 064b/2, 107b/8</p> <p>ol her n. 118b/6</p> <p>bir n. olma 055a/6</p> <p>bir n. süst 076b/1</p> <p>bir n.+ de 142a/11</p> <p>her n.+ de 069a/12, 098a/11, 106b/3, 134b/10</p> <p>ol n.+ de 010a/6</p> <p>n.+ den 001b/10</p>
--	---

	n.+ dūr 102b/3, 102b/9		n.+ e 050b/10, 050b/13, 052b/11, 053b/1, 059b/10, 062a/12, 069a/12, 086a/3, 108b/2, 121a/2
	bir n.+ dūr 061a/1, 102b/10		ārzū-yı n.+ e 051b/10
nefl̄	-2- [Ar] Güzel kokunun yayılması.		bu n.+ e 052b/1
	n.+ e 144a/1		murād-ı n.+ e 050b/9
	mes̄iḥij n.+ isünden 013b/10		n.+ ena 141b/4
nefl̄a	-1- [Ar] Güzel koku.		n.+ i 050b/13, 051a/11, 057a/7, 065b/1, 069b/14
	n.+ i şūr 137a/6		bu n.+ i 119b/8, 119b/13
neḥ̄ i	-3- [Ar] Çıkar ile ilgili, faydacı.		fenā-yı n.+ i 057b/15
	n. 047a/9, 103b/13, 107b/10		merd-i külhān ü n.+ i 124b/7
nefret	-5- [Ar] Ürküp kaçma.		iy n.+ i 'āṣi 053a/4
	n. 055a/2, 056b/3, 073b/14		n.+ i biḥvefādan 053a/3
	n. itme 029a/14, 053a/6		n.+ i fertūt 108b/6
nefs	-107- [Ar] Bir kişinin kendi öz benliği.		iy n.+ i ḥas̄isūij mübtelāsı 112b/1
	n. 002a/8, 047b/14, 051a/9, 052a/7, 052b/1, 057a/4, 061b/5, 061b/10, 072a/6, 116a/15, 120a/5, 120a/6		iy n.+ i ḥayrān 051a/7
	bir n. 057b/2, 144a/1, 148b/15		n.+ i kāfir 108b/7
	bu n. 118b/4		n.+ i kāfirk̄iṣ 052b/12
	iy n. 051a/12		n.+ i kuvvet 128a/7
	naşb-ı n. 031b/5		n.+ i levāinden 131a/14
	niçe bu n. 105a/1		n.+ i maḡlūb 050b/6
	ne kıldum ārzū-yı n. ḥāşıl ne hergiz olmışam maḡşūda vāşıl 084b/10		n.+ i menḥūs 061b/8
	n. itini 050b/7		bu n.+ i serkeş 051b/12
	n. itme 065b/2		n.+ i zebūn-ḡire 051a/12
	n. olmuşdur 143b/11		n.+ ile 052b/10
	n. u cāndur 119b/7		n.+ inden 050b/14
	n. ü hevā 105a/11		n.+ ine 051a/7, 114a/8
	n.+ den 050b/8		n.+ inūj 051a/2, 118b/15
			n.+ iñile 081b/11

n.+ iyle 148a/11	fenānuḡ n.+ i 057b/4
n.+ ü 119b/13	nehār -1- [Ar] Gündüz, gün.
n.+ ümden 052b/13	ne leylî olur anuḡ ne n.+ ı 038a/6
n.+ üme 112a/13, 148b/12	neḡāyış -1- [Ar] Eksiklikler, noksanlıklar.
n.+ ümi 090a/5	n.+ dan 009b/2
n.+ üḡ 023b/6, 051b/11, 051b/12, 052b/3, 052b/5, 052b/8, 057a/7, 072a/7, 078a/9, 092b/3,118b/3, 118b/8, 118b/9, 128a/8	nem -3- [Fa] Havadaki su buharı.
bu n.+ üḡ 053a/5, 066a/14	n. eyle 027a/3
hırş ile n.+ üḡ 117a/11	n.+ dür 110b/7
ile n.+ üḡ esāsın 020a/11	yüz n.+ e 138b/2
n.+ üḡ fenāsı 007a/14, 053a/8, 086a/2, 106a/9	nemed -1- [Fa] Keçe.
n.+ üḡ ḡıṭābı 017b/13	n.+ dür 056a/3
n.+ üḡ kemîni 035a/15	nemek -1- [Fa] Tuz, tat.
n.+ üḡ nālîşine 051a/4	n.+ sün 065b/9
n.+ üḡ vücūdın nār-ı ḡayret 051a/10	nemeksüz -3- [Fa] Tuzsuz, tatsız.
n.+ üḡ zebūnı 121a/13	n.+ süz 065b/8, 067a/1, 103a/3
n.+ üḡden 050b/9	nemeksār -2- [Fa] Tuzu çok olan yer, tuzlu.
n.+ üḡdür 008b/10	n.+ a 065b/9
nār-ı n.+ üḡdür 003a/1	n.+ ı ma‘ānîde 065b/11
öz n.+ üḡe 132b/2	nemeksūd -1- [Fa] Tuzlu şey.
nefy -12- [Ar] Sürgüne gönderme.	n. 106a/14
n. 005a/3, 108a/4	neng -9- [Fa] Şan, şöhet.
nefy n. 005a/6, 059a/1	n. 035b/4, 139b/15
n. nefy 005a/6, 059a/1	nāmūs u n. 139b/15
n.+ dür 005a/2	n. u nām 115a/10
n.+ sün 005a/5	n. u nāmıdan 139b/2
sivānuḡ n.+ i 108a/5	nām u n.+ e 114b/14
n.+ i 057b/4	nām u n.+ i 090b/7
	nām u n.+ in 080a/5

	nām ū n.+ üñsüz 115b/4		
ner	-2- [Fa] Erkek.	neşr	-4- [Ar] Yayma, dağıtma.
	n. hersi 144a/3		n. 147b/1
	bu n.+ düñ 135a/7		leff ū n. 147b/1
nerdübān	-1- [Fa] Merdiven. Tarihi metinlerde bu şekliyle kullanılır.		n. ū leff 147b/1, 147b/2
	bir n.+ e 075b/9	netîce	-1- [Ar] Sonuç, son.
nerdübānsuz	-1- [Fa + Tr] Merdivensiz.		n. 067b/1
	n. 089b/5	nev	-1- [Fa] Yeni.
nerreşîr	-1- [Fa] Erkek arslan.		meh-i n. 024b/4
	n. +i mest 129b/4	nevā	-3- [Fa] Ses, seda, makam.
nesîm	-3- [Ar] Hafif rüzgar.		bu n.+ da 033b/12
	n. 123a/1		n.+ dan 032b/13
	n.+ i müşg 049a/9		bu n.+ ye 023b/14
	n.+ inden 126a/11	nevāle	-2- [Ar] Vergi, bağış, kısmet.
nesne	-15- [Tr] Objeye; ağırlığı, hacmi olan varlık.		n. 109b/6, 115a/8
	n. 042b/12, 067a/2, 070b/10, 071a/12	nevbahār	-2- [Fa] İlkbahar.
	bir n. 080a/14		n.+ a 092a/2
	her n. 108a/8		bāğ-ı n.+ um 084b/7
	n.+ den 097b/11	nevbet	-7- [Ar] Nöbet, sıra.
	bir n.+ den 115a/9		n. 008b/8, 073a/3, 100b/7
	ol n.+ den 059a/11		n.+ i kavlen 017a/1
	üç n. 135b/6		bu özge kavmüñ n.+ idür 087a/3
	üç n.+ dür 020a/1		n.+ in 140b/11
	n.+ i 130a/6		n.+ ini 101b/9
	ol n.+ nüy 059a/12	nevcivān	-1- [Fa] Taze, genç delikanlı.
	her n.+ ye 039b/11		tāze n.+ dur 038b/14
	n.+ yle 020a/1	nevk	-1- [Fa] Sivri uç.
			n.+ i hāme 133a/14
		nevqadem	-1- [Fa] Yeni yürümeye başlamış çocuk.

	n.+ den 108a/15	niçe -68- [Tr] Çok, fazla.
nevmîd -6-	[Fa] Ümitsiz, ümidi kırık. n. 008a/3, 067b/11, 134a/2, 134a/3 zâr u n. 133a/9 n. ider 066b/10	n. 007a/6, 024a/4, 042a/14, 045b/9, 052b/8, 063b/15, 067b/5, 069a/15, 073a/4, 080b/2, 082b/3, 083a/12, 084a/6, 084a/10, 094a/13, 096b/15, 133b/3, 140b/3, 027b/9, 042a/7, 080a/15, 094b/6, 094b/8, 100b/7, 101a/10, 104b/13, 127a/14, 133b/4, 139a/10, 139b/6
nevreste -1-	[Fa] Yeni bitmiş, yeni meydana gelmiş. gül-i n. vü servi hırāmān 101a/14	bu n. 060a/3 n. 'aşkla 145a/14 n. başlar 049b/7 n. bu nefis 105a/1 n. keştî 049b/8 n. mäsüreden 060b/7 n. ma'şuk u 'âşik 124b/6 n. menfür 029a/12 n. miñnet ü derd 145a/14 n. sebz 087a/4 n. yıllar 104a/11 n. yokluk 105b/4 çün_kim n. 126b/8 her n. 062a/2 n. âteş urasun 104b/13 n. başlar 092b/15 n. bîdār oldum 084a/9 n. bir işbu hord u h'âb-ı âhîr 124b/2 n. bir kerem 117a/14 n. bu huftelik 109b/13 n. dāmādı 096a/4 n. defter 084b/4 n. endüh-ı günâgün 082b/7
nevrüz -3-	[Fa] Yeni gün. n. 096a/5 nür u n. 038a/8 n.+ a 027a/4	
ney -3-	[Fa] Kamış. n.+ den 002a/1 n.+ dür 003b/15 n.+ i 040a/5	
neyle -6-	[Tr] Ne eylemek, ne yapmak. n.- m 110a/15 n.- r 090a/14 n.- rüm 072b/10, 143a/15 n.- yem 125b/7	
neyşeker -1-	[Fa] Şeker kamışı. n.+ dür 072b/2	
nez' -1-	[Ar] Can çekişme. n.+ inde 134a/14	
nezdîk -1-	[Fa] Yakın. n. 135b/1	
ni'am -1-	[Ar] Nimetler. n.+ dan 106b/1	

n. feryād 111b/10	anuñ her n.+ sı 023a/7
n. gencî neler 079a/12	n.+ yın 087a/10
n. gül 143b/10	nifāk -1- [Ar] Anlaşmazlıktan doğan gelen ayrılık.
n. ħar 071b/3	küfr ü n. 143a/11
n. ħazretten 105b/10	nigāh -2- [Fa] Bakış, bakma.
n. keştî 099b/14	n. ol 126b/14
n. ma' mür ola 034a/9	n.+ ı 119a/6
n. ol havâyı 141b/14	nigār -2- [Fa] Resim.
n. rāh 085b/8	ervā-yı n. 139b/9
n. serverler 040b/13	nağş u n.+ ı 094b/4
n. yıl 096a/8	nigîn -3- [Fa] Yüzük.
n. yıldur 121a/2	n.+ dür 100a/2
n. yerde 121b/6	zîr-i n.+ dür 079a/11
n.+ ler 136a/1	n.+ i ħalka-i ħilm ü ħayādur 022a/12
n.+ yi 096a/9	nigū -7- [Fa] Güzel, iyi.
niçün -25- [Tr] Neden, hangi sebeple.	n. 056a/11, 056a/12, 084b/12, 129a/9
n. 014a/13, 041a/3, 044a/2, 048a/3, 054b/1, 054b/3, 072a/3, 079a/4, 079a/6, 089b/11, 096a/2, 099a/5, 099b/4, 114b/5, 114b/6, 114b/7, 115a/15, 119b/9, 124a/4, 134a/2, 134a/7, 139b/11, 140b/12	güy u n. 129a/9
n.+ dür 069b/13, 076b/12	ol n. 129a/9
nit -10- [Tr] Ne etmek, ne yapmak.	kirdār-ı n.+ dur 078a/11
n.- ügin 086b/14	nigübân -1- [Fa] Güzel gören.
n.- em 033a/6, 080b/10, 103a/1	n. 129b/11
n.- ersün 026b/14, 057b/12, 087a/1, 112b/9, 132b/7	nigūdār -1- [Fa] İyi tutan.
n.- ersün 027a/13	n. 136b/8
nidā -5- [Ar] Seslenme, çağırma.	nigükār -1- [Fa] İyi iş yapan.
n. 015a/15, 077a/12	ol n. 136b/8
n.+ sı 012b/7	nigünām -1- [Fa] Nâmi iyi olan.
	iy merd-i n. 132b/5
	nigūsār -4- [Fa] Baş aşağı.

n. 103a/6, 129a/9	nihānbîn -1- [Fa] Gizli, saklı olanı gören.
n. 014b/6	
iy n. 135a/3	n. 103a/2
nihād -4- [Fa] Tabiat, huy, yaratılış.	nihāyet -12- [Ar] Son.
iy hoş n. 146b/2	n. 002a/4, 026a/12, 055b/11, 064b/4, 068b/4, 126b/4, 136a/9, 137b/8
nūruḡ n.+ ı 063a/15	hem bidāyet hem n. 146a/12
n.+ mda 117a/5	n.+ den 067a/6
n.+ uḡ 002b/11	nihāyetsüz -1- [Ar + Tr] Sonsuz, sonu olmayan.
nihān -29- [Fa] Gizli, saklı.	zihî derd ü n. zihî kār zihî derd ü şikāyetsüz zihî zār 026a/9
n. 036a/1, 039a/4, 039a/7, 065a/7, 065a/9, 065a/1	nijād -1- [Fa] Soy, nesil, neseb.
n. ol 003a/15, 065a/10	n.+ a 101a/8
hem n. ol hem ‘ayān ol 065a/10	nîk -2- [Fa] İyi, hoş, güzel.
n. u āşikāre 003b/4	n. 130b/9
bu rāz-ı n.+ a 082a/13	n. ü bedden 105a/6
n.+ dan 065a/7, 065a/8	niḡāb -10- [Ar] Yüz örtüsü, peçe.
n.+ dur 044b/3, 084a/13, 092b/12	n. 025a/6, 139a/2, 144a/7
gehî ‘işret gehî ‘ayş u n.+ ı 104a/10	n.+ ı 008b/10, 027b/8
genc-i n.+ dur 030b/4	bu n.+ ı 077a/13
gözlerden n.+ dur 068b/15	n.+ uḡ 057b/14, 061a/10, 108b/4, 112a/7
hem ‘ayāndur hem n.+ dur 065a/4	nîkḡāh -1- [Fa] İyilik düşünen, herkesin iyiliğini isteyen.
n.+ ı 082a/1, 097b/9	pādişāhuḡ n.+ ı 126a/1
envār-ı esrār-ı n.+ ı 080b/14	nîknām -2- [Fa] İyi nam kazanmış, iyi adlı.
genc-i n.+ ı 113b/1	ol sultān-ı baḡt-ı n.+ ı 035b/10
n.+ sun 003b/3, 003b/13	n.+ uḡ 031b/14
ne n.+ sun ne ‘ayānsun 065a/6	nîl -1- [Ar] Ünlü bir nehir.
sırr-ı n.+ um 010a/5	renk-i n.+ i 121b/9
rāz-ı n.+ uḡ 128b/10	

nîm	-9-	[Fa] Yarı, yarım.		n. eyler 031b/9, 032a/1
		n. 046b/9, 082b/5, 103a/9, 113a/10, 114b/14, 115a/4, 116b/6		n. it 027b/15
		bu n. 116b/6		gevher n. it 023b/12
		ḥabbe vü n. 070a/6		n. itdüm 032a/2
nî'me	-1-	[Ar] Bazı söyleyişlerde bir şeyin ne kadar güzel olduğunu anlatmak için kullanılan söz.		n. olsa 031b/10
		ni'met-i n. 069b/1		n.+ ı 032a/10, 092a/15
nîmbismil	-2-	[Fa] İyice boğazlanmamış, yarı kesilmiş olan.		n.+ um 032a/5
		murg-ı n. 017b/5, 125a/12		n.+ uş 031a/12
nîmerzen	-1-	[Fa] Yarım darı.		nîsbet -3- [Ar] Kıyas etmek amacıyla iki şeyin birbirine göre olan durumu, oran.
		n. 069b/7		n. 006b/3, 007b/15
nî'met	-6-	[Ar] İyilik, ihsani lütuf.		bir kılcıca n. 065a/5
		n. 106a/8		nîseb -2- [Ar] Nisbetler.
		'atâ-yı n. 120b/3		n.+ den 004a/4
		mezîd-i n. 008a/13		n.+ dür 004a/5
		eger n. ü ger medḥ ü âenâdur 115a/13		nîst -1- [Fa] Yoktur, değildir.
		n. ü nâz 101b/8		n.+ den 008b/12
		n.+ i ni'm 069b/1		nîstherhest -1- [Fa] Yok-var.
nîmnân	-2-	[Fa] Yarım ekmek.		n. 001b/5
		n. 079a/10		nîstî -1- [Fa] Yokluk.
		n.+ a 120b/13		cihānuş n.+ dür 085b/14
nîreng	-2-	[Fa] Hile, düzen.		nîş -4- [Fa] İğne, diken.
		ḥîle vü n. 094a/15		n.+ i 135a/8
		ḥîle vü n.+ i 112b/4		yüz biş n.+ i 095a/2
nîââr	-13-	[Ar] Saçma, serpmeye.		n.+ i zehrin 084b/8
		n. 069a/1, 145b/6		n.+ in 001b/9
		n. etdüñse 031a/12		nîşân -19- [Fa] İşaret, belirti, iz.
				n. 003b/13, 068a/11, 077b/12, 082a/3, 092b/13, 111a/8

n. eyler 111a/10	n. ehli 091a/2
nām u n.+ dan 025b/5	n. eyle 140a/4
n.+ dur 088b/1	n. eyler 141b/2
n.+ e 111a/7	n. idüp 018b/11
n.+ ı 042a/2, 082a/2, 092b/3	n. it 123b/7
bir n.+ ı 065a/2	n. itirdi 145a/7
cānānuj n.+ ı 089b/6	gehî ḥalvet gibi şoḥbet gehî rāz gehî nāz u
nām u n.+ ı 025b/4	n. u geh sūz gehî sāz 082b/14
ol t̄irūj n.+ ı 136b/4	ehl-i n.+ a 029a/3
sengūj n.+ ı 097b/9	n.+ ı 068a/15
bir n.+ sun 065a/6	bir n.+ ı 072b/5
nişāne -4- [Fa] İşaret, alamet.	bu n.+ ı 121a/7
n. 084b/6, 111a/9	işbu n.+ ı 115b/10
ol n. 051a/5	nāz u n.+ ı 066b/6, 071a/13
n. olur 126a/14	n.+ i 047a/11
nişimen -3- [Fa] Oturacak yer.	nāz u n.+ um 080a/1
n. 104b/7	n.+ uḡ 070b/15
n.+ dūr 023b/2, 076a/4	niye -1- [Tr] Sebep öğrenmek için kullanılan soru kelimesi.
nişimengāh -1- [Fa] Çukur yer.	n. 006a/11
n.+ ı ḡülān 091b/1	niyyet -2- [Ar] Niyet, meram.
nite -1- [Tr] “Nasıl” soru edatı.	dād-ı n. 146b/3
n. rüstem-süvār-ı raḡş-ı düldül 023a/3	isti'dād-ı n. 146b/3
nitekim -4- [Tr] Gerçekten, hakikaten.	niżām -10- [Ar] Düzen, usul, tertip.
n. 066b/1, 067b/1, 078a/2, 116b/2	n. 031b/3
niyāz -22- [Fa] Bir dileğin yerine getirilmesi için dua etme.	n. eyler 031b/8
n. 076a/2, 123b/10, 145a/5	n.+ a 031b/1
nāz u n. 141b/5	n.+ ı 034a/4, 034a/14
yüz n. 138a/6	n.+ ı 'ālemūj 031b/14

n.+ ı dîn ü dünyā 011a/13	n.- aydı 037a/4, 054a/6, 085b/12, 111b/7
n.+ ı dîn-i hâkık 021b/11	n.- dı 042a/7, 121b/15, 141a/9
n.+ ın 031b/11	n.- duş 105b/10
i.+ uş ayağına 031b/9	n.- iser 110b/6, 111b/8
nizāmü'lhâkık -1- [Ar] Hakkın düzeni.	nuḥustîn -2- [Fa] İlk, birinci.
n. 021b/8	kām-ı n. 085b/10
nizāmü'lmülk -1- [Ar] İran Selçuklularının veziri.	kār-ı n.+ em 085b/11
n. 031a/13	nuşret -1- [Ar] Yardım, Allah'ın yardımı.
noqşân -3- [Ar] Eksiklik, kusur.	derd-i n. 084b/9
ne n. ne tezāyüd 008a/6	nūn -2- [Ar] "Kün" lafzının harflerinden; Allah'ın yaratmasına göndermedir.
ne 'işyân var ki dî vānumda yokdur ne n. ola ki āyā bende yokdur 085a/15	n. 148a/14
n.+ dan 085a/3	kef-i n.+ dan 001b/7
noqşânsuz -1- [Ar + Tr] Eksiksiz, kusursuz.	nūr -200- [Ar] Gözle görülen aydınlık, parlaklık.
n. 012a/11	n. 002a/10, 003a/1, 004a/2, 013b/1, 013b/5, 013b/13, 014a/2, 017a/10, 026b/2, 030a/6, 038b/6, 042a/5, 043b/12, 059b/15, 060a/2, 060b/8, 066a/7, 077a/6, 078b/1, 082a/9, 098a/9, 098b/4, 116a/10, 116b/1, 126b/11, 128a/6, 137a/2, 137a/6, 142a/3, 144b/10
noqta -5- [Ar] İşaret.	çeşme-i n. 014b/13
fer' ü n. 064b/13	gehî zûlmet gehî n. 068b/7
n.+ dur 033a/10, 088b/7	ol n. 026b/8, 030b/5
n.+ i mevḥūmdur 139a/1	şâyeste-i n. 098b/7
n.+ sından 086b/12	n. ol 011b/12, 026b/6
noqtaḥūn -1- [Ar] Kan damlası.	n. ola 032b/4
n. 064b/15	n. olasun 044a/5
noqtasuz -1- [Ar + Tr] Noktasız, işaretsiz.	n. olup 002b/4
ol n. 033a/10	n. olur 038a/7
nol -22- [Tr] Ne olmak.	bir n. olur 038a/13
n.- a 009b/5, 030b/9, 041b/13, 042a/4, 051a/3, 064b/9, 119a/11, 126a/3, 128b/8, 142b/3	
n.- ar 007b/3	

n. u ìmāndan 143a/10, 143a/12

n. u nevrüz 038a/8

zihî n. u zihî hażret zihî zāt 003b/9

n. u zulmet 068b/8

n.+ a 002b/4, 006b/4, 015a/14, 017a/10, 022a/5, 026b/5, 026b/7, 042a/13, 043a/9, 055b/6, 071a/12, 077a/6, 078b/3, 097a/4, 098b/6

baħr-ı n.+ a 060a/1, 063a/13, 132a/15

bu n.+ a 016b/10, 023b/5

işbu n.+ a 059b/14

kaṭre-i deryā-yı n.+ a 077a/5

ol n.+ a 013b/13, 098b/6

n.+ dan 002b/5, 038a/11, 098b/4

cānı n.+ dandur 001b/3

n.+ dur 032b/6, 078b/4, 097a/4

n.+ ı 002b/4, 010a/14, 013b/8, 014a/1, 023b/1, 026b/5, 026b/6, 026b/7, 030b/6, 032b/2, 039b/5, 042b/14, 044a/6, 067b/12, 078b/3, 080a/2, 080b/12, 098b/2, 098b/14, 121b/8, 137a/7, 145a/8, 147a/2

anuñ n.+ ı 013b/11, 064a/6, 131b/11

cihān-ı bîvefānuñ n.+ ı 089a/5

haḳîkaṭ n.+ ı 056a/1

irse n.+ ı 002a/8

nūruñ n.+ ı 041a/14

zemî n u āsumānuñ n.+ ı 004b/14

n.+ ı aħmed 148a/12

n.+ ı ‘aql u cāndur 030b/4

n.+ ı cāndur 066a/5

n.+ ı cāvidān 055b/5

n.+ ı cemāl 144b/8

n.+ ı cemāle 002a/12

n.+ ı cennet 038b/2

n.+ ı dîdār 047a/2, 082a/11

n.+ ı dîde 028a/5

n.+ ı dilden 144b/9

n.+ ı haḳḳdan 040a/2, 066a/8

n.+ ı hūrşîd 056a/4

n.+ ı hūrşîd ile mesrūr 098b/7

n.+ ı hużūr 142a/3

n.+ ı ‘işkuñ 027a/2

n.+ ı ìmān 016b/12, 134b/11, 144b/14

n.+ ı ìmāndan 039a/13

revānun n.+ ı ìmāndan 137a/1

n.+ ı kurb 016b/2

n.+ ı rabbānî 017a/11

n.+ ı raħmān 038b/1

n.+ ı raħmetden 133b/11

n.+ ı rûhāniyyet 053a/2

n.+ ı rûzunla 019b/14

ol n.+ ı sâde 019b/1

n.+ ı taḳḳîk 017a/6

n.+ ı te‘bîd 026a/6

ne rûzî var ki olmaz zār āħir ne n.+ ı var ki olmaz nār āħir 095a/6

n.+ ı yaḳîndur 021b/10

ġarîk-i baħr-i n.+ ı zāt 131a/13

n.+ ı zāta 015b/11, 059a/15

n.+ ı zātuñ 015b/10

n.+ ı zātuḡ mazharıdır 015b/12	n.+ uḡ delîli 032b/6
n.+ ı zerrātuḡ 056a/4	n.+ uḡ ehli 026b/10
n.+ ı zevâlcelâl 138b/5	n.+ uḡ ġayrı 041a/14
n.+ ı zülmet 002a/9	n.+ uḡ nihâdı 063a/15
kemâl-i sırr-ı n.+ ı zülcelâli 005a/1	n.+ uḡ nûrı 041a/14
ḡürşîd-i n.+ ı zülcelâli 017b/2	bu n.+ uḡ pertevinden 016b/11
n.+ m 011a/6, 052b/13, 133a/1, 134b/6	n.+ uḡdan 055b/14
n.+ ma 016b/11	n.+ uḡla 019a/1
n.+ mndan 019a/13, 039a/15, 055b/14	senüḡ n.+ uḡla 039a/10
ḡaḡîḡat n.+ mı 047b/10	senüḡ n.+ uḡladur 134a/9
n.+ ıḡ 023b/1, 031b/13	nûrçeşm -1- [Ar] Evlat, göz nuru.
her n.+ ıḡ 023b/7	iy n.+ üm 111a/1
ne şark-ı ol n.+ ıḡ ne ġarbı 023b/7	nûrkâr -1- [Ar + Fa] Nurlu.
n.+ ıyla 015a/7, 134b/7	n.+ a 032b/10
n.+ ıyle 034b/14	nuşḡ -2- [Ar] Nasihat.
n.+ i 014b/14	n. ile pend 020b/5
ḡuzûruḡ n.+ ile 026b/10	n.+ m 020b/1
n.+ iyle 057b/3	nuşḡvend -1- [Ar] Nasihat gibi,
n.+ la 006b/5, 030a/3, 063b/2, 077a/6	nasihatle ilgili.
n.+ mı 147a/4	n. 140b/3
ol n.+ sını 023a/14	nüş -22- [Fa] İçki, işret.
iy n.+ u dîde 077a/14	n. 008a/8, 018a/6, 022a/2, 027b/5, 029b/8,
benüm n.+ um 098b/14	035b/12, 041b/3, 041b/10, 078b/15, 103a/14, 111b/3,
n.+ un 137a/6	121a/12, 126b/6, 135a/8, 136b/3
anuḡ n.+ undan 013b/8	n. eyler 027b/5
n.+ uḡ 015b/8, 063b/3, 115b/4, 132b/1	n. eylerdi 022a/3
bir zerre n.+ uḡ 063a/14	n. iden 021a/7
bu n.+ uḡ 004a/1	n. it 107b/14
ol n.+ uḡ 041a/13	n.+ mda 092b/8
	her n.+ mda 095a/2

	ol n. 068a/14				
					-O-
nuṭḡ	-1-	[Ar]	Söz, konuşma.		
	n.+ m		062b/1		
nübüvvet	-2-	[Ar]	Peygamberlik, nebilik.		
	n.		022a/1		
			gevher-i dürc-i n. 011a/12		
nükte	-10-	[Ar]	Herkesin anlayamadığı ince mana.		
	n.		064b/14		
	bir n.		060b/5		
	bu n.+ den		085b/5		
	n.+ dür		037a/13		
	n.+ i		045a/8		
	n.+ i vaşl		064b/13		
	bu n.+ ler		105a/7		
	n.+ sin		130a/3		
	anuṅ n.+ sinden		086b/12		
	bu n.+ ye		126a/9		
nüktedān	-2-	[Ar + Fa]	Nükte bilen, zarif kimse.		
	n. ol		064b/15		
	n.+ dan		064b/15		
nümūdār	-1-	[Fa]	Görünen, görünücü.		
	n.		081a/1		
nüzül	-1-	[Ar]	İnme.		
	n. eylerdi		013a/5		
nühspihr	-1-	[Fa]	Dokuz kat sema.		
	bu çarḡ-ı n.+ i yek		096a/15		
o	-15-	[Tr]	Üçüncü şahıs için kullanılan kelime.		
	o.		019b/14		
	o.		cem 083a/15		
	o.		demdendür 012b/13		
	o.		ḡāk-i rāha 020a/7		
	o.		ḡāfi 009a/4		
	o.		kerler 120a/4		
	o.		kersün 054a/11		
	o.		kim 039a/4		
	o.		maḡza 040a/8		
	o.		müstefād 146b/4		
	o.		resme 062a/2		
	o.		rüy 119a/1		
	o.		sāhilden 045a/6		
	o.		söze 131b/10		
	o.		zāḡuṅ 010a/10		
od	-7-	[Tr]	Ateş.		
	o.		104b/3		
	bir o.		129a/4		
	o. + a		063b/12		
	bu o.+ a		104b/6		
	ḡacer o.+ ina		142b/1		
	‘aşḡ o.+ ı		139a/6		
	o.+ ndan		140a/9		
oḡ	-1-	[Tr]	Ok.		
	o.		111a/6		

oķ -2- [Tr] Yayla fırlatılan ve ucunda sivri bir demir bulunan bir çeşit silah.

o. 073b/10

o.+ ı 007a/14

oķu - -26- [Tr] 1. Yazılı bir metni gözle takip etmek.

o.- r 012b/3, 017a/1, 022b/1, 042a/14, 045a/8, 075a/11, 118b/6

o.- rken 013a/1

o.- rsun 056a/14, 086b/12, 116a/12

o.- rsuğ 064b/13

o.- yan 144a/2

2. Söylemek, demek

o.- r 018a/8, 019a/11, 041a/4, 045a/1

o.- rlar 036b/6, 046a/11, 060a/12

o.- rsan 049b/13

o.- rsağ 007b/1, 034b/14

o.- rsun 009a/6

o.- ya 044a/10

3. Duâ etmek, duâ maksadıyla belli sözleri söyleyerek Allah'tan mağfîret dilemek.

o.- r 031b/12

4. Okuyup üflemek, nefes etmek.

o.- r 118b/6

oķun - -2- [Tr] 1. Bir yazıda ne yazıldığını sâdece gözle veya aynı zamanda seslendirerek çözmek.

o.- maz 050a/9

2. Seslendirilmek, yüksek sesle kırâat edilmek.

o.- sun 027a/2

ol -595- [Tr] Üçüncü teklik şahıs işaret sıfatı ve zamiri.

o. 002a/5, 005a/10, 006a/12, 006b/14, 011b/7, 015a/4, 019b/6, 021a/10, 021b/4, 022b/4, 025b/7, 030b/4, 039a/1, 044b/14, 048a/10, 048b/1, 051b/13, 056b/1, 064b/8, 066a/2, 070a/11, 075b/14, 077a/4, 078a/9, 079a/1, 081a/11, 081b/1, 081b/14, 082a/6, 082a/7, 083b/3, 084a/4, 087a/9, 089a/1, 089b/15, 097a/11, 100b/14, 101a/6, 102b/8, 104a/9, 105a/14, 108b/14, 112b/7, 114a/10, 119b/8, 121b/3, 121b/13, 122b/2, 130a/8, 129b/11, 131a/8, 132a/10, 135b/8, 135b/9, 143b/7, 145b/5, 146b/9

o. āb u gilden 121b/14

o. ādem 033a/7

o. āftābuğ bendesini 138b/4

o. āgāh 063a/6

o. 'alî 148b/5

o. andan 044b/2, 055a/8

o. aña 008b/6, 044a/4

o. araya 049a/3

o. āvārekdür 096b/1

o. āvāzeden 067b/4

ħalāş o. 055a/8

o. āyînede 144b/15

o. āyînedür 130a/14

o. āyînenüğ 043a/10

o. āyîneye 144b/4

o. 'azîz-i bādiyānet 035a/14

o. 'azîz-i pîr-i bîdār 092b/6

o. baħr 001b/3

o. baħre 002b/13, 009b/6

o. baħr-ı pürħün 036a/4

- o. bārgāha 016b/15
- o. baş 045a/1, 102a/7
- o. başda 044b/13
- ne şüret qalmış o. başda ne göz qaş 102a/5
- o. başdan 045a/5, 101b/13
- o. bet 142b/8
- o. bet qaı 139b/7
- o. bete 142b/11
- o. beti 143a/4
- o. beyze-i cüst 117b/11
- o. biçāresi 140b/5
- o. biçāreye 122a/1
- o. bidār pır 138a/7
- o. bidīn-i miskīn 109a/3
- o. bidīn-i yekçeşm 109a/1
- o. biniyāza 007b/3
- o. biniyāzum 133b/10
- o. bir ‘acūze 083a/14
- o. biri hoş 117b/10
- o. bir lahza 110a/7
- o. bir rence 138a/1
- o. biryānı 051b/1
- o. bism içinde 036a/1
- o. bűy-ı necisde 048b/12
- o. bűy-ı Yűsuf 013b/7
- o. cāhili 066b/7
- o. cānuę penāhı 123a/8
- o. cemāl 144a/11, 144b/6
- o. cemāle 045b/12, 068b/10
- o. cihāndan 074b/4
- o. cihāndur 074b/1, 078b/2
- o. cihānun 074b/2
- o. cihātun 063b/1
- o. cur‘adan 018a/7
- o. cűmle 104a/6
- o. āh 119b/7
- o. āha 119a/4
- o. ekdűęűn 141b/13
- o. erāęuę 112b/15
- o. eşm-i pāk 142b/15
- o. eřminűn efgendesı 138b/4
- o. dānā 145a/10
- o. dāne 069b/4, 147b/7, 147b/8
- o. dāstānı 045a/8
- o. defterde 056a/14
- o. delve 119a/5
- o. dem 014b/4, 017a/13, 017b/4, 031a/8, 031b/3, 033a/8, 036b/12, 042a/9, 043b/3, 045a/6, 059b/1, 062b/9, 117b/6, 120a/10, 123a/7, 123b/6, 123b/15, 124a/1, 135a/10
- o. dem olur 039a/13
- o. demde 010a/3, 056a/5, 066b/7, 077b/11, 136b/1
- ne şüret qalur o. demde ne mir‘āt 059b/5
- ne der qalur sağa ol d. ne dıvār 061a/5
- o. demden 012b/13, 126a/3
- bu o. demdűr 012b/14
- o. deműę 033a/7

o. deñlü 015a/3, 026a/8, 029a/7, 064b/5,
070a/10, 127a/3

o. derd 105b/12
o. derde 085a/5
o. dergāha 063a/6
o. dermāndalıkda 010a/4, 134b/12
o. dervîş 116b/11
o. deryāda 009b/8
o. deryāyı pāki 009b/7
ya ma'düm o.- miş ol d. ya mevcūd 044b/1
o. dîdede 031a/9
o. dîdeden 032a/15
o. dil 050b/4
o. dilber 139b/13
o. dilefrüz 125a/4
o. dirdigünj dāne 117b/2
o. dîvāna 116a/7
o. dîvāne 036b/2, 080a/15, 116a/4
o. dîvāne-i çîn 070b/1
o. dîvāne-i rāh 090b/8
o. dîvān-ı 'ālî 007a/9
o. dîvānna 092a/6
o. dört yüz mürîd 139a/8
o. du'āya 011a/4
o. dūd 089b/14, 099b/8
o. ehl-i cūd 138a/6
o. elif 148b/1
o. esrār 027a/3
o. evc 081a/10

o. evvel 006b/12, 029b/11, 031a/5, 057a/14,
065b/12

o. fahr-i hāşş 146b/8
o. elfakrū fahrî 081b/5
alur o. fānî vü atar yabāna 072a/9
o. farîkuñ 040b/2
o. ğam 091a/5
o. ğarîbiñ cānını 144b/1
o. ğarç-ı tahayyür 134b/2
o. gence 086b/9
gerek āb o. gerek āteş 101a/8
gerek pîl o. gerekse pîlgîri 101a/2
o. gice 133b/7, 140b/14
o. girdāba 027a/11
o. gülde 122a/3
o. gün 063a/15, 063b/1
o. günāha 071a/7
o. künc-i meşhed 063a/9
o. gürg-i dağalbāz 119b/3
o. h'āna 067b/13
o. haber 075b/10
o. haccām 088b/11
o. haccāme 088b/10
o. h'ācedür 012a/7
o. hādîm 088b/6, 088b/7
o. hāk u hāzra 037b/14
o. hākķ yola 141b/11
o. hāk-i hākîrem 009a/8
o. hākîkat 141b/10

- o. ھاڭھا 005b/2, 099a/10
- o. ھاڭھاڭ gençinesidür 004b/15
- o. ھاڭھا 015b/15
- o. ھاڭھا 016b/8
- o. ھاâne 117b/6
- o. ھاar 052a/12, 096b/12
- o. ھاardurur 052a/14
- o. ھاarî me 067b/9
- o. ھاatm 148a/13
- o. ھاatun 045a/1
- niçe o. havâyı 141b/14
- o. ھاayâta 040a/5
- o. ھاazrete 007b/1
- o. ھاazreti pâk 127a/7
- o. hemrâh 063a/14
- o. her nefes 118b/6
- o. her şıfatdan 058b/14
- o. hestî 105b/3
- o. hevesde 139a/1
- o. hikâyetden 138a/10
- o. hişşeden 030b/9
- o. ھاuffâşa 098a/9
- o. ھاürî şıfat 140a/11
- o. ھاürşîd-i islâm 077a/9
- o. ھاüzûra 080a/4
- o. ھاüzûra 026b/7
- o. ھاüzûrı 058b/1
- o. ھاüzûrî 002a/8
- o. iki müş 117b/10
- o. iki pîr-i nâtüvâna 136b/12
- o. iki pîrûn 136b/11
- o. imân 137a/2
- o. 'îsâ 062a/13
- o. jende 104b/5
- o. jendeden 104b/2
- o. ھاabağdan 107b/1
- o. ھاadeğden 025b/6
- o. ھاadî mi 010b/12, 099b/2
- o. ھاâfirî 085a/9
- o. ھاândan 012a/11
- o. ھاânî'ı 002b/7
- o. ھاaraņu gür 122b/2
- o. ھاarsâzuņ 003a/8
- o. ھاâse-i aħir 101b/10
- o. ھاaşr 144b/10
- o. ھاatre 005b/11, 077a/3
- o. kerîmün 022a/9
- o. kim 054a/1, 072a/2, 110a/6, 143b/9
- o. kirbâsı 105a/9
- o. ھاoğudan 051a/5
- o. ھاufluņ 025b/11
- o. ھاul 084a/4
- o. ھاuyudan 120b/1
- o. ھاuyunuņ 120a/15
- o. küffâra 133b/4
- o. külhânî 126a/12

- o. küllhânîdür 126a/6
- o. küllhânîye 126a/9
- o. külliyye 044b/12
- o. lâyıķ 019b/4
- o. liķādan 010b/11, 044a/12
- o. liķāya 010b/10
- o. ma'ānîden 012a/6
- o. maḥbûb-ı ma'sûm 018a/7
- o. maķāmı 074b/5
- o. ma'nā 037b/4
- o. ma'nā vü lafz-ı Őkerbār 136a/12
- o. ma'nānuŕ ismi 037b/8
- o. ma'nāya 064b/7
- o. manzara 138b/3
- o. māra 128a/8
- o. ma'rūfa 013b/15
- o. meclis 106a/4
- o. mecnûn-ı pürgām 088b/10
- o. merd 051a/11
- o. merdi 052a/13
- o. merdî vü ol zür 089b/4
- o. merdkār 140b/14
- o. merdûm-i Őāhibhünerlik 111a/13
- o. mest 090b/9
- o. miskîn 049a/4, 104a/3
- o. miskîn yerine 094a/4
- o. mûra 117a/10
- o. murāķıb 029a/14
- o. murĝ-ı ĝarîbüŕ 010b/9
- o. mûr-ı za'îf u nātüvānsun 055a/14
- o. müş yuvası 117b/12
- o. müŐa 127b/4
- o. müş-ı küstāh 118a/3
- o. muṭribüŕ baŕın 097a/11
- o. mücerred 040b/7
- o. mülküŕ ziyānı 009b/9
- o. mürde 130b/12
- o. mürder 142b/2
- o. müŐkilĝüŐādur 014b/5
- o. nāĉār 110a/6
- alam o. nānı vü atam yabāna 072a/8
- o. nazardan 144a/3
- o. nāzenîn 142a/12
- o. nāzuŕlıĝı 142a/11
- o. nefesde 010a/6
- o. nesneden 059a/11
- o. nesnenüŕ 059a/12
- o. niĝü 129a/9
- o. niĝükār 136b/8
- o. niŐāne 051a/5
- o. noķtasuz 033a/10
- o. nûr 026b/8, 030b/5
- o. nûra 013b/13, 098b/6
- o. nûrı sāde 019b/1
- ne Şarkı o. nûrıŕı ne ĝarбі 023b/7
- o. nûrsun 023a/14
- o. nûruŕı 041a/13

- o. nūş 068a/14
- ya tennür olmuş o. örten ya semmür 116b/12
- o. özüñsüz 057a/6
- o. pādşāh 141a/4
- o. pāk 068a/10
- o. pāke 009b/8
- o. perde sāzuñ 033b/11
- o. perdenüñ perverdesidür 033b/7, 043a/6,
132a/4
- o. perdesāzuñ 060a/13
- o. perdeye 045a/5
- o. pervāne 041b/7
- o. pîr 068a/10
- o. pîr zinde 042a/6
- o. pîr-i āgāh 105b/11
- o. pîr-i hindü 080b/2
- o. rāhı 082a/1
- o. rāh-ı dırāza 007b/3
- o. renc 015a/4
- o. revişden 030b/9
- o. rinde 108b/12
- o. rübāha 119a/7
- o. rüstāyîñün şaķalın 097a/12
- o. rūḥ-ı muṭahhar 008b/3
- ne sen ḳalursun o. sâ'at ne ḥāne 117b/2
- o. şāfdan 021a/8
- o. şāḥib 138a/4
- o. şanem 142b/14
- o. sâz 043a/7
- o. sâza 033b/10
- o. sebebden 147a/4
- o. seg 052a/5
- o. ser 021b/12
- o. serde 044b/12
- o. servere 045b/1
- o. sîr 120a/8
- o. söz 131b/5
- o. sözden 114a/5
- o. sözdür 131b/11
- o. su'ālün 042a/7
- o. sulṭāna 055a/8, 065b/10, 145b/14
- o. sulṭān-ı baḥt-ı nîk-nāmı 035b/10
- o. sulṭān-ı kevneyn 011a/8
- o. sulṭān-ı muṭlaḳ 077b/1
- o. şüret 037a/14, 059a/12
- o. şürete 139a/4
- o. şā'irde 133b/6
- o. şāh 025b/2
- āyîne-i o. şāh-bîn 144b/11
- o. şaḥşuñ 059a/12
- o. şāhsüvār 144b/1
- o. şāhuñ ḳabülü 086b/10
- o. şehbāz-ı ḳudsîsün 023b/2
- o. şem'e 025b/4
- o. şey 059a/13
- o. şîr elinden 052b/15
- o. şîşe 121b/13

- o. ŧitāb 142a/9
- o. tāç 088a/8
- o. tārîk-i külhān 126b/5
- o. taŧ 120b/2
- o. tāvūsile 106b/14
- o. ten 120b/5
- o. terk 045a/14
- o. tersā 141b/6
- o. tıfla 081a/11
- o. tîrûj niŧānı 136b/4
- o. tûŧî 075b/6
- o. tûŧîler 075b/11
- o. tûŧîye 075b/6
- o. türābı 048b/13
- o. ‘unnābdan 145b/4
- o. üŧtûri 127b/2
- o. vücûdı 002b/1
- bu yaña bâde vü o. yaña ŧāhid 091a/15
- o. yañe 015b/9
- o. yem 019a/7
- o. yemde 078a/3
- o. yeri 139a/3
- o. yola 105a/15
- o. yüz 107b/1
- o. yüzde 003a/12
- o. yüze 003a/13
- o. zāğı 010a/11
- o. zāğuj naŧîbi 010b/4
- o. zağmet 074a/10
- o. zamāne 137b/10
- o. zāt 059b/1, 065a/14
- o. zāta 005a/9, 009a/10, 013b/14, 147a/1, 147a/9, 147b/3, 147b/5, 147b/11, 148a/9
- o. zātdan 146b/6
- ya zāt ol yāhūd o. zātuj ŧ+ ı 005a/8
- o. zāt-ı pāki 009a/12
- o. zātuj sezāvāri 013b/15
- o. zemān 142a/7
- o. zevki 126b/6
- o. zencîri 005b/9
- o. zinde 070b/2
- o. zuhūruj ğayrı 041a/14
- o. zulmet 060a/2
- ol merdî vü o. zür 089b/4
- o.+ da 002b/14, 096b/3
- o.+ dur 001b/10, 002a/10, 006b/14, 011a/8, 011a/12, 011a/13, 011b/5, 011b/13, 011b/14, 011b/15, 012a/2, 012a/3, 012a/4, 012a/7, 012a/8, 012a/12, 012b/2, 013a/12, 014a/4, 014a/7, 017b/12, 021a/8, 021a/9, 021b/1, 021b/2, 021b/3, 022a/8, 022a/10, 022a/11, 022b/13, 022b/14, 023a/2, 023a/10, 025b/13, 029a/9, 031a/11, 031b/9, 034b/4, 035b/6, 037b/13, 042a/10, 042a/11, 046a/10, 046b/15, 050b/6, 055a/5, 055a/7, 058a/8, 058b/2, 059b/7, 066a/11, 066b/12, 067a/2, 074b/1, 074b/4, 078a/9, 080a/2, 081a/11, 081a/13, 081b/4, 086a/13, 089a/2, 091a/3, 092b/3, 099a/13, 099a/15, 102a/9, 107a/10, 109b/2, 114a/8, 115b/10, 117a/2, 122a/12, 123a/13, 123b/12, 126a/1, 128b/6, 128b/9, 130a/10, 131b/9, 132a/9, 137b/3, 138a/9, 139b/4, 145b/14, 146b/9
- hem merîd o.+ dur semî ‘ u hem başar hem ‘ālim u hem ħakîm u hem ħaber 137b/5

ol - -2246- [Tr] Meydana gelmek, vuku bulmak.

o. 001b/8, 004b/6, 005a/4, 006b/11, 010a/3, 017a/11, 021a/7, 028a/9, 045a/2, 051a/12, 053b/2, 056b/14, 057a/15, 062a/14, 064b/15, 065a/4, 067a/7, 076a/6, 076b/4, 086b/11, 087a/8, 117a/14, 132a/11, 134b/12, 143a/9, 148b/12, 149a/2

‘abîd o. 007a/12

âftâb o. 014b/8

‘aleyk o. 018a/1

âşinâ o. 075b/12

ayağ o. 006a/13

ayās o. 065b/10

âzād o. 005b/7

bākbāz o. 027b/2

bāyezîd o. 007a/12

bāzcūy o. 076a/5

bes o. 037b/15

beser o. 133b/5

beter o. 057b/12

bıyık o. 097a/13

bî o. 005a/7

bîdār o. 109b/13

bîḥaber o. 017a/11

bîḥadd u ‘add o. 075a/5

bîḥılâf o. 029b/10

bîḫarār o. 006b/1, 016a/5

bînişân o. 082a/3

bîniyâz o. 027b/2

bir o. 117b/9

bîriyâ o. 003a/4

bîrûnî cihân o. 003a/15

bîvefâ vü nâsipâs o. 129b/12

cân o. 024b/9, 047b/3, 082a/3

cest cest o. 108b/8

cüst o. 103b/12

çerâğ o. 015a/13

çok o. 063b/2

derkâr o. 109b/13

destgîr o. 009a/8, 108b/2, 117b/9, 130b/1

dîde-i esrârbin o. 021b/13

dûrbîn o. 069a/13, 128a/14

dünîm o. 067a/12

ehl-i ferâğ o. 006a/13

ehl-i ḥâl o. 132b/12

ehl-i yakîn o. 069a/13

emîn o. 050b/14, 092a/10, 108b/2, 130b/7

endühgîn o. 129b/14

epsem o. 004a/6, 051a/12, 089b/7, 091a/9

eşk-i ḥûn o. 107a/3

fârîğ o. 097a/2, 132b/3

fedâ o. 021a/12

ferâğ o. 015a/13

fiğân o. 067a/1

gâh mest ü geh ḥumâr o. 125a/10

ğamgüsâr o. 010a/4, 019b/8, 119a/7

ğarqa-i baḥr-i ḥuzûr o. 026b/6

gehî gencîne ü gâhî tılsım o. 035b/15

gencîne o. 025a/12
ğidā o. 021a/12
güzer o. 016a/13, 017a/2, 017b/1
haber o. 017b/1, 082a/7
haberdār o. 032b/2
habîr o. 060a/5
hāk o. 004a/9, 004a/10, 065a/11
hāk-ı rāh o. 126b/14
hākşinās o. 129b/12
halāş o. 038b/11, 065b/10, 091b/15, 113b/9
hāmūş ü bihūş o. 103a/2
harîm o. 022b/1
hāşş o. 055a/8, 062a/12, 065b/10
hāşşü 'lhavāşş o. 038b/11, 113b/9
helāk o. 118a/5
hem nihān ol hem 'ayān o. 065a/10
hemdem ü yār o. 149a/1
hemîn o. 052b/14, 082a/1, 092a/10
hemnişîn o. 128a/14
hūrşîd-i cihān o. 130a/15
irāğ o. 128a/6, 130a/11
ihtiyār o. 014b/15
gamh'ār o. 149a/1
ism o. 025a/12, 035b/15
i'tikāf o. 014a/9
kabûl o. 071a/3
kemîn o. 052b/14, 130b/7
kul o. 006b/14, 007a/12, 007b/7, 063a/8,

lāmekān o. 024b/9
laţîf o. 038a/3
lāyık o. 099a/7
ledeyk o. 018a/1
maķar o. 013a/7, 018a/5
ya manşûr o. ya çıkma dāra zinhār 081b/12
manşûrvār o. 006b/11
meded o. 075a/5
merd o. 067a/7
merd-i dürüst o. 108b/8
merd-i hudā o. 003a/4
merd-vār o. 033a/1
mihrbān o. 130a/15
mu'în o. 112a/12
muţî' o. 099b/9
müselmān o. 108b/15, 139b/10
müstakîm o. 067a/12
müste'ān o. 010a/6
namāz o. 133b/2
nazar o. 013a/7, 016a/13, 018a/5
ne ser gözler ne bāl ister ne per o. 017a/2
nigāh o. 126b/14
nihān o. 003a/15, 065a/10
nūr o. 011b/12, 026b/6
nüktedān o. 064b/15
pāk o. 004a/10, 065a/11, 065b/8, 118a/5
pākî o. 099b/3
pāydār o. 06a/11, 058a/14

pāymāl o. 132b/12	vār o. 032b/11
perdedār o. 001b/9	vişāl o. 004a/11
perdesāz o. 091a/4	yaķin o. 021b/13, 026b/5, 050b/14, 130a/10
peşimān o. 139b/10	yār o. 006b/1, 010a/4, 014b/15, 019b/8, 031a/5, 032b/11, 113b/3, 119a/7
pinhān o. 069a/4	yārmār o. 125a/10
pürhayāl ü perdebāz o. 091a/4	yayak o. 097a/13
rāzḥūy o. 076a/5	zarîf o. 038a/3
rehber o. 014b/2	zāt o. 005a/7
revān o. 010a/6, 053b/1	ya zāt o. yāḥūd ol zātıñ şıfātı 005a/8
şāf o. 014a/9, 029b/10	zebān o. 051a/12
sefer o. 133b/5	zülfeķār o. 001b/9
süleymān o. 145b/14	merd-i pürniyāz o. aña 133b/2
serfirāz o. 076a/6	bî reng o. ḥazer kıl 059b/11
serniġūn o. 107a/3	hem nihān o. hem ‘ayān ol 065a/10
sultān o. 145b/14	o.- a 006a/4, 007a/10, 008a/2, 008b/11, 013b/3, 016a/3, 017b/10, 020a/3, 022a/4, 024b/2, 027a/7, 030b/5, 031a/4, 032a/11, 033a/3, 037b/1, 037b/2, 037b/3, 037b/9, 037b/10, 039a/13, 039a/14, 039a/15, 039b/2, 040a/1, 040b/6, 042a/1, 042a/2, 042a/3, 042a/5, 042b/9, 043a/12, 043b/12, 043b/14, 044a/11, 047b/12, 050b/3, 052b/5, 052b/6, 052b/9, 055a/1, 055a/9, 056a/4, 056a/6, 057a/4, 057b/2, 058b/2, 058b/4, 059a/13, 059b/5, 059b/10, 060b/11, 061a/9, 061b/2, 063a/9, 063a/14, 063a/15, 063b/7, 063b/12, 064a/7, 064a/10, 064b/8, 065b/11, 066a/13, 067b/9, 069b/6, 071a/3, 071a/6, 071a/9, 077a/4, 077b/11, 077b/14, 077b/15, 078a/6, 078a/8, 078b/2, 079a/12, 081a/13, 081b/1, 081b/2, 081b/14, 082a/10, 085a/5, 089b/2, 089b/5, 090a/11, 092b/1, 093b/13, 095b/6, 095b/8, 096a/6, 098b/5, 099a/1, 099a/14, 100a/7, 103a/10, 105a/6, 105b/1, 107a/10, 107b/12, 109a/14, 110a/10, 114a/2, 114a/8, 118b/10, 119a/9, 119b/14, 120a/11, 122a/4, 122a/12, 123b/8, 123b/13, 126a/2, 126b/12, 127a/3, 129a/13, 130b/14, 130b/15,
süst mest o. 108b/8	
süvār o. 016a/5, 033a/1	
şād o. 005b/7	
şekür o. 011b/12	
şîrîn zebān o. 023b/10	
tāb o. 014b/8	
tāze cān o. 023b/10	
tendürüst o. 062b/2	
tenhānişin o. 129b/14	
tılsım o. 025a/12	
top o. 063a/8, 129a/11	
toķ o. 063b/2	
‘ünvān-ı dîvān-ı kadîm o. 022b/1	

131a/15, 131b/13, 132a/13, 135a/8, 136a/4, 138a/9,
138a/12, 139b/9, 140a/5, 140a/9, 140a/11, 147b/2,
147b/3, 147b/6, 148a/2, 148a/7

o.- amı 138a/10

‘afv o.- a 010b/6

āzād o.- a 103b/9

def’ o.- a 008b/15, 097a/6

efzūn o.- a 064b/2

feth o.- a 058b/14

ġāfil o.- a 058b/6

ġālib o.- a 056a/1

ġūlzār o.- a 140a/11

ḥayr o.- a 140a/5

ḥoşnūd o.- a 007b/2, 140a/3

ḥūrşîd o.- a 103b/9

işbu kuvvet o.- a 052b/7

kāhil o.- a 026b/8

kem o.- a 112b/10

keşf o.- a 035a/10, 053a/12, 061a/5, 113b/10

ma’lūm o.- a 026b/3

mest o.- a 027a/9, 130b/14

mūmkin o.- a 132b/8

niçe ma’mūr o.- a 034a/9

nūr o.- a 032b/4

pāk o.- a 065b/11

perġār o.- a 081b/8

peydā o.- a 056a/4

pūrnūr o.- a 108b/15, 135b/1

rāḥat o.- a 135a/13

ref’ o.- a 057b/14, 061a/10, 108b/4, 112a/7,
123b/8, 148a/1

sehl o.- a 061a/12

sūd o.- a 140a/3

şād o.- a 020a/6, 128b/10, 135a/14

şādān o.- a 010b/5

şādî o.- a 053a/6

taş o.- a 035a/3

vaşf o.- a 011b/8

yoldaş o.- a 140a/9

zehr o.- a 111b/3

ne ‘işyān var ki dîvānumda yoġdur ne
noġşān o.- a ki āyā bende yoġdur 085a/15

ne hemdem var özünle demsāz o.- a ne
maḥrem var aḡa söyler hem rāz 125b/2

ne cānuġ var ki anda kona sulţān ne cānuġ
var ki o.- a sulţāna ġurbān 127a/15

o.- aġın 123a/12

ḥāk o.- adı 102b/5

o.- alar 076a/10

o.- alum 126b/10, 140a/6

o.- am 019b/14, 020a/4, 034a/10, 104b/2,
134b/13, 135b/2

lāl o.- am 131b/5

peydā o.- am 092b/5

pinhān o.- am 092b/5

o.- amaġdan 002b/3

o.- amı 034a/9, 042b/1, 076b/14

o.- an 042a/10, 053a/7, 058b/12, 068a/5,
095a/12, 115a/14, 120a/2, 128b/9, 130a/2, 139a/11,
146a/2, 148a/13, 148a/14

ehl o.- an 026b/4

emîn o.- an 068a/3

manşūr o.- an 090b/13

mest o.- an 044b/14

pîr o.- an 109b/6

o.- ana 115a/5

o.- anlar 060a/12, 087b/3, 122b/8, 132a/10

bîzâr o.- anlar 050b/8

merdi kâr o.- anlar 050b/8

ža'îf o.- anlara 011a/5

ğam-ı yâr o.- anuñ yârı 090b/4

o.- ar 006a/5, 057a/11, 069b/3, 082a/1, 087b/9, 095a/4, 107a/6, 117b/1

ne hürşîdi o.- ar ki olmaz zevâli ne bedri var ki olmaya hilâli 095a/7

o.- ara 057a/11

o.- ardı 133b/1

o.- ardur 005b/6, 050b/8

o.- asıdur 102a/11

o.- asun 003a/3, 029a/13, 029b/7, 029b/8, 037a/1, 040b/6, 047a/7, 049b/5, 055a/4, 057a/7, 057b/6, 061a/6, 062b/10, 063b/2, 065b/3, 066a/8, 068a/4, 076a/7, 076a/9, 076a/10, 076a/13, 081a/9, 091b/15, 098b/7, 098b/8, 098b/10, 099a/12, 105a/8, 105a/11, 105a/15, 108a/3, 109a/10, 109b/7, 110a/9, 110a/11, 115b/8, 116b/1, 116b/14, 119b/12, 122a/10, 122b/9, 122b/10, 123b/3, 123b/14, 124a/2, 130a/13, 131a/13, 132a/12, 135b/2

âzâd o.- asun 110a/9

berhurdâr o.- asun 076a/11, 081a/3

bîdâr o.- asun 076a/11, 081a/3, 122a/15, 124a/5

bîhoş o.- asun 131a/12, 132a/12

bîş o.- asun 131a/12

dîdâr o.- asun 098b/8

dil-i pürnür o.- asun 128a/1

dür o.- asun 044a/5, 124a/1, 128a/1

ğarķ o.- asun 063a/13

gehî güyâ gehî hāmūş o.- asun 106a/2

hāk o.- asun 132a/9

handân o.- asun 130b/9

hayrân o.- asun 123b/10, 130b/9

insân-ı kâmil o.- asun 064b/1

maḥrem o.- asun 076a/8

merd o.- asun 116b/14

mesrūr o.- asun 124a/1

mest o.- asun 122b/9

nālân o.- asun 123b/10

nūr o.- asun 044a/5

pāk o.- asun 132a/9

pürcüş o.- asun 106a/2

sultân o.- asun 037a/1

şâyeste-i envâr o.- asun 122a/15

gehî giryân o.- asun gâh nālân 123b/9

o.- asun 020b/12

o.- atur 081b/8

o.- aydı 003a/14, 024b/3, 029a/2, 080a/6, 104a/4, 122b/4, 133a/5, 140a/1

bedr o.- aydı 024b/4

bîkadr o.- aydı 024b/4

hayrân o.- aydı 029a/2

bîdâr o.- aydum 133a/4

derkâr o.- aydum 133a/4

o.- dı 001b/4, 001b/5, 004a/4, 004b/11, 005b/4, 006b/7, 008a/8, 008a/14, 010b/1, 011b/12, 012a/1, 012a/9, 012a/10, 012b/11, 012b/12, 013b/5, 014a/4, 014b/6, 014b/15, 015b/3, 016a/11, 017a/6, 017a/13, 017a/14, 017b/3, 017b/7, 017b/10, 018b/3, 018b/7, 018b/8, 018b/9, 021a/10, 021b/4, 022b/7, 027b/4, 027b/13, 031a/14, 032a/7, 032a/8, 043a/12, 048a/8, 049b/6, 053b/1, 063b/15, 069a/7, 070a/5, 072a/13, 074a/14, 075b/8, 083b/5, 083b/8, 089a/15, 097a/11, 099b/11, 108b/13, 109b/5, 111a/12, 112b/15, 115b/1, 126b/13, 133a/2, 133b/1, 133b/11, 133b/13, 136b/2, 138a/2, 138a/10, 138a/15, 139a/3, 139a/8, 139a/15, 142b/6, 143a/13, 143b/3, 145b/6, 146a/8, 146b/6, 146b/7, 146b/10, 147a/1, 147a/9, 147b/10, 147b/11, 148a/9, 148a/12, 148b/1

‘aşk o.- dı 139b/3

bes o.- dı 119a/5

bidâyet o.- dı 064b/4

efser o.- dı 045b/1

farq o.- dı 145b/9

feth o.- dı 017b/13

fiqr o.- dı 145b/9, 147a/14

gevher o.- dı 018b/8

gülgâr o.- dı 016a/9

hakq o.- dı 143b/6

hâk o.- dı 110b/3, 122a/1

hakikat o.- dı 143b/4

hatm o.- dı 014a/11

havâle o.- dı 105b/8

hemdem o.- dı 013b/10

hemser o.- dı 018b/8

hırş o.- dı 118a/8

hün o.- dı 086a/6

hürşid o.- dı 145a/6

‘ışk o.- dı 028a/5, 028a/9

kâfûr o.- dı 110b/9

keşf o.- dı 026a/8

mecnûn o.- dı 032a/7, 032a/8

merhem o.- dı 013b/10

mesken o.- dı 143b/2

miñnet o.- dı 007a/5

mürîd o.- dı 139b/4

pindâr o.- dı 081a/6

revân o.- dı 051a/2

serd o.- dı 110b/8

server o.- dı 021b/12, 035b/5, 045b/1

sezâ-yı la‘net o.- dı 007a/5

vaşl o.- dı 141a/8

o.- duqça 006a/15

o.- dılar 023a/12, 053a/15, 136a/1, 139a/9

perîşân o.- dılar 140b/9

revân o.- dılar 142b/13

şâh o.- dılar 142b/12

o.- dimen 138a/14

o.- duñ 030a/8, 030a/9

o.- dı 016b/4, 146a/6

gehî hân şehbâz-ı kıldı pervâz gehî kânûn

‘ışka o.- dı demsâz 083a/5

o.- duğina 102b/8

o.- duğından 070b/2

o.- duğındandır 117a/7

periřān o.- duğınca 078b/14

ħabs o.- duğuğ 040a/6

o.- duķça 019b/10

o.- duķda 035a/11, 131a/15, 132a/2, 146a/8, 146b/8, 146b/11, 149a/2

o.- dum 024a/4, 082b/8, 082b/11, 083a/7, 084a/11, 085b/10, 112a/3, 116a/4, 123a/2, 123a/5, 123a/6, 139b/2, 141b/2, 142b/9, 144a/15

ġarķ o.- dum 016b/10

‘āciz o.- dum 117b/9

bir dūd o.- dum 111b/4

çoġ o.- dum 092b/6

gehì būd u gehì nābūd oldum gehì kāřid
gehì maķřūd o.- dum 083a/6

ħalāř o.- dum 095b/8, 110b/2

nābūd o.- dum 111b/4

niçe bîdār o.- dum 084a/9

zār o.- dum 084a/9

zebūn o.- dum 084b/13

gehì būd u gehì nābūd o.- dum gehì kāřid
gehì maķřūd oldum 083a/6

o.- dun 035a/15

āsūde o.- dun 061b/12

bîġam o.- dun 033a/13

o.- duğ 004b/8, 024a/12, 030a/7, 030a/8, 031a/9, 032a/6, 061b/12, 063b/3, 073a/13, 078b/7, 088a/11, 090b/9, 107a/10, 109b/1, 109b/8

‘āķibet o.- duğ 109a/8

cān o.- duğ 036a/2

dem o.- duğ 033a/13

epsem o.- duğ 109b/1

ħalāř o.- duğ 024b/13, 061b/5

hemdem o.- duğ 033a/13

vücūd o.- duđ 024b/13

o.- duğise 020a/10

āġāh o.- duğise 067a/15

o.- duğsa 020b/5, 029a/14, 029b/13, 033b/9, 034b/9, 040b/5, 086b/10

ħaber o.- duğsa 035b/15

o.- duğuz 096b/13

o.- dur 018b/5, 023b/7, 078a/9

o.- durur 002a/11, 007b/7, 102b/9, 137b/6

o.- ġil 018b/15, 081a/7, 122b/1, 122b/10, 131a/11, 132a/11, 136a/8

o.- ibsun 093b/4, 136a/13

o.- ıcaġuz 120a/4

o.- ıcaķ 070b/14, 077a/6, 132b/6

o.- ıcaķ 146b/11

o.- imaz 091b/9

o.- mca 030a/5, 081b/8, 085b/8, 105b/9, 105b/13

pîr o.- mca 030a/5

o.- mcaķ 147b/1

farķ o.- inmaz 082b/3

o.- ır 057a/15, 063b/12, 066a/3, 076b/6, 078a/3, 126a/12

zebūn o.- urdı 120a/10

gehì ġamdest ile hemdest o.- urdı gehì
şikeşt ü geh peyvest olurdı 015a/2

o.- ırsağ 128a/14

o.- ırsun 065b/12, 100a/6, 119b/9

o.- ısar 025b/6, 073b/1

o.- ıser 062a/2, 065a/14, 066a/6, 093b/1, 094a/5, 094a/10, 102b/1, 114a/10, 123a/10, 135a/6, 136b/4

hāk o.- ıser 103b/3

tenhā o.- ıser 110a/12

peşimān o.- ısarsun 130a/9

o.- ıser 057a/1, 069b/5, 087b/8, 099b/14, 103a/14, 104a/6, 113a/3, 114a/14, 135b/5, 136a/7

hāk o.- ıser 089b/12, 103a/12, 122a/8

o.- ısarsun 129a/8, 136a/4, 136a/5

o.- ıserüz 135b/4

o.- ma 020b/12, 023b/14, 024a/1, 026b/8, 040b/8, 045a/2, 046b/7, 047a/14, 049b/4, 054b/4, 055a/13, 056b/14, 058b/6, 062a/12, 062a/13, 066a/10, 067a/12, 069a/7, 072b/6, 077a/7, 077a/8, 078a/15, 078b/1, 080a/5, 103b/4, 107b/14, 109b/10, 111a/2, 113b/15, 114b/13, 120b/11, 121b/2, 123a/2, 123b/6, 129a/11, 130b/8, 131a/2, 131a/9, 131a/11, 132a/14, 132b/11, 134a/2, 145a/14

‘āşık o.- ma 067b/11

bedmest o.- ma 105b/5

bîgāne o.- ma 087a/9

bîmār o.- ma 062b/2

bir nefes o.- ma 055a/6

çevgān o.- ma 063a/8

dîvāne o.- ma 087a/9

dūr o.- ma 053a/6

emîn o.- ma 119b/14

ğāfil o.- ma 002b/3, 050a/7, 050a/12, 055a/12, 064b/1, 067a/12, 093b/12, 102b/6, 104a/7, 104a/11, 122b/13

gehî hüşyār ü gāhî mest o.- ma 105b/3

germ o.- ma 094a/5

hārîş o.- ma 108b/1, 128a/10

hest o.- ma 105b/3, 105b/5

hoşnūd o.- ma 093b/7

kāhil o.- ma 053b/2

karîn o.- ma 128a/15

kem o.- ma 120b/11

kul o.- ma 062a/12, 108b/2

mağrūr o.- ma 047a/7, 094b/1, 127b/11

māil o.- ma 055a/12, 093b/12

menzil o.- ma 074a/15

mesrūr o.- ma 094a/9, 094b/1, 127b/11

sultān o.- ma 063a/8

tebā‘i o.- ma 003a/4

yār o.- ma 130a/9

hāsūd o.- ma vü kîn tütma kimseye 128a/12

o.- madan 084b/3

o.- madı 008b/1, 052b/5, 093a/9, 140b/3

keşf o.- madı 016b/14

şād o.- madı 084b/3, 103b/9

o.- madun 083b/3

o.- maduğ 084b/2

o.- madum 042a/12, 053a/5, 082b/9, 109b/15, 122a/14

o.- maduğ 065b/13, 106b/9, 109b/1

mağz o.- maduğsa 064a/5

o.- madur 091b/11

o.- mağ 051b/11

epsem o.- mağ 091a/10
 hemdem o.- mağ 131b/14
 o.- mağa 014a/9
 o.- mağıl 082a/9
 o.- mağ için 144b/3
 o.- mağ 019a/6, 021b/6, 032b/14, 033b/4,
 042b/4, 043a/11, 045b/5, 046b/5, 076b/1, 079a/7,
 080b/1, 103a/12, 116b/13, 120a/9
 ‘āşık o.- mağ 080b/1
 bāḥaber o.- mağ 143b/12
 baş o.- mağ 006a/13
 bîniyâz o.- mağ 142b/10
 bu rāzuḡ maḥremi o.- mağ 033b/8
 dūr o.- mağ 019a/5
 emîn o.- mağ 092b/3
 faḳîr o.- mağ 081a/12
 ḫalâş o.- mağ 007a/1, 042b/5, 050b/2,
 094b/12
 ḫalvet o.- mağ 047b/15
 hemdem o.- mağ 109b/5
 hemser o.- mağ 035b/6
 kâmil o.- mağ 079a/7
 lâyıḡ o.- mağ 058a/13
 maḥrem o.- mağ 043a/14
 merd o.- mağ 067a/7
 pāk o.- mağ 066a/1
 server o.- mağ 035b/6, 062b/4
 şād o.- mağ 010b/8
 tâze o.- mağ 028a/11, 064a/14
 tenperver o.- mağ 062b/4
 vücūd o.- mağ 002b/1
 ḫamûş o.- mağdadur 003b/6
 o.- mağdan 106a/15, 138b/13
 fâriḡ o.- mağdan 024a/13
 ḫamûş o.- mağdan 005b/14
 ḫāk o.- mağdur 102a/1
 ḫamûş o.- mağdur 002b/6
 o.- mağdurur 091a/11, 147b/1
 ḫāl o.- mağdurur 147b/4
 pāk o.- mağdurur 147b/4
 o.- mağmıdur 142b/10
 ḡarḡ o.- mağmış 095b/2
 o.- mağsa 116b/12
 o.- mamağdur 043a/14
 o.- mamış 092a/10
 o.- mamışdur 095b/13
 o.- masa 007b/5, 013b/2, 029a/2, 066b/14,
 068b/11, 092b/10, 092b/11, 108b/6, 147a/14
 ‘ışḡ o.- masa 028a/7
 o.- masaydı 003a/14
 o.- masun 010b/11, 018a/11, 018a/12,
 129a/13
 o.- maya 008b/11, 020a/3, 028b/4, 053a/8,
 077b/3, 112b/9, 135a/10, 143b/9
 revā o.- maya 010b/8
 ne ḫürşîdi olar ki olmaz zevâli ne bedri var
 ki o.- maya hilâli 095a/7
 o.- mayam 037a/2
 muḡayyed o.- mayam 020a/4

o.- mayan 003b/15, 048a/1, 070a/1, 076b/14,
090a/14, 143b/10

manşür o.- mayan 064a/5

o.- mayanlar 098b/14

o.- mayaydı 102b/5

o.- mayayduğ 037a/4

o.- mayınca 044a/13, 048a/6, 051b/3,
052b/1, 052b/11, 057a/13, 078b/13, 090b/1, 121a/8,
145b/3, 146a/3, 146a/15

ciger hūn o.- mayınca 090b/12

hāk o.- mayınca 004a/10

pāk o.- mayınca 004a/10

yoğ o.- mayınca 004a/9

o.- mayup 117b/11

o.- maz 002a/13, 005b/9, 012b/2, 013b/14,
015a/5, 015a/6, 023b/5, 024a/14, 025b/10, 031a/10,
041a/14, 049b/1, 051b/13, 055b/15, 056a/14, 058b/13,
061b/8, 071a/3, 071a/11, 071b/16, 076b/9, 076b/11,
077b/6, 077b/15, 078a/3, 078a/6, 078b/13, 079a/5,
081b/10, 087b/1, 088a/13, 090a/10, 090a/13, 090b/13,
090b/14, 093a/9, 103b/10, 103b/15, 105a/4, 109b/9,
112b/9, 115b/1, 120a/2, 121a/8, 123a/2, 123a/8,
124a/11, 126a/3, 127b/9, 128a/6, 133b/6, 134a/7,
140a/5, 140b/8, 145a/2, 145a/15, 145b/4, 146a/15,
146b/1, 146b/8, 147a/12, 147a/13, 147b/8

bend o.- maz 115b/2

beyān o.- maz 013a/10

dem o.- maz 009b/8

düşmen o.- maz 118b/4

er o.- maz 045a/15

farğ o.- maz 091b/6

ğayb o.- maz 023b/1

gevher o.- maz 024a/14

hāk o.- maz 009b/8

hāşıl o.- maz 067b/7, 071a/12, 090a/1,
099b/10, 115a/2

hemdem o.- maz 003a/9, 033a/9, 090b/12

hemser o.- maz 035b/5, 045a/15

hiçāb o.- maz 108b/6

‘illet o.- maz 041a/12

ķābil o.- maz 071a/12

ķanā‘at o.- maz 064b/3

kelîm o.- maz 064a/6

kem o.- maz 006b/8, 009b/8

keşf o.- maz 145a/1

ķurbet o.- maz 078b/13

maħrem o.- maz 003a/9, 033a/9, 059b/14,
090b/12, 148a/5

me‘men o.- maz 118b/4

maşāf o.- maz 092a/4

merhem o.- maz 046b/7, 121a/8

millet o.- maz 041a/12

mümkin o.- maz 042b/11, 049a/2

naşîb o.- maz 009a/7, 042b/7

revā o.- maz 130b/6

şebnem o.- maz 006b/8

zāhir o.- maz 069b/11

zāyi‘ o.- maz 120a/8

zāyil o.- maz 055a/2

zerefser o.- maz 024a/14

ne hāmūn var ki o.- maz menzil iy dost ne
ceyhūnvar degül hūni dil iy dost 101b/1

ne rüzî var ki olmaz zâr âhîr ne nûrî var ki
o.- maz nâr âhîr 095a/6

ne rüzî var ki o.- maz zâr âhîr ne nûrî var ki
olmaz nâr âhîr 095a/6

ne hürşîdi olar ki o.- maz zevâli ne bedri var
ki olmaya hilâli 095a/7

o.- mazdı 013b/2, 015a/4, 015a/5, 022a/1,
028a/7, 050b/14, 089a/14, 135a/5

naşîb o.- mazdı 007b/4

o.- mazsa 023b/6, 063b/8, 064a/7, 064a/8,
064a/10, 072b/13, 080b/6, 110a/7

o.- mazsun 036b/5, 044a/8, 080b/10,
143a/12

âgâh o.- mazsun 124a/4

lâyık o.- mazsun 145a/3

o.- miş 001b/6, 013b/8, 014b/10, 015a/11,
017a/15, 019a/15, 029a/4, 045a/12, 052a/11, 065b/6,
107a/4, 117b/4, 119b/6, 121b/9, 138a/3, 138b/5,
141a/10, 141a/11, 141a/12, 142a/1, 142a/2, 142b/14

âhîr o.- miş 061a/13

bu o.- miş 148b/14

dili lâli o.- miş 125b/9

ezel o.- miş 025a/4

ferd o.- miş 045a/10

ğarğ o.- miş 005b/12, 116b/8

hâlik o.- miş 060b/14

ham o.- miş 124b/11

mağrem o.- miş 141b/15

mağâm o.- miş 018a/3

mâlik o.- miş 060b/14

mekes o.- miş 075a/10

menzil o.- miş 104b/12

harâb o.- miş 048b/14

pür o.- miş 049a/10

yağîn o.- miş 055b/7

ya küh olmuş ya kâh o.- miş hicâbuğ 047b/5

ya küh o.- miş ya kâh olmuş hicâbuğ 047b/5

ya ma'dûm o.- miş ol dide ya mevcûd
044b/1

ya tennûr o.- miş ol örten ya semmûr
116b/12

o.- mişam 111b/1, 142b/2

hür o.- mişam 142b/4

mürîd o.- mişam 139b/4

müselmân o.- mişam 139b/11

nâçâr o.- mişam 142b/4

peşîmân o.- mişam 139b/11

ne kıldum ârzûyî nefis hâşil ne hergiz o.-
mişam mağşûda vâşil 084b/10

o.- mişdı 015a/14, 017b/4, 048b/9, 093b/3,
105b/12, 107b/9, 120b/15, 121b/6, 121b/7, 124b/11,
136a/10, 137b/13

mesken o.- mişdı 119b/5

o.- mişdur 008b/6, 012a/1, 015a/9, 018b/4,
022a/13, 045a/13, 057b/4, 060a/4, 068a/11, 068b/2,
077b/2, 086b/2, 106a/13, 107b/5, 117a/5, 119a/12

ğarğ o.- mişdur 003b/9

o.- mişuz 084a/5

o.- miya 039b/1, 044b/2, 071a/13, 097a/15,
100a/7, 130a/12, 129a/9, 129b/6, 130b/2, 131b/10

ref° o.- miya 063b/3

o.- miyam 010b/15, 133a/8

o.- miyan 009b/11, 066a/13

o.- mıyanlar 057a/14	‘ışk o.- sa 027a/10
o.- mıyaydı 092b/9, 111b/7	ķahr o.- sa 020a/13
o.- mıyayduñ 115b/5	keşf o.- sa 036b/11
o.- mış 022b/2, 035a/10, 049a/4, 055b/4, 055b/6, 065b/7, 144b/14	mañv o.- sa 078a/7
āteş o.- mış 056b/7	mevt o.- sa 023a/5
cem’ o.- mış 051a/6	midād o.- sa 013a/11
mañrem o.- mış 022b/2	niāār o.- sa 031b/10
merd o.- mış 045a/10	yād o.- sa 086b/5
nedim o.- mış 022b/3	zehr o.- sa 020a/13
pāk o.- mış 065b/7	keşf o.- sada 058b/15
gehî rind o.- mışam meyñānelerde gehî mūğāneser puññānelerde 082b/10	cem’ o.- salar 013a/11
o.- mışdur 012a/5, 021a/1, 034a/4, 048b/2, 055b/4, 099a/14	o.- sam 023a/5, 149a/1
menzil o.- mışdur 085b/3	hemdem o.- sam 010b/13
nefs o.- mışdur 143b/11	o.- san 065a/7, 148b/13
ñil’at o.- mışken 012b/6	‘ayān o.- san 065a/7
o.- mışsun 050a/6, 063a/4	dermān o.- san 148b/13
şūret o.- mışsun 065a/3	o.- sañ 036a/6, 061b/14, 088a/1, 101a/1, 107b/7, 113a/7, 118b/6, 136a/14
gūnehkār o.- mışsun 061b/13	ñāk o.- sañ 132a/10
o.- mışven 079a/9	o.- saydı 080b/11
o.- sa 009b/12, 014b/8, 014b/12, 020a/6, 022a/1, 039b/1, 048b/5, 052a/12, 062a/2, 062b/11, 076b/8, 085b/12, 088a/9, 091b/6, 096b/12, 097b/14, 100b/5, 102b/9, 103a/11, 107b/6, 107b/15, 120a/10, 126b/11, 138a/1, 139a/12, 148b/12, 149a/2	o.- sun 007a/13, 007b/8, 015b/11, 017b/6, 025b/13, 027a/6, 027a/7, 030a/2, 048b/3, 050b/2, 058a/13, 064a/2, 069a/6, 070a/3, 072b/5, 076a/8, 085a/2, 115b/13, 131a/8, 134b/7, 137b/9, 141b/11
dermān o.- sa 069a/4	āñir o.- sun 020b/4
feth o.- sa 061a/13	ğālib o.- sun 055a/3
germ o.- sa 093b/6	ğarķ o.- sun 081b/13
ñırş o.- sa 117a/3	ñarām o.- sun 043b/12
	keşf o.- sun 051b/8
	ķul o.- sun 031a/11

maḥẓ o.- sun 025b/13	o.- updı 078a/7
ḥurrem o.- sun 023b/9	o.- updur 005b/12, 006b/9, 008b/9, 009a/13,
rehber o.- sun 030a/15	011b/7, 011b/13, 012a/6, 012b/7, 013a/6, 013b/12,
vaşf o.- sun 009a/13	014a/15, 022a/14, 023a/9, 028a/12, 037b/11, 038b/12,
ziyān o.- sun 009b/11	039a/3, 039b/14, 039b/15, 045b/12, 048b/3, 048b/4,
o.- u 014b/11	051b/7, 054b/7, 057a/7, 058a/12, 060b/13, 068a/7,
o.- up 017a/13, 021a/7, 026b/12, 036b/9,	069b/11, 071a/7, 072b/14, 073a/9, 074b/6, 075a/4,
049b/8, 059b/10, 066b/10, 075b/10, 082a/11, 082b/3,	075a/11, 076b/9, 076b/11, 077a/9, 081a/15, 083b/14,
082b/8, 087b/13, 091a/2, 095b/1, 125a/3, 125a/9,	084a/6, 085b/10, 087b/5, 088b/2, 088b/7, 091b/7,
128b/12, 129b/13, 133b/12, 135a/8, 136a/3, 138a/7,	092b/14, 093b/9, 093b/10, 095b/1, 098a/10, 099a/3,
142a/3, 143a/5, 145b/4	100a/13, 100b/3, 100b/12, 106b/10, 107a/1, 108a/7,
dūr o.- up 002b/4	108a/8, 113b/2, 116a/14, 117a/11, 118a/8, 118a/13,
ġarḳ o.- up 116b/9	118b/1, 118b/8, 124a/13, 125b/14, 127a/8, 134a/5,
ḥabîr o.- up 017b/14	137a/12, 145a/2, 146a/4, 147a/13
ḥāk o.- up 113b/6	āb o.- updur 027b/12
ḥayrān o.- up 142a/10	‘āmm o.- updur 095a/15
ḥūrşîd o.- up 101a/3	aşl o.- updur 064b/10
ḳul o.- up 069a/12	bîḥ‘āb o.- updur 027b/12
küll o.- up 070a/3	cān o.- updur 039a/8
maḥv o.- up 077b/11	dāl o.- updur 011b/6
ma‘mūr o.- up 068a/9	dūr o.- updur 075a/4
nā-ümîd o.- up 140b/9	ġarḳ o.- updur 082a/12
nūr o.- up 002b/4	gerdān o.- updur 059a/10
pāk o.- up 065b/13, 134b/13	giryān o.- updur 029b/6
peydā o.- up 086a/7	gölşen o.- updur 015b/8
pîr o.- up 110b/10	‘işk o.- updur 028a/6
şabr o.- up 117a/4	iḥsān o.- updur 016b/12
yoġ o.- up 058b/5	lāl o.- updur 009b/4, 011b/6
zār o.- up 031b/7	maḥmūd o.- updur 011b/11
maşḳül o.- uban 051b/10	mālāmāl o.- updur 009b/4
	merdūd o.- updur 046b/13
	mes‘ūd o.- updur 011b/11
	sāl o.- updur 083a/10

sergerdān o.- updur 059a/10

şāh o.- updur 011b/7

terk o.- updur 113b/2

ţop o.- updur 091b/4

vālih ü hayrān o.- updur 029b/6

yād o.- updur 032a/14

yār o.- updur 023a/11

zehri mālāmāl o.- updur 083a/10

o.- upsun 062b/13, 079a/10, 098b/4,
103a/15, 113b/15, 118a/6, 124b/2

o.- upur 045b/11

āzād o.- upvan 114a/6

o.- upven 136b/2

o.- uken 012b/9

o.- mca 081b/8, 105b/11

haşr o.- mcaç 039a/3

farç o.- inmaz 049b/8

o.- up 109a/5

germ o.- up 056b/7

o.- updur 002b/12, 005a/14, 039a/11,
046b/8, 060b/12, 077a/1, 104b/1, 129b/5, 137a/12

zehr o.- updur 084a/6

o.- upsan 030b/1

o.- upsaj 050b/9

o.- upsun 076a/1, 114a/9, 121a/13

o.- ur 008a/5, 008a/9, 008a/10, 008a/14,
008b/14, 010b/6, 013a/3, 014b/3, 014b/8, 014b/13,
016a/3, 016a/5, 016a/10, 016b/2, 017a/5, 017a/8,
017a/11, 017a/14, 018a/4, 018a/13, 019a/11, 020b/1,
021a/11, 022a/2, 022b/1, 024a/6, 024a/8, 024b/1,
024b/2, 025b/2, 025b/3, 026a/7, 026a/12, 027b/6,
028a/12, 029a/6, 029a/8, 031b/5, 031b/12, 033b/10,
035b/4, 037a/3, 037b/2, 037b/3, 037b/4, 038a/7,
038a/8, 038a/9, 038a/10, 038a/11, 039a/1, 039a/12,
039b/3, 040a/11, 041b/1, 041b/3, 041b/5, 042a/1,
042a/5, 043a/7, 043a/8, 043b/14, 047b/13, 049b/7,
051a/5, 051a/8, 052a/3, 054a/4, 054a/9, 054a/12,
055b/1, 055b/8, 055b/14, 056a/7, 056a/8, 056b/5,
057a/3, 057a/4, 058a/11, 058b/3, 058b/15, 059b/2,
059b/4, 060a/2, 060b/7, 060b/9, 062a/5, 062a/8,
062b/11, 062b/15, 063a/1, 063b/8, 063b/10, 063b/14,
063b/15, 064a/1, 064a/12, 064b/5, 064b/7, 066b/3,
068a/4, 068b/10, 069b/14, 070a/10, 071b/6, 071b/8,
073a/4, 073b/4, 074a/7, 074a/8, 074a/10, 075b/4,
077a/2, 077a/6, 077b/7, 077b/11, 077b/13, 077b/15,
078a/3, 078a/6, 078a/7, 078a/10, 078b/6, 080a/14,
081a/1, 081a/10, 082a/14, 084a/12, 086b/2, 088a/10,
091b/11, 091b/14, 092a/6, 092a/9, 093b/2, 095a/11,
096a/3, 096b/11, 098b/1, 101a/5, 102a/6, 103b/13,
104a/2, 104b/10, 106a/4, 106a/9, 106b/14, 108a/5,
108b/14, 112b/11, 113a/7, 114a/3, 116b/13, 116b/15,
117b/6, 118a/4, 118a/5, 118a/10, 118b/10, 119b/1,
120b/2, 121a/11, 121b/4, 121b/14, 125a/2, 126a/9,
126a/13, 126b/1, 126b/14, 127a/1, 127b/8, 128a/11,
131b/3, 132b/6, 133b/13, 136a/1, 136b/3, 137b/4,
138a/13, 141a/10, 143a/10, 143a/11, 144a/11, 146a/2,
146a/8, 146b/6, 146b/8, 146b/9, 147a/1, 147a/9,
147b/1, 147b/3, 147b/7, 148a/3, 148a/9

‘afv o.- ur 139b/1

‘ār o.- ur 103b/14

‘aşç o.- ur 146a/11, 147a/14

āzād o.- ur 145b/5

berçvār o.- ur 016a/5

bir nūr o.- ur 038a/13

cān o.- ur 037a/10, 037a/12, 037b/12, 039b/3

cem‘ o.- ur 017b/12

cism o.- ur 039b/2

cüş o.- ur 085b/5

çeng o.- ur 118a/1	hıcāb o.- ur 026a/8, 047b/14
çîn o.- ur 138b/8	hūr o.- ur 038a/13
dem o.- ur 123a/11	‘ışk o.- ur 027a/10
demsāz o.- ur 030b/3	işbu hestî o.- ur 056a/5
derd o.- ur 032a/12, 067a/8, 067a/11	kebk o.- ur 088a/2
dost o.- ur 142a/7	keşf o.- ur 037b/9, 142b/6
dūd o.- ur 027a/10	ķuds o.- ur 062b/9
dūr o.- ur 055a/1, 062b/11	kūr o.- ur 108b/14
envār o.- ur 055b/13	kūll-i pāk o.- ur 042b/5
fānî o.- ur 086a/7	mağz o.- ur 108a/10
gāh āh eyler gehî nālān o.- ur 142a/8	mağlūb o.- ur 029b/12
gāh nālān u gehî giryān o.- ur 142a/10	māhtāb o.- ur 147a/3
ğālib o.- ur 055b/13	ma‘lūm o.- ur 055b/10
ğarķ o.- ur 143b/7	manşūr o.- ur 090b/1
gehî cānu gehî cānān o.- ur 025b/7	merd o.- ur 067a/8, 067a/11
gehî üftān gehî hayrān o.- ur 025b/7	mest o.- ur 025b/6, 029b/4
giriftār o.- ur 104b/11	müşķin o.- ur 138b/8
güm o.- ur 048a/6	mihmān o.- ur 127a/14
güşāde o.- ur 030b/5	muḥāl o.- ur 004a/11, 006a/2
hāşıl o.- ur 076b/12, 123a/7	müşķil o.- ur 122b/13
hāk o.- ur 065a/13, 065a/15, 126a/13, 145a/10, 147b/5	müyesser o.- ur 010b/4
hāk o.- urmı 004a/9	na‘t o.- ur 011b/9
halk o.- ur 128b/12	nişāne o.- ur 126a/14
hāşıl o.- ur 050a/7, 050a/12, 069b/13, 071b/11, 144b/6	nūr o.- ur 038a/7
hayrān o.- ur 142a/8	zarūrî o.- ur 056a/1
hemāndem o.- ur 046a/12	ol dem o.- ur 039a/13
hem-renk o.- ur 006a/2	pāk o.- ur 004a/10, 009b/6, 065a/15, 101b/10, 145a/10, 147b/5
	pāk o.- urmı 004a/9

peydā o.- ur 039a/7, 108a/8	kimi şādî kimi ğam kimi zaḥm o.- ur kimi merhem 005b/5
revāne o.- ur 126a/14	
rüşen o.- ur 038a/12, 067b/12	o.- urdî 013a/2, 013a/9, 013b/1, 019b/4, 023a/8, 053a/10, 058a/9, 068b/9, 080a/4, 086a/10, 124b/10, 124b/13, 125a/8, 125a/10, 125b/12, 133b/2, 136a/10, 144a/12, 144b/2
şabr o.- ur 117a/3	
sermest o.- ur 048b/11	çeşmi rüşen o.- urdî 038b/8
söz o.- ur 026a/10	gehî ğamdest ile hemdest olırdı gehî şikest ü geh peyvest o.- urdî 015a/2
şād o.- ur 074a/5, 145b/5	
şefî´ o.- ur 018a/8	gehî giryān gehî nālān o.- urdî 125a/14
şem´ o.- ur 023b/6	gehî mest ü gehî ḥayrān o.- urdî 125a/14
şems o.- ur 100b/8	ḥalāş o.- urdî 086a/1
şerḥ o.- ur 038b/12	mürdem o.- urdî 118b/2
tāb o.- ur 147a/3	pinhān o.- urdî 068b/8
ya taḥt o.- ur naşîbüñ yāhū taḥta 087b/10	pürmür o.- urdî 014b/14
tebdîl o.- ur 017a/10	rencür o.- urdî 014b/14
tecellî o.- ur 013a/8	iblis o.- urdî 008a/1
ya telḥ o.- ur naşîbüñ yāhū şîrîn 087b/12	gehî ḥufte gehî bîdār olurdu gehî mest ü gehî hüşyār o.- urdum 083a/1
tılsım o.- ur 003b/8	ḥayrān o.- urdum 092b/5
vaşl o.- ur 025a/11	gehî ḥufte gehî bîdār o.- urdum gehî mest ü gehî hüşyār olurdu 083a/1
yeg o.- ur 120b/10	o.- urdum 053b/8
yeksān o.- ur 037a/10	o.- urduḡ 038b/9, 053b/8, 063a/2
zāt o.- ur 041a/8	āġāh o.- urduḡ 048b/5
zihî ziyet zihî rütbet zihî fer o.- ur 074b/3	muḥtāç o.- urduḡ 115b/5
zişt o.- ur 069b/10	şāh o.- uriseḡ 088a/2
zılm o.- ur 128b/2	o.- urken 020b/5, 026a/2, 034b/15, 119b/10
kimi zaḥm o.- ur anuḡ kimi merhem 060b/3	o.- urlar 019b/1, 042a/9, 120a/3
ne leylî o.- ur anuḡ ne nehārî 038a/6	o.- urmı 038a/5, 048a/6, 056a/4, 060b/12, 062a/3, 070a/1, 120a/1, 146a/14
hem sākî o.- ur hem mest olursun 025a/8	
ne bir kaṭre bu baḥr artar ne o.- ur kem	

019a/7

o.- urmuş 097a/15
o.- ursa 030b/9, 037a/12, 066a/12, 090a/11,
101a/5, 103a/9, 103b/10, 107b/10, 123b/5, 123b/6,
127a/13, 129b/13, 131a/1, 142a/14
cem' o.- ursa 103b/11
feryād o.- ursa 007a/6
keşf o.- ursa 064b/5
ref' o.- ursa 030a/13
yād o.- ursa 007a/6
o.- ursan 024a/8, 033a/12, 064b/11, 100b/15,
101a/2
bîdār o.- ursan 102b/2
hāk o.- ursan 065a/12
o.- urşaṅ 004a/6, 004b/12, 026a/7, 031a/4,
033a/12, 051b/12, 063a/11, 064a/4, 100b/4, 101a/4
bînefs o.- urşaṅ 057a/5
ğamh'ār o.- urşaṅ 102b/2
hāk o.- urşaṅ 040b/6
hüsrev o.- urşaṅ 102b/12
nāma muhtāç o.- urşaṅ 115b/3
nāpāk o.- urşaṅ 004a/11
pāk o.- urşaṅ 005a/6
pîl o.- urşaṅ 006a/5
zār o.- urşaṅ 107b/2
o.- ursun 005a/6, 006a/5, 036a/6, 039b/4,
039b/7, 046a/2, 054b/10, 055b/12, 057b/11, 062b/7,
063b/11, 069b/9, 072a/1, 080a/12, 096a/1, 097b/7,
097b/8, 097b/10, 097b/14, 098a/14, 100b/4, 100b/14,
101a/7, 102b/7, 103a/13, 106b/1, 107b/13, 112b/10,
114a/1, 114b/9, 114b/15, 119b/9, 120a/1, 129b/1
aç o.- ursun 115b/3
'ākîl o.- ursun 039b/6

āzād o.- ursun 074a/5
berhurdār o.- ursun 026a/5, 074a/4
bîbāk o.- ursun 122a/7
bîdār o.- ursun 074a/4
cān o.- ursun 004a/15, 038a/2, 040a/7
cem' o.- ursun 078b/14
çendān o.- ursun 107b/4
dūr o.- ursun 054b/13, 057b/5, 059b/13,
081a/8
ğarķ o.- ursun 104b/10
hāk o.- ursun 065b/12, 103b/8, 122a/7
hākî o.- ursun 040b/5
handān o.- ursun 074a/9
hemrāh o.- ursun 078b/5
iābāt o.- ursun 005a/6
kara toprak o.- ursun 054a/11
karîn-i 'ālem-i pürnür o.- ursun 081a/8
kul o.- ursun 105a/1
mağrūr o.- ursun 059b/13
mağz o.- ursun 063b/5
maḥzūn o.- ursun 089b/11
mecnūn o.- ursun 089b/11
meşgūl o.- ursun 105a/1
murdār o.- ursun 076a/14
nağz o.- ursun 063b/5, 063b/11
nāpāk o.- ursun 103b/8
pürnür o.- ursun 057b/5
rencūr o.- ursun 054b/13
şāhib-i esrār o.- ursun 076a/14

segbān o.- ursun 120a/5	o.+ da 129b/3
sultān o.- ursun 004a/15, 038a/2, 040a/7, 054b/10, 057b/11, 116b/3, 120a/5	o.+ dan 090b/10
şād o.- ursun 116b/3	o.+ ıñ 075b/8
şādān o.- ursun 074a/9	o.+ uñ 136b/14
şādî o.- ursun 107b/4	o.+ uñla 100a/10
şāyeste-i dergāh o.- ursun 078b/5	olduqça -1- [Tr] Epey, bir hayli.
şem´ o.- ursun 078b/14	o. 113a/1
hicāb o.- ursıñ 054b/14	olm - -2- [Tr] Olunmak, olma işine konu olmak.
o.- ursız 102a/2	farq o.- maz 061a/9
o.- ursun 025a/13, 113b/6	farq o.- ur 092a/13
aşl o.- ursun 064b/11	on -2- [Tr] Bir sayı.
āyîne-i kevneyn o.- ursun 026b/13	o. 074a/11
´ayn o.- ursun 026b/13	beş o. yıl 125b/9
bîdār o.- ursun 107b/2	on sekiz biñ -3- [Tr] Sayı.
bîpāk o.- ursun 065a/12	o. ´ālem 008b/7, 012b/2
hem bādesin hem mest o.- ursun 025a/8	o. ´āleme 013b/1
hem sākî olur hem mest o.- ursun 025a/8	oñul - -2- [Tr] İyileşmek.
miskîn o.- ursun 106b/5	o.- maz 067b/10, 105b/2
pāk o.- ursun 065a/12	´oāmān -5- [Ar] Kur´ān´ı toplayıp kitap haline getiren üçüncü halifedir.
püresrār o.- ursun 026a/5	´o. 148b/5
vaşl o.- ursun 064b/11	´o. u haydar 021a/3
o.- ursuñ 112b/3	´o.+ dan 022a/13
o.- urum 080a/7, 124a/12	emîrû´l-mü´minin ´o.+ ı ´affān 022a/10
o.- urun 091a/12	´o.+ ı zî ´nnürreyn 022a/11
o.- uruz 089a/11	otur - -11- [Tr] Dik duracak şekilde bir yere yerleşmek.
rüşen o.- usar 031a/8	o. 040b/15, 073a/3
olar -6- [Tr] Onlar.	o.- dı 133b/9
o. 111b/14	

o.- duŋ 096a/11	ög -2- [Tr] Akıl, anlayış, vicdan, bilinç, zeka.
o.- miş 036b/14	ö.+ den 016a/8
o.- mişsun 120b/8	ö.+ üŋ 132b/3
o.- miş 062a/6, 074b/15	öger - -1- [Tr] Överek, değer vererek genişçe anlatmak.
o.- sam 096a/9	ö.- düm 135a/5
o.- sun 016b/14	ögren - -2- [Tr] Bilmeye çalışmak, anlamak.
o.- ur 144b/10	ö.- düŋ 006a/11
otuz -1- [Tr] Bir sayı.	ö.- mişdi 048b/12
o. kez 079a/12	öğün- -2- [Tr] Övünmek.
oyna - -16- [Tr] Oyalanmak amacıyla bir şeyle meşgul olmak.	ö.- dükde 073b/1
o. 092a/1, 108b/15, 125b/3	öğüt - -1- [Tr] Ezmek, parçalamak, öğütme.
o.- dılar 141a/7	ö.- mek 094b/11
o.- duŋ 109a/5, 109a/8	öküş -5- [Tr] Çok.
o.- maz 109a/3	ö. 019b/11, 019b/12, 133a/13
o.- mazvan 109a/2	ö.+ dür 047a/3, 054a/10
o.- mişsun 109a/7	öl - -30- [Tr] Bir canlının son nefesini vermesi, dünyadan ahirete gitmek.
o.- r 047b/7, 108b/11, 108b/14, 110a/7, 143b/9	ö. 020a/2
o.- rsun 116a/12	ö.- dükde 063b/3, 070b/3
o.- rum 109a/2	ö.- düm 082b/2, 135b/2, 144a/10
oynat - -1- [Tr] Oynamasını, hareket etmesini sağlamak.	ö.- e 052b/9
o.- mayınca 045a/13	ö.- en 089b/1
-Ö-	ö.- icek 058a/2
öd -1- [Tr] Safra.	ö.- içek 110b/11
ö.+ ine 041b/2	ö.- mek 063a/1, 087a/11, 087a/12, 103a/10, 104b/8
öden - -1- [Tr] Ödeme işine konu olmak.	ö.- mekden 057b/2
ö.- mez 123b/13	

ö.- mekdür 075b/3, 075b/14	bu 'ö.+ i 110a/13, 129a/5
ö.- memeksün 063a/3	'ö.+ i 'azîzi 111b/10
ö.- mezden 020a/2, 105a/14	'ö.+ i 'azîzüm 085a/13
ö.- miş 070b/1, 106b/3, 108a/7	'ö.+ i 'azîzüñ 087a/2
ö.- señ 075b/13	'ö.+ i bisyâr 122b/1, 124a/5
ö.- ür 075b/7	'ö.+ i cāvîd 134a/2, 134a/10
düşerler hâke vü cümle ö.- ürler 075b/2	'ö.+ i cāvîdândur 058a/15
ö.- ürsem 072b/12	'ö.+ i cāvîdâni 055b/7
ö.- ürsen 075b/3	'ö.+ i mülk-i lâyezâlî 132a/14
ö.- ürsün 106b/5	'ö.+ i şîrîni 109a/13
ölü -1- [Tr] Hayatı sona ermiş bulunan.	'ö.+ i 'ubbâdi 136a/9
ö.+ yi 130b/12	ne 'ö.+ i var ki anuñ pâyânı yoqdur ne vaşlı
ölüm -1- [Tr] Bir canlıda hayatın son bulması.	var ki anuñ hicrânı yoqdur 095a/8
ö.+ den 110a/6	devr-i 'ö.+ i zindegânî 087a/13
'ömer -4- [Ar] İkinci halife Hz. Ömer.	'ö.+ in 133b/5
'ö. 021b/8, 021b/9, 022a/1	'ö.+ inñüñ 113a/11
ebübekr ü 'ö. 021a/3	'ö.+ ü 106b/9
'ömr -64- [Ar] Ömür, hayat.	'ö.+ üm 084b/3, 085a/1, 085a/14, 110a/13,
'ö. 009b/12, 019b/10, 089a/9, 102b/11,	111a/3, 133a/2
116b/3, 121b/4, 148b/5	'ö.+ ün 102b/4
bâd-ı 'ö. 102b/3	'ö.+ üñ 055a/9, 055b/11, 102b/4, 102b/8,
şarâb-ı 'ö. 111a/14	102b/9, 106b/3, 109b/12, 124a/3
'ö.+ den 133a/3	âhîr-i 'ö.+ üñ 020b/7
'ö.+ dür 038a/12	'ö.+ üñ devri 111b/11
bu bîkr ü 'ö.+ dür 038a/14	'ö.+ üñ günü 054a/12, 054a/14
'ö.+ i 036b/3, 062a/5, 074b/4, 098a/15,	'ö.+ üñ râygâmı 105a/3
101b/9, 105a/2, 109b/14, 111b/5,	'ö.+ üññüñ pâyendeliği 094a/1
124a/3, 133b/1	ön -3- [Tr] Ön taraf, arkanın zıttı.
anuñ 'ö.+ i 024a/3	ö.+ inden 111a/12

	sultān ö.+ üñde 074b/14	öz	-96- [Tr] Bir kişi veya kendisi, saf hali.
	ö.+ üñden 039b/11		ö. kendüye 107a/8
öncü	-1- [Tr] Önder, kılavuz.		ö. nefsüñe 132b/2
	ö.+ den 134b/9		ö.+ i 051a/4, 068b/6
öñ	-17- [Tr] Ön taraf, arkanın zıttı.		ö.+ idür 086b/9, 097a/5
	ö. 088a/8		ö.+ inden 003a/9, 042b/4, 045b/14, 058a/8,
	ö. görmek 105a/14		070a/1, 070a/2, 070a/3, 076b/14, 076b/15, 077b/4,
	ö.+ den 136a/1		077b/5, 077b/8, 081a/12
	ö.+ i hiç ü şonı hiç 060b/12		ö.+ ine 012b/9, 018a/3, 096a/6, 119b/5
	ö.+ ince 016a/10, 016a/11, 101b/2, 126a/6,		ö.+ ini 096b/2, 114a/5
126a/7			ö.+ inüñ kâmeti 110b/14
	şeyhüñ ö.+ inde 133b/9		ö.+ iñe 062b/5
	ö.+ iñde 051b/8		ö.+ ümden 111b/1
	ö.+ ümden 042a/13, 112a/1		ö.+ ünde 098b/6
	ö.+ ünde 138a/6		ö.+ ünden 063a/6, 074b/10, 082b/2, 112a/7
	ö.+ üñde 113b/10		ö.+ ündür 043a/4
	ö.+ üñden 047a/2		ö.+ üñ 006a/6, 031b/15, 039b/11, 046b/10,
ört -	-1- [Tr] Çeşitli amaçlarla bir nesnenin		063a/2, 063b/2, 065b/8, 078b/14, 098b/7, 115b/3,
	üstüne bir şey koymak.		119a/10
	ya tennür olmuş ol ö.- en ya semmür 116b/12		ö.+ üñden 042a/3, 046b/7, 055a/3, 055a/12,
örümcek	-1- [Tr] Örümcekler takımından		055a/13, 057a/6, 057a/13, 057b/14, 061a/10, 063a/6,
	eklemlili hayvan.		065a/10, 075b/14, 078b/13, 086a/10, 086a/12, 092b/1,
	ö. 082b/8		092b/3, 097a/6, 098a/13, 106b/7, 108b/3, 108b/4,
			108b/7, 112a/9, 124a/1, 131a/12, 132a/12
öt -	-3- [Tr] Bazı hayvanlar tarafından		bir dem ö.+ üñden 064b/1
	nağmeli ses çıkartmak.		ö.+ üñdür 023b/1, 042a/4, 043a/4, 043a/5,
	ö.- er 074b/14, 075a/9, 075b/10		046b/5, 054b/5, 056b/11, 075b/15
ötle -	-1- [Tr] Öğüt vermek.		kendü ö.+ üñdür 056b/10
	ö. 049b/2		ö.+ üñe 114a/10, 114a/11, 115a/15, 128a/11
öyle	-1- [Tr] Ona benzer, onun gibi.		ö.+ üñi 063a/4, 109a/15, 139b/8
	ö. 080b/2		ne hemdem var ö.+ üñle demsâz ola ne
			mağrem var aña söyler hem râz 125b/2

	ol ö.+ üşsüz 057a/6		p. 142b/15
özge	-23- [Tr] Başka, gayrı.	pādişāh	-9- [Fa] Büyük hükümdar.
	ö. 033a/9, 052a/10, 081b/3, 115b/1, 137a/9, 138b/13, 139a/10, 148b/13		p.+ a 016b/15, 053a/13
	andan ö. 042b/2, 042b/3, 130b/15, 132b/7		p.+ ā 011a/1
	cenāb-ı hestî-yi muṭlaḳdan ö. 004b/1		bir p.+ a 114b/2
	ḫaḳḳdan ö. 004b/1, 006b/9, 045b/11		p.+ dur 114b/10
	senden ö. 010a/5, 086a/9, 135a/2		p.+ ı 028a/2, 098a/12
	bu ö. ḳavmüñ nevbetidür 087a/3		p.+ sun 124b/7
	senüñ yüzüñden ö. yüz 003a/13		p.+ uñ nîḳḫ'āhı 126a/1
'ögr	-3- [Ar] Yanlış, hatalı davranış karşısında duyulan his.	pādişāhî	-4- [Fa] Padişahla ilgili olan.
	bir ḳurı 'ö.+ i lengi 089a/6		emân-i sırr-ı genc-i p. 061b/1
	'ö.+ i lengüm 119a/13		genc-i dürr-i p. 012a/3
	'ö.+ üm 142b/3		genc-i p. 086b/8
'özrh'āh	-5- [Ar + Fa] Özür dileyen, özür bildirerek af isteyen.		mecālîş'ān-ı rāz-ı p. 011b/3
	'ö. 140a/6, 143a/5	pādşāh	-5- [Fa] Hükümdar, melik.
	'ö.+ um 136b/10, 137a/8		p. 144b/10, 145a/4
	'ö.+ umdur 140a/7		iy p. 140b/15, 142a/13
			ol p. 141a/4
		pāk	-94- [Fa] Temiz; günahsız.
			p. 009a/12, 019a/3, 028b/7, 037b/12, 040b/6, 059b/4, 063b/12, 065a/14, 065b/3, 065b/14, 066a/9, 071a/11, 109a/5, 109a/10, 109b/9, 114a/14, 121a/1, 132a/10, 133a/8, 134a/7, 136a/4, 141b/10, 147b/6
			āenā-yi p. 009a/10
			'ālem-i p. 076a/4
			'aşḳ-ı p. 143b/11
			bir cevher-i p. 069a/10
pābürehne	-1- [Fa] Yalın ayak.		cān-ı pāk ü ḳālīb-ı p. 136a/3

cenāb-ı p. 009a/10	p. u münezzehdür 006b/3
çāryār-ı p. 021a/3	p. u şāfi 124b/6
iy p. 005b/13	cān-ı p. ü kālīb-ı pāk 136a/3
fiṭrat-ı p. 099a/3	p. ü mücerred 062a/13
ol çeşm-i p. 142b/15	p. ü pürnür 061b/4, 076b/14
ol ḥāzret-i p. 127a/7	p.+ a 065b/13, 065b/14
ol p. 068a/10	zāt-ı p.+ a 065b/14
şāfi vü p. 037b/2	bu sırr-ı p.+ e 004a/9
ṭā'at-ı p. 127a/8	ḥāk-i p.+ e 015b/6
zinde ü p. 062b/7	ol p.+ e 009b/8
p. eyle 112a/13, 141b/9	zāt-ı p.+ e 004a/11, 006b/3, 065a/5
p. eylesen 050a/6	hezārān-ı cān-ı p.+ ı nāmdārān 124a/14
p. it 026b/11, 042b/6, 072b/3	kā'inātuḡ zāt-ı p.+i 040b/5
p. ol 004a/10, 065a/11, 065b/8, 118a/5	p.+ i şāhrā 125b/1
p. ola 065b/11	p.+ i 009a/12
p. olasun 132a/9	ol deryā-yı p.+ i 009b/7
p. olmak 066a/1	p.+ i pürmür 039a/14, 070a/1
p. olmakdurur 147b/4	zāt-ı p.+i 009a/12
p. olmayınca 004a/10	pāki -2- [Fa] Temizlik, arılık.
p. olmuş 065b/7	p. 132a/9
p. olup 065b/13, 134b/13	p. ol 099b/3
p. olur 004a/9, 004a/10, 009b/6, 065a/15, 101b/10, 145a/10, 147b/5	pākize -1- [Fa] Temiz, lekesiz. zeyrek ü p. 087b/9
küllü p. olur 042b/5	pāklik -1- [Fa + Tr] Temiz olan. p.+ de 130b/10
p. olursaḡ 005a/6	pālūde -3- [Fa] Palamut. p. 061b/12, 061b/14 p.+ sin 061b/12
p. olursun 065a/12	
çe p. u çe ḥāk 037b/2	
p. u ger 103b/8	
p. ü mücellî 038a/10	

pāmāl -3- [Fa] Ayak altında kalmış, çığnenmiş.

p. eylemeñüz 102a/3

p. kıldum 109a/15

p.+ i hāk 136a/3

pāre -11- [Fa] Parça.

p. 031a/5, 058a/13, 103b/7

bir p. 009a/11, 049a/5, 072a/8

pāre p. 125b/5

bir p. etden 051a/3

p. pāre 125b/5

iy p.+ i hāk 127a/7

p.+ i hūn 099a/4

parsā -1- [Fa] Sofu, dine bağlı kimse.

bir p.+ dan 120b/5

pārsī -1- [Fa] Farsça.

p.+ dur 066b/4

pāsbān -1- [Fa] Gece bekçisi.

aşhāb-ı kehfün p.+ ı 091b/14

pāy -10- [Fa] Ayak.

bu dest ü ser ü p. 105a/10

p. ile fark 082b/3

p.+ ı 088b/2, 138a/14

bir p.+ ı 092a/9

bīser ü p.+ ı 125a/12

p.+ ı bestüm 066b/14

p.+ ı dāra 006b/11

p.+ ı 'ışkuñ 125b/14

hāk-i p.+ i 132a/9

pāyān -12- [Fa] Son, nihayet.

p. 026a/11, 030b/13, 095b/4

bīhadd ü p. 092b/4

hadd ü p. 003b/2

ne ser peydā ne p. 086b/3

p.+ ı 084a/3, 085a/6, 087a/14, 102b/4

anuñ p.+ ı 107a/11

ne 'ömri var ki anuñ p.+ ı yokdur ne vaşlı var
ki anuñ hicrānı yokdur 095a/8

pāydār -8- [Fa] Kalıcı, devamlı, sabit.

p. ol 006b/11, 058a/14

p.+ a 006b/11, 058a/14

p.+ gil 050a/2, 125a/11

p.+ ı 089a/9

pāyende -2- [Fa] Yerinde duran.

p. 016a/3, 076b/3

pāyendelik -2- [Fa + Tr] Süreklilik, kalıcılık.

p.+ dür 076b/2

'ömrünñ p.+ i 094a/1

pāymāl -3- [Fa] Ayak altında kalmış, çığnenmiş.

p. 044b/11

p. ol 132b/12

çarhuñ p.+ ı 107b/12

pāytāfarq -2- [Fa] Ayaktan başa kadar.

p. 049a/1, 104b/10

peder -2- [Fa] Baba.

p. 136b/9

	p.+ den 136b/1		nuş ile p. 020b/5
pedîd	-1- [Fa] Görünür, açık, belli.		işbu p.+ e 020b/11
	p. 144b/3		bu p.+ i 132b/2
pehlevānlık	-1- [Fa + Tr] Pehlivanlık, savaşçılık, yiğitlik.		p.+ in 130a/2
	p. 129a/10		p.+ üñ 099b/15
pelās	-4- [Fa] Eski kilim, keçe, aba.	per	-17- [Fa] Kanat.
	p. 140b/12		p. 019a/14, 023b/3, 040b/13, 041b/11, 098b/10
	p.+ ı 072b/10, 073a/1, 112b/1	bāl ü p.	Kol ve kanat. 082a/7
penāh	-11- [Fa] Sığınma, sığınacak yer.		p. ol 017a/2
	p.+ ı 003a/10, 014b/11, 086b/8, 092a/7, 126a/1		p. ü bāl 057a/1, 075b/7, 085b/6
	cümleñ püşt ü p.+ ı 115b/12		p. ü bālin 082a/6
	iy 'ālemlerñ püşt ü p.+ ı 059a/7		p. ü bālüm 016b/4
	ol cānuñ p.+ ı 123a/8		ne p.+ üñ var ne bālñ 098b/3
	p.+ ıñ 123a/10		ne p. var ki 082b/9
	p.+ um 137a/8		bāl u p.+ den 016b/9
	p.+ uñ 134a/1		her p.+ inde 094a/13
penbe	-1- [Fa] Pembe renk.		p.+ lerinden 075a/10
	p. 072a/3	perdāh	-1- [Fa] Cila ve parlaklık.
penç	-2- [Fa] Beş.		p. u dūd 143a/1
	çār ü p.+ e 112a/3	perdār	-1- [Fa] Darağacına çekilmiş, asılmış.
	p.+ ümi 135a/7		kār-ı p. 118b/8
pençāh	-1- [Fa] Elli sayısı.	perde	-81- [Fa] Kapı, pencere gibi yerlere asılan örtü.
	p.+ a 109b/14		p. 002b/5, 026a/10, 026b/3, 030a/5, 030a/12, 030a/13, 030a/15, 033b/2, 033b/5, 033b/6, 033b/11, 038b/10, 039b/15, 043a/8, 043a/9, 047b/14, 048b/4, 057a/8, 057a/12, 063a/5, 063b/3, 064b/8, 068b/10, 068b/12, 076a/8, 077a/13, 080b/13, 081a/9, 093a/2, 100b/5, 112a/1, 113b/10, 113b/11, 132a/3
pend	-10- [Fa] Öğüt, nasihat.		
	p. 139a/10		
	bir p. 136b/5		
	bu p. 076a/1, 132b/10		

bir p. 082a/8
bu p. 016b/14, 043a/7
derd ile p. 097b/14
her p. 081b/7, 094a/15
ol p. sāzuḡ 033b/11
p.+ den 027a/4, 032b/10, 043a/7, 057b/8,
057b/9, 065a/1, 068b/14
bu p.+ den 030a/1
p.+ dūr 051b/8
p.+ i esrāra 081b/12
p.+ i pindār 005b/15
p.+ ler 033b/1
p.+ lerden 030a/4, 057b/8
bu p.+ lerden 076a/6
ya geç bu p.+ lerden yāḡūd epsem 097a/7
p.+ lerdür 112b/6
bu p.+ lerdür 030a/4
her p.+ nūḡ 060a/14
her p.+ nūḡ bir rengi 060a/10
ol p.+ nūḡ perverdesidür 033b/7, 043a/6,
132a/4
varlık p.+ si 035a/2, 057b/10
p.+ sidür 043a/6
bu perdesāzuḡ p.+ sidür 033b/7
bu sāzuḡ p.+ sidür 060a/11
ḡaḡḡuḡ p.+ sidür 026b/2, 030a/3
sāz u ma'nî p.+ sidür 132a/4
p.+ sin 019a/1
p.+ sinden 132a/5, 132a/6

tabî 'at p.+ sinden 040a/1
ol p.+ ye 045a/5
perdebāz -4- [Fa] Perde oynayan.
p. 142b/6
pūrḡayāl ū p. ol 091a/4
p.+ ı kūy-ı ma'nî 025a/6
p.+ i 132a/7
perdedār -1- [Fa] Perdecî, eskiden
büyük bir kimsenin kapısında bekleyen ve içeri
gireceklere kapı perdesini açan kimse, kapıcı.
p. ol 001b/9
perdelik -1- [Fa + Tr] Perde olmak, engel
olmak.
p.+ den 068b/13
perdesāz -7- [Fa] Perde yapan, perde
hazırlayan.
p. ol 091a/4
p.+ i 132a/7
p.+ u 060a/12
p.+ uḡ 060a/13
ol p.+ uḡ 060a/13
bu p.+ uḡ perdesidür 033b/7
perdesüz -3- [Fa + Tr] Utanmaz, hayâsız.
p. 043a/10
p.+ dūr 132a/3
perende -1- [Fa] Uçucu, uçan.
p. 109b/12
perest -5- [Fa] 'Tapan, tapınan' anlamlarıyla
birleşik kelimeler yapar.
p. 141a/10, 142a/5

	p.+ i 142a/5		p. ider 031b/13
pergār	-3- [Fa] Pergel.		p.+ i hūrşîd 067b/14
	p. 094b/8		p.+ i hūrşîd-i raşşân 068a/1
	p. ola 081b/8		p.+ i sırr-ı ilâhî 026b/11
	p.+ ı kudret 107b/8		şîfâtun p.+ idür 015b/10
pergârveş	-1- [Fa] Pergel gibi.		p.+ inden 010a/14
	p. 029b/6		bu nûrun p.+ inden 016b/11
perküşâ	-1- [Fa] Kanat açan, uçan.		bu şem'ün p.+ inden 027b/10
	bir p. + de 094a/13		cemâlün p.+ inden 137a/1
perhîz	-2- [Fa] Dinin yasak ettiği şeylerden sakınma, kendini tutma, nefesine hâkim olup haramdan uzak durma.		serveşin p.+ inden 148a/12
	p. 133b/2, 138a/2	pertevzât	-1- [Fa + Ar] Aydınlık kişi, ışık saçan kimse.
perî	-6- [Fa] Tabiat üstü güçleri olduğuna inanılan hayal ürünü varlık.		p. 108a/5
	p. 038b/10	pervâ	-1- [Fa] Korku.
	bir p. 138b/1		ne pervâne ne p. 027b/9
	ne dîv ü ne p. ne merdüm 073a/15	pervâne	-9- [Fa] Geceleri ışık etrafında dönerek uçan küçük kelebek.
	p. vü hür u insân u melekde 073a/7		p. 027b/10, 041b/2, 041b/4, 046b/2, 082a/6
	dîv ü p.+ den 108a/14		ol p. 041b/7
	p.+ dür 035a/1		ne p. ne pervâ 027b/9
perîşân	-3- [Fa] Dağınık, düzensiz.		p.+ de 127a/3
	p. 113b/8		p.+ ler 041b/11
	p. oldılar 140b/9	pervânegirdâr	-1- [Fa] Pervâne davranışlı kimse.
	p. olduğınca 078b/14		p. 021b/9
perrân	-1- [Fa] Uçan, uçucu.	pervâneveş	-2- [Fa] Pervâne gibi.
	p. 046a/12		p. 025b/4, 085b/6
pertev	-11- [Fa] Işık, parlaklık.	pervâz	-5- [Fa] Uçma, uçuş.
	p. 013b/11		p. 008b/1, 024b/8, 076a/7
			p. eyle 047b/1

gehî hân şebbâzı kıldı p. gehî kânûn 'işka
oldı demsâz 083a/5

perverde-8- [Fa] Beslenmiş, terbiye edilip
yetiştirilmiş, büyütülmüş.

p. 030a/8, 043a/9

p.+ sidür 026b/2, 030a/3

ol perdenün p.+ sidür 033b/7, 043a/6, 132a/4

p.+ sinden 132a/5

perverdgâr -3- [Fa] Besleyici, terbiye
edici: Allah.

p.+ â 011a/2, 034a/2

p.+ uñ 121a/15

perveriş -1- [Fa] Besleyiş, besleme.

p.+ de 030b/6

pervîn -1- [Fa] Ülker yıldızı, Süreyya.

bir hûşe-i p. 014b/13

pes -11- [Fa] Art, arka, geri.

p. 020b/6, 037b/12, 087b/2, 091b/12,
120a/9, 142a/7, 142b/9, 145a/5, 147b/9, 148a/2

p. ü fütâde 019a/4

pest -2- [Fa] Alçak, aşağı.

p. 001b/5, 136a/10

pestî -1- [Fa] Alçaklık, adilik.

p. 056a/5

peşî mân-6- [Fa] Pişman.

p. 075b/4

p. ol 139b/10

p. olırsun 130a/9

p. olmuşam 139b/11

p.+ dur 089a/2, 123b/12

peşşe -9- [Fa] Sivrisinek.

p. 046a/3, 046a/12, 046a/13

bir p. 046a/4

bu p.+ de 046a/14

p.+ den 006a/5, 046b/5, 055b/1, 131a/1

pey -1- [Fa] İz, işaret.

p.+ ince 044b/8

peyâm -1- [Fa] Haber, başkasından alınan
bilgi.

p.+ ı 075a/2

peydâ -18- [Fa] Açıkta ve meydanda olan.

p. 077b/9, 077b/15, 078a/1, 078a/6,
078a/10, 118a/2, 142b/14

eger pinhân ü ger p. 077b/12

emvâc-ı p. 068b/6

ne pinhânsun ne p. 065a/3

ne ser p. ne pâyân 086b/3

p. ola 056a/4

p. olam 092b/5

p. olup 086a/7

p. olur 039a/7, 108a/8

ne ten p. vü ne cân 086b/3

p. vü pinhân 092b/4

peyember -1- [Fa] Haber getiren,
peygamber.

püser'amm-i p. 022b/13

peygâamber -2- [Fa] Allah tarafından
bildirmekle görevlendirilmiş kimse.

hâkık ile p.+ isün 014b/2

p.+ üñ 042a/9

peykān -2- [Fa] Okun ucundaki sivri demir.	tılsım-ı p. 060a/7
p. 023a/8	
p.+ ı 100b/5	
peyvend -4- [Fa] Ulaşma, varma.	pîh -9- [Fa] İç yağı.
p. 115b/1, 130b/15, 132b/10	p. 106a/14
p.+ e 076b/4	
peyvest -7- [Fa] ‘Ulaşma, kavuşma’ anlamlarıyla birleşik kelime yapar.	pîl -9- [Fa] Fil.
p. 063b/8	p. 048a/7, 079a/14, 101a/7, 131a/1
p. ide 090b/11	gerek p. ol gerekse pîlgiri 101a/2
gehî gâmdest ile hemdest olurdu gehî şikest	p. olursañ 006a/5
ü geh p. olurdu 015a/2	p.+ e 127b/9
p.+ i 130b/5	p.+ i mest ü şîr-i ğarrân 125a/8
p.+ in 089b/10	pîlāv -1- [Fa] Pirinçten yapılan meşhur yemek.
p.+ iñ 106a/4	p.+ a 120b/12
p.+ üñ 046a/9	pîlgîr -1- [Fa] Fil zapteden.
peyveste -7- [Fa] Ulaşmış, bitişik.	gerek pîl ol gerekse p.+ i 101a/2
p. 029b/3, 043b/10, 047a/12, 050a/3, 054a/4, 063a/11, 063a/12	pîndār -8- [Fa] Sanma, sanış.
pîç -5- [Fa] Büklüm, kıvrım, dolaşık.	p. 078a/11
p. 091b/11, 099a/12	bu vehm u p. 054b/14
iy dil-i p. 100a/15	perde-i p. 005b/15
p.+ e 140a/3	vehm ü p. 047a/2
p.+ i 035a/7	vehm ü p. 056a/7
pîçāpîç -1- [Fa] Pek dolaşık, karmakarışık, kıvrım kıvrım.	vehm-i p. 080a/8
p. 040a/15	p. oldı 081a/6
pîçderpîç -3- [Fa] Dolaşık, karışık, karmakarışık.	p.+ ı 081a/6
p. 085a/8, 117b/7	pînedüz -1- [Fa] Eskici, ayakkabı tamir eden, yamacı.
	ḥabîb-i p.+ a 046b/15
	pinhān -20- [Fa] Gizli.
	p. 003b/12, 020a/13, 020a/14, 039a/7, 039b/14, 048a/9, 068b/6, 077b/15, 078a/6, 092b/5, 135b/2

genc-i p. 039a/8, 039b/2	bir p.+ i āgāh 105b/8
peydā vü p. 092b/4	ol p.+ i āgāh 105b/11
p. ol 069a/4	p.+ i 'ākıl 129b/3
p. olam 092b/5	ol 'azîz-i p.+ i bîdâr 092b/6
p. olurdu 068b/8	p.+ i bistâm 041a/2
eger p. ü ger peydâ 077b/12	iy p.+ i dîlfürüz 124a/9
p.+ sun 003b/14	gehî sultân-ı dîn geh p.+ i hammâr gehî
ne p.+ sun ne peydâ 065a/3	murdâr-ı mey geh merd-i esrâr 030a/11
pîr -46- [Fa] Yaşlı, ihtiyar kimse.	p.+ i haste 093b/5
p. 030a/5, 068a/11, 073b/1, 109a/8, 109b/1, 109b/7, 110b/11, 138a/7	bir p.+ i haste 085b/4
bir p. 135a/3	iy p.+ i hîredmend 136b/5
bu p. 121a/1	ol p.+ i hindü 080b/2
gehî âb u gehî hûn u gehî şîr gehî gözün	iy p.+ i hîre 109b/5
gehî bernâ gehî p. 030a/10	bir p.+ i kâmil 124a/6
iy firdevsî-i p. 133b/14	p.+ i mestür 081a/15
ol bîdâr p. 138a/7	ol iki p.+ i nâtüvâna 136b/12
ol p. 068a/10	bir p.+ i pürnür 120b/15
rûbeh-i p. 129b/4	'azîz ü p.+ i rehber 133b/9
tûsî-i p. 133b/14	bir p.+ i süst ü nâtüvâmı 110b/13
p. olan 109b/6	p.+ üñ 110b/14
p. olınca 030a/5	ol iki p.+ üñ 136b/11
p. olup 110b/10	pîrâye -3- [Fa] Süs.
p. pürnür 081a/15	p. 001b/12, 067b/6
bârgâh-ı p. ü bârı 040b/11	p. eyler 001b/11
ol p. zinde 042a/6	pîrehen -3- [Fa] Gömlek.
bir p.+ e 134a/14	p. 101a/9
p.+ em 085b/1	bir p. 037a/11
bir p.+ i 128b/15	p.+ den 013b/7
	pîrlîk -1- [Fa + Tr] Yaşlılık.

	p.+ den 110b/8		p. 109b/6
pîrûze	-2- [Fa] Firûze, mavi renkli ve değerli bir süs taşı.	piyâz	-1- [Fa] Soğan.
	bu p. 015b/8		p.+ ı 080b/9
	iy şüfî-i p. 029b/7	post	-20- [Fa] Tüylü hayvan derisi.
pis	-1- [Kökü bulunamamıştır] Kirli.		p. 040a/8, 052b/3, 063b/4, 064a/1, 080a/3, 108a/10, 111b/13
	p. 132b/7		âb u gil ü hûn u reg-i p. 006b/2
piste	-1- [Fa] Fıstık.		her p. 050a/8
	p. 101a/15		mağz ile p. 063b/7
pister	-2- [Fa] Yatak, döşek.		mağz-ı her p. 054b/5
	p. 089b/12, 122a/1		p.+ lardan 030b/1, 054b/5, 063b/7, 112b/6
pîş	-2- [Fa] Ön, ön taraf.		p.+ sun 063b/4
	p. 123b/1		p.+ uңdur 117b/1
	p. u ger 025a/3	2. Makam, mevki.	
pîşe	-6- [Fa] Sanat, meslek.		p. 030a/4, 030b/1, 112b/6
	p. 064a/15, 098a/1, 098a/3, 098a/5, 100a/13	pūd	-1- [Fa] Dokumada enine atılan iplik, argaç.
	p. kıl 132b/13		y. u tārı 004a/8
pîşekār	-1- [Fa] Sanatkar, oyuncu.	puhte	-1- [Fa] Olgun, kâmil; pişmiş.
	p.+ e 098a/5		p. 128b/8
pîşkeş	-1- [Fa] Hediye, armağan.	pül	-1- [Fa] Para.
	p.+ i cān 127a/13		bir p.+ a 112b/13
pişrev	-1- [Fa] Önden giden.	pülād	-1- [Fa] Çelik.
	p. 084a/12		sindān-ı p. 101a/6
pîşvāhıq	-1- [Fa + Tr] Başkanlık, reislik.	püşende	-2- [Fa] Örtücü, örten.
	p. 014b/4		ne cāme p. ne 'üryān 067b/14
piyāde	-6- [Fa] Yaya.		p.+ den 067b/15
	p. 019b/1, 036b/5, 072a/4, 072a/6, 080b/6	püşiş	-1- [Fa] Örtü, örtecek şey.
	bir p. 080a/2		zād-ı p. 069b/5
piyāle	-1- [Fa] Kadeh, şarap kadehi.		

put -4- [Fa] İlkel toplumlarda gücü
olduğuna inanılan ve tapınılan nesne.

p.+ dur 108b/7, 132b/14

p.+ uñ 114a/12

p.+ uñdur 132b/14

puthâne -1- [Fa] Putların bulunduğu tapınak.

gehî rind olmuşam meyhânelerde gehî
mûğâneser p.+ lerde 082b/10

püyân -3- [Fa] Koşan.

p. 080a/14, 082b/9, 118a/7

pücc -1- [Ar] Kuş yavrusu.

p.+ i sîmurğ-ı lâhût 047a/13

püf -1- [Fa] Bir şeyi söndürmek için
dudaklar büzülerek çıkarılan nefes.

p. idüp 099a/2

pür -21- [Fa] Dolu.

p. 031b/6, 042a/5, 048b/11, 069a/6, 084b/2,
104b/3, 105a/8, 106b/9,

108a/3, 134b/2

p. eyle 027a/9, 031b/2

p. eyler 024b/1, 101b/7

gehî dür gösterirsün gehî hâlî gehî p.
gösterirsün 025a/9

p. olmuş 049a/10

p. şadâ 143a/15

p.+ dür 023a/7, 039b/14, 101a/15

p.+ i aḥker 094b/9

pürärzû -1- [Fa + Ar] İstek, arzu dolu.

p. vü ḥâkbenser 110b/4

püräteş -2- [Fa] Ateş dolu.

p. 088b/14, 095a/11

pür‘azim -1- [Fa] Çok azimli.

p. 140a/6

pürbâd -2- [Fa] Çok rüzgarlı.

p. 036b/6

bu tabl-ı p. 036b/9

pürçüş -2- [Fa] Coşku dolu.

gehî zâhidleyin seccâde berdüş gehî deryâ şıfat
‘ışkile p. 082b/13

p. olusun 106a/2

pürçemen -1- [Fa] Çok yeşillik yer.

p.+ dür 101a/11

pürdaḥte -1- [Fa] Çok bilen.

p. 128b/8

pürdâne -1- [Fa] Çok fazla, çok tane.

p. eyler 117a/8

pürderd -2- [Fa] Çok dertli.

p. 086a/7

pürsüz ve p. 131b/10

pürdil -2- [Fa] Yürekli, cesur.

p.+ e 091a/4

p.+ i derd 101a/10

pürdür -1- [Fa + Ar] İnci dolu.

deryâ-yı p.+ i ilâhî 048a/12

püresrâr -2- [Fa + Ar] Esrarlı, sırlarla dolu.

p. olursun 026a/5

baḥr-ı p.+ ı kâmil 132b/8

püreşk -1- [Fa] Gözyaşı dolu.

p.+ i ḥündür 091b/8

- pürferişte** -2- [Fa] Çok güzel ve iyi huylu.
p. 039b/13, 133b/11
- pürfesâne** -1- [Fa] Efsanelerle dolu.
deyr-i p. 087a/11
- pürğâm** -3- [Fa + Ar] Gam dolu, çok gamlı.
p. 105b/12, 121a/11
ol mecnûn-ı p. 088b/10
- pürhasret** -1- [Fa + Ar] Hasretle dolu, özlem dolu.
p. ü dest-i tehîdür 134b/1
- pürhaţar**-1- [Fa + Ar] Tehlikelerle dolu, çok tehlikeli.
râh-ı p.+ dur 068a/3
- pürhayâl**-1- [Fa + Ar] Hayal dolu.
p. ü perdebâz ol 091a/4
- pürhubub** -1- [Fa + Ar] Su kabarcıklarıyla dolu.
p.+ dur 083b/6
- pürhûn** -6- [Fa] Kan içinde.
p. 053b/3, 064b/2, 142b/15
câm-ı p. 126b/1
ol bahır-ı p. 036a/4
p. u dil 115a/1
- pürkîne** -1- [Fa] Düşmanlık ve gazap dolu.
p. 107b/13
- pürmevc** -1- [Fa + Ar] Çok dalgalı.
p.+ i esrâr 017a/15
- pürnem** -2- [Fa] Çok nemli.
p. 031a/5
- pürniyâz**-1- [Fa] Çok dua etmek, yalvarmak.
merd-i p. ol aña 133b/2
- pürnür** -23- [Fa + Ar] Nur dolu, nur içinde, aydınlık, nurlu.
p. 014b/12, 031a/14, 036a/11, 047a/7, 066a/9, 123b/4
bir pîr-i p. 120b/15
dil-i p. 050b/12
karîn-i âlem-i p. 055b/12
pâk ü p. 061b/4, 076b/14
pâk-i p. 039a/14, 070a/1
pîr p. 081a/15
p. ola 108b/15, 135b/1
dil-i p. olusun 128a/1
p. olurdu 014b/14
p. olursun 057b/5
karîn-i âlem-i p. olursun 081a/8
dil-i p. u göñli sâdelerden 072a/10
p.+ am 098b/13
p.+ dur 144b/9
- pürşadâ** -1- [Fa + Ar] Sesi çok olan.
p. 143a/15
- pürşafâ** -1- [Fa + Ar] Huzur dolu, çok rahat.
tenüm pürşevk ü cānum p.+ dur 009b/13
- pürsâgar**-1- [Fa] Çok kadeh, kadehlerle dolu.
p. 027a/7
- pürsâz** -1- [Fa] Çok çalgılı.
pürsüz ü p. 095a/13

pürsevdâ -1- [Fa + Ar] Çok hevesli,
aşırı istek.

p. 084a/1

pürsüd -1- [Fa] Çok faydalı, çok karlı.

p. 126b/11

pürsüz -2- [Fa] Çok yanık.

p. ü pürsâz 095a/13

p. ve pürderd 131b/10

pürşevk -1- [Fa + Ar] Çok şevkli, çok
heyecanlı.

tenüm p. ü cânım pürşafâdur 009b/13

pürtâb -1- [Fa] Çok sıcak.

p. 124a/13

pürteft -1- [Fa] Çok sıcak.

p. 124a/13

pürümîd -1- [Fa] Çok umutlu, ümit
dolu.

p.+ em 134b/3

pürz -1- [Fa] Kumaş havı.

p.+ i engüşt 095a/10

pürzaḥmet -1- [Fa + Ar] Çok zor,
sıkıntı dolu.

p. 014a/6

pürzehr -1- [Fa] Çok zehirli.

câm-ı p. eyleyüp 027b/5

pürzer -2- [Fa] Altın dolu.

p. 031b/6

p.+ dūr 031b/8

püser -1- [Fa] Erkek evlât, oğul.

iy p. 073b/2

püser‘amm -1- [Fa + Ar] Amca oğlu,
amca çocuğu.

p.+ i peyember 022b/13

püşt -15- [Fa] Arka, sırt.

p. ü pā 113a/10, 116b/6

cümlenün p. ü penâhı 115b/12

iy ‘âlemlerün p. ü penâhı 059a/7

çarḥun p.+ i 083b/4

p.+ i âyîne 037a/14, 037b/1, 037b/3

p.+ i deste 054a/4

p.+ i gerdün 124b/11

p.+ i ḥamdur 110b/7

p.+ i pā 017a/4, 045a/11

p.+ ü 128b/9

p.+ ünde 128b/9

püşte -1- [Fa] Yığın, tepe.

p. 124b/14

-R-

rabb -5- [Ar] Bütün mahlukatı yetiştiren,
kayıran, besleyen, terbiye eden Allah.

r. 137b/11

r.+ ı rezzâk 120a/11

r.+ i ‘izzet 018b/6

r.+ i raḥmânâ 034a/3

r.+ â 011a/3

rabbânî -2- [Ar] Rab’la ilgili.

feyz-i r. 047a/3

nūr-ı r. 017a/11

rabbenâ -1- [Ar] Allah.

r. 141b/4	niçe r. 085b/8
rabbü'l'âlemîn -2- [Ar] Alemlerin Rabbi.	ol dîvâne-i r. 090b/8
emîn-i vaḥy-i r.+ sün 014a/12	şîr-i merdân-ı ser-i r. 048b/5
emîn-i vaḥy-i r.+ üm 016b/6	ḥāk-i r. ol 126b/14
rabbü'l'felâk nashî i. nâsî -1- [Ar] “De ki: Ben, karanlığı yarıp ışıtan Rabb’e sığınırım.” (Felâk, 113/1). “De ki: Cinden olsun, insandan olsun, bu çeşit kişilerin şerrinden.” (Nâs, 114/1).	işbu r.+ a 053a/13
r. 007a/14	merd-i r.+ a 067b/5
râbî -1- [Ar] Dördüncü.	o ḥāk-i r.+ a 020a/7
r.+ i aşḥâb-ı kehfem 019b/9	şâh-ı r.+ a 036b/14
râğ -2- [Fa] Dağ eteği.	r.+ ı 084a/3
bâğ u r.+ a 098a/11	'azm-i r.+ ı 092a/7
r.+ ı 097b/3	ol r.+ ı 082a/1
rağbet -6- [Ar] İstek, arzu.	ḡrî r.+ ı 115b/12
r. 006b/4, 064b/12, 076b/5	r.+ ı bîkerândur 066a/5
ḥâb-ı r. 076b/5	ol r.+ ı dîrâza 007b/3
r.+ i aşl 055a/3	bir merd-i r.+ ı dîn ulusu 090a/2
râğîb -1- [Ar] İstekli, isteyen.	r.+ ı dîne 108b/7
r. 029a/14	r.+ ı hüdâdan 020a/9
râh -53- [Fa] Yol.	r.+ ı kârbânda 053b/12
r. 007b/1, 008a/15, 009a/3, 016b/1, 050b/1, 054b/11, 055b/3, 063a/6, 086a/12, 086b/2, 091b/15, 105a/6, 140a/6	r.+ ı kûy-ı cân 108a/9
bir kadem r. 050b/9	r.+ ı mesdûd 046b/13
bir merd-i r. 050b/12	r.+ ı mevlâ 054b/12
bir r. 003b/10, 026b/1, 082a/8	r.+ ı muştafâdan 040b/1
ḥāk-i r. 100b/14, 116a/1	fedâ-yı r.+ ı müştî ḥāk-i ğamnâk 127a/8
kemâl-i sâlik-i r. 067a/14	zihî menzil zihî r.+ ı ḥaṭarnâk 135b/5
merd-i r. 091b/15	r.+ ı pürḥaṭardur 068a/3
	merd-i r.+ un 044b/7
	r.+ uḡ 066a/4
	bir merd-i r.+ uḡ 045a/9

- bir r.+ uḡ 030a/2
- bu r.+ uḡ 092a/15
- rāḥ** -2- [Ar] Şarap.
- r. 023b/4
- r.+ ı reyḥān 074b/8
- rāḥat** -6- [Ar] İnsanda sıkıntı olmama durumu.
- r. 008b/2, 051a/14, 078b/1, 128a/7
- r. ola 135a/13
- r. u kār u bārūn 108b/12
- rāḥāzāde** -1- [Fa] Yolu özgür olan.
- bir merd-i r.+ lerden 072a/10
- rāḥ-bî'n** -1- [Fa] Yolu gören.
- çeşm-i r. 144b/11
- raḥîmā** -3- [Ar] Merhametli, esirgeyen, koruyan.
- r. 011a/3, 034a/3, 145b/11
- raḥm** -4- [Ar] 1. Döl yatağı.
- r. 103b/3
- r.+ e 030a/8
2. Acıma, esirgeme, koruma.
- r. ide 107b/1
- r. itme 051b/13
- raḥmān** -6- [Ar] Kafir/mümin ayrımı yapmadan yarattığı bütün varlıklara merhamet eden Allah.
- r. 145b/12
- kān-ı r. 117a/2
- ḳurb-ı r. 013b/6, 016b/13
- nūr-ı r. 038b/1
- rabbi r.+ a 034a/3
- raḥmet** -17- [Ar] Allah'ın merhameti.
- r. 008a/1, 074a/10, 123a/7, 134a/4, 141a/5
- deryā-yı r. 019a/9
- r. şuyıyla 141b/9
- baḥr-i r.+ den 051b/4
- nūr-ı r.+ den 133b/11
- r.+ en 019b/7
- r.+ i 003b/6, 084a/10
- r.+ iḡ genc-i defîni 011b/2
- r.+ iyle 135b/9
- r.+ ümden 134a/2
- r.+ üḡ 019a/1
- r.+ üḡ deryāsıdur 009b/5
- raḥmeten li'l'ālem**-1- [Ar] “(Ey Muhammed!) Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiya, 21/107).
- r. 011b/4
- rāḥnümā** -1- [Fa] Yol gösteren, kılavuz.
- r.+ dur 013b/3
- raḥş** -2- [Fa] 1.Gösterişli, yürük ve güzel (at).
- r.+ um 116a/3
2. Zal oğlu Rüstem'in atı.
- nite rüstemsüvârı r.+ ı düldül 023a/3
- raḥşān** -3- [Fa] Gösterişli, güzel at.
- berḳ-ı r. 073b/7
- eger zerre eger ḥurşîd-i r. 055b/15

	pertev-i hürşîd-i r. 068a/1		r.+ uş 109a/14
raḥvan	-1- [Fa] Binek hayvanlarının biniciyi sarsmayan yürüyüşü.	râstrev	-1- [Fa] Doğru giden, doğru yürüten.
	r. 064b/11		r. 113b/15
raḥt	-1- [Fa] At takımı, eyer takımı.	ravza	-4- [Ar] Cennet.
	r.+ ın 068a/12		r. 037b/14
raḥam	-1- [Ar] Sayı.		r. eyler 037b/15
	r.+ dan 075a/11		r.+ i ḥuld-ı berîndür 021b/10
raḳîb	-5- [Ar] Bir yarış veya işte birbirini geçmeye çalışan kişilerden her biri.		r.+ ı 020a/2
	r.+ e 010b/8	rây	-1- [Ar] Fikir, düşünce.
	r.+ i dest-i çebdür 070b/9		r.+ ı tecellî 043a/10
	r.+ i râstdur 070b/9	râygân	-5- [Fa] Bedava, parasız; değersiz.
	dîv-i r.+ üş 010b/2		r.+ ı 085a/1, 105a/2, 111a/1, 129a/5
	r.+ üş başın 010b/7		'ömrüñ r.+ ı 105a/3
raḳş	-1- [Ar] Hora tepme, sıçrayarak oynama, dans etme.	râz	-70- [Fa] Sır, gizlenen şey.
	r. 029b/4		r. 033b/4, 033b/10, 067b/4, 071a/3, 077b/13, 085a/5, 089a/2, 123b/12, 141a/12
rām	-2- [Fa] İtaat eden, boyun eğen.		bu r. 018a/12, 051b/5, 082a/10, 105b/13
	r. 096b/13, 127b/2		dānā-yı r. 145a/9
râst	-11- [Fa] Doğru, düzgün; tesadüf.		ehl-i r. 076a/6, 097b/7
	r. 073b/10, 080a/6, 080b/2, 113b/13, 120b/10, 126a/4, 135b/6		ḥikmet ü r. 101b/8
	kej ü r. 097b/2		iy dānā-yı r. 139b/8
	r.+ dur 108a/1		maḥrem-i r. 068a/8
	raḳîb-i r.+ dur 070b/9		ne hemdem var özünle demsâz ola ne maḥrem var aña söyler hem r. 125b/2
	r.+ ma 113b/14		zihî 'izzet zihî ḥaşmet zihî nâz zihî esrârdânâlık zihî r. 007b/11
râstî	-1- [Fa] Doğruluk, gerçeklik.		'aceb sırrdur 'aceb ḥikmet 'aceb r. 'aceb sâz u 'aceb söz ü 'aceb nâz 030b/2
	r. 113b/14		gehî ḥalvet gibi şoḥbet gehî r. gehî nâz u niyâz u geh süz gehî sâz 082b/14
râstkâr	-1- [Fa] Doğru adam.		

r.+ a 033a/14, 033b/2, 033b/3, 033b/6,
043a/8, 047b/9, 076a/8

bu gizlü r.+ a 013a/12, 030b/3

bu r.+ a 003a/9, 016a/1, 033b/9, 034a/1,
043a/12, 076a/7

her r.+ a 026a/10

işbu r.+ a 029a/3, 091a/10

r.+ ı 033b/2, 060a/12, 125b/4

bu r.+ ı 005b/1, 019a/8, 033b/3, 043a/14,
045a/5, 047b/11, 075b/1, 076a/2, 077a/9, 080b/9,
081a/15, 088b/10, 132a/3

bu gizlü r. 142b/6

r.+ ı ḥaḳḳdur 043a/9

bu r.+ ı nihāna 082a/13

r.+ ı nihānuḡ 128b/10

mecālīsh`ān-ı r.+ ı pādīshāhī 011b/3

r.+ uḡ 029a/7, 128b/3

işbu r.+ uḡ 003a/8

r.+ uḡ aşlın 132a/6

r.+ uḡ ehli 081b/7

bu r.+ uḡ hemdemi 043a/13

bu r.+ uḡ maḥremi olmaḳ 033b/8

bu r.+ uḡ maḥremidür 033b/6

rāzhūy -1- [Fa] Gizlenen mizaç, huy.

r. ol 076a/5

rāzi -3- [Ar] Kabul eden.

r. 010b/5, 018b/15

r.+ m 139b/13

rāzıkā -1- [Ar] Ey rızık veren Allah!

r. 011a/2

re`āyā -1- [Ar] Halk.

r.+ dur 129a/7

re`āyāt -1- [Ar] Halklar.

r. 129a/6

re`īs -2- [Ar] Baş, başkan, amir.

r. 052a/14

r. itme 128b/4

re`s -1- [Ar] Baş, başkan.

r.+ i `ibādet 091a/11

recā -2- [Ar] Ümit, umma.

r. vü ḥavfdan 132a/14

her r.+ sın 137a/4

recīm -1- [Ar] Taşlanmış, lanetlenmiş.

r.+ üḡ 022a/9

red -3- [Ar] Geri çevirme.

r. 018b/3

r. + misün 113b/12

r. it 137a/14

redd -1- [Ar] bkz. **red**.

r. itme 070a/7

ref` -11- [Ar] Yukarı kaldırma, yükselme.

r. eyle 026b/10

r. eyler 008b/10

r. ola 057b/14, 061a/10, 108b/4, 112a/7,
123b/8, 148a/1

r. olmya 063b/3

r. olursa 030a/13

bu ferruḡuḡ r.+ i ḥıfzuḡ 099a/15

refi` -2- [Ar] Yüksek, yüce.

	bu kıadr-i r.+ üm 133b/12		r.+ i 143b/6
	kıadr-i r.+ üm 034a/13		ııalkuıı r.+ i 146a/4
refik	-3- [Ar] Dost.		r.+ isün 014b/2
	r. it 021b/7		r.+ sun 030b/10
	r.+ uıı 066a/6, 066a/12	rehber	-8- [Ar] Korku.
reft	-1- [Fa] Gitme, gidiş.		r. 055a/5
	r.+ i maıışer 104b/12	rehgüzer	-2- [Fa] Geçit, geçecek yol.
refâr	-2- [Fa] Salına salına edalı yürümeık.		r.+ dür 094a/8
	bir r. 030b/7		bıvefâ ü r.+ dür 112b/14
	r.+ e 030b/8	rehn	-1- [Ar] Tutu, ödünç alınan eşya, ipotek.
refte	-3- [Fa] Gitmiş, geçmiş.		r. al 070a/6
	r.+ lerden 083b/15, 092b/13, 102b/7	rehnümâ	-1- [Fa] Yol gösteren, kılavuz.
reg	-1- [Fa] Damar.		r.+ dur 014b/5
	âb u gil ü ĩün u r.+ i post 006b/2	rehvâr	-1- [Fa] Atın rahvan sarsmadan yürüyüşü.
reh	-6- [Fa] Yol.		r. 066a/3
	r. 096a/15	rehzen	-3- [Fa] Yol kesen.
	bir merd-i r. 114b/2		r. 091b/10, 121b/1
	merd-i r. 047b/7		âhuıı r.+ i 142b/2
	gerd-i r.+ dür 094b/2	rekâket	-1- [Ar] Gevşeklik, zayıflık, dermansızlık.
	güy-ı r.+ dür 092b/15		r. 097b/13
	merd ü r.+ dür 093b/8	remz	-1- [Ar] Merâmı gizli bir yolla, imâ ve işâretle anlatma.
rehâ	-2- [Fa] Kurtuluş.		r. 125b/13
	r.+ yı 086a/11	remzî	-2- [Ar] Remze mensup, remiz ile ilgili.
	hestî-i r.+ yı 075b/13		r. 023a/7
rehber	-8- [Fa] Yol gösteren; Hz. Peygamber.		bu r. 023a/6
	r. 084a/12		
	‘azîz ü pîr-i r. 133b/9		
	r. ol 014b/2		
	r. olsun 030a/15		

renc	-12-	[Fa] Ağrı, sızı.	r. 081b/3, 087b/7
		r. 053a/9, 067b/7	iy dîv-i siyeh r. 056b/5
		miñnet ü r. 111b/15	kan ile r. 087b/7
		ol r. 015a/4	siyeh r. 120b/1
		hük-m-i r. 145b/10	yüz biñ r. 094a/15
		r. ü ğamsuz 045b/7	r.+ e 059b/11, 112b/2, 112b/3
		r. ü berdi 107a/12	dürlü r.+ e 112b/3
		r. ü derdi 107a/12	r.+ i 060a/10, 094b/2, 112b/2, 112b/4,
		miñnet ü r. ü ta'abdur 095a/9	126a/8
		ol bir r.+ e 138a/1	bu cihānuñ r.+ i 112b/4
		r.+ i 093a/3	her perdenüñ bir r.+ i 060a/10
		derd ü r.+ i 086b/15	r.+ i nîli 121b/9
rencide	-1-	[Fa] İncinmiş, gönlü kırılmış.	r.+ in 004a/13, 048a/14, 093a/10
		r. 129a/13	r.+ ine 094b/1
rencsüz	-1-	[Fa + Tr] Zahmetsiz, acısız.	r. u büyüm 133a/5
		r. 067b/7	r. ü naqş-ı zîbâ 060a/3
rencür	-4-	[Fa] İncinmiş, sıkıntılı.	r. ü bûda 102a/15
		r. 062b/11, 062b/13	resen -2- [Fa] İp, urgan, halat.
		r. olurdu 014b/14	r.+ den 062b/8
		r. olursun 054b/13	r.+ dür 062b/6
rengâreng	-3-	[Fa] Çeşit çeşit, renkli.	resm -24- [Ar] Yazma, çizme, desen.
		r. 060b/10	r.+ e 037b/12, 038b/12, 076a/14, 086b/12,
		şekl-i r. 060b/7	091a/1, 098b/6, 102b/13, 103b/6, 124b/7
		r.+ dür 094b/4	bu r.+ e 050a/5, 050b/14, 056b/7, 097a/14,
rengin	-3-	[Fa] Parlak renkli.	126b/8, 136a/13
		delğ-i r. 067a/3	o r.+ e 062a/2
		ruñ-ı r.+dür 101a/13	şol r.+ e 058b/15
		r. ü terdür 048b/1	şu r.+ e 039a/14, 110b/10
renk	-28-	[Fa] Renk.	esîr-i r.+ i âyîn 085b/10

	r.+ i āyînem 085b/11		r.+ ı enbiyâ 019a/12, 019a/15
	r.+ i kadîmi 087a/5		r.+ ın 021a/1
	bu r.+ üm 133a/9		r.+ un nūr-ı imāndan 137a/1
	fenâ r.+ in 004a/15		r.+ uş 034b/1, 042b/5
resûl	-3- [Ar] Peygamber, nebi.		kût-ı r.+ uş 108b/5
	r.+ en 019b/7	revâne	-2- [Fa] Giden, yürüyen.
	r.+ i bergüzide 039a/11		r. 051a/5
	iy hakkuş r.+ i binazîri 046a/5		r. olur 126a/14
revâ	-11- [Fa] Layık.	revânlık	-1- [Fa + Tr] Canlılık, hareket.
	r. 133b/15		r. 010a/6
	r. görme 137a/2	reviş	-2- [Fa] Gidiş, yürüyüş.
	r. kıl 134b/5, 136b/14		r.+ de 030b/6
	r. olmaya 010b/8		ol r.+ den 030b/9
	r. olmaz 130b/6	revnaş	-3- [Ar] Parlaklık, güzellik.
	r.+ dur 007a/1, 100a/4		r. 021b/11, 028a/11, 084b/11
	r.+ mı 105a/8	revzen	-7- [Fa + Ar] Pencere.
	r.+ mıdur 115b/8		r. 038a/5, 098a/10, 098b/9
	r.+ sı 133b/6		bu r.+ den 098b/10, 098b/12
revân	-20- [Fa] Giden, yürüyen.		her r.+ den 089b/14, 099b/8
	r. 142a/7	reybî	-1- [Ar] Şüpheci.
	r. it 050b/11, 123b/8		şekk ü r. 034b/14
	r. ol 010a/6, 053b/1	reyhân	-2- [Ar] Fesleğen.
	r. oldı 051a/2		râh-ı r. 074b/8
	r. oldılar 142b/13		r.+ a 074a/6
	r.+ a 044a/11	rezzâş	-3- [Ar] Rızkı bol bol ihsan eden Allah.
	r.+ em 135a/14		rabb-ı r. 120a/11
	r.+ ı 007a/2, 015b/5, 019a/14		luşf-ı r.+ ı 120b/3
	‘aşkuş r.+ ı 145b/5		r.+ umdan 120b/10

<p>rızā -3- [Ar] Hoşnutluk, gönül razılığı. r. vir 129b/12 hakkı r.+ sını 020a/11 r.+ yı 080a/1</p> <p>rızq -3- [Ar] Allah'ın bütün yarattıklarına verilen nimet. r. 120a/9 r. ucından 120b/11 benüm şu iy r.+ um 120b/10</p> <p>ri'āyet -1- [Ar] Saygı, sayma; uyma. r. 129a/6</p> <p>ribāṭ -1- [Ar] Bağ, ip. anuç r.+ ı 092b/10</p> <p>ricā -1- [Ar] bkz. recā. r. 084b/11</p> <p>ridā -2- [Ar] Hırka, belden yukarı örtülen örtü. r.+ yı 099a/7 r.+ yı kibriyâyı 099a/7</p> <p>rif'at -2- [Ar] Yükseklik, yücelik. r. 056a/5 bu r. ü eyvān ü manzar 103a/13</p> <p>rikāb -1- [Ar] Boyunlar. r.+ ında 019b/2</p> <p>rikve -5- [Tr] Deriden yapılmış su kabı, çanak, ibrik. r. 031b/3, 031b/4, 031b/8 r.+ mi 031b/2 r.+ si 031b/6</p>	<p>rind -6- [Fa] Kalender, dünya işlerini hoş gören kimse, aldırışsız. bir r. 108b/11 gehî r. olmışam meyhânelerde gehî mûgâneser puthânelerde 082b/10 r.+ e 015a/7 ol r.+ e 108b/12 r.+ i maḳām-ı hâne-i hāk 109a/5 bir r.+ i medhûş 070a/5</p> <p>rindān -1- [Fa] Kalender olanlar, dünya işlerini hoş görenler. kebāb-ı meclis-i r. 090a/12</p> <p>rismān -2- [Fa] İp, halat. r.+ ı 076a/3, 118b/13</p> <p>rîş -9- [Fa] Yara. seblet ü r. 102a/10 bu r.+ e 071a/15 işbu r.+ e 071b/10 r.+ i 039a/1, 039a/2 r.+ i gāv 071b/9 bu şâhıñ r.+ iniñ 'anberi 071b/8 r.+ inüñ emîri 071b/8 r.+ üñ 071b/9</p> <p>rişte -1- [Fa] İplik, bağ. r. 078a/11</p> <p>rîv -1- [Fa] Dek, düzen, hile. r.+ e 067a/13</p> <p>rivāyet -3- [Ar] Bir haberi nakletme. r.+ dür 083b/12, 105b/8, 120b/5</p>
--	--

riyā	-9-	[Ar]	Olduğundan başka türlü görünme.	gürg ü r. 119b/7
			bîrütbe vü r. 143a/6	r.+ a 119b/1
			r. vü 'ucb 072a/2	ol r.+ a 119a/7
			bu r.+ dan 053a/3, 072b/3	r.+ ı 119a/6
			'ucb u r.+ dur 071b/14	r.+ ı dilteng 119a/12
			zerğ u r.+ dur 067a/2	r.+ ı kallāş 119b/2
			r.+ yı 023a/13	r.+ ı tāzî 119b/12
			bu r.+ yı 072b/2	
riyālu	-1-	[Ar + Tr]	Yalanlı, gerçek olmayan.	rübāhbāz -1- [Fa] Tilki ile oynayan.
			r. 072a/3	r. 109b/10
riyāzat	-1-	[Ar]	Nefsi terbiye etmek için yapılan alıştırmalar.	rūbeh -1- [Fa] bkz. rūbāh .
			envā'ı r. 053a/1	r.+ i pîr 129b/4
riyāzet	-6-	[Ar]	Nefsi dünya nimetlerinden yoksun bırakma.	rūbehbāz -1- [Fa] bkz. rübāhbāz .
			r. 039b/3, 069b/13, 073a/13, 076b/12, 138a/3	bu çarḥ-ı r.+ ı ḥūnh'ar 109b/11
			r.+ le 090a/3	ruḥ -2- [Fa] Yanak, yüz, çehre.
rîz	-1-	[Fa]	Kırıntı, ufak parça, döküntü.	r.+ ı rengin 101a/13
			seng-i r.+ e 061a/6	r.+ ı zerd 045b/5
rîzān	-1-	[Fa]	Dökülen, akan.	rūḥ -24- [Ar] Hayat cevheri, can.
			berg-i r. 073b/8	r. 055b/4, 074b/6, 144a/1
rū	-4-	[Fa]	Yüz, çehre.	ğdā-yı r. 108b/5
			r. 047a/1	sebk-i r. 053b/2
			bir r.+ yı 080a/11	r.+ a 053a/8, 057b/15, 086a/2, 086a/3, 119b/8, 128a/7
			r.+ yı dilden 050a/15	r.+ ı aşfiyādur 074b/7
			r.+ yı dildür 050a/14	r.+ ı ḳudsî 016a/11
rūbāh	-11-	[Fa]	Tilki; kurnaz.	r.+ ı ḳudsîdür 016b/5
			r. 119a/4, 119b/3, 119b/5, 119b/9	r.+ ı muşavver 030a/9
				r.+ ı şerîfin 137a/5
				muştafānuḡ r.+ ina 137b/9
				r.+ i muṭahhar 014a/3

- ol r.+ ı muṭahhar 008b/3
- r.+ ı ḳudsî 040b/13
- r.+ uḡ 057a/3, 069a/12, 073b/6
- r.+ uḡ murâdı 058b/3
- rūhāniyyet** -1- [Ar] Rūhanilik, ruhtan ibaret olanın hali.
- nūr-ı r. 053a/2
- rūḥî** -1- [Ar] Rūha ait, ruhla ilgili.
- mesîḥ-i r. 062b/8
- ruḥṣat** -2- [Ar] İzinler, müsaadeler.
- r. 008a/15, 130a/7
- rūḥü‘lemîn** -3- [Ar] İlâhi vahyi peygamberlere ulaştırmakla görevlendirilen Cebrâil’i ifade eder.
- iy r. 016b/8, 016b/10
- r.+ den 017a/2
- rūḥü‘lḳudüs** -1- [Ar] bkz. **rūḥü‘lemîn**. “Mukaddes ruh”.
- r. 016b/1
- ruḥzerd** -1- [Fa] Solgun yanaklı.
- zār u r. 083b/7
- ruḳümāmūz** -2- [Ar + Fa] Rakamları öğretin.
- r.+ ı sırrı lâyezâli 011b/1
- r.+ ı sırrı lemyezeldür 011a/14
- rūm** -5- [Ar] Romalı, Rum asıllı kimselere verilen isim.
- r. 138a/12
- r. eline 138a/11
- r. u efrang 101a/5
- r.+ ı 138a/14
- aṭlas-ı r.+ ı 072b/12
- rūmî** -1- [Ar] Bizans İmparatorluğu ile ve orada yaşayanlarla ilgili.
- r. 138a/5
- rumûz** -3- [Ar] Semboller, işaretler, bir anlamı olan sözler.
- r. 011b/2
- bu r.+ ı 040a/3, 081b/10
- rüsiyâh** -1- [Fa] Kara yüzlü, yüzü kara.
- r.+ ı 114b/7
- rüstâ** -7- [Fa] Köy.
- sergîn-i gāv-ı r.+ dur 071b/14
- r.+ ya 071b/13
- r.+ yı 128b/4
- iy r.+ yı bîdirâyet 049b/10
- r.+ yı şehryârūḡ 027a/13
- bir r.+ yı 097a/10
- bir r.+ yı ḥodefrūṣ 071b/1
- rüstâyî** -3- [Fa] Köylü.
- r. 036a/8
- r.+ dan 027a/14
- ol r.+ nūḡ ṣaḳalın 097a/12
- rūṣen** -38- [Fa] Aydın, parlak.
- r. 008a/5, 008a/11, 008a/14, 015b/8, 026a/6, 026a/7, 030b/7, 037a/12, 037a/13, 039a/5, 040a/2, 050a/15, 055b/11, 056a/6, 063b/12, 074a/7, 077a/1, 082a/10, 084a/1, 098b/9, 134a/9, 138b/5, 139a/3, 141a/14
- çeşm-i r. 055b/3, 063a/9, 109a/7

hürşîd-i r. 055b/13	r.+ ı zerde 050b/11
rûz-ı r. 038a/5, 054a/9	rüy-ı sepîd ü r.+ ı zerdî 068a/13
r. eyler 012b/8	r.+ ın 100b/11
r. itsün 027a/2	r.+ i maḥbûb 056b/8
r. olur 038a/12, 067b/12	r.+ ı sepîd ü rüy-ı zerdî 068a/13
çeşm-i r. olurdu 038b/8	her r.+ i sultāndan 024b/10
r. olusar 031a/8	r.+ i zemîn 101a/12
r.+ dūr 007b/9, 023b/8	r.+ uḡ 122b/4
rüşenâ -1- [Fa] bkz. rüşen .	rûz -16- [Fa] Gün, gündüz.
r. 067a/15	şeb u r. 051b/5, 124a/9, 126b/2
rüşenâlık -1- [Fa + Tr] Aydınlık, parlaklık.	r. u şeb 118a/7, 138a/3
r. 119a/11	sāl u mäh u r. u şebdür 095a/9
rüy -23- [Fa] Yüzey, satıh.	r. u şebesen 122b/5
r. 037b/3, 119a/1	r.+ e 087b/10
‘âşık-ı r. 080a/14	r.+ ı bâzâr-ı zamâne 084b/6
r.+ ı 101a/11	r.+ ı kıyâmet 112a/14
nâb u r.+ ı 124b/8	ğam-ı r.+ ı kıyâmet 092b/11
r.+ ı âyîne 037a/15	r.+ ı rüşen 038a/5, 054a/9
gehî zülfi siyeh geh r.+ ı çün mäh gehî	r.+ ı vâpesîndür 010a/2
beydağ gehî ferzîn gehî şâh 109a/6	r.+ i 052b/5
hüsn-i r.+ ı deryâdur 067a/4	nūr-ı r.+ unla 019b/14
hürşîd-i r.+ ı dilsitâmî 014b/10	rûzgâr -9- [Fa] Yel, bad.
r.+ ı hestî 042b/8	r.+ ı 062a/5, 090a/3
r.+ ı ma‘nâ 068b/11, 068b/14	ḥâl-i r.+ ı 101b/12
r.+ ı ma‘nî 025a/6	r.+ ı ḡ zülmetinden 061b/7
fürûğ-ı r.+ ı ma‘şûk 041b/5	r.+ um 052a/10, 084b/7
r.+ ı sâza 033b/2	r.+ uḡ 087a/5, 109a/14, 121a/15
r.+ ı zemîndür 079a/11	rûzî -5- [Fa] Rızık, azık.

r. 051b/5, 081b/10, 110a/10	s. tācı 113b/2
ne r. var 095a/6	sā'at -8- [Ar] Saat, vakit, zaman.
r.+ dūr 120a/9	s. 077a/3, 092a/12, 118a/4, 125b/5
rūztāšeb -1- [Fa] Gece gündüz, her zaman.	bir s. 122a/11
r. 125b/10	bu bir s. 122a/11
rūkū' -1- [Ar] Öne doğru eğilerek saygı gösterme.	her s. 064b/2
r. 001b/6	ne sen alursun ol s. ne hāne 117b/2
rūstemsūvār -1- [Fa] Firdevsi'nin Şehnamesi'ndeki ata binen savaşçı kahraman Rüstem.	abā -2- [Ar] Sabaha doğru kuzeydoğudan hafifçe esen serin bahar rüzgarı.
nite r.+ ı raş-ı dūldūl 023a/3	. 138b/8
rūsvā -2- [Fa] Rezil, itibarsız, haysiyetsiz.	.+ dan 030a/5
r. eyledi 139a/7	abā -2- [Ar] Sabah.
r.+ yı zamāne 069b/9	. 105b/13
rūtbet -2- [Ar] Sıra, derece, basamak, rütbe.	.+ a 116b/10
zihî ziyet zihî r. zihî fer olur 074b/3	abî -1- [Ar] Henüz memeden kesilmemiş çocuk.
r.+ i 'i 028b/15	. 020b/1
rū'yā -2- [Ar] Dū.	abr -22- [Ar] Tahammül.
bir r.+ dur 114b/10	. 023a/4, 132a/12, 141a/8, 144a/13
r.+ yı 084a/9	. eylemekdūr 128a/13
rū'yet -1- [Ar] Görme, bakı, görü.	. olup 117a/4
r.+ dūr 059b/6	. olur 117a/3
-S-	. u anā'at 091a/11, 116b/13
sa'āde -1- [Ar] Mutluluk.	. u arār 140b/4
s. 135a/6	tāat u . u arār 139a/5
sa'ādet -5- [Ar] bkz. sa'āde.	. u arār u yār u vārum 125b/11
s. 037b/14, 135a/1	. u mecālūm 016b/4
ehl-i s. 046b/10	. u tāat 143a/3, 143a/13
menba'-ı 'izz ü s. 012b/9	āh u eki .+ dandur 064a/14

eşk ü ş.+ dandur 028a/11	ş. 142b/7
ş.+ ı memdūh 116b/15	bir ş.+ a 142b/7
ş.+ i zāhirde 117a/1	ş.+ dur 060a/8
ş.+ ile 064a/12, 116b/15	ş.+ sı 023a/7
ş.+ uñ 105b/14	bu ş.+ yı 053b/5
şabrîşe -1- [Ar + Fa] Sabır etmeye alışmış.	sādāt -2- [Ar] Seyyitler, ulular.
ş. 132a/11	s.+ ı hāşşa 054b/8
şābūn -1- [Ar] Sabun.	seyyid-i s.+ ı kevneyn 015b/3
ş. 060b/5	şadbār -1- [Fa] Yüz kere.
şābūnî -1- [Ar] Sabuncu, sabun yapan ve satan.	ş. 128b/1
ş. 060b/6	şadçîz -1- [Fa] Yüz şey.
şābūr -1- [Ar] Sabrı çok olan.	'āşîk-ı ş. 080a/12
ş.+ e 089b/7	sāde -10- [Fa] Gösterişsiz.
sācid -1- [Ar] Secdeye duran kişi.	s. 027a/7, 030b/5, 075a/11, 075a/12, 080b/6, 110b/3
s. 099a/10	ol nūr-ı s. 019b/1
şaç -3- [Tr] Dağıtmak, etrafa yaymak.	s.+ lerden 036a/11
ş.- arlar 049a/1	dil-i pürnūr u gönli s.+ lerden 072a/10
ş.- arsun 069b/4	gönli s.+ lerden 050b/12
ş.- dı 143a/4	şadef -12- [Ar] Beyaz, çok sert, parlak madde.
şaç -2- [Tr] Başı kaplayan kıllar.	ş. 018b/8, 025a/9, 060b/4, 069a/6, 084b/2, 108a/3, 147a/14
ş. 144a/1	ş.+ de 024a/10
ş.+ uñ 109b/5	ş.+ dūr 060a/9
sa'd -1- [Ar] Kutluluk, uğur.	bir ş.+ dūr 034b/11
eger s. u eger naḥs 106b/12	ya dürdür ya ş.+ dūr 087b/11
şad -10- [Fa] Yüz (sayı).	şadhār -1- [Fa] Yüz diken.
ş. 030b/4, 039b/3, 095b/10, 102b/9, 105a/9, 107b/4, 114a/14, 127a/8, 141a/4, 144a/12	ş. 122a/3
şadā -5- [Fa] Ses, avaz.	

şādīk	-3-	[Ar] Vefalı, güvenilir, içten bağlılığı olan.	ş. ol 014a/9, 029b/10
		ş. 011b/4, 041b/7, 144a/1	ş. u derde 004b/7
			ş.+ a 004b/8
sa'dî	-1-	[Ar] Saadete, uğura mensup.	dürd-i derd-i ş.+ a 004b/5
		s. 148b/10	ol ş.+ dan 021a/8
şadkâr	-1-	[Fa] Yüz defa yapan.	ş.+ dur 037b/6
		ş. 079a/5	pāk u ş.+ ı 124b/6
şadmiskân	-1-	[Fa + Ar] Yüz âciz.	ş.+ indan 027a/14
		ş. 014b/11	ş.+ um 131b/1
şadr	-11-	[Ar] Göğüs, sine.	şafâ -28- [Ar] Gönül şenliği, eğlence.
		ş. 021b/2, 098b/13	ş. 025a/7, 037b/7, 061b/14, 109b/2
		ş.+ a 031a/13	şıdķ u ş. 141b/12
		ş.+ e 032a/2	ş. ü şādîsi 094a/2
		bu ş.+ e 019b/4	ş. ü zevkını 115a/3
		ş.+ ı 011a/8, 014b/12, 031a/14	ş. vü lezzeti 089a/12
		bu 'ıyduņ ş.+ ı 021b/2	ş. vü lezzetidür 107a/12
		ş.+ ı bedr-i her dü'âlem 016a/12	ş. vü tendürüsti 106b/2
		ş.+ uņ 098b/15	ş.+ dan 012b/1, 040b/3, 091b/13
şadsâl	-2-	[Fa] Yüzyıl, asır.	aşhâb-ı ş.+ dan 038a/4
		ş. 036b/7, 131b/5	bu ş.+ dan 040b/1
şadsüy	-1-	[Fa] Yüz taraf.	her ş.+ nuņ 087a/6
		ş. 037b/3	ş.+ sı 087a/14, 095a/1
şadyâr	-1-	[Fa] Yüz sevgili.	ş.+ sını 088a/15
		ş. 079a/5	bu dehrüņ ş.+ sını 015a/8
şâf	-17-	[Ar] Temiz, halis, katkısız, karışık olmayan.	ş.+ sını sürmek 113a/8
		ş. 013b/12, 027a/9, 029b/9, 056a/6, 063b/12	ş.+ sından 126a/12
		derd u ş. 004b/7	ş.+ yı 021a/8, 096a/7, 100a/3, 106a/11,
		merd-i ş. 004b/6	135a/12
			'ışķ-ı ş.+ yı 028a/10

şafāsuz	-1-	[Ar + Tr] Huzursuz, rahatsız. iy ş. 040b/3	şāhib	-6-	[Ar] Bir şeyin mülkiyetini ve o şeyi istediği gibi kullanabilme hakkını elinde bulunduran kimse. ş. 061a/1 bir haşr ū ş. 143b/15 bir ş. 108b/10 bir şūfî-i ş. 068a/7 ol ş. 138a/4 ş.+ i esrār olursun 076a/14
şafha	-1-	[Ar] Evre, merhale. ş.+ i taqdîre 097a/8	şāhibderd	-1-	[Ar] Dert sahibi. merd-i ş. 116b/14
şāfî	-5-	[Ar] Temiz, duru, berrak; katkısız. ş. 039b/2, 103a/8 biri ş. durur biri mükedder 039a/6 ş. vü pāk 037b/2 ş.+ dūr 014a/8	şāhibdil	-2-	[Ar + Fa] Gönlü Allah'a bağlı olan. ş. 022a/4 bir merd-i ş. 031b/1
şāfir	-1-	[Ar] İnce, güzel ses. ş.+ üñ 024b/8	şāhibesrār	-1-	[Ar] Esrarlı, gizemli. ş. 128b/1
şāğ	-4-	[Tr] Yaşamakta olan, hayatta bulunan (kimse), diri, canlı, sağ. ş. 062b/11, 121b/8, 144a/5 ş.+ dur 121a/9	şāhibhavz	-1-	[Ar] Cennet havuzunun sahibi. emîr-i şer'î ş.+ ı kevâer 022b/13
sāğar	-1-	[Fa] Kadeh, içki bardağı. s. 114a/3	şāhibhünerlik	-1-	[Ar + Tr] Marifetli, hüner sahibi. ol merdüm-i ş. 111a/13
saḥā	-3-	[Ar] Cömertlik, el açıklığı. cūd u s.+ dur 031b/10 menba'î cūd u s.+ dur 012b/10 menba'î luṭf u s.+ nuḡ şefî'î 012a/12	şāhibnazar	-1-	[Ar] Tecrübesi, görüşü, düşüncesi kuvvetli olan. bir ş.+ dan 032b/1
saḥāvet	-3-	[Ar] Cömertlik, el açıklığı. s. 121b/2, 121b/3 s. kııl 130b/6	sāhil	-3-	[Ar] Deniz, nehir kenarı. s. 050a/2 o s.+ den 045a/6 s.+ i deryā 067a/5
şāhfe	-1-	[Ar] Sayfa, kitap sayfası. bu ş. 049b/11	şāhn	-6-	[Ar] Orta yer, meydan, saha.
saḥî	-2-	[Ar] Cömert, eli açık. s.+ dūr 121b/3, 130b/6			

ş.+ ı 087a/12	her sîm-i s. 102b/5
ş.+ ı cennet 119b/10	s.+ ine 008b/1
ş.+ ı gülşen 126b/5	ş.+ i tevbeden 019b/12
bu ş.+ ı hâkden 016a/7	şakal -3- [Tr] Erkeklerde çenede çıkan killar.
lâmekân ş.+ ında 024b/8	ş.+ dan 097a/14
sühân s.+ ında 033a/2	ol rüstâyînüñ ş.+ ın 097a/12
şahrâ -19- [Ar] Merkez dışında kalan geniş ve büyük yer, çöl.	senüñ ş.+ uña 071b/7
ş. 119a/9	şakf -4- [Ar] Tavan, çatı, dam.
bu ş. 101a/11	s.+ em 019b/10
hâk-i ş. 125b/1	s.+ ı 042b/6
pâk-i ş. 125b/1	s.+ ı mefreş 094b/10
bir ş.+ da 120a/13, 127b/1	s.+ ı şebreng 080a/3
bu ş.+ da 054a/10, 083b/14, 086a/12, 086b/3, 107a/11, 119b/7	şakın -34- [Tr] Korumak, saklamak, muhafaza etmek.
bu ş.+ larda 026a/15, 040b/9, 050a/1	ş. 009a/2, 015a/1, 024a/1, 028a/8, 035a/12, 035a/15, 035b/1, 047a/6, 050a/7, 050a/12, 055a/6, 055a/13, 056a/15, 059b/3, 060b/8, 062a/2, 062a/13, 066a/3, 066a/10, 069a/11, 071b/15, 088b/8, 093a/11, 099a/6, 099b/5, 107a/9, 108a/11, 111b/13, 114a/10, 118a/9, 119b/8, 128a/15, 130a/1, 130a/9, 140a/12
bu ş.+ nuñ kenârı 084a/15	şakî -5- [Ar] Su veren, su dağıtan.
ş.+ sında 146a/2	s. 057b/6, 092b/1, 093b/13
bu ş.+ ya 095b/4	hem s. olur hem mest olursun 025a/8
ş.+ yı âlem 101a/13	s.+ sin 086a/6
saht -1- [Fa] Sert, katı.	şakîl -1- [Ar] Ağır.
s. 008b/7	â.+ e 017a/1
saht -2- [Fa] Katı, sert, çetin, pek.	şakin -1- [Ar] Hareketsiz olan, oynamayan.
s.+ ı kârıñ 107b/10	ş. 086a/9
s.+ ı süstüm 010b/13	şakla -13- [Tr] 1. Bir şeyi elinde bulundurmak.
şâib -1- [Ar] Maksada, hedefe uygun.	
fikr-i ş. Doğru, isâbetli, yanlışsız, maksada uygun. 008a/13	
sâ'id -3- [Ar] Yukarı çıkan, yükselen, kalkan.	

- ş.- r 096b/10
- ş.- yan 035b/5
2. Bir bilgiyi söylememek, haber vermemek suretiyle başkalarından gizlemek.
- ş. 091a/6
- ş.- r 126a/15
- ş.- rdı 125b/4
3. Gözetmek, esirgemek, korumak, himâye etmek.
- ş. 010a/10, 016b/11, 046b/2, 047b/11
- ş.- ğıl 034a/6, 148b/8
- ş.- mayan 096b/14, 096b/15
- sāl** -6- [Fa] Sene, yıl.
- s. 007a/3, 014a/10, 048a/11, 102b/9
- s. olupdur 083a/10
- s. u māh u rüz u şebdür 095a/9
- şal** - -16- [Tr] 1. Koyvermek, serbest bırakmak, bırakmak.
- ş.- ar 119b/2
- ş.- arlar 095a/11
- ş.- arsun 036b/12
- ş.- dı 013b/11
- ş.- sa 064a/15
2. Yaymak, etrafı sarmak.
- ş.- ar 014b/7, 014b/8,
- ş.- up 124b/10
3. Yollamak, göndermek.
- ş.- arsun 036b/12, 072a/3
- ş.- miş 125a/1
- ş.- mişdı 139a/2
4. Yaymak, sermek, açmak.
- ş.- mağ 085b/6
5. Sallamak.
- ş.- a 125b/15
- ş.- ardı 124b/13
- ş.- arsa 138b/12
- şalā** -3- [Ar] Namaz.
- ş. 084a/4
- ş.+ dur 067b/13
- ş.+ yı 'ışkı 027a/1
- şalın** - -1- [Tr] Sallanarak yürümek.
- ş. 026a/3
- şāliḥ** -2- [Ar] Dine uygun iş.
- 'ibād-ı ş.+ in 018a/12
- 'ibād-ı ş.+ ine 018a/8
- sālik** -2- [Ar] Bir yola giren.
- s.+ e 042b/11
- kemāl-i s.+ i rāh 067a/14
- sālim** -1- [Ar] Sağ, sağlam.
- s. 119b/14
- şalṭanat** -1- [Ar] Sultanlık, hükümdarlık.
- s.+ dur 128a/10
- sālūsī** -1- [Fa] Riyakarlık, ikiyüzlülük.
- şîşe-i s. 139b/15
- sāmīr** -1- [Ar] Yemişli, meyvalı ağaç.
- s.+ isün 118b/9
- şamt** -1- [Ar] Susma.
- ne ş.+ uḡ var ḥarîdārî ne zāruḡ 106a/1

- şan** -1- [Ar] Nam, şan.
 ş.+ ı gülden 017b/4
- şan** -1- [Ar] Sanki.
 ş. 054a/1
- şan -** -109- [Tr] Herhangi bir şeyin akılda kurulduğu gibi olduğuna inanmak; zannetmek.
 ş. 047b/8, 118a/8, 128a/14, 137b/7, 139a/2
 ş.- a 034a/12
 ş.- asun 016a/9, 045a/1, 049a/5, 052b/14, 055b/4, 055b/14, 056a/3, 056b/7, 062b/12, 071a/1, 071b/5, 097b/15, 116a/11, 117b/14
 ş.- duğum 091a/7
 ş.- duğuş 020b/4, 026a/12, 051a/13, 051a/15, 064b/4, 118a/15
 ş.- duş 003a/1, 020b/10, 040a/9, 044b/6, 080a/7, 080b/9, 094b/6
 ş.- ıpsun 108a/12
 ş.- ırsun 038b/10, 072b/2, 087b/7
 ş.- ma 005a/5, 020a/14, 020b/7, 020b/11, 026b/5, 028a/8, 034b/11, 047b/11, 052b/3, 057a/12, 058a/6, 059b/3, 062a/11, 066a/4, 082a/5, 093b/14, 094b/9, 095a/3, 103b/2, 104b/11, 105b/1, 106a/5, 106a/9, 115a/10, 116a/10, 118a/10, 118b/11, 129b/10, 131b/15, 138b/13
 ş.- miş 089a/4
 ş.- mişsun 006b/2, 063b/6, 086a/9
 ş.- sa 097b/2
 ş.- sun 142b/12
 ş.- up 071b/15, 106a/13, 107a/2
 ş.- ur 055b/5, 062a/6, 085b/1, 088b/5, 097b/1, 121a/11, 121a/12
 ş.- urdı 014a/3
- ş.- urdum 082b/6, 085a/13, 085b/8
 ş.- urduş 125a/8
 ş.- urşaş 059a/6
 ş.- ursun 013a/13, 058a/5, 059a/5, 062b/3, 098a/9, 098a/12, 098b/4, 104b/8, 105a/7, 116a/11, 117a/12
 ş.- ursunkim 058a/4
 ş.- urvan 133a/3
- şan'an** -2- [Ar] Feridüddin Attar'ın, Mantıku't Tayr'ında (Kuşların Konuşması), "Şeyh-i San'an'ın Hikayesi" diye bilinen hikayenin kahramanı.
 hikāye-i şeyh ş. 137b/2
 ş.+ de 137b/10
- şan'at** -10- [Ar] Sanat, ustalık; hüner, marifet.
 ş. 002b/6, 008b/12, 052a/8, 052a/9, 104b/1
 bu ş. 069a/4
 bu ş.+ da 062a/5
 ş.+ durur 086a/15, 092b/4
 bu ş.+ lar 006a/3
- şanem** -1- [Ar] Put.
 ol ş. 142b/14
- şāni'** -3- [Ar] Yaratan, halkeden Allah.
 ş. 001b/2
 sırr-ı şun'-ı ş. 002b/8
 ş.+ dür 002b/9
- şāni** -1- [Ar] İkinci.
 â. 021a/11
- şanki** -2- [Fa] Güya.
 ş. 044b/13, 144b/13
- şankim** -2- [Fa] bkz. şanki.

ş. 088b/6, 106b/11

saḡa -221- [Tr] Yönelme anlamında kullanılan ikinci kişi.

s. 003a/2, 003b/1, 010a/5, 010b/1, 016b/14, 016b/15, 020a/14, 020b/5, 023b/2, 025b/9, 026a/6, 026a/7, 026a/8, 026b/8, 026b/9, 030a/6, 030b/5, 031a/3, 031a/8, 032a/5, 032a/6, 032b/8, 034a/4, 034a/5, 034b/15, 035a/3, 035a/10, 035a/11, 036b/11, 037a/5, 037a/12, 037b/9, 037b/14, 038b/1, 038b/8, 039b/15, 040a/1, 040a/2, 040a/3, 040b/4, 040b/6, 041b/14, 042b/9, 042b/10, 046b/9, 046b/15, 047a/1, 047a/8, 047a/9, 047b/6, 047b/9, 048a/13, 048b/4, 049a/12, 050a/4, 050b/6, 051b/4, 051b/5, 051b/7, 051b/8, 052a/5, 052a/8, 052b/3, 053a/6, 053a/12, 053b/1, 054a/6, 054a/9, 054a/14, 055b/3, 055b/10, 055b/11, 055b/13, 056b/6, 056b/12, 057a/6, 059b/1, 059b/10, 061a/11, 061b/2, 062a/1, 062a/10, 063a/9, 064b/8, 066a/6, 066a/10, 066a/12, 067b/12, 069a/9, 069b/6, 070a/9, 070a/10, 071b/6, 072b/4, 072b/14, 073a/2, 073b/10, 074a/10, 074a/15, 074b/8, 076a/1, 076a/2, 076a/4, 076a/10, 078a/13, 078b/9, 080a/10, 080a/11, 080b/9, 081a/9, 081b/3, 081b/10, 082a/3, 082a/10, 086a/9, 086a/13, 086b/5, 086b/10, 086b/11, 087a/8, 087b/6, 087b/11, 088a/3, 088a/8, 088a/13, 089b/7, 089b/8, 089b/12, 091a/13, 091b/10, 092a/1, 092b/1, 096a/1, 096a/5, 097a/6, 097b/10, 098a/10, 098b/9, 099a/1, 099b/13, 099b/15, 100a/2, 100a/8, 101a/5, 103a/4, 103a/12, 103b/3, 103b/13, 104a/6, 105a/4, 105a/7, 108b/6, 109b/10, 110a/4, 110a/8, 110a/11, 111a/2, 112a/7, 112a/9, 112b/9, 113a/3, 113a/4, 113a/9, 113a/11, 113b/10, 113b/11, 114a/2, 114a/10, 114b/7, 114b/12, 115a/8, 115b/1, 115b/13, 119b/11, 120a/11, 122a/8, 122a/13, 123b/6, 127a/10, 127a/13, 128a/2, 130a/8, 129a/13, 129b/6, 129b/7, 129b/8, 130b/2, 130b/4, 130b/7, 131a/3, 131a/4, 131a/8, 132b/8, 132b/10, 135a/1, 135a/12, 135a/13, 135a/14, 137a/9, 140a/1, 141b/12, 143b/13, 148a/1

ne der alur s. ol dem ne dî vār 061a/5

ya sen gel baa ya ben s. varam 119a/8

s.+ dur 047a/9

şapıt -1- [Tr] Doğru yoldan çıkmak.

ş.- du 116a/13

şarāy -4- [Fa] Devlet yönetiminin üst makamlarında yer alan kişilerin yaşadığı gösterişli bina.

s. u bā 108b/12

s.+ ı alvet-i tevi d-i dildür 050a/13

s.+ ı heft 076a/7

s.+ ın 043b/1

şārbān -1- [Fa] Deveci, deve sürücüsü.

s.+ dan 053b/4

şarf -4- [Ar] Harcama, masraf etme, gider.

ş. 070b/8, 070b/12

nav ile ş. 049b/13

ş. ıl 113a/11

şarrāf -1- [Ar] Altının değerini meslek edinen kimse.

ş.+ a 035a/12

şarşar -5- [Ar] Şiddetli ve souk esen rüzgar.

ş. 046a/3, 119b/4, 125a/15

ş.+ a 046b/5

şat -17- [Tr] Bir bedel karşılığında bir malı alıcıya vermek.

ş.- arsa 113a/15

ş.- arsun 071b/16, 095b/14, 112b/13, 132b/9

ş.- duu 097b/12

ş.- duı 067a/1

ş.- du 037a/6

ş.- ma 129a/10

ş.- ma 098a/5, 100a/13

ne almağ var ne ş.- mağ var ne bāzār 081b/2	fer' ü s.+ dūr 002a/11
ş.- mağdan 132b/2	s.+ dūr 148a/4, 148a/6, 148a/8
ş.- mazmısun 110b/15	s.+ i sî murğ 147b/12
ş.- up 132b/7	s.+ i sî murğdur 147b/12, 147b/13
ş.- uş almışsun 112b/3	s.+ nūñ zātı 002a/12, 148a/2
şataş -1- [Tr] Rast gelmek, karşılaşmak.	s.+ si 148a/4
ş.- dum 077a/11	keâret s.+ sidür 004a/2
sâtir -1- [Ar] Ayıpları örten, kapatan.	s.+ sin 013b/11
s. 064b/6	s.+ ye 097a/5
şavâb -1- [Ar] Doğruluk.	sāyebercāy -1- [Fa] Bir yerin üstündeki gölge.
ş. 148a/8	s.+ ı 056a/2
sa'y -5- [Ar] Çabalama, gayret, emek.	sāyegān -1- [Fa] Gölgeler.
s. 026b/7, 078b/3, 113b/9, 132a/15	bu s.+ dūr 002a/13
s.+ uş 120a/8	sāyevēş -1- [Fa] Gölge gibi.
şay -5- [Tr] Hesâba katmak, dikkate almak.	s. 008a/3
ş. 040a/4	şayrullıq -1- [Tr] Hastalık.
ş.- arsañ 020b/10	ş.+ dur 103a/11
ş.- dum 111b/5	şayyād -1- [Ar] Avcı.
ş.- mayınca 045b/6	ş. 111a/4
ş.- miş 045a/11	sāz -59- [Fa] Her çeşit müzik aletinin adı.
şayd -2- [Ar] Av, şikâr; avlama.	s. 051b/7, 126b/10, 129a/14
ş. 138b/11	bir s. 060a/10
ş.+ ina 138b/15	bu s. 033b/7, 033b/10, 043a/6, 132a/4
sāye -35- [Fa] Gölge.	gehî ḥalvet gibi şoḥbet gehî rāz gehî nāz u niyāz u geh sūzgeh-i s. 082b/14
s. 002a/8, 002a/9, 002a/10, 002a/11, 002a/12, 002a/13, 002a/14, 013b/13, 014b/10, 031b/13, 056a/1, 077a/6, 097a/3, 097a/4, 148a/2, 148a/3, 148a/6	ol s. 043a/7
her s. 002a/14, 008a/5	sūz ile s. 051b/5
	s. it 027a/4

‘aceb sırrdur ‘aceb hikmet ‘aceb rāz ‘aceb s.
u ‘aceb söz ü ‘aceb nāz 030b/2

s. u ma‘nî perdesidür 132a/4

s. u şüret 043a/6

s.+ a 032b/10, 033b/3, 033b/6, 043a/7,
043a/8, 076a/8, 132a/3

bu s.+ a 029b/4, 030b/3, 032b/12, 033b/5,
064a/7

her s.+ a 026a/10

ol s.+ a 033b/10

rüy-ı s.+ a 033b/2

söz ü s.+ a 032b/11, 123b/7

uşbu s.+ a 024b/8

s.+ ı 024a/2, 033b/5, 033b/11, 060a/13,
075b/1, 132a/5

bu s.+ ı 033b/3, 033b/12, 045a/5, 082a/10

geh söz ü s.+ ı 033b/2

işbu s.+ ı 033b/5

söz ü s.+ ı 125b/4

s.+ m 033b/14

söz ü s.+ m 033a/14

s.+ um 119a/10

s.+ uş 033b/8, 033b/11

bu s.+ uş 076a/6

ğayrı s.+ uş 043a/8

işbu s.+ uş 060a/12

ol perde s.+ uş 033b/11

s.+ uş aşlın 132a/6

s.+ uş ehli 081b/7

bu s.+ uş perdesidür 060a/11

s.+ uş tamāmı 060a/14

sāzende -1- [Fa] Çalgıcı.

iy s.+ i kânün-ı esrār 032b/7

sāzkār -4- [Fa] Musikimizin altı asırlık
birleşik makamlarından biri.

kārsāzuş s.+ ı 128b/3

bir s.+ uş girdesidür 060a/11

s.+ ā 011a/2, 034a/2

sazlık -1- [Tr] Sazlarla kaplı olan yer.

s.+ ı 138b/6

sebağ -1- [Ar] Ders.

s.+ dan 058b/4

sebb -1- [Ar] Sövme, sövüp sayma.

bu s.+ den 004a/4

sebeb -5- [Ar] Bir şeyi neden olan şey.

s. 020b/6, 059b/14

s. kııl 058b/1

ol s.+ den 147a/4

s.+ dür 004a/5

sebîl -2- [Ar] Su dağıtılan yer.

s.+ i 049a/3

bu s.+ i 040b/14

sebk -1- [Ar] Bir şeyi eritme.

s.+ i rūḥ 053b/2

sebķ -1- [Ar] İleri geçme, ilerleme.

cebr ile s. 144a/2

sebķat -2- [Ar] Geçme, ilerleme.

s. 007b/13, 134a/4

seblet -1- [Ar] Bıyık.

s. ü rîş 102a/10

sebz -2- [Fa] Yeşil, yeşil renkli.
libas-ı s. 133b/8
nice s. 087a/4

sebze -1- [Fa] Yeşillik, çimen.
s.+ den 133b/8

sebzezar -1- [Fa] Yeşillik, çimenlik.
bu s.+ ı 026a/3

sebzpüşân -1- [Fa] Yeşil örtülü, yeşil elbiseli.
s. 016a/10

seccâde -1- [Ar] Namaz kılınacak halı.
gehî zâhidleyin s. berdüş gehî deryâ sıfat
'ışkile pürçüş 082b/13

secde -6- [Ar] Allah'ın huzurunda yere kapanma.
fedâ-yı s. 123b/4
s. itmek 139b/7
s. kıl 139b/6
s. kılup 141b/2
s.+ den 010b/7, 138a/3

seç -9- [Tr] 1. Benzerlerinden en iyisini ayırmak.
s.- ersün 057a/10, 065a/9
s.- mez 128b/4
s.- sün 025b/11, 061a/8

2. Birçok seçenekten bir tanesinin daha iyi olduğuna karar verip tercih etmek.
s.- enler 005b/6
s.- mezdi 007b/5

3. Belirgin olmayan bir şeyin ne olduğunu anlamak.
s.- medüm 112a/4
s.- medüj 116a/13

seçil -6- [Tr] Ne ve nasıl olduğu anlaşılacak, ayırt edilmek, teşhis edilmek, farkedilmek.
s.- mez 046a/1, 092a/13, 094a/2, 102a/10
s.- mezler 091b/6

sedd -2- [Ar] Engel, duvar, bent.
s.+ i iskender 064b/8
s.+ i sikender 100b/5

şedef -1- [Ar] Sedef, inci kabuğu.
her ş.+ tendür 018b/10

şefâ -1- [Ar] Gönül şenliği, kedersizlik.
ş.+ da 037a/15

sefer -15- [Ar] Yolculuk.
s. 024b/3, 024b/4, 045a/3, 120b/5, 138a/11
s. kıl 015b/14, 024a/13, 042b/13, 047b/2
s. ol 133b/5
s.+ de 024b/2
s.+ den 016b/8, 024a/13, 024b/1
s.+ dür 112b/14

sefersüz -1- [Ar + Tr] Savaşsız.
s. 024a/14

sefid -2- [Fa] Ak.
ezel sultânınun bâz-ı s.+ i 024b/6
s.+ üj 024a/8

sefih -1- [Ar] Zevk ve eğlenceye düşkün, parasını pulunu israf eden.
s.+ üj 062a/3

seg	-15-	[Fa] Köpek, it.	s. 105b/9
		s. 052a/3, 091b/12, 114a/5, 114a/7, 114a/8, 119b/13	süz-i dil u āh-ı s. 122a/13
		s.+ dür 087b/6, 119b/13, 119b/14, 120a/5, 120a/6	
		s.+ i aşhâb-ı kehfi 091b/13	seherhiz -1- [Ar + Fa] Erkenci, sabahları erken kalkan.
		bu s.+ i bedmest 119b/11	s. elije 123b/3
		s.+ sün 065b/9	sehl -1- [Ar] Kolay.
		ol s. 052a/5	s. ola 061a/12
segşifat	-1-	[Fa + Ar] Köpek suratlı.	sehv -2- [Ar] Yanlış.
		s. 091b/14	hâbı u s.+ em 019b/9
segbân	-1-	[Fa] Seymen, Yeniçeri ocağına bağlı bir sınıf asker.	s.+ i zeleden 034a/6
		s. olursun 120a/5	sekāhum rabbihüm -1- [Ar] Kurandaki “Vesekâhum rabbuhum şerâben tahûrâ” (76/21) [Rableri ona tertemiz bir içecek içirdi] âyetine gönderme yapılır. Selçuklu ve Osmanlı çeşmelerinin üstünde bu âyet yer alır.
segirt	-2-	[Tr] Koşturmak.	s.+den 008a/8
		s.- en 126a/7	sekiz -2- [Tr] Sayı.
		s.- üp 126a/6	s. cennâta 044a/8
sehâb	-1-	[Ar] Bulut.	s. cennet 072a/14
		ş. 144a/7	selâm -11- [Ar] Başarı ve esenlik dilemek için söylenilen söz.
sehâvet	-1-	[Ar] Cömert olmak.	s. 018a/8, 019a/11, 137b/9
		s. 121b/2	s.+ ā 011a/3
seher	-13-	[Ar] Gün aydınlanmadan biraz önceki vakit.	s. ider 075a/13
		s. 105b/13, 107b/2, 122a/15, 123a/3	s. it 075a/1
		s. vaktinde 122b/10, 131a/9	s.+ ı 019a/10, 019a/11, 075a/2
		s.+ de 047a/3, 047a/4, 122b/9	s.+ ı hâkka 018a/1
		s.+ den 085b/8, 123a/12	s.+ um 017b/6
		s.+ dür 123a/9	selâmet -3- [Ar] Sağ salim.
sehergâh	-2-	[Ar + Fa] Seher vakti, sabahın erken saati.	s. 016b/10, 092a/12
			ehl-i s. 039a/12

selef -2- [Ar] Halefin karşıtı, bir makamda daha önce bulunan ve yerine geçilen kimse.

s.+ den 083b/12

ervāh-ı s.+ den 032b/14

selî.mülkalb -1- [Ar] Temiz yürekli adam. “Allah’a günahlarından sıyrılmış bir kalp ile gelen kişi” (Şuara, 26 / 89)

s. 005b/2

selmân -1- [Ar] Barış içinde bulunma, huzur, erinç.

s. 148b/10

selvâ -1- [Ar] Bal.

menn ü s. 049a/15

selvet -1- [Ar] Gönül rahatlığı, iç huzuru.

s. 014a/11

sem -3- [Ar] Duyma, işitme.

s. u başardan 002a/6

halka-i s. u başardan 017b/14

s.+ e 033b/4

semâ -1- [Ar] Göğün görünen yüzü, gökyüzü.

s.+ a 008b/8

semâ -1- [Ar] İşitme; kulağa hoş gelen ses, musiki.

s. 029b/7

âemâniyye -1- [Ar] Sekiz.

â.+ t 109a/12

semek -2- [Ar] Balık.

s.+ den 014a/1, 065a/5

semen -3- [Fa] Yasemin.

s.+ de 024a/3

s.+ dür 101a/11

berg-i s.+ dür 101a/9

semensây -1- [Fa + Ar] Yaseminimsi.

zülfi s. 101a/13

semî -1- [Ar] İşiten, işitme kuvveti olan.

hem merîd oldur s. u hem başar hem ‘âlim u hem hâkîm u hem hâber 137b/5

âemme vechu’llâh -3- [Ar] “Allah’ın yüzü oradadır.” (Bakara, 2/115). “Hakk’ın yüzü”. Mevcudâtın varlığında müşâhede edilebilen ve onları her yönden kuşatan Hakk’ın tecellisi.

â. 003b/10, 007b/8, 030a/2

semmûr -3- [Ar] Samur.

s. 116b/9

ya tennûr olmuş ol örten ya s. 116b/12

s.+ e 116b/8

sen -523- [Tr] İkinci teklik şahsı gösterir.

s.+ üç gamuğdan 096a/3

s. 003a/1, 003a/15, 003b/3, 003b/7, 003b/13, 004a/4, 006b/2, 006b/13, 008b/15, 010a/10, 010b/2, 016a/1, 016b/9, 016b/10, 017a/1, 018b/5, 022b/10, 023a/14, 023b/2, 025a/10, 025a/14, 025b/10, 028a/8, 028a/15, 029a/15, 031a/1, 032a/6, 033b/9, 034a/4, 035a/1, 035a/6, 035b/14, 038a/1, 038a/14, 038b/9, 039a/9, 040a/3, 040a/9, 040a/13, 041a/9, 041b/14, 043b/4, 044a/5, 044b/6, 046a/11, 047b/6, 047b/8, 047b/10, 048a/4, 052a/12, 052b/2, 052b/4, 053b/10, 053b/11, 055a/14, 055a/15, 055b/1, 055b/9, 057a/15, 057b/12, 057b/13, 058a/6, 058b/11, 059a/5, 059a/8, 060a/15, 061a/6, 062a/10, 063b/6, 063b/10, 063b/11, 064a/4, 065a/6, 065a/12, 068a/2, 068b/1, 069b/7, 069b/9, 070a/9, 071a/10, 072a/13, 073a/14, 076a/1, 076a/13, 076b/5, 078a/9, 078b/10, 079a/6, 080a/3, 080a/7, 080a/8, 080a/12, 080a/15, 080b/5, 080b/9, 081b/6, 086a/9, 086b/6, 086b/12, 090b/9, 091b/15, 094b/1, 095a/3, 095b/7, 095b/9, 096a/2,

097a/2, 097b/9, 097b/15, 098a/1, 098a/8, 098a/9, 098b/8, 102b/7, 103b/8, 104b/10, 105a/13, 107b/13, 108a/9, 108a/12, 108b/4, 109b/12, 110a/10, 112a/8, 112b/3, 113a/2, 113a/6, 113a/7, 113b/7, 113b/9, 113b/11, 113b/15, 114a/7, 115b/6, 116a/7, 116a/8, 116b/11, 118b/6, 118b/9, 120a/5, 121a/8, 122b/11, 123b/15, 127a/10, 129a/8, 129a/14, 130b/13, 131a/13, 132a/6, 132b/2, 132b/3, 133b/10, 134a/8, 134b/15, 135b/2, 141b/10, 141b/11, 141b/13, 143b/7, 148b/12, 149a/2

ben u s. 102a/11

hem jende hem s. 104b/7

ne s. alursun ol sa'at ne hane 117b/2

s.  men 102a/14

s. i alem dur 025a/10

sevday s. i ben 102a/11

s. i benden 073b/1

ya s. gel baa ya ben saa varam 119a/8

s.+ de 002b/2, 005b/9, 006a/6, 006b/12, 026b/14, 032b/8, 035a/5, 037a/4, 044a/8, 047b/4, 053b/9, 055a/3, 056b/8, 057a/15, 057b/1, 058a/10, 059a/13, 063a/15, 064b/12, 067b/6, 070b/10, 072b/14, 073b/13, 089b/4, 096a/14, 099a/3, 099b/14, 101b/14, 105a/10, 107b/7, 108a/6, 109a/4, 110a/2, 115a/9, 116a/9, 121b/1, 122b/4, 123a/4, 127a/6, 127a/11, 129a/4, 129b/9, 135b/11, 144b/11

s.+ dedur 053a/9, 128b/13

s.+ den 003b/3, 003b/10, 003b/13, 007b/2, 009b/3, 009b/13, 014a/15, 016a/2, 016b/3, 016b/12, 020a/1, 024a/2, 026b/9, 030b/9, 031a/1, 031a/3, 032a/2, 032a/6, 034a/4, 035b/4, 037a/5, 039a/1, 041b/15, 043a/10, 047b/4, 047b/6, 047b/10, 053a/4, 056b/3, 057b/13, 058b/5, 064b/14, 068a/1, 068a/2, 069a/8, 070b/9, 088a/8, 090b/10, 096a/2, 096b/1, 096b/3, 102a/12, 104b/9, 106b/2, 110a/4, 110a/5, 110a/11, 113b/9, 117b/1, 128a/4, 128a/9, 129a/13,

130b/12, 134b/3, 135a/2, 135a/14, 137a/8, 137a/14, 140a/2, 141b/12, 142b/5, 144a/1, 148b/13

s.+ den zge 010a/5, 086a/9, 135a/2

s.+ dendur 032a/5, 112a/7, 127a/7, 140b/8

s.+ dendurur 086a/13, 097a/6, 110a/4, 113b/7

s.+ densun 113b/7

s.+ i 002b/2, 006b/13, 031a/1, 031a/2, 040a/9, 044a/4, 044a/7, 044b/5, 047b/6, 047b/8, 047b/10, 049a/11, 051b/12, 051b/14, 051b/15, 052b/2, 053b/9, 055a/4, 057b/12, 058a/6, 058b/10, 058b/11, 061a/12, 061b/9, 062b/13, 063b/6, 068a/1, 070b/15, 073b/11, 076a/12, 080a/7, 086a/13, 088a/9, 091b/12, 096b/2, 098a/8, 100a/11, 101a/1, 101a/6, 102a/9, 105a/4, 106a/5, 109b/11, 111a/6, 115a/14, 118a/13, 118a/14, 118b/11, 130a/11, 130b/8, 130b/10, 133b/15, 135b/1, 139b/12, 141b/10

s.+ un budun 086a/8

s.+ un 081b/9

s.+ unle 015a/1

s.+ un 053b/5, 147b/13

s.+ unde 122b/12

s.+ undurur 097b/9

s.+ unun 015b/4

s.+ unle 047b/12

s.+ sun 003a/10, 003a/11, 003b/3, 003b/4, 003b/5, 003b/7, 004b/14, 005a/5, 014a/13, 014a/14, 014b/1, 015b/3, 016b/5, 023b/11, 025b/10, 026b/10, 032a/4, 032b/9, 033a/4, 034a/5, 035a/4, 035a/11, 041b/13, 043a/9, 046a/5, 047a/13, 047b/8, 055a/11, 057b/14, 061a/10, 061a/12, 063b/4, 071b/9, 080a/10, 098a/8, 103b/2, 112a/9, 113b/8, 113b/10, 115b/12, 115b/14, 117b/1, 130a/14, 129a/7, 138a/13, 140b/7, 142b/5

s.+ süz 010a/3, 026b/14, 031a/1, 031a/2,
047b/3, 057b/1, 078a/9

s.+ sün 007b/1, 023b/4, 108b/4

s.+ sün ü 'ālemdür 035b/14

s.+ ün 031a/1, 134b/15

s.+ üñ 002b/14, 003b/1, 003b/12, 030b/12,
030b/14, 034b/12, 040a/6, 047b/9, 055b/11, 059a/4,
069a/10, 071a/2, 080a/15, 096a/4, 101b/3, 103a/9,
109a/11, 110a/2, 113b/7, 113b/8, 114a/12, 122a/12,
130a/12, 130b/10

s.+ üñ armağanuñ 031a/11

s.+ üñ bu hıttā-i hāk 076a/4

s.+ üñ cümle hayālün 060a/6

s.+ üñ fahrün 088a/5

s.+ üñ fazluñdur 137a/8

s.+ üñ gayruñ 003b/15

s.+ üñ gayrüne 115b/13

s.+ üñ hālün 117a/10, 120b/7

s.+ üñ aşşın 085a/3

s.+ üñ 'ışkuñ 080a/10

s.+ üñ mergün 110a/6

s.+ üñ meylüñdür 029a/8

ne haymeñ qor s.+ üñ ne encümengāh
117a/13

s.+ üñ neñ 080a/4

s.+ üñ neñdür 086b/8

s.+ üñ nūruñla 039a/10

s.+ üñ nūruñladur 134a/9

s.+ üñ şakaluña 071b/7

s.+ üñ tevḥidün 134a/8

s.+ üñ yerüñdür 025b/14, 054b/2, 056b/6

s.+ üñ yüzüñden özge yüz 003a/13

s.+ üñ zāduñdur 007b/3

s.+ üñ çün 015b/3, 015b/7, 016b/5, 112a/7

s.+ üñdür 007a/11, 017b/8, 018b/11,
018b/12, 031a/12, 032b/13, 033a/2

s.+ üñle 003a/15, 003b/15, 088a/1, 088a/2,
108b/6, 110a/10

āenā -7- [Ar] Övme, övüş, medih.

ā. 013b/14, 141b/1

gehî lezzetde vü gāhî fenāda gehî hayretde
vü gāhî ā.+ da 123b/11

eger ni' met ü ger medḥ ü ā.+ dur 115a/13

ā. +n 009b/4

ā.+ sını 009b/1

bu ā.+ yı 009a/11

ā.+ yı pāk 009a/10

sene -1- [Ar] Yıl, sāl.

s. 149a/9

āerā -2- [Ar] Toprak, yeryüzü.

ā.+ dan 001b/10

ā.+ dur 073a/5

seng -14- [Fa] Taş.

s. 045b/9, 063b/6, 097b/6

bir siyeh s. 120b/1

gehî gül gibi kıldum hāra menzil gehî
gevher miāālî s. bir dil 083a/2

gehî küffār birle ceng içinde gehî āteş
miāālî s. içinde 082b/12

s. ü türābın 120a/15

s.+ e 114a/5

s.+ i 089a/6, 090b/7, 112a/4	ne pā vü ne s. 073b/2
s.+ i kemter 097b/8	ol s. 021b/12
s.+ i rîze 061a/6	ne s. gözler ne bāl ister ne per ol 017a/2
s.+ üñ nişānı 097b/9	ne s. peydā ne pāyān 086b/3
sengendāz -3- [Fa] Taş atan, dokunaklı söz söyleyen, dokunduran.	bu dest ü s. ü pāy 105a/10
s. 097b/7, 097b/8, 097b/10	s. virüp 021b/12
sengîn -1- [Fa] Taştan, taştan yapılmış.	ol s.+ de 044b/12
kūh-ı s. 087b/12	s.+ den 035b/10, 035b/11, 045a/15, 045b/1, 092a/4, 092a/11, 092a/13
sengîndil -1- [Fa] Taştan yürek, katı kalp.	bu s.+ den 035b/6, 132b/9
s. ü bîşerm 113b/12	cān u s.+ den 016b/9, 045b/8
sengrîz -1- [Fa] Taşlama, taş atma.	derd-i s.+ den 136b/1
s. 036a/5	s.+ dūr 083b/1
senlik -4- [Tr] Sana ait olan benlik, şahsiyet.	derd-i s.+ dūr 074a/13, 129b/2
s.+ den 044a/4, 063b/5	s.- dūrür 032a/4
s.+ ünden 044a/5	bir s.+ i ħar 096b/7
s.+ ündür 047b/9	şîr-i merdān-ı s.+ i rāh 048b/5
sepîd -3- [Fa] Sefid; beyaz.	s.+ ile 097a/1
rūy-ı s. ü rūy-ı zerdi 068a/13	s.+ ler 082a/12
s.+ i 093b/8	s.+ sün 053b/7
mūy-ı s.+ i 137a/2	serā -1- [Fa] Saray, büyük konak.
ser -51- [Fa] Baş.	bu s.+ dan 100a/6
s. 019a/6, 019a/14, 022a/12, 030a/1, 032b/10, 035b/5, 040b/13, 045b/4, 089b/12, 092a/1, 092a/14, 096a/11, 104b/12, 133b/9, 138a/14	serāy -1- [Fa] bkz. serā.
bir kāse-i s. 044b/10	bir hoş s.+ i bîvefādur 093a/6
cān u s. 094a/14	serāb -4- [Ar] Ilgım.
derd-i s. 044b/12	s. 058a/3
kāse-i s. 101b/7, 103a/8	s.+ a 122a/2
	s.+ ı 036b/8, 083a/11

serāpāy -1- [Fa] Baştan ayağa kadar, baştan başa.

s. 125a/12

serāser -42- [Fa] Baştan başa, büsbütün.

s. 013b/13, 015a/14, 016a/9, 016a/12, 017a/13, 020b/7, 020b/13, 026b/6, 028b/5, 031b/3, 032a/7, 036a/5, 038a/7, 038a/8, 038a/13, 038b/7, 038b/14, 039a/15, 039b/9, 041b/11, 047b/6, 047b/8, 048a/6, 051a/15, 052b/3, 060a/2, 063b/5, 073a/5, 074a/13, 082a/7, 089a/10, 093a/14, 093b/1, 093b/10, 094a/1, 094b/10, 095a/9, 097a/4, 101b/13, 102b/11, 107a/14, 113b/5

serbāz -3- [Fa] Cesur, yiğit.

s. 036b/10

bu s. dīke 103a/1

dīk-i s. 102b/15

serbeser -3- [Fa] Baştan başa, baş başa, büsbütün.

s. 015b/3, 116a/3, 144a/4

serbest -1- [Fa] Başiboş, kayıtsız.

s. itdi 005b/1

serbürīde -1- [Fa] Başı kesilmiş.

s. 035b/9

serd -5- [Fa] Soğuk.

s. 094a/10

nāle-i s. 126b/3

s. oldı 110b/8

germ ü s.+ üj 078b/10, 078b/11

serdāb -1- [Fa] Sıcak memleketlerde çok sıcak günlerde barınılan derin yer altı odası.

s.+ a 078b/12

serefrāz -5- [Fa] Başını kaldıran.

s. 024a/1, 064a/8

hūrşīd-i s. 090b/14, 126b/12

s.+ um 093a/13

serencām -8- [Fa] Bir işin sonu.

s. 053b/14, 095b/9, 099b/13, 100a/10, 111b/8, 127b/2, 129a/3

s.+ ı 095b/12

serendāz -2- [Fa] Çekinmez, korkusuz, fedakar.

s. 090b/14, 126b/12

serfeşne -1- [Fa] Kafasını dağıtan, aklını kaybeden.

s.+ i 'uşşāk 138b/9

serfigende -1- [Fa] Başı eğilmiş olan, başını eğen, baş eğen.

s. 121a/10

serfirāz -3- [Fa] Başını kaldıran.

s. 063b/2

s. itdūj 130a/4

s. ol 076a/6

sergerdān -4- [Fa] Başı dönen, sersem, şaşkın.

s. 073a/7

çarh-ı s. 073a/9

hayrān u s. 083b/14

s. olupdur 059a/10

sergeşte -3- [Fa] bkz. **sergerdān**.

s. 124b/14

bir s. 119a/4

s.+ dūr 096b/3

sergīn -5- [Fa] Gübre, fişkı.

s. 071b/4, 071b/15, 071b/16	s. it 118b/15
s.+ e 071b/16	s. ol 107a/3
s.+ i gāv-ı rüstādūr 071b/14	baħr-i s.+ dur 059a/9
sergüşāde -1- [Fa] Başı açılmış olan.	sernihād -2- [Fa] Başını bir yere koymuş, dayamış.
s.+ e 061a/11	s.+ e 019b/2, 094a/13
sergüzešt -1- [Fa] Macera, serüven.	sernüvišt -1- [Fa] Başa yazılan, alın yazısı.
s.+ i 101b/13	s.+ i 134b/15
serħadd -1- [Fa + Ar] Serhat, hudud, sınır.	sersebz -1- [Fa] Taze, yeni yetişmiş, yemyeşil.
s. 091b/4	s. 075a/10
serhoş -1- [Fa] Sarhoş.	serseri -1- [Fa] Serseri, ötede beride başıboş gezen.
s. 041b/3	s. 028a/8
serkeş -1- [Fa] Dik başlı, başkaldıran, inatçı.	sersüz -1- [Fa + Ar] Kafası olmayan, kafasız.
bu nefis-i s. 051b/12	terk-i s. 061a/4
sermā -2- [Fa] Kış, soğuk.	sertāser -3- [Fa] Baştan başa, hep, bütün.
ne s. vār ne germā 046b/9	s. 018b/12, 051b/6, 101a/14
s.+ yise 078b/12	serteser -8- [Fa] bkz. sertāser .
sermāye -6- [Fa] Anamal.	s. 023b/3, 031a/12, 040b/6, 045a/8, 060a/9, 102b/10, 120a/15, 139a/7
s. 001b/12, 067b/6, 148a/3	serv -2- [Fa] Servi ağacı.
s. eyler 001b/11	s. 101a/11
bu ‘ālemün s.+ si 148a/4	gül-i nevreste vü s.+ i ħırāmān 101a/14
keâretün s.+ sidür 004a/2	server -13- [Fa] Başkan, reis, lider.
sermed -5- [Fa] Daimi, sürekli.	s. 022a/7, 083b/8, 130a/13
s. 013a/14	iy s. 035b/9
‘ilm-i s. 013a/1, 035a/5, 049b/9	s. oldı 021b/12, 035b/5, 045b/1
vākıf-ı esrār-ı s. 012a/4	s. olmak 035b/6, 062b/4
sermest -2- [Fa] Sarhoş.	s.+ den 021b/12
s. ider 019a/8	ol s.+ e 045b/1
s. olur 048b/11	
sernigün -3- [Fa] Baş aşağı olmuş, ters dönmüş.	

	niçe s.+ ler 040b/13		sevādū‘lvech -3- [Ar] Kalbin ortasında olduğu düşünölen ilâhi tecellinin odak noktası.
serverlik -2-	[Fa + Tr] Reislük, liderlik.		s.+ dür 105b/6
	s. 061a/4		s.+ i 045a/4, 081b/4
	s.+ lik itmez 040b/12		
servi -1-	[Fa] bkz. serv .	sevda -23-	[Ar] 1. Aşk, muhabbet.
	s. 144b/13		s. 035a/8
sev - -19-	[Tr] Birine bağıllık duymak.		bir kırısı s. 144a/4
	s.- düğünden 114b/6		ğam-ı s. 134b/14
	s.- düm 115a/10		bu s.+ da 070b/13, 084a/9
	s.- düj 115a/9, 115a/10		bu s.+ dan 014b/7, 049b/4, 083b/4, 083b/9, 086a/5, 092b/12, 103a/8, 127a/11, 127b/9
	s.- en 107a/5, 108a/10		s.+ lara 089b/11
	s.- ersen 023a/13		‘âlemüj s.+ larından 110b/2
	s.- ersün 080a/4, 080b/5, 112a/8		s.+ ya 035b/3
	s.- ersüj 114b/3		bu s.+ ya 097a/3
	s.- mege 105a/1		bu s.+ yı 006a/13, 127a/7
	s.- mek 079a/5, 144a/4		zihî s.+ yı bihâşıl dirîğâ zihî endişe-i bâtıl dirîğâ 112a/6
	s.- mekde 080b/7		s.+ yı bisüd 124b/12
	s.- mişem 080a/1		s.+ yı sen ü ben 102a/11
	s.- sün 080a/11	sevgend -1-	[Fa] And, yemin.
	s.- üpdür 128a/4		s.+ i muhkem 072b/13
sevâ -3-	[Ar] Beraber olma, beraberlik.	sevin - -1-	[Tr] Mutlu olmak.
	s.+ sı 139a/13		s.- me 088a/13
	iy biçebr u s.+ sı 139a/14	seylâb -2-	[Fa] Sel, sel suyu.
	s.+ ya 121a/5		s.+ ı 136a/11
şevâb -2-	[Ar] Hayırlı bir davranıştan dolayı Allah tarafından verileceğine inanılan ödöl.		s.+ ile 143a/2
	ş.+ ı 098b/12, 135a/13	seyr -1-	[Ar] Gidiş, seyahat.
sevâd -1-	[Ar] Karalık, siyahlık, karartı.		s. 042b/11
	s.+ ı nâümîdi 137a/2	seyrân -3-	[Ar] Gezip dolaşma.

	s. 138a/14		ş. 021a/10
	s. ide 143a/14		emîrû'lmü'minin bubekr-i ş. 021a/5
seyyār	-1- [Ar] Gezen, gezici, dolaşan.		ş.+ a 021b/5
	necm-i s. 012a/8		ş.+ ı 021b/7
seyyi'ât	-2- [Ar] Fenalıklar, kötülükler.		ş.+ ı ekber 021a/6
	s.+ ın 044a/10		ş.+ ıñ dāmenini 021b/6
	s.+ uñ 136b/12	şıdķ	-6- [Ar] Doğruluk.
seyyid	-3- [Ar] Efendi, bey, ağa.		ş. 128a/11
	s. 054b/8		maķām-ı ş. u ķaşr-ı dîndür 134a/13
	ey s. 016b/3		ş. u şafā 141b/12
	s.+ i sādāt-ı kevneyn 015b/3		diraht-ı ş.+ dur 039b/9
sez -	-2- [Tr] Açık bir kanıt olmadan olacak bir şeyi duygu yoluyla anlamak.		ş.+ ıla 021b/5
	s.- erseñ 050b/5, 130b/1		ş.+ ile 131a/8
sezā	-5- [Fa] Mūnasip, uygun, yaraşır.	şıfat	-27- [Ar] Bir kimse veya şeye ait olan özellik.
	s.+ dur 013b/14, 029a/6, 031b/10, 115b/7		ş. 005a/2, 005a/3, 005a/5, 011a/10, 013b/15, 061a/15, 081a/10, 082b/11
	s.+ yı la'net oldı 007a/5		bu ş. 059b/6
sezāvār	-3- [Fa] Mūnasip, uygun, yaraşır.		ol hūrî ş. 140a/11
	s. 071a/3		gehî zāhidleyn seccāde berdüş gehî deryā
	ol zātuñ s.+ ı 013b/15		ş. 'ışkile pürçüş 082b/13
	s.+ ı belā 007a/5		ş. kııl 108a/4
şıbgatu'llāh	-2- [Ar] Allah'ın yaratıcı kuvveti, İslam'ın yaratılışı.		ş.+ a 005a/3
	ş. 022b/7		ş.+ da 064b/6
	sırr-ı ş. 022b/7		ş.+ dan 005a/4, 005a/6, 005a/7, 059a/1, 145a/11
şıçra -	-3- [Tr] Hızla atlamak.		bu iki ş.+ dan 061b/11
	ş.- maķ 089b/14, 099b/8		her ş.+ dan 011a/11
	ş.- sañ 024a/5		ol her ş.+ dan 058b/14
şıddîķ	-6- [Ar] Pek doğru, sözünün eri kimse.		

ş.+ dur 004b/10, 059a/5, 078a/2, 128a/10,
145a/11

şifāt -21- [Ar] Sıfatlar, vasıflar.

ş. 005a/7, 005a/11

bu ş. 146b/6, 147a/1, 147a/9, 147b/3,
147b/11, 148a/9

ş. u zāt 005a/9, 013b/14

ş. ū zātı 011b/10

bu ş.+ a 137b/3

ş.+ dur 005a/8, 005a/9

ne zāt ū ne ş.+ dur 005a/9

ş.+ ı 011a/11

ya zāt ol yāhūd ol zātın ş+ ı 005a/8

ş.+ m 013a/10

vücüdün zātınun ‘ayn-ı ş.+ ı 007b/14

ş.+ un pertevdür 015b/10

ş.+ unğdur 009b/2

şığ - -14- [Tr] Bütünüyle diğer bir şeyin
içine girmek.

ş.- ar 105b/15, 127b/7

ş.- maya 138b/12

ş.- armı 082a/15

ş.- maz 011b/10, 040b/11, 048a/7, 079a/6,
118a/3, 127b/3

ş.- sun 006a/6, 080a/11, 127a/14

şığar -1- [Ar] Küçük olma, küçüklük.

lāf u ş. 097a/13

şığın - -3- [Tr] Himayesine girmek,
korumasında olmak.

ş. 007a/15

ş.- dum 034a/4, 034a/5

şihhat -7- [Ar] Doğruluk, gerçeklik.

ş. 062b/14, 063a/7, 093b/4, 103a/11

ş.+ e 093b/4

cismün ş.+ inde 062b/6

şıkl -1- [Ar] Ağırılık, yük, sıkıntı.

ş.+ adan 097a/14

şiklet -1- [Ar] Ağırılık, yük.

ş. 015a/3

şın - -3- [Tr] 1. Korkmak, sinmek.

ş. 144a/7

ş.- dı 052b/4

2. Kırılmak, paramparça olmak.

ş.- mayınca 023b/5

şınā‘at -1- [Ar] Sanat, ustalık, maharet.

ş. 121a/2

şınan - -1- [Tr] Birtakım denemelerden
geçirilmek.

ş.- miş 130a/6

şırāf -3- [Ar] Yol.

ş.+ ı 092b/9

anun ş.+ ı 092b/10

ş.+ ı ihdinādan 020a/9

şırāfū‘lmüstakīm -1- [Ar] Doğru yol.

ş.+ e 021a/14

şırr -98- [Ar] Bilinmesi istenmeyen bilgi.

s. 021b/12, 069b/14

ne s. 111b/3

s. ū hiddet 145a/15

s. u hiddeti 141a/3
s.+ a 092a/4
bu s.+ a 020a/12, 023b/13, 033a/5, 033a/9,
034a/1, 035b/5, 035b/6, 043a/13, 043a/14, 045a/15,
047b/11, 091b/9
s.+ a irüp 021b/12
bu s.+ dan 048b/5, 063a/14, 076a/15,
143b/12
s.+ dur 030b/4, 086b/1
s.+ durur 043b/5
‘aceb s.+ dur ‘aceb hikmet ‘aceb rāz ‘aceb
sāz u ‘aceb söz ü ‘aceb nāz 030b/2
s.+ ı 003b/6, 013a/14, 017b/1, 021b/4,
023a/6, 045a/9, 144b/9, 148b/6
anuş s.+ ı 148b/4
bu ‘ālemüñ s.+ ı 035a/3
bu s.+ ı 025b/9, 035a/12, 040a/14, 048b/4,
049a/7, 059a/9, 061a/11, 062b/1, 063b/4, 065b/1,
069a/1, 076a/5, 080a/1, 081b/3, 082a/5, 091a/6,
103b/5, 125b/5, 142a/6, 143b/10
gizlü s.+ ı 022b/2
her zerrenüñ s.+ ı 040a/1
s.+ ı aḥmed 040b/7
hemdem-i s.+ ı beḳādur 002b/15
maḳāluj s.+ ı cāna 027a/5
s.+ ı celāl 144b/8
s.+ ı dā‘ 050b/9
s.+ ı ḡaybı ‘ālem 084a/13
s.+ ı ḡaybî 034b/14
emîn-i s.+ ı genci pādişāhî 061b/1
s.+ ı genç 148a/5

s.+ ı her ma‘nî 042b/9
kāşif-i s.+ ı ilāhî 012a/3
pertev-i s.+ ı ilāhî 026b/11
s.+ ı ‘irfān 016b/12
s.+ ı ism-i cāmi‘ 007b/7
s.+ ı kevneyn 026b/12, 081a/5
ruḳūmāmüz-i s.+ ı lāyezālî 011b/1
ruḳūmāmüz-i s.+ ı lemyezeldür 011a/14
ḥāmil-i s.+ ı mübînüm 016b/6
bu s.+ ı naḡz 064a/3
s.+ ı nihānum 010a/5
kemāl-i s.+ ı nūr-ı zülcelālî 005a/1
bu s.+ ı pāke 004a/9
s.+ ı şibḡatu ‘llāh 022b/7
s.+ ı şun‘ ı şāni‘ 002b/8
s.+ ı taḥḳîḳ 007b/4
s.+ ı vaḥdetden 026a/7, 142a/1
s.+ ın 021a/13
s.+ ından 034a/15
bu s.+ lardan 005a/15, 019b/6
s.+ uş 011a/4
bu s.+ uş 013a/13, 021b/6, 051b/11, 091a/5
bu s.+ uş ḡavrına irmek 105a/14
işbu s.+ uş maḥremi 140b/8
sız - -1- [Tr] Sıvılar için azar azar süzülüp
çıkmaq.
s.- ardi 017b/4
şızır - -1- [Tr] Sızmaq eylemini yaptırmak,
sızmasını sağlamak, eriterek sızdırmak.

	ş.- mış 015a/7		s. ü zerüm 079a/12
si' a	-1- [Ar] Güç, tâkat.		bir s.+ e 090a/4
	s. kııl 078b/4		her s.+ i sā'id 102b/5
sidre	-1- [Ar] En yüksek makam.		s.+ le 114a/9
	s.+ den 016b/7		zer ü s.+ üñ 106a/13, 111a/2, 114b/3
sifle	-2- [Ar] Alçak, terbiyesiz.	simāk	-1- [Ar] Yükselterek kaldırmaya yarayan alet, direk; sebep.
	s. 028b/7		s.+ e 014a/1, 065a/5
	s.+ dür 073b/10	simîn	-2- [Fa] Gümüştten, gümüşe benzer, gümüş gibi.
sikender	-2- [Ha] bkz. iskender .		s. 073b/3
	s. 100b/4		teni s.+ dürür 101a/12
	sedd-i s. 100b/5	sîmurğ	-15- [Fa] Kökeni Pers mitolojisine dayanan, efsanevi kuş, Anka.
sil -	-2- [Tr] 1. Islak bir şeyi kuru duruma getirmek.		s. 148a/1, 148a/2, 148a/3, 148a/6
	s.- erdi 011b/15		sāye-i s. 147b/12
	2. Ortadan kaldırmak, yok etmek.		s.+ am 107a/1
	s. 145a/13		s.+ dur 147b/13
silāh	-1- [Ar] Silah.		sāye-i s.+ dur 147b/12, 147b/13
	s. ü esb ü gencüñ 079a/13		iy beççe-i s.+ ı lāhüt 025b/14, 054b/2
sille	-1- [Fa] Tokat.		pücc-i s.+ ı lāhüt 047a/13
	bir s. 072a/11		s.+ ı şāh 147b/12
sîm	-22- [Fa] Gümüş.	sîn	-3- [Ar] Arap alfabesinin on ikinci, Türkler'in İslâmiyet'i kabullerinden 1928 harf inkılâbına kadar kullanmış oldukları alfabenin on beşinci harfi ve bu harfin adı .
	s. 043b/11, 070a/6		s. u kâf 004b/7
	genc-i zer ü s. 114b/8		s. u kâfa 004b/8
	zer ü s. 129b/7		her s.+ üñ 113a/5
	s. ü zer ü genc 103b/11	sin	-18- [Tr] Tekil ikinci şahsı gösterir, sen.
	s. u zerden 043b/4, 070a/7, 108b/13, 112a/4		
	zer ü s. ü der ü la'l ü cevāhir 043b/8		
	s. ü zer 073b/4, 088b/4		
	s. ü zerden 113b/4, 114a/6, 114a/12		

	s. 080a/6, 141a/5	siper	-5- [Fa] Arkasına saklanılacak şey.
	s.+ i 047b/3, 056b/5, 068a/2, 070a/8, 075b/15, 087b/8, 102a/8, 105a/6, 127b/8, 128a/4, 130a/7, 130a/13, 135b/3		s. 092a/2
	s.+ ün delîlüğ 130a/10		s. kı1 046b/11, 108a/2
	s.+ üğ 054a/12		s.+ de 100b/5
	s.+ üğ gamuğdan 096a/3	sipih	-2- [Fa] Gök, sema.
sin	-6- [Tr] Mezar, kabir.		s.+ i 073a/2
	āz u s. 051b/14		s.+ i devlet-i hürşîd-i enver 021a/6
	ķarağı s. 054a/12	sipihşāl	-1- [Fa] Askerlerin en büyüğü.
	s. içinde 070b/4		s.+ a 064b/11
	s.+ e 054a/11	sîr	-5- [Fa] Doymuş, tok.
	taht-ı s.+ e 088a/12		s. 073b/1, 109b/1, 118b/10, 143b/11
	s.+ üğ 108b/15		ol s. 120a/8
sindān	-1- [Fa] Örs.	sirāc	-1- [Ar] Işık, kandil, mum.
	s.+ ı pūlād 101a/6		s.+ ı 023b/8
sîne	-6- [Fa] Göğüs, yürek.	sirāyet	-1- [Ar] Geçme, bulaşma, yayılma.
	s. 031a/5, 032b/5, 121a/11		s. 017a/6
	s.+ ŋ 046b/11, 088b/14, 108a/2	sirişte	-1- [Fa] Hamuruna, mayasına ... koyulmuş.
sînek	-2- [Tr] Çift kanatlılardan, uçucu böceklerin genel adı.		s. 133b/11
	s.+ den 116a/4	sitār	-1- [Fa] Yıldız.
	işbu s.+ lerden 116a/5		s.+ uğ 031a/4
sipāhî	-1- [Fa] Osmanlılarda kapı kulu teşkilatındaki atlı asker.	sitem	-1- [Fa] Zulüm, haksızlık.
	s. 043b/1		zūlm u s.+ den 022a/5
sipāre	-1- [Fa] Kur'an'ın her bir cüzü.	sitemkār	-1- [Fa] Zulüm ve haksızlık eden.
	bu s. 050a/9		bu çarğ-ı s. 094a/3
sipend	-2- [Fa] Üzerlik tohumu.	sivā	-6- [Ar] Başka, gayrı.
	s. 142b/1, 144a/14		bu s. 121a/5
			s.+ dur 121a/6

s.+ nuḡ nefyi 108a/5	zāğ-ı s. 088b/5
s.+ uḡ aşlı 121a/3	siyehkār -1- [Fa] Kötü işler yapan, günaha giren.
s.+ uḡ 121a/6	müş-i s. 118a/6
s.+ yi 121a/4	siyehpüş -1- [Fa] Karalar giyinmiş, matemli.
siyāh -5- [Fa] Kara.	s. 006b/7
s.+ ı 088a/1	siyehreng -1- [Fa] bkz. siyehfām .
giysu-yı s.+ ı 014b/11	zülfi s. 101a/12
kef ü düd-ı s.+ ı 001b/2	siyehser -1- [Fa] Siyah kafalı.
zülfi s.+ i 138b/15	iy müş-ı s. 127b/8
bir divān-ı s.+ uḡ 044b/7	siz -8- [Tr] Çoğul ikinci kişi.
siyāset -1- [Ar] Memleket idaresi, politika.	s.+ de 102a/1, 102a/2
s. 129b/15	s.+ den 075a/5, 075a/15
siyeh -12- [Fa] bkz. siyāh .	s.+ e 075a/6, 075a/13, 096b/13
s. dil 081b/1	s.+ iḡ 102a/2
gehî zülfi s. geh rüyi çün māh gehî beydak	şoḡbet -5- [Ar] Görüşüp konuşma, arkadaşlık.
gehî ferzîn gehî şāh 109a/6	ş. 090a/13
s. renk 120b/1	gehî ḫalvet gibi ş. gehî rāz gehî nāz u
iy div-i s. renk 056b/5	niyāz u geh sūz gehî sāz 082b/14
bir s. seng 120b/1	ş. ide 047b/13
s.+ den 081b/3	ş.+ inden 075a/4
s.+ dūr 093b/8, 094b/4	ş.+ üḡi 069a/11
āb-ı s.+ dūr 094b/3, 094b/5	şoḡ -1- [Tr] Bir şeyin bir yere girmesini sağlamak.
geh kebūd u geh s.+ dūr 094b/2	ş.- arsan 106b/11
vādî-yi s.+ dūr 092b/15	şol -3- [Tr] Tazeliğini, diriliğini, rengini veya parlaklığını yitirmek
siyehdil -3- [Fa] Kötü yürekli.	ş.- ısar 087a/4
s. 103a/4	ş.- maz 057a/2
iy merd-i s. 072b/14	
iy s. 056b/6	
siyehfām -1- [Fa] Kara renkli.	

ş.- mıya 046b/4

şoñ -10- [Tr] İlk karşıtı, bu zamana kadar yapılmış olan şey, en arkadaki.

ş. 014a/6, 075b/14

ş. demde 010a/13, 052b/5

ş.+ da 092b/8

anuñ ş.+ ı 071a/9

bu miñnetserānuñ ş.+ ı 087a/12

öñji hiç ü ş.+ ı hiç 060b/12

şol vaşluñ ş.+ ı 103a/11

her emriñ ş.+ ımı 128a/14

şoñra -6- [Tr] İçinde bulunulan anın daha ilerisindeki bir zaman.

ş. 022a/1, 070b/2, 078a/14, 100b/7, 102a/2, 129b/1

şor -21- [Tr] Soru yönelterek bilgi istemek.

ş.- ar 052a/8, 054a/8, 083b/12, 096b/8, 101b/3, 101b/5, 106b/12, 114b/2, 115a/8, 124a/9, 134a/14, 136a/12

ş.- arlar 045a/8, 065b/5, 085b/6

ş.- arsañ 058b/4, 091a/11

ş.- ayduñ 101b/11

ş.- dı 126b/9

ş.- ma 091b/8

ş.- mış 135a/3

şovuқ -3- [Tr] Soğuk.

ş. 116b/10

ş.+ dan 116b/11, 116b/12

şoy -1- [Tr] Bir şeyin üzerinden kabuk, deri, giysi vb.ni çıkarmak.

ş.- maқ 071a/5

söyle -49- [Tr] Sözle bildirmek.

s. 023b/9, 027a/3, 036b/4, 065b/5, 091a/4, 098b/15, 113a/15, 128b/6, 128b/8

s.- gil 127b/10

s.- me 046b/12, 127a/12

s.- mege 135a/10, 135b/11

s.- mekden 091a/10, 128b/14

s.- miş 135b/6

s.- r 018b/6, 019a/8, 022b/8, 033b/5, 045a/1, 056b/7, 075b/6, 075b/10, 083a/14, 089a/2, 097a/14, 123b/12, 126a/4, 128b/8

ne hemdem var özüñle demsāz ola ne mahrem var aña s.- r hem rāz 125b/2

s.- rdi 012b/4

s.- rüm 105a/13

s.- rsem 091b/10

söz s.- rseñ 006a/12

s.- rsün 090b/11

s.- sem 069a/3

s.- yem 085a/5

s.- yen 058a/7

s.- yene 130b/13

s.- yeydi 101b/11

s.- yüp 141b/7

söylen -4- [Tr] İfade edilmek, anılmak.

s.- en 130b/13

s.- irse 050b/3

s.- se 084a/7

s.- ür 117a/6

söyün -1- [Tr] Sönmek.

	s.- miş 049a/10		o s.+ e 131b/10
söz	-70- [Tr] Bir fikri anlatan kelime dizisi, laf.		s.+ i 032b/10, 072b/13, 091a/4, 128b/6, 130b/13, 130b/14
	s. 053b/11, 068a/15, 076a/1, 130b/2, 130b/5, 130b/14, 131b/9, 131b/10, 131b/11, 140b/2, 148a/8		bir s.+ i 130a/5, 131b/5
	bu s. 037b/13, 043b/7, 049b/2, 053b/10, 062a/11, 070a/11		bu s.+ i 053b/10, 080a/6
	ne s. 131b/8, 131b/10		s.+ in 087b/3
	ol s. 131b/5		s.+ in virerler 120a/3
	s. ehlinün 034b/1		anuş s.+ in 050b/7
	s. kılan 033b/6		beyhüde s.+ ler 129a/12
	s. kılursen 018b/5		bu s.+ ler 131b/12
	s. olur 026a/10		bu s.+ lerden 048a/14
	s. söylersen 006a/12		s.+ ü 075b/1
	‘aceb sırrdur ‘aceb hikmet ‘aceb rāz ‘aceb sāz u ‘aceb s. ü ‘aceb nāz 030b/2		hakk s.+ ü 048a/2
	s. ü sāza 032b/11, 123b/7		s.+ üm 059a/3, 062b/3, 097a/2
	s. ü sāzı 125b/4		s.+ üñ 006a/14, 018a/14, 128b/8
	geh s. ü sāzı 033b/2		bu s.+ üñ 119a/10
	s. ü sāzın 033a/14		s.+ üñi 127b/10
	s.+ de 034b/1, 130b/13	şu	-7- [Tr] Su.
	bu s.+ den 016a/4, 096b/11		ş. 030a/7
	ol s.+ den 114a/5		bir içim ş. 103b/11
	āhır s.+ dür 002a/2		ş.+ dan 002a/1
	s.+ dür 030b/4		bu ş.+ dan 121a/12
	işbu s.+ dür 044b/7		bir kaçre ş.+ dandur 005b/10
	ol s.+ dür 131b/11		yüzün ş.+ yını 115a/4
	s.+ e 027a/4, 082a/10		rahmet ş.+ yıyla 141b/9
	her s.+ e 128b/11	su ‘āl	-7- [Ar] Sorulan şey, sual, soru.
			s. eyler 038a/4, 041a/2
			s. itdüm 136b/1
			muştafānuş s.+ i 059a/6

bu s.+ i 026a/14	ş.+ i nādān elinden 067a/1
bu s.+ üñ 069a/2	iy ş.+ i pîrûze 029b/7
ol s.+ üñ 042a/7	bir ş.+ i şāhib 068a/7
şubh -6- [Ar] Sabah.	şu ş. 118a/15
ş. 105b/9, 105b/11, 123b/4	suhan -1- [Fa] Söz, lakırdı.
ş.+ dıñ 140b/14	s. milkinde 133a/13
āh ş.+ ıñā 123a/8	suhançîn -1- [Fa] Söz toplayan, söz getirip götüreren, dedikoducu.
ş.+ ıñā 123a/1	s.+ e 130a/8
şubhdem -2- [Ar + Fa] Sabah vakti.	suhre -1- [Ar] Maskara.
ş. 123a/11	s.+ i dîv 066b/3
vakt-i ş. 123b/5	suhte -1- [Fa] Yanmış, yanık, tutuşmuş.
şubhgāh -1- [Ar + Fa] Sabah vakti.	s.+ m 085b/2
āh-ı ş.+ uñ 047a/5	şulb -1- [Ar] Omurga kemiği, bel kemiği.
ş.+ ıñ 123a/10	ş.+ inden 030a/7
şubhgāhan -1- [Ar + Fa] Sabah vakitleri.	sulğan -82- [Ar] Hükümdar.
ş. 123b/9	s. 057b/12, 087a/1, 088b/1, 100b/12, 102a/9, 115b/7, 115b/11, 125b/6, 125b/15, 126a/4, 126b/9, 127a/13, 129a/11, 144b/15, 145b/12, 148b/5, 148b/7
sūd -21- [Ar] Sevdalar.	bende-i s. 116a/11
s. 089b/14, 093a/8, 093b/7, 093b/9, 093b/13, 093b/14, 094a/5, 099b/8, 106a/13, 114a/2, 139a/10, 143a/1	mîr ü s. 116a/12
s. ola 140a/3	taht-ı s. 127a/14
s. u ziyāndan 125a/9	ne s. dir ecel şāhum ne dervîş gidüpdür merg elinden cümle dilrîş 117b/3
s.+ ı 085b/12, 093b/7, 093b/14, 107b/6	s. hâzretinden 043b/6
s.+ ı dünyā 093b/10	s. idüp 126a/5
bu dünyā s.+ ına 093b/7	ne cânuñ var ki anda kōna s. ne cânuñ var ki ola sulţāna kurbān 127a/15
cihānuñ s.+ ımı 045a/11	s. ol 145b/14
südmend -1- [Fa] Faydalı, karlı, kazançlı.	
s. 140b/3	
şüfâ -4- [Ar] Tasavvuf ehli, sofu.	

s. olusun 037a/1
s. olma 063a/8
s. olursun 004a/15, 038a/2, 040a/7, 054b/10, 057b/11, 116b/3, 120a/5
s. önünde 074b/14
s. u dervîş 102a/10
s.+ a 007a/12, 007b/7, 030b/14, 031a/11, 063a/8, 073a/1, 107a/10, 129a/11
dāmen-i s.+ a 043b/10
dürlü s.+ a 074b/15
ol s.+ a 055a/8, 065b/10, 145b/14
ne cânıñ var ki anda çona sulţān ne cânıñ var ki ola s.+ a çurbān 127a/15
s.+ dan 025b/11
her rüy-i s.+ dan 024b/10
s.+ dur 043b/9
ne s.+ dur 067b/13
s.+ ı 097b/4, 116a/13, 129a/7
‘ālemin s.+ ı 145b/11
kūsi s.+ ı 007a/12
velāyet tahtınıñ s.+ ı 022b/14
iy s.-ı ‘ām 031b/1
s.+ ı baht-ı nîknāmı 035b/10
s.+ ı bākî 062b/10
iy s.+ ı berhakk 018a/9, 041a/2
iy s.+ ı devrān 116b/11
gehî s.+ ı dîn geh pîr-i hammār gehî murdār-ı mey geh merd-i esrār 030a/11
s.+ ı ‘ışka 028b/2
s.+ ı istignā-yı muţlak 007a/7

ol s.+ ı küyneyn 011a/8
s.+ ı muţlak 022b/12, 041a/6
ol s.+ ı muţlak 077b/1
s.+ ı müstagnî 126a/7
s.+ ı şerî‘at 038b/2, 038b/13
s.+ ı türkistān 074b/12, 075b/5
s.+ ı zamāna 043b/7
āli ‘abānuñ s.+ ıdur 015a/10
s.+ ina 050a/10
ezel s.+ inıñ bāz-ı sefîdi 024b/6

sulţānlık -2- [Ar + Tr] Padişahlık, saltanat.
s.+ a 076b/3

bu s.+ a 064b/3

şun -5- [Tr] Takdim etmek.

ş.- ar 035b/10, 121a/1

ş.- dı 093a/9

ş.- maz 092b/1

ş.- up 025a/7

şun ‘ -4- [Ar] Yaratma, yapma.

ş.+ ı kudretündür 003b/11

sırr-ı ş.+ ı şāni‘ 002b/8

ş.+ ı zāta 002b/7

ş.+ in 002b/10

sür -5- [Ar] Düşman saldırılarından korunmak için şehrin etrafına çekilen yüksek duvar, kale duvarı.

s. 013b/5, 042b/10

s.+ ı 089a/5

biri s. 091b/2

	bu dehrüj s.+ ı 094a/2		ş. ü ma'nîden 145b/5
sūr	-1- [Fa] Dügün. gehî mâtem gehî s. 068b/7		ş. ü ma'nî 025a/13 ş.+ de 006a/12, 014a/5, 065b/9, 070a/12
şūr	-7- [Ar] Kıyamette Hz. İsrail'in üfleyeceği boru. ş. 122b/2 nefha-i ş. 137a/6 ş.+ dan 042b/6, 042b/10 bu ş.+ dan 042b/12 ş.+ de 048b/4		çiger ş.+ de 088b/4 her ş.+ de 003a/11 ş.+ den 042b/9, 059b/11, 060a/1 bu bend-i ş.+ den 065b/10 bu ş.+ den 037b/5, 042b/5, 059b/9, 064b/10, 065a/11, 065b/11, 102a/6, 143b/13 ma'nā vü ş.+ den 065a/9
sūrāh	-3- [Fa] Delik, gedik. s. 118a/3 s.+ ı mūra 048a/7 s.+ ı mūşa 127b/7		naqş-ı ş.+ dür 059b/14 ş.+ e 059b/13 ol ş.+ e 139a/4 ş.+ i 059b/3, 145a/1
şūre	-1- [Ar] Kur'an'ın ayrıldığı yüz on dört (114) bölümünden her biri. ş. 027b/4		ş.+ i ğayr 042b/11 ya ş.+ i harf 004b/10 ş.+ i ma'nā 037b/5
şūret	-71- [Ar] Dış görünüm. ş. 004b/10, 004b/11, 025a/13, 037b/4, 037b/6, 037b/7, 037b/8, 059a/11, 059b/8, 059b/9, 059b/15, 060a/2, 064b/7, 064b/10, 068b/10, 068b/12, 068b/13, 132a/3, 143b/13, 144b/12, 145a/1, 145a/5, 145a/6 bu ş. 037b/8, 059b/15, 132a/4 her ş. 064b/9 ma'nā vü ş. 064b/6 ol ş. 037a/14, 059a/12 sāz u ş. 043a/6 ne ş. kalmış ol başda ne göz kaş 102a/5 ne ş. kalur ol demde ne mir'āt 059b/5 ş. olmuşsun 065a/3		ş.+ i mor 039a/3 ş.+ i şeng 051b/9 ş.+ inden 138b/8 bu ş.+ ler 068b/11 ş.+ üj 039a/4, 113a/7
		şusuz	-1- [Tr] Susamış. ş. 122a/2
		suṭūr	-1- [Ar] Satırlar, yazı dizileri. s.+ a 056a/13
		şuver	-3- [Ar] Sûretler. ş.+ den 059b/4, 059b/8 gehî ma'nādan ü gāhî ş.+ den 030a/12

sūy	-2-	[Fa] Taraf, cihet, yön.	s. 080a/6
		anuṣ s.+ ı güldür 050a/14	
		s.+ ı ḥamrî 068a/14	
sūz	-6-	[Fa] Yanma, tutuşma; ateş, sıcaklık.	
		fırkat ü s. 096a/5	
		s. ile sâz 051b/5	
		işbu s.+ e 046b/15	
		s.+ ı dilden 051b/6	
		s.+ i dil u āh-ı şehergāh 122a/13	
		gehî ḥalvet gibi şoḥbet gehî rāz gehî nāz u niyāz u geh s. gehî sâz 082b/14	
sūzen	-3-	[Fa] İğne.	
		s. 082a/15	
		bir s. 082a/14	
		bir s.+ dürür 121b/1	
sūzende	-1-	[Fa] Yakan, yakıcı.	
		s. 082a/15	
āübūt	-1-	[Ar] Sabit olma, gerçekleşme, meydana çıkma.	
		s.+ a 055b/15	
sūcūd	-5-	[Ar] Secde etme.	
		s. 001b/6, 138a/6, 144b/12	
		s. it 058a/14	
		s.+ a 118b/8	
sūḥan	-1-	[Fa] Söz, lakırdı.	
		s. şahnında 033a/2	
sūḥanhā	-1-	[Fa] Sözler.	
		bu s.+ yı kühenden Eski sözler 131b/7	
sūḥanrāst	-1-	[Fa] Doğru söz.	
sūkker	-2-	[Ar] Şeker.	
		biraz s. 020b/2	
		s.+ den 006a/8	
sūkūt	-2-	[Ar] Susma hali, sessizlik.	
		s. itmek 036b/1	
		s.+ umdan 036b/1	
sūleymān	-11-	[Ar] Hz. Davud peygamberin oğlu olan, Kur'an'da ismi geçen peygamber.	
		s. 004b/3, 046a/4, 046a/10, 046a/14, 055a/15, 067a/13, 100b/13, 108a/14, 116a/6, 127a/14	
		s. ol 145b/14	
sūnnet	-2-	[Ar] Hz. Muhammed'in yaptıklarını yapma.	
		s. 049a/9	
		farz ile s. 047a/8	
sūr	-21-	[Tr] 1. Kullanıp yöneterek gitmesini sağlamak.	
		s. 054b/1, 115a/9, 134a/2	
		s.- di 016b/1	
		s.- erseṅ 015b/9	
		s.- me 019a/4	
		ne tāb ü kūt görme idersün ne bir dem tākāt s.- me idersün 106b/4	
		s.- memekden 054a/8	
		s.- üp 071b/3	
		2. Önüne katıp götürmek veya getirmek.	
		s. 031a/7	
		3. İçinde bulunup yaşamak, geçirmek.	

s.- düm 083a/9	bir nefes s. 076b/1
s.- erseñ 047a/1, 050a/9	s. mest ol 108b/8
s.- ersün 104a/10, 106a/11	bir pîr-i s. ü nâtüvâmı 110b/13
s.- medi 100a/3	s.+ em 085b/2, 085b/9
şafâsın s.- mek 113a/8	mür-ı s.+ em 106b/11
s.- mezdi 015a/8	za'f ü s.+ i 106b/2
4. Değdirmek, dokundurmak.	s.+ i lengüm 119a/13
s.- eler 015b/6	saht-ı s.+ üm 010b/13
s.- erler 071a/15	süvâr -5- [Fa] Ata binmiş, binici.
5. Kovmak, uzaklaştırmak.	s. 019b/1
s.- di 016a/14	s. ol 016a/5, 033a/1
sürme -1- [Fa] Süs amacıyla özellikle	s.+ e 019a/15, 036b/5
kirpiklerin diplerine sürülen siyah toz.	
s. 016a/14	-Ş-
süreyyâ -1- [Ar] Ülker yıldızı.	ş'ir -1- [Ar] Şiir.
s. 073a/5	ş.+ le 064a/13
sürh -1- [Fa] Kırmızı, al.	şâ'ir -1- [Ar] Şâir, ozan.
eşk-i s.+ ın 050b/11	ol ş.+ de 133b/6
sürî -1- [Tr] Sürmek, bir şeyi yerden	şâbâş -1- [Fa] Takdir ve beğenme ifade
kaldırmaksızın çekerek sürüklemek.	eder; âferin, bravo.
s.- yüp 117b/12	s. 023a/6
sürür -1- [Ar] Sevinç.	şâd -31- [Fa] Mutlu, sevinçli.
s.+ ı 121b/8	ş. 009b/11, 015a/5, 020b/12, 031b/12,
sürüş -3- [Fa] Melek.	042b/9, 052a/8, 060a/4, 068a/2, 073b/4, 074b/14,
s. 123a/4, 123a/5	090a/5, 105a/15, 129a/1, 135a/11, 135b/3, 135b/9
s.+ in pertevinden 148a/12	ş. elünden 095b/13
süst -17- [Fa] Gevşek; tembel.	ş. eyledi 087a/1
s. 010b/15, 100a/14, 112b/10, 117b/11,	ş. eyleyem 034b/1
122a/10, 122b/10	geh ş. geh ğam 033b/1
'âciz ü s. 117b/13	ş. ol 005b/7

ş. ola 020a/6, 128b/10, 135a/14	her ş.+ sinüñ 113a/5
ş. olmadı 084b/3, 103b/9	ş.+ ye 115a/2
ş. olmak 010b/8	şādkām -1- [Fa] İstedigine kavuşmuş olduğu için sevinen, memnun olan, sevinçli.
ş. olur 074a/5, 145b/5	ş. 143b/2
ş. olursun 116b/3	şādlık -2- [Fa + Tr] Mutluluk.
ş. u ḥandān 135b/2	ş.+ ı 088b/8
şādān -6- [Fa] Mutlu, sevinçli, keyifli.	ş.+ m 115a/3
ş. 010b/6, 094b/14, 110b/5	şādmān -2- [Fa] Sevinçli.
ş. ider 075b/10	ş. 141a/9
ş. ola 010b/5	ş.+ dur 009b/12
ş. olursun 074a/9	şāfi -1- [Ar] Hasta birini iyi eden, şifa veren.
şādî -22- [Fa] Sevinçli, mutlu, gönül ferahlığı.	ş. 026a/14
ş. 060b/10, 089b/2, 091a/5, 103b/6, 148b/12	şāh -59- [Fa] Padişah.
genc ü ş. 045b/7	ş. 043b/12, 086b/11, 091b/15, 115b/7, 116a/6, 124b/8, 126a/1, 126a/9, 126b/15, 127a/1, 140b/13, 143b/9, 144b/4, 144b/13, 145a/6, 147b/12
kimi ş. kimi ğam 060b/3	bir ş. 102a/7, 116a/1
kimi ş. kimi ğam kimi zaḥm olur kimi merhem 005b/5	gehî zülfi siyeh geh rüyı çün mäh gehî beydağ gehî ferzîn gehî ş. 109a/6
ş. ola 053a/6	iy ş. 080a/5, 080a/8, 101b/6, 116a/7
ş. olursun 107b/4	ol ş. 025b/2
ş. vü ğamdan 028b/1	sîmurğ-ı ş. 147b/12
bu naqş-ı ş. vü ğamdan 005b/6	āyîne-i ol ş. bîn 144b/11
ş. vü ger 089a/1	ş. ider 126a/9
eger ş. vü ger ğamdur 086a/4	ş. oldılar 142b/12
bu ş.+ den 092a/1	ş. olupdur 011b/7
ğam u ş.+ den 005b/7, 101b/13	ş. olurisen 088a/2
ş.+ si 093a/12	ş. u vezîrûñ 115b/8
‘ālemüñ ş.+ si 089a/3	
şāfā ü ş.+ si 094a/2	

ş.+ a 116a/4, 125b/13	şāhî -1- [Fa] Şaha, hükümdara mensup, şahla ilgili; hükümdarlık.
cemāl-ı ş.+ a 126b/14	luţf-ı ş. 008a/9
vaşl-ı ş.+ a 127a/4, 127a/11	şāhid -2- [Fa] Güzel sevgili.
ş.+ a lāyık 126a/8	bu yaña bāde vü ol yaña ş. 091a/15
ş.+ ı 017a/9, 067b/13	şehîd ü ş. ü meşhûd 011b/5
bir ş.+ ı 116b/8	şāhnāme -1- [Fa] Osmanlı tarihine ait muharebelerin evvela manzum, sonra manzum ve mensur karışık yazılmışı.
dest-i ş.+ ı 088a/6	nağş-ı ş. 133a/14
vezîr ü ş.+ ı 115b/9	şahş -7- [Ar] Kimse, kişi.
ş.+ ı âlem 014b/1	bir ş. 036a/11, 106b/12
ş.+ ı rāha 036b/14	ş.+ a 130a/15
ş.+ ı zî 'nnüreyn 022a/14	her ş.+ a 127b/2
bu ş.+ ıñ rîşiniñ 'anberi 071b/8	her ş.+ ı 128b/1
ş.+ um 042b/1, 087b/4, 100b/12	ş.+ uñ 039a/2
ne sultān dir ecel ş.+ um ne dervîş gidüpdür	ol ş.+ uñ 059a/12
merg elinden cümle dilrîş 117b/3	şāhsüvār -2- [Fa] Ata iyi binen.
ş.+ uñ 088a/4	ş. 146a/2
bāz-ı ş.+ uñ 088a/5	ol ş. 144b/1
ş.+ uñ bir vezîri 125b/12	şāhvār -1- [Fa] Şaha, hükümdara yakışacak surette.
ol ş.+ uñ kabûli 086b/10	dürr-i ş. 012a/8
ş.+ uñ hizmetinde 074b/13	şak -1- [Ar] Yarık, çatlak.
şāh -4- [Fa] Dal, budak.	iki ş. 120b/2
ş. 084b/7	şakî -1- [Ar] Bahtsız, fena hareketli, haylaz.
bir ş.+ ı bülende 075a/8	ş. 135a/1
ş.+ ı mübārek 023b/2	şām -1- [Ar] Akşam.
ş.+ ı tûbā 064a/11	ş. 137b/9
şāhbāz -1- [Fa] Bir cins iri ve beyaz doğan.	
ş.+ ı 047a/11	
şāhbîn -1- [Fa] Şahı gören.	
āyîne-i ol ş. 144b/11	

şān	-4- [Ar] Ün, şöhet.	ş.+ em 111a/3
	anuñ ş.+ ında 019b/5, 021a/11	ş.+ ı 111a/7
	anuñ ş.+ındağı 148b/2	kemānuñ ş.+ ı 111a/9
	ş.+ uñ 009b/3	ş.+ um 111a/12
şarāb	-6- [Ar] Üzüm suyundan yapılmış içki.	ş.+ uñ 111a/6
	ş. 036b/8	bu ş.+ uñ 111a/10
	ş. u āb 125b/6	bu ş.+ uñ tîri 111a/9
	ş.+ ı emni 092b/1	şası -1- [Tr] Gözleri aynı doğrultuya bakmayan.
	ş.+ ı hūn-ı dilden 126b/8	ş.+ ı dîv 071a/6
	ş.+ ı 'ışk 027a/8	şası -2- [Tr] Ne yapmak gerektiğini bilememek.
	ş.+ ı 'ömr 111a/14	ş.- ma 006a/14, 020a/9
şarķ	-6- [Ar] Doğu.	şavķ -1- [Ar] Işık.
	ş. 104b/10	bu ş.+ a 041b/10
	ş. u ğarbtı 023b/7	şāyed -1- [Fa] Eğer.
	ş.+ a 006a/8, 099b/14	ş. 129b/15
	ş.+ dan 013b/11	şāyeste -5- [Fa] Yakışır, yaraşır, uygun.
	ne ş.+ ı ol nūrıñ ne ğarbtı 023b/7	ş.+ i dergāh olursun 078b/5
şarķ	-3- [Ar] Koşul.	ş.+ i envār 098b/8
	ş. 146b/4	ş.+ i envār olasun 122a/15
	ş.+ ı 076b/2	ş.+ i esrār 123b/14
	ş.+ ı taḥşîl 128a/13	ş.+ i nūr 098b/7
şaşt	-13- [Fa] Okçuların başparmaklarına taktıkları yüzük.	şeb -11- [Fa] Gece.
	ş. idüp 111a/3	ş. 122a/15, 123a/12
	ş. ū heftād 111a/4	bir ş. 138a/6
	ş.+ a 111a/4, 111a/11	rüz u ş. 118a/7, 138a/3
	bu ş.+ a 111a/5	ş. u rüz 051b/5, 124a/9, 126b/2
	bir ş.+ dur 111a/8	sāl u māh u rüz u ş.+ dūr 095a/9

	ş.+ i mehtâb 124b/3		ş. 018b/14, 019b/8
	rûz u ş.+ sen 122b/5	şefî -10-	[Ar] Şefaata eden.
şebâb	-1- [Ar] Gençlik, tazelik.		ş. 135b/10
	eyyâm-ı ş.+ ı 111b/9		ş. it 020b/14, 021b/7
şebângâh	-1- [Fa] Geceleyin, gece vakti.		ş. olur 018a/8
	ş. 085b/8		ş.+ a 021b/7
şebânruz -2-	[Fa] Gece gündüz, yirmi dört (24) saatlik zaman.		ş.+ an 019b/7
	ş.+ ı 126b/7		menba ^ı -ı lu ^ı u şahân ^ı ş.+ i 012a/12
	ş.+ i 118a/8		ş.+ üm 034a/13, 133b/12
şebgîr	-1- [Fa] Gece uyuyamayan.		ş.+ yûme 021a/1
	ş. 123b/1	şefkat	-2- [Ar] Acıyarak ya da koruyarak sevgi gösterme.
şebîhûn	-1- [Fa] Gece baskını.		ş. 008a/12, 135b/11
	ş. 140b/13	şegâl	-1- [Fa] Çakal.
şebnem	-7- [Fa] Çiy.		çarh ^ı ş.+ i 101a/1
	ş. 077b/13, 077b/14, 078a/3	şeh	-14- [Fa] bkz. şâh.
	ş. olmaz 006b/8		ş. 008b/1, 043b/4, 080a/2, 114b/4, 116b/9, 138a/5, 139a/4
	ş.+ i târîk 077a/1		bir ş. 043b/1
şebrenğ	-1- [Fa] Gece renginde olan, siyah.		her ş. 071b/8
	sa ^ı f-ı ş. 080a/3		ş. kıldı 126b/13
şecc	-1- [Ar] Baş yarma.		ş.+ den 126a/4
	bir ş. 137b/10		dest-i ş.+ den 088a/5
şecer	-1- [Ar] Ağaç.		ş.+ ler 049b/6, 137a/10
	ş.+ den 114a/12	şehâ	-1- [Fa] Ey şah, ey padişah!
şedde	-1- [Ar] Arapçada ve Farsçada iki defa okunması gereken bir harfin üzerine konulan işaret.		ş. 080a/7
	ş. 029a/13	şehâdet	-3- [Ar] Bir duruma ya da kişiye tanıklık etme.
şefâ^ıat	-2- [Ar] Bir suçun bağışlanması için aracı olma.		ş. 046b/10, 130b/11
			ka ^ı vl-i ş. 131a/8

şehbâz -2-	[Fa] Bir doğan cinsi.	hevâ vü 'ucb ü kibr ü ş. ü âz 112b/5
	gehî hân ş.+ ı kıldı pervâz gehî kânün 'ışka oldı demsâz 083a/5	bâd-ı ş.+ den 049a/10
	ol ş.+ ı kudsî sün 023b/2	şekâ -1- [Ar] Tâlihsizlik, bedbahtlık, uğursuzluk.
şehd -1-	[Ar] Bal.	ş. bâbı 135a/6
	ş. ü şekerı 097b/2	şeker -14- [Fa] Şeker.
şehensâh -1-	[Fa] En büyük padişah, şahlar şahı.	ş. 053a/3, 075a/9, 078b/8, 078b/13, 132b/5, 141b/1, 143a/5
	ş. 100a/8	ism-i ş. 072b/3
şehîd -2-	[Ar] Şehit, Allah yolunda ölen.	ş. eyler 002a/1
	bir ş. 022b/3	ş. u namâz kıldılar 141b/3
	ş. ü şâhid ü meşhûd 011b/5	ş.+ den 027b/5, 048a/14, 078b/7
şehmât -2-	[Ar] Satranç oyununda yenme.	şehd ü ş.+ i 097b/2
	ş. 049b/6, 058b/13	şekerâne -1- [Fa] Şeker gibi.
şehnişîn -1-	[Fa] Pencere çıkması, balkon.	ş. 140a/15
	bu ş. 035a/11	şekerbâr -1- [Fa] Şeker yağdıran, etrafa şeker saçarcasına tatlı.
şehr -6-	[Fa] Yerleşim merkezi, kent, il.	ol ma' nâ vü lafz-ı ş. 136a/12
	ş. 075a/13, 097a/10, 097a/15	şekk -8- [Ar] Şüphe, zan, tereddüt.
	ş.+ i çîne 074b/12	ş. 025a/5, 059a/3, 119a/9
	bu ş.+ ün 020b/12	ş. ü gümândan 048b/6
	bu ş.+ üñ mürdesin 090b/5	ş. ü reybi 034b/14
şehryâr -2-	[Fa] Hükümdar.	şirk u ş.+ den 143a/10
	ş.+ um 116a/8	ş.+ dür 114b/4
	rüstâ-yı ş.+ uñ 027a/13	zulmet-i ş.+ i 134b/6
şehvâr -2-	[Fa] bkz. şâhvâr.	şekl -1- [Ar] Şekil, biçim.
	dürr-i ş. 024a/9, 053a/12	ş.+ i rengâreng 060b/7
şehvet -6-	[Ar] Kişinin nefesine engel olamayarak karşı cinse duyduğu arzu.	şekür -1- [Ar] Çok şükreden.
	ş. 109a/9	ş. ol 011b/12
	hord u ş. 028b/8, 048b/4, 049a/11	şem' -27- [Fa] Mum.

ş. 006b/1, 016a/5, 027b/9, 142a/1	şen	-1-	[Fa] Sevinçli.
ş. olur 023b/6			ş. 116b/3
ş. olursun 078b/14	şeng	-4-	[Fa] Haydut, eşkıya.
ş.+ de 024a/1			atlas-ı ş. 087b/7
ş.+ e 041b/4, 041b/8, 041b/11, 097a/4			iy ş. 097b/6
bu ş.+ e 069a/2			şüret-i ş. 051b/9
ol ş.+ e 025b/4			bu şüh u ş.+ e 112b/2
vişâl-i ş.+ e 046b/2	şer	-18-	[Ar] Kötülük.
ş.+ i 041b/2			ş.+ e 070b/8, 130a/11
ş.+ i aşhâb 021b/8, 044b/8			ş.+ inden 010a/10
ş.+ i cennet 038a/12			şür u ş.+ inden 108a/13
hemzânû-yı ş.+ i cihântâb 127a/3			ş.+ üm 010a/1
ş.+ i dilden 066a/7			ger hayr u ger ş. 029a/11
ş.+ i vahdetden 082a/9			ş. u şür 070b/5
ş.+ i vuslatdan 082a/7			bu ş.+ adan 093b/12
ş.+ in 141a/2			ş.+ de 063b/3, 106b/10
şerî 'at ş.+ ine 021b/10			bu şür u ş.+ de 070b/6
ş.+ ün 082a/6			şür u ş.+ de 070b/7
bu ş.+ üñ 023b/8			şür-ı ş.+ de 070b/6
bu ş.+ üñ pertevinden 027b/10			şür u ş.+ dür 071a/14, 094a/1
şemme -2-	[Ar]	Çok az miktar, zerre miktârı.	bey' ü ş.+ i 093b/13
ş. 034a/15			bunuñ şür u ş.+ inden 100a/5
bir ş. 084a/7			ş.+ in delili 011b/14
şems -3-	[Ar]	Güneş.	şer' -5-
ş. olur 100b/8			[Ar] Şeriat.
ş. ü kamedür 038a/14			kemâl-i ş. 021b/11
ş.+ üñ 002a/8			ş. yolından 006a/14
şemşîr -1-	[Fa]	Kılıç.	ş.+ a 020a/3
ş. 098b/2			ş.+ i 011b/14
			emîr-i ş.+ i şâhibhavz-ı kevâer 022b/13

<p>şerbet -10- [Ar] Bir çeşit şekerli su. ş. 008a/8, 078b/7, 078b/8, 078b/13, 093a/9, 097b/1 bu ş.+ den 018a/10, 080a/5 ş.+ i ğaybî 080a/4 bu ş.+ ler 084a/6</p>	<p>şerm -1- [Fa] Utanma. ş. 103a/1</p>
<p>şeref -1- [Ar] Büyüklük, yükseklik, ululuk. ş. burcında 012a/11</p>	<p>şermsâr -1- [Fa] Utangaç. ş.+ um 084b/9</p>
<p>şerh -6- [Ar] Açma, ayırma. ş. 135b/8 ş. idem 102b/13 ş. ideydi 101b/13 ş. olur 038b/12 ş.+ a 135b/8 ş.+ i beyân ü âhî dilh`âh 080b/10</p>	<p>şerrü`nnâs -1- [Ar] İnsanların en kötüsü. ş.+ ı 080a/10</p>
<p>şerî`at -10- [Ar] Hz. Peygamber`imizin sözlerine dayanan yol. ş. 011a/8, 014b/4, 018b/7, 080a/2 sultân-ı ş. 038b/2, 038b/13 hem ş. hem haķîķat 137b/11 ş. mülkinüñ mi`mârî 021b/1 ş. şem`ine 021b/10 ş.+ la 131a/14</p>	<p>şeş -1- [Fa] Altı. ş.+ mi 135a/7</p>
<p>şerîf -3- [Ar] Şerefli, kutsal. ş. ü mîrzâde 055a/11 kütüb-i ş.+ i mübârek 149a/8 rûh-ı ş.+ in 137a/5</p>	<p>şevâġil -1- [Ar] Meşguliyetler, uğraşmalar. ş.+ den 044a/4</p>
<p>şerîk -1- [Ar] Ortak. ş.+ isün 088a/7</p>	<p>şevķ -4- [Ar] Şiddetli arzu. ş. 029b/2 ş.+ ı 041b/10 bu ş.+ ı 041b/9 ş.+ um 041b/12</p>
	<p>şey -13- [Ar] Şey, nesne. ş. 003b/15, 055a/4, 086a/9 bir ş. 004a/1 her ş. 003a/8 ol ş. 059a/13 her ş.+ de 061a/14 her ş.+ dūr 093a/5 her ş.+ e 146b/12 ş.+ i lillâh 050b/1 ş.+ le 046a/2 ş.+ ün 060b/14</p>
	<p>şeydâ -2- [Fa] Aşktan aklını kaybetmiş, düşkün, şaşkın.</p>

	ş. 049b/4, 078a/2		ş.+ um 020a/3
şeyh	-47- [Ar] Yaşlı adam, ihtiyar.	şib	-1- [Fa] İniş, aşağı doğru eğiklik.
	ş. 044b/8, 044b/12, 045a/1, 045a/6, 045a/8, 133b/7, 139a/8, 140b/12, 141a/9, 141b/2, 142b/9, 143a/2, 143a/4, 143a/8, 144b/13, 144b/15, 145a/7, 148b/10		ş. u bālā 124a/10
	cümle ş. 139a/9	şibl	-1- [Ar] Arslan yavrusu.
	hikāye-i ş. şan'an 137b/2		ş.+ i 044b/8
	iy ş. 045a/2, 133b/9, 143a/15	şiddet	-1- [Ar] Bir güç veya kuvvetin derecesi, katılık, sertlik.
	ş.+ dür 145a/5		ş. 008a/14
	ş.+ e 138a/15, 142b/6, 143a/13	şifā	-2- [Ar] Hastalıktan kurtulma, iyi olma.
	ş.+ i 139a/7, 140b/10, 141a/10, 145a/7, 148b/10		ş. 107b/9
	ķavl-i ş.+ i 034a/12		ş. umma 092a/3
	ş.+ i fāhīr 133b/1	şikār	-5- [Fa] Av.
	ş.+ iñ ardından 141b/7		ş. eyler 101a/1
	ş.+ iyle 142b/13		ş.+ i 049b/1, 079a/13
	ş.+ üm 139b/4		ş.îrān-ı ş.+ i 086b/1
	ş.+ üñ ardına 142a/7		ş.+ uñ 110a/3
	ş.+ üñ cānına 139a/6, 142b/7	şikāyet	-4- [Ar] Kişinin herhangi bir durumdan hoşnut olmayıp yakınması.
	ş.+ üñ önünde 133b/9		ş. 088b/15, 096a/15, 105b/10
	ş.+ üñ yüzine 143a/5		ş. kılmaz 027b/6
şeyn	-1- [Ar] Leke, ayıp, kusur.	şikāyetsüz	-1- [Ar + Tr] Şikayeti, derdi olmayan.
	ş.+ dür 080a/10		zihî derd ü nihāyetsüz zihî kār zihî derd ü ş. zihî zār 026a/9
şeytān	-2- [Ar] Şeytan, Allah'ın huzurundan kovulan varlık.	şikem	-5- [Fa] Karın.
	ş. 010a/8, 139b/12		ş. 118b/7, 118b/10
şeyh 'attār ferîdüddîn	-1- [Ar] Şeyh Ferîdüddîn 'Attar.		ş.+ den 118b/4
	ş. 148b/6		ş.+ dür 118b/3, 118b/5
şî'ār	-1- [Ar] İz, işaret, alâmet.	şiken	-2- [Fa] Büklüm, kıvrım.

ş. 093b/2		şîr -16- [Fa] Arslan.	
ş.+ dür 105a/9		ş. 098a/3, 098b/2, 109b/5, 119b/9, 120a/10	
şikest -12- [Fa] Kırma, kırılma.		ol ş. elinden 052b/15	
ş. 047a/12, 063b/8		gehî âb u gehî hûn u gehî ş. gehî gözün	
ş. it 025a/7		gehî bernâ gehî pîr 030a/10	
gehî ğamdest ile hemdest olurdu gehî ş. ü		ş.+ e 073a/4	
geh peyvest olurdu 015a/2		ş.+ i 081a/11	
ş.+ i 130b/5		ş.+ i çarhın 030b/11	
ş.+ üñ 106a/4		pîl-i mest ü ş.+ i ğarrân 125a/8	
her ş.+ üm 043b/10		ş.+ i jiyân 101a/1	
ş.+ üñ 029b/3, 050a/3, 063a/12, 063b/8,		ş.+ i jiyânum 052a/4	
089b/10		ş.+ i yezdân 008b/8	
şikeste -12- [Fa] bkz. şikest .		ş.+ i merdân-ı ser-i râh 048b/5	
ş. 023b/6, 029a/15, 036b/15, 046a/9,		ş.+ i mesti 129b/4	
084b/7, 093b/5, 097a/11			
bu ş. 063a/11, 090b/11		şî'r -5- [Ar] Anlama.	
hayrân u ş. 054a/4		ş.+ i laṭî füm 131b/14	
iy ş. 079a/10		ş.+ le 020a/3	
pây-ı gūyân-ı ş. 082b/11		ş.+ üm 034a/12, 034a/14	
şimden -3- [Tr] Bundan böyle.		ş.+ ümün 034a/14	
ş. 014a/15, 078b/9, 111b/1		şîrân -1- [Fa] Aslanlar.	
şimdi -12- [Tr] İçinde bulunduğumuz zaman		ş.+ ı şikârı 086b/1	
dilimi.		şîre -3- [Fa] Süt.	
ş. 010a/2, 033a/4, 039a/11, 054a/9, 055b/5,		bu ş. 071b/11	
072b/11, 073a/3, 096b/12, 099b/5, 110b/1, 139b/11		şîre ş. 109b/5	
ş.+ den 132a/10		ş. şîre 109b/5	
şinev -1- [Fa] İşiten, dinleyen.		şîrh'âr -1- [Fa] Süt içen, henüz memede olan.	
s. 106a/14		ş.+ e 085b/1	
şinide -1- [Fa] İşitilmiş.		şîrîn -8- [Fa] Güzel, tatlı, hoş.	
ş. 020b/3		ş. 087b/5, 103a/14	

ya telh olur naşî büñ yâhû ş. 087b/12	ş. 097b/6, 098a/3
‘ayş-ı ş. 103a/14	ş.+ den 098a/4
cân-ı ş. 136b/9	şîşekâr -1- [Fa] bkz. şîşeger .
‘ömr-i ş. 109a/13	ş.+ e 098a/5
ş. zebân ol 023b/10	şitâb -3- [Fa] Acele, sürat, çabukluk.
ş.+ i 102b/12	ol ş. 142a/9
şîrinlik -1- [Fa + Tr] Güzellik, tatlılık.	ş.+ ı 074a/12, 098b/12
hem ş.+ i hem şûri 131b/11	şitâbân -2- [Fa] Acele eden, çabuk olan, koşan.
şirk -1- [Ar] Allah’a ortaklık koşma.	ş. 073b/7
ş. u şekden 143a/10	mihir-i ş. 046a/12
şîrmerd -1- [Fa] Arslan yürekli, cesur.	şîve -1- [Fa] Naz, eda.
ş.+ i 052b/8	bu âh u ş.+ n 127a/10
şirret -1- [Ar] Kötülük, şerirlik.	şol -37- [Tr] İşaret etmek üzere kullanılan söz.
ş.+ inj keâreti 141a/3	ş. 018b/5, 096a/6
şîrrevğan -1- [Fa] Yağ sütü, susam yağı.	ş. bir hürüşuñ 088a/7
ş. 077a/1	ş. bir nazardan 129a/2
şîşe -16- [Fa] Şişe, sırça.	ş. cân ider 035b/12
ş. 098a/1, 098a/2, 098a/3, 098a/4, 098a/5, 100a/13, 100b/3	ş. dem 015b/1, 017a/6, 017a/12, 017b/11, 031b/11, 039a/12, 043b/7, 046a/10, 047a/12, 049a/6, 056a/7, 073b/7, 075b/7, 075b/9, 092a/7, 095b/6, 097a/13, 112b/10, 141a/9
ol ş. 121b/13	ş. demde 055b/7
bir ş. gülâbı 048b/13, 121b/10	ş. deñlü 115b/3
ş.+ i sâlûsî 139b/15	ş. dil 050a/11
ş.+ ler 100b/2	ş. dile 050b/3
ş.+ nüh hâdim kapağın 121b/11	ş. günâhuñ 071a/7
vücûduñ ş.+ si 035a/1	ş. hâdime 088b/5
varlık ş.+ sine 035a/3	ş. işi 131a/15
şîşeger -3- [Fa] Cam ustası, cam işiyle uğraşan.	

ş. kadar 070a/5		şu'le -1- [Ar] Alev, ateş alevi.
ş. kadardur 091b/10		ş. 084a/7
ş. meccāzuñ 143b/6		şüh -1- [Fa] Hareketlerinde serbest, neşeli, şen ve oynak.
ş. resme 058b/15		bu ş. u şenge 112b/2
ş. vaşluñ şonı 103a/11		şüm -1- [Fa] Şom, uğursuz.
ş. vuzūniñ 071a/6		ş.+ a 105a/1
şöhret -1- [Ar] Meşhurluk, ün, ad yapma.		şür -10- [Fa] Karışıklık, gürültü, kavga, fitne.
ş.+ üñ 115b/1		şer u ş. 070b/5
şöyle -12- [Tr] Şu biçimde, şuna benzer.		ş. u şerde 070b/7
ş. 036a/13, 041b/3, 053a/15, 053b/3, 054a/10, 061b/6, 076a/10, 076a/13, 099b/11, 104b/11, 110a/12, 117b/10		bu ş. u şerde 070b/6
şu -22- [Tr] İşaret zamiri.		ş. u şerdür 071a/14
ş. 071a/9		bunun ş. u şerinden 100a/5
ş. ābı 121b/10		ş. u şerrinden 108a/13
ş. deñlü 016a/11, 016b/1, 016b/2, 017a/3, 055b/13, 076a/8, 076b/5, 108b/14, 115b/1, 119b/4, 133a/7		ş. ü şerdür 094a/1
ş. göze 043b/12		ş.+ ı eyyām 057b/8
benüm ş. iy rızkum 120b/10		ş.+ ı şerde 070b/6
ş. kāndan 008b/14		hem şirinliği hem ş.+ i 131b/11
ş.+ mı 065b/1		şüride -2- [Fa] 1. Karışık, perişan.
ş. mülküñ 103a/10		bir ş. hāle 115a/8
ş. resme 039a/14, 110b/10		2. Aşık, tutkun, şeydâ.
ş. şūfi 118a/15		ş. 084a/14
şuhūd -1- [Ar] Gözle görülecek şekilde var olma.		şurbā -1- [Tr] Çorba.
ş.+ ı 002b/1		ş.+ ya 120b/12
şular -4- [Tr] Şunlar.		şu'ür -1- [Ar] Anlama, anlayış, hissetme.
ş. 009b/14, 082a/6, 089a/2, 123b/12		ş. 020a/3
		şübhe -1- [Ar] Şüphe, kuşku.
		ş. 071a/6

şühūd -2- [Ar] Şahitler, tanıklar.
ş. 081a/1
ş. ehline 023b/1

şükür -3- [Ar] Allah'ın verdikleri karşısında duyulan minneti ifade etme.
ş. it 047a/10
ş.+ e 008a/13
anuş ş.+ i 123b/13

şümār -1- [Fa] Hesap, sayı.
ş.+ ı 079a/13

şütür -2- [Fa] Deve.
ş. 127b/4, 127b/7

-T-

tā -32- [Fa] Bir şeyin bulunduğu, başladığı veya sona erdiği yeri veya zamanı anlatırken söze abartı katmak için kullanılan söz.
t. 006a/1, 006b/12, 011b/11, 028a/9, 031a/11, 035a/8, 040b/8, 047b/9, 051a/4, 052b/11, 054b/14, 057a/1, 057a/2, 065b/1, 065b/2, 065b/8, 081b/14, 084b/15, 092b/1, 092b/2, 094a/4, 104b/10, 107b/2, 122a/15, 123b/13, 130a/12, 137a/6, 138a/14, 140b/14, 141a/9, 147a/3

ta'ab -1- [Ar] Zahmet, sıkıntı.
miḥnet ü renc ü t.+ dur 095a/9

ta'addüd-3- [Ar] Birden çok olma, çoğalma.
t. 078a/4
t.+ dan 078a/5
her t.+ den 009a/15

ta'am -1- [Ar] Yemek, aş.
t.+ ı 131a/7

ta'aşşub -3- [Ar] Birine taraftarlık etme, kendi dinini çok üstün tutma.

t. 022b/8, 022b/10

t.+ dan 023a/13

ṭā'at -22- [Ar] Allah'ın buyruklarını uygulamaya, ibadet etme.

ṭ. 008b/11, 020a/10, 071b/13, 071b/14, 085a/8, 105b/1, 122a/11

bu ṭ. 071a/14

ṭ.+ a 113a/11, 128a/6

ṭ.+ dan 128a/7

ṭ.+ den 071a/9

bu ṭ.+ den 071a/5, 071a/7, 071a/12

ṭ.+ e 047a/4, 072b/7

ṭ.+ ı pāk 127a/8

ṭ.+ inden 144a/1

ṭ.+ ları 007a/4

ṭ.+ üj 072b/3

ṭ.+ ünden 072a/3

ta'azzum -1- [Ar] Büyüklük satma, kibirlenme.

mülk ü t. 069a/9

tāb -16- [Fa] Güç, kuvvet, takat.

t. 045b/12, 122b/5, 124a/11, 125b/6, 127a/3

ne ṭ. ü küt görme idersün ne bir dem ṭākat sürme idersün 106b/4

t. içinde 053b/3

t. ol 014b/8

t. olur 147a/3

t.+ dur 147a/4, 147a/6

t.+ ı bîdil 125a/1	ṭabîb -1- [Ar] Hekim, doktor.
t.+ ı dîdâr 006b/12	t.+ üñ merheminden 092a/3
t.+ ı meh 071b/12	ta'bir -2- [Ar] İfade, anlatma.
t.+ ında 144b/5	t. 029a/4
t.+ mı 147a/7	t.+ i 138a/12
ṭab -3- [Ar]	ṭabl -2- [Ar] Davul.
ṭ. 049b/2, 103a/3	t.+ ı 006b/15
ṭ. eyle 104a/12	bu t.+ ı pürbâd 036b/9
ṭab' -6- [Ar] Karakter, yaradılış.	ṭablâz -1- [Ar + Fa] Davulcu.
ṭ. 148b/9	t.+ ı 036b/12
zûlmet-i t.+ a 061b/13	ṭabnâk -1- [Fa] Parlak, parıltılı.
t.+ ı ḥakîḳatbine 055a/1	t. 120b/1
bu dehrün t.+ ı merdümh'ârı 095b/11	tâc -14- [Fa] Hükümdarlık alameti başlık.
t.+ ile 034a/7	t. 014b/9, 038a/11, 073b/11, 133b/8
t.+ uñ 101a/7	bir t. 088a/7
ṭabâyi' -4- [Ar] Tabiatlar, yaratılışlar, huylar.	ol t. 088a/8
dîvâr-ı t. 002b/8	t. giyüpdür 014b/9
t.+ den 002b/9, 003a/4	bu t. u tahta 088a/10
bu t.+ den 002b/10	t.+ ı 137b/12
tâbdâr -1- [Fa] Parlak, ışığı çok olan.	sa'âdet t.+ ı 113b/2
t. 138b/6	esrâr u t.+ ı eşhiyâdur 022a/12
tâbemâh -1- [Fa] Mehtap, parlak ay.	t.+ ı levlâk 012b/3
t.+ ı 007b/9	devlet t.+ ı nuñdur 045a/14
ṭabî'at -5- [Ar] Huy, mizaç.	t.+ um 116a/3
ṭ. 039b/15, 047b/2	ta'cîl -2- [Ar] Acele ettirme, çabuklaştırma.
ṭ. çârçüpinden 024b/10	t. 054b/1, 128a/13
ṭ. perdesinden 040a/1	ṭat -2- [Tr] Bir şeyin tadının nasıl olduğunu anlamak.
ṭ. zûlmetinden 055a/8	t. 080a/5

- .- a 080a/4
- adır** -2- [Tr] Tattirmek.
- .- du 041b/9
- .- ğıl 018a/11
- afilat** -1- [Ar] Etraflı olarak bildirmeler, uzun uzadıya açıklamalar.
- t.+ a 080b/11
- ağ** -1- [Tr] Dağ.
- .+ dan 055b/1
- ağıl** -1- [Tr] Dağılmak.
- .- ur 117a/14
- Çağla** -1- [Tr] Büyük üzüntü vermek, acı ve ıztırap çektirmek, yakmak, dağlamak.
- .- dılar 140b/6
- ağyr** -2- [Ar] Değiştirme.
- t. 097a/8, 107b/11
- al** -3- [Ar] Toplama, alma.
- t. eyleyesn 069b/8
- art-ı t. 128a/13
- mel-ı t.+ i kemle 020a/4
- an** -1- [Ar] Güzel bulup takdir etme, beğenip alkılama.
- t.+ den 131b/12
- a** -1- [Fa + Ar] Hakka kadar.
- t.+ dan 105a/6
- aret** -3- [Ar] Temizlik.
- . 019b/13
- ğusl u . 036a/14
- . klasun 049b/3
- ayl** -1- [Ar] Hayale getirme, hayalde canlandırma.
- t. 059a/11
- ayr** -2- [Ar] Hayran olma, hayrete dme.
- t. 136a/11
- ol ğark-ı t. 134b/2
- iyyt** -1- [Ar] ‘Allah mrler versin!’ demeler, selamlar, hayır dualar.
- t. 021a/2
- kk** -5- [Ar] Doğrulanmı; hakikat.
- t. 047a/9
- bnyd-ı t. 021a/5
- nr-ı t. 017a/6
- srr-ı t. 007b/4
- t.  dni 058b/15
- kkat** -1- [Ar] Aratırmalar, sorutırmalar.
- bu t. 040a/12
- ml** -1- [Ar] Ykleme, ykletme.
- t. klmadı 016a/6
- t** -26- [Ar] Hkmdarlık makamı.
- t. 089a/9, 114b/12
- h t. u h tata 114b/11
- ya t. olur nabh yh tata 087b/10
- t.  klhı 113a/12
- t. u klehden 100a/9
- t. u mesned 103a/12
- t.+ a 057b/12, 088a/10, 088a/11
- bu t u t.+ a 088a/10

anuḡ t.+ ı 088a/12	ṭ. 027a/12, 069a/3, 073b/13, 090b/3, 098b/6, 110b/1, 127a/4, 127a/6, 127a/11, 136b/2, 142a/12, 144a/13
gehî fahr ile çıkđum fevki 'arşa gehî fakrile	
indüm t.+ ı ferşe 083a/4	şabr u ṭ. 143a/3, 143a/13
t.+ ı sîne 088a/12	ne tâb ü küt görme idersün ne bir dem ṭ. sürme idersün 106b/4
t.+ ı sulţân 127a/14	
velâyet t.+ ina 022b/12	ṭ. u şabr u qarâr 139a/5
t.+ ından 100b/13	ṭ. u zür 016b/3
t.+ ını 067a/13	ṭ. ü zür 109b/8
velâyet t.+ inuḡ sulţânı 022b/14	ṭ.+ den 144b/3
t.+ ile 088a/11	kimsenüḡ ṭ.+ i 144b/2
t.+ uḡ 033a/3, 088a/10, 114a/2	taḡâzâ -1- [Ar] Serzeniş, azarlama, başa kakma.
bu t.+ uḡ 088a/11	t. 050b/13
t.+ uḡ âbnüsü 088a/9	taḡdîr -4- [Ar] Değer biçme.
t.+ uḡı 145b/15	t. 113a/4
taḡt -3- [Ar] Alt, aşağı.	t.+ e 029a/13, 107b/11
ḡâh taḡt u ḡâh t. +a 114b/11	şafha-i t.+ e 097a/8
ya taḡt olur naşîbüḡ yâhü t. +a 087b/10	taḡdîs -1- [Ar] Kutsal sayma, kutsallaştırma.
taḡta -3- [Fa] Birçok işte kullanılan düz ağaç parçası.	tesbîḡ u t. 007a/3
t. 139b/2	ṭakı -1- [Tr] Dahi anlamında edat.
t.+ dan 114b/12	ṭ. 147b/3
bu dehrüḡ taḡtbend-i t.+ sı 088a/12	taḡrîb -1- [Ar] Yaklaştırma, tahmin.
taḡtbend -1- [Fa] Tahta bağılı olan.	aşl-ı t. 055a/7
bu dehrüḡ t.+ i taḡtası 088a/12	taḡşîr -1- [Ar] Kısaltma, bir işi eksik yapma.
ṭāk -5- [Ar] Bina kemeri.	t. 111a/5
ṭ. 136b/2, 138b/9, 143a/13	taḡvâ -2- [Ar] Allah'tan korkarak dinin yasakladığı şeyleri yapmama.
ṭ.+ dan 027b/8	evrāk-ı t. 039b/9
bu ṭ.+ ı muṭabbaḡ 012a/1	t.+ dan 020a/7
ṭāḡat -21- [Ar] Vücutta bulunan başarabilme gücü.	

taqvīm -3-	[Ar]	1. Eğriyi doğrultma, düzeltme.	t. 103a/14
		aḥsen-i t.+ e 007b/6	
		t.+ i aḥsen En güzel nizam, şekil ve suret.	
		001b/7	
		2. Takvim.	
		bu t.+ i 082b/5	
ṭal -	-9-	[Tr] Suyun en derinine girmek.	
		ṭ.- ar 052a/4	
		ṭ.- arsaṅ 087b/11	
		ṭ.- duṅ 106b/9	
		ṭ.- duḵ 084b/2	
		ṭ.- mayınca 147a/12	
		ṭ.- up 005b/8, 030a/14	
		ṭ.- updur 106b/8	
		ṭ.- upsun 107a/7	
ṭalā	-4-	[Fa] Altın.	
		ṭ.+ sı 034b/10, 082b/1	
		bu deryānuṅ ṭ.+ sı 034b/10	
ṭalāk	-1-	[Ar] Nikahlı olunan kadını bırakma.	
		ṭ. 023a/9	
tālān	-1-	[Fa] Talan, yağma, çapul.	
		t. 104a/6	
ṭaleb	-3-	[Ar] İsteme, dileme, istek.	
		ṭ. 046b/13, 070a/6, 142a/4	
ṭalebkār	-3-	[Ar + Fa] İstekli.	
		ṭ. 067b/3, 116a/14	
		ṭ.+ ı digerdür 083b/1	
telḥ	-1-	[Fa] Acı.	
ṭālīʿ	-2-	[Ar] Talih, baht.	
		ṭ.+ i 011b/11	
		ṭ.+ üm 135a/7	
ṭālib	-8-	[Ar] İsteyen, talep eden.	
		ṭ. 044b/2, 114a/8, 119b/8	
		bir ṭ. 080a/11	
		mergüb u ṭ. 029a/9	
		ṭ. u maṭlūbı 004a/6	
		ṭ.+ ine 017b/7	
		ṭ.+ seṅ 034b/5	
taʿlīm	-3-	[Ar] Öğrenme, öğretme.	
		t. 005b/2, 075b/11	
		t. itdūḡi 148b/4	
tām	-3-	[Ar] Gerekli her şeyi kendinde bulunduran.	
		en ʿām-ı t.+ a 031b/15	
		bu in ʿām-ı t.+ ı 031b/8	
		menbaʿ-ı en ʿāmı t.+ uṅ 031b/9	
ṭaʿm	-1-	[Ar] Lezzet, yeme, tat.	
		engebînüṅ ṭ.+ ı 087b/5	
ṭamaʿ	-3-	[Ar] Doymama durumu, daha fazla şey isteme.	
		ṭ. 121a/4	
		ṭ.+ dan 128a/1	
		ṭ.+ dur 089b/1	
tamām	-14-	[Ar] Bir eksikliği olmayan, bütün.	
		t. 019a/11, 039a/13, 134a/11, 138a/4, 138a/13, 146a/3, 148a/7	
		t. it 136b/13	

t.+ a 019a/12, 031b/15	ğ.+ āftāb 147a/5
t.+ ı 031b/2, 031b/8, 032a/3	ğayla- -1- [Tr] Şaşırmaq.
sāzuğ t.+ ı 060a/14	ğ.- r 143b/9
ğam- -1- [Tr] Damlamak.	ğarı -1- [Tr] Allah.
ğ.- ub 030a/7	t.+ η 042a/9
tamāmet -7- [Ar] Tamam olma.	ta'zīm -1- [Ar] Büyük sayma, ululama, saygı gösterme.
t. 014a/9, 016b/10, 025b/5, 039a/12, 042b/8, 054b/9, 092b/11	t. 148b/2
ğamar -1- [Tr] Damar; huy, tabiat.	ğap - -3- [Tr] Kulluk etmek.
ğ.+ dan 030a/7	ğ.- arsa 114a/12
ğāmāt -1- [Fa] Uygunsuz, saçmasapan söz.	ğ.- arsun 079a/6
ğ.+ a 128b/5	ğ.- arvan 121a/4
ğamla - -1- [Tr] Damlamak.	ğapu -10- [Tr] 1. Tamam, hepsi.
ğ.- r 102b/13	ğ.+ η 080a/6, 094a/11, 121a/9
ğa'n -1- [Ar] Sövme, yerme, ayıplama.	ğ.+ ηdur 009a/9, 014b/1, 140b/15, 142a/13
ğ. ider 110b/11	2. Makam, huzur.
tāne -1- [Fa] Bir varlığı oluşturan şeylerin her biri için kullanılan sayısal ifadesi olan birim, adet.	ğ.+ ηdan 088a/4
t. 072a/9	ğ.+ ηdandur 134b/4
ğa'ne -1- [Ar] Sövme, çekiştirme.	tār -2- [Fa] İp, iplik.
ğ. 049a/14	t. 064a/3
tam - -4- [Tr] Bilip ayırmak, ayırt etmek.	pūd u t.+ ı 004a/8
t. 057a/14	tār u mār -1- [Fa] Karmakarışık, dağınık, perişan.
t.- maz 139b/9	t. + um 125b/7
t.- ruğ 042a/7	ğar -3- [Tr] Geniş ve bol olmayan.
t.- r 143b/13	ğ. 041a/9, 059a/8, 066a/6
ğay -3- [Tr] Güneş doğmadan önce beliren alaca karanlık, fecir.	ğarab -2- [Ar] Sevinçlilik, şenlik.
ğ. 038b/3, 073b/6	ğ. 145b/4
ğ.+ mı 038b/1	nāz u ğ. 142a/11

tarabnāk -2- [Ar + Fa] Sevinçli, coşkun.

ṭ. 006b/15, 033b/14

taraf -5- [Ar] Yan, yön.

her ṭ.+ da 015b/4, 116a/14

her ṭ.+ dan 018b/9, 037b/2, 080a/13

tarafkār -1- [Ar + Fa] Taraf tutan, bir tarafı kayıran (kimse).

ṭ. 144a/12

tarfet'ül'ayn -1- [Ar] Göz açıp kapatıncaya kadar olan en kısa an.

ṭ. 016a/7

tarḥ -1- [Ar] Kurma, tanzim.

ṭ. it 061a/12

ta'rîf -1- [Ar] Etrafiyla anlatma, anlatılma.

t. 048a/10

tārîk -4- [Fa] Karanlık.

bu ḥāk-i t. 135b/1

gūr ü teng ü t. 092b/9

şebnem-i t. 077a/1

ol t.+ i küllḥān 126b/5

tarîk -3- [Ar] Yol, usül.

bu ṭ.+ e 040b/3

ṭ.+ i aḥmedüñ 040b/5

bu ṭ.+ uñ 040b/2

tarîkat -1- [Ar] Allah'a ulaşmak amacıyla izlenen yol.

ṭ. bahrinüñ ğavvāsı 021a/9

tārîḥ -1- [Ar] Herhangi bir olayın meydana geldiği gün, yıl.

t. u ḥikāyet 133a/13

tarlîk -2- [Tr] Sıkıntı, ızdırıp, darlık.

ṭ. 057a/8

ṭ.+ ina 099a/11

tarz -1- [Ar] Şekil, biçim, suret.

ṭ.+ ı ḥafîz 034a/12

tās -1- [Ar] İçine sulu şeyler konulabilen derince kap.

bir ṭ.+ a 094b/9

taşdıķ -1- [Ar] Doğrulama, gerçekleştirme, onaylama.

t. 021a/10

taşnîf -1- [Ar] Sınıf sınıf ayırma, sınıflama, bölümleme.

t. 048a/10

taşriḥ -1- [Ar] Açık açık söyleme, söylenme.

t. 028b/12

taş -5- [Tr] Bulunduğu yere sığmamak, dışarıya akmak.

ṭ.- arsun 103a/7

ṭ.- dum 083a/8

bu ṭ.- maḥdan 083a/9

ṭ.- up 014a/12, 027a/8

taş -13- [Tr] Sert toprak, taş.

ṭ. 090b/10, 097b/9, 097b/10, 101a/6

gehî zertâc urur başa gehî ṭ. 094a/7

ol ṭ. 120b/2

ṭ. bağlardı 015a/3

ṭ. ola 035a/3

ṭ.+ a başı vü başa taşı 119b/6

	ğ.+ ı 029b/2, 119b/6		
	ğ.aşa başı vü başa ğ.+ ı 119b/6		
	degirmen ğ.+ ınuğ altında 098a/2		
ğ.aşra	-6- [Tr] Dışarı.		ğ.aşlasân -1- [Ar] Başa sarılan sarığın omuzlar üzerine salıverilen ucu.
	ğ. 017a/5, 092a/9, 097a/7, 119b/5, 119b/8		ğ.+ ı 014b/10
	ğ.+ ya 119a/9		ğ.aşyib -1- [Ar] İyi, güzel, hoş.
ğ.aşlu	-2- [Tr] Şekerli olan.		ğ.+ ine 017b/7
	ğ. 027b/5		ğ.aşyibât -1- [Ar] İyi, güzel işler ve hareketler.
	ğ.+ dur 048a/14		ğ.+ ı 017b/7
ğ.aşvâf	-3- [Ar] Bir yeri mukaddes sayarak ziyaret etme, etrafını dolaşma.		ğ.aşze -10- [Fa] Bayatlamamış, ilk günkü durumunu koruyan.
	ğ. 072a/11		t. 063b/15, 132a/13, 145b/4
	ğ. eyler 021b/9		bir deste t. 071a/1
	ğ.+ uğ 067a/4		t. cân ol 023b/10
ğ.aşvüs	-4- [Fa] Süslü, güzel bir kuş, tavus kuşu.		bu t. gülşen 054a/9
	ğ.+ a 094a/13, 094b/6		t. nevcivândur 038b/14
	ol ğ.+ ile 106b/14		t. olmak 028a/11, 064a/14
	ğ.+ u 088b/2		t.+ dür 071b/5
ğ.aşyan	-1- [Tr] Kendini dayamak, vücudunu bir yere yaslamak, abanmak.		ğ.aşzî -5- [Fa] Arap, Arapça.
	ğ.- ma 111a/6		t. 079a/13
ğ.aşyerân	-1- [Ar] Uçma, uçuş.		esb-i t. Arap atı. 081b/6, 124b/9
	ğ. ide 143a/14		kelb-i t. 119b/15
ğ.aşyân	-1- [Ar] Bir şeyi ayırıp belirli duruma getirme.		rübâh-ı t. 119b/12
	t. 075b/8		te'bîd -1- [Ar] Ebedileştirme, sonsuzlaştırma.
ğ.aşyânşüz	-1- [Ar + Tr] Tayin olmayan.		nür-ı t. 026a/6
	ehl-i t. 067a/10		te'essüf -3- [Ar] Kederlenme, tasalanma.
			t. 112b/12
			t. idesün 129b/15
			t. kılp 075b/4
			te'hîr -1- [Ar] Sonraya, geriye bırakma, geciktirme.

	t. 066a/2				t. 043a/2
te'yîd	-1-	[Ar]	Kuvvetlendirme, sağlamlaştırma.		tecemmül -2- [Ar] Süs, süsleme.
	t. 008a/5				bu mülk ü māl u esbāb u t. 102b/1
te'ālā	-1-	[Ar]	Şanı yüce olan Hakk'ın ismiyle birlikte kullanılır.		bu t. 112b/14
	t. 012b/8				tecerrüd -1- [Ar] Soyunma, çıplak olma.
te'ālî	-2-	[Ar]	Yücelme.		t. 055a/7
	hakk-ı t. 028b/3				tecrîd -1- [Ar] Bir tarafta tutma.
	t.+ den 139b/6				mevzi'-i t.+ i dildür 050a/13
tebāh	-1-	[Fa]	Bozuk, çürük.		tedbîr -5- [Ar] Bir şeyin önüne geçmek için önceden yapılan hazırlık.
	t.+ dur 094b/5				t. 066a/2, 097a/8, 117b/10
tebā'î	-1-	[Ar]	Tabi olma.		t. eyleyince 129b/4
	te. olma 003a/4				t.+ i kāmîl 129b/3
tebārek	-1-	[Ar]	'Mübarek etsin!'		tedebbür -2- [Ar] Sonunu, hakikati düşünme.
	t. 023b/2				ehl-i t. 099a/6
tebdîl	-1-	[Ar]	Değiştirme.		t. eyle 130a/5
	t. olur 017a/10				teennî -4- [Ar] Yavaş gitme, yavaşlık.
tecellā	-1-	[Ar]	Görünme, belirme.		t. 130b/4
	t. 076b/7				t. kıll 117a/2, 128a/13, 128b/8
tecellî	-12-	[Ar]	bkz. tecellā .		tefekür -10- [Ar] Düşünme, zihin yorma.
	t. 012b/8, 026a/13, 036a/2, 037b/11, 038a/10, 049b/5, 059b/1				t. 069a/13, 108a/3
	envār-ı t. 008b/2				t. eyle 069a/7
	rāy-ı t. 043a/10				t. kıll 030a/5, 099a/4, 099a/6, 101a/10, 108a/3, 122a/7
	t. kıll 029b/11				tefhîm -2- [Ar] Bildirme, anlatma.
	t. kıllur 050a/4				t. 080a/1, 125b/13
	t. olur 013a/8				teğayür -1- [Ar] Zıt olma, başka türlü olma.
tecellîsüz	-1-	[Ar + Tr]	Tecellisi olmayan.		t. 069a/6
					tehi -3- [Fa] Boş.

t. 134b/2	t. 031b/7, 105a/7
t.+ dūr 103a/8	t. idem 131b/5
pūrhasret ü dest-i t.+ dūr 134b/1	t. iderdi 013a/14
tehiyyât -1- [Ar] Hazırlamalar, hazırlanmalar.	t.+ a 031b/4
t.+ uñ 017b/6	tekye -1- [Ar] Güvenme.
tehzîb -1- [Ar] Düzeltme, temizleme, ıslah etme.	t. 116b/5
t. 056b/13	tekyegâh -2- [Ar + Fa] Dayanılacak yer.
tek -8- [Tr] Biricik, yegâne, eşi olmayan.	t. it 088a/6
t. 004a/7, 025a/5, 037a/4, 042a/14, 069a/10, 085b/12	t.+ uñ 026a/2
t. 'âleme 037a/1	telbîs -1- [Ar] Ayıbını gizleme.
t. yârim 149a/2	mekr u t. 066b/7
tekazâ -3- [Ar] Alacaklının borçluyu sıkıştırmaması.	telef -1- [Ar] Yok etme, öldürme.
t. 078a/1	t. 085a/14
t.+ yı 118b/3, 118b/4	telh -5- [Fa] Acı.
tekebbür -9- [Ar] Kibir gösterme, büyüklük satma.	bu âb-ı t. 109b/9
t. 099a/6, 105a/8	t. ider 069a/11
t. eyle 129a/14	ya t. olur naşîbüñ yâhü şîrîn 087b/12
t. eyleye 129a/14	merg-i t.+ e 102b/12
t. eyleyenler 099a/8	t.+ i dârünüñ ğamından 092a/3
t. itme 130a/5	telkîn -3- [Ar] Bir fikri aşılama, kulağına sokma.
t.+ den 099a/9, 099a/10	t. 070b/1, 070b/3, 070b/4
t.+ le 099a/5	temâşâ -4- [Fa] Bakıp seyretme.
teklîf -2- [Ar] Birinden bir iş isteme, öneri.	t. 077b/14, 099b/11
t. idüp 047a/9	ne yimek var ne içmek ne t. 120b/8
t.+ ile 007b/4	t. kıl 065a/2
tekrâr -5- [Ar] Bir şeyi çok kere yapma.	temcîd -1- [Ar] Ululama, ağırlama.
	t.+ i virdi mâ'arefnâk 012b/3
	temelluğ -1- [Ar] Yaltaklanma, dalkavukluk.

t. kı1 129a/15		mevt-i t. 057b/15
temennî -1-	[Ar] Dileme, dilek, istek.	ol t. 120b/5
t. eyle 058a/1		vücüd-ı t. 062b/12, 085b/13
temeââül -1-	[Ar] Bir şekle bürünme.	bu t. mişkâtınun mişbâhı 023b/4
t. 059a/11		ne t. peydâ vü ne cân 086b/3
temmet -1-	[Ar] ‘Bitti.’ anlamında kitapların sonunda kullanılan bir söz.	t. u cānuḡ 037a/9
t. 149a/3		t. ü cān 037a/10
temîz -3-	[Ar] Pak, tahir.	t. ü cāndan 037a/7, 037a/11, 095b/6
t.+ üm 085a/13		bu t. ü cānuḡ 037a/8
t.+ üḡ 087a/2, 103a/5		t. ü cānuḡda 122a/9
temkîn -1-	[Ar] İhtiyat, tedbir.	t.+ de 040a/6
t. 074a/1		cān-ı t.+ de 002b/2
temmetü’lāyet -1-	[Ar] “Ayet bitti, tamam oldu.” anlamındaki söz.	iy ḡabs-i t.+ de 076a/3
t.+ i 148a/10		belā-yı t.+ dedür 086a/2
temüz -1-	[Ar] Temmuz.	t.+ den 007b/12, 007b/15, 037a/13, 057a/8, 062b/8, 067b/15
t.+ em 085a/12		bu ḡaşr-ı t.+ den 037a/13
temyîz -3-	[Ar] İyiyi kötüden ayırma., ayırt etme.	ḡabs-i t.+ den 118b/13
t. 040a/14		t.+ dūr 025a/14
‘aql u t. 108a/6		t.+ i ḡākî 037b/12
t. eylemez 097b/4		t.+ i sîmîndürür 101a/12
ten -61-	[Fa] İnsan vücudunun dışı.	t.+ in 097a/1
t. 029a/2, 037a/11, 037a/12, 037b/11, 047b/8, 063a/4, 098a/8, 109a/9, 109b/9, 118b/12, 141b/13		t.+ inde 047b/13
bu cān ile t. 039a/5		t.+ inden 023a/8
bu t. 135a/8		t.+ ine 051a/6
cān ü t. 143b/7		t.+ inḡde 109b/8
		t.+ inḡden 106a/8
		t.+ üm 110b/3
		t.+ üm pürşevḡ ü cānum pürşafādur 009b/13

t.+ üñ 100b/11, 106a/10, 112b/15	cism-i t.+ i 037b/15
cān ü t.+ üñ 037a/12	ķabr-i t.+ i 037b/15
t.+ üñ luṭfi 041b/15, 043b/13	t.+ i ķabre 037b/14
t.+ üñde 097b/13	mübtelā-yı ķāh-ı t.+ üm 119a/13
t.+ üñden 053b/3	tenhā -6- [Fa] Issız, sakince.
t.+ üñdür 119b/7	t. 069b/8, 120b/9
t.+ üñe 037b/13	zār u t. 068a/12, 110b/4, 120b/8
tenāhî -1- [Ar] Bitme, tükenme, sona erme.	t. olıser 110a/12
naķş u t. 003a/10	tenhānişî.n -1- [Fa] Yalnız oturan.
tena'um -1- [Ar] Bolluk, nimet içinde bulunarak rahat etme.	t. ol 129b/14
t. 118a/10	tennūr -7- [Ar] Fırın, tandır.
tendürüst -4- [Fa] Vücudu sağlam, kuvvetli.	bu t. 095a/12, 116b/9
t. ol 062b/2	ya t. olmuş ol örten ya semmūr 116b/12
t.+ i 062b/5	t.+ e 095a/10, 116b/8
şafā vü t.+ i 106b/2	bu t.+ e 095a/13
t.+ üm 010b/13	t. ü nārdan 007b/12
tenezzül -1- [Ar] Kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, alçalma.	tenperver -1- [Fa] Kendini beslemeye, rahatına düşkün.
t. 024b/5	t. olmaķ 062b/4
teng -17- [Fa] Dar, sıkıntılı şey; küçük.	ter -15- [Fa] Yaş, ıslak, rutubetli.
t. 052b/11, 054a/13, 066a/3, 101a/5, 111b/7, 118a/4	t. 001b/8, 048b/11, 077b/3, 121b/11, 122a/1, 127b/8, 133b/8, 141a/5
dîg-i t. 103a/7	çi ħuşķ u çi t. 073b/2
ĥāne-i t. 080a/3	t. eyler 009b/7, 048b/13
t. ider 073a/2	t. ķıl 135b/12
gūr ü t. ü tārîk 092b/9	t. ķılır 031b/11
t.+ di 118a/3	t.+ dūr 048a/14
t.+ e 098a/15, 104b/13	rengî.n ü t.+ dūr 048b/1
	tercemān -1- [Ar] Tercüman, çevirici, dilmaç.

t. it 027a/5	t.+ in ur 028a/3, 044b/4
terceme -1- [Ar] Tercüme, çevirme.	t.+ in uranlar 035b/5
t. 034a/9	t.+ in urmak 099b/2
tercîh -1- [Ar] Bir şeyi daha önemli bulma.	terki b -3- [Ar] Birleştirme.
t. ider 021a/13	t. 055a/5, 055a/7
tere -1- [Fa] Özellikle salatalarda kullanılan bir bitki.	t.+ i 055a/5
t.+ sin 071a/1	tersä -14- [Fa] Hıristiyan.
tereddüd -1- [Ar] Kararsızlık, duraksama.	t. 068b/6, 082b/11, 139a/5, 140a/3, 144b/13, 145a/5
t. eyleme 131a/3	bir t. 138b/2
terennüm -1- [Ar] Yavaş ve güzel bir sesle şarkı söyleme.	bu t. 141b/14
lehv-i t. 019b/12	dîg-i t. 103a/5
terk -33- [Ar] Bırakma, salıverme.	ol t. 141b/6
t. 045a/14, 045b/4	t. eyledi 139a/7, 145a/7
ol t. 045a/14	t.+ ya 145a/7, 145a/8
t. etdüñ 131a/4	tersäzäd -1- [Fa] Hıristiyan olan kişi.
t. etme 047a/6	t.+ a 144b/13
t. eyle 077a/7, 091a/2, 131a/3	terti b -4- [Ar] Sıraya koyma, sıralama.
t. ider 140b/1	t. 007b/9, 028b/9
t. idersün 113a/12	t.+ i evvel 055a/6
t. idüp 121a/4, 139b/10, 141b/8, 143a/9	zihî t.+ i lafz u luţf-ı güftâr zihî hall-i deķâyıķ keşf-i esrâr 131b/4
t. it 051b/1, 069a/14, 086a/13, 132b/11, 132b/13	tesbîh -6- [Ar] Allah'ın her türlü eksiklikten uzak olduğunu söyleme.
t. olupdur 113b/2	t. 041a/4, 139a/15
t.+ i 045a/14	zîkr u t. 028b/12
t.+ i kâr 072b/4	zîkr u t. u namâzuñ 007b/2
t.+ i külâh 088a/6	t. u taķdîs 007a/3
t.+ i sersüz 061a/4	t.+ üm 139a/15
t.+ in urmazsun 044a/2	

tesellî -2-	[Ar] Avutma, avundurma.	t. kıl 132a/11
	t. 008b/2, 026a/13	
teslîm -9-	[Ar] Bir emaneti yerine verme.	tevbe -5- [Ar] İşlenmiş bir suçtan pişman olarak bir daha işlenmeyeceğine dair söz vermek.
	t. 005b/2, 080a/1, 114b/8, 125b/13	t. 139b/1, 139b/2
	cân-ı t. 075b/11	t. eyle 131a/10
	t. ider 127a/5	şâ'id-i t.+ den 019b/12
	t. kıldı 136b/9	t. kıl 139b/1
	vâdî-i t.+ e 007b/6	tevekkül -3- [Ar] Yapılması gereken her türlü çabayı gösterdikten sonra işi Allah'a bırakma.
	t.+ i cāndur 005b/3	t. 015a/6, 091b/11
teşevvük -1-	[Ar] Şevklenme, arzu etme.	deryâ-yı t. 023a/3
	t. 129a/15	tevessül -1- [Ar] İnanma.
teşne -3-	[Fa] Susamış.	t. kıl 078b/6
	t. 036b/8, 120a/13, 121a/12	tevfîk -6- [Ar] Uydurma, uydurulma, uygunlaştırma.
teşnedil -1-	[Fa] Can ve gönülden istekli.	t. 007b/4, 034b/3, 047a/9, 138a/8
	t. 036b/7	t.+ i hâkkdan 007b/5
teşneleb -1-	[Fa] Dudağı kurumuş, çok susamış, susuz.	tevḥîd -7- [Ar] Tek olma durumu, birleştirme.
	t.+ dūr 121a/11	t. 134a/10
teşnelik -1-	[Fa + Tr] Susamışlık.	dîbâ-yı t. 004a/7
	t.+ den 083b/6	cüyâ-yı t. dil 004a/7
teşt -1-	[Fa] Leğen.	t.+ i bārî 004a/8
	t.+ e 145b/7	sarây-ı ḥalvet-i t.+ i dildür 050a/13
tevaḥḥud -1-	[Ar] Tek olma.	bir beyt-i t.+ üñ 133b/15
	t. 078a/4	senüñ t.+ üñ 134a/8
tevaḥḥuf -1-	[Ar] Durma, bekleme.	tevrât -2- [Ar] Dört mukaddes kitaptan Hz Musa'ya indirilen kitabın ismi.
	bir dem t. kıl 129b/15	gehî mu'ciz gehî bürhân bir hâkk gehî t.
tevaşşul -2-	[Ar] Ulaşma, kavuşma, birleşme.	geh furkânî mutlak 105a/5
	t. 045b/14, 078b/6	
tevâzu' -1-	[Ar] Alçakgönüllülük gösterme.	

	bu t.+ uş 118b/9		ş.+ ı 037b/8, 081a/6
teyemmüm	-1- [Ar] Sudan mahrum olunan durumlarda kum, toprak vb. ile abdest alma.		bu gencüñ ş.+ ı 075b/15
	t. 019b/12		ş.+ ı keârete 148a/5
tez	-1- [Fa] Çabuk geçen, süratli.		ş.+ ı pîçderpîç 060a/7
	t. 091b/2		ş.+ un 025a/7
tezâyüd	-2- [Ar] Çoğalma, artma.		ş.+ uş 003b/7, 025a/10, 025a/14, 035b/14
	t. 024a/7	tılsımât	-1- [Ar] Tılsımlar.
	ne nokşân ne t. 008a/6		bu ş.+ uş zamānuş 099b/4
tezvîr	-1- [Ar] Yalan dolan.	tış	-1- [Tr] Herhangi bir alanın sınırları içinde bulunmayan, ötede kalan yer.
	hîle vü t. ü destân 118a/7		ş.+ ı 060b/11
tezyîn	-1- [Ar] Süsleme, süslenme.	tıynet	-1- [Ar] Yaradılış, mizaç.
	t.+ den 131b/12		ş. 129a/4
tıfl	-8- [Ar] Küçük çocuk.	tîğ	-4- [Fa] Kılıç.
	ş. 039b/4, 063a/2		t. 137a/11, 137a/12
	ş.+ a 097a/3		kırbās u t. 137a/13
	ol ş.+ a 081a/11		t. u kırbāsıyla 137a/10
	ş.+ ı bîmār 063a/10	tîğderber	-1- [Fa] Kılıçla delen.
	bir ş.+ ı nādān 020a/14		t. 088a/2
	ş.+ sun 035a/1	tîh	-1- [Ar] Çöl.
	ş.+ um 085b/1		t.+ ine 016b/1
tılsım	-20- [Ar] Gerçek dışı etkisi olduğuna inanılan güç, sihir.	tîmār	-1- [Fa] Yara bakımı.
	ş. 039a/8, 145a/1, 145a/2, 145b/9, 148a/3		bu t.+ a 121a/9
	ş. ol 025a/12	tîn	-1- [Ar] Çamur, balçık.
	gehî gencîne ü gāhî ş. ol 035b/15		ş.+ den 059b/12
	ş. olur 003b/8	tîr	-18- [Fa] Ok.
	ş.+ a 055a/12		t. 101a/7, 109a/8, 111a/5
	ş.+ am 112a/2		t. ü gehî 006a/9
			t. ü kuvvet 111a/13

t.+ e 097a/8	ğ.- mağ 063a/1
bu t.+ e 111a/8	ğ.- myasun 063a/10
hāk-i t.+ e 077b/1, 124b/6	2. Var olup ortaya çıkmak, zuhur etmek.
bir t.+ ı muhkem 027b/6	ğ.- ar 064b/7, 068b/7
t.+ i 120b/15	ğ.- dı 078a/4
bu şaştuğ t.+ i 111a/9	ğ.- madun 112a/14
t.+ i belāya 089b/1	ğōrı -2- [Tr] Doğru, gerçek, hakikat.
t.+ in 084b/6	ğ. rāhı 115b/12
t.+ ine 046b/11, 126a/14	bu ğ. yoldan 116a/13
bu çarhūğ t.+ ine 108a/2	tohm -4- [Fa] Tohum.
ol t.+ üğ nişāmı 136b/4	t.+ ı 064a/11
tiryāk -2- [Ar] Zehirlenmeye ve bazı hastalıklara karşı kullanılan panzehir.	t.+ ı cevden 070a/4
t.+ i dünyā 127b/13	t.+ ı murğ 063b/14
t.+ ı fārūğ 022a/3	t.+ uğ ekme 046b/12
tis'a -1- [Ar] Dokuz.	toğ -4- [Tr] Yemek yemiş olan, aç olmayan (kimse).
t.+ te 112a/15	ğ. 080a/7, 115b/13
tîşe -2- [Fa] Balta, nacak.	ğ. ol 063b/2
t. 001b/9, 098a/4	ğ.+ san 077a/10
tîz -6- [Fa] Keskin; çabuk, hızlı.	ğ.+ sun 080a/8
t. 075b/3, 103a/7, 111a/9, 119b/1	toğu - -2- [Tr] Dokumak, örmek.
t. ider 118a/1	ğ. 004a/8
tîzdîde -1- [Fa] Seri, çabuk, keskin gören.	ğ.- rşan 004a/7
cüst u t. 117b/4	toğın - -3- [Tr] Dokunmak.
tîzrefâr -1- [Fa] Çabuk yürüyüşlü, yürüyüşü çabuk.	ğ.- an 044b/11
burāk-ı t. 015b/1	ğ.- duğı 098b/1
toğ - -7- [Tr] 1. Dünyaya gelmek.	ğ.- ur 097b/10
ğ.- a 131b/9	toğluk -1- [Tr] Tokluk, tok olma durumu.
	ğ. 118b/11

tol - -25- [Tr] 1. Bir yeri bütünüyle kaplayıp boş olma durumundan çıkmak.

- dı 015b/7, 016a/9, 016a/12, 018b/7, 032a/7, 032a/8, 111a/12, 114b/15

- dukça 111a/12

biri inse biri çıkarmış hoş biri - dukda kalurmuş biri boş 119a/3

- durur 071b/3

- madı 031b/3

- mamışdur 031b/4

- mış 025b/2

- mışdur 060b/11

- up 057b/5

- updur 029a/3, 106b/8

- updı 125a/12

- upsun 053b/6

2. Kaplamak, sarmak.

- a 029b/2, 038b/1

- asun 063b/2

- dı 143a/2

- ucağ 032b/4

tolāb -1- [Fa] Hile, düzen, dalavere.

t. 094b/7

tolābveş -2- [Fa] Dolab gibi, hileli.

t. 106a/2, 106a/3

tolan - -1- [Tr] Dolanmak, dönmek.

- dı 017a/8

tolandur - -1- [Tr] Dolandırmak, döndürmek.

- dı 016a/15

oldur - -4- [Tr] 1. Doldurmak, dolu hale getirmek.

- mağ 096a/8

- sağ 107a/14

- ur 146a/1

2. Eksikliğini telâfi etmek.

- maz 127b/13

tolu -2- [Tr] Havanın üst tabakalarındaki su zerrelere soğuktan donması ile oluşan ve yere buz halinde düşen iri, yuvarlak yağmur tânesi.

t. 090b/8, 090b/10,

olu -7- [Tr] Dolu olan.

. 003b/3, 071a/5, 109b/4

.+ dur 091b/3, 101a/14

oluş - -1- [Tr] Bir yere dolmak.

- sun 027a/6

on - -1- [Tr] Donmak.

- ıcağ 059a/14

oğuz -1- [Tr] Domuz.

. yağını 049a/14

op -9- [Tr] Top.

. 124b/11, 126a/6, 126a/7

. ol 063a/8, 129a/11

. olupdur 091b/4

.+ a 126a/5

feşâhat .+ ın 033a/2

oprak -11- [Tr] Yer, zemin, toprak.

. 002b/14, 100a/10, 101b/2, 117a/12

bir avuç . 045a/12

bir lâşe . 002b/14

	ğara ı. olursun 054a/11	ıub	-1-	[Ar]	Tuğla, kiremit.
	ı.+ a 089b/12				ı. 099a/14
	ı.+ dan 101b/11	ıubā	-1-	[Ar]	Güzellik, iyilik, hoşluk.
	bu ı.+ dan 019a/6				řāıı-ı ı. 064a/11
	ı.+ ıdur 101b/3	ıublā 'ıserā'ır	-1-	[Ar]	Sırların
ıopıolu	-1-	[Tr]			Dopdolu, büsbütün dolu.
	ı.+ dur 102b/6				ma 'nı.-yi t. 037b/10
ıopveş	-2-	[Tr]			Top gibi.
	ı. 073a/9, 124b/14	ıufān	-3-	[Ar]	Nuh peygamber zamanında
					yağan çok şiddetli boran, yağmur.
ıoy -	-3-	[Tr]			Tok olmak.
	ı.- ar 106b/14				ı. 007b/12, 104b/10
	ı.- arsun 117a/12				ı.+ ı 117a/13
	ı.- mazın 117a/12	ıufeyl	-2-	[Ar]	Küçük çocuk.
ıoyur -	-5-	[Tr]			Tok hale getirmek.
	ı. 126a/10				ı.+ üı 014b/1, 106b/10
	ı.- am 050b/11	ıuhfe	-1-	[Ar]	Hediye, armağan.
	ı.- asun 120a/7				t. 031a/10
	ı.- sa 104a/5	ıül	-1-	[Ar]	Uzunluk.
	ı.- sun 132a/7				ı.+ i emelden 100b/2
ıoz	-1-	[Tr]			Ufak toprak.
	bāduıı ı.+ ıdur 101b/2	ıulū	-1-	[Ar]	Doğma, doğuş.
ıozıt -	-1-	[Tr]			Toz kaldırmak, çevreye toz
	ı.- duğı 101b/3				ı. 108a/5
		ıu'ıe	-1-	[Ar]	Yiyinti, azık, lokma.
ıöhmet	-1-	[Ar]			Emin olmadan birini suçlama.
	ı. 046a/14				kırmān-ı kuruıı ı.+ sı 101a/7
ıü	-2-	[Fa]			Kat, katmer.
	ı. 078a/2	ıumıurāk	-1-	[Fa]	Gösteri, debdebe.
	bir ı.+ ya 141a/5				bu hāy u huy u ı.+ ı 057b/6
		ıur -	-55-	[Tr]	1. Hareketsiz bir şekilde
					öylece kalmak.
					ı. 006a/14, 015b/13, 066a/6, 104a/8, 136a/6,
					139b/8, 140a/4
					ı.- asun 104b/12
					ı.- dı 141a/6

.- ma 066b/12
.- madusa 046b/14
.- mı 006a/4, 075a/9, 121a/10
.- mıam 041b/11
.- mıdurur 041a/5
.- up 015b/4, 068a/10, 074b/14, 116a/9
.- updur 015b/6
.- ur 013a/14, 031b/7, 070b/11, 080a/13,
142a/8
.- ursa 071a/1

2. Dikilmek, ayakta beklemek.

.- mı 001b/6

3. Varlığını srdrmeye devam etmek.

.- duda 007a/9

.- ur 003b/2, 099b/5

.- urlar 051a/6

.- urken 013a/14, 042b/11, 105a/10

.- ursen 099b/12

4. Sona ermek, kesilmek.

.- duğınca 111b/11

.- mı 019a/12

5. Bir ii yapmaya hazır bulunmak, i yapmak.

.- updur 039b/13

6. Bir noktada kalmak, karar kılmak.

.- madı 083b/5

.- ma 046a/13

.- maz 100b/5

7. Varken, ... ortada ve mevcutken.

.- urken 070a/13, 077b/2, 077b/6

8. Deyimler.

.- sa namāza 131a/11

.- su namāza 071a/1

9. Belli bir halde olmak.

. 084a/15, 095a/15, 096a/3

.- urdı 099b/11

10. Devam etmek.

.- madun 117a/11

.- up 121b/7, 138a/6

r -7- [Ar] Sinā dağı, Hz. Msā'nın vahiy ve tecelliye mazhar olduğu dağ.

. 040b/10, 068a/8, 083a/14, 119b/2

kelîm u .+ a 043a/2

.+ ı 013b/8

anu .+ ı 064a/6

urak -1- [Tr] Durulan, karar kılınan yer, durak, sığınak.

.+ u 054a/12

urfe -4- [Ar] Grlmemi, yeni, tuhaf, Őaılacak Şey.

. 103a/6

bîmağz u . 063b/6

bîmağz-ı . 053b/7

bu . 086a/15

urruk -1- [Ar] Yollar, tarikler, usller.

.+ u 016a/10, 016a/11

urul -1- [Tr] Durulmak.

.+ dın 084b/6

sî -2- [Ar] İran'da bir Şehir olan Tus Őehrine ait olan, Tuslu.

- firdevsî-i t. 133a/12
- †. + i pîr 133b/14
- tüş** -4- [Fa] Müptelâ olma, tutulma; rastlama” anlamlarında kullanılır.
- †. 111b/2, 119b/1, 138a/15
- †. eyledi 140a/14
- tut -** -72- [Tr] 1. Elinde bulundurmak.
- †. 032b/6, 093b/1, 108a/9, 113b/4, 113b/5
- †. alum 142b/4
- †. ar 015a/1, 075a/9, 117b/11, 128a/7
- †. arlar 019a/14
- †. arsañ 083a/11
- †. duñ 093b/1
- †. ma 104b/7, 130a/14
- †. mak 107a/14
- †. mağ 028b/10, 109b/6
- †. mayınca 143a/12, 145a/15
- †. mışsun 113b/5
- †. sun 049b/4
- †. upsuñ 123a/15
2. Bir maksatla ayırmak, ayırtmak.
- †. 024b/2, 114b/11
- †. updur 098b/14
3. Yakalamak, tutmak.
- †. 128b/15
- †. ar 025b/4
- †. mağ 027b/8
4. Hesap etmek, hesap tutmak.
- †. arsan 035a/5
- †. arlar 049b/9
5. Kabul etmek, üzerine uygulanabilmek.
- †. armı 105a/12
- †. duñ 080a/9
- †. maz 036b/7, 096a/10
- †. mışdurur 051b/9
6. Gereğini yapmak, gereğini yerine getirmek.
- †. 102b/6, 115a/3
- †. arsuñ 037a/5
- †. sun 085a/4
7. Belli bir yöne dönmek.
- †. 044a/6
- †. dılar 140b/10
- †. mışdı 144a/7
8. Sunmak, uzatmak.
- †. ar 049a/5
- †. upsun 049a/13
9. Edinmek.
- †. dum 052a/9
- †. ma 073b/14
- †. mışum 080a/3
10. Varmak, ulaşmak üzere hazırlanmak.
- †. 096a/14
11. Gitmeye bırakmamak, bir yere gitmesini engellemek, alıkoymak.
- †. 113a/2
12. Yer edinmek, mesken tutmak.
- †. ma 113a/3
13. Beklemek, ummak.

ğ.- mışam 133a/9

14. Saymak, kabul etmek, farz etmek.

ğ. 137a/5, 141b/8

ğ.- kim 145b/9

15. Etkisinde olmak.

ğ.- mışdı 141b/6

16. Bir arada olmasını, sabit kalmasını sağlamak.

ğ.- an 002b/2

17. Deyimler.

dilüj ğ. 006b/1, 136a/7, 136b/7

kîj ğ. 059a/8

kulak ğ. 062a/14

münevver ğ. 137a/6

ğ.- dı 140b/12

kulak ğ.- duğsa 063b/13

gözet yolunu vü ğ.- ğıl dilüj 131a/5

hasüd olma vü kîn ğ.- ma kimseye 128a/12

ğ.- ar 047b/12

ğūği -11- [Fa] Konuşabilen papağan.

ğ. 075b/7, 075b/9

bir ğ. 074b/13, 075a/3, 075a/13

ol ğ. 075b/6

ğ.+ ler 075a/1, 075a/8

ol ğ.+ ler 075b/11

ol ğ.+ ye 075b/6

ğ.+ yi 075b/9

ğutul -1- [Tr] Gitmeye bırakmamak, bir yere koyup gitmesini önlemek, alıkoymak.

ğ.- an 071b/13

ğutuş -1- [Tr] Alevlenmeye, yanmaya başlamak, alev almak.

ğ.- sun 080a/3

ğuvānā -1- [Fa] Güçlü, kuvvetli, dinç.

bir t. 034a/3

ğuy -9- [Tr] Duyamak.

ğ.- a 130b/13

ğ.- ar 102a/6

ğ.- arsun 078b/10

ğ.- duğsa 080a/11

ğ.- madı 023a/8

ğ.- mamışvan 111b/2

ğ.- maz 049a/9, 049b/7, 053b/6

ğuyur -1- [Tr] Duymasını sağlamak, duyurmak.

ğ.- dur 101b/8

ğuyūr -1- [Ar] Kuşlar.

makāmāt-ı ğ.+ ı 034a/8

ğürāb -6- [Ar] Toprak.

t.+ a 122a/2

t.+ ı 125a/15

ol t.+ ı 048b/13

t.+ m 122a/1

seng ü t.+ m 120a/15

t.+ m 147a/7

ğürk -3- [Tr] Türk milletinden olan.

t. 063b/1, 113b/2

bir t. 070b/1

ğürkistān -3- [Tr + Fa] Orta Asya'da, Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan, Tacikistan,

Rusya, Moğolistan ve Çin topraklarının bir kısmını kapsayan çoğunlukla Türklerin yaşadığı büyük bölge.

t. 075a/7

sulṭān-ı t. 074b/12, 075b/5

türüşrū -1- [Fa] Ekşi yüzlü, asık suratlı.

t. 130b/9

tüy -1- [Tr] Bâzı bitkiler, meyveler ve bâzı dokumalar üzerindeki ince ve kısa uzantılar.

bu ḥāk u üstühʿān u bōrk ü t. 106a/7

-U-

u -433- [Fa] Bağlama edatı “ve”.

u. 003a/15, 031b/12, 080a/7, 080a/10, 096a/5, 096a/10, 101a/13, 125b/10, 139a/13,

146a/13

Allāh u. aʿlem 148a/8

derd u. şāf 004b/7

ḥāk u bād u. āb 053a/11

şarāb u. āb 125b/6

ʿaceb sırrdur ʿaceb ḥikmet ʿaceb rāz ʿaceb sāz u. ʿaceb söz ü ʿaceb nāz 030b/2

āʿrāz u. aʿdād 059a/4

bîḥadd u. ʿadd ol 075a/5

aşḥāb u. aḥbāb 039b/10

sūzi dil u. āh-ı seḥergāh 122a/13

ażġāā u. aḥlām 058a/4

ḥabîr u. ʿākıl ü dîde 020b/3

çeşm u. ʿaql u idrāk 008a/10

ḥāşş u. ʿāmm 095a/15

bu ìn u. āndan 038a/1

maʿrūf u. ʿārif 005b/13

cemî ʿ-ı etḳıyā u. aşfiyānuḡ 015b/5

çüp u. āsiyā 073a/15

zemîn u. āsumānı 008a/7

zemîn u. āsumān 028a/1, 073a/12

bu zemîn u. āsumāndan 024b/12

zemîn u. āsumāndan 027b/15

zemîn u. āsumānuḡ nūrı 004b/14

nice maʿşūḳ u. ʿāşıḳ 124b/6

nihān u. āşıkāre 003b/4

āb u bād u. āteş 028b/5

āb u. āteş 004a/13, 038b/10, 051b/12

bu āb u ḥāk u. āteş u bād 002b/12

āb u. āteşden 004a/14, 038b/11

ḥarîr u. atlası 021a/14

ḥūr u. ʿayndan 015b/7

ḥūr u. ʿayndur 038b/7

ḥırş u. āz 051b/7

ḥırş u. āzuḡ 109b/3

ḥırş u. āzuḡı 072b/7

bu āb u ḥāk u āteş u. bād 002b/12

ḥāk u. bād u āb 053a/11

āb u. bād u āteş 028b/5

sarāy u. bāġ 108b/12

şib u. bālā 124a/10

mülk u. bār 080a/9

kār u. bārın 125a/10

burc u. bārü 107a/2

kār u. bārum 080a/4, 125b/8

rāḥat u kār u. bārūn 108b/12	nūrī ‘aql u. cāndur 030b/4
kār u. bārūṅ 080a/15, 122a/12	‘aql u. cānı 020a/12, 023b/13, 033a/5
ḥalkā-i sem‘ u. başardan 017b/14	cihān u. cānı celi 003b/12
sem‘ u. başardan 002a/6	cism u. cānuṅ 087b/8
bār u. bengāh 080a/9	ten u. cānuṅ 037a/9
maḳālīm benven u. benven maḳālūm 132a/2	derd ile cān u. ciger 140b/6
bār u. bergi 092b/8	cān u. cihān 032a/9
bār u. berḳ 120b/6	cān u. cihāna 010a/3
kūh u. beyābān 101a/14	cān u. cihāndan 024b/9, 025b/5
bîdil u. bî‘aql u. bîcān 139a/9	cüst u. cūlar 079a/2
bîkār u. bîbār 120b/7	cüst u. cüdā 122a/10
bîdil u. bî‘aql u. bîcān 139a/9	cüst u. cūdan 079a/3
biri nār u. biri ḥuld-ı berîndür 006b/5	cüst u. çālāk 094b/15
bîçeşm ü güş u. bîzebānsun 024b/7	çe pāk u. çe ḥāk 037b/2
naḳş-ı bāḡ u. bostāndan 046b/4	çi ḥuşk u. çi ter 073b/2
bu ḥāk u. üstüḥān u. bōrk ü tūy 106a/7	lahm u. demdür 023a/1
bu mes‘ūd u. bu menḥūs 107b/15	şāf u. derde 004b/7
renk u. būyum 133a/5	‘işḳ u. derdüṅ 078b/10
u. cān 004a/8	sultān u. dervîş 102a/10
‘aql u. cān 052b/1, 143a/10	aṭlas u. dîbā 024b/2
baş u. cān 141a/7	iy cān u. dîde 023a/14
bî‘aql u. cān 003b/12	cān u. dil 027b/10
cānān u. cān 008b/14	iki cān u. dil 029b/2
dil u. cān 028a/3	pürḥūn u. dil 115a/1
‘aql u. cāna 005b/2	āb u. dilden 038b/9
cihān u. cāndan 027b/2	cān u. dilden 143a/11
cism u. cāndan 054b/10	zār u. dilteng 097a/10
nefs u. cāndur 119b/7	‘irz u. dînüṅ 119b/14

hayfâ u. dirîgâ 107a/4	encâm u. gâyet 002a/4
perdâh u. dūd 143a/1	‘âr u. gayret 090b/7
behişt u. dūzahūndur 062a/1	hışm u. gâzabdan 014a/2
dost u. düşmen 052b/1	geh kebūd u. geh siyehdür 094b/2
hulk u. edebden 014a/2	gehî hâlvet gibi şöhet gehî râz gehî nâz u
âh u. efgân 075b/4, 127b/5	niyâz u. geh sūz gehî sâz 082b/14
h’âh taht u. h’âh tahta 114b/11	gâh nâlân u. gehî giryân olur 142a/10
rūm u. efrang 101a/5	gehî âb u. gehî hūn u. gehî şîr gehî gözün
eger nâr u. eger huld-ı berîndür 038b/5	gehî bernâ gehî pîr 030a/10
eger sa’d u. eger naḥs 106b/12	gâh hayrân u. gehî mest 136a/10
eger hūb u. eger zıst 130b/11	gehî būd u. gehî nâbūd oldum gehî kâşîd
eflāk u. encüm 069a/9	gehî maḥşūd oldum 083a/6
âh u. enî n 142a/12	gehî âb u. gehî hūn u. gehî şîr gehî gözün
âh u. enîndür 010a/2	gehî bernâ gehî pîr 030a/10
hemdem-i âh u. enînem 086a/5	dîdâr u. ger 019b/10
mâl u. esb 111b/12	keşf u. ger 138a/4
ne bâr u. berḳ u. ne âlât u. esbâb ne bâl u. yâğ	kelîm u. tūra 043a/2
var ne nân u. ne âb 120b/6	pâk u. ger 103b/8
bu mülk ü mâl u. esbâb u. tecemmül 102b/1	pîş u. ger 025a/3
kânūn u. esrâr 034a/7	ger ḥayr u. ger şer 029a/11
ebyât u. eş’âr 133a/7	hūr u. gilmân 039b/14
âh u. eşk-i şabrdandur 064a/14	âb u. gil ü hūn u. reg-i post 006b/2
kennâs u. faḳîhūj 062a/3	âb u. gilden 027a/1, 038b/9, 050b/2
dād u. feryād 007a/8	bu hevâ-yı âb u. gilden 050a/15
‘ucb u. fużülî 052a/1	ol âb u. gilden 121b/14
hayrân u. gâfil 124a/6	kūr u. giriftâr 054b/14
endūh u. gamdur 095a/5	ḥaykırdı u. giydi 140b/12
miḥnet ü endūh u. gamdur 089a/10	dil-i pūmūr u. göñli sadelerden 072a/10
şark u. garbı 023b/7	yâr u. gözünnden 081a/4
	güft u. gūda 053b/7, 110a/13

güft u. gūdan 006a/1, 053b/6	best u. ḥayrān u zār 140b/4
güft u. gūlar 079a/2	‘āciz u. ḥayrān u zār u ḥastedür 140a/2
güft u. gūsun 097b/15	ol ḥāk u. ḥazra 037b/14
güft u. gūya 122a/9	ḳand u. ḥelvā 049a/15
güft u. gūyum 133a/5	hem merîd oldur semî‘ u. hem başar hem
bir lafz u. güftār 070a/9	‘ālim u hem ḥakîm u hem ḥaber 137b/5
lafz u. güftār 018b/6	hem merîd oldur semî‘ u hem başar hem
ay u. gün 014a/15	‘ālim u hem ḥakîm u. hem ḥaber 137b/5
ḥord u. ḥ‘āb 053a/11	hem merîd oldur semî‘ u hem başar hem
niçe bir işbu ḥord u. ḥ‘āb-ı āḥir 124b/2	‘ālim u. hem ḥakîm u hem ḥaber 137b/5
bu ḥord u. ḥāba 069b/1	hemrāz u. hemdem 124a/2
āb u. ḥāk 143b/11	ḥırş u. hevesden 118a/5
bu āb u. ḥāk u āteş u bād 002b/12	üftān u. ḥîzān 142a/7
āb u. ḥāke 004a/11	vaşl u. hicrān 028a/9
ḥamîd u. ḥāmid ü maḥmūd 011b/5	sırr u. ḥiddeti 141a/3
şād u. ḥandān 135b/2	tārîḥ u. ḥikāyet 133a/13
ḥ‘āb u. ḥorde 113b/3	cāh u. ḥikmet 028b/8
ḥār u. ḥasdur 118a/12	ḥāy u. hū 008b/15
ḥalk u. ḥasen kııl 128b/13	ḥāk u. ḥün 142b/15
‘ām u. ḥāşşa 062a/10	ḥāk u. ḥündan 103b/4, 103b/5, 103b/6, 103b/7
bu ‘āmm u. ḥāşşı 038b/11	çün ḥāk u. ḥündür 103b/1
zār u. ḥaste 073b/15	ḥāk u. ḥündür 103b/2
ḥār u. ḥāşāk 061b/2, 125a/6, 126a/13	ḥāk u. ḥünsun 099a/5
‘ayb u. ḥaṭādur 129b/11	cemād u. ḥür 038b/6
zenb u. ḥaṭāyā 019b/11	‘aql u. ḥuşuḡ 070a/12
ḳudret u. ‘ilm u. ḥayāt 137b/4	bu ḥāy u. huy u ṭumṭurāḳı 057b/6
‘oāmān u. ḥaydar 021a/3	ḥāy u. huydan 102a/15
deng u. ḥayrān 124b/13	ezkār u. ‘ibādāt 053a/1
‘āciz u. miskîn u. ḥayrān kııldılar 140b/9	çeşm u. ‘aql u. idrāk 008a/10

ķahr u luşf u. iħsān 046a/1	cism ü cān u. kirdār 078a/12
luşf u. iħsān 115b/11	î mān u. ķur‘ān 110a/8
ma‘lūl u. ‘illet 041a/12	zūr u. ķuvvetüñ 122a/9
ķudret u. ‘ilm u ħayāt 137b/4	taşt u. külehden 100a/9
nūr u. î māndan 143a/10, 143a/12	ķahr u. luşf u iħsān 046a/1
luşf u. in‘ām 128b/2	zihî tertîb-i lafz u. luşf-ı ğüftār zihî ħall-i
perî vü ħūr u. insān u melekde 073a/7	deķāyık keşf-i esrār 131b/4
zevķ u. ‘irfāndan 143a/11	‘add u. ma‘dūd 004a/3
sin u. ķāf 004b/7	sāl u. māh u rüz u şebdür 095a/9
sin u. ķāfa 004b/8	lafz u. ma‘nādan 018b/13
bu ķîl u. ķāle 020a/4, 132b/12	lafz u. ma‘nî 018b/12
ķîl u. ķāle 132a/8	sāz u. ma‘nî perdesidür 132a/4
ħāl u. ķālın 061b/3	‘ilm u. ma‘rifetdür 066a/10
bu ķîl u. ķāli 020a/5	tār u. mārūm 125b/7
ķîl u. ķāli 132b/11	tālîb u. mařlūbı 004a/6
bu ķîl u. ķālūñ 136a/6	řabr u. mecālūm 016b/4
ķamu fānî vü nāçîz u. ķamu ħiç 060a/7	ħāk u. meder 045b/2
şabr u. ķanā‘at 091a/11, 116b/13	ħayrān u. medħūř 025b/3, 102a/6, 126a/12
rāħat u. ķār u bārūn 108b/12	ħîn u. mekāndan 024b/12
şabr u. ķarār 140b/4	perî vü ħūr u insān u. melekde 073a/7
tāķat u şabr u. ķarār 139a/5	yol u. merkeb 033b/13
řabr u. ķarār u yār u vārūm 125b/11	taşt u. mesned 103a/12
iy bîniyāz u. ķārsāz 140b/7	lezzet u. mezāķ 143a/11
maķām-ı řıdķ u. ķařr-ı dîndür 134a/13	yār u. mihrbāndur 008a/12
mūř u. kelāğuñ 024a/6	‘āciz u. miskîn u ħayrān ķıldılar 140b/9
kūr u. kerdür 071a/14	fıkr u. muħālî 002a/7
ķāl u. ķîl 048a/7	menħūs u. mükedder 056b/4
tîĝ u. kirbāsiyle 137a/10	māl u. mülk 080a/9
	ħānmān u. mülketüñ 057a/5

pāk u. münezzehdür 006b/3

gülâb u. müşge 049a/1

çâr u. nâçâr 065b/12, 100a/6, 109b/11,
117a/14

zâr u. nâçâr 106a/15

âh u. nâle 066b/1

âh u. nâlişi 145b/8

şeker u. namâz kıldılar 141b/3

zîkr u tesbîh u. namâzuñ 007b/2

neng u. nâmdan 139b/2

ol mûri za'îf u. nâtüvânsun 055a/14

ne nân u. ne âb 120b/6

ne bâr u berķ u. ne 120b/6

dürüg ü hışm u. necl ü ğaflet ü nâz 112b/5

nâmüs u. neng 139b/15

nâm u. nenge 114b/14

nâm u. nengi 090b/7

nâm u. nengin 080a/5

zâr u. nevmîd 133a/9

nûr u. nevrüz 038a/8

naķş u. nigârı 094b/4

güy u. nigü 129a/9

gehî 'işret gehî 'ayş u. nihânî 104a/10

nâm u. nişândan 025b/5

nâm u. nişânı 025b/4

nâz u. niyâz 141b/5

gehî halvet gibi şohbet gehî râz gehî nâz
u. niyâz u. geh süz gehî sâz 082b/14

nâz u. niyâzı 066b/6, 071a/13

nâz u. niyâzum 080a/1

'âciz u. hayrân u. zâr u. hastedür 140a/2

bâl u. perden 016b/9

bu vehm u. pindâr 054b/14

bâğ u. râğa 098a/11

âb u. gil ü hün u. regi post 006b/2

'ucb u. riyâdur 071b/14

zerķ u. riyâdur 067a/2

zâr u. ruħzerd 083b/7

nâb u. rüyı 124b/8

şeb u. rüz 051b/5, 124a/9, 126b/2

sâl u. mâh u. rüz u. şebdür 095a/9

tâķat u. şabr u. ķarâr 139a/5

şıdķ u. şafâ 141b/12

pāk u. şâfi 124b/6

cüd u. şahâdur 031b/10

menba'-ı cüd u. şahâdur 012b/10

menba'-ı luţf u. şahânuñ şefî'i 012a/12

ħabţ u. sehvem 019b/9

ben u. sen 102a/11

cân u. ser 094a/14

cân u. serden 016b/9, 045b/8

hayrân u. sergerdân 083b/14

iy bîcebr u. sevâsı 139a/14

lâf u. şığar 097a/13

âz u. sîn 051b/14

zulm u. sitemden 022a/5

sâz u. şüret 043a/6

ğam u. şādîden 005b/7, 101b/13	zîkr u. tesbîh u. namâzuñ 007b/2
rûz u. şeb 118a/7, 138a/3	bād u. tışı 060b/11
sāl u. mäh u. rûz u. şebdür 095a/9	kirbās u. tîğ 137a/13
rûz u. şebesen 122b/5	cüst u. tîzdîde 117b/4
hord u. şehvet 028b/8, 048b/4, 049a/11	bu häy u. huy u. tumturākı 057b/6
bu şūh u. şenge 112b/2	bîmağz u. turfe 063b/6
bu şūr u. şerde 070b/6	bu hāk u. üstüh`ân u. bōrk ü tūy 106a/7
şūr u. şerde 070b/7	āh u. vāh 107a/4
şūr u. şerdür 071a/14	şabr u. karar u. yār u. vārum 125b/11
bunuñ şūr u. şerinden 100a/5	hayāl u. vehmdür 058a/4
şūr u. şerrinden 108a/13	şāh u. vezîrūñ 115b/8
hayrān u. şikeste 054a/4	ne bāl u. yāğ 120b/6
bu āh u. şiven 127a/10	şabr u. karar u. yār u. vārum 125b/11
şer u. şūr 070b/5	ķader u. yerūñi 037a/6
esrār u. tēc-ı eşhıyādūr 022a/12	bāy u. yoħsul 100b/12
ğusl u. tahāret 036a/14	`acַz u. yoķluķ 007a/11
bu tāç u. taħta 088a/10	best u. hayrān u. zār 140b/4
şabr u. tākāt 143a/3, 143a/13	feryād u. zār 140b/14
tesbîh u. taķdîs 007a/3	`acַiz u. hayrān u. zār u. ħastedür 140a/2
merğüb u. tālîb 029a/9	āh u. zārî 090a/3
nāz u. țarab 142a/11	bu āh u. zārî 084a/15
pūd u. tārı 004a/8	feryād u. zārî 126b/7
esbāb u. tecemmül 102b/1	şıfāt u. zāt 013b/14
mekr u. telbîs 066b/7	zeyğ u. zelliden 148b/8
`aķl u. temyîz 108a/6	cehl u. zıllı 143a/9
naķş u. tenāhî 003a/10	sîm u. zerden 043b/4, 070a/7, 108b/13,
zār u. tenhā 068a/12, 110b/4, 120b/8	112a/4
zîkr u. tesbîh 028b/12	zihî ğaflet zihî ħırş u. zihî āz 121a/7
	zihî `ışk u. zihî derd ü zihî kār 125a/13

zihî nūr u. zihî ḥazret zihî zāt 003b/9	nice miḥnet ü. derd 145a/14
sūd u. ziyāndan 125a/9	cān ü. dilde 013b/4
nūr u. zulmet 068b/8	enbiyā ü. evliyāyı 020b/13
tāḳat u. zūr 016b/3	fıkr ü. fenā 145a/14
ü -110- [Fa] ‘ve’ bağlacı.	‘ālem ü. fıkr 146a/8
ü. 106a/4, 110a/14, 110b/5, 111b/14, 114b/13, 145b/4, 146b/2, 148b/10	‘aşk ü. fıkrün 147a/2
şerḥ-i beyān ü. āh-ı dilḥ’āh 080b/10	gehî gencine ü. gāhî tılsım ol 035b/15
virdün ü. alduḡ 006a/10	renc ü. ğamsuz 045b/7
anuḡ aşḥābı ü. āl+i ḥaḳḳı 148b/3	eger pinhān ü. ger peydā 077b/12
‘ālem ü. ‘ameldür 146a/7, 146a/9	āb ü. gilde 013b/4
ḥaḳḳat ü. ana 005a/11	āb ü. gildür 073a/10
mağz ü. anlar 117b/1	cān ü. gönülden 074a/12
etḳıyā ü. aşfiyāyı 020b/13	güft ü. gūdar 091b/3
zemîn ü. āsumān 123a/3	zebān-ı bebride ü. gümkerde 083b/1
zemîn ü. āsumānı 001b/7	mest ü. ḥarāb 143a/4
fıkr ü. ‘aşk 147a/1, 147a/9, 147b/3, 147b/11, 148a/9	ḥār ü. ḥāri 077b/7
kār ü. bāruḡ 117a/14	‘ālem ü. ḥāş 013b/3
cism ü. bestedür 062b/6	‘āmm ü. ḥāşş 146b/12
bîḥired ü. bîḥ’āb 069b/14	her ‘āmm ü. ḥāşş 146b/13
ḥāmūş ü. bîhūş ol 103a/2	şast ü. heftād 111a/4
cihān ü. cāha 108b/1	hîç ü. hîçe 111b/5
cüst ü. çālāk 085b/3	sırr ü. ḥiddet 145a/15
ḥāk ü. cān 009a/12	baḥr ü. ḥiddetden 145b/2
cism ü. cāndur 038b/14	gil ü. ḥūn 006b/2
‘aḳl ü. cānı 080a/1	cūş ü. ḥurūş 027a/8, 123a/4
āç ü. cimri 085a/1	küfr ü. imān 139a/11
miḥnet ü. derd 051a/15	ehl-i dil ü. ‘irfān 148b/10
	ḳıl ü. ḳāl 146a/7
	ḳıl ü. ḳalem 034b/3

bir beyābān ü. kenāra 044b/9	çār ü. pençe 112a/3
ķāl ü. ķıl 139b/6	pürĥayāl ü. perdebāz ol 091a/4
göz ü. ķulaķdur 106a/10	vehm ü. pindār 047a/2
mezāk ü. ķuvvetince 018a/11	bî vefā ü. rehģüzerdür 112b/14
taĥt ü. ķülāhı 113a/12	bir ĥaşr ü. şāĥib 143b/15
ne tāb ü. ķüt görme idersün ne bir dem tākāt sürme idersün 106b/4	‘ayn ü. dāl 144a/11
neşr ü. leff 147b/1, 147b/2	zer ü. sîm ü der ü la‘l ü cevāhir 043b/8
mağz ü. ma‘ādin 054b/6	kef ü. dūd-ı siyāhdan 001b/2
mîhr ü. māhı 017a/9	bey‘ ü. şeri 093b/13
yār ü. maĥremüñdür 056a/11	cān ü. ten 143b/7
zār ü. maĥzün 099a/8	cān ü. tenüñ 037a/12
cenāb-ı mesnevîyi ü. ma‘nevîden 034a/11	hemdem ü. yār ol 149a/1
şüret ü. ma‘nîden 145b/5	tez ü. yer 091b/2
sen ü. men 102a/14	şîfāt ü. zāt 005a/9
mār ü. mūr-ı merdüm 118a/10	şîfāt ü. zātı 011b/10
pāk ü. mücellî 038a/10	sîm ü. zer ü genc 103b/11
mülk ü. mülket 116a/9	tākāt ü. zür 109b/8
girde ü. nāģirde 068b/12	uşan -2- [Tr] Sıkılıp artık onu istemez duruma gelmek, bıkmak, bezmek.
kām ü. nākām 046a/11	u.- maduñ 054a/5, 057b/13
renk ü. naķş-ı zîbā 060a/3	‘ubbād -1- [Ar] Âbitler, ibâdet eden kimseler.
tennür ü. nārdan 007b/12	‘ömr-i ‘u. +i 136a/9
cihānuñ luţf ü. nāzı 095b/12	‘ubūdiyyet -1- [Ar] Kulluk, kölelik.
ne cev ķalır ne gendüm ü. ne ĥāne 117a/9	‘u. 045b/4
ne zāt ü. ne şîfātđur 005a/9	‘ubūr -1- [Ar] Bir başka tarafa geçme.
nām ü. nengüñsüz 115b/4	‘u. eyle 020a/9
leff ü. neşr 147b/1	uc -3- [Tr] Sebebiyle, yüzünden, –den dolayı, ötürü.
küfr ü. nifāk 143a/11	ĥalk ü.+ ından 115a/1
fer‘ ü. noķta 064b/13	

	cism u.+ ından 051a/8		
	rızq u.+ ından 120b/11		
‘ucb	-7- [Ar] Kendini beğenme.		
	‘u. 072b/1		
	riyā vü ‘u. 072a/2		
	‘u. u fuzülî 052a/1		
	‘u. u riyādur 071b/14		
	hevā vü ‘u. 112b/5		
	‘u.+ ı 072a/1, 129b/10		
u‘cūbe	-2- [Ar] Çok garip ve şaşılacak olan şey.		
	u.+ i ‘acebler 005a/13		
	u.+ ler 005a/13		
uç -	-10- [Tr] Havalanmak, kanat açmak.		
	u.- ar 054a/12, 075b/9, 107a/2		
	u.- arsun 098b/1		
	u.- dum 077a/10		
	u.- ıser 093a/4, 113a/2, 122b/12		
	u.- updur 084a/1, 122b/11		
‘ūd	-1- [Ar] Odun, ağaç.		
	‘u.+ ı cānda 027a/6		
‘ūdî	-1- [Ar] Ut çalan.		
	‘ū. 087b/3		
ud‘ūnî	-2- [Ar] ‘Bana dua edin!’ (Bakara, 2/186)		
	u. 018b/4, 134b/4		
uğra -	-2- [Tr] Bir yerde çok kısa bir süre kalmak.		
	u.- r 049a/3, 053b/14		
‘uhde	-1- [Ar] Söz verme, bir işi üzerine alma.		
	bu ‘u. 018b/15		
uḥūd	-1- [Ar] Ahidler, yeminler, anlaşmalar.		
	u. 146b/12		
‘uḫbā	-11- [Ar] Ahiret, öbür dünya.		
	‘u. 093b/11		
	bāzār-ı ‘u. 070b/14		
	birin dünyā birin ‘u. 057a/9		
	dār-ı ‘u. 061b/4		
	kār-ı ‘u. 070b/14		
	kūr-ı māderzādı ‘u. 062b/13		
	‘u.+ da 037b/4, 069b/6		
	dünyā vü ‘u.+ da 091a/14		
	dār-ı ‘u.+ dan Ahiret. 045a/3		
	dünyā vü ‘u.+ dan 057a/10		
‘uḫde	-1- [Ar] Düğüm.		
	‘u. 146a/8		
‘uḫbet	-1- [Ar] Ceza, eziyet.		
	‘u. 134a/4		
ulaş -	-1- [Tr] Kavuşmak.		
	u.- a 075a/6		
ülî	-1- [Ar] Sahip.		
	ū. 133b/13		
‘ulḫavl	-1- [Ar] Sözü olan, doğru sözlü.		
	‘u.+ i emîndür 011b/4		
ulu	-6- [Tr] Ulu, yüce, azim.		
	u. 055b/1, 090b/10, 104a/9		

u. düşmen 118b/3	unut - -6- [Tr] Belleğinde kalmamak, aklından çıkıp gitmek.
u.+ lar 130a/2	
bir merd-i rāh-ı dîn u.+ sı 090a/2	u. 006b/13
ulūhiyyet -1- [Ar] Allahlık sıfatı, tanrılık vasfı.	u.- dı 138b/1
u.+ de 009b/10	u.- ma 086a/14, 129b/9
uluqla - -1- [Tr] Tazim etmek, saygı göstermek.	u.- mağ 042b/1
u.- ma 122b/15	u.- maz 042a/14
um - -25- [Tr] Beklemek, tahmin etmek, sanmak.	ur - -101- [Tr] Vurmak.
u.- ar 075a/14, 086b/1	u. 029b/7, 033a/2, 108b/7, 119b/11, 128b/7
u.- arum 034b/3, 134b/3, 137b/1	dem u. 023b/10
u.- arsañ 078b/11, 086b/7, 103b/7	kuşak u. 020b/11, 049b/2
u.- arsun 045b/7, 090b/11, 103b/4, 106a/11	terkin u. 028a/3, 044b/4
u.- ma 052a/6, 053a/3, 072a/3, 103b/6	u.- a 081a/10
şifā u.- ma 092a/3	mevc u.- a 025b/1
vefā u.- ma 088a/14	u.- am 111a/7, 131b/2
u.- mağ 070a/4, 072b/3, 087b/2, 090b/2	terkin u.- anlar 035b/5
vefā u.- mağ 094a/11, 103b/5	u.- asun 035a/3, 047b/12, 089b/8
u.- sa 052a/7	dest u.- asun 047a/12
‘ummān -2- [Ar] Okyanus.	niçe āteş u.- asun 104b/13
‘u. katında 032a/9	u.- dı 072a/11, 114a/5, 133a/14, 141a/6
iy katre-i ‘u.+ ı esrār 024a/9	u.- duş 116b/6
umur -1- [Tr] Aldırış etme, önem verme.	dem u.- duş 059b/12
u.+ um 142b/3	u.- ma 005b/3, 047b/15, 089b/13, 091a/9, 103a/8
‘unnāb -2- [Ar] Arabistan kirazı.	dem u.- ma 081b/7
‘u. 145b/4	el u.-ma 081b/12
ol ‘u.+ dan 145b/4	lāf u.- ma 103a/7
	u.- madan 043a/12
	u.- madı 105b/12

u.- madum 084b/6	u.- urdum 066b/14
u.- mağıl 029b/9, 033b/9, 049b/12, 091a/5, 097a/7, 097b/11	u.- urken 126a/5
u.- mağ 051b/11, 089b/12, 113a/10	u.- urlar 008b/8, 051a/6
başuğı yere u.- mağ 105b/1	u.- ursun 047a/4, 067a/6
dem u.- mağ 016b/9, 032b/13, 089a/1, 092b/12	‘ür -2- [Ar] Tek gözölüler. bînevâ vü ‘ü. 108b/14 iy dîvâne-i ‘ü. 127b/9
terkin u.- mağ 099b/2	urđan -1- [Tr] Jüt, keten, kenevir, pamuk, gibi bitki liflerinden yapılan ince halat. bir u.+ a 119a/2
dem u.- mağdur 081b/6	urın - -1- [Tr] Giyinmek. u.- miş 133b/8
u.- mamışdur 083b/10	‘urüc -4- [Ar] Yukarı çıkma, yükselme, açma. ‘u. 013a/5, 015a/6 ‘u.+ a 013a/5 ‘u.+ ı 024b/5
u.- mayu 089a/1	urul - -1- [Tr] Vurulmak. u.- mişken 012b/3
‘ağl u.- maz 008b/7	uşan - -7- [Tr] Bıkmak. u. 069b/15 u.- madunmı 122b/6 u.- maduğmı 054a/5, 057b/13, 074a/14, 115a/6, 136a/8
terkin u.- mazsun 044a/2	‘uşât -2- [Ar] Asiler, zorbalar. ‘u.+ ı mü‘minine 018a/8 ‘u.+ ı müznibînüğ mültecâsı 012a/14
dem u.- miş 022b/3, 088b/11	ustâ -1- [Fa] Bir zanaatı gerektiği gibi öğrenmiş olup kendi başına yapabilen kimse. hâmdest ü u.+ yı 128b/4
u.- miş 045a/11, 142b/14	
u.- sa 073b/6	
dem u.- sa 123b/5	
u.- sağ 094b/10	
u.- up 060b/6, 142a/12	
yüz u.- up 132a/9	
u.- updur 139b/15	
u.- up 044a/11	
u.- ur 012b/13, 017a/4, 029b/4, 045a/6, 052a/2, 054a/4, 073b/5, 073b/11, 075b/7, 085b/5, 097a/13, 107a/1, 109a/1, 118a/4, 121b/9, 121b/14, 125a/2, 126a/11, 127a/1, 141b/14, 144b/10	
mevc u.- ur 142a/3	
gehî zertâc u.- ur başa gehî şaş 094a/7	
u.- urdı 033b/1, 090b/7, 119b/6	

uş	-17-	[Tr] Şimdi, işte.	u. 102b/2, 122b/7, 123a/2, 123a/04, 124b/3
		u. 016b/3, 072a/12, 080a/14, 080b/8, 082b/5, 082b/6, 083b/6098a/9, 133b/13, 135a/6, 136b/2, 137a/13, 139b/12, 142b/4, 143a/6	u.- a 049a/2
		u.+ dur 109b/8	u.- dan 147a/11
uşbu	-4-	[Tr] Özellikle bu.	u.- mazsan 020b/6
		u. baħr 023b/11	u.- miş 054a/3
		u. hāle 011b/9	u.- sun 057b/3
		u. hāli 141a/7	u.- ur 058a/2, 141b/14
		u. sāza 024b/8	uyanık -4- [Tr] Hiç uyumamış ya da uyanmış olan.
uşda	-1-	[Tr] Şimdi, işte.	u.+ la 070a/1, 076b/14
		u. 071b/6	u.+ lar 122b/11, 122b/14
‘uşşāk	-4-	[Ar] Aşıklar.	uyanıklık -2- [Tr] Uyanık olma durumu, teyakkuz.
		‘u.+ a 138b/10	u.+ da 122b/143
		‘u.+ ı 025a/7, 032b/13	u.+ ı 123a/6
		serfeşne-i ‘u. 138b/9	uyar - -7- [Tr] Uykudan uyandırmak.
utan -	-5-	[Tr] Mahcup olmak.	u. 104a/8, 122b/13, 122b/15
		u. 139b/6, 140a/12	u.- a 053b/13
		u.- dı 105b/12	u.- ken 123a/2
		u.- mazmısun 123b/2	u.- maz 054a/2
		u.- mazsun 116a/8	u.- miş 015a/7
utdur -	-1-	[Tr] Oyunda yenilmek.	uyhu -7- [Tr] Uyku.
		u.- dı 108b/12	ne gice u. vü ne gündüz ārām 124a/7
utul -	-1-	[Tr] Kesilmek, başı vurulmak.	u.+ da 076a/11
		u.- duḡ 109a/8	u.+ dan 123a/2, 141b/14
uy -	-3-	[Tr] İnanmak, kanmak.	bu u.+ dan 074a/4, 102b/2
		u.- ma 047a/7, 043b/1	u.+ sı 054a/2
		u.- up 040b/8	uyu - -8- [Tr] Uyku halinde olmak.
uyan -	-12-	[Tr] Uyku durumundan çıkmak.	u.- r 076a/14

u.- rdı 053b/12, 066b/5	sensün ü. 'ālemdür 035b/14
u.- rken 076b/14, 122b/11, 122b/13	hāşş ü. 'āma 097b/12
u.- rmı 124a/10	'ilm ü. 'amelden 045a/4
u.- rsağ 076a/15	'ilm ü. 'ameldür 070a/9
uzak -4- [Tr] Gidilmesi çok süren, çok ötelerde bulunan.	hāşş ü. 'amma 089a/15
u. 054a/13	naşib-i hāşş ü. 'amma 089a/13
u.+ dur 033b/13, 066a/1, 111b/7	derd ü. 'anāsuz 089a/12
'uzlet -1- [Ar] Bir köşeye çekilip insanlardan uzak kendi halinde yaşamak.	müşğ ü. 'anber 049a/1
künc-i 'u. 091a/14	in ü. āndan 054b/9
'uzv -1- [Ar] Organ, vücudun müstakil parçası.	miḥnet ü. endüh u ḡamdur 089a/10
'u.+ umdan 042a/3	öñi hiç ü. şonı hiç 060b/12
-Ü-	zem'in ü. āsumān 027b/14
ü -352- [Fa] Bağlama edatı "ve".	zem'in ü. āsumāndur 039b/13
ü. 005a/11, 027b/9, 032b/1, 033a/8, 039b/6, 042b/4, 043b/11, 063a/11, 071b/7, 093b/12, 109a/1, 120b/3, 124a/13	zem'in ü. āsumānı 065a/2
maẓhar-ı 'ilm ü. 022a/6	zem'in ü. āsumānidur 039b/8
āteş ü. āb 076a/9	vālih ü. āşüfte 124a/8
'aceb sırdur 'aceb ḥikmet 'aceb rāz 'aceb sāz u 'aceb söz ü. 'aceb nāz 030b/2	ḥadîā ü. āyet ü aḥbār 036b/4
ḥayrān ü. 'āciz 117b/7	şehvet ü. āz 112b/5
ḡarîb ü. 'āciz ü dermānde 083a/12, 110a/14	bu devlet ü. baḥt 114b/12
mücib-i 'adl ü. 'adālet 046a/10	hiç ü. bākî 093a/5
eger ni'met ü ger medḥ ü. āenādur 115a/13	per ü. bāl 057a/1, 075b/7, 085b/6
ḥadîā ü āyet ü. aḥbār 036b/4	per ü. bālin 082a/6
evvel ü. āḥir 103b/2	per ü. bālüm 016b/4
sen ü. 'ālemdür 025a/10	bārgāh-ı pîr ü. bārı 040b/11
	bu bostānuḡ berg ü. bārı 057a/2
	kābil-i ḥiss ü. başardur 037b/7
	nîk ü. bedden 105a/6
	sevdā-yı sen ü. ben 102a/11

sen ü. benden 073b/1	çerâ ü. çün 108a/1
renc ü. berdi 107a/12	'ilm ü. dāniş 066a/12
'āciz ü. bîçārerekdür 096b/1	vālih ü. deng 118a/1
zār ü. bîmār 110b/8	zer ü sim ü. der ü la'l ü cevāhir 043b/8
sengîndil ü. bîşerm 113b/12	miḥnet ü. derd ü elemdür 102b/11
renk ü. būda 102a/15	renc ü. derdi 107a/12
cem ü. cām 101a/15	ğarîb ü 'āciz ü. dermānde 083a/12, 110a/14
cism ü. cān 038a/13, 038b/12	ḥîle vü tezvîr ü. destān 118a/7
dil ü. cān 027b/4, 044b/4	cübbe ü. destār 105a/7
ten ü. cān 037a/10	pürḥasret ü. dest-i tehîdür 134b/1
cism ü. cān u kirdār 078a/12	ne minber ḳala de dār ü. ne deyyār 036b/11
dil ü. cāna 010a/6, 082a/4	ḥabîr u 'āḳıl ü. dîde 020b/3
cū ü. cāna 067b/13	dest ü. dili 134b/2
ten ü. cāndan 037a/7, 037a/11, 095b/6	küfr ü. dînden 142b/10
cihān ü. cānı 045a/12	derd ü. dirîğ 137a/13
cism ü. cānı 081b/13	der ü. dîvārı 039b/14
dil ü. cānı 011a/6, 034a/1	ḥayātun der ü. dîvārı 039b/8
tenüm pürşevḳ ü. cānum pürşafādur 009b/13	dîn ü. dünyā 109a/5
bu ten ü. cānuḡ 037a/8	nizām-ı dîn ü. dünyā 011a/13
ten ü. cānuḡda 122a/9	beḥîş ü. düzaḡ 124a/10
cevr ü. cefādur 096a/12	nebāt ü ma'den ü ḥayvān ü. eflāk 028b/5
la'l ü. cevāhir 043b/8	mār ü. ejdehāsuz 089a/7
aç ü. cimri 124a/3	derd ü. elem 115a/3
cüst ü. cüdā 006a/1, 102a/15, 110a/13	derd ü. elemden 028b/1, 106b/1
cū ü. cüsti 062b/5	derd ü. elemdür 089a/10, 118b/5
cüst ü. çālāk 049b/14, 062b/7, 068a/10	miḥnet ü derd ü. elemdür 102b/11
'illet-i çün ü. çerādan 041a/1	derd ü. elemsüz 087a/14
girdüḡ ü. çıḳduḡ 100a/5	silāḡ ü. esb ü gencüḡ 079a/13
çün ü. çirādan 025a/4	

esb ü. esbâb 111b/12	bî çeşm ü. gûş u bîzebânsun 024b/7
bu rif'at ü. eyvân ü manzar 103a/13	çeşm ü. gûşuñ 070a/12, 070a/13
ol elfaqr ü. fahrî 081b/5	la'l ü. güher ger 043b/11
zen ü. ferzend 111b/12	la'l ü. güherden 114a/6
pes ü. fütâde 019a/4	şekk ü. gümândan 048b/6
dürüg ü hışm u necl ü. ğaflet ü nâz 112b/5	'acz ü hayrân ü. gümrâh 033b/15
gâh zir ü. gâh bem 033b/1	ay ü. gün 039a/15
gehî ma'nâdan ü. gâhî şuverden 030a/12	cürm ü. günâhuñ 134a/1
gehî hüşyâr ü. gâhî mest olma 105b/3	mîr ü. h'âce 053a/10
belâ vü derd ü. ğamdan 092a/9	hün ü. hâltıñ 039a/1
derd ü. ğamdan 004b/6, 074a/14, 094b/8	naht ü. hâmkâruz 082b/5
derd ü. ğamdur 083b/4, 118b/3, 127b/11	kubh ü. hasende 028a/14
gâh mest ü. geh hümâr ol 125a/10	derd ü. hasret 112a/5
gehî ğamdest ile hemdest olurdı gehî şikest	'amm ü. hâşşı 113b/9
ü. geh peyvest olurdı 015a/2	bir 'aşıq-ı miskîn ü. haste 044a/9
tîr ü. gehî 006a/9	habt ü. hâtaradan 034a/6
gehî mest ü. gehî hayrân olurdı 125a/14	nigîn-i halka-i hilm ü. hayâdur 022a/12
gehî huft e gehî bîdâr olurdum gehî mest	bu 'âlem-i hiss ü. hayâli 017b/2
ü. gehî hüşyâr olurdum 083a/1	deng ü. hayrân 102a/9, 116a/4
silâh ü esb ü. gencüñ 079a/13	vâlih ü. hayrân olupdur 029b/6
sîm ü zer ü. genc 103b/11	'acz ü. hayrân ü gümrâh 033b/15
cev ü. gendüm 117a/7	'acz ü. hayret 006b/1
ğamgîn ü. ger 107b/4	nebât ü ma'den ü. hayvân ü eflâk 028b/5
ger efrîdun ü. ger efrâsiyâbı 086b/4	nefs ü. hevâ 105a/11
eger ni'met ü. ger medh ü âenâdur 115a/13	dürüg ü. hışm u necl ü ğaflet ü nâz 112b/5
ger nef' ü. ger zar 029a/11	'ilm ü. hikmetinden 101b/7
hür ü. ğilmân 038b/1, 074b/8	mekr ü. hîledür 071a/5
nâlân ü. giryân 106a/3, 125a/8	mekr ü. hîletbâzlıkdur 095b/10
bildüñ ü. gördüñ 060a/9	

üftād ü. ḥîzân 073b/8	nebât ü. ma'den ü hayvân ü eflâk 028b/5
ḥāk ü. ḥûn 103a/15	men ü. mādur 037a/7
eşk ü. ḥûndur 087b/2	mihr ü. mäh 148a/12
cennet ü. ḥûr 044b/5, 076a/10	ḥamîd u ḥämîd ü. maḥmûd 011b/5
'ilm ü. 'ibret 102b/6	enîs ü. maḥremüm 120b/9
küfr ü. îmân 068b/9	ferzend ü. māl 111b/12
cân-ı pāk ü. kâlib-ı pāk 136a/3	mülk ü. māl 102b/1
şems ü. ḳamerdür 038a/14	esrâr ü. ma'nâ 039b/9
et ü. ḳandur 106a/6	şüret ü. ma'nî 025a/13
âḫîr ü. kâr 100a/6	bu men ü. mânuy 037a/8, 037a/9
mihr ü. ḳatre 048a/6, 070a/3	bu rif'at ü eyvân ü. manzar 103a/13
kür ü. ker 062b/1	kemâl ü. ma'rifet 112a/12
kür ü. kerdür 070a/11, 070b/6	men ü. mâyı 081a/9
kür ü. kersün 062b/3, 070b/7	mest ü. medhüş 136a/13
'azîz ü. kıymetidür 087a/3	kevn ü. mekâna 017a/4
hevâ vü 'ucb ü. kibr ü şehvet ü âz 112b/5	ḥîn ü. mekândan 065a/8
'ilm ü. kirdâr 070a/10	ins ü. melekler 029b/4
ḥüsn ü. ḳubḫ-ı 'ışḳ 028a/14	mâ ü. menidür 010b/3
ḥüsn ü. ḳubḫuy 028a/15	zen ü. merd 101a/10
müm ü. ḳudret 081a/2	gâfil ü. mest 090b/11
ker ü. kür 070b/5	şehîd ü şâhid ü. meşhûd 011b/5
tîr ü. ḳuvvet 111a/13	meh ü. mihri 113a/12
'azm ü. laḫm 030a/8	şerîf ü. mîrzâde 055a/11
zer ü sîm ü der ü. la'l ü cevâhir 043b/8	şîrk ü. şekden 143a/10
kür ü. lenge 037b/13	pāk ü. mücerred 062a/13
lehv ü. lü'bdu 040a/5	ism ü. müsemmâ 003a/11
men ü. mâ 004b/15	zâr ü. müşevveş 125a/2
men ü. mâdan 037a/10, 081a/8	gülâb ü. müşg 087b/2

ehl ü. nāchl 026b/3	vehm ü. pindār 056a/7
gebr ü. nākesi 133b/3	‘azîz ü. pîr-i rehber 133b/9
neng ü. nām 115a/10	pāk ü. pürmür 061b/4, 076b/14
āb ü. nānuḡ 113a/8	pürsüz ü. pürsāz 095a/13
cennet ü. nār 124a/12	kej ü. rāst 097b/2
bir pîr-i süst ü. nātüvāmı 110b/13	hikmet ü. rāz 101b/8
dürüg ü. hıṣm u necl ü. ḡaflet ü. nāz 112b/5	merd ü. rehdür 093b/8
ni‘met ü. nāz 101b/8	miḡnet ü. renc 111b/15
ne cism ü. ne cān 039a/9	miḡnet ü. renc ü ta‘abdur 095a/9
ne dîv ü. ne perî ne merdüm 073a/15	derd ü. renci 086b/15
merd-i küllhān ü. nefsi 124b/7	şekk ü. reybi 034b/14
çü kandan müşk ü. neyden şeker eyler	seblet ü. riş 102a/10
002a/1	gürg ü. rübāh 119b/7
zihî derd ü. nihāyetsüz zihî kār zihî derd ü	rüy-ı sepîd ü. rüy-ı zerdı 068a/13
şikāyetsüz zihî zār 026a/9	menba‘-ı ‘izz ü. sa‘ādet 012b/9
ebübekr ü. ‘ömer 021a/3	eşk ü. şabrdandur 028a/11
bu bîkr ü. ‘ömrdür 038a/14	fer‘ ü. sāyedür 002a/11
püşt ü. pā 113a/10, 116b/6	söz ü. sāza 032b/11, 123b/7
dest ü. pādan 091b/13	geh söz ü. sāzı 033b/2
zinde ü. pāk 062b/7	söz ü. sāzı 125b/4
zeyrek ü. pākîze 087b/9	söz ü. sāzın 033a/14
bu dest ü ser ü. pāy 105a/10	menn ü. selvā 049a/15
bîḡadd ü. pāyān 092b/4	bu dest ü. ser ü pāy 105a/10
ḡadd ü. pāyān 003b/2	germ ü. serdüñ 078b/10, 078b/11
bîser ü. pāyı 125a/12	genc-i zer ü. sim 114b/8
cümlenüñ püşt ü. penāhı 115b/12	zer ü. sim 129b/7
iy ‘ālemlerüñ püşt ü. penāhı 059a/7	zer ü. simüñ 106a/13, 111a/2, 114b/3
bāl ü. per 082a/7	mîr ü. sulṡān 116a/12
dîv ü. perîden 108a/14	

fırkat ü. süz 096a/5	bu gene ü. zerden 045b/8
‘aciz ü. süst 117b/13	sîm ü. zerden 113b/4, 114a/6, 114a/12
za‘f ü. süsti 106b/2	sîm ü. zerüm 079a/12
gene ü. şādî 045b/7	mülk ü. zevâli 060b/14
şafâ ü. şādîsi 094a/2	şafâ ü. zevkîni 115a/3
vezîr ü. şâhî 115b/9	nâziük ü. zîbâ 072b/10
şehîd ü. şâhid ü meşhûd 011b/5	zihî ‘ışk u zihî derd ü. zihî kâr 125a/13
kibr ü. şehvet 112b/5	du‘â-yı hayr ü. zîkr-i hayra 135b/4
şehd ü. şekeri 097b/2	cest ü. zindelîkdür 076b/2
şür ü. şerdür 094a/1	zer ü. zürî 114a/13
zihî derd ü nihâyetsüz zihî kâr zihî derd ü. şikâyetsüz zihî zâr 026a/9	taḥkîk ü. dîni 058b/15
pîl-i mest ü. şîr-i garrân 125a/8	üç -5- [Tr] Sayı (3).
miḥnet ü renc ü. ta‘abdur 095a/9	işbu ü. 020a/1
mülk ü. ta‘azzum 069a/9	ü. kaṭre 078a/10
gür ü teng ü. târîk 092b/9	ü. nesnedür 020a/1, 135b/6
gür ü. teng ü târîk 092b/9	ü.+ dürür 091a/11
rengîn ü. terdür 048b/1	üçünçî -1- [Tr] Üç sıra sayısı, üçüncü.
seng ü. türâbın 120a/15	ü. kaṭredür 078a/12
bu ḥâk u üstüh‘ân u bürk ü. tüy 106a/7	üftâd -1- [Fa] Düşmüş.
ḥâmdest ü. üstâyı 128b/4	ü. ü ḥîzân Düşce kalka. 073b/8
nâümîd ü. vâz 083a/7	üftâde -6- [Fa] Düşmüş, düşkün, aşık.
ḥayâl ü. vehm-i ‘aqlıḡdur 060b/1	ü. 001b/6, 055a/11, 106a/3, 137a/3
mîr ü. vezîrîḡ bendesi 115b/6	iy ḡâfil-i ü. 104a/7
alur birinden ü. virür birine 094a/4	ü.+ i bâri girânsun 055a/14
zih ü. zâd 088a/13	üftâdederdâm -1- [Fa] Tuzaḡa düşmüş.
âh ü. zârıḡ 107b/10	iy ü. 089b/7
zîr ü. zeber 089b/6	üftân -2- [Fa] Düşen, düşerek.
sîm ü. zer 073b/4, 088b/4	gehî ü. gehî ḡayrân olur 025b/7

	ü. u ḥîzân 142a/7		ü.- ür 052a/1
üfür -	-1- [Tr] Dudakları büzmüş halde tutarak çabuk bir şekilde nefes vermek.	üns -1-	[Ar] Alışıklık, alışkanlık. ḥaqq ile ü. 057a/3
	ü.- seḡ 060b/6	ünsî -1-	[Ar] Alışmış, sokulgan. ü. 008b/2
ülfet -2-	[Ar] Alışma, kaynaşma. ü. 052a/9, 073b/14	ünvân -1-	[Ar] İsim, ad, san lakap. 'ü.+ ı dîvân-ı kadîm ol 022b/1
ülke -1-	[Fa] Bir devletin egemenliğinde bulunan toprakların tamamı. o. 029a/6	ürk -5-	[Tr] Korkmak. ü.- er 051a/9, 056b/2
ümem -1-	[Ar] Ümmetler. ḥatm-i ü.+ dür 023a/1		ü.- erse 080b/4
ümîd -4-	[Fa] Umut, umma. ü. 050b/6, 133a/9		ü.- ersün 056a/15
	ü.+ in 134b/5	üryân -3-	[Ar] Çıplak. 'ü. 068a/1
	ü.+ üm 133a/11		ne câme püşende ne 'ü. 067b/14
ümîz -1-	[Fa] bkz. ümîd . ü.+ in 019a/2		'ü.+ a 067b/15
ümit -1-	[Fa] bkz. ümîd . ü.+ le 138a/4	üst -10-	[Tr] Bir şeyin yukarıya, göğe doğru bakan yüzü. atlas ü.+ inde 056a/3
ümmet -5-	[Ar] Bir peygambere iman etmiş insanların oluşturduğu topluluk. ü. 019a/9		bād ü.+ inde 060b/11
	ü.+ i 010b/7		yol ü.+ inde 044b/10
	ü.+ ümden 018b/15		ü.+ ine 051a/10, 107a/6
	ü.+ ümdür 018b/14, 038b/4		dizünj ü.+ ine 124b/1
ümmî -1-	[Ar] Okuma yazma bilmeyen kişi. ü. 013a/13		ķarnı ü.+ ine 117b/11
üğlen -2-	[Tr] Ses vermek. ü.- di 043a/7		ü.+ üñde 059a/9, 124b/4
			ü.+ üñe 100a/10
		üstâd -13-	[Fa] Muallim, öğretmen, usta, sanatkar. ü. 005b/1, 014b/3, 028a/4, 034b/1, 036b/2, 062a/4, 088b/11, 091a/2, 091a/3
			bir baqqâl-ı ü. 132b/4

dād-ı ü. 014b/3	ütrük -2- [Tr] Hileci.
iy merd-i ü. 052a/8, 090a/5	ü. 078a/9, 092b/3
üstādhlık -1- [Fa + Tr] Ustalık.	üzre -8- [Tr] Amacıyla; üzerinde, üzere.
ü.+ dur 088b/12	ü. 013a/4, 016a/11, 056a/13, 094a/8, 106a/3, 117b/10, 135b/13, 138b/1
üstāz -1- [Fa] bkz. üstād .	üzüm -3- [Tr] Asma meyvesi.
ü. 130a/2	ü. 116a/15
üstühān -11- [Fa] Kemik.	bu ü.+ de 071b/11
ü. 085a/4, 090a/9	ü.+ e 116a/15
bu hāk u ü. u bōrk ü tūy 106a/7	
bu ü.+ da 096b/8	-V-
ü.+ dur 088b/1, 106a/6	vācib -7- [Ar] Mutlaka yapılması gereken şey.
bu ü.+ ı 090a/10, 091b/14, 106a/6	v. 008a/13, 018b/4, 078a/4
bir huşk ü.+ i 090a/6	v. kıldı 007b/14, 008a/6
işbu ü.+ lar 091b/7	v.+ dür 128b/15, 129a/6
üstüvār -1- [Fa] Sağlam, kuvvetli, dayanıklı.	va‘de -1- [Ar] Allah tarafından verilen ömür.
ü.+ ı 089a/9	v. 109b/2
üş - -2- [Tr] Uçmak, havalanmak.	vādî -7- [Ar] İki dağın arasında bulunan geçit.
ü.- miş 049a/4	bu v.+ de 107a/8
ü.- mişdür 106b/13	bu v.+ den 078a/13
üştür -5- [Fa] Deve.	v.+ dür 086b/2, 107a/7
ü. 127b/8	v.+ i ‘işka 030a/14
ü.+ i 127b/3	v.+ i teslîme 007b/6
ü.+ sün 118a/8	v.+ yi siyehdür 092b/15
bir ü. 127b/1	vāfir -2- [Ar] Çok, bol.
ol ü.+ i 127b/2	v. 043b/8
üşde -1- [Tr] İşte, al.	hāzı-ı v. 039b/12
ü. 119b/2	vāh -3- [Ar] Vah, yazık, ay.
üşen - -1- [Tr] Korkmak, çekinmek.	
ü.- mez 091b/13	

	āh u v. 107a/4		vā'iz -1- [Ar] İbadethanelerde dini konuşma yapan, nasihat veren kimse.
	nāle vü v. 105b/9, 105b/15		bir v. 036a/10
vaḥdet	-18- [Ar] Yalnızlık, teklik, birlik.		vakf -1- [Ar] Durdurma, alıkoyma; duruş.
	v. 004a/2, 007b/14, 025b/1		v.+ em 019b/10
	āb-ı v. 141a/3		vākıf -2- [Ar] Bir şeyi vakfeden, elde eden, haberli olan.
	bu v. 004a/2		v.+ ı esrār-ı müdrık 014a/13
	bu burc-ı v.+ den 098b/5		v.+ ı esrār-ı sermed 012a/4
	būy-ı v.+ den 142a/2		vakt -21- [Ar] Zaman, vakit.
	genc-i v.+ den 051b/4		v. 081b/8, 123a/11, 123b/9, 131a/10, 144a/12
	sırr-ı v.+ den 026a/7		bir v. 089a/1
	şem'-i v.+ den 082a/9		eflātūn-i v.+ em 131b/2
	v.+ e 004a/5, 148a/5		v.+ i ecelde 108a/8
	maḳām-ı v.+ i küll 078a/9		v.+ i fermān 074a/7
	v.+ i naḳte 064b/14		v.+ i kārduv 109b/13
	v.+ iñ 011b/2		v.+ i şubḥdem 123b/5
	sırr-ı v.+ ten 142a/1		v.+ idür 015b/9, 046a/8, 102b/2, 109a/10, 111a/3
	kemāl-i v.+ üñ güyendesidür 003a/7		v.+ inde 070a/8
	v.+ üñdür 148a/4		dirü v.+ inde 070a/4
vāḥid	-1- [Ar] Eşi ve benzeri bulunmayan.		gül v.+ inde 016a/4
	v.+ dūr 060a/4		şeḥer v.+ inde 122b/10, 131a/9
vaḥy	-6- [Ar] Allah tarafından bir düşünce ya da emrin peygambere bildirilmesi.		vālih -3- [Ar] Şaşakalmış, şaşırmış.
	v. 014a/10		v. ü āşüfte 124a/8
	emîn-i v.+ a 022b/1		v. ü deng 118a/1
	emîn-i v.+ i 014a/10		v. ü ḥayrān olupduv 029b/6
	emîn-i v.+ i muṭlaḳ 012a/1		vāpesin -1- [Fa] Son, en sondaki, en gerideki.
	emîn-i v.+ i rabbü'l'ālemînsün 014a/12		rüz-ı v.+ dūr 010a/2
	emîn-i v.+ i rabbü'l'ālemînüm 016b/6		

var -340- [Tr] Düşüncede ya da evrende yer alan, bulunan.

v. 002b/7, 003a/4, 005a/4, 005a/7, 005a/11, 006a/13, 006a/14, 006b/11, 009a/4, 011b/7, 013b/15, 014a/6, 017a/5, 026a/10, 030a/13, 033b/9, 034a/4, 036a/2, 038b/11, 040b/7, 040b/15, 041b/13, 042a/4, 044b/13, 045a/2, 046b/12, 047b/2, 047b/4, 047b/10, 048a/7, 048a/10, 049a/3, 051a/12, 051a/14, 051b/10, 052a/4, 053a/3, 053a/12, 054a/13, 055a/8, 056b/14, 057a/5, 058b/6, 059a/2, 059a/8, 060a/14, 061b/14, 062a/4, 062a/9, 062a/13, 062b/2, 064a/15, 064b/15, 065a/1, 065a/10, 066a/4, 066a/6, 067a/15, 067b/7, 069b/5, 069b/10, 069b/14, 069b/15, 070b/15, 071a/11, 072b/3, 072b/4, 075b/12, 076b/13, 077a/3, 078b/15, 079a/4, 079a/10, 079a/12, 080a/4, 080a/7, 080a/10, 081b/3, 081b/8, 081b/10, 081b/11, 081b/14, 084a/15, 086b/15, 087a/2, 087b/1, 088a/6, 088a/9, 088b/13, 088b/15, 089b/3, 089b/7, 091a/14, 091b/11, 093a/9, 093b/7, 094a/14, 095a/15, 096a/3, 097a/2, 097b/11, 098a/1, 099a/12, 101a/7, 101b/1, 101b/14, 103a/2, 104a/6, 104a/11, 104a/12, 105a/12, 105a/14, 107a/5, 110a/2, 110a/5, 111a/2, 111a/5, 111a/15, 113a/5, 113a/10, 113b/4, 113b/9, 113b/15, 114a/12, 116b/4, 117b/14, 119a/2, 119a/4, 120a/13, 120b/9, 120b/11, 120b/13, 121b/6, 121b/10, 122a/9, 123a/10, 124a/2, 127a/7, 127a/11, 127a/12, 127a/13, 128b/14, 130a/3, 130a/13, 129a/12, 132b/7, 133a/11, 136a/6, 136a/7, 136a/8, 137a/11, 137b/10, 138a/2, 138b/13, 141b/7, 141b/11, 144a/13, 144b/11, 145b/10

ne hemdem var özünle demsâz ola ne maḥrem v. aḡa söyler hem rāz 125b/2

ne şamtuḡ v. ḡarîdârî ne zâruḡ 106a/1

ne cānuḡ v. ki anda ḡona sulṡān ne cānuḡ var ki ola sulṡāna ḡurbān 127a/15

ne ‘ömri var ki anuḡ pâyānî yoḡdur ne vaşlı v. ki anuḡ hicrānî yoḡdur 095a/8

ne ‘ömri v. ki anuḡ pâyānî yoḡdur ne vaşlı var ki anuḡ hicrānî yoḡdur 095a/8

ne ‘iṡyān v. ki dî vānumda yoḡdur ne noḡşān ola ki āyā bende yoḡdur 085a/15

ne cānuḡ var ki anda ḡona sulṡān ne cānuḡ v. ki ola sulṡāna ḡurbān 127a/15

ne per v. ki 082b/9

ne pā v. ki 082b/9

ne bedri v. ki 095a/7

ne hāmūn v. ki olmaz menzil iy dost ne ceyḡūnvar degül ḡūnî dil iy dost 101b/1

ne rüzî var ki olmaz zār āḡir ne nūrî v. ki olmaz nār āḡir 095a/6

ne rüzî v. ki 095a/6

ne evvel v. ne āḡir 061a/15

ne perrūḡ v. ne bālūḡ 098b/3

ne almak var ne şatmak v. ne bāzār 081b/2

ne yimek v. ne içmek ne temāşā 120b/8

ne yāḡ v. ne nān 120b/6

ne almak v. ne şatmak var ne bāzār 081b/2

ne kārūm v. ne yārūm 080a/13

ne hemdem v. özünle demsâz ola ne maḥrem var aḡa söyler hem rāz 125b/2

ne sermā v. ne germā 046b/9

v.+ a 128b/9

v.+ dî 007a/4, 105a/3, 143b/8, 143b/15

v.+ dur 002a/4, 008b/5, 015a/9, 020a/14, 020b/2, 022a/3, 023a/12, 023b/7, 024a/1, 026b/1, 030a/1, 030a/15, 030b/9, 030b/14, 035a/7, 036a/7, 038a/5, 039b/10, 040b/1, 040b/10, 041a/13, 041b/15, 043b/13, 044a/1, 045b/15, 046a/2, 047b/5, 052b/7, 060a/10, 063a/6, 064b/9, 066a/4, 069b/10, 070a/12, 074b/2, 080a/8, 085a/13, 087a/5, 087a/6, 088a/5, 088b/2, 089a/6, 092b/8, 094a/15, 095a/2, 095b/11, 096a/4, 101a/4, 106a/5, 107b/6, 111a/7, 111b/2,

111b/3, 113a/8, 116a/5, 117a/10, 119a/11, 119a/13,
126a/2, 127b/12, 129b/9, 131b/11, 132b/6, 133a/10,
135b/11, 145b/8

ne kem v.+ dur ne h̄od b̄iṣ 107b/7

v.+ ı 040b/10, 094b/4, 107a/4

cihānuḡ v.+ ı 058a/3

cihānuḡ cümle v.+ ı 061a/1

v.+ ın 021a/12, 082b/2, 083b/3, 122a/6,
125b/1, 136a/11

v.+ ından 080b/1

v. idi 125b/12

v.+ ise 044a/8, 056b/8, 061b/6, 078a/14,
108a/2, 108a/6, 121b/1, 135a/13

v.+ ken 032a/3, 042a/14, 072b/7, 080a/15

v.+ mı 065a/2, 087a/14, 132b/5

v.+ m̄dur 087a/14, 105a/2, 109a/4

v. ol 032b/11

v.+ sa 024a/8, 040a/15, 040b/3, 043b/15,
052b/10, 055a/3, 064b/12, 065a/14, 099a/3, 102b/15,
103b/2, 107a/8

v.+ sun 041b/14

v.+ um 032a/5, 041b/8, 041b/13, 042a/4,
100b/1

ṣabr u qarār u yār u v.+ um 125b/11

v.+ uḡ 021b/5, 027a/13, 031a/6, 031a/12,
100b/3

v.+ un 108b/12

var - -69- [Tr] 1. Ulaşmak, erişmek, vâsil
olmak.

v.- a 098a/2, 100b/1

v.- asun 131a/12

v.- dı 072b/1, 143b/4

v.- duḡça 066a/3

v.- madı 019b/3

v.- maḡa 074a/12

v.- maḡ 058b/12

v.- mayasun 066a/9

v.- miṣ 045a/12, 122a/6

v.- miṣdı 051a/1

v.- miṣuz 084a/5

v.- sun 045a/2

ḡarḡa v.- maḡ 060a/1, 132a/15

ḡarḡa v.- duḡ 006a/7

ḡarḡa v.- miṣ 019a/9, 136a/11

ḡarḡa v.- dı 048a/8

v.- up 143a/14, 020a/2

v.- updur 070b/13

v.- ur 003b/10, 031b/1, 032a/11, 054b/11,
065a/15, 074b/12, 082a/1, 097a/13, 101b/10, 116a/15

v.- urduḡ 065b/13

v.- urmiṣ 118b/7

2. Biriyle evlenmek.

ya sen gel baḡa ya ben saḡa v.- am 119a/8

3. Gitmek.

v.- anlar 049b/14

v.- dı 085a/13, 110b/3, 142a/11

v.- duḡuḡdan 006a/11

v.- dum 083a/7, 121b/7

v.- ıcaḡ 039b/6

v.- maḡ 040b/14

v.- up 021b/12, 026a/15, 040b/9, 050a/1,
079a/9, 090a/5, 129b/13, 138a/5, 140a/4, 140a/6

v.- ur 070a/5, 071b/3, 072a/7, 073b/4,
075b/5, 100b/3, 117b/8, 119a/6

v.- urdđ 125a/5

v.- urşağ 075a/1

4. Bir durumun iine girmek.

v.- up

v.- updur 123b/15

v.- urşağ 104a/9

varağ -4- [Ar] Yaprak.

bir v. 144a/2

bir v.+ dur 022b/4, 041a/11, 059a/2

vardur - 2- [Tr] Varmasına yol amak,
ulaştırmak, gtrmek.

v.- ur 035a/15, 118a/9

varlığ -24- [Tr] Var olma durumu.

v. 002a/14, 002a/15, 028b/13, 041b/14,
041b/15, 057a/8, 062b/15, 077b/6

bu v. 076a/3

v. perdesi 035a/2, 057b/10

v. şişesine 035a/3

v. zağmetinden 086a/1

v.+ da 028b/13

bu v.+ dan 002a/14

v.+ ı 085b/14

v.+ ıdur 002a/15

v.+ in 028a/7

bu cihānuđ v.+ ma 099a/11

v.+ uğdur 069b/12, 076b/10

vaşf -9- [Ar] Sşfat, nitelik.

v. 144a/6, 146b/3

v. ider 009b/1

v.+ dan 144a/6

v.+ dur 145a/12

her v.+ ı 118b/3

anuğ v.+ mda 048a/10

v. ola 011b/8

v. olsun 009a/13

vāřfāt -4- [Ar] Nitelendirenler, vasfedener.

v. 146b/6, 147a/1, 147a/9, 148a/9

vāřıl -4- [Ar] Ulaşma.

v. 044b/2, 053a/15, 077b/6

ne kıldum ārzūyı nefş hāřıl ne hergiz
olmıřam mađřūda v. 084b/10

vaşıyyet -2- [Ar] Bir kişinin lmnden sonra
yerine getirilmesini istediği şeyler.

v. 104a/5

v. kıldı 104a/1

vaşıl -37- [Ar] Ulaşma, kavuşma.

v. 002a/11, 029b/1, 086b/15, 141a/1

ķařre-i v. 027b/8

nkte-i v. 064b/13

v. it 003b/8

v. oldu 141a/8

v. olur 025a/11

v. olursun 064b/11

v. u hicrān 028a/9

v.+ a 015b/2, 093a/6, 127a/6

ḥarîm-i v.+ a 045a/13	061b/14, 072b/12, 083a/11, 085b/2, 087b/4, 087b/11,
ḳalb-i v.+ a 017b/12	087b/12, 087b/13, 088a/3, 088a/4, 089a/9, 089b/9,
v.+ ı 052b/2, 086b/14, 110a/10, 112b/13	091b/5, 091b/6, 097b/14, 098a/1, 100b/8, 100b/15,
kemâl-i v.+ ı 113b/13	109b/12
v.+ ı cānān 051b/1, 052b/2, 082a/4, 083b/2	ḥaste v. mehcūr 075a/4
v.+ ı cānāndan 044b/5	pürsüz v. pürderd 131b/10
v.+ ı hicrān 046a/1	ve'lesrār -1- [Ar] Esrarın üzerine.
v.+ ı ḥūrşîde 045b/14, 098b/12	v. 074b/11
v.+ ı zerre 005b/11	ve'lişāre -5- [Ar] Bir sözün bir anlamı ifade
v.+ ı şāha 127a/4, 127a/11	etmesi üzerine.
ne 'ömri var ki anuñ pâyāni yoḳdur ne v.+ ı	v. 035b/7, 036b/13, 079a/8, 083b/11,
var ki anuñ hicrāni yoḳdur 095a/8	110b/12
v.+ ı ndan 144a/14	ve'İtemâ'îl -24- [Ar] Benzetme , teşbih,
v.+ ı len 068a/2	kopya olarak.
şol v.+ uñ şoñı 103a/11	v. 035a/13, 035b/7, 036a/9, 067b/2,
v.+ ı uñdan 020a/6	074b/11, 080a/12, 081a/14, 083a/13, 088b/9, 092a/5,
vāvelā -1- [Ar] Eyvah, yazık!	096b/6, 097a/9, 097b/5, 099b/6, 100a/12, 102a/4,
v.+ sı 108a/7	105b/7, 108b/9, 113a/13, 116b/7, 120a/12, 120b/4,
vāveyletāh -1- [Ar] Çıḡlık, feryat,	121b/5, 122a/5
yaygara.	vecd -2- [Ar] Kendinden geçecek derecede
v. 138a/8	dalḡnlık.
vāz -4- [Fa] Bırakma, terk.	emîn-i v. 022b/2
v. 124b/1, 141a/12	v.+ i faḳra 092b/6
nāümi'd ü v. 083a/7	vech -2- [Ar] Sebep, münasebet.
v'az -1- [Ar] Bir kişiye iyi olması yönünde	v.+ ile 045b/8
söylenen güzel söz.	v.+ iyle 081b/15
v. 036a/10	vefā -19- [Ar] Sözünde durma, sözünü
ve -33- [Ar] İki unsuru bağlayan kelime.	yerine getirme.
v. 010a/15, 024a/8, 034b/7, 052a/6, 052b/7,	v. 015a/8, 053a/3, 090b/2, 141b/12, 148b/7a
056b/9, 056b/10, 057a/5, 060a/3, 061b/6, 061b/12,	'ahde v. 143a/6
	v. ḳıl 019a/2, 134b/5
	v. ḳılduñsa 020a/8
	v. umma 088a/14

- v. ummak 094a/11, 103b/5
- v.+ dan 041b/6
- ‘ayn-ı v.+ dur 009b/13
- v.+ sı 093a/6
- v.+ yı 100a/3, 106a/11
- ‘ahde v.+ yı 012b/5, 021a/8
- vefādār** -2- [Ar + Fa] Vefalı, sözünde, sevgisinde duran.
- v. 112b/9
- ‘azîzân-ı v. 135b/13
- vehm** -10- [Ar] Anlamsız korku.
- v. 011b/12, 034a/8, 129a/10
- v. ü pindār 047a/2
- bu v. u pindār 054b/14
- v. ü pindār 056a/7
- ḥayāl u v.+ dūr 058a/4
- ḥayāl ü v.+ i ‘aqluḥdur 060b/1
- v.+ i pindār 080a/8
- v.+ üç dîvi 061b/9
- veḳār** -1- [Ar] Ağırbaşlı olma durumu, ciddilik.
- v.+ uḡ 128b/6
- velāyet** -3- [Ar] Velilik, ermişlik.
- v. 023a/1
- v. taḥtına 022b/12
- v. taḥtınunḡ sultānı 022b/14
- veli** -74- [Ar] Allah’a yakınlık mertebesini kazanmış olan seçkin kul.
- v. 003a/6, 003a/9, 003a/13, 003b/3, 004a/3, 010b/1, 010b/15, 014a/9, 014b/14, 017a/15, 019b/11, 020b/2, 022a/13, 025b/1, 026a/8, 028a/5, 029a/6, 035a/5, 035b/2, 036a/11, 037b/13, 039a/12, 039b/2, 040a/3, 041b/11, 043a/11, 045a/15, 046a/1, 046a/14, 046b/3, 048a/9, 048a/11, 048b/2, 049b/6, 050a/14, 053b/10, 055a/14, 058b/2, 064b/3, 065b/1, 066b/8, 068a/14, 068b/6, 074b/9, 075b/3, 077a/3, 077a/4, 078a/1, 080a/9, 080b/9, 080b/10, 080b/14, 081a/12, 084b/11, 085b/1, 088b/4, 092b/8, 105b/12, 108a/8, 109b/3, 110b/4, 111b/6, 112a/3, 117a/7, 117b/5, 119a/9, 121a/9, 126a/8, 126a/15, 126b/6, 127a/3, 133a/10, 134a/4, 137a/9
- velîkin** -22- [Fa] Lakin, amma, fakat.
- v. 002b/3, 009b/3, 023b/14, 026b/1, 026b/8, 031b/3, 033a/3, 035a/12, 044b/7, 048a/3, 052a/2, 053b/9, 065a/6, 067a/12, 078a/4, 085a/9, 096b/5, 097a/14, 099b/12, 117a/10, 133a/9, 138b/3
- veliyü’sşabr** -1- [Ar] Sabır sahibi olan.
- v.+ i miftāḥü’lferecdür 117a/1
- verā’** -1- [Ar] Arka, art, öte.
- v.+ yı māverā-yı māverāsun 009a/14
- vesîlet** -1- [Ar] Sebepler, bahâneler.
- v. 023a/12
- vesvās** -1- [Ar] Şeytan.
- v. 008b/15
- veş** -1- [Tr] Gibi manasını veren bir benzetme edatı.
- v. 030b/5
- vezân** -1- [Fa] Esici, esen.
- v.+ dur 046b/3
- vezâret** -1- [Ar] Vezirlik, paşalık.
- v. 031a/14
- vezîr** -7- [Ar] Devletin yüksek makamlarında bulunan kişiler için kullanılan unvan.
- v. 115b/7

v. ü şāhı 115b/9	v.- em 015a/1, 129a/3
v.+ e 126b/9	v.- en 041a/10, 097a/5, 140a/13
aḥmedūḡ v.+ i 021b/3	v.- me 033a/3, 035b/1, 050b/9, 051b/13,
şāhuḡ bir v.+ i 125b/12	073b/12, 082a/10, 132b/1, 145a/12
şāh u v.+ üḡ 115b/8	v.- medi 082b/4
mîr ü v.+ üḡ bendesi 115b/6	v.- medüḡ 051a/3, 090a/8
vezr -1- [Ar] Yüklemek, üstüne almak.	v.- meḡil 130a/7, 130a/8
v.+ e 008a/4	v.- meye 131a/15
viḡayet -1- [Ar] Koruma, sahip çıkma.	v.- meyince 145b/3
v. 129a/6	v.- mez 073b/10, 092b/13, 145b/4
vir -173- [Tr] 1. Bırakmak, bağışlamak.	v.- mezem 113b/1, 140a/15
v. 004b/5, 010a/6, 025a/1, 035b/13, 044b/4,	v.- mezler 078a/15
083b/13, 084b/15, 134b/8, 137b/11	v.- mezseḡ 052a/5
v.- meyince 058b/13	v.- miş 045a/12, 077b/1
v.- sün 002a/13	v.- mişdür 008b/6
2. İletmek, eriştirmek.	v.- se 027a/9, 088a/13, 106b/6
v. 050b/10, 090a/5, 090a/8, 090a/10	v.- sem 051a/4
v.- di 007b/15, 008a/13, 008b/4, 014a/11,	v.- seḡ 134a/10
034b/3, 047a/10, 055a/5, 055a/7, 082b/2, 094a/12,	v.- sün 082a/7
094b/13, 140b/11	v.- üp 047b/3, 093b/11
v.- diler 031b/3	v.- üpdür 073a/4, 084a/7, 116a/3, 131b/8
v.- diyse 135a/12	alur birinden ü v.- ür birine 094a/4
v.- düḡüḡdür 104a/6	v.- ür 017b/11, 021a/14, 022b/5, 028a/10,
v.- düm 085a/1, 111a/3, 111b/4, 140a/15	077b/12, 090a/6, 111a/2, 119a/12, 120a/8, 130a/9
v.- düḡ 035b/3, 041b/9, 072b/1, 087b/7,	v.- ürdi 144a/2
116b/6	v.- ürken 013b/1
v.- düḡ ü aldūḡ 006a/10	v.- ürler 031b/7, 071b/9, 096b/9
v.- düḡde 030a/6	v.- üriseḡ 051b/14
v.- e 052a/3, 128b/3	v.- ürseḡ 046b/9
v.- eler 042a/2	

v.- ürsün 074a/6, 101a/8	sözin v.- erler 120a/3
3. Kazandırmak.	'aqlı v.- gil 027a/13
v. 112a/12, 112a/13	ḥaber v.- gil 101b/5
v.- ür 045a/7, 049a/15	bāda v.- me 129a/5
4. Bildirmek.	v.- me bāda 019a/4
v. 130b/4	cān v.- mek 007a/1, 010b/14, 144a/11
v.- di 036a/13, 052a/11, 093b/5	göñül v.- mek 121a/3
v.- düñ 042a/7	ḥaber v.- mek 132a/1
5. Mâruz bırakmak.	cān v.- mekdurur 145b/7
ğarqa v.- düñ 006a/7	cān v.- en 139a/1
ğarqa v.- miş 122a/6, 136a/11	cān v.- irdi 144a/12
6. Teslim etmek.	cān v.- irsün 106b/5
v.- ür 094a/9	ḥaber v.- se 020a/14
7. Vermek fiiliyle deyimler.	cān v.- üp 089b/3
bāda v. 105a/11	ser v.- üp 021b/12
cān v. 029b/8, 141b/13	göñül v.- me 112b/2
ḥaber v. 075a/3, 090a/8, 136b/1	el v.- mez 067a/5, 103a/3
rızā v. 129b/12	ḥaber v.- mez 005a/15, 019b/6
yile v. 099a/2	zarar v.- mez 022a/4
cān v.- di 122a/2	v.- mez amānı 111a/10
cānın v.- di 121b/15, 143b/2	v.- üpsün bāda 036b/3
cevābın v.- di 101b/6	cān v.- ür erdi 144a/10
ḥaber v.- di 020b/4	el v.- ür 045b/7
ḥaqq v.- di 111a/1	v.- ür cānıyle başın 109a/3
ḥaqq v.- düğinden 112b/10	el v.- ürken 098b/9
v.- düñ 'aql 112a/11	v.- ürken cānı 135a/3
v.- düñ bāda 124a/3	fırsat v.- ürse 034b/1
el v.- e 050b/6, 103b/6	vîrân -2- [Fa] Yıkık, yıkılmış.
yol v.- e 075a/14	v. 053a/9

	bu v.+ dan 087b/13	vuşlat -11- [Ar] Bir yere ulaşma, yetişme.
vîrâne -7- [Fa] Eskiyip bakımsız kalarak çok harap olmuş yer.		v. 005a/3, 017b/12, 018a/6, 041b/3, 069b/11, 076b/9, 123a/7
bir v. 145b/10		v. deminde 041b/1
bu v. 127a/14		kemâl-i v. 061b/14
v. eyler 117a/8		v.+ a 058b/1
v.+ den 028a/2		şem'î v.+ dan 082a/7
v.+ lerde 068a/9	vuzû -4- [Ar] Abdest.	
gehî zâhidleyin kâşanelerde gehî baykuşleyin v.+ lerde 082b/15	v. 038b/6	
bu v.+ ye 127b/5	her dem v. 139a/14	
vird -2- [Ar] Belirli zamanlarda manevi bir görev olarak düzenli şekilde okunan ayet, esma-i hüsnâ veya dualar.	v.+ dur 038b/6	
v.+ i cân it 027a/5	şol v.+ niñ 071a/6	
temcîd-i v.+ i mâ'arefnâk 012b/3	vü -88- [Tr] Bağlama edatı.	
viril -1- [Tr] Vermek işi yapılmak.	v. 035a/8, 077a/8, 080a/3, 081a/6, 086b/10, 101a/15, 102a/14, 104a/13, 136b/8	
v.- ür 039a/3	alam ol nânı v. atam yabâna 072a/8	
vişâl -11- [Ar] Ulaşma, bitişme, sevgiliye kavuşma.	alur ol fânî v. atar yabâna 072a/9	
v. 144a/11, 144b/6	aña v. âline 021a/2	
v.+ e 078b/4	bu yaña bâde v. ol yaña şâhid 091a/15	
v. ol 004a/11	dilerse kıoya v. dilerse ala 086b/9	
v.+ i devlet-i cāvîd 045b/15	du'â v. âferîn 031b/12	
v.+ i hakkile 124a/1	düşerler hâke v. cümle ölürler 075b/2	
v.+ i şem'e 046b/2	evliyâ v. enbiyânuñ 015b/5	
v.+ in 082a/6	bu nâle v. âh 086b/5	
işbu dergâhuñ v.+ in 086b/7	bîçâre v. âvâre 095b/1	
v.+ inden 027b/7	taşâ başı v. başâ taşşı 119b/6	
v.+ ün 058a/15	kibriyâ v. bîniyâzî 007a/11	
	hevâ-yı câme v. cây 105a/10	
	belâ v. derd ü gamdan 092a/9	

cübbe v. destârla 105a/8	şafâ v. lezzetidür 107a/12
dîde v. dîdâr 041b/13, 042a/4	hufte v. ma'şûk 124b/5
haste v. dilriş elinden 052b/12	belâ v. merg 061b/10
dirîğâ vü dirîğâ v. dirîğ 096a/13	kamu fânî v. nâçiz u kamu hiç 060a/7
dirîğâ v. dirîğâ vü dirîğ 096a/13	bîvefâ v. nâsipâs ol 129b/12
küllî v. allâm 148a/7	ne ten peydâ v. ne cân 086b/3
enbiyâ v. evliyâdur 009b/14, 074b/7, 095a/4	ne gice uyhu v. ne gündüz ârâm 124a/7
hasretâ v. firkatâ 124a/4, 138a/8	ne pâ v. ne ser 073b/2
gehî lezzetde vü gâhî fenâda gehî hayretde v. gâhî âenâda 123b/11	habbe v. nîm 070a/6
gehî lezzetde v. gâhî fenâda gehî hayretde vü gâhî âenâda 123b/11	hîle v. nîreng 094a/15
bu nakş-ı şâdî v. ğamdan 005b/6	hîle v. nîrengi 112b/4
şâdî v. ğamdan 028b/1	şâfî v. pāk 037b/2
bende v. ger 114b/10	peydâ v. pinhân 092b/4
ma'nî v. ger 029a/1	bîrûtbe v. riyâ 143a/6
şâdî v. ger 089a/1	gül-i nevreste v. servi hîrâmân 101a/14
eger şâdî v. ger ğamdur 086a/4	ma'nâ v. şüret 064b/6
belâ v. ğuşşadan 110a/9	ma'nâ v. şüretden 065a/9
pürârzû v. hâkbenser 110b/4	şafâ v. tendürüsti 106b/2
fânî v. hâkkı 077a/8	hîle v. tezvîr ü destân 118a/7
güyâ v. hâmûş 073a/4	gözet yoluñı v. tütğil dilüñi 131a/5
harbende v. hardur 080b/7	riyâ v. 'ucb 072a/2
recâ v. havfdan 132a/14	hevâ v. 'ucb ü kibr ü şehvet ü âz 112b/5
perî v. hür u insân u melekde 073a/7	dünyâ v. 'uqbâda 091a/14
hasûd olma v. kîn tütma kimseye 128a/12	dünyâ v. 'uqbâdan 057a/10
ol ma'nâ v. lafzı şekerbâr 136a/12	bînevâ v. 'ür 108b/14
ol merdî v. ol zür 089b/4	nâle v. vâh 105b/9, 105b/15
şafâ v. lezzeti 089a/12	haste v. zâr 118b/2
	nâle v. zâr 094b/8, 125a/13, 135b/13

bālā v. zîrûñ 115b/6

iy çirkin likā v. ziştşüret 056b/3

bir bedlikā v. ziştpeyker 056b/2

vücüd -34- [Ar] İnsan veya hayvan gövdesi,
varlık.

v. 137b/4, 144b/12

v. olduñ 024b/13

v. olmak 002b/1

v.+ a 006a/2

v.+ ı 022a/6, 087a/14

bu v.+ ı 085b/12

ol v.+ ı 002b/1

v.+ ı âdem 013b/9, 073a/12

v.+ ı aşla 041a/12

v.+ ı cāvidān 058a/14

v.+ ı cümle 003b/11

v.+ ı haqqā 041a/8

v.+ ı zāt 059b/4

v.+ ı ten 062b/12, 085b/13

nefsüñ v.+ un nāri hayret 051a/10

v.+ un zātınuñ ‘aynı şıfātıñ 007b/14

v.+ um 041b/12

v.+ uñ 015b/15, 016a/2, 017b/7, 025a/1,
035b/13, 044b/4, 112b/15

v.+ uñ demidür 014a/14

v.+ uñ kâfınuñ ‘anķāsı 032b/9

v.+ uñ kâ‘inātıñ mazharıdır 015b/12

v.+ uñ şîşesi 035a/1

v.+ uñ zevrakını 006a/7

v.+ uñda 062b/5

vükelā -1- [Ar] Vekiller.

v.+ sı 108a/7

-Y-

ya -51- [Tr] Bağlaç, ya...ya...,veya.

y. 006b/4, 035b/9, 044a/2, 054a/8, 054b/1,
058b/12, 059a/6, 064b/9, 064b/14, 069b/13, 071a/3,
072b/3, 076b/12, 077a/14, 077b/10, 079a/4, 079a/5,
079a/6, 080a/11, 085a/2, 088b/7, 102a/11, 103a/11,
104b/5, 105a/1, 107b/2, 110b/7, 114b/6, 114b/7,
117b/14, 119b/9, 134a/7, 135a/9

y. şüreti harf 004b/10

ya dürdür y. şadefdür 087b/11

y. dürdür ya şadefdür 087b/11

y. geç bu perdelerden yāhūd epsem 097a/7

ya kūh olmuş y. kāh olmuş hicābuñ 047b/5

y. kūh olmuş ya kāh olmuş hicābuñ 047b/5

ya ma‘düm olmuş ol dīde y. mevcüd 044b/1

y. ma‘düm olmuş ol dīde ya mevcüd 044b/1

ya manşūr ol y. çıkma dāra zinhār 081b/12

y. manşūr ol ya çıkma dāra zinhār 081b/12

ya sen gel baña y. ben saña varam 119a/8

y. sen gel baña ya ben saña varam 119a/8

y. taht olur naşîbüñ yāhū tahta 087b/10

y. telh olur naşîbüñ yāhū şîrîn 087b/12

ya tennūr olmuş ol örten y. semmūr 116b/12

y. tennūr olmuş ol örten ya semmūr 116b/12

y. zāt ol yāhūd ol zātıñ şıfātı 005a/8

yā -20- [Tr] Seslenme bildirir.

y. 006a/3, 022a/13, 032a/10, 034a/3, 041a/3, 064a/9, 100a/5, 100b/6, 101b/2, 105a/10, 114b/2, 114b/3, 135a/7, 135b/7, 138b/15, 141b/4, 148a/8, 148a/10, 148a/12

yabān -11- [Fa] Çöl, sahra.

y.+ a 044a/11, 049a/2, 072b/9, 075b/9, 111a/6, 117a/9,

117b/2, 120b/13, 130b/3

alam ol nānı vü atam y. +a 072a/8

alur ol fānî vü atar y. +a 072a/9

yāb yāb -3- [Ar] Yavaş yavaş, usul usul, sessizce.

y. 100b/1, 054a/7, 100a/14

yād -19- [Fa] Hatırlama, anma.

y. 026a/1, 045a/12, 054a/10, 080b/5, 111b/10, 130b/12, 135b/3,

135b/9

y. eyleyüp 054b/4

y. eyleyüp 047a/14

y. itsem 111b/9

y. kııl 135a/11

y. olsa 086b/5

y. olupdur 032a/14

y. olursa 007a/6

y.+ a 070b/13

y.+ ı feryād 007a/8

y.+ ina 125b/11

anuñ y.+ indan 132b/11

yağ -4- [Tr] Gökten yere su inmek.

y.- ar 090b/10, 123a/1

y.- dı 090b/8, 110b/8

yāğ -11- [Tr] Bitkisel ya da hayvansal kaynaklı madde.

ne bār u berķ u ne ālāt u esbāb ne bāl u y. var ne nān u ne āb 120b/6

y.+ ı 100b/6

y.+ ın 015a/7

bezir y.+ ın 097b/4

y.+ u 112b/15

y.+ uñ 006a/15, 057b/3, 113a/1

kaz y.+ ın 109b/10

foñuz y.+ ını 049a/14

y. ol 006a/13

yağdur -2- [Tr] Gökten su indirmek.

y.- ur 138b/14

yağma -9- [Fa] Çapul, zorla mal kapma.

y. 043b/1, 043b/3, 110a/12

y. ider 107a/4

y.+ dan 043b/2

y.+ ya 035b/1, 035b/3, 043b/1, 043b/2

yāhū -3- [Fa] Veya.

y. 102a/9

ya taht olur naşibüñ y. tahta 087b/10

ya telh olur naşibüñ y. şîrîñ 087b/12

yāhūd -8- [Fa] bkz. yāhū.

y. 067a/14, 113b/12, 135a/1, 135a/6, 144a/8, 147a/10

ya geç bu perdelerden y. epsem 097a/7

ya zāt ol y. ol zātın şifātı 005a/8

yağ -22- [Tr] Yanmasını sağlamak, tutuşturmak.

y.- a 019a/13
y.- ar 027b/8, 041b/1, 041b/2, 041b/4,
041b/5, 041b/11, 051a/10, 082a/6
y.- ardı 015a/13
y.- arsam 041b/13, 042a/4
y.- arsun 025a/11, 129a/4
y.- dı 141a/14, 143a/13
y.- maḳ 051a/8
y.- masun 100b/7
y.- mazlar 049a/14
y.- mişdur 082a/7
y.- sun 127a/4
y.- updur 125b/8
yaḳıl -1- [Tr] Yakma eylemine maruz
kalmak.
y.- maz 078b/9
yaḳın -34- [Ar] Bilinmeyen bir şeyi şüphe
bırakmadan bilme.
y. 025a/5, 034b/13, 034b/14, 050a/8,
069a/5, 086a/8, 090b/14, 104b/8, 111b/11, 112a/2,
132b/14, 134b/7, 140a/12, 141a/2
iy ehl-i y. 141a/4
y. bil 048a/1, 057a/13, 074a/9, 128a/4,
128a/9
y. meydānının merdānesidür 011a/9
y. ol 021b/13, 050b/14
ehl-i y. ol 069a/13
y. olmuş 055b/7
y.+ dur 109b/2
gevher-i baḫr-i y.+ dur 008b/13
nūr-ı y.+ dur 021b/10

y.+ dūr 123b/6
y.+ i 058b/15
y.+ uḡ 116b/4, 134b/6
y.+ üḡ 133a/1
baḫr-i y.+ üḡ gevheri 023a/2
yaḳın -12- [Tr] Arada az mesāfe bulunan.
y. 016b/4, 036b/3, 043a/3, 054a/14, 094a/3,
102b/14
y. ol 026b/5, 130a/10
y.+ dur 001b/3, 026b/4, 038b/5
y.+ ı 072b/8
yaḳınsüz -2- [Ar + Tr] Bir şeyden
şüphe duymak, kesin olarak bilmemek.
bu iy y. 040a/13
iy y. 058b/6
yaḳūb -1- [Ar] Hz. Yusuf'un babası.
y.+ ı 013b/7
yāl -1- [Fa] Boyun, gerdan.
y. ile bāl Boy bos. 105a/12
yalan -2- [Tr] Asılsız söz.
y.+ dur 095b/15, 102b/3
yalguz -1- [Tr] Yalnız.
y. 119b/1
yaluḡuz -1- [Tr] Yalnız.
y. 107a/11
yalvar -1- [Tr] Birinden ısrarlı bir biçimde
istemek.
y.- inca 096a/9
yan -38- [Tr] Perişan olmak, çāresiz
kalmak, büyük zarar görmek.

y.- am 041b/11	y.+ unda 056a/9, 066b/13, 127b/12
y.- anlar 082a/9	yārin y.+ uında 056a/11
y.- ar 006a/15, 064a/6, 080a/9, 084a/7, 090a/4, 095a/10, 104b/7, 113a/1	yandur - -4- [Tr] Yakmak, tutuşturmak, yandırmak.
y.- ardı 012b/4	y.- duğunca 078b/14
y.- arsun 129a/4	y.- ur 021b/13, 141a/5
y.- asını 104b/3	y.- sun 080a/2
y.- dı 141a/2	ya'nî -8- [Ar] Demek oluyor ki anlamında açıklama sözü.
y.- duğunca 041b/12	y. 018b/12, 032b/7, 052b/14, 064b/9, 082b/6, 105b/14, 106a/12, 147b/11
y.- duğunca 063b/11	yañ -9- [Tr] Taraf, yön, cihet.
y.- dukça 028a/10, 063b/12, 063b/14	y.+ a 105a/6, 108b/3, 126a/11, 126b/13
y.- inca 137a/13	bu y.+ a bāde vü ol yaña şahid 091a/15
y.- mağa 069a/2	bu yaña bāde vü ol y.+ a şahid 091a/15
y.- mak 095b/1	dört y.+ a 110a/3
y.- mağ 063b/9, 063b/10, 063b/13, 095b/1	her y.+ a 097b/6
y.- mağdan 064a/1	ol y.+ a 091a/15
y.- mağdurur 006b/6	ol y.+ e 015b/9
y.- mayınca 041b/8, 095a/12, 141a/1	yañ - -3- [Tr] 1. Ateş durumunda tutuşmak.
y.- miş 104b/4, 141b/15, 143a/7	y.- a 001b/3, 044a/11
y.- sun 063b/15	2. Çok üzülüp zarar görmek.
y.- up 140a/9	y.- sa 144a/8
yan -14- [Tr] Bir şeyin tüm yönleri dışında kalan bölümü.	yap - -1- [Tr] Davranmak, hareket etmek.
bu y. 045a/9	y.- arvan 121a/4
y.+ a 016b/4, 027b/10, 029a/1	yapıl - -1- [Tr] Yapı olarak kurulmak, gerçekleştirilmek.
y.+ adur 147b/9	y.- mişdur 037a/7
y.+ dur 019a/1, 034b/13, 034b/14	yapın - -1- [Tr] Örtünmek, bürünmek.
bir y.+ ı 051a/8	y.- duğ 006a/9
bir y.+ un 051b/1	

yapış -2- [Tr] Ayrılmayacak biçimde sarılmak.

y. 052b/10

y.- dı 119a/5

yaprağ -2- [Tr] Bitkilerde bulunan, çeşitli sekillerde yeşil uzantı.

y. 120b/2

bir y.+ ı 087a/7

yār -98- [Fa] Sevgili.

y. 032a/15, 034a/10, 044a/13, 047b/13, 056a/9, 058a/11, 090b/13, 112a/9, 112b/9, 125a/10, 129b/1, 131a/7, 134b/12, 141a/11

bu y. 071b/11

iy y. 091a/6, 093a/11, 129b/2, 129b/13

y. ider 141a/11

y. ol 006b/1, 010a/4, 014b/15, 019b/8, 031a/5, 032b/11, 113b/3, 119a/7

hemdem ü y. ol 149a/1

ğamı y. olanuğ yārı 090b/4

y. olma 130a/9

y. olupdur 023a/11

y. u gözünğden 081a/4

y. ü maħremünğdür 056a/11

y. u miħrbāndur 008a/12

şabr u qarār u y. u vārüm 125b/11

y.+ a 017a/12, 031a/5, 032a/14, 034b/2, 044a/14, 047b/15, 058a/9, 058a/11, 058a/13, 085b/2, 111b/14, 128b/9

y.+ a lāyık 064a/4

y.+ dan 044a/7

cemāli y.+ dur 144b/7

luḡfi y.+ dur 140a/7

y.+ e 005b/14, 031a/5, 031a/6, 031a/7, 031a/12, 032a/13

y.+ ı 015a/13, 021b/1, 034b/2, 042b/10, 064a/3, 064a/10, 112b/9, 141a/10

ğamı yār olanuğ y.+ ı 090b/4

y.+ ı bedden 056a/10, 072b/6

y.+ ı bî vefādur 096a/12

y.+ ı cānı 110b/13

bir y.+ ı cānı 080b/14

y.+ ı ğar 021a/11

anuğ y.+ ı ğayret 051a/10

y.+ ı ğayrından 046b/11

y.+ ı genç 145a/2

y.+ ı haqqğdur 128a/2

y.+ ı iblîs 072a/1

y.+ ı maħrem 131b/14

y.+ ı merdān 116b/13

y.+ ı muvāfiğ 091a/7

y.+ i 004b/9, 044a/12, 086b/1, 112a/8, 133b/4, 141a/8

tek y.+ üm 149a/2

y.+ in 056a/9, 125b/10

y.+ ün yanuğda 056a/11

y.+ lan 047b/13

y.+ üm 080a/4, 084b/9

ne kārüm var ne y.+ üm 080a/13

y.+ üğ 064a/2, 080a/15

yara -5- [Tr] Yarar sağlamak, faydalı olmak, kendisinden faydalanılmak.

y.- r 036b/12, 088b/14, 094b/10, 122a/12,
122a/14

yara -2- [Tr] Vücutta keskin nesneden
kaynaklanan kesik.

bu y. 067b/10, 105b/2

yārab -5- [Ar] Ey Rab!

y. 055b/9, 077a/12, 102b/13, 125b/10,
142b/4

yaradan -4- [Tr] Her şeyi yaratan, Allah.

y. 001b/10, 035a/2, 057b/10

yaradıl -2- [Tr] Yaratmak işi yapılmak, var
edilmek.

y.- miş 035a/2, 057b/10

yarak -1- [Tr] Savaş aleti, silâh.

y.+ u 053b/2

yārān -5- [Fa] Dostlar.

y. 075a/4

iy y. 045a/9

y.+ dan 075a/14

y.+ ı kadîm 140a/1

y.+ u 139a/13

yarar -1- [Tr] Bir şeyden alınan iyi sonuç,
fayda.

y. 072b/4

yarasa -1- [Tr] Uçabilen, gece görme
yeteneğine sahip bir çeşit memeli, kanatlı hayvan.

y. 116a/10

yaraş -7- [Tr] Yakışmak, uymak.

y.- ur 071b/7

y.- maz 065b/14, 082a/13, 109b/5

y.- ur 041b/14, 066b/1, 071b/10

yāre -10- [Tr] Yara.

y. 063b/15, 090a/11, 110a/4

bir y. 072a/9

bu y. 086a/13

dürlü y. 110a/4

yāre y. 003b/8

y. yāre 003b/8

y.+ dür 090a/9

ğarîbün y.+ si 075a/15

yarı -1- [Tr] Bir bütünü oluşturan iki
parçadan her biri.

y. 051a/13

yarın -7- [Tr] Bugünden sonraki gün.

y. 007a/9, 056a/12, 069b/4, 069b/5,
070b/14, 074a/11, 110a/12

yārsî mā -1- [Fa] Sevgilinin yüzü.

y. 118a/13

yās -2- [Tr] Yaşanmış büyük bir acıdan
sonra yapılan şeyler.

çarḥ-ı y. 140b/12

y.+ m_çün 148a/14

yaş -10- [Tr] 1. Islak, nemli.

y. 145b/3

2. Göz yaşı.

y. 051a/2

gözüm y. dökmeden 110b/7

gözüm y.+ ı 111b/9

gözi y.+ m 011b/15, 125b/10

göz y.+ ından 031a/4, 143a/4

göz y.+ ıyla 125b/1

	y.+ lar 082b/7		y. 096b/14, 120a/3
yat -	-20- [Tr] 1. Boylu boyunca uzanmak.		y.+ em 085a/12
	y.- an 066b/13	yay	-2- [Tr] Ok atmak için kullanılan eğri çubuk.
	y.- ar 049a/4, 117b/10		y.+ a 007b/8, 110b/14
2. Mezarıda gömülü olmak.		yayak	-1- [Tr] Yürüyerek giden, yaya.
	y.- an 083b/15, 092b/13		y. ol 097a/13
	y.- ar 044b/10, 136a/3	yaz -	-12- [Tr] Yazı yazmak.
	y.- asun 124b/4		y.- andan 069b/14
3. Yatağa gitmek.			y.- arlar 026a/14
	y.- ar 054a/9, 068a/9		y.- aruz 082b/5
	y.- arken 013b/4		y.- dum 084b/4
	y.- asun 122b/2		y.- duşsa 056a/13, 056a/14
	y.- duşınca 131a/8		y.- madı 070b/12
	y.- updur 049b/8		y.- mışam 133a/7
	y.- ma 124b/3		y.- mışdı 133a/13
	y.- mağ 122b/2		y.- mışdur 047a/3
	y.- up 053b/12, 053b/14, 066b/5		y.- sun 149a/4
	y.- urken 116b/8		y.- upsun 134b/15
yatur -	-3- [Tr] Birinin yatmasını sağlamak, yatırmak.	yazıl -	-4- [Tr] Kendini bir yere yazdırmak, kaydolmak.
	y. 048b/14, 116b/9, 142b/15		y.- mış 044b/13, 056b/1
yavı	-4- [Fa] Kaybolmuş, kayıp, zâyi.		y.- mışdı 075a/6
	y. 083b/3		y.- mışdur 044b/14
y. kııl	Kaybetmek. 006b/13	ye -	-3- [Tr] Ağızda çiğneyerek yutmak.
	y. kılmışdur 062a/8		y.- dirdür 101b/8
	y. kıılupven 083a/15		y.- me 093b/4
yavlağ	-1- [Tr] Kötü, fena, değersiz.		y.- rsün 106a/8
	y. 117b/9	yedür -	-3- [Tr] Yemesini sağlamak.
yavuz	-3- [Tr] Fena, kötü.		

	y.- mezdi 050b/13		
	y.- üp 120a/4		
	y.- miş 096b/13		
yeg	-20- [Tr] Daha iyi.		yel -26- [Tr] Koşmak, acele ile yürümek, acele etmek.
	y. 041b/6, 071b/12, 097b/4, 104a/2, 124a/2, 126a/3		y. 054b/1
	y. olur 120b/10		y.- düm yüpürdüm Telaşla koşmak. 083a/8, 083a/12
	y.+ dür 043b/6, 044a/12, 045b/2, 052a/13, 069a/5, 071a/6, 071a/9, 104a/5, 119a/9		y.- enler 026a/15, 040b/9
	y.+ dürür 114b/4, 114b/6, 121b/13		yıllar ile y.- enler 050a/1
yegâne	-3- [Fa] Biricik, tek.		y.- er 014b/7, 049b/7, 096b/4, 101b/2, 126a/6
	y. 008b/14, 087a/8		y.- erdi 080a/14
	iy y. eşek 096b/9		y.- erler 005b/8
yegrek	-1- [Tr] En iyi, çok daha iyi.		y.- erseñ 036b/7, 087b/10
	y. 119a/9		y.- ersün 045b/9, 117a/11, 118a/7, 120a/7
yek	-3- [Fa] Bir, tek.		y.- me 093a/11
	y. 064a/13, 136b/3		y.- megünğden 046b/14
	bu çarlı-ı nühsipih-r-i y. 096a/15		y.- mek 103a/10
yekçeşm	-1- [Fa] Tek gözlü.		bu y.- mekden 083a/9
	ol bid'in-i y. 109a/1		y.- memekdür 085a/7
yekdil	-1- [Fa] Gönüllü, gönülleri birbirine uygun.		y.- üp 104b/2
	y. 079a/7		y.- üp yüpürdüm 110a/14
yeksân	-7- [Fa] Düz, bir.		yel -12- [Tr] Rüzgar.
	y. 028a/9, 038b/12, 063b/7, 067b/14, 068b/8, 100b/12		y. 003a/5, 036b/2, 097a/3, 142a/9, 145b/15, 148a/3
	y. olur 037a/10		y.+ e 147a/3
yekser	-3- [Fa] Yalnız başına.		y.+ den 099a/2
	y. 029b/1, 078a/7, 103a/9		bunca y.+ den 102b/10
			y.+ e 085a/13, 100b/3, 142a/11
			yeldür -2- [Tr] Koşmak, dolaşmak.
			y.- mek 096a/8
			y.- ür 096a/9

yem	-3- [Ar] Deniz.	y.+ üñ 024b/2, 046b/10
	y. 078a/3	y.+ üñden 006a/10
	ol y. 019a/7	ķader u y.+ ñi 037a/6
	ol y.+ de 078a/3	y. 070b/12, 088a/5, 127b/8
yen - almak.	-1- [Tr] Bastırmak, hükmü altına	y.+ de 061a/7, 061a/8, 101b/4
	y.- erdi 052b/8	ara y.+ de 057a/8, 072b/5, 094a/6, 124b/10
yer	-88- [Tr] Herhangi bir kimse ya da nesnenin yarattığı boşluk.	bir y.+ de 072b/9, 128a/12, 132b/4
	y. 066a/2, 074a/15, 078a/2	bu ara y.+ de 099a/12
	her y. 111b/10	bu y.+ de 071b/13, 077b/2, 100a/4
	tez ü y. 091b/2	her y.+ de 129b/9
	y.+ de 033b/8, 125b/3	niçe y.+ de 121b/6
	ara y.+ de 047b/13, 047b/14, 068b/12	y.+ den 098b/1, 109b/11
	bir y.+ de 039b/14, 075a/8, 091b/2, 102a/5	ara y.+ den 056a/5, 056a/7, 077a/2
	bu y.+ de 040b/12, 082b/3, 086b/8, 090b/6, 092a/13, 096a/14	bu y.+ den 057a/12
	y.+ den 135a/9	iki y.+ den 103b/12
	ara y.+ den 143b/3	y.+ dür 100a/8, 129b/14
	y.+ dür 007b/1, 091b/3	ne y.+ dür 111b/6
	y.+ e 067b/7, 123a/1	y.+ e 115a/4, 141b/6, 147b/6
	bir y.+ e 116b/1	yüz y.+ e 142a/12
	ol y.+ i 139a/3	başuñu y.+ e urmaķ 105b/1
	y.+ idür 012a/15	y.+ i 042a/8
	iy devrân y.+ idür 084b/14	anuñ y.+ idür 035a/1, 082a/14
	y.+ inde 047a/6	kefçelîzüñ y.+ idür 103a/5
	y.+ ine 018a/11	gehî mescid y.+ ümdür gâhî ħammâr
	ol miskîn y.+ ine 094a/4	085a/10
	y.+ inüñdür 060a/15	ayaķ y.+ ine 094a/7
	y.+ ümde 110b/6	y.+ iñ 094a/9
		y.+ üñ 113a/7, 114b/11
		y.+ üñdür 076a/4, 109a/11

senüñ y.+ üñdür 025b/14, 054b/2, 056b/6
yerlü -3- [Tr] 1. Taşınamayan durumda olan, sabit.

y. 047a/6, 060a/15

2. Yaşadığı bölgede doğup büyüyen, oralı olan kişi.

y. birinüñ 028b/11

yet -29- [Tr] Yeterli gelmek. Yetiştirilecek miktarda veya derecede olmak, elvermek, kâfi gelmek.

y.- düğçe 078b/3, 113b/3, 129a/11, 132a/15

y.-er 003a/5, 040b/4, 044a/3, 057b/13, 072b/9, 074a/14, 076a/1, 076b/10, 078b/9, 080a/11, 080a/13, 097a/3, 113a/11, 114b/9, 114b/13, 115a/4, 117a/6, 118a/4, 122b/2, 127a/10, 131b/14, 132b/10

y.+ erdi 092b/11

y.- mezmiydi 113a/9

yetim -1- [Ar] Yalnız, tek, eşsiz.

her y.+ üñ 011b/15

yetiş -1- [Tr] Ulaşmak, vâsil olmak.

y.- miş 065b/7

yetişdür -1- [Tr] Hemen başkasına söyleyivermek, duyurmak.

y. 075a/2

yetmiş biñ -2- [Tr] Sayı.

y. hicâb 033b/10

y. hicâbdan 009a/14

yezdân -2- [Fa] Zerdüşterde hayır ilahı.

y. 142a/5

şîr-i y. 008b/8

yık -1- [Tr] Harap etmek, mahvolmasına sebep olmak.

y.- mayınca 145a/3

yıkl -2- [Tr] Herhangi bir sebeple çökmek, göçmek.

y.- mağdur 002b/8, 081a/12

yıl -32- [Tr] Sene.

y. 044a/3

altmış y. 050b/14

beş on y. 125b/9

biñ y. 013a/10, 049b/13, 077a/10, 087b/13, 095b/9, 096a/6, 096a/7

bir y. 117a/6

bunca y. 138a/4

elli y. 138a/2

kırk y. 014a/9, 036b/2

niçe y. 096a/8

yigirmi beş y. 133a/14

yüz y. 050a/9, 087b/12

yüz biñ y. 005a/13

elli y.+ da 050a/9

niçe y.+ dur 121a/2

bunca y.+ dur 051a/3

kırk y.+ dur 036a/13, 036b/5

y.+ lar 005b/8, 049b/7, 104b/2

nice y.+ lar 104a/11

y.+ lar ile yelenler 050a/1

y.+ larla 026a/15, 040b/9

yıl -2- [Tr] Bıkmak, usanmak.

y. 025b/12, 085b/3

yıldız -1- [Tr] Parlak gök cismi.

y. 144b/13

yırt -	-2-	[Tr] Parçalamak.	bir y. 110b/13
		y.- a yırtta 042a/8	
		yırtta y.- a 042a/8	
yi -	-19-	[Tr] Yemek yemek, karın doyurmak.	y. 109b/1
		y.- me 110a/2, 118a/11	
		y.- mek 050b/13, 067b/8, 131a/7, 132b/2	
		ne gülmek oynamak ne y.- mek içmek ne bir yerde karar itmek ne göçmek 125b/3	
		ne y.- mek var ne içmek ne temâşâ 120b/8	
		y.- mekden 121b/4	
		y.- memişse 089a/14	
		y.- mez 110a/2	
		y.- mezsün 121a/14	
		y.- r 120a/8, 120b/13	
		y.- seğ 106b/1, 106b/2, 132b/7	
		y.- rsün 132b/7	
		y.- yidür 129b/6	
yidi	-2-	[Tr] Yedi sayısı.	
		y. âdem 117a/3	
		y. baħr 137b/7	
yidir -	-1-	[Tr] Ağzına yiyecek vermek, beslemek, karnını doyurmak, yedirmek.	
		y.- me 118b/14	
yigirmi beş	-1-	[Tr] Yirmi beş sayısı.	
		y. yıl 133a/14	
yigit	-1-	[Tr] Yürekli, gözü pek, yiğit.	
		y.+ ler 110b/11	
yigiticik	-1-	[Tr] Yiğit kelimesi küçük bir yiğit anlamında kullanılmıştır.	
yigitlik	-1-	[Tr] Yiğitçe davranış, erkeklik, yüreklilik, cesaret, mertlik.	
		y. 109b/1	
yil	-2-	[Tr] Rüzgar.	
		y.+ e 045a/2	
		y.+ e vir 099a/2	
yime	-2-	[Tr] Yine, tekrar, yeniden.	
		y. 029a/15, 121b/4	
yine	-5-	[Tr] Bir daha, tekrar.	
		y. 055a/10, 075a/2, 139b/10, 143b/13	
yinil -	-1-	[Tr] Yenilgiye uğramak, mağlup olmak.	
		y.- di 118b/11	
yirmi	-1-	[Tr] Yirmi sayısı.	
		y. mazürveş 139b/5	
yyit -	-1-	[Tr] Kötü kokutmak.	
		y.- ür 121a/15	
yoħsa	-2-	[Tr] Yoksa, aksi takdirde.	
		y. 065b/8, 142b/10	
yoħsul	-1-	[Tr] Maddi imkânı çok az olan, geçinmekte güçlük çeken (kimse), fakir, yoksul.	
		bây u y. 100b/12	
yok	-160-	[Tr] Yok, bulunmayan, mevcut olmayan.	
		y. 002a/7, 009b/3, 013a/13, 037a/5, 042b/1, 046a/14, 052a/10, 058a/10, 061b/3, 066a/15, 066b/4, 067b/6, 067b/7, 074b/10, 078a/13, 079a/13, 080a/7, 080b/14, 081b/14, 098b/6, 107b/11, 110a/8, 116a/9, 116b/5, 121b/8, 124a/9, 126b/4, 127a/3, 134a/1, 135a/10, 135a/14, 137a/8, 137a/9, 144a/3, 144b/2	
		y.+ dı 144a/3	

y.+ dur 002a/2, 003a/10, 005b/14, 006b/9, 006b/12, 007a/6, 009b/9, 010a/5, 010a/15, 014a/5, 015b/10, 016b/11, 016b/15, 022a/8, 023b/8, 026a/12, 028b/4, 031a/2, 031a/3, 032a/13, 035a/4, 035a/14, 038a/7, 039a/1, 039a/2, 040b/10, 041a/9, 041b/2, 042b/2, 042b/3, 045b/12, 046a/14, 046b/1, 046b/2, 052a/2, 053a/14, 053b/9, 062a/10, 063b/3, 063b/9, 063b/10, 064a/6, 064b/4, 066b/3, 068b/4, 069a/2, 069a/3, 070a/6, 070a/7, 070a/12, 070b/10, 073b/13, 073b/14, 077b/4, 078a/12, 080b/12, 081b/3, 083b/2, 086a/9, 089a/5, 089a/9, 089b/4, 090b/3, 090b/4, 091a/5, 091b/4, 094a/1, 095a/8, 095a/14, 095a/15, 097a/3, 097a/8, 097b/3, 098a/7, 103a/5, 106b/10, 107a/11, 107b/3, 107b/10, 110a/5, 110a/11, 110b/10, 114a/2, 114a/10, 115b/4, 115b/11, 118a/15, 123a/8, 125b/8, 126a/8, 127a/6, 127a/11, 127a/12, 130b/15, 131a/7, 135a/2

ne ‘iṣyān var ki dīvānumda yoḡdur ne noḡṣān ola ki āyā bende y.+ dur 085a/15

ne ‘ömri var ki anuḡ pāyānı yoḡdur ne vaṣlı var ki anuḡ hicrānı y.+ dur 095a/8

ne ‘iṣyān var ki dīvānumda y.+ dur ne noḡṣān ola ki āyā bende yoḡdur 085a/15

y.+ durur 067b/6, 089a/4, 089a/7, 089a/12, 098a/9, 103a/1, 114a/7

y.+ san 103a/12

y. olmayınca 004a/9

y. olup 058b/5

y.+ dı 137b/10

y.+ ıdı 013b/12, 015a/12

yoḡluḡ -7- [Tr] Yok olma, bulunmama durumu.

y. 062b/15

‘acַz u y. 007a/11

nice y. 105b/4

y. miḡnetinden 086a/1

y.+ da 028b/13

y.+ dur 077b/6, 081b/14

yol -169- [Tr] Karada, havada, suda bir yerden bir yere gitmek için aşılan uzaklık, tarık; usul, tarz.

y. 016b/15, 017a/6, 030a/1, 053b/2, 057a/12, 062a/10, 066a/1, 066b/4, 079a/1, 083b/3, 094a/8, 095a/15, 106a/15, 118b/7, 122b/8, 142a/10

bir y. 017a/5

bu y. 111b/7

iṣbu y. 057a/11

y. u merkeb 033b/13

y. üstinde 044b/10

y. vire 075a/14

y.+ a 014b/4, 020b/14, 036a/15, 091b/12, 131a/5, 142b/13

bu y.+ a 003b/2, 026a/11, 040b/1, 047a/1, 066a/2, 066a/4, 076b/1, 084a/5,

133a/6, 134b/1

iṣbu y.+ a 049b/14

ol ḡaḡḡ y.+ a 141b/11

ol y.+ a 105a/15

y.+ da 067a/12, 068a/4, 082a/1, 084a/4, 119b/1, 140a/1, 142b/6

bir y.+ da 080a/13, 080a/14

bu y.+ da 005b/8, 010b/13, 016b/9, 027b/12, 032b/3, 033a/1, 033b/13, 036b/7, 040b/4, 040b/6, 040b/13, 042b/11, 045a/15, 045b/4, 046b/14, 048a/8, 049b/6, 050b/8, 053b/2, 055a/6, 057a/9, 058b/13, 063a/8, 064a/12, 064a/15, 068a/3, 070b/15, 073a/7, 073a/10, 073b/2, 076b/4, 079a/1, 083a/7, 083a/8, 083b/4, 083b/5, 083b/6, 084a/4, 084a/6, 084a/12, 085a/7, 085b/3, 087a/2, 087b/6, 091b/10, 092a/14, 092b/15, 096b/1, 096b/3, 097b/7, 108b/4, 108b/8,

109a/5, 109a/8, 111b/6, 111b/15, 112b/8, 113b/11,
115b/2, 122a/12, 122b/6, 122b/10, 132a/9, 134a/14,
141b/13

komış başın bu y.+da Bir şey uğruna ölümü
göze almak. 045a/10

işbu y.+ da 077a/10, 079a/7, 080a/3, 083b/7,
083b/8, 113b/15, 116b/14, 122b/9, 143b/8

y.+ dadur 140a/8

y.+ dan 031a/9, 049a/11, 053a/14, 066b/12,
070b/15, 115a/14, 133b/6, 142b/9, 148b/12

bu toğrı y.+ dan 116a/13

bu y.+ dan 085a/6

y.+ dur 066a/5, 068a/3

muḥlişlerüñ y.+ ı 068a/4

bu esrāruñ y.+ ın 081b/15

y.+ ında 096a/8, 116a/12

komışdı baş y.+ ında 125b/14

cān y.+ ında 047b/7

cānān y.+ ında 047b/7

ḥaḫḫ y.+ ında 045b/9

bevl y.+ ından 106a/11

şer' y.+ ından 006a/14

y.+ ını 096a/11

'āşık y.+ umda 041b/7

y.+ umı 034a/6

y.+ un 054a/13

y.+ unda 021b/5

y.+ undan ayru düşmek 010b/8

y.+ uñ 132b/3

bir y.+ uñ 079a/4

bu y.+ uñ 040b/14, 076b/2, 122b/7

y.+ uñ gözle 108b/1

bu y.+ uñ zādı 070a/2, 076b/15

y.+ uñda 054a/13

y.+ uñdan 113b/10

gözle y.+ uñı 131a/6

gözet y.+ uñı vü tütğıl dilüñü 131a/5

yol - -2- [Tr] Kuvvetle çekip koparmak,
yerinden çıkarmak.

y.- anlar 026a/15

y.- ar 097a/12

yoldaş -4- [Tr] Yol arkadaşı.

y. 062a/1, 066a/12, 110a/8

y. ola 140a/9

yor - -2- [Tr] Bir duruma işaret saymak, bir
sebebe bağlamak.

y.- arken 065b/3

y.- sun 106a/8

yorgan -2- [Tr] Yatakta örtünmeye yarayan
geniş örtü.

y.+ ına 113a/1

y.+ uña 006a/15

yort - -1- [Tr] Dört nala koşturmak, tırıs
gitmek, yürütmek.

y.- up 046b/14

yön -1- [Tr] Cihet, taraf.

y.+ ümüz 115b/13

yu - -3- [Tr] Yıkamak, temizlemek.

y.- dı 141a/3

y.- r 126a/15

	y.- rsağ 071a/11		
yüğ	-1- [Tr] Boyunduruk.		yuva -1- [Tr] Hayvanların türlü şeylerden oluşturdukları barınak.
	deste-i y. 097b/1		ol müş y.+ sı 117b/12
yukaru	-1- [Tr] Bir şeyin üstte kalan tarafı, yukarı.		yuyul -3- [Tr] Silinmek, bozulmak, yok edilmek.
	y. 107a/2		y.- maz 044b/14
yukaruğı	-1- [Tr] Yukarıya.		y.- mış 018a/3
	y. 119a/14		y.- sun 007a/13
yum	-2- [Tr] Sıkıp kapamak.		yük -6- [Tr] Bir hayvan veya taşıtın taşıyabileceği miktar.
	y.- maz 122b/3		y. 035b/4
	göz y.- mışdı 125a/9		y.+ üñ 054a/13, 055b/1, 096a/14, 118b/11
yumurda	-2- [Tr] Bir dişinin hem üremesini sağlayan hem de yenen kabuklu bir besin maddesi.		y.+ üñdür 100b/2
	bir y. 117b/5		yüklen -2- [Tr] Taşımak üzere eline veya sırtına almak.
	mağz-ı y. 063b/14		y.- di 100a/13
yun	-1- [Tr] Yıkanmak, yıkanıp temizlenmek.		y.- digün 100a/15
	y.- mayınca 042b/8		yüksek -1- [Tr] Belli bir mesafeye göre daha yukarıda olan.
yünus	-1- [Ar] Memeli bir deniz hayvanı.		y. 107a/2
	bahruñ y.+ isün 113a/6		yüpür -5- [Tr] Telaşlı bir biçimde öteye beriye koşmak.
yurt	-2- [Tr] Yırtmak, parçalamak.		y.- di 104b/2
	yüzün y.- ara 053a/7		yeldüm y.- düm 083a/8, 083a/12
	y.- arsun 100b/3		yelüp y.- düm 110a/14
yüsuf	-6- [Ar] Kur'an'da adı geçen Hz. Yakub'un oğlu olan peygamber.		y.- ürsün 120a/7
	y. 113a/7, 138a/8, 143b/15		yürek -3- [Tr] Kalp, yiğitlik, yürek.
	ol büy-i y. 013b/7		y.+ i 100b/6, 143a/1
	y.+ ı 118b/12		y.+ in 096a/8
	y.+ uñ 118b/14		yüri -25- [Tr] Ayaklarıyla hareket etmek, yürümek.

y. 018b/2, 031a/6, 032a/13, 036b/2, 046b/2, 055a/12, 058a/10, 064b/1, 072b/11, 078a/15, 078b/1, 086a/11, 089b/9, 090b/11, 102a/13, 104a/11, 113b/9, 127a/6, 127b/5, 127b/6, 132b/2, 134a/2, 145b/14

y.- yüp 030a/7

yürt - -3- [Tr] Koşmak.

yürte y.- e 042a/8

y.- e yürte 042a/8

y.- esün 106a/3

yürü - -10- [Tr] bkz. **yüri**.

y.- r 019b/2, 071b/4, 076a/14, 127b/1, 142a/8

y.- rdi 124a/8

y.- rken 070b/3, 106a/15

y.- rsün 039b/4, 063a/2

yürüt - -3- [Tr] Yürütmesini sağlamak, yürütmesine yardımcı olmak.

y. 054b/1, 073b/10

y.- düm 084a/10

yüvesvis -2- [Ar] Vesvese veren , sinsi vesveseci.

näs-1 y.+ den 007a/15 , 009a/2

yüz -68- [Tr] 1. Surat, başın, üzerinde çeşitli organlar bulunan ön tarafı.

y. 003a/14, 042a/3, 071a/11, 106a/3, 107a/14

bir y. 003a/12

kaş ile y. 107a/13

ol y. 107b/1

senüñ yüzüñden özge y. 003a/13

y. urup 132a/9

ol y.+ de 003a/12

y.+ den 050b/3

ne her y.+ den iyüyem ne yavuzem ne bellü zemherîrem ne temüzem 085a/11

y.+ e 003a/14

bu y.+ e 003a/14

ol y.+ e 003a/13

y.+ i 121b/9

bir y.+ i 039a/5, 050a/14

biri muzlim durur bir y.+ i enver 039a/6

y.+ inde 121b/9

her y.+ inde 094a/14

y.+ inden 034a/15

y.+ ine 089b/13, 143a/4

şeyhün y.+ ine 143a/5

bu y.+ iyle 003a/14

y.+ lerin 140b/10

y.+ üm döndermeyem 023a/5

y.+ ümi 136b/6

y.+ ün 056b/11

çinün y.+ ünde 140b/13

kendü y.+ ündür 056b/10

y.+ üne 144a/7

y.+ üni 142b/14, 144b/1

y.+ üniñ 'aksi 144b/5

y.+ üñ 043a/1, 044a/6

y.+ üñ dönder 026a/4, 108b/3

y.+ üñ şuyını 115a/4

y.+ üñ yurtara 053a/7

y.+ üñde 056a/15

y.+ üñden 056b/11

senüñ y.+ üñden özge yüz 003a/13

y.+ üñi 141b/9

2. Doksan dokuzdan sonraki sayının adı.

y. 095a/1

y. dürlü 060b/9

y. dürlü 'ālem 060b/6

ger düzañı y. ger bihişti 134b/15

y. ħamuñ merhemi 140b/8

dört y. mirdür 138a/2

ol dört y. mürîd 139a/8

dört y. mürîdi 138a/11

y. neme 138b/2

y. niyâz 138a/6

y. yıl 050a/9, 087b/12

y. yere 142a/12

3. Sebep, nedenle.

bu y.+ den 030a/2, 054b/12, 055b/3, 059b/9

her y. 038a/9

yüz - -1- [Tr] Bir sıvımın yüzeyinde batmadan durmak ve yer değiştirmek.

y.- er 091b/7

yüz biñ -9- [Tr] Yüz bin sayısı.

y. 079a/12, 126b/1, 138b/11

y. cān 069a/1

y. ğamı 113a/5

y. nişi 095a/2

y. renk 094a/15

y. yıl 005a/13

y. zārı 095b/11

yüzlü -1- [Tr] Yüzü olan.

iki y.+ den 106a/11

yüzlülük -2- [Tr] İki yüzlü olma durumu, riyakarlık, mürailik.

iki y. 080a/8

bu iki y.+ den 080a/9

yüZRāy -1- [Fa] Yüz fikirli.

y. 130a/8

yüZük -1- [Tr] Parmağa takılan aksesuar.

y.+ ini 120a/14

yüzyıl -4- [Tr] Asır.

y. 047a/1, 087b/10, 133a/8

y.+ da 082a/14

-Z-

zād -10- [Ar] Azık, yiyinti.

z. 069b/6, 105a/15

zih ü z. 088a/13

z.+ ı 134b/1

bu yoluñ z.+ ı 070a/2, 076b/15

z.+ ı ferdā 069b/8

z.+ ı pūşiş 069b/5

z.+ uñ 134a/14

senüñ z.+ uñdur 007b/3

za'f -1- [Ar] Zayıflık, kuvvetsizlik.

z. ü süsti 106b/2

za'ferān -1- [Ar] Safran.

z. +ı 049b/2

zāfer	-1-	[Ar] Çok emek vererek istenilen hedefe ulaşmak.	zāt-ı z. 004b/11
		z. 117b/7	ne z. kalur anda ne mezāhir 078a/8
zāğ	-11-	[Fa] Karga.	ne z. ne mezāhir 004b/12
		z.+ a 010a/11, 049a/14	z. olmaz 069b/11
		bu z.+ a 073b/12	z.+ de 112a/2
		z.+ e 140b/11	şabr-i z.+ de 117a/1
		ol z.+ ı 010a/11	z.+ den 017b/1
		z.+ ı 087b/15	zāhiriyyet
		z.+ ı bînaşîbüñ 010b/5	-1-
		z.+ ı siyehfām 088b/5	[Ar] Dış görünüşler.
		o z.+ uñ 010a/10	z. 078a/5
		z.+ uñ ğîdāsı 049b/1	zāhm
		ol z.+ uñ naşîbi 010b/4	-7-
zāh	-3-	[Ar] Meşakkat, güçlük, zorluk.	[Fa] Yara.
		z. 145b/4	kimi z. olur anuñ kimi merhem 060b/3
		bu z. 043a/8	kimi şādî kimi ğam kimi z. olur kimi
		z.+ ı 138b/13	merhem 005b/5
zāhid	-4-	[Ar] Çok, aşırı sofu.	bu z.+ e 046b/7
		z. 091a/15	her z.+ e 107b/13
		bî'ilm-i z. 066b/3	cihānıñ z.+ ı 093a/12
		gehî z.+ leyin kâşanelerde gehî	z.+ mdan 116b/10
		baykuşleyin vîrānelerde 082b/15	z.+ ma 127a/1
		gehî z.+ leyin seccāde berdüş gehî deryā	zāhme
		şîfat 'ışkile pürçüş 082b/13	-1-
zāhir	-21-	[Ar] Görünen, açık.	[Fa] Yara.
		z. 003a/15, 004b/11, 037b/10, 039a/14,	z.+ ler 033b/1
		064b/5, 074a/7, 076b/9, 076b/11, 099a/13, 112b/11,	zāhmet
		131a/15, 131b/3, 146a/13	-3-
		'ayn-ı z. 017a/14	[Ar] Sıkıntı, eziyet.
			ol z. 074a/10
			z. çekersün 074a/10
			varlık z.+ inden 086a/1
			zāhr
			-2-
			[Ar] Arka, sırt.
			z.+ un 023a/4
			z.+ una 015b/13
			zā'if
			-5-
			[Ar] Güçsüz, kuvvetsiz.
			z. olanlara 011a/5

	cism-i z.+ in 137a/5	nāle vü z. 094b/8, 125a/13, 135b/13
	her ź.+ üñ destgâri 021b/3, 046a/5, 125b/12	zâr z. 144a/10
	ol mür-i ź. u nātüvânsun 055a/14	zihî derd ü nihâyetüz zihî kâr zihî derd ü şikâyetüz zihî z. 026a/9
zamân	-10- [Ar] Vakit, devir.	ne rüzî var ki olmaz z. âhîr ne nûrî var ki olmaz nâr âhîr 095a/6
	z. 095a/9, 111a/8	z. idüpdür 100b/10
	bir z. 084b/15, 144a/15	z. oldum 084a/9
	z.+ a 073b/3	z. olup 031b/7
	sulţân-ı z.+ a 043b/7	z. olursañ 107b/2
	bir z.+ da 053b/12	z. u dilteng 097a/10
	z.+ dan 098a/14	z. u ĥaste 073b/15
	devr-i z.+ ı 094a/6	z. ü maĥzûn 099a/8
	bu tılsımâtıñ z.+ uñ 099b/4	z. u nâçâr 106a/15
zamâne	-4- [Ar] Zaman, devir, şimdiki zaman.	z. u nevmîd 133a/9
	bir z. 111a/9	âciz u ĥayrân u z. u ĥastedür 140a/2
	ol z. 137b/10	z. u ruĥzerd 083b/7
	rüz-ı bâzâr-ı z. 084b/6	z. u tenhâ 068a/12, 110b/4, 120b/8
	rüsvâ-yı z. 069b/9	z. ü bîmâr 110b/8
zamîr	-1- [Ar] İç, iç yüz; kalp.	z. ü müşevveş 125a/2
	ź.+ um 034a/5	z. zâr 144a/10
zank	-1- [Ar] Dar şey, darlık, sıkıntı.	z.+ a 072a/3, 114a/13
	ź. 142b/9	z.+ ı 110a/5
zâr	-50- [Fa] Ağlayan, inleyen.	her zûruñ z.+ ı 127b/12
	z. 027a/3, 045b/5, 048b/11, 049a/4, 067b/3, 107b/3, 110a/6, 117a/11, 118b/12, 129b/13, 135a/3, 136a/2, 144b/1	yüz biñ z.+ ı 095b/11
	‘âşık-ı z. 079a/9	z.+ ı dünyâ 062b/13
	best u ĥayrân u z. 140b/4	z.+ um 116a/8
	feryâd u z. 140b/14	z.+ uñ 100a/7
	ĥaste vü z. 118b/2	âh ü z.+ uñ 107b/10

	ne şamtuñ var ħarîdârî ne z.+ uñ 106a/1	z. 002a/6, 005a/2, 005a/5, 005a/6, 005a/11, 009a/1, 014a/2, 059a/1, 078a/2, 093a/5, 145a/11, 146b/5, 148a/3
zar	-1- [Ar] Zazar. ger nef ü ger z. 029a/11	'aceb hikmet 'aceb kudret 'aceb z. 005a/12
zarar	-2- [Ar] Kayıp, kötü sonuç, ziyan. z. 096b/10 z. virmez 022a/4	'ayn-ı z. 059b/3 bir z. 041a/8, 146b/6, 147a/1, 147a/9, 147b/3, 147b/11, 148a/9
zarb	-1- [Ar] Dövme, vurma. z.+ ı 101a/6	ğarîk-i baħr-i nūr-ı z. 131a/13 ism-i z. 137b/3
zarf	-2- [Ar] Kab, kılıf, mahfaza. z. 029a/1, 146a/6	ol z. 059b/1, 065a/14 şifât u z. 013b/14
zârî	-4- [Fa] Ağlama, inleme. z. 101b/12 âh u z. 090a/3 bu âh u z. 084a/15 feryâd u z. 126b/7	şifât ü z. 005a/9 zihî nūr u zihî ħazret zihî z. 003b/9 z. ol 005a/7 ya z. ol yâĥûd ol zâtuñ şifâtı 005a/8 z. olur 041a/8
zarîf	-1- [Ar] Tavrı ve edası hoş olan. z. ol 038a/3	ne z. ü ne şifâtdur 005a/9 vücüd-ı z. 059b/4
zarîfân	-1- [Ar] Zarifler. z.+ ı hünermend 079a/15	z.+ a 005a/7, 059b/6, 061a/15, 108a/4, 108a/5, 147b/3, 147b/5, 148a/9 ism-i z.+ a 148a/14
zarüret	-3- [Ar] Çaresizlik, muhtaçlık. z. 025a/13, 037b/4, 064b/7	kemâl-i künh-i z.+ a 002b/7 nūr-ı z.+ a 015b/11, 059a/15
zarürî	-8- [Ar] Mecbûri, zorunlu iş. z. 020b/1, 109b/1, 109b/8, 111b/1, 116a/15, 116b/2 mevt-i z. 058b/1 z. olur 056a/1	ol z.+ a 005a/9, 009a/10, 013b/14, 147a/1, 147a/9, 147b/5, 147b/11 şun'-ı z.+ a 002b/7 ol z.+ dan 146b/6 z.+ dur 004b/10, 146b/5
zât	-108- [Ar] Kimse, kişi.	z.+ e 144b/12 z.+ ı 007a/2, 011b/8, 013a/2, 014a/8, 059b/2

anuḡ z.+ ı 002b/9	z.+ uḡ 015b/11, 017b/10, 029b/12
cüzünḡ z.+ ı 147a/8, 147b/10	nūr-ı z.+ uḡ 015b/10
sāyenünḡ z.+ ı 002a/12, 148a/2	z.+ uḡ idrākı beşerden 003b/14
şıfāt ü z.+ ı 011b/10	nūr-ı z.+ uḡ mazharıdur 015b/12
z.+ ı ‘ayına 059a/14	ol z.+ uḡ sezāvārı 013b/15
z.+ ı bîçün 009a/13	z.+ uḡda 080b/11
z.+ ı eşyâ 059a/5	zâtü ‘lbürüc -3- [Ar] Gökyüzü, semâ.
z.+ ı ğınâdur 005a/3	z.+ a 013a/5
z.+ ı ḡaḡḡdur 093a/5	z.+ ı 013a/4, 024b/5
z.+ ı ma‘nâ 059b/8	zâyi‘ -3- [Ar] Kayıp, yok olmuş.
iy z.+ ı muṡahhar 039a/10	z. 098a/15
iy z.+ ı muṡahhar 004b/13	z. itdüm 110a/13
z.+ ı muṡlaḡ 058b/14	z. olmaz 120a/8
z.+ ı pâke 004a/11, 006b/3, 065a/5, 065b/14	zâyil -1- [Ar] Yok olan.
ol z.+ ı pâki 009a/12	z. olmaz 055a/2
kâ‘inātuḡ z.+ ı pâki 040b/5	zebân -9- [Fa] Dil, lisan.
z.+ ı zâhir 004b/11	z. 009a/13
z.+ ıla 005a/3	z. ol 051a/12
z.+ ın 007b/14	şirîn z. ol 023b/10
fiḡr-i ‘aşḡuḡ z.+ ına 145a/12	z.+ da 084a/7
z.+ ında 011a/10, 013b/12	z.+ ı 042a/2
anuḡ z.+ ından 001b/4	z.+ ı bebride ü gümkerde 083b/1
bu ‘aşḡuḡ z.+ ını 145a/13	z.+ ı ḡâllidür 085b/7
z.+ ınuḡ 137b/6	z.+ um 041b/8, 137a/12
vücüdün z.+ ınuḡ ‘aynı şıfâtıḡ 007b/14	zebânsuz -1- [Fa + Tr] Dilsiz.
z.+ ıḡ kâşifâtı 005a/8	z. 027a/3
ya zât ol yâḡûd ol z. şıfâtı 005a/8	zeber -1- [Fa] Üst.
z.+ um 018b/2	z.îr ü z. 089b/6
z.+ unda 021b/14	zebün -12- [Fa] Güçsüz, zayıf.

z. 052b/8, 120a/4, 142b/14	z.+ i mużmer 020b/2
z.+ dur 051a/11	z.+ in 020b/10, 020b/11
z. it 118b/15	nîş-i z.+ in 084b/8
z. itmez 051b/12	z.+ ine 127b/13
z. oldum 084b/13	zehre -5- [Fa] Öd, safra.
z. olırdı 120a/10	z.+ ler 005a/14, 045b/12, 136a/1
nefsüñ z.+ ı 121a/13	z.+ sin 100b/11
z.+ sun 065b/2, 129b/10	çäk-i z. Çok korkmuş, ödü patlamış.
zebüngîr -1- [Fa] Güçsüz nefsi	005b/12
zapteden.	zekî -1- [Ar] Zeka sahibi, çabuk anlayışlı.
nefs-i z.+ e 051a/12	z.+ dür 012a/15
zebür -2- [Ar] Hz. Davud'a nazil olan	zelel -3- [Ar] Eksiklik.
mukaddes kitap.	z.+ den 080b/4
davüduñ z.+ ı 013b/8	her z.+ den 012a/15
z.+ ı 'ışkı 027a/4	sehv-i z.+ den 034a/6
zehîr -1- [Fa] Ölüme sebep olan madde.	zelemna -1- [Ar] 'Biz zulmettik.' Araf suresi
z. 096b/7	23. ayet.
zehr -26- [Fa] Zehir, ağu.	z. 141b/4
z. 020a/14, 020b/4, 020b/10, 020b/11,	zelîl -3- [Ar] Hor, alçak, hakir, aşağı
093a/9	tutulan.
z. ola 111b/3	z. 141b/11
z. olsa 020a/13	her z.+ üm 036a/15
z. olupdur 084a/6	z.+ üñ 010b/6
z.+ dür 020b/7	zell -1- [Ar] Kayma, aşağı sürçme.
z.+ e 007a/10, 020b/9, 052b/7, 082a/13,	zeyğ u z.+ den 148b/8
083b/2	zemân -3- [Ar] Zaman, vakit, çağ, devir.
z.+ i 020b/9, 022a/2, 022a/3	bir z. 126b/2
bu z.+ i 107a/5	ol z. 142a/7
z.+ i kıtil 022a/4, 041b/12	z.+ um 111a/11
z.+ i mālāmāl olupdur 083a/10	

zemherîr	-1-	[Ar] Gün dönümünden sonraki şiddetli soğuklar.	z.+ den 120b/11
			z.+ dür 131b/10
			bir z.+ dürür 096a/4
		z.+ em 085a/12	
zemîn	-26-	[Fa] Taban, toprak; yer yüzü.	zenân -1- [Fa] Kadımlar.
		z. 001b/5, 001b/6	z.+ dur 091a/13
		rûy-ı z. 101a/12	zenb -1- [Ar] Günah, suç, kabahat.
		bu z. âsumândur 041a/3	z. u hañâyâ 019b/11
		z. iderseñ 073b/5	zenbîl -1- [Ar] Zenbil.
		z. ü âsumân 123a/3	z.+ ini 146a/1
		z. u âsumânı 008a/7	zenbür -1- [Fa] Eşek arısı, arı.
		z. ü âsumânı 001b/7	fañla-i z.+ ı miskîn 087b/5
		z. ü âsumândan 027b/15	zencîr -9- [Fa] Zincir.
		bu z. ü âsumândan 024b/12	z. 029a/4, 052a/6, 109b/7, 120a/10, 123b/1
		z. ü âsumânuñ nûrı 004b/14	z. elünden 052b/15
		z. ü âsumân 027b/14, 028a/1, 073a/12	bu z.+ i 029a/5
		z. ü âsumândur 039b/13	ol z.+ i 005b/9
		z. ü âsumânı 065a/2	z.+ in 138b/12
		z. ü âsumânıdur 039b/8	zenahdân -1- [Fa] Çene.
		bu z.+ ce 145a/1	z.+ ı çâhı Çene çukuru. 138b/13
		z.+ de 075a/7	zer -60- [Fa] Altın.
		z.+ dür 083b/9	z. 024a/14, 031b/3, 031b/7, 032a/4, 043b/5,
		rûy-ı z.+ dür 079a/11	043b/11, 045b/1, 045b/3, 045b/4, 045b/5, 045b/9,
		zîr-i z.+ dür 100a/2	110b/15, 114a/3, 114a/4, 114b/4, 114b/5, 114b/6
		z.+ e 074b/12, 075b/5, 108b/7	genc-i z. 114a/14
		z.+ i 091b/8	sîm ü z. 073b/4, 088b/4
zen	-6-	[Fa] Kadın.	z. ü sîm ü der ü la'î ü cevâhir 043b/8
		z. 069b/3	sîm ü z. ü genç 103b/11
		z. ü ferzend 111b/12	z. ü sîm 129b/7
		z. ü merd 101a/10	genc-i z. ü sîm 114b/8

z. ü sîmüñ 106a/13, 111a/2, 114b/3	z. olmaz 024a/14
z. ü zürü 114a/13	zerendüd -2- [Ar + Fa] Altın yaldızlı.
z.+ de 031b/4, 050b/11	z. 106a/13, 114a/2
rüy-ı z.+ de 050b/11	zerķ -2- [Ar] Bir sıvıyı bir nesneye şırıngayla verme.
z.+ den 032b/1, 045b/2, 052a/6, 113b/4, 114a/1, 114a/7, 114a/9, 114a/10, 114b/15	z. u riyâdur 067a/2
âb-ı z.+ den 048a/14	z.+ i futa 067a/3
bir ĥabbe z.+ den 104a/3	zerr -1- [Ar] Karınca yumurtası.
genc-i r.+ den 130a/3	her z.+ üñ 046b/8
bu genc ü z.+ den 045b/8	zerrât -7- [Ar] Zerreler, pek ufak parçalar, moleküller.
sîm u z.+ den 043b/4, 070a/7, 108b/13, 112a/4	z. 003b/9, 078a/2
sîm ü z.+ den 113b/4, 114a/6, 114a/12	bu z. 041a/13
z.+ dendür 032b/2	z.+ ı 'âlem 038a/13
z.+ dendürür 088a/4	z.+ ı eşyâ 059a/5
z.+ dür 045b/2, 113b/5	nür-ı z.+ uñ 056a/4
z.+ i ĥâliş 063b/12	zerre -60- [Ar] Molekül, çok ufak parça.
z.+ len 031b/2	z. 006a/5, 006a/6, 008a/5, 014b/8, 027b/11, 028b/4, 045b/13, 045b/14, 046a/3, 048a/5, 048a/6, 070a/3, 100b/8, 123a/3, 148a/6
z.+ ri 032b/3	bir z. 008a/1, 008a/3
z.+ sün 032b/1	her bir z. 104b/9
sîm ü z.+ üm 079a/12	her z. 007b/9, 008a/9, 026a/6, 026b/2, 030a/3, 030b/6, 030b/7, 038a/8, 038a/11, 042a/1, 042a/3, 074b/3, 081a/1, 083b/1
zer ^ç -1- [Ar] Tohum ekme.	iy z. 098b/10
z. 147b/6	eger z. eger ĥürşîd-i raĥşân 055b/15
zerd -5- [Fa] Solgun, soluk.	bir z. nûruñ 063a/14
z. 086a/7, 122b/4	vaşl-ı z. 005b/11
güne-i z. 126b/3	z.+ ce 101b/14
ruĥ-ı z. 045b/5	z.+ den 086a/15
rüy-ı sepîd ü rüy-ı z.+ i 068a/13	
zerefsir -1- [Fa] Altın taç.	

her bir z.+ den 030a/1	zevķ -7- [Ar] Beğenilen bir Şeyden duyulan haz.
her z.+ den 007b/10, 025b/1, 026b/1, 030a/2, 101b/14	z. 029b/2
z.+ dūr 092a/14, 147a/7	z. u 'irfāndan 143a/11
bir z.+ dūr 045b/13, 137b/7	bu z.+ ı 041b/9
z.+ i ĥāk 006a/4	Őafā ü z.+ mı 115a/3
z.+ i ĥ'ār 055b/13	ol z.+ i 126b/6
her z.+ nūr 'ıŐkın kemāli 028b/3	z.+ um 041b/12
her z.+ nūr sırrı 040a/1	z.+ uı 040b/3
her z.+ ŋ 104b/11	zevraķ -1- [Ar] Kayık, sandal.
z.+ sin 048a/4	vücūdū z.+ ını 006a/7
z.+ ye 090b/14, 126b/12	zeyĝ -1- [Ar] Bir tarafa meyiletme.
her z.+ ye 003b/10, 067b/11, 126b/11	z. u zelliden 148b/8
zerrīn -3- [Fa] Altından yapılmış, altın.	zeyn -1- [Ar] Sūs, bezek.
z. 074b/14, 140b/11	z. 015b/3
çevĝān-ı z. 124b/10	zeyrek -1- [Fa] Anlayışlı, uyanık, zeki.
zersüz -2- [Fa + Tr] Altınsız.	z. ü pākīze 087b/9
z. 045b/3, 114a/4	zeyreklük -1- [Fa + Tr] Uyanıklık, anlayıŐlılık.
zertāc -1- [Fa] bkz. zerefser .	bu z. 087b/9
gehī z. urur başa gehī Şaş 094a/7	zeyt -2- [Ar] Zeytin yağı.
zevāl -4- [Ar] Yok olup sona erme.	z.+ e 023b/8
z.+ e 054a/14, 101a/3	z.+ i ĝam 073a/3
ne ĥūrŐīdi olar ki olmaz z.+ i ne bedri var ki olmaya hilāli 095a/7	zīll -3- [Ar] Gölge; koruma, sahip çıkma.
mülk ü z.+ i 060b/14	z.+ ı 056b/14
zevālcelāl -3- [Ar] Büyüklüĝün, yüceliĝin yok olması.	z.+ ı ĥāzretüdü 003b/11
z. 141a/2, 144b/8	cehl u z.+ ı 143a/9
nūr-ı z. 138b/5	zımn -1- [Ar] İç taraf.
	'asel z.+ ında 020a/13

zındîk -1- [Ar] Ahirete inanmayan, münafık. z. 040a/11	zihî 'ışk u z. derd ü zihî kâr 125a/13 zihî sevdâ-yı bihâşıl dirîgâ z. endîşe-i bâtil dirîgâ 112a/6
zî'nnüreyn -2- [Ar] Hz. Osman. 'oâmân-ı z. 022a/11 şâh-ı z. 022a/14	zihî 'izzet zihî haşmet zihî nâz z. esrârdânâlık zihî râz 007b/11 zihî ziyet zihî rütbet z. fer olur 074b/3
zîâteş -1- [Ar + Fa] Ateş sahibi, ateşli. 'ayn-ı z. 146b/3	zihî tertîb-i lafz u luftî güftâr z. hall-i dekâyık keşfi esrâr 131b/4
zîbâ -4- [Fa] Süslü, yakışıklı, güzel. z. 060b/7, 060b/8 nâzük ü z. 072b/10 renk ü nakş-ı z. 060a/3	zihî 'izzet z. haşmet zihî nâz zihî esrârdânâlık zihî râz 007b/11 zihî nûr u z. hażret zihî zât 003b/9 zihî ğaflet z. hırş u zihî âz 121a/7
zih -1- [Fa] Kiriş. z. ü zâd 088a/13	z. 'ışk u zihî derd ü zihî kâr 125a/13 z. 'izzet zihî haşmet zihî nâz zihî esrârdânâlık zihî râz 007b/11
zihî -103- [Ar] Ne güzel, ne hoş, aferin, bravo. z. 001b/2, 002b/6, 003a/8, 003a/11, 007a/7, 007b/9, 007b/10, 007b/12, 007b/13, 007b/14, 007b/15, 008a/1, 008a/2, 008a/3, 008a/4, 008a/5, 008a/6, 008a/7, 008a/8, 008a/9, 008a/10, 008a/11, 008a/12, 008a/13, 008a/14, 008a/15, 008b/1, 008b/2, 008b/3, 008b/4, 008b/5, 008b/6, 008b/7, 008b/8, 008b/9, 008b/10, 008b/11, 008b/12, 008b/13, 014b/10, 014b/11, 023a/6, 035b/4, 036b/8, 044b/5, 048a/12, 068b/2, 068b/4, 069a/9, 074b/2, 080b/4, 080b/14, 084a/3, 088b/11, 088b/15, 089a/4, 090a/7, 093b/13, 097a/4, 109a/3, 112b/13, 123b/5, 123b/9, 124b/12, 126b/12, 127a/9 z. ğaflet zihî hırş u zihî âz 121a/7 zihî ğaflet zihî hırş u z. âz 121a/7 z. derd ü nihâyetsüz zihî kâr zihî derd ü şikâyetsüz zihî zâr 026a/9 zihî derd ü nihâyetsüz zihî kâr z. derd ü şikâyetsüz zihî zâr 026a/9	z. 'ışk u zihî derd ü z. kâr 125a/13 z. 'izzet zihî haşmet zihî nâz zihî esrârdânâlık zihî râz 007b/11 zihî 'ışk u zihî derd ü z. kâr 125a/13 zihî derd ü nihâyetsüz z. kâr zihî derd ü şikâyetsüz zihî zâr 026a/9 z. menzil zihî râhî haţarnâk 135b/5 zihî 'izzet zihî haşmet z. nâz zihî esrârdânâlık zihî râz 007b/11 z. nûr u zihî hażret zihî zât 003b/9 zihî menzil z. râhî haţarnâk 135b/5 zihî 'izzet zihî haşmet zihî nâz zihî esrârdânâlık z. râz 007b/11 zihî ziyet z. rütbet zihî fer olur 074b/3 z. sevdâ-yı bihâşıl dirîgâ zihî endîşe-i bâtil dirîgâ 112a/6 z. tertîb-i lafz u luft-ı güftâr zihî hall-i dekâyık keşf-i esrâr 131b/4

zihî derd ü nihâyetsüz zihî kâr zihî derd ü şikâyetsüz z. zâr 026a/9

zihî nûr u zihî ھاẓret z. zât 003b/9

z. ziyet zihî rütbet zihî fer olur 074b/3

zîkr -6- [Ar] Allah'ı sürekli anma; tekrar ederek belirtme.

z. 131b/6

z. u tesbîh 028b/12

z. u tesbîh u namâzuñ 007b/2

du'â-yı ھاẓır ü z.+ i ھاẓıra 135b/4

z.+ in 132b/13

z.+ ini 132b/10

zîmmet -1- [Ar] Sahip çıkma, korumak zorunda kalma.

z.+ ümden 018b/15

zîndân -7- [Fa] Tutuklu kimselerin içine konulduğu yer.

z. 117b/6

bu z. 106b/5

z.+ da 051a/5

bu z.+ dan 095b/6

z.+ ı cismüñ 025a/14

z.+ ı fânî 106b/6

bu z.+ ı fânî 102b/14

zinde -6- [Fa] Diri, canlı.

z. 076b/4, 096b/12, 118b/14

ol pîr z. 042a/6

ol z. 070b/2

z. ü pāk 062b/7

zîndegānî -7- [Fa] Dirilik, hayat.

z. 090a/6, 102b/14, 104a/10, 111a/1, 129a/5

devr-i 'ömr-i z. 087a/13

hevâ-yı z. 104a/12

zîndelik -7- [Fa + Tr] Dirilik, zindelik.

z. 076b/2

z.+ den 052a/12, 052a/13, 076b/3, 104a/11

cest ü z.+ dūr 076b/2

z.+ i 094a/1

zînhār -28- [Fa] Sakın, asla.

z. 026a/1, 033a/3, 063a/8, 074a/2, 094b/1, 097a/7, 105b/5, 112b/2, 121b/12, 122b/10, 128a/15, 128b/5, 128b/6, 130a/9, 129a/2, 129a/11, 129b/1, 131a/9, 136b/7

ya manşūr ol ya çıkma dāra z. 081b/12

z.+ ın 137a/3

zîr -8- [Fa] Alt, alt taraf.

gāh z. ü gāh bem 033b/1

z. ü zeber 089b/6

bu z.+ i 127b/10

z.+ i 'ışkı 027a/3

z.+ i miğ 096a/13

z.+ i nigîndür 079a/11

z.+ i zemîndür 100a/2

bālā vü z.+ üñ 115b/6

zîrger -1- [Ar + Fa] Tambur vb. sazların ince ses veren teli yapan.

z. 024a/5

zîrperde-2- [Fa] Perde altı.

z. 068b/9, 068b/11

zirva -1- [Tr] Edirne mutfağının çok eski bir yemeğidir. Mutancana gibi etli meyveli bir yemek olup, Fatih ve Süleymaniye İmaretlerinde Edirne'de II. Beyazıt imaretinde Cuma akşamları, ramazan ve iki bayram akşamları halka dağıtılan bir yemektir.

z.+ ya 120b/12

zişt -5- [Fa] Çirkin.

eger hūb u eger z. 130b/11

z. olur 069b/10

hūbuñ z.+ i 116b/5

z.+ i hāşşa 109b/7

z.+ inden 088b/2

ziştşüret -1- [Fa + Ar] Çirkin yüzlü.

iy çirkin liķā vü z. 056b/3

ziştpeyker -1- [Fa] bkz. **ziştşüret**.

bir bedliķā vü z. 056b/2

zì ver -2- [Fa] Süs, bezek.

z. 039a/10

z.+ üñ 113b/4

ziy -1- [Ar] Dış görünüş, kılık kıyafet.

z. 144a/12

ziyāde -1- [Ar] Artma, çoğalma; çok, bol.

z. 080a/2

ziyān -18- [Ar] Zarar.

z. itme 009b/9, 009b/10

z. olsun 009b/11

z.+ a 045a/11, 111a/3

sūd u z.+ dan 125a/9

z.+ dur 093b/7, 093b/10, 093b/14, 095b/15

z.+ em 135a/14

z.+ ı 107b/6, 140a/3

anuñ z.+ ı 131a/3

ol mülküñ z.+ ı 009b/9

z.+ ı bend 130b/15

z.+ ı dur 093b/9

z.+ ın 093a/8

ziyāret -2- [Ar] Bir kimseyi ya da bir yeri görmeye gitme.

z. 020a/2, 129b/1

ziynet -5- [Ar] Bezek, süs.

z. 107a/13

z. eyler 066b/1

zihî z. zihî rütbet zihî fer olur 074b/3

anuñ z.+ ine 094b/1

z.+ leri 094b/5

zor -2- [Fa] Sıkıntı, eza, güçlük.

z. 039a/3, 096a/3

zūd -1- [Fa] Çabuk, acele, hemen olan.

z. 119b/4

zuhūr -10- [Ar] Görünme.

z. itse 078a/1

z.+ a 005b/4, 055b/5, 056a/13, 060b/2

z.+ ı 003b/6

z.+ ı çerāğın 039b/5

z.+ undan 002a/3

ol z.+ uñ ğayrı 041a/14

z. eyler 148a/11

zuhūrāt -2- [Ar] Hesapta olmayan, umulmadık hadiseler.

z. 041a/13, 041a/14

zulem -1- [Ar] Karanlık.

z.+ den 022a/5

zulm -3- [Ar] Haksızlık, eziyet.

z. 039a/3

z. olur 128b/2

z. u sitemden 022a/5

zulmān -1- [Ar] Karanlık.

z.+ ı 040a/4

zulmaniyet -1- [Ar] Karanlık olma hali.

küfr-i z. 053a/2

zulmāt -2- [Ar] Karanlıklar.

bu z.+ a 044a/6

bu z.+ ı 042b/14

zulmet -47- [Ar] Karanlık.

z. 002b/5, 006b/5, 026b/5, 042a/13, 055b/6, 059b/14, 059b/15, 078b/15, 097a/5, 097b/8, 116b/1, 132b/1

genc-i z. 098a/10

küfr-i z. 144b/14

nūr u z. 068b/8

nūr-ı z. 002a/9

ol z. 060a/2

gehî z. gehî nūr 068b/7

z. kılmamağdan 002b/3

z.+ de 078b/4, 112a/3

bu z.+ de 054b/13, 066a/5, 097b/7, 098a/15, 098b/3, 115b/4

z.+ den 006b/4, 026b/7, 145a/8

bu z.+ den 044a/5, 055b/12, 067a/15, 078b/3

z.+ den 145a/8

z.+ dür 071a/12

z.+ dürür 098b/4

z.+ i 116a/10

z.+ i keâretten 143a/12

z.+ i şekki 134b/6

z.+ i tab'a 061b/13

z.+ i 060a/2, 060b/8

z.+ inden 063a/4

rüzgârıñ z.+ inden 061b/7

tabî'at z.+ inden 055a/8

z.+ üñ 088a/15

z.+ üñden 002b/4

zunubena -1- [Ar] Günahlarımız.

(Rabbimiz bizim günahlarımızı bağışla.) (Ali İmran suresi 193. Ayet).

z. 141b/4

zūr -10- [Fa] Kuvvet, güç.

z. 088a/3

ol z. 089b/4

tākāt u z. 016b/3

tākāt ū z. 109b/8

z. u kuvvetüñ 122a/9

z.+ ı 094a/14

zer ü z.+ ı 114a/13

her z.+ ında 095b/11

z.+ uñ 101a/7

	her z.+ uş zârı 127b/12		z.+ dür 080a/10
zübde	-1- [Ar] Bir şeyin özü. z.+ i evlâd-ı âdem 011a/13	zümürüdfâm	-1- [Fa] Zümrüt renginde. z. 133b/8
zücâc	-2- [Ar] Sırça, cam, şişe. z.+ e 023b/5 z.+ ı 023b/6	zünnâr	-5- [Ar] Papazların bellerine bağladıkları uçları sarkık, ipten örme kuşak. z. 118b/8 ne merd-i hırkayam ne merd-i z. 085a/10 bir z.+ ı 118a/15 z. 139a/15 nâkusuş z.+ nı 141a/14
zühre	-1- [Ar] Çobanyıldızı, Çulpan, Venüs. z.+ i âh 008a/15	zünnârbeste	-1- [Fa] Zünnar bağlamış. z. 082b/11
zülcelâl	-4- [Ar] “Celâl sâhibi” Allah. z. 137b/11 celal-i z.+ e 017b/15 kemâl-i sırr-ı nûr-ı z.+ i 005a/1 hürşîd-i nûr-ı z.+ i 017b/2	997	-1- 9. 149a/10
zülâf	-10- [Fa] Yüzün iki yanından sarkan saç lülesi. z.+ i 125a/2, 138b/12 anun z.+ i 125b/8 kara z.+ i 125b/7 z.+ i semensây 101a/13 z.+ i siyâhı 138b/15 gehî z.+ i siyeh geh rûyî çün mâh gehî beydağ gehî ferzîn gehî şâh 109a/6 z.+ i siyehreng 101a/12 z.+ ine 138b/8 z.+ inün 138b/7		Toplam Kelime Sayısı : 45571 Toplam Madde Başı Sayısı : 4809 Benzersiz Toplam Madde Başı Sayısı : 4809
zülfeğâr	-1- [Ar] Hz. Muhammed’in Hz. Ali’ye armağan ettiği ucu çatallı kılıç. z. ol 001b/9		
zülvecheyn	-1- [Ar] İki yüzlü.		

SONUÇ

Terceme-i Esrâr-nâme, Huzûrî tarafından tercüme edilmiş manzum bir eserdir. Bu çalışmada metni çeviri yazıya aktararak alana kazandırmak; dil özelliklerinin yanı sıra söz varlığını da belirleyerek alana katkı sağlamak istenmiştir. Terceme-i Esrâr-nâme, tasavvufî ve dinî bir eserdir. Bu sebeple dinî öğütler veren 91 hikâyeden ve hikâyelerin içerisinde yer alan bazı makalelerden oluşmaktadır. Bu hikâyeler; insanın nasıl yaratıldığı, peygamberlerin ortaya çıkışı, Allah'a dua etmenin önemi, din ve tasavvuf meseleleri, içinde yaşadığımız bu fânî dünyada ve ahirette mutluluğa ulaşmak için ne yapmak gerektiği, insanların ve bitkilerin gelişme devrelerini anlatmaktadır. Eser nasihatleri anlatırken, dini bir eser olması hasebiyle ayet ve hadislerden, tıp ve astronomiden de büyük oranda yararlanmıştı, bu yönden de önemli bir yere sahiptir.

Terceme-i Esrâr-nâme'nin imla özelliklerini incelemek gerekirse; örneğin 'a' ünlüsünün yazılışını ele alırsak kelime başlarında elif (ا) ve üstünlü elif (آ) ile yazıldığını görürüz, bu bakımdan bir standart olduğunu söyleyemiyoruz. Kök hecede /e/ veya /i/ sesini içeren kelimelerle ilgili ise bir e-i meselesi varlığı ortadadır ve /e/ mi /i/'den gelmekte, /i/ mi /e/'den gelmektedir konusu tartışılabilir. Bazı araştırmacılar tarihi metinler üzerinde çalışmışlar ve i'yi 'é' kabul etmişlerdir. Buna karşılık bazı araştırmacılar ise asli yazılışa sadık kalmaktadır. Biz ise metnimizde ikinci tercihi takip ederek gördüğümüz gibi okuduk ve bunu bir mesele olarak değil denklik olarak değerlendirdik: /e:/i/.

Ünsüzlerde ise göze çarpan bazı hususlar şunlardır: 'p' ünsüzü bazı kelimelerde 'p' (پ) yerine çoğunlukla 'b' (ب) ile işaretlenmiştir. Ancak biz bir imla meselesi olması sebebiyle zarf fiil eklerini 'p' sesiyle okuduk: gelüp (كلوب), kaldırup (قلدرب).

Arap alfabesi Türkçenin ses yapısını karşılamaya yetmediği için Batı Türkçesinin ilk dönem eserlerinde, ç ünsüzü cim (ج) işaretiyle karşılanmıştır. Sonraki dönem eserlerinde 'ç' sesi için çim (چ) işareti kullanılmaya başlanmışsa da yazmalarda bu durum çeşitli sebeplerden dolayı ikili yazılışlar halinde kullanılmaya devam etmiştir. Metnimizde 'ç' ünsüzü kelime başı, ortası ve sonunda bazen cim (ج) bazen de çim (چ) ile gösterilmiştir. Yani ikili kullanım mevcuttur. Bu duruma rağmen biz bir imla meselesi olarak görülen morfofonetik olarak bu tabakalı kullanımdaki kelimeleri 'ç' olarak okuduk: *geçdi* (كجدي) (111b/11) (كجدي) (113a/2), *niçe* (نجه) (027b/9) (نيچه) (040b/13).

Eserde ikili imla tercihleri, ünlü ve ünsüzlerin kullanımında düzensizlik göze çarpmaktadır. Esrârname'nin imlasında Uygur Türkçesi yazı diline ait özelliklerin yanı sıra Arap/Fars yazı dilinden gelen özellikler de yer almıştır. Bu nedenle Eski Anadolu Türkçesinin son dönemlerinde yazılmış bu eserde iki ayrı yazı geleneğinin özellikleri görülebilmektedir. Bu karışık imla, aynı dönemde yazılan eserlerde görülebildiği gibi aynı eserde de karşımıza çıkabilmektedir. Bu şekilde ikili imla tercihleri farklı yazımlara neden olmuştur ve fonetik tabaka oluşturmuştur. Bu durum, Türkçe kelimelerin yanı sıra alıntı kelimelerde de görülmektedir:

şorar (صورر) (052a/8)	tok (توق) (115b/13)
soralar (سوررلر) (050a/8)	tok (طوق) (080a/7)
sanursın (سانرسن) (013a/13)	sağın (ساقن) (015a/1)
şanursın (صنرسن) (098a/12)	şagın (صقن) (009a/2)
mezâhirden (مضاهردن) (004b/11)	ham (حم) (124b/11)
mezâhirden (مظاهردن) (004b/12)	hamdur (خمدر) (110b/7)
hâzır (حاضر) (078a/8)	doyup (ديوب) (143b/2)
hâzır (حاضر) (124a/12)	toyar (طوير) (106b/14)
durdı (دوردى) (043b/3)	dutmağ (دتمق) (028b/10)
şurdı (شوردي) (146a/6)	şutmağ (طوتمق) (028b/10)

Metinde önlük artlık (damak) uyumu Türkçe kelimelerde tamdır. Ancak düzlük yuvarlaklık (dudak) uyumu çeşitli nedenlerle tam değildir. Bu uyumun tam olmayışı, Türkçenin diğer tarihi dönemlerinde olduğu gibi metnimizin yazıldığı dönemde de

görülmektedir. Bazı eklerin kullanımında uyumsuzluklar göze çarpar. –UK, +IU, +sUz, -Ur, +ArU, -(U)r, -(y)U, -(y)Up, -(y)UbAn, +(n)UN, +sUn, -dUK gibi eklerin yalnızca yuvarlak şekilleri varken +(s)I/(y)I, +Ġil, +IİK, -mİş gibi eklerin ise düz şekilleri kullanılmıştır. Hatta bazı kelimelerde de farklı yazımlar görülmektedir:

ķuru (قرو) (110b/1), ķurı (قوري) (097a/1),

kendin (كندن) (035b/12), kendüden (كندودن) (048a/6)

Metinde, ünsüz uyumuna (ötümlülük/ötümsüzlük uyumu) bağlı kalınmadığı görülmektedir: *ölmekden* (057b/2), *itmekdür* (058b/5), *senlikden* (058b/5), *yatduğınca* (131a/8), *itdiler* (138a/14).

Eseri incelediğimizde Eski Anadolu Türkçesinin en belirgin özelliklerini yansıttığı görülür. Bunlar ötümlüleşme, geldi (< kel-), +dur(ur) (< +turur) örneklerinde olduğu gibi; yuvarlaklaşma, ayrı (< ayrığ < adrığ), ķapu (< ķapıę) örneklerinde olduğu gibi; erime, diri (< tirig), ķapu (< ķapug), şatlu (< şatlığ) örneklerinde olduğu gibi; yutulma ķapak (< kapęak), yalan (< yalęan), gerek (< kergek) örneklerinde olduğu gibidir. Eserde dikkati çeken bir diğer ses hadisesi aşırı patlayıcılaşmadır. Verilen örneklerde görüldüğü gibi kelime başı 't' sesi ötümlüleşmeye direnerek aşırı patlayıcılaşmış ve (ط) işaretiyle yazılmıştır: *şaşdum* (طشدم), *şurur* (طورر), *řuyduńsa* (طويدكسه), *řoķsan* (طوكسن), *şamardan* (طمردن). Bunun yanı sıra *dutmışum* (دتمشم), *döķiip* (دوكوب) örneklerinde görüldüğü gibi kelime başı 't' sesi ötümlüleşmiştir. Ancak, *dururdum* (درردم) - *şurursun* (طوررسن), *dut* (دوت) - *řut* (طوت) örneklerinde görüldüğü gibi aynı kelimenin bazen ötümlü bazen de aşırı patlayıcı 't' sesi olarak yazıldığı görülmektedir. Bu ikili kullanımın yazarın tasarrufunda olduğunu düşünüyoruz.

Ayrıca, *uyķu*, *yohsul* gibi ķ/>ķ/ sızıcılaşmasının olduğu bazı örneklerde Azerbaycan Türkçesinin özellikleri de görülür.

Metnimizde –(y)ısar ve –ACAK ekleri tahmin sıfat fiil fonksiyonunda, metinde bir arada kullanılmıştır: *ideceksün* (114b/8), *olısar* (025b/6).

“ben” ve “men” kelimeleri nöbetleşe kullanılmıştır: *ben* (043b/4), *men* (102a/14).

'içün', 'ile', 'kim', 'ki', 'kadar' gibi kelimeler kendinden önceki kelimeye bazen bitişik bazen de ayrı yazılmıştır. Bitişik yazılan örneklerde telaffuz aralığı mesafesi kısaldığı düşünülerek *ulanma (vasıl)* hadisesi gerçekleşmiştir. Bu hadise, bir arada telaffuz edilen iki kelime arasında birinci kelimenin sonundaki sesi diğer kelimenin başındaki sesle birlikte aynı kelimenin bir hecesi gibi söylemektir:

kaçan kim (قچنکم) (010a/8) örneğinde *ulanma* hadisesi gerçekleşmiş ve bitişik yazılmış; ancak *kaçan kim* (قچن کم) (037b/3) örneğinde bu hadise gerçekleşmediği için ayrı yazılmıştır.

Ekleşme Bilgisi bölümünde yer alan bütün ekler Zikri Turan'ın onlu ek sınıflamasına göre incelenmiştir. Ekler, üst fonksiyonlara sonra da bu üst fonksiyonların ekleşmeyle birlikte artan alt fonksiyonlarına göre sınıflandırılmış ve örneklerle incelenmiştir.

Ayrıca standart Türkiye Türkçesinde görünümü olmayan ancak Anadolu ağızlarında varlığını sürdüren bazı kelimeler de kullanılmıştır: *ar-*, *altun*, *bilig*, *çap-*, *çapın-*, *çav*, *düriş-*, *düzet-*, *epsem*, *erinç*, *esle-*, *eyt-*, *geldec*, *irgür-*, *kös-*, *kösil*, *köyün-*, *kaçan*, *toğuz*, *kaçancaru*, *kande*, *kandın*, *kani*, *kankı*, *karıya*, *karındaş*, *kın*, *ötle-*, *şayru*, *segirtmek*, *şızırmak*, *şam-*, *şanla-*, *üş-*, *iyit-*, *yel-*, *yort-*, *yu-*, *yüpür-*.

Eserde anlatımı güçlendirmek amacıyla sık sık tekrarlar yapıldığı ve atasözleri ile deyimlere çokça yer verildiği görülmektedir. Bu tekrarlarla örnek vermek gerekirse:

çiger bu perdelerdür post berpost

geçerseñ perdelerden dostdur dost (030a/4), (030b/1)

yanar çün yāğuş oldukça çerāğuş

kösil yorğanına göre ayağuş (006a/15), (113a/1)

dilerseñ ki olasun insān-ı kāmil

yüri bir dem özün den olma ğūfil (055a/12), (064b/1)

fedā kıll cānuḡı cānān gerekse

vücūduḡ derde vir dermān gerekse (025a/1), (035b/13)

baḡa varlık gerekmez senden ayru

tenūḡ ne luḡfı vardur cāndan ayru (041b/15), (043b/13)

Sözlük bölümünde her kelime, alfabetik sıraya göre ayrı başlık altında beyitte kullanılan anlamıyla birlikte verilmiştir. Madde başlarının altında o kelimeye ait terkipler ve deyimler koyu renkle gösterilmiş, beyitteki kullanımına göre anlamlandırılmıştır. Özel isimlerin birçoğu hikayelerde geçen peygamberler, din uluları, devlet adamları ve şehir adlarıdır. Ayetlere ait her bir kelime madde başı olarak alınmış, ayrıca çalışmanın giriş bölümünde de gösterilerek anlamıyla birlikte verilmiştir.

Yaptığımız dizin ve bağlama dayalı sözlük çalışmasında metnin toplam madde başı sayısı 4809'dur. Bu madde başlarından olan üç kelimenin (*iksūn, kirman, pis*) kökü bulunamamıştır. Türkçe madde başı sayısı 853'tür. Bu madde başlarına yapım eki alarak Türkçeleşen alıntı kelimeleri de ekleyince Türkçe madde başı sayısı 965 olmaktadır. Bu kelimelerin 348 tanesini fiil kök veya gövdesi oluştururken, diğer kısmı ise isim kök ya da gövdesi oluşturur. Eklerle Türkçeleşen alıntı kelime sayısı 1'i fiil, 110'u isim olmak üzere 111'dir. Yüzde olarak Türkçe kelimeler metnimizin % 17,75'ini, Farsça kelimeler %30,96'sını, Arapça kelimeler %45,68'ini, Yunanca / Fransızca / Moğolca / Pehlevice kelimeler %0,29'unu, Arapça/Farsça / Türkçe/Farsça / Türkçe/Arapça birleşik kelimeler %5,32'sini kapsamaktadır. Bağlama dayalı sözlük çalışmasında aynı kelimenin birçok anlamda kullanıldığı görülmektedir. Sözlüğümüze bağlama dayalı anlam bilimi açısından bakıldığında gördük ki *almaq* fiilinin 12, *çıkmak* fiilinin 14, *düşmek* fiilinin 13, *çıkarmaq* fiilinin 6, *añlamak* fiilinin 5, *geçmek* fiilinin 8, *gelmek* fiilinin 7, *girmek* fiilinin 5, *gitmek* fiilinin 6, *görmek* fiilinin 8, *ıutmaq* fiilinin 17, *ıurmaq* fiilinin 10, *bağışlamak* fiilinin 2, *çalmak* fiilinin 3, *gün* isminin 3, *artuğ* isminin 2, *ayağ* isminin 2, *ıurı* isminin 3, *ıapu* isminin 2, *yerlü* isminin 2 kadar değişik anlamı vardır. Metnimizde eş anlamlı ve birbirleriyle ilişkili kelimelerin bir arada veya aynı satırda kullanımı da göze çarpar.

Anlamca birbiriyle ilgili kavramların/kelimelerin tezat meydana getirmemek şartıyla bir arada kullanılması sanatına *tenâsüb* denir. Metnimizde tenasüb sanatının örneklerine birçok yerde rastlamaktayız:

ezel bahrinde oldur dürr-i şāhvār

ebed burcında oldur necm-i seyyār (012a/8)

Esrârname'nin dinî, tasavvufî bir mesnevi olması sebebiyle ayet ve hadislerle ait kelimelerin ağırlığı göze çarpmaktadır. Eserde dinî ve folklorik kelimelerin sayısı 264'tür. Ayetlerin sayısı da 37'dir. Bu ayetler ya doğrudan beyitlerin içinde yer almıştır ya da telmih yoluyla verilmiştir. Eserin ayet ve hadislerden yararlanarak tasavvufî ilkelerini anlatmasının yanı sıra 96 doğa terimi, 41 astronomi terimi, 63 bitki adı, 99 organ adı, 95 hayvan adı, 25 cevher adı, 94 tane de savaş ve askerlikle ilgili kelimenin yer alması eserin zengin bir söz varlığına sahip olduğunu göstermektedir. Esrârname, ayet ve hadislerle öğütleri pekiştirirken, efsanevi kişilere ait hikâye ve rivayetlerden de oldukça yararlanmış ve kişi adlarını (46) da sıkça kullanmıştır. Bu hikayelerde geçen söz konusu kahramanlar *sultân*, *garip*, *şâh*, *gûlâm*, *mürîd*, *âşık*, *'azîz*, *h'âce*, *hâzret*, *kaşer*, *mîr*, *mîrzâde*, *seyyid*, *üstâd* gibi ünvanlarla anılan peygamberler, devlet yönetiminde görev alan önemli kişiler, din büyükleri gibi bilinen kişilerdir. Bu kişiler, Attar'ın Evliya Tezkirelerinde de rastladığımız şahıslardır.

Metnimizde en çok kullanılan kelime “ol-” (2246) fiilidir. Sözcüğü, kullanım sayılarına göre sırasıyla *bu* (1356), *ki* (766), *bir* (618), *ol* (594), *sen* (523), *kıl-* (522), *ne* (516), *sen* (506), *it-* (496), *u* (432), *kim* (423) kelimeleri takip etmektedir.

Mevlâna başta olmak üzere pek çok şairi etkileyen Esrârname, anlatım tekniklerinin çeşitliliği, ayet ve hadis iktibasları ile deyim ve atasözleri bakımından da oldukça zengin olması gibi pek çok açıdan önemli bir eserdir. Her ne kadar yazıldığı yüzyılın dil özelliklerini yansıtsa da, tamamen Türkçe olan beyit sayısının azlığı dikkat çekmektedir. Saydığımız özellikler bakımından kıymetli olan bu eser üzerine yaptığımız çalışmanın araştırmacılara faydalı olacağını umuyoruz.

KAYNAKÇA

- TDV İslâm Ansiklopedisi (1988). İstanbul: 1. Cilt, s. 110-112
- TDV İslâm Ansiklopedisi (1991). İstanbul: 4. Cilt, s. 95-98
- Akar, Ali. (2018). *Türk Dili Tarihi*, İstanbul: Ötüken Neşriyat. s. 241
- Aksan, Doğan. (1996). *Türkçenin Sözcük Varlığı*. Ankara: Engin Yayınları. s. 7
- Aksoy, Ömer Asım. (1988). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Arat, Reşit Rahmeti. (1953). *Türkçe Metinlere e/i Meselesine Dâir*. Rocznik Orientalistyczny, 17, s. 306-313.
- Attâr, Ferîdüddin. (2013). *Pendnâme*. (Y. Çetindağ, Terc.). İstanbul: Etkileşim Yayınları.
- Attâr, Ferîdüddin. (2013). *Esrâr-nâme*. (Çev. Mehmet Kanar). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Ayan, Gönül. (1996). *Tebrizli Ahmedî, Esrâr-nâme, (İnceleme-Metin)*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi
- Aydın, Ayşe. (2014). *İbn-i Âdil Melhamesi Ve Metnin Söz Varlığı Üzerine*, TÜRÜK Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, Yıl 2, S.3, s. 54-83.
- Aydın, Ayşe. (2011). *Kitâb-ı Usûlu'l-Melâhame, Ebri Hâce İbn-i Âdil, (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*, Doktora Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydın, A. ve Gültekin, G. (2022). *Ferîdüddin Attâr'ın "Esrâr-nâme" Adlı Eseri ve İmla Özellikleri*. Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 8, s. 27-44.
- Aydın, A. ve Öveç E. (2023). *Rabgûzî'nin Kısâsü'l-Enbiyâsında Standart Kelime Tabakaları*. TÜRÜK Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, 33, 151-193.
- Banguoğlu, Tahsin. (2007). *Türkçenin Grameri*, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Bilgegil, Kaya. (2014). *Türkçe Dil Bilgisi*, Erzurum: Salkımsöğüt Yayınları.
- Ceylan, Emine Yılmaz. (1991). *Ana Türkçede Kapalı e Ünlüsü*. Türk Dilleri Araştırmaları, 151-165.
- Clauson, Sir Gerard. (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*, Oxford.
- Çelebioğlu, Ayşe. (2011). *Huzûrî Ve Manzum Esrâr-nâme Tercümesi*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.

- Çetinkaya, Fatma Kopuz. (2018). *Ferîdüddîn Attâr ve Bir Gazelinin İncelenmesi*, *Current Research in Social Science*, C.4, S.2, s. 28.
- Çimen, Feyzi ve Nizam, Ali. (2015). Türkoloji Çalışmaları İçin Sözlük-Dizin Oluşturmada Yeni Bir Bilgisayar Programı: dİZici. *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, S. 6, s. 81-100.
- Delice, İbrahim. (2000). *Türk Dilinde İşlevsel Ek Tasnifi Denemesi*. Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24, s. 135-150, s. 221-235.
- Devletşah. (1977). *Devletşah Tezkiresi (Tezkiretü'ş-Şuara-1338)*, (Ter. Necati Lugal). İstanbul: Tercüman Yayınları, 193.
- Devellioğlu, Ferit. (2003). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat* (24. Bs.), Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Ediskun, Haydar. (1985). Türk Dilbilgisi, İstanbul, Remzi Kitabevi, s. 219-s. 246
- Eflaki. (1993). *Nefahatü'l Üns.* (çev: Lamii Çelebi). İstanbul: Marifet Yayınları, s. 668-669
- Emre, Ahmet Cevat. (1946). Türkçede Bulanık e (é) Fonemi. *Türk Dili-Belleten*, III/6-7, 487-497.
- Ercilasun, Ahmet Bican. (2014) *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ergin, Muharrem. (2009). Türk Dil Bilgisi, İstanbul: Bayrak Yayınları, s. 200-332
- Ergüzel, M. Mehdi ve Aydın, Ayşe. (2010). Eski Anadolu Türkçesinde Yapım Ekleriyle Türkçeleşen Arapça, Farsça Kelimelerin İmlası ve İbn-İ Âdil Melhamesi'nden Yansımalar. *Uluslararası Eski Anadolu Türkçesi Araştırmaları Çalıştayı Bildirileri*, (Eds. E. Doğan ve M. Özkan). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları, 157-169.
- Foy, Karl. (1903). *Azerbajganische Studien mit einer Charakteristik des Südtürkischen I*. Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen, 6, 126-193.
- Foy, Karl. (1904). *Azerbajganische Studien mit einer Charakteristik des Südtürkischen II*. Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen, 7, 197-265.
- Gencan, Tahir Nejat. (2001). Dilbilgisi, Ankara, Ayraç Yayınevi, s. 360-417
- Gülsevin, Gürer. (1997). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*. Ankara: TDK Yayınları.
- Gülsevin, Gürer. (2004). "Türkçede 'Sıradışı' Ekler ve Eklerin Tasnif-Tanımlanma Sorunu Üzerine", V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 1267-1283, Ankara.

- Hatiboğlu, Vecihe. (1978). Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 39.
- Hengirmen, Mehmet. (2009). Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü. (3bs.). Ankara: Engin Yayınevi, s. 12./s. 330
- İbrâhimî, Dâvud. (1995). TDV İslâm Ansiklopedisi, c.XI, İstanbul, 434-435.
- İsmâil b. Muhammed el-Aclûnî (1985). *Keşfü'l-ḥafâ'* I-II. (nşr. Ahmed el-Kalâş), Beyrut.
- Kanar, Mehmet. (1998). *Farsça-Türkçe Büyük Sözlük*, İstanbul: Birim Yayıncılık.
- Korkmaz, Zeynep. (2003). *Grammer Terimleri Sözlüğü*, 2. baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları: s. 161 / s. 575
- Korkmaz, Zeynep. (2003). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s.15. /s. 266
- Korkmaz, Zeynep. (2017b). Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü. (5. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kur'an Kelimelerinin Anahtarı Mu'cem'ül-Müfehres Tercümesi (1986). (Çev.:Mahmut Çamga). İstanbul: Timaş Yayınları.
- Németh, Gyula. (1939). *Zur Kenntnis des Geschlossenen e im Türkischen*. Körösi Csoma-Archivum, 1, 515-531.
- Özkan, Mustafa. (2009). Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi (3. bs.).İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Parlıyan, Abdullah. (2014). Kur'an-ı Kerim ve Özlü Tefsir. Konya: Konya Kitapçılık.
- Savran, Hülya. (2018). Türk Dilinde Yuvarlaklaşma Olayı ve Dudak Uyumu. Türkbilig S. 35, s. 90
- Şahinoğlu, Mehmet Nazif. (1991), "Feridüddin Attâr", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul: 4. Cilt, 95-98.
- Takoğlu, Tuğçe. (2018a). "Kutadgu Bilig'de Sıfat Fiil Kategorisi". Yayımlanmamış Doktora Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tarama Sözlüğü, (1995). I-VIII, 3. Baskı, Ankara: TDK Yayınları.
- Tek, Emel. (2018). "Kendi Gök Kubbemiz'de İsim Tamlaması Kuran Ekler Kategorisi". *Türük*, 6/12, 395-408.
- Tietze, Andreas. (2012). Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugati, Cilt 1 (A-E), İstanbul: Simurg Yayınları.
- Timurtaş, Faruk Kadri. (1994). *Eski Türkiye Türkçesi*. İstanbul: Enderun Yayınevi.

- Topçu, Çiğdem. (2011), “Türkçede Sıfatfiil Kategorisi”. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tuğluk, İbrahim Halil. (2008). Lâmekânî Hüseyin’in Esrâr-nâme Tercümesi. *Turkish Studies*, 3/4, s. 818-865.
- Tuna, Osman Nedim. (1986). Türk Dil Bilgisi (Fonetik ve Morfoloji), İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü Ders Notları: 3, Malatya.
- Turan, Muhittin. (2014). Feridüddin-i Attâr’ın Mantıku’t-Tayr İsimli Eserinin Türk Edebiyatındaki İlk Ve Tek Şerhi: Şem’î Şem’ullah’ın Şerh-İ Mantıku’t-Tayr’ı. *Turkish Studies*, 9/9, s. 991-1009.
- Turan, Zikri. (1999). Eski Anadolu Türkçesinde Ol- Cevheri Fiili. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 44, s. 265-289. 306.
- Turan, Zikri. (2007). Türkçenin Yapım ve Çekim Düzeninde Yer Alan Eklerin Sınıflandırılması Nasıl Olmalıdır?. *IV. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II 24-29 Eylül 2000*, Ankara: TDK Yayınları, s. 1835–1844.
- Turan, Zikri. (2012). Orta Türkçe Metinlerinde Kelime Başı Ünsüzlerinde Aşırı Patlayıcılaşma Var mıydı?. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 30, s. 539-558.
- Turan, Zikri. (2018). “Türk Dilinin Eklerini Sınıflandırmanın Esasları”. *Türkbilig* 35, s. 97-110.
- Türkiye’de Halk Ağzlarından Derleme Sözlüğü, (2009). TDK Yay., Ankara.
- Ünal, Vehbi. (2016). Ferîdüddin Attâr’ın Pendnâme’sinde Din ve Toplum, *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*, cilt.8, s. 271-288
- Vardar, Berke. (1998). Açıklamalı Dilbilimi Terimleri Sözlüğü, İstanbul: ABC Yayınları.
- Yazır, Elmalılı Hamdi. (1996). *Kuran-ı Kerim ve Yüce Meali*. İstanbul: Huzur Yayınevi.
- Yeniterzi, Emine. (2007). Anadolu Türk Edebiyatında Ahlakî Mesnevîler. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Cilt 5, Sayı 10, 2007, s. 433-468.
- Yılmaz, Mehmet. (1992). *Edebiyatımızda İslamî Kaynaklı Sözler (Ansiklopedik Sözlük)*, İstanbul: Enderun Yayınevi.

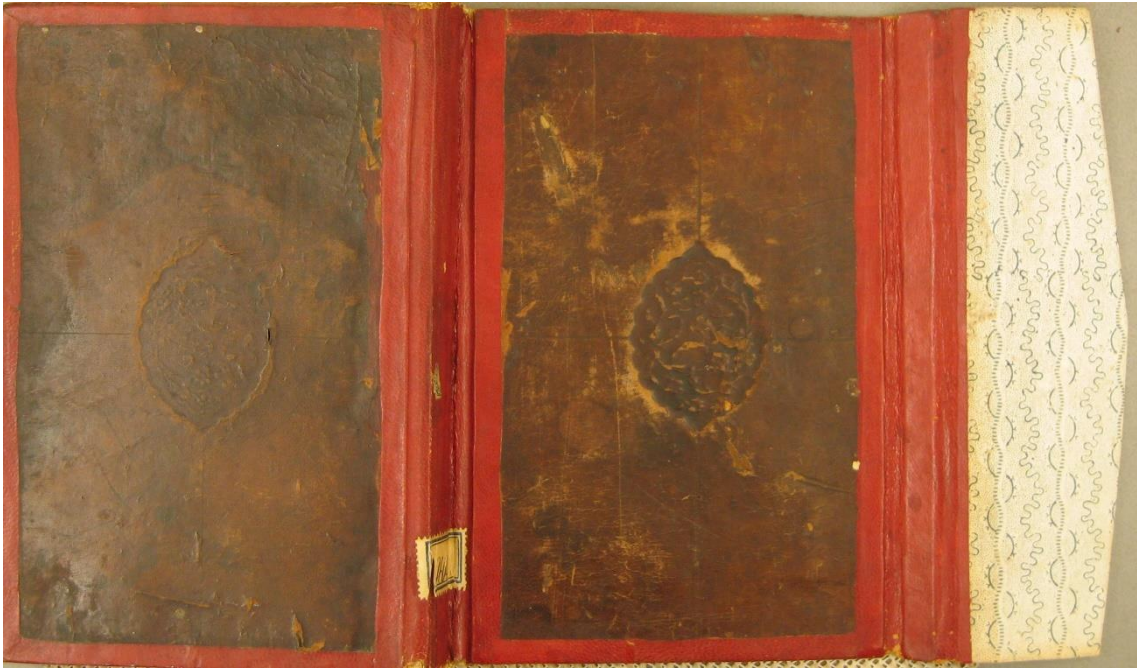
İnternet Kaynakları

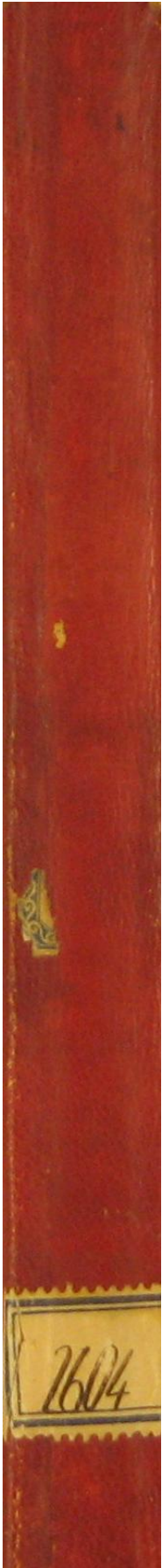
<http://www.lugatim.com> E.T. 10/05/2022

<https://sozluk.gov.tr/> E.T. 12/12/2023

<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/huzuri-gelibolulu> E.T. 17/02/2024

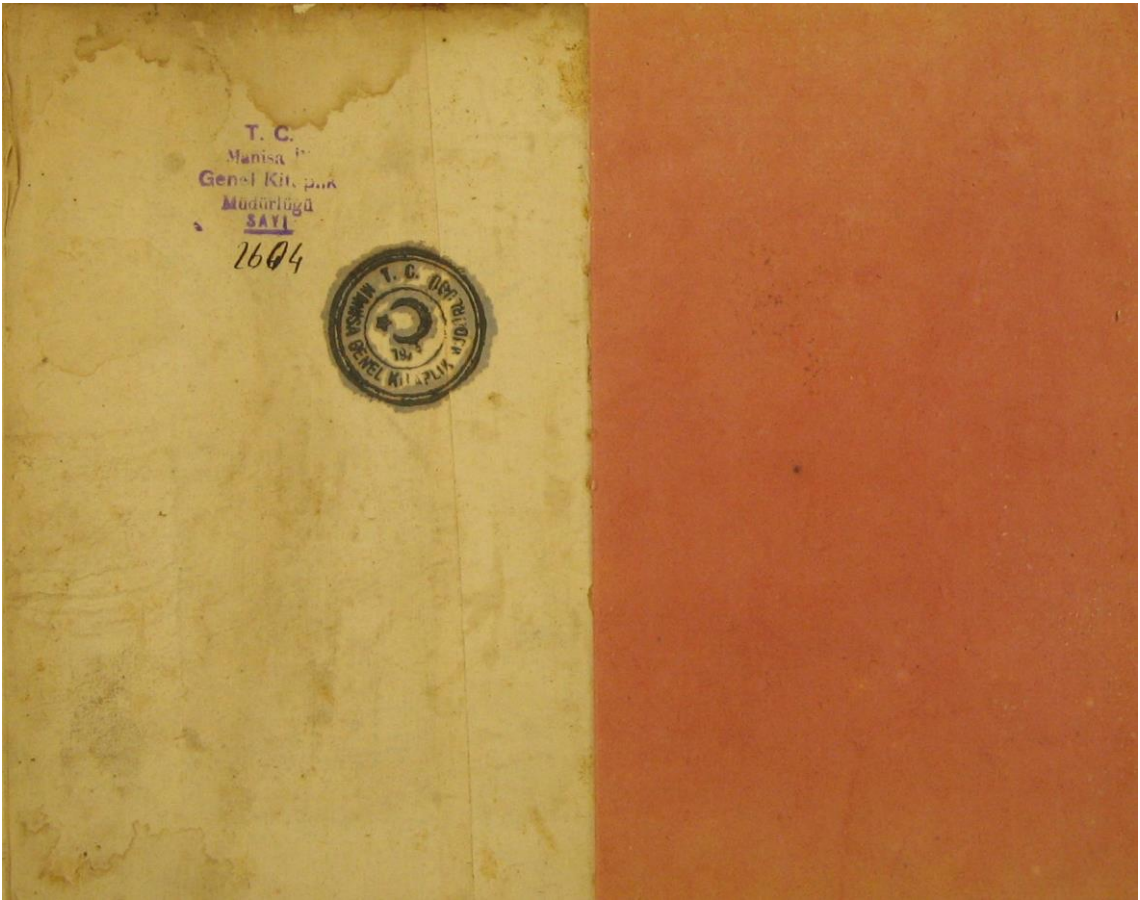
TIPKIBASIM

001a

چو قاندهن مشك و بيدن شد
صودن دورد انجانون كه هرايد
براوله كه آخرسره راكل
بر آخرد كه يوقورا كه اول
نظورنون در رعابته خفا
بطونون بلنر انجانوسي
نه واردر كه با سينه تها
نه هر كز ملكه كنه لغام عا
بشرفه انكندون چون بروند
كيوه اوله بلورا لي كه چونه
بروندرا اذ چون فر بشرت
كه اتي نضم در سم و بصيرت
انوكه كنهده يوق عقابته
خينا اكلن كدر فكر خالي
چمن ادرلك ادر فضلك
قلوري سام شمسك ارسه نو
باور سام اوله سامه كه
نه بلسون نوز نطك ما كه
چو بلن سامه كه در سامه ميكن
نه بلسون نوز كه اولدر سامه
بلورسك سامه فرع و عرابه در
قند در اصله فرجه اولدر نو
چوسايه ارميه نوز جانم
ار سامه نك اتي كماله
دكله سامه چو كسامه در
بوسايه كاندرا اولن كان هر
عد سامه چو كسامه وا
بوزار لقندن بولور صرايه
ار
بوجانان ور لغيد رجان وارن

اسرار نامه شيخ عطار
بسم الله الرحمن الرحيم
زهي صانع كه خايدم ايلد
لفرد و د سيد ز عالم ايلد
جهان داريكه جان نوريه
خرد بر نظور اولن خرقه نوريه
انك دانندن اولك ادم
انوكه آويله در بنيا د عالم
انك جودنون اوله يه
هم انقدر فلك بالاديه
فلك طوريش كوع استاد انك
ز ميم اولمش محمود افتاد انك
در زفقريم احسن كنه خونه
ز ميم واسرا لي كافن بوند
دوشدن كيد خضر قلدر اول
دكندن نر كل حل قلدر اول
دورنوريشه بنشين دالفا
قلدر صغيبه برده دار اول
برادن آدمي اولدر نرادن
نفسدن عيشي مريم برادن
دكندن كلشنه پرايه ايلد
چندن اطلبه سر طرايه ايلد
دورنوريشه نپرايه دكندن
قلور سامه در بيايه چندن

نص چون نار نشك كنجاري
در لغا نور صندك سن بوز ايد
سكا بود ندر ر ناچار جاسر
نه قلسون درد كه بوجا مچا
بوليدو چونك چار اكان عالم
بولردن كلج اولن جان عالم
طبا بكون كذر قلدر ربا اول
طبيعي اوله وار حرد خد اول
بتر بلكا يثاني بربر ايله
براسته بر كوزن بر بل بر ايله
چو بر در جمل چه اخر چه او
ولي بيسته نك چشمي در لحن
چه هر چه حقوقه چو ندي بهيه
كمال وحدت كوني سبه
زهي لغام و لطف اول كار سا
كه هر شي خرميدرا شور اذ
ولي هر دل بوز از محم اولن
اوردن كچه خجه هدم اولن
خد ابا جلدنك سنسن بناهي
كه بقدر فضل كه نقص اولن
زهي سم و ستمي جمل سنسين
كه هر صور نغمه معني جمل
كوزن كوزمه عالمه بيود
كه اندن كور ميم اولن بوز
سوكه نوز كدن اوزله بوز بلنر
ولما دل بوز لاقن كوز بلنر
كر اولمسيه لطفك بوز بوز
كه اوليكه بوز بوز بوز
قظا هر شكاه سن نغان اول
درون جان و پير و نه جهان اول

عدمديك دلرسه اول وچو
وجود اولوق دلرسه بوشو
طون جاناندر چو خايدن
سعي جانان بلجانا فسن
وليكن غافل و ما اوله مقه
كنش فاشن نطك قلدر عده
قلورسك نطك اكن دور اوله
قوشدر نوزي نوز نور اوله
اراده برده بر قلدر زوقه
اگر چه نوز نطك اركدر
خون و لطفه رلجن درد چه
زهي صندك كه فاشن شكار
وار اوله فاشن جمال صنع فاشن
جو عقل ارم كمال كند اانه
بقلم جانه ستر صنم صانع
بلنر جانان ستر صنم صانع
انك ذاتي طبا بعدن دكلدر
چوصا نعد رضا نعد دكلدر
كل كماله بوطبا بعدن كوز قل
كوزن صنم صانع دن كوز قل
اكر بر قطره آييه نهاده
نور بر قطره ابر اعشا دل
نذوب و خاك و آتق زباد
كه بنارون اولدر راسته
نذر بر نطن آب اولن خجاش
هزاران قطره آب اولن خجاش
چو كده رسك بر لاشه طبا
قوسيلون اخرايشه طبا
دم عيشه يباد هوا در

کورنر عینه عالم بر شی
 جو وحدت نور کثرت ساید
 استبد چون عدم مد و در
 چنان شی اوله بو کثرت نسبت
 حقیقت وحدت کثرت نسبت
 اولر ساء ایسم اوله مطلق
 طوقریک کل کل دیبا توجیه
 دل و جان اوله کسه بود تا
 بو سز پاکه محرم خاک اوله
 نخاله اول پاک اولر خاک اوله
 قلوب پاک اولور ساء اوله
 هوای پاک اولر ساء اوله
 بودلن آب و آتش پاک اوله
 کچر ساء آب و آتش دن هر ساء
 فنار سن بو سز ساء اوله

مقام کور سنو ک بوجان باورین
 بویوله حد و یا اکره بوجان
 جهان سنون طلو سن جان جهان
 نمان و اشکار جلد سنن
 بل هر مو منک اقرار سنن
 نهور کد در رخصتی جنابک
 جوسن عین معنی غیر اسمک
 طلسم اولر کجلیک یا سر پاک
 ره ره زور ره حضرت زهی
 وار هر ذره بر ساء سنه
 وجود کله طک حصرت کله
 جبارت عقل و جان غیر اسمک
 جبارت سنن نمان سز سنن
 عیان سنن عیان سز سنن
 سنو ک غریب چو در رشتی کله

کورین ازلن جو سز حقا کمال
 صفت آید چون ذات حقه
 بلقی صفت ذات غناد
 صفتن فقره اوله فنا
 صفت سنین بلور ساء ذات
 صفتن پاک اولور ساء ذات
 صفتن وار فنا بولر ذات
 صفتن رجونه ذات کاشفا
 حقیقت حق نم ذات و صفت
 بعید اندن که اولر نشور
 حقیقتن جهت سز حقه
 عجب کت عجب قدر عجب
 عجب لعل عجب عجب
 بو کلندن و شید زهر عجب
 بو سز دن خیر و زهر عجب

کول مقصود ادم حقد زانکه
 قیام کور بولر تا نه ای دور
 بو کز دن عینه صفت قاض
 بدل قل تا عینه غیر قاض
 غدا و سخن دلان نادر بود
 ایچ اوله درد و درون و صفت
 مضاد است عین اولر عین و صفت
 چون اوله و عین عین قاض
 چو پاکه قلده عین عین
 جو معنی ذات صورت صفت
 جو معنی اوله صورت بر صفت
 اولور ساء بو مظاهر صفت
 عجب مظهر سنن ای ذات
 زمین و آسمانک نور سنن
 من و ما چون حقا آید

بور از بویله سرین اندی	بوقشقی ایل نقاشی اودی بنیاد
سلیم القلیسک اولمغه بلم	بوعلی ایله عقل و جان تعلیم
بود مدن اومه دم کوجمانه	بود ردک چار بی بیلم چاند
حقیقت صحری چونکه اولمغه	کلور اندن نکلور در لولمغه
بوا مواجلی کی شادی کی چشم	کی نغم اولور انک کی برهم
بوقش شاد و بخند کجمنه	اولرد ز باطلی حقدن کجمنه
غم و شادیدن آزاد اولمکل	بوعدن قزلبیضا اولمکل
بویولن لجه لر بیلمه سارک	طلیب در باله کانار و لار
اولمغه بود در نادر اولم	بوکوه دن بولن بولن اولم
چو بر قطن صود ندر صلی	قلور دم بستم بولن اولم
نه در یاد و بخند اول قطن قند	نه در خورشید اول قطن قند
هزار دان قطن غرق اولمغه	اولد رشاک ادبدر چاک
قوسچر اچس ایدر لکه ایلی	نذر معروف و عارفه مفاک
بوعدن مهمار مشاعر بقده	خوش اولمقندن ارق چار بقده
دو عالم قلدی بوکجه ایچین	قوس پرد بنده اراچین

همیشه عجز و حیرت برلم بار اولو	دلک طن نغم کیچی قرار اولو
نور آبل و خون و رنگد پوش	چه کرسن دوسنه صفین قیل
خدا پاک و مازه در بوردن	نه نسبت ذات پاکه خاک درده
ادری جریخ اعظم موزر	یه ظلمدان کلوری نوره قریش
الوجه نوره ظلمت قرین در	بری نار و کرخله برین در
بری بقیه در نار و حیرت	بری بقیه در نار و بویله
سه بویض اویکوز اولمغه	بودر حلقه کیچی قادی بویله
دو عالم چون بویض بنیم اولو	دکر بر قطن کنگدن کم اولم
چو بیکده حقدن اولمغه	اولد ریخ قطن حوسوز مظهر
اگر سوزد کله حقدن ابرو	کسناستحق بلر حقدن ابرو
کلا اول عتقله منصور و آراه	وار اندن پایمار باید ارا
بلور سن بقدره تاب دنیا	اول اول کنگد و ز کدن ناب دنیا
اوشنه هر بله کونک بلک دکر	سنین با و قیل بولق دکر
قول اول بلک در اسک بلک اولو	اول اول بولق در اسک اولو
چدرک معرفت طلب طریقی	کلام عرفه بل با عرفا ک

نظر قدیسه عین غم اورد	دکندرجله شرم خیر اورد	نه دل و وصف در مجید	نه عقدا کار جیبات کردین
چو کلمه غمگیر و زوایسته	آنکچون هدم آه و اینسته	خجایک عرشا علا در صلی	صفانکدر نفا بصدن مری
خدا یا هدم اول اول دین	که سنسن بقیم جانو جیانه	ولیکن سندن اکاهنیم آنک	علی العرش استوی در کرم
هم اول در مانع لغه پاکیا	بوغلده بنهله عکسار اول	کوکل در دکل مالامال اول	تثناک اتمکن دل لولا اول
چو بودر سندن اول	سکا معلوم در ستر نهانم	نول بر قطع فکله اندن	خدا یا رحمتک در یاسدان
بوجانه اول نفسه مستن	رواناق وردله جان روان	دوشه اول شمر پاک اول	که کرا لایق خلق که مکار
بوغفلندن بنی بیدار ایله	دو عالم دن بنی بیزار ایله	بولندن مز ترا بلخشتک	بومش خاله اول در پیک پاک
چند کفصد این ایشیا	نضیله آه که آه که حرمت	هم اول در یار بر خطم کاد	بوغاک اول پاک خاله اول
خدا یا چون خود در صییک	بوکشنه کلاه هم عندلیک	قرنل بر دم زبان اتم بوجا	چو زدن بو قدر اول سکله
بنم مرغ غریبی و شوی غلک	منی سن صقله شردن اول	زبان اتمکری کوین زدن	الوهیندن چون قوتنه باند
بومرغک ناسن صدره	سلط قله اول زانم بوجا	زبان اولسون غدن اول	ای که زباند رمله ایله
خدا وند اجیبک حرمت	کلاه چون عندلیک	اکرک اوله عمریا ودا	عکله نه چونکه جاتم شادما
منی سوک دمن ایما دوز	قاوند رجاییانان اول	بکا سندن کن عین وفاد	تم بر شوق جاتم بر صفاد
دروم نور عرقا دن منید	جمالک بر تو ندن مستی	تویک در دمن در دک دوا	شولم اولیا و اینست
و کعدا لیلک بو قدر عاده	میردم چون مراد که مراد	بودر ک حلقه و غی قدیم	الکجدیسه خالکدر نیک

الها باد شاهای دنیا را	کریبا مستغنا ناک اسانا	النجون قلهک ادین داخجود	دیچون ساک احمد اوله
قویرار ازقا پرورد کارا	معینا مستغنا ناسا کارا	عدود رحمن دپور قییک	احسن من جواحد در حقییک
سلاما مؤمنان را رحما	جیبیا منجیا ترا کربیا	آین محروم ای دن ما و منید	عدود چون خلیک و غنید
دیلمی اول دعایم هدم ایله	در وضع سرخکله عترت ایله	میشرا ولور اوله اعلیٰ غیبیه	بوکشنه دن ابرست عندلیبی
بوجرین بکا قورن باغشله	ضعیف اولدن قوتن باغشله	که شادان اوله زاع غیبیه	اکار اصی و کله چون صیبیه
دل و بیج بوجرینون خالیش	حضورک نورین ایما نیشله	عدو عکین اوله شادان	اکر عفا اوله جرمین ذلیک
بکا اوله انابت قبل مایس	دو عاندن اجابت قبل مایس	چکرکن سچین دن باشن غیبیه	خدا انا اتنی در کس صیبیه
شریعت صدر اول سلطان	بوند عالم اولدجان کونین	هم اول مرغ غریبک فرقیین	رو اولمایه شاد اولق غیبیه
حقیقت بجزک در دانه سید	یقین میدا نینک مرد استید	کوزوی محرم ایله اولدفا	خدا وند اجیبک حرمت
لغت لغتن قاسر و لسان	صفت دانن علیم زینیه	کوکلدن اولسون اولک قرا	فنادن چون کوجم دار بقا
متراد صفا بی هر صفتدن	لکچونک بیدله هر جفتدن	آبرم اوله قویجی هدم	جوجان اولد لقا دن قلیپ
هم اولد کوه درج بوز	هم اولدرا خرمج قوت	عکله هدم اولسم قدر ستم	کبدرم آدکی بر دم دلست
نظام دین و دنیا خرم عالم	که اولد زرع اولد آدم	بلدر دکل جان و بر مراد	بو بولن کرجه که بر صحن ستم
سرقوم اموز ستم بزلدر	خجیا خروز اقلیم ازلدر	دم محمد الت اولیم ستم	دوا در جان چودر دک دوا

دفعه اموز ستر لا بزانی	جهان افروز اظلم ممالک
رموز وحدت بار باری	کنون رحمت کج که مبینی
مجالس خوف را ز یاد شای	معاذ ان اسرار الهی
محمد صادق القول امین	محمد رحمة للعالمین در
شبهه و شاهد و منوره الی	حمید و حامد و محمود اولاد
انکه نعمت دل لاله اولی	بود در لجن الفار اولاد
انکه مدح چون الله اولی	فینا س اینت وار که اولی شاه
چو شمع در علی خلو عظیم	نم دن وصف اوله ذاتی هر
چو الیه ابریز اشبوحه	بجز لغت اولور که بومقا
صفات و ذاتی صغیر زین	محمد در کمال لحنی لسان
از لدن ظالمی سعید اولی	انکون نایب محمد اولید
کی بود خلمت عبد اشکور	و هم بشدن ابا غه اولی دور
هم اولدر هفتی جبرائیل	اولدر فطره بخانی جملت
هر اولدر شارع شریک اولی	هر اولدر حضرت خاتم نبی
چون اولدر مظهر بخانی عظیم	سیل کوزی با شین هر بیت

انکون اولکه بوطاق مطبق	که اولمش در امنی و حیطان
دو عالم جسم بجز جانی اولدر	توقیت در دینک در عالم اولد
هم اولدر کا شمس تر الهی	هم اولدر کج در یاد شای
هم اولدر واقف اسرارین	هم اولدر مالک ملک مغنه
جما و لمشدر مدار اولین	انکه در حقیقه حقا معین
اولدر اولد معیندن خیر	انکون لیمع الله قلبه باله
از لد اولدر آجان بوز کز	انین اولدر خیم در عالم کج
از کج بیز اولدر در شهید	اید بر چن اولدر بجز
الفدر که ابدن اولکه اول	ایدور که از لدن در موی
الفدر که احدن اولکما	چکر با در الفدر در موی
کهر دن کا ندر اول کا ندر	شرف بر چن نقصان شرف
هم اولدر منبع لطف سخنان	شعبه اینتا نکت اولبانک
امای اینتا و مرسلت	مکمل اولیز و انجریک
عصاف مذبذبتک الخاضی	جمع اصفیایک من نقصان
بر بدر هر خلدن بجز باد	ز کدر هر ز لاد نصفا

مصفا در صفاد انصفا	انکون در خاه انک مصفا
چرا اولدر خاتم اولز آدم	هم اولز او سکینک عالم
اولمشکن باشدن پنج اول	او غور بجمید و برده بیاض
چکر سو بکره دلن ما عبدا	بازدی نالاسدن غرض اول
قیلکه انکه عصره وقتا	ایدر که هر بلایم مرجعیت
لهرت خلمت اولمشکن خداد	کبردی مسکن برله عباد
اولدر اربیه فرصندن عدا	بلای فقر خضر بوی نداسی
بلای فله بجه مرانات مجلی	تجلی روشن ایلر خوتعالی
اولوکن منبع عذ و سعادت	اوزینه مسکنت قلند بریا
بیدر ختم جمله انبیا	انکون منبع جود و سخا
چرا حمد اولکه خضر الادم	انکون اولدی عالمه نکره
دمندن دالادم بر دم اولد	انکون خضر آل آدم اولد
او دمندن دم عیسی بن آدم	هم اولدم دن او در در خج
بوا اولدم که هم در غیله	که هم هم نفس در جبرائیل
مقامی جبرائیلک مننهادر	انکه منزل طی عرش اولدر

او تور کن جبرائیل ان لوح الحمد	الکدر خا شرفه علم سرمد
او تور کن فکان دن ذات شای	معاوج برله اکبره معارج
معارف عارف اولور معارف	معارف عرش در معراج عارف
کوی عرش اورز ایلر کج	مقام ایلر که ذات البر
عروج ایلر دی که ذات البر	نزول ایلر که مبدل عرش
محمد در که اولدر خضر کونین	اکامنا و اولدر قابه خورین
ایدور قابه قرسینه نظر اول	قاور در عالم قدسی مفر اول
فلچون قوس اعلا دن تجلی	اولور بوقوس اسفل قوس اعلا
اولور که عالم لاهوت مظهر	ایور کن عالم ناسوت مظهر
صفاف فلسفه بیک بلچین	بیان اولمن قاور بیکلین
اکرحم اولسلر بو آفرین	مداد اولسه بو بحر احسین
چرا دم در مقدم اقدم اولد	ان بوز کن لور از هم اولد
چه کربو ستر نشاندن خضر بوی	سازین ان دن آتی آدم بوی
طور کن خا لمرین ستر سرمد	طور کن لور ایلر که لوح الحمد

سکدن نور ارمشدر سماک	اولور که بر کلیم آنتن مسنور
مضور نور دیکلیق و آدی	محمد اولسه اولمز دی عالم
کور ندر هر کد ورتون مطهر	بوجله عالم و خاصه هماد
چوانک دستلوغیزه اولده	حقیقت عالمین جانود لری
چه کور سورتن بو قدر افرین	انجوند بومانم سور آدن
تمودن صوکه کلوب برد ختمه	انجون ابوی اسمعیله قرین
مکر تمدن قودن اکرم اولدر	این قر نردی ایقون خرنه
چه کور صافیور اوصاف نضون	انک نور دن آلمش جمله نور
ولی ولماغه اندن داختمه	انجوند ملا بکدن مقصد
جکر خلون جونکم چله چله	مسحک فیسندن بهر اولده
اویو جبریله بر که جبر کسکو	نرفدن سایه سن اکر کسکو
طاسر چه برین ایله که دیکه سن	انزوعیددی آنتن کدره
چوسستن واقف اسرار صدک	این دشمه یی آندن خاکینا
چوسستن در دیای وجودک	ننا اولمز که اول ذات سر
اولدر آی و کون سندن مد	نه اول معروفه لایق موند

سکده

قار دی سنجه دندان حکم کاه	چوسستن اصل عالمدر طیفیک
کلی عزم دستله هر دست اولور	چو حقیقت حقله به بهر یسین
بولور که جوهله اولده کتف	بولور هر علم لقا آدن او
باور که اولکه کج اولمز دی یخ	شریعت بوله ایلر بشوالی
باور که لذت اولمز چون اکم	انجون جمله خلقه ره همداد
عروج اولمز بولور که نزل	بلی آندن در ره رضعت بیدار
صبر رمتن چون فنا زین عین	بوسودادن بر آهوی سکیین
وقالمندی یحیی بولک جفا	اولور که ذر اولسه افتد
اذل محمدن اولمشدر بر کس	کیسدر که قیه افار کدن نایح
از لدن مستور رجام به ناک	که آله سایه صالمز طیفیک
فنا اولمشو بقا برله قبادن	که اولوهر موی صد سکیین
انزوعیددی کونکتن هوا	نما اچیز کور رجنتن انکور
بولدی یار مهربدن فرام او	اقر هر آه سندن چشمه نوز
مکر بر کون که عرف اولمشون	ولکهار دن رنجور اولور
ندا ایز که جناب کبر بادن	که قلیقه رحمت اختیار اول

سکده

الوہ شول دم براتی تہتر فترہ	حبیبک حضرتین قبلہ احصا
دیگ حقدن ایر شد ایله ورتا	دیمدرد کشر ملت و صبر
چرسن سید سادات کوایز	سنگور اولک جنبه سر سبز
نور جنبن قدس بر عرض	سنگور منظره ره طرین
سروانی اولیا و انبیا نالت	جمعی تقیا و اصفیائک
نور بدو منظر جملہ لقا کہ	دیلمر سور لدر بوزخا چاکہ
سنگور حور عیند تولد	کر کرد کہ این سن متا من
قرآ کو دن بو بوز کلتن	اولدور نور کجلمه آون
فلکلده ملک کفر قیلہ علف	سور رسک و قنبر اولی یاد
صفائک بیو بدور ذائک	انگور حور بو قدر النفاک
نه اولسون النفاک کائنا	که ذائک دو غدی منظر بود
وجودک کائنا نالت مخرید	انگور نور ذائک منظر بود
نور آمدی نظر نه آئن برفک	بیلور ونحدن اشک اشک
قدم بصم عالم قدس سفیل	بودیاده نه کوهر سن نظر قیل
وجودک حلقه بیست طریدر	حره اولحلقه برله مخریدر

چوسن بوران بحر سن قدیم	حوسن حلقه دن حلقه حرم دن
حرم دیر حرم سندن کر قیل	وجودک حلقه سن بیست طر قیل
اولور چون حقیقه حقیقائک	اولور پابین جانان بل نالت
بوسوزن نالم سیر تجیب	اکثر قنن آهی عند لبیک
برافه بوق و اولور سوار او	اولور چون تنم کیچی خوار او
تخله قیلدی چو انظار	دکیشدر فرقی قریب حوار
بو سخن خاک دن سر طرین العین	مقام ایلمضا قایدوسین
اولک دن کدی چون بو خطقا	ایشیدر خطبه اولو لکن افلاک
سراسر جرح اعظم تولدک علف	صانع کدی کلارا اولک بیلد
اولکجه طر قواد رسر بونقل	حرو و عرش اولور اندون غول
شود کلا اولک عرش وزر علف	اولکجه روح قدس طر کور
سراسر کج علف جرح عظم	که کدی صدر و بدو در عالم
دکوته آیموید دی نظر اول	قیلور فردوس اعلا دکر کلا
جکدی سر مازاع البشر	انگور سردی اعتبار نظر
طولونور دیکو کونین نظر	خبر اولب خبر بیک خبرت

شود کلو سر ک فریب تم بهم راه	قیلور روح القدس بدن فلور
شود کلو نور قرب اولک حواله	قلوب جویبل ان دن قیلک ناله
درای سید دکندی کلک و زور	حجالم کندی قالد سندن اول
دکندی قالدی صبر و محالم	یقین اولک که یان برو بال
سنگور روح قدس بر جنبه	بلی عفتا حبس سن اشوبال
چکریں حامل ستر مینم	امین وحی بر تب الما لیسیم
بنچون منشا دوشدی مقام	دکله رسدر دن اعلا مرام
دکرا روح امین قالد سفره	ذن بیرون فلور و حفظ دود
چو بنچم ببولن جانوسر	ندوزین دم اوزوق بالور
چو بن بونور غرق اولدم تمنا	سزای روح الامین قن غل ستمنا
چو قریب نورین بو قدر لقا	چونورک بر نوندن منقله لقا
چکر سندن اچکده نور ایمان	بکا احسان اولدور ستر عیا
سنچون منظر یان قرآن	انگور در مقام قرب رحمت
سکا کشف اولک جو تکم بود	اونور سن حلقه کیمیکه دود
چو بول بو قدر سکا اول بارکا	کیریم بن همکله بادشاهم

او قور چون ذوبه قولا نقیله	دیگ سن بنی اکلن جبهه ناله
قیلور روح الامید چون کد	نه سر کز لرن باد استر بر اول
شود کلو جبرائیل ان فلور	کور جبرائیل مانده عصفر
اورر چون پشینه پاکون حکام	قدم بصکده فضای لامکانه
جصدن طغرین بر یول وار حشر	که معروف اولور آن فخر
جکریول اولک ان آله تبار	سرایه قلدی شولدم نور حشر
قزما دی ان چون کیم خیرین	آی عرق ایله دریای حشر
لولندی یما سواجونک کوند	هاندم غایب اولور کوند
کجوب یوز کارهای ابرک شام	مقابل دوشدی کویا مهر و شام
مقابل دوشدی چونک نوروز	هان تبدیل اولور غیب حشر
کلور چون نور ربنا کیدر لقا	اولور هم کندی وزندن خشار
هاندم دین دن دبار کد	قربوب اعتباری شولدم یار
انگور اولک اولدم دین دین	سراسر دین اولور کورک دبار
منظر دن اولور چون کیمکله	کورک اولدی بلق عین ظاهر
بود هشدن جکار قنلش ابرک	دول طغرین یطی موع اسرار

چو رفتن بنگاه هرن گذر اول	بلورد پسر با آمدن خبر اول
قویوب بو عالم حس و خیا لی	کور خورشید نورد و الجلاله
بهیبتن محمد قله ی بیچار	محمد دن محمد اولدی بیزار
حیا دن در لوب اولدم قورق	کلاب اولمشه یمن کله سدر
احد کوردی که احمد قله ی طلب	بوده شندن چرمغ بن بهل
در ای محمد علیک اولسون سالم	جیلیم سن خیا ناک کلام
ابوردک طبیعتی لمیتینه	وجودک اولکه طلبه طاکینه
چوردن خلفه دوشدک در	بودردن قیل کدر محضه سدر
چکرساک خلقدن در در مقام	بودردن کج که محضه مقام
چو دانک لیمی کله اولکه عبود	کولدمک مقامات اولکه عبود
بولدت چون ویر قورق قما	بولور شولدم بوجور تدن قما
اناقه بر جم اولور چورق	بلدی ولد کلاب و صلح
ارایش چور کله رع نفسک خلق	کجوب بو خلقه دن فتح اولکه
چکچون خلقه سمع و بصیرت	خیا بر اولور خیار کله خبرت
دوشمنه نظر جهال ذوالجلاله	نظر قبولر جهال بر کاله

کور

چو محمود ادم ادک کله مقام	نه برسک بلکه حاصله رزم
چو اتم کجی محمود اولکه ادک	پوری محمد ایند حاصله رزم
چو هر مضمونک اولکه باک	بیورک هر نه برسک قلم
کوردم چونکه ادعوی خطا	دوعایه واجبه لمشد رانما
خصوصا شول دعاک سن قبله	بنم مقصودم اولدسن بورد
کوردکم رتبه عزت سولر اسرا	محمد دن بلورده لفظ گفتار
حقیقتی بحر جویتم اولکه بویج	سزیمت کوهردن طولدی بویج
صدف در دانه برله هله اولکه	هرکان اولکه معدن کوه اولکه
بو بحر چون عید اولکه غایت	کوردی هر هر فردن کوهر جایت
عالمدم جوشه کله ی سحر اسرا	بلورده هر صدقون دوشه ی
نیان ایدب در ای داتا اسرا	نه دیم بن سنکله رچونکله گفتار
سنکله سر تر سره لفظ معنی	معنی لفظیله مقایسه ی
معانی اشاعتیست مطلق سن	بری سن لفظ و معنی دان سن
بلورسن چون مرادم اتمینه	شفاعتی اتمینه چون عقیده
کریم ارضی و اخلاص اتمیدن	بنم بوعلم کشتون دتمیدن

بولر

کود که کلور اول نورساده	سوار بکن اولور ره پیا
کتابن بورو کم سر نهاده	ایا عینه دو شرم بر کشاده
کسته انبوعر تله مؤینه	بنا و ارما دی بیج انجده
دکین سیکه لایق اولد بوسکه	چین اولور دی ارزا کی بوسکه
دو عالم که چون خاکه قدم	انک شاننن لایا ضعیفدر
بوسر لر نه خبر و بریز مکرده	بودر باده کهر بلز مکر اولد
رسولاً احمداً حقاً مطیعاً بیاً رحماً ختماً شفیعاً	
کردن بر نص عطاره بار او	شفاعت برله که محکم را او
چه کرم رابع احکام کفعم	دخی نیشنن ایا غصیضه کفعم
آرد بوار و کرد بوار سقم	که سحر اولد غیجه بودر کاه و کفعم
چه کر فله م اکتی ذنب خطبا	ولجوقه در خطبا بار عطا
چه کر فله م اکتی لمو ترشم	صعبه تویم دن فله م تیرشم
چوید دین دن فله م طهاره	دلادم ایوم اولد استخار
اکزایه تصدم قیل امیر	که اولم نوزر و صکر کل ملور

بنم اوج لسندر سندن مراده	که قاله اشبوا اوج لسنبیه ادم
برس اولمزدن اولد اولم کرم	زیادت قیله قاسم روسکی با
دخی اولم به سفینه اشتهارم	شعورین اولد ششم شهادم
مقید اولیم بوقیل و قاله	اولم مشغول تحصیل کاله
حجاب ایومیم بوقیل و قاله	بواحق ایلمیم ناله بو حاکم
دخی جانم بدن اولسه ازا	ایدشاد اوله وصل کدن هم
دلا اوله راهجهان خدا	بوجان مرغینه تقویدن غدا
دنا قاله کسه بوعهین از لدن	توما غل احمدک نفر کن الدن
ششرم ابر کراه هدادن	عیور ایله صراط اهدادن
کل امکا اولد کسه دیر با تو	نه طاعتکم قبولین دیر با تو
بوز اولد فقر له نفسک است	بولد اندن عشفله حاکم رسا

خدا یا جانم عشقک هم ایلله
بوستر عقل و جانم صحر ایله

عسل ضننن محفی زهر اوله	نظرد لطف بهمان زهر اوله
خبر و برسه سکا بر طیفه ناله	عصا صکر واردر زهر بهمان

صحنه من قبول ایله جنانات	اولور اذن ضرور بر ایجنانات
جهان بر جامه بگزر بر زسکر	ولالشنن واردر زهر بر صحنه
بود کوا انبیا و بر کزین	خبر و عاقل و دین شنین
خبر و بر که دنیا لطف در فر	عسل ساند و غلک آخرا اولمزد
خبر اولد کسه اذن ایتر میند	اولور کن ساکه بویجه بیضا
حذر قلده اذن پس بینه	بوغضلندن او بنتر سن عینه
بلچون آخر حرکت اجلدر	سراسر زهر در صفا عسل
کل امکا احتراز ایند بوخلد	اجاجا مینی علی بی عسل
دکندر لطف لطف لطف لطف	بولد قل زهر بختن قدر بخت
بلورسک زهر قدر زنین	سیرسک قدر زهرین قدر
بود هرک زهر زهر بر صید	قناع اورا شوبین بند عیاد
دلرسک اوله سن بو شهرین	جهان ملکن اولم برقی

انک بزدن زوان ایلیخ شود	که اولم سندر شفیق بومر موعود
بدرای عالم الستر لطفینات	انکا اوله بزدن لطفینات
خصوصا چار بار پات کوه	ابو بکر و عمر عثمان و خیدر
نبی ایدر که ایلی بدر ایلی	با یقیم اقدیمیم اهدیم

امیر لومنین بویک صفتی	اساس دین حق بلیا دختیق
سپهر د ولنه خورشید اولد	چراغ اولیا ساریق اکبر
چو کلن جامن اولد بوش ایله	حقیقه میری اولد بوش اولد
قلن اولد رازله عهد و وفا	این اولد صافدن بولگه صفا
طریقته بجهانک غواسی اولد	بویک کوه بیک عالمی اولد
انکچون اولد انله ادر صدف	که اولد احمد اولد قلده کشف
اولور چون بار غار قره العین	انک نشان کلدی تا انین
ایده دین ایچوز وادن فنا	قبولدره اربم قر سندن غدا
بقا سرتین الور لطفی ففاده	انک من خیم ایدر فقر غفاده
کرور چون کوه صلاستیفیم	حر براطلسی و بر کلمه

شعبه مله کوه ماری اولاد	حبیبا چو اولاد باری اولاد
بومید که قدری اولاد صد	بو قدر که بوری اولاد قدر
هم اولاد هر ضعیف که	چو اولاد احمد اولاد و دیگر
آنچون اولاد سترحقه محمد	چو اولاد احمد اولاد و کده
بولن صدق اولاد قدر اولاد	ولا صدیقه اولاد افتاد اولاد
قرم صدیق اولاد دین	بوسر که اولاد استر که
خدا یا بز صدیق شفیع این	
شفیعه ابرمه ای در حق این	
چراغ جمع جنت تنم اصحاب	نظام الحق عمر خورشید خطا
موانی اهل بیت بروانه کرد آد	نه عمر که آفتاب نام برد آد
مقامی هر و ضمه خلد بریند	شعبه شفیع خورشید بریند
کمال فرع انکه بود که رونق	نظام دین حق دانای حق
ارواح من و بوسر اولاد	سر الماعه واروب سرورده اولاد
خیالی یا مذر بود بود نیا اولاد	بولور چون دین اسرار بین اولاد
فوسن ذائقن قدرت غده	کمال دین حق بولماغه قوت

نمی آید بویوت اولاد حایز	عزرا اولاد دی بندن سکن عالم
اولاد چون حقه جانان خلق در	ان حق عشق زهری تلور سوسه
لنگون زهری بویوت ایلر که فایق	که وارد کندود تریا اولاد
چو صاحب دل اولاد انسان کامل	ضرر و برین ابحر سه زهر قاتل
اریدر عالمی علم و ستم	جهانی نور غرق ایلر طبلان
وجودی مظهر علم و حکم	ان عالم عدلیله علد
عجم ملاکن اولاد چو کبر سوسه	قلور احبابی که آفتاب عالمی
انکه عدل ابحر بود در چون	هم اولاد هر فقیر که دستگیر
خدا یا هیبت لچون اولاد کربک	
خدا من ایند یازی مکریدن رحیم	
امیر المؤمنین عثمان بن عفنه	که اولاد رجامع ایات نور
کرین خوجه کون اولاد	بلای عثمان ذی النورین اولاد
تکلیف حلقه حبل و حیاد	سراسر ارباب استیاد
حیا امانه کلام کرم بیخ	ولی عثمان ذی النورین اولاد
حیا اید دینله چون عین اولاد	آنچون شاه ذی النورین اولاد

امین و حبیبا اولاد حرم اولاد	او قور عنوان دیوان قدیم اولاد
امین و حبیبا که هدم لاش	لنگون کرلو سوسه محرو اولاد
ندیم اولاد سوسه اولاد	قیمش برشته عالم قدرین
کلام حقدرا اولاد چون عین حقد	بود بو آذن دو عالم بروقه
بود بو آذن ابرار چرجه	وبرر گوهر بوکان ذن کن فحما
هم اولاد جامع قرآن حقد	هم آخر عشقه قریان حقد
مکر بولشدی ستر صیفنا الله	که قالی صیفنا الله اولاد
بوحقه فتنی باطله رد کلام	تقصیب برله سویار قول باحق
بو حقد که اتارک مقصود	آحق علیان مقصودی قد
دکدر انار مقصد خلام	تقصیب ایلوب دو نیر خلام
خدا یا قل بنی آذن میرا	
که انار بو عرضدن در معرا	
امیر المؤمنین دانای حق	ولایت خفته سلطان مطاق
علی که پسر عترت پسر	امیر شریع و صلح جوی کور
ولا شفیع سلطان اولاد	دو عالم حبیب بکر جانانی اولاد

ولایت ایلچون ختم امیر	ولایت برله آنچون علم و مدد
هم اولاد مقدس اهل بیت	هم اولاد کوه هر یک یقینیک
ننه رسته سوار سخن اولاد	دلی قواس در تریا قو کل
کسته کور مدجنت ایلر	بود هر که سبیل لطف انور
دمشدر کیم اکر موند اولاد	یوزم دوندریم اولاد منزوم
هراران ستری و برین تیلور	زهری فطرت هزاران خلد پای
سلوی دن جهان پردر صله	انکه رمن زخنی در هر نیا
نماز ایلچر اولور که ایلر	تند ن چقد و غن دو نیا
اولو بودر که دنیا سطر	آنچون اختیار اتمشدی باقه
علی القطع افضل الامام	علی المظفر حجت الاکبر اولاد
اکام یار اولدیر عون با	ایرمن بریندن چار پیکر
چو وارد هر برین فنیله	انکه اولاد حقه وسیله
سورست چار پیکر با و ق	
تقصیب ن کدر قتل نوریا	
الایجان ودن درد و دار سن اول نورست کلام نیا	

ماقن اواز: دن اوله افتران	که وارد نایم برهن اواز	شهر
که سندن بلبلانک او آخوند	کولک کوبن سید سازم	شهر
دیگه کل کی خندا نو سندن	که انات عرب برهفته چلین	شهر
دیگه که اوله وم نظره: اهلانو	کون کچشتلد رچو دینک	شهر
اردقون ان بجرسک زبر کوبه	بوفن انجمن سن خر کوشدن	شهر
اکر بوبرله در ضلع ماغنا	اولور بر میلان مؤنه کلا	شهر
اکوهمیله ایلر سک تزا ابر	بولور فهمیله هر دم آهنگ	شهر
وکر بوجله دن و آسه مزیدک		
اولور سن مستفید اولور سفینه		
الای قطع عثمان اسرار	قدم دریا سپی لطمه در شکار	شهر
بودر یادن چکر بلا کورند	صدغن لؤلؤ لالا کورندک	شهر
چ کر بلا ده ابرمشن کاله	کالد اسازسک الدنه لام که	شهر
چکر اولدک بود دریا اهر	کر کدر ساسل انک جوهر	شهر
کل انک ضرر دیادن سفر قیل	سفر دن فارغ اولقندن خدر	شهر
سفر نر قطر چکر کوه اولد	زرا اولمناک و هم زرا اهر	شهر

اولور دود قطره باران سفره	پرایلر ضرر دیای کوهردن	شهر
انچون برک توفت اولور سفره	که اوله الماس و دیبا نظره	شهر
سفر کرجه چی لجام اولیکه	فلکلن بر نفس ارام اولیکه	شهر
سفر فلکلن کر بوقدر اولیکه	مه بوفتن بوبله بدر اولیکه	شهر
مقام آنکسه کردات البروجی		
نفرک کوزله استرک عمره		
کل عقای قاف باجو بدب	ازل سلطانتک باز سفینه	شهر
جومع اشبان لامکان سن	ندن بیجم و کوشور و زبان	شهر
درلرک لامکان صحنه پرو	صغیر وک اشبوسان ایلده	شهر
کدر قیل بو مکانک لامکانک	کجوب جان و جهاندن جانک	شهر
طبیعت جار و جوبندن کدر قیل	کوزار مدرک و سلطانن حذر	شهر
مکاندن رچو چخت انقار	کچب اذن کدر قیل استلار	شهر
کدر قیل بو زمین و ایمان دن	که چانک فورتنله چین و زما	شهر
کچرک جچی قرزلدک الله	وجود اولدک خار قیلدک	شهر
کونزبانه چو چانن چکانک	انچون کم بریدر هر مکانک	شهر

بودامه قلب زلفار ابرو باد	قدیمی اینها نابت ایلینو با د	کاوره زردن بر در لولدت	دو چون بیج اور در با وخته
نذر کج طغنی تکلیه گاهت	اولورکن با نخجنت جلق ناهله	کور یویار گاهه طومش اول	بیر نیدن اولور چون کبروا
دسکدن جان دماغن خونم	صیلن بوسین زار و خرم بلا	بولدندن اولور حیرت و مد	خوش ایام مقامندن قلوی
کور ایچو نقل نظر دیدار برده	بوزک دوندرم بود بود بر	ولر کم قالیه نام و لشفاف	نوت بر و ازم و من اولد شمع
ایرید دیداره بر خردار اولو	نظر قلبه بجه بر اسرار اولو	نما من قون لور نام تر ندن	بکیر چون عشقنا جانو چاند
کلور روشن سکا هر دوش شید	هدا ایند قلب بخجه نوزن	اولور جانانم برله دست برده	کر چون اولد قوحدن اولد
اولور روشن سکا هر دوش شید	اولور ساق ستر و حدتدین	کجی جانو کجی جانان اولور اول	کجی افغان کجی حیران اولور اول
حجاب اولور سکا اولد کمار	ولدا ولد کولم کشف اولد کمار	کجی فرقندن در کاهی نقاد	کجی کفرین در کاهی نقاد
ره در دوش سکا یاسر زهار	ره در دوش سکا یاسر زهار	کجی لیز چون دکدر در کشفاد	کجی لیز چون دکدر در کشفاد
هزاران سوز اولور هر ساق	هزاران برده وار هر ساق	بل اولمز سن طور کن فضا	بل اولمز سن طور کن فضا
بودرد کسبه در مان نوبید	بو بوله کسبه با یان بولید	نه چیسون کسبه سلطان غیب	نه چیسون کسبه سلطان غیب
نهایت صاند و غلت اولور	ندکوا سستک یوقور نفا	بودردن بلکله حصیر در مراد	بودردن بلکله حصیر در مراد
هنا بولون در در لرستی	ارن کم که ایدر لرستی	کدر قل خلقه دن خلقه در اولو	کدر قل خلقه دن خلقه در اولو
کسته ابرمد شانی جوابه	باز لر یوسوال هر کجا	چیکدیگ در دن اولد محض اولو	چیکدیگ در دن اولد محض اولو
دارد کلکن منزله اولد	بو صحر اردد بلتر له بلند	نه بهر کدر سنک چوسم ناسو	نه بهر کدر سنک چوسم ناسو

کول بر دم کدر قلاب و خلدن	مقاله عشق دله اهل دلده	ولیکن حقدن آزاگاه اولو	حقه هر زردن بر راه وارود
چراغک روشن اشون نور	او قسوتن ادک منسو عشقت	حقیقت نوزله پرور سید	بل هر زردن حقدن برده سید
نم ایلد تر عشق زار سوبله	زبان سربیل اولد اسرار سوبله	که معلوم اوله اندن اهل	انچون برده دوشدی کجی اول
ز بود عشق ساز ایند سوز با	جاری برده دن نوزون با	دوشتر ناجار عنیدن خطا	یعین در اهل اولان فالنر
حدیث در عشق ورد جان آ	مقاله سرحاله ترجیحان ایند	یعین اول نوزن طلیک منو نور	اگر بولدک غیبند حسنو
طوشون عود جاندن عین	بودمدن خوشدم اولسو عشق	سراسر غرقه بحر حسنو اول	اگر بولدک نوزی کله نور
خرد بر صاغرا ولون عشق با	کوکولت نفسی تمدن اولد با	کجی بظلمدن لر بر کور نوز	در لست نوز سوز ایند اولسو
سرا بد عشق عقی خوش ایند	طشوب در با کجی خوش و خوش	ولیکن کاهل اوله اولد غمز	قدیمی در اگر چه ساک اولدود
خرد چون سن اولم و بریم	بر ایلد در در دی قسوتن	بل غیبند د کلمی جاهلیت	سکا سندن قور چون غافلند
کلیجک عشق اولور چون عقل	خرد مردود اولور عشق اولم	حسنورک نوز دفع اهل	چکر سنسن از لذن نوزک اهل
چو عشق آفتد در عقل ابر بکر	بور کتدی اولد کرد ابر بکر	کوکل اینیا سن پاک ایند کاه	در لست بر توستر اهل
چین طاقنت کور سن قصه	بور کرد ابر دوش کلن کجی	کر لست طاعت عمل خلق اولو	اگر طلیک در لست سکر بن
ندرس عقل کل و بر عشق در	ایده دوسنای شهر بادک	همان آینه نوزین اولر لست	عمل بر لجم علمین اولور لست
کاور می هر وستاییدن در	ککلر عشق محققدن بر ایند	کور سن آید سنن لبت سلسز	کور سن آید سنن لبت سلسز
		ندرسن باغ کل بولدک کلسن	ندرسن باغ کل بولدک کلسن

دکدر عشق ایمنی هزنا تو آنست	بلیلم کامل کدر کار و آنست
دو شریک عشق اول یاک باد	جهان و جانان اول و بنیان
دو عالم اشو محو غرقم در بیل	بود در نه جرح اعظم حلقه در
دل و جان اول کد صورت جاندر	تو در د اهل کد در ساند عشق
هزاران جام بر زهر ایل بود	شکردن طنابو زنی ایل بود
ابر سه هرفض بو تیر محکم	شکایت فلز آندن اولور ابر سه
جو قهرن لطف ایلر جان هره	وصالندن جگر هجران هره
بشچون قطره وصل اقتضا	در نه طاقدن لقمه نفا
مدرس قنن قصلم قنن در با	نجه شمع ونه پروانه در با
هزاران جان و کد پروانه	بو شمعک پرواندن با هره
بودر باد هزاران کج قطن	بو خورشین هزاران شمع ذره
هزاران جان بو بولدر	بو غندن آنچه کوزی خوی ایلد
بو غندن لبه کوز لر فکری	بود مدن آنچه دلما اولد بر با
زمین و آسمان کد آد بختاندر	مراد آندن هجاء ایشار جاندر
زمین و آسمان کل کد ایش	هین جانان کوز ایلان شاد آ

جو عشق ازاد در شاد و کمال	نه عشقه عاشقه درد و الم
دو عالم بن در سلطه عشق	بود در جرح اعظم جان عشق
کمال قدر زدن حق کمال	ابد هر ذره ناک عشق کمال
جهانم ذره بو قدر پیش کرم	کد اولما به کمال عشق محرم
بنات و معدن و حیوان و آقا	سر اریل و یاد و آتش و خاک
تومو عشق حیران دور	کوی او جعفر لر کاه ایدر
کمال عشق معدن سفله	بنات خاله ایچین باک
کمال عشق حیوان خورد شهوت	کمال عشق انسان جاء و حکمت
کمال جرح کردن دور زینت	کمال چار عنصر چار ترکیب
بنات مقصود طوبیق امروز	آنست سوخته و تمق چار سید
کمال بزمینه ابرم برینت	ار بدر هر بری بر لو برینت
نمودن عارف آکار کد کویچ	اشا نوله دکدر بلک نفع
کالی عارفک بو قنن و عارف	کالی عاشقک وار لقمه
کمال ایلیا جاندر بدن سز	کالا اولیا کدر د کلسن
کالی اهل عشق قریب عشق	کمال عشق در هم زین عشق

بلا در چون حاله عشفه بظهر
 ایچی لمانی طوله چون عاشقه
 دلست که این بیوسته شلتک
 بومید نسنه اولور امرو ملک
 از لحقدن اشمشدر حکت
 این برکاروشن گویان اولید
 انک هجر آتی وصال کله بکسر
 یار دن آله کی جان و دلک
 یار بلجامنی عهد الستات
 بوسان رضی اورده و نون
 این کتیز بو جرحه انقلک
 بو عهدن و آله و جران اولید
 اوله صوفی بیروز خرقه
 دلست که اوله من حلقه بود
 بلورون مردمن درد و ک ندد
 ایچرسک دود دود ایچرسک
 اول اولغیر علفدن عیلی
 کمال عشقه قابله رجود اناک
 کوراکسک بو جرحه لیحن غوغا
 بود ریادن دماغه اناک
 سناح اورده اولسن بودرد
 بود دود توش ایچ جان و برتو
 ایچرسک دود در دود اول
 کورم عجز در دین عین صافه
 قل اذن عینله حقی حقی
 من منقلب اولور بیوقوف
 کرد حاصل اناک کور حقا
 بود کور جان کوشوار این
 کورین
 جو وارد در حقه هر بردوز دن
 بو یوز دن ننه و جرحه لقت ایچ
 حقیقت نودله برورده سید
 بکرسک برده لردن دوست
 ند کلو برده کچدوک بر اولیج
 معین ساکو بردکن لقت
 لموب بر فطر صوا و کده لرد
 علقن عظم و لحم اولکد در
 کور نون عالمه روح تصور
 کوی کوی کوی بر ناکلی پیس
 کوی مرد آرمی کوی کوی
 کوی مساندن و کاهی صوره
 کور رسن برده و دار دخی
 بود ربایه کلو کور کور
 هدایت رهبر اولسون انقا

اولوسن مار کیم یوست برتو
 عجزه و عجزه کت عجزه آراز
 کات عقی ابر بوز کوروزان
 نتره را و کله صد کج نهانه
 اگر جانک کوزی اول کفانه
 قوتدو چیکله هر دن کوش
 در هر دنه بر فتنه این
 چه کربل عقی رقتا رخسره
 جو وارد اول زوشدن
 جو جرحه لیحن غوغا نسنه
 حذر قل شمشیر شک کوشدن
 بلور سنکد کله رعتی آراز
 کاله عشفه چون پایان لیمز
 دکلده چور کجان جانان لا
 کچرسک پوسلردن دوست
 عجب ساز عجزه و ز عجزه آراز
 ندم دمازا اولور برده سانه
 نسون در بو کور عقی و کوه
 اولوروشن کال اول نور
 هدایت نود برده پرورش
 چکروشن دکل استادن
 کور مکت و مدم کفنا رنج
 نوله اول حقه دن اولور نسنه
 ایچین بدین عشفه سندن
 نسن سنکد ارسون آله سنکد
 انجون چکله یسان سنکد
 چرید رسا سندن جان سنکد
 اولور سنک کوز با سندن کوه
 اول اوله دین بر فتنه این
 دکلده رجوتله وارک با نلا
 کوز ابرم دین دیدار
 فلور سنک دین دیدار
 جو بولدک دین اول دیدار
 چکروردن جهانی جانندن
 قول اولسون نا ابر جانن سنکد
 اگر باره نفاذ اتک و آله
 نظام الملک چور کچدو سنکد
 جهانی لطفی برله فله بیجو
 هلال عبدالله ابر کور کور
 وزارت صدری انون اولکد

وارد بر مرد صاحب دل نظاره دعا ایوب در ایام غمناک
 دارسک دولت دارالتامی بر ایلم رکوعی زرن نمایی
 نظام اولدم بیوتده بردوزده ولیکن طولمدی رکوع سراسر
 کورده کولمشد رکوع زردن کور اقدام ایوز تکوار خیرت
 بو بایم ضمایا ولور چومتاح کوزتمن کسویا بلرجین طلاح
 کوردم رکوع سی پیتر کولده آید بر قلیان در ادره کلد
 کوردم کولور دوده اولوز ناز و بر لر بر قدر زرا کتکاران
 نظام ایلمچو بو انصام تابی کوردم رکوع پر زرد نمایی
 نثار ایلم ایاغنه نظامک ک اولدر منبجی اناهامک
 آکام سعدن جود و سخا در نثار اولسه آکام ابرار در
 کور و معناسن اذن مدعا نظامن ترقلور سولدم در عالمک
 اولور شاد و قلوب غدر زان او قور جان دن دعا اولور با
 بلور چون بر تو بد رسایه نوبه دوشب خاکه بار عدوزن ضوی
 در ایلم دستان عالم تک تالی نظامی مالکیت احسان مالک
 جمظمه در اولزه انصاف ایلمچون قلدیم ابرام تماسه

بوقدریب

بوقدریب کور مدلم لایق بوقدریب هلالکم نثار ایلم بر بوقدریب
 هلالیدم چوسدن بون ابره نثار اقدم بوقدریب صدن ابره
 مناسب کور مدلم نفیسی کمال نمانی وارکن نقضی کماله
 بجاکم مقصود سنسوز زرد کلد مرادم سر در اضره کلد
 دکلد رساله لایق چونک وآره انچون ساکه سنه نون نثار
 جود و شدم عشقه ادرم ساکن سن اولدک ارمغان ساکن
 چو عاشق دوشدر عشقه اولدک سر اسر بلوگه محبتیا اولدک محبت
 چیچون اولدک مقفون اولدک لبالب تلوتکه لبالب اولدک لبالی
 کولکلیان و جهان جانان قین کوبینه قطره در عمان قندق
 ندر در بافتن قطره بار بید ندر یا قطره نیک سخن نشاری
 مکلف قطره دکلدن آله بهر اوله سخن و آرون سخن سخن
 دکلد چو نکل جان جانان آله بلور سگ دوده اولور در سگ
 چیه در ادم غنائت یار ایلمچون دین دوده بدار سخن
 مراد اولد بون اکل نظر نظرده یار غیر بدنه کدر در

نظری بولسکه بر صاحب نظرده کسمن زردن وزوسن کوبینه
 خیر دار اولدک زرد ندر کوبینه کورینور یوز خورشیده قین
 بویولون فرت ایدن زرد کوبینه کم ادره بلکه کلد زرد کم ادره
 قلیچی دین یه دبد ادرن نور اوله دبد ادر برله دین عبود
 کورده دبد ادر برله دین دیوار بلور اسرار برله سینت اسرار
 بلچون بوز در نورلک دلیل طوبی استیصال استیصال
 کلایم سوزنن قانور الطرار جمال الحق یعنی خواجه عتق
 مسلم در سکا کوه فضا نلق کسن ختم در اسرار دایان
 بویاغک بلبل کوبا سینسن وجودک قانفانک عشقاسن
 سر اغار ایله سوزوسان بیله محاکم بده دن نوز و نوز
 بومو سیتار کل و صحیح و ادره غم عشقه سوزوسان یاد اولد
 دملک بر دم بوسان هم ایلم دکلدن جان دماغن خرقم
 دم اولد چو نکل سکلده بویو اولد محرابله عساقی نواز دن
 حضور بر اولق اساتر سگ خلفدن کل استمداد ارواح سلفدن

کربانه بویولون مره واران اولد چو کبریک اشوب میدار سوار اولد
 متن سخنن چو بویو کمال کلد ضلحت طوبی اور میدان سکلده
 ولیکن غم اوله ربوه نهار حدوقلور برم شکت دوه زما
 بویاغک شهیدی سخن عشقی جهان بیست شکت مرغ غریبه
 خدا ایاجان عشقک هم ایلم بوسر عقل و جانی سخن هم ایلم
 ندم بر دم مکه بر دم در سکلدن آیدم بود می بر دم عکلدت
 چو اصل اولد ادر بر قلم بود هم اصلی اولد مکت سخن قدیم
 عجب و سکل اولد هم بخدم دوز هم ایدن درم عیبین بریم
 بوسر جنون کهر هم هم دم دوز دم احمد دن اوزله غم غم
 بودم چون نقطله در بیچماله بو حرف اولد نقطله سن ایزم غم
 بودم یون ابرمک استر سگ بلد دونه کولت غم غم
 الف کبکی بو غم دن دال اولور دم حق برله مال مال اولور
 دم اولدک هم بود ممل هم اولدک هلالک بدر ابره و غم اولد
 سکر بر کون کچرخ اوز غم ساند قانور کوز سوز سارین دان

دور در بره لکه در بر و کیم
 ایدر کسوز و سازي ران بزم
 کهنه مساز ایدر ساز بوزان
 ابر و سمعه ها کفدن بر او ان
 نه سويلا ايشو سازي کله ابو
 دستدر سوز قين ساز بزم
 جگر بود سوز سازک بر سید
 در لست مخرمي اولق بوران
 کرا ولد و کيسه سن بوران هم
 چو پيش بيک محمد آردن دوران
 جگر غريبه کله بود سازک
 بوساز کيم جگر ايشو بود
 بويون جلت عناکم بر جانور
 جگرک معرفت سازي بظرف
 خدا يا فان بنی بود مدن آنا

اوررکه زخلمر کف شاد و کغم
 که ایدر سازي و کيس ساز بزم
 کهنه ساز ایدر ران بوساز
 که کرا اولق در لست مخرمي ران
 بوساز برده ران کله ابو
 بود اولق مخرمي در ران بزم
 بوساز اولق بود نک پروت
 دکله بود غريبه کله سازک
 و ادر اسم ايشو مدن اورن
 چن بوساز اولق و اوران سازک
 بوسازي بزم بود بود سازک
 مخرمي رود و عالم بوزان
 او قدر بود و مرکب نا توان
 کمال معرفت بل ماعرف قنات
 که قالدم علم و جبران و کراه

بنی بوران بر دم محرم ایل
الحا خالف برود کرا
حکما بر تو ایا رحبا
 صفندم ساک سن و در کرا هم
 کسستن دوشکجه دستکيو
 دلوم صفتله غل سوز لادن
 چيچندران بزم قانول
 مقامتک کبوري تمدن هم
 حبه معور اوله بوکانام
 مکر بار اولم اسرار حماله
 مدد ابره عطايه بولوبو
 ایدرم طرز حافظ قولنجي
 احد کرا احدی قیل ششم
 ابرو رسوق مکر ممد کمال
 ابر رسه شمه ستردن جلاله

دل و حجاب بوستر هدم ایل
مينا مستمانا ملان کرا
حلمار رب رحانا کرا
 نظای مي سندن اولم کرا هم
 صفندم ساکه بيلاور سن بزم
 باوي کوز لم خبط و خط
 نه لیسيل بجم قانول اسرار
 کتوري بوخبا ايتي کرا هم
 اولايي ترجمه اسرار نامه
 قلم در بوز عطار و کماله
 جناب متنوب و معنوب
 کورنر صاه شمه قولنجي
 قلم هدی بنی قدر رضم
 نظای شمه کمال ابر حماله
 آجر برقع بوزدن بوجالک

مکون لطفاين عالم پر بر
 جو و ارا لوبو بر دم سوکين آباد
 جو و ارا لوبو ششمه سنم اولق
 حقيقت بلکه سستن کچ اسرار
 چکر با سندن طوزين لوح حکما
 الف سن کم از لدن سن مقدم
 الفدن غير بجه الحيا و الحيا
 الفدن اولت چون آخرت
 چکر اول الف آخر الفدن
 چنان کشف اوله ساک بومج
 سکا بوشه نشين اولق سن
 و مکين کي صفين جانان بود
 دستدر اول عزيز با دانسته
 از ل محمد نيك اولد کچون

مکون لطفاين عالم پر بر
 جو و ارا لوبو بر دم سوکين آباد
 جو و ارا لوبو ششمه سنم اولق
 حقيقت بلکه سستن کچ اسرار
 چکر با سندن طوزين لوح حکما
 الف سن کم از لدن سن مقدم
 الفدن غير بجه الحيا و الحيا
 الفدن اولت چون آخرت
 چکر اول الف آخر الفدن
 چنان کشف اوله ساک بومج
 سکا بوشه نشين اولق سن
 و مکين کي صفين جانان بود
 دستدر اول عزيز با دانسته
 از ل محمد نيك اولد کچون

الکروفيت و بر سه سوز شتاب
 قور و سوا بانه هفت صفت باک
 محمد الله که ورده قار توفيق
 سوز بکيل قصور اعتراف ابد
 قصور کله کماله کله
 کلا اهل بود چون حضوريت
المقالة السادسة حکاية المهاد و حشر الأجساد
 کله بر دم بود با بام کدر قتل
 بود نيا د اکر اولد کله عو
 چه کچو قدر بود ريانک طلاق
 حيان ملکه ي در با صم کف
 خيالک در سستک اولم بيا
 در لست قاله جانان بر ليا
 او قور سکت لوح دلدن سستک
 اولود کن قدس اعلا ساک

سوز اهليناک روان اليتاب
 ابد و باک باره عو ايلک
 او مادم قاد و قيل حاله توفيق
 کمال اولد کاله کور لاقاب
 علی الدعا مق خوندر کم آله
 حضوره امله اسز سستک
 نه گوهر اچقر اذن نظر قتل
 کدر حاسد اتمک کور سستک
 کور مضمود ابدن مخرم طلاق
 کچون نان جان بر صد ارفدر
 فد اول مرد ايلک جانان سستک
 يقين انوار نيا بدر کاناک
 يقين نوبيله باندر سستک و
 نذر کچ کچن ساک مسکن

وجود کله شيفه سلی ملکت پر بر
 بر اولق کله قالود بران
 اوله بو عالمک ستر سکا قار
 بود ارا ايجندن بو قدره الحيا
 ولي سندن قوريندر علم سستک
 انچون سن ملا بکدن مکر
 الفدن کمال کله کله هجی و آرد
 ز الصمد تا صطفی اوله اولود
 همان ايجاد الفدن بولف
 کورين اسم اولقن جو رستمی
 کورين جمله سستن اوج
 ايلقه دله صترام بود کرب
 کچو قدر بو امانن حيان
 صافن کم وار در نصک ايلق

وجود کله شيفه سلی ملکت پر بر
 بر اولق کله قالود بران
 اوله بو عالمک ستر سکا قار
 بود ارا ايجندن بو قدره الحيا
 ولي سندن قوريندر علم سستک
 انچون سن ملا بکدن مکر
 الفدن کمال کله کله هجی و آرد
 ز الصمد تا صطفی اوله اولود
 همان ايجاد الفدن بولف
 کورين اسم اولقن جو رستمی
 کورين جمله سستن اوج
 ايلقه دله صترام بود کرب
 کچو قدر بو امانن حيان
 صافن کم وار در نصک ايلق

دلسک جانی کور ملک بختین	الذکی یضمان بسم الجین	صفتین کجینه کی بجا به و برینه	بستو کجی الی عن غایه و برینه
چو رود لجه جسمی جان اولی بختی	ابریشور جان جانان بختی	مراد اشو اما نندن امان ندر	اما نندر و لی بار کرا ندر
حقیقتش بحر بدو چون بحر موج	قور بهر لحظه اذن در لایح	در بیاد دینی ایما به و بردک	بستو کجی جان سو راه و برینه
عجب در یاد در اول کجی برینون	قور اذن هزاران صحیح جنون	اعانتش ابدی اولوز برینون	که سندن بیک چکر آخون نندن
بوسخر ایچ کوه در سراسر	کهره سنک زین به برابر	بوسن همرا اولوز صفتلیا سر	که تر تو کین اوندر اولوز کوه سر
اگر قدر ایچ اول ملک جرج علی	بود ریاد اولوز من قطن دن کم	بوسن کردلسک همرا اولوز	بوسن دن کم اولوز سرور اولوز
دخی کم قطن نکلن قدر ریاد	علی آخر هلاله بکر واردر	فیه الکاتبه والتمتیل والاشاره	
بواسر کتیه بوسن روسک	که هدم دو غدن ایلر غدن	کورد بر اهله ایمنصو کورد خوجا	کسبیک باشی الی حاجه
فیه الکاتبه والتمتیل		دکد اوی سرور بدن من برین	ندریا الی بوجام کز برین
مکر بر و اعظ خون غلام	جقوب سنارد و غظ بطیکه	در اول سلطان کجینه نیک	صورتی سرور کجینه بوجام
کورد بر بخش فی آزاد لردن	ولی بر نور کوی ساه لردن	ایچ سرور کجینه بوجا ایچ	کجی برین کورد بر بوجا ایچ
بوغوغا دوزدن ایچ کوه	نه استرین دک کل معبود معبود	بومعنی جامی شول جان اولوز	کجی برین کورد بر بوجا ایچ
جوان نوبله و بکر مره هفتیا	کفرق بله کوردون کشف اولوز	قد اول جانان کوه کوه	وجود کوه دود و بریدان
بمدرجون معارف من هات	ایدرن هر نفس غزل و طبات	بوسن کجینه سن عالم طلسمک	سستی سنن و عالم در اسبک
همیشه حق بوله خلقه دلیم	هد ایته سوبن هر ذلیم	مقرون خبیر اولوز کسب اولوز	کجینه و کاهی طلسم اولوز

دلمر خمار کت خندان اولوز	بنه نیک عالمه سلطان اولوز	مقاله چور کجینه سنندر	سکوت اتمک بکایا کت نندر
دکدین استرم که اولوز	بکلی حقدن ابرق بلیم ایچ	ابو خنن دبر اولوز دیوانه	توت قری بدخی ایله فریاد
چون هیچ جا ندیج دیو ایچ	قلمک هیچ هیچ ایچ	بجی ابرور سن هفتا دجی	بقیان بلکم و برلسن باد دجی
نولیدی اولوسید سنن سنن	بتم تک دو غمید ک سنن سنن	کرک بیک غنلی ایدو اسر اولوز	حدیث و آیت و اخبار سوله
فیصحه دور کور ترسک سا کبک	مدد بوق سا که سندن بال	چور قری بله چلرسن بر کوان	بیاد قلدک اولوز سن سوله
در بقا املک قدر و بروک	بکلرک هیچ صافند کوه کوه	کوردت ایلمن سن چرتکه بریاد	چلرسن خلق او قور لرا قری با
من و ماد رجمان کجونه کت	تن و جان دن بالمشد ریگا	بلسک لفتنا دل بو بولوسد	محقق بله طومر اب غریاد
بوزرسک بومن و مانک سا	بلورسن بوتن و جان کت خلد	دهی نشنه سز آب اکله سز کت	بل ایله قور غولام آسنه
اساس بومن و مانک عده	خد اسخوردن و جان کت خلد	من آسنه استرم بو طیب ابریاد	خراجه اولوز قلاویانک و فریاد
من و ماد کجینه رجمان اولوز	تن و جان آنار کلسان اولوز	بوسن برین چرتکه بریاد	بوسن برین چرتکه بریاد
بدن بریدهن تن جام بکر	تن و جان دن کجینه جانان بکر	چان کشف اولوز سا که آسنه	نه سنبر قلاوه دار و نه دیار
اگر جان و نناک اولوز و رجن	سکانن جان کور و رجمان اولوز	هاندم کم سدرسن کیک بازر	بر اولوز چلسک طیب کت
اینته برغوش طبل جان به تندنا	کروتن نکل در بو حشر نندنا	فیه التمثیل والاشاره	
بدندر پشت آینه کدره	اسن کوستر من اولوز سنو نظره	کورد بر مرد او نو دمن شاه راه	کورد بر مرد او نو دمن شاه راه
صفاد کت آیت چوجا ندر	انچون در لولشش آسن عبادت	دل کدر دست در اذن شکسته	دل کدر دست در اذن شکسته

اولا چون هر طریقی صافی بود	نه استرسک کورینور آمدن لعل
چنین که پیش آینه اولدو	بر آینه اولرجه باک چاک
چه که چسبک و بر دینا بود	بر آینه اولر لالا کصد سو
بوصور ندن عجب معنی کوند	اولر عجبی اولد معنی ضرور
جو معنی صاف در صورت سگد	فلور لر صورت معنی کور اندر
صفا معنی در صورت کوردر	کفایت بله در معنی معصوم
جو جان کینه در صورت کج	انچون قابل حسن سرور
چنین که اسم اولاعتی	بوصورت دوشرا اولد معنی کج
چنین معنی باطن اوله کج	سکا کشف اولر انون بچی
اولدی جسم احمد جان اصل	کورینور معنی تیلی المزار
اگر دست کلب جسم کج	انچون قلدی تن برله کجلی
چو اولد نظیف اولد کج	نخالی در سه جان اولر کج
سستنه برله رسک تن کج	و طپوسور دکدر کور کج
بسا و کدر و عذر ایلر کج	کاور و دونه سکا اولع کج
	عجب جان فلور رسک کج

چون فریادان بایز طایف	انچون فریادین جسمی مانان
کافون کج رسک جان اولدو	لطائفه سلطنه سلطان ارتق
کافون کدر قلم طریقی	لطیفه اندر لطیف اندر لطیف

مشکر بر کسه ایضا معنی	سوال اولدی علی مرتضای
که چندان اولور می سرور	دیگر آن نه دیوار در نه نقی
نه لیلی اولور آنک نه قهار	نه بزوی نه من آنک نه قهار
سراسر نور اولر کیم ناب یقین	ظل اولور کاشن اولر خاری
اولور علم سراسر نور	اولور هر زده مهر عالم افروز
لطائف بر له هر جم کدر	اولر آینه هر یوزن منور
اولور آینه جون باک کجلی	جهال کج فلور اندن کجلی
کیر هر دن چون کون در کج	باله انوس ان اولور کج
عمر بنون آن تمع جنت	کافون دوشن اولر جنت
سراسر جم و جان بر نور اولد	توقه زاک عالم حور اولر سید
اگر چه بون بوسکر عود	کدرین آن سن غم کج

اولر کج اولر کج اولر کج	کورد سا که طلیح روغان
بیردش ایل سلطان شین	کوردن کوزلوروم نار جنت
نار لجن کوزلور کج	نه طک هر من کور کج
نجه ایلر که سجد کج	اینون با که هر کم استمد
اگر ایلر کج اولر کج	باور رسک بند تعلیل دن
وضو بون وضو نور آن	عجب بون جماد و حور آن
آنک که دین سجد کج	اگر عالم سراسر حورین در
اگر حدن بیلد کج	اولر کج کج کج سا کاشن
اگرین قریب کج اولر کج	اولور دک جان کج کج
دوشو بون کج اولر کج	بر یکی صبر سن آب و آن
وارد اولر آب و آن کج	بوعام وضو قیام کج
نه رسک اولر کج	کج جم و جان اولر کج

کورد سا که طلیح روغان	کوردن کوزلوروم نار جنت
کوردن کوزلوروم نار جنت	که هر پیر آن تاز و جواد

کوردن کوزلوروم نار جنت	که هر پیر آن تاز و جواد
------------------------	-------------------------

طبیعت بوده سندن کج قیدانی	کوله هر ذره تک سری حکایتی	بصیرت اوله درالمن قله	کسه اولیه بقماغه قادر
قلبه اوله نور حقدان دین زکات	کلور کج خلق سکه کلشن	کورد بزکوز لرو کج پنهنه	ولچون اوله صان جسم اولیجا
بلور سات سکه کشف اندک نور	وطن اکثر سن نور موزی	بوقه تهنه صد چند آن اولی	رباضنه بر له جسمه جان اولی
حقیقت طومی اوله مانتا	قوت طایفه اریش آید حیات	حقیقتن اولرس آنه صالح	بورسن هفت کبی بوسن قاریخ
جوازه ایستاد در کج حیات	بدلیس اوله حیات بو حیات	چرا غلت بوسن در حقدان نور	بلوغت بنس در این طرهور
جوا ندر آخرت دنیا بوند	سنت حقیق اوله غایت	اولرس وارچون حقدن کامل	اگر بوسن بالغن و عاقل
کچرسن بوبدن جان اولرس	حقیقت مملکت سلطان اولرس	بولورسن بوسن دبداران دبدار	اولرس بوسن خفتن ان بیدار
حیات کلان خیر به که ایستاد	اومغز بو حیات اکلط ایستاد	زمین واسه بند ریختن کت	در دیوار چسند ریختن کت
حیات کلان در دنیا بو حیات	سوسن خلقه صدک لیت	سراسر میوه سنی اسرار	در خلقی صد قدر اولی تقویا
بو خلقه خلقه سن کج دور کله	بوددن قیل کدر محض کله	م آن افق باوار در دنیا	عقله ران چون اصحاب حیات
محققه دیلور سات اشک لور	بوزان بوق اولور کیم فلک لور	اور کون کج کون حاضر بولرسن	اونوک همنسیه قادر بولرسن
بو حقیقت اوله اسرار خفیه	بوزان کار ایدن لر قلم خفیه	اورسن هر برون خطه و افز	هر ملادن جعفر بر جوی جعفر
ه کله ر کشفه بو ای قیاسن	نگار انکار ایله حسن فاله حسن	طوبه ره بری بر دلو اش	زمین واسه نذر بفرشته
حقیق چون بوسن این تمیز	کورد بویا نیا بجه ایچک	اوله ره بری بر دله بهمان	درد و بویا بری بر دله بهمان
جهان بجه ایچک اکل	جهان هر ذره و آسه ایچک اکل	اکثر زکات بوسن نطرده	اوله دیو طبیعت سکه بده

کجربک علت جور حیل دت	کیدر بوعلت معلول ارادت	کورد بویله راکه مصطفای	انت که حقی وارد ریوضفای
سوال ایله قلوب ابرام برخام	که ای سلطان برحق بی بیضام	بله هادی حقدرا اول رفیق	دلبری مصطفی در بو طریق
مؤمن در این عالم کیم حیات	بایچون بوزمین اسما ندر	گر بیلن بو طریق مصطفای	صفای دن و آتسه وقت ای
دن لر مشدر در جرم فلک کار	دن تسبیح او فر لکون مکار	بترها کسکا بولرسن احمد	اگر مقصود سکه بو مقصای
دن ظرم مشدر ریخته فلک کار	ندر حاجب ندر امکان مکار	اولرس کاپنا ناک دانه کت	طریق احمد ک اوله کسکای
جوان ایله در سلطان مطلق	مراه در حقیقت ه کله دیم حقی	دو عالم سر تسل اوله سلطای	بولرسن خاک اولرسک اولرسن
جیجکت جود بقوله جلوه موج	حقیقت بود اکلدر خاف نابود	احد دن غیریدن وار اوله	ندر ملک دیلرسک سزاجه
وجود حقیق چون علت در فانی	اوله معلول علت جمله روانی	فلورسن فلسفه و تننا ابدور	عقده عقل او تو بیا اوله عقور
کرتک کج خاطر کجک دونه کله	کله بوقه کله کله کله غیره کله	وارب کل کل کل منزل الماند	بو صحرایه بلبله بلبله
کوزین حقد رچون کوزین حقی	لین حقد ران حقد ران حقد ران	که بوقه ران عقله دور کله	دانه عقله وارد ر طور کله
دو عالم فرعون اصل حقد	بو مصفون دو عالم برور کله	که صغیر آن عقله کادویا	عبیدن بار کاه بیرونیا
وجود اصله چون علت اولرس	دیک معلول علت ملک اولرس	بولرسن دکیسور اوله لک امت	بومیدان هر ادسور اوله لک امت
چرا کور در بود ذات ظهور	کله در غیره اوله کله بود ذات	بچه سرور لمان سرور کله	بولرسن روح قدسی بر کله
ظهورات اوله ظهور کج غیره	کوزک کوزی کوزک غیره اوله	کرتک کج کله وارین بوقه	بولرسن ایچک احمد در کله
		اورترو مبرفقالت ایچک حقی	جیجک دین و بره سنی دین ایچک

بقدری از دوشه تا بحرفه
 اول وصله دهن غرق حریف
 مرقا گوید با چون بود بحالی
 بقدری بر او کی می نمه نیکی
 او روصلت میندیشل بیوت
 دخی قمر کلوب در بالی خوش
 بقدری بر او کی ضمه بالک
 کور در لیک بیکر کس حالت
 بقدری از فروغ روی معنوت
 اول فریان حالت کوی معنوت
 جو بیکر کسه در دینک دواسن
 وفادن جان بیکر کاجا
 مرقا علی اول بروا غاشق
 یومن کجلا قویوه صادق
 بوسریدن دباغدی باغیضا
 با ورم ضمه جام بیخضا
 خدا یا با کور کس چون بوق
 مارد درک جان دماغدی بوق
 بحالت شوقی جام خله بعه هوش
 بوشوقه ایلم در بالی خوش
 جاکرید و ادرغمه بقصر بیز
 وطن دوری مقیم با هم سر اسیر
 وجودم بند و غصه دوق آرز
 اجرم دهر فانی شوق آرز
 بکلچون دین و دیندار سنن
 بقدری نوله وارم و ارستن
 چین و ارستن بر لغت رساله کور
 ناکیدر عدس دن با کور افق
 بکار افق کز سنن برو
 ننگه لطف وارم جانان
 اول و صلک دهن غرق حریف
 بقدری بر او کی می نمه نیکی
 او روصلت میندیشل بیوت
 دخی قمر کلوب در بالی خوش
 بقدری بر او کی ضمه بالک
 کور در لیک بیکر کس حالت
 بقدری از فروغ روی معنوت
 اول فریان حالت کوی معنوت
 جو بیکر کسه در دینک دواسن
 وفادن جان بیکر کاجا
 مرقا علی اول بروا غاشق
 یومن کجلا قویوه صادق
 بوسریدن دباغدی باغیضا
 با ورم ضمه جام بیخضا
 خدا یا با کور کس چون بوق
 مارد درک جان دماغدی بوق
 بحالت شوقی جام خله بعه هوش
 بوشوقه ایلم در بالی خوش
 جاکرید و ادرغمه بقصر بیز
 وطن دوری مقیم با هم سر اسیر
 وجودم بند و غصه دوق آرز
 اجرم دهر فانی شوق آرز
 بکلچون دین و دیندار سنن
 بقدری نوله وارم و ارستن
 چین و ارستن بر لغت رساله کور
 ناکیدر عدس دن با کور افق
 بکار افق کز سنن برو
 ننگه لطف وارم جانان

او را درک انگشا جمله مدعی
 در رجله ناملدن نشانی
 او زلکن غیر کور مرکز اول
 بقدری نوله وارم و ار اوله
 آتی دیدار چای اول کور
 جهاندن کج چون اولد پیرین
 کیکرک هیبت دن نولد کج
 دگ کوردم کلور کور بوق
 کلوب اولدم اولدر یا کلام
 دم جان اول مقصود اون
 بکینوب دکنس مقاب
 دکنس مقام اولدم بو
 دکلون کور کج کور کلام
 نیم تک وارکن اله بیجه سن

مرقا گوید با چون بود بحالی
 بقدری بر او کی می نمه نیکی
 او روصلت میندیشل بیوت
 دخی قمر کلوب در بالی خوش
 بقدری بر او کی ضمه بالک
 کور در لیک بیکر کس حالت
 بقدری از فروغ روی معنوت
 اول فریان حالت کوی معنوت
 جو بیکر کسه در دینک دواسن
 وفادن جان بیکر کاجا
 مرقا علی اول بروا غاشق
 یومن کجلا قویوه صادق
 بوسریدن دباغدی باغیضا
 با ورم ضمه جام بیخضا
 خدا یا با کور کس چون بوق
 مارد درک جان دماغدی بوق
 بحالت شوقی جام خله بعه هوش
 بوشوقه ایلم در بالی خوش
 جاکرید و ادرغمه بقصر بیز
 وطن دوری مقیم با هم سر اسیر
 وجودم بند و غصه دوق آرز
 اجرم دهر فانی شوق آرز
 بکلچون دین و دیندار سنن
 بقدری نوله وارم و ارستن
 چین و ارستن بر لغت رساله کور
 ناکیدر عدس دن با کور افق
 بکار افق کز سنن برو
 ننگه لطف وارم جانان

قصود حوری قریبه ک طیک
 قوی حق قصور حوره قلبه
 بولک زدن چن بولک فراغه
 بلور کجا کجا جان اولد
 اولد در ده اولد در ده در
 حقیقت ساز صور ببرد سید
 جو اول بده کله دی ولساز
 کج چون غیر سازک ساز ببرد
 کجا کله را حقد ببرد سنن
 جو سندن اول آیدک جلال
 وظ اولق کلمز آدن ایرو
 انجمن اولد ب موسی حصره
 ک بوستر بودم محرم دکله
 بوستر محرم اولق اولمقده

که هرگز نکرده و در جهان	جهان در این چندان در جهان	مگر برشته سر این قله و بیضا	سپاه هور و دیار بیضا
آزمشاقه جانانه جانان	بی چون ترن اورغین جهان	گودر لرجه که بغا به اشارت	گودر لرجه بیضا دان بشارت
بتریل کایاتی بر سر ایله	براسته بوزگت بر سر ایله	ارولسا بود نظر دن دوز اوزیم	ارولسا بود نظر دن دوز اوزیم
سینک لکن اوله ابله معزول	شواغلو نکیچیا اوله استغول	ددی بن هیچ اولیاده نظر دن	ددی بن هیچ اولیاده نظر دن
تجن من سنگ لکن دور اوروس	نویطند دن کچریست نورا اوزین	مرادم سرد راهر کمر کمر	مرادم سرد راهر کمر کمر
دلرست نوزی بن طلمانه قله	بوزگت دبدار طوت جنا بیلم	بکاییکه رجها ناک خلمتون	بکاییکه رجها ناک خلمتون
بلجست سنی بداردن قور	همین اغیار دور که با ده قور	بیو که آجد لر شولدم خزان	بیو که آجد لر شولدم خزان
اکروا ریه سده عنق دبار	سکرجانه اولرسن حر دبار	زوسیم دور و لعل و جواهر	زوسیم دور و لعل و جواهر
مگر عاشق مسکین خسته	کله محض کستن دست بیسته	که بودن چشم جاندر مرادم	که بودن چشم جاندر مرادم
اقرب چونک حضرت آندون	کوره میزان اوقی سنان	بلور بیوسته اذن هر شکم	بلور بیوسته اذن هر شکم
اورد برقی کوزین آتیه	جمهون بکاره روانه	کلور خاک و مدبر له برابر	کلور خاک و مدبر له برابر
دیه چون ایروه و شدم اول	شنا کدر بکاره ریفت دن	کردم سجا لکن اوله ده	کردم سجا لکن اوله ده
کرکیز دین دبدار اولیجه	جهان اغیار اولر بار اولیجه	ننک نه لطیف وارد سجانان	ننک نه لطیف وارد سجانان
دکلر بود برین چون دبدار اولی	فرخسونجه دکلر بار اولی	دوغلدن کچر هر کم اولاد	دوغلدن کچر هر کم اولاد
		ارمجا بیجانان حضرتند	ارمجا بیجانان حضرتند

او قریب اول خطک مسانر	صفتن بویله اولیای شیخ دلم	نه کوز کم کور میه دبدار معبود	یا معدوم اولمن اولد بویله
که او شیخ ایلم اولد اولد اولدم	قوارین بیله دنیا آخرت هر	نه طالمه کالویه مطاوب اولد	بدنر جانان اولد اذن جان
چوقلمه مملک دینا دین سفین	هم اندم دار عشق دن کدرین	انجون هر دو عالم دن نهامده	انجون هر دو عالم دن نهامده
نواد ایله فی الله اریقی بولدم	کجوب علم و غلدن عین بولدم	وجودک ورده و برده دانه	وجودک ورده و برده دانه
چوم معلوم ایله اولد باشتن بوز	قلور اولد برده فهم بوز	وجود و نسخ و کجی حینه و نور	وجود و نسخ و کجی حینه و نور
دوشور چون شیخ اولد سحره	ورر اولدم بو حقیقت بر لر نصیر	چکر سن کجی هندک سار بکر	چکر سن کجی هندک سار بکر
اولد چون و بر حقیقت مدافه	بولر اولد بو حقیقت افاقه	دکله رد که بولدی سباه	دکله رد که بولدی سباه
سوردر لکنده ایدو خشی شیخ	اوقور اولد اسنا شیخ	کدر کن چون بیخشی شیخ	کدر کن چون بیخشی شیخ
درای باران بود ستر بود	کایاشمش تو جان برمد زاهد	ایر دلر ناطقان بر کوهسته	ایر دلر ناطقان بر کوهسته
قوسن کلن بویله مرد اولین	کویب جان دن جهان دن فرد اولین	تور خاک و مدبر بر له برابر	تور خاک و مدبر بر له برابر
جهانلک مودن مینیش فیانم	انجون بخت بویله اورسن چشمه	لوقین یاد دن ایگره بر	لوقین یاد دن ایگره بر
جهان و جاق اولد یاد و شیخ	برایج طبرای اولین باد و شیخ	کوز اولد سره چی درد شیخ	کوز اولد سره چی درد شیخ
بی او بیخجه هر دو عالم	کم اولمشد حرم وصل بحر	بوز لر صنگه مرمره قولین	بوز لر صنگه مرمره قولین
کالتک ما سوا ای ایلکل ترک	کدولت تاجک در ترک اولد	ازدن سن اولن هر کز ایلم	ازدن سن اولن هر کز ایلم
دلهره لبوسن همسار ایلم	بریلن کلین سره نار اولن		

و طبله را برود و وصل و هم بر آن	که مردن چنگه با بدن سرور اوله	ایز اوله سروره زرافض اوله
چه که هر کس و ادره را بچوبه	نه زرخاک مدد یکدر که ادرن	چکر زردن کمر زرد کمر دن
نه بسون ذره یکدر مهر اوز	کمر ز سرور کله زرد کمر سو	بورسک بوخیزدن ای خیزیز
مکربینه بر کوز استیقا	بو بلور حشمته آنکه ز کابن سرور	عبودیه کمره اوله زرنیک
کلسن هر شوقه ک دستگیر	کرت ز کوی اولق زاروخ ذر	بو میدانه کبر را بچوان مره
انک فریاد النون داد النون	بقایه میدله اقرسن فنا یه	عنا صابغیه هر عتایه
بو انفریاد النون باک ثامن	او ما رسن کج شادی بیخ و غیر	بو مقنودال و پرورد رساله المیز
ابورسک و فخر ذره ده کج آد	بو وجهه جبرین جان و سرورن	در کجا کجده بو کج زردن
میدر که ابر بو سنک شکسته	قالور سن بو اولق بو خلیلک	بلرسن ز غنن بیخه فرستک
کر اولدر موجب عدل و عدالت	حقیقت کعبه سیوا ن معیا	کر و در رسک کقدر با که مقصا
او ز کج کله یک کام و ناکام	کر کج ابریا اولدر با که مقصا	دکله رسقدن اوز کجا ن مقصا
هما ندیم اولرا ندن بشه بر آن	کجه در اولدیر با که کسک آیه	بو غیر تهن اولدیر با که کسک آیه
کفندن بفت بقیدن باه طریق	نه بسون ذره یکدر و آفتابیه	چاکر ذره در جبهه حشمتیه
ولی بو پونه ده بوفا استیقا	نه بسون و بسون خیزیز اوله	اوردن کج حشمته ذره کج کل
سلیمان در کقدر باه نه نمت	وصال دولت جاو بو و ادره	چکله اکر بو خور شینه و ادره

عجب در کراورد اندن سکاجو	اکر بو بلور رسک بو اوله و	چقیدر باه قوتک بو جرافه
کورموز کوزلر و که فرود بدار	او کله ن کجیفه و هم و بنیاد	وصال کجه چون بقدر کجا لک
اکشدر فیض ربان کج حرد	اولدر ایله بر شوقه رضیه	ولجور باه استفتا و زان دن
اورسن دامن مقصوده الله	کج حرد بو لشر رسک بقا عتقیه	کج آمد یقین با کج بوستانه
کج حرد رسک نماز نجاشنه کج حرد	بلور رسک قدرن آه حشمت	آنکه در بیخه دن کجه کج کج
صفقن فصلد بیله تر کله کج حرد	او اقل هر برده بر لو برنده	نه در سن قدرن قطر قاف دریا
عدا نقل او پید دیو اوله فرود	اولدر سن عباد حنه برار پیوه	اژدن کج حشمته پیش اکرم
کر کدر کرا بر سن مناسه مستند	سکالده کج حرد چون فرضیه	جوهله در ک اولدیر بر کجا لک
سکاد رفق آنک اکر حشمتین	سکالده کج حرد ایو بچون قدره	ور رسک بو ججه نایه بن خرمنا
حشمت کج حرد اوز کج حشمت	اگر فدا کسه امرینه الطامنه	کتر رسک جانله بر کج شنه
قوز یا نوز ک دولت شاه باه	کجا بچون کرا کوز دت بنیاد	در رسک با در غیزدن کدر قیل
ابر پبوسنه غولام کج حرد	چدر و لک دامنینه اورسن	و کوز کج حشمت اشو مره
نددر جبار چوبک جسم ناسخ	چوسن کج حرد سیم رخ لایق	طلب مرود اولدیر راه سق
بود اهر اوله قانع ایله فریاد	قدیمی اشیا نلک ایلدیر باه	اگر کوز تبه بو بلور دور کسه
		ایلن کج حشمت حبیبه بیغم دوز

علی الحکمه یقین بل کله مطلق
 انیدن حق سوزی چون حق لغه
 جو حقه جمله بخون اکثرین
 حقیقت بحر یاجس قطرین
 نه بسون ذره کدر افتاشه
 سراسر اولیجه کند و در کیم
 وار ایسم بونن قاصد و قیل
 هزاران دل بو یولور و رفیع
 بود ریاده هزاران قطرین
 هزاران وار انک وصفین
 چه کرقله وق هزاران ساکن
 زهر ریای بردر الکی
 کلاهی غواص دریای مکنه
 بوسر اردن کز در آب زردن
 حقیقت حقیلین اولین حق
 دین کده کلین کجه حقه
 انیدر سن ولین دکترین
 اوله خرفیده نه کز ذره سنن
 بو بحر بحر کیم کور رای
 اولری ذره مهره و قطره قلیم
 بیسور آخ مور بیل صغین
 هزاران جان بود ره اوله غلظه
 ولی کوهرد کرغهن نه ار
 کقلته در اول بحرین قریف
 ولی حاصله کل الا کج حرت
 کبلر کبه اوصافن کایه
 سسلدر سکا کوهرفشای
 شکر دن طقلور در تین کوهرف

جویم لامکانن کج مکاندن
 طبعین جا جویندن کدر قیل
 در سله آق قلقله سینی سنز
 او سندان قنور سه سندی برعو
 چور اردر کوهدن کاه طشتا
 سراسرین کاجونکیم جیسین
 جیلکت او بنزیمک جان بون
 صغین سینی سنن سن دکسین
 سنک تاش کله رسا کله دم
 وار اول سنسین سندن خرافش
 بو زان یه قله جاندن سینه
 کراینه سنکله اوله هدم
 جویمینت ابر حلوون یارن با
 چخا اولونش چون آرد به
 در سنک خلق اولن یار هدم
 دمیدر ایله پروان ایلیاند
 وار اذن علم قدس سفر قیل
 و ترو جانان جانجان اولون
 جنابن در انابت بر او اردو
 یه کوه اولونن کاه اولونن جالیک
 سنی سندن ان غنیمتک جیسین
 دکسن مرور جانان بولون
 سراسر جمله جاسن تن دکسین
 حقیقت اول کسن ذره حشر
 حقیقت بوری جام مناهارن
 بو ستر چون کله در بحر
 هلالینه طونز کون سن دم
 تنکله آرد برده اولو اغیار
 کرکین ان چوده قله برد
 نظر قلمین اودم چرون دم
 علی

کلاب و مشک ان قله لر غرق
 همین عطار از مشکین بیان
 کلور اوله آرم او غنر بیلی
 باشندن عطف کنتن اولن او کله
 صنمان مرغدر قله قصف صندان
 بو لر غولدم بو جیرتون افاقه
 مشای مشک کی کفاله نه بلست
 کور من آفتا به چشم حفاش
 ان طومین نسیم مشک سنک
 سویمین باد شهنودن جزعک
 البدر کوزلر و کیش غفلت
 کور دن کیم کین سا که کلتن
 قهرین بو کله دن چون خبره و
 طوکریا غیبی بقدر چیرا غه
 نه لوز و بر آکله من و ساو
 هجریمتک غیر ایی تازق
 کوردر لکلن اولن کله اولان
 مکرو آریه انک برخلیل
 کور رضای او شفق اوله سکین
 طو تر بر باره بو تر نه جسدن
 ابر بر کچش چون کمد آه
 بو ستر به کرمی ناسک نه بلست
 بو سترانه بسون دکمه او شیا
 دروغ الملق مناسک بو کوش
 پیاو لوق لوند دیان دن شک
 سنی بولدن قوشه و شره و شاک
 بو دنیا سیردن قله و کچوسکن
 طوبین بو لوقوش بر لچون خو
 می سکر دکله رطعنه زاعنه
 اکاکه کده نادر قند و حلوا
 کلاب و مشک ان قله لر غرق
 همین عطار از مشکین بیان
 کلور اوله آرم او غنر بیلی
 باشندن عطف کنتن اولن او کله
 صنمان مرغدر قله قصف صندان
 بو لر غولدم بو جیرتون افاقه
 مشای مشک کی کفاله نه بلست
 کور من آفتا به چشم حفاش
 ان طومین نسیم مشک سنک
 سویمین باد شهنودن جزعک
 البدر کوزلر و کیش غفلت
 کور دن کیم کین سا که کلتن
 قهرین بو کله دن چون خبره و
 طوکریا غیبی بقدر چیرا غه
 نه لوز و بر آکله من و ساو

هکجه کور کین و ترور
 چه کوشن نشندر بونقش دکسین
 اولد بچونکه اینک سکدر
 اولد خرده و شهون سا کین
 اکجانات بوسردن اولسه کاف
 همان بر نقشه قله و کجه جان
 قوشقو قل نظر نقسانه او شیا
 هرابله قنق اکله بو کلاهی
 مکر برده کفاس بر افکار
 کدر ناکه بر بازاره قله دی
 کور برمشک نردکان عطار
 بو مشکک بوی ایلمار دنست
 آلود عطار بر بنیسه کانی
 خراب اولون بنور کفاس کین
 نه بسون قدرن اوله کیه بصیر
 ولما و لشدر آینه ک مشوق
 اولون نقتنج این مصور
 بو ستر به کله و ک قله و صورت
 اولرد ک شهیر مردان سر راه
 ان قله و ک شک و کاند
 قبله بو کوزیله فاشه ایز و سن
 نه بسون مشک کی کفاله
 که اولشه دی اکجاسلن کار
 نظر بر کلیه عطاره قله دی
 کدر عقلی و شرسورت اولوزار
 کور کیمنه ی اولد بو بچین
 کلابیله ایلمار اولوزار
 عطرین قلم بورانک پکین
 علی

بوصح الرده يلا مرله يلسند	وارب طلكن منزلت يلسند	عند ايجيفه دنور كاهه زاعك	سكا دكلك لكت اولم چون كاهك
قلبه رجله تن چون باي دك	نوبهر بولمنده ركه سلك	طب او تله زعفران خرم طلك	بوسر حقد رفوق ار كرك طلك
درلك كه ايره پوسته شكند	ارينه دامن معنوقه رستك	فلسن لوت هسنيون طهارت	مكر تا كاه ايره حقدز عنابنه
كوكل مران اول اينجيني	كوتيلور ساكحق اذن تجلي	نه طوسن عتكوزك دام عفا	بوسو اذن كازقل اوله شيدا
كوكلمن بوله لر حقي بولند	بورسه بيله لر آينه بلسند	فلسن عسل حقي حقي	اولان غرعتندن عجايبه
چن باك ايلك قيلي كوريت	كورسن حلقه او شش بوردن	ببولن لجه شملر اولدو شمش	ولم سكا ره همتا شمش
نه اسزك او چون دل سالا	سفن بفظله داون اوله غافل	يلر يلك سكيي لچمن خويوب	بوسيد ان بجه باندا اولدو كور
چو لحتك نظر كاهيد رايوت	يقين دله حقيقت مغز هسند	بايندو رفوق اولمن بايله فرق	بودر ياد بجه كشي اولدو عني
اكر بوزيل هر سرك اعنه قاره	اوقترن الماب بيله بوسبار	كروباشون طوتر كر لوج سلسله	بومكيدن بلسد علم سوسمه
ازلسلطانه دلور جويميزل	هيون دلور هيون دلور هيون	كچلر سن بومصضه ن بريشه	الاي دوستاؤنك در ايش
يلغول دلكه برايلك ديدر	بلورسك هره وعالم حاصله	بوعلي چلن جان قلده ي هم	بوصضه عفر كاهه رحر اول
اولر چون چله مقصد جامه با	سفن بفظله اوله غافل اذن	بوفندن بضمه برسن اولدو	اكر اذير له كه من كسان
بارسك موضع بخر بريد دلور	سرا بيلولت توحيد دلور	الفدر اذن آينجيني كاهه عرض	اكر ايلت اول اوقر سكه خوله خسر
چه كرمز اذ حقل روي دلور	ولر بوز يما نيك سويك كاهه	چيهر بچهر نندن ماعرضك	وارنلر ايشو ببولن جسته جالانك

سار بركون كو وارمنو يفتي	ارشد يا فتخو سندن وشم	ايدرسن لامكان عفا ستره	ادرلك اهله دن شئي فقه
روان اولدو كوزون فضاك	دور كده ويره ابورا يفتي	ايشك در بوز اولسون اهله	خلاص اولون درلك آيه و كته
بكا كه بوجيه بيله و برمدم	نولا بربار اذن قلده انعام	نه دلدن سولنزه اوله قابل	علامه شوله دكم اوله كامل
اوز يكيونيدو يفضك نائينا	دري برلقه و برسم تا انينا	هيون برد لار اولده لان كاهه	درلكه هدي كامل دكله
اولر اوله خقون باكره	مكر نذا ان ايشي اولدو	سز رسك جوهر كم قابليت	كلبي دلاستريك كاملت
كورر كه خلق جمع اولون كور	نئينه بر ايلك داغ اولدو	اميد اوله رسكا اولدو	ابورسك عتلي غالب سوسون
ددي قيسنه ادا يفتي	اكر بريان كركه اشون يفتي	نه درسه سوزن اذك اسلر	ازنلر نفس ايشي سلسلر
چو بريانك اولر بوشه يفتي	نذدر جسمه و چندن چاقت	اولر در نفسدن بيزار اولدو	يليو بولن مره كار اولندر
كورر نفس كنجون بريان دن	نه بريان استمك كجا نون	مراد نفس وارمه بر قدم آه	اولبلك سرده نفسكه
نقر نفسك وجدن ناز بجر	دوشراوشينه انك تار	عدا و بر نفسه هودم خون	درلك بو هوا يه كلسلا
كورر اول مره كرفسي بوند	نه بريان استمك كخه خونه	دوان ايشه اشك سوسن دويذ	لمو برمه ناه خه كفن زده
اچر نفس زبون كير زبان او	دكك نفس لپيم اولدو اولر بيله	دلچيز خور كو كلعي ساهه لردن	مكوبره دراه اولاده لردن
چو بريان صندغك بره بيله	چه كبريان بون بريان كاهه	بومرزه ي بوردي فضه ايدا	ابودر اي اشك فلفلينا
چرا حسز بولمن چو كره لند	وارا بسم قل بو بريان دن فرا	دخا اولمزه يفتسندن آميزك	چو بوسره ايشي بل ايشي اولدو
چو بريان صندغك بريان كاهه	سرا بر حننه و درده و المدر		

نه هرگز آگاه و عجب و ضعیف
 خرد مندم دیو کچه اوراد
 اگر تا که بر برار زود دست
 لاملر خلعی که بن شبر زانم
 اگر برکن و در منک امانت
 و کر زنجیر ایدرسک اگزرد
 جو خرد رقص بل خوردن بزور
 که آندن آدمیلق او هم خورد
 صور بر کسم بر خریدم نماند
 ددی خرنده کلدر با کسند
 جویوق خرنه لکدن از ککاز
 کور خرنه لک اولنر ککاز
 که اولنر اولنر خرنه لکدن
 خدا با قورنر اولنر خرنه لکدن
 چه کر خرد کیرین خرنه لکدن

کوزن بریان اولنر خرنه لکدن
 بو بریان اهلن بریان کچکدر
 چه کرد دیله بریان اولنر خرنه لکدن
 آچلر کچ و حدون سکایا
 شب و روز ایلنر سوز
 کرک بو علی سرتا سوز
 سکاجون درد دینیا زاوله
 اوکلن برود در چون بیلر
 کولن آینه سن ستمند رنیک
 وار آینهک دکله اولنر خرنه لکدن
 بو سرتا اولنر استر سرتا
 اورسک فسکجه آباقی
 کمانک باشنی ورم سرتا
 نه دکلو و بر بر لیک آرزون
 اگر چه ایلک ایلر نهی و نهی

نه دکلو قلسک انا و عبا دین
 جویوق دکله وظا لینه لکن
 وفا کور جویوق نهی و فادن
 هزاران جهاد وید بقیس
 بو نفضک اهلنن داد الله
 درسک اولنر ایدر ککاز
 بوزک بو زوره ایدر ککاز
 بقا در روحا چون نفضک قننا
 لیرلر جویوق کچم کچم کچم
 یاسین کسم کشف کاش بو کچی
 در بقا خالت و با ذواب قله
 درسک کشف اول سا کچولر
 اکر با بقله که اشیر اها
 جویوق در معانات بقه
 اولنر اولنر مقصود و اصل

دیرلر عقل و جان نفس اولنر خرنه لکدن
 در لیک و صلجانان سن بو
 دکله رساکه نفضک دوشه اکل
 جویوق دوشه سنن کله بو
 در بقا اولنر بفضک ککاز
 مکر کاکاه ابر حقدن عنت
 و کرف کیم وادرا که ذهن
 بو میدان هزاران بزم ککاز
 کم اولنر اولنر اکام قبا
 اگر نفسیه و ارسا کار ناله
 قضا دار اولنر ایلنر ککاز
 در بقا نفس کاش کلق الله
 خدا یا بیتی نفضک خال ککاز
 بزم کیمن قلم ککاز
 بو ککاز ککاز الی الله

بر اوله اخفته در بر بوک کورد
 او بر من که آچون کچر لبر
 کور کم کار با چکن جهان دن
 اولرنا جا حران و شکست
 اوستما دکی ایخ حفتنه لکه
 در یفا لا اوبو بوک لک سکا کا

اشتم بانک کوس من حور
 قنبا و نحو سی باشن قلدر لبر
 اوینش کبر و قطن کار با دن
 اورر پیوسته دندان بندت
 کباش قلدر مدک اشفتنه لکه
 نوبتک بولنده یاک بیدار

حکا بتدر که بو الفتر چنان
 صور رضوک ندر خیر کدن
 یا ترکون ندر قطن و دوس
 حرا سملر و لندر بون ایلر
 دکر مسکین یاورین چون آو
 بلر عرک کوی او جرجر آنک
 بولک اوزن کجک چکان
 یقین عرک کچی اوسنی زوالم

کورر بر ارکدر کن سیب آن
 به ارکن منزلک ارکدر کت
 اولر یوتاز کلشن سا کلشن
 بو حمراد فلور سگ شینا یق
 کبر سینه قرالمور اقا اولرس
 قرالوسین اولر سینه لمرانک
 عدولرو اولر کلن مهری آنک
 ندر سکا بو غفلت خال

سکا چون خالهدس اولک منزل
 کلا اول یول بر اغن کور مجل
 در یفا شیله قلدر کت ایچن
 اشتمین در آلی سار باندن
 سکت کچی دماغدر هو آلی
 کهل کوی طلیس کفتنه و کوردن
 عجبی مغز و طوقا خیر سین
 بوغادون کچیدک عین اولر
 و کچکن سنن بو قدر قابلیت
 بوسوز حقدار و لیسین یخیرین
 جوسن هم حفتنه هم کرسن خیرین

روان اوله بونضا بیلک مجل
 سکت روح اوله بیولدن اولر
 دلک بر یخن تنگدن نالیچین
 لچکون کبر و قلدرک کار باند
 اچکون دکلرسن بو در ایچ
 آنکن کچر شامک بوغوردن
 کلا و لک کفتنه و کوی حفرین
 همین آینه کویین اولر و لک
 سو مغزور ابو بدو غافلک
 اشتمین بوسون بیچو کرسن
 سوزا یشفک نه کلسون حفتنه ک

مکر بر خده داکلر بزمان
 کین کون همین دریا کچک
 یق بر خطه ایلر آن آدم
 کلور بر کار بان اغر لیلخام
 کلور بر کار بان اغر لیلخام
 بر اوله

که هر که اولر کمال اصالت
 و تراهل حقیقت نضر آنک
 کل وار سندن عینت اصل
 جمادین قلدر حق سنی چی
 بیطه چون ترک و رد کت
 بو زلسون سفین ترکی اولر
 بیطه جبرکله کتربن ورد ترکی
 طبیعت ظنندن وار خاس اولر
 در سکت اولر عرک سنا و دیک
 چو بر بر نیلیتور تیدک اولر
 چه کسن شریف و سیر بر آه
 بو کبر دم اولر کن غافل اولر
 صفن بر دم اولر کن اولر غافل
 سن اولر مور ضیف ناتوان
 جلیسکدر سلیمان لیک نوب

اولر طعم حقیقت بید منور
 انجور زامل و لیز غفلت اذن
 اولر کن غالب اولسون چنک
 نه آن کله شیک اولر سن شی
 کوی ترکی کچی اولدر اصله
 بو بول برفنس اولر معطل
 کچر بول اولدر اصله
 ایاس اولر اذن اولر سلطان
 ایبا غلدر کدر تیدک اولر
 بو بیدی بینه بر ایل کل حل
 ندر یوبله خلق اوفتاد
 قوی کچی طلسما میل اولر
 کورینه کورنوک بوغالی
 ولی افتاد بار کسین
 قوا فاق خورشید ایلر کور

بیچون ایلرین بار یقین
 خالک شرمیند اولر بورن کول
 الا ایچکجه سیرخ لهور
 ندر حالک ندر دین چاره دند
 قوی لیشا نکت ایلر یوب یاد
 حقیقت چون اولدر مغز هر یوب
 عناصر قدر چون مغز سکا
 اولر بچون سنانک مغز
 بنرون ایبا دچون خلاصه
 کدر قلدر حق بو هفت اماندن
 کچرک جسم و جانان اولر
 عجب در کاهن با لله بود کاه
 اچکنه بو بوردن زاه مولی
 بو طلیسده قلوب رنجور اولر
 عجب اولر سکت بو وهم بتدار
 خالک شرمیند اولر بورن کول
 نه بیکدر سکت بو چنک
 مقام کدن ندر اولر دوت
 بود اولر قانع ایله فریاد
 کچر سکت بو ستردن دوسترسین
 بنا فکله مغز و معادن
 بو حیوانه دوشد مغز آنک
 بوردن سید ساه اند خالکته
 تمامت قر نلورین این و اذن
 حقیقت سلکله سلطان اولرسن
 بودر کاهه بو منزلدن وارر یاه
 کورین بو کورن در کاه مولی
 کاله مغز فندان دور اولرسن
 فلورین نالی کور کور فتر

مدرس باجی کل چوله ده کتسز	مدرس باجی کل چوله ده کتسز
فنا بول بر نفس ولکن اولد	فنا بول بر نفس ولکن اولد
بقا نور بله او بلسون چر اغک	بقا نور بله او بلسون چر اغک
ن اولستور بقی نصیم بقاد	ن اولستور بقی نصیم بقاد
بقا برله طلوب پروزا او کتا	بقا برله طلوب پروزا او کتا
کدرهها یهوی عظمی کت	کدرهها یهوی عظمی کت
بوهرتک آخری بهوشنقده	بوهرتک آخری بهوشنقده
کدرقل برده لردن ایله آرام	کدرقل برده لردن ایله آرام
کوردس بازگاہ لایزال	کوردس بازگاہ لایزال
برادلق کدر فالو برادران	برادلق کدر فالو برادران
بقا اقلینه سلطان اولرسن	بقا اقلینه سلطان اولرسن
مدرس حقونک بتر اولد	مدرس حقونک بتر اولد
دلسک دولک باقی ازفر	دلسک دولک باقی ازفر
اورکن کد رف اوله نقالک	اورکن کد رف اوله نقالک
انگور موندن کتسز خطا در	انگور موندن کتسز خطا در
	دلسک
مدرس باجی کل چوله ده کتسز	مدرس باجی کل چوله ده کتسز
فنا بول بر نفس ولکن اولد	فنا بول بر نفس ولکن اولد
بقا نور بله او بلسون چر اغک	بقا نور بله او بلسون چر اغک
ن اولستور بقی نصیم بقاد	ن اولستور بقی نصیم بقاد
بقا برله طلوب پروزا او کتا	بقا برله طلوب پروزا او کتا
کدرهها یهوی عظمی کت	کدرهها یهوی عظمی کت
بوهرتک آخری بهوشنقده	بوهرتک آخری بهوشنقده
کدرقل برده لردن ایله آرام	کدرقل برده لردن ایله آرام
کوردس بازگاہ لایزال	کوردس بازگاہ لایزال
برادلق کدر فالو برادران	برادلق کدر فالو برادران
بقا اقلینه سلطان اولرسن	بقا اقلینه سلطان اولرسن
مدرس حقونک بتر اولد	مدرس حقونک بتر اولد
دلسک دولک باقی ازفر	دلسک دولک باقی ازفر
اورکن کد رف اوله نقالک	اورکن کد رف اوله نقالک
انگور موندن کتسز خطا در	انگور موندن کتسز خطا در
	دلسک
مدرس باجی کل چوله ده کتسز	مدرس باجی کل چوله ده کتسز
فنا بول بر نفس ولکن اولد	فنا بول بر نفس ولکن اولد
بقا نور بله او بلسون چر اغک	بقا نور بله او بلسون چر اغک
ن اولستور بقی نصیم بقاد	ن اولستور بقی نصیم بقاد
بقا برله طلوب پروزا او کتا	بقا برله طلوب پروزا او کتا
کدرهها یهوی عظمی کت	کدرهها یهوی عظمی کت
بوهرتک آخری بهوشنقده	بوهرتک آخری بهوشنقده
کدرقل برده لردن ایله آرام	کدرقل برده لردن ایله آرام
کوردس بازگاہ لایزال	کوردس بازگاہ لایزال
برادلق کدر فالو برادران	برادلق کدر فالو برادران
بقا اقلینه سلطان اولرسن	بقا اقلینه سلطان اولرسن
مدرس حقونک بتر اولد	مدرس حقونک بتر اولد
دلسک دولک باقی ازفر	دلسک دولک باقی ازفر
اورکن کد رف اوله نقالک	اورکن کد رف اوله نقالک
انگور موندن کتسز خطا در	انگور موندن کتسز خطا در
	دلسک

سبیل صلح موند ضرورک	سبیل صلح موند ضرورک
که اولها سلاک ابن بوسلیب	که اولها سلاک ابن بوسلیب
همین تحصیل اولرور صلحده	همین تحصیل اولرور صلحده
که اسما اولرملکن سبقدن	که اسما اولرملکن سبقدن
بوغ اولک قله مق سندن ازلن	بوغ اولک قله مق سندن ازلن
اولایب کلسلا اولم قله ده	اولایب کلسلا اولم قله ده
انگور الممش بولد غوی	انگور الممش بولد غوی
انگور بولد غوک الممش	انگور بولد غوک الممش
بوکرمق دمرلم لمعتدر	بوکرمق دمرلم لمعتدر
کرکدر بلک آلهیمی بلک	کرکدر بلک آلهیمی بلک
کفرین ابن بدقون سرتک	کفرین ابن بدقون سرتک
برهردق باشه ورمق حق عی	برهردق باشه ورمق حق عی
بومسویله اولرکمه نهمتا	بومسویله اولرکمه نهمتا
کورد اولر صفتد زانت	کورد اولر صفتد زانت
خطا کتسز اولسن ازلر نصیم	خطا کتسز اولسن ازلر نصیم
	صفا
صفا نون قرنتله ب دان آکار	صفا نون قرنتله ب دان آکار
بود فزون دوعالم برور قدر	بود فزون دوعالم برور قدر
سوزم حقدر بلورون نکتد	سوزم حقدر بلورون نکتد
الفه ندر بلورسک بو انجناد	الفه ندر بلورسک بو انجناد
بلو کورد کت دتر آتاشیا	بلو کورد کت دتر آتاشیا
صفرین کورد کت کیبی بو حالی	صفرین کورد کت کیبی بو حالی
که ای عالمک بنده ویتاشی	که ای عالمک بنده ویتاشی
کرک من کورک کت کتسز کت	کرک من کورک کت کتسز کت
فک اوسدن کتسز کتسز کت	فک اوسدن کتسز کتسز کت
کوردس چرخ کتسز کتسز کت	کوردس چرخ کتسز کتسز کت
نیکه ایلیمه عقدا کتسز کت	نیکه ایلیمه عقدا کتسز کت
دکل اولر شخصک اولر صفتد	دکل اولر شخصک اولر صفتد
ن ان که اول اولر کتسز کت	ن ان که اول اولر کتسز کت
برسن مویسحق مرات عینا	برسن مویسحق مرات عینا
دوعالم چونک بر مران کتسز	دوعالم چونک بر مران کتسز
	صفا
صفا نون قرنتله ب دان آکار	صفا نون قرنتله ب دان آکار
بود فزون دوعالم برور قدر	بود فزون دوعالم برور قدر
سوزم حقدر بلورون نکتد	سوزم حقدر بلورون نکتد
الفه ندر بلورسک بو انجناد	الفه ندر بلورسک بو انجناد
بلو کورد کت دتر آتاشیا	بلو کورد کت دتر آتاشیا
صفرین کورد کت کیبی بو حالی	صفرین کورد کت کیبی بو حالی
که ای عالمک بنده ویتاشی	که ای عالمک بنده ویتاشی
کرک من کورک کت کتسز کت	کرک من کورک کت کتسز کت
فک اوسدن کتسز کتسز کت	فک اوسدن کتسز کتسز کت
کوردس چرخ کتسز کتسز کت	کوردس چرخ کتسز کتسز کت
نیکه ایلیمه عقدا کتسز کت	نیکه ایلیمه عقدا کتسز کت
دکل اولر شخصک اولر صفتد	دکل اولر شخصک اولر صفتد
ن ان که اول اولر کتسز کت	ن ان که اول اولر کتسز کت
برسن مویسحق مرات عینا	برسن مویسحق مرات عینا
دوعالم چونک بر مران کتسز	دوعالم چونک بر مران کتسز
	صفا

نه استرس ابرقن ابرقن ابرقن	بهنه ودوزخه را که بود	کمالی کونین بزمه الهی	امین ستر صبح پادشاهی
صقن که هرچه اوله حیانت	اورسه اولس آن ممانت	چن کراه اوله منزل سادگی	کوزدن اوله غایب ایشانی
دکل برحق کتاس و فحشاء	اولور عمو خینت در فحشاء	چو بوندن کنه ابرقن	بود نیاسا و قان بلخک
مکسر و ارده برد لا آشا	که خن بولما بچون ایلده قریه	کدرسن ارفقها لکس بر نور	بلورسن خلد ایلچن جنجور
بوسفتن کچون روزگار	اولر آخر آن عمر بیهار	خالص اولدک نفس لایشتن	یکرسن غلک ارا ایشدن
چو عز آقا اترمش درده کوزه	صدکه درده حرکه کوده کرد	و کواریه غلدهن خیالت	فلورسن شیله ارمقن بایک
بوخره کرد در چون ککین	کدوسون بدن باه خر یون در	فلورسن روزگارک طلیندن	دسادم جان چکر سن خنتن
بیکه خره برله اولخر	هان خریا و قلدش در بلورخر	چو قشون حواس ایلچن محزون	جلیست اولر افاضل محزون
وار آخر حوکه کفر دنه خیر	خرخره ن دیکم دلا خیرسن	حوا سکرا یون جو سکره	دخی ایلر حهت دبو بر خواه
چون دلا خیرسن عام و شای	بوخرن سا که بولم بود خیر	بلورس ک خوف نلوش کدر	جهت نفس خفت اشک در
حقیقتد ریوسون صفا خرد	که خره رهانشه خره خرد	کدر قله فن بوقان خوندن	دکس خالی بولر صفتن
بوخرن بولم استرک حله	قولا اوله نفس خاص اولد	آلر اوده سن بالوده اولدی	و کربالوده سن آسوده اولدی
دکس خیر صفت اوله مقیده	وار اوله عیب کی باک و حمزه	اگر اوده اولمش ک کهم کار	فلورسن خلق طبع کرفشار
قلین طون خره کلسک مستع	خر عیب کی حقه مطیع اول	و کربالوده اولسک و از صفا	کاد و سلک ایلچر اسطفا بول

کوز بونون کتک انک کتک	اولر چون ان طهون بونون ایلک	میجت نطقن کل خر کلسک	بوسر کله کله کور کور کلسک
بوررسن طهون کی بونون قارغ	اوزک بلسک اولردک ان باغ	دم عیبی را کلسک بوازلک	وار کیشتر ندرسه اولد اومه
دلمر سکت باورشم اولمک سن	کرسک بر خطه بونون کلسک سن	اشترسن بوزم چون کور کورن	میجی خر صنورسن بچین
چقن بن طلیندن قورنلرسن	اوز کب آلم اولمش سن بلورسن	میج آسدر لک سرور اوق	کر کفر خیر کی بن برور اوق
کوزدن کندیسه بونون برده	فلورسن حلقه کی بونون درده	وجودن دلمر سکت ندرستی	اوزو که عادت ابله چرخ و
دورن بونون کین اولد آگاه اولد	که اولد دکاه وارد راه اولد	که جلیست خفتن خستد ریتا	رسد رجا جسم ریتد ریتا
بولند بونون سرقتن ان دچر آرد	بولند بونون حقه ان بچار	اولاسن خر کلسک جنت و جلال	کرک عیبی ن مین زن و پاپ
دورن طوب اولد بونون اولد	قولا اولد سلطان زلفار اولد	مجزه قلم روحی نندت	خر عیبی کی قورنلرسدن
الکحان بونون چشم روشن	که اولد اول کچ مشهد ساگرتن	میج اسابورن قورنلرسک	مقامت قدس اولر اولدم بید
التمت خوشد ران بونون نواز	که ان طهون سن طهون بچار	بدون کچ دلمر سکت جان بچار	که اولاسن غلده سلطان باه
اولر سکت بونون کور ان خست	دخی بیوسته ارمنش بوشکستر	بون صاع اولس جان بچار اولد	حتیجا و آندن دور اولد
دلمر سکت این بیوسته شکست	ایرین دامن معنوفه سکت	وجودت کدر اید بلادر	صنان جان حسین اولد کوله
دکندر غیبی بونون حضور	که ان غرق اولاسن بحر بود	سحق بچار اید بدار دنیا	اولسن کوروما در بزار عیبی
اگر بوزر نورت اوله راه	بوسرن اولد جانک ان آگاه	اگر بر مژه بونون جابج	ارغز لایحرم ایمان حقت
اگر سن اوله نوزک هفاده	اول کون کله کله از دیار	درچون سن بوقان ان و اوق	بونون حقیق اولر جان برک

اول کون کله کچه نوزک اوتو	اکر بر قطر آب اولد بجهوت
فلو لاس نوزله کوزک اوتو	اوله سن سره زان اوزک اوتو
اکر وضع اوليه اولدکن بره	چو بودر نوزک اولد کدنه
جهانک مغزی سنن اکل اوتو	بوسر کله سنن بوسر اوتو
کجه سگ سکله نوزک اولد	قوی قشیر سراسر مغز اولد
عجیب مغز طر فرخیر سنن	سنی سن سنک صنی سنن
دلرسک اولد بکسان مغز اوتو	کدرقل بوسر نوزک اولد
شکله چون اولد بوسر	کورنر مغز قشیر اولد
اکرجه نارد وزح حقد اولد	قیر مغز بجه بودر اوتو
چین قشیر قویب سن مغز اولد	قیر مغز بجه بودر اوتو
چین قشیر قویب سن مغز اولد	قیر مغز بجه بودر اوتو
اکر زرخا ص اولد پاک غلن	اوده بند بجه اولد غلن
قولق دنگه بوسر نوزک	کله راوده بجه چار مغز
چو شخ مرغ اولد مغز بجه	اولد بجه ناراجه ضرده
نه دکار اولد بجه تازد بریان	چنه بجه اوتو کله یار بریان

دلرسک اولد اناسک	بوزک برده اوزکدن اولد غلن
بوغدن هر نفس قل دین بر خون	که هر ساعت کالک اولد اوتو
دل قلام دیوق قشیرا غلن	اکر بوسلطانغه اولد قشیرا غلن
چو بودر بوچا لانه نه بجه	نه سگ صند غلن اولد بجه
نکله کشف اولد سجان انار	اولد اولد دکله ظاهر انار
چه کر معنی و صورت برد و بشیر	صفتن بواکاساتر و بشیر
طبع چون بیری نوزک ضرورت	بومعنی اولد اولد معناه ضرورت
نه معنی کله اولد ساک برده	کور بیزه اسکدر نظرد
بهر صورت کوار دران معنی	اکا معنی دنگه نوله بجه
چو معنی اصل اولد بفرغ صورت	قیر معنی بوسر نوزک کور
اولرسک اصل هزک اصل اولد	سپه لار خون و صلا اوتو
کالک بکسنده وارسه اصل غلن	قورچی ایل هر دم اصل غلن
اوتورک حرقه و نقطه اولد	بو حکم دن بلیتور کله نوزک
نظر قله که وحدت فقط سنک	بوقیات باخیر سنن کله سنن
بو حکم دن کل اولد فقط خون	وارا نوزک نکره اذن کله اذن اولد

وفاقیس شوم هفتادین سن	بوسری علی بن یحیی سن	کرک یاک اولیق آخرا کحفده	کرکدن اردن اشک بولور
بلقیس لیثه تازولسن	نکار معایندن برونسن	بویوله کبرمه آتدکه ندیو	برایح ایش برون اول ایتد
آکویون بررکن اوله سنخاک	نکار دو شخت اوله یاک	دورشن هزارکن الکن کتر	صفن کزنت اولورورجه
مکر عاق و دیوانه اسک	کرک فک بیکورستانه	بویول وارکه واردرسته کاهک	دکتر صغر آخرزا در اهتک
صوردلر که ایفانده مجنون	نه کوردک سونل کورستان	عجب یولدرکه دآه نکیر	بوظلمدن چراغک نور عیال
ددیکوردم که منخلق مردا	نکاره دو غب اولش نکار	رفیقک وارکن طور بعل کمل	که آخر طار اولیست کرمز
چه کرمرد ارمز چون خاک اولش	نکاره یقتمن خاک پاک اولش	ایدرکن شمع دلون دین بوس	قاورسک بوسن اعلی ان سن
کرک باوزک پاک اولش	فلورسن نابیتنه نکرن	چوبونن واریمین پاک برون	چو کور کور ابرش کتالون
چه کرد و غنک نکار همت	و کجوتیک سوزن سنک	صفن نه دانش اولم کله	که علم و معرفتد رسا که هراه
درش بویو صورنون خلد	ایسا اول اندن اول سلطان	کرکه رحق بملک دانت اوله	که انن جالکه اسایش اولدر
بوصولندن کجوب هرک اولش	نکار معایندن اولایاک	اورس علم و دانش ساکله	دقیقت حضرت رتک کتر
بارسن خات اولورسن چارناچ	اول اوله که اولرین آخر کار	درش علم که اوله هر کتک	که علی اولین جان قلبه بیهل
درضا بونن اوکن اولش	کرک اوغور و رودک پاک اولش	بو نفسک علم دانشو رتک	انکه اکلور حفت کجملک
کرک ریپاک پاک اولش	بیشتر دانت پاک خاتک ارغک	انک که معرفتدن بوقضیبی	بو بستانک دکله رعدلیبی

نه که دینت ابارابه هاله	بر اشرعند لب آه و ناله	فغان اولصوفیه نادان الله	فکر صا توغی عرفان النون
چو بوردق فوارق هالده	کماله عه لیبک ناله دمه	الشیخ زریق دیا در علی اولد	الذون نشنه کلز حلی اولدر
انک که علی بقدر قله یفا	که اوغور علم زاهد سحر بویو	بودر دیا دکر که رزق و عو	کرک زلق رنگین ذرق و عو
انک کم علی یوق اهل عیاد	بود از مشد با کرجی چارنا	نذر بحری دکن بوچه لافک	که حسن روی دویو دیا دیا
منله در که مکر بر عالم آگاه	بنوب او بر ک بر مسجد دناگاه	چو اسم کبیر ال و رزم اولد	کرکدر ساحل دریا مقامک
قاورقاشن بر جا هل تار	ایوردک درد دن نان و ناز	نمایندون اوررسن دم خیز	بیدایندون خیر سن سن هنرد
کورد اول جا هلی اولدین	دلرکه این که مکر و لیبس	بدا بیدردمش دوش دود	کر مرد اولیق دلسک اهل دود
ولچو قورقور غلدن بوید	قتنن ایدمن اضاله اقدیم	دلسک ذرد درماز دود	دشله دود آخر مرد اولور
ندکول قاور مکرله حیلک	این من آنک اضاله لایح	ابرون دود من چون مرد	نم بسون دغینلردود
اولب نومید ایدر اندن فرا	قور بر لحظه انن استلجند	دشمت دود دنیا بومده سن	خان قلدک اهل اشیر سن
کر بر بکسه ایجا بدرای دیو	نذر قصدک نه در بوجله	عروس خلج کابین درد اولد	که هر کدر دشوی دود مرد اولد
لعین ایدر که اولدرین کورد	دلرون جا هلی یولدن جفر	ولیکر غافل اوله مستقیم	امین اوله بولن دلد و بنم
یاقن باشن چون غلدر آگاه	ان قور فزون اندن قلمک	عمل قلم دیوالنده سربون	سلیمان نصحتنی الدر سه دیون
کر اولماس بود انا پای سنم	اورردم دامن نادان دیم	که رجون کمال مالک راه	فغانی حصن باخو رجون آگاه
		کر آگاه اولدیکسه وار مناب	بوظلمدن کج اندن روشنبول

بوفایدن قلن بوخرد و خواجه
 چو دنیا کشتن زار آخر دور
 بومار عن اول که اگدی ازین
 بوکون اولدانه که بوین چوین
 الکن دانه و ارجز ایله کوشش
 درست اوله عقیق و سکاژاد
 بومر عن و کلسک کار کرسن
 انچون کندر لک بوین تنها
 آرسن اکثر یسک بنس دانه
 الکن دانه و ارجون این کوشش
 اگر درست اولد رجا و وسک
 چولاش و ارفلک درمقتضای
 بنجو ندر که اندک ریاضت
 سر یامندن اولو بوچرخ اویا
 کور چون خفته لک اشغله کن

اوزندن

اوزندن او به نقل اولمیز دور
 بو بولک زادی چون بیدار لفته
 اوزندن کجینجه طیل و کلبه
 در وقتنن نوز کلسک کرویت
 در زنجانیه بر سر ندومد هوش
 فلور چون فروغ اندن طلیسیم
 کروبوز که چون رده اتمه در درت
 در کلسکی المزون کلسک و در
 کجا علم و عمل در قدر و مقدار
 نه دکاو حاصل اشک عمل کردار
 بوسر که چه کوردن خوب تر در
 چه کور صور بن و اورد چشم کونک
 اشغرسن طور کن جسم و لونات

لور ز نازله طور سکت نماز
 خدا السون نماز کلسک واد
 قبول اول نماز اولمز سزاوار
 نمازی که حشبه کا و خرد در
 نمازی که طلوب مکرم و حیل در
 اساس غول و ضوئله که اولاد
 بو طاعتن حسنه و خولها
 انچون ایلم بر هر کس
 که یکدر اولانک صکی اه
 بو آهک اهل سکت عزتین
 بوز کلبی نماز کله وار بود
 بو طاعتن جوسنه حاصل
 نماز اوله اولمه ناز و نیاز
 جو بو طاعت کله رشور و شره
 یکلا این بو عین در بوریش

کجک رده ی اول دیوان چوین
 ددی طریقه ی اول زنده کلسک
 بور کور کلسک بلین دین
 دکله یه رکن دین چوین
 در بلع ارجی قیاد و کور کور
 دکله رشور و شرده هر کم اورد
 قور سکت شور شرده کور کورین
 هینش شرفله و ک قدر کلسک
 رفیقیه سن چید رختن سندن
 چو بقدر خیر اشدن سن سن
 جلیسم طور جکر ال هیچ
 میر فلان در مقدر و رفی صرف
 کور مزین در بغا باده دینک
 یارن کم اولیق بازا عقی
 نماز کور وار بو بولن ز نیاز

لور

مکرم دوست خود افروزش	بوی قلمش در برقه مشون کوش	مکرم دوست خود افروزش	بوی قلمش در برقه مشون کوش
که عنبر در حقیقت فضیله کاو	اور کز او آید ادب او	که عنبر در حقیقت فضیله کاو	اور کز او آید ادب او
و در بر کوز را صکا قور او	سرب طبل در کالجیه حرکا و	و در بر کوز را صکا قور او	سرب طبل در کالجیه حرکا و
بو کردن دو شهر سرکین کاو	که عنبر در بورر عاکن چا و	بو کردن دو شهر سرکین کاو	که عنبر در بورر عاکن چا و
اور الشرا فی عنبر فروشه	سلس ناز در انکو خوشه	اور الشرا فی عنبر فروشه	سلس ناز در انکو خوشه
ددی او شن کتوم ساکنه	که اور قوسه هر خولجیه	ددی او شن کتوم ساکنه	که اور قوسه هر خولجیه
بو عنبر در کوی خوجه لطیف	سست صافا که بر اثر لطیف	بو عنبر در کوی خوجه لطیف	سست صافا که بر اثر لطیف
چهره ریشک اولور استر	پوشا هلت ریشک بود و شتر	چهره ریشک اولور استر	پوشا هلت ریشک بود و شتر
چرمن ریش کلور کاو هر	کوب ریشک ورر لریما کینه	چرمن ریش کلور کاو هر	کوب ریشک ورر لریما کینه
بو ایلک خوش بر اثر بوچرینه	بو عنبر در مناسیه شهورینه	بو ایلک خوش بر اثر بوچرینه	بو عنبر در مناسیه شهورینه
بی بو بار دم خوشدر بودم	بوشی حاصل اولور بو ان	بی بو بار دم خوشدر بودم	بوشی حاصل اولور بو ان
بولک کچی عبادتون کتوبیک	بولک کچی کشتون تاپیک	بولک کچی عبادتون کتوبیک	بولک کچی کشتون تاپیک
بو برده طو تلن طاعنه بهار	همان عنبر کچی در روستا به	بو برده طو تلن طاعنه بهار	همان عنبر کچی در روستا به
طاعنه کراچی کجیب و ریاد	همین سرکین کاو روستا در	طاعنه کراچی کجیب و ریاد	همین سرکین کاو روستا در
صعوب عنبر صنوبر سرکین کوی	دم عنبر فرو شتر قویا و	صعوب عنبر صنوبر سرکین کوی	دم عنبر فرو شتر قویا و
نور سرکین صترین انقاره ار	که اولم کسه سرکین خیر آر	نور سرکین صترین انقاره ار	که اولم کسه سرکین خیر آر
عبادین ایدر سکه کار ادیس	قوی کچی که اولور سن بار ایلین	عبادین ایدر سکه کار ادیس	قوی کچی که اولور سن بار ایلین
ریا و کج کوه آنتین دور	قهر بو نلردن اوله کاه اهدینه	ریا و کج کوه آنتین دور	قهر بو نلردن اوله کاه اهدینه
هر چله عاقلان او منه چار	چون آتق صلسن بنیه زان	هر چله عاقلان او منه چار	چون آتق صلسن بنیه زان
مکرم عاشق کای فشا ده	ایدر جسد بیله چیلج بیله	مکرم عاشق کای فشا ده	ایدر جسد بیله چیلج بیله
مکرم قنچی حلت آره سنن	خطور ایلردن اولور سنن	مکرم قنچی حلت آره سنن	خطور ایلردن اولور سنن
در آله نفسی که اردن مراد	که قرق کز ایلدک چیلج بیله	در آله نفسی که اردن مراد	که قرق کز ایلدک چیلج بیله
حوظتک کردی حاصله نرکده	ورر دلاک ایدر قلم از ادیب	حوظتک کردی حاصله نرکده	ورر دلاک ایدر قلم از ادیب
که قرق کج که اولور بر بار نانه	ال اول نای و آتق بیله	که قرق کج که اولور بر بار نانه	ال اول نای و آتق بیله
الور بر کسه چون بر بار نانه	الور اول کاه و آتق بیله	الور بر کسه چون بر بار نانه	الور اول کاه و آتق بیله
مکرم مرد راه ازاده لردن	دی بر نور و کوی کساده کورد	مکرم مرد راه ازاده لردن	دی بر نور و کوی کساده کورد
طوان لبر کدر کن ان کورد	تفاسینه انک بر سله اورد	طوان لبر کدر کن ان کورد	تفاسینه انک بر سله اورد
که قرق کج که اولور بر بار نانه	بو کزه قلد و ک او غمیز لردن	که قرق کج که اولور بر بار نانه	بو کزه قلد و ک او غمیز لردن
اکرین کج ایدر سکه ای مقلد	چون بازار قویدوک اولد	اکرین کج ایدر سکه ای مقلد	چون بازار قویدوک اولد
بو بازار اچره ای نه بای مردم	سختن کده کور دانه کتوم	بو بازار اچره ای نه بای مردم	سختن کده کور دانه کتوم

جو رود و کعبه آتی مزاده	اکرین کج و اردی کساد	جو رود و کعبه آتی مزاده	اکرین کج و اردی کساد
بو زادی لجه ای مرد مر آتسه	صنرسن بوشکدر بو زادی	بو زادی لجه ای مرد مر آتسه	صنرسن بوشکدر بو زادی
به بانک این طالعک و اردو بیا	به ابرم شکر او منه بو ریاد	به بانک این طالعک و اردو بیا	به ابرم شکر او منه بو ریاد
دمزون سا که کوار ترک کلا	درم هر کار کجهر بر ار این	دمزون سا که کوار ترک کلا	درم هر کار کجهر بر ار این
نه کوی قیلور سکه قیانه نازی	ذک اولسون آیه برده بر تیار	نه کوی قیلور سکه قیانه نازی	ذک اولسون آیه برده بر تیار
حدرقا غافل اوله کار بون	بلورین خیر طریا ر بون	حدرقا غافل اوله کار بون	بلورین خیر طریا ر بون
دورن طاعنه و کز استغ	فخر صی وار که ایله خوش قفا	دورن طاعنه و کز استغ	فخر صی وار که ایله خوش قفا
یقینی قوی ساستر سکه ارق	چقرین بینور استر کن هلق	یقینی قوی ساستر سکه ارق	چقرین بینور استر کن هلق
بو زادی لجه ای مرد مر آتسه	انقرین بیله در ستر کوب	بو زادی لجه ای مرد مر آتسه	انقرین بیله در ستر کوب
به بانک این طالعک و اردو بیا	بغایت نازک و ریسا کدر	به بانک این طالعک و اردو بیا	بغایت نازک و ریسا کدر
دمزون سا که کوار ترک کلا	ال املس کجیه بو ری کرباس	دمزون سا که کوار ترک کلا	ال املس کجیه بو ری کرباس
نه کوی قیلور سکه قیانه نازی	و کرف جقرم کویون اولرم	نه کوی قیلور سکه قیانه نازی	و کرف جقرم کویون اولرم
حدرقا غافل اوله کار بون	که کویون جقرم اولمیز املس	حدرقا غافل اوله کار بون	که کویون جقرم اولمیز املس
دورن طاعنه و کز استغ	که اولیدر رخ غفلت سا کیز اولد	دورن طاعنه و کز استغ	که اولیدر رخ غفلت سا کیز اولد
یقینی قوی ساستر سکه ارق	چقرین بینور استر کن هلق	یقینی قوی ساستر سکه ارق	چقرین بینور استر کن هلق
جفبه غفلت کویون کی باسی	بود سلطان خاص ابدن ایلک	جفبه غفلت کویون کی باسی	بود سلطان خاص ابدن ایلک
سکا کرون کلاه ایلر سه هر	قیلا ی تنک ادر آخر سر صیر	سکا کرون کلاه ایلر سه هر	قیلا ی تنک ادر آخر سر صیر
در سکه جقرین لر زتبه غمه	او تور یونین برمه در نمذ ی ایلیم	در سکه جقرین لر زتبه غمه	او تور یونین برمه در نمذ ی ایلیم
بود ریادن اولور کویا و خاوش	چنه شتر و بر در خواج خوش	بود ریادن اولور کویا و خاوش	چنه شتر و بر در خواج خوش
سراسر کز تر یاک کز تر ب در	بود درن جمله مقصود کدر	سراسر کز تر یاک کز تر ب در	بود درن جمله مقصود کدر
کسته انجز بو ماجرا ایلیم	اشتمز کسه بود درن در آیلیم	کسته انجز بو ماجرا ایلیم	اشتمز کسه بود درن در آیلیم
بو یلن قلدی سر کزدن ان قلا کده	بردی و حور و انسان و ملکن	بو یلن قلدی سر کزدن ان قلا کده	بردی و حور و انسان و ملکن
قلک بر خلقه د چون کز بود	کست بولدی ریمان بود دره	قلک بر خلقه د چون کز بود	کست بولدی ریمان بود دره
بو عندن چرخ سر کزدن اولد	انچون خوب و شی کردن اولد	بو عندن چرخ سر کزدن اولد	انچون خوب و شی کردن اولد
بو یولن چون که منزلت آد و کلا	بو مجلس انجیلین خون دلر	بو یولن چون که منزلت آد و کلا	بو مجلس انجیلین خون دلر
دور زهره م همچون املان غل	این در آید چشم دن عیان	دور زهره م همچون املان غل	این در آید چشم دن عیان
زمنین و آسمان بر اسیلا در	وجود آدم اینت دانه سادر	زمنین و آسمان بر اسیلا در	وجود آدم اینت دانه سادر
ریاضت برله بو هفت اسیلا در	کدر قلدک اولد و ک اسیلا در	ریاضت برله بو هفت اسیلا در	کدر قلدک اولد و ک اسیلا در
چون بو اسیلا نکه دانه سلسن	بو ضلعک کستین فرزا بیسن	چون بو اسیلا نکه دانه سلسن	بو ضلعک کستین فرزا بیسن
نه کویون اسیلا این نه کتوم	نه دیون بری بنن نه مردم	نه کویون اسیلا این نه کتوم	نه دیون بری بنن نه مردم

اولنگه کون قوسی اولسر سید	سن و بندن بو عالم اولر سید	بولورین کارلک اکلر سن حالیک	بولر تکلیز کور بو اضطر ابات
بوئلک ای بیسره باوتمه سید	بوکلنده بترجه خشتک وچر	چقرین آخرای عطار الدن	بو اسرای قومه زلفاد الدن
اکسین در رسک استانه	فلور ددن بور برکون زمان	المقالة الحادية عشر	
نه دکولجم ادرسه سیم و زغرا	قور برکون وار دباد اولوباد	چقن بولخون بیدار اولورین	کوب دبادر بخوردار اولورین
اکوز زین ادرسک خانکیشند	اورر برکون خلعت دند اکلشند	بوعدن قرتلب اولرین آزاد	بلادن قرتلب جانک اولنگه
نعلک اورسه اکلک اولر که دکل	لکدر عاقبت ایدن فتوحات	بودر دکت ابرشرد زمان برکون	ویررسن خارکی بیجان برکون
بو عالم سن مثله برق دختان	کلور بر دم بخرن اولم شتاب	چکلر ظاهر کله ریونن درتتا	اولر روشن انصتک وقتتتا
کچی باد سز اندر برک دیزان	کچی فتاد و خیزان کر بران	ایچون حدن اشهد ریوقتا	اولر بودر درمان عتقتتا
کویجان غزقه کرد ای حیرت	کچی کوزدن دکردل ای حسرت	یقین بل عاقبت خند آن اولور	بوعدن قرتلب شادان اولور
جو در بر سفته بر دم سکلوا	بیقه ادر که بورنن افکی است	نه دکولکه چکرین یونن حمیت	اولر اولر حمیت آفرساکه حمیت
نه دکولوار و ریه باشک تلیج	بوخونن هلددر آخرسهی آج	نه دکولونزه ایلرک چکرین	بلورسن انن یارین بیرن اون
دماغک کلشن و بریم بو زاتم	دبیرستان دکلمنزلک کلخ	کلان و رمغه ایله شتک	کلرجان و کولکلدن اضطرک
خارین جو بقید رسن طاقک	بو جاتی اجدن بولغلی افاقک	بلورسن غلکی عین العدر	سراسر ددر سره رحله عدر
جو بقید ربقو یاقه سنه وقت	قلوب لغزین اکلر طمبه الفت	اوصفا کچی آخردرد عدون	بیر لاهر اولدی قوک بولنگ
قتدر جسم و جانک مرغ بسته	دوشلسن و قصدن زار خسته	برای این بو فتادن کویم دژو	بقادر ساکه منزل اولمده دژو

نه قورقسن که عالم اولر جهاندر	جهان اولر که انک جسم جاندر	د برای خواجه کور دهند و زک	سلام اینن لوطیلر کورک
زولند که واردر اولر جهانک	کغیرده کور جهانانی جانک	بشدر انلر بیون سلامتی	ککل پشته آشدن بیتامی
زهی زینت زهی رتبت زهی	اولر هرقه انن مهران	خبر ویر انلر بر طولی انن	برقشدر آتی چندین سن
بو عالم اولر جهاندن بر نشاند	جهان اولدر که موحا و اندر	جو باران محبتدن دورا و	قتصدن خسته و موحور اولیده
در رسک د ولند دار السامی	دمادم است جهاندن اولمقا	جو کچونک کجفا بحد و عدالت	خلمیچون در سزین مدد اولو
بو برنمت روح قدسیده نوی	اولدر انیا انک مقیمی	زینلندی مکرک ککله	نه فلسون کاکیر و سیز اولاشه
مقام انیا اولی در	جلست انن روح اصفیاء	کچر چون خوجم ترکستان زمین	ابرر ناماه هندستان چنده
قلور لر ساکه خدمت خور	ایچمهر لرا ان هر دم زنج بکلا	ابرر بر برده بر شافع بلند	قوتب لوطیلر ایلر ان چمن
کویم بندن قلور جون الی	دل بوون بکن اکلر قن سن	طونزه بر بری منقار سن سکر	او تر بر برین طور سن بر ابر
کچرک بوون ایچن کور کدن	کور رسن غیر بوق انن اکل	فلتک سر سن عکس براندن	مکس اولش هال رشدر لر ندت
		اوفر هیز بری بر در لور قدن	اولدر ساد دق و تقن عدن
		حکیم ایلر کای آزاد قوشدر	دروقت تقنن عدن ساد قوشدر
		فاز زینت ایلر بر طولی قصده	سلام ایلر سیز بیچاره خسته
		دشون چونکه یار اندن جلا	اورمجت کویور و بره خدان
		چور سزین چاکه استاجار سن	نه در مرم عز سیک یار سیم

نظر فاکه اولین سن حکایت	تیر سونا کار بیک ساکه بوی	هاندم ارتر لر سوز ساری	بور چون اندن اکثر لر بور آدی
ساکتف اتم اکثر سکه بور آدی	بیان الشده در هم ایله ناز	دوش لر خا که وجهه او لر سر	غان ابدی بجا دون دوله سر
الا ایچس نین هر مخ خسته	بور ارقه د لیسای بر لیسای	ولی تیز تیز تیز اور سکه	بودر د چار اولاکه ربور سکه
زیر کور سکه بو حظه خا که	کیشیمدر سکا چون عالم با که	ناتسغ قلوب ایلده و افغان	حکیم آق کورب اولر بیجان
قدیمی انقیالت با نجوی اولد	بوسری آله جان دن رانجور اولد	دار سلطان ترکستان زمینه	وارد آخر کوجون خوب چینه
کجوب بو پرده لردن اهل آتاد	بوسازک سوزن اکل سرافراد	همین اوله طوی طار بوخیالی	کورد اوله طوی سید بوخله
در سکه اوله سن بوران همزه	سری هفت دودن ایله پرواز	دوش خا که او بو بیچاره درخت	هان طوی اور رشولدم بر و پله
سوز کوجاناک اولسون دانه	اولاس برده کیی سان محره	اکلاک خوش ایچی او کجه	حکیم بودر د بجا که بوسکین
چکن کوز لرو که ایرت نهاب	اولاس خاب برله آتش و آب	اوچر طوی قوز بر نرد با نه	اتر طوی خولدم بیانه
اولاس خراب بختن شیله	سکاستفا اولاجسته درود	حکیمی هندن سید اولد خوش	اولد شان ادوجلان آرز
کرت آتیمو کربیدار اولان	بوسر آریله بر خوردار اولان	خاص استر سکه ایچاق تیلیم	ک اوله طویلدا نوبی با که علم
درین بختک المنی خواب غفلت	سعی عرق ایلیش کرد ای غفلت	بقا بر د وار اندن اشقا اول	بقا استر سکه اولد کینا اول
بو خوابچره قلبس شیله مرده	سکین اوله سن محشر میلاد	نغم اولسکه کالدک خون بی	لبور سکه بد هسبون ره
بودر حیوان او بر مرد اولرسن	نارمه صلیب اسرار اولرسن	اوز کدن اولکه اولکدر خا	در سکه جلدن جانک فانه
بقر سکه خرین او بر سکه بچین	ان قله ک بوسردن نه خیرین	بور سکه سینه کشف اولد بو	اوز کدر چو تکه بو کشف قلبی

بلر سکه شیم تاریک روشن	بودر یاده اولدو رشیر و غن	چسپا اولق کرمن بر نفس	اکر کرمه در سکه بو بولیم
چار قطر دوش شیم اولو سحر	کدر قطر ادا بر دن فلور سحر	کد آخر زین لک با بن لکدر	بو بولک شرط چینه وزن لکدر
وله قطر دان و ارتکافت	همان ساعت قبول اتم نظر	ایر سلطانکله قول بن لکدر	فلور با بن آدم زن لکدر
دل اولک اوله انن ارتکافت	همان خطه قبول ایلم لطف	بو بولع هر دم اولد بوش آت	اکر قلیق در سکه زین دوسن
اکر زین بکن ادر کهم مضوعه	ایر در ک قطر کید ریای نور	که عطشان ادر سکه ابر غین	سوز کلوسن فلور سن خابر غین
اولیچ نورله سایه برابر	قریش نور نور او نور برابر	انچون لذت ادر من جان مسخر	حواسک چون اولو بو ایلم
حالی اوله ترک ایلم مضوعه	دکله رسن مسخر حلو	انچون فلور آدن حق محلی	دکله بچونکه اینک محلی
حلولی اوله استغراق اکل	توفیق و حقیقی اکل	کور عین قصر آید اوله مکدر	بودر مقصود بو دن ای برادر
دست بورازی اوغور شید اسام	اولدو راکه مطلع خا که بطله	انچون ظاهر اولمن این لذت	اکر در سکه اولدو رجایه و سکه
که نقصان بیک بل اشوبیل لجه	قویوب بو با بدی بون بچدم	بیر لذت هان حقیق لفا	جولذت وار لکدر مقصود
چو ادر دم عاقبت عرش چینه	صانتندم ناهای با برین	انچون ظاهر اولمزا نه لذت	دل و جان چون اولدو رشیر
نه اقلدم کربار د اروفزاد	اندن با بریدک اروفزاد	بو جان حلسه اولور در لولذ	بچوندر ک ادر کن ریاضت
که قتل برده کسون الحجاب	جاناکدن کور کل بونقا	وار ک عاقبت در قله نفته لکدر	کلوسون خفته لک اشفتا لکدر
دستار که که ای نور دین	کور غن بی بر ایدر با برین	اولا بیچ اویر کن با که بو پر	اوزندن او شفته اولمین دور
		اوزندن لاجرم بیزار لکدر	بو بولک زاد چون بیدار لکدر

چو این ورمی اول سلطان مطلق	کور رخا که تیر جان مطلق
طور کن با زید آکلین اجیزد	بیرد جلد اولند روسته
دشمنده که ای خورشید اوز	نکودت اولیا اذن عجز
ددی بوندن عجب یوقدر که فضل	اونون چلبه ابره کن سخن
نوختر عجب کس کس کس کس کس	عجب قطره اوزدن و خرد ر
طور کن فضل اولنر کس کس کس	نوقله که وارن قلد کس کس
اولور چون فضل دین کس کس کس	اولور کلد رخا رخا ی کس کس
بودر یا که موخو خن قس کس	هزاران کس اوزدن کس کس
بو کس کس کس کس کس کس	همان کس کس در انجق هویدا
بودر یا قدری قس کس کس کس	به ابره کس کس کس کس کس
کس کس اولور کس کس کس	اولور اولد کس کس کس کس
بودر یا دین و بر انجق نشان	اگر جهان و کس کس کس کس
بکس کس کس کس کس کس	که کس کس کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس	که کس کس اول کس کس کس
اولور چون کس کس کس کس	چو کس کس کس کس کس کس

دل کس کس کس کس کس کس	پوزقان آغله بر دم اولد سرور
چس کس کس کس کس کس کس	کور کس کس اول کس کس کس کس
کس کس کس کس کس کس کس	بوظلمت کس کس کس کس کس
چو اصلک کس کس کس کس کس	وصاله کس کس کس کس کس
حضور کس کس کس کس کس کس	هان شایسته کس کس کس کس
قویب و فضل کس کس کس کس	که عتق کس کس کس کس کس
چس کس کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس
بوفرت کس کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس
بفلمت کس کس کس کس کس کس	بکس کس کس کس کس کس کس
طور کس کس کس کس کس کس	چس کس کس کس کس کس کس
بوجانک کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس
اگر مایه کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس
اوز کس کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس
پیشان اولد کس کس کس کس	اوز کس کس کس کس کس کس
الکن کس کس کس کس کس کس	چو کس کس کس کس کس کس

فلاک کس کس و التمثیل

طور کس کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس
بکس کس کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس
دورا اولد کس کس کس کس کس	کس کس کس کس کس کس کس

بر چو عین سومیتم ایسا دم / اکا در سیده ناز و نیا زهر
 فردن که در سید زیا دم / شکر اولدر کویا بن بریبا دم
 وحشت برله ان دشمه و وسه / بلی بن مغز اشوبیله نهوش
 نه بود کلور ارجون کک باه / سنک نکت وار سورن با کرایه
 کلوب دیوانه ایدر که ای شام / بو عاشقن دکله ر اویشیه راه
 دره بو سوزی دکرسک سخن سینه / طبعک کزدر بو عشق لیکن بن سینه
 ان صیدک شفا سن وارین یوق / کله هم اولورم بن آسج و سینه
 این در سن بکا دیوانه ای شاه / کمن طوق سن بن آسج ناز ای شاه
 ولگر ایلمه در دیله بر آه / یازین مال سلتک و بارو بیگانه
 سنک عشقک دکله دم بنه وار / کمن ون عشقک و سنک صفا ناز
 نه صفتون بو کولکله بو سینه سخن / بر طالب نسوسون آلی مطلق
 اکمن عشقک صد جین اولور سن / دکسن مره عاشقن صبر اولور سن
 بنه باری نکالیم وارن یازیم / بی تالیق ایلمه کلور ارم
 حکمن عشقک روی ایسا سن / هفتراوش عاشقن شایسته شام
 سنک وارکن بو کلور کار بارک / فیه آدن اکمن باری یا دست

چاول بر در کردر کدیول بر / بو یوان جمله مخلوق لنگه آک
 نه در بودر لودر لوجسته و جود / نذر تیجه در لوکته زکولر
 کر بار بو او جور بر فیضیون / نذر مقصود بو یخه جسته و جود
 چو آخر بو لک بر منزلت و آک / بیخون بر باشک وار سیک لک
 برالدن طمک اولمن چو تکصد کار / نذن سومت بر دلا بو یخه صد
 چو صغیر بو کولکله ای مقصود / بیخون سن طهر سن اریلمه بود
 در سکت عشق لیکن کامل اوق / کر کردر اشوبیولک یله دل اوق
۲ التمثیل والاشارة
 و آریب محبوتد بر دیوانه افکار / در اولمشون ایسه عاشق آک
 اکا محمود دبر وار ای شکر / اولسن بن مان درون خست
 نه حکم اندو که روی زینور / بکاملت صفا سن زینکین در
 او نکر بو زینک اوله لنگه اول / بیخه کینه لر سیم و رزم و آک
 ساح و ایسکلیت یوق تمام / کچی چینی کچی تاریک کار ک
 نه چون بغلو بدریا رسدیل / فارسی داخی آک کورد بریل
 جلیسمه در چیکان خرد منه / ندریمه در طرفان هاز منه

جوهریه ترا اولور عشقون نمود آک / شهود اردکن اولور نایوبه اول
 دو عالموم قدرته دسته بکر / قرضتک میندن مسته بکر
 بو غفلتدن آکریب آنا اولان / بو اسرار یله بخوردن ارا اولان
 کولکلیه بو دار لیکن دتیار / خله بارو کولکون بیجا اغیار
 حدایه کرایه فی طرفه الیمین / کور سیه کوز لرو کستر کونیک
 چو شفا یار و کله اول کجکله طبعی / کیندن پنه آری و جان اکله سچی
 عجب در بارگاه لایق بنا جیل / قیوسیه ناموسی اول کله اولیل
 من ویلادن کجکله کور اولور سن / قرین علم بر نور اولور سن
 دین سلتک اولورن صفته بودر / سن و شایه لیدینه سناکه بودر
 اولر قریب ایچره حاصل اولور / اولور فقره ناکت در با سفنج
 قیود اولدر جهان اولدی بن کار / هفترا اولدی طفله بکر رشیکار
 فقیر اولور اولور نایب در رلقدر / یقینق در ولی معور رلقدر
 فقیر اولدر جهان ایچان مرد / کشفک ماسو اسندن اولر
۳ التمثیل
 بو رسمه در یوز آری بر بر روز / اولدر غل خرقان بر لر سوز

کر که رغبتنه اولد لایق اولوق / کجوب وارندن اذن عاشق اولوق
 کجاق سن شاولد برهنده / ککلن راسته برده او یله بو
 بو غفلتدن آکریب آنا اولان / بو اسرار یله بخوردن ارا اولان
 کولکلیه بو دار لیکن دتیار / خله بارو کولکون بیجا اغیار
 حدایه کرایه فی طرفه الیمین / کور سیه کوز لرو کستر کونیک
 چو شفا یار و کله اول کجکله طبعی / کیندن پنه آری و جان اکله سچی
 عجب در بارگاه لایق بنا جیل / قیوسیه ناموسی اول کله اولیل
 من ویلادن کجکله کور اولور سن / قرین علم بر نور اولور سن
 دین سلتک اولورن صفته بودر / سن و شایه لیدینه سناکه بودر
 اولر قریب ایچره حاصل اولور / اولور فقره ناکت در با سفنج
 قیود اولدر جهان اولدی بن کار / هفترا اولدی طفله بکر رشیکار
 فقیر اولور اولور نایب در رلقدر / یقینق در ولی معور رلقدر
 فقیر اولدر جهان ایچان مرد / کشفک ماسو اسندن اولر
۳ التمثیل
 بو رسمه در یوز آری بر بر روز / اولدر غل خرقان بر لر سوز

چوهره تر طلب کارد کرد	زبان پیرین و کمر کرده سرد
ده چون وصل جانان جا زینم	آن تکلم که بوقدر دل زهر
انچه ز کسه بلزا ولدین اول	نه بلسون یاوی و آرن عقوبت
چکه ببولن چشمت پلشتی هم در	بوسود آون نصیبیج ردع در
چکه بخندن ببولن کمر کون	بویا د طور مندا ولدی کما ارن
چکه دریا ببولن بر حسیب کن	هنوز او نشسته که آن نشسته لید
چکه خورشید بود در اجن دور	قالید را شب ببولن زان و نوح
چکه ماه اشوب ببولن او کت	آویدر بومسنانی انجمن اسیر
بوسود آون زمین و زناک تر	بویخصنره فککن حلقه بر در
بودمدن او ریه مشور عین هم	قلم بولوحه بصمادی قدم هم

الفصل الثالث عشر

ترا ایدر سلفدن عرش اعظم	نظما ایوب صور رینوا کله
بیلورک و ربک حقه زخیرم	که هرگز بولادیم اندن از بر
بویحکمه کسکی یا جان اولیدر	فامحکمان و سرگردان اولیدر
خبر کسک بلک آخر فتنه لرون	بوشاک آلتن یا نختن لرون

بو کهر لینه تازد قکان بولنیز	بودرد لاجرم درمان بولنیز
بویحرم الحقه طلاق بولوق در	صوف کینی کهر دن اولوق بر
بوقدن البدن بر لحظ ازاد	عمل کله دی عمره لولدم شاد
بویحسنت نامت جو قلم از بر	چکه قانیله یا ودم نیجه دناز
بیردم کند و دم آسود کردم	بیردم ایرمش الم مقصود کردم
طولودن دور بازار رمانه	مادم تبرین اور مادم بنام
تسکتک شاد هم روزگارم	کسکه هیچ باغ نوبیادرم
حقن برض عجاج ورد هرین لجه	هر ازان دور لویش نه هرین لجه
هیئت درو نصیرت برله پیام	دمادم اشردم در شرمسارم
نه قدم اردوی نفس حاصل	نه هرگز اولتم مقصوده و فصل
ازد رونق درودی کرم خالم	ولی غالب در رجا د مالم
قلم چون کتوبی کاغذ دن کلمت	چکه کله ی بدن کلمت
چون قلمت کلمت بی کشته	زبون اولدم بویحرم کوز کشته
کوکچون در در جانان بر دور	نه قلمک بالادی دوران بر دور
جگو بر زمانه ای چرخ آمان	بوقدن تاضله بر دم فضالت

<p> چکرم صا ز قبلان نظاره چکر حکم طمد کاره سستم چکر بدم بوبلن جنت و جلاله کورد بر اسباب پسر خسته او در بر نفس مستانه ایدر جوش کاور عقلی صور چون که نه رطاب دیو چکری کورد کن بواسطه محزون کندم اولیضه شکیبانه کونم چون آجد بگردم کسستم دروغ اولدم اسیر بر دم آیین اسیری رسم اینیم در بیفت نوبدی بولمیدم بوجو که وجود من هلاکت جانم دکم جهانک نیستی چون که هستی </p>	<p> و لیرضی ایچو طغلم نیر جوانه و کراغیا ن جسمت با ره سستم نخستین منزل اولمشور کجانشاد دوزخ بر استرانه چشم بسته اولور بونکم دن حیران و مگش نه بر و آنا و غن مسلط بر و ابلا زبان حالله در ای هانور صترم م بن کالمشورن جینه راه دخی اولکامز لن دور ستم اولیدر مغز کم کام نخستین درین کار نخستینم در بیفت در بیفتا نلست نه اصغر اولم سوید دو عالم در دردی در زمانم دکم عدود و اولغو هفتیا رسوخ </p>
---	---

بویجان

<p> جو سلطان الدیکچن ایلدی یقیا آرو اریسه بوبولن تمیزلک چه کر کتیلک عزیز و قیمتیه نجه سیز ایله هرک کشت زانک بود رسنه قبری و ز کارک بود رأیی چرخ بی وفا نلست بچر لیر بیله بی اکیلیک سا جانان کر که غلله لمان کراغله کارک دیوانه اوله بمن بود رسنه دم نسلکین نخوشد نظره دیر بر نسا تم نه خورشید صبحی بویخته نرک نه خورشید در غم نه کانه سفاس و آمد در دردی و المیر </p>	<p> عجز و در که نبران شکا دیب نه در یاد که اولمشور دن راه بود ریاده نمن پید او نجان که اهری دیون و کراضرا سیکلی بوخر مندون اسکریاد اولک نظر قبل که من بویا رکاهه او مارسلک اشپور دکاهک و ستا ستک ککدر کلب با دشمنی از یو دیچکر اولکینه حواله آکرا اولورسه اول شاهات بیخ بیخون قیله بیغشاه آلف میلو جوس غافلین انک نلک منون جو بلین نون راصلک کتیلک بله کتیلک و کتیلک اصلی دار ایلم بویا فی و صلا کله </p>
--	---

چکر

طیبه نجران اولی آدمی مایه	نکیرن در هفت سیر سبزه	چکرکان ایچ اوست چکرخان	چکرستان حاصل اولنکسیر کار
اگر بر لقمه اسبک مسر	مجال اول بولنق شاه بخسز	مکچر در آه و دین اولوسی	که بچو قدن قلبا بش اولوسی
و اگر مسکین می یارن چکر	بلا در میان و جلیه در دین چکر	دیاضتله بچرستی روز کادیر	چکه کند ز قدرستی آه و ز آری
چو بوقدرستن اولنکره اولوود	اگره و نه چقائن کوریدن کور	بیزچون فقر و فاقیله کسکه	ابر بر سیه ناکه دست گاهی
بو ایوانه چقلن نزد باسنز	که جانان اندلدر اوله چکر	و اروب قشام در ای مرداشا	بکافتد و بر کله قبله قشام
اگر بر و در قلمسه چکر	بلیتر حیا بیانشک نشا	ور رقتاشه نلخونی زو کایف	اکا ایت دیورنیشک استخو
سکا که در کتک نشاده در دام	و از ایچ اولد صبر و ایله ارام	کوردر رو بقی قشما کیک خرد	زهی خرکه هیزد کله خرد
سکا و خرا و ایش جان آفت	ایمان خاطرک عمده شوش	دیگر ایچام بو حکلدن خیرور	بکافتد و بر مدولک باکچکر
بوتره کرغا قلیسک قلی نظار	و کرد بوز نیشک استخو	چکرچون بار دره و ازان الله	کولر استخو ای نادان الله
اگر بر مره بو مقصوده دست	هین نم بلمه بومستی شکستک	کدر بو استخو آلی ایخیر سوز	چکر و بر یاد ایچ اولن چکر
نچا بو عفته دن خیزون اولون	دو شوب بودا لر میچونه آو	چکر کم اول بودرد سبیله بار	چکر در اوله آه اگر چکر
بدن خنینه اوسق طبر غیر سر	که آخر حالک اولیسر سلاسه	بودرد لاجرم در زمان چکر	کتاب مجلس زمان چکر
بوزینه او رم کرد و نیک استیغی	بوسن آخر آنک کرد شیغی	بو مجلسن بیکر سبیله اولن	چکر سزرد هرگز غیرت اولن
چقره هم جوهر روزدن اولون	دگر آفت منالی میچر سوز	چکر اول اولن سیدان بیلر	بودرد غین در زمان سید
قنان نامت قورسک دآچر نام	مطیع اول کره کله رده آه		

بل طایق چکر خور اولنکسیر	چمن منصور اولور در اولنکسیر	بدرین آفتاب نام بود آری	نور سوزن اولنکسیر
چکرچر دست عمده خوقدر	بود و راندن و فایوق خوقدر	کواشاده اطله کسبه کار تادی	بیارا اهل اولوب ترک لیله تادی
چو بوقدر یاری عمده اولنکسیر	کرکه ر لاجرم جانان اطاعت	بلسک کار ساز و عاید استاد	اطاعت کول اولدو کار بید
بویار اولنکسیر یاری عمده	ایک کار یوقدر کار یوقدر	دمزون بیخشا و برده بار اول	سوزن بر دبله سوبله برده اول
بو کشفده کل اجلر د کسوز	بو بیروک مرد سن قورلکسیر	بو سن میمیشک او رمیلدم	چر نشاد یوقدر اولنکسیر
مکبر بود بر دیوانه بید	چها ندن درده لکسیر	بو سن میسقله جانان ایچ	که هر دینا کور کشف اسرار
قوسدی عار و غیرت نام و نکل	اورده خلق عالم که سکر	نذ کلو استدم یاری مو آفت	مواحق حسد و عجبده متعاق
بو حشون بچ اولد بوانه	کور که یعدی کولدن توفاناکا	کشی آرتن چون هینسیندر	عدا آید و زخاک بیلر لغزیندر
باشق فلانکه ایدر حقه اولنکسیر	کد اطفا لیل اولدو سبیل	کولن چو کیم بولنهم نصیح	بود مدون ایچ اول اولنکسیر
اولون طاش بیزمدون توفاناکا	کچیلر ایچن اقله من اولنکسیر	صور رسله اوچور در راس بیات	خوش اولنکسیر و عیب و قناعت
سویله من بوری میچاه ایچ	اوم سن بو سکنسته این بوسنت	اکرم دیلک اولون خویردان	کورن مرد آه کوردر رو بویردن
کجانان جانان آسان هم اولنکسیر	چکرخون اولنکسیر هم اولنکسیر	سکامردان دنیا ده زنا ندر	سکر مردان دکل اسلدر زنا ندر
دوق درده دکل دیار د دور	که منصور اولن اولنکسیر	در سکه دمی عیبی ده عزت	وارا بچ اختیار ایچنکسیر
یقین آکل خورشید سران	کیم زرم اولنکسیر	بو باک باده اولد یا کشا حد	بو خلق ایچند بولنکسیر

جهان در چون نسیجگاه غولان
 بری و صواجر بر برده مصیبت
 جهان چون کوه طلوع زلفت و کوه
 بوسید آن که بقدر آ که سرحد
 اگر جان در مادم غرق خود در
 و کرا شیشه زلف اولمز آفتاب
 اولید غرق خون چون کوه بوشه
 جو خسر اولد خرمی است خود
 آنک که عقل کلنده ندر کلاه
 بویولن شول قدر رسا کوه
 اولر چون اولت هیچ آنک هیچ
 سنک کلیدن اولد سیم کیم
 سنک اصحاب کسوف کور صفات
 قوتیل سنک صفت بواستخفاف
 اگر من مرد راهیست کورته راه
 بو عالم خلق اندر غریب آن
 بی روی زویر اجتن بری غیبت
 چرا مانند بی روی های خود
 نه بشار طویا اولدوران و غل
 و کجیمه بود درن بر و ندر
 و کرا عین اولد سحر لطف
 یوزرقان این استیواستخفاف
 دمی صورتی فرهاد کوه کوه
 بو سن اولمز خمر کیم کیم
 که کوسویر سراسر غار سا کوه
 و اراجم کل نظر اولم در هیچ
 بی انون بویولن بصدک قدم
 او شتر کج حقره دست یادن
 اولر اصطف کشفک با سینه
 خلاص اولد بنده لکلن او سن
 اگر

اگر جان اوینه در بر سا کوه
 نخر آندن قیصر این نوبه
 قیصر سنک تلخ دارونک مخمور
 اولمز سن سردن کجیمه
 در اول دیوانیه بر مرد مومن
 فلور دیوان سنوله غم را
 کور چون عاقبت بینه
 هیز بر با بی طشر کین حرمین
 کور که اوله سن کلن امین
 کور در ده کورده سنار سر
 بوزر دار چون در در غل
 بویولن چون سچیلن دار در
 هزاران سر بویولن ذر بنور
 هزاران جان بود کاهک
 بو شاد دیون ندر آفتاب سر
 سپردن کلین بوکار زار
 شفا او نعت طیبیک مهندین
 مصتاق اولمز بوردن کجیمه
 کور بینه الحرام اولور امین
 کجاندن استیواستخفاف
 قیصر سنار کت بیدن حرمی
 اولر علی بن با و در در غم
 دنورا کلین اندن هیولن
 کور سردن حقره در دیو
 همان ساعت دور در در غل
 قیصر فرق اولور سنار سن
 هزاران بکر کمت قطر دریل
 هزاران دل بولر کیم کیم

دک کاتین و التمدید

انطلسب زده شان اولور برده سن
 در میان صغور مرد و خیمه زویر کیم

او زکده ناکه بوی اوله ناکه
 بود درن نابرون بصر سن
 او زکده کیم کل ارتک نفاک اوله
 کجیمه ندر در حقد با بان
 قیصر بید اولم جبران اولرون
 بویولن سن اولمز بویولن
المقاله الحامیه عشر
 بود و زانک نخواستن دیا بیک
 نخواستن جلیک کورنک و تارک
 نخواستن کیم بیدای انک سن
 بیزدی یاری بو عمل نمانست
 بود و بالکر کورلده نخواستن
 نشان و در کسنا رقت لرد
 دوستی جعفر بو کورده آفتاب
 بجه بشام بویولن کوی هرده
 شراب من صومنی سا کیم
 حقیقت عالم کندن بو خیر سن
 امین اولمز نفاک اوله
 کجیمه ندر در بید او بینه
 قیصر بینه اولم بینه اولمز
 کورده و فقر جوع اولدم
 دلجووشن و آرد رسکن بیک
 سنار اولمز بی بله باریک
 جیم اولمز انک ریا طی
 کرا اولمز غرور و زیا قیصر
 بوسود آن دم او رو بینه
 بو خاک الشن بان حقره لرد
 اولمز رجبان بو حقره لرد
 کون کلن زوادی بینه در

بو صغور جهان غر فای خود
 جهانک لرد سن ناکره آکل
 ندر کجیمه جهانک بویولن
 جبراعک عاقبت چون کور اوچیس
 جهان ندر هیچ ذیاق دانست خدر
 جهان بر خوش سرایتی وفادر
 جهان چون هیچ امشا ندر سنار
 جهانک بودی نابود اسکله
 ندر بینه صوندی اشرا اولد بیک
 بولنادر و کیمینه انک خویون
 صقن دنیا مخدن بیله اولمز
 جهانک نغم کدر مرهینه
 ندر دنیا انکه شان ادر سن
 سراسر کله بویولن فی غرور
 آن بود بینه غداره قله
 نه بسون کس خلاق عالی چند
 جهانک نجای خجله برده آکل
 که بولنجه ارشمن هرده ایچی
 کجیمه دورا کجیمه کجیمه
 بقیار ذات هر شهید لاجدر
 وفاسی وصله جانان خضره
 فنادن قیصر کوراندن بقیار بول
 انک هر دم زیان سود آکل
 نه نطق برادر اولمز آخری خضر
 چند بیدای بولاله و کلین
 بولور سن قله بینه بوننه دیار
 کدر کز شاد سنی انک غیبه
 سراسر ارم دیوار ایدر سن
 گران بینه ایست ندر غرور
 همین کس کیم مردار قله

بیک

اولسرا عاقبت چون جمله فانی سراسر گشته طونوک بر طایفه	چو بقدر عرکت باینین لیسکی سراسر خورشید در نین لیسکی
سکه همی ز شکی بردل شکسته مگر ایله اولر تا که خسته	بود هرات سودا تون چهلین صفا و شاد سی خندان چهلین
اید چون آت غزالی عیادت که اولسه یی کا عادت عیادت	بقیان بکلی اویجیح سخکار مذکولوقان اجریه ایلیم عاد
اگر ایدر بلورین صحت ایدر اولین صحت مایه به عنبر	الوزیرین بدن و وزیر برینه الوزیرین بدن و وزیر برینه
جای این ایله و در کبیر خسته که ادم بریح آتج دانی شکسته	آن کرم اولی ایلدی درو آخر که جهان ارا اولیسر سره آخر
بلورین چون فنا در آخر کار ماصتی بر نفس کرم اوله بازار	مجاود و در کورک دور زمانه که کیمسه آن کیمه کورمن استی
بود نیا سود نوار اولی خنود نیا ندر سود اوله آنکه اوله بود	آین بیه رنگهای اندر باغش کمی نوز کج اور باغش کج
محقق ارا که کور در خنود سبیدی عالمک کج پیتم در	چنان ملزله کل چون که کور چکر هین کیم در کرم اوله سرور
بولان دبی اولید چون که مقصود جها نکه در نیا فی آنتاره بود	اگر کیمون در کتک ای چوان مره که و بر بریک ایستدق دسود
سراسر چون نیا ندر سود دینا قرنا بود اولدر بود دینا	باورین جیح چو کج کوف و غادر قربو کج کیم اولیسر سره
و برپ دنیا بولر عتی اولر بود هرک محنت استی بولر	که نوری المادی النور کمی قوما دی آخر سنه لندن
بریح و بو شران غافل اوله جها ناک استیمه مایه اوله	جهان طایره بکیر بر کشفاده خه جان هر بر نین سر پناه
ذهبی و شری با نزهی سود که هرک بود اوله سا کنازه	هزاران جان و سر و اهر برین هزاران نوری و اهر بولرین
قرنا اولر دن جها ناک بود سنه نیا ندر سود آنک سود سنه	چکر هر بود و یون بیک رنگی واره هزاران جیل و نین نکی واره

چو

سرا ناک زینته اوله مخرور بقوب رنگینه زفاد اوله سرور	ارینجه نهرم بود جفا لسی کورنر بیک برکن صفا بی
چرا نکی که کور که رستید قلن هر کوزه اندن کورده دور	بود انا ناک عیاب ایی واره که هر بوشده یون بیک نکی واره
کورین کور و زن دور کور و ب کجه آید سید ریاه و بود ب	هین سن صفا انک مسته سی ایدر هر دن بیک جام بلای
چرک کار کور نقش نگاری کبودیله سپهر سجده و آرد	اولکم انبیا و اولی ادر بویجیک محنتن مبتدا در
هین دور کور و آب سیه قلن زینته کج کج سیه در	قونک صمی غالدن المور ضیبعیله ناک انده و عیدر
صندک عیج بچک انورسن خه طایره بکیر ناک خورسن	زور کیمه اده اولمز ناری نور کیمه اده اولمز ناری
نیک کور و نسه بوزن طولا هیش محنون اولدر ناک ایدر	نخریندی اولر که اولمز نوالک نور کیمه اده اولمز ناری
خه دور افته بوزن ناک برکار مذاری بود و عیون نالوز ادر	نور کیمه اده اولمز ناری نور کیمه اده اولمز ناری
فلک بر طغنه بکیر چون بر اخلو دور کور خطه انحر کج سیه اخلو	نما کیمه اده اولمز ناری نور کیمه اده اولمز ناری
سرا ناره بچون سفت مغرض بر هر خطه اورسک جبار افق	بهر سکت فی المثل بویجیح نم پند بهر سکت فی المثل بویجیح نم پند
بکره ون ایسی لکشین اور اوتکلت علی هر و ایشیده در	کجه آنکنت اولر کوندن بر افق کجه آنکنت اولر کوندن بر افق
نمکن اسیا آتیدن خا سی اولق عیج اهر ایشیده	یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده
که و دی فلک بر دم امان که اندن عاقبت المادی خطه	یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده
کجه کور و نسه بوزن طولا کجه کور و نسه بوزن طولا	یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده
اکور نیشدن کبیک کله بالک قبور کور و نسه بوزن طولا	یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده یونوز لجر اولن کوره بر ایشیده

ارین

وآرامتگ ناله ایدن پیشاپی دوست	وآرامتگ ناله ایدن پیشاپی دوست	نور شریف بدلسون اشدر دوج	صغورد ستار مسکین دستر بوج
قیاس ایلمسن کوار ما شنه	در من طامشک الشن شیشه	نظرده جون اکابر در کوزن	عجیبی حسنه شهید وسکر کتله
بلر دک شیشه کر که شیشه کمد	بلیدک نیر کمد و پینه کمد	جو بیله ر لاله کیمی دین داغی	عجیبی با عدن خوتن کوروس تراغی
قلور فرجهاد المدون نیغه فریاد	ایدر جون شیشه کره نه شیشه فریاد	جو بیله اولر سلطان خولون	بیزر یا عن یلت اکلایر کتله
بر غمذ پینه کادو پینه صقون	در سکت شیشه کار شیشه صقون	بیت و آتشیل	
که حقد ر این باره کان قدره	انچون کرمد ر باد ارفطرت	جهاندر شیشه کر دکافی ایشک	لکن آغه بن هر چاکستک
بوجسک انون اوتوقه جان یوقه	بوسکاک حقدون ارتق خادوقه	بولملینر جوسک اندان اولون	چمن بولین اهلر ادا اولون
بلورسک جان باطن سن دکمن	سزهنی سن سن دکسک	جوسک اندان اولون طلق	اولون سکت که بوقیمت اجمن
صبرست کجهان بقدر دور	سن اولحقانه بکر قله ک اول	نه طامش که آتسن اندک صفا	هان سیک در رسکت نشه
در حینت کور سوسا کوروز	اولیدر کچر ظلمت سا کسک	تسکت اندان اولون اوقه	کر و سا کوطوقه زانو و غلک غلک
قورسن هر بقض بر باداغ	چقر کاکور سن بیخ راعه	جوخامش در در بنیاد عالم	دارا بمرسته دن هیچ اوزوم
صبرسن عاقل سن بادشاغ	بولرسک برقر کوجا کجاغ	دشدر جوتکه هفت ادم دام	مز اغت صدغاک نه خاص و ام
اور کدن غری کورم سن اراده	جوبله وک کچ خلوت بر اراده	تسکت بر قات بولم رکاکت	چکر جانک هزاران دروغت
اولون بدم قانع زمانت	قراغت بولین این جهانون	وکر بر بر منک اوله برین	اولون درده پرد درین
کاملین قدین عمر ضایع	کلا بصفان سکرین کبی قانع	در بغامته رسکت و کون	فتان سن حش من آروسن

کرکت صقیقها لایسن بوبرک	در سکت سا که معلوم اولدقد	کون طوقه و غیری در نچرسن	نه بلو ایلم اولر نه اوچرسن
بفله بدب بیله و براندن کدر	بر آوج صخاک اللق بلدن نظیر	کون نوری چن کجک کتیشیل	چرسن هیبتدن دوکر کتیر
اولیدر اولک خالک آخر کخالک	بلاند سنده عاران فضلک	نه خوش کرم برت و اربالک	بولملنده در کم بیل سالک
که مشق خاکسن هر پاره بخون	تفکر کمال کساکت کجیون	قلوبن کورا اولسن نوره دن	صبرست کجهان طلمت دوروز
تکبر لم بخون دردن برون	جوبله کت لایم اوج خاک خون	آتد اکلر سن خرشید جبار	اوله بوجرح وحدتون بوبدار
که کبرها کمال اهل اتمه	تفکر کمال صقن فله نکبر	اوزکن جوتکه یوق بوقیت	نرمه این سن اولد نوره قلم
نه کورسن غیر لایق اولد دلا	دین خنده در دت کتیر کتیر	کلا اولد قلا اوزک شایسته نوز	اولون نوز خرشید بر سرور
بودردن حلقه کیم قلا بوز	تکبر اولیبتن زار و محزون	جوسن شایسته اوزار اولسن	کجی بودین دن دیوار اولک
که ایلیمی قلبدر کبر میخانه	تکبر نه کجوب اول حقدن	جوبوخانه دکدر لینه روشن	کد نظر اولدورکن ساکوزن
که آخره و شرسن کتیشنه	آتمه بوجهانک وار لهنه	بوروزدن کچ ایفت اجیب	اولسن هدم خرشید آتور
نه وارن بوآر بود اولد سچ	جوبله کت اولک کتیر کتیر	در سکت کساکت لایق	بولختون کدر قلا لایق
حقیقت باطن اولدر ظاهر اولد	باورسک اول اولدر آخر اولد	ایورسکت وصل خرشید شفا	بوروزدن کدر اکل صواق
بومیدان کما اولکم قیامت	بوجرح الشن اولمشور کتیر	اگر در سکت که بر نوزم که بدم	بجد جوتکه صدر اهل خورم
همین اولدر که بوش کتیر	بوقضات رضع حفظن کتیر	نوزم طوقه بوجها نه	بدلسون نوزیا اولملندانه
		قدرتک سینه صدرک بلورک	هل لایت بر کتیر کتیر بویک

د لرسک که صفت بقدر خلاصی آید و کل حصص ایام دن متقا
 د لرسک اوله قوی بی شانک کله در ترک اوون بی بیجا
 د لرسک بالی هر د اود زود و کل استرسات لکن خار دود
 کور د یو طلمه اتن زمانه کله دود خور افتر برانک
 طور که چه بود ریاضت و خمار صفتن که تا هان زبون قلوب
فصلک بی و التمثیل نفسی طرافته از مرد و بی
 کور دویای بر مرد آرمید چقه هر دم چهره و زندان اول
 صفان اتمه قورسک د اخیانک مطیم اوله کله در دانه بی
 جد قان ایچ ایستنه چو ل جگر سز حاصل اولم کله
 طور که شبیه ایلم بیچ جوی تمام اخله بی بر دم اولک بی
 دژی دژیا طور سنی که خاشوی ولیکن فرقم که این
 سکا دایم دکل را شوارا کورس عاقبت جیست بر خمار
 بیجا کشی اولیسر سندن غرقه کچی شرفه چقیر سنی غرقه
 بو آرمات بلرون دکل دکله بواشم لک سکا بندک دکله

المقالة

المقالة السابعة عشر
 چکرات جهان سا که نیکتر مقامک عاقبت دیر زمیندر
 کمنه سور مدی بون صفا کمنه کورنگ بودن و فایح
 ایچ قاپولو بریک وان طله بریدن کردک و جقدک بر بند
 بر سندن اولرسن آخر کار چقرین بوسر دن چار ناچار
 کله در اولیه بون فرارک کچه کندن اوله آهیل زارک
 کاکله لکه اسن کرشمه نشام بنوا سون بزور آخر سا اهرام
 ارحکت ایره ماهیه هلا چقرین عاقبت سخته کهدن
 اولاد کله لجره کتجره حرام آتلا اوسته که طهره سرتیجا
 دکل دوران البدن کسرتا قلیس عاقبت سینی و خسته
 سکر بو کندی بزچان شینا اولدی شینا صفتی آهینا
 کور بریکسه آلی که کور ش نندن کله و کتک سینه کله
 ندر بو کندی کتک دکل دلیج دکله کور خسته هیمه در هیچ

انجون کیده بی بی فنا ده که فرعون که واریم وار باد
 کله ایغون اتمین سکنی لجلدن بختله ریش لر طوط املدن
 نه بود ترسن اولدر ریش بارک دوشرسک سینه وارجه دار
 اولرسک عزت ایچ لرسک کدر لجل ابره اولرسن مورکتر
 اجل ایچکون لور سیزه آلسه سکر اولسه برده
 برا عاجل کله برید آغی برینکن اربود کیمیا باغی
 حبه یضمان لده نار فرقت که بیور که در کسکرو بنه
 اکردت بوغالمن و کرشمس اولر آخر کان لم تقن بالاس
 بلوغتله رد سنی ضایع کفن اسکندر اسکدر لک
 فلک داکه آخر داراد بور جهان اسفند یاری مزار ایدر
 فرید و نک فویدر باشم خالت ادد بر زهر سین روین ناسک
 نه قول یور اجد شاهه سلطنت اولدر بی حضور الیکان
 انک کلندن ایچک اشک بیان دوشدر خاکه تختلار سلطنت
 کله کور بلن اوله کاه اولرسن دوشترن خاکه خاک راه آویر
 و کرد دیا اولرسک جملطف دن چقرین کور دن آخر اعلیق دن

آر

اکثره زیان اولسات شالی شکار ایلر سنج حیات شغلا
 کولک بیل اولر کله پیکر کیر اولرسک عاقبت مورک ایدر
 اکثر شید اولوق اولسات کاله دوشترن عاقبت آله زواله
 اولرسک ماه بدر آرشیه کالت یلورس عاقبت وارده هلاک
 ارمک کت اولرسه روم افزک جومرک ابره اولر عالم کانتک
 کولک سندان بولاد اولر کله شاک اجل اضره ادر سنج خشتی
 چاروا دوشتر سیک بیل دوشک اولرسن طعمه می کرمان کورک
 کولک آید اولر کله آتق نژاد و بر رسک عاقبت بوخالک یاده
 اکامه پهرین برک سندر الوب کین چک کور کهدر
 قتل چاقی نجه زن و مرد کد کیمشد رجهان دن بود و دده
 بجهر که کورس برجهندر فدیجون سرور و ایچون سندر
 فور ویتربین فرسنتک فرسک نئی عیان دروز قله سیر کتک
 قو حجاب عالم جای تا جای رخ نکین دروز قله سن مای
 لولود سر ستر کوه و سیا بان کلور ستر و سر و خراسان
 نظر قله جهان بر درجه و جام لب چون بسته و چشم جوابه ام

که خاک اولمقد را خسته کرده	کرای غافل کس بر آزار	نه هاون وار که اولمنازدا و تو	نه چگون وارد کلون دیکه و تو
بزم کیمی اولرسن صکر سزده	سوزک کیمی بولک اولدن بیزده	نه طیف که بدار اولکته باد است	توز بدور یا فریدون یا قباد است
الکن ایل کس یازین یار	حقق بویله در چون عاقبت حال	توز تو و غی بو با و خاک بیزک	صورت سنک طریفیدر بر غریزه
		نه برده که کورسن بر کیمایی	جعبه د بجزه بولگوت کجا آهی
الف لک کیمیه و التمثیل			
کوز غاش	بولر بر برد - برد یوانه بر یاش	صورت بر اهدادل برقی لوا دن	خبر و کل کجا کاشد ادن
نه صورت قالمقی اول باشن	بوصورت نهن طویر معنی بولجی	جوابن ایله وردی مرده آگاه	خدا ک کاسم کر کرم بر او غاش
بومعنی دن اولرحیمان مدهقی	مذرا اول باغ ک ادمن سن آتی غاش	دو ز چون کاسه سقر سقردن	بر ایلما آتی علم و حکمت دن
مذرا اول باغ ک ادمن سن آتی غاش	کسرقا اتمشدر ان سن حی حیرت	برده آله بویغه نعت و ناز	طوبه در آله در لحنک دان
که برد رویش باشی و ریای غلط	در اولدر سن قتل دنک و حیرت	لجور د چونکه عمری غی بولجی	الور اکشدن آنک خلیفتی
بجلمز لاجرم سلطان در دوش	علی باشدن که بجهت سبک و بی	بوزر اول کاسه آخر در خاک	دوشن خاکه وار باد اولکته
جواخره بر اولاسیدرین و سن	مذرا باشده بر سودای سن و سن	اگر طیفه دن اسکنت بر آج غلط	صورت بولک سولیکه خایه نژاد
مذرا بر فرق سندن بن غریبک	بقاش ارغون بزد راخرچو ضمیمه	همزادان در دو حوض بر انا رب	ایوب اید کحال روز کادی
یور بفرق اتمه الملسدن بدست	بقاش ارغون بزد راخرچو لباسه	سراسر شرح ایوب ک سرکده شقی	غ و شاد بیدن اول بندن کجته
مذرا بوحا و هویدی و سلاک و کتور	سن و سن چونکه معنی دن بار	اگر اوله سده دوزخ هوش	اشته هر ذره دن برضه خوش
مذرا سن حای هودن جسته و تو	برابرین بجا چون رنگ و بود		

بوملک و مال و اسباب و تمتمل	قیامتدن اولیسر بویو که غول	بوملک و مال و اسباب و تمتمل	قیامتدن اولیسر بویو که غول
بوتندن و قنذر عم خور اولرسنک	اویان بو اوغور دنک دایه غول	بوتندن و قنذر عم خور اولرسنک	اویان بو اوغور دنک دایه غول
نفسدرباد محراب دو آندر	ایتمه عکله دن چرکک یار آندر	نفسدرباد محراب دو آندر	ایتمه عکله دن چرکک یار آندر
کچیسر عاقبت دوران عورت	بولیور لایم با بان عورت	کچیسر عاقبت دوران عورت	بولیور لایم با بان عورت
اگر چرخ اولییدی نامساعد	مذرا خاتک اولیو هر سمساعه	اگر چرخ اولییدی نامساعد	مذرا خاتک اولیو هر سمساعه
کوک کل غافل اوله طوبه بخت	که عالم طوبه طوبه در علم و عیش	کوک کل غافل اوله طوبه بخت	که عالم طوبه طوبه در علم و عیش
اگر نازیه کچر سله دهنلرون	اولور سن سندن اخترفه لرون	اگر نازیه کچر سله دهنلرون	اولور سن سندن اخترفه لرون
در انا اولدوغه عورت نوز ناز	که جان چکله را اولیو کچرک آنا	در انا اولدوغه عورت نوز ناز	که جان چکله را اولیو کچرک آنا
اگر عالم عورت اولسه صدسال	نفسدرباد حاصلک که اولدر کجا	اگر عالم عورت اولسه صدسال	نفسدرباد حاصلک که اولدر کجا
ضعیفک بویغه بیلدن بر نفضد	قالب سرتشربا د هوسد	ضعیفک بویغه بیلدن بر نفضد	قالب سرتشربا د هوسد
چیکر عمر ان اگر حوق جمله عکله	سراسر حننه و درد و المادر	چیکر عمر ان اگر حوق جمله عکله	سراسر حننه و درد و المادر
اگر خسرو اولور سنک ملک بخت	قوش بویغی کچر مرک کجته	اگر خسرو اولور سنک ملک بخت	قوش بویغی کچر مرک کجته
نرسنه شرح ایوب ک بولجی	دمادم چونکه فان طله غلط	نرسنه شرح ایوب ک بولجی	دمادم چونکه فان طله غلط
بقاش کل بوزندان قاسی	دکله در جای امن و زنده کای	بقاش کل بوزندان قاسی	دکله در جای امن و زنده کای
لجور کورم در سن د بلیت سرک	نه ورسه دیل بولجی دو کبیر	لجور کورم در سن د بلیت سرک	نه ورسه دیل بولجی دو کبیر

مقامت چون میان خاک و خون
 بومنزلین فرار اتمک جنویدر
 نظر قبل اوله و آخر ندن سن
 نه وارسه خاک و خون در سن
 ازلده حمید و نزل ساکه مشعل
 هم آخر خاک اولیس کبر و منزل
 چوقاندر اولت هم آخر خاک
 نرسن خاک خون اوله غلغله
 دم بوستریه کلسک دروین
 وفا او مق جنویدر خاک خون
 که هر خاک و خون او معناه
 چه غدن فلورسک پار حاشا
 اومرست خاک خون چارشا
 آکرسن پاک کرنا پاک اولرسن
 کلبسن قاندر آخر خاک اولرسن
 کیمس بو حاشا اولماد یغشاد
 مکر خنید اولاکه اول آزاد
 بو عالم کس نه ی علم اولرسن
 اگر بر دم اولرسه بر دم اولرسن
 ند کلیم اولرسه سپروز کج
 بر ایچ صواب چیلن امله خدیج
 قوشن کل کبردن قشاقله
 اعمیست اول کچینر چو بیبا
 چن نفی اولرسا که بویند وک
 اغشاد وکله اریسک امله کتک
 آکاکه کلور لادن اتمک کار
 حکایت عبرت چیلدن اولرسن
 کلور جو کرا ککن کار کک
 ده مکتله اتمک سز اولمزلرک

و الکاه

وصیت قلبی مرد مال بسیار
 که اهلینه ابروز آتک بخنار
 حکمدر پاک بلور اتمک مجلی
 اولر هر مشکک اتمک له علی
 آکرمهش اله بر حبه زردن
 در اول مسکین بیله بوخورد
 اتمک در کله حبه احسان
 قودن اصتلا اولدی حبه آن
 وصیت اتمکدن بوغنه کجی
 طوبیسه یگدی کتدو برد لخی
 اولیسر جو ککه وار اوله جلاله
 الکله ورد کو کدر ساکه قالا
 اتمک غافل افتاده در آه
 اتمک غافل اوله مرک ناکاه
 اتمک یوزاب عقلندن کورک
 طور اتمک دوشری کورک دورک
 در دنیا بیله عقلنده قورک
 اول اولر حشر غافل ورک
 جهاندر که سر رسن زندگانه
 کجی عشرت کجی عیش غلغله
 نه بله کجی بیلر زین لککن
 بو کور غافل اوله بن لککن
 طب اتمک وار هوای زندگانه
 بلور سن چون دکله رجا و کتک
 در دنیا زین دنیا به قله وک
 قودن کتک معنای و دعوی قله

مکر بر زین جهان به حقیقت
 اولدی زین در ملک اتمک
 یلوب یلر یوردی زین درک
 اول اول زین دن فرمن درک
 ادر جو زین دن برخانر سینی
 نه بسون اود دشون یام بیله
 مکر بر کجه دشوی اتمک اتق
 کور کجه بیله بیله زین اتمک
 قتی اول زین ایچون بن لککن
 به هر بر زین به جوین لککن
 ای ای فانی ملک زین چینی
 بو اود زین چیلر اتمک
 اتمک طمعه بو کندن نشین
 دوشرا اتق بزهر زین هم سن
 صفور سن اول کجه قتلور سن
 یقین بکل کتدکم بلور سن
 چنک ابلور بوجان بیله
 دوشر بر درده هر بر زین سن
 اولر طوفان بو عالم عزیزناش
 سن اتمک عرق اولرسن پای فوق
 هاین شوبله قاور سن صفای
 اولر بر درده هر زین کتک
 کور سن منزل اولسن رفتی
 چوق بر کدن طو اتمک قله کتک
 چنه جوق اتمک اتمک اتمک
 چنه جوق اتمک اتمک اتمک

چینا

بجز بوفض غوغه قول اولرسن
 به دنیا سومکه مشغول اولرسن
 جفده را کانی عمری لادن
 بر اتمک وار مدد بخش اتمک
 در ککن هر دی سلاک جه کتک
 درینا وار کتک عریک را کانی
 عجب مقولن اید بدرسن غفلت
 کور کجه کجی به هان بر حقی
 قتلور زینک بودن سنی آکاه
 که تاسخدن ککاراه اولر آکاه
 سکا بو کتکه لور ککار جویدر
 صبر سن بیله دستار اتمک
 سوا و این سز خلقه نکتک
 اولاسن جینه و دستار بوز
 کجاسن جامه لکه صد سن کتک
 اتمک اولر کجی باسک اتمک کتک
 طور ککن سندن بود سن سنی
 کیدر عی با هوای جام و کجای
 چو جسمک خاکد لرض و هوا با
 غزوبین در زین باله باله
 جک کجی سویدم سن دکتر سن
 چو کجی سویدم سن دکتر سن
 بو تریک غور ز اتمک در لک
 وار اول اولر زین اتمک کتک
 در لک کجی بوغدن اولسن شاه
 دوزن کل بن اتمک اولر بولر آه

بویا زاره کر در جان نشارک	که جانان اوله خفته آلت	بنویسید اورین صفا عطا
که طولا وین بچوش اولان	کرافن قوشه باشن سکین وگا	اوکلن ایشورمهله بویا
کی لولاب وین لایان و کریمان	کھی هشیار که هیست اوله	کراولده هشیار لست هشت
نه هشیار که اوله مجلس نه سنک	بلی غوغا قوبر بومست لکات	خجه یوقالی دوغر بوهست لکات
سخی برکسه صفا ایفناده	ایچیرک باده بومست اوله ز	کرکه مثلک هشت اوله ز
جیاصلک خاک و فرعلک سخته	سواد الوجهه در اوار لقدر	بودر لکچار سبجی لقدر
بوخاک واستخوان و بودک و		
برالک برله نعت دیورسن		
اولجون عاقبت نفسک فتا		
تک هر چیزی که کوزوق لقدر		
سورسن بولد بولند ز صفا		
چو کره مرده دن قلده کفن با		
رز و سیمک کجیم اندک صفتی		
بقب کوز کرد کیم بیچر اندود		
بودر کن ایچو که بته بر خار		

الحکایة والتبیل

روایتدر مکر برین اسک	دغ غریبی چواله اولد ناکه
ایدر چون صبح اولجه نالواه	ایر هانتقدن اواز سحر کاه
که بیچاره نلوه ک فاند سحر	چنه حضرتدن ایلمن سحر کاه
کلور کلچ کجه اولد پیرا	حیادن صبح اولجه ایلمن آه
چکر اوله مشد بولد در دیله	ولیحقدن اوندی کله سحر کاه
صنلح اولجه چوند که برین اواز	که هانتقدن اوز که اوله بوزاد
که ای مسکین بذر بوجا نینک	کبھی حرمین ایدر سن خفه صبر
عجب درکا هشتی الله بودر کاه	نه خاموشاق صغریه نالواه

بویا زاره

قونیا بران چنانغدن اور لای	که سیم غم که اولدور منزل قها	چنین ارقیایک برده نعت	اولرس خسته دل دره المان
آلن بوکسک لبو چو کیم قها	صنب ایران چنانغدن برج بایز	نیست آسک چکرین صغری	کدر سندن صفا و ندر سخی
دوشر ایران اچینه سر کوز اول	دوگر کوزدن هزار دان آتک	کرود بوجا نکه عمک هرنضن	هم اولش هم درین هرنضن
کوزرا اولش بکلی وادی نغما	ایدر آه اوور رجیفه و نغما	نه ناب و فونک کرما در سن	نه بر دم طاقنه سرما در سن
کل آد دینا سون سکین سکور	بورهری اچیکه قلعه هور وار	اولرس عاقبت مسکین اولین	بوزندان اچره برکوت جان ویر
او کولمکله د نیای هوسدر	همین اوسته دشمن سسکدر	فلن قانک عجمی و برسه سیک	بقا اقلیمه زندان قاسی
نه واکدر که بوانق قلو سن	بالتی کیم بودریا به طلیسن	مکرای کوزه محض کلیاسن	بوشلمسک اولکلن کلیاسن
بووادی نه ورسه عوله بکر	همین اوز کده و به مشغول بکر	نه صحر کیم بودریا به طلیسن	بوشله ب کیم سن اندر لکل
صفتن بولند و که مشغول لقت	کچقن دکم باش بوغول لقت	درینا کله دی عمر اولتک سیر	بو صحر طله و له الا بولد و له ده
قوی جانانی اولدک جا	قوله اولد که اول سلطان مشغول	اولدور لاجرم عالم طعیایک	فله سون غرده بقدر خیر سیک
بو صحر آه که انک پایانی بو قدر	بلور کله انک غول چو قدر	چکر خیر اشکلن مور سنم	صوقر سن خلق سنم مار سنم

بودر نیانک که عددر ریخ بر دی	صفا ولدکی در ریخ و در دی	صوردر برعا فلیچو بر بخش	نذر دنیا اگر سعد و اگر بخش
متلده زینت انک بر قباکی	اکر قانیهله یوز بر سیک بیای	در ابر اندر که اوغش در کله	فلور لر اچیکه آتک هوسدر
یوز بر آتک طولور لست سراسر	کوشن استی سینه طوشنک برابر	طو بر چون جوق اچره و غی آتک	دکر کم اوله طاووس سینه خوره

نغما

اگر کرم این بقعه از قدت
 بوحضرتن نذکوزارا اولرسک
 نه دکوا غلبون ایلسک زاد
 اگر تکلیبن و کرشادی اولرسن
 جیحکرا تشیدرموچی فاندز
 بوحضرتن دو عالم اولسه کایه
 اگر برکردن اولسه سنن هوش
 دوزبون هرنس برکار قدرن
 ازکن تقنی که اولسنو پسته
 فغان ایته اولسه سخت کایه
 جویوق تقد بره تغییر غلظت
 خاصم بولدک چون کمال
 جوسن هرزخم برکینه اولرسن
 عندن علمک اولمه مستوش
 اگرچه دوری چرخک اولسه کلوس

حکمه

چکرکه دستدرک باشکندر
 او آریسه عفلک کل نظرقل
 صدق کیچ اولرسک اوله سن
 نظره کور بو موجود انز برده
 چکره هوشنی طلوه بو بر تو ذات
 او وارایسه سنن عفلک
 اولدو جمله اولیترو او کت
 اولدو چونکه هریشنه ازکن
 سن ای عطار راه کویجان
 سون دنیا چو نهدد کل تو
 صق کس لاین مرداره قله
 جهان بر دوزم مرد بخوار بکر
 بود بولک غور شتردن حدوقل
 سلیمان چون کجرا نکش تریوت
 اگرچه کسکس بازار عدمدون

حکمه

حریص اولجهان و جاهای دوش
 قول اوله بالی افش امیر اول
 بوزک حقدن نکادندرا ورکله
 بو بولون چون سنگن سن چخاله
 غذای روحکن قوت روانک
 کراولمه سنکله نفس فروت
 اولدکن کج قدم بص راه دین
 بو بولون مردسک مرد دستله
حکمه نیه و التمثیل
 حکایتی قلدری بر صاحب کراشه
 درکن دفع این دونکی خیارک
 جمود اولدکن اوتدری جیروا
 المجنون سیم وزدن قلده خاله
 شود کلن نوز او عور اول اول
 اکه دلدرک امدی اوینا دینک

رشدیه

اشیدر آتی اولدو دینک
 نه درسن بایکه در آیدر قله
 زهی نیریندا اولدو دین مسکن
 کجکر دین اشچندن اهل
 اولب زنده مقام خانه خاله
 کل زلف سیم کروی چو زلف
 بو کلنن که ادین اذین
 بو بولون اویندک با کجیون
 جوشن هون بر له تن اولد قله
 بلورسک وقتدر ای مرد غمناک
 نه یپر کدر سنک اشبو خرایک
القائه الثامنه عشر
 دریا بولدک چشم حق باین
 چوغفلک برل کچدک روزگار
 الف فکک هوسون دال قله

رشدیه

دکلر غم دینای مانی	دکلر غم دینای مانی	صبر و ایسم اولدک اولدک	یختک کجی چون اولدک
خچور کست چو کست من غم	خچور کست چو کست من غم	یقین دروعن قورقین ایله	صفا کست دکل اولدک
انته بر نفس دیاره کارولک	انته بر نفس دیاره کارولک	ولک الکت دکل رحمتی	قلین کجی آکلنجه نمازولک
سکاسندو چون درلوباد	سکاسندو چون درلوباد	الوکه طاول المزولک ابایی	اکثر صلت دکلن سبایی
وار ایسم کجی چور قله زار	وار ایسم کجی چور قله زار	برغز هدم اولق شیر سبایی	صحت شیر اولدی چون ایله
سنت مکلون اولدک زاراغلر	سنت مکلون اولدک زاراغلر	همین آتشدن ائتک در فواله	الندک پیر اولن طویق پیاله
اکرا اولر سه اولد بر خط خط	اکرا اولر سه اولد بر خط خط	اجلدن بویوکه بغلامه نغیر	گنه در زشت خاسته اولن پیر
چولده کسه دن بوق سادک	چولده کسه دن بوق سادک	صبر و کصصیتدن اولدک ائله	چوقلا دی سکن طاقنه ونور
اکرا یاسنه ابا دا اولاسن	اکرا یاسنه ابا دا اولاسن	کلاب دیدن اوله کفن کجی	بو ایله تلخین اولن چون پاک
ججان وصلی روزی اولدین	ججان وصلی روزی اولدین	کساکه قز یغن چلشد رابا	اکر و بواه باز اوله قل دام
چوقدر سندن ارق کاهه	چوقدر سندن ارق کاهه	قبیلاره بیدن چادوناچار	سخی بوجرخ روبه بانخلوچار
کیارین قالیسین شوپله	کیارین قالیسین شوپله	و کرسن دان سن عیله پیر	اکر سن خفته کوردون درون
در یعل کجی عمرم جنت و	در یعل کجی عمرم جنت و	چوقنت کار در در کار اولدک	جبه بو خفته لک بیدار اولدک
یلچ یو بدم و حرمان قله	یلچ یو بدم و حرمان قله	قهای هویر بشله آه اریوش	ایردک عمری چون بجاها اریوش
نسیلم تسلیم بجاها قله	نسیلم تسلیم بجاها قله	جسان اولدم بر خط خندان	جهاندم ک بوعدن انغم قله

دی ای نوز جی زنت کانه	دی ای نوز جی زنت کانه	قولهفتار ابونوم امدی عاده	چوقلقت قلدی ک ایوم عیاده
زروسیمک ساوان اوله ایتم	زروسیمک ساوان اوله ایتم	خلاص اولدم جهان عقال	چوکچدم عالمک سودا المذن
چو عمر شصت ابوب و بر دانه	چو عمر شصت ابوب و بر دانه	تم نیاک اولدک خاک و اردک باده	جهان لوحی بدن قلدی عیاده
دوشترم شصت چو کست و	دوشترم شصت چو کست و	ولی بر آرد زوخاک بر سر	چوقله زار و تنها دین بر در
بو شصت چو کور ارباز و قیصر	بو شصت چو کور ارباز و قیصر	جهان نماب کلام خاک کندم	اگر شادان و کر عتک کندم
کوزنت شصتک طبعه بو کانه	کوزنت شصتک طبعه بو کانه	نسیلم ک بو لیسرا من خا لسه	چوین کندم بر من قالدی قالم
انک کربو کاندن شصتی واده	انک کربو کاندن شصتی واده	کوزم باش دو کدن باری بده	ضمیم جرخ الندن پشته خدر
نمان بر شصت کویا کانه جیح	نمان بر شصت کویا کانه جیح	دم سر اولدک هلام زار و عیاده	چو باعدی پیر لکدن باغنه قاده
کانه شصتی ایست بر زمانه	کانه شصتی ایست بر زمانه	انچون کدکل دلدن عیاده	چو کافور اولدک موی شجاده
بو شصتک چو کله قودم کانه	بو شصتک چو کله قودم کانه	کیقدردست کوم عنج خندان	شور سه پیر اولوب دوشدم
جسان کسه چکرن کانه	جسان کسه چکرن کانه	گور آبرته بر کون پیر اولچک	یختار طعن ابور بنی کور خک
چکر شصم اوندن طولدک	چکر شصم اوندن طولدک	فیه الحکایة والاشارة	
فی اولدم مردم حجاب هذک	فی اولدم مردم حجاب هذک	گور بر بیر سب تا اولدک	مکرکه بر شجک یار جان
شراب عجب ک ایردی دده	شراب عجب ک ایردی دده	اوزنیک قامنی بالایم بکوز	بو کلس قدی پیر اولک بام بکوز
نغفلت واد که بیله اتم شد	نغفلت واد که بیله اتم شد	دلرون که الم زر برله آت	دی صغیر سن اتمو کانی

اولم دن کنوی آخر چونکه برده
 بوی کجی کوردم آتوق نظره
 بقاین بلام که کجیم هم بلیسیم
 مستایم که ظاهره اسم
 چه کرا برده الم نکلتن کینه
 ولما ولدم مقیدل چار و پنجه
 درینا بچم اسم سنجی هر دن
 اینان ون غرقه در بای حشر
 نهی سودای نه حاصل درینا
 زهی لوتینه باطل درینا
 سنجین سا که سندنه نقا
 اورکلن کجی کرض اول حیات
 ارسن کند و دیو ادک سورس
 قویوسن یاری اعیال سورس
 حقیقتن شکاشن بارین سن
 خدا یا جمله من اولد لر بیز
 اورکلن کجی سگ اعیال سن
 عم دورانه فرسوده لر بیز
 جو ویردک عقل بلدرک حقا
 میسر قلک اسرار و دقایق
 معاین اولد عینه غیر کدر غنا
 کمال و معرفت اذن فنا و بر
 فنا ویر نفس خاک ایله اولد
 بی خاکه ایتدین باله اولد
 بشوم توکلن روز قیامت
 کومدن جان بخشش قیامت

المقامه التاسعة عشر

جو خدر کور و کلن کار او زمندن
 ضروری و لمشم بختار او زمندن
 نه ایقن داردر که آت اتمه میفر
 نه طوش واردر که آت طوش
 نه سوز واردر نه آت لجمدم کجی
 نه زهرا و لاکه آت قلمم خوش
 چو ویردم بودی با بود اولده
 بو آستندن همین برود اولده
 بو منزل انکچون کجیه قلمم
 که صیدم عمر هیچ و هیچه قلمه
 اگر چه بنفلمم بو بولن صحیح
 ولینن نه بر دریا که منزل
 بو بولن چونکه اوز قدر منم
 نو لیدی لولیدیدیم هر منم
 فایس که بلور حالم سر انجام
 چو کوزن خواب دلدن کنده
 کوزم یا شعی و کور دیام آتیه
 قنن یاد ایسم اقام شب بینه
 کجی عمر عزیز بیایلم یاد
 چو ویردک طورد غیبه اذنی
 زن و فرزند مال و اب اوست
 حقیقت مغز باقه بو پوست
 حقیقت کجی بو بولماره بکدر
 اولار اغیار اگر چه یاره بکدر
 بو بولن آتیه چاکم بخند و کجی
 کبر و کند و من ایسم بلام کجی

اولد

باز چو زبانت اولد قجر چراغک
 کوسل بورغان کور ایا غلک
 چراغک عاقبت چونک او جیس
 سن انی چیدی بو کون چون کجیس
 بو کاشن چون اولیسر که کلن
 کند قل طوت بو کلن سن
 چو بویه کاسه جان حوز و دلکیر
 سکا بر دم عروس ایسن تقدیر
 انک هر سنک بیک ماتی وار
 که هر شاد یسنک یوز بیک تی وار
 اگر چن بو کجک یوستی سن
 دمام اسبو حوتک یوستی سن
 اگر سن بوسقا اولسک صورتک
 قویو جاهی اولر آخره جاه
 صفاسن سورمک استریمک
 قناعت قلچ واردر لایه نانک
 دکلمن سیک ناموسک کوزنک
 سکا بنز مدی کونن براتک
 دیار سکه پشند و یا اورق جی
 وار ایسر قل قناعت نیم نانه
 بو بچادن بترچن سا کجرف
 قلنن عروکات قل با علمه صفی
 قنن خند و کلایه ترک ایدرسن
 م و مهربی کلایه ترک ایدرسن

حکایه و التمثیل

کور لر بر فقیر خانه قاهی
 قویوسن باشند بر کونن کلایه
 قیلوب د بر بر کسسه اکرشین
 صتر سگ بو کاهی سوبله کجین

کل ای نفس حسیکه متباهی
 جعفر علی الطلسی کل بالایی
 کولک ویرم بوشوخ و غنله زنا
 قویوسن کجی غنله رنکه زنه
 اولور سکه دلورنکه متباهی
 بشوکه صلاتون الشین بارین
 قیلوب بو همانک نه کجی جوقدر
 بود کجیه جیه زبیر نی جوقدر
 هوو عجیب و کبر و شهو و آذ
 دروغ و خنغ و محفل و غفلت و آذ
 تو چو زرد لرد رویند بر تو
 کجی سکه برده لردن دو تنه دور
 بولر هر کجی کوه آتشین در
 کجی بو نونار دن اولکیم مردین
 جهانن هر کجی ارایشکدر
 بو بولن لاجر الایشکدر
 قویو دنیا کجی اولن سکا یار
 ندرسن یاری که اولیا و وفادار
 اوله شولدم اولرسن ستر
 ایدرسن حقه ناحق شناسی
 جفر سه دولت جا ویدا لکن
 ناسف کلیم بر دم دککن
 زهی نادانکه ملک جا و دانی
 صتر چن بر بو کجی کلایه
 جهان چون بی وفا و زنده کدری
 نه حاجت بو کجی کلایه
 نکل کلن در جهانک جز آغی
 وجودت اولد چراغک اولد

بچین

شده طو اولدي ساك شهزادگي
 كه اولين بونون اوز كه هم بوند
 به اولون بنده اولين نام بگير
 به منشن كره دشنام بگير
 اوزك شول دكلو قلدك نام
 اولورسن آج اولورسك نام
 چي قور نام ونكلك سرحضوت
 دريضا قلدی بو ظلمتن قوزك
 بوعدن اوليسيدك دل دونيه
 قچن حنكج اولورده هرايمه
 اميون بلدك بالايوزيرك
 اين سن بن سن ميرووزيرك
 وزير شاه سلطان چورخنداد
 اكرن احتساج انك سزادر
 روا ميدير كه حقيك كن اميرك
 اولان بنو پيشاه ووزيرك
 جبر باهه وزير شاه دلدن
 كيدر سم بر نفس القوي دلدك
 ايدرسك اكم قيل اشوبنياد
 كراولدر كايتا نك كار سزادر
 چو حقدن غير بو قور حكلمه انك
 نموي اذن ابر رطف واحسا
 خدا يايان كوستر بلوغر بر آج
 كرسنج چلارت بشنه و پياهي
 سنك غير كينزي قله حنكج
 يونه ساك اولسون قوق آقا
 قواكدر چله نك سنن امير
 ايقدن دوشه خلفك ديكير

الحكاية التمهيد

كورد

كورد بر شاه بر دوانه نزل
 ايد بد رخا كراه انجمن منزل
 دراي ديوانه بدن استهنگ
 قلم حاصله استهنگ مرادك
 جور خشم خرد خورشيد نام
 در بر سر بهر عالم خراجه
 ديوانه دوانه اولدم شاه
 ك قلم ون سركه دن ديكه
 چو وارد حك عمادك لطف شاه
 بنو اشوب سكار دن خلاصه شاه
 شه ايدركم دكلدر شاه بر آك
 بو كفا در دكل الاسلام
 ابر اول ديوانه اي خورشيد
 كه علمن افند من ندون بون
 ميكون سنده ايدرسك زاز
 اونفر سنكه در سن شهر بام
 بو عيكن بر سنجيه سنن قوت
 طوب در سن بنه رسله و ملك
 نظره كره كلكه كوزك كور
 بر آك كيمي صفا ظلمتي نور
 چو كره بنه سلطان صرهن
 صناس مرد جسم جان صرهن
 اوقوسن بن آدن ميروولت
 هم او بيز سن بولدن باشه
 دريضا بنه دك سلطاني قوت
 صابتدوك ايزوك بو طوي
 كور سن هر هر هن خلق بيه
 اولدر رسلت دنيا م طليار
 ضروري كورد و كينه فقير وار
 كراوم اورده كور قرار

كرد كه اولان ناسون دور
 كظلمه بر اكلز بر بره نور
 ككدر اجتنابك هرايمه
 ضروري بنه كره حقه اسدون
 اكر بنه اكر سلطان اولورسن
 كتمه كاسلور سئ شاه اولورسن
 قناعه قل كراوسه يقينك
 ايدنه هر صدي بني قريشك
 اكر بو غيبه خويك رنخي خويك
 ايدنه تكبر بال سن خشي خويك
 جو بودك نيم نان بو نيم جانه
 بلورسك يقض و با اورده جانه

الحكاية التمهيد

كورد بر شاهي عرف اولسن نور
 كور بر شاهي عرف اولسن نور
 يتورسق بلكد اكر مش نوره
 كور بر شاهي عرف اولسن نور
 يتور ددوش بو نور انجمن
 شنه ان عرف اولوب خويك
 ايكيه د آج چيقر سر صبا
 صوق بو خنكدن ابر رطله
 ديوانه درويش ابر سلطان دويش
 صوقدن سنن حقدك بنه اش
 يم نورا اولمش اول اوزك يم نور
 دلا اولمش دارك باره دان
 اول صبر و قناعه كار مردان
 كركم مرد صبر درد اولسن
 كركم مرد صبر درد اولسن
 ايكون در هرايمه صبر هودج
 ك صبر ايله اولور هرايمه مفتح

كرد

اكره صبا هم - هر جرد
 ولي الصبر مفتاح الفرج
 چا ايو ميكن كلور هرايمه خدا
 ثاق قتل ك اولدر كان رجان
 قچن حرص اولدر حق صبر اولور
 انجمن بيدي آدم ان كنده
 اكر حرص اديندي صبر اولركم
 قلدی جنه الماوي ده آدم
 نه دن قه مشح آدمك حرص
 اولك حرصدن اولمشور بنه اش

ايشتهم بحكاية سويلنا ايل
 كه بر مور يكر بر دانه بر سيل
 ولي حرص اولدو عند دريقا
 چو كدم در رمش نه نصاي
 دور چون خان بن پروانه ايلد
 قلدش ابر بشور قور ورام ايلد
 قور طوفانله كيد ريبانه
 نه چو قالور نه كدم و نه خانه
 سنك سالك همين اولد مور برك
 كوزك وارد روليك كور برك
 اولو بدر حرص ايشك كرفشار
 بارسن كيه كو ندر لور مدن دار
 صرهن طويوزين آخر طو برسن
 بو باشه عاقبت طيرت قورسن
 ابر بركون ايل طوفان ناگاه
 نه خيلك قورسنت نه انجمن نگاه
 طغيانكار و بارك چار و ناچار
 بجه بركم اولد آخر بو با زار

که تیرن کن جی بلخز قوم دیرغوش	که تیرن کن او لورسن اگر هم	اولور بی هینتی ظلمت آدم
د دی مور علم اشغ ایفرغاش	آکر چه آدی بی هدم اولور	اولور کلبیله محرم آدم اولور
که رویا هیله ایلماشی ساز	نه در سرت کم آکا دمساز اولور	مکر باوز د بوسوزن و بر لر
که صر سرتسه ایله دی نور دود	یدور بی کته بی آبی او کر لر	زبون اولیچمن قلیچ د کر لر
اوزینه مسکن اولشور بیچاه	اگرینح اگر سلطان اولورین	چوسکد نفس سن کیمان اولور
اوزردی طاشنه باشه طاشنی	چوسکد نفس هر دم هدم مکر	کجه کوندر انیس و حیرتله
بوجهدن طفر اولیچاهم طایب	یارسن یوبررسن بوجهدنی	دیارسن طوریان نام آت
امیر ایکن اسپرجه اولورین	نوکلو و برور ریسک آکانا بی	فوسجیک خله صنایع اولور اولور
نه لشن مینام بی شوبو جاهت	بلورین جن کوزینور زیدر عده	عورین رزق لجهون اولور
کرکه چاره حیدر الله اورده	قناعنه ن ایدیدک اگرینجیر	زبون اولور دی اولدم اولور
هله که کرکه قاروبا بی تازی	دیلمسک اوچننه ساک مشغ	قناعنه قل کقدر تریب و زان
که سکر نفس وست کنن خوشه	مکرو ایدر بر حیراد برجاه	ایرر بوکسه آن نشتم ناکاه
امین اولور کسکر هینتینت	چکر کن ایچکه آب ابرمندن	دوشوردی بور کیمنی بوغندن
اینگله کجه کندر هوبو بازی	چکر چون اولور قورونک جلالین	چقار سر سرتسک تریب

فصلکایه التمثیل

چقر اولد قیود زجر بیسه سنک	کفر و ش نانیانک ایزیه نیک	سور تیر کسه بسواک آکا پاک
دوشور اولد ماش اولورینجی کیم	چقر و قور دجز اعزین بیتر آق	پینه یله لکه ایلمون قناعش
بلور سرت لطف رزق قیودر	عطا و نعت و باقی هوبور	بسواکلت اولیچمن کرماسواد
رو آیدر مکر بر بار سازه	ادی قیلوب سقر قلعده ی اولور	جها ندر کفر مع با بن یایب ون
نه باد و برق و امانت و استی	نه باد و یلخ وارنه ناه و سیم	قبلیق بوسو ایچون سواپه
اکا دیر بر کمنه ای دلف کار	ندر حالت سنک یو کای بار	بیلمور سرت ها ویر عین هوادر
او توموشن بر اوده زار تنها	نه بیک و آردن ایچک نه قماقا	زهی غفلت زهی حرص و زهول
د دی تضاوه کون هدم وار	که هدم عجم انیس و محرم وار	سن اولیچمنه چون حرصت کم اولور
بنیز شوی رزق نیک اولور	که رزقندن ایرر با که هر تویب	طلبه قوشلرده بویمار بکر
کل امک مراد سرت زندن کم او	وار ایسم رزق اوچندن دهم اولور	لبه دریا ده طورمش سره کنن
هوس قیلا پله وزیر و آجیه	دکش بریا بی انشور شوبار	هییشه نشنه لیدر سینا برغم
نه بر سرت چون کدر آخربانه	قناعنه قل و ارا ایسم نیم نام	کجه نشتم بوسودن ایلمون
حکایتد مکر بر بیر برور	کانه اولمشدی تری سرت کافور	کجه نشتم بوسودن ایلمون

فصلکایه التمثیل

جو اول بچار به خاک او کعبه	که بر سو ز نور عبا ره	فمه عقله و اربيه من اردن	دبارك كه امان به جنت
كلابيه تا بن فله بار شر	كلابيه كد بارگم ترايه	نخيل اولم سخاوت فل سخاوت	كه بر جنته اولم كس خبير
موسسجان و بره و الله نبي	بتره فخر دن اولم طره سدخا	سخاوت قلن اولم كه در زنده	دي خوش كور يه فرد همچون غم
بود چون عاقبت كار بخيلي	كر كدر كه اولم مالك خيلي	بيلودن غم بگدن غم اولوم	

في الامكانه والتمثيل

بود ربا بچره وار بن غم و پش	كل اي دنيا غم دن غم تر و اش	مگر كه بر نخيل اولم سدوي نماز	كانك وارد يچيه بدو دنيا
بوعدن قه ز لوبه به باك اولون	تفكست قفل كه آخر خاك اولون	طوب و ادم اولم قدم عباد	طوب و ادم اولم قدم عباد
كه آخر خاك اولم سركه كمر	بود دنيا به اينكده . بعدا دل	بوعيد بصلاح اينكده نور	بوعيد بصلاح اينكده نور
تن و جانك زور و قوتك واد	بوكون چون كه زور و قوتك واد	قرمض بوزي اولم زلفك واد	قرمض بوزي اولم زلفك واد
كر ك كجسته وجود اولم جسته	عبادتن به همچون اولم سسته	دبوم بر خادم اولم خولك	دبوم بر خادم اولم خولك
بور ساعت كركه رطاعه ايله	بود دنيا به بق بر ساعت ايله	دبارك تر قله اولم چيستان	دبارك تر قله اولم چيستان
كه اولم حقايق ركار و بارك	سنگ بويون اولم در افتخارك	دوي و كم كاره به باكم زنتار	دوي و كم كاره به باكم زنتار
مكر سوزن دله و او كمر شاه	بولم نان چو نك سلك همراه	چكرون بچكرو راو كور و بد	چكرون بچكرو راو كور و بد
بوعن اولم بر كجه بيدار	در بيا ايندم حقه بر ركار	اور اولم ايله كلدن جاده اش	اور اولم ايله كلدن جاده اش
ك تانماسته انوار اولم	كرك شت كجه بيدار اولم	دبليغند بديلمن نو كدر كجه	دبليغند بديلمن نو كدر كجه

جواد

بغير كوكن بره فيض الهى	كم اسد و كيه نسيم صحكاهي	جوعفتن كچه ك عمر سيار	بوعن بر دم اولم بار بيار
كا اولم دلا و بورك فضا قابل	اويان او بچون اولم اولم فعال	بتره بچون اولم فاره كوكور	بناسن اولم در كم چانه صور
رسميق و آسمان بنام خروشه	سحر چو كاهور هر ذره جوشه	نظر قلافتاب عالم اربيه	كوزن بو قمره و زير دست و قيا
سروغ عرشه جوش و خروشه	اويان در باستانك سن جوشه	اكر سن بوعنده درد اوليدي	كوشن ماستدريك زرد اوليدي
ايدرا اولم خروغ عرش عرش	خروش اين قل برون عرشه جوش	كل اي كروزو شين خرابه جوش	بوعفتن دن قلوبن تا با جوش
اويان اولم خروغ عرش عرش	حقيقه دن اكا بر منور بويك	اوستاد كم اشرفه لكدن	بويون غافل و اشفته لكدن
هم اولم حاصل اولم رجا و سلطه	كه اولم جوش ايدرد با جوش	بويك افي چون خفته لكدن	اويان خفته لك اشفته لكدن
بودر كاه اولم اولم جاناك پناه	انك كره قدر آه صحكاهي	بليش دار اولم رله بار بول	بودر كاهك عطان بول بول
سحر در در كه در مان باورك	سحر در جسته حيوان باورك	دبارك اشوبولن جسته اولم	كركم كم سحر در مسنه اولم
بودر كاه اولم رجا و سلطه	اكر وار به آه صحكاهك	دبارك اولم بويون جسته	سحر و قطن زنتار اولم سسته
اويان اولم خروغ عرش عرش	چنانكه اوده و قطن صحكاهك	سن او بورك اويان تقار كجوبد	چراي جسته نك بر با وجوبد
بودر رطه و سن كل ايله غرض	اولم جوشه سحر در خله در كوش	سنك عاقبت چو نك او چيسر	كجور دور انك خوشك كجيسر
كا اولم رطه و سن بين الحرامك	بپش بوحلقه قفل احكامك	اويان كلك كوز بنى اولم غافل	اويون كن سنكل اولم حلالكل
بواسر امي كندر سحر مدر	هر چه حلقه در حلقه سحر	اويان تقار برور ديه قصور	ايك چوقدر اويان تقار سنكل
كركه در بوسه من احكامك	طوبت حلقه سحر بين الحرامك	اويان جوشه خواجه غفلت دن كوز	ديريكن اولم قلم كندوز و كوز

سحر

پیش بخلقیم قله شکیم
 اوتمز میسن ای غرقاب غفلت
 دیلسه اولان انسان کامل
 هزاران جان پرور عزیز آن
 زهده و اوره و فتنه صدم ده
 اولورسه کرسکا اولدم میسر
 قیام در دولتک اولم مکر
 کله زانله حقه که نیاز ایش
 بولون کیمی روان ایش کوزون
 زه حالک اوقه صحه کاهلک
 نیاز ایچره کیمی لان اولان
 کله دن و کاه فساد
 دم اولدر کوبدم راز سوله
 بر دمر کار اولم حقدن کرامت
 بو دم کر برفض بیدار اولان
 دو عالم سدر اولدم سن ایچ

آر اولم

اگر اولدم اولدیم دور اولان
 بودمدن یکه وار غالم برده
 در ایض کیدی عموک ایش و جریب
 درینل حسرتا و اخرت آه
 بو غفلتن کچره که عمر بسیار
 حکایتد رسکوب بر پیر کاه سال
 جهان لکم سندی بر نفس کام
 یورد که واله واغضنه همم
 صور بر کت ای پیر دلغوز
 اکا ایدر او یوری مرد بود انا
 کورون دورنچی چون تابلیصن
 کورون چونکه سامنر چننه و نا
 کولک پرتف و جان پرتاب اولبه
 هزاران جان پالت نامداران
 وصال حظه مسرور اولان
 اولان حظه هراز و هدهم
 عم ذنبیله و پردک یاد مخرب
 بود ملردن نیچون اولمن آگاه
 دیدم اولان بر لحظه بیدار
 بنم کیمی دکل حیران و غافل
 نه کیمه او نحو نه کندز آنا
 ای کور من دی که سه خفته بر دم
 کوبوق آرامله خوابک شیرد
 بهشت و دورن خیک شیب و نا
 انگین بر دم اولم خواب ایچن
 انگین اولورم هر لحظه بیدار
 انگین کوزلم دخواج اولدر
 فدای خولون نه دار ارباب

بو غفلدن عزیزیم و اذل و از
 دیزک اوسین کله کله خولون اف
 بیخه بر اشبو خورد خواب ایخ
 اولسن غفلت غرقاب آس
 او یان بقره شب هفتاب یاری
 کور ایچره یاشن لجه دینغ
 او ایچی قار کواستک ممتنا
 اکر بر سکه اولمیز مرد هنیار
 که عاشق خفته و معشوق بیدار
 نیجه معشوق و عاشقن خلاق
 نه بلون خاک تیره پالت و ساق
 چورم دکلن نفس و هوا سن
 نادمه مرد عشق پادشاه سین

حکایتد مکریم جبین شاه
 لجه چون لعل ناب و روی چون ماه
 اوب چوکان بزدی سیداری
 قلوب جویان لیدر دی کوی بازی
 متعلق چوکان زین کوی سکین
 اولور که آه برده کوی مسکین
 بو عورتدن حم اولم ایش کوز
 کلوب ایشدی بو میدان هر دون
 لب لعلی قه جو ایچنه دود
 عم عشق زنی سود آینه سود
 قلوب جویان صلورده پیچو کوی
 نظر هیلن اولور دی دنک و جویان
 بو مید ان ایچره بیدن بنم کلن
 جهان قلوب و غی سر کشت کلن

کلیه

سکبه و دکلن تاب و دل
 کورب عشقندن اورر جان آتق
 چو عشق آتق اولوب جان شله
 بو غدن دردی دسانه دوشنه
 کورنیکم ابرقون اولد لفر و ز
 ایدر دی دهمم آه جاکر سوز
 بلور عشقه دوشدی چورک
 وارده قهر و کتسه بله عشق
 کله هدم کوردری خاوشان
 دبارگ جان قله تن جیتن سولت

بو غدن کلن ایدی اکر دوزخ
 اولور که دهمم نالان و کرب
 اولوب قانع قوی بود و زیانک
 اولور که گاه سنه و کخار اولد
 بو غدن کلن ایدی اکر دوزخ
 اولور که دهمم نالان و کرب
 اولوب قانع قوی بود و زیانک
 اولور که گاه سنه و کخار اولد
 قلوبدی با ی در کل حاله بحر
 طوبیگ در د لهر دن سر ایتک
 ایدر کیم کله کوز نام و زار
 کلن کربان کلن نالان اولور دی
 کلن سهر کیم صبر سترانه
 نظر صلطن بومید ان ایچره غافل
 اولور زلفی کیمی زار و مشوش
 بو غدن دردی دسانه دوشنه
 ایدر دی دهمم آه جاکر سوز
 وارده قهر و کتسه بله عشق
 دبارگ جان قله تن جیتن سولت
 دد لسن آرقه سنه جانم فتح
 صنورد کله پیل سنه و شپور ان
 کورب جانان کوز بومست کلن
 اولور که کار و بارین بار و باد
 ایدر دی با ی در کل حاله بحر
 طوبیگ در د لهر دن سر ایتک
 ایدر کیم کله کوز نام و زار
 کلن کربان کلن نالان اولور دی
 کلن سهر کیم صبر سترانه
 نظر صلطن بومید ان ایچره غافل
 اولور زلفی کیمی زار و مشوش
 بو غدن دردی دسانه دوشنه
 ایدر دی دهمم آه جاکر سوز
 وارده قهر و کتسه بله عشق
 دبارگ جان قله تن جیتن سولت

که اولدر باد شاهک نیک خاهی
 چه دارد ر بوجا لاشیاقی
 چه اولدمدن اکا پک بر دم
 کور سلطان ک سویار بر انت
 مکر بر کون کیدر مبدان سلطنت
 کور اول کلفتی در طوب او کج
 جکر سلطان مستغنی غنی در
 اگر چه شاه لایق دنگی بوقدر
 اولور یونکلیم چون بلخ شاه
 دیار ای مسکن دن قلده دهن
 کرمدن چون اورر اندن یگور
 بو حالدن قیلور اول کلفتی غنی
 کیدر عقیق و طوبیخا ک اولور
 کوزدن چشمه لور اور روان
 کور بجانان اولور چنان دن

کر کدر شاه لطفدن پناهی
 کرک بر دم اولاکه اختراقی
 فو لبر قطره دن در باکم اولور
 کرشم دن لطف ایدر درخواست
 قلوب جولان اورر کن طوبیخا
 یلر مسکن سکر دوپ طوب او کج
 سکر دن طوب او کج کلفتی در
 ولغم لشکر بله صکی چوقدر
 ایدر اول کلفتی به بر نظر شاه
 بیار آن طوبیخا ایدر بهین بان
 سینه دن ایرر آنک اکوب
 صفا سندن اولور حیران و مد
 اولور غلطان میان خاروخا
 سلامت تیرم اولور شانه
 ولی صفا سندن حیران ایدر چاند

که ایلر کوزیشله پالت حصار
 نه هدم واراندکه اولر مساز
 نه کلمات اویغنی نه بهمانه لجان
 چه کور نور دیهر دم سوزماز
 که کور ستر یقلم آشکاره
 که سلطان قنن کفن تاب قنن
 نه بیلیم نیلیم که قنن درام
 یا قوبر آتق عم کار و بادم
 بیش اون یلکچدی چور بوشاق
 دو کدی کوزی باش دو کتا
 کیدر و صبر و قرار و بار و ارام
 مکر و آرد شاهک بر وزیر
 قلوب ریزله بر کون شاهک
 قوشندی باغی بولمن باغی عشق
 چن چکان صلح مبدان سلطنت

که ایلر جمله وارین خا کج
 نه محرم وار کور سولر هم ران
 نه بر برده قرار ایتک نه کج
 دین دیکسیم صفا سندن رازی
 همان ساعت قلوب لور بار ایدر
 بلق قنن سراج و ایدر قنن
 قرار لغی مینا کتا رومارم
 اینان زلفی کچی بوقدر روز
 دلی اغز نیک اولمش لال این
 اکا دی یادن و ایدر دو کتا
 کاوره یاده نام دلارام
 اولور که ضعیفک و کج
 ایدر و کلفتی به شاهک سلم
 اولور بد غنیمه دیار ای عشق
 قلوب باشینی مسکن کور مبدان

سر اوله

اولور بجز عاشقنه محرو شاه
 بلاینا ر ایدن جانان سلطان
 ولی پروانده اولور کار بوق
 کور یما دی جو طاقنه وصل شاه
 اورر بر لطف کفن ناب فانی
 بوز کج بوجو کفن تاب عاجز
 قریب سودای واری باه خاک
 اولور بد صد هزاران طاعت
 زهی در پای استغنی مطلق
 نه در ای کلفتی بواه و شمرن
 جو بوقدر سنن وصل شاه
 جو بوقدر راکسکه دانک بو
 اکر اولور سه سلطان سا کج
 بو بر ایدر صفا سندن سلطنت
 نه خانک وار کد ان فری سلطنت

اورر نه خمینه آنک مره شاه
 کارین بولور جانانه میان
 اوله هزار نوی خیم جهان شاه
 بقا سچاک ایدر بشاره باه
 همان تسلیم ایدر جانان شاه
 کربوقدر سنن طاقنه وصل شاه
 کسند ز غنای اولر حضرت پاک
 فدای راه مشه خاک عثمانک
 عنیدر قطره دن در پای مطلق
 بجز چون کلفتی سنن سا کج
 وار ایسم قلوب سوددن فرغنه
 وار ایسم سوله بههوده هر
 نه تختک وار بچکر سکه پینر
 بچاهمان اولور مور سلطنت
 نه جانک وار کد اولر سلطنت

کجوب جاندن اولور جور سنن و مجنون
 فالور چون زمان آن شب و روز
 ایدر قانیله کمالون کوزد زرد
 کور لور که مضایقه یوق اینه
 کلور که اولور تار پیک کفن
 ایدر که مبدم خون جگر نونش
 شبانه وی قلوب فریاد و آرز
 بورسه کج دی چون کججه ایام
 مکر بر کون وزین صورت سلطنت
 کل آنک کلفتی نه این لم ساز
 عجب جان عاشق اولر بر شرد
 زهر و لنت که خورشید سر فراز
 جو کلفتی نه بکاشه قلده یار شاه
 جالاشا چون ایلر نگاه اول
 کور پناه آتق اغدر چندن

ایچهره من بوز بیک جام بیخون
 قیلور دی مبدم آه جگر سوز
 قیور که کاه کاهی ناله سرد
 کور و لور آنک کلفتی نه
 خیالک دلبر لیله سخن کلشن
 ول اولور ذوق ایزدی قنن
 دو کدی کوزلر دن چشمه ساره
 سزای خون دلدن دین دن جا
 کور کور قانی کفن ناب و حیر
 آنکله اولم بر حفظه دستاز
 ایر بخورشید دن هر ذره نور
 کینه زرتیم اوله سر ایدر
 خیره ارا و کد کفن تابه ایتک
 دوشرخا ک اولور چون خا دار
 قلوب چون استیلا شمر چندن

روید

حکایتی که بر عهد آدم بر موش
 بیاد اول اشتری شخصی در نام
 کز در با شتری چون که اینست
 شتر اول موش در بر که ای موش
 تو که می بود غله آه و افغان
 تو که ای موش و غن او آه مسکن
 شتر قندن صغیر سوز آخ موش
 حد ز قل ایسم ای موش صیاس
 بوسودن کج ای دیوانه عور
 سوز ک سوله کل انداز بر له
 کوی ملک جهاد اولم مشور
 جهر زور که هزاران زاری دارد
 چو کز رهبری تریاک دنیا

دیار

دیلمت که در دی بر نور اولان
 بیورین سال هدم یار حقدار
 بر آستین قو خلق حقدار است
 اگر سندن قاور است خلق شنود
 چه خلق خلق ایون موجود حقد
 ایراغ اول معصیت دن طاعت
 چکر طاعت دن ایر بر روح
 غنبدن قاجار که نار بکوز
 اگر خلق ایره آزار سندن
 حرمین اولم که غایت بد سفند
 اوز و ک عادت ابدی در روی
 حصور اولما وطیقه کسب کن
 شایسته هر اشق اینچه ^{اول} نجه
 اولور است عاقله ایله ^{اول} همتین
 قرین اولم ستین نا اهلانهار
 که در که طبع عدل دور اولان
 قناعت قل اکام دار حقدار
 جناب حضرت مطلقا است
 یقین بد که سوز سیغی صبور
 بول احمد ایسان معصود حقد
 که اولم معصیتان طاعت نور
 طویر بو معصیت دن نفس وقت
 که نفسک آذها اولم مکر بار
 یقین با حقدار بیزار سندن
 قناعت قل که عالی سلطنت دار
 که سد قبیله اولور دینک فریغ
 که بر پرده بولمز کین ایلدین
 بل صبر ایلمک در شرط عجب
 هر امر که صوکی من دور بین اول
 که در کز علی آلت جمل زنه ار

قل اولم صغان مرغشخص صعبا
 لیه قله احسان اینه اکرام
 دخی احق قتلن لجر را ذک
 رئیس ایتمه بو خلق روستا
 عوام نام زنه رایتها آواز
 وقارک کوز زنه رایتها
 خرد معیاره اور هر کلا
 ثانی قلسوزک پرد اختم سوبله
 بلاکن دو که چند ان آید پله
 دیلمت شاد اوله هایش
 ازک فکر ایلمدن گفتن بشله
 اولوب عذب اللتان خلق ایله
 ابدی خلق حسن قل خلقه احسان
 چکر خوشد کتو خور خور
 چمن بر پر بر کورست طوط کرای
 آه اندون ایوب ک صاحب اسرار
 که ظلم اولور کسول لطف ایله
 که بره ساز کار ی کار سازک
 که بچرخ خام دست اوستا
 که خیلور جمل طامان آغاز
 سوزی از سوبله اولدر اصل
 دیلمت دولت دار السابله
 اولم سوبله کسب بخت سوبله
 اولن پشت کن اولدر پشته وان
 اینانم عورت راز نهانک
 دین و ن هر سوره آشفتم بشله
 که خلق خلق اولور بو پیش خلق
 بیورین بنین در احسان
 زوار آن سوبله کدن داغی خور
 که واجب در بولادک احسان

صغیر

صغیر فرزند و کوه هشتیک
 اولور بیدن این کوشن خلق
 اولم که نقد وار عقد هیزه
 آتی که سر فرزان اندک فله
 اینستک بر سوز یایله تدبیر
 صنایعش نشسته برد آخ خیز
 قتلک و بر مکل غماز و خست
 سخن چینه قتلک و بر مکل غماز
 صغیر ناد اینله یار اولم زینا
 کتی که خور و در سینگ دلیانو
 سی هر که قاور بشر دلاکت
 کوز تم کسه عیبان آید قریبا
 دیلمت اولامین عالمن سرو
 کسسته حقه طوقه کان به
 کمدن هر عزمی سر بیان اول
 که مرده خوقا بر رئیس القربند
 که اندر در اولان استاد خلق
 بیک آله که کسب بیک کنی زرد
 دو نوب نادان لعینله علم
 اینستقون دیوانه تکبر
 ایدرست آخر ایلمین نفا
 که ایلمر سیی دکنی ابره عین
 که هر دم اندر اول سال بود
 بنیان اولیمین آخری کار
 یقین اولم که اول اولم خلق
 ایراغ اولم که کاورانه رضایت
 سنک تا کز لوبییک اولم تا
 واراکله هر بتردی سینی بود
 که اول ایلمن در ستن جهان
 تو شسته بخور شید بهمان آه

دیار سگ که قلم من کعب اباد	ایمان کور بر فقیهت خاطر بنیاد
نظر ناخبرم ز نهار قلعه	کلاک شول بر نظر دن خادقم
کشیم غیبت ایتمه و برم دشنا	اکاحسرت در آخر سراجت
چین بر او بقدر سن طیبین	یا ترسین سنن آخر حقیقت
بو عمر زیاده و بر مردم یکا	که بلز کیمه قدری زندگانی
الوگ آلتش غیب ابرو قایم	که واجد در رعایت رعایم
چکر قولدر بولور سلطان سنن	رعایا در قوبن جویان سنن
اولسین بولور دن چونکله سنو	دعایم قل درم بن خوجین قول
در سگ اولیم کارک نکیسار	نکوی و نکوی اولد نکوماد
دهر افکن لکدر بیلوان لوق	حذر قل کیمه سنن سناجوان لوق
کویک تندر کیمه لوب اولد اولم	قول اول سلطان ز نهار اولم
حقارت بر لب بقا کسیر خوار	دیم بیلور سوزلر سناجوار
کسمه اولسون دیندن سنن	دیار سگ اولجنت ساکسمه
براحق کریمین ایلیمه سنن	نکین ایلیمه سنن اول اعان
چوردر ویشی کوردک قل	کراکی کیمی کوسه کل عشوق

زیارت

چاگردن سنن مکه پیل اولم	اولور سناجوار دنگی پیل اولم
ایق خلیفین ایلک اولم اولم	نه ایلک ایلر سگ ایلیمه سنن
انک کوسا ابرم شدر زبانه	تورده ایلیمه ترک ایلیمه سنن
چورتک انوک و نوب اولم	کشم ابرم زنجی انون سناجوار
چوبولر کیم سنن دوسور بولور	کوزت بولور کوزت بولور
دیبولدن خلیفه قیام اولم	باشک فالدر مغل بولور کوز
بیات ارتوق لجامی کار ایلیم	انوک کیمه شوق بولور ایلیم
اول اولسون بیدر کیمه سناجوار	کوزر کل صدق قلده قول شجارت
سحر وقتن ز نهار اولم دنجوار	کرا انون بولور بار مفتاح قریب
چوققت ابره نمازک قلیم ایلیم	کاهدن توب ایل ایلیم بولور
تجن بولور سناجوار حاضره اولم	چورتک انون بولور کوز
دیار سگ کیمه قودن بیش اولم	اوزلن وار سنن خوش اولم
تجن بن حافظ اوفان اولم	سحر بولور ایلیم اولم
ارتقال نفس لوشندن درونک	مجله قشربسته بر ونک
شول ایشی ایشی اولم اولم	کوزظهار اولم اولم

مؤثر اکلر چونکه انردت خبر و برکت عجب خلقه در دن
 مقالوم کور اولدوق حاله مقال من ون ون ون مقال
 چوصورت ساز بکوردور کور بور ازی هر کم برده سوز
 بوصورت ساز عجب برده سید بوساز اول برده ناک برورده سید
 جوساز علق اکلر برده سید مرتبه اکلتر برورده سندن
 اکرین اکلر وک رازک اسق بیلورسن برده سندن سازک
 بیلورسن عارقیک برده ساد لورسن خرد سندن برده ساد
 کلای عطار قله قیل و قاله کالاکت کوز اولدنه کاله
 کال اولد بور بولن خالک اول اورب یوز پای پاک پاک اول
 جوشاک اولست کرک اولد خالک که خالک اولنکر کدر حضرت پاک
 ایزین هر دم اولد صبر بیشه تواضع قلو خوش اولد عیینه
 کرک صبر به حق اندیشه اولد اورکدن قور تلو بیغوش اولد
 دیلمسک اول جانک نازه هر کیدرم خاطر کدن حق برده
 دیلمسک عمر و ملک لایالی دجا و خرفدن هیچ اولد خالی
 دیلمسک عرقه وار عرق خمر نوره کجک بتدیگه سنی این حصونه

نظرده دم معین صانع حقا یوحی الصبح موشخاف
 چن اسرا حکمذون اولدم کورن ایدر کافله طون وقت
 جواهر کم بتور دیای جانن قور بدلدن اولور ظاهر بانن
 زهی ترتیب لفظ و لطف گفتار زهی حیل دقایق کشف اسرار
 اکتدار ایدم بر سوزی صدیال نه اول سوز اکلر نه بن اولد
 چن بن قلم بدون قام ذکر هنوز اصلی یومینیک قام ذکر
 که ای لذت بولان علم لدنون نه حاصل یومینیک یومینون
 نه سوز کم طعمه در بکر قدین و پروید لطفی موجد جدیدین
 سوز اولد بولیم اندن خلل قلم اگر عیبی طوغه مریم قلم بکر
 نه سوز کم اولیم بر سوز برده اوسوز سوزین زنده کورده
 سوز اول سوز دکم اکت نور نور که شوی تکی هم شعوری وارور
 بوسوز لجه لکحسین دن عقی در مزیتر که تر بیدن عقی در
 بو مید ان عقی بر اهل لمره که بر خطه بر ساه اوله ورد
 اکالم اولخ اسر پاکه هر دم بتوشر لطیفم بار و حصر
 بوسوزین غنیمت چون کورده مؤثر در همان صحنه انور

خدای تعالی تدرن خاص اینست یقینک نورین ایمان متان
 دریا اولد عمر جملله که در کون بر دینه اکی عالم
 اگر چه عمر دن بر دم قلویدر صفورون که اکی عالم قلویدر
 اکرین بر نفس بیدار اولیدم بولفتناری غیوب در کار اولیدم
 بودمدن کرا اولیک رنک و پویه اشتما بیوی کسه گفت کویم
 دریا بلبله و کوی این ساد بو بود کیم اولد اکی ساد
 شود کلو قلمم به بود گفتار شود کلو با ز منم ایضا شود
 کروز بر دو کریم با نر خاک دخی یوم مصیبتدن اولیم پایت
 ولیکن طوئتم خضر ندن آ که قوما برور سم زار و نوبه
 چه کرجو قدر بنم هر جم عظیم ولی وارد رخداوند کرجیم
 امیدم وار کضی اچا و دایک این مسکن بوسکین چنانست
 حکایتیدر کفر و وسیع طوبی حکایتین قیلور کدی فوسوی
 سخن سلکین فالدیش در آ اولکنی بر مشور و یادخ و کوا
 بکری بن اولدردی اولد خا کادری خطه نقشه شاه نامه

دیلمسک کین نظر قاه نورک جهان و برده بر خطه حضورک
 پیکر اولد زلفه کلبن بو بندید که مستحق دن بهما خوشدورک
 جهان دن فایغ اولد بیخیشک اولکته دوشور بولک کوز اولنک
 حکایتیدر که برده بوناه دشتاد کور بر برده بر بقا اوستاد
 اکه ایدر کای مرد نکوحام قتلکن و آرمی سکیمت با اوستاد
 دریا دیوانه واردر کرجیست خرد اراوی صیق اقلو دایداد
 ددی کرجیست وارصا تو بیست بیکنه اندن اورک برین
 هزار ان کجری بر اسرار کامل سکا هر خطه ممکن اوراجال
 دریا کور بوسورن یخبرین کرا نی باز آرقومیش بن صبرین
 یتر کل عاقلیست ساک بو بندید حقا ذکر یوقل جانک بو بندید
 انک یاد ندن اولد هیچ خالک کوزت حال کتیش لایه قیلد
 بو قیلور قالم قلمه اهل حال اولد مذام اهل حال با یمال اولد
 اینک حق ذکرین ایند اشعار خوشلق بیشه قور گفتار تر کد
 یقینک امله که هر روز حکایت بیکله دلایم بتدر حجابک

تجلی که عریانک اولدی آخر
 چه کرا اولور که مرد برینا اولد
 ددی فردوسی مسکین بودی
 بچه قلندر اولد که نثار مدح
 بدعیبا ندن قلوب عمرین بلوغ
 نماز اولد شاعر اولمردی
 چو فردوسی قورلمو قدینا
 زحره فام او ریش تلخ بر سر
 او تریدی شگفت اولدن قویبی
 تجلی من قلدرک بنم نماز
 بودی که اولدی عالم بر فرشته
 فامم قلدرک یسا اولوب شفیع
 مقام اولدی او نیز دو عالم
 نخل بر بردی که ای فردوسی پر
 ای تو بر بدیت قویبدک بنام

بیت

چو یزدن عریب بوق کیمینا هله
 یوری سو ریختن ایچین عمر جاویه
 مشو یوزمید از فضل الهی
 چ که عسیان لایقه رعقوبت
 بی هو که اولور در مرد اسرار
 خفاک فضل قندن خلق ناپا
 ندر در باقندن خاک سیراب
 خداوند ایلور سنک عطا
 سنک نور کله در روش چراغی
 اگر عطاره ورسک عمر جاویه
 خدا یا اکر دروست مقامت
 قویوب فردوسلین فردوس
 نورد و سدر کعلیق در آت
 صورت بر پاره جان نرضی
 تو عفر ایلد و کس بر و کاهک
 که چون رحمتدن اولم نمیه
 مکن در حق مکتل کو آهی
 ولی حمت غنیدون بولدر
 کور رعسیان انک فضل
 ندر در باقندن بر اوج خاک
 بر نیچون اولم ان باک بارک
 سنک توحیدک ایدر انرا
 اولچون بولدی عمر کون فرا
 دبلدن کلبه آله که توحیه
 هم اکا قله و عتک اعانم نام
 مقام ایله ملک جاود
 مقام صدقه و خضر ندر
 ندر زاک بولون دیرم درد

دل بر حیرت دست تقدیر
 خدا یا بنون اولد عرق تحیر
 چه کرا بو قدر الم سندن بیبدم
 کتور دک چوتل ادهون حصار
 خدا یا جمله حالنامه روا قل
 یقینت تورین ایمان چراغ ایش
 حضور دک جان مردم هم آت
 میسر قل بکا بدون نجاست
 کوروی او پیچون بیدار ایل
 بکا چون هر نفس هفتص من
 تجلی جانندن جهان قلیم
 بو غلدره چنله نمکس راوک
 کرایان برل باک اولمنا
 خداوند اتمو بیچاره لر بیزار
 قوردر وخی بون کرلمشخی

سکا

سکا معاومه در کیمنی کیم
 دکله ر سندن ارتق کیم عالم
 ویر کن جان بر بر اغانی زار
 ندر در باقمتا ایضا دو غلک
 ددی چوقون دردم بو یوق
 قیواوش اولیسر اتم کشتاد
 نه بیلم عالم ناخوشی خوشی
 بکا چون که اجل نیشی اولونوق
 بو جا که بیلور که تم ایدی سر
 الم اولما بر اولدم ایلم کاد
 جلا ندر کچر سکت شاد بدن
 سکا ویر دیسه بو یوق صفای
 بکا راحت اولسا که توار
 نبر کشتاد اوله سندن روانم
 سعادت کیم در یاخوشی
 کرا بو قدر سندن اولم کیم عالم
 اکا بر کیم صور من ای کیم
 ندر در باقمتا ایضا دو غلک
 او کردم ایله اولمدر کینود
 شفا بایمی یاخود سعادت
 بو زردک بیخی نقشی
 بوتن سملوش اولونوق جان ناک
 نه بردن کلدی باقندن کیم
 دیلوم بوق سو یوق ایلیم کفتا
 کرمدن خیر ایلله قلیا بدت
 کرمدن بن قور ایلله دعای
 و آریسه دفع این بدن عقا
 سکا اتقی هم خود بوق ربانم

بجه لبرزدن اولون اولدیه ^{خالد} اول اولدجه آن زهر ارجاک
 جکر قان ایچون کوجد یازله ^{خالد} دکلر کسه اندر دن خیرد آر
 هن اران جان پاک و قاله پاک ^{خالد} نیور یا مال خا که ایچون او توکما
 چراغ اولدین خا که پاک ^{خالد} کر که اوله خا که پاک پاک
 چو آخراک اولدین خا که پاک ^{خالد} کیدر باک کن غی یا دی غی زورک
 براچ خا که پاک ^{خالد} دار اچم طور ندو قیل و قاله
 دیلک جون آخری کار اولدیلر ^{خالد} دیلک طوط و اردو بو قیله
 وار اچم فارغ اولدین کلا ^{خالد} اوصفا دکی بو کونین ککن
 ۲
 بولور جون عمر عتباد ^{خالد} ایدر عتباد ایچون عتباد
 کوردا اولشدی بو جمله قویله ^{خالد} اولور که گاه خیران دکلر
 اجل سیلاکی و آردن غریبه ^{خالد} تخن کجری ایچون غریبه وارین
 صور رای عند لیب لغز کما ^{خالد} قوی اول معنی و لفظ شکر بار
 ندن دوشدک بورجه ^{خالد} نه معنیون اولونین بو برکات
 دلا لیسک کرک خاموش آخر ^{خالد} ندر در باچی بو جوش آخر

سن حق حضرتین مقبله نردانه ^{خالد} بجا بر نور اوله بو خا که پاک
 چوب اولدم اولم خا که پاک ^{خالد} اولان نرجهان شاد و خوش
 کرک خویریله بیز یارین یاد ^{خالد} که بر کون سینق آچی ایچون
 دریا اولدین و نغین محبت ^{خالد} دعا ایچون و ذکر ایچون
 زهی منزه زهر راه خطرناک ^{خالد} اولدین بیز منزلت عاقبت خا
 دیش بر اهل لخبون سولین ^{خالد} که حقیق ایلم اچ سنه در حوا
 بری خا که پاک ^{خالد} بری مرک ایچون خا که پاک
 بری اولکد کله در شهر قابل ^{خالد} اتق قابله قلن شرح قابل
 بری اولکله ایو کجله ایلیه ^{خالد} خا که پاک رحمتیله ایلمون شاد
 شفیع اشون کلحق مصطفی ^{خالد} کین بیچاره به این دعا ای
 که جو اردو رسالک سنه ^{خالد} کرمدن بر غریبه ایله شفقت
 کلوب که حالدن کدر قیل ^{خالد} جکر قانیه بو خا که پاک
 دریا که عزیز آن و فادار ^{خالد} اولدین خا که پاک اولور نار و نار
 نه دکلر این لرین خطا ^{خالد} کین و المایه لر بزدن جزایه

روا ن نور ایمان سنیرایه ^{خالد} جمالک بر توندن مستبقر
 اول ایمان نوریله موکسیدی ^{خالد} سرو اکورم سواد تا امید
 تبویک قومغل افتاد کارین ^{خالد} مدد قیل فضلکله زینهارین
 هیش الطفاک ایله سلیمان ^{خالد} ملسر قیل تبویک هر جان
 قجی خا که پاک ایلمک جیم غیبیان ^{خالد} مقدس لوت ایدر روح شریف
 منارین تا ایچون نظیره ^{خالد} منور طوط قلوب نور علی نور
 خا که پاک جان قوی قیل ^{خالد} دکلر زین نوزی ایله مستبقر
 خدا یاسندن اذوق بوقه ^{خالد} سنه لطفکدر ایچون عذرخوا
 اکر سا لایق بنن خوبوق ^{خالد} ولجیا بولدن اولور که بر قیو
 جیم هر حضرتین مرمضطر ^{خالد} کلور لر بیغ دکر با سبک
 چو کورده چلم ایچون ایله ^{خالد} المن نینم وار بوندن کرک
 کفندن چون جاکر باس اولدیه ^{خالد} زبانه تیغ چون الماس اولدیه
 کوردم حضرتیم کر باس ^{خالد} یا تیغ بیغه در دوشه تیغ او
 جوسندن فضل ربتدن خست ^{خالد} کرک رو اینت کرک قیو

سوال اندم بر اولدین ^{خالد} ند حالک خیر بر در دست
 دیرو طاق کدر طاق ^{خالد} اولوبون غریبه دریا
 بودر یا اولور عالم آتوش ^{خالد} بنه یک قطن دن قطن قطن
 نبار اولکجه دیرو کانه ^{خالد} اولدین آخر اولدینک سنه
 دیدم اکر که ای بیر خرمند ^{خالد} کرم قیل ایله آخر با که برینه
 کچوردم خود عمالقن کوی ^{خالد} حقا دندر مدد بر دم بو
 بو خلق خود نالی قیل ^{خالد} دیلک طوت زار خالو قیل
 بود دیری و ادرا اولدین ^{خالد} خود او ندا ایچون را نکلدار
 بد راه اندی مادی دیکه ^{خالد} هان تسلیم فله ایچون شین
 خدا با کچر کچره رکاه ^{خالد} دعا ایچون انلرک در عدز خولم
 قبول ایست اولدین ^{خالد} بیورین خسته ناک دره
 بقوب اولدین ^{خالد} بختله سیمان بو جرایه
 بولارک حرمینه ^{خالد} اولد قیل و غل افغان تمام
 اولارک دکی جان ^{خالد} مقامین چوار مصطفی قیل

امام بقیه فضلت ضلوله

مقارین قیل حاجاتم قبوله

حکایت شیخ صفا

اول ولد که انکه در اسم ذات	بوصفاة اذن بولد زنده آ
هر انکه در قدرت و علم و حیثیت	فیض اولور اذن وجود کما
هم بر اولد تبیع و هر صبر	هم علم و هم حکیم و هر خیر
اولدر الله قدوس السلام	ذاتک غریبه کل حق در علم
قدر نهن در جهان بر ذره در	بیدی شکر بچند من فضل در
علمه کسه نهایت بولدی	حکمتیه عقل غایت بولدی
مصطفیانک و حویر جمع شایسته	البینه انصافیه اولوسولایسته
دار ابرو صفایان شیخ اجل	اول زمان بوغدی که بید
و بر سینه دی آرزوی دلایسته	هم شریعت هم حقیقت بر کمال
قرع العقیق ابدی هر خلقک	باشند تا آید اهل خردتک
علمه اولمشدی عالم علم	سقت آید خلق ابدی خیر ام
معرفت اذوه اصحاب ابدی	ایشکی عالم من محراب ابد

هر

هر که اولد بر یقه اولسه مبتلا	ابر شیخیدی که قلعه عا
و آرا بده و نه یوزم بوی برهت	اللی سلا اولدی حرم من معتبر
روزوشیا و لطف ریاضت آینه	سجده دن قلعه دی بزم لیب
بو یقه پاکشف و کرامتله تمام	الشیخ اتشدی اولصفا
بر کیمه دوشن کور شیخ بنام	ملکه دن خلق و از تو روحی مقام
یوزنیاز بر کور اولد اهل وجود	برین اولکن طور ابلیس کرم
چون مویخ اولدی اولید الله	دیک جانندن اولدی بیز آبر
حسنا و افرقا و اولیتاد	یوسف توفیق دوشدی چاه آه
کچشم جانندن اکریم خان اولد	قورقم اولدر که کیدن ایمان
آمر الامرا اول حکایتدن بصیر	اول کچیر که بو حکایتدن خیر
جمع ایق دوت یوزن مویخ	دید که روم ایلمه دوشدی
عمر می آتک کدر روم اولد	بود و شک تسمیر نامحکم
دوبلدی مقتدا سنن امام	همه نزمان ایلمست اولور تمام
مکدن اولدمن سیران آید	بای تاسر دردی سیران آید
ایردیله ناله فضیلتیصره	شیخه طوبی اولدی کبر ترنطن

منظمن اوزر بقرکن بر بری	کوردی منظور دی اوندی نظر
کوردی بر ترساقین منظر	که کورکن یوز نه منظر
آفتاب اول منظر برج جمال	آفتاب ابدی ولیکن زویا
آفتاب اولد آفتابک بن پی	آب حوض اول جنتیک آفتابک
آفتاب حسن انجم خلق بر کمال	روشن اولمش اذن فوردی اولد
سزای بیک زماره آفتابک	خدمی بکرنار اولد ایدار
چین زلفدن بچله رنگ تا	لعل نابندن دعای سحر
زلفنه ابر صبا سکن اولد	صورتندن لطف ایچین اولد
کوردی بر سفته عشاء ابدی	فشاره نازک لک ایچین طاق ابد
کوردی بر سفته خواب ایلمش	قتلین عشاقه سحر ایلمش
مردم چینی خلق مرد می	صید اید هر من بوردی
زلفه شیخین صاغر جانلر	صفیا دیوا بوردی بوان لر
دوشک جانلر زغدان چای اولد	صنجان المندن اولدر کراچی
عمر بیچاره دوشقان باغدو	لبلری عیبی کچیم جان باغدو
خالجان صید بر مشکین داد	دامد زلف سیاه بانه در

رغبت

اغز بچو که نقطه موهومدر	اولدهوس جان و برن مرجو
آخده صفتی زلفندن	صان صحاب المندن جرم آفتاب
اول بچو که کوردی بر بقی	سروتن اولدی آفتابک طلق
قلدی شیخ اولصورت بر کز نظر	جاسته خله ی هاندن عشق اثر
عشق ترساجانه چور قلدی کار	کندی آذن طاقه و صبر قمار
عشق اودی کار اندی شیخک	کفر کیمه دی بقا دیل سینه
عشق بچو که شیخ ترسایلیک	سر زلف علل ز سوا ایلیک
چون بو خاله کوردی اولد یوز	عشق دوشدی شیخ دین اولد
چشم شیخ ایتمن حیران اولدی	بی دلوی عقل اولدی جان اولدی
نیجه که پیدا اولد بر سود ایتمک	عشق دوشدی اولر کقصو
عاشق اولن کفر ایمان استر	باش بویش بوردی در مان استر
عاشقک ایمانی جانانده یوز	عاشقه درد اولسه در مانده یوز
دیدیلر رانک بری ای مدک	عسل ایق و سوا صیغ اید
دیدیلر ایچیمه سوا سق	خون دلدن اولورم هر دم یوز
برسی ایدر کسبجه آله	دبوز ناز اولدی لیسجه

بیری بدو نوم فدا کل ایله آه	توبه برز عفو اولور چون ^{چناه} هر
دیدی قدام توبه تنک و ناکه	تختنه اولدم چشمه نهامد
مده عشق اولنگه چو کیم عشقم	لاجرم عشق اولنگه دینم ^{نماز}
شیخ اولدر اولتم عشقم بره	عشفه انکا دایلم اولنگه مرید
لاجرم چون عشقه اقرار اتمم	بیوی شعور و من دار اتمم
بیری بدو نیمه دلک فاد و قیلا	حق تعالی دن اون کلیم ^{نماز} قیل
دیک اولد بته قانی که کج بودید	اگه قرینم امانت خودید
بیری بدو ایله ایله انای ساز	طورا و زکیم ایدوق ^{نماز} قفل
دیر فخر کج ابروی نکار	فاناز اوله بکام هر من کا
بیری بدو کل پیشان اولدینه	کفری ترک ایدوق ^{نماز} سلطان اولد
دیدی کیم شدی پیشان اولتم	کیم چون عشقم سلطان اولد
بیری بدو ایدر ایدوب شیطان	قلدی و شوق دین و دایمان
دیک اولد دیرک تصدیقا آه	هر نظم اضم جانان ایدر
بیرا ایدر کله کورسه حالکی	عبیه ایدر احوالکی اقرار کی
دیک طرز عین ناموس و ننگ	عشق اوریدر شیشه ساوس ^{ننگ}

بیری ایدر کفر بقول ایمان سو	دیدی جان ترک ایدر جانان
کورد بیلر که آکاسوز کار ایلمز	عشفه اقرار ایتیم انکار ایلمز
بیجا که قله بلایسه ضعیف و	اولنگه اگه نصیحت سود منته
قله بلایم بستم و حیلن و زان	جانودن قلدی صبره قرار
بولد بیلر چون بودر و چاره	قودیلر ددی بیل اولد چاره
حسرتیله آه ایدوق اغلا بیلر	دد بیلر جانم کج طرفه بیلر
دیدی ایدر نیاز و کار ساز	من من ایتم ایشوره ده چاره
کسه اولمز ایشورتک هر	کورو سندن در بو زحمت هر
نالمید اولمیز پریشان اولدیر	عاجز و مسکین و حیلان قلدیر
شیخی ان قریب انار کندیر	بوز لرین حق حصن بتمن طوتدیر
کندی چو کیم علی قلدی ایتم	زاعه و مردی فیه زین هر
شیخ ایچون کویا کلو تو بریچ	اطلسی بقمه دی و کیدی بری
لشکری هندک شیخون ایلمد	شام چینگ بور کیم خن ایلمد
اول کیم تصدیق اولدیر	کوزباش دو کور طور فریاد
دیدی که ای پادشاه بیخ	کیم کدر کاینا تم کار ساز

کلی و لیسیم ایمان ز سیر	شکر ابدون قلبه بلر حقیقتنا
جلای المشر بوی وحدت دین خیر	شیخ اولام غسل ابدی قلبی
موج اور کو کلی اوتوق دریا	قله بار چون خاکفه شکر و سیک
بجبت قدر ندر در بس بولجیب	فاعد عتاد بنما سارینا
گاه ایلحق برستی بند برست	قلوب اندن قله بار ضحک محمد
کند و چور کور یی سیه برقرار	کورد یکو کدن بیب اندر اوقته
سینجان اققان و خیزان اول	شیخک اردنون بلش قیا اعتدال
گاه آه ایلر کینا لان اولور	مذهبها بود کل انت البیبری
که بولش کین دور دی کور ذوق	ککلکیم چمت صویبله ایله پنا
قند در بولوبیلو بچهران اول	اول حقیقت بر پناک اسون شیخ
قالی اول نازک لک ناز و خیر	فارسای اولحق بول اولسوز بیل
کورد طاقه قلبی اول نازیز	ایرینا صدق وصف اذرتکا
دید که ای باد شاه کارنا	سندج جان و بر بولش تن شیخ
بن کیم بر عورتیم کدون کدین	نغم اور را بخون اول کاد
قلتم بوعی و مع بن اعتراف	عمر اولمش کوی عشق اسرار نه

لا الکیی بوری بر آخ زودود	قلمد باکم قالم مستقد
کوردی چون کلکدیشیخ اصحاب	اولسه اول مرد اهل زرفه
جان ایچندن ایله یی بر لیزه	بنظا قلم بول ای فضل بول
کوردی چون شیخ اولد تیمنو	طوت اوم یاز کناچار اولمش
قله یی شیخک بو ذم برکز نگاه	چونکمالدن بن سنسن خید
دید که او ش قلمش عین و	اقل کون حق حضرتن برده
عرض اسلام ایله که ایمان و	هانق عبدل ابردی برندا
شیخ اکاجون عرض اسلام ایله	دین دونک اول بنده کلور
ترک ابدت کفر یکیس ایمان او	شیخ بولدن دونی اوله مستک
شکر کوشکدن قوتنا و بیعت	نکته کیم عشق بار اولق مسد
جان اولدن کند یچون کفر نقا	دید که حق باک الهام ایله
کوی جنبه نورا ایمان سنه	چونک بو حالته ن آگاه اولد
شیخه ایدر لیلی یهدی نران	دونون شیخکله اولد یلرود
بوصفندن جان دیل طرکنا	کورد بلکم اول صم اولمش نیو
نیلم بوشا کلاب بر صداع	با بر هم دین بر خون چله چاک

صبح صادق طلعتند ز مقبره
 روح قدسی نغمه سندان بر نفس
 مصحف حسنه دن آنک بر روز
 اوقیان و مرردی حیرت
 کسک بقماعم بوقدی هر
 اول نظر دن کسک بوق
 عالم اندن بر سر غوغا ایدی
 آجی سوملت بر جوری سوواید
 ابله نقش دلکش صنع غریب
 کیمه المزی یخالتد ز نصیب
 حسله جون وصفدن پروند
 همه آسم دخی اخروندی
 طوئسفیدی یوزنه کلر کجی نقاش
 صن محاب ارد نوح جرم افتاد
 کم ابرقدن ابله آکه نظر
 یا کمر باشن باخود د امر اص
 دین کسکه اله انک آد
 قلم ایدر لردی ز انک نبیاد
 کسکه کرکوری جان آشکار
 دوشب اولدم جان بریره راز
 اولجا چون وصال اولو کجا
 آکجان و برمت در رعین و
 وقت اولورده کجند سد هر آ
 قن سیرا یلم مقام عشق بک
 کسک آکه طاقن واره صبر
 کبر کول آینه سینا قل نقل
 کس و صلدن دکله ی مهر منه
 هم بصورتدن کور بورجان کجا
 کسکه کرکورمت دلم بر زمان
 این رید آت اولدم استخار

آخرت خاتین بکا ابله حاره
 قلبون جانکن بدن برماله
 نیله دیوب و بردی جان شاد
 مسکن اولدی جانانه دارالام
 قلم ایدی دوشدی بکرمه اولد
 کند یقطر آه بردن فاله
 غرق ایدی بکرمه اولد
 وارده دریا حقیقت اولدی
 کرجه خار جرد حقیقته ضعیف
 هم مجاز بدن حقیقی و نیاز
 شول مجازک کجی اولد
 لاجرم حق اولدی نالت حسیله
 کند یی جون اولدی کجی کسک سن
 غرق اولور بوزخ جارتون دخی
 اشوبویول جوق علمیه وارده
 کورمت استرک علمیه وارده
 بوللمه منصوبه اوپرشه عشق
 طکار اولد اولمیه آگاه عشق
 عقوبتی یچن قسم ایلسون
 بوزق اولما بینه کل ایلسون
 نفس اولمشدرا سیراب و نمک
 قن سیرا یلم مقام عشق بک
 اولق استرک بوسدن پلایر
 کبر کول آینه سینا قل نقل
 ناکورینه صورت جانانه کجا
 هم بصورتدن کور بورجان کجا
 حاکم
 حن لچندن هم یوسف و شاد
 وارده بر سر صاب جمال

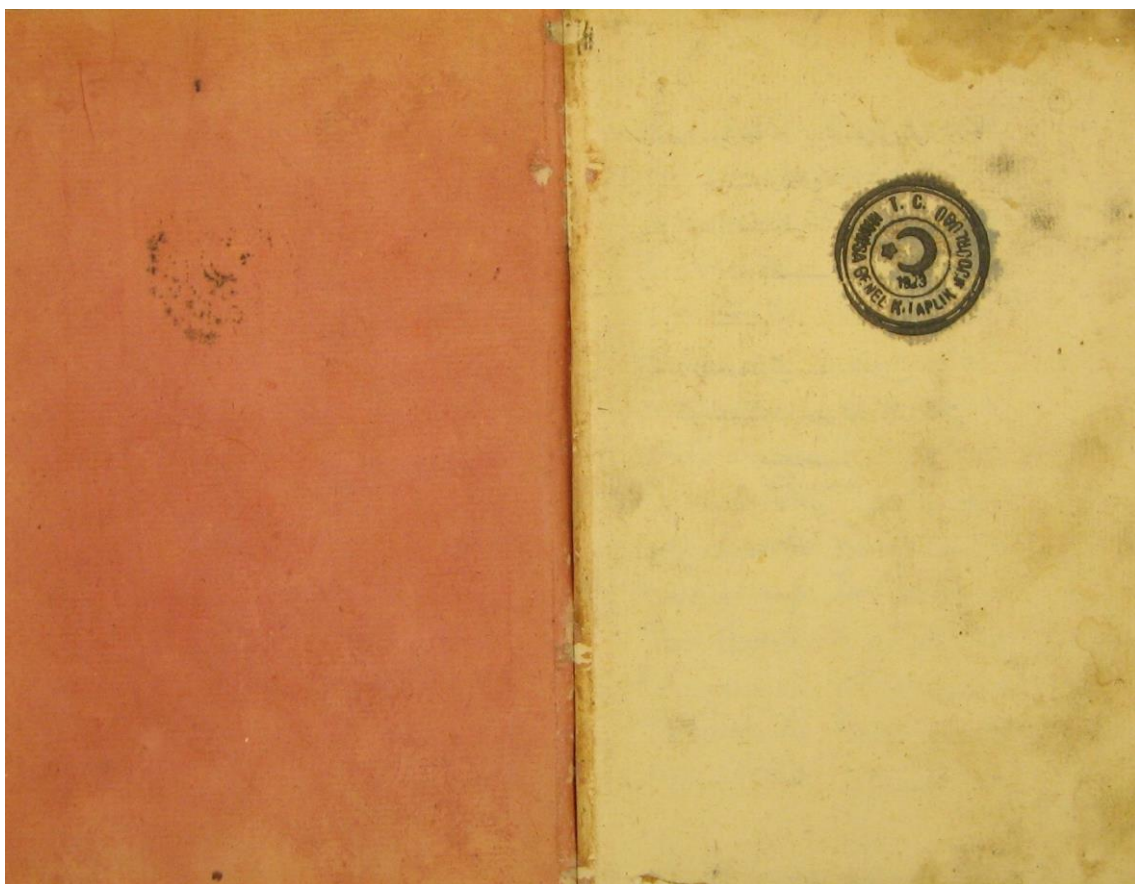
چونکه معنی کجی در صورت طلم
 بورنیضه صورتی کجی اولم
 چون طلم عباد اولور بار کجی
 کجی مار اتمسک اولمز بار کجی
 یقیناً کجی علق افوانه
 لایق اولمز حسک دیوانه
 کل مجاز آینه در حق بادشاه
 کلنور عشق مجاز بدن آله
 بر حقیقت شکر ترس مجاز
 نادر معنی بلصوت نیاز
 شانه معنی و غدی صورت
 معنی خورشید اولد صورت آینه
 شیخی ترس آینه عشق مجاز
 شیخ ایکن ترس ایدر در کجا
 ابردی ترس حقیقتدن اثر
 بولدی یوزی قله یظلمه کجا
 بلحقیقت آبی اود انای سران
 دانه در باغ حقیقتدن مجاز
 فقر ابله اولد دانه اولخاک اولد
 عشقه اندون مقایله اولد
 چون صفند ز فقر عشق عشق دانه
 کلنور عشق صفندن عشق دانه
 و صفدن چون فقر عشقک دانه
 و برمه آبی غلکک لد آتیه
 کورمت استرک بوقصد کجا
 فقر ابله سید فلکک مرآتیه
 اولمجه عشقه فقر و فنا
 جکیضه محنت و درد عنا
 طوئسفیدی کجی کجی کجا
 جان اولمز سر وحدت انکجا

کوستردی یوزی اولد شمسوار
 اولد غم بک جاننی اولد ز آر
 کسک کورما کورف چون طاقنی
 خلق ایتمکدن اولد لادنه
 قلم ایچن کند و یخلفه بید
 اولما عیون طلعتندن سفینه
 فر شو سن قردی بر آینه شاه
 که اولد آینه ی ایلر نگاه
 یوزنک علم کور بوران چون
 خلق آت این کور تا بین چون
 کور بور آینه چون اولجا
 حاصل اولور انان اذن و
 چون کول آینه دید آدر
 کورین این جمال یاردر
 دلن در نور جمال بر کجا
 جان در سرتجه اولد اولجا
 نور دلن فصر جان بر نوردر
 سرتجان بیت دلا موردر
 اوتور اول فصر چمن پادشاه
 بره اور آینه نور آله
 وارده کسک چمن دانه بین
 کوزله آینه اول شاه بین
 چون عدم آینه در صورت وجود
 دانه باق آینه قله سجود
 روی ترس آینه ی شاخ
 صدکه ترس زاده بولد ز شاخ
 فوایمان کجی ایدی آن خفی
 کفر یظلمت برله اولمش مخفی
 کوردی اولد آینه در سرتجان
 کوردی اولد آینه در سرتجان

کرسایم عریض این جمال	اردن رع اولم سیم خجال	لف و لشر اولور اولنجی فخر و لطف	عشق نشو اولم قدر بر با فقر و لطف
سایه نکت ذاتی جهان سیم اول	سایه پس سیم اسم مع اول	فقر چون بحر عشق کف اول	عشق هم کف فقر و لطف اول
کنج در سیم بی سایه طلسم	ذات کندن اولور سیم اسم	جمله بر ذات اوله ملکی بوصفا	فقر و عشق اول ذات اولور کاشفا
چون کثرت وحدت کدر سیم	سایه در بو عالمک سیم اسم	عشق دانه فقر حال اولم قدر	کد و لکن کل پاک اولم قدر
هر که الدنوی طلسم کز تنه	محم اولن سیم کنج وحدت	فقر اول ذات اول خاک اول	عشق اوله انون معافی پاک اول
سایه در چون ذره سیم افضا	سایه کربولا کندن فتح باب	دانه چون کایین و نوب اول	عشق اوله انون معافی پاک اول
کند و خورشید که کور تمام	بلکه خورشید اوله کل کلام	فقر چون دانه دوشتر مزعه	عشق اوله اوله اولور مزعه
سایه در عالم حقیقت آفتاب	سوره بود و الله اعلم بالصواب	دوشنجه دانه اول مزعه	عاقبت اوله دانه اولور مزعه
جمله بر ذات اولد بک بوصفا		دانه مزع چون که مزع دانه	هر برینک عینی درین بانه در
فقر و عشق اوله ذات اولور واصفا		دانه جز دین چون که مزع اولد	عشق جز و ک ذات عین کای کل
تمثالیات فی بوم الاحه	قلت قولی الیه کفو لک	جمله بر ذات اولد کج کوصفا	
حقله در و شک بر این بلطوبه	حظ نفسیله ایستک ابلصو	فقر و عشق اوله ذات یعنی کاشفا	
نور احمد برینون با آله	اولکک روشن بر نودن مهر	اینس چون سایه و سیم غ شاه	سایه و سیم غ سیم غ شاه
اول آدم اخرا اول خاتمه حق	اندر که هم اولد در حق	جمله کج مع لیم غ در	شک دک کل سایه و سیم غ
نون ایچون با سیمون طاعتی	اسم ذات خاتم اولن هاشمی		

کس اولم عدم و یار اولد بکا	لاجره هر من عجم اولد بکا	اول الفجر اولد اول لجه	دال ایچون اندی اجدن من
جمله خار اولد قن کلزارم من اول		ایچون حقدن کلن حرم ایچون	هر انک شانت دعی تعظیم ایچون
عالم اعیار اولسه تک یارم من اول		هر انک اعشار و ایحقی	حقه خالکین خال حقی
تمت		خلقه تعلیم اندو کمال ایچون	هم انک شرمند علی ایچون
هر کیم اکره د عاده زانیه متطک کاتب		بو کج مع عثمان ایچون	اول علی بر صفتی سلطان ایچون
خبر یاز سیم جرمی اولک کراما کاتب		سرمولا لجه اولد ایچون	شیخ عطار فرید الدین ایچون
کلمه الفقه المعتبر	ادرس درویش صفا	عالمک قطبی و سلطان ایچون	ایچون حق قله و علی احسان
سید محمد شریف کاتب	۹۶۲	صفتله غازیغ و زلالن قالی	قاله ایله موافق خالی
		بی طبع لایشتدن قلی خالی	جانیه اخاره صدن ایله صا
		شیخ سعید شیخی و سلطان ایچون	کافه اهل دل و عرفان ایچون
		اهل حق مقصودن ایش مقصد	هم حقیقت کیمین قلم بعد ک
		بولدن آرم نفسیه هادی سار	اوله عکلی کجک شادی سار
		سندن ارتقا جانان اولد	سندن اولد درده درسان اول
		چون بو اولمش جسمه عشق کجانه	کار درده درده درسان سار
		بحره ایتمه کوی ناسحره	هدم ایتمه بر نفس ناسحره

149b

ÖZ GEÇMİŞ

Ad Soyad: Gül GÜLTEKİN	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Trakya Üniversitesi
Fakülte	Fen Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Türk Dili ve Edebiyatı
Yüksek Lisans	
Üniversite	Sakarya Üniversitesi
Enstitü Adı	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı
Programı	Yeni Türk Dili
Makale ve Bildiriler	
1.Aydın, A.-Gültekin, G. (2022). Ferîdüddin Attâr'ın "Esrârname" Adlı Eseri ve İmla Özellikleri . Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, s. 8, 27-44.	
2. Gültekin, G. (2023). Terceme-i Esrârname'deki Fiiller Üzerine . Sosyal Bilimler Dergisi (The Journal of Social Sciences), s. 63, 634-648.	